Ч. 72. Львôвъ, Вторникъ 2 (14) липня 1885. Рôчникъ VI.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.

Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.

Рукописи звертаются лишь на попереднє застереженье

Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надбслане“ по 20 кр. а. в.

Рекламаціи неопечатаній вôльній ôтъ порта.

Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовій уряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ для Австріи: для Россіи:
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

Запросины до предплаты.

Съ днемъ 1 (13) липня розпочався другій пôврôкъ, вглядно третій кварталъ сегорôчного выдавництва „Дѣла“. Пригадуемо се нашимъ Вп. Читателямъ и просимо ихъ **поспѣшити съ предплатою и вырôвнаньемъ залеглостей**, бо независима часопись руска може стояти и дѣлати въ загальну користь рускои народности и церкви тôлько при щирôй матеріяльнôй запомовѣ Вп. Читателѣвъ.

Наше „Дѣло“ ôтъ часу свого заснованя до нынѣшного дня стоитъ крѣпко и неустрашимо на сторожи правъ руского народа, а заохотою и ôтрадою въ нашихъ трудахъ есть для насъ та симпатія и довѣріе, якими „Дѣло“ тѣшится скрôзь на Галицкôй Руси. Мы вѣруемо въ красшу будучнôсть галицко-руского народа и тая вѣра каже намъ въ нынѣшну сумну пору съ цѣлымъ жаромъ душевнымъ вести дальше тяжку свою працю для загального добра всѣхъ Русинôвъ. Матеріяльна помôчь П. Т. Читателѣвъ улекшитъ намъ нашу важку задачу.

Редакція и Администрація „Дѣла“.

Важна вѣсть.

На донесенье рускихъ выборцѣвъ повѣта Золочѣвского, а именно пп. Котельницкого и Загоройка зъ Пôдгорець, Захарчука зъ Ляцкого, Юркевича зъ Урлева и иншихъ, зарядила золочѣвска ц. к. прокураторія державна слѣдство противъ всѣхъ урядникôвъ ц. к. староства въ Золочевѣ, почавши ôтъ самого п. старосты а скôнчивши на остатнôмъ практикантѣ о злочиньство надъужитя власти урядовои зъ §. 101 закона карного, поповнене черезъ неправне арештованье выборцѣвъ въ часѣ выбору до рады державнои и неправне переведенье выбору комисіи выборчои. Золочѣвска ц. к. прокураторія державна формально закинена рôжного рода донесенями противъ урядникôвъ ц. к. староства.

Зô взгляду на ведене слѣдство не можемо подавати близшихъ вѣстей, обмежаемося отже тôлько на сконстатованю самого факту.

Товариство рускихъ ремѣсникôвъ „Зоря“.

Съ вôльшаючимъ-ся розвоемъ нашого народного житя на цѣлôй Галицкôй Руси, вôльшае и рускій рухъ мѣжь мешканцями самого мѣста Львова: приходятъ до самопôзнания національного и организуются навѣть такій верствы Русинôвъ, котрыхъ доси не було видко, гублячися въ масѣ львôвскихъ мешканцѣвъ польскои народности. Сей ôтрадный фактъ дается спостерегати на львôвскихъ школахъ рускихъ и на организаціи рускихъ ремѣсникôвъ. До двохъ шкôлъ народныхъ у Львовѣ, взôрцевои и паралельнои при школѣ имени Пирамовича, посылаютъ свои дѣти, для выхованя въ рускôй мовѣ и въ рускôмъ дусѣ, переважно львôвскій мешканцѣ рускои народности въ убожшои и найубожшои верствы, а въ рускôй гимназіи съ кождымъ рокомъ збôльшается число ученикôвъ родженыхъ у Львовѣ, сынôвъ ремѣсникôвъ та зарôбникôвъ рускои народности. Есть се фактъ дуже потѣшаючій, напуваючій насъ вѣрою въ скрѣпленье рускаго елементу въ спольщенôмъ и вжидоватѣлôмъ городѣ Льва.

Другимъ ôтраднымъ фактомъ есть организація рускихъ ремѣсникôвъ у Львовѣ, въ товариствѣ „Зоря“.

Тутъ уважаемо ôтповѣднымъ пригадати, що товариство „Зоря“ завязалося за иниціативою самыхъ ремѣсникôвъ, безъ всякои въ нѣ ôтки принуки. Гадка выйшла ôтъ самыхъ ремѣсникôвъ а тôлько була пôддержана нашими патріотами. Такъ само и теперь самі ремѣсники въ „Зорѣ“ даютъ починъ до всего, що въ товариствѣ доброго дѣется, а члены не-ремѣсники, стоячи въ близькôй звязи съ товариствомъ, даютъ тôй працы певный напрямъ и помагаютъ до выконаня того, що першій постановлятъ.

Члены товариства сходятся пильно и многочисленно до товарискои обширнои хати, котру безплатно ôтступав „Народный Дôмъ“: читаютъ часописи, забавляются въ рôжній невинній гры (гра въ карты выключена), спѣваютъ рускій пѣснѣ, и т. д. Що середы вечеромъ ôтбуваеся засѣданье Выдѣлу пôдъ проводомъ п. Василя Нагôрного, головы, або п. Сембратовича, заступника головы; велику дбалôсть про розвôй товариства выявляе такожь теперѣшный секретарь п. Скородиньскій, урядникъ канцеляріи товариства „Просвѣты“. Кромѣ сего ôтбуваеся въ „Зорѣ“ два разы въ тыждень наука спѣву въ нотъ, разъ въ тыждень читаеся ôтчитъ о рускôй литературѣ, ôтбуваеся и наука танцѣвъ для молодшихъ членôвъ. Придивляючися тому, можна-бъ дивуватися, що ремѣсникъ нашъ по такъ тяжкôй щоденнôй працы може ще и въ товарискôмъ житю брати такъ живу участь. Дивно, але правда! Члены товариства „Зорѣ“ не жалуютъ труду для свого образованя, щобъ могли брати живу участь въ праци на русконароднôй нивѣ.

По вакаціяхъ розпôчнутся дальше выклады зъ рускои исторіи, о ремеслахъ, наука языкôвъ и т. п. Уваги гôднымъ есть то, що молодѣжь ремѣснича численно горнеся до сего товариства и черезъ то що разъ бôльше збогачуеся живыми и рухливыми елементами. Въ комнатѣ товариства выложенй всѣ рускій часописи и деякій польскій, крôмъ того дѣла техничній и невеличка библіотека рускихъ авторôвъ. Маетокъ товариства въ грошахъ умѣщеныхъ въ щадници „Народнои Торговлѣ“ выноситъ около 300 зр., зъ котрого часть призначено на фондъ для запомоги бѣднѣхъ и хорыхъ членôвъ, котру вже кôльканайцять разôвъ удѣлено.

Въ пятницю минувшого тыждня вечеромъ ôтбувся въ огородѣ „Стрѣльницѣ“ фестинъ, устроеный товариствомъ „Зоря“ на добродѣйній цѣли, именно на фондъ запомоговый для бѣдныхъ и хорыхъ членôвъ „Зорѣ“. Публика руска мѣста Львова дала доказъ своеи щирои симпатіи для патріотичныхъ ремѣсникôвъ нашихъ, зôбравшися численно на той фестинъ. До пôзна въ ночи забавлялися всѣ въ повнôй гармоніи при спѣвахъ народныхъ патріотичныхъ пѣсень хору „Академичного Братства“ пôдъ управою молодого композитора п. Нижанковского. Капеля войскова заповняла антръ-акта хору.

Дѣлячися съ Вп. читателями нашими ôтрадною вѣстею о розвою нашого патріотичного товариства ремѣсничого „Зоря“, бажаемо ему, щобъ якъ найскорше дôждалося початку переводженя въ дѣло важнои гадки — засновуваня филій по мѣстахъ провинціональныхъ. Намъ здается, що въ деякихъ бôльшихъ мѣстахъ, якъ Тернопôль, Стрый и др., де интелигенція наша иде рука объ руку съ мѣщаньствомъ, або въ мѣстахъ меншихъ, де мѣщаньство наше держится крѣпко своеи народности и вѣры, можна-бы вже починати ôткривати филіи „Зорѣ“. При добрôмъ проводѣ центрального выдѣлу такій филіи принесли-бъ рускому народному дѣлу великій хосенъ. Тожь до дѣла, дорогій Братя ремѣсники львôвскій, а всѣ рускій патріоты певно не ôткажутъ Вамъ всякои своеи пôмочи!

Бѣдный „заяць въ ступѣ“!

„Новый Проломъ“ въ остатнôмъ (249) числѣ у вступнôй статіи „Дальшое розоблаченіе“ зновъ пôдскакуе до дра Омеляна Огоновского и таки мимо запереченя его вмовляе въ него, що ôнъ пôдчасъ побыту свого у Вѣдни дѣйстно вручивъ графови Таффе меморіялъ львôвскихъ Русинôвъ, написаный у Львовѣ, а заосмотреный печаткою „Товариства Педагогичного“ и „покрытый пôдписами“ — одного о. сов. В. Ильницкого. Въ тôмъ меморіялѣ, якъ вѣщае „Н. Проломъ“, — подбôнôмъ до якогось меморіялу о. Д. Танячкевича! — жадается чистоты языка въ „Вѣстнику законôвъ державныхъ“, „излагается становище и значеніе нашихъ украйнофиловъ, требуется для нихъ, яко вліятельныхъ въ краю и имѣющихъ за собою довѣріе народа поддержки и покровительства и предпринятіе другихъ того рода суспôльныхъ просвѣтныхъ и политичныхъ реформъ“. Такій то страшній рѣчи „розоблачивъ“ „Нов. Проломъ“, божится, що се его „розоблаченіе“ — автентичне, — и гейже на Soplicę, на дра Ом. Огоновского! Пôсля слôвъ „Нов. Пролома“ дръ Омелянъ Огоновскій таки „*крутыми стежками* зайшовъ въ болото“, „*манитъ безсовѣстно* людей“, „*прибѣгъ къ закулиснымъ доносамъ*“ и т. д., а заявленье его, що ôнъ не вручавъ графови Таффе нѣякого меморіялу, „Нов. Проломъ“ уважае, просто сказавши, ложею. Що намъ на то казати?

Не всѣ люде маютъ однакове понятье о чести, — залежитъ ôтъ характеру чоловѣка, — а вжежь и то часто лучаеся, що деякій люде свои понятя о чести переносятъ на другихъ людей, котрій далеко инакше понимаютъ честь. Намъ здаеся, що коли дръ Омелянъ Огоновскій заявивъ прилюдно въ часописяхъ, що ôнъ графу Таффе нѣякого меморіялу, чи, якъ писано, „Sturm-петиціи“ не вручавъ, то вже кождый чоловѣкъ знаючій, що значитъ честь, не повážится закинути ему — ложи. Се може учинути тôлько чоловѣкъ, котрый, якъ сказано, зовсѣмъ инакше мае понятье о чести, якъ всѣ добре выхованій и прозою житя не збитій въ яснои пути народнои люде.

Мы отже сожалѣючи надъ тою новою спекуляцією „Нов. Пролома“ на легковѣрнôсть рускои публики, можемо въ друге рѣшучо заявити, що дръ Омел. Огоновскій нѣякого меморіялу не вручавъ графу Таффе, що отже — ложь по сторонѣ редакціи „Нов. Пролома“.

Намъ и всѣмъ Русинамъ львôвскимъ интересуючимъ-ся дѣлами народными вѣдомо, що Выдѣлъ товариства Педагогичного на засѣданяхъ своихъ ухваливъ внести два представленя до министерства: одно въ справѣ кривды Русинôвъ въ галицкихъ семинаріяхъ учительскихъ а друге въ справѣ кривды Русинôвъ черезъ редакцію „Вѣстника законôвъ державныхъ“ въ незрозумѣлôй мѣщанинѣ языковôй. Що на тыхъ представленяхъ мусѣла бути печать товариства Подагогичного и пôд-

---

Будникъ въ Шулигули.*)

— „Нене, чи чуете, якъ страшно на дворѣ „вово“ скиглитъ? Отъ и лѣзе черезъ гору! Я боюсь, я боюся дуже. Ôнъ забере нашу хату и тогды змерзну я ще гôрше якъ теперь. Тогды ляжу въ студенôмъ снѣгу!“ Дитина зъ тревоги заховала головку пôдъ нужденне накрытье, що и такъ ледви змогло огрѣти маленьке еи тѣло, спочиваюче на простôй соломѣ на кукурузянцѣ.

— „Цить, дитинко!“ — ледви уговорила мати, затулюючи дрожачою рукою на впôвъ скостенѣле дитя, „ое не вово, а снѣжній туманы, що сунутъ на насъ въ верховины“.

Мати правду казала. Зима розстелилась по горахъ, на стопу поклала снѣгу по збочахъ и ярахъ. Вся самотна долина рѣки Висо на пятимилевôй просторони подабала радше на домовину. Воды стялись, ялицѣ та смеречина стояли сумній, оцѣпенѣлій, нѣ живого духа скрôзь по снѣгомъ засыпаныхъ полянкахъ и дорогахъ. Опущена, забута всѣми стояла убога хатинка будника въ Шулигули при цѣлющôмъ зелѣзнôмъ жерелѣ. Въ лѣтнôмъ часѣ кипѣло тутъ житьемъ. Якихъ двайцять верхôвъ стояло рядомъ побôчь себе умаеныхъ темными, дрѣмучими лѣсами. Всюды рай — краса! Нынѣ все то щезло мовь бы хто рукою замѣвъ. Ôтъ шести мѣсяцѣвъ налягли всю околицю снѣги и леды, ôтъ кôлькохъ тыжднѣвъ замело всѣ дороги и стежки, ôтлучило будника шулигульского ôтъ свѣта и людей.

А въ тôй хвили, наче-бъ нарочно, ще страшнѣйше лютилася зима. Сивій туманы повисли густо по горахъ немовь якій непривѣтній лихій силы, ярами дувъ острый вѣтеръ, а на додатокъ всему въ забуту хату будника загостила смерть. Въ однôй комнатѣ сидѣвъ ôнъ самъ. Голова его повисла на широку хочь знидѣлу грудь, лице поблѣдло, посоловѣло, зраджувало якусь тяжку утому. Ôнъ сидѣвъ биля лôжка, а на постели спочивало двое его наймолодшихъ дѣтей, обое зимній, скостенѣлій, мовь тій воды въ глубокихъ долинахъ, дѣвчинка и хлопець. Вчера косарь непевный скосивъ двѣ цвѣтки; они улягли дифтерія. Огъ и насунули близше густій снѣжній туманы, несенй буйными вѣтрами, що здавалось роздавлятъ хату, злижутъ еи зъ стрôмкого збоча. Будникъ опустивъ руки, а очи его глядѣли мертво на глиняный помôстъ бѣднои комнатки. Чого-жь ôнъ наразъ оживився, чого-жь глянувъ такъ быстро немовь бы хотѣвъ очима пробити стѣну? Не ясный се поглядъ, не видко въ нѣмъ якоись надѣи, — се журба, тяжка журба глянула и выжидае ще чогось непевного съ цѣлою тревогою розбитои душѣ. Ôнъ пôднявся по хвили зъ мѣсця и ходою мерця, що опустивъ домовину, вступивъ на порôгъ сусѣднои комнатки.

— „Нене“ — роздався въ-друге слабенькій голосъ. „Нене, воды“. — Чоловѣкъ ажь стрепенувся; се була его найстарша дитина, послѣдне майно, полишене смертею, послѣдна его надѣя. Охъ, кобы хочь ту дитинку пощадивъ ангелъ смерти! „Нене“, закликала опять дитина, „де Грицько, де Оленка?“

— „Цить-но, цить!“, утихомиряла мати, „они у другôй комнатцѣ“.

„Що роблятъ?“ пытала дитина.

„Граютоя.“

„Я пôду до нихъ“, просилась дитина, „менѣ такъ кучно...“

„Нѣ, нѣ“, простогнала мати, „не йди до нихъ, лищися при менѣ.“ Але недуже дитя пôднялось вже на рôвній ноги и блудными очима повело по хатѣ. „Чого-жь они мовчатъ, чого-жь не говорятъ, нене?“ Хлопчина подався назадъ на постѣль, лице его горѣло, руки пашенѣли.

На дворѣ загуло ще страшнѣйше, на всѣ заставы. Вѣтеръ свистѣвъ доокола хаты, сунувся дымникомъ на ватру, роздувавъ еи ясною поломѣнею, вылѣтавъ дверима, бивъ грубыми снѣжными пластами о маленькій неясній шибки.

— „Спочинь крыхту, мати!“ проговоривъ чоловѣкъ.

— „Нѣ“, ôтказала стиха жѣнка. „Не менѣ спочивати, хиба у темному гробѣ.“

Чоловѣкъ присѣвъ на лавѣ биля лôжка, зложивъ руки на причолку и пильно вдивлявся въ дитину. Въ комнатѣ стало тихо, хочь думка думку доганяла. Молодцемъ высватавъ ôнъ еи, она радо ôтдалась за него, пôшла въ сій дикій стороны ôтъ родичѣвъ, поселилась въ самотнôй сторонѣ гôрскôй. Ей було тутъ такъ любо, такъ весело! Еи рôдня спочивала на недалекôмъ кладовищи, въ ярѣ. Она любила его молодымъ, невиннымъ сердцемъ. Тихо плыли еи першій лѣта. Купельній гостѣ приѣздили сюды, сидѣли въ еи хатѣ, а они молодій мѣстились за той часъ на подѣ. Чоловѣкъ наливавъ баньки цѣлющою водою, посылавъ въ далекій свѣтъ, она обходила гостей и свôй невеличкій добутокъ. Съ осенею пустѣло все. Гостѣ розъѣздились, листя половѣло, жовкло пôдъ приморозками, поки люта зима не укрыла все бѣлою габою и не ôтлучила хаты будника ôтъ села, що геть-геть розложилось въ глубокому яру на долинѣ. Тогды було ихъ лишь двое посередъ дикои гôрскои природы. У нихъ народився хлопчина якъ-разъ пôдъ коляду. Але одинайцять тяжкихъ мѣсяцѣвъ треба було переждати, закимъ дитину охрещено въ сѣльскôй церковци. За симъ хлопчикомъ прійшло ще другихъ двое. Тôлько-жь теперь спочивали они въ сусѣднôй комнатцѣ безго-

*) Подаемо на сѣмъ мѣсци читателямъ нашимъ коротке оповѣданье Рудольфа Бергнера, австрійского Нѣмця, зъ житя нашихъ Мараморошскихъ Русинôвъ. Кôлька такихъ оповѣдань выйшло въ сѣмъ роцѣ въ Монахіи и Липску накладомъ Франца, а побôчь нихъ и етнографична розправка о Русинахъ угорскихъ въ загалѣ, съ котрою по можности рôвно-жь постараемось познакомити нашу публику.

писъ сов. о. Василя Ильницкого (предсѣдателя товариства) и одного члена выдѣлу дра Александра Огоновского (заступника предсѣдателя), — въ тôмъ чейже лежить тôлько доповненье условій статутарныхъ, що кожде письмо мусить бути заосмотрене печатею и пôдписами. Оба тіи представленя выслало товариство Педагогичне почтою до Вѣдня, — представленье о мѣшанинѣ языковôй „Вѣстника законôвъ державныхъ“ давно вже передъ выѣздомъ василіяньскои депутаціи до Вѣдня, — а дръ Омелянъ Огоновскій анѣ не пôдписувавъ нѣякого представленя, анѣ не вручавъ графу Таффе.

Заходило-бъ хиба ще пытанье, чи Выдѣлъ тов. Педагогичного мавъ право самъ ухваляти представленя до министерства въ дѣлѣ кривдъ руского языка, прибивати печатку и пôдписувати, — чи може мавъ выслати депутацію до редакціи „Н. Пролома“ съ просьбою о позволенье все то зробити?... Але допустивши навѣть, що редакція „Н. Пролома“ чувся оскорôленою черезъ Выдѣлъ тов. Педагогичного, то на що-жь выливати свою накипѣлу злôсть на дра Омеляна Огоновского, ôтсуджувати его ôтъ чести и шкалювати?! Ба, въ тôмъ то й дѣло, щобъ хитро-штучно помѣшати факты и понятя и въ хаосѣ допускатися т. зв. „публицистичного бандитизму“... Оно то мае нѣбы выглядати на якусь завадіяцко-рицарску фантазію, а на дѣлѣ оно представляеся нужденно. Навѣть „Русскія Вѣдомости“ якось не пôзнались на тôй фантазіи и о рицарю сказали:

Бѣдный заяць въ ступѣ!

ДОПИСИ.

Зъ околиць Куликова.

(*Рухъ просвѣтный въ Куликôвщинѣ.*) Було то вже досыть давно, бо ще передъ выборами, выбрався я въ подорожь въ славнй куликôвскй околицѣ. Та нехай-же мене нѣхто не посудитъ о то, що я туды выбрався за-для славного куликôвского меду або, що ще гôрше, за-для передвыборчихъ агитацій! Правду сказавши, стрѣчавъ я тогды дуже богато подорожныхъ: комисарѣвъ, жандармôвъ, економôвъ, „rząd cовъ“, секретарѣвъ, — здыбавъ я навѣть ц. к. инспекторôвъ шкôльныхъ, краевого Вп. сов. Мандыбура и п. Сяркевича, котрый всюда учителямъ „dawał gardło“, що выбôръ правительственного кандидата въ Жовквѣ запевненый, та и по змозѣ переказувавъ черезъ учителѣвъ до выборцѣвъ и священикôвъ, щобы черезъ голосованье на руского кандидата не компромитувались. Не диво отже, що учитель въ Колодна п. Дмитро Рубель, родомъ Русинъ, селяньскій сынъ въ Выслобокôвъ, с. в. таки въ околиць куликôвскихъ, по инспекторскôй люстраціи голосувавъ за кандидатомъ польского комитету. Помимо-жь его голосу не переперто польского кандидата; п. Рубель тутъ якъ разъ мусѣвъ вдоволитися вразъ исъ своимъ п. инспекторомъ лишь „моральною побѣдою“, бо на дѣлѣ выбрано сов. Ковальского. Чи п. Сяркевичь супротивъ того факту мае ще свое „gardło“, не знаю; я лишь то знаю, що супротивъ стôлько выборчихъ робôтникôвъ, не мавъ я що робити, хиба вдыхувати въ себе роскошѣ свѣжого воздуха та розглянутися въ просвѣтнôй роботѣ околичнои Руси. Жовтанцѣ безперечно въ сѣй околици найбôльше село, та ще й мае всѣ условія до того, щобы двигнутись морально и матеріяльно бôльше, якъ другй села. Єсть тутъ церковь и духовный ревный учитель въ особѣ мѣсцевого пароха Вп. о. І. Брылиньского, есть три школы, читальня и шпихлѣръ громадскій. Такъ якъ о. Б. есть самъ и деканомъ, а тамошнй школы певно вже перебули люстрацію обохъ ц. к. инспекторôвъ, то я зверну увагу лише на тамошну читальню, котру передъ двома роками заложила вразъ съ селянами честна родина Поповича, тамошного управителя школы. Я дивуюся, чому о тôй читальни нѣгде я не находивъ згадки въ часописяхъ, а прецѣ треба признати, що читальня та розвиваеся дуже гарно, тымъ бôльше, що мае свою власну хату, и числить нынѣ до 100 членôвъ. Школа тамъ ôтъ давна, отжежь селяне по бôльшôй части письменнй. Въ библіотецѣ читальнѣ можна найти богато книжокъ, часописей (Дѣло, Батькôвщина) и порядокъ у всѣмъ. Читальнею найбôльше занимаются тамошнй два господарѣ, письменнй, свѣтлй та честнй господарѣ Иванъ Дробôтъ и Никола Пшикъ. Се люде запопадливй и пôдъ кождымъ взглядомъ примѣрнй. Та и не дивиця, що читальня гарно розвиваеся, коли и тамошна руска интелигенція лучится съ селянами и помагае имъ въ ихъ просвѣтныхъ починахъ. Вп. приходникъ мѣсцевый и голова читальнѣ заслужився богато принукою, а другй члены интелигенціи мѣсцевои кождои недѣлѣ-свята приходять по черезъ до читальнѣ, розмовляють съ людьми и держать ôтчиты. Вп. п. К. Поповичь, управитель школы, державъ кôлька поучаючихъ ôтчитôвъ въ круга вѣдомостей господарскихъ, а его дочка, учителька тамошна, Вп. панна Климентія ôтчитуе селянамъ то повѣстки въ житя, то монографіи историчнй. Помагають селянамъ такожь дякъ-господарь Иванъ Харачко и секретарь громадскій Антôнъ Денисъ. Ôтъ часу до часу заплыне тамъ часомъ и въ чужихъ де-хто, то запопадливый касіеръ читальнѣ п. Иванъ Дробôтъ довѣдуеся, хто се такій и проситъ заразъ до читальнѣ. И такъ недавно численно зôбранымъ членамъ державъ тамъ одинъ академикъ Б. Олексинъ ôтчитъ въ рускои исторіи. Шкода лишь, що члены читальнѣ не запросятъ коли сѣвакôвъ-студентôвъ зô Львова, та не попросятъ ученыхъ нашихъ професорôвъ, щобы прибули до нихъ въ гостину, а ще бôльше шкода, що о тôй читальни такъ мало свѣтъ до нынѣ знае.

Але мабуть то вже така околиця, о котру нѣхто и не запытае, хиба пôдчасъ выборôвъ. Бо отъ и недалеко ôтъ Жовтанець ôтбулося ôткрытье читальнѣ въ Печихвостахъ, стараньемъ учителя п. Максима Зеленого, о. Дмитра Бордуна, вôйта Дикальского и другихъ. На ôткрытье читальнѣ спрошено дооколичныхъ господарѣвъ и священикôвъ, зъ котрыхъ власне о. деканъ Іосифъ Брылиньскій въ Жовтанець, привѣвши съ собою членôвъ своеи читальнѣ, въ гарнôй, патріотичнôй, трогаючôй и краснорѣчивостею порываючôй промовѣ поясниvъ цѣль читальнѣ и выказавъ користи, якй осягне селяньство зъ просвѣты. Говоривъ и о. Бордунъ, и другй загрѣвали людей до працѣ, щобъ нѣхто не устрашився противникôвъ читальнѣ, котрыхъ на нещастье въ Печихвостахъ есть дуже богато мѣжь численными жидôвскими родинами, експлоатуючими селянъ тамошныхъ до крайности.

И богато, богато деякихъ инчихъ вѣстей навѣзъ я зъ околицѣ куликôвскои, на доказъ що якъ о Куликовѣ такъ и о его окрестности забувати зовсѣмъ не годится.

Зъ Бродщины.

(*Отголосы зъ остатныхъ выборôвъ*). Послухайте яка то równość и яке то braterstwo нашихъ braci съ нами Русинами! Дня 26 мая с. р. учитель п. Дмитро Третякъ зъ Заболотець поѣхавъ за порозумѣньемъ предсѣдателя мѣсцевои рады шкôльнои и зверхности громадскои на передвыборчій комитетъ до Бродôвъ. Яко Русинъ и выборець представивъ ôнъ зôбранымъ, яку то радôсть мали Поляки по выборѣ гр. Стан. Баденього на посла до сойму, бо „справили собѣ баль съ музикою, ѣли, пили, радувалися, кричали, ажь на крѣсла лѣзли, и пытали радôстно: „Który kraj w świecie najstarszy“ и ôтвѣдали „Galicya, bo ma Brody!“ Отже коли вôльно було имъ радуватися, що они не конче справедливо до того добилися, бо напували и годували выборцѣвъ и уживали всего, що могли, абы на ихъ стало, то прошу васъ, чч. выборцѣ, покажѣмъ, що и мы люде, выберѣмъ собѣ свого посла, бо намъ се въ нашôй дорогôй Австріи вôльно и така есть Найяснѣйшого Пана воля, — нехай мы вже разъ врадуемось и вже хоть не такъ шумно, але щиро и сердечно...“

За тую промову п. Третяка оскаржено до президіи ц. к. намѣстництва, що нѣбы ôнъ мавъ говорити, що панъ староста гр. Русоцкій и гр. Стан. Баденй byli pijani i popadali; що п. Третякъ ѣздивъ на интронизацію митрополита Сембратовича до Львова (а ôнъ учивъ дѣти дома); що ôнъ есть заступникомъ „Славіи“; що не пильнуе школы, и т. п. Отже дня 24 л. червня с. р. заѣхавъ до п. Третяка до Заболотець на комисію яко делегатъ окружнои рады шкôльнои въ Золочевѣ, ц. к. нотарь п. Антоній Витославскій съ своимъ писаремъ, взявъ протоколъ въ п. Третяка и предсѣдателя мѣсцевои рады шкôльнои и поѣхавъ. Що дальше буде, донесу.

Зъ Ярославщины.

(*Агитаторъ въ тюрмѣ.*) Ôтъ часôвъ выборôвъ до рады державнои я не бувъ въ Ярославли, такъ менѣ осточортѣло се жидôвске мѣсто за-для тыхъ оргій, якй выправляно тутъ въ користь кандидата rządowego и тыхъ голосныхъ жидôвскихъ „а-бе, а-бе!“, якими супроводжено пôдъ той часъ рускихъ выборцѣвъ. Хочь се бувъ шабасовый день и мѣсто выглядало досыть пусто, а все-жь здавалось менѣ, товпится народъ доокола ратуша, приватнй офиціялисты кн. Юрія Чарторыйского звиваются коло него, тягаютъ выборцѣвъ на шинкъ, запиваютъ ихъ, а ôттакъ пôдъ ескортою наннтыхъ голодранцѣвъ ведутъ мовь отару до выборчои салѣ. Стрѣчаю знакомого, пытаю: що у васъ чувати доброго? Запытаный здвигъ плечима, не знавъ ôтповѣсти. Хиба то чувати, каже по хвильцѣ, що головный агитаторъ князя сидитъ уже въ „Ивановôй хатѣ“. Якимъ свѣтомъ? пытаю, чи за политичне? Нѣ, каже мôй знакомый, а просто за крадѣжь! укравъ! укравъ! Що укравъ? Грошѣ зъ листу на почтѣ! Ôнъ, молодый ще человѣкъ, сынъ надлѣсничого князя Юрія, ц. к. повѣтовый лѣсничій съ 1800 зр. рôчнои пенсіи, сватався тутъ до доньки економа, писаря громадского и почтаря въ Жапаловѣ (у насъ чины кумулюются). Будучій тесть спроневѣривъ 120 зр. зъ громадскихъ грошей, не мавъ съ-ôтки ôтдати, тожь зять яко бôльше енергичный молодець переловивъ на почтѣ грошевый листъ на 1800 зр. (адресованый до жида), розпечатавъ его, давъ съ того тестеви 200 зр. на дорогу въ Россію, выправивъ его туды за пашпортомъ, судженôй давъ 400, теща 200 зр., а решту заховавъ самъ на свои потребы, въ надѣи, що якъ прійдутъ выборы до рады державнои, ôнъ яко добрый агитаторъ покрые все съ грошей выборчого narodowego комитету. Отже и перечислився трохи. Выборцѣ грошѣ взяли, въ части жиды, въ части ôнъ самъ прогулявъ ихъ съ товаришами за двѣ ночи, а за решту купивъ собѣ вôзокъ угорскій та пару „шпакôвъ“. Заложити крадѣжь не було отже чимъ, ажь тутъ тестя его загрызла совѣсть, ôнъ несподѣвано вернувъ въ Россіи и самъ зголосився до суду въ Любачевѣ. Тутъ розказавъ ôнъ до протоколу цѣлу справку будучого свого зятя на чисто; розказавъ, якъ сей паничь зробивъ его одиноку доньку нещасливою, а ôттакъ и намовивъ его до крадежи листу. Судъ любачѣвскій на нещастье не бавится въ политику. Сконстатувавши фактъ, ôнъ замкнувъ у передъ родину потрôйного функціонера зъ Жапалова, а ôттакъ выславъ пару такихъ самыхъ жандармôвъ, якй функціонували при выборахъ князя въ Ярославли, по головного выборчого агента, п. Кинду до костела въ Радавѣ, куды сего паничика завезли добре на княжôмъ ôвсѣ выгодованй „шпаки“. Жандармы ульокувались передъ дверима костела и цупнули п повѣтового лѣсничого мовь у невôдъ рыбку. Але-жь бо була се рыбка не абы-яка, многонадѣйна! Ôтъ шести рокôвъ сѣявъ ôнъ по нашихъ выдмискахъ въ Ярославщинѣ и испаньскій овесъ и березу и сосну, бравъ діеты, гонивъ народъ на шарварки въ часѣ робочôмъ, а на сихъ выдмахъ голѣсенько мовь на колѣнѣ! Дивно, що п. Легнеръ зô Львова, ѣздивъ въ нашй стороны що року на инспекціи, — а выдмы годѣ щобъ поросли.. Теперь-же сей п. Кинда буде мати доволѣ часу роздумувати надъ суетою выборчихъ грошей, а залѣсенье выдмъ перейде мабуть въ руки бôльше совѣстного человѣка, не протегованого княжими руками, а наукою и способностями. О тôмъ най подумае на серіо теперь п. Летнеръ, бо инакше мы всю справу выведемо передъ судъ публичный.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Въ справѣ переведеня закона конгруального зъ дня 19 цвѣтня 1885*) оголошуе вѣденьска газета урядова розпорядженье министерства просвѣты и вѣроисповѣдань, зъ котрого выймаемо слѣдуючій головнй точки. Кождый самостôйный душпастырь, котрому прислугуе по мысли згаданого закона право на доповненье дотаціи, обовязаный есть найдальше до кôнця вересня 1885 зложити въ своей повѣтовôй власти политичнôй фасію доходôвъ, полученыхъ съ его духовнымъ урядомъ. Власть политична повѣтова переглядае фасію; наколи не споряджена фасія формально, звертае ей дотычному душпастыреви до скорого доповненя, въ противнôмъ случаю ôтсылае фасію разомъ съ своими увагами краевôй власти политичнôй. Коли-бы поодинокй позиціи здавалися повѣтовôй власти политичнôй невѣрными, може зарядити задля сконстатованя правдивого стану рѣчей ôгповѣдній доходженя; если-бы розходилось о оцѣнку престацій въ натурѣ, або доходôвъ, улягаючихъ змѣнѣ, а не обнятыхъ урядовыми документами, що до котрыхъ староство не може згодитись на оцѣненье душпастыремъ поставленое, прислугуе староству право зарядити оцѣненье за прибраньемъ двохъ знатокôвъ. Коли така оцѣнка знатокôвъ выкаже, що правдива вартôсть дотычнои престаціи що найменше о 20% есть бôльшою ôтъ вартости фасіонованои, тогды спадае на душпастыря, предложившого таку фасію обовязокъ поношеня коштôвъ оцѣненя черезъ знатокôвъ. Политична власть краева (намѣстництво) рѣшае остаточно справу за порозумѣньемъ съ ординаріятомъ. Намѣстництву прислугуе такожь право жадати доповнень фасій. Противъ рѣшенямъ намѣстництва можна въ протягу 4 тыжднѣвъ закладати рекурсъ до министерства просвѣты и вѣроисповѣдань. До розпорядженя сего залученый есть формуляръ для фасій.

(*Конференціи австрійскихъ и угорскихъ министрôвъ*) въ справѣ ôтновленя торговельного и цлового договору, скôнчились въ середу дня 8 с. м. Щоденно ôтбувались ôтъ год. 12—2 по пол. нарады министрôвъ у гр. Таффе, а ôтъ год. 3—5 спôльнй конференціи въ министерствѣ справъ заграничныхъ пôдъ проводомъ гр. Кальнокого, въ котрыхъ бравъ участь такожь и министеръ Каляй. На конференціяхъ сихъ раджено надъ торговельно-политичными справами и надъ справою ôтновленя кôлькохъ торговельныхъ договорôвъ, котрй кôнчатся въ р. 1886 и 1887. Въ осени пôднятй будутъ на ново перерванй нарады. Тымчасомъ въ тягу лѣта мае министеръ, гр. Кальноки, якъ довѣдуются деякй дневники, порозумѣвшись съ Бисмаркомъ, такъ щобы въ осены можна було при дебатахъ надъ торговельными ôтносинами обохъ половинъ монархіи злучити съ тымъ квестію австрійско-нѣмецкихъ торговельныхъ взаеминъ.

(*При поновныхъ выборахъ*) зъ райхенбергскои палаты торговельнои на мѣсце непринявшого мандату зъ сего тѣла выборчого дра Гербста, выбрано бувшого посла зъ праскои палаты, промысловця Шваба.

(*Министеръ просвѣты и вѣроисповѣдань*) выдавъ до всѣхъ пôдвластныхъ собѣ учителѣвъ окружникъ, въ котрôмъ дотыкае квестій, якъ мають заховуватись учителѣ супротивъ прислугуючого имъ яко обывателямъ державы права всесторонного участвованя въ кампаніяхъ выборчихъ. Причиною сего розпорядженя мае бути обставина, що п. министеръ дôзнався, що при послѣднихъ выборахъ до рады державнои учителѣ взяли дуже живу участь въ агитаціяхъ выборчихъ, позыкуючи голосы для форитованыхъ собою особъ, або выступаючи самй на чолѣ политичныхъ сторонництвъ. Така участь учителѣвъ въ выборахъ дуже не подобаесь п. министрови, и якъ-небудь не може ôнъ супротивъ обовязуючихъ законôвъ учителямъ участи въ выборахъ прямо заказати, то убирае ôнъ заказъ въ форму „ôтраджуваня“ и въ сѣй формѣ подае его учителямъ въ повышôмъ розпорядженю.

(*Министерство торговли*) высылае на межинародный конгресъ въ справѣ телеграфôвъ, котрый ôтбудеся дня 9 серпня въ Берлинѣ своихъ делегатôвъ, именно гофрата Бруннера-Ватенвиля и секційного совѣтника Вольшица. Репрезентанты австрійского министерства торговлѣ маютъ поручене, стараться о значне зниженье межинароднои телеграфичнои тарифы.

ЗАГРАНИЦЯ.

До ситуаціи. Въ политицѣ мае кожда пора року свое певне значенье и свои характеристичнй черты. Пôдъ осѣнь збираются парляменты и радятъ надъ судьбою народôвъ; въ зимѣ приготовуются рôжного рода конфликты, щобы ôттакъ зъ весною непремѣнно можна выповѣсти вôйну; но а лѣтомъ... лѣтомъ ѣдутъ великй политики до купелей для поратованя здоровя и охолодженя розгоряченои черезъ три поры року головы, менший же политики товчуся по газетахъ и розмазуютъ то, що пôдслухали або догадалися въ бюрахъ своихъ шефôвъ а журналистъ на послѣдокъ сидитъ при своимъ бюрѣ, гризе перо та сушитъ собѣ голову чимъ бы то сензаційнымъ заповнити стовпцѣ своеи газеты въ часѣ такъ убогôмъ на всякй сензаційнй вѣсти. На щастье политика не складаесь лишь зъ самыхъ сензаційныхъ фактôвъ, ба навѣть противно, всякй сензаціи промынаютъ скоро майже безъ слѣду а остаесь тиха, серіозна праця выконувана безъ шуму и крику а въ таку и найгорячійша пора все таки богата и подае досить матеріялу для газеты, отъ хочь бы примѣромъ найновѣйша политика Англіи, на котру теперь пильно глядитъ цѣла Европа. Що до загранычнои политики Англіи лежитъ теперь передъ нами ясна програма нового кабинету. Лордъ Сальсбери высказавъ ей въ палатѣ высшôй дня 7 с. м. и она дотикае головно двохъ точокъ, вменно справы афганьскои и пытаня египетского. Предсѣдатель кабинету и министеръ справъ заграничныхъ заявивъ передовсѣмъ, що обôймаючи въ спадщинѣ по попереднôмъ кабинетѣ справу афганьску, постановивъ нѣчого въ нѣй не змѣняти и думае, що щасливо доведе цѣлу справу до кôнця. Головне непорозумѣньe дотыкае теперь лишь т. зв. вывозу Зульфикару, за котрый Англія поручила емирови, що ôнъ останесь при Афганистанѣ. Се порученье зроблено вправдѣ допервa тогды, коли Россія, россійске правительство заявило, що готове оставити сей вывôзъ при Афганистанѣ. Непорозумѣньe пôшло однакожь ôттакъ задля того, якъ се заявленье Россіи треба розумѣти и дялого ведутся теперь въ сѣй справѣ переговоры. Англія однакожь мусить дивитися на те, щобы слово ей разъ сказане мало значенье и она мусить старатися, щобы сю справу добре залагодити. Переговоры однакожь не дôйшли до того, щобы вже теперь можна щось позитивного о нихъ сказати. На то одно звернувъ однакожь лордъ Сальсбери увагу палаты, що до нѣякихъ угодъ дотыкаючихъ справъ въ Азіи неможна привязувати великои ваги анѣ такожь спускатися дуже на пріязнь емира. Одно що для нея може бути користнымъ и забезпечити ей посѣлости ей въ Азіи то есть, коли она постараесь о добру оборону границь сихъ посѣлостей и поставитъ крѣпости, котрй на случай вôйны станули-бы ей въ пригодѣ. Що до справы єгипетскои то заявивъ Салсьбери, що трудности, яки въ сѣй справѣ заходятъ суть троякои натуры: чисто военнои, политичнои и финансовои. Насамперед треба буде побѣдити Магдія а до сего потреба войска и помочи матеріяльнои; симъ мусить поки що займитися Англія. Зъ политичныхъ взглядôвъ Англія не може пустити Судану крайно вычищеного, доки ôнъ непрійде пôдъ власть Єгипту; а и ту заходитъ питанье, котре такожь треба буде порѣшити, чи цѣлый Суданъ мае припасти Єгиптови, чи лишь

лосній, мертвй, одинъ на шестôмъ, другій на пятôмъ роцѣ. А що буде съ третою дитинкою? Охъ, кобы не такъ далеко до села, до людей!

— „Чуешь, нене?“ скричала дитинка. „Грицько и Оленка кличутъ мене до себе!“

— „Нѣчого, сынку, они сплятъ“, говорила мати, „се вовки у лѣсѣ выютъ...“ Але не у лѣсѣ, а биля хаты чути було ихъ вытье. Человѣкъ пôднявся и выйшовъ на двôръ подивитись. Ôттакъ вернувъ и байдужно усѣвъ знову на давнôмъ мѣсци. Симъ часомъ и повечерѣло и темна нôчь скоренько приспала всю околицю. Тôлько жь не ясна, не зоряшлива, не весела була ся нôчь для самотныхъ жителѣвъ сторожнои хаты въ Шулигули. Бурянъ мѣвъ снѣгомъ и засыпувавъ хату посередъ вытя вовкôвъ, що облягали обôйстье, неначе дожидали якого жиру для себе, неначе-бъ знали, що двое маленькихъ ангелятокъ розпростилось недавно съ симъ свѣтомъ.

— „Я помолюся, мамо! Молись зô мною!“ прошептала дитина и простягла горячй свои рученята до лиця матери. Ôнъ за сей часъ сплакавъ тяженько.

— „Але-жь бо Грицько и Оленка кличутъ мене дуже голосно“, скричавъ хлопчина.

— „Нѣ, сынку, се не они кличутъ, а вовки выютъ у лѣсѣ.“ (Кон. б.)

часть его и яка. Найважнѣйшою однакожь справою въ сѣмъ пытаню есть справа финансова. Заключено вправдѣ въ сѣй справѣ угоду, але она мусѣла задля дипломатичныхъ трудностей позôстати лишь на папери. Англія не може теперь оставити Єгипту лишаючи въ нѣмъ хиба лишь анархію и хаосъ. Справъ внутрѣшныхъ дотыкнувъ лордъ Сальсбери лишь коротко, а заявивъ ôттакъ, що не правдою есть будьто-бы нове правительство старалося якъ найдовше проволôкти теперѣшну каденцію лишь для того, щобы удержатись при кермѣ. Зъ важныхъ лишь причинъ постановлено, що парламентъ мае бути найпôзнѣйше закритый дня 17 падолиста с. р. О скôльке енергичне есть выступленье Англіи, о стôлько скорѣйшй суть военній приготованя Россіи въ краю закаспійскôмъ. Телеграфъ въ сихъ сторонахъ робитъ вже свою службу а желѣзница будуеся съ незвычайнымъ поспѣхомъ, ôтъ мора Каспійского ажь до Кизиль-Арватъ вздовжь перскои границѣ на полудне и на всхôдъ ôтъ Туркестану. На самôй граници афганьскôй мае стояти 10,000 готового войска а сими днями, якъ доноситъ вѣд. „Tagblatt“ выслало министерство вôйны три зовсѣмъ уряджені ôтдѣлы польного шпиталю. „Мос. Вѣд.“ доносятъ знову, що Россія хоче користати зъ свого вплыву, якій зыскала по битвѣ надъ Кушкомъ и думае для лѣпшого безпеченьства прилучити прихильникôвъ, а рôвночасно убѣгаются о дружбу Нѣмеччины. Такъ пригадуе бруксельскій „Nord“ Нѣмеччинѣ зъѣздъ въ Скерневицяхъ и доказуе, що зъѣздъ сей выкликавъ мѣжь Нѣмеччиною а Россіею такій ôтношеня, котрыхъ лордъ Сальсбери не буде мôгъ нѣякъ побороти. Оксфордскій професоръ Макъ Миллеръ выступивъ знову съ артикуломъ, въ котрôмъ доказуе, що Нѣмеччина повинна мати лишь одного союзника, а тымъ есть Англія; для Нѣмеччины навѣть Австрія не повинна бути союзникомъ, тымъ менше же Франція або Россія. На всѣ сй выводы ôтповѣдае „Köln. Ztg.“, що дружба Австріи для Нѣмеччины есть великои ваги, позаякъ тамъ жіютъ милioны Нѣмцѣвъ. О Россіи въ сѣй ôтповѣди нема и згадки, що певно въ Петербурзѣ несподобаесь.

Такій отже суть теперѣшні ôтносины Англіи до Россіи и обохъ сихъ державъ до Нѣмеччины. Въ Нѣмеччинѣ же самôй по залагодженю справы брауншвайгскои настала певна тишина. Кн. Кумберляндскій зôставъ отже выключеный ôтъ наслѣдства брауншвайгского престола а то тымъ бôльше, бо показалося зъ листôвъ его писаныхъ до англійскои королевои, що ôнъ нѣколи не бувъ бы зрѣкся претенсій до Гановеру. Зъ добре поинформованыхъ кругôвъ берлиньскихъ доносятъ, що правительство брауншвайгске покличе на регента кн. Генрика VII. Райсъ, теперѣшного амбасадора пруского на дворѣ вѣденьскôмъ, а що ôнъ регенцію прійме нема и сумнѣву. Выдалюванье зъ Нѣмеччины россійскихъ пôдданыхъ не устае и вымѣрене оно есть головно противъ Полякôвъ. „Berl. Tageblatt“ доносятъ, що такій самій мѣры будутъ незадовго предприняті такожь и противъ австрійскихъ пôдданыхъ, котрій въ великôмъ числѣ проживаютъ въ Шлеску горѣшнôмъ и вздовжь саксоньскои границѣ. Власти громадскій въ грабствѣ Глатцъ получили вже приказъ списати листу такихъ выходцѣвъ.

Въ Франціи зробила вѣсть адмирала Курси о ворохобнѣ въ Анамѣ дуже прикре враженье и умы доперва тогды трохи успокоились, коли телеграмы донесли, що войскамъ французскимъ удалоея ворохобникôвъ побѣдити. Правительство французке выслало заразъ приказъ до адмирала Курси, щобы ôнъ поступавъ съ цѣлою строгостею противъ ворохобникôвъ. Протекторатъ французкій въ Анамѣ буде теперь далеко строгійшій якъ доси а може бути, що Анамъ станеся просто лишь французкою провинцією, чому певно спротивилисьбы Хины а се дало-бы причину до нового конфликту. Зъ Гуе доносятъ вже и такъ, що тамъ появилися чорній банды. Не менше критичне положенье Франціи есть такожь на Мадагаскарѣ и тамъ постановлено выслати помôчь. — Въ Парижи ходятъ вѣсти, що президентъ Греви, котрого президентура кôнчится въ сѣчню слѣдуючого року, постановивъ уступити. Кандидатомъ сторонництва правительственного на случай уступленя Гревіого мае бути Фрейсине, а кандидатомъ опозиціи ген. Кампенонъ. Франція въ загалѣ такъ занята своими справами внутрѣшными и колоніяльными, що ôтношеня еи до важнѣйшихъ навѣть справъ загально европейскихъ станули въ теперѣшну пору на другôмъ плянѣ.

НОВИНКИ.

— **„Руска Бесѣда“ и филія „Просвѣты“ въ Тернополи** розсылали слѣдуюче запрошенье до окрестныхъ Русинôвъ: „Ваша Всечестность! Руска академична молодѣжь, выбираючись сего року на вандрôвку по нашôмъ Подôлю, означила Тернопôль яко мѣсце збору еи участникôвъ на день 21 липня (2 лат. серпня) въ недѣлю. Зô всѣхъ сторôнъ Руси прилинутъ молодій соколы, столиця наша прибере видъ доси небувалый, всюда загомонитъ голосно житьемъ рускимъ. Тожь щобы сю прояву нашои жизненности тымъ бôльше звеличити, устроюютъ тернопôльскій товариства „Руска Бесѣда“ и филія „Просвѣты“, при участи академичнои молодежи и хору звѣстныхъ Денисôвскихъ спѣвакôвъ, въ тôмъ памятнôмъ дни, въ честь згасшого недавно историка Руси-Украины Николы Костомарова музикально-декляматорскій вечеръ въ сали замковôй (театральнôй). Пересвѣдченій, що цѣлый нашъ загалъ радо стрѣтитъ гадку сего торжества и найдальша окрестнôсть зволитъ численнымъ зборомъ зложити доказъ свого почитаня для Незабутного и привитати нашихъ гостей, маємо честь запросити Вашу Всечестнôсть на сей вечеръ и осмѣляємось переслати въ прилозѣ билеты. Просимо пôдъ адресою „Руска Бесѣда въ Тернополи, Рынокъ ч. 4“ найпôзнѣйше до 17 (29 лат.) липня с. р. надôслати або належитôсть або заявленье карткою кореспонденційною, що адресатъ билеты пріймае и належитôсть зложитъ въ день вечера. Хто до означеного часу не надôшле грошей або заявленя, що билеты пріймае, того билеты будутъ уневажненій а на ихъ мѣсце выставленій иншій и ôтданій въ продажъ. Билеты стоячій можна набути въ день музикального вечера въ „Рускôй Бесѣдѣ“, въ „Народнôй Торговли“ або о 5 год. по полудни при касѣ. — Програма сего муз.-декл. вечера буде небавомъ обвѣщена въ часописяхъ. Звертаеся однакъ теперь увагу и на ту обставину, що початокъ наступитъ о $6^1/_2$ годинѣ по полудни, а то зъ тои причины, що того самого вечера найдальше о 10 годинѣ розпôчнеся въ тôй-же сали **вечеръ съ танцями**, на котрый зъорганизованый комитетъ особній запрошеня окремо розсылае. — Цѣна мѣсць на концертъ: Льожа 5 зр.; крѣсло въ першихъ двохъ рядахъ 1 зр. 50 кр., въ дальшихъ 1 зр.; вступъ на салю 50 кр.; для селянъ, мѣщанъ, ученикôвъ и гарнизону 25 кр. — Для участникôвъ вандрôвки, котрій зголосились до комитету вандрôвничого, вступъ вôльный. — **Цѣна мѣсць на танцѣ**: Для членôвъ „Рускои Бесѣды“ ôтъ особы 1 зр., ôтъ родины до 4 особъ 3 зр., для неналежачихъ до „Бесѣды“ ôтъ особы 1 зр. 50 кр., ôтъ родины до 4 особъ 5 зр. ав. — Для участникôвъ вандрôвки, котрій зголосятся до комитету вандрôвничого, вступъ вôльный. Билетôвъ на вечеръ съ танцями можна буде дôстати въ день 21 липня (2 серпня) въ „Рускôй Бесѣдѣ“, або вечеромъ при касѣ за оказаньемъ запрошеня. — Стрôй вечерковый або народный.

— **Пляны нового будынку на гр. кат. семинарію** у Львовѣ вже выготовленій и высланій сими днями до министерства вѣроисповѣдань и просвѣты до одобреня.

— **Реставрація митрополичои палаты** поступае скоро и буде имовѣрно съ кôнцемъ серпня вже зовсѣмъ скôнчена. Дотеперѣшный стиль бароковый палаты буде и дальше задержаный, а дахъ буде крытый бляхою, котру вже на мѣсце звезено. Ôтъ послѣднои реставрації сеи палаты минуло теперь звышь 90 лѣтъ.

— **Ка тайнôмъ засѣданю рады мѣста Львова** удѣлено презенту на гр. кат. парохію въ Малеховѣ о. Теодору Леонтовичеви.

— **На роботы консервативній** при церквѣ св. Параскевіи ухвалила рада мѣста Львова дня 9 с. м. 519 зр.

— **Маетокъ Городенка**, часть того-жь маетку звана Пистôвка и Рашкôвъ, власнôсть бар. Якова Ромашкана, выставленій на лицитацію за довгъ въ сумѣ 9.781 зр. 25 кр. Вартôсть оцѣночна а заразомъ и выклична, выноситъ 1,314.675 зр.

— **Для потерпѣвшихъ ôтъ повени** въ захôднôй Галичинѣ даруваъ цѣсарь 2000 зр. запомоги зъ приватныхъ фондôвъ.

— **При доповняючôмъ выборѣ до рады повѣтовои** въ Скалатѣ зъ куріи громадъ мѣскихъ выбраный гр. Левъ Пининьскій зъ Грималова; до рады повѣтовои въ Равѣ зъ куріи громадъ сѣльскихъ выбранй дотеперѣшнй члены тои-жь рады господарѣ Иванъ Дроздъ и Иванъ Бѣлецкій.

— **До Свѣтлои Дирекціи почтъ.** Чи Свѣтлôй Дирекціи почтъ вѣдомо, що урядъ почтовый въ Рожновѣ не мае рускихъ картъ кореспонденційныхъ, переказôвъ и рецеписôвъ?

— **Смерть ôтъ грому.** Въ четверъ дня 2 с. м. переходило численне товариство зъ Кентъ до Живця въ ôгвѣдины до знакомыхъ. Въ половинѣ дороги заскочила товариство буря и оно змушене було въ селѣ Порубцѣ сховатися до корчмы. Въ товариствѣ сѣмъ бувъ такожь нотарь зъ Кентъ Вододиславъ Пôдсоньскій съ своею родиною. Якъ разъ, коли Пôдсоньскій входивъ въ ворота до корчмы, поразивъ его тихій грôмъ такъ сильно, що перебивъ годинникъ, стопивъ половину ланьцушка и поваливъ на землю. Всяка помôчь, дана заразъ нещастному, показалась безъуспѣшною. Вôзникови, що стоявъ заразъ коло пораженого, нѣчого не сталося.

— **Въ Потоцѣ золотôмъ** зôстала дня 10 с. м. ôткрыта нова стація телеграфична съ денною службою.

— **Повѣнь въ захôднôй Галичинѣ.** Въ послѣдныхъ дняхъ надôйшли справозданя, якій шкоды наробила вода въ богато мѣсцевостяхъ захôднои Галичины: Въ повѣтѣ вадовицкôмъ потерпѣло ôтъ розливу рѣкъ Виолы, Скавы, Цедрону, Бѣргôвки и Вепрôвки бôльше якъ 40 громадъ. Майже 2.500 родинъ потерпѣло значну шкоду въ засѣвахъ, будынкахъ и худобѣ; шкоду обчислено на 200.000 зр. Въ повѣтѣ вѣлицкôмъ, де вже минувшого року була повѣнь, всѣ грунты и сѣножатя надъ Скавинкою станули пôдъ водою. Коло Чернихова и Мысленицъ вода такожь наробила значнои шкоды, попôдмулювала богато домôвъ по селахъ и позрывала мосты, черезъ що настала перерва въ комуникаціи.

— **На желѣзници Стрый-Бескидъ** зôрвала вода вчера о 3 год. рано руштованье до монтованя при будуючôмся мостѣ въ Стрыю, черезъ що завалилася такожь и желѣзна конструкція уставлена провизорично на першôмъ 40 метрôвъ широкôмъ отворѣ мосту. Вода наднесла именно ôторваній десь сплавы и поодинокій пнѣ и вдарила ними такъ сильно въ руштованье, що оно завалилось. Муры позôстали ненарушенй а шкода буде скоро направлена. На нагнаныхъ водою сплавахъ не було на щастье людей.

— **Жидôвскій выбрыки.** Зъ Тернополя пишутъ намъ: Дня 13 с. м. въ Тернополи купувавъ жидъ-купчикъ редьковь на торзѣ. Мѣщанка продаюча зажадала за одну редьковь 2 крейцарѣ, жидъ дававъ 1 кр. Зъ гнѣву, що мѣщанка не хотѣла уступити ôтъ поданои цѣны, ударивъ жидъ женщину редьквою въ пульса такъ сильно, що ей забивъ на мѣсци. Жиды обступили жида и помогли ему утечи. Небôщка, рôкъ одинъ замужна, зôставила на пляцу маленечку дитину; матеръ неживу ôтвезли домôвъ... Сумній, дуже сумній у насъ ôтносины! Сумный и все сумнѣйшій выглядъ въ Тернополи черезъ жидôвъ-нехристôвъ! Полиція мѣска, якъ звычайно, сховалась а не притримала на мѣсци жида-убійцю.

— **Буковиньска рада шкôльна** ухвалила дня 27 червня закупити грунтъ пôдъ будову учительскои семинаріи въ Чернôвцяхъ и постановила выготовити ôтповѣдный плянъ сеи будовы. Того-жь самого дня ухвалила буковиньска рада шкôльна буджетъ шкôльный на рôкъ 1886, котрый розкладаеся въ слѣдуючій способъ: Платня учителѣвъ выноситъ 26.000 зр., квинквенія 5.000 зр., додатки особистій 900 зр.; недобôръ выноситъ 9000 зр. и мае покрытися зъ додатковъ до податку. Платня учителѣвъ въ школахъ народныхъ була сего року слѣдуюча: 23 учителѣвъ побирало по 600 зр.; 17 учителѣвъ по 500 зр. (доси брали по 400 зр.); 7 учителѣвъ по 500 зр. (доси брали по 350 зр.); 49 учителѣвъ по 400 (доси по 350); 78 учителѣвъ по 400 зр. (доси брали по 300 зр.).

— **Дирекція желѣзниць державныхъ** розписала оферты на будову двоповерхового мешкального дому для урядниковъ и слугъ желѣзничихъ на стаціи въ Дрогобычи. Речинець внесеня кôнчится съ днемъ 25 липня с. р. о годинѣ 12-ôй въ полудне. Близшихъ поясненъ удѣлитъ инспекторатъ консервацій тои-жь желѣзницѣ въ годинахъ урядовыхъ.

— **Холера въ Испаніи.** Пôоля урядового справоздання занедужало въ десяти провинціяхъ Испаніи ôтъ дня 20 мая до 7 с. м. на холеру 28.000 особъ, а зъ тыхъ померло 11.350. Въ самôмъ Мадридѣ занедужало въ тôмъ часѣ 192, а померло 113 особъ. Дня 9 с. м. занедужало було въ цѣлôй Испаніи 1540 особъ, а зъ тыхъ померло 717; на саму провинцію Валенція припадае зъ померших 411 особъ. Въ загалѣ въ сѣй провинціи була доси бôльша смертельнôсть; дня 10 липня занедужало тамъ знову 484 особъ, а зъ тыхъ померло 216; пошесть однакожь зачинае вже слабнути, за то выступае сильнѣйше въ другихъ провинціяхъ. Въ богато мѣсцевостяхъ запанувала велика нужда. Всюды, де лишь проявится холера, богатшій утѣкаютъ, а бѣднй остаются и гинутъ якъ вже не ôтъ холеры, то зъ голоду. По мѣстахъ палятъ великій стосы дерева, напущеного сѣркою, а министеръ вôйны казавъ всѣмъ жовнѣрамъ въ цѣлôй Испаніи щепити холеру.

— **Именованя и перенесеня.** Директоръ рящôвскои гимназіи Валентій Козьолъ именованый директоромъ львôвскои IV гимназіи правительственнои.— Выдѣлъ краевый именувавъ практиканта Михаила Завадского асистентомъ рахунковымъ. — Іосифъ Кохановскій именованый совѣтникомъ при краевôмъ правительствѣ въ Чернôвцяхъ, а Мечиславъ Захаръ старостою на Буковинѣ. — Министерство дозволило перенестися нотарямъ Мих. Ленартовичеви зъ Городенки до Коломыи а Иванови Босаковскому зъ Буска до Городенки.

— **Небезпечне укушенье мухи.** О сумнôмъ случаю смертельного занедужаня ôтъ укушеня мухи доносятъ зъ Черновець: Тамошный концепіентъ адвокатскій дръ Горникеръ ишовъ передъ кôлькома днями купатися до Прута и переходивъ по-при гицлѣвку, де якъ разъ укусила его въ лице звычайна муха. Въ короткôмъ часѣ мала ранка почала набирати а ôттакъ спухло цѣле лице и почорнѣло. Всяка помôчь лѣкарска показалася безуспѣшною. Хорый стративъ уже въ наслѣдокъ сего укушеня одно око, котре зовсѣмъ выплыло и ôтъ кôлькохъ вже днѣвъ лежитъ конаючій. Лѣкарѣ не робятъ надѣѣ на его выздоровленье.

— **Въ краевôй школѣ лѣсництва у Львовѣ** розпочалися дня 11 с. м. курсовій испыты зъ господарства лѣсового и потреваютъ до 29 с. м. Испыты ôтбуваются ôтъ 8 до 1 год. рано и ôтъ 4 до 8 год. по полудни.

— **Въ Слободѣ Рунгурскôй** укôнчено сими днями въ копальни п. Едварда Торосевича верченье нового шахту „Филипина“, а результатъ сего бувъ майже несподѣваный; шахтъ выдае денно 100 бочокъ нафтовои сыровицѣ. П. Торосевичъ хотѣвъ бувъ свою копальню продати одному французскому товариству за $1^1/_2$ милiона франкôвъ; товариство се зложило вже навѣть будо 70.000 франкôвъ задатку, пôзнѣйше однакожь зôрвало угоду. Якъ зачуваемо, товариство се хотѣло купити копальню не на експлюатаціи, а лишь на просту спекуляцію, думаючи, що ôтпродасть копальню за 4 милiоны, коли однакожь не знаходився догôдный купець, товариство зôрвало угоду.

— **Нафта россійока** починае чимъ разъ бôльше выпирати зъ торгôвъ въ Австріи нафту американьску. Министерство скарбу получило ôтъ властей цловыхъ докладне зôставленье перевозу нафты россійскои, зъ котрого показуесь, що вже минувшого року було бôльше якъ половина всего привозу нафты походженя россійского, вывоженои зъ Баку черезъ Варшаву и Одессу до Австріи. При такихъ обставинахъ о розвитку краевого промыслу нафтового очевидно и мовы бути не може.

— **Черновецка прокураторія державна** внесла дня 10 с. м. обжалованье противъ адвоката краевого и судового дра Морица Вайса о злочиньство обманьства и спроневѣреня. Розправу вызначено на слѣдуючу каденцію судôвъ присяжныхъ.

— **Въ справѣ confessionis fidei о. Наумовича** мае сими днями появитися куренда митрополича, котра оголоситъ духовеньству, що о. Наумовичь, не оповнивши жаданя апостольского престола, т. є. не пôдписавши предложеноі ему confessio fidei, уважаеся выключеным зъ церкви. Наколи-бъ вѣсть ся кольпортована по Львовѣ показалася правдивою, то выходило-бы зъ того, що митрополитъ не увзгляднивъ прошеня о. Наумовича о продовженье речинця до пôдпису и поступае енергично пôсля жаданя Риму.

— **Въ правительственнôй школѣ лѣсовôй** въ Болеховѣ, полученôй съ интернатомъ, въ котрôмъ ученики учатся на надзырателѣвъ лѣсôвъ, розпôчнеся новый курсъ шкôльный съ днемъ 1 жовтня с. р. Удержанье одного ученика въ сѣй школѣ выноситъ на 11 мѣсяцѣвъ около 300 зр. Въ интернатѣ дôстае кождый ученикъ безплатно помешканье и постѣль. На слѣдуючôй рôкъ буде въ школѣ сѣй для 15 ученикôвъ опорожненыхъ мѣсць, а кôлька зъ сихъ ученикôвъ будутъ могли дôстати стипендіи зъ фондôвъ державныхъ въ высотѣ 200 зв. Близшихъ вѣстей можна довѣдатися въ львôвскôй дирекціи доменъ.

— **Дрôбній вѣсти.** Въ львôвскôй школѣ ветеринаріи ôткрыло министерство нову вже пяту зъ ряду асистентуру. — Банкъ „Славія“ выплативъ въ користь „Народного Дому“ 400 зр. за рôкъ 1885; за минувшій рôкъ выплативъ сей банкъ 1.000 зр. — Цѣсарь даруваъ решту кары 108 вязнямъ, зъ котрыхъ на Галичину припадае 33, а именно 8 на мужеске заведенье карне въ Висничу, 7 у Львовѣ и 9 въ Станиславовѣ, а 9 на женьске заведенье карне у Львовѣ. — Въ Грибовичахъ коло Львова забивъ грôмъ дня 9 с. м. господаря Ивана Малинача и его сына Дмитра, а заразомъ отався причиною, що выбухъ огонь и знищивъ 9 хатъ селяньскихъ. — Въ Авиньонѣ въ Франціи ôткрыла полиція тайне заведенье, въ котрôмъ тучено псы и коты а мясо ихъ продавано до дешевыхъ реставрацій замѣсть крôликôвъ и баранины. Найденй тамъ псы и коты були такъ товстй, що не могли вже рушитися зъ мѣсця.

Вѣсти зъ Епархіи Перемыскои.

Каноничну институцію на парохію Домашôвъ, дек. угнôвского получивъ о. Іоанъ Сиротиньскій, парохъ въ Лôвчи; завѣдатель же Домашева, о. Корнилій Гумецкій, назначеный на завѣдателя парохіи Лôвча, дек. любачѣвского.

Сотрудництва получили оо.: 1) Колтунюкъ Николай, сотрудникъ зъ Комарна при пароху въ Стенятынѣ, дек. сокальского, 2) Гумецкій Іосифъ, сотрудникъ зъ Боляновичь, въ Комарнѣ.

Въ пропозиціи на парохію Добровляны, дек. дрогобыцкого, принятй оо.: I. Грабовеньскій Іоанъ, II. Хоминьскій Теофиль, III. Савула Теодоръ.

Отпустку получили оо.: 1) Сѣтницкій Іосифъ, парохъ зъ Кривки, на 4 тыжднѣ для поратованя здоровя, 2) Левъ Кмицикевичь, парохъ Малнôвскои волѣ на 6 тыжднѣвъ.

ПОСМЕРТНЙ ВѢСТИ.

Игнатъ Борисевичь, укôнченый слухачь философіи, сынъ о. Ивана Борисевича, умеръ въ Кривчи надъ Сяномъ дня 1 (13) липня 1885 по тяжкôй и довготреваючôй слабости въ 23 р. житя. Належавъ ôнъ до найлучшихъ ученикôвъ въ гимназіи перемыскôй. Хоровитôсть зъ-малку и щоденный тяжкій трудъ на хлѣбъ насущный пôдкосили завчасу молодый красный цвѣтъ. Въ нѣмъ тратимо молоду много-надѣйну силу, бо покôйникъ належавъ до числа тыхъ, що свôй народъ горячо и безъинтересовно любятъ. Хто его пôзнавъ, мусѣвъ цѣнити въ нѣмъ чистôсть характеру и незвычайну доброту серця. Тожь вѣчна ему память! — *М. З.*

Михаилъ Любовичь, богословъ и питомець львôвскои гр. к. духовнои семинаріи, упокоився дня 27 червня (9 л. липня) по довгôй и тяжкôй недузѣ въ 20 роцѣ житя. Круглый сирота ôтъ молоденькихъ лѣтъ боровся съ недостаткомъ, черезъ що пôдъупавъ на здоровю. Почавши вже ôтъ VI гимн. клясы, силы его опускали, но ôнъ працювавъ що силъ, щобъ добитись до цѣли, стати священикомъ. Покôйный Михаилъ зôставивъ по собѣ жаль и смуткъ у товаришѣвъ и знакомыхъ, бо-жь справдѣ бувъ ôнъ товаришь сумирный, згôдливый и люблячій. Нѣкому найменшого зла анѣ словомъ нѣ дѣломъ не зробивъ, а допомôгъ чимъ мôгъ. Земля ему перомъ! Похороны величавй ôтбулися дня 30 червня (12 л. липня). *К. К.*

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— **„Юрій Горовенко“**, оригинальна повѣсть Краюченка, появилася зъ печати въ „Руско-украиньскôй Библіотецѣ“ Евгенія Олесницкого и коштуе 40 кр., съ пересылкою почтовою 45 кр. Замовляти можна и черезъ администрацію „Дѣла“.

Подяка.

Складаю симъ всенародно сердечну подяку Высокоповажаному отцю Теодору Леонтовичу, пароху мѣсцевому, и Высокоповажанымъ Панямъ Олимпіи Леонтовичь и матери Леонтовичѣвъ, що зволили ласкаво прибути на похоронъ нашои малои дочки, котрый ôтбувся дня 25 л. червня с. р.

Пріймѣтъ Вп. Отче и Вы Вп. Панѣ сердечне спаси-Бôгъ!

Пôдлипцѣ, дня 10 л. липця 1885.

Антонина и Іосифъ Рогозиньскій.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Всч. о. Гр. Пир. въ Люб. Пересланыхъ 5 зр. мы отримали и якъ указано розпорядили. — Всч. о. Кипр. Яс. Вы маете заплачено до кôнця жовтня.

КАЗИМИРЪ ЛЕВИЦКІЙ

ГОЛОВНЫЙ СКАДЪ ДЛЯ ГАЛИЧИНЫ

Порцеляны, Скла и товарôвъ мѣшаныхъ

У Львовѣ, улиця Трибунальска ч. 6.

Заложеный въ роцѣ 1845.

поручає англійскій

НОЖѢ и ВИЛКИ

столовй и десеровй, въ рôгъ або дерево оправній

НОЖѢ и ВИЛКИ столовй и десеровй зъ хиньского срѣбла. 4—4

Оповѣщенье

въ справѣ конкуренційныхъ асекурацій.

Выдѣлъ автономного руско-асекураційного Товариства при „Славіи“ предложивъ пôдъ днемъ 4 л. цвѣтня с. р. до Єго Впреосв. **Митрополита Киръ Сильвестра** во Львовѣ а пôдъ днемъ 12 цвѣтня с. р. до Преосв. **Епископа Киръ Іоана** въ Перемышли свое заявленье: що той-же Выдѣлъ постановивъ за згодою съ Дирекцією Банку „Славіи“ выплачувати съ кôнцемъ кождого кварталу ôтъ конкуренційныхъ асекурацій огневыхъ 10% а ôтъ кождыхъ 1000 зр. асекурації на житье 5 зр. въ користь вдовичо-сирôтского фонду тои епархіи, до котрои дотычнй церковнй и громадскй Конкуренціи причисляются, — и що кромѣ того Банкъ „Славія“ изъ своеи стороны буде выплачувати такій самъ процентъ и на тую-же цѣль ôтъ всѣхъ тыхъ приватныхъ асекурацій огневыхъ и житьевыхъ, котрй за ласкавымъ посередництвомъ Всеч. Священикôвъ вплынутъ до нашого автономного руско-асекураційного Товариства.

О тôмъ постановленю нашого Выдѣлу звѣстивъ Впреосв. Львôвскій Ординаріятъ Всеч. Духовенъству дотычною курендою зъ дня 7 мая 1885 до ч. 2930, а Банкъ „Славія“ вже и выплативъ дня 4 с. м. за часъ ôтъ 1 цвѣтня до 1 линия с. р. першій такій квартальный процентъ ôтъ згаданыхъ асекурацій, а то для Львôвско-Станиславôвского епархіяльного фонду вдовичо-сиротиньского суму 60 зр., а для такого-же фонду Перемыскои епархіи 40 зр.

Выдѣлъ нашого Товариства застерѣгъ собѣ кромѣ того изъ своихъ доходôвъ, „Славіею“ ему запевненыхъ, жертвувати на користь еще другихъ институцій руско-народныхъ, якими суть **Народный Дôмъ** и иншй галицкорускй благодѣтельнй, именно **просвѣщеню народа служачй товариства.**

И такъ: для **Народного Дому** во Львовѣ Банкъ „Славія“ доручивъ уже нынѣ нову жертву въ сумѣ 400 зр. на р. 1885.

Въ виду тыхъ и всякихъ другихъ користей, рускимъ асекурантамъ „Славіею“ предкладаныхъ, мы надѣемося, що **Всеч. Священики** рускихъ епархій зволятъ запомагати розвôй нашого автономного руско-асекураційного товариства при „Славіи“, именно благоволятъ ласкаво вплывати на **Заряды конкуренційныхъ репрезентацій, щобы рускй церкви, плебанiи, школы** и въ загалѣ **громадскй** а также и **приватнй будынки** за нашимъ посередництвомъ до Банку „Славіи“ були асекурованй, и щобы члены родинъ священическихъ въ цѣли помноженя вдовичо-сирôтскихъ фондôвъ епархіяльныхъ приступили также съ **асекурацією на житье въ Банку „Славіи“**, такъ якъ тая участь рускихъ конкуренційныхъ и навѣть приватныхъ асекурантôвъ ôтъ огню и на житье въ Банку „Славіи“ запоручае певный щорôчный доходъ на користь руско-народныхъ нашихъ институцій.

Также примѣчаемо, що пôсля найновѣйшого офиціяльного справозданя Банку взаимныхъ убезпечень „Славіи“ за рôкъ 1884 фонды того же Банку достигли на дню 31 грудня 1884 р. сумы зверхъ $6\frac{1}{2}$ миліона, т. в. именно сумы **6,520.517 зр. 97 кр.**, а загальный выказаный маетокъ выноситъ нынѣ 6,345.561 зр., такъ, що при загально-звѣстнôй и признанôй солиднôй администраціи того-же Банку подаеся тутъ членамъ-асекурантамъ гарантія, якои лучшои и вѣрнѣйшои ледви найти можна. Мы затымъ якъ найусерднѣйше припоручаемо той-же Банкъ „Славія“ и руско-асекураційне Товариство при нѣмъ Впов. рускôй Публицѣ.

Львôвъ, д 14 червня 1885 р.

Ôтъ Выдѣлу руско-асекураційного Товариства при „Славіи.“

Ф. Насадникъ. *Богданъ А. Дѣдицкій.*

☞ Всѣ въ банку „Славія“ зъ Галичины и Буковины уже зголошенй або зголошаючіися убезпеченя рускихъ ерекціональныхъ, конкуренційныхъ и загально громадскихъ: церквей, шкôльныхъ, приходскихъ и громадскихъ будынкôвъ для мешканя и економичныхъ, канцелярійныхъ, вязниць, трупарень и пр., и ихъ содержаня творятъ Товариство самоуправне пôдъ названьемъ: „Руске самоуправне асекураційне Товариство гр. кат. церквей, будынкôвъ парохіяльныхъ, шкôльныхъ и загально громадскихъ въ Банку „Славія“.

☞ Зголошеня до асекурації черезъ автономне руско асекураційне Товариство належитъ адресувати до Головного Заступництва Банку „Славія“ во Львовѣ.

ФАРБЫ

до мальованя дахôвъ

найлѣпшои якости, тертй въ подвôйно варенôмъ покостѣ, доставляю до кождои стациі желѣзничои франко — дешевше якъ кожда конкуренція!

Гибнеръ и Ганке

1381 (6—?) у Львовѣ, Рынокъ ч. 38.

Маріянъ Авдыковскій

лѣкарь ветеринаріи

замешкавъ и ôтбуває практику ветеринарійну

въ Калуши.

Огнетревалй и безпечнй ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблений съ американьскими замками и паскилёвыми засувками продаю дуже дешево

СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,

1390 11—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**

(Просится о кореспонденцію въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

Матеріи на одѣжь

лишь зъ тревалои вовны овечои для мужчины середного росту

3.10 метры на одиу одѣжь

за зр.	4·96 кр.	зъ доброи вовны овечои
„ „	8·—	„ зъ лѣпшои вовны овечои;
„ „	10 —	„ зъ тонкои вовны овечои
„ „	12·40	„ зъ дуже тонкои вовны „

Пледы до подорожи за штуку зр 4, 5, 8 ажь до зр 12· — Дуже красна одѣжь, сподньй, иберцигеры, матеріи на сурдуты и плащѣ ôтъ дощу, тифль, льоденъ, комисъ, камгарнъ, шевіотъ, трико, сукна для дамъ и на биляры, перувіенъ, доскинъ норучае

Заложеный **Joh. Stikarofsky,** — 1866. —

Складъ Фабричный въ Бернѣ.

Взоры франко. Карты взорцевй для панôвъ кравцѣвъ нефранкован. **За посылѣпатою** на звышь 10 зр **франко.**

Я маю завсѣгды складъ сукна бôльше якъ за 150.000 зр. а. в. и тому легко зрозумѣти, що въ моёй всесвѣтнôй торговли позбстає богато **останкôвъ** довжины ôтъ 1 до 5 метрôвъ, лишь я змушеный такй останки ôтпускати по богато ôтъ коштôвъ выробу **низшихъ цѣнахъ.** Кождый розумно мыслячій человѣкъ мусить змѣркувати зъ такихъ малыхъ останкôвъ не можна **жадныхъ взôрцѣвъ** посылати, бо процѣ при кôлькасотъ замовленяхъ зъ тыхъ останкôвъ въ короткôмъ часѣ нѣчого бы не лишилося. Для того есть то чистый **обманъ,** коли фирмы суконъ инсеруютъ о взôрцяхъ зъ останкôвъ и въ такихъ случаяхъ суть тй взоры ôттяти зъ поставôвъ а не зъ останкôвъ а цѣли такого поступованя суть зрозумѣлй.

Останки, котрй не годятся можутъ ôтмѣнятися або ôтсылаются грошѣ.

Кореспонденціи принимаются на мовахъ: нѣмецкôй, угорскôй, чешскôй, польскôй, италійскôй и французкôй. 1311 (21—20)

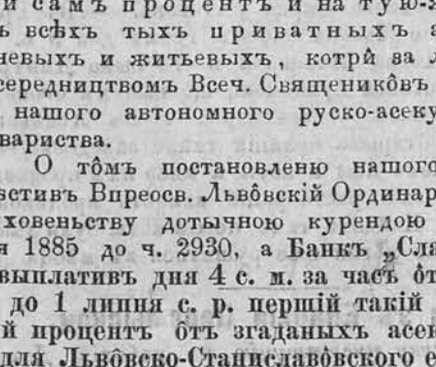

ОПОВѢЩЕНЬЕ.

Понеже знаю, що Высокоповажанй Отцѣ духовнй уряджуютъ при церквахъ хоры, прото **поручаю мою**

ФАБРИКУ ГАРМОНІЮМЪ (або ФИСГАРМОНІЮМЪ) ДО УЧЕНЯ СПѢВУ.

Высокоповажаный п. проф. Н. Вахнянинъ купивъ до рускои гимназіи у Львовѣ инструментъ мого выробу и може дати Высокоповажанымъ Отцямъ духовнымъ о тôмъ дуже пожиточнôмъ инструментѣ найлѣпшу информацію.

Цѣна тыхъ инструментôвъ ôтъ **70 зр. а. в.** и высше. Дае также на раты.

Съ поважаньемъ

ІОАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ,

1372 13-? властитель фабрики органôвъ и гармоніюмъ у Львовѣ, ул. Хоршина, Ч. 9.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручае 1315 51—?

препараты зъ гумы и выробы кавчуковй

для потребъ хирургичныхъ и иншихъ подôбныхъ.

Учителька

шкôлъ народныхъ, бажае провести вакація въ рускôмъ домѣ священичôмъ, удѣляючи при тôмъ науки въ часѣ вакацій пôдъ догôдными условіями. Близше звѣдатися можна въ редакціи „Дѣла“.

„НАРОДНА ТОРГОВЛЯ“

у Львовѣ, Станиславовѣ, Перемышли, Тернополи и Дрогобычи

поручае изъ своихъ богато заосмотреныхъ складôвъ

по дешевыхъ цѣнахъ

Кавy	Ликеры, Румъ,	**Воды минеральнй,**
Чеколяду,	**Вина въ бутилькахъ**	Всякй роды щѣтокъ (тоалетнй, до пôдлоги, до обуви и до коней),
Чай,	**и барылкахъ,**	Масу до пôдлогъ,
Цукоръ,	Мыло, мылка до рукъ,	**Шварцъ безъ витріолю,**
Оливу,	Крохмаль, фарбку,	Папѣръ,
Оцетъ,	Корки,	Пера, ручки,
Сыры швайцар., брындзю,	Смаровнло на ножѣ,	Оловцѣ,
Мѣдъ прѣсный и питн,	**Свѣчи** церк. и стол.,	**Лякъ,**
Овочѣ южнй,	**Вôскъ,**	Чорнило (атраментъ),
Корѣнье,	Цвѣты до свѣчокъ,	Порошокъ на овады.
Сардинки, селедцѣ,	Кадило,	
Горѣвки,	Карты,	

Цѣнникъ высылаеся на жаданье франко

5 до 6 килограмовыхъ посылокъ почтова онлата выноситъ немного, такъ що оплатится и зъ найдальшихъ сторôнъ замовляти потрѣбнй для дому артикулы.

Вступаючй въ члены товариства „Народна Торговля“, платятъ вписового 1 зр. и удѣлъ найменше одинъ, выносячій 10 зр. Той удѣлъ остаеся власностею члена и опроцентовуеся дивиндендою, котрои высота назначаеся по укôнченю рôчныхъ рахунковъ. „Народна Торговля“ принимае также грошѣ на щадничй книжочки и платитъ ôтъ нихъ 5%.

Для урядôвъ, канцелярій, приватныхъ особъ и т. д., щобы заощадити часъ и трудъ

дуже поручаеся

велика таблиця множеня, безъ похибокъ, Стефана Бернарди, урядника желѣзничого. Цѣна есть такъ незнача, що дѣйстно шкода було-бы, якъ-бы такои таблицѣ въ котрôмъ домѣ не було. За надôсланьемъ 35 кр. ав. в. въ маркахъ почтовыхъ або за переказомъ почтовымъ до автора въ Льошончъ (Losoncz) на Угорщинѣ высылаеся пожадане и пожиточне дѣло франко. 1402 6—10

ПОХôДЪ СОБѢСКОГО

пôдъ Вѣдень р. 1683.

Написавъ Стефанъ Качала.

Цѣна 20 кр.

Дôстати можна въ администраціи Дѣла.

Важне для Родичѣвъ.

Родичѣ, бажаючй примѣстити своихъ сынôвъ, учащаючихъ до шкôлъ у Львовѣ знайдутъ для нихъ добре помѣщенье, здоровый и поживный харчь и родительску опѣку за умѣрену цѣну въ домѣ урядника магистрату. Зголошуватися можна або вже теперь або при кôнци вакацій и съ початкомъ шкôльного року до въ низу пôдписаного.

К. Скибиньскій,

Львôвъ, улиця Галицка ч. 54.

Укôнчена семинаристка

съ кôлькалѣтною практикою, удѣляюча всѣхъ шкôльныхъ предметôвъ въ рускôмъ, польскôмъ и нѣмецкôмъ языцѣ, а на жаданье также языка французкого и основнои гры на форгепянѣ, приняла-бы заразъ мѣсце въ рускôмъ священичôмъ домѣ до науки дѣтей, коли-бъ можна було, въ мѣсцевости пôдгôрскôй и недалеко стациі желѣзницѣ.

О блиашй вѣсти проситъ ôтносится на адресу: **С. А. Львôвъ, ул. Жовкôвска Ч. 59.**

Масу до гашеня огнѣвъ

зъ ц. к. выключно привил.

фабрики масы до гашеня огнѣвъ

Іосифа Бауера у Вѣдни

поручаютъ

Гибнеръ и Ганке у Львовѣ.

Брошура Корнила Н. Устіяновича

М. Ѳ. РАЄВСКІЙ И РОССІЙСКІЙ ПАНСЛАВИЗМЪ

продаеся въ друкарни Товариства имени Шевченка по 80 кр. за примѣрникъ; съ пересылкою почтовою по 85 кр.

К. Беднарскій, накладчикъ **ул. Академична, ч. 8.**

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. управ. галиц.

акційного Банку Гипотечного

купуе и продае

ВСѢ ЄФЄКТЫ И МОНЄТЫ

пôдъ найприступнѣйшими условіями.

5% Листы Гипотечнй и

5% Листы Гипотечнй преміованй

котрй пôсля закона зъ дня 2 Липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвысшои постановы зъ дня 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщуваня капиталôвъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія

☞ можна въ сѣй Конторѣ получити. ☜

(до вылосованя съ 10% премією т. є. по **110** за **100**)

Всѣ припорученя зъ провинціи выконуются безъ проволоки по курсѣ дневнôмъ, не числячи нѣякои провизіи. 1349 34—?

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. ми. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 73. Львôвъ, Четверъ 4 (16) липня 1885. Рôчникъ VI.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.

Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка. Рукописи звертаются лишь на попереднє застереженье

Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Рекламаціи неопечатанй вôльнй ôтъ порта.

Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовй уряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи:* *для Россіи:*
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

Запросины до предплаты.

Съ днемъ 1 (13) липня розпочався другій пôврôкъ, взглядно третій кварталъ сегорôчного выдавництва „Дѣла“. Пригадуємо се нашимъ Вп. Читателямъ и просимо ихъ **поспѣшити съ предплатою и вырôвнаньемъ залеглостей**, бо независима часопись руска може стояти и дѣлати въ загальну користь рускои народности и церкви тôлько при щирôй матеріяльнôй запомозѣ Вп. Читателѣвъ.

Наше „Дѣло“ ôтъ часу свого заснованя до нынѣшного дня стоитъ крѣпко и неустрашимо на сторожи правъ рускаго народа, а заохотою и ôтрадою въ нашихъ трудахъ есть для насъ та симпатія и довѣріе, якими „Дѣло“ тѣшится скрôзь на Галицкôй Руси. Мы вѣруемо въ красшу будучнôсть галицко-рускаго народа и тая вѣра каже намъ въ нынѣшну сумну пору съ цѣлымъ жаромъ душевнымъ вести дальше тяжку свою працю для загальнаго добра всѣхъ Русинôвъ. Матеріяльна помôчь П. Т. Читателѣвъ улекшитъ намъ нашу важку задачу.

Редакція и Администрація „Дѣла“.

Нашй семинаріи учительскй.

Щобы двигнути станъ учительскій при народныхъ школахъ а посередно и тй жь народнй школы красше розвинути, розпорядивъ 22 жовтня 1870 р. до ч. 11.238 министеръ просвѣты, п. Ѣречекъ, заснованье 9 семинарій учительскихъ въ нашôмъ краю, а именно 6 мужескихъ а 3 женьскй. Увзглядняючи бодай въ части при тôмъ національнй потребы Галичины, додавъ п. министеръ въ згаданôмъ розпоряженю дуже выразно, що зъ шести мужескихъ семинарій — три, а въ трехъ женьскихъ — одна, маютъ бути утраквистичнй, се значитъ, що половина предметôвъ науковыхъ въ тыхъ-же семинаріяхъ мае удѣлятись въ язычѣ рускôмъ. Означенье предметôвъ съ языкомъ выкладовымъ рускимъ застерѣгъ пôдъ той часъ п. министеръ самому-жь министерству просвѣты.

Мимо того сталася заразъ потôмъ та неправильнôсть, що краева Рада шкôльна, розписуючи пôдъ дн. 3 грудня 1870 р. до ч. 9274 конкурсъ на посады учительскй, въ оповѣщенню забула (!) зовсѣмъ згадати про 4 утраквистичнй семинаріи и не поставила условіемъ до одержаня посады при тыхъ-же семинаріяхъ знанье рускаго языка. Се фактъ, котрый дасться ще нынѣ актами сконстатувати (хочь-бы „Gazet-ою Lwowsk-ою“) и котру то похибку omissionis краева Рада шкôльна опôсля додатковымъ оповѣщеньемъ старалася направити.

Пôдъ днемъ 21 лютого 1871 р. до ч. 1740 оголосила ôттакъ краева Рада шк. провизоричный статутъ учительскихъ семинарій въ 20 §-ахъ, а въ §. 3 того статуту означила, що въ мужескихъ семинаріяхъ буде 13, а въ женьскихъ 15 предметôвъ науки. На пôдставѣ §. 6 сего статуту, въ семинаріяхъ мужескихъ у Львовѣ, Тернополи и Станиславовѣ, а въ женьскихъ у Львовѣ мали бути обадва краевй языки, рускій и польскій, языками выкладовыми. При тôмъ однакожь застерегла собѣ краева Рада шк. право порѣшити въ власнôмъ объемѣ власти, котрй предметы обовязковои науки на будуче маютъ удѣлятись въ язычѣ польскôмъ, котрй въ рускôмъ (§. 6). Само собою розумѣеся, що ôтповѣдно до того мали всюды по утраквистичныхъ семинаріяхъ лишь такй силы учительскй настановитися, котрй могли выказатися повнымъ и точнымъ знаньемъ обохъ сихъ языкôвъ, а именно знаньемъ языка рускаго. Чи пôдъ той часъ сталося все въ дусѣ министерского розпоряженя въ 22 жовтня 1870 р. и чи дѣйстно вже тогды обсаджено становища высшихъ и низшихъ учителѣвъ при утраквистичныхъ семинаріяхъ зрѣлыми и ôтповѣдными силами, мы въ пытанье се не хочемо нынѣ входити, бо не хочемо ôтновлати тыхъ рекриминацій, ôтъ якихъ пôдъ той часъ навѣть органъ пок. Юл. Лавровского „Основа“ не мôгъ устерегчися, коли прійшлося ему розбирати именованье першихъ учителѣвъ при сихъ семинаріяхъ. Констатуємо лишь то, що вже тогды найвыша краева власть шкôльна не зовсѣмъ пôсля интенцій министерства поступила, але що мимо того министерство просвѣты за оскорбленымъ правомъ Русинôвъ тогды не вступилося.

Дальше мусимо и то пригадати, що довгй часы потôмъ краева Рада шк. не выдала окремого розпоряженя, нормуючого докладно и категорично, котрй предметы науки обовязковои въ утраквистичныхъ семинаріяхъ учительскихъ мали удѣлятися ученикамъ въ языцѣ рускôмъ и що въ наслѣдокъ того нашй послы въ радѣ державнôй кôлькома воротами сю справу мусѣли пригадувати п. министрови просвѣты. Дôйшло бо съ часомъ навѣть до того, що въ деякихъ утраквистичныхъ семинаріяхъ учительскихъ не учено анѣ одного предмету въ языцѣ рускôмъ, а въ другихъ обмеженося лишь на подаванье сухихъ техничныхъ терминôвъ и то при немногихъ предметахъ науки. Коли въ наслѣдокъ того Русины галицкй внесли новй ремонстраціи до центральнои власти шкôльнои, то якъ вѣдомо, сталось одного разу таке, що п. министеръ для Галичины, прибувши случайно на сесію соймову до Львова, зволивъ потрудитися до мужескои утраквистичнои семинаріи на улицю Калечу и, о скôлько знаемо, мавъ на годинѣ одного чи двохъ учителѣвъ провѣрити, що Русинамъ не дѣеся нѣяка кривда, бо ученики запытанй професоромъ Русиномъ ôтповѣдали въ поодинокихъ предметахъ по руски досыть плавно. Тою поѣздкою п. министра для Галичины и визитою въ семинаріи учительскôй убито рекриминаціи рускихъ послôвъ въ радѣ державнôй на довгій часъ, боажь по нынѣ. Принайменше намъ ôтъ кôлькохъ лѣтъ не лучалося чути про яку-небудь прилюдну и офиціяльну жалобу Русинôвъ, що наука въ утраквистичныхъ семинаріяхъ учительскихъ не подаеся ученикамъ въ языцѣ рускôмъ въ такôмъ объемѣ, якій бувъ означеный якъ розпоряженьемъ министерства просвѣты въ 22 жовтня 1870 р. такъ и статутомъ, выданымъ для тыхъ-же семинарій краевою Радою шкôльною въ 1871 р., хотяй въ другои стороны есть фактомъ, що анѣ въ однôй утраквистичнôй семинаріи учительскôй половина предметôвъ обовязковыхъ не выкладаеся по руски. Спростованя пôдъ симъ взглядомъ изъ стороны дирекціи котроі-небудь въ чотырохъ семинарій утраквистичныхъ мы не жахаемося, а для поясненя справы подаемо деякй статистичнй даты о рускихъ выкладахъ въ семинаріи учительскôй въ Станиславовѣ, въ надѣи, що и въ другихъ семинарій одержимо до публикаціи неôавомъ рôвно-жь точнй вѣсти въ тôмъ предметѣ, и що на пôставѣ тыхъ даныхъ руске товариство Педагогичне зможе безнастанно робити представленя высшимъ властямъ шкôльнымъ и домагатися якъ найточнѣйшого зреализованя забутихъ розпоряджень министеріяльныхъ. Тымъ крокомъ, думаемо, лишь прислужимося справѣ просвѣты, такъ якъ всякій объективный педагогъ признасть намъ, що съ справою семинарій учительскихъ стоитъ въ близькôмъ сполученю розвôй шкôлъ народныхъ рускихъ въ нашôмъ краю, и що сей розвôй такъ довго буде неможливый, якъ довго абитурієнты семинарскй не будутъ до тыхъ шкôлъ вповни квалификованй. Семинаріи учительскй не повиннй бути ареною политичныхъ, а лишь чисто науковыхъ змагань. Приступаемо отже до рѣчи.

Въ семинаріи учительскôй утраквистичнôй въ Станиславовѣ чисельне ôтношенье Русинôвъ до Полякôвъ въ першôмъ пôвроцѣ шкôльнôмъ 1885 р. представлялося въ такôй формѣ:

А) На курсѣ пôдготовляючôмъ було:		Русинôвъ 19,	Полякôвъ 12.
Б) На I роцѣ	„	26,	„	13.
В) На II роцѣ	„	17,	„	13.
Г) На III роцѣ	„	13,	„	12.

Разомъ Русинôвъ 75, Полякôвъ 50.

Перевага Русинôвъ въ тôй семинаріи есть отже незбитымъ фактомъ и здавалось-бы про то, що тутъ рускій языкъ не лишь яко предметъ науки, але яко языкъ выкладовый повиненъ мати, если вже не бôльшй и ширшй, то на кождый случай — рôвнй права. Мимо того такъ не есть. Поодинокй бо предметы науки выкладаются тутъ въ слѣдующій способъ:

А) На курсѣ пôдготовляючôмъ:

1) Въ языцѣ польскôмъ: всѣ предметы науки.

2) Въ языцѣ нѣмецкôмъ: языкъ нѣмецкій.

3) Въ языцѣ рускôмъ: языкъ рускій и то учитъ тутъ сего языка Полякъ, не посѣдаючій до того потрѣбнои квалификаціи.

Б) На I роцѣ науки выкладаются:

1) Въ языцѣ польскôмъ: всѣ предметы науки.

Будникъ въ Шулигули.

(*Конецъ.*)

„Вовки?“ опытала лячно дитина, „чого имъ до мене? Я небавомъ отану ангеломъ у бѣлôй сорочечцѣ и сяду при ногахъ Бозѣ, якъ ты мамо все менѣ розказувала. А зъ ôттамъ гляну на васъ, чи такъ, мамо?“ Мати не знайшла вже ôтповѣди а залилась слезами. Чоловѣкъ мовчавъ, вовки выли ще якійсь часъ, а ôттакъ и замовкли, не добачаючи для себе поживы. Тиxенько стало у комнатѣ. Нѣ маятникъ годинника не перебивавъ спокою, тôлько ôтъ часу до часу придавленымъ зойкомъ обзывалось серце родичѣвъ на перемѣну съ горячковыми стонами дитины.

— „Дай, Грицьку, щобъ и я трохи шишками побавився, а ты, Оленко, не йди на сю кручу, небезпечно! Отъ ходѣмо воѣ до ручаю, тамъ посѣдаемо на омшенôмъ камѣню, нарвемо незабудокъ та папороти, навяжемо вѣнцѣвъ та замаймо нашу козу. Грицьку, ôтдай менѣ Оленку, она моя сестричка, не твоя... Я зроблю еи королихою, бо я самъ король, а ты простый нашь слуга. А не ôтдаси, то біймось! Але де ты, Грицьку, дѣвся? Я тебе не бачу, ôтзовися...“ Дитина кидалась неспокôйно по лôжку. „Нене, нене, а куды вы дѣлись, я и васъ не бачу... ага! отъ и Грицько! Сидитъ собѣ у бѣлôй одежинѣ, а на плечехъ у него два крыльця. А тамъ и Оленка до мене смѣеся, и въ неи выросли крыльця... она кличе мене... иду, иду!“ Ще часинку дыхала дитина, а отъ и въ послѣдне забилось еи серце! Хлопчина померъ. Мати кинулась до него, за слезами свѣта божого не бачучи, она плакала и плакала безъ впину. Одна була надѣя та и та погасла. Чоловѣкъ стоявъ биля дверей, зôтхавъ тяженько, дивився попередъ себе и нѣкого не бачивъ. Въ его души такъ опустѣло, стало холодно и неôтрадно. При такôй роботѣ стрѣнувъ ихъ день. Доперва, коли золотый лучь сонця вдаривъ о мале ôконце и пронизавъ на скрôзь студену комнатку, доперва тогды очунявъ чоловѣкъ и пôдôйшовъ до блѣдои жѣнки.

— „Ганно“, прошептавъ ôнъ, „треба намъ розлучитись съ дѣтьми. Я запражу коня до санокъ та попробую поѣхати до священика, щобъ якось по христіяньски ихъ похоронити“.

— „Добре“ ôтповѣла Ганна, „треба дôбратись до села на силу, се твôй святый обовязокъ! Иди поладуй санки, а я симъ часомъ приберу ихъ въ дорогу...“ Она зôрвалась изъ мѣсця, на котрôмъ привела цѣлу довгу нôчь, закрыла очи рукою и поточилась у другу комнату, де двое еи меншихъ дѣтей, Гринько и Оленка, обнявшись ручонятами за шиѣ, спочили на вѣки.

Чоловѣкъ выйшовъ на обôйстье, поладивъ санки, коня, все поволи, апатично. Коли вернувъ, его жѣнка покôнчила вже свою роботу, поскладала маленькй тѣла у домовинку. Ще разъ дали они волю своему тяжкому горю, заплакали, зарыдали, здавалось, стѣны убогои хатинки розсыплются ôтъ того жалю. Ôттакъ кликнувъ чоловѣкъ на коня и пустився окрôзь снѣжнй заметы въ долину до мѣсточка. Она стояла ще якійсь часъ при воротахъ, провожала его очима, а ôттакъ заголосила на всѣ горы, на всѣ лѣсы...

Чоловѣкъ тымчасомъ боровся съ природою нелюдскими силами. Дорога була тяжка. Годинами копались обое съ конемъ у грубому снѣгу, пôтъ обливавъ ихъ ôтъ великои утомы, що хвильку приходилось выпочивати. Сонце дивилось сегодня якось пріязнѣйше зъ высокого неба, а нашй подорожнй проѣхали вже одну и другу полянку, минули одинъ и другій хрестъ, пôдъ котрыми спочивали посередъ тои дичины незвѣстными руками убитй люде. За що ихъ убито, чи зъ гнѣву, злости, чи лукавства, Святый лишь знае. Люде все людьми и все однаковй... Снѣгъ вылискувався до ясного сонця, окрѣпѣвъ пôдъ ногами и залубнями, сумный похôдъ наближався вже до цѣли. Не першій разъ ѣхавъ будникъ Шулигульскій сею дорогою. Тôлько-жь тогды ѣхалось ему весело. Рѣкою гнались сплавы, ôнъ и не дивився на нихъ, по лѣсахъ цюкала сокира рубачѣвъ — ôнъ не слухавъ ей, а поспѣшавъ скоренькою ходою домôвь, до любои жѣнки, де трое дѣточокъ-ягôдочокъ, що трема рожевыми устоньками повитаютъ его наразъ: тату, тату! А якъ не тѣшилися тй дѣточки на колядку що року, на сѣнце пôдъ столомъ. Отъ и теперь ждали они нетерпеливо святого вечера, Христа... такъ що-жь? Нынѣ якъ-разъ той день, на котрôмъ Спаситель родився свѣтови, та нема кому стрѣчати его въ хатѣ будника Шулигульского. Онъ згадавъ тй часы, тй веселй хвилѣ и слёзы покотились по лицяхъ его и повисли чистыми кристалями на его довгихъ вусахъ.

Вкôнци выринули зъ яру и хаты, а дальше и звôнница и церковь. Люде выходятъ зъ хатъ, стаютъ при воротахъ и перекликуются: „Се будникъ Шулигульскій, а се его дѣточки! Господи! Всѣ троe! Померли!...“ Они спѣшатъ до него, окружаютъ его, витаютъ мовчки. У всѣхъ якось мокро на очехъ, тѣсно у грудехъ. Похоронный похôдъ вступивъ вже на головну площадь мѣсточка. Тутъ и тамъ снуются жиды-халатники, идутъ вѣдай до своеи школы — будникъ не бачитъ ихъ. Ôнъ не здоровитъ по дорозѣ нѣ вôйта, нѣ судіи, нѣ злѣсного, ôнъ ѣде на попôвство. Тôлько-жь тутъ кажутъ ему, що панъ-отця якъ-разъ нема дома: таку саму дорогу жертву смерти ôтправивъ ôнъ нио-що на вѣчный супочинокъ. Двое дѣтей померло вчера рôвно-жь на дифтерію, одиначки у своихъ родичѣвъ. Будникъ звертае просто на кладовище. Вже вечерѣе. Тамъ стрѣчае его старенькій панъ-отець. Сиве волосье розстелилось по его плечехъ мовь тыхъ пророкôвъ, въ очей вѣе спокоемъ. Панъ-отецъ простеръ свои руки надъ отогнучимъ батькомъ, посылае молитвы до Бога, а зъ долу, зъ яру вѣтеръ заноситъ сюды голосъ звонôвъ, що кличутъ людей на велику павечерницю! Отъ Христосъ народився! Дякуйте Богу, добрй люде за ласку спасеня, що присылае вамъ Сына свого ôткупителя! Лице панъ-отця розъяснилось, люде клонятся въ покорѣ, слухаючи сихъ слôвъ и пріймаючи благословенье зъ рукъ свого отчика. Миръ стелится у души кождого, ôнъ обнимае и зболѣле серце будника Шулигульского...

2) Въ язычѣ нѣмецкомъ: языкъ нѣмецкій.

3) Въ язычѣ рускомъ: языкъ рускій. Наука его спочиває однакожь въ рукахъ учителя, котрому дотычну квалификацію дала испытова комисія для школъ народныхъ (не семинарій) и то — въ Краковѣ. Про успѣхъ самои-жь науки не хочемо згадувати, такъ якъ часто п. учитель на часъ годины рускаго языка есть перешкодженый, о чѣмъ мабуть сама дирекція знає.

В) На II роцѣ науки викладаєся:

1) Въ обохъ языкахъ: математика въ 3 годинахъ, физика въ 2 годинахъ, минералогія въ 2 годинахъ.

До викладовъ лишь въ рускомъ язычѣ згаданыхъ трехъ предметовъ дотычный учитель не посѣдає нѣякои офиціяльноі инструкціи анѣ изъ стороны дирекціи заведеня, анѣ изъ стороны краевои рады школьнои, анѣ изъ стороны министерства просвѣты.

2) Въ язычѣ нѣмецкомъ: языкъ нѣмецкій.

3) Въ язычѣ польскомъ: всѣ прочій предметы.

4) Въ язычѣ рускомъ: языкъ рускій, котрого учитъ испытованый въ наукъ природы заступникъ учительскій отъ 5—6 годины пополудни (въ зимѣ безъ свѣчки).

Г) На III роцѣ науки выкладаєся:

1) Въ обохъ языкахъ: математика въ 3 год., физика въ 2 год., ботаника въ 2 год.

2) Въ язычѣ нѣмецкомъ: языкъ нѣмецкій.

3) Въ язычѣ польскомъ: всѣ прочій предметы.

4) Въ язычѣ рускомъ: языкъ рускій, подобно якъ на II роцѣ науки.

Отъ и вѣрный образъ институціи, призначеної въ значной если вже не въ головной части до образованя учителѣвъ для школъ народныхъ съ рускимъ языкомъ выкладовымъ въ нашомъ краю!

Якъ бачимо, то курсъ подготовляючій и I рокъ науки не берутъ въ славномъ нашомъ галицкомъ утраквизмѣ нѣякои участи, а наука рускаго языка обмежаєся лишь мають на читанье, писанье, оповѣданье и якісь вступній понятя въ граматики подъ руководствомъ учителѣвъ або зовсѣмъ неквалификованыхъ до научаня сего предмету, або посѣдаючихъ квалификацію Краковску (?). Ученики сихъ двохъ клясъ ходятъ прото на дѣлѣ до польскои семинаріи учительскои. Утраквицизмъ обмежаєся лишь на два послѣдній роки науки и то de facto на два предметы, бо лишь на математику и одну частину групы наукъ природы, т. в. минералогію, ботанику и физику. Зоологія учится вже по польски, а окромъ того: педагогія въ сполученю съ дидактикою и наукою о школьництвѣ, географія, исторія, статистика, сѣльске господарство (рольництво, садовництво, пасѣчництво, шовковництво и найважнѣйшій вѣдомости о годовли товару и въ ветеринаріи), каллиграфія, рисунки, спѣвъ, музика и гимнастика. До того всего и сама наука языка рускаго не спочиває и на сихъ двохъ рокахъ въ рукахъ спеціяльно до того квалификованого учителя, а природника, и удѣляєся въ годинахъ пополудневыхъ, котрымъ стоятъ на перешкодѣ: тьма кромѣшна зимовыхъ вечеровъ, утомленье ученикovъ и частій конференціи учительскій, якій звычайно отбуваются тутъ що пятницѣ, отъ 5—6 годины пополудни.

Намъ здаєся, що блише коментувати утраквистичну семинарію учительску въ Станиславовѣ — се рѣчь зовсѣмъ злишна, а коли при томъ зважимо, що математика и науки природы выкладаются тамъ въ рускомъ языцѣ лишь побочь польского, то на дѣлѣ утраквицизмъ въ нашихъ семинаріяхъ учительскихъ есть дѣломъ чисто илюзоричнымъ и що Русины галицкій для образованя свого учительства не посѣдаютъ нѣ одной институціи. Чи се все лежало въ интенціяхъ центральноі власти школьноі, мы сказати не можемо, але що тутъ хтось не конче въ чисто школьныхъ и науковыхъ мотивовъ попровадивъ цѣле дѣло образованя учителѣвъ для рускихъ школъ въ некористь народу рускаго, — о томъ не можна нѣ на часинку сумнѣватися. Що не красшій образъ представляютъ собою прочій три утраквистичній семинаріи въ нашомъ краю, о томъ мы такожь не сумнѣваємося. Але вже сама илюстрація семинаріи Станиславовскои есть достаточнымъ субстратомъ для насъ, щобы выступити або въ оборонѣ строгого утраквизму въ нашихъ семинаріяхъ, або домагатися у министерства просвѣты основаня новыхъ чисто рускихъ семинарій учительскихъ. На случай першои евентуальности мы домагаємось передъ всѣмъ розпорядженя министерского, котре бы точно, безъ всякои елястичности, разъ на все означило, которій предметы, въ кількохъ и якихъ годинахъ мали бы удѣлятись ученикамъ семинарій въ язычѣ рускомъ. А оттакъ треба намъ и про се подбати, щобъ наука языка рускаго и предметовъ по руски выкладаныхъ велася правильно учителями высшими и квалификоваными до рускихъ викладовъ. О все то упомнутися маємо право, якъ на подставѣ существуючого розпорядженя министерского въ 22 жовтня 1870 р., такъ и на основѣ статуту для учительскихъ семинарій, а компетентнымъ до сего дѣла выдаєся намъ въ першій линіи руске товариство Педагогичне.

И школа вправъ при семинаріи учительскій въ Станиславовѣ не выглядає такъ якъ треба. Паралельку съ рускимъ языкомъ викладовымъ заведено туть доперва въ 1876 р. и то лишь одну першу клясу. Въ 1877 р. була друга кляса але безъ першои, потому третя безъ двохъ низшихъ, а остаточно лишь четверта. Потому зновъ ограниченося на одній першій класѣ. Такъ дѣєся до теперь. Есть то досыть оригинальна процедура, одинока на всѣ коронній краѣ долитавскій. Зъ-разу учивъ въ тій школѣ добрый учитель, п. Пельвецкій зъ Снятына, а оттакъ отдано ей п. Кратохвилеви, въ котрого родичѣ ученикovъ не конче були задоволенй. Всѣхъ ученикovъ було въ рускій паралельцѣ звычайно 10—15, хочь могло ихъ бути значно больше, а учитель ей бравъ за се плату 1000 зр. Коли-жь п. Кратохвиль ставъ оттакъ дѣйстнымъ учителемъ школы вправъ съ польскимъ языкомъ выкладовымъ, то веденье рускои паралельки перейшло въ руки п. Яна Штайсинга, свѣжо покончоного семинариста Станиславовского, слабонького знатока языкovъ рускаго и нѣмецкаго. Паралелька та нынѣ лишь вегетує и не може заслугувати на имя взорцевои клясы.

Въ польскій 4-клясовій школѣ вправъ учатъ чотыри учителѣ, пп. Цыбульскій, Лянсъ, звѣстный Кратохвиль и заступникъ учительскій Балабанъ, въ котрыхъ лишь одинъ трохи свѣдомый рускаго слова. Отъ кого прото дѣти сеи школы маютъ научитися рускаго языка, просе хиба Богъ святый знає!

При матурѣ лишь одинъ професоръ дръ Яхно пытає по рускій, больше нѣхто. Прочій учителѣ завдаютъ лишь деякій пытаня по рускій, але ведутъ бесѣду съ учениками въ языцѣ польскомъ, и то дѣєся лишь тогды, если п. инспекторъ сего выразно зажадає. До руского языка объявлаєся неохота на кождомъ кроцѣ.

Въ концы належится и о томъ не забути, що въ библіотецѣ семинарскій находятся лишь тій рускій книжки, котрій тутешній абитурієнты случайно подарили. На доказъ сего можутъ послужити рахунки дирекціи.

Подаючи сей образъ Станиславовскои семинаріи учительскои до вѣдомости Выс. властей и рускои публики, осмѣлаємося заразомъ просити добре поинформованій лиця, щобы зволили намъ въ якъ найкоротшомъ часѣ здати точну справу про нынѣшный станъ другихъ нашихъ утраквистичныхъ семинарій учительскихъ, а именно обохъ Львовскихъ и Тернопольскои. Справа ся есть безперечно надто великои ваги для розвою нашихъ школъ, якъ щобы вольно намъ було довше ще индеферентно до неи относитись. За нами есть розпорядженье найвысшои власти школьнои, тожь усунути аномаліи высше высказанй буде не такъ дуже труднымъ дѣломъ!

Справозданя зъ выборовъ.

Выборы въ Гусятынѣ. *Пишутъ намъ*: Писавъ Вамъ хтось за выборы въ Гусятыньскомъ, однакожь доволѣ побѣжно. При выборахъ у насъ звивалася зъ ляцкои стороны скверна агитація не лишь въ самъ день выбору посла, але Юдине оружіе руйнувало черезъ цѣлый мѣсяць напередъ наше дѣло по селахъ съ зухвалостею злочинства. И такъ вже нашъ повѣтъ до переборея рускаго посла вельми трудный, коли зважимо, що тутъ много вирильныхъ голосовъ, що тутъ есть 5 жидовскихъ мѣсточокъ, отсыпуючихъ ляцкому кандидатови чимало выключно жидовскихъ и урядничихъ голосовъ а до того много латиньскихъ костеловъ съ езуитско шовинистичнымъ духовенствомъ, що полює за легкою дешевою славою патріотовъ польскихъ „wobec spodniczek“; зваживши, що тутъ суть шляхотскій патріотники и патронки люду рускаго... Всѣ тій чинники складаются такъ сильно, що коли бъ не священики и декотрій селяне-патріоты, якъ зъ Говилова, Товстенького, Увиолы, то образъ Руси въ нашомъ повѣтѣ мавъ-бы видъ Скалатщины або Залѣщикъ. Чи годится для того, коли для такъ опріаючихъ обставинъ политичныхъ п. Чайковскій ще 9.000 Юдиного оружія (якъ самій агитаторы омѣло голосили) выгорнувъ на Гусятынъ и Теребовлю. чи годится, кажу, замовчати похвальне самопознанье селянъ патріотовъ зъ Говилова и Товстенького, що декотрій зъ нахъ при крайномъ убожествѣ, якъ Процишинъ Стефанъ зъ Товстенького, навѣть грубымъ калибромъ отъ скверноі руки противника побѣдити не далися, але самій съ великимъ пожертвованьемъ по сусѣдныхъ селахъ непросвѣтныхъ врозумѣвати мовь апостолы ходили? Важна то рѣчь, а замовчати таку честноту и жертву на жертовнику убогои батьковщины и не подати до прилюднои вѣдомости, вже лишь яко взорець до наслѣдованя другимъ, вже на засоромленье тыхъ зъ Шидловець, Сокиринець, Коцюбинчикъ, Гриньковець и Нижборка старого, що яко заможнѣйшій а за меншу квоту запродалися, було-бъ грѣхомъ. Не меншои славы заслужили собѣ священики, котрѣ на голосъ комитету рускаго съ выимкою 2—3 якъ одинъ мужь, почавши отъ декана до сотрудника, стали до працѣ и борбы; декотрій навѣть несправедливо подозрѣваній отъ собратей своихъ, якъ о. Л. зъ С., о. М. зъ Ч., о „ляхоманію“ дѣлали въ своихъ кругахъ зъ чистои понуки патріотичноі совѣсти тихо, скромно, але за то такъ певно и удачно, що перевысшили ожиданя всѣхъ.

При правыборахъ многій села маютъ велику борбу при переведеню добрыхъ выборцѣвъ, межи тыми Чорнокинцѣ, Сидоровъ, Чабаровка, Товстенькe, особливо Василькovцѣ, де много дворовъ, дробноі шляхты и жидовъ, однакожь всѣ тіи мѣсцевости мали чуйныхъ и бодрыхъ патріотовъ, котрій всѣ хитрости вражои силы побѣдили. Много завдячити має Русь наша старенькому п. Борисикевичу и розно жь старенькому декану шамбеляну о. Олесницкому; оба тіи патріоты не щадили трудовъ старечихъ силъ, але ще разъ выпровадили тіи-жь на поле борбы политичноі, а о. деканъ, самъ взорець и окраса отзнаковъ крылошаньскихъ, першій натиски до выборчого движеня подѣлавъ а на зборахъ выборчихъ своими радами и серця до важноі справы загрѣвавъ и до едности причинився.

П. староста симъ разомъ въ день выборовъ посла бувъ досыть ще коректнымъ, коли поминемо тіи темній стороны, що въ сали выборчій на агитаціи жидикovъ и экономовъ невыборцѣвъ черезъ пальцѣ дивився, а коли о. Лисинецкій зажадавъ порядку въ томъ дѣлѣ, отпарнувъ п. староста „ksiądz do policyi nie należy“; дальше що при голосованю оришковецкого выборця запроданця, коли рускій выборець п. Проць Кузикъ звернувъ увагу, що той выборець взявъ 10 зр. въ его очахъ, п. староста замѣсть велѣти комисіи подати до протоколу, ганьбивъ Кузика, що такій рѣчи ту не належатъ.

ДОПИСИ.

Зъ Болехова.

(Въ Болеховщинѣ сумно и темно. Василіянскій хоромы.) Зо всѣхъ сторонъ читаємо въ „Дѣлѣ“ дописи то о потребахъ та нуждахъ нашого народу, то о читальняхъ та ихъ спасаючихъ наслѣдкахъ, то о товариствахъ тверезости... Лишь въ нашого подгорского закутка, въ нашои самою природою такъ краснои Болеховщины анѣ чутки. Чи мало то тутъ нужды, чи мало потребъ? Нема тутъ нѣ однои читальнѣ, а о отверезеню народу анѣ гадки. Нема тутъ народнои солидарности, чого доказомъ послѣдній выборы до рады державноі. Народъ опущеный, полишеный самому собѣ упадає Въ Болеховщинѣ коршма коло коршмы. Ось въ найблишомъ отъ Болехова селѣ, въ славномъ Гошовѣ, де то рвуча горска рѣка Свѣча людемъ що року робитъ тяжкій шкоды и не лише збоже та огородовину забирає, але и самій поля та огороды рѣнею заноситъ, — помимо тои нужды стоитъ при дорозѣ цѣсарскій ведучій до мѣсточка Долины, на простороны двохъ километровъ (чверть милѣ) ажь 18 коршемъ, не вчисляючи тыхъ, що находятся въ серединѣ села. Якъ же ту о отверезеню народа говорити! Деякій въ тыхъ коршемъ належатъ до збубожѣлоі шляхты, деякій до жидовъ, а трета ихъ часть, ажь болѣзно сказати, належитъ до оо. Василіянъ Гошовскихъ, и то подъ самымъ монастыремъ, подъ самою Ясною Горою. По коршмахъ сидятъ та шинкуютъ самій жиды, а есть ихъ тутъ таке множество, що можутъ удержувати свою божницю, свою парову лазню, свою витву и два хайдеры. Абы то все удержати, кольско то народъ горѣвчиска спивае, кольско добутку та керпавои своеі працѣ марнотратитъ, а серце кождого правого человѣка ажь дрожитъ, якъ погадає, що до того піяньства причиняются и коршмы василіянскій. ОО. Василіяне выпускаютъ тіи свои коршмы жидамъ въ аренду, и то за такъ низькій чиншъ, що почисливши податки и кошты репараціи, не лише що не маютъ нѣякого зыску, але скорше ще жидамъ доплачуютъ. Бо чи можна мати зыски зъ коршмы, котра має три комнаты, стайню и огородъ, а выпущена за рочный чиншъ 12 зр. а. в., монастырь же въ того ще и податки оплачує и всѣлякій репараціи дає. Жиды маючій василіянскій коршмы майже за дармо, даютъ горѣвку дешевше якъ по иншихъ селахъ. Люде горнутся сюды по горѣвку и зъ поблизькихъ селъ, черезъ то збогачуются жиды, а народъ що-разъ больше розпиваєся. Та на томъ не конець. Якъ звѣстно, на Ясну гору, до чудотворноі иконы Пречистои Дѣвы прибуваютъ богомольцѣ не лишь зъ поблизькихъ околиць, але и зъ дальшихъ сторонъ, такожь и въ Угорщины отъ Мункача и отъ мараморошского Сигота, и то дуже численно. Отожь не одинъ богомолець, що ур - чистый зложивъ обѣтъ вздержатися отъ горѣвки, маючи тутъ только принуки, только приговору отъ пінковъ та шинкарѣвъ, а будучи далекою дорогою, котру пѣшки отбуває, змученымъ та ослабленымъ, не устоитъ передъ покусою, дасться увести та до грѣха зломаня обѣта покусити, а разъ зломивши обѣтъ, повертає до давного налогу съ тымъ больщою страстею.

Подносимо справу коршемъ оо. Василіянъ въ Ясноі горы въ той цѣли, щобы звернути ихъ увагу на тую деморализацію народу черезъ піяньство, а оо. Василіяне повинній именно дбати о отверезенье и уморальненье народу. Надѣємося, що оо. Василіяне признаютъ правду нашихъ выводовъ и поступятъ такъ, якъ того честь и совѣсть вымагає...

Мѣщанинъ болеховскій.

Зъ Сокаля.

(У насъ п. староста енергичный). Дописователь „Gazet-ы Narodow-ои“ въ Жовкви недавно тому жалувався дуже на недостачу енергіи тамошныхъ репрезентантовъ власти политичноі взглядомъ „moskalofilów“ recte Русиновъ. Сю слабость приписує дописователь особливо п. старостѣ жовковскому. Якъ тамъ оно и есть, то все таки обовязкомъ моимъ сконстатувати, що репрезентанты политичноі власти въ Сокали подъ тымъ взглядомъ не такій грѣшній. Якъ жовковскій староста за мало енергичный супротивъ Русиновъ, такъ противно, сокальскій посѣдає только енергіи супротивъ насъ, що помимо старого вѣку могъ-бы завстыдати не одного молодика. На доказъ того можна-бъ сказати не одно про послѣдній выборы, якъ то ними руководивъ п. староста. Та що-жь коли ц. к. прокураторія... Скажу лише то, що подъ конець голосованя въ Сокали п. староста самъ кольска разовъ ѣздивъ на стацію телеграфичну, щобы довѣдатися про результатъ выборчій въ Равѣ и въ Жовкви. А коли прійшла вѣсть, що большость по сторонѣ Русиновъ, то бѣдачиско ажь розхорувався, такъ що не могъ навѣть выборцямъ оголосити, хто зоставъ выбраный. Ледви не-ледви якось прійшовъ до себе.

Особлившу енергію въ стороны п. старосты почуваютъ околичній читальнѣ. Не успѣвъ появитися яка книжка въ нашихъ просвѣтныхъ товариствъ, уже п. староста своимъ „Okólnik-омъ“ розсылає ей рецензію по окружныхъ учителяхъ, перестерѣгаючи ихъ, щобы „baczném okiem“ слѣдили за нею. Минувшого року на конференціи окружной въ Сокали взывавъ п. староста учителѣвъ, щобы старалися всюды увойти до читалень яко члены и доносили ему, коли знайдутъ тамъ яку книжку руску не по его гадцѣ. Съ тымъ мандатомъ п. старосты не згодився навѣть самъ инспекторъ п. С., котрый такожь не есть великимъ пріятелемъ Русиновъ, бо онъ узнавъ то за уйму для чести учителѣвъ. Се можутъ посвѣдчити всѣ учителѣ, що були на конференціи. Звѣстно такожь, якихъ напріятностей дознала читальня въ Рожджаловѣ черезъ фалшивый доносъ жандарма, котрый и дальше остає на своемъ урядѣ. Се дає намъ справедливу причину сконстатувати, що п. староста сокальскій має енергію супротивъ Русиновъ, не такъ якъ попавшій въ неласку „Gazet-ы Narodow-ои“ п. староста жовковскій.

Рускій выборець.

Отъ Золочева.

Мисія духовна въ Сновичу.) На днахъ 4, 5 и 6 липня с. р. отбулася величава мисія духовна въ приходѣ Сновичь подъ надзоромъ и зарядомъ декана о. Дольницкого въ Хильчицъ. Въ суботу, т. в. дня 4 липня зачалось о год. 9 вечеромъ торжество вечернею, котру отправили 4 священики: о. дек. Дольницкій, о. Габрусевичь зъ Махновець, о. Копачь зъ Бобщанъ и о. Матковскій, приходникъ мѣсцевый. Другого дня о год. 7 надоспѣли съ процесіями отцы духовній: Стоцкій въ Богутовна, Луцикъ въ Годова, Копачь въ Бобщанъ, Харламповичь въ Ясеновець, Яновичь въ Кального, Зарицкій въ Коропця, Стисловскій въ Ляцкого. Габрусевичь зъ Махновець, Богачевскій въ Плугова, Дольницкій въ Хильчицъ, Леонтовичь въ Подлипець; про недугу о. Рудницкого привѣзъ о.

Стоцкій процесію въ Поморянъ, Балтаровичъ въ Ремѣзовець, Всевудка въ Быкова, Лежогубскій въ Стѣнки. Гуляй въ Славнои, Перфецкій въ Струтына. Чемериньскій въ Золочева, Малиновскій въ Жукова и Пачовскій въ Жуличъ; всѣхъ процесій въ церквей приходскихъ и дочерныхъ було 26. Въ супроводѣ тыхъ процесій поблагословивъ о. деканъ Дольницкій престолъ мисійный, устроеный прекрасно на пôдвысшеню 18 степеней и перенѣсъ тамъ св. Тайны, а тогды началось торжество литургією, по котрôй о. Копачь выголосивъ прекрасну проповѣдь По Всеночнôмъ начали оо. духовнѣ численно каючихся сповѣдати, а що годинаôтправлялася литургія якъ въ церкви такъ и въ капличи. Оо. проповѣдники Копачь Яновичь, Стисловскій, Пачовскій и Луцикъ такъ прекрасно по 2 проповѣди выголосили, що наука въ нихъ на вѣчно остане въ серцяхъ явышь 6000 народа. Погода спріяла въ недѣлю и понедѣлокъ въ день св. Івана Крестителя, а перервалась лишь на часокъ въ полудне въ понедѣлокъ напраснымъ дощемъ съ градомъ и громомъ. По Литургіи въ понедѣлокъ мисійнѣ отцы духовнѣ удалися въ супроводѣ всѣхъ процесій на мѣсце водруженя хреста тверезости, котрый то хрестъ купивъ прихожанинъ въ Сновичь ч. Семко Назаръ за 28 зр. Хрестъ той несли 8 братей тверезости на плечахъ. Прійшовши на призначене мѣсце, ôтправили всѣ священики водосвятіе, поблагословивши хрестъ и усадили его на приготованôмъ 3½ сяжнѣ высокôмъ дубовôмъ стовпѣ. Тогды о. Луцикъ, парохъ Годова, выголосивъ проповѣдь пращальну. Говоривъ краснорѣчиво цѣлѣ двѣ годины и закôнчивъ многолѣтствомъ св. отцеви, Є. В. цѣсареви, митрополитови, о. деканови, о. приходнику Матковскому, всѣмъ оо. кондеканальнымъ, начальству громады, провизорамъ и пѣвцямъ церковнымъ, всѣй громадѣ и всѣмъ прибувшимъ на торжество мисійне. Проповѣдника народъ знѣсъ на рукахъ въ амвоны и ôтспѣвавъ ему грôмке многая лѣта. На сѣмъ мѣсци закôнчилося торжество мисійне въ Сновичу.

Ôтозва.

Пятнайцять лѣтъ минае ôтъ заложеня Рускои Бурсы въ Тернополи. Колишнѣ нашѣ питомцѣ суть вже на своимъ хлѣбѣ, а дякувати людямъ доброи волѣ, що закладъ той охотно спираютъ. Бурса рôкъ-рôчно дае притулокъ численнôй рускôй молодежи, помагаючи ѣй до осягненя замѣренои цѣли. Но лише „въ своеи хатѣ своя правда и сила и воля“, тому-жь то старалося товариство Бурсы, зъ скудныхъ своихъ средствъ щадити по можности, щобы лишь прійти до своеи хаты, а тымъ способомъ дати Заведеню сильнѣйшу пôдставу. Богъ поблагословивъ нашому намѣренію; въ тыхъ дняхъ закупили мы красну реальнôсть съ огородомъ въ Тернополи, но хоть ôтдали за ню всѣ нашѣ мозольно узбираний грошѣ, позôставъ намъ ще дуже гнетучій довгъ, который сплатити треба.

Оповѣщуючи Вамъ, В. П. Патріоты, сю щасливу для рускаго закладу обставину, ôтзываемося до Васъ сердечно: поможѣтъ намъ укôнчити дѣло! Знаемо добре, що часы нынѣ не такѣ, щобы було чимъ щедро дѣлитися, тожь мы просимо: поможѣтъ, чимъ ласка, по можности! Найдрôбнѣйшій датокъ пріймемо съ щирою вдячностею, бо тымъ способомъ здобувати будемо цеголку по цеголцѣ на неограничену власнôсть рускаго закладу.

Кому нерôвнодушне то дѣло, хто радо видитъ розвиваючуся нашу Бурсу и чія воля поперти насъ въ нашôмъ стремленю, той зволитъ не полишити нашого щиро-рускаго ôткликну безъ ôтгомону.

Ôгъ Выдѣлу Рускои Бурсы.
Тернопôль дня 28 червня 1885.

Дръ В. Лучаковскій.

Рухъ въ нашихъ читальняхъ.

Ôткрытье читальнѣ въ Печихвостахъ. Въ нашôй Жовкôвщинѣ приходитъ народъ що-разъ бôльше до самопôзнаня, съ кождымъ днемъ ôтвертаются нашѣ люде поволи ôтъ коршмы а горнутся до читальнѣ. Богато тутъ такихъ селъ, що маютъ свои касы и шпихлѣрѣ громадскѣ, богато такихъ, що вже ôтъ давна маютъ свои красно розвиваючѣ ся читальнѣ. Другѣ села, котрѣ того всего ще у себе не маютъ, не хочутъ бути гôршами ôтъ своихъ сусѣдôвъ, идутъ за ихъ краснымъ примѣромъ, и можна смѣло сказати, що незадовго не буде ту анѣ одного села безъ читальнѣ.

За тымъ краснымъ примѣромъ пôшло село Печихвосты и дня 7 (19) цвѣтня с. р. ôтбулося тамъ торжественне отворенье читальнѣ. До заложеня читальнѣ причинилися найбôльше тамошный вôйтъ и разомъ провизоръ Михайло Дикальскій и учитель п. Максимъ Зеленый, оба дуже честнѣ люде и рускѣ патріоты душею и тѣломъ. Не мало мусѣли они боротися съ всякими противностями, закимъ перевели свôй красный намѣръ въ дѣло. На похвалу ч. Дикальского треба ще и то пôднести, що ôнъ такожь яко вôйтъ може послужити добрымъ примѣромъ для другихъ вôйтôвъ-Русинôвъ. Всѣ справоздання и выказы посылае ôнъ до староства въ языцѣ рускôмъ и не дасться збаламутити нѣякими напастями всѣлякихъ панкôвъ, що „urzędowy język polski“; ôнъ ôтповѣдае имъ на то коротенько а ясно: „Я Русинъ и тôлько по руски пишу“. — На отворенье читальнѣ прибули: Впр. о. Брылиньскій парохъ зъ Жовтанець, о. Дмитро Бордунъ сотрудникъ зъ Колодна, п. Квасникъ учитель зъ Сулимова, члены читальнѣ зъ Жовтанець и Колоденця и кôлькохъ господарѣвъ зъ Колодна. Зôбранье ôткрывъ о. Брылиньскій краснорѣчивою бесѣдою; дальше забирали голосъ о. Бордунъ, п. Квасникъ, п. Зеленый и Гнатко Лохъ, господарь зъ Колодна. Той остатный пôднѣсъ, що то за гараздъ бувъ-бы на нашôй святôй Руси, коли-бъ всѣ селяне тримались разомъ и поспôльно собѣ помагали; не потребували-бы тогды шукати помочи у лихвярѣвъ-жидôвъ, анѣ по банкахъ. По выборѣ выдѣлу читальнѣ о. Брылиньскій закрывъ зôбранье довшою промовою, заохочуючи зôбраныхъ до вытревалои працѣ въ розпочатôмъ добрôмъ дѣлѣ и внѣсъ многолѣтство для Є. Вел. цѣсаря, пôдъ котрого ласкавымъ правленьемъ маемо можнôсть розвиватися и просвѣчатися. Всѣхъ членôвъ вписалося 37, а есть надѣя, що се число небавомъ значно збôльшится.

Ôткрытье читальнѣ въ Викторовѣ пôдъ Галичемъ ôтбулося дуже урочисто въ понедѣлокъ Зеленыхъ святъ. Того дня досвѣткомъ выѣхали два газдôвскіе возы по запрошеныхъ гостей до Станиславова (2½ миль) и привезли ихъ коло 2 год. зъ полудня въ замаеныхъ возахъ. По обѣдѣ у Впр. о. декана Антонія Бобикевича удалися нашѣ любѣ гостѣ: дръ М. Бучиньскій, дръ Т. Окуневскій, Леонидъ Заклиньскій, Сев. Даниловичь, Ключенко, Райхъ, господарь Гурикъ зъ Угринова и мѣсцевый сотрудникъ о. Исидоръ Бобикевичь до читальнѣ, при чѣмъ на голосный выстрѣлъ моздерôвъ спѣшивъ и нашь народъ товпами. На мѣсци вже коло читальнѣ явилися запрошенѣ спѣваки зъ Ямницѣ съ своимъ управителемъ-учителемъ зъ Богородчанъ, гостѣ зъ Сѣлця и другихъ окрестныхъ селъ; надъѣхала и Вп. панѣ Левицка зъ Майдану съ двома доньками; що-разъ ширшавъ кругъ гостей и своихъ Въ замаенôй просторôй стодолѣ газды Гаврила Филѣша выступивъ сѣдоголовый о. Ант. Бобикевичь съ довшою, ядерною промовою о значеню науки, просвѣты и конечности „свѣтла“ въ житю економичнôмъ и политичнôмъ. Пôдъ конець бесѣды загремѣвъ народъ „многая лѣта“ Є. В. цѣсареви. Опôсля промовивъ Иванъ Сербинъ, господарь викторôвскій, широкозвѣстный по Руси, щирый сынъ и заступникъ народнои справы. Въ довшôй, прекрасноѣ бесѣдѣ высказавъ ôнъ нашу нужду, бѣду, упадокъ господарства и безталанне житье-бутье нашого народу. „Лишь въ добродѣйствѣ уставъ нашого монархи, въ нашôй власноѣ праци и просвѣтѣ можлива наша побѣда и успѣхъ!“ — сказавъ ôнъ, а всѣ съ одушевленьемъ кликнули: „слава!“ Ямницкѣ спѣваки заспѣвали „Щасть намъ Боже“ и очи многихъ присутныхъ мимохôть прослезилися. Потому п. Л. Заклиньскій розповѣвъ прекрасну исторію о „Константинѣ, князю на Острозѣ“. Народъ ще бôльше одушевився, оплескамъ не було кôнца, — а коли ямницкѣ спѣваки заинтонували „Миръ вамъ братя“, спѣвавъ грôмко съ ними весь народъ улюблену пѣсню. По малôй перервѣ промовивъ п. Гурикъ, господарь зъ Угрынова, краснорѣчивый бесѣдникъ, звѣстный зъ вѣча, щирый патріотъ нашь. Ôнъ скрôзь накликае народъ до просвѣты, до єдности и поспôльнои любови. Зновъ понеслася пѣсня, а потôмъ п. Даниловичь розповѣвъ цѣкаво про давнѣйшу Русь и нашихъ предкôвъ, нагадуючи намъ о нашôй исторіи, славѣ и силѣ. Пôдъ конець забравъ голосъ о. Ио. Бобикевичь и загрѣваючи рускѣ серця до любови и поважаня свого рôдного, показавши на Галичь и могилы розсѣянѣ по викторôвскихъ лѣсахъ, зазначивъ читальню, яко сходячу зорю утренну, що всѣхъ огрѣе и пôдживитъ.

По выборѣ выдѣлу читальнѣ, котрого головою выбрано о. дек. Бобикевича, наступило спôльне угощенье. Ишли тоасты, пѣснѣ и бесѣды, а все щиро, сердечно, по руски. Читальня числила на початокъ 76 членôвъ. Въ осени громада заснуе осыпъ збôжа, касу позичкову и громадскій склепъ. Щасть Боже!

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Въ соймѣ угорскôмъ*) мае поставити партія либеральна внесенье на змѣну четвертого параграфу основныхъ законôвъ зъ р. 1848 въ сей способôъ, щобы каденція сойму тревала мѣсто трехъ лѣтъ — пять лѣтъ. Позаякъ правительство не буде имовѣрно противитись сему внесеню, то буде вже, здаесь, будуча палата послôвъ угорского сойму радити черезъ пять лѣтъ.

(*Екскурзія антисемитôвъ*). Антисемиты вѣденьскѣ въ числѣ коло 1500 предприняли сими днями екскурзію до Прешбурга; политичнѣ товарищѣ ихъ въ Прешбургу витали и пріймали вѣденьскихъ гостей остентаційно. На бенкетѣ, урядженымъ въ честь вѣденьскихъ антисемитôвъ внѣсъ механикъ Шнайдеръ, редакторъ дневника „Grenzboten“ тоастъ въ честь вѣденьскихъ антисемитôвъ. Замѣтно лишь, що въ тôй екскурзіи не брали участи провôдники антисемитôвъ, якъ Шенереръ, Патай и Фигль.

(*Конференція желѣзниць*). Дня 28 вересня с. р. мае зôбратись въ Бернѣ конференція для межинародного права желѣзниць. На тую конференцію маютъ выслати делегатôвъ всѣ бôльшѣ товариства желѣзничѣ.

(*Зѣздъ монархôвъ*) австрійского и нѣмецкого не наступитъ имовѣрно, якъ се проектованымъ було, въ Ишль, а се длятого, що цѣсарь Вильгельмъ надто пôдъупавъ на силахъ, щобы мôгъ предприняти подорожь до Ишль. За тое мае монархъ австрійскій ôтвѣдати цѣсаря Вильгельма въ Гастайнъ. Наколи-бъ однакъ зѣздъ монархôвъ дѣйотно наступивъ, то въ такôмъ случаю прибули-бъ до Ишль на часъ зѣзду такожь гр. Кальноки и кн. Бисмаркъ. Про зѣздъ монарха австрійского съ царемъ россійскимъ подаютъ деякѣ дневники, що маѣ ôнъ наступити въ початкахъ серпня въ окрестности ческого Пильзна.

(*Въ справѣ австрійско-угорского торговельного договору*) займае перше и найважнѣйше мѣсце справа ôтновленя привилегіи австрійско-угорского банку. Въ тôй справѣ стаютъ противъ себе интересы двохъ сторонництвъ: централистôвъ, котрѣ хотѣли бы выкористати все въ хосенъ центра державы и для выключного добра нѣмецкои народности и автономистôвъ, котрѣ добачаютъ розвôй и силу державы въ щасливôмъ розвою поодинокихъ провинцій. Не ôтъ рѣчи буде пригадати тутъ, що отислѣйшій комитетъ рôльничои анкеты у Львовѣ высказавъ въ справѣ банковôй деякѣ свои постуляты и поручивъ застановитись надъ тымъ, чи правительство увзгляднитъ сѣ постулята при ôтновленю угоды съ Угорщиною, а именно при ôтновленю привилегій австрійско-угорского банку. Въ тôмъ взглядѣ заслугуе на увагу артикулъ „Fremdenblatt-у“ зъ дня 8 с. м., мѣстячій въ собѣ наче програму правительства що до повысшои справы. „Fremdenblatt“ пôдноситъ въ згаданôмъ артикулѣ пять постулятôвъ, поставленыхъ згаданою анкетою, а именно: 1) Выбôръ банковыхъ цензорôвъ маѣ переводитись на пôдставѣ пропозицій органôвъ автономичныхъ, а не, якъ доси, на пôдставѣ пропозиціи палатъ торговельно-промысловыхъ. 2) Банкъ повиненъ въ листу довжникôвъ своихъ втягати кромѣ протоколованыхъ фирмъ, такожь властителѣвъ бôльшихъ посѣлостей. 3) Векслѣ, вношенѣ черезъ краевѣ товариства кредитовѣ и заличковѣ до реесконту не повинныѣ ослаблювати кредиту сихъ товариствъ въ банку такъ довго, якъ довго кредитъ властивымъ довжникамъ, т. е. акцептангамъ сихъ векслѣвъ въ банку признаный, ще не вычерпався. 4) Банкъ повиненъ мати бôльшій запасъ капиталôвъ для векслевыхъ пожичокъ; для того належитъ квоту билетôвъ банковыхъ, не покрытыхъ т. зв. гваранціею металевою, пôднести въ 200 милiонôвъ на 300 милiонôвъ. 5) У Львовѣ повинна бути заснована центральна репрезентація, котрôй маютъ пôдлягати засноватись маючѣ филіи въ Тарновѣ, Перемышли, Решовѣ и Тернополи съ побôчными стаціями въ Горлицяхъ, Ярославю, Коломыѣ и Дрогобычу. Супротивъ сихъ постулятôвъ заявляе „Fremdenblatt“, що оба правительства нѣякимъ способомъ увзгляднити ихъ не можутъ. Таке „федерализованье“ австро-угорского банку есть по словамъ „Fremdenblatt-у“ зовсѣмъ не можливымъ, держава не може допустити сего въ своимъ власнôмъ интересѣ, въ интересѣ своихъ финансôвъ. По тôмъ заявленю можна на певно надѣятись, що ôгновленье привилегій австро-угорского банку наступитъ пôдъ дотеперѣшнымъ вымѣнками, т. е. що банкъ сей и на дальше задержитъ свôй выключно дуалистичный характеръ.

(*На працѣ регуляційнѣ при галицкихъ рѣкахъ*) призначило правительство слѣдуючѣ сумы: на працѣ коло Дунайця въ окрестности Яновичь суму 7.725 зр.; на додатковѣ регуляційнѣ працѣ на Днѣстрѣ пôдъ Журавенкомъ суму 6.400 зр., а на роботы на правôй трасѣ регуляційнôй Днѣстра 12.333 зр.

ЗАГРАНИЦЯ.

До ситуаціи. Пôдчасъ коли поступованье Англіи въ справахъ заграничнои политики по змѣнѣ кабинету ще не зовсѣмъ выяснилося, коли Франція занята своими справами на далекôмъ всходѣ а Нѣмеччина держится въ резервѣ якъ-бы дожидала уложенія дѣла въ другихъ державахъ, коли Россія звернула майже цѣлу свою увагу на центральну Азію и лишь однымъ окомъ глядитъ на Европу, взглядно на балканьскій пôвъостровъ, то Италія знайшлась въ своѣй политицѣ заграничнôй майже на безвыходномъ становищи. Она выслала свои войска надъ Червоне море въ надѣѣ, що зыскае тамъ значнѣ користи и що коли вже не добеся вплывового становища въ Єгиптѣ, зъ котрого єи свого часу Франція выперла, то добуде бодай для себе значнѣ колонія надъ Червонымъ моремъ. Одно и друге неудалося а Италія прійшла въ положенье, зъ котрого не знае якъ выйти. Неудача выправы сталась причиною упадку Манчинього, черезъ що однакожь ситуація не полѣпшилась. Въ загалѣ Италія не тѣшится великою симпатіею державъ европейскихъ и мимо того, що належитъ до середно европейского союза, незнаходитъ у него великого попиранія и се есть може одною зъ найбôльшихъ причинъ всякихъ неудачъ италійскои политики заграничнои. Може бути, що теперѣшне положенье Италіи и єи ôтносины до другихъ державъ трохи змѣнятся, бо министеръ Депретисъ выбираеся въ подорожь за границю а именно маѣ вступити и до Вѣдня. Вѣсти офиціознѣ заперечуютъ вправдѣ сю подорожь и кажутъ, що ôнъ выбираеся лишь до купелей до Карльобаду, але есть всяка имовѣрнôсть, що италійскій министеръ не пропуститъ дармо Вѣдня. До прикрого положеня Италіи не мало причиняются такожь и єи справы внутрѣшнѣ а опозиція и Ватиканъ не даютъ ѣй свобôдно розвинутись. Впрочôмъ ôгношеня єи до другихъ державъ суть мирнѣ хочь и не дуже дружнѣ; особливожь недовѣрчиво ôтносятся Италія до Порты яко до своеи сопернички въ пôвнôчнôй Африцѣ и до Франціи, котру она бажала-бы выперти зъ Середземного моря. Мимо того Италія згодилась на предложенье Франціи въ справѣ неутрализаціи суецкого каналу. Сими днями маѣ такожь италійске правительство уладити свои пограничнѣ ôтносины съ Швайцаріею, котрѣ минувшого року въ часѣ ширенся холеры въ пôвнôчнôй Италіи мало що не довели до конфликту. Въ сѣй цѣли маѣ въ Комо зôбратися швайцарско-италійска конференція, есть однакожь мало надѣѣ, щобы справа погранична мѣжь сими обома державами була вже теперь для обохъ сторонъ добре залагоджена.

Балканьскій пôвъостровъ якъ доси такъ и теперь представляе одинъ великій вулканъ, въ котрôмъ кипитъ и варится а коли ту и тамъ выбухае часомъ лишь малый дымокъ то всежь таки есть се признакою, що тамъ робится безъунижно пôдземна робота а выбухъ леда хвиля може наступити и бôльшимъ кратеромъ, лишь теперь ще не можна сконстатувати на котрôмъ мѣсци. На балканьскôмъ пôвъостровѣ стрѣчаеся такъ богато рôжнородныхъ и часто вростъ собѣ противныхъ интересôвъ, що замѣшаня сего трудно навѣть розôбрати. Попри народнѣ интересы Болгаръ, Сербôвъ, Чорногорцѣвъ, Румунôвъ, Грекôвъ и Альбанцѣвъ стрѣчаются тутъ ще интересы Россіи, Австріи и Туреччины. Цѣлому рухови на балканьскôмъ пôвъостровѣ надаютъ барву теперь Болгаре такъ въ самôмъ князѣвствѣ болгарскôмъ якъ и головно въ Македоніи а по части и въ всхôдноѣ Румеліи. Особливожь въ Македоніи побоюются кождои хвилѣ выбуху загальнои ворохобнѣ. Ôгъ часу до часу проявляются тамъ все малѣ ватаги ворохобникôвъ але Порта докладае всякои силы, щобы ворохобню придушити. Чи се ѣй удастся можна сумнѣватись, бо македоньскѣ Болгаре находятъ значну помôчь въ Россіи и въ самôмъ князѣвствѣ болгарскôмъ. Недавно сконфисковано въ Одессѣ богато печатокъ съ пôвмѣсяцемъ и звѣздкою надъ нимъ и написею: „На Балкану свита, буде скоро данъ“ и богато паперу съ такимижь печатами. Все то було призначено до Македоніи и лишь денунціаціею дôсталося въ руки россійскихъ властей. Въ загалѣ болгарскѣ комитеты революційнѣ працюютъ на всѣ стороны. Рухъ ихъ пôддержуе потайкомъ Россія а лишь Австрія и Сербія его паралижуютъ. Ôтносины Сербôвъ до Болгаръ суть подôбнѣ якъ у насъ Полякôвъ до Русинôвъ. Сербы хотѣли-бы розширитись коштомъ Болгаръ и для того спиняютъ ихъ розвôй національный и всякій рухъ якій съ симъ вяжеся. Се и Австріи на руку, ôтъ коли она почала ширити свôй вплывъ на балканьскôмъ пôвъостровѣ. Въ Македоніи и Альбаніи працюютъ для ей интересу латиньскѣ мисіи и духовеньство а сими днями донѣсъ бувъ вѣденьскій „Extrablatt“, що мѣжь Австріею и Сербіею заключено формальну угоду, въ котрôй Сербія зъобовязалась помагати Австріи до окупаціи Македоніи. Вѣоть ся, хочь дуже неимовѣрна а що найменше передвчасна, характеризуе наглядно, въ якій способôъ приготовляются на балканьскôмъ пôвъостровѣ новѣй дороги. — Такъ само якъ въ Македоніи, такъ такожь и въ Альбаніи пануе загальный розстрôй и невдоволенье, котре ôтъ часу до часу проявляеся бунтомъ Альбанцѣвъ. И тутъ стараеся Австрія ширити свôй вплывъ такъ вростъ черезъ латиньске духованьство, якъ и черезъ то, що, о скôлько може, стараеся завести ладъ въ Босніи и Герцоговинѣ, щобы тымъ наглядно показати Альбанцямъ, чого ôтъ неи можутъ сподѣватися. Слабшій есть вплывъ Россіи на Болгаръ, позаякъ она заводячи мѣжь Болгарами россійщенье не знаходитъ у нихъ великои симпатіи и они лишь зъ конечнои потребы користаютъ зъ єи помочи. За те Россія форсуе грôшми.

Далеко ôтъ сего руху — якъ впрочôмъ зовсѣмъ природно — стоитъ Румунія. Доси переважаютъ тамъ вплывы Нѣмеччины и Австріи, зъ чого консервативна опозиція дуже нерада. Недавный конфликтъ цлово-торговельный съ Францією стараеся она теперь въ той способôъ выкористати, що пôдноситъ крикъ на правительство за те, що оно за надто спріяе Австріи и Нѣмеччинѣ а ôтручуе давного пріятеля Румуніи. Конфликтъ сей впрочôмъ, котрый пôшовъ задля тарифъ цловыхъ на французкѣ товары, ступивъ вже на добру дорогу и буде незадовго залагодженый.

Россія. Пôсля вѣстей зъ Варшавы маѣ царь пріѣхати въ першихъ дняхъ серпня до Кіева и тамъ роблятся вже ôтповѣднѣ до сего приготованя. По маневрахъ выѣде царь до Скерневиць и Любохенка. — Министерство дѣлъ внутрѣшныхъ займеся теперь важнымъ питаньемъ, именно въ якій способôъ можна-бы зарадити подѣлови селяньскихъ грунтôвъ и его обмежити. Въ сѣй цѣли выслало министерство приказъ до всѣхъ губернаторôвъ, щобы зôбрали даты о подѣлѣ селяньскихъ грунтôвъ зъ послѣдныхъ пять лѣтъ и якъ найскорше прислали ихъ министерству. Право подѣлу грунту маѣ бути въ той способôъ обмежене, що на подѣлъ маѣ згодитися насамперед голова родины а ôттакъ и цѣла громада, репрезентована сѣльскимъ ходомъ. — Банкъ государственный выславъ вже своихъ урядникôвъ до Варшавы для перенятя польского банку на варшавску филію банку государственного. Начальникомъ сеи филіи буде бр. Дризенъ. Урядники сеи филіи будутъ складатися въ двохъ третихъ зъ Россіянъ а въ однôй третôй зъ Полякôвъ. По поводу сеи змѣны пôдняли польскѣ газеты заграничнѣ великій крикъ; они добачуютъ въ сѣй змѣнѣ рѣшуче россійщенье польского елементу и доказуютъ, що за знесеньемъ польского банку послѣдуе ще знесенье театру польского и такъ доконаеся поволи проектъ ген.-губ. Гурка зроссійщеня Царства польского. — Зъ Тифлису доносятъ, що 2 баталіонъ желѣзничій и 1 лазаретъ польный станули вже въ Красноводску, зъ-ôтки баталіонъ желѣзничій поступитъ заразъ до будовы закаспійскои желѣзницѣ, а лазаретъ выйде до Аскабаду.— Ген. Анненковъ, за котрого иниціятивою будуеся закаспійска желѣзниця, выготовивъ проектъ мор-

ского каналу межи моремъ каспійскимъ а Михайловскимъ заливомъ. — Въ Курску выбухнувъ дня 11 с. м. великій пожаръ, котрый знищивъ бôльше якъ 50 домôвъ. Рôвночасно ôткрыла полиція въ Ризѣ шайку пôдпалячѣвъ, котрѣ купували старѣ домы, асекурували ихъ а ôттакъ пôдпалювали. Шайка ся була отже причиною такъ численныхъ пожарôвъ сегорôчныхъ въ Россіи.

Нѣмеччина. Зъ Емсъ доносятъ, що нѣмецкому цѣсареви приключилася тамъ мала пригода, котра однакожь могла-бы була статися навѣть дуже небезпечною въ своихъ наслѣдкахъ. Коли цѣсарь Вильгельмъ дня 10 с. м. выѣхавъ вечеромъ на прохôдъ, кинувъ якійсь вже старшій чоловѣкъ збанокъ пôдъ конѣ наповненый землею, черезъ що конѣ трохи сполошилися. Цѣсарь случайно дивився въ иншу сторону и не добачивъ, що сталося. Чоловѣка сего арештувала заразъ полиція и показалося, що есть то якійсь збожеволѣлый боднаръ зъ Франкфурту. Ôнъ заявивъ полиціи, що приѣхавъ умысно до Емсъ, щобы тутъ побачитися съ цѣсаремъ и предложити ему проектъ, маючій зарадити повеням, а коли не мôгъ получити авдіенціи, хотѣвъ въ сей способôъ звернути увагу на себе. (Характеристичнымъ есть, що въ поолѣдныхъ часахъ являеся тôлько божевôльныхъ, котрѣ предметомъ своеи уваги робятъ коронованѣ головы). Заповѣдженый есть приѣздъ цѣсаря Вильгельма до Гастайнъ и стрѣча его съ цѣсаремъ австрійскимъ; чи однакожь наступитъ, не знати, бо станъ здоровія нѣмецкого цѣсаря хочь и полѣпшився, есть однакожь того рода, що ôнъ бы не выдержавъ довшои подорожи. Такъ доказуютъ лѣкарѣ придворнѣ.

НОВИНКИ.

— **Преосв. еп. номинатъ дръ Юл. Пелешь** повернувъ оногды зъ Вѣдня; день интронизаціи его ще не звѣстный, бо зъ Риму не насцѣла ще булля.

— **Товариство Рускои Бурсы въ Тернополи** закупило сими днями гарну реальнôсть съ огородомъ на умѣщенье Бурсы, не було однакожь въ силѣ выплатити всю цѣну купна, такъ що оставъ ще значный довгъ. Звертаемо увагу Вп. Землякôвъ на „Ôгозву“ въ тôмъ дѣлѣ заряду Бурсы терноцôльскои, умѣщену въ нынѣшнôмъ числѣ „Дѣла“, и горячо поручаемо допомогчи нашимъ патріотамъ въ Тернополи.

— **Загальный збôръ членôвъ „Народного Дому“** въ Черновцяхъ ôтбувся дня 29 червня с. р. пôдъ проводомъ на сей день выбраного предсѣдателя о. Єротея Федоровича, пароха зъ Валявы. По справозданю уступаючого выдѣлу и справозданю касіера принято два внесеня уступаючого выдѣлу: 1) Неуспаючимъ стараньемъ нового выдѣлу маe бути: якъ найскорше купити реальнôсть по возможности ôтповѣдну будучôй цѣли товариства „Народный Дôмъ“. — 2) „Народный Дôмъ“ отвирае читальню — не дотыкаючи свого коренного фонду, до котрого належатъ добровôльнѣ складки, всѣ вкладки членôвъ-основателѣвъ и що найменше половина вкладокъ дѣйстныхъ членôвъ замѣсцевыхъ. Читальня буде при „Народнôмъ Домѣ“ въ той способъ утворена, що тов. „Руска Бесѣда“, котре доси читальню удержувало, постановило застановити выдатки на ню, а обернути ихъ на цѣли литературнѣ, котрѣ суть задачею товариства — читальню же свою порѣшило передати „Народному Дому“. — До нового выдѣлу выбранѣ: о. Єротей Федоровичь (предсѣдатель) и пп.: Окуневскій (першій мѣстопредсѣдатель), Єротей Пигулякъ (другій мѣстопредсѣдатель), Проданъ (секретарь), Коралевичь (заступникъ секретаря), Тыминьскій (контролоръ), Поповичь, Харжевскій и Гулка (господарь).

— **Бурса им. св. Іоана Хрестителя въ Дрогобычи.** Загальный збôръ членôвъ бурсы им. св. Іоана хрест. въ Дрогобычи ухваливъ дня 2 (14) липня с. р. ôткрыти съ початкомъ слѣдуючого року шкôльного бурсу въ Дрогобычи съ платными и неплатными мѣсцями. Въ тôй цѣли розписуеся конкурсъ до 3 (15) серпня с. р., въ котрôмъ то речинци родичѣ и опѣкуны повинни внести свои прошеня, въ котрыхъ маютъ выразити: Кого и въ котрои клясы ученика хотятъ умѣстити въ Бурсѣ? — Платно чи безплатно? Въ першôмъ случаю маютъ заявити, кôлько бы мѣсячно могли платити чи то готôвкою чи въ натуралiяхъ. Поданя належитъ вносити письменно на руки члена выдѣлу бурсы п. Болонного, завѣдателя филіи общ. рôль. кред. Заведеня а такожь можна зголошуватися устно въ рускôй торговли въ Дрогобычи. — Ôтъ Выдѣлу бурсы св. Іоана Хрест. въ Дрогобычи дня 3 (15) липня 1885. — *А. Тороньскій.*

— **Рускихъ священикôвъ**, выѣхавшихъ до Риму на торжество 1000-лѣтныхъ роковинъ смерти славяньскихъ апостолôвъ св. Кирила и Мѳтодія прійнявъ папа на приватнôй авдіенціи и заявивъ имъ — якъ доноситъ Osservatore Romano — свое вдоволенье по поводу становиска рускаго духовенъства.

— **Планъ на реставрацію церкви въ Галичи** выготовивъ вже професоръ львôвскои политехники Юліанъ Захаріевичь а кошты реставрації обчисленѣ пôсля сего плану будутъ выносити 22.653 зр. 28 кр. Кошты сѣ маютъ покрытися зъ фонду краевого а коли реставрація розпôчнеся доси ще не звѣстно. Цѣлымъ дѣломъ реставрації опѣкуются гр. Войтѣхъ Дѣдушицкій, краевый консерваторъ археологичныхъ памятникôвъ и дръ Ис. Шараневичь, занимаючійся розкопами въ Галичи.

— **Антошко Махникъ**, селянинъ зъ Лисковатого, разомъ съ сиротами складае сердечну подяку Вп. доброѣеви Володимиру Качалѣ въ Кіевѣ за щедрый даръ 25 зр. а. в. котрый зволивъ переслати для него на руки редакціи „Дѣла“. „Мы молимо Бога — пише намъ ч. А. Махникъ — о здоровье и щастье для нашого Добродѣя на цѣле житье въ многая и многая лѣта!“

— **Подяка.** Дирекція „Народнои Торговлѣ“ дала приборôвъ до писаня для ученикôвъ рускои мѣскои школы (Пирамовича) за суму 9 зр. 71 кр., за що выдѣлъ товариства „Шкôльна Помôчь“ складае симъ щиросерлечну подяку. — Ôтъ выдѣлу тов. „Шкôльна Помôчь“.

— **Пригода на мисіи въ Сновичу.** Въ понедѣлокъ дня 6 л. липня въ полудне, коли о. Пачовскій проповѣдавъ по Евангеліи, надтягла ôтъ заходу тяжка чорна хмара, загремѣло, пустився дощь съ великимъ градомъ а въ кôнци заблысло и грôмъ ударивъ близь церкви въ школу, де схоронилось передъ дощемъ богато народу и три жандармы. Грôмъ ударивъ въ коминъ, розсадивъ въ хатѣ пѣчь, стався причиною покалѣченя тяжше и лекше 28 людей, поваливъ двохъ жандармôвъ на землѣ, одному въ сѣнехъ стоячому подеръ пришву на чоботѣ, вылетѣвъ зô школы и упавъ въ рѣку. Коло школы стояло множество возôвъ, тожь грôмъ вылѣтаючи зô школы перевернувъ одинъ вôзъ съ жѣнкою, що сидѣла на возѣ, и съ кôньми. Попаренымъ и покалѣченымъ людямъ въ школѣ заразъ мѣсцевый священикъ принѣсъ вояку можливу помôчь. Рôвночасно въ церквѣ одинъ селянинъ упавъ безпритомный на землю. Межь народомъ повставъ великій перестрахъ, люде почали нагально тиснутися до дверей и тôлько притомнôсть причащавшого священика запобѣгла можливому великому нещастю.

— **Матура въ гимназіи черновецкôй.** До матуры въ черновецкôй гимназіи приступило, якъ доноситъ „Буковина“, около 30 ученикôвъ, а межи ними лишь два Русины, котрѣ и выдержали испытъ. Причиною такъ малого числа Русинôвъ есть недостатокъ средствъ до удержаня въ столичнôмъ мѣстѣ. Гимназія въ Кôцмани улегчила-бы трудности сынамъ народа. Всѣми силами, каже згадана газета, треба старатися намъ о гимназію въ Кôцмани.

— **До матуры въ Новôмъ Санчи** приступило 6 Русинôвъ, зъ котрыхъ выдержавъ испытъ съ ôтзначеньемъ Менциньскій Емиліянъ, а Гомза Емиліянъ, Ляшеникъ Семенъ, Приложскій Романъ и Виолоцкій Игнатій съ добрымъ успѣхомъ; одинъ репробованый зъ фізики на шѣсть недѣль.

— **Въ семинаріи учительскôй** въ Черновцяхъ здали матуру слѣдуючій Русины: Александеръ Купчанко, Илія Клекуста, Дмитро Маріянчукъ, Кароль Завадскій и Носіевичь.

— **Фата моргана.** Въ наслѣдокъ сильнои спеки, яка панувала въ червню въ окрестности Чугуева въ Россіи, показалося тамъ 26 червня дуже рѣдке въ сихъ сторонахъ зъявище фата моргана. Россійска артилерія була якъ-разъ занята стрѣляньемъ до цѣли, коли наразъ межи войскомъ а уставленою цѣлею появилася красна приморска околиця и закрыла цѣль. Войско мусѣло перестати стрѣляти, доки ажь зъявище не зникло.

— **По поводу розрухôвъ въ Бернѣ** обжаловано 54 робôтникôвъ, а зъ тыхъ 36 о злочиньство публичного насильства. Межи обжаловаными есть 44 Чехôвъ а 10 Нѣмцѣвъ. Розправа розпôчнеся въ слѣдуючій понедѣлокъ.

— **Смерть ôтъ укушеня комара.** Въ Парижи лучився сими днями случай, котрого жертвою сталася 17-лѣтна панна. Комаръ укусивъ еи въ губу такъ легко, що она зъ разу сего и не чула. До пять днѣвъ спухло ѣй лице а черезъ кôлька ще днѣвъ она и померла середъ страшного болю.

— **Дрôбнѣ вѣсти.** Цѣсарь дарувавъ громадѣ Устянôвъ, пов. лиского 100 зр. запомоги на реставрацію церкви.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— „**Зорѣ**“, письма литературно-наукового для рускихъ родинъ выйшло дня 13 с. м. ч. 13 въ объемѣ двохъ аркушѣвъ и мѣститъ въ собѣ: Въ гостяхъ добре, а дома лѣпше (оповѣданье Дрозда, дальше). — Доня Славы (поезія Перебендѣ). — Про шлюбъ на Руси-Украинѣ въ XVI—XVII столѣтю. (Вп. „Товариству рускихъ женщинъ“ въ Станиславовѣ, присвячує Левко Маячанець). — Зъ подорожей по Игаліи, Подолиньского. — Ческа Гальшка, дра О. Калитовского. — Литературна хроника, (дальше). — Пригоды въ женитьбѣ Евстахія Чипочкевича (монодрама Григорія Григоріевича). — Всячина. — Оголошеня. — До сего числа долученый 18 и 19 аркушь библіотеки „Зорѣ“.

— „**Библіотеки для молодежи**“, выдана „Рускои Бесѣды“ въ Черновцяхъ пôдъ редакцією Е. Поповича, выйшла сими днями вже 6-та книжочка и мѣститъ въ собѣ: „Гуцулы“ (стихъ Евгенія Дмитрова). — „Якъ показавъ нашъ Найяснѣйшій Цѣсарь уже за дитины свое добре серце“. — „Покотигорошокъ“. — „Бузько и воробець“, (стихъ). — „Пчола“. — „Найдешь, не веселися, згубишь, не смутися!“ (стихъ Данила Млаки). — „Семенъ Чухрѣй“. — „Благожеланье“, (стихъ). — „Забавы для дѣтей.“ — „Що означаютъ загадки въ 5 книжочцѣ?

— „**Учебникъ христіяньско-католицкои етики**“. Пôдъ такимъ заголовкомъ появилася сими днями книжка, призначена для высшихъ клясъ шкôлъ середныхъ. Пôдручникъ сей переложивъ зъ нѣмецкого на языкъ рускій пôсля дра А. Ваплера, о Богданъ Пюрко, духовникъ рускои семинаріи у Вѣдни. Книжка ся, выдана накладомъ фонду краевого, коштуе 1 зр. 20 кр.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручае 1315 52—?

Специяльности и универсальнѣ средства

французкѣ и иншѣ, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншѣ фирмы оповѣщуванѣ.

Техникъ хемикъ

рускои народности

мôгъ бы одержати посаду въ фабрицѣ хемичныхъ матеріялôвъ въ Кіевѣ.

Охочій мôгъ бы дôстати на рôкъ або два запомогу, щобы поѣхавъ до Вѣдня и тамъ вывчився хеміи, а опôсля що найменше черезъ три роки працювавъ въ дотычнôй фабрицѣ въ Кіевѣ.

Близшѣ вѣсти удѣлитъ редакторъ „Дѣла“. 1—3

Оливу машинову

до

ЛЬОКОМОБИЛЬ,

молотѣлєнь ручныхъ,

ТАРТАКôВЪ,

млынôвъ паровыхъ и водныхъ

и въ загалѣ до всякого иншого ужитку въ господарствѣ,

Смаровило

до осей желѣзныхъ,

Сѣрчаный мѣдикъ

(синій камѣнь)

такъ гуртомъ якъ и частями поручае по найдешевшихъ цѣнахъ

Складъ фабричный ФАРБЪ, ЛЯКЕРôВЪ, ПОКОСТôВЪ, ХЕМИКАЛІЙ, КИШОКЪ ГУМОВЫХЪ и АРТИКУЛôВЪ БРОВАРСКИХЪ, заразомъ и

торговля матеріялôвъ.

ГИБНЕРЪ И ГАНКЕ

1407 у Львовѣ, 2—?

Ринокъ ч. 38.

Якъ заводити Правды на ладъ закомарскои Правды?

Розказавъ Данило Танячкевичь, духовный Закомаря. Накладомъ „Батькôвщины“. Цѣна 10 кр., а почтою 12 кр. Дôстати можна черезъ редакцію „Батькôвщины“.

Ц. к. генеральна дирекція

австрійскихъ желѣзницъ державныхъ.

Выписъ зъ пляну ѣзды важный ôтъ 1 червня 1885 р.

Ôтходятъ зô Львова:

Поѣздъ мѣшаный о 6 год. рано до Стрыя.
Поѣздъ особовый о 11 год. 25 мин. передъ полуднемъ до Стрыя, Станиславова Хирова.
Поѣздъ особ. о 7 год. 10 мин. вечеромъ до Стрыя, Станиславова, Гусятына, Хирова.

Приходятъ до Львова:

Поѣздъ особов. о 8 год. 5 мин. рано зъ Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ особ. о 4 год. 15 мин. по полудни зъ Стрыя, Станиславова, Хирова
Поѣздъ мѣш. о 2 год. 10 мин. въ ночи зъ Гусятына, Станиславова, Стрыя, Хирова.

Ôтходятъ зъ Станиславова.

Поѣздъ особовый о 9 год. 40 мин. передъ пол. до Стрыя Львова, Звардоня.
Поѣздъ мѣшаный о 10 год. передъ полуд. до Гусятына.
Поѣздъ особовый о 6 год. 28 мин. до Стрыя, Львова, Звардоня и о 11 год. 13 мин. вечеромъ до Стрыя, Львова и Нового Санча.

Приходятъ до Станиславова.

Поѣздъ мѣшаный о 4 год. 48 мин. рано въ Нового Санча Львова, Стрыя.
Поѣздъ особовый о 9 год. 2 мин. передъ полуд. зъ Звардоня, Стрыя.
Поѣздъ мѣшаный о 5 год. 37 мин. по полуд. зъ Гусятына.
Поѣздъ особовый о 5 год. 51 мин. по полуд. зъ Звардоня Львова и Стрыя.

Огнетревалѣ и безпечнѣ ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выробленѣ съ американьскими замками и паскилёвыми засувками продаю дуже дешево

СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,

1390 12—? у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.

(Просятся о кореспонденцію въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

КОСЫ

7 ручковѣ волоскѣ	. . . .	по 34 кр.
7½ „	„	по 36 кр.
7 „	рускѣ довгѣ . . .	по 36 кр.
7 „	волоскѣ бракованѣ .	по 20 кр.

высылае на замовленье Магазинъ

НАРОДНОИ ТОРГОВЛѢ

ВО ЛЬВОВѢ.

Опакованье зачисляеся якъ найдешевше.

Укôнчена семинаристка

съ кôлькалѣтною практикою, удѣляюча всѣхъ шкôльныхъ предметôвъ въ рускôмъ, польскôмъ и нѣмецкôмъ языцѣ, а на жаданье такожь языка французкого и основнои гры на фортепянѣ, приняла бы заразъ мѣсце въ рускôмъ священичôмъ домѣ до науки дѣтей, коли-бъ можна було, въ мѣсцевости пôдгôрскôй и недалеко стациі желѣзницѣ.

О близшѣ вѣсти проситъ ôтносится на адресу: **С. А. Львôвъ, ул. Жовкôвска Ч. 59.**

Для урядôвъ, канцелярій, приватныхъ особъ и т. п., щобы заощадити часъ и трудъ

дуже поручаеся

велика таблиця множеня, безъ похибокъ, Стефана Бернарди, урядника желѣзничого. Цѣна есть такъ незначна, що дѣйстно шкода було-бы, якъ-бы такои таблицѣ въ котрôмъ домѣ не було. За надбольшеньемъ 35 кр. ав. в. въ маркахъ почтовыхъ або за переказомъ почтовымъ до автора въ Льошончь (Losoncz) на Угорщинѣ высылаеся пожадане и пожиточне дѣло франко. 1402 7—10

5 килевѣ

БОЧôВКИ ВИНА

поручае

ТОРГОВЛЯ ГЕГЕЛЯЙСКО-ТОКАЙСКИХЪ ВИНЪ

К. Ф. ПОПОВИЧА

1257 (35—52) ВЪ ТЕРНОПОЛИ

1	бочôвка	Гегеляйского столового . 2 зр. 10 кр
1	„	Гегеляйского столового лучшои якости 2 зр. 30 кр. и 2 „ 50 „
1	„	Гегел. стол. ароматичного 2·70 и 3 зр.
1	„	Самородного вытравного . 4 зр. 30 кр.
1	„	Ермелеки-Бакаторъ стол. 2 „ — „

Повысше наведенѣ цѣны розумѣются вразъ съ бочôвкою окованою желѣзными обручами и оплаченымъ портомъ почтовымъ, такъ що благосклонный ôтбиратель жадныхъ бôльше коштôвъ не поноситъ. Куплючи вина особисто тôлько у продуцентôвъ ручитъ за здоровѣ добрѣ, натуральнѣ и лучшѣ вина якъ зъ Вершецъ, и проситъ о ласкавѣ замовленя.

НА ПРЕМІИ ИСПЫТОВѢ

ôтновѣдна книжочка

КОБЗАРЬ

Т. Шевченка

оправлена цѣла въ полотно, съ вызолоченымъ заголовкомъ коштуе 40 кр. (съ пересылкою 45 кр.).

Ся книжочка мѣститъ житьепись и портретъ поета и що найгарнѣйшѣ, для дѣтей зрозумѣлѣ его творы. Правопись етимологична, яка уживаесь въ шкôльныхъ книжкахъ. Выс. краева Рада шк. апробувала еи на преміи и для библіотекъ шкôльныхъ. Замовляти можна черезъ тов. „Просвѣта“ або черезъ редакціи рускихъ часописей. (4-6)

Выдавець и редакторъ: Иванъ Белей.

Зъ друкарнѣ Тов. ми. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 74. Львôвъ, Субота 6 (18) липня 1885. **Рôчникъ VI.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер додатокъ „**Библіотека найзнам. повѣстей**“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.

Редакція иАдминистрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка. Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье

Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Реклямаціи неопечатаній вôльній ôтъ порта.

Предплату и инсераты принимаютъ: **У Львовѣ** Администрація „Дѣла“. **У Вѣдни** Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. **Въ Франкфуртѣ** M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. **Въ Парижи** Agence Havas. **Въ Россіи** Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовй уряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул, д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи:* *для Россіи:*

ва цѣлый рôкъ . . 12 зр.	на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр.	на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр.	на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“:	съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр.	на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр.	на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр.	на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ:	на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·—	на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50	на пôвъ року . . 2·50 р.

Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:

на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.	
на пôвъ року . . . 7·50 зр.	
на чверть року . . . 3·75 зр.	
съ дод. „Библіотеки“:	на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр.	на цѣлый рôкъ . 6 зр.

Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

Запросины до предплаты.

Съ днемъ 1 (13) липня розпочався другій пôврôкъ, взглядно третій кварталъ сегорôчного выдавництва „Дѣла“. Пригадуемо се нашимъ Вп. Читателямъ и просимо ихъ **поспѣшити съ предплатою и вырôвнаньемъ залеглостей**, бо независима часопись руска може стояти и дѣлати въ загальну користь рускои народности и церкви тôлько при щирôй матеріальнôй запомовѣ Вп. Читателѣвъ.

Наше „Дѣло“ ôтъ часу свого заснованя до нывѣшного дня стоитъ крѣпко и неустрашимо на сторожи правъ рускаго народа, а заохотою и ôтрадою въ нашихъ трудахъ есть для насъ та симпатія и довѣріе, якими „Дѣло“ тѣшится скрôзь на Галицкôй Руси. Мы вѣруемо въ красшу будучнôсть галицко-рускаго народа и тая вѣра каже намъ въ нынѣшну сумну пору съ цѣлымъ жаромъ душевнымъ вести дальше тяжку свою працю для загальнаго добра всѣхъ Русинôвъ. Матеріальна помôчь П. Т. Читателѣвъ улекшитъ намъ нашу важку задачу.

Редакція и Администрація „Дѣла“.

Ôтъ ц. к. Прокураторіи державнои въ Золочевѣ

одержала наша редакція слѣдуючу допись:

Ч. 1647.

До Свѣтлои Редакціи „Дѣла“ у Львовѣ.

На пôдставѣ §. 19 закона зъ 27 грудня 1862 ч. 6. Дн. зак. держ. зъ р. 1863 взываю Свѣтлу Редакцію о помѣщенье на вступѣ найблизшого числа „Дѣла“ слѣдуючого спростованя:

„Важна вѣсть“ подана въ ч. 72 „Дѣла“ зъ 14 липня 1885, що „Золочѣвска ц. к. прокураторія державна зарядила слѣдство противъ всѣхъ урядникôвъ ц. к. староства въ Золочевѣ, почавши ôтъ самого п. старосты а скôнчивши на остатнôмъ практикантѣ о злочиньство падъужитя власти урядовои зъ §. 101 зак. кар.“ — есть тенденційна и не цѣлкомъ съ правдою згôдна, понеже ц. к. прокураторія державна не зарядила противъ жадному урядникови ц. к. староства въ Золочевѣ „слѣдства о злочиньство зъ §. 101 зак. кар.“, тôлько зарядила ведля §. 88 проц. кар. взглядомъ донесеныхъ фактôвъ доходженье вступне, котре ведля обстоятельствъ и на донесенье клеветника заряджене бути може, але не есть еще слѣдствомъ противъ певнои особы и може въ результатѣ своѣмъ обернутися противъ доноситeлеви и дати пôдставу до слѣдства противъ нему о злочиньство зъ §. 209 зак. кар.

Рôвно тенденційна есть вѣсть, що „Золочѣвска ц. к. прокураторія державна формально закинена рôжного рода донесенями противъ урядникôвъ ц. к. староства“ — понеже всего внесено тутъ шѣсть донесень, а всѣ дотычатъ фактôвъ ôтносячихъся до остатного выбору посла до Рады державнои.

Золочѣвъ дня 15 Липня 1885.

За ц. к. прокуратора державного
Левицкій.

Зъ Сокальщины пишутъ намъ:

Секретарь повѣтовои рады Сокальскои п. Маєвскій ѣздитъ ôтъ громады до громады и збираѣ пôдписы до протесту противъ выбору сов. Василя Ковальского.

Оногды скликавъ людей зъ Волсвина, Пождимира, Гоголева и Радванець до Яструбичь и разомъ съ Тайхманомъ, жидомъ яструбицкимъ, взывавъ до пôдписуваня протесту. Деякй зависимй и темнй пôдписали, многй однакожь не хотѣли пôдписати, а одинъ селянинъ зъ Радванець навѣть добре полихословивъ всѣмъ агентамъ „белзкого королика“...

На всякій спосôбъ цѣкавый се фактъ, що Поляки хотятъ будь що будь не допустити до рады державнои и того одинокого независимого посла, котрый не бувъ поставленый польскимъ центральнымъ комитетомъ, або не бувъ кандидатомъ т. зв. „митрополичимъ“.

Боляка вытяти и выпечи.

IV.

Духъ народно-рускій, що съ початкомъ сего десятилѣтя съ заснованьемъ „Дѣла“ такъ буйно повѣявъ по цѣлôмъ краю рускôмъ, що розбудивъ засыпляючихъ патріотôвъ и загрѣвъ всѣхъ до трудôвъ на широкôй нивѣ народнôй, — не мôгъ не звернути на себе уваги тыхъ „пріятелѣвъ“ нашихъ, що то зъ великои „любови“ для Русина такъ про него дбаютъ, такъ коло него припадаютъ, що радй-бъ не дати ему самому и шпилечки зъ землѣ пôдняти, радй-бъ, коли-бъ се було можливо, не дати ему и одной думки своимъ мозкомъ подумати, — а не то пôдниматися такихъ утяжливыхъ роббтъ, якъ плекати рôдну мову та выдавати часописи и книжки въ „необразованномъ нарѣчіи“, якъ просвѣчати простолюдина читальнями, якъ скликати вѣча, втягати якъ найширшй круги народнй въ акцію при всякихъ выборахъ, и т. д. Ахъ, якъ се все „пріятелямъ“ нашимъ зъ самого першу стало не до вподобы... якъ они почали падкувати надъ нами, що, мовлявъ, „отъ, сидѣти-бъ имъ, згорнувши руки, та Бога славити, що поблагословивъ ихъ такими „пріятелями“... такъ нѣ!... захочуесь имъ мучитися... Нехай! швидко руки зболятъ, мозокъ утрудится... ôтхочеся, перестанутъ...“ Але ба! Буйный духъ народно-рускій повѣявъ — и робота иде тай иде, якъ то полумя обхватуе що-разъ ширшй та ширшй круги доокола себе... „Пріятелямъ“ нашимъ робится страшно... „Съ Русиномъ небезпечно!“ — кличе одинъ и другій — „мы яко его — „пріятелѣ“, мусимо не дати тôй добрôй, сумирнôй душечцѣ рускôй пропасти...“

И ось почали добрй, сердечнй „пріятелѣ“ брати въ опѣку душечку руску, хто чимъ може, якъ на примѣръ: то експериментами съ православіемъ, то Змартвыхвстанцями та Єзуитами; то процесами политичными, то демонстраціями на пôвночи; то „Словомъ“ та „Проломомъ“, то „wydawnyctw-ами Okaz-а“, „Switł-омъ“ та „Миромъ“... Вся та всесторонна опѣка пôднята тôлько для того, щобъ не дати пропасти тому Русинови, що, Богъ знаѣ зъ якои раціи, почавъ трудитися серіозною думкою и серіозною працею. Що оно такъ есть, о тôмъ кождый може пересвѣдчитися зъ сердечныхъ для насъ органôвъ: зъ „Варшавского Дневника“, зъ „Кіевлянина“, зъ „Новаго Времени“, зъ „Czas-у“, „Gazet-ы Narodow-oи“, „Dziennik-a Polsk-ого“ и т. п. Одинъ „пріятель“ иде на перегоны съ другимъ въ опѣцѣ надъ улюбленымъ Русиномъ...

Не маємо намѣру на сѣмъ мѣсци розводитися по черзѣ надъ всѣми видами „пріятельскои“ опѣки, що въ остатныхъ рокахъ проявилася у насъ численными а важными фактами; рамки нынѣшнои статіи призначенй тôлько для характеристики нашои запроданои въ сей або той бôкъ прасы. Въ попередныхъ уступахъ сеи статіи мы показали, якъ — по интенціи нашихъ „пріятелѣвъ“ — подвизаѣся одинъ рôдъ згаданои прасы, а нывѣ поговоримо о другôмъ еи родѣ, о „Мирѣ“ по поводу укôнченои оногды его статіи „Поясненье чи затемненье“, въ котрôй авторъ намагався доказати, що дръ Омелянъ Огоновскій замѣсть пояснити министрови графу Таффе становище „Мира“, — затемнивъ (sic) его.

Що дръ Ом. Огоновскій пояснивъ п. министрови-президентови, щó то за ляля той „Миръ“, — за то кождый патріотъ рускій, може бути ему лишь вдячный. Що таке поясненье дръ Ом. Огоновскій мусѣвъ зложити, се признаѣ кождый, хто возьме на увагу значенье слôвъ, высказаныхъ до него шефомъ секціи министерства справъ внутрѣшныхъ, п. Ербомъ: „*Mir* ist ja ihr Organ!“ — а яке было его поясненье, се вѣдомо зъ его письма, умѣщеного недавно въ „Дѣлѣ“. Редакціи „Мира“ не подобаѣся се поясненье и она, хочь и якъ рада-бъ „съ *олимпійскимъ* спокоемъ *здвигнути плечима* надъ *монструальнымъ* поясненьемъ дра Ом. Огоновского“, але бѣдненька, не може пôднестися до того степеня „самоотверженя“, щобъ не вступитися за своею „оскорбленою дѣвичою чистотою“... И отъ редакція „Мира“ ажь пятьма наворотами стараѣся вмовити въ дра Ом. Огоновского, що его хтось „*взявъ на басъ*“ (ipsissima verba „Мира“) и пôдноситъ ось якй замѣты: 1) дръ Ом. Огоновскій не мавъ легитимаціи до поясновання справы „Мира“, и предприпявъ сю „доносньйшу политичну акцію безъ попереднього засягненя опинии загалу“; 2) слова п. Ерба не були достаточною причиною *шкварити* поясненье, путанину понятій и тенденційныхъ перевертôвъ правды, фактôвъ и логики“, бо: а) „Миръ“ не есть органомъ пѣякои „пріятелями“ нашими вытворюванои „третои“ партіи, але органомъ князѣвъ церкви и галицко-рускаго духовенства; б) мѣжь „Миромъ“ а „Р. Сіономъ“ не было пѣякои звязи и в) „Миръ“ бувъ зовсѣмъ въ правѣ казати въ своѣй программѣ, що цѣла наша Русь — то „хаосъ“, бо и справдѣ, одни Русины руссофилы и поклонники православія, а другй безбожники, индеферентисты... Розберѣмъ тіи замѣты.

Попередъ всего мусимо обстати таки при тôмъ, що мѣжь „Миромъ“ а статьями „Р.

Давнй попы и дяки на Украинѣ.*)

Батько мôй бувъ попомъ. Першимъ попомъ въ нашôмъ родѣ бувъ мôй дѣдъ, батько батька мого. Такимъ чиномъ, хочь наша фамилія дуже розширена була на Украинѣ и особливо въ духовеньствѣ, то рôдъ нашъ бувъ новôтный середъ попôвства, що зъ-давна жило въ краю родами своими.

Напевно, пôсля найдавнѣйшого звычаю парохіи на Руси замѣщувалися такъ, що самй парохіане выбирали собѣ попа. Не бачимо въ стародавнôй Руси при архіерейскихъ домахъ правильно устроеныхъ шкôлъ, и черезъ то архіереѣ не мали способу замѣщувати парохіи своими кандидатами. Вѣчевый порядокъ увôльнявъ архіерея ôтъ обовязку старатися о такихъ кандидатôвъ. На Украинѣ, въ литовскій періодъ еи (1362—1569), коли *громады* дôстали певный устрôй и право самосуду, закладанье особныхъ парохій и выборъ попôвъ стае вже громадскимъ *правомъ*. Въ польскій періодъ Украины то право найшло сильного противника въ *колляторствѣ* дѣдичѣвъ, основанôмъ на правѣ землевладотва, пôсля котрого они одни могли обезпечити попôвъ землею, позволити на своѣй земли побудувати церковь, рубати лѣсъ на еи побудованье. *Дѣдичь-ктиторъ, що побудувавъ* церковь своимъ коштомъ и забезпечивъ удержанье для неи и слугъ церковныхъ, уважався въ безвзгляднôмъ правѣ выбирати попа. Але громады зачали воювати якъ зъ коляторствомъ польскимъ, такъ ôтъ часу, коли почато говорити про унію, и съ ктиторствомъ православнымъ, котрому зачали не вѣрити. Мало-по-малу, особливо при помочи козацкихъ повстань, установився modus vivendi межи громадами а дѣдичами-коляторами и ктиторами (остатныхъ однако не видно середъ спольщеного шляхетотва): попа выбирала громада, але потверджувавъ коляторъ. Розумѣесь однако, що темнôй громадѣ не легко було приготовити свого кандидата на парохію, а захожого, що проситося на парохію досыть оцѣнити — чи вмѣе ôнъ правильно ôтправляти богослуженье и требы, чи тягне ôнъ за панами, чи за народомъ. Окрôмъ того, прійнявши сторонного чоловѣка, треба помогчи ему запровадити дôмъ, господарство — розхôдъ не малый. Черезъ то громадѣ була велика выгода, коли пôпъ, котрого она шанувала, самъ собѣ приготовлявъ наступника въ особѣ свого сына або зятя, добре знакомого ѣй, за котрого при тôмъ самъ пôпъ може ручити, що точно и правильно знае правити богослуженье и требы. Свôй чоловѣкъ все таки лѣпшій ôтъ чужого, може й порядного. Для попа тымъ бôльша була выгода лишити наступника своеи хаты и господарства, свого сына або зятя, вѣрного при тôмъ хоронителя защепленого имъ духа и порядкôвъ. Така обопôльна выгода рано розвила въ попôвскихъ родинахъ право на парохію въ спадку. *Батькôвщина* и тутъ зачала значити то само, що и въ народѣ, и громада морально була зъобовязана признати еи. Не мало було парохій, що переходили въ спадку въ протягу 100 до 200 и бôльше лѣтъ, ажь доки нарештѣ або пôпъ не вмиравъ бездѣтно або дѣти его були нѣ до чого. Наслѣдность зачала выдаватися правомъ, а право увôльняло кандидата ôтъ задобрюваня и униженя передъ громадою, надавало особливый тонъ, гордôсть передъ товаришами, котрй дôстали парохіи ôтъ громадъ. Я добре ще тямлю случаѣ, коли попы, що „сидѣли на батькôвщинѣ“, въ суперечцѣ съ сусѣдомъ-новôтнымъ въ околиці, докоряли ему: „Я ôтъ дѣда-прадѣда панъ въ своѣй парохіи, а ты — заволока, громадскій наймитъ!“... Але *заволоки* дѣлилися на два ôтдѣлы, що рѣзко рôзнилися одинъ ôтъ другого. Одни появлялися въ парохіяхъ не знатибъ-ôтки, нѣхто не знавъ ихъ роду-родины, пôдпоювали громаду, унижалися передъ нею, не скупилися на всякй уступки и обѣцянку — и громада приставала. Другихъ або особисто знала громада и зазвала ихъ на парохію, або они були сыны чи зятѣ поважныхъ сусѣдныхъ попôвъ, що могли ручити за нихъ, якъ за себе самыхъ. Передъ такими новôтными въ околици прикусували языкъ „родовитй попы“, особливо, коли новôтный зъумѣвъ самъ утвердити свою повагу въ парохіи. До тыхъ остатныхъ новôтныхъ належавъ и батько и дѣдъ мôй.

Въ нашôй фамилiи розказувано, що въ часы „Великихъ Руинъ“ козаки найшли на дорозѣ въ ровѣ *хлопчика* однолѣтка, що вмиравъ зъ голоду. Нѣхто не мôгъ сказати, чія се дитина и де дѣлися еи батько-мати. Козаки взяли съ собою того хлопчика, оживили его и выгодували, передомъ охрестивши его, бо не були переконанй, чи ôнъ хрещеный по православному. Ставъ зъ хлопчика славный козакъ. Пôдъ супокôйный часъ запорожскй козаки, особливо молодй, розходилися по селахъ цѣлого краю то на гулянку, то на заробокъ. Однои такои гулянки молодый козакъ не додержавъ козацкого духа и оженився. Жѣнка лишилася въ селѣ при батькови, а ôнъ часто навѣдувався до неи. То бувъ мôй прапрадѣдъ. Прадѣдъ, що зрôсъ въ селѣ при родинѣ, не пôйшовъ въ слѣдъ за батькомъ своимъ и волѣвъ супокôйне житье. Але, гордый зъ свого козацкого роду, не хотѣвъ приковувати себе до землѣ, абы не стати пôдданымъ у Ляха-дѣдича, бо вся земля по правôмъ боцѣ Днѣпра належала тôлько до польскои шляхты, и хто дôстававъ для вжитку кусень тои землѣ, той мôгъ стати крѣпакомъ у мѣсцевого *пана*. За-для того дѣдъ, не маючи постôйного мѣсця пробутку, покинувъ свою жѣнку и дѣти у тестя, а самъ ходивъ на Донъ и въ Крымъ, ôтки привозивъ и продававъ на ринкахъ рыбу, сôль, рожки, фиги. Дѣдъ мôй ще въ дитинствѣ ходивъ разомъ съ своимъ батькомъ въ далеку дорогу и торгувавъ по ринкахъ, а на всю зиму йшовъ съ нимъ пасти волы въ степъ. Степы-жь були тогды широкй, безконечнй, особливо за Винницею и Немировомъ. Розкладайся, де хочь, коси сѣна, кôлько хочь. Въ зимѣ степы вôльнй ôтъ нападôвъ татарскихъ, збиралося тутъ изъ Украины не мало такихъ самыхъ чумакôвъ и *воловодôвъ* (торговцѣвъ худобою), що приго-

*) Зъ споминокъ Н., помѣщеныхъ въ „Кіевской Старинѣ“ (1882 р.) п. заг. „Украинская деревня второй четверти нинѣшняго столѣтья по воспоминаніямъ дѣтства“. — *Ред.*

Сіона“ вымѣреными противъ всѣхъ Русинôвъ галицкихъ, була звязь и то якъ найвиднѣйша. Поминувши то, що каса „Р. Сіона“ зôллялася съ касою „Мира“ и предплатники „Р. Сіона“ дôстали за него „Миръ“, — статіи „Р. Сіона“, вымѣренй противъ всѣхъ Русинôвъ, мали задачу уготовати путь „Мирови“, мали доказати потребу „Мира“. На всякій спосôбъ дръ Бартошевскій може мати дуже великій жаль до редакціи „Мира“, що она такъ швидко вже ôтперлася єго. А прецѣнь и програма „Мира“ — то пересказанй статіи „Р. Сіона“ mit ein wenig anderen Worten...

Теперь спытаймо: чіимъ органомъ єсть „Миръ“? Єго редакція величаєся, що ôнъ єсть органомъ князѣвъ церкви и галицко-руского духовенъства. Шо рускôй часописи бути органомъ галицко-руского духовенъства — рѣчь почтенна и пôдхлѣбна, о тôмъ мы анѣ на хвилинку не сумнѣваємось, — але-жь „Миръ“ до аннектованя собѣ тои чести зовсѣмъ а зовсѣмъ не маѣ права. Галицко-руске духовенъство нѣякимъ чиномъ не може признати „Мира“ своимъ органомъ, а пôдсувати єму подôбну интенцію, єсть оскорбою патріотичныхъ чувствъ нашого духовенъства. Мы кажемо се рѣшучо, а впрочѣмъ ôткликаємось до самого руского духовенъства. Такъ само не можемо нѣякъ признати того, щобы „Миръ“ бувъ органомъ „князѣвъ церкви рускои“. Доси нѣ одинъ зъ нашихъ князѣвъ церкви того не заявивъ — и, думаємо, не заявитъ. Бо просимо тôлько роздумати, котрый зъ нашихъ князѣвъ церкви зважится дати своє placet на вѣщанье „Мира“, що въ интелигенціи галицко-рускôй по-за редакторами „Мира“ нема елементу прихильного нашôй церквѣ, бо одна частина єи тягне до православія, а друга до индиферентизму та всякого „ изму“? А на кôмъ-же властиво зъ интелигенціи рускои маѣ опиратися одинъ, другій и третій князь церкви? Стане хиба пастыремъ безъ паствы?! И чи то пôсля поглядôвъ редакціи „Мира“ маѣ бути пôдношеньемъ поваги и достоиньства князѣвъ церкви, коли пôдшиваючись пôдъ ихъ протекторатъ инсинуѣ рускôй интелигенціи, що она въ сей чи въ той бôкъ зрадниця своєи вѣры и своєи церкви, ôттручуѣ єи ôтъ князѣвъ церкви, оскорбляючи єи инсинуаціями?! Намъ здаєсь, що „Миръ“ чинитъ тымъ вовчу прислугу нашимъ князямъ церкви и мы дивуємось, що нѣ одинъ зъ нихъ доси ще не заявивъ прилюдно, для успокоєня своєи интелигентнои паствы, що „Миръ“ не єсть єго органомъ и не высказуѣ єго поглядôвъ и интенцій. Будь-що-будь, мы кривдили-бъ нашихъ князѣвъ церкви, коли-бъ на серіо брали хвальбу „Мира“, що будь-то ôнъ стоитъ пôдъ ихъ протекцією и єсть ихъ органомъ.

Такъ отже ясно, що „Миръ“ не єсть анѣ органомъ нашого духовенъства, анѣ органомъ князѣвъ церкви. Чіимъ же ôнъ органомъ? Ôнъ єсть органомъ нашихъ „сердечныхъ пріятелѣвъ та опѣкунôвъ“, що то, якъ мы въ горѣ сказали, такъ дуже дбаютъ про насъ, такъ припадаютъ коло насъ, що радй бы все за насъ зробити, навѣть за насъ мыслити, щобъ тôлько мы не напытали собѣ якого лиха розвиваючись культурно на легальнôй и розумнôй народнôй основѣ... „Nennen wir das Kind mit dem rechten Namen: „Миръ“ єсть органомъ єзуитско-шляхотскимъ: єзуиты и шляхта єго до хресту тримали, они єго плекаютъ и годуютъ, а ôнъ имъ за то усуваѣ „хаосъ“ зъ хаты рускои интелигенціи а вноситъ „миръ“. Такій самый „миръ“ вносятъ въ хату селяньску та мѣщаньску „wydawnyctwa Okaza“, а въ хату сельского учителя вносило якійсь часъ „Switło“... Одна тенденція, одна и та сама „opieka narodowa“... Сама-жь „Gazeta Narodowa“ (ч. 141) сказала онодгы „Mir — pieszczoszek pewnych (sic) sfer polskich“. Доволѣ чей ясно сказано.

Зъ представленого доси вже выходитъ и ôтповѣдь на замѣтъ „Мира“, що дръ Ом. Огоновскій „повиненъ бувъ засягнути опиніи загалу“ о „Мирѣ“. Наивный „Миръ“! Wiedzą sąsiedzi, jak kto siedzi! — скажемо польскою приповѣдкою. Яка о „Мирѣ“ може бути инша „опинія загалу“, якъ та, яку высказавъ дръ Омелянъ Огоновскій?! А дальше, де той „загалъ“, що нѣбы то мавъбы дати для „Мира“ якусь иншу „опинію“? — прецѣнь по-за редакторами „Мира“ все проче — ôтсуджене ôтъ права говорити въ имени народа?... Нѣ, дръ Омелянъ Огоновскій высказавъ именно „опинію загалу“ о „Мирѣ“. Загалъ бачитъ дуже добре, яку „Миръ“ маѣ мисію. Хлороформувати духа руского, представляючи працю и змаганя народнои рускои интелигенціи безхосенными „мріями“; пôдшиваючись пôдъ протекцію князѣвъ церкви глаголати зъ Олимпу выдуманй фразы о всякôй зрадѣ церквѣ и вѣрѣ и метати кôсть незгоды мѣжь интелигенцію руску; мовчати, мовь воды въ ротъ набравши, о всѣхъ кривдахъ рускихъ, а натомѣсть голосно славословити „опѣку“ єзуитско-шляхотску, — отсе мисія „Мира“. Чи въ „Мирѣ“ була коли пôднесена яка кривда руска? — анѣ одна! Чи була печатана бесѣда якого посла рускаго? — нѣколи! Чи пôдчасъ выборôвъ и по выборахъ було въ „Мирѣ“ бодай одно слôвце заохоты або бодай одно справозданье о надъужитяхъ та деморализаціи при правыборахъ та выборахъ? — анѣ однѣсенького факту! Натомѣсть теперь „Миръ“ — пôдъ плащикомъ, що бере въ оборону Впр. митрополита — кпитъ собѣ зъ найчестнѣйшихъ змагань рускихъ патріотôвъ, кпитъ собѣ цинично... И той „Миръ“ бачите, голоситъ, що ôнъ єсть органомъ галицко-руского духовенъства и князѣвъ церкви рускои...

ДОПИСИ.

Зъ Бурштыньского.

(*Поступъ мѣщаньства въ Бурштынѣ и „добрй пастырь“*). Остатнй выборы до рады державнои, переведенй въ звѣстный всѣмъ способôбъ, мусѣли привести всюды нашихъ мѣщанъ и селянъ до пересвѣдченя, що имъ, абы устоятись въ борôбѣ о права народнй и въ загалѣ о народнôсть руску, треба великого поступу въ своѣмъ житю-бутю: тверезости, просвѣты, ощадности, працѣ и самопомочи, щобъ и землѣ не тратити въ користь жидôвъ и розумными та веселыми очима глядѣти на свѣтъ та людей. При остатныхъ выборахъ селяньство та мѣщаньство наше бачило и пôзнало, яка то важка борба рускихъ выборцѣвъ за своимъ кандидатомъ, кôлько и якихъ она стрѣчаѣ противникôвъ. „Теперь мы упали, але на будуще мы не дамось!“ — чути було скрôзь мѣжь селяньствомъ и мѣщаньствомъ нашимъ, — „мы мусимо спасти честь свою, народну, руску!“ Таку рѣчь говорити мало повне право славетне мѣщаньство руске въ Бурштынѣ. Погляньмо тôлько, яка ихъ роля була при остатныхъ выборахъ.

Першй правыборы въ Бурштынѣ рѣшали рускй мѣщане. Русинôвъ голосуючихъ було 160, Жидôвъ 140 а Полякôвъ 40. Жиды не явились на правыборы, була субота, а Русины, поводуючись справедливостею, выбрали були на 9 выборцѣвъ: 5 Русинôвъ, 3 Полякôвъ а 1 Жида. Зъ того очевидно незадоволенй Ляхи намовили Жидôвъ вносити протестъ противъ правыборôвъ, бо ôтбувалися въ шабасъ, коли жиды були въ школѣ. Самъ п. староста рогатыньскій, переводячи правыборы, сказавъ Русинамъ, що Жиды своимъ протестомъ нѣчого не осягнутъ, бо они напередъ повинй були реклямувати, абы не въ суботу а въ иншій день ôтбулись правыборы, а того они не зробили. Але о диво, протестъ принято, першй правыборы уневажнено и розписано новй. — И що-жь? При другихъ правыборахъ выбрано самымъ Лехôвъ та Жидôвъ, а вже анѣ одного Русина! Що робити? Бѣдна Русь бурштыньска! Протесту нема часу вносити, хотяй и були поводы. (Нѣчо не було-бы помогло! *Ред.*). На той день постягано жидову навѣть зъ Букачовець, деякихъ и по двѣчи читали... Русины, хотяй держалися солидарно, не могли нѣчого вдѣяти, бо ихъ 160, а противникôвъ Жидôвъ и Полякôвъ 180. Съ болемъ серця мусѣли пôддатися неласцѣ „braci“ ..

Однакожь заразъ по рогатыньскôмъ славнôмъ выборѣ гр. Романа Потоцкого готовлятся до завзятои борбы — за истнованье. Ото въ поважнôмъ числѣ бо 80 мѣщанъ являѣся у свого пароха, просятъ о службу Божу и всѣ якъ одинъ складаютъ обѣтъ цѣлковитои тверезости и засновуютъ собѣ руску читальню. Очевидно, и зерно науки Христовои, кидане густо и часто новѣйшими часами черезъ проповѣдникôвъ бурштыньскихъ трафило до пересвѣдченя мѣщанъ и збудило честь, давнѣйше горѣвкою приспану та споневѣряну... Ба не одинй лишь рускй мѣщане солидаризуются; и латинники пристаютъ до ихъ громады, бо и они даютъ обѣтъ тверезости, маючи въ особѣ свого пароха, кс. Пашковского, правдивого Поляка безъ лихого упередженя до рускихъ правъ народныхъ, добру пôдпору. Сумнй бо наслѣдки деморализаціи ширенои шляхотскими посѣпаками при выборахъ довели до того, що одинъ латинникъ мѣщанинъ пôдчасъ службы Божои въ недѣлю програвъ у круглѣ 50 злр., а другій зъ піяньства сказився тай кусавъ людей и худобу. Власть же мѣска холоднымъ окомъ дивится на то, якъ однй въ церкви и костелѣ молятся, а другй по шинкахъ та кругольняхъ честь свою и добро марнуютъ... Одинъ мѣщанинъ рускій поставивъ тутъ хрестъ тираменный и той хрестъ оба рускй священики и латиньскій разомъ згôдно поблагословили, — а чому? — бо нема тутъ такихъ шовинистôвъ, якъ въ Куликовѣ... Честь отже такимъ пастырямъ, якъ пароxъ о. Николай Винницкій, лат. кс. Пашковскій и сотрудникъ рускій о. Мащакъ, що стараются руске мѣсто Бурштынъ зъ упадку морального и матеріяльного пôддвигнути. Честь о. Мащаку за то, що запровадивъ хоральный спѣвъ зъ нотъ для найбôльшои радости рускихъ мѣщанъ. Честь и тымъ славетнымъ мѣщанамъ бурштыньскимъ, що *полюбили тверезôсть и просвѣту*. Борѣтеся — поборете! Вамъ Богъ помагае!

Зъ Тернополя.

(*Бляга и бляга — praeterea nihil!*) Дня 1 л. липня с. р. ôтбувся зъѣздъ делегатôвъ kółek rolniczych въ Краковѣ. Верховодяча у насъ партія польска подала можнôсть многимъ „najgorliwszym“ агитаторамъ при послѣдныхъ выборахъ звидѣти коштомъ тыхъ кружкôвъ памятки олигархичнои Польщѣ и напоитися духомъ ôтваги до дальшихъ агитаторскихъ подвигôвъ... Не обôйшлося тамъ и безъ — либаціи, въ котрôй, очевидно, и нашъ тернопôльскій делегатъ мусѣвъ брати дуже жваву участь.

Иниціяторамъ „kółek rolniczych“ иде, кажутъ, о пôднесенье рôльництва въ малôй посѣлости. Здаѣсь для того выдѣловыми тернопôльского кôлка суть люде, що не маютъ понятя, якъ выглядаютъ декотрй знаряды господарскй, не то въ новѣйшихъ часôвъ, але давнй, прадѣдôвскй. Такй знатоки можутъ, очевидно, съ великимъ пожиткомъ займатися полѣпшеньемъ господарства рôльного середъ нашого мѣщаньства. Тутъ найлучша случайнôсть для нашого мѣщанина пôзнати — якй то люде накидаются єму на провôдникôвъ и чи пôдъ такою управою кôлко своѣй цѣли ôтповѣдае? Въ Краковѣ мали радити о полѣпшеню господарства рôльного, прото и делегаты повинй бути люде обôзнанй съ господарствомъ а въ Тернополи якъ-бы на глумъ за помочею членôвъ-фигурантôвъ дôставъ мандатъ и грошѣ на дорогу бувшій кравець а теперь педагогъ, секретарь и делегатъ всѣхъ „towarzystw“, якй въ Тернополи були, суть и будутъ...

Дѣйстно треба подивляти ôтвагу того рода людей — накидатися и забирати голосъ въ справахъ, о котрыхъ понятя не маѣся! На примѣръ тому нехай послужитъ то, що сей панъ ѣздивъ давными часами яко делегатъ на зборы товариства пчôльничого, не маючи понятя, акъ выглядае пчола робуча а якъ трутень... На торôчнôй выставѣ огородничôй въ Тернополи бувъ секретаремъ, не маючи понятя, що то за рослина — еспарцета... А въ липни заступавъ рôльництво въ Краковѣ. Кромѣ того сей панъ єсть секретаремъ товариства музичного, маючи о музицѣ таке понятье, якъ слѣпый ôтъ роду о барвахъ..

На тіи закиды може дехто ôтповѣсти, що бувшй президенты Сполученыхъ Державъ: Грантъ ôтъ топора рѣзничого а Линкольнъ зô стôльця кравецкого взнеслися на президентôвъ, — але тіи люде працювали надъ собою съ молодечою усильностею и въ старости. А нашъ универсальный секретарь и делегатъ хочь-бы и перенявся *такою гадкою*, не єсть въ станѣ того подолѣти, бо треба переноситися въ засѣданя на засѣданье, не згадуючи *о либаціяхъ*, на котрыхъ вже не яко секретарь, а хиба яко предсѣдатель займавъ мѣсце. Отъ ледво повернувъ панъ делегатъ зъ Кракова изъ зъѣзду kółek rolniczych, выѣхавъ зновъ яко делегатъ „Tow. pedagogicznego“ до Перемышля.

Тутъ застановляе насъ ще и та добродушнôсть власгей шкôльныхъ, котрй такъ строго назыраютъ учителѣвъ сельскихъ, щобы не выдалялися съ села навѣть въ случаяхъ не терплячихъ проволоки, а тутъ учитель взôрцевои школы на свое абсентованье не звертае на себе уваги... Здаѣсь, муситъ бути десь записаный яко „dobrze zasłużony sprawie narodowej“...

товляли для себе обширнй землянки, а для худобы (пôдъ студѣнь) загороды. Въ вандрôвнôмъ, торговôмъ житю треба було письменности и для того дѣда мого въ дитиньствѣ вывчено письма. Письменнôсть зближала єго зъ духовнымъ свѣтомъ, ôнъ любивъ читати й спѣвати на крилосѣ и знавъ такъ церковный уставъ, що мôгъ помѣрятися хочь съ якимъ дякомъ. Дôставши въ спадку по смерти батька єго господарство и ведучи дальше кочôвне житье, ôнъ богато разъ попадавъ въ усяке нещастье, тративъ все свое похôдне майно, але нѣ за що не хотѣвъ приковуватися до землѣ. Козацка кровь и въ нѣмъ ôтзывалася. Дуже любивъ ôнъ мѣсця, де родився, рôсъ, промышлявъ, але рôвно цѣнивъ ôнъ свою волю и боявся брати землю у дѣдича, абы не впасти въ панскй лапы. Черезъ то довгій часъ ôнъ не заводивъ родины. Нарештѣ, на згадку о тôмъ, що вже й старôсть за плечима, що нѣкому буде лишити невеликій свôй маетокъ, ôнъ зважився: на 45 тôмъ роцѣ оженився съ молодою тринадцять-лѣтною дѣвчиною. Але женитьба не богато змѣнила способôбъ житя єго: не йшло ему середъ пострахy (террору), що продовжався по всѣй Украинѣ пôсля *Колѣевщины* (гайдамацкого повстаня) и першого роздѣлу Польщѣ, коли вôльного православного чоловѣка на кождôмъ кроцѣ ображавъ и пôдозрѣвавъ кождый шляхтичъ и кождый унiятскій священикъ. По давному дѣдъ мôй ѣздивъ на Донъ, по ярмаркахъ. Надходила трета турецка вôйна. По всѣй Украинѣ, Волыни й Подолю народъ стрепенувся. „Скôнчивши съ Туркомъ, *Москаль* прійдутъ въ Польщу, и тогды панъ стане хлопомъ, а хлопъ паномъ“ — шептали межи собою мужики, дяки й попы православнй и навѣть уніяты. Пянй похвалялись и грозили панамъ. Передъ пана повставъ грôзный привидъ „Колѣевщины“... Зачалися арешты, паны скрôзь накликали: do broni panowie! Православного епископа (Виктора Садовского, тôлько що посвяченого) арештовано, навѣть уніятского епископа на Волыни запôдозрѣно о зраду; богато попôвъ, дяковъ мучилося по арештахъ, не мало зъ нихъ повѣшено; мужикôвъ били рѣзками, ôттинали уха, ôгрубували руки, многихъ повѣсили. Въ той часъ дѣдъ мôй пропавъ, нѣхто не знавъ де ôнъ и що съ нимъ, думали, що ôнъ вже не въ живыхъ. Мануло лѣто (1789 р.), минула й зима, вôйна скôнчилася, россійскй вôйска вертали съ побѣдою и зновъ завитала надѣя рускимъ мужикамъ и духовенъству въ Польщи. Раптомъ дѣдъ мôй появився въ родинѣ своѣй. Збѣглися малй дѣти и крôвнй, зачали кричати зъ радости, а ôнъ гордо выймавъ зъ-за пазухи якійсь папѣръ завитый въ хустку и розложивъ єго передъ всѣми на столѣ. На грубôмъ папери було щось написано, на долинѣ велика печатка и пôдписъ. Показуючи пальцемъ на пôдписъ, дѣдъ урочисто прочитавъ: „*Потьомкинъ*“. Всѣ роззявили ротъ. — „Теперь,— додавъ дѣдъ, — не боюсь Лехôвъ, я — рускій дворянинъ!“ То дѣйотно була грамота на шляхетство, дана дѣдови за якусь прислугу россійскимъ войскамъ, при котрыхъ ôнъ находився разъ-у-разъ за цѣлый часъ тои тяжкои выправы, яко маркитанъ. Яка именно була заслуга дѣдова, удостоена такои нагороды, се лишилося темне въ потомствѣ. Толкувалося про якусь „кашу съ икрою“, котру нѣбы придумавъ дѣдъ для войска пôдъ Очаковомъ и котра дуже подобалася Потьомкинови, про якйсь розвѣдки въ турецкôмъ таборѣ, що дуже можливо було, бо дѣдъ знавъ по татарски и добре бувъ обзнакомленый съ татарскими звычаями, а до того бувъ крѣпкій и вытревалый чоловѣкъ. Чи сякъ, чи такъ, а завѣтна грамота довго ховалася въ дѣдовôй родинѣ. Ôгкись зачали думати, що зъ цѣлои родины тôлько той буде дворяниномъ, кому дѣдъ передъ смертею вручитъ ту грамоту. Але дѣдъ умеръ, хочь и въ глубокôй старости, напрасно ôтъ загару, нѣкому не призначивши грамоты. Зъѣхалися на похоронъ дѣти и дорослй внуки дѣдовй, *честно* поховали єго, а потôмъ зачали сваритися, кому повинна належати грамота. Довго сперечалися, стали вырывати одно у другого нещасливу грамоту, воювала все жѣноча половина. Нагле одна изъ внукъ, замужна, найамбитнѣйша а найменше мала надѣѣ на побѣду надъ прочими ривальками, вхопила грамоту и — то було въ пекарни — швиргонула єи въ пѣчь, приговорюючи: „Нехай-же нѣкому не достанется!“ Закимъ присутнй прійшли зъ жаху до себе, — зъ грамоты лишився тôлько попѣлъ. Нѣкому потôмъ и въ голову не приходило добиватися поновленя грамоты, всѣ були переконанй, що пропала грамота — пропало и шляхетство. То було въ кôнци 1830 тыхъ рокôвъ, коли въ краю ревидували документы на шляхетство и огромна маса шляхты, що отратила свои документы, позбавлена була шляхетства и вчинила принижену клясу „однодворцѣвъ“. А надто, украиньске духовенъство пôдчинено було загальнымъ имперскимъ законамъ *о духовномъ сословіи*.

Але вернѣмъ до рѣчи. Ожиданя рускаго народу стали сповнятися: въ 1792 р. наступивъ другій роздѣлъ Польщѣ, пôсля котрого вся Украина, часть Волынѣ и Подôля прилученй були до Россіи. Дѣдъ мôй съ своею родиною и крôзными опинився въ границяхъ россійскои державы, пôданымъ *царицѣ*. Скрôзь була радôсть безмѣрна; здавалося, що ось-ось „панъ стане хлопомъ, а хлопъ паномъ.“ Насамперед народъ зачавъ выганяти уніятскихъ попôвъ. Зъ нихъ богато пріймало православіе, але богато и втекло въ Бѣлорусь, де уніятскому духовенъству жилося лѣпше, або схоронювалося по панскихъ дворахъ при домовыхъ *каплицкахъ*. Громады зайшли въ голову, якъ бы найти кандидатôвъ на вакуючй парохіи.

(*Дальше буде.*)

Конкурсъ Бурсы въ Бережанахъ.

Выдѣлъ товариства Рускои Бурсы въ Бережанахъ розписуе до 20 серпня с. р. конкурсъ на принятье 15—20 питомцѣвъ, межи котрыми пôсля §. 58 статутôвъ 6 ученикамъ належитося безплатне умѣщенье въ заведеню.

I) Родителѣ а взглядно опѣкуны, бажаючѝ помѣстити своихъ сынôвъ и пупилôвъ въ бурсѣ, зволятъ найдальше до 20 л. серпня с. р. надôслати свои прошеня (безъ стемпля) на руки предсѣдателя товариства, Вир. о. Мих. Соневицкого, ц. к. професора гимназіи або на руки „Заряду Рускои Бурсы въ Бережанахъ“, и долучити: 1) свѣдоцтво хрещеня, 2) свѣдоцтво убожества въ тôй цѣли выставлене, 3) свѣдоцтва шкôльнѝ, 4) свѣдоцтво моральности, коли кандидатъ не ходивъ до шкôлъ публичныхъ, 5) декларацію, кôлько за своихъ кандидатôвъ грôшми а кôлько натуралiями доплачувати обовязуются. Кандидатôвъ, доплачаючихъ 12—15 зр. мѣсячно условіе пôдъ 2) наведене не дотыкае. Принятѝ пôддадутся строгому лѣкарскому осмотрови и тôлько узнанѝ лѣкаремъ за способныхъ будутъ въ Бурсѣ помѣщенѝ.

II) Ôтъ стараючихъ-ся о принятье въ Бурсу вымагаеся: похвальныхъ обычаѣвъ, отвѣтной пильности, доброго успѣху въ наукахъ и задовольяючои ноты въ науцѣ языка рускаго бодай въ остатнôмъ шкôльнôмъ курсѣ.

III) Отець або опѣкунъ принятого въ Бурсу питомця повиненъ: 1) вписатися въ члены товариства, складаючи звычайну членьску вкладку 3 зр.; 2) уплатити на спотребленье инвентаря 1 зр.; 3) обовязатися оплачувати приборы шкôльнѝ; 4) за питомцѣвъ зъ низшихъ клясъ гимназіи доплачувати що мѣсяця въ касу Бурсы на удержанье инструкторôвъ по 1 зр. и 5) деклярована скôлькôсть доплаты уплачувати зъ горы въ ратахъ мѣсячныхъ або квартальныхъ.

IV) На вступѣ въ Бурсу повинѝ питомцѣ засмотритися въ 6 сорочокъ, 6 штукъ другого бѣля, 6 хустокъ до носа, 6 ручникôвъ, 1 подушку, 4 пошевки, 4 простирала, 1 сѣнникъ, 1 коцъ або ковдру и въ добру одѣжь та обувье.

Ôтъ Выдѣлу Рускои Бурсы.

Въ Бережанахъ, дня 3 (15) липня 1885.

Рухъ въ нашихъ читальняхъ.

Ôткрытье читальнѣ въ Печенѣи (въ повѣтѣ перемышляньскôмъ). Дня 3 мая с. р. отворено читальню въ Печенѣи. По службѣ Божôй, котру ôтспѣвавъ хоръ спѣвакôвъ пôдъ проводомъ учителя п. Бурбля зъ Романова, удалися всѣ, свои и гостѣ, до школы. О год. 3 по полудни згорнулося народу тôлько, що не всѣ помѣстилися въ школѣ, отже при отвореныхъ ôкнахъ стояли передъ школою. Зборы ôткрывъ горячою промовою п. Г. Чвартацкій, мѣсцевый душпастырь, а п. М. Кочоровскій, учитель зъ Винникъ коло Львова, поясниви статуты читальнѣ. Потому выбрано Выдѣлъ, въ котрого складъ увôйшли о. Г. Чвартацкій, яко голова, учитель п. М. Рыхвицкій, яко секретарь и чч. Атан. Тыжай (заступникъ головы), Вас. Петричка, Прок. Лаба, Мих. Кузьма и Стеф. Гупало, яко выдѣловѝ. Въ день ôткрытя читальня мала 32 членôвъ. Мѣжь промовами хоръ спѣвакôвъ ôтспѣвавъ „Многая лѣта“ Є. Вел. цѣсареви, „Щасть намъ Боже“, „Ще не вмерла Украина“ и другѝ пѣсни. Панна С. ôтдеклямувала дуже гарно балляду Шевченка „Тополя“. Опôсля ч. Данило Кинашь, господарь зъ Миколаева державъ ôтчитъ „о свободѣ“, ч. Иванъ Прибило, спѣвакъ зъ Романова, ôтдеклямувавъ стихъ „На 3 мая“, а другій господарь зъ Миколаева ч. Н. Дацкôвъ державъ ôтчитъ „о науцѣ“. Ôтчитъ бувъ добрый, але языка ôтчиту не розумѣли селяне (самѝ то говорили); ч. Дацкôвъ силувався промовляти до своихъ братôвъ „по книжному“ — а то смѣшно и нерозумно. Вкôнци ôтспѣвано „Многая лѣта“ предсѣдателеви и всѣмъ гостямъ, мѣжь котрыми бувъ о. Кончевичь, священикъ съ сусѣдства и другѝ. По закрытю збору сусѣднѝ гостѣ-селяне и деякѝ учителѣ удалися до господаря С. Гупала на обѣдъ, прочихъ гостей зъ интелигенцiн запросивъ до себе Всеч. голова читальнѣ. Гостѣ селяне забавлялись честно, при спѣвахъ хору романôвокого, по чѣмъ кождый, попращавшися сердечно, съ доброю надѣею въ серци удався домôвъ.

Членъ читальнѣ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Роздоры мѣжь нѣмецкими консерватистами.*) Ледво прогомонѣли вѣсти о райхенберскôй аферѣ, выкликанôй поступованьемъ скрайныхъ членôвъ нѣмецко-либеральной партіи т. зв. сторонникôвъ острійшого тону, коли зновъ розпочався конфликтъ въ таборѣ нѣмецкихъ консерватистôвъ. Вѣдомо, що центральный комитетъ выборчій тирольскій не поставивъ кандидатомъ до рады державной Цаллингера, а се именно зъ тои причины, що Цаллингеръ допустився при кôнци минувшои сесіи кôлька разôвъ при важнѣйшихъ справахъ сецесіи. Помимо сего однакъ Цаллингеръ кандидувавъ и зôставъ выбранымъ, при чѣмъ неразъ при нагодѣ передвыборчихъ зборôвъ дôткнувъ остро комитетъ центральный, спеціяльно же противникôвъ своихъ Джованелл-ого и Грайтера. Сими днями розôлавъ органъ партіи клерикальной въ Тиролю Tiroler Stimmen брошуру, обговорюючу спеціяльно становище Цаллингера и ролю, яку ôтгравъ сей посолъ въ послѣдныхъ часахъ въ радѣ державнôй. Пôднесено тамъ, що ôнъ не тôлько що не голосувавъ съ партією, до котрои належавъ, а просто противъ рѣшенямъ сеи партіи. Брошура тая, котру уважаютъ загально яко пôвъурядовый голосъ центрального комитету тирольского, не обмежуесь на критику дѣяльности Цаллингера, а розписуесь такожь и о организаціи сторонництвъ въ будучôй радѣ державнôй. Выступае она противъ истнованю клюбу кн. Лихтенштайна, уважаючи причиною утворення сего клюбу охоту догодити личнымъ амбиціямъ; клюбъ сей повиненъ бы сполучитись съ автономистами, такъ якъ окремого клюбу центра въ радѣ державнôй зевсѣмъ не потреба. На тую зачѣпку ôтповѣвъ органъ клюбу Лихтенштайна „Grazer Volks blatt“, а ôттакъ органъ Линбахера „Salzburger Chronik“. Оба письма боронятъ клюбъ Лихтенштайна, а „S. Chronik“ пôдноситъ, що по ôтчисленю клюбу сего правиця и лѣвиця репрезентувала-бы майже рôвне число голосôвъ. Таке ôтрубне становище дораджуе клюбови Лихтенштайна именно и Линбахеръ, а централистична праса вже напередъ съ радостію обчисляе можливу черезъ такій крокъ клерикалôвъ страту для автономистичнои правицѣ.

(*Торговельный договоръ съ Турцiею.*) Делегованый австрійскимъ министерствомъ торговлѣ до пактованя съ турецкимъ правительствомъ секретарь минист. дръ Штибраль повернувъ зъ Царгороду до Вѣдня. Переговоры єго поступили пôсля донесеня „Fremdenblatt у“ вже такъ далеко, що уложено письменный проектъ договору и тôлько квестію поодинокихъ позицій тарифы полишено ще окремому зреферованю. На кождый случай есть надѣя, що договоръ буде скôнченый еще въ бѣжучôмъ роцѣ. Зъ стороны Туреччины позыскано богато концессій, зъ стороны австрійскои головнымъ уступствомъ мае бути зниженье цла на деякѝ зъ Туреччины довожень продукта.

(*Розрухи въ Требичи на Моравiи.*) Мѣжь робôтниками въ Требичи розкидано, якъ доносятъ газеты, ôтъ довшого вже часу письма соціялистичнѝ. Въ недѣлю 12 с. м. выслѣдила жандармерія у горбарского робôтника Хлюмского около 60 примѣрникôвъ соціялистичнои часописи, почôмъ Хлюмского сейчасъ увязнено. На другій день придержано звѣстного полиціи зъ анархистичныхъ розрухôвъ въ Линцу Франца Горака, но такъ сей фактъ, якъ и увязненье Хлюмского ôтбулись зовсѣмъ спокôйно. Доперва около 8 годины вечеромъ спостережено, що по мѣскихъ городахъ збираются робôтники, а коли коло год. 9 кôлькадесятъ робôтникôвъ прійшло на рынокъ, почулись сигналы свиставокъ и въ тôй хвили збѣглось кôлькасотъ робôтникôвъ, котрѝ середъ великого крику почались домагати выдання забраныхъ соціялистичныхъ письмъ и увôльненя увязненыхъ товаришѣвъ Хлюмского и Горака. Бурмистръ и кôлькохъ радныхъ почали успокоювати зôбраныхъ, усилія ихъ остали однакъ безхосенными. Число робôтникôвъ росло чимъ разъ бôльше, въ кôнци дôйшло до 2000 людей. На мѣсце збѣговиска прибувъ комисаръ староства съ жандармами, але и тая интервенція не довела до нѣчого, а дала товчокъ до выбуху тлѣючого пального матеріялу. На вôзванье комисаря староства посыпався градъ камѣня. Комисареви стовчено рамя, одного зъ жандармôвъ влучено въ груди. Въ наслѣдокъ сего выступили жандармы до атаку противъ робôтникôвъ, о год. 11 розôгнано робôтникôвъ, однакъ они почались збирати въ другихъ частяхъ мѣста, ажь поки прибуло зъ Иглявъ войско и положило конець розрухови. Арештовано много робôтникôвъ, мѣжь иншими 11 провѣдникôвъ. Ранено робôтникôвъ 16, зъ тыхъ двохъ навѣть дуже тяжко.

(*Передъ выборами до рады громадскои въ Празѣ*) выступили поважнѣйшѝ чески дневники, якъ н. пр. „Pokrok“ съ проектомъ компромису съ Нѣмцями, освѣдчаючи въ имени Чехôвъ готовôсть ôтступити Нѣмцямъ певне число мѣсць въ радѣ громадскôй Праги. Пропозицію тую повитали умѣркованѝ круги дуже радо, однакъ централистична праса добачае въ тôмъ проектѣ нещирôсть и бôчнѝ цѣли Чехôвъ, задля котрыхъ позôрно тôлько идутъ до згоды съ нѣмецкимъ елементомъ и радятъ своимъ сторонникамъ держатись засады: „timeo Danaos et dona ferentes“. Помимо сего гадка компромису находитъ сторонникôвъ и межи Нѣмцями и не бракъ поважныхъ людей мѣжь ними, котрѝ промовляютъ за тымъ, щобы ческѝ Нѣмцѣ, користаючи зъ сеи пропозиціи Чехôвъ, першѝ проломили муры, ôтдѣляючѝ ихъ ôтъ Чехôвъ. Зъ другои стороны зновъ ческа праса прирѣкае Нѣмцямъ на случай компромису всю свою помôчь и запевняе ихъ, що Чехи не хочутъ корыстати изъ своеи бôльшости, але бажаютъ запевнити Нѣмцямъ ôтповѣдну до ихъ числа участь въ репрезентаціи цѣлого краю. Що до Праги, то жертвуютъ Чехи Нѣмцямъ въ радѣ громадскôй 22—25 мѣсць, таке отже число, якого бы боротьбою Нѣмцѣ нѣколи осягнути не були въ силѣ.

ЗАГРАНИЦЯ.

Вôйна въ виду. Онодгы подала англійска газета „Daily Telegraph“ сензаційну вѣсть: „Англо-россійскѝ переговоры въ афганьскôй справѣ зачинаютъ прибирати дуже поважный напрямъ“. Вже зъ сихъ кôлькохъ слôвъ можна догадуватися, що въ теперѣшнôмъ стадіюмъ афганьского питаня мусѣла наступити рѣшуча змѣна. И такъ оно дѣйстно сталося. Справа вывозу Зульфикару надъ рѣкою Гери Рудъ сталася причиною, черезъ котру всякѝ дотеперѣшнѝ переговоры мѣжь Россіею а Англіею можутъ розбитися а навѣть дуже скоро довести до вôйны; такъ бодай показуеся зъ дотеперѣшного стану рѣчей. Зъ бесѣды лорда Сальсберого въ палатѣ низшôй звѣстно вже, о що властиво иде рѣчь межи обома державами. Ще за кабинету Глядстона Англія зъобовязалася, що выпôвъ Зульфикаръ останесь при Афганистанѣ а Россія такожь запевнювала, що не буде мала жадныхъ претенсій до сего вывозу. Тымъ часомъ сталося теперь инакше. Вже пôдъ самъ конець кабинету Глядстона Россія мимо своеи обѣцянки почала робити деякѝ трудности що до сего вывозу а именно хотѣла забезпечити собѣ деякѝ позиціи коло Зульфикару, котрѝ ôтдали бы фактично цѣлый вывôзъ въ си руки. Лордъ Сальсбери спротивився теперь тому. Розпочалися спеціяльнѝ переговоры и Россія не хотѣла ôтступити ôтъ своихъ претенсій а жадала, щобы цѣлу справу ôтдано комисіи пограничнôй. На се знову не хотѣвъ згодитися лордъ Сальсбери и цѣла справа заострилася. Тонъ послѣдноі ноты англійскои бувъ вправдѣ мирный, але рѣшучій. Тымъ часомъ наспѣли до Лондону новѝ вѣсти, котрѝ заненокоили цѣлу Англію; „Times“ подала слѣдуючу вѣсть свого афганьского кореспондента: „Россіяне посуваются въ значнôй силѣ въ напрямѣ на Зульфикаръ. До Аскабаду мала надôйти значна помôчь. Середъ Афганцѣвъ наставъ по поводу сего великій переполохъ. Подôбну вѣсть подало и бюро Вольфа зъ Тегерану. Пôсля сего донесеня надôйшли въ послѣдныхъ двохъ недѣляхъ значнѝ военнѝ силы россійскѝ до Мерву и Пуликовы. Въ звязи съ симъ рухомъ стоитъ и посуваньеся Афганцѣвъ. Чотыри полки пѣхоты афганьскои прійшли зъ Кабуля до Герату а дальшѝ чотыри полки машеруютъ туды зъ области Газара. Лордъ Черчиль, запытаный въ парляментѣ о сѣй поголосцѣ черезъ одного зъ послôвъ, потвердивъ єи. Ôнъ заявивъ, що до полковника Риджвея надôйшла вѣсть, що Россія збирае значнѝ силы збройнѝ недалеко Зульфикару. На сю вѣсть полковникъ Риджвей выѣхавъ заразъ до Зульфикару. Близшихъ вѣстей однакожь о сѣй поголосцѣ ще нема. Ледве отже що розôйшлася вѣсть о руху россійского войска, якъ англійскѝ капитаны Пикокъ и Еге поспѣшили до Герату и обняли тамъ провôдъ надъ афганьскими войсками. Англичане були отже приготованѝ на сей крокъ Россіи. Дальшимъ симптоматомъ дуже напруженыхъ ôтносинъ межи Россіею а Англіею можна уважати и ту обставину, що коли всѣ державы европейскѝ згодилися на емисію новои пожички египетскои, одна Россія не хотѣла на те пристати. За важный объявъ змѣны въ ситуаціи уважаютъ такожь и то, що царь не зъѣдеся сего року съ цѣсарями нѣмецкимъ и австрійскимъ. Кажутъ, що причиною сего мае бути незгода обохъ сихъ монархôвъ на поступованье Россіи въ Азіи. — Найновѣйшѝ вѣсти потверджуютъ такожь небезпеченьство теперѣшноі ситуаціи. „Saint-James-Gazette“ каже, що положенье въ середнôй Азіи есть теперь такъ небезпечне, якъ ще нѣколи доси не було; Россія хоче очевидно пôдступомъ заняти Ератъ. На лояльнôсть емира числити не можна. „Globe“ пише знову, що пôдъ жаднымъ условіемъ не можна згодитись на те, щобы Россія забрала Зульфикаръ, навѣть тогды, коли бы мало прійти до вôйны. Неменше характеристичнымъ въ цѣлôй сѣй справѣ есть такожь голосъ „Pall Mall Gazett ы“ органу, якъ звѣстно, п. Новикова, отже прихильного Россіи. Газета ся пише: Пытаньемъ есть на разѣ, чи Афганистанъ може упоминатися о часть вывозу Зульфикарского на пôвнôчь ôтъ Зульфикару, котра зôстала признаною яко область россійска, а о ôтступленю котрои Гирсъ ще передъ уступленьемъ кабинету Глядстона не хотѣвъ нѣчого анѣ чути. Було-бы се великою провиною Сальсберого, якъ бы ôнъ хотѣвъ вести вôйну за-для причины, котра вже була майже такъ якъ полагоджена. Мимо всѣхъ тыхъ такъ небезпечныхъ объявъ ôтзываются однакожь и голосы мира, котрѝ доказуютъ, що помимо всего напруженя ôтносинъ межи Россіею и Англіею до вôйны не прійде, а то длятого, що Европа не бажае собѣ того. Вôйна въ Афганистанѣ не обмежилась-бы лишь на него самого, але перенеслась бы и на Индіи и Кавказъ, а зъ-ôтси такожь и до Европы, що однакожь не лежитъ въ интересѣ державъ европейскихъ и длятого они до вôйны не допустятъ.

НОВИНКИ.

— **Рускій театръ народный**, гостячій теперъ въ Пôдволочискахъ, перебуде тамъ ще лишь до недѣлѣ, т. є. до 19 с. м. и дасть тамъ на послѣдне представленье комедію „Панѣ молода зъ Боснiи“. Опôсля переѣде театръ до Скалату и розпôчне тамъ вô второкъ дня 21 с. м. свои представленя мельодрамою Воробкевича „Бѣдна Марта“ съ спѣвами и танцями. Всѣхъ представлень въ Скалатѣ буде лишь шѣсть и дооколична публика повинна користати зъ сеи нагоды и попирати ласкаво нашу руску сцену а то тымъ бôльше, що Скалатъ мѣсточко мале и не въ силѣ само нашу сцену пôддержати.

— **Испытъ зрѣлости** въ мужескôй семинаріи учительскôй у Львовѣ выпавъ якъ слѣдуе: До испыту приступило всего 63 кандидатôвъ, а зъ тыхъ 42 публичныхъ и 21 приватистôвъ. Зъ всѣхъ кандидатôвъ публичныхъ выдержало испытъ 32, поправку одержало 5, а 5 репробовано на рôкъ. Зъ приватистôвъ здало лишь чотырохъ, по части самѝ ôтступили ôтъ испыту, по части перепали. Що до квалификаціи, то 13 выдержало испытъ съ ôтзначеньемъ, 19 съ добрымъ успѣхомъ, 5 получило поправку а 5 перепало. Що до народности, то зъ кандидатôвъ публичныхъ було 16 Русинôвъ, 23 Полякôвъ и 3 жиды. Зъ Русинôвъ выдержали испытъ съ ôтзначеньемъ: Антôнъ Павлусевичь, Володимиръ Качмарскій, Іосифъ Гриневичь, Михаилъ Микитинъ и Валерій Демчукъ; съ добрымъ успѣхомъ: Стефанъ Кметикъ, Іоанъ Федунь, Григорій Шкôльникъ, Михаилъ Гумецкій, Володимиръ Лисикевичь, Михаилъ Галань, Іосифъ Гиба, Михаилъ Целевичь, Іосифъ Стосикъ, Іоанъ Онишко и Лука Данѣвъ. Зъ Полякôвъ выдержало испытъ съ ôтзначеньемъ 7, съ добрымъ успѣхомъ 8, а 1 дôставъ поправку; зъ жидôвъ ôтзначився 1, съ добрымъ успѣхомъ выдержавъ испытъ 1, а 1 перевавъ.

— **П. Василь Тисовскій**, дотеперѣшный учитель при рускôй гимназіи академичнôй у Львовѣ, именованый дѣйстнымъ учителемъ при львôвскôй семинаріи на опорожненôй посадѣ по пок. Курыловичу, учителю той-жь семинаріи.

— **Звѣстного Киндлера**, жида, що то передъ кôлькома роками провадивъ суконный ôтдѣлъ въ „Общôмъ рôльничо-кредитнôмъ Заведеню“ арештовано зъ припорученя львôвскои ц. к. прокураторіи въ Радôвцяхъ на Буковинѣ.

— **Збôрника рускихъ квартетôвъ** п. заг. „Кобзарь“ вже выпечатано 5 аркушѣвъ. Цѣле дѣло обнимаюче 7 аркушѣвъ друку, передне слово, и ôтповѣдну илюстрацію, выготовлену славно-звѣстнымъ артистомъ п. Корн. Устіяновичемъ, выйде 13 (25) липня с. р. Прото просимо Вп. Землякôвъ о присыланье предплаты до 13 (25) липня 1885.

— **Слѣдство карне** по поводу похорону Жуковича вже укôнчене. Прокураторія державна обжалувала бесѣдникôвъ Жулковского, студента университету и Сгвертню, студента политехники, о переступленье §. 305 зак. кар., т. є. о похвалюванье кары достойныхъ дѣлъ. Обжалованѝ внесли рекурсъ до высшого суду краевого. Прогивъ п. Платона Костецкого, слѣдство застановлено.

— **До испыту зрѣлости** въ высшôй школѣ реальнôй у Львовѣ приступило въ дняхъ 9, 10 и 11 с. м. 20 ученикôвъ. Зъ тыхъ выдержало испытъ 12 а межи тыми одинъ съ ôтзначеньемъ, 6 дôстало поправку зъ одного предмету на 6 недѣль, одного репробовано на пôвъ року а одного на рôкъ

— **Ярмаронъ въ Улашкôвцяхъ** выпавъ сего року дуже зле. Збôжа майже зовсѣмъ не продано; пшеницю плачено по 6 зр. за 100 кильогр. Покупъ на иншѝ товары бувъ такожь дуже слабый а львôвскѝ шевцѣ понесли значнѝ страты. Заробили хиба лишь жидки, що увивалися середъ селянъ съ горѣвкою, всѣлякого сорта и рода обманники злодѣѝ, котрыхъ на сѣмъ ярмарку явилось поважне число и рôжнѝ „тингель-танглѣ“. Театральна труна Бачинъского, котра давала пôдчасъ ярмарку предотавленя, стратила кôлька сотъ зр.

— **Конкурсъ** на посаду старшого совѣтника рахункового VII клясы ранги съ системизоваными поборами службовыми, при департаментѣ рахунковôмъ ц. к. дирекціи скарбу у Львовѣ, розписаный съ речинцемъ до чотырохъ недѣль.

— **Бюро информаційне для справъ ц. к. желѣзниць державныхъ.** Генеральна дирекція ц. к. желѣзниць державныхъ урядила у Вѣдни бюро информаційне ôтъ дня 15 с. м., котре подае всякѝ информаціи що до тарифъ и перевозу особъ, пакункôвъ, товарôвъ, посылокъ поспѣшныхъ або звычайныхъ на всѣхъ линіяхъ австрійскихъ желѣзниць державныхъ; продае билеты окружнѝ, пôдручники тарифовѝ и транспортовѝ, а по можности буде такожь давати вѣдомости що до австрійскихъ и заграничныхъ желѣзниць, котрѝ стоятъ въ звязи съ ц. к. желѣзницями державными. Вѣдомости сѝ, наколи они не вымагаютъ обширныхъ табель, подае се бюро безплатно. Писменнѝ запытаня мусятъ бути франкованѝ и съ маркою на ôтповѣдь. — Бюро се урядуе въ будня днѣ ôтъ 10 до 2 год., въ недѣлѣ и свята бюро замкнене. — Адресъ бюра: *An das Auskunfts-Bureau der k. k. oesterr. Staatsbahnen in Wien, I., Iohannesgasse Nr. 29.*

— **Умундуроване урядникôвъ при желѣзници.** Министерство торговлѣ выдало розпорядженье, пôсля котрого урядники на всѣхъ желѣзницяхъ австрійскихъ безъ выемки мусятъ въ протягу одного року постаратися о мундуры. Зъ друкарнѣ державнои выйдутъ не задовго кольорованѝ рисунки сихъ мундурôвъ.

— **Вп. Володимиръ Качала** зъ Кіева прислався на нашѝ руки для товариства „Академичне Братство“ у Львовѣ даръ (рублями) въ сумѣ 19 зр. 12 кр. а. в.

— **Три самоубôйства** въ однôмъ дни лучились дня 16 с. м. у Львовѣ. На валахъ коло намѣстництва повѣсився рано 77-лѣтный старецъ Шлягль Конрадъ, бувшій приватный офиціялистъ, зъ причины великои нужды, въ котрôй полишили го власнѝ дѣти. Другій самоубôйца Мартинъ Земба, слуга числячій 25 лѣтъ, обôлявся нафтою и пôдпалився ôттакъ, вправдѣ спостережено огонь и угашено єго, але нещасливый бувъ вже такъ попеченый, що до вечера скôнчивъ житье. Причиною сего самоубôйства була невылѣчима хороба. Въ кôнци скочила 42 лѣтна жѣнка шевця Ап. Китеръ, мати 5 дѣтей до студнѣ, однакожь выратовано єи и привезено до шпиталя; тутъ скочила она другій разъ зъ другого поверха и убилась на мѣсци.

— **Статистика дефравдацій.** Одна зъ вѣденьскихъ газетъ обчислила, що сума шкôдъ, понесеныхъ въ послѣднôмъ пôвроцѣ черезъ институціи финансовѝ, товариства и особы приватнѝ у Вѣдни черезъ дефравдаціи (розумѣесь самѝ бôльшѝ) выноситъ разомъ суму 5.102.833 зр.

— **Жидôвска злоба.** Три жиды зъ Угнова, повѣта равского, а именно 17-лѣтный Абрамко Юденбургъ и два єго товаришѣ допустилися страшного злочиньства, до якого вже хиба лишь найгôршій чоловѣкъ способный. Зъ мести, що имъ займили зъ двôрского пасовиска конѣ, закралися они въ ночи на фôльварокъ арендатора п. Станислава Крауза и пôотрѣзували чотыромъ его конямъ языки при самôй насадѣ. Злочинцѣвъ вже увязнено.

— **Запомоги беззворотнѝ на роботы публичнѝ** удѣливъ выдѣлъ краевый слѣдуючимъ повѣтамъ: Самбôрскому 1.000 зр. на направу дороги Самбôръ-Мостиска. Жидачôвскому 1.000 зр. для громады Ляхôвцѣ на урегульованье рѣки Свѣчи; перемыскому

4.000 зр. на направу дорôгъ повѣтовыхъ; ярославскому 1.000 зр. на выставленье валу при перекопѣ рѣки Вишнѣ пôдъ Михалôвкою. Дальше вызначивъ выдѣлъ краевый повѣтамъ: тарнôвскому 500 зр., кольбушѣвскому 800 зр. и вѣлицкому на направу дороги въ Вишневôй.

— **Щадниця мѣста Станиславова.** Станъ вкладокъ щадницѣ мѣста Станиславова выносивъ съ днемъ 31 мая 1885 р. на 4281 сторôнъ 1,410.094 зр. 93 кр. Въ мѣсяцю червню вложило: на давнѣ книжочки 197 сторôнъ, на новѣ 120 сторôнъ, разомъ 317 сторôнъ а 51.646 зр. 75 кр.; выймило же въ части 176 сторôнъ, зовсѣмъ 90, разомъ 266 сторôнъ 39.124 зр. 86 кр. Прибуло отже 12.521 зр. 89 кр. Станъ вкладокъ съ днемъ 30 червня 1885 р. выноситъ: 4.311 сторôнъ 1,422.916 зр. 82 кр. а съ дочисленьемъ непôднесенои провизіи до капиталу 29.898 зр. 88 кр. выноситъ станъ вкладокъ съ днемъ 30 червня 1885 року 1,452.515 зр. 70 кр.

— **Ажь до Японіи заѣхали.** Жиды спритнѣ и хитрѣ, нема що казати; ось на якѣ способы они берутся, щобъ лишь мати грошѣ. „С.-Петерб. Вѣдомости“ доносятъ: Въ Японіиôткрыто недавно фабрику фалшивыхъ банкнотôвъ россійскихъ. Показалося, що фабрику сю заложили россійскѣ жиды, котрѣ умысно перенеслися ажь до Японіи, щобы тамъ могли спокôйно банкноты пôдробляти. Банкноты ихъ суть такъ зручно пôдробленѣ, що трудно ихъ розрôжнити ôтъ правдивыхъ и для того розходятся дуже легко въ всхôднôй Сибири, Владивостоцѣ, Николаѣвску и другихъ мѣстахъ въ приморскихъ провинціяхъ россійскихъ.

— **Дрôбнѣ вѣсти.** Цѣсарь дарувавъ громадамъ Слохинѣ, пов. старомѣского и Смеречка, пов. турчаньского, зъ приватныхъ фондôвъ по 100 зр. на будову церквей. — Выстава робôтъ науковыхъ студентôвъ львôвскои политехники буде отворена въ сали рисунковôй II тои-жь школы ôтъ 20 до 26 с. м. що день ôтъ 10 до 5 годины. Вступъ вôльный. — Дръ Горникеръ въ Чернôвцяхъ, о котрого занедужаню ôтъ укушеня мухи мы доносили, померъ на загроженье крови ядомъ згнилизны, мимо того, що лѣкарѣ старалися уратувати ще его черезъ операцію на носѣ, въ котрый его муха укусила. — Кошты перевозу мощей Демидова кн. Санъ Донато зъ Италіи до Уралу выносятъ 70.000 рублѣвъ. — П. Антôнъ Кохановскій, бувшій буковиньскій маршалокъ краевый и посолъ до рады державнои маѣ бути именованый членомъ палаты панôвъ. — У Вѣдни арештовано за крадѣжь одного агента полиційного. Случай сей выкликавъ тамъ велику сензацію. — Босній-скій проводиръ ворохобникôвъ, звѣстный Гаджи Лоя пробуваѣ теперь въ Мекцѣ, де есть духовникомъ при однôй малôй мошеи. Позаякъ се становище даѣ ему мало доходу, то ôнъ ôткрывъ при мошеи гостинницю, до котрои особливо радо заходятъ босній-скій паломники. Гаджи Лоя умѣѣ собѣ завсѣгды дати раду.

Вѣсти зъ Епархіи Львôвскои.

Презенту получили оо.: Котовичъ Терапентъ на Пôдберезцѣ и Леонтовичъ Теодоръ на Малехôвъ.

Ôтпустку получили оо.: Величковскій Іосифъ, пар. въ Чертежу на 4 недѣлѣ и Макогоньскій Стефанъ, сотрудникъ въ Городенцѣ на 6 недѣль. Юліянъ Редкевичъ, сотр. Куликова.

Намѣстництво вызначило для о. Александ. Темницкого, префекта закристіи архикатедр. церкви у Львовѣ, рôчну плату зъ фонда религійного въ сумѣ 262 зр. 50 кр.

Декреты увольненя ôтъ уплаты до фонду вдовичо-сирôтского получили по поводу 40-лѣтного душпастырства оо.: Александеръ Мироновичъ, пар. Оравы; Константинъ Икаловичъ, пар. Красного; Іосифъ Глѣбовицкій, пар. Яблоницѣ; Іосифъ Тышиньскій, пар. Голобутова; Григорій Шведицкій, пар. Стынявы.

Митрополича консисторія вставилася до намѣстництва о згоду до канонічнои институціи для о. Іоана Сѣнгалевича на парохію Белелуя, дек. снятыньского.

Президія намѣстництва годится на каноничну институцію о. Корнила Воевудки, запрезентованого на парохію Серники, дек. рогатыньского.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Выдѣлъ Вп. читальнѣ въ Л. Допись про ôткрытье Вашои читальнѣ мы напечатаемо въ однôмъ зъ найблизшихъ чч. „Дѣла“ въ рубрицѣ „Рухъ въ нашихъ читальняхъ“. Довшій часъ передъ выборами и по выборахъ у насъ не ставало мѣсця на тую рубрику, тожь мы теперь на горяче доманье дописувателѣвъ заповняемо ей, бо й справдѣ „лучше пôзно, якъ нѣколи“. Мы розумѣемо, що хочь справозданя зъ ôткрытя читаленъ не маютъ може за-для своеи однаковости загального интересу, то маютъ они великій интересъ для того мѣсця, де ôткрыто читальню и для окрестности, тожь и ôтступаемо имъ досыть мѣсця въ нашôй часописи. Бажали-бъ мы тôлько, щобъ вже самѣ Вп. Дописувателѣ нашѣ справозданя читальняѣ редагували о кôлько можна звязло, щобъ мы не потребували тратити дорогій часъ на скорочуванье тыхъ справозданъ.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручаѣ 1315 53—?

Спеціяльности и универсальнѣ средства

французкѣ и инши, якъ черезъ ню такъ и черезъ инши фирмы оповѣщуванѣ.

Огнетревалѣ и безпечнѣ ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблены съ американьскими замками и паскилёвыми засувками продаю дуже дешево

СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,

1390 13—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**

(Просится о кореспондеанцію въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

Укôнчена семинаристка

съ кôлькалѣтною практикою, удѣляюча всѣхъ шкôльныхъ предметôвъ въ рускôмъ, польскôмъ и нѣмецкôмъ языцѣ, а на жаданье такожь языка французского и основнои гры на фортепянѣ, приняла-бы заразъ мѣсце въ рускôмъ священичôмъ домѣ до науки дѣтей, коли-бъ можна було, въ мѣсцевости пôдгôрскôй и недалеко стаціи желѣзницѣ.

О близшѣ вѣсти проситъ ôтносится на адресу: **С. А. Львôвъ, ул. Жовкôвска Ч. 59.**

Пôдписаный завѣдомляѣ П. Т. Публику, що ôтбувши довшу практику на дентистичнôй клиницѣ при университетѣ въ **Галье** пôдъ проводомъ проф. дра Голльендера, поселився въ **Чернôвцяхъ** и выконуѣ всѣ въ объемъ дентистики входячѣ дѣланя пôсля найновѣйшихъ засадъ науки.

Ординуѣ ôтъ год. 8—12 передъ и 2—6 по полудни.

1369 19—? **ПЕТРО КАДАЙСКІЙ**

въ Чернôвцяхъ ул. Руска ч. 9.

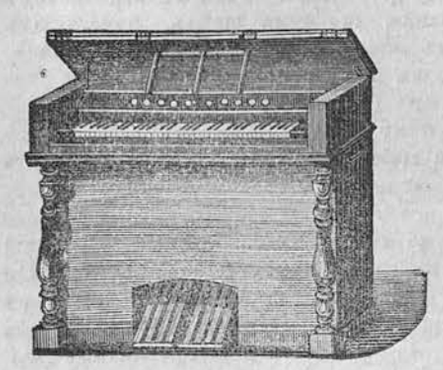

ОПОВѢЩЕНЬЕ.

Понеже знаю, що Высокоповажанѣ Отцѣ духовнѣ уряджуютъ при церквахъ хоры, прото поручаю мою

ФАБРИКУ ГАРМОНІЮМЪ (або ФИСГАРМОНІЮМЪ) ДО УЧЕНЯ СПѢВУ.

Высокоповажаный п. проф. Н. Вахнянинъ купивъ до рускои гимназіи у Львовѣ инструментъ мого выробу и може дати Высокоповажанымъ Отцямъ духовнымъ о тôмъ дуже пожиточнôмъ инструментѣ найлѣпшу информацію.

Цѣна тыхъ инструментôвъ ôтъ 70 зр. а в. и высше. Даѣ такожь на раты.

Съ поважаньемъ

ІОАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ,

1372 14-? властитель фабрики органôвъ и гармоніюмъ у Львовѣ, ул. Хорѣнина, Ч. 9.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. галиц.

акційного Банку Гипотечного

купуѣ и продаѣ

ВСѢ ЄФЄКТЫ И МОНЄТЫ

пôдъ найприступнѣйшими условіями.

5% Листы Гипотечнѣ и

5% Листы Гипотечнѣ преміованѣ

котрѣ пôсля закона зъ дня 2 Липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвысшои постановы зъ дня 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщуваня капиталôвъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія

можна въ сѣй Конторѣ получити.

(до вылосованя съ 10% премією т. є. по **110** за **100**)

Всѣ припорученя зъ провинціи выконуются безъ проволоки по курсѣ дневнôмъ, не числячи нѣякои провизіи. 1349 35—?

НОВООТКРЫТА

Торговля церковныхъ знарядôвъ, образôвъ, ризъ и книгъ

ТЕОДОРА СТАХЕВИЧА

зъ СТАНИСЛАВОВЪ,

поручаѣ Всечестному Духовеньству, славетнымъ громадамъ, церковнымъ комитетамъ и Высокоповажанôй Публицѣ богатый выбôръ:

матерій церковныхъ и ризъ готовыхъ, стихарѣвъ, балдахинôвъ, хоругвь, фанъ, плащеницъ, образôвъ малёваныхъ на блясѣ и полотнѣ, до иконостасôвъ, престолôвъ и на стѣны церковнѣ; ôлтарики або обравы процесіональнѣ; хрестôвъ напрестольныхъ, ручныхъ и процесіональныхъ; хрестôвъ желѣзныхъ на гробы и полёвыхъ, Евангелій, патриціи, чашь, ампулокъ, дарохранительницъ, дароносницъ, хлѣбницъ до Всенощного, кадильницъ, поликандрôвъ (паукôвъ), пôдсвѣчникôвъ (лѣхтарѣвъ), канделябрôвъ, лямпницъ, свѣтла церковного, диванôвъ, цвѣтôвъ и проч.

Великій складъ товарвъ срѣбныхъ зъ хиньского срѣбла, а именно:

Лыжки, вилки, ножѣ столовѣ и десеровѣ, лыжочки до чаю и кавы, чайники, цукорнички, тацки, коробки на масло и сыръ, заставы столовѣ на овочѣ и тѣста, лѣхтарѣ, канделябры столовѣ и проч.

1219 **по найдешевшихъ цѣнахъ** 20—52

Всѣ замовленя въ вартости 100 зр. высылаеся франко.

Цѣнники въ рускôмъ языцѣ высылаются на жаданье ôтворотною почтою даромъ.

Опакованье даромъ.

„ПОРВАЛАСЬ НИТКА!“

Комедія на 4 справы.

Написавъ **Олександеръ Я. Конiськiй.**

Цѣна 30 кр. а. в.

Въ м. VIII-цѣ, сторôнъ 73. — Набути можна черезъ Редакцію „Дѣла“. Съ высылкою по-за Львôвъ 32 кр. за примѣрникъ.

Складъ фабричный красокъ, лякерôвъ, покостôвъ, продуктôвъ хемичныхъ заразомъ и торговля матеріялôвъ

ГИБНЕРА и ГАНКЕ

во Львовѣ, Рыноъ

1340 20—? **въ власнôмъ домѣ ч. 38.**

поручае:

КРАСКИ ОЛѢЙНѢ

зовсѣмъ готовѣ до ужитку, до мальованя дверей, ôконъ, помостôвъ, дахôвъ, домôвъ, огородовыхъ знарядôвъ и господарскихъ, знарядôвъ рôльничихъ и т. д.

КРАСКИ

ОЛѢЙНО-ЛЯКЕРОВѢ и БУРШТ.-ЛЯКЕРОВѢ

масу до запусканя помостôвъ

власного выробу, найлѣпшого рода

ЛЯКЕРЪ ДО ПОМОСТÔВЪ,

лякерô до шкôльныхъ таблицъ

найдобрнѣйшѣ

лякеры повозовѣ правдивѣ

англійскѣ зъ фабрикъ Wilkinson, Heywood и Clark въ Лондонѣ,

всякого рода лякеры до робôтъ внутрѣшныхъ, внѣшныхъ, дерева, желѣза и шкôръ.

Краски сухѣ всякѣ роды:
анилиновѣ,
до крашеня яецъ
„ „ матерій
друкарскѣ, бронзы (золотый порошокъ), золото въ аркушахъ,
ростинѣ въ плынѣ,
для переплетникôвъ,
тушовѣ, акварелевѣ въ гузичкахъ и лѣсочкахъ,
акварелевѣ вохкѣ въ трубочкахъ и мушляхъ,
до мальованя порцелянъ,
олѣйнѣ въ трубочкахъ до робôтъ артистичныхъ.

Средства до ретушованя, олѣйки и верниксы до робôтъ артистичныхъ, пензлѣ, малярскѣ полотна, палеты, сталюги и всякѣ приборы до мальованя и рысованя.

АРТИКУЛЫ ДЛЯ ФÔЛЬВАРКÔВЪ:

Смаровило до желѣзныхъ осей,
олива до машинъ,
теръ газовый,
цементъ и гипсъ,
китъ, асфальтъ,
антимеруліонъ,
карболевый квасъ и другѣ средства десинфекцій.

ПРИРЯДЫ ПИВНИЧНѢ:

Шпунты и чопы до бочокъ,
корки до бутильокъ,
капслѣ до бутильокъ,
маса до лякованя бутильокъ,
машины до коркованя бутильокъ,
„ „ „ бочокъ
трибушоны,
машины до мытя фляшокъ,
пипы до бочокъ.

АРТИКУЛЫ ГУМОВѢ:

кишки гумовѣ до газу и до стяганя воды, вина, пива, квасу; плыты гумовѣ и пр

ПРОСТИРАЛА ГУМОВѢ:

Пасы до машинъ и молотѣлень зъ найлѣпшихъ шкôръ бельгійскихъ всякои ширины.
Гурты до машинъ, вужѣ конопляныѣ.
Руры циновѣ и оловяныѣ.
Шрôтъ, льотки и кулѣ.
Порошокъ на комахи и молѣ, тинктура на комахи, камфора и перецъ бѣл.
Артикулы тоалетовѣ, мыла тоалетовѣ, Extraits d'odeur, Eau de Cologne **олѣйки и помады.**
Лякъ до печатаня.
Чорнило до писаня, до гектографіи, червоне, сине, чорне, до значеня бѣля и автографичне.
Краски до печатокъ, гума и карукъ розпущеный.
Китъ до скла и порцеляны.
Смаровило непромакаюче на шкôру.
Смаровила на копыта съ способомъ ужитку.
Товщь до оружія.
Лякеръ до чобôтъ чорный, золотый и мѣнячійся.
Чорнило до шкôръ.
Апретура до консервованя шкôръ и пр.

Все по найдешевшихъ цѣнахъ.

Цѣнники спеціяльнѣ на жаданье gratis и franco.

При замовленяхъ за послѣплатою проситься о присыланье певнои сумы, котра выстарчила-бъ хочь на оплаченье тамъ и назадъ коштôвъ почтовыхъ на случай неôтобраня посылки.

Для урядôвъ, канцелярій, приватныхъ осôбъ и т. д., щобы заощадити часъ и трудъ

дуже поручаѣся

велика таблиця множеня, безъ похибокъ, Стефана Бернарди, урядника желѣзничого. Цѣна есть такъ незначна, що дѣйстно шкода було-бы, якъ-бы такои таблицѣ въ котрôмъ домѣ не було. За надôсланьемъ 35 кр. ав. в. въ маркахъ почтовыхъ або за переказомъ почтовымъ до автора въ Льошончъ (Losoncz) на Угорщинѣ высылаеся пожадане и пожиточне дѣло франко. 1402 8—10

„Скошеный цвѣтъ“

образокъ зъ галицкого житя

Василя Барвѣнка.

Цѣна 1 зр., съ пересылкою 1 зр. 20 кр.

Дôстати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

НА ПРЕМІИ ИСПЫТОВѢ

ôтповѣдна книжочка

КОБЗАРЬ

Т. Шевченка

оправлена цѣла въ полотно, съ вызолоченымъ заголовкомъ коштуе 40 кр. (съ пересылкою 45 кр.).

Ся книжочка мѣститъ житьепись и портретъ поета и що найгарнѣйша, для дѣтей зрозумѣлѣ его творы. Правопись етимологична, яка уживаеся въ шкôльныхъ книжкахъ. Выс. краева Рада шк. апробувала ея на преміи и для библіотекъ шкôльныхъ. Замовляти можна черезъ тов. „Просвѣта“ або черезъ редакціи рускихъ часописей. (5-6)

Выдавець и редакторъ: Иванъ Белей.

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарокого.

Ч. 75. Львôвъ, Вторникъ 9 (21) липня 1885. **Рôчникъ VI.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця

Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.

Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье

Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Реклямаціи неопечатаній вôльній ôтъ порта.

Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. **У Вѣдни** Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. **Въ Франкфуртѣ** M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. **Въ Парижи** Agence Havas. **Въ Россіи** Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовй уряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул, д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи:* *для Россіи:*

ва цѣлый рôкъ . . 12 зр.	на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр.	на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр.	на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“:	съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр.	на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр	на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр.	на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ:	на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр 5·—	на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50	на пôвъ року . . 2·50 р.

Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:

на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.	
на пôвъ року . . . 7·50 зр.	
на чверть року . . . 3·75 зр.	
съ дод. „Библіотеки“:	на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр.	на цѣлый рôкъ . 6 зр.

Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

Запросины до предплаты.

Съ днемъ 1 (13) липня розпочався другій пôврôкъ, взглядно третій кварталъ сегорôчного выдавництва „Дѣла“. Пригадуемо се нашимъ Вп. Читателямъ и просимо ихъ **поспѣшити съ предплатою и выровнаньемъ залеглостей**, бо независима часопись руска може стояти и дѣлати въ загальну користь рускои народности и церкви тôлько при щирôй матеріяльнôй запомозѣ Вп. Читателѣвъ.

Наше „Дѣло“ ôтъ часу свого заснованя до нынѣшного дня стоитъ крѣпко и неустрашимо на сторожи правъ рускаго народа, а заохотою и ôтрадою въ нашихъ трудахъ есть для насъ та симпатія и довѣріе, якими „Дѣло“ тѣшится скрôзь на Галицкôй Руси. Мы вѣруемо въ красшу будучнôсть галицко-рускаго народа и тая вѣра каже намъ въ нынѣшну сумну пору съ цѣлымъ жаромъ душевнымъ вести дальше тяжку свою працю для загального добра всѣхъ Русинôвъ. Матеріяльна помôчь П. Т. Читателѣвъ улекшитъ намъ нашу важку задачу.

Редакція и Администрація „Дѣла“.

Наше положенье.

Нынѣ стоимо передъ довершенымъ фактомъ, що яко тримиліонный нарôдъ рускій такъ въ соймѣ краевôмъ якъ и въ радѣ державнôй посѣдаемо лишь дуже невначне заступництво парляментарне. Неменше звѣстною есть рѣчею, що противъ сего нашого заступництва стоятъ збитыми фалангами неприклонній намъ бôльшости, именно въ соймѣ — сполученй въ одну цѣлôсть „станьчики“ и „подоляки“, добачаючй въ народѣ рускôмъ лишь елементы антидержавній, антикатолицкй и навѣть анархичнй; въ радѣ державнôй — сполученй Поляки, Чехи, Словѣнцѣ, Дальматинцѣ и консервативно-клерикальнй послы въ нѣмецкихъ провинцій, не потребуючй насъ до своеи утилитарноi, егоистичноi и кастовоi политики. Вѣдомо остаточно и то, що статутъ краевый для Галичины, выданый нашимъ псевдо-протекторомъ сумноi памяти Шмерлингомъ, засудивъ насъ Русинôвъ галицкихъ на вѣчнй часы на безсильну и на ласку бôльшости польскôй ôтдану меншôсть, и що рôвно-жь въ думѣ державнôй поки-що не заносится на таку змѣну въ угрупованю парляментарныхъ сторонництъ, въ якои бы мы при дуже нечисленнôй та ще загадочнôй репрезентаціи хочь-бы дрôбненьких користей для нашого народу могли надѣятися.

Факты тй не дадутся заперечити и для-того нѣхто не подивуеся, коли скажемо, що при тôмъ складѣ рѣчей, при тôй констеляціи парляментарнôй **политичне** положенье рускаго народу въ Галичинѣ есть дуже неôтрадне, критичне, майже безвыходне. Въ дорозѣ административнôй оно змѣнитися не дасть, бо теперѣшне и всяке министерство конституційне мусить въ конечности числитися съ парляментарными бôльшостями у Вѣдни и у Львовѣ, а по-за плечима тыхъ-же и противъ ихъ волѣ, безъ нараженя свого существованя, не посмѣлобы предпринати що-небудь въ нашу користь. Въ дорозѣ же конституційнôй не есьмо въ силѣ выбороти собѣ нѣ найменшихъ уступствъ, нѣ найдрôбнѣйшои пôльги, а тымъ менше якоись уставы, запоручаючои намъ дальшій и скоршій національный розвôй.

Всѣ есенціональній справы краевй, нормуючй розвôй нашого народу, именно на поли шкôльництва, спочиваютъ въ рукахъ неприклоннои намъ бôльшести олигархôвъ галицкихъ, а въ радѣ державнôй не видко стремленя черезъ уставу о народностяхъ разъ на все рѣшучо покôнчити національній споры въ коронныхъ краяхъ, заселеныхъ двома або и бôльше народами. Противно, объявляеся тамъ-же охота розширити на будуче автономію поодинокихъ коронныхъ краевъ, дуже выгôднои и користноi для бôльшостей соймовыхъ, але смертоносноi для національныхъ меншостей.

То суть факты и треба дуже великои дозы оптимизму або короткоглядности, неевѣдомости конституційного устрою нашои державы и наивности, щобы при тыхъ обставинахъ пôдъ теперѣшный часъ думати о якôмъ вноснѣйшôмъ для рускаго народу въ Галичинѣ положеню. Мы Русины галицкй есьмо, просто сказавши, на теперь выключенй ôтъ всякои для себе успѣшноi конституційноi акціи, бо заступництво наше парляментарне, рôвнаючеся зерови, не може мати рѣшучои ингеренціи на правильнѣйше и справедливе полагодженье національныхъ нашихъ интересôвъ. Якъ соймъ такъ и рада державна не существуютъ для насъ, а если розважимо, хто и съ якими политичными, національными и соціяльными переконаньями тамъ орудуе и верховодитъ, то и нема надѣѣ на скоре усуненье всего зла, яке въ ôттамъ на насъ упало колись.

Партія демократична польска, одинока, що колись въ соймѣ краевôмъ бодай для реставраційныхъ спекуляцій хотѣла була прикрй нашй межинароднй взаемины управильнити, щезла безъ слѣду, придавлена и выкинена въ ôтси приворнымъ таборомъ „станьчикôвъ“. Комичнй „станьчики“ въ числѣ кôльканайцяти розбиткôвъ давнѣйшого „клюбу поступового“, не здобулись навѣть доси на ясну, позитивну политичну програму и вдоволяютсн войованьемъ фразами отъ хочь-бы въ формѣ недовареныхъ проектôвъ гр. Войтѣха Дѣдушицкого, опертыхъ на фантастичнôй теоріи Ягайлоньскои идеи (!). Федералисты въ родѣ кн. Юрія Чарторыйского кокетували такъ довго съ таборомъ пок. Юл. Лавровского, якъ довго надѣялися, що бодай частина Русинôвъ попре польску революцію въ радѣ державнôй и якъ довго ще Чехи стояли при своѣй деклярации. „Станьчики“ уважаючи себе елементомъ крайно консервативнымъ и призначенымъ нищити всякй революційнй забаганки власного народу, дивлятся на справу руску окомъ аристократôвъ и стремлятъ лишь до верховодства въ цѣлôмъ краю. Програмою же „подолякôвъ“, сихъ польскихъ оазъ на рускôй земли, есть просто выкорѣнюванье рускости чи то полонизацією цькôлъ, чи колонизацією Галичины Мазурами, чи то посредствомъ другихъ нивеляційныхъ забаганокъ. „Подоляки“ тй суть першими антагонистами рускости и побôчь „станьчикôвъ“ ведутъ керму политики польскои въ нашôмъ краю. Зъ ихъ табору выйшовъ передъ трема роками окликъ: розвязати всѣ товариства и завѣсити всѣ часописи рускй. Они то полохали въ своѣмъ часѣ высшй сферы рускимъ соціялизмомъ (на мѣсяцю!), подôбно якъ псевдокатолики „станьчики“ православіемъ. Ихъ устами выголошено девизу: „Pal go w łeb maczugą!“ Они то проектували рускй крылошаньства зависимй ôтъ Выдѣлу кр. Они ударяли инкриминаціями взятыми съ воздуха на „Просвѣту“, агитували противъ Юліяньского календаря, проектували знесенье семинаріи вѣденьскои и користаючи въ десперацiйнои и плаченои политики „Слова“ и „Н. Пролома“, вразъ исъ „станьчиками“ навели на Добромильскій монастырь чорныхъ патрôвъ. Они въ своѣмъ часѣ сидѣли въ Римѣ и достарчали конгрегаціи de propaganda fide въ латиньскôмъ перекладѣ всѣ тй пустй статіи „Слова“ въ поля догматично-обрядового, якими годували его галицкй емигранты въ Холмщины. Они прото суть и виновниками тои куріознои аномаліи, що въ Римѣ христіяньско-католицку Галичину узнано мисійнымъ краемъ и спроваджено сюды на коштъ недобанкрутованои ще шляхты орденъ Змартвыхвстанцѣвъ для мнимого скрѣпленя католицизму и введеня целебату межи рускій клиръ. Они фантазували вже ôтъ кôлькохъ лѣтъ, въ часѣ кождои сесіи соймовои, о заснованю „uczciwego organu rusińskiego“ въ формѣ „Руси“ пок. Голуховского и поставили остаточно нынѣшный „Миръ“ за грошѣ въ диспозиційного фонду. Они то потрафили вытвореньемъ сторонництва „Мира“ зашахувати успѣшну послѣдну акцію выборчу Русинôвъ до рады державноi, якъ разъ въ тôй хвили, коли партія „народовцѣвъ“, пекуча сôль въ ихъ оцѣ, готовилася въ парляментѣ вѣденьскôмъ дезавувати ихъ клеветы и ложи. На сихъ то „подолякôвъ“ выразне жаданье не смѣло министерство графа Таффе два роки тому назадъ внести справу руску на порядокъ дневный сойму краевого и мусѣло вдоволитись приватнымъ ей обговореньемъ въ готелю Коржа посредствомъ одного Privatmann-a и безъ результату. Ôгъ нихъ выйшли, выходятъ и выйдутъ ще всякй, найрôжнороднѣйшй макхіавельскй проекты на нищенье ненавистноi имъ „stugłowej hydry“...

До того всего належитъ ще додати, що въ нашôмъ краю побôчь ц. к. власти существуе майже на явѣ „rząd moralny“, управляючій политикою „кола“ у Вѣдни и у Львовѣ, що сей „rząd“ стероризувавъ вже всѣ сторонництва польскй, отжежь и найприклоннѣйше намъ сторонництво демократичне съ програмою: „Polska dla Polaków, Ruś dla Rusinów“; що ôнъ для покрытя своихъ задушевныхъ тенденцій зъумѣвъ передъ найвысшими

Давнй попы и дяки на Украинѣ.

(*Дальше.*)

Въ той часъ приѣхали до дѣда мого, котрому було вже бôльше нѣжь 50 лѣтъ, пôсланцѣ ôтъ громады, котра добре его знала, съ просьбою приняти *парохію* ихъ. Не довго думавши, дѣдъ теперь постановивъ покинути вандрôвне житье. Але явилася перешкода: село, въ котрôмъ сму предложено парохію, належало до василіяньского монастыря, що находився въ найблизшôмъ мѣстѣ и утримувавъ звѣстнй въ краю школы, котрыхъ привилегіи, якъ и другихъ шкôлъ, россійскій урядъ вповнѣ потвердивъ. Монастырь володѣвъ въ тôмъ селѣ церквою и парохіею, присылаючи своихъ монахôвъ якъ для заряду маетькомъ, такъ и для богослуженя. Выкурити Василіянъ зъ парохіи годѣ було, ôтняти ôтъ нихъ церковь трудно. Але всѣ старй люде добре памятали, що передше у нихъ було *благочестіе* и пôпъ бувъ *благочестивый*, а потôмъ богатый польскій вельможа, володѣлець дуже великихъ добръ въ краю, призвавъ въ свое мѣсто Василіянъ, заложивъ школы и ôтдавъ имъ въ руки и то село съ церквою, ôтправивши *благочестного* попа. Прійшовши въ то село, дѣдъ мôй узрѣвъ на одвѣрку вхôдныхъ церковныхъ дверей вырѣзану надпись, котра говорила о часѣ побудованя „*сего православного храма*“. Надпись на однôмъ зъ церковныхъ звонôвъ говорила, що ôнъ пожертвованый для того самого „православного“ храма. Недовго думаючи, громада вирадила показати тй доказы о належности храма православному архіерею въ оригиналѣ и просити его помочи, абы вернено ѣй сей храмъ Приготовили возы, выломили дверѣ съ одвѣркомъ, зняли звонъ, повкладали на возы, посадили на нихъ мого дѣда и кôлькохъ депутатôвъ ôтъ громады и ôтослали ихъ въ Переяславль до епископа (епископска катедра потôмъ перенесена зъ Переяславля въ Полтаву), котрому зъ-давна поручено було завѣдувати дѣлами православныхъ въ польскôй Украинѣ, части Волынѣ и Подôля. Доказы були дуже важкй: пôсланцѣ були съ ними и передъ архіереемъ, и въ консисторіи, де всѣ писарѣ, „повѣтчики“ и члены реготалися, якъ напередъ рослый и крѣпкій дѣдъ мôй нѣсъ на засѣданье семипудовый звонъ (пудъ = 40 фунтôвъ), а за нимъ депутаты тащили две рѣ съ одвѣркомъ. Всѣ екзамены (на стихарь, на діяконство, на ерейство) дѣдъ мôй здавъ добре и въ два мѣсяцѣ пройшовъ всѣ степени, ôтбувъ *обгученіе* (практичну вправу въ богослуженю пôдъ проводомъ попа, призначеного архіереемъ) и вернувся въ свою парохію, въ котрôй заставъ уже церковь въ рукахъ своихъ парохіянъ. Василіяне цѣлкомъ притихли, побудували капличку и въ нѣй правили свое богослуженье.

Василіяньскій монастырь въ мѣстѣ и при нѣмъ школы були до польскои революціи 1831 р. До того жь року було въ рукахъ монастыря и село, парохія мого дѣда*). Такимъ чиномъ у дѣда

*) 1831 р. огромный маетокъ польского магната, за дѣяльну участь его въ революціи, сконфисковано. Въ кôнци тридцятыхъ рокôвъ, ôнъ вчинивъ осôбный ôтдѣлъ „югозападныхъ военныхъ поселеній“. Село, котре чинило парохію мого дѣда, такожь тогды знесено, жителѣвъ розселено по сусѣдныхъ селахъ, а оселѣ ихъ обернено въ орнй поля.

мого, котрый живъ до 1837 року, разъ-у-разъ въ сусѣдахъ були василіяньскй монахи-управителѣ маетку, котрй не могли рôвнодушно згадувати о тôмъ, що они володѣли церквою и парохіею, о давнôмъ пановану унiи въ краю. Але дѣдъ мôй бувъ миролюбивый и живъ въ пріязни съ Василіянами, котрй теперь не могли й думати о интригахъ межи парохіянами. Суперечки були рѣдкй, цѣлкомъ домашного характеру; обѣ стороны сварки зъ хаты не выносили и дружба продовжалася незмѣнно. Ходитъ бувало дѣдъ до Василіянъ зъ тоски поговорити, або они ходятъ до него. Пріймалися звѣстно, по господарски, по сусѣдски. Выпьютъ по однôй — любовно поговорятъ, по другôй — повеселѣютъ, по третôй, четвертôй — и розмова хилитъ до згадокъ о минувшôмъ, що чинило теперь таку огромну рôжницю для обохъ сторôнъ. Чарка ходитъ зъ рукъ до рукъ, пекучій бôль пôднимаеся въ серци Василіянъ, злослива радôсть наглитъ дѣда. На сцену являются пытаня о папѣ, о схизмѣ, о походженю св. Духа, о чистилищи... Управителѣ-Василіяне були простй люде, не бувъ богословомъ и дѣдъ мôй; суперечки оберталися все около розказôвъ, байокъ, насмѣшокъ, грубыхъ слôвъ: стороны все розгорячувалися, и звычайно кôнчилося тымъ, що унія и православіе кидалися одно на друге и зачиналася тяганина. Звычайно побѣда лишалася по сторонѣ православія, бо крѣпкій дѣдъ мôй легко дававъ собѣ раду съ двома Васіянами. Але разъ дуже дôсталося дѣдови. Приѣхали зъ мѣста для ôтдыху Василіяне-професоры. Дѣдъ сховався: „ученй“... и не ходивъ до Василіянъ. Однако цѣкавый бувъ подивитися, почути „ученыхъ“ и, якъ не змагався, пôшовъ на *плебанію*. Звѣстно, приймили по старому, по господарски. „Ученй“ пили однако съ невчеными, сыпали латиньскими фразами, зъ горда ôтносилися до дѣда. Якъ не прикрй були уваги „ученыхъ професорôвъ“, але дѣдъ чувъ повну свою безсильнôсть передъ ними въ словахъ. По кождôй чарцѣ нетерпячка его росла, руки свербѣли. Нарештѣ, пôсля многихъ уже чарокъ, ледви вымовивъ одинъ изъ професорôвъ: „ta przeklęta schizma“, а дѣдъ якъ кинеся на него и, гейже — лупити его, промовляючи: „ото тобѣ шизма, ото тобѣ папа!“... Пожаль-ся Боже, скôнчилося на тôмъ, що Василіяне ледви живого привезли дѣда въ дôмъ его, де ôнъ довгій часъ ôтлежувавъ. Крѣпка натура выдержала несподѣвану катастрофу; у дѣда й перепудженыхъ Василіянъ уменшилася охота до богословскихъ спорôвъ. Цѣлкомъ уже старѣючися, дѣдъ, давно вже овдовѣвши и одруживши три дочки свои, взявъ старшого сына свого зъ *риторики*, выробивъ для него діяконьскій станъ и поселивъ у власнôмъ домѣ, ôтдавши при тôмъ въ користь его все свое господарство, яко наслѣдникови парохіи, а швидко цѣлкомъ передавъ ему парохію, позôстаючи однако найстаршимъ сердцемъ дома и въ парохіи до самои смерти. Умеръ дѣдъ мôй въ тôй самôй парохіи передъ знесеньемъ ей и зруйнованьемъ села, 1837 року, на 96 року житя. То бувъ оказалый патріярхъ для свого роду, въ котрôмъ ôнъ бачивъ богато внукôвъ и правнукôвъ. Нѣчого въ тôмъ родѣ не предпринималося безъ упередного розрѣшеня его, слово его було для всѣхъ членôвъ роду нѣбы глаголъ Божій...

Отець мôй родився 1798 р. и бувъ *мизин-*

сферами оклеветати „народовцѣвъ“ инсинуаціями анархизму; що ôнъ найновѣйшимъ выдôмъ найденьемъ „uczciwych Rusinów“ спарализувавъ бодай въ части правильный розвôй рускости въ Галичинѣ, и що въ „Мирѣ“ найшовъ для себе не лишь покôрливе, безгласне орудіе для своихъ укрытыхъ цѣлей, але и покрывку передъ правительствомъ, будьто ему ходитъ о розвôй рускости въ Галичинѣ, а остаточно попыхав нашихъ „десператôвъ“ ще дальше въ рамена россійскихъ благотворительныхъ комитетôвъ, — отъ и буде повный обравъ положеня политичного, національного и церковного Галицкихъ Русинôвъ въ ихъ власнôмъ краю!

Але на тôмъ не конець. Сей „rząd moralny“ веде дальше свою роботу середъ селянъ, клиру, свѣтскои интелигенціи и мѣщанъ, черезъ агентуры въ краю, котрí маютъ пильнымъ окомъ глядѣти на всяке движенье патріотôвъ рускихъ. И чи ждати намъ спасеня въ тои стороны? Чи есть хочь слаба надѣя, що Русь Галицка въ соймѣ и радѣ державнôй выборе собѣ свои права? Чи успѣе она хочь-бы черезъ т. зв. „митрополичихъ“ послôвъ зыскати що-небудь для себе?

Премисы нами поставленí, суть вѣрнí, не выссанí зъ пальця, опертí на довголѣтнôмъ досвѣдѣ и слѣдженю елементу польского, навѣть не занадто чорнí а ôтповѣдаючí сущности интенцій польскихъ шовинистôвъ, то-жь и заключенье не дасть другого результату надъ тую просту певнôсть, що Русины Галицкí зъ рукъ всѣхъ поименованыхъ таборôвъ парляментарныхъ не можутъ надѣятися сповненя своихъ бажань. Становище ихъ пôдъ тымъ взглядомъ есть дуже сумне, майже безвыхôдне.

Яка праця предстоитъ прото Русинамъ въ тыхъ обставинахъ, о тôмъ поговоримо въ другôй статіи.

ДОПИСИ.

Зъ пôдъ Щирця.

(*Посолъ зъ довѣрія народу!?*) Въ селѣ Крассовѣ (коло Щирця) вынаймивъ п. Абрагамовичь, ново-выбраный посолъ до рады державнои въ куріи сельскои, свôй лѣсъ жидови, коли-жь той ставъ дерево рубати, занялися господарѣ зô всѣхъ сусѣдныхъ селъ ôтставою дерева и заробляли собѣ тымъ способомъ грôшь. Недавно ѣхавъ п. Абрагамовичь черезъ Крассôвъ и стрѣтивъ фѣры зъ Дмитря, везучí дерево. Запытавши ихъ, зъ ôтки они, закричавъ до нихъ: „Люде зъ Дмитря, бôльше не приѣзджайте до мого лѣса! коли вы голосували на свого Нагôрного, идѣтъ до него, най ôнъ вамъ дасть зарôбокъ; за тото все подякуйте вашому ксьондзови, що васъ збунтувавъ, — най теперь ксьондзъ Стефановичь славится передъ свѣтомъ, що васъ зарôбку позбавивъ!“ Грозьбу свою п. Абрагамовичь дѣйстно сповнивъ. Слѣдуючого дня ôтправивъ жидъ-посесоръ всѣ фѣры зъ Дмитря, заявляючи имъ, що по приказу п. Абрагамовича не може имъ дати зарôбку, бо не хоче панови наражуватись.

Подаючи сей фактъ до публичнои вѣдомости, пытаємо всѣхъ безсторонныхъ, Русинôвъ и Полякôвъ: чи есть таке поступованье благороднымъ? чи въ такій спссôбъ выскуеся довѣріе народу? чи въ такій способъ мае посольскій кандидатъ зъеднувати собѣ голосы выборцѣвъ?

Г.

Зъ Станиславова.

(*Загальнí зборы филіи тов. „Просвѣты“ въ Станиславовѣ*) ôтбулися при участи зверхъ 100 членôвъ и гостей дня 12 липня с. р. Зборы отворивъ заступникъ головы п. Тигъ Заичкôвскій промовою, въ котрôй пôднѣсъ заслуги бл. п. Евгенія Желехôвского, основателя и головы филіи станиславôвскои, котрого примѣръ, дай Боже, щобъ бувъ завсѣгды провôднымъ свѣтломъ для теперѣшныхъ и грядущихъ дѣятелѣвъ просвѣтныхъ!

Ведля справозданя зъ дѣяльности уступаючого Выдѣлу за часъ ôтъ 25 лютого 1883 до 12 липня 1885 мае Станиславôвска Филія 100 дѣйстныхъ, свои вкладки платячихъ членôвъ, до котрыхъ прибуло въ часѣ зборôвъ 12 липня 1885 р. новыхъ 7, разомъ отже мае филія 107 членôвъ дѣйстныхъ. Оборотъ грошевый выказуе 523 зр. 15 кр. приходу, а 502 зр. 91 кр. розходу, отже запасъ касовый выноситъ 20 зр. 24 кр. а. в. — Дневникъ касовый выказуе, що книжокъ „Просвѣты“ розпродала филія въ тôмъ часѣ за 244 зр. 49 кр., се есть около 2.500 примѣрникôвъ. — Дальше принято до вѣдомости, що окрôмъ выкладôвъ держаныхъ въ Станиславовѣ черезъ членôвъ Выдѣлу: бл. п. Евг. Желехôвского, П. Т. Леонида Заклиньского, Остапа Левицкого, дра Мелитона Бучиньского и иншихъ, розтягнувъ Выдѣлъ въ тôмъ часѣ свою дѣяльнôсть на близшу и дальшу окрестнôсть Станиславова, куды его члены выѣздили, щобы промовами и выкладами брати участь въ ôткрытяхъ и зборахъ читалень громадскихъ, якъ въ Дрогомирчанахъ, Опрышôвцяхъ, Викторовѣ; членами филіи „Просвѣты“ завязана такожь читальня въ Гаврилôвцѣ (въ повѣтѣ надвôрняньскôмъ), а завязуются дальше въ Крехôвцяхъ, Воронѣ, Крылосѣ и др.

До нового Выдѣлу выбранí П. Т. адвокатъ дръ М. Бучиньскій, головою; проф. Софронъ Недѣльскій, заступникомъ головы; проф. Остапъ Левицкій, контрольоромъ; о. Иванъ Порайко, секретаремъ; Леонидъ Заклиньскій, касіромъ и библіотекаремъ; заступниками выдѣловыхъ выбранí пп.: Северинъ Даниловичь и дръ Т. Окуневскій, кандидаты адвокатуры.

Слѣдувавъ обширный и основный ôтчитъ п. Иларія Гарасимовича „Чимъ рôля плодоносна и якъ запобѣгчи вынищеню рôлѣ?“

Вкôнци вложивъ вôръ на выдѣловыхъ обовязокъ: радою и ôтчитами допомагати истнуючимъ теперь читальнямъ до розвою и новí читальнѣ закладати. Въ тôй цѣли скрѣплено Выдѣлъ филіи, выбравши до „комитету читалень“ пп.: Ник. Басайчука въ Гвозда, І. Гурика въ Угринова, Ив. Сербина въ Викторова и Ил. Гарасимовича въ Микуличина.

М.

Зъ Комарна.

(*Якъ Русины чтятъ своихъ патріотôвъ.*) Якъ грôмъ ударила насъ Русинôвъ комарняньскихъ вѣсть, що любезный нашъ священикъ, учитель и патріотъ о. Николай Колтунюкъ за тыждень осирочае насъ переносячися зъ Комарна на посаду до Стенятына. Ôгъ того часу сумъ обнявъ руске мѣщаньство, лишаючеся провôдника и просвѣтителя. Три разы пращали мы о. Колтунюка, яко головну пружину нашого просвѣщеня. Насампередъ Выдѣлъ рускои читальнѣ на своемъ засѣданю, а потому всѣ члены читальнѣ и хоръ мѣщаньскій въ помешканю о. Колтунюка, де по ôтспѣваню пѣсни „Послухай гласъ“ выступили съ пращальными бесѣдами: одинъ членъ хору, а одинъ членъ читальнѣ. Но вже найсердечнѣйшу вдячнôсть оказали Русины-Комарнянцѣ о. Колтунюкови въ хвилю самого его ôтъѣзду. Вся громада зôбралася сказати свому учителеви послѣдне „Будьте здоровí“. Отъѣзджаючій вôзъ ступавъ посередъ мѣщанъ, а на сустрѣчь выходили красавицѣ съ цвѣтами и вѣнцями и обсыпали ними вôзъ и дорогу. За Комарномъ хоръ ôтспѣвавъ пѣснь пращальну „Нѣмъ ся выкотить утренне сонце“, почѣмъ о. Колтунюкъ ще разъ сердечно подякувавъ щирôй громадѣ. Всѣ въ голосъ заплакали и ждали, доки имъ не зôйшовъ зъ очей вôзъ, на котрôмъ ôтъѣздивъ о. Колтунюкъ. Вкôнци заспѣвали пѣснь „Щасть намъ Боже“ и вернули домôвъ.

Ôльховый.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Верификація выборôвъ въ сучасныхъ державахъ и потреба верификаційного трибуналу для Австріи*). На такій тематъ написавъ послѣдными днями посолъ рады держ. дръ Гайнрихъ Жакъ брошуру, котра супротивъ живыхъ ще въ памяти нашôй образôвъ зъ кампанія выборчои и супротивъ множества протестôвъ, якí по выборахъ посыпались, тымъ бôльшій будитъ интересъ. Досвѣдъ, здобутый при верификаціяхъ минувшои каденціи въ радѣ державнôй, такí факта, якъ выбôръ князя Пузины и выборы зъ горѣшно-австрійскои бôльшои посѣлости — все тое доводитъ насъ до переcвѣдченя, що безъусловне рѣшенье тѣла репрезентаційного о своимъ власнôмъ складѣ т. е. безъусловне рѣшенье бôльшости о кандидатахъ меншости ледви чи заслугуе на назву рѣшаня безсторонного. Вже пôдчасъ минувшои каденціи ставивъ гр. Коронини внесенье, щобы остаточне рѣшенье що до важности заквестіонованыхъ выборôвъ выняти зъ-пôдъ компетенціи рады державнои, и щобы въ тôй цѣли засновати окремый трибуналъ. Дръ Жакъ выробивъ бувъ навѣть проєктъ закона о такôмъ трибуналѣ, однакъ и внесенье Корониного и проектъ Жака затратились середъ натовпу другихъ справъ и не узрѣли свѣтло парляментарнои палаты. Теперь повертае дръ Жакъ назадъ до сего пытаня, та не вдоволяесь вже представленьемъ въ форму закона прибраного проекту, а иде дальше, а именно стараесь пôоля всѣхъ правилъ наукъ юридичныхъ розсвѣтити и выяснити характеръ и юридичну натуру предмету верификаціи. Ôнъ стараесь поставити туть тѣсну границю помѣжь компетенцією власти законодательнои а судовои и приходитъ до переcвѣдченя, що справа верификаціи належитъ по юридичнôй своей природѣ до справъ, пôдходячихъ пôдъ компетенцією именно же власти судовои; ôнъ покликуесь дальше на способъ, въ якій порѣшили се питанье другí европейскí державы, именно Англія — и не бачитъ причины, для котрои-бы Австрія не мала въ той самъ способъ поступити. Въ кôнци подае брошура оба тексты проектôвъ т. е. Коронинього и Жака. Оба проекты схôдня въ тôмъ, що поручаютъ справу верификаціи выборôвъ окремому трибуналови, тôлько що до складу сего трибуналу рôжнятся проекта мѣжь собою. Пôсля проекту Коронинього мають входати тутъ члены трибуналôвъ: кассаційного (судового), державного и администраційного, и до кождои сесіи маютъ вызначуватись льосомъ. Пôсля проекту Жака мали-бъ члены трибуналу кассаційного, зôбравшись пленарно, съ выимкою приналежачихъ до складу якого-будь тѣла репрезентаційного, выбрати 8 членôвъ до сего нового трибуналу, зъ котрыхъ зновъ жаденъ не мôгъ-бы бути членомъ якого-будь репрезентаційного тѣла. Выбранí ôсѣмь мають выбрати ще 7 членôвъ, а се именно зъ помежи професорôвъ университетôвъ (выдѣлу права), адвокатôвъ и нотарѣвъ, розумѣесь знову зъ-помежи такихъ, котрí не належатъ до складу рады держ. або якогобудь сойму краевого. Поступованье передъ тымъ трибуналомъ мае бути явне и устне; трибуналъ мае право переслухувати свѣдкôвъ и знатокôвъ, жадати выданя актôвъ, звôльняти урядникôвъ ôтъ тайны урядовои и т. п. — Въ загалѣ поставивъ дръ Жакъ сю справу дуже ясно, розвинувъ ей не тôлько теоретично, але и практично — и для того заслугуе его брошура на повну увагу.

(*Зъ причины роздорôвъ мѣжь клерикалами*) заявляютъ нѣмецко-либеральнí органа своє доволѣ велике вдоволенье а се тымъ бôльше, позаякъ справа тая не дуже мила правительству гр. Таффе. Правительство именно не може бажати собѣ зовсѣмъ независимои партіи центра, о якôй думаютъ клерикалы, и котра въ деякихъ случаяхъ моглабы скрѣпити ряды опозиціи. Клерикально-февдальный Vaterland стараесь занятитутъ ролю посередника; ôнъ жалѣе надъ тымъ, що консервативный комитетъ выборчій вдався въ критику клюба центрумъ и пôднѣсъ противъ его членôвъ многí неоправданí а по части и ображаючí замѣты. Тежь не можна за зло вмѣняти Линбахерови, що ôнъ ôтперъ може трохи за строго тí замѣты и выступивъ за заснованьемъ самостôйнои нѣмецко консервативнои партіи. Дальше замѣчае „Vaterland“, що партія така ледви чи моглабы ся одержати. Рôвно жь и другí органа говорятъ рôжно о можливости организаціи самостôйнои католицкои партіи центра. Органъ Линбахера представляе вже якій буде складъ партіи въ парляментѣ по повстаню сего нового сторонництва. Именно чиолити будутъ: Чехи 66, Поляки съ 4 Русинами 58 и клюбъ Гогенварта разомъ съ 6 министрами 161 членôвъ — а позаякъ абсолютна бôльшôсть въ парляментѣ выноситъ 177 голосôвъ, тожь правиця потребувала бы доконче до абсолютнои бôльшости позыскати послôвъ клерикальныхъ около 21. Догôдна отже ся хвиля для клерикалôвъ тымъ, що можутъ занятистановище окреме и независиме, а въ такôмъ разѣ можутъ рѣшати въ всѣхъ справахъ, такъ якъ лѣвиця разомъ съ клюбомъ Коронинй буде мала около 160 голосôвъ.

(*Въ справѣ суплентôвъ середныхъ школ*) ухвалила рада державна, якъ звѣстно, на послѣдній сесіи резолюцію, взываючу правительство, щобы полѣшило удержанье суплентôвъ. Пôоля ицформаціи „Presse“ стараесь правительство сповнити тое бажанье рады державнои и зарядити що потреба, щобы принайменше тí суплеnты, котрí вже довшій часъ служатъ при школахъ, могли одержати сталí мѣсця. Правительство намѣряе въ всѣхъ гимназіяхъ и школахъ реальныхъ, де суть клясы паралельнí обсаджені суплентами системизувати посады учительскí о стôлько, о скôлько окажесь потреба дальшого удержуваня дотичныхъ паралельныхъ клясъ. Такій проектъ пôдношено вже при нарадахъ въ комисіи буджетовôй и тамъ знайшовъ ôнъ богато приклонникôвъ. Дотеперъ однакъ справа тая не полагоджена ще рѣшучо, такъ якъ буджетовí проекты мусятъ, прійти попередъ ще пôдъ обраду и рѣшенье парляменту.

(*Министерство рôльництва*) скликало анкету задля обдуманя средствъ, маючихъ запобѣчи катастрофамъ въ копальняхъ. Анкета розпочала вже свои нарады пôдъ проводомъ старшого совѣтлака гôрничого зъ Праги Юнггавза.

ЗАГРАНИЦЯ.

Нова ситуація въ англо россійскôмъ конфликтѣ. Якъ несподѣвано справа англо россійского конфликту въ послѣдныхъ хвиляхъ була заострилася, такъ ще бôльше несподѣвано и притихла. Зъ обохъ сторôнъ посыпались якъ зъ рукава дементи и цѣла справа афганьска стоитъ знову на тôй самôй точцѣ, на якôй стояла въ часѣ уступленя кабинету Гляд стона. Що була за причина такъ наглого и несподѣваного заостреня цѣлои справы, трудно догадатися. Зъ лондонь-

---

цемъ въ родинѣ свого батька, т. е. найменшою, остатною дитиною. Въ кôлька лѣтъ пôсля его рôздва, мати его вмерла, и мизинцеви допалася гôрка доля загального „попыхача“ въ родинѣ, о потребы котрого при тôмъ нѣхто не дбавъ. Сестры одна по одній выходили за мужъ, забираючи въ вѣнѣ, що було найлѣпшого въ господарствѣ; нарештѣ, все господарство перейшло въ руки старшого брата — діякона. Отець мôй рôсъ нѣбы на хлѣбѣ у брата и живъ въ родинѣ, якъ любивъ выражатися, *аки вранъ на ныриищи*. Отець его вже не мавъ ôтки ôтдати его до шкôлъ и допровадити хочь до *риторики*, якъ старшого брата. За то его ôтдали до науки до славного тогды на цѣлу околицю дяка Яна. Той Янъ уважався въ дуже богато парохіяхъ за знаменитôсть, за дякôвского генія. Цѣлí поколѣня попôвъ и дякôвъ выховувавъ ôнъ въ богато парохіяхъ; его метода славилася особливымъ духомъ, тономъ, выдержкою. Ще за моеи памяти говорили о якôмъ-небудь попѣ: „а, ôнъ учився у Яна!“ Въ часы першои своеи молодости Янъ бувъ межи духовеньствомъ якимось митомъ, идеаломъ дяка, богомъ крылоса. Розказували, що навѣть вправнй въ ôтправѣ попы, бувшй его учениками, боялися, коли пôдчасъ богослуженя ихъ нагле появлявся на крилосъ Янъ, що прійшовъ на „храмъ“, або по просту ôтвѣдати бувшого свого питомця. Не дай Боже попови помылитися въ читаню и ôтправѣ або поводитися вяло, нарушити *Янôвскій* тонъ и тактъ. — Янъ безъ церемоніи тутъ-же мôгъ голосно завважати: „е-е, мало я тебе за уха тягнувъ!“ — або по-просту назвати *дурнем*. Нѣкому и въ голову не приходило ôткликатися противъ критики Яна; кождый уважавъ за лѣпше пôддатися, прійняти ôтзывъ его за жартъ, инакше ôтзывъ выходивъ ему на ганьбу. Отець мôй знавъ всѣ мѣсцевй напѣвы, мавъ обширный теноръ, славився знаменитымъ (по мѣсцевому, тогдашному) спѣвакомъ, любивъ и добре знавъ церковну ôтправу, въ часѣ богослуженя тримався дуже смѣло и вôльно и завсѣгды твердивъ, що за всѣ свои достоинъства ôнъ обовязаный Янови. Нескладиста дякôвска наука у Яна дôставала рôзнй образнй формы, що выправляли розумъ и характеръ, и розтягалися на всю поведѣнку дякадіякона-попа при богослуженю. Канва тои науки, на котрôй тогдѣшнй дяки выводили свои узоры, була слѣдуюча: вывченье читати й писати, читанье и спѣвъ на крилосѣ, прислугуванье при престолѣ попови, хôдъ исъ слугами церкви по требахъ. Изъ розказôвъ батька можна було зробити собѣ понятье о тыхъ узорахъ, котрí Янъ выводивъ на тôй канвѣ. 1) Читанье повинно бути голосне, выразне, ясне, спѣвуче въ *апостолѣ* и *парамеяхъ*, рôвне, якъ струна у всѣмъ прочôмъ. Заставивши ученика читати на крилосѣ, ôнъ разъ у-разъ покрикавъ на него: „голоснѣйше... не бѣжи такъ... крѣпче вымовляй“. Збрехавъ що небудь читець, Янъ затримувавъ его, заставлявъ повторяти то само слово, а за очевидячки розтрѣпану науку тутъ же бравъ читця „за чубъ“, причѣмъ той мусѣвъ твердо вытримувати кару, не перерываючи читаня. Коли Янъ хотѣвъ кого зъ ученикôвъ пôслати на середину церкви читати *апостола*, то впередъ дома самъ показувавъ ему и позу въ часѣ читаня, и мѣця перестанку, пôдвысшеня и зниженя голосу, тонъ, темпо, кôнцевый мотивъ и нарештѣ поклôнъ на три боки, — кôлька разъ екзаменувавъ, поправлявъ, каравъ... 2) При спѣваню Янъ строго вымагавъ дивитися „до Бога“, т. е. въ гору, що й самъ строго заховувавъ. Може ôтъ того нехитрого способу науки выйшло то, що батько мôй до самои смерти своеи при спѣвѣ закидавъ очи й голову въ гору и завсѣгды спѣвавъ съ глубокимъ чувствомъ, часто зô слезами. Въ кругъ спѣву входили не одній церковній пѣсни, гласы, ирмосы, подобній и т. д., але й рôзнообразнй домашнй духовнй пѣсни, котрыхъ батько вывчився немало. 3) До дому приносилися всякí богослужебнй книжки, пôсля котрыхъ *школярь* мусѣвъ ôтнайти и „затвердити“ всѣ тропарѣ, кондаки, стихиры, сѣдальнй, канонъ и т. п., чого вымагалося пôсля уставу за-для слѣдуючого богослужебного дня: недѣлѣ, святого, празника, посту, и т. п. 4) Идучи на требу въ домы парохіянъ, Янъ бравъ съ собою *школярьвъ*, вымагавъ ôтъ нихъ, абы трималися тутъ поважно, стояли въ часѣ читаня и спѣваня, выставивши одну ногу напередъ, „съ повагою“, абы умѣли поклонитися, привитати господаря, ôтповѣсти высказомъ изъ псалтыря, и т. п. 5) Пôсля богослуженя, дома, Янъ высказувавъ передъ своими *школярями* (старшими) уваги о поведѣнцѣ попа въ церквѣ — якъ ôнъ читавъ, кадивъ, державъ чашу, благословлявъ, роздававъ антидоръ и т. п., показувавъ, якъ-бы ôнъ все то робивъ, якъ роблятъ то другí попы, и т. д. При всѣмъ своемъ дарѣ, пошановку и завиднôй славѣ, Янови нѣколи не ходило о попôвство, анѣ діяконство, ôнъ бувъ поетъ, обожатель своеи професіи и умеръ въ глубокôй старости таки дякомъ. Але и у Яна, яко педагога, бувъ одинъ недостатокъ, при тôмъ дуже великій, хочь и мало завважаный сучасниками его, именно — ôнъ твердо писавъ, тôлько по-старому, т. е. уставомъ и пôвъ-уставомъ, и не мôгъ добре вывчити своихъ ученикôвъ „нового письма“, т. е. скорописи. Не диво, въ часѣ XVIII-го вѣку православнй слуги церковнй Украины, Подôля и Волыня, управлюваній изъ-за кордону (Переяславля), вôльнй ôтъ особистого надзору и руководства епархіяльнои власти, при тôмъ часто розгонюваній уніятами и на довго перемѣнявшйся въ приватнй особы, не видѣли потребы й можливости правильного справозданя передъ громадою. Навѣть метрики не могли они провадити, якъ слѣдъ, а се були ледви чи не єдинй документы, котрí вымагали ôтъ слугъ церковныхъ умѣти писати.

(Д. б.)

скихъ кругôвъ дипломатичныхъ доносятъ, що причина сего була штучна. Хто спровадивъ таку штучну ситуацію и въ якôй цѣли, о тôмъ всѣ мовчатъ. О окôлько можна вглянути въ цѣлу ситуацію, то можна припустити, що цѣле заостренье конфликту выйшло лишь зъ того, що такъ одна якъ и друга сторона оперлася при своимъ, при чѣмъ, розумѣеся, одна сторона пôдозрѣвала другу о тайнй махинаціи въ Афганистанѣ. Зъ россійскои стороны пôднесено насамперед запереченье и сказано, що по перше на граници Афганистану нема такъ богато войска, якъ се въ загалѣ припускаютъ, а по друге, що хочь и есть тамъ якесь войско, то оно въ послѣдныхъ часахъ не выконувало жадныхъ рухôвъ военныхъ. Неправдою мае такожъ бути, щобы россійске правительство ставило якiсь новй жаданя, на котрй оно за кабинету Глядстона не ставило жадного опору. Подôбно заперечуютъ такожъ и зъ стороны англійскои. Зъ Лондону доносятъ именно, що переговоры межи Россiею а Англiею въ справѣ афганьскôй ведутся звычайнымъ ходомъ и що не ма жаднои обавы якогось заостреня. Мимо того „Daily Telegraph“ пише, що англійске правительство дуже занепокоене вѣстею о скрѣпленю россійскихъ силъ военныхъ на афганьскôй граници на обохъ берегахъ рѣки Гири-Рудъ. „Standard“ знову доноситъ, що хочь Россія опираеся о Зульфикаръ, то властиво она его не хоче а въ дѣйстности домагаеся Меручаку а то въ замѣну за права емира до Зульфикару. Меручакъ буде имовѣрноôтступленый Россiи. Найважнѣйшою однакожъ вѣстею въ цѣлôй справѣ есть, що онодгы ôтбулася въ Лондонѣ рада министерства, по котрôй лордъ Сальсбери мавъ довшу нараду съ россійскимъ амбасадоромъ п. Сталемъ. На пôдставѣ сего доноситъ отже бюро Райтера: „Дальшй переговоры съ Россiею розпочалися въ мирнôмъ дусѣ“. Рôвночасно доносятъ зъ Лондону: „На послѣдокъ прихилилася Россія до бажань Англiи и згодилася на безпроволочну емисію египетскои позички.“ Вѣсть ся зробила въ Англiи якъ найлѣпше враженье и можна ей уважати за добрый знакъ для розвязаня ще декотрыхъ запутаныхъ справъ въ спорѣ афганьскôмъ.

Россія. Виленьскій губернаторъ Жемчужникôвъ зôставъ увôльненый ôтъ дотеперѣшнои посады и причисленый до министерства дѣлъ внутрѣшныхъ а на его мѣсце именованый губернаторомъ въ Вильнѣ баронъ Гревницъ. — На пôдставѣ царского указу мае бути коло Гродна выставленый сталый таборъ военный, на котрый призначено вже 575 десятинъ грунту. — Въ справѣ регуляціи рѣкъ Вислы и Сяну розпочалися вже нарады въ Варшавѣ. Россійске правительство стараеся порозумѣтись съ правительствомъ австрійскимъ и выслало вже въ тôй цѣли завôзванье до галицкого намѣстництва, щобы оно въ сѣй справѣ выслало своихъ делегатôвъ. Зъ своеи стороны выслало вже россійске правительство совѣтника Лисовского и инжинерôвъ Русciяна и Микулиньского. — „Балтійскій Вѣстникъ“ доноситъ, що сими днями арештовано въ Якобштадъ прускаго официра, котрый пôдъ покрывою, що хоче купити въ тыхъ сторонахъ вилю, робивъ тамъ топографичнй пляны. При нѣмъ найдено богато картъ топографичныхъ.

Франція. Палата послôвъ приняла проектъ закона, въ силу котрого буде пôдвышене цло привозове на плоды зъ Румунiи. Палата приняла ôттакъ цѣлый буджетъ. Сенатъ розпôчне нарады надъ буджетомъ доперва дня 26 с. м. и для того справа буджетова не буде скорше залагоджена якъ въ серпню. Зъ сего заключаютъ французкй газеты, що новй выборы не ôтбудутся скорше якъ передъ кôнцемъ вересня. — Справа тонкиньска вже зовсѣмъ полагоджена а въ першихъ дняхъ серпня мае приѣхати до Парижа хиньскій посолъ, щобы доручити президентови довѣрочнй письма свого правительства. — Пôсля телеграмôвъ зъ Кантону французкй войска уступаютъ зъ островôвъ рыбацкихъ. Министеръ справъ заграничныхъ Фрейсине поручивъ французскому послови въ Лондонѣ п. Уединггонови, щобы въ справѣ афганьскôй заховувався якъ найбôльше жити въ мирѣ съ всѣма державами. — Справа неутрализаціи суецкого каналу поступае скоро на передъ. Англійскій кабинетъ мавъ же такожъ згодитися на неутрализацію а такъ само пристали на сей проектъ французского правительства и другй держави. Въ Парижи сподѣваются, що такъ само залагодится скоро и справа контролѣ надъ симъ каналомъ.

Сербія. Теперь поясняются зъ якого то жерела походили вѣсти о мнимôмъ договорѣ Австрiи съ Сербiею въ справѣ переходу австрійского войска до Солуня и вѣсть окатоличеня Сербiи. Справу сю поясняе бѣлградскій кореспондентъ до „Pest. Lloyd a“ въ той способôъ, що всѣ тй ложнй вѣсти розноситъ факційна опозиція сербока. Недавна подорожь австрійского ген. Рамберга зъ Загребу до Бѣлграду дала повôдъ опозиціи до ширеня ложныхъ вѣстей, будто-бы межи Австрiею а Сербiею мало вже незадовго прiйти до милитарнои угоды. Опозиція выдумала отже цѣлу байку о сѣй угодѣ; она подае навѣть число полкôвъ, котрй мають переходити черезъ Сербію и доказуе, що угода заключена на 10 лѣтъ. Въ наслѣдокъ сеи угоды мае бути королеви Милянови пôдвышена листа цивильна о 2 милiоны франкôвъ. Въ подôбный способôъ коментуе опозиція такожъ и приѣздъ еп. Стросмаера до Бѣлграду; она розголошуе, що король Милянъ хоче прiймити католицизмъ и що еп. Стросмаеръ привозитъ съ собою значну суму грошей на католицку пропаганду. Очевадно, що всѣ тй вѣсти выдуманй лишь на то, щобы пôдкопати довѣрье сербокого народа до свого короля и щобы выкликати въ Сербiи ненависть до австрійско-угорскои державы.

НОВИНКИ.

— **Архикнязь Рудольфъ** мае въ половинѣ серпня приѣхати до Львова и перебуде тутъ чотыри днѣ. Почетну службу при нѣмъ мае повнята товариство ветеранôвъ войсковыхъ.

— **Преосв. митрополитъ Сильвестеръ** переѣхавъ на якiйсь часъ зъ Унева до Перегиньска.

— **Тернопôльскій комитетъ** мѣоцевый, основаный тамъ для улекшеня вандрôвки рускои молодежи академичнои по Подôлю, проситъ насъ о умѣщенье слѣдуючого оголошеня: Хто не дôставъ ще запросинъ на вечеръ музикально-деклямаційный и вечеръ съ танцями, що мае ôтбутися въ Тернополи дня 2 л. серпня, а бажавъ бы на тôмъ-же бути, зволитъ ôтнестись въ тôй справѣ карткою кореспонденційною пôдъ адресою „Руска Бесѣда“ въ Тернополи, Рынокъ ч. 4, I поверхъ, або зголоситись тамъ-же лично въ день 2 л. серпня. Такожъ проситъ комитетъ тыхъ Вп. Землякôвъ, котрй билеты приняли и обовязалися зложити належитôсть дня 2 л. серпня, по можности складати туюжь до 6-ои годины вечеромъ въ „Рускôй Бесѣдѣ“ (до рукъ господаря „Р. Бесѣды“), щобъ уникнути великого стиску при касѣ. Ще разъ пригадуемо Вп. Землякамъ, получившимъ билеты речинець 17 (29) липня, до котрого упрашаемо надôслати або належитôсть або заявленье карткою кореспонденційною, що адресатъ билеты прiймае а належитôсть зложитъ въ день музикально-деклямаційного вечера.

— **Въ редакціи „Дѣла“** появився вчера по полудни урядникъ ц. к. Дирекціи полиціи п. Котовскій и зъ наказу Дирекціи полиціи а зъ припорученя ц. к. прокуратôріи державнои въ Золочевѣ, переглянувъ редакційнй паперы, глядаючи безъуспѣшно за авторомъ допису о мнимôмъ слѣдствѣ противъ урядникôвъ ц. к. староства въ Золочевѣ. Вчерашну „Gazet-y Narodow-y“ сконфискувала ц. к. прокураторія за перепечатанй зъ „Neue freue Presse“ два обширнѣйшй донесеня о тôмъ-же мнимôмъ слѣдствѣ, а на дѣлѣ о передвступнôмъ доходженю ц. к. прокураторіи Золочѣвскои въ справѣ донесень противъ урядникôвъ ц. к. староства, — якъ то пояснивъ заступникъ прокураторіи п. Левицкій въ письмѣ, помѣщенôмъ въ попереднôмъ числѣ „Дѣла“. Замѣтити тутъ мусимо, що пôсля донесеня вѣденьскихъ дневникôвъ такимъ-же самымъ передвступнымъ доходженьемъ на донесенье выборцѣвъ противъ одному ц. к. старостѣ займаеся прокурія державна въ Дальматiи. Чи по поводу донесеня о тôмъ въ газетахъ, була въ якôй нѣмецкôй редакціи ревизія полиційна, о тôмъ доси мы не мали случаю читати.

— **Товариство рускои Бурсы** въ Бережанахъ купило онодгы дôмъ для Бурсы тамъ же ôтъ панѣ Аделѣ Невовои Козицкои за суму 4.336 зр. 25 кр. На конграктѣ за товариство пôдписанй: о. М. Соневицкій яко предсѣдатель товариства, дръ Д. Савчакъ яко секретарь и п. Ю. Насальскій яко касiеръ. Зъ сумы закупна дому выплачено товариствомъ заразъ готôвкою 3.000 зр., принято на себе легатъ на церковь бережаньску 225 зр. конв. вал., т. е. 236 зр. 25 кр. а. в. и довгъ 702 зр. въ Банку гипотечнôмъ, а решту, т. е. около 400 зр. мае выплатитися панѣ Невовôй въ двохъ ратахъ (31 липня 1886 р. и 31 липня 1887 р.) вразъ съ 6%. Закупленый дôмъ лежитъ при улици, що веде зъ Бережанъ до Раю (палаты гр. Станислава Потоцкого), есть мурованый и мае 3 комнаты съ кухнею по однôй сторонѣ и по другôй. Въ официнахъ — вже старыхъ — суть ще три комнаты и кухня. Коло дому есть около 400 квадратовыхъ сяжнѣвъ огорода.

— **Зъ Перегиньска** пишутъ намъ: Въ нашихъ горахъ медвѣдѣ дуже розмножилися и робягъ великй шкоды въ ôвсахъ. Тамтого року зôгнали нашй седяне худобу зъ полонинъ, за котрй заплатили 13.000 зр., вже по 7 недѣляхъ, хочь худоба зовсѣмъ ще пашѣ не була спасла; а мусѣла уступати, бо медвѣдь убивъ пару волôвъ а кôлька покалѣчивъ. Сего року знову вовки заѣли кôлька селяньокихъ коней и 23 овець. Въ недѣлю 12 с. м. убивъ медвѣдь стрѣльця Дякового зъ Лицѣвки, котрый на него стрѣливъ; а пôвгора року тому назадъ, убивъ двохъ парубкôвъ ôвчарôвъ въ сѣнехъ хаты зимôвки за селомъ въ Перегиньску. До року убито и отроено стрихниною въ нашихъ околицяхъ 15 медведѣвъ старыхъ и молодыхъ, але ще богато осталося. Въ однôмъ старôмъ беззубôмъ медведи, котрого застрѣливъ митрополитальный побережникъ, найдено 5 куль заросłыхъ. Хижа звѣрина въ нашихъ горахъ въ загалѣ дуже розмножилась и добре булобы, щобы сôймъ краевый вызначивъ премiи за нищенье тоиже, такъ якъ давно бувъ вызначивъ. Нынѣ стрѣлцѣ и лѣсничѣ камеральнй не маютъ интересу за дармо наражати свое житье, а хлопъ стрѣлець ще тымъ менше, котрому и такъ ручницю ôтбираютъ, скоро довѣдаются, що полюе.

— **Туча съ градомъ.** Въ Богданôвцѣ, другôй стацiи желѣзницѣ за Тернополемъ, настала дня 17 с. м. по великôй спецѣ — термометръ показувавъ въ тѣни 33° R. — велика злива съ градомъ и захопила людей та худобу въ поли. Дощь не падавъ, але лився струями змѣшаный съ градомъ величины малого волоского орѣха и знищивъ зовсѣмъ всѣ засѣвы. Згинуло ôтъ граду такожъ кôлька овець и богато дробю, а буря розôрвала кôлька будынкôвъ.

— **Пригода особливого рода.** Вп. читателѣ нашй пригадуютъ собѣ певно зъ нашихъ справоздань выборчихъ, що то дѣялося при выборахъ въ Чернôвцяхъ, и яка тамъ була пресiя, коли ажь зареквировано одинъ баталiонъ войска. Часть выборцѣвъ черновецкихъ, котра постановила внести протестъ противъ такого выбору посла до рады державнои, приказала отже въ часѣ найбôльшого розгару выборчого зробити фотографiю, щобы симъ наглядно показати, що дѣялося передъ ратушемъ, коли тамъ ôтбувалися выборы. Ходитъ ту головно о то, щобы показати, що на пляцъ выступило войско, коли его зовсѣмъ не було потреба.

— **Изъ стороны Олеська** доносятъ намъ: За порадою о. Данила Танячкевича въ Закомаря, закладаются „Правды“ на ладъ Закомарскои: заходомъ о. А. Пашковского въ Олеську; о. Колянковского въ Чехахъ, котрыхъ статуты вносятся рôвночасно до ц. к. намѣстництва до затвердженя. Въ Бѣлôмъ Камени, Турю и Ожидовѣ роблятся приготованя до заложеня такихъ „Правдъ“.

— **Въ женьскôй учительскôй семинаріи у Львовѣ** зробили испытъ зрѣлости, кромѣ (вычисленыхъ разъ) 8 кандидатокъ семинаріяльныхъ, ще двѣ кандидатки-приватистки именно: Емилія Шулякевичь (дочка бувшого холмского священика) и Сторожиньска (дочка народного учителя).

— **Матура въ Бродахъ.** Въ дняхъ ôтъ 11 до 17 с. м. ôтбувалася въ бродскôй гимназiи матура пôдъ проводомъ краевого инспектора п. Солтикеча. До испыту приступило 19 ученикôвъ публичныхъ и 2 приватистôвъ. Зъ 15 выдержавшихъ испытъ 3 ôтзначилися а 12 выдержало испытъ съ добрымъ успѣхомъ, мѣжь тыми Русины: Гнидка Стефанъ, Сѣрко Иванъ и Клубокъ Никифоръ. Одинъ получивъ поправку на 6 недѣль, двохъ репробовано на пôвъ року а одного на рôкъ.

— **Капелянами войсковыми** II-ои класы именованй оо. Володимиръ Громницкій, Александеръ Кобриньскій, Стефанъ Крижановскій и Матѣй Поповичь.

— **П. Василя Дрогомирецкого**, котрого въ Перемышли увязнейо за шпигуньство, а черезъ котрого ôтбулася свого часу строга ревизія въ львôвскôй гр. кат. семинаріи духовнôй, засудивъ судъ перемыскій на 2 мѣсяцѣ вязницѣ.

— **Для товариства „Шкôльна Помôчь“** зложили въ маю и червню слѣдуючй П. Т. пп.: Конст. Лучаковскій 1 зр., о. Ломницкій Іоанъ 5 зр., о. Теофиль Павликôвъ, крылошанинъ 5 зр., М. Гладишовскій 1 зр., о. Хотинецкій зъ Ярослава 1 зр., Волод. Коцовскій 1 зр., Ал. Ярема 50 кр., о. Касіянъ Куницкій 1 зр., о. Витошиньскій зъ Деляtына 1 зр., Яковчикъ зъ Сянока 50 кр., Кульчицкій А. зъ Вѣдня 1 зр., о. Дейницкій зъ Сокoли 2 зр., о. Галька зъ Дубковець 1 зр., Кимакович у Львовѣ 1 зр., В. Бурачиньскій зъ Перерocли 50 кр., о. Гавацкій въ Перемылова 1 зр., Марковъ Осипъ 50 кр.. Жуковскій зъ Кошлякъ 2 зр. — Выдѣлъ товариства складае симъ подяку вôимъ жертводателямъ.

— **Предплату на выдавництво рускихъ богословôвъ в. заг. „Кобзарь“** зложили дальше П. Т. пп. Іосифъ Чачковскій, директоръ школы реальнои въ Станиславовѣ; Тимко Киба, пѣвець въ Говиловѣ; Линовскій зъ Самбора; Яремкôвъ зъ Хшанова; о. Иванъ Гробельскій, префектъ гр. к. дух. сѣменища, І. Меруновичь, стражникъ скарбовый въ Дукли; М. Гавлиньскій, екoпед. почтовый въ Зборовѣ; М. Чемериньскій, учитель зъ Воробѣвки на 3 примѣрники; Л. Герасимовичь, ц. к. авск. суд. въ Збаражи; В. Шумляньскій зъ Середопôльця; А. Терещукъ зъ Тернополя; о. В. Громницкій, священикъ въ Лисятичахъ; В. Шумахеръ зъ Перемышля; о. Ю. Бачиньскій, сотр. въ Журавнѣ; Вецковскій зъ Познаня; Гельлеръ, ц. к. надпоручникъ въ Тульнѣ коло Вѣдня; К. Охничь въ Бѣрчи; А. Ванчаровскій зъ Перемышля; Т. Скирлиньска, надъинспекторова уряду цлового у Львовѣ; Семенъ Бѣлозоръ, философъ у Львовѣ; О. Саламонъ, авск. суд. въ Старôмъ мѣстѣ; А. Ливиньскій зъ Ключева малого; о. Порайко, сотруд. въ Станиславовѣ; о. Ив. Голинатый, свящ. въ Яричевѣ новôмъ; Д. Р. Гайдеръ, авск. суд. въ Копычинцяхъ; О. Левицкій, учитель зъ Топельницѣ; о. Е. Гузаръ, свящ. зъ Завалова; о. С. Петрушевичь, прих. въ Половôмъ; кс. Вацлавъ Закшевскій зъ Болехова; В. Глѣбовицкій, укôнченый богословъ у Львовѣ; о. Левъ Цегельскій, свящ въ Голосковичахъ.

— **Дрôбнй вѣсти.** Цѣсарь дарувавъ зъ приватныхъ фондôвъ громадѣ Махнôвци, пов. турчаньского 100 зр. запомоги на ôтновленье церкви. — Въ Пробôжнôй ôткрыта ôтъ дня 17 с. м. нова стацiя телеграфична съ денною службою. — При лосованю запомогъ зъ фундацiи бл. п. Пониньского, найбôльшій лосъ 852 зр. вытягнувъ Матѣй Зьелиньскій, робôтникъ кравецкій; другій 710 зр. Михаилъ Бембновичь, каменярь; третій 568 зр. Казимиръ Понурскій, робôтникъ пекарскій; послѣдный лосъ въ сумѣ 426 зр. взявъ Игнатій Тындыгъ, челядникъ шевскій. — Сильна холерина, подôбна до холеры, проявилась въ громадахъ Медуха, Медыня, Острôвъ и Комарôвъ коло Галича. — Конѣ гуцульскй запроваджено послѣдными часами въ Баварiи. На Буковинѣ закуплено именно жеребця и кôлька кобылъ, щобы расу гуцульскихъ коней зааклиматизувати въ бавarскихъ горахъ. — Испаньске министерство сконстатувало, що ôтъ часу выбуху холеры занедужало въ цѣлôй Испанiи 60.000 особъ на холеру а зъ тыхъ померло 17.000.

Вѣсти зъ Епархіи Львôвскои.

Презенту получивъ о. Алексей Слюсарчукъ, парохъ въ Ростокахъ на кап. въ Радôвцяхъ на Буковинѣ.

Грамоту на прив. сотрудн. въ Брязѣ получивъ о. Северинъ Борачокъ.

Ôтпустку получили оо. Іоанъ Однорôгъ, сотруд. въ Рожневѣ на 7 недѣль; Іоанъ Билиньскій, пар. Илавча на 6 недѣль.

Вѣсти зъ Епархіи Перемыскои

Сотрудництва получили: 1) въ Ярославли о. Іоанъ Карановичь; 2) въ Лѣтыни о. Волод. Чайковскій.

Ôтпустку для поратованя здоровя получили оо. Борсукъ Іоанъ зъ Кракова и Пелехъ Іосифъ зъ Ярославля.

Увôльненье ôтъ испыту конкурсового получивъ о. Николай Назаревичь, парохъ въ Сернахъ.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТКРАТУРА.

— **„Нового Зеркала“** ч. 13 зъ дня 1 (13) липня мѣститъ въ собѣ: Рускій гороскопъ, стихъ передовый; Шкаралупникъ (съ илл.); Словарець Вычосы; Зъ теки Вуйця Влодзя; Розговоры; Сельскй политики (съ илл.); Змѣна политики „Мира“; Выгадки. На послѣднôй сторонѣ бôльша иллюстрація съ написею: „Ой кобы не тая тройця, не сй два центавры — Розцвитала-бъ Русь въ спокою, и збирала-бъ лявры“.

Подяка

Банкови взаимныхъ убезпечень „Славія“ въ Празѣ и его Головному Заступництву у Львовѣ.

Дня 20-го цвѣтня с. р. навѣстивъ наше мѣсточко огонь, а межи многими иншими знищивъ такожъ и нашй будынки, асекурованй въ Банку „Славія“. Въ короткôмъ часѣ, бо вже 4-го мая с. р., зъѣхавъ повномочникъ „Славіи“ и въ присутности выбраныхъ зъ посередъ нашихъ честныхъ мѣщанъ мужѣвъ довѣрія, перевѣвъ ликвидацію згорѣвшихъ нашихъ будынкôвъ вѣрно и якъ найсовѣстнѣйше выплативъ намъ сейчасъ на мѣсци половину ôтшкодованя, проче же, по сповненю съ нашои стороны деякихъ формальностей, въ протягу кôлькохъ днѣвъ пôзнѣйше. За то хороше поведенье выражаемо Банкови „Славія“ нашу публичну подяку и припоручаемо той Банкъ кождому, хто хоче свое маймо убезпечити, яко найотвѣтнѣйше Заведенье асекураційне.

Богородчаны, 6-го червня 1885.

Василь Мартиній яко опѣкунъ Ивана Проця. — Катерина Сковроньока.

Потверджено зъ стороны начальства громадского: Каликъ.

Подяка.

Дня 9 липня с. р. попращалася съ симъ свѣтомъ по тяжкôй и довгôй слабости, поєднавшися съ Богомъ, жена моя Марія, зъ роду Витошиньскихъ, въ 20 роцѣ житя переживши зô мною якъ найщасливѣйше несповна 17 мѣсяцѣвъ.

Житье мое ôтъ тои хвилѣ зломане, а однако правдиву осолоду почувъ я въ собѣ дня 11 с. м., коли увидѣвъ жаль сердечный, що походячи зъ серця ôтбивався на лици всѣхъ присутныхъ похоронови Покôйнои. Огцѣ духовнй зъ близшихъ и дальшихъ сторôнъ зъѣхалися и перенѣсшися въ мое положенье по силамъ своимъ старалися мене потѣшати и скрѣпляти зломаного мого духа.

Не могучи зъ жалю словами подякувати, складаю симъ прилюдну подяку П. Т. Огцямъ: Борысѣкевичу зъ Зарваницѣ, Михалевичу зъ Бѣлобожницѣ, Лавровскому зъ Долгого, Багриновичу зъ Вишнѣвчика, Писецкому зъ Котузова, Левицкому зъ Вербова, Застирцеви зъ Мозолôвки, Сѣменовичу зъ Бобулинець, Манастирскому зъ Петликовець, Лотоцкому зъ Половець, Лотоцкому зъ Бучача, Дымушевскому зъ Кійданова, Шустови зъ Оссовець, Бабякови зъ Пилавы, Дудикевичеви зъ Пôдгаець, Олесницкому зъ Переволоки, Зафіовскому зъ Бѣлявинець, Цегельскому зъ Струсова, Копертыньскому зъ Супранôвки и Завистовскому зъ Вишнѣвчика за участь въ похоронѣ, а Впр. о. совѣтнику Багриновичу за прощальне слово.

Дякую Зарваницкому хорови, интелигенціи мѣсцевôй и замѣсцевôй и парохіянамъ Зарваницкимъ за присутнôсть на похоронѣ и за звеличенье того-жь.

Дякую тымъ тысячамъ вѣрныхъ, що прибувши до насъ въ день св. Апп. Петра и Павла, посѣщаючи тѣло Покôйнои, за ей душу молитвы до Всевышнѣго заносили и на мѣсце вѣчного ôтпочинку, найдорожшу мою подругу ôтпровадили.

Заразомъ дякую и ВП. Панамъ дру Гладышовскому зъ Тернополя, дру Змѣнковскому зъ Гусятына, дру Штеклеви зъ Чорткова а особливо дру Обтуловичу зъ Бучача за лагодженье невылѣчимои хоробы.

Но найсердечнѣйшу подяку складаю симъ Впр. о. совѣтнику и декану Михаилови Борисκевичеви, пароху Зарваницѣ за правдиво ôтцѣвску опѣку якъ въ часѣ слабости Покôйнои такъ и по ей похоронѣ, и за ту любовь та сочувство, що такъ Покôйнôй якъ и менѣ все оказувавъ.

Антôнъ Копертыньскій,
сотрудникъ въ Зарваници.

Подяка.

Премудрôсть Всевышнѣго укоротила туземну вандрôвку нашого дорогого товариша Михаила Любовича. Похорономъ сироты занялись мы, а Впр. о. ректоръ, поспѣшивъ намъ щиро въ помôчь своею радою. На наше прошенье ôтслужили ще передъ похорономъ парастасы Веч. оо.: д-ръ Мѣльницкій и д-рандъ Гробельскій. На похороны поспѣшили ласкавѣйше нашй Впр. оо. настоятелѣ: ректоръ Бачиньскій, Дольницкій, д-ръ Мѣльницкій и д-рандъ Гробельскій; дальше оо. крылошане: Вѣличко, Павликôвъ, совѣт. конс. и парохъ св. Петра и Павла Василевскій; оо.: Темницкій, Войнаровскій и Яримовичь; такожъ Веч. о. д-ръ Вацка, проф. и деканъ выд. теол. и о. д-ръ Мазуркевичь, котрый зволивъ провадити латиньскій

кондуктъ. Всѣ питомцѣ латиньского обряду причинились до звеличаня походу, якъ также и численно зобрана публика. Надъ гробомъ отправили Впр. оо.: ректоръ Бачиньскій и д-ръ Мазуркевичь, а о. Дольницкій сказавъ гарну надгробну бесѣду.

За тй безинтересовнй труды складаємъ симъ прилюдну, щиросердечну подяку всѣмъ ВПр. ОО., якъ также и всѣмъ П. Т., що причинились до звеличаня похоронов нашого товариша. Одночасно складаємъ особенну подяку Воч. оо.: Дольницкому, д-ру Мѣльницкому и д-ранду Гробельскому за отправленье поминального Богослуженя въ октаву смерти покойного Михаила.

Во Львовѣ, дня 16 лат. липня 1885.

Питомцы гр. кат. духовной Семинаріи,
други-товаришѣ покойного.

Конкурсъ.

Ч. 390. Съ початкомъ року школьного 1885/6 найде умѣщенье въ Рускій Бурсѣ св. О. Николая въ Станиславовѣ 6—7 новыхъ кандидатов изъ школъ середныхъ (т. е. гимназіяльныхъ и реальныхъ) подъ условіями:

I. Родичѣ, взглядно опѣкуны зволятъ найдальше до 1 (13) серпня с. р. свои прошеня (безъ стемпля) надолати до Выдѣлу Братства на руки подписаного предсѣдателя. До того прошеня треба долучити: 1) метрику хрещеня; 2) свѣдоцтво убожества; 3) свѣдоцтва школьнй; 4) свѣдоцтво моральности. если кандидатъ не ходивъ до школы публичной; 5) декларацію родичѣвъ, взглядно опѣкунов, около которй они за кандидатов въ грошахъ, а около въ натуралiяхъ доплачувати обовязуются; 6) свѣдоцтво здоровя, щепленои оспы и способности до спѣву.

Кандидатов, котрй въ роцѣ минувшомъ були питомцями Бурсы, условія подъ 1) и 3) наведенй не дотычатъ.

II. Отъ кандидатов вымагаеся дальше: 1) отличного успѣху въ науцѣ: 2) цѣлковитого здоровя; 3) хорошого до спѣву голосу; 4) кандидаты же, котрй выкажутся голосомъ сопрановымъ, будутъ мати першеньство передъ другими кандидатами и при прочихъ рovныхъ свойствахъ съ ними; 5) торочнй питомцѣ повинній безъусловно передъ принятьемъ своимъ зложити завчасу до касы Бурсы залеглй належитости.

III. Отець або опѣкунъ принятого въ Бурсу питомця обовязаный: 1) вписатися въ члены Братства св. о. Николая, складаючи звычайну членьоску вкладку 5 зр. въ першомъ, а по 1 зр. въ слѣдующихъ рокахъ; 2) уплатити на зъупотребленье инвентаря 2 зр. въ першомъ роцѣ, а по 1 зр. въ слѣдующихъ рокахъ; 3) зложити на приборы школьнй и другй потребы питомця 5 зр.; 4) за питомцѣвъ зъ чотырохъ клясъ низшои гимназіи мѣсячно доплачувати до касы Бурсы на удержанье инструктора по 1 зр; 5) деклярованую околькость доплаты уплачувати зъ горы въ ратахъ мѣсячныхъ або квартальныхъ.

IV. На вступѣ въ заведенье повинній питомцѣ выказатися достаточнымъ бѣльемъ и одежею, именно кождый повиненъ мати: 6 сорочокъ, 6 другого бѣля, сѣнникъ, коцикъ або ковдру, подушку, 4 пошевки, 6 ручниковъ, 4 простирала, також подвойну обувь, одѣжь лѣтну и зимову.

V. Желаючй получити отвѣтъ на внесене прошенье, зволятъ долучити карту кореспонденційну съ точнымъ своимъ адресомъ, а если кромѣ того додадутъ марку почтову на 20 кр., то получатъ свои прилоги за почтовымъ реценисомъ.

Примѣтка. Принятй въ число питомцѣвъ Бурсы, повинній 19 (21) серпня с. р. о годинѣ 3-ой по полудни явитися въ канцелярiи Бурсы (улиця Середна).

Отъ Выдѣлу Братства св. О. Николая.

Станиславовъ дня 3 (15) липня 1885.

Т. Шанковскій
предсѣдатель Бурсы св. О. Николая.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручае 1315 54—?

росу красоты и всякй косметики такъ черезъ мене якъ и иншй фирмы поручанй.

Ц. к. генеральна дирекція

австрійскихъ желѣзниць державныхъ.

Вышнесъ въ пляну ѣзды важный отъ 1 червня 1885 р.

Отходятъ зо Львова:

Поѣздъ мѣшаный о 6 год. рано до Стрыя.
Поѣздъ особовый о 11 год. 25 мин. передъ полуднемъ до Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ особ. о 7 год. 10 мин. вечеромъ до Стрыя, Станиславова, Гусятына, Хирова.

Приходятъ до Львова:

Поѣздъ особов. о 8 год. 5 мин. рано зъ Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ особ. о 4 год. 15 мин. по полудни зъ Стрыя, Станиславова, Хирова
Поѣздъ мѣш. о 2 год. 10 мин. въ ночи зъ Гусятына, Станиславова, Стрыя, Хирова.

Отходятъ зъ Станиславова.

Поѣздъ особовый о 9 год. 40 мин. передъ пол. до Стрыя Львова, Звардоня.
Поѣздъ мѣшаный о 10 год. передъ полуд. до Гусятына.
Поѣздъ особовый о 6 год. 28 мин. до Стрыя, Львова, Звардоня и о 11 год. 13 мин. вечеромъ до Стрыя, Львова и Нового Санча.

Приходятъ до Станиславова.

Поѣздъ мѣшаный о 4 год. 48 мин. рано въ Нового Санча Львова, Стрыя.
Поѣздъ особовый о 9 год. 2 мин. передъ полуд. въ Звардоня, Стрыя.
Поѣздъ мѣшаный о 5 год. 37 мин. по полуд. зъ Гусятына.
Поѣздъ особовый о 5 год. 51 мин. по полуд. зъ Звардоня Львова и Стрыя.

Смолова тектура дахова
(Stein-Dachpappe)

въ плытахъ и звояхъ якъ такожь и цвяхи до нихъ, готову масу терову до помазуваня дахов, теръ зъ вугля камѣнного и деревяный, смолу асфальтову, щѣтки до помазуваня поручае въ найлѣпшихъ родахъ и по цѣнахъ найприступнѣйшихъ

ГИБНЕРЪ и ГАНКЕ
у Львовѣ.

Матеріи на одѣжь

лишь зъ тревалои вовны овечои для мужчины середного росту

3.10 метры на одиу одѣжь } за зр. 4·96 кр. зъ доброи вовны овечои; „ „ 8·— „ зъ лѣпшои вовны овечои; „ „ 10·— „ зъ тонкои вовны овечои; „ „ 12·40 „ зъ дуже тонкои вовны „

Пледы до подорожи за штуку зр 4, 5, 8 ажь до зр 12·— Дуже красна одѣжь, споднѣ, иберцигеры, матеріи на сурдуты и плащѣ отъ дощу, тифль, льоденъ, комисъ, камгарнъ, шевіотъ, трико, сукна для дамъ и на биляры, перувіенъ, доскинъ поручае

Заложеный **Joh. Stikarofsky,** — 1866. —

Складъ фабричный въ Бернѣ.

Взоры франко. Карты взорцевй для панов кравцѣвъ **нефранкован. За послѣплатою** на звышь 10 зр **франко.**

Я маю завсѣгды складъ сукна больше якъ за 150.000 зр. а. в. и тому легко зрозумѣти, що въ моей всесвѣтной торговли позстае богато **останковъ** довжины отъ 1 до 5 метров, лишь я змушеный такй останки отпускати по богато отъ коштовъ выробу **низшихъ цѣнахъ.** Кождый розумно мыслячій человѣкъ мусить змѣркувати зъ такихъ малыхъ останковъ не можна **жадныхъ взорцѣвъ** посылати, бо прецѣ при кольксотъ замовленяхъ зъ тыхъ останковъ въ короткомъ часѣ нѣчого бы не лишилося. Для того есть то чистый **обманъ,** коли фирмы суконъ инсеруютъ о взорцяхъ зъ останковъ и въ такихъ случаяхъ суть тй взоры оттяти зъ поставовъ а не зъ останковъ а цѣли такого поступованя суть зрозумѣлй.

Останки, котрй не годятся можутъ отмѣнятися або отсылаются грошѣ.

Кореспонденціи принимаются на мовахъ: нѣмецкой, угорскій, ческій, польскій, италійскій и французскій. 1311 (22—20)

Старшій мельникъ,

котрый бувъ занятый въ млынахъ вальцевыхъ найновѣйшои конструкціи якъ также и при ческихъ и въ своимъ званю есть всесторонно образованый, пошукуе у властителѣвъ млынов въ Галичинѣ або въ Россіи посады. Знае языкъ ческій и нѣмецкій и потрафитъ вести цѣлу манипуляцію мельницку. Ласкавй зголошеня приймае подъ адресою: І. Г. Администрація „Дѣла“.

Огнетревалй и безпечнй отъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблений съ американьскими замками и паскилёвыми засувками продаю дуже дешево

СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,
1390 14—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**
(Просится о кореспонденцію въ нѣмецкомъ языцѣ.)

Глядится учителя домового

для 3 дѣтей, всѣ зъ 4 клясы школъ народныхъ. Пожаданый бувъ-бы укончены семинаристъ. О близшй условія просятъ отнестися подъ адресою: О. А. Танчаковскій, парохъ въ Дунаєвѣ; почта тамъ-же.

Техникъ хемикъ
рускои народности

могъ-бы одержати посаду въ фабрицѣ хемичныхъ матеріялов въ Кіевѣ.

Охочій могъ бы достати на рокъ або два запомогу, щобы поѣхавъ до Вѣдня и тамъ вывчивоя хеміи, а оподля що найменше черезъ три роки працювавъ въ дотычной фабрицѣ въ Кіевѣ.

Близшй вѣсти удѣлитъ редакторъ „Дѣла“. 2—3

ФАРБЫ
ДО мальованя дахов

найлѣпшои якости, тертй въ подвойно вареномъ покостѣ, доставляю до кождои стаціи желѣзничои франко — дешевше якъ кожда конкуренція!

Гибнеръ и Ганке
1381 (7—?) **у Львовѣ, Рынокъ ч. 38.**

Ц. к. придворна ліярня дзвонов
П. ГИЛЬЦЕРА въ Винеръ-Найштадъ

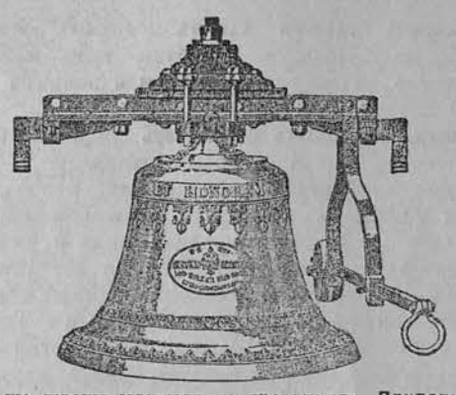

поручаєся до **замовлень дзвонов и гармоничныхъ складъ всякои величины и голосу.** За напередъ означеный голосъ або акордъ якого дзвонка, якъ также за найлѣпшій металь гварантуєся. Монтованье до дзвонов приспособлюе ся **на способъ уприв. съ головами зъ кованого желѣза.** Черезъ се моитованье можна великими дзвонами дуже легко дзвонити и можна ихъ колько небудь разов обернути такъ, що серце бє за кождымъ разомъ въ иншe мѣсце, черезъ що дзвоны выскютъ на тревало сти. **Припоручаня** выконуются якъ найскорше, точно и **дуже дешево** при **найвыгоднѣйшихъ условіяхъ заплаты.**

Гармоничнй дзвонки до престолов съ сильными и голосными дзвоночками.

Зъ альпаки: 1 складъ съ 4 дзвон. по 14 зр., 1 складъ съ 3 дзв. по 11 зр.
Зъ мосьондзу: 1 „ „ 4 „ „ 10 „ 1 „ „ 3 „ „ 8 „

Отзначеня: Выстава вѣденьска 1873, два медалѣ за поступъ за складъ дзвонов для вѣденьскои Votivkirche 260 сотнарov ваги. Выстава промысл. у Вѣдни 1880 зол. медаль.

Заложена 1838. Доставила 3946 дзвонов, 1,080.370 кильограмов ваги. Зъ сего до Вѣдня для 31 церквей 83 штукъ дзвонов 86.069 кильогр. ваги разомъ и 2 дзвоны до годинников для нового ратуша 3345 клр ваги.
1288 **Надвыжка коштов даромъ.** 14—24

„НАРОДНА ТОРГОВЛЯ“
у Львовѣ, Станиславовѣ, Перемышли, Тернополи и Дрогобычи

поручае изъ своихъ богато заосмотреныхъ складовъ

по дешевыхъ цѣнахъ

Кау, Чеколяду, **Чай,** Цукоръ, Оливу, **Оцетъ,** Сыры швайцар., брындзю, **Мѣдъ** прѣсный и питн., Овочѣ южній, Корѣнье, Сардинки, селедцѣ, Горѣвки,

Ликеры, Румъ, **Вина въ бутилькахъ и барылкахъ,** Мыло, мылка до рукъ, Крохмаль, фарбку, Корки, Смаровило на ножѣ, **Свѣчи** церк. и стол., **Воскъ,** Цвѣты до свѣчокъ, Кадило, Карты,

Воды минеральній, Всякй роды щѣток (тоалетній, до подлоги, до обуви и до коней), Масу до подлогъ, **Шварцъ безъ витріолю,** Папѣръ, Пера, ручки, Оловцѣ, **Лякъ,** Чорнило (атраментъ), Порошокъ на овады.

Цѣнникъ высылаеся на жаданье франко.

5 до 6 килограмовыхъ посылокъ почтова оплата выноситъ немного, такъ що оплатится и зъ найдальшихъ сторонъ замовляти потрѣбній для дому артикулы.

Вступаючй въ члены товариства „Народна Торговля“, платятъ вписового 1 зр. и удѣлъ найменше одинъ, выносячій 10 зр. Той удѣлъ остаеся власностею члена и опроцентовуеся дивидендою, котрои высота назначаеся по укончено рочныхъ рахунковъ. „Народна Торговля“ принимае также грошѣ на щадничй книжочки и платитъ отъ нихъ 5%. (76) 3—?

Дентиста-лѣкарь

А. ШТАЙНЪ
въ Тернополи

подае до вѣдомости поважаной П. Т. публицѣ, що за помочею ново винайденыхъ средствъ выконуе всякй операціи устъ и зубовъ безъ найменшого болю; особливо знаменито дѣлаютъ тй средства при вырываню зубовъ и коренѣвъ такъ що при уживаню средствъ тыхъ не лишѣ болю але навѣть найменшого чутя нема. Пломбованье, чищенье зубовъ и выправлюванье штучныхъ зубовъ и щокъ выконуе поволя найновѣйшои методы американьскои. (1—3)

Для урядовъ, канцелярій, приватныхъ особъ и т. д., щобы заощадити часъ и трудъ

дуже поручаеся

волика таблиця множеня, безъ похибокъ, Стефана Бернарди, урядника желѣзничого. Цѣна есть такъ незначна, що дѣйстно шкода було-бы, якъ-бы такои таблицѣ въ котромъ домѣ не було. За надсланьемъ 35 кр. ав. в. въ маркахъ почтовыхъ або за перекасомъ почтовымъ до автора въ Льошничь (Losoncz) на Угорщинѣ высылаеся пожадане и пожиточне дѣло франко. 1402 9—10

Потребую доброго рисовника, обзнакомленого такожь съ будовлями надземными (Hochbauten) и свѣдущого рускаго языка и письма.

Прошу о зголошеня съ свѣдоцтвами въ якъ найкоротшомъ часѣ.

Василь Нагорный
Львовъ ул. Городецка ч. 39.

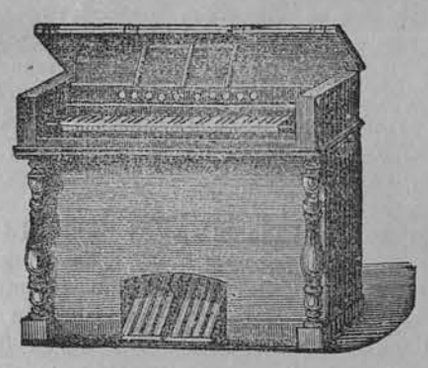

ОПОВѢЩЕНЬЕ.

Понеже знаю, що Высокоповажанй Отцѣ духовнй уряджуютъ при церквахъ хоры, прото **поручаю мою**

ФАБРИКУ ГАРМОНІЮМЪ (або ФИСГАРМОНІЮМЪ) ДО УЧЕНЯ СПѢВУ.

Высокоповажаный п. проф. Н. Вахнянинъ купивъ до рускои гимназіи у Львовѣ инструментъ мого выробу и може дати Высокоповажанымъ Отцямъ духовнымъ о томъ дуже пожиточномъ инструментѣ найлѣпшу информацію.

Цѣна тыхъ инструментов отъ **70 зр. а в.** и высше. Дае также на раты.

Съ поважаньемъ
ІОАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ,
1372 15-? властитель фабрики органов и гармоніюмъ у Львовѣ, ул. Хоршина, Ч. 9.

Накладомъ Редакціи „Дѣла“ выйшли доси:

1. **Въ оборонѣ чести** зъ нѣмецкого *Г. Раймунда,* 3 томы въ 1 книжцѣ. Цѣна 2 зр. 50 кр. (съ пересыл. 2·70)
2. **Дымъ,** зъ россійского *И. Тургенева.* Цѣна 1·50 зр. (съ перес. 1·70)
3. **Стефанъ Лаврентій,** зъ англійского *Едвардса.* 2 томы въ 1 книжцѣ. Цѣна 2 зр. 70 кр. (съ пересыл. 2·90)
4. **Любовь Убогого Молодця,** зъ французского *Октава Фейлета.* Цѣна 1 зр. 20 кр. (съ пересыл. 1·30)
5. **Новорочнй Дзвоны,** зъ англійского *К. Дикенса.* Цѣна 60 кр. (съ пер. 70 кр.)
6. **Грошѣ а праця,** зъ шведского *Дядька Адама.* 3 томы въ одной книжцѣ. Цѣна 3 зр. 20 кр. (съ пер. 3·40)
7. **Мѣщаньске племя,** зъ нѣмецкого *Г. Раймунда.* Цѣна 1 зр. 20 кр. (съ пересыл. 1·35)
8. **Зъ великого свѣта.** зъ французского *Октава Фейлета.* Цѣна 80 кр. (съ перес. 90)
9. **Фромонтъ молодшій и Рislеръ старшій,** зъ французского *Додета.* 2 томы въ 1 книжцѣ. Цѣна 1 зр. 80 кр. (съ перес. 2 зр.)
10. **Золотый Человѣкъ,** зъ угорского *М. Іокая.* Цѣна 1 зр. 80 кр. (съ пересылкою 2 зр.)
11. **Два мѣста,** зъ англійского *К. Дикенса.* Цѣна 2 зр. (съ пересыл. 2·20)
12. **Мертвй душѣ,** зъ россійского *М. Гоголя* (съ портретомъ автора). Цѣна 1·80 (съ перес. 2 зр.)

Хто купуе найменше за 10 зр., достае 20% рабату.

Кромѣ того можна черезъ Администрацію „Дѣла“ достати:

Безталанне Сватанье, образъ зъ галицкого житя, написавъ Василь Барвѣнокъ (В. Барвѣньскій). Цѣна 80 кр. (съ перес. 90 кр.) Весь доходъ призначеный на фондъ стипендійный имени Володимира Барвѣньского.

Скошеный Цвѣтъ, повѣсть Володимира Барвѣньского. Цѣна 1 зр. (съ пересыл. 1·20) Цѣлый доходъ призначеный на памятникъ Володимира Барвѣньского.

Кобзарь Т. Шевченка ч. I, оправленый въ полотно и съ вызолоченымъ заголовкомъ, съ портретомъ и короткою житьописею поета. Цѣна 40 кр. (съ перес. 45 кр.)

Украиньскй Гетьманы Выговскій и Юрій Хмельницкій, Ив. Левицкого (Нечуя). Цѣна 20 кр. (съ пересыл. 25 кр.)

Переводы Ос. Шухевича. Цѣна 80 кр. (съ перес. 90 кр.

Всѣ повыснй книжки суть найотвѣтнѣйшй на подарунки.

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка подъ зар. К. Беднарского.

Ч. 75 и 76. Львôвъ, Четверъ 11 (23) липня 1885. **Рôчникъ VI.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.

Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка. Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье

Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Реклямаціи неопечатанй вôльнй ôтъ порта.

Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallnschgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовй уряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул, д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи:* *для Россіи:*
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

Запросины до предплаты.

Съ днемъ 1 (13) липня розпочався другій пôврôкъ, взглядно третій кварталъ сегорôчного выдавництва „Дѣла“. Пригадуемо се нашимъ Вп. Читателямъ и просимо ихъ **поспѣшити съ предплатою и вырôвнаньемъ залеглостей**, бо независима часопись руска може стояти и дѣлати въ загальну користь рускои народности и церкви тôлько при щирôй матеріяльнôй запомозѣ Вп. Читателѣвъ.

Наше „Дѣло“ ôтъ часу свого заснованя до нынѣшного дня стоитъ крѣпко и неустрашимо на сторожи правъ руского народа, а заохотою и ôтрадою въ нашихъ трудахъ есть для насъ та симпатія и довѣрів, якими „Дѣло“ тѣшится скрôзь на Галицкôй Руси. Мы вѣруемо въ красшу будучнôсть галицко-руского народа и тая вѣра каже намъ въ нынѣшну сумну пору съ цѣлымъ жаромъ душевнымъ вести дальше тяжку свою працю для загального добра всѣхъ Русинôвъ. Матеріяльна помôчь П. Т. Читателѣвъ улекшитъ намъ нашу важку задачу.

Редакція и Администрація „Дѣла“.

Наше положенье.

II.*)

Мимо того, що анѣ въ доровѣ урядово-административнôй, анѣ въ доровѣ конституційнôй ôтъ неприклонныхъ намъ або не потребуючихъ насъ бôльшостей парляментарныхъ мы въ дѣлѣ нашого національного розвою въ нынѣшныхъ обставинахъ сповненя своихъ жадань добитися не можемо, — мимо того положенье наше политичне не есть того рода, щобы мы о будучности своѣй могли хочь-бы на хвильку сумнѣватися.

Живй организмы, якимъ объявляется нашь рускій нарôдъ, не потребуютъ боятися политичнои а тымъ менше національнои смерти. А навѣть и значнѣйша застоя въ розвою буде неможлива, коли на перекоры внѣшнымъ непріязнымъ обставинамъ якъ-разъ пôдъ теперѣшну труднѣйшу пору возьмемося до дѣла съ бôльшою ще енергіею и вытревалостею. Поля до роботы органичнои у насъ богато. Ледви деякй нивы засѣянй зерномъ добра, другй лежатъ ще облогомъ, а на деякихъ колючй бодяки приглушили здоровый засѣвъ. И орати, и сѣяти, и полоти треба намъ именно пôдъ теперѣшный часъ, коли по неудачахъ выборчихъ въ однои стороны нашй „десперaты“ будутъ старатися вщепити въ нарôдъ *безнадѣйнôсть*, а въ другои стороны „свѣжо упеченй политики“ по указу своихъ хлѣбопôдателѣвъ въ вѣденьскôмъ парляментѣ будутъ мусѣли *мовчати*, вахльороформованй пустою надѣею, що „tak zwana sprawa ruska“ колись, при свобôднѣйшôмъ часѣ и при лѣпшôмъ гуморѣ олигархôвъ нашихъ, полагодится у насъ дома.

Робота наша повинна бути передъ всѣмъ позитивна, въ другôй же линіи повинній мы стерегчи нашь нарôдъ передъ деморализацією.

Позитивну роботу повинній мы внести у всѣ рускй школы: въ народній, въ гимназію, на рускй катедры львôвского и черновецкого университету, въ бурсы, у всѣ нашй товариства просвѣтній и економичній, въ читальнѣ и въ загалѣ на всѣ поля, на котрыхъ дитинѣ, молодцеви и старшому темнѣйшому братовиРусинови подаѣся наука, або де ходитъ о показанье ему дорôгъ до поправы матеріяльного быту. Тамъ нынѣ треба насъ бôльше, чимъ послôвъ въ соймѣ краевôмъ або въ думѣ державнôй, бо тамъ спочивае запорука силы національнои, за котрои розвитьемъ въ конечности небавомъ слѣдувати мусятъ всякй успѣхи парляментарній. Кожда одиниця руска — дорога для насъ и кожда въ нихъ муситъ прійти до свѣдомости своихъ чоловѣчихъ, громадяньскихъ, горожаньскихъ, національныхъ и политичныхъ правъ и обовязкôвъ, коли маемо казати: мы народъ!

Нашою програмою на теперь и на пôзнѣйше повиненъ бути окликъ: **Все для народу и все черезъ нарôдъ!** Мы повиннй набути переcвѣдченя, що лишь масы народу, пôднятй на высшій степень культуры и доведенй до лучшого матеріяльного быту, зъумѣютъ выробити народови нашому поважне и рѣшаюче становище политичне въ Австріи. Безъ того политика наша буде заѣдно circulus vitiosus. Права нашй мы мусимо здобути собѣ — силою народа.

Указана робота не есть впрочѣмъ для насъ нова. Мы перенялись нею вже ôтъ кôлькохъ лѣтъ и она несе намъ не малй плоды. Але нынѣ треба намъ ей розширити на весь край, въ кождый заулокъ и повести ей интензивно, приложитись до неи съ всякою енергіею. Се задача нынѣшнои хвилѣ!

Коли Австріи до обороту долитавскои державнои машины выстаютъ другй народы безъ насъ Русинôвъ, то даймо ѣй на часъ вôльнй руки. Тымъ на дѣлѣ не зрѣкаемося ще права въ догôднѣйшôй а може и прикрѣйшôй хвили явитись въ обохъ парляментахъ численнѣйше и съ всею рѣшимостею, опертою на масахъ, свѣдомыхъ своихъ правъ, зажадати полагодженя нашихъ потребъ. Доки не покажемо силы и то силы значнои, доти не покушаймося навѣть ôтограти въ Долитавщинѣ ролю рѣшаючого елементу. Прикре се може накликуванье, але доконечне. Колись, може навѣть въ невдовзѣ, розбудивши масы, запоручимо собѣ за то и національне существованье и политичне становище въ краю и державѣ однымъ а котомъ. Ôтъ жебраня — мы мусимо ôтказатися разъ на все. Нарôдъ, що хоче существовати, муситъ поводитися съ достоиньствомъ. Справа руска не есть справою двору и попôвства, справою родового шляхтича и хлопа, але есть она справою двохъ въ лици конституціи рôвноуправненыхъ народôвъ и може бути полагоджена лишь тыхъ правъ взаимнымъ узнаньемъ. Рѣшити справу руску средствами паліятивными не можна. До того потрѣбно взаимного порозумѣня, опертого на твердôй пôдставѣ цѣлковитого рôвноуправненя. Хто инакше думае, надъ того проектомъ, якъ надъ пустою теорією, можна перейти до порядку дневного въ интересѣ обохъ народôвъ. Паліятивнй средства, то кусень хлѣба, поданый бѣдному на одинъ день житя, за що жебракъ нѣколи не бувае вдячный.

Отже коли до рѣшеня рускои справы лишаеся лишь одна нами показана дорога и коли вступити на ту дорогу анѣ Полякôвъ анѣ правительство центральне не змусимо другимъ средствомъ кромѣ силы національнои, то чому-жь намъ не будити сеи силы заразъ всѣми можливыми легальными способами?

Толкувати широко и всесторонно о средствахъ, якй доведутъ насъ до цѣли, се рѣчь досыть злишна. Кождый патріотъ рускій знае ихъ и зъумѣе ихъ зъужити. Оно мовь-бы записано въ души кождого, чимъ мае бути священикъ для своихъ громадянъ, чимъ учитель для молодежи, чимъ кождый интелигентный чоловѣкъ для читалень, бурсъ и товариствъ всякого рода. Але на то мусимо звернути увагу просвѣченого загалу руского, що по-при подаванье позитивнои науки и етичныхъ основъ, намъ треба именно выробляти честнй и твердй характеры, неначе-бъ задачею нашою було по недостатку родовои и грошевои аристократіи, вытворити у себе аристократію розуму и честноты.

Що въ образованю масъ неприклоннй намъ елементы добачаютъ велике небезпеченьство, о тôмъ свѣдчатъ найкрасше частй ихъ крики и войки на тематъ о гиперпродукціи интелигенціи. Выстарчитъ прочитати кôлька циселъ побожного „Czas-у“ або „Теку Станьчика“. Всюды розбираеся тамъ пытанье, чи порадно було-бы просвѣчати масу народу? „Станьчики“ суть навѣть противнй закладаню шкôлъ народныхъ, а у „подолякôвъ“ „lud“ завдно ще „nie warta oświecać“. Видко, що есть ще люде, котрымъ темнота на руку. Лоевй краковскй свѣчки думаютъ посередъ загальнои темноты свѣтити свѣтломъ сонця, а „подоляки“ боятся при свѣтлѣ „ludu“ осмалити собѣ тй нетлянй крылцята, на якихъ нынѣ такъ безпечно буяютъ. Сей поглядъ о злишности просвѣты масъ закрався послѣдными часами навѣть и въ деякй псевдо-рускй органы, хотяй крыхту въ ôтмѣннôй формѣ. Одинъ въ сихъ органôвъ поставивъ именно пытанье о хосенности такъ численно закладаныхъ читалень, а другій домагався контролѣ властей надъ сими молодыми институціями, оба же, здаеся, въ несвѣдомости, затрубѣли въ дуду олигархичну. Есть то знаменемъ великого анахронизму въ культурныхъ понятяхъ. Люде тй забуваютъ

*) Першій роздѣлъ сеи статіи сконфискувала ц. к. прокураторія державна. Въ нѣмъ була дуже объективна бесѣда про ôтносины галицкихъ Русинôвъ до польскихъ партій въ соймѣ и до парляментарныхъ партій въ радѣ державнôй. — *Ред.*

Давнй попы и дяки на Украинѣ.

(*Дальше.*)

Въ той часъ приѣхали до дѣда мого, котрому було вже бôльше нѣжь 50 лѣтъ, пôсланцѣ ôтъ громады, котра добре его знала, съ просьбою принятй *парохію* ихъ. Не довго думавши, дѣдъ теперь постановивъ *покинути вандрôвне житье*. Але явилася перешкода: село, въ котрôмъ ему предложено парохію, належало до василіянського монастыря, що находився въ найблизшôмъ мѣстѣ и утримувавъ звѣстнй въ краю школы, котрыхъ привилегіи, якъ и другихъ шкôлъ, россійскій урядъ вновнѣ потвердивъ. Монастырь володѣвъ въ тôмъ селѣ церквою и парохіею, присылаючи своихъ монахôвъ якъ для заряду маеткомъ, такъ и для богослуженя. Высадити Василіянъ зъ парохіи годѣ було, ôтняти ôтъ нихъ церковь трудно. Але всѣ старй люде добре памятали, що передже у нихъ було *благочестіе* и пôпъ бувъ *благочестивый*, а потôмъ богатый польскій вельможа, володѣлець дуже великихъ добръ въ краю, призвавъ въ свое мѣсто Василіянъ, заложивъ школы и ôтдавъ имъ въ руки и то село съ церквою, ôтправивши *благочестивого* попа. Прійшовши въ то село, дѣдъ мôй узрѣвъ на одвѣрку вхôдныхъ церковныхъ дверей вырѣзану надпись, котра говорила о часѣ побудованя „*сего православного храма*“. Надпись на однôмъ зъ церковныхъ звонôвъ говорила, що ôнъ пожертвованый для того самого „православного“ храма. Недовго думаючи, громада урадила показати тй доказы о належности храма православному архіерею въ оригиналѣ и просити его пôмочи, абы вернено ѣй сей храмъ. Приготовили возы, выломили дверѣ съ одвѣркомъ, зняли звôнъ, повкладали на возы, посадили на нихъ мого дѣда и кôлькохъ депутатôвъ ôтъ громады и ôтослали ихъ въ Переяславль до епископа (епископска катедра потôмъ перенесена зъ Переяславля въ Полтаву), котрому зъ-давна поручено було завѣдувати дѣлами православныхъ въ польскôй Украинѣ, части Волынѣ и Подôля. Доказы були дуже важкй: пôсланцѣ були съ ними и передъ архіереемъ, и въ консисторіи, де всѣ писарѣ, „повѣтчики“ и члены реготалися, якъ напередъ рослый и крѣпкій дѣдъ мôй нѣсъ на засѣданье семипудовый звôнъ (пудъ = 40 фунтôвъ), а за нимъ депутаты тащили дверѣ съ одвѣркомъ. Всѣ екзамены (на стихарь, на діяконство, на ерейство) дѣдъ мôй здавъ добре и въ два мѣсяцѣ пройшовъ всѣ степени, ôтбувъ *обученіе* (практичну вправу въ богослуженю пôдъ проводомъ попа, призначеного архіереемъ) и вернувся въ свою парохію, въ котрôй заставъ уже церковь въ рукахъ своихъ парохіянъ. Василіяне цѣлкомъ притихли, побудували капличку и въ нѣй правили свое уніятске богослуженье.

Василіяньскій монастырь въ мѣстѣ и при нѣмъ школы були до польскои революціи 1831 р. До того жь року було въ рукахъ монастыря и село, парохія мого дѣда*). Такимъ чиномъ у дѣда мого, котрый живъ до 1837 року, разъ-у-разъ въ сусѣдахъ були василіяньскй монахи, управителѣ маетку, котрй не могли рôвнодушно згадувати о тôмъ, що они володѣли церквою и парохіею, о давнôмъ пановаю уніи въ краю. Але дѣдъ мôй бувъ миролюбивый и живъ въ пріязни съ Василіянами, котрй теперь не могли й думати о интригахъ межи парохіянами. Суперечки були рѣдкй, цѣлкомъ домашного характеру; обѣ стороны сварки зъ хаты не выносили и дружба продовжалася незмѣнно. Ходитъ бувало дѣдъ до Василіянъ зъ тоски поговорити, або они ходятъ до него. Пріймалися, звѣстно, по господарски, по сусѣдски. Выпьютъ по однôй — любовно поговорятъ, по другôй — повеселѣютъ, по третôй, четвертôй — и розмова хилится до згадокъ о минувшôмъ, що чинило теперь таку огромну рôжницю для обохъ сторôнъ. Чарка ходитъ зъ рукъ до рукъ, пекучій бôль пôднимаеся въ серци Василіянъ, злослива радôсть наглитъ дѣда. На сцену являются пытаня о папѣ, о схизмѣ, о походженю св. Духа, о чистилищи... Управителѣ-Василіяне були простй люде, не бувъ богословомъ и дѣдъ мôй; суперечки оберталися все около розказôвъ, байокъ, насмѣшокъ, грубыхъ слôвъ: стороны все розгорячувалися, и звычайно кôнчилося тымъ, що унія и православіе кидалися одно на друге и зачиналася тяганина. Звычайно побѣда лишалася по сторонѣ православія, бо крѣпкій дѣдъ мôй легко дававъ собѣ раду съ двома Василіянами. Але разъ дуже дôсталося дѣдови. Приѣхали зъ мѣста для ôтдыху Василіяне-професоры. Дѣдъ сховався: „ученй“... и не ходивъ до Василіянъ. Однако цѣкавый бувъ подивитися, почути „ученыхъ“ и, якъ не змагався, пôшовъ на *плебанію*. Звѣстно, приймили по старому, по господарски. „Ученй“ пили однако съ невченими, сыпали латиньскими фразами, зъ-горда ôтносилися до дѣда. Якъ не прикрй були уваги „ученыхъ професорôвъ“, але дѣдъ чувъ повну свою безсильнôсть передъ ними въ словахъ. По кождôй чарцѣ нетерпячка его росла, руки свербѣли. Нарештѣ, пôля многихъ уже чарокъ, ледви вымовивъ одинъ изъ професорôвъ: „ta przeklęta schizma“, а дѣдъ якъ кинеся на него и, гейже — лупити его, промовляючи: „ото тобѣ шизма, ото тобѣ папа!“... Пожаль-ся Боже, скôнчилося на тôмъ, що Василіяне ледви живого привезли дѣда въ дôмъ его, де ôнъ довгій часъ ôтлежувавъ. Крѣпка натура выдержала несподѣвану катастрофу; у дѣда и перепудженыхъ Василіянъ уменшилася охота до богословскихъ спорôвъ. Цѣлкомъ уже старѣючися, дѣдъ, давно вже овдовѣвши и одруживши три дочки свои, взявъ старшого сына свого зъ *риторики*, выробивъ для него діяконьскій станъ и поселивъ у власнôмъ домѣ, ôтдавши при тôмъ въ користь его все свое господаротво, яко наслѣдникови парохіи, а швидко цѣлкомъ передавъ ему парохію, позôстаючи однако найстаршимъ судцемъ дома и въ парохіи до самои смерти. Умеръ дѣдъ мôй въ тôй самôй парохіи передъ знесеньемъ ей и зруйнованьемъ села, 1837 року, на 96 році житя. То бувъ оказалый патріярхъ для свого роду, въ котрôмъ ôнъ бачивъ богато внукôвъ и правнукôвъ. Нѣчого въ тôмъ родѣ не предпринималося безъ упередного розрѣшеня его, слово его було для всѣхъ членôвъ роду нѣбы глаголъ Божій...

Отець мôй родився 1798 р. и бувъ *мизин-*

*) 1831 р. огромный маетокъ польского магната, за дѣяльну участь его въ революціи, сконфисковано. Въ кôнци тридцятыхъ рокôвъ, ôнъ вчинивъ особный ôтдѣлъ „югозападныхъ военныхъ поселеній“. Село, котре чинило парохію мого дѣда, такожь тогды внесено, жителѣвъ розселено по сусѣдныхъ селахъ, а осселѣ ихъ обернено въ орнй поля.

на вѣками оправдану тезу, що добро народôвъ вымагае культурного зближеня низшихъ верствъ до высшихъ и ними певно не правитъ христіяньска любовь до ближнёго, а ретроградній теоріи феодалôвъ въ середныхъ вѣкôвъ и жажда панованя надъ темнотою.

Реформа права наслѣдія що до селянъ.

Въ тôмъ предметѣ подае вѣденьска „Allg. Juristen-Zeitung“ дуже займаючу статью, показуючу, якъ сочасній законодавства и сочасна наука задивляются на вельми важну и въ нашôмъ краю такъ дуже пекучу справу наслѣдія що до селяньскихъ маеткôвъ, именно же що до недвижимостей. Зъ сеи статіи подаемо головній гадки нашимъ Вп. читателямъ.

Сумный станъ економичный селяньства въ середнôй Европѣ, причины котрого не можна глядѣти выключно тôлько въ заокеаньскôй конкуренціи и винѣ самыхъ-же селянъ, зродивъ въ Нѣмеччинѣ и Австріи гадку — зарадити ростови селяньского пролетаріяту въ законодавчôй дорозѣ. Численній екзекуціи и прогонюванье селянъ въ-пôдъ рôдныхъ стрѣхъ, подѣлъ господарствъ селяньскихъ на микроскопійнй малй части, грунтôвъ на рядки, и експлоатованье сихъ малыхъ господарствъ черезъ бôльшу посѣлôсть, — все то навело законодавства на гадку ввести змѣны що до наслѣдія мѣжь селянами. Першій крокъ зробили въ тôмъ напрямѣ законодавства нѣмецкй, а именно провинція Ганноверъ закономъ въ 2 червня 1874 р. съ новелями въ 24 лютого 1880 р. и 24 лютого 1884 р. потому княжество Вестфаліи и чотыри надреньскй округи. Зъ тыхъ законôвъ найхарактеристичнѣйшій есть законъ ганноверскій. Пôсля сего закона, не ôтбираючого впрочѣмъ господареви сельскому довôльности въ розпорядженю своимъ майномъ за житя, мае на случай смерти якась означена часть грунту разомъ съ будынками господарскими и мешканьемъ припасти одному лише наслѣдникови, т. е. найстаршому въ потомства взглядно въ родины и не може бути подѣленою. Що до вартости сего неподѣльного господарства, то $^1/_3$ часть вартости припадае безъусловно тому найстаршому наслѣдникови и ôнъ не обовязаный нѣкому въ сеи части вартости нѣчого сплачувати; прочй $^2/_3$ части вартости втягаются до посмертнои масы и приходятъ до ôтповѣдного роздѣлу мѣжь всѣхъ наслѣдникôвъ.

Австрійске правительство оперлося на законѣ ганноверскôмъ и на пôставѣ его выготовило проектъ закона, змѣняючого дотеперѣшну систему наслѣдія мѣжь селянами. Проектъ сей не прійшовъ пôдъ нарады парляментарнй, однакъ залученый ôнъ яко прилога до стенографичного протоколу IX-той сесіи рады державнои (ч. 872). Передъ уложеньемъ сего проекту пытало правительство о гадку всѣхъ политичныхъ начальникôвъ краевъ коронныхъ, котрй зновъ порозумѣвалися въ тôмъ дѣлѣ съ представителями окружныхъ властей политичныхъ, товариствъ господарскихъ и кредитовыхъ и съ поодинокими въ тôй справѣ компетентными особами. Кромѣ того удалося правительство такожь и до представителевъ науки, до теоретикôвъ, а именно до Шефлього, Штайна, Инама-Штернега. Маршета, Пфафа, Кляйнвехтера, Лярхера и Бернфайнда. Бôльша часть запытаныхъ высказалися за реформою. Зъ представителевъ краевъ заявилися за реформою права наслѣдія що до селянъ безъусловно: Галичина, Буковина, Чехи, Каринтія, Моравія и Австрія долѣшна; намѣстникъ Стиріи годився на реформу тôлько условно, т. е. съ деякими модификаціями; начальники же Австріи горѣшной, Зальцбурга, Краины и Шлеска заявилися рѣшучо противными якôй-небудь реформѣ. Зъ-помежи теоретикôвъ знайшовъ проектъ реформы одного тôлько противника, а именно професора цивильного права въ вѣденьскôмъ университетѣ, дра Пфафа. Всѣ другй мужѣ науки заявилися сторонниками реформы; що бôльше, деякй въ нихъ заявили, що реформу тую уважаютъ починомъ цѣлои черги економичныхъ реформъ, якй Австрія зô взгляду на добро своихъ пôдданыхъ перевести обовязана.

Австрійскій проектъ полишае законодавству краевому означити въ кождôмъ краю господарства селяньскй, до котрыхъ проектованый законъ мае бути примѣненый. До означеня такои категоріи господарствъ дае проектъ закона державного одну тôлько директиву законодавству краевому, а именно, що тй господарства маютъ бути „середнои величины“. Такй господарства суть отже пôсля сего проекту неподѣлимй, однакъ тôлько тогды, коли умираючій властитель инакше не розпорядивъ. Примѣненье нового закона приходило бъ отже тôлько на случай наслѣдія безтестаментового. Въ такôмъ случаю припадае цѣле господарство одному наслѣдникови неподѣльно, наслѣдникомъ такимъ буде той, кого въ-помѣжь дотеперѣшного порядку наслѣдія безтестаментового выбере и призначитъ до того краеве законодавство. Тутъ зновъ змѣняе проектъ дотеперѣшный законъ въ сей спосôбъ, що заразъ по потомкахъ помершого покликуе его оставшого при житю супруга. Наслѣдникъ, маючій першеньство, обнимае господарство неподѣльно и сплачуе въ речинцяхъ, якй мае означити законъ краевый, прочихъ спôвънаслѣдникôвъ. Прочй постановы полишае проектъ законодавствамъ краевымъ.

Ческй гостѣ въ Будапештѣ.

Майже всѣ австрійскй газеты переповненй вѣстями о поѣздцѣ Чехôвъ до столицѣ угорского краю на краеву выставу и хочь поѣздка та не мала нѣякого спеціяльного характеру политичного, то однакожь майже всѣ газеты признаютъ ѣй велике значенье и коментуютъ ей кожда по свому, а мадярскй газеты не знаходятъ доволѣ похвалъ для своихъ ческихъ гостей. Чехи выбралися двома окремыми поѣздами зъ Праги дня 18 с. м. въ досыть значнôмъ числѣ а по дорозѣ присѣдалося до нихъ чимъ разъ бôльше, такъ, що коли они пріѣхали до Вѣдня, число ихъ выносило вже около 1400, а прибувшихъ до Будапешту гостей було около пôвтора тысяча. Такъ значне число Чехôвъ мусѣло заимпонувати Мадярамъ и выкликати въ нихъ ентузіязмъ, тымъ бôльше, що въ окладъ ческихъ гостей увôйшли представителѣ рôжныхъ клясъ и верствъ ческои суспôльности: були тамъ властителѣ бôльшихъ посѣлостей и ремѣсники, професоры и студенты, священики, лѣкарѣ, купцѣ ба навѣть и представителѣ американьскихъ Чехôвъ. Мадяры можутъ смѣло сказати, що въ гостину до нихъ прибули представителѣ цѣлого ческого народу. Поѣзды, якъ сказано, вырушили дня 18 с. м. зъ Праги. Въ дорозѣ черезъ Чехи и Мораву витали ѣдучихъ всюды дуже радо и робили имъ, о скôлько се можна було, по всѣхъ майже мѣстахъ великй овациі. Въ Бернѣ на Моравѣ повитала ихъ велика маса народу. Тутъ повитавъ ихъ професоръ Лязаръ, котрый межи иншимъ такъ сказавъ: „Бажаемо вамъ щастя на дорогу! Идѣтъ и переконайтеся о поступѣ культурнôмъ Мадярôвъ и переконайте ихъ, що народъ ческій умѣе цѣнити чужій поступъ, але й жадае, щобы и его власный цѣнили, якъ належитъ“. По короткôмъ перестанку рушили поѣзды дальше до Вѣдня. Коли тутъ пріѣхали, повитала ихъ на двôрци величезна громада вѣденьскихъ Чехôвъ, а грôмки „Na zdar!“ и „Slava!“ не переставали. Якъ радо витали вѣденьскй Чехи своихъ землякôвъ, выходитъ вже зъ того, що навѣть робôгники покинули фабрики, щобы лишь поспѣшити на стрѣчу прибуваючимъ зъ рôдного краю. Пріѣздъ Чехôвъ до Вѣдня не конче пріязно ôтдѣлавъ на вѣденьскихъ Нѣмцевъ, а щобы ихъ не дразнити, мусѣла ческа музика заразъ при выходѣ зъ поѣзду перестати грати; Чехи не смѣли збитыми рядами поступати до умовленого льокалю, а бôчными дорогами обходили люднѣйшй улицѣ, щобъ не выкликати якои демонстраціи. Сердечнѣйшого принятя дôзнали за то Чехи ôтъ Мадярôвъ; ôтъ Собъ, де зъ поѣзду пересѣли на пароходы, подорожь ихъ була дѣйстнымъ походомъ тріюмфальнымъ. Всюды витали ихъ Мадяры съ великимъ одушевленьемъ. Народъ выходивъ имъ на стрѣчу съ мадярскими и ческими хоругвами, а зъ берегôвъ роздавався середъ гуку моздрѣвъ окликъ: „Eljenek as Czehek!“ Дня 19 с. м. рано бувъ вже цѣлый Будапештъ зворушеный. Надъ берегами Дунаю зôбралася велика маса народу и дожидала пріѣзду пароходôвъ. Скоро лишь появився першій пароходъ, музика заграла мадярскій имнъ, а ôттакъ ческу пѣснь „Kde domov moj“ и маршъ Ракочого. На повитанье ческихъ гостей явилися предотавителѣ мѣста и ôтпоручники рôжныхъ товариствъ мадярскихъ. Привѣтнымъ бесѣдамъ и подякамъ не було кôнця. Мѣсто саме було святочно пристроене. Тогожь самого дня оглядали ще ческй гостѣ винній пивницѣ, а ôттакъ елеваторы и каменоломы, до котрыхъ правительство угорске дало имъ безплатно окремый поѣздъ. Тамъ витавъ Чехôвъ совѣтникъ министеріяльный Хормай. Вечеромъ ôтвѣдали Чехи товариство мадярскихъ журналистôвъ и дали концертъ въ дохôдъ на памятникъ свободы.

Богато треба-бы писати, щобы розповѣсти докладно, якъ симпатичного принятя дôзнали ческй гостѣ въ Будапештѣ; се однакожь не есть нашою цѣлею. Коли мы тутъ трохи обширнѣйше застановились надъ пріѣздомъ Чехôвъ до Будапешту, то зробили мы то лишь для того, щобы выказати якй то дѣются чудеса въ австрійскôй монархіи. Хто бы бувъ сподѣвався коли, що межи такъ собѣ противными народами, якъ Чехи а Мадяры, прійде коли до такои симпатіи и сердечнои дружбы, якъ она теперь проявляется! Чехи — Славяне а Мадяры — племя азійске въ давна и нынѣ неприхильне Славянамъ — и они нынѣ братаются съ собою! Ще до недавна Чехи уважали Мадярôвъ просто за своихъ и всего Славяньства ворогôвъ. Хто жь не пригадуе собѣ, якъ то демонстрували Чехи въ часѣ послѣдноі сербско-турецкои вôйны, коли то цѣла симпатія Мадярôвъ була по сторонѣ Туреччины? Ба и Мадяры не забули ще зовсѣмъ, чимъ то до недавна були Чехи для нихъ, и середъ братнёго стисканя руки любыхъ гостей не можутъ таки выдержати, щобъ не пригадати имъ словами „Egyetértés-a“ „часы короля Жигмонта и Матіяса, коли то ческй воеводы нападали на пôвнôчнй угорскй комитаты“ або и не згадати про Чехôвъ урядникôвъ за системы Баха. Картина змѣнилася; давнй майже непримиримй вороги — нынѣ найбôльшими пріятелями. Мадяры радуются, що Чехи не послухали намовы ворожого елементу (ческихъ панславистôвъ) и прибули такъ численно до мадярскои столицѣ, а Чехи величаютъ мадярску культуру и цивилизацію не зважаючи на те, що тая культура и цивилизація гнете славяньскй народы Русинôвъ, Словакôвъ, Хорватôвъ... Де-жь подѣлася у Чехôвъ давнѣйша любовь до славяньскихъ братôвъ? Пропала зовсѣмъ ôтъ часу, якъ имъ тй браты стали непотрѣбнй до ихъ власныхъ цѣлей. То значитъ — практична политика. Чехи суть передовсѣмъ Чехами а ôттакъ Славянами и то лишь тогды, якъ имъ того треба; тогды готовй они навѣть бути и панславистами, але все-жь таки — ческими панславистами. Нынѣ пріязнь съ Мадярами може имъ на щось придатися а славяньскихъ братôвъ знаютъ они лишь тыхъ, котрй, якъ Поляки, помагаютъ имъ до осягненя своихъ власныхъ цѣлей. „Чехи хотятъ подôбнои свободы — каже „Budapesti Hirlap“ — яку мы Мадяры маемо: мы Мадяры на тôмъ нѣчого не стратимо, коли Чехи станутъ свобôднй. Чехи — каже дальше згадана газета — вже такъ высвободилися, що ихъ вже нѣхто не згнете, а теперь хотятъ они пôйти на передъ: они хотятъ ôтбудувати ческе королевство и для того хотятъ союза съ Мадярами. Противъ ôтбудованя королевства ческого мы нѣчого не маемо, лишь щобы позôстала Австрія. Тогды Чехи не станутся панславистами и не будутъ бажати для своеи свободы московского кнута. Тогды они опрутся германизаціи и не будутъ пôдъюджувати Словакôвъ, Сербôвъ и Хорватôвъ, бо не обôйдутся безъ дружбы Мадярôвъ. Политичнй звязи лучатъ насъ съ собою, тожь порозумѣймося!... Нашй жителѣ пріймаютъ Чехôвъ сердечно, бо и они идутъ радо до насъ. Они не приходятъ, щобы лишь забавитися, але приносятъ намъ привѣтъ свого народу: *Чехи хотятъ въ монархіи держати съ Мадярами*“... Сими словами кôнчитъ найбôльше розширена мадярска газета и мы переконанй, що она высказала отверто всѣ задушевнй гадки Чехôвъ. Чехи — народъ практичный и глядячій здорово на рѣчи; они не обманюютъ себе мрѣями россійского панславизму, выдуманого зовсѣмъ для кого иншого, лишь не для того, хто зъ конечности его чѣпаеся и думае, що въ нѣмъ найде помôчь. Чехи вели и ведутъ смѣло и отверто свою народну политику ческу, а користали зъ панславизму и одушевлялися для своихъ „братôвъ Славянъ“ лишь тогды, коли имъ

цемъ въ родинѣ свого батька, т. е. найменшою, остатною дитиною. Въ кôлька лѣтъ пôсля его рôздва, мати его вмерла, и мизинцеви допалася гôрка доля загального „попыхача“ въ родинѣ, о потребы котрого при тôмъ нѣхто не дбавъ. Сестры одна по однôй выходили за мужъ, забираючи въ вѣнѣ, що було найлѣпшого въ господарствѣ; нарештѣ, все господарство перейшло въ руки старшого брата — діякона. Отець мôй рôсъ нѣбы на хлѣбѣ у брата и живъ въ родинѣ, якъ любивъ выражатися, *аки вранъ на пыращи*. Отець его вже не мавъ ôтки ôтдати его до шкôлъ и допровадити хочь до *риторики*, якъ старшого брата. За то его ôтдали въ науку до славного тогды на цѣлу околицю дяка Яна. Той Янъ уважався въ дуже богато парохіяхъ за знаменитôсть, за дякôвского генія. Цѣлй поколѣня попôвъ и дякôвъ выховувавъ ôнъ въ богато парохіяхъ; его метода славилася особливымъ духомъ, тономъ, выдержкою. Ще за моеи памяти говорили о якôмъ-небудь попѣ: „а, ôнъ учився у Яна!“ Въ часы першои своеи молодости Янъ бувъ межи духовеньствомъ якимсь митомъ, идеаломъ дяка, богомъ крылоса. Розказували, що навѣть вправнй въ ôтправѣ попы, бувшй его учениками, боялися, коли пôдчасъ богослуженя ихъ нагле появлявся на крылосъ Янъ, що прійшовъ на „храмъ“, або по просту ôтвѣдати бувшого свого питомця. Не дай Боже попови помылитися въ читаню и ôтправѣ або поводитися вяло, нарушити *Янôвскій* тонъ и тактъ. Янъ безъ церемоніи тутъ-же мôгъ голосно завважати: „е-е, мало я тебе за уха тягнувъ!“ — або по-просту назвати *дурнемъ*. Нѣкому и въ голову не приходило ôткликатися противъ критики Яна; кождый уважавъ за лѣпше пôддатися, пріймити ôтзывъ его за жартъ, инакше ôтзывъ выходивъ ему на ганьбу. Отець мôй знавъ всѣ мѣсцевй напѣвы, мавъ обширный тенôръ, славився знаменитымъ (по мѣсцевому, тогдѣшному) спѣвакомъ, любивъ и добре знавъ церковну ôтправу, въ часѣ богослуженя тримався дуже смѣло и вôльно и завсѣгды твердивъ, що за всѣ свои достоиньства ôнъ обовязаный Янови. Нескладиста дякôвска наука у Яна дôставала рôзнй образнй формы, що вправляли розумъ и характеръ, и розтягалися на всю поведѣнку дякадіякона-попа при богослуженю. Канва тои науки, на котрôй тогдѣшнй дяки выводили свои узоры, була слѣдуюча: вывченье читати й писати, читанье и спѣвъ на крылосѣ, прислугуванье при престолѣ попови, хôдъ исъ слугами церкви по требахъ. Изъ розказôвъ батька можна було зробити собѣ понятье о тыхъ узорахъ, котрй Янъ выводивъ на тôй канвѣ. 1) Читанье повинно бути голосне, выразне, ясне, спѣвуче въ *апостолѣ* и *парамеяхъ* а рôвне якъ струна, у всѣмъ прочôмъ. Заставивши ученика читати на крылосѣ, ôнъ разъ-у-разъ покрикавъ на него: „голоснѣйше... не бѣжи такъ... крѣпче вымовляй“. Збрехавъ що-небудь читець, Янъ затримувавъ его, заставлявъ повторяти то само слово, а за очевидячки розтрѣпану науку тутъ же бравъ читця „за чубъ“, причѣмъ той мусѣвъ твердо вытримувати кару, не перерываючи читаня. Коли Янъ хотѣвъ кого зъ учениковъ пôслати на середину церкви читати *апостола*, то впередъ дома самъ показувавъ ему и позу въ часѣ читаня, и мѣсця перестанку, пôдвысшеня и зниженя голосу, тонъ, темпо, кôнцевый мотивъ и парештѣ псклôнъ на три боки, — кôлька разъ екзаменувавъ, поправлявъ, каравъ... 2) При спѣваню Янъ строго вымагавъ дивитися „до Бога“, т. е. въ гору, що й самъ строго заховувавъ. Може ôтъ того нехитрого способу науки выйшло то, що батько мôй до самои смерти своеи при спѣвѣ закидавъ очи й голову въ гору и завсѣгды спѣвавъ съ глубокимъ чувствомъ, часто зô слезами. Въ кругъ спѣву входили не одній церковній пѣсни, гласы, ирмосы, подобнй и т. д., але й рôзнообразнй домашнй духовнй пѣсни, котрыхъ батько вывчився немало. 3) До дому приносилися всякй богослужебнй книжки, пôсля котрыхъ *школярь* мусѣвъ ôтнайти и „затвердити“ всѣ тропарѣ, кондаки, стихиры, сѣдальнй, канонъ и т. п., чого вымагалося пôсля уставу за-для слѣдуючого богослужебного дня: недѣлѣ, святого, празника, посту, и т. п. 4) Идучи на требу въ домы парохіянъ, Янъ бравъ съ собою *школярѣвъ*, вымагавъ ôтъ нихъ, абы трималися тутъ поважно, стояли въ часѣ читаня и спѣваня выставивши одну ногу напередъ, „съ повагою“, абы умѣли поклонитися, привитати господаря, ôтповѣсти высказомъ изъ псалтыри, и т. п. 5) Пôсля богослуженя, дома, Янъ высказувавъ передъ своими *школярями* (старшими) уваги о поведѣнцѣ попа въ церквѣ — якъ ôнъ читавъ, кадивъ, державъ чашу, благословлявъ, роздававъ антидоръ и т. п., показувавъ, якъ-бы ôнъ все то робивъ, якъ роблятъ то другй попы, и т. д. При всѣмъ своемъ дарѣ, пошановку и завидноі славѣ, Янови нѣколи не ходило о попôвство, анѣ діяконство, ôнъ бувъ поетъ, обожатель своеи професіи и умеръ въ глубокôй старости таки дякомъ. Але и у Яна, яко педагога, бувъ одинъ недостатокъ, при тôмъ дуже великій, хочь и мало завважаный сочасниками его, именно — ôнъ твердо писавъ тôлько по старому, т. е. уставомъ и пôвъ-уставомъ, и не мôгъ добре вывчити своихъ учениковъ „нового письма“, т. е. скорописи. Не диво, въ часѣ XVIII-го вѣку православнй слуги церковнй Украины, Подôля и Волыни, управлюванй изъ-за кордону (Переяславля), вôльнй ôтъ особистого надзору и руководства епархіяльноі власти, при тôмъ часто розгонюванй уніятами и на довго перемѣнявшйся въ приватнй особы, не видѣли потребы й можливости правильного справозданя передъ громадою. Навѣть метрики не могли они провадити, якъ слѣдъ, а се були ледви чи не единй документы, котрй вымагали ôтъ слугъ церковныхъ умѣти писати.

Писалися они майже окрôзь пôвъ-уставомъ, замѣтками то на церковныхъ книгахъ, то на шматкахъ паперу, рѣдко въ осôбныхъ книгахъ. Записи були нескладнй: „у Василя Козака родился сынъ, нареченъ Иванъ. Крестилъ и муромъ св. помазалъ іерей Н. Н.“, або: „Н. дня и мѣсяця умре Омелько Довгій“. Правильнй записи и справозданя зачали обовязувати ажь ôтъ 1792 р. Але-жь за моеи памяти дяки искусники въ письмѣ були рѣдкй: метрикальнй записи провадилися на шматкахъ паперу. Надходитъ часъ справозданя — привозятъ дяка-писаря, той впише все за порядкомъ въ книги, розшукае по селу пропущенй случаѣ хрещеня, супружества, смерти, уложитъ вѣсти и т. п. Такимъ чиномъ Янъ, котрый зрôсъ и окрѣпъ въ цѣлôмъ своемъ строю за Польщѣ, опôля до самои смерти своеи мôгъ не бачити

того для своихъ власныхъ цѣлей було треба. Нынѣ, якъ бачимо, они вже одушевляются для Мадярôвъ. Гостина Чехôвъ въ Будапештѣ сама по собѣ не есть ще фактомъ политичнымъ, але она причинятся богато до взаимного порозумѣня, а то тымъ бôльше, що якъ-разъ въ пору сеи гостины въ Дрезднѣ на зъѣздѣ нѣмецкихъ гимнастикôвъ австрійскій Нѣмцѣ выправили велику демонтрацію противъ Чехôвъ и Мадярôвъ и въ дôймаючій способѣ оскорбили народну честь сихъ послѣдныхъ. Сердечнôсть Чехôвъ и Мадяръ муситъ по такôмъ фактѣ стати ще тымъ бôльшою, а дотеперѣшній взаимній ôтвѣдины и конвенціональна гостина перемѣнятся съ часомъ въ союзъ для спôльныхъ интересôвъ обохъ народôвъ. Якъ же судити тыхъ Чехôвъ, що братаются нынѣ съ народомъ, противнымъ розвсеви ческихъ „братôвъ-Славянъ“ у себе дома? Чехи хотятъ передовсѣмъ бути Чехами!

ДОПИСИ.

Зъ Станиславова.

(*Загальнй зборы филіи тов. „Просвѣты“ въ Станиславовѣ*) ôдбулися при участи зверхъ 100 членôвъ и гостей дня 12 липня с. р. Зборы отворивъ заступникъ головы п. Титъ Заячкôвскій промовою, въ котрôй пôднѣсъ заслуги бл. п. Евгенія Желехôвского, основателя и головы филіи станиславôвскои, котрого примѣръ, дай Боже, щоб бувъ завсѣгды провôднымъ свѣтломъ для теперѣшныхъ и грядущихъ дѣятелѣвъ просвѣтныхъ!

Ведля справозданя въ дѣяльности уступаючого Выдѣлу за часъ ôтъ 25 лютого 1883 до 12 липня 1885 має станиславôвска филія 100 дѣйстныхъ, свои вкладки платячихъ членôвъ, до котрыхъ прибуло въ часѣ зборôвъ 12 липня 1885 р. новыхъ 7, разомъ отже має филія 107 членôвъ дѣйстныхъ. Оборотъ грошевый выказуе 523 зр. 15 кр. приходу, а 502 зр. 91 кр. розходу, отже запасъ касовый выноситъ 20 зр. 24 кр. а. в. — Дневникъ касовый выказуе, що книжокъ „Просвѣты“ розпродала филія въ тôмъ часѣ за 244 зр. 49 кр., се есть около 2.500 примѣрникôвъ. — Дальше принято до вѣдомости, що окрôмъ выкладôвъ держаныхъ въ Станиславовѣ черезъ членôвъ Выдѣлу: бл. п. Евг. Желехôвского, П. Т. Леонида Заклиньского, Остапа Левицкого, дра Мелитона Бучиньского и иншихъ, розтягнувъ Выдѣлъ въ тôмъ часѣ свою дѣяльнôсть на близшу и дальшу окрестнôсть Станиславова, куды его члены выѣздили, щобы промовами и выкладами брати участь въ ôткрытяхъ и зборахъ читалень громадскихъ, якъ въ Дрогомирчанахъ, Опрышôвцяхъ, Викторовѣ; членами филіи „Просвѣты“ завязана такожь читальня въ Гавриловцѣ (въ повѣтѣ надвôрняньскôмъ), а завязуются дальше въ Крехôвцахъ, Воронѣ, Крылосѣ и др.

До нового Выдѣлу выбранй П. Т. адвокатъ дръ М. Бучиньскій, головою; проф. Софронъ Недѣльскій, заступникомъ головы; проф. Остапъ Левицкій, контрольоромъ; о. Иванъ Порайко, секретаремъ; Леонидъ Заклиньскій, касіэромъ и библіотекаремъ; заступниками выдѣловыхъ выбранй пп.: Северинъ Даниловичъ и дръ Т. Окуневскій, кандидаты адвокатуры.

Слѣдуваvъ обширный и основный ôтчитъ п. Иларія Гарасимовича „Чимъ рôля плодоносна и якъ запобѣгчи вынищеню рôлѣ?“

Вкôнци вложивъ збôръ на выдѣловыхъ обовязокъ: радою и ôтчитами допомагати истнуючимъ теперь читальнямъ до розвою и новй читальнѣ закладати. Въ тôй цѣли скрѣплено Выдѣлъ филіи, выбравши до „комитету читалень“ пп.: Ник. Басайчука въ Гвозда, І. Гурика въ Угринова, Ив. Сербина въ Викторова и Ил. Гарасимовича въ Микуличина. ***М.***

Зъ пôдъ Щирця.

(*Посолъ зъ довѣрія народу!?*) Въ селѣ Крассовѣ (коло Щирця) вынаймивъ п. Абрагамовичъ, ново-выбраный посолъ до рады державнои въ куріи сельскои, свôй лѣсъ жидови, коли-жь той ставъ дерево рубати, занялися господарѣ зô всѣхъ сусѣдныхъ селъ ôтставою дерева и заробляли собѣ тымъ способомъ грôшь. Недавно ѣхавъ п. Абрагамовичъ черезъ Крассôвъ и стрѣтивъ фѣры въ Дмитря, везучй дерево. Запытавши ихъ, зъ ôтки они, закричавъ до нихъ: „Люде въ Дмитря, бôльше не приѣзджайте до мого лѣса! коли вы голосували на свого Нагôрного, идѣтъ до него, най ôнъ вамъ дасть заробокъ; за тото все подякуйте вашому ксьондзови, що васъ збунтувавъ, — най теперь ксьондзъ Стефановичь славится передъ свѣтомъ, що васъ зарôбку повбавивъ!“ Грозьбу свою п. Абрагамовичъ дѣйстно сповнивъ. Слѣдуючого дня ôтправивъ жидъ-посесоръ всѣ фѣры въ Дмитря, заявляючи имъ, що по приказу п. Абрагамовича не може имъ дати зарôбку, бо не хоче панови наражуватись.

Подаючи сей фактъ до публичнои вѣдомости, пытаемо всѣхъ безсторонныхъ, Русинôвъ и Полякôвъ: чи есть таке поступованье благороднымъ? чи въ такій спосôбъ выскуеся довѣріе народу? чи въ такій спосôбъ маe посольскій кандидатъ въеднувати собѣ голосы выборцѣвъ? *І.*

Зъ Комарна.

(*Якъ Русины чтятъ своихъ патріотôвъ.*) Якъ грôмъ ударила насъ Русинôвъ комарняньскихъ вѣсть, що любезный нашъ священикъ, учитель и патріотъ о. Николай Колтунюкъ за тыждень осирочае насъ переносячися въ Комарна на посаду до Стенятына. Ôтъ того часу сумъ обнявъ руске мѣщаньство, лишаючеся провôдника и просвѣтителя. Три разы пращали мы о. Колтунюка, яко головну пружину нашого просвѣщеня. Насампередъ Выдѣлъ рускои читальнѣ на своемъ засѣданю, а потому всѣ члены читальнѣ и хоръ мѣщаньскій въ помешканю о. Колтунюка, де по ôтспѣваню пѣсни „Послухай гласъ“ выступили съ пращальными бесѣдами: одинъ членъ хору и одинъ членъ читальнѣ. Но вже найсердечнѣйшу вдячнôсть оказали Русины-Комарнянцѣ о. Колтунюкови въ хвилю самого его ôтъѣзду. Вся громада зôбралася сказати своему учителеви послѣдне „Будьте здоровй“. Отъѣзджаючій вôзъ ступавъ посередъ мѣщанъ, а на зустрѣчь выходили красавицѣ съ цвѣтами и вѣнцями и обсыпали ними вôзъ и дорогу. За Комарномъ хоръ ôтспѣвавъ пѣснь пращальну „Нѣмъ ся выкотить утренне сонце“, почѣмъ о. Колтунюкъ ще разъ сердечно подякувавъ щирôй громадѣ. Всѣ въ голосъ заплакали и ждали, доки имъ не зôйшовъ зъ очей вôзъ, на котрôмъ ôтъѣздивъ о. Колтунюкъ. Вкôнци заспѣвали пѣснь „Щасть намъ Боже“ и вернули домôвъ.

Ольховый.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Верификація выборôвъ въ сучасныхъ державахъ и потреба верификаційного трибуналу для Австріи*). На такій тематъ написавъ послѣдными днями посолъ рады держ. дръ Гайнрихъ Жакъ брошуру, котра супротивъ живыхъ ще въ памяти нашôй образôвъ зъ кампаніи выборчои и супротивъ множества протестôвъ, якй по выборахъ посыпались, тымъ бôльшій будитъ интересъ. Досвѣдъ, здобутый при верификаціяхъ минувшои каденціи въ радѣ державнôй, такй факта, якъ выбôръ князя Пузины и выборы зъ горѣшно-австрійскои бôльшои посѣлости — все тое доводитъ насъ до переcвѣдченя, що безъусловне рѣшенье тѣла репрезентаційного о своемъ власнôмъ складѣ т. е. безъусловне рѣшенье бôльшости о кандидатахъ меншости ледви чи заслугуе на назву рѣшаня безсторонного. Вже пôдчасъ минувшои каденціи ставивъ гр. Коронини внесенье, щобы остаточне рѣшенье що до важности заквестіонованыхъ выборôвъ выняти зъ-пôдъ компетенціи рады державнои, и щобы въ тôй цѣли засновати окремый трибуналъ. Дръ Жакъ выробивъ бувъ навѣть проектъ закона о такôмъ трибуналѣ, однакъ и внесенье Коронинього и проектъ Жака затратились середъ натовпу другихъ справъ и не узрѣли свѣтла парляментарнои палаты. Теперь повертае дръ Жакъ назадъ до сего пытаня, та не вдоволяесь вже представленьемъ въ форму закона прибраного проекту, а иде дальше, а именно стараесь пôсля всѣхъ правилъ наукъ юридичныхъ розсвѣтити и выяснити характеръ и юридичну натуру предмету верификаціи. Ôнъ стараесь поставити тутъ тѣсну границю помѣжь компетенціею власти законодательнои а судовои и приходитъ до переcвѣдченя, що справа верификаціи належитъ по юридичнôй своёй природѣ до справъ, пôдходячихъ пôдъ компетенцію именно же власти судовои; ôнъ покликуесь дальше на спосôбъ, въ якій порѣшили се пытанье другй европейскй державы, именно Англія — и не бачитъ причины, для котрои-бы Австрія не мала въ той самъ спосôбъ поступити. Въ кôнци подае брошура оба тексты проектôвъ т. е. Коронинього и Жака. Оба проекты схôдни въ тôмъ, що поручаютъ справу верификаціи выборôвъ окремому трибуналови, тôлько що до складу сего трибуналу рôжнятся проекта мѣжь собою. Пôсля проекту Коронинього маютъ входити тутъ члены трибуналôвъ: кассаційного (судового), державного и администраційного, и до кождои сесіи маютъ вызначуватись льосомъ. Пôсля проекту Жака мали-бъ члены трибуналу кассаційного, зôбравшись пленарно, съ выимкою приналежачихъ до складу якого-будь тѣла репрезентаційного, выбрати 8 членôвъ до сего нового трибуналу, зъ котрыхъ зновъ жаденъ не мôгъ-бы бути членомъ якого будь репрезентаційного тѣла. Выбранй ôсѣмь маютъ выбрати ще 7 членôвъ, а се именно зъ-помежи професорôвъ университетôвъ (выдѣлу права), адвокатôвъ и нотарѣвъ, розумѣесь знову зъ-помежи такихъ, котрй не належатъ до складу рады держ. або якого-будь сойму краевого. Поступованье передъ тымъ трибуналомъ маe бути явне и устне; трибуналъ маe право переслухувати свѣдкôвъ и знатокôвъ, жадати выданя актôвъ, звôльняти урядникôвъ ôтъ тайны урядовои и т. п. — Въ загалѣ поставивъ дръ Жакъ сю справу дуже ясно, розвинувъ еи не тôлько теоретично, але и практично — и для того заслугуе его брошура на повну увагу.

(*Зъ причины роздорôвъ мъжъ клерикалами*) заявляютъ нѣмецко-либеральнй органы своe доволѣ велике вдоволенье а се тымъ бôльше, що заякъ справа тая не дуже мила правительству гр. Таффе. Правительство именно не може бажати собѣ зовсѣмъ независимои партіи центра, о якôй думаютъ клерикалы, и котра въ деякихъ случаяхъ моглабы скрѣпити ряды опозиціи. Клерикально-февдальный Vaterland стараесь занятутъ ролю посередника; ôнъ жалѣe надъ тымъ, що консервативный комитетъ выборчій вдався въ критику клюба центрумъ и пôднѣсъ противъ его членôвъ многй неоправданй а по части и ображаючй замѣты. Тожь не можна за зло вмѣняти Линбахерови, що ôнъ ôтперъ може трохи за строго тй замѣты и выступивъ за заснованьемъ самостôйнои нѣмецко-консервативнои партіи. Дальше замѣчае „Vaterland“, що партія така ледви чи моглабы удержатися. Рôвно-жь и другй органа говорятъ рôжно о можливости организаціи самостôйнои католицкои партіи центра. Органъ Линбахера представляe вже, якій буде складъ партіи въ парляментѣ по повстаню сего нового сторонництва. Именно числити будутъ: Чехи 66, Поляки съ 4 Русинами 58 и клюбъ Гогенварта разомъ съ 6 министрами 161 членôвъ — а позаякъ абсолютна бôльшôсть въ парляментѣ выноситъ 177 голосôвъ, тожь правиця потребувала бы доконче до абсолютнои бôльшости позыскати послôвъ клерикальныхъ около 21. Догôдна отже ся хвиля для клерикалôвъ тымъ, що можутъ заняти становище окреме и независиме, а въ такôмъ разѣ можутъ рѣшати въ всѣхъ справахъ, такъ якъ лѣвиця разомъ съ клюбомъ Коронинй буде мати около 160 голосôвъ.

(*Въ справѣ суплентôвъ середныхъ шкôлъ*) ухвалила рада державна, якъ звѣстно, на послѣднôй сессіи резолюцію, взываючу правительство, щобы полѣпшило удержанье суплентôвъ. Пôсля информаціи „Presse“ стараесь правительство сповнити тое бажанье рады державнои и зарядити, що потреба, щобы принайменше тй суплenты, котрй вже довшій часъ служатъ при школахъ, могли одержати сталй мѣсця. Правительство намѣряe въ всѣхъ гимназіяхъ и школахъ реальныхъ, де суть клясы паралельнй обсаженй суплентами, системизувати посады учительскй о стôлько, о скôлько окажесь потреба дальшого удержуваня дотычныхъ паралельныхъ клясъ. Такій проектъ пôдношено вже при нарадахъ въ комисіи буджетовôй и тамъ знайшовъ ôнъ богато приклонникôвъ. Дотеперъ однакъ справа тая не полагоджена ще рѣшучо, такъ якъ буджетовй проекты мусятъ прійти попередъ ще пôдъ обраду и рѣшенье парляменту.

(*Министерство рôльництва*) скликало анкету задля обдуманя средствъ, маючихъ запобѣчи катастрофамъ въ копальняхъ. Анкета розпочала вже свои нарады пôдъ проводомъ старшого совѣтника гôрничого зъ Праги Юнггавза.

ЗАГРАНИЦЯ.

Нова ситуація въ англо-россійскôмъ конфликтѣ. Якъ несподѣвано справа англо россійского конфликту въ послѣдныхъ хвиляхъ була заострилася, такъ ще бôльше несподѣвано и притихла. Зъ обохъ сторôнъ посыпались якъ зъ рукава дементи и цѣла справа афганьска стоитъ знову на тôй самôй точцѣ, на якôй стояла въ часѣ уступленя кабинету Глядстона. Що була за причина такъ наглого и несподѣваного заостреня цѣлои справы, трудно догадатися. Зъ лондоньскихъ кругôвъ дипломатичныхъ доносятъ, що причина сего була штучна. Хто спровадивъ таку штучну ситуацію и въ якôй цѣли, о тôмъ всѣ мовчатъ. О скôлько можна вглянути въ цѣлу ситуацію, то можна припустити, що цѣле заостреньe конфликту выйшло лишь зъ того, що такъ одна якъ и друга сторона оперлася при своемъ, при чѣмъ, розумѣеся, одна сторона пôдозрѣвала

потребы для дяка и попа *нового письма*, окрописи. Батько мôй, котрый свято почитавъ науку Яна у всѣхъ еи подрôбностяхъ, такъ и лишився при пôвъ уставѣ и до смерти своеи не мôгъ твердо выводити буквъ *по новому*.

Разъ Янъ сказавъ батькови мому: „Шукай собѣ долѣ, зъ тебе буде добрый дякъ“. Се було тогды для молодця свѣдоцтвомъ зрѣлости. Не схотѣвъ батько лишатися за дяка при братови, тогды вже попови: поклонився батькови свому въ ноги, дôставъ ôтъ него благословеніе и пôйшовъ шукати долѣ межи людей. На першій разъ ôнъ затримався у одного изъ нашихъ зятѣвъ-попôвъ. Але тутъ замѣсть дякôвства ôнъ найшовъ долю *наймита*, та ще й безплатного. Зять, пôсля давныхъ уніятскихъ установъ, мавъ великй грунты, провадивъ обширне господарство, посылавъ свою пшеницю прямо въ Одессу; замѣсть любимого крылоса, батькови прійшлося разъ-у-разъ робити въ поли, проводити довгй днѣ въ *чумачцѣ*, на рôвнѣ съ прочими наймитами зятя. Покинувъ батько того зятя, пôшовъ до другого, що мавъ невеличке господарство. Тутъ стало лекше, и отець ставъ часто показувати искуство свое на крылосѣ и при требахъ, яко *пôддячій* при старôмъ дяку. Парохіяне полюбили голосистого пôддячого и призначили ему якйсь приносы, за службу, такъ що отець уже бувъ нѣ ôтъ кого незалежный въ одежи, въ стравѣ, зачавъ „выбиватися на дорогу“. Але такій станъ не мôгъ довго ему служити, бо: 1) въ товариствѣ правдивй дяки поводилися съ нимъ съ неувагою, якъ съ незрѣлымъ, що буцѣмъ-то читавъ ще пôсля складôвъ и звали его: „ей, ты, покой-он-по добро-я-дя чер-і чій“ (пôддячій), або скорочено: „поко-он по добро-я-дя“, що ще бôльше здавалося оскорбляючимъ, бо натякало буцѣмъ-то ôнъ не вмѣe зложити слова до кôнца; 2) хочь и якъ любили его парохіяне, а при суперечцѣ могли сказати ему: „иди собѣ на всѣ чотыри вѣтры!“ Про дякôвство рано ще й думати, цѣлкомъ не той часъ настався! Треба було або здобути собѣ славу въ околици, абы выбрали за дяка, або добитися посвяты въ стихарь. Стихарь, архіерейска грамота давала тогды имя; передъ нею прикусували языкъ найголовнѣйшй дяки. Прійшовъ батько мôй въ амбицію, потерпѣвъ ще зъ рôкъ, заосмотрився *одобреніемъ* ôтъ парохіянъ яко пôддячій и пôйшовъ въ далеке епархіяльне мѣсто попробовати щастя.

За тыждень дороги пѣшки передъ очима батьковыми выросло дивне мѣсто съ множествомъ золотоголовыхъ церковь. Але ажь въ мѣстѣ нагадавъ ôнъ, що у него въ кишени всего кôлька пятакôвъ, а тымчасомъ треба тутъ жити, а въ консисторіи, що ступишь — плати... Але спробовати, адже не вертатися назадъ! Кôлька днѣвъ ôнъ перебивався по монастырскихъ дворахъ, де вôльно було кождому богомольцеви ставати въ обширнôмъ дворѣ для ôтдыху и нôчлѣгу. *Слимаки* (послушники) — свои люде, пускали голосистого пôддячого до себе переночувати въ непогоду; въ кухни завсѣгды можна було поживитися, навѣть попасти съ братією въ трапезу. Але въ консисторіи — анѣ приступу! Уже й просьба написана услужнымъ и битымъ слимакомъ, подана архіерееви... Але якъ довѣдатись про резолюцію? Довге ожиданя въ сѣняхъ консисторіи, поклоны проходившимъ тутъ урядникамъ, просьбы съ примôвкою: „Явите милость, я бѣдный, гроша не маю за душею“... нѣ до чого не доводили, *писчики* и *канцеляристы* були нѣмй и глухй. Постановивъ батько пôйти до *повѣтчика* до дому. „Явите милость, я бѣдный“... Выслухавши просьбу, повѣтчикъ закликавъ сторожа и розказавъ найти просителеви роботу. Зачавъ батько чистити подвôрье, коня, стайню повѣтчикову, копати въ его огородѣ, ходити за повѣтчицею съ кошикомъ на рынокъ, и т. п. Такъ минувъ тыждень; батько зважився нагадати про свою просьбу, але учувъ: „якій скорый — послужи ще!...“ Минувъ ще тыждень, минувъ и другій — и кôнця не видно выслузѣ! Зважився батько мôй покинути повѣтчика и пôйти до самого секретаря. Тамъ таке саме принятье, тôлько роботы бôльше. Довѣдався батько, що ректоромъ мѣсцевои бурсы архимандритъ, такого самого прôзвища. — „Чи не крôвный далекій? Спробовати-бъ щастя...“ Але архимандритъ о крôвности не промовлявъ, позволивъ батькови ночувати на сѣнѣ и ѣсти зъ бурсацкои кухнѣ, а про дѣло сказавъ: „самъ хлопочи“. Два мѣсяцѣ бився батько, не знаючи, зъ якого боку пôдступити до дѣла удачно. Хотѣвъ уже вступити до монастыря, въ котрôмъ такій чудный спѣвъ бувъ, та пôтягъ до рôдныхъ сторôнъ взявъ перевагу надъ случайнымъ аскетичнымъ порывомъ. Але отъ разъ досидѣвся ôнъ пôдъ консисторіею на травѣ до вечера; на катедральнôй звôнници ударивъ благовѣстъ до вечѣрнѣ... Батька нагле скортѣло пробратися въ домову архіерейску церковь. Увôйшовъ... все близше и близше зачавъ посуватися до крылоса, смѣлѣйше и смѣлѣйше потягати, нарештѣ опинився порядъ съ дяками и заспѣвавъ повнымъ своимъ, звôнкимъ и гибкимъ голосомъ... читавъ каѳизмы, стихиры... Сподобалося ему тутъ, на другій день ôнъ пôйшовъ сюды на службу, читавъ часы, спѣвавъ и выпросивъ собѣ дозвôлъ прочитати апостола. „И вшкварив-же я тогдѣ апостола!“ — хвалився въ простотѣ душѣ батько мôй, часто згадуючи про сей случай, що мавъ рѣшучій вплывъ на дальшу его карієру.

На полудни Руси, по епархіяльныхъ мѣстахъ, ажь ôтъ часу ôтвѣдинъ царицею Катериною II. Кіева, зачало прійматився читанье апостола и евангелія басомъ, зачинаючи ôтъ октавы и постепенно пôдоймаючися до non plus ultra басовои ноты. Сей звычай розвився выключно на пôвночи Россіи, запевне дякуючи острому климатови, и доси нѣгде, окрôмъ Россіи, не истнуe. Въ часѣ, котрый описуемо, и въ полуденнôй Россіи стало вже мало-що не закономъ, абы протодіяконъ бувъ найужаснѣйшимъ басомъ, ôтъ котрого бы стѣны дрожали. Мѣсцевй діяконы и навѣть дяки вже увлекалися тымъ нѣбы величіемъ читаня и похвалюванй великорусскими купцями, що переселялися въ украиньскй мѣста, старалися копіювати свого протодіякона. Але по селахъ остався ненарушеный стародавный, принятый ôтъ Грекôвъ обычай читати апостола и евангеліе, спѣваючи. Греческй особливости его (читанье въ нôсъ, съ трелями и рулядами), котрй доси пануютъ въ православныхъ церквахъ Греціи, Сиріи, Болгаріи и Сербіи, въ полуденнôй Руси змѣненй були ôтповѣдно до духа народного и до любимыхъ его мотивôвъ. Читанье трималося тутъ середного тенорового *до*, пôдвышаючися мѣсцями не бôльше, якъ на одну ноту, и знижаючися

другу о тайнй махинаціи въ Афганистанѣ. Зъ россійскои стороны пôднесено насамперед запереченье и сказано, що по перше на граници Афганистану нема такъ богато войска, якъ се въ загалѣ припускаютъ, а по друге, що хочь и есть тамъ якесь войско, то оно въ послѣдныхъ часахъ не выконувало жадныхъ рухôвъ военныхъ. Неправдою маѳ такожь бути, щобы россійске правительство ставило якйсь новй жадання, на котрй оно за кабинету Глядстона не ставило жадного опору. Подôбно заперечуютъ такожь и зъ стороны англійскои. Зъ Лондону доносятъ именно, що переговоры межи Россіею а Англіею въ справѣ афганьскôй ведутся звычайнымъ ходомъ и що не ма жаднои обавы якогось заостреня. Мимо того „Daily Telegraph“ пише, що англійске правительство дуже занепокоене вѣстею о скрѣпляваню россійскихъ силъ военныхъ на афганьскôй граници на обохъ берегахъ рѣки Гири-Рудъ. „Standard“ знову доноситъ, що хочь Россія опираѳся о Зульфикаръ, то властиво она ѳго не хоче а въ дѣйстности домагаѳся Меручаку а то въ замѣну за права емира до Зульфикару. Меручакъ буде имовѣрно ôтступленый Россіи. Найважнѣйшою однакожь вѣстею въ цѣлôй справѣ ѳсть, що онодгы ôтбулася въ Лондонѣ рада министерства, по котрôй лордъ Сальсбери мавъ довшу нараду съ россійскимъ амбасадоромъ п. Сталемъ. На пôдставѣ сего доноситъ отже бюро Райтера: „Дальшй переговоры съ Россіею розпочалися въ мирнôмъ дусѣ“. Рôвночасно доносятъ зъ Лондону: „На послѣдокъ прихилилася Россія до бажань Англіи и згодилася на безпроволочну емисію египетскои позички.“ Вѣсть ся зробила въ Англіи якъ найлѣпше враженье и можна ѳи уважати за добрый знакъ для розвязаня ще декотрыхъ запутаныхъ справъ въ спорѣ афганьскôмъ.

Россія. Виленьскій губернаторъ Жемчужникôвъ зôставъ увôльненый ôтъ дотеперѣшнои посады и причисленый до министерства дѣлъ внутрѣшныхъ а на ѳго мѣсце именованый губернаторомъ въ Вильнѣ баронъ Гревницъ. — На пôдставѣ царского указу маѳ бути коло Гродна выставленый сталый таборъ военный, на котрый призначено вже 575 десятинъ грунту. — Въ справѣ регуляціи рѣкъ Вислы и Сяну розпочалися вже нарады въ Варшавѣ. Россійске правительство стараѳся порозумѣтись съ правительствомъ австрійскимъ и выслало вже въ тôй цѣли завôзванье до галицкого намѣстництва, щобы оно въ сéй справѣ выслало своихъ делегатôвъ. Зъ своеи стороны выслало вже россійске правительство совѣтника Лисовского и инжинерôвъ Русіяна и Микулиньского. — „Балтійскій Вѣстникъ“ доноситъ, що сими днями арештовано въ Якобштадъ пруского официра, котрый пôдъ покрывою, що хоче купити въ тыхъ сторонахъ вилю, робивъ тамъ топографичнй пляны. При нѣмъ найдено богато картъ топографичныхъ.

Франція. Палата послôвъ приняла проектъ закона, въ силу котрого буде пôдвысшене цло привозове на плоды зъ Румуніи. Палата приняла ôттакъ цѣлый буджетъ. Сенатъ розпôчне нарады надъ буджетомъ доперва дня 26 с. м. и для того справа буджетова не буде скорше залагоджена якъ въ серпню. Зъ сего заключаютъ французкй газеты, що новй выборы не ôтбудутся скорше якъ передъ кôнцемъ вересня. — Справа тонкиньска вже зовсѣмъ полагоджена а въ першихъ дняхъ серпня маѳ приѣхати до Парижа хиньскій посолъ, щобы доручити президентови довѣрочнй письма свого правительства. — Пôсля телеграмôвъ зъ Кантону французкй войска уступаютъ зъ островôвъ Рыбацкихъ. Министеръ справъ заграничныхъ Фрейсине поручивъ французкому послови въ Лондонѣ п. Уедингтонови, щобы въ справѣ афганьскôй старався якъ найбôльше жити въ мирѣ съ всѣма державами. — Справа неутрализаціи суецкого каналу поступаѳ скоро на передъ. Англійскій кабинетъ мавъ вже такожь згодитися на неутрализацію а такъ само пристали на сей проектъ французкого правительства и другй держави. Въ Парижи сподѣваются, що такъ само залагодится скоро и справа контролѣ надъ симъ каналомъ.

Сербія. Теперь полоняюся, зъ якого то жерела походили вѣсти о мнимôмъ договорѣ Австріи съ Сербіею въ справѣ переходу австрійского войска до Солуня и вѣсть окатоличеня Серб и. Справу сю поясняе бѣлградскій кореспондентъ до „Pest. Lloyd a“ въ той способôбъ, що всѣ тѣ ложнй вѣсти розноситъ факційна опозиція сербска. Недавна подорожь австрійского ген. Рамберга зъ Загребу до Бѣлграду дала повôдъ опозиціи до ширеня ложжныхъ вѣстей, будьто-бы межи Австріею а Сербіею мало вже незадовго прійти до милитарнои угоды. Опозиція выдумала отже цѣлу байку о сéй угодѣ; она подаѳ навѣть число полкôвъ, котрй маютъ переходити черезъ Сербію и доказуѳ, що угода заключена на 10 лѣтъ. Въ наслѣдокъ сеи угоды маѳ бути королеви Милянови пôдвысшена листа цивильна о 2 милioны франкôвъ. Въ подôбный способôбъ коментуѳ опозиція такожь и приѣздъ еп. Стросмаера до Бѣлграду; она розголошуѳ, що король Милянъ хоче пріймити католицизмъ и що еп. Стросмаеръ привозитъ съ собою значну суму грошей на католицку пропаганду. Очевидно, що всѣ тй вѣсти выдуманй лишь на то, щобы пôдкопати довѣрье сербского народа до свого короля и щобы выкликати въ Сербіи ненависть до австрійско-угорскои державы.

НОВИНКИ.

— **Остатне (75) число „Дѣла“** сконфискувала ц. к. прокураторія державна за цѣлый обширный першій роздѣлъ вступнои статіи „Наше положенье“. Зъ тои причины не було намъ можливо пôсля теперѣшныхъ приписôвъ зробити вô второкъ другій накладъ — и мы выдаемо сегодня подвôйне число „Дѣла“ въ збôльшенôмъ объемѣ.

— **„Батькôвщины“** послѣдне число сконфискувала ц. к. прокураторія за объективну допись зъ Золочева о выборахъ до рады державнои.

— **Архикнязь Рудольфъ** маѳ въ половинѣ серпня пріѣхати до Галичины.

— **Преосв. митрополитъ Сильвестеръ** переѣхавъ на якйсь часъ зъ Унева до Перегиньска.

— **Преосв. дръ Юліянъ Пелешь** повернувъ уже зъ Вѣдня до Львова. Пôдчасъ побыту ѳго у Вѣдни выслали ему львôвскй руско-народнй товариства при случаю именинъ свои благожеланя.

— **Впр. крылошане Сѣнгалевичь и Фацієвичь** повернули до Львова, першій зъ Унева, другій въ Риму.

— **Намѣстникъ п. Залескій** выѣхавъ на три днѣ въ Дрогобыцкій повѣтъ. Вчера мавъ бути въ Дрогобычи, а сегодня въ Борыславѣ.

— **Ôтнова перемыского катедрального храму** може бути скôнчена вже съ осенею сего року. Всѣ роботы изъ внѣ и у внутрѣ выведенй дуже добре и гарно.

— **Перебудова и ôтнова епископскои катедры въ Станиславовѣ** вже кôнчится: помалёванй и обновленй престолы, владычій тронъ и крылошаньскй сталля, а помôстъ выкладаѳся асфальтомъ. Мешканя для шести крылошанъ, помѣщеня на консисторскй канцеляріи и для богословôвъ IV-го року такожь вже выготовленй. Натомѣсть роботы коло владычои палаты доперва зачинаются, а що и роздѣлъ епархій ще не наступивъ, то интронизація епископа станиславôвского ôтбудеся, здаѳсь, ажь въ мѣсяци жовтню або и падолистѣ. На екипажь першого епископа зôбрано доси вже 2000 зр.

— **Тернопôльскій комитетъ** мѣсцевый, основаный тамъ для улекшеня вандрôвки рускои молодежи академичнои по Подôлю, проситъ насъ о умѣщенье слѣдуючого оголошеня: Хто не дôставъ ще запросинъ на вечеръ музикально деклямаційный и вечеръ съ танцями, що маѳ ôтбутися въ Тернополи дня 2 л. серпня, а бажавъ бы на тôмъ-же бути, зволитъ ôтнестись въ тôй справѣ карткою кореспонденційною пôдъ адресою „Руска Бесѣда“ въ Тернополи, Рынокъ ч. 4, I поверхъ, або зголоситись тамъ-же лично въ день 2 л. серпня. Такожь проситъ комитетъ тыхъ Вп. Землякôвъ, котрй билеты приняли и обовязалися зложити належитôсть дня 2 л. серпня, по можности складати туюжь до 6-ои годины вечеромъ въ „Рускôй Бесѣдѣ“ (до рукъ господаря „Р. Бесѣды“), щобъ уникнути великого стиску при касѣ. Ще разъ пригадуемо Вп. Землякамъ, получившимъ билеты, речинець 17 (29) липня, до котрого упрашаемо надôолати або належитôсть або заявленье карткою кореспонденційною, що адресатъ билеты пріймае а належитôсть зложитъ въ день музикально деклямаційного вечера.

— **Въ редакціи „Дѣла“** появився 20 с. м. по полудни урядникъ ц. к. Дирекціи полиціи п. Котовскій и зъ наказу Дирекціи полиціи а зъ припорученя ц. к. прокураторіи державнои въ Золочевѣ, переглянувъ редакційнй паперы, глядаючи безъуспѣшно за авторомъ дописи о мнимôмъ слѣдствѣ противъ урядниковъ ц. к. староства въ Золочевѣ. Вчерашну „Gazet-y Narodow-y“ сконфискувала ц. к. прокураторія за перепечатанй зъ „Neue freue Presse“ два обширнѣйшй донесеня о тôмъ-же мнимôмъ слѣдствѣ, а на дѣлѣ о передступнôмъ доходженю ц. к. прокураторіи Золочѣвскои въ справѣ донесень противъ урядникôвъ ц. к. староства, — якъ то поясняетъ заступникъ прокураторіи п. Левицкій въ письмѣ, помѣщенôмъ въ попереднôмъ числѣ „Дѣла“. Замѣтити тутъ мусимо, що пôсля донесеня вѣденьскихъ дневникôвъ такимъ-же самымъ передступнымъ доходженьемъ на донесенье выборцѣвъ противъ одному ц. к. старостѣ займаѳся прокураторія держ. въ Дальматіи. Чи по поводу донесеня о тôмъ въ газетахъ, була въ якôй нѣмецкôй редакціи ревизія полиційна, о тôмъ доси мы не мали случаю читати.

— **Вѣденьскй газеты** „Deutsche Zeitung“ и „Neue freie Presse“ подаютъ дуже цѣкавй вѣсти о остатныхъ выборахъ у насъ до рады державнои, особливо же о выборахъ въ Золочевѣ. У Львовѣ „Золочѣвъ“ ѳсть нынѣ предметомъ найживѣйшихъ толкôвъ мѣжь всѣми людьми, що интересуются политичными дѣлами. Богато цѣкавого могли-бъ мы ще о тôмъ „Золочевѣ“ написати, та годѣ: ц. к. прокураторія конфискуѳ и найдрôбнѣйшу згадку про той волавившійся на цѣлу Австрію свои ми выборами — „Золочѣвъ“...

— **Товариство рускои Бурсы въ Бережанахъ** купило онодгы дôмъ для Бурсы тамъ-же ôтъ панѣ Аделѣ Невовои Козицкои за суму 4.336 зр. 25 кр. На конграктѣ за товариство пôдписанй: о. М. Соневицкій яко предсѣдатель товариства, дръ Д. Савчакъ яко секретарь и п. Ю. Насальскій яко касіеръ. Зъ сумы закупна дому выплачено товариствомъ заразъ готôвкою 3.000 зр., принято на себе легатъ на церковь бережаньску 225 зр. конв. вал., т. ѳ. 236 зр. 25 кр. а. в. и довгъ 702 зр. въ Банку гипотечнôмъ, а решту, т. ѳ. около 400 зр. маѳ выплатитися панѣ Невовôй въ двохъ ратахъ (31 липня 1886 р. и 31 липня 1887 р.) вразъ съ 6%. Закупленый дôмъ лежитъ при улици, що веде зъ Бережанъ до Раю (палаты гр. Станислава Потоцкого), ѳсть мурованый и маѳ 3 комнаты съ кухнею по однôй сторонѣ и по другôй. Въ официнахъ — вже старыхъ — суть ще три комнаты и кухня. Коло дому ѳсть около 400 квадратовыхъ сяжнѣвъ огорода.

— **Урядова „Gazeta Lwowska“** умѣстила въ остатныхъ двохъ своихъ числахъ (164 и 165) статію п. заг. „Język ruski w szkołach ludowych i średnich“, выкликану внесеньемъ проф. Романчука въ соймѣ краевôмъ. Въ сегоднѣйшнôмъ (166) числѣ маѳ бути умѣщеный остатный третій роздѣлъ статіи. Мы постараемося познакомити нашихъ Вп. читателѣвъ съ тенденціею и змѣстомъ статіи газеты урядовои.

— **П. Романъ Ярославичь**, студентъ вѣденьского университету, ôдаючійся науцѣ славяньскои филологіи, одержавъ на тôмъ-же университетѣ дня 22 с. м. степень доктора философіи.

— **О. Онуфрій Лепкій** обнявъ доперва позавчера т. зв. „шефовство“ въ редакціи „Мира“, хочь именованье ѳго „шефомъ“ послѣдувало вже пôвтора мѣсяця тому назадъ. Всѣхъ ѳе немало чудувало, длячого о. Онуфрій Лепкій, маючи вже именованье на шефа, не обнимавъ свого уряду; чимъ дальше, почали злй языки говорити, що о. Онуфрій Лепкій, взятый на испытъ редакторскій, показався за мало способнымъ до тои „высшои“, страшно трудноп политики „Мира“. Нынѣ всѣ такй вѣсти показалися неправдивыми. О. Онуфрій Лепкій за той пôвторамѣсячный часъ ôтбувавъ практику, бувъ, такъ сказати бъ, доперва „послушникомъ“ въ монастыри тои „высшои“, трудноп политики...“ Практика тая зовсѣмъ не оскорбляе о. Онуфрія Л. Можна бути знаменитымъ „типикознателемъ“, „домоуправителемъ“ и секретаремъ „Галицко-русскои Матицѣ“, а ще тымъ самымъ не бути знаменитымъ шефомъ органу съ такою страшно трудною и дуже высокою, можна сказати пôднебесною политикою, якъ „Миръ“. Що бôльше, треба дивуватися, що о. Онуфрій Лепкій за такій коротенькій, лишь пôвторамѣсячный часъ понявъ всѣ тонкости и ніянсы тои „высшои“, пôднебесноп политики „Мира“...

— **Изъ стороны Олеська** доносятъ намъ: За порадою о. Данила Танячкевича зъ Закомаря, закладаются „Правды“ на ладъ Закомарскои: заходомъ о. А. Пашковского въ Олеську; о. Колянковского въ Чехахъ, котрыхъ статуты вносятся рôвночасно до ц. к. намѣстництва до затвержденя. Въ Бѣлôмъ Камени, Турю и Ожидовѣ роблятся приготованя до заложеня такихъ „Правдъ“.

— **Зъ Перегиньска** пишутъ намъ: Въ нашихъ горахъ медведѣ дуже розмножилися и робятъ великй шкоды въ ôвсахъ. Тамтого року зôгнали нашй селяне худобу зъ полонинъ, за котрй заплатили 13.000 зр., вже по 7 недѣляхъ, хочь худоба зовсѣмъ ще пашѣ не була спасла; а мусѣла уступати, бо медвѣдь убивъ пару волôвъ а кôлька покалѣчивъ. Сего року знову вовки заѣли кôлька селяньскихъ коней и 23 овець. Въ недѣлю 12 с. м. убивъ медвѣдь стрѣльця Дякового зъ Лицѣвки, котрый на него стрѣливъ; а пôвтора року тому назадъ, убивъ двохъ парубкôвъ ôвчарôвъ въ сѣнехъ хаты зимôвки за селомъ въ Перегиньску. До року убито и строено стрихниною въ нашихъ околицяхъ 15 медведѣвъ старыхъ и молодыхъ, але ще богато осталося. Въ однôмъ старôмъ беззубôмъ медведи, котрого застрѣливъ митрополитальный побережникъ, найдено 5 куль заросдыхъ. Хижа звѣрина въ нашихъ горахъ въ загалѣ дуже розмножилась и добре булобы, щобы соймъ краевый вызначивъ преміи за нищенье тоиже, такъ якъ давно бувъ вызначивъ. Нынѣ стрѣлцѣ и лѣсничѣ камеральнй не маютъ интересу за дармо наражати свое житье, а хлопъ стрѣлець ще тымъ менше, котрому и такъ ручницю ôтбираютъ, скоро довѣдаются, що полюе.

— **Туча съ градомъ.** Въ Богданôвцѣ, другôй станціи желѣзницѣ за Тернополемъ, настала дня 17 с. м. по великôй спецѣ — термометръ показувавъ въ тѣни 33° R. — велика злива съ градомъ и захопила людей та худобу въ поли. Дощъ не падавъ, але лився струями змѣшаный съ градомъ величины малого волоского орѣха и знищивъ зовсѣмъ всѣ засѣвы. Згинуло ôтъ граду такожь кôлька овець и богато дробу, а буря розôрвала кôлька будынкôвъ.

— **Центральный Выдѣлъ товариства „Просвѣта“ у Львовѣ** на своѣмъ засѣданю зъ дня 9 л. липня с. р. порѣшивъ слѣдуючй справы: 1) Припоручено умѣстити въ новôмъ Календари товариства межи иншими портреты: бл. п. Евгенія Желехôвского и дра Корнила Сушкевича. 2) Рѣшено печатати новый Календарь въ 3.500 примѣрникахъ. 3) Удѣлено даромъ книжочки товариства: Рускôй Буресѣ въ Тернополи, товариству II-ои чигальни въ Чехахъ, читальни въ Гавриловцѣ, читальни въ Угерску, читальни въ Кадлубискахъ и читальни въ Сѣвцѣ калускôй. 4) На письмо п. Теодора Радванього зъ Керешгуръ (Угорщины) въ дѣлѣ печатаня ѳго працѣ: „Про рускій народъ“ — постановлено ôтписати, щобы прислявъ рукописи и подавъ близшй условія накладу книжки зъ своеи стороны. 5) Въ кôнци полагоджено справы чисто администраційнй товариства и принято слѣдуючихъ новыхъ членôвъ до товариства: 1) читальню въ Чехахъ коло Заболотець; 2) товариство рускихъ женщинъ въ Станиславовѣ; 3) Руску Бурсу въ Тернополи; 4) читальню въ Сѣвцѣ калускôй; 5) читальню въ Угерску; 6) п. Ивана Будника въ Манаевѣ; 7) читальню въ Кадлубискахъ; 8) читальню въ Гавриловцѣ; 9) п. Михаила Самотовку, господаря въ Войниловѣ; 10) о. Ивана Коровця пароха въ Мервичахъ; 11) читальню въ Корневѣ; 12) п. Николу Пернаровского, властителя бôльшои посѣлости въ Корневѣ; 13) о. Володимира Манастырского, пароха въ Бѣлôй; 14) п. Корнила Чайковского въ Бôтли и 15) п. Корнила Антоневича, урядника почтового у Львовѣ.

— **Книгарня Ставропигійского Института** замкнена до 1 лат. серпня зъ причины рôчного сконтра.

— **„Народный Дôмъ“ и „Ставропигійскій Институтъ“** розписали конкурсы для принятя въ свои бурсы. Речинець для вношеня подань назначеный до 15 лат. серпня с. р. Уловія тіи самй, що торôкъ були. Родичѣ або опѣкуны кандидатôвъ до Бурсы Ставр. Института мусятъ до просьбы долучити: послѣдне свѣдоцтво шкôльне ученика и свѣдоцтво убожества ôтъ священика. Приниманй будутъ ученики I кл. середныхъ шкôлъ, не скôнчившй 12-го року житя, съ ôтличными успѣхами въ наукахъ и примѣрными обычаями, съ добрымъ голосомъ и здоровй.

— **Въ Бурсѣ Ставропигійского Института** опорожнене съ кôнцемъ сего року шкôльного мѣсце кухарки. Кандидатки маютъ выказатись знаньемъ кухарства, можностею зложити ôтповѣдну кавцію и купувати харчь зъ першои руки. Речинець до вношеня подань до 1 лат. серпня с. р. Про близшй условія можна довѣдатись въ канцеляріи Став. Института.

— **Прилога особливого рода.** Вп. читателѣ нашй пригадуютъ собѣ певно зъ нашихъ справоздань выборчихъ, що то дѣялося при выборахъ въ Чернôвцяхъ, и яка тамъ була пресія, коли ажь зареквировано одинъ баталіонъ войска. Часть выборцѣвъ черновецкихъ, котра постановила внести протестъ противъ такого выбору посла до рады державнои, приказала отже въ часѣ найбôльшого розгару выборчого зробити фотографію, щобы симъ наглядно показати, що дѣялося передъ ратушемъ, коли тамъ ôтбувалися выборы. Ходитъ ту головно о то, щобы показати, що на пляцъ выступило войско, коли ѳго зовсѣмъ не було потреба.

— **Въ женьскôй учительскôй семинаріи у Львовѣ** зробили испытъ зрѣлости, кромѣ (вычисленыхъ разъ) 8 кандидатокъ семинаріяльныхъ, ще двѣ кандидатки-приватистки именно: Емилія Шулякевичь (дочка бувшого холмского священика) и Сторожиньска (дочка народного учителя).

— **Испытъ дозрѣлости въ гимназіи въ Станиславовѣ** здали три Русины: Северинъ Наконечный, Іосифъ Смеречиньскій и Иванъ Филиповичь; поправити испытъ по феріяхъ зъ одного предмету маютъ 2 Русины: Володим. Левицкій и Иванъ Ткачкевичь; не допущено же до испыту устного трехъ Русинôвъ (на пôдставѣ нового минист. розпоряджења, що хто зъ чотырохъ задачь при испытѣ письменнôмъ дôстане злу ноту, не може бути допущеный до устного испыту); наконець 2 Русины приватисты ôтступили ôтъ испыту. Всѣхъ абитуріентôвъ пôддалось испытови 25, а то: 5 Русинôвъ, 9 Полякôвъ и 11 жидôвъ.

— **Матура въ Бродахъ.** Въ днихъ ôтъ 11 до 17 с. м. ôтбувалася въ бродскôй гимназіи матура пôдъ проводомъ краевого инспектора п. Солтыкеча. До испыту приступило 19 ученикôвъ публичныхъ и 2 приватистôвъ. Зъ 15 выдержавшихъ испытъ 3 ôтзначилися а 12 выдержало испытъ съ добрымъ успѣхомъ, мѣжь тыми Русины: Гнидка Стефанъ, Сѣрко Иванъ и Клубокъ Никифоръ. Одинъ получивъ поправку на 6 педѣль, двохъ репробовано на пôвъ року а одного на рôкъ.

— **Испытъ дозрѣлости въ гимназіи въ Бережанахъ** здали мѣжь иншими: Мих. Бачиньскій, Володим. Ганаковскій, Емил. Ярославичь, Теодосій Кинасевичь, Григ. Комаряньскій, Теофилъ Красицкій (съ ôтзнач.), Алекс. Розлуцкій, Маріянъ Соневицкій, Мих. Щуровскій, Іосифъ Терлецкій и Володим. Туцкій.

— **Капелянами войсковыми II-ои клясы именованй** оо. Володимиръ Громницкій, Александеръ Кобриньскій, Стефанъ Крижановскій и Матѣй Поповичь.

— **П. Василя Дрогомирецкого**, котрого въ Перемышли увязнено за шпигуньство, а черезъ котрого ôтбулася ового часу строга ревизія въ львôвскôй гр. кат. семинаріи духовнôй, засудивъ судъ перемыскій на 2 мѣсяцѣ вязницѣ.

— **Для товариства „Шкôльна Помôчь“** зложили въ

не бôльше, якъ на три ноты; звуки повинни йти мѣрно, плавно. Менѣ, уже пôсля мого обзнакомленя съ рôзными способами церковного читаня и съ церковными напѣвами и партелми, завсѣгды чулося въ тôмъ читаню, якъ и въ пѣсни украиньскôй, щось наболѣвше, благальне, плачуще. Вся исторія Украины ôтбивалася въ нѣмъ. Грубо помыляются тіи зъ россійскихъ ревнителѣвъ православія, котрй выводятъ украиньске церковне читанье и украиньскій спѣвъ изъ католицкихъ костелôвъ... Батько мôй, постановивши ôтрôзнитися при такôмъ особливôмъ случаю ôтъ архіерейскихъ дячкôвъ, взявъ до помочи всю свою штуку, пригадавъ всѣ упôмненя Яна; молодый, звôнкій голосъ ѳго мовь рѣка розливався пôдъ зводами гарнои церкви. Коли ôнъ скôнчивъ читанье и, закрывши книжку, дивлячися „до Бога“, выводивъ мотивы остатного слова, нагле за склянными дверми, на право ôтъ престола, пôднялася заслона и появилося архіерейске лице... Глянувъ батько на дверѣ, такъ и урвавъ и ледви дôйшовъ до крылоса зô страху. Тогдѣшный архіерей бувъ Украинець и, хочь тримавъ протодіякона, знаменитого тогды въ пôвденнôй Россіи баса, але дуже любивъ стародавне сѣльске читанье и сѣльскій спѣвъ. По службѣ Божôй склянй дверѣ отворилися, на порозѣ зъявився архіерей; всѣ, по звычаю приступили до него по благословеніе. Приступивъ и батько мôй и впавъ ему до нôгъ. — „Хто ты, ôтки?“ — спытавъ архіерей. Такъ и такъ, ледви тямуючися зô страху, розказавъ отець мôй. — „Добре ты читаешь и спѣваешь; приготовляйся на слѣдуюче служенье моѳ до стихаря“, — сказавъ архіерей и додавъ, обертаючися до стоявшого тутъ же монаха: „Скажи, щобы для него все було готово“... Звычайно, коли батько мôй нагадувавъ той случай, голосъ ѳго на тôмъ мѣсци урывався а въ очахъ ставали слёзы... (Дальше буде).

маю и червню слѣдуючій П. Т. пп.: Конст. Лучаковскій 1 зр., о. Ломницкій Іоанъ 5 зр., о. Теофиль Павликовъ, крылошанинъ 5 зр., М. Гладишовскій 1 зр., о. Хотинецкій зъ Ярослава 1 зр., Волод. Коцовскій 1 зр., Ал. Ярема 50 кр., о. Касіянъ Куницкій 1 зр., о. Витошиньскій зъ Делятына 1 зр., Яковчикъ зъ Сянока 50 кр., Кульчицкій А. зъ Вѣдня 1 зр, о. Дейницкій зъ Соколи 2 зр., о. Галька зъ Дубковець 1 зр., Кимаковичь у Львовѣ 1 зр., В. Бурачиньскій зъ Перерооли 50 кр., о. Гавацкій зъ Перемылова 1 зр., Марковъ Осипъ 50 кр., Жуковскій зъ Кошлякъ 2 зр. — Выдѣлъ товариства складае симъ подяку всѣмъ жертводателямъ.

— **Предплату на выдавництво рускихъ богослововъ** п. заг. „**Кобзарь**“ зложили дальше П. Т. пп. Іосифъ Чачковскій, директоръ школы реальной въ Станиславовѣ; Тимко Киба, пѣвець въ Говиловѣ; Липовскій зъ Самбора; Яремковъ зъ Хшанова; о. Иванъ Гробельскій, префектъ гр. к. дух. сѣменища, І. Меруновичь, стражникъ скарбовый въ Дукли; М. Гавлиньскій, експед. почтовый въ Зборовѣ; М. Чемериньскій, учитель зъ Воробѣевки на 3 примѣрники; Л. Герасимовичь, ц. к. авск. суд. въ Збаражи; В. Шумляньскій зъ Середопольця; А. Терещукъ зъ Тернополя; о. В. Громницкій, священикъ въ Лисятичахъ; В. Шумахеръ зъ Перемышля; о. Ю. Бачиньскій, сотр. въ Журавнѣ; Вецковскій зъ Познаня; Гелльеръ, ц. к. надпоручникъ въ Тульнѣ коло Вѣдня; К. Охничь въ Бѣрчи; А. Ванчаровскій зъ Перемышля; Т. Скирлиньска, надъинспекторова уряду цлового у Львовѣ; Семенъ Бѣлозоръ, философъ у Львовѣ; О. Саламонъ, авск. суд. въ Старомъ мѣстѣ; А. Ливиньскій зъ Ключева малого; о. Порайко, сотруд. въ Станиславовѣ; о. Ив. Голинатый, свящ. въ Яричевѣ новомъ; Д. Р. Гайдеръ, авск. суд. въ Копычинцяхъ; О. Левицкій, учитель зъ Топельницѣ; о. Е. Гузаръ, свящ. зъ Завалова; о. С. Петрушевичь, прих. въ Половомъ; ко. Вацлавъ Закшевскій зъ Болехова; В. Глѣбовицкій, укончены богословъ у Львовѣ; о. Левъ Цегельскій, свящ. въ Голосковичахъ.

— **На „Бояна“**, співанникъ укладу о. В. Матюка зложили П. Т.: богословы рускои духовнои семинаріи у Львовѣ въ дарѣ изъ окладки 16 зр. 37 кр.; о. Хотинецкій зъ Ярославля, Е. Грушкевичь зъ Ниска, Левъ Гузаръ зъ Болехова, „Руска Бесѣда“ въ Чернѣвцяхъ, о. М. Зубрицкій зъ Мшанця и о. І. Стрыйскій зъ Плевлье по 1 зр. 20 кр.

— **Именованій**: Иванъ Винницкій офіціяломъ а Ив. Томашевскій асистентомъ въ рахунковомъ бюрѣ намѣстництва.

— **Упокоилися у Львовѣ**: Иполитъ Душиньскій, архиватъ Выдѣлу краєвого, умеръ позавчера нагло въ 50 роцѣ житя. — Адольфъ Праєръ, емерит. офиціялъ финансовои дирекціи, 63-лѣтный старець, пріѣхавъ передъ трема днями зъ Станиславова и позавчера на кладовищи Лычаковскомъ застрѣлився.

— *Дрѣбнѣ вѣсти*, Цѣсарь дарувавъ зъ приватныхъ фондовъ громадѣ Махновци, пов. турчаньского 100 зр. запомоги на отновленье церкви. — Въ Пробожной откыта отъ дня 17 с. м. нова стація телеграфачна съ денною службою. — При лосованю запомогъ зъ фундаціи бл. п. Пониньского, найбольшій лосъ 852 зр. вытягнувъ Матѣй Зьелиньскій, роботникъ кравецкій; другій 710 зр. Михаилъ Бембновичь, каменярь; трегій 568 зр. Казимиръ Понурскій, роботникъ пекарскій; послѣдный лосъ въ сумѣ 426 зр. взявъ Игнатій Тындыгъ, челядникъ шевскій. — Сильна холерина, подобна до холеры, проявилась въ громадахъ Медуха, Медыня, Острівъ и Комаровъ коло Галича. — Конѣ гуцульскій запроваджено послѣдными часами въ Баваріи. На Буковинѣ закуплено именно жеребця и колька кобылъ, щобы расу гуцульскихъ коней зааклиматизувати въ бавар скихъ горахъ. — Испаньске министерство сконстатувало, що отъ часу выбуху холеры занедужало въ цѣлой Испаніи 60.000 особъ на холеру а зъ тыхъ померло 17.000. — Сов. Василь Ковальскій выѣхавъ на свѣжій воздухъ до Баденъ подъ Вѣднемъ (Vöslauergasse N. 10), де пробуде до 25 лат. серпня. — Цѣсарь дарувавъ громадѣ Вербяны, пов. яворовского, 300 зр. на внутрѣшне устроенье церкви. — При подгаєцкой радѣ повѣтовой опорожнена посада секретаря; платня 800 зр., додатокъ 200 зр. и пятилѣтя по 200 зр.; речинець вносити поданя до 15 лат. серпня. — Ч. Теодоръ Березовскій, господарь зъ Бурканова коло Золотникъ, дбаючи про хвалу Божу, купивъ для церкви свѣтлый фелонъ, для братства патерицю, давъ 50 зр. на будову звонницѣ, а теперь купивъ въ Улашковцяхъ за 105 зр. Евангеліонъ и пр.

Черезъ редакцію „Дѣла“ прислали:

— **„Про напады татарскій. Въ додатку: Народна дума про втечу трохъ братовъ зъ Азова.“** Написавъ Р. З. — У Львовѣ 1885. Подъ такимъ заголовкомъ выйшла нова 86 книжочка выданя „Просвѣты“. Книжочка обойма 48 сторонъ и коштуе 8 кр.

— **На „Кобзаря“** (**зборникъ квартетовъ львовскихъ богослововъ**) П. Т.: Іос. Кульчицкій въ Будзанова 1 зр.; дръ Мегитонъ Бучиньскій зъ Станиславова 1 зр.; Андр. Чорній зъ Подберезець 1 зр.; В. К. Яворскій зъ Нов. Санча 1 зр.; Дм. Людкевичь зо Львова 1 зр.; Григ. Луцикъ зъ Жужеля 1 зр.; П. Трачь зъ Конюшокъ 1 зр.; Е. Левицкій зъ Тартакова 1 зр.; Сим. Каєтановичь зо Львова 1 зр.; Руска читальня въ Комарнѣ 1 зр.

— **На „Рускій Правотаръ домовый“** Лукича и Семегиновского П. Т.: Ант. Яцѣвъ зъ Торгановичь 3.25 зр.; Мих. Мусора зъ Жабього 3·25 зр.; Ю. Гладиловичь зъ Любачева 3·25 зр.; Теод. Борисъ зъ Хащова 3·25 зр.; Вас. Левицкій зъ Фирлеева 1 зр.; Мих. Зубрыцкій зъ Мшанца 3·25 зр.; Ив. Жарокій зъ Селискъ 3·25 зр. и Л. Волиньскій зъ Перемышля 3·25 зр.

— **Для тов. „Просвѣта“** П. Т.: Вол. Манастырскій въ Бѣлои 1 зр.; Мих. Мусора зъ Жабього 1 зр.; Корн. Чайковскій зъ Ботлѣ 1·20 зр.; Левъ Гузаръ зъ Болехова 1 зр.; Мих. Кордуба зъ Виткова нов. 1 зр. и П. Трачь зъ Конюшокъ 1 зр.

— **Для бѣдныхъ учениковъ рускои гимназіи** П. Т.: Зенонъ Шухевичь зъ Городенки для одного ученика дарунокъ вакаційный (дано ученикови зъ VI клясы М.) 3 зр.; дръ Мел. Бучиньскій зъ Станиславова 1 зр.; Дан. Котысъ зъ Лупкова 1 зр.; Е. Левицкій зъ Тартакова 1·65 зр.

— **На Словарь Евг. Желеховского** П. Т.: Е. Левицкій зъ Таргакова 4 зр.; Атан. Заячковскій зъ Бялои 3·50 зр.; Мих. Зубрицкій зъ Мшанця 1 зр.

— **На „Буковиньскій Альманахъ“** П. Т. Дръ Подлускій зъ Болехова 1.20 зр.

— **На „Бояна“ Матюка** П. Т. Читальня въ Манастырискахъ 1·20 зр.

— **За „Privatmanna“** П. Т. Іоанъ Литыньскій зъ Камяны 2 зр.

— **Для общ. рускихъ Дамъ у Львовѣ** П. Т. Єлена Лукашевичева, жена нотаря въ Солотвинѣ 1 зр.

Вѣсти зъ Епархіи Львовскои.

Презенту получивъ о. Алексей Слюсарчукъ, парохъ въ Ростокахъ на кап. въ Радовцяхъ на Буковинѣ.

Грамоту на прив. сотрудн. въ Брязѣ получивъ о. Северинъ Борачокъ.

Отпустку получили оо. Іоанъ Однорогъ, сотруд. въ Рожневѣ на 7 недѣль; Іоанъ Билиньскій, пар. Илавча на 6 недѣль.

Вѣсти зъ Епархіи Перемыскои

Сотрудництва получили: 1) въ Ярославли о. Іоанъ Карановичь; 2) въ Лѣтыни о. Волод. Чайковскій.

Отпустку для поратованя здоровя получили оо. Борсукъ Іоанъ зъ Кракова и Пелехъ Іосифъ зъ Ярославля.

Увольненье отъ испыту конкурсового получивъ о. Николай Назаревичь, парохъ въ Сернахъ.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— **„Нового Зеркала“** ч. 13 зъ дня 1 (13) липня мѣститъ въ собѣ: Рускій гороскопъ, стихъ передовый; Шкаралупникъ (съ илл.); Словарець Вычосы; Зъ теки Вуйця Влодзя; Розговоры; Сельскій политики (съ илл.); Змѣна политики „Мира“; Выгадки. На послѣдной сторонѣ больша иллюстрація съ написею: „Ой кобы не тая тройця, не сі два центавры — Розцвитала-бъ Русь въ спокою, и збирала-бъ лавры“.

Подяка

Банкови взаимныхъ убезпечень „Славія“ въ Празѣ и єго Головному Заступництву у Львовѣ.

Дня 20-го цвѣтня с. р. навѣстивъ наше мѣсточко огонь, а межи многими иншими знищивъ такожь и нашій будынки, асекурованій въ Банку „Славія“. Въ короткомъ часѣ, бо вже 4-го мая с. р., зъѣхавъ повномочникъ „Славіи“ и въ присутности выбраныхъ зъ посередъ нашихъ чеотныхъ мѣщанъ мужѣвъ довѣрія, перевѣвъ ликвидацію згорѣвшихъ нашихъ будынковъ вѣрно и якъ найсовѣстнѣйше выплативъ намъ сейчасъ на мѣсци половину отшкодованя, проче же, по сповненю зъ нашои стороны деякихъ формальностей, въ протягу кольохъ днѣвъ познѣйше. За то хороше поведенье выражаємо Банкови „Славія“ нашу публичну подяку и припоручаємо той Банкъ кождому, хто хоче свое майно убезпечити, яко найотвѣтнѣйше Заведенье асекураційне.

Богородчаны, 6-го червня 1885.

Василь Мартиній яко опѣкунъ Ивана Проця. — Катерина Сковроньска.

Потверджено зъ стороны начальства громадского: Каликъ.

Подяка.

Дня 9 липня с. р. попращалася съ симъ свѣтомъ по тяжкой и довгой слабости, повднавшися съ Богомъ, жена моя Марія, зъ роду Витошиньскихъ, въ 20 роцѣ житя, переживши зо мною якъ найщасливѣйше неповна 17 мѣсяцѣвъ.

Житье мое отъ тои хвилѣ зломане, а однако правдиву осолоду почувъ я въ собѣ дня 11 с. м., коли увидѣвъ жаль сердечный, що походячи зъ серця отбивався на лици всѣхъ присутныхъ похоронови Покойнои. Отцѣ духовній зъ близшихъ и дальшихъ сторонъ зъѣхалися и перенѣошися въ мое положенье по силамъ своимъ старалися мене потѣшати и скрѣпляти зломаного мого духа.

Не могучи зъ жалю словами подякувати, складаю симъ прилюдну подяку П. Т. Отцямъ: Борисѣкевичу зъ Зарваницѣ, Михалевичу зъ Бѣлобожницѣ, Лавровскому зъ Долгого, Багрыновичу зъ Вишнѣвчика, Писецкому зъ Котузова, Левицкому зъ Вербова, Застирцеви зъ Мозолѣвки, Сѣменовичу зъ Бобулинець, Манастырскому зъ Петликовець, Лотоцкому зъ Половець, Лотоцкому зъ Бучача, Дымушевскому зъ Кійданова, Шустови зъ Оссовець, Бабякови зъ Пилявы, Дудикевичеви зъ Подгаєць, Олесницкому зъ Переволоки, Зафіовскому зъ Бѣлявинець, Цегельскому зъ Струсова, Копертыньскому зъ Супрановки и Завистовскому зъ Вишнѣвчика за участь въ похоронѣ, а Впр. о. совѣтнику Багрыновичу за прощальне слово.

Дякую Зарваницкому хорови, интелигенціи мѣсцевой и замѣсцевой и парохіянамъ Зарваницкимъ за присутность на похоронѣ и за звеличенье того-жь.

Дякую тымъ тысячамъ вѣрныхъ, що прибувши до насъ въ день св. Апп. Петра и Павла, посѣщаючи тѣло Покойнои, за еи душу молитвы до Всевышнѣго заносили и на мѣсце вѣчного отпочинку найдорожшу мою подругу отпровадили.

Заразомъ дякую и ВП. Панамъ дру Гладышовскому въ Тернополя, дру Змѣнковскому зъ Гусятына, дру Штеклеви зъ Чорткова а особливо дру Обтуловичу зъ Бучача за лагодженье невылѣчимои хоробы.

Но найсердечнѣйшу подяку складаю симъ Впр. о. совѣтнику и декану Михаилови Борисикевичеви, пароху Зарваницѣ, за правдиво отцѣвску опѣку якъ въ часѣ слабости Покойнои такъ и по еи похоронѣ, и за ту любовь та сочувство, що такъ Покойной якъ и менѣ все оказувавъ.

Антонъ Копертыньскій,
сотрудникъ въ Зарваници.

Подяка.

Премудрость Всевышнѣго укоротила туземну вандровку нашого дорогого товариша Михаила Любовича. Похорономъ сироты занялись мы, а Впр. о. ректоръ поспѣшивъ намъ щиро въ помочь своєю радою. На наше прошенье отслужили ще передъ похорономъ парастасы Всч. оо.: д-ръ Мельницкій и д-рандъ Гробельскій. На похороны поспѣшили ласкавѣйше нашій Впр. оо. настоятелѣ: ректоръ Бачиньскій, Дольницкій, д-ръ Мельницкій и д-рандъ Гробельскій; дальше оо. крылошане: Величко, Павликовъ, совѣт. конс. и парохъ св. Петра и Павла Василевскій, оо.: Темницкій, Войнаровскій и Яримовичь; такожь Всч. о. д-ръ Вацка, проф. и деканъ выд. теол., и о. д-ръ Мазуркевичь, котрый зволивъ провадити латиньскій кондуктъ. Всѣ питомцѣ латиньского обряду причинились до звеличаня походу, якъ также и численно зобрана публика. Надъ гробомъ отправили Впр. оо.: ректоръ Бачиньскій и д-ръ Мазуркевичь, а о. Дольницкій оказавъ гарну надгробну бесѣду.

За тій безинтересовній труды складаємъ симъ прилюдну, щиросердечну подяку всѣмъ ВПр. ОО., якъ также и всѣмъ П. Т., що причинились до звеличаня похоронозъ нашого товариша. Одночасно складаємъ особенну подяку Всч. оо.: Дольницкому, д-ру Мельницкому и д-ранду Гробельскому за отправленье поминального Богослуженя въ октаву смерти покойного Михаила.

Во Львовѣ, дня 16 лат. липня 1885.

Питомцы гр. кат. духовної Семинаріи,
други-товаришѣ покойного.

Конкурсъ.

Ч. 380. Съ початкомъ року школьного 1885/6 найде умѣщенье въ Рускій Бурсѣ св. О. Николая въ Станиславовѣ 6—7 новыхъ кандидатовъ изъ школъ середныхъ (т. е. гимназіяльныхъ и реальныхъ) подъ условіями:

I. Родичѣ, взглядно опѣкуны зволятъ найдальше до 1 (13) серпня с. р. свои прошеня (безъ стемпля) надослати до Выдѣлу Братства на руки подписаного предсѣдателя. До того прошеня треба долучити: 1) метрику хрещеня; 2) свѣдоцтво убожества; 3) свѣдоцтва школьній; 4) свѣдоцтво моральности, коли кандидатъ не ходивъ до школы публичной; 5) декларацію родичѣвъ, взглядно опѣкуновъ, скольки они за кандидатовъ въ грошахъ, а скольки въ натураліяхъ доплачувати обовязуются; 6) свѣдоцтво здоровя, щепленои оспы и способности до спѣву.

Кандидатовъ, котрій въ роцѣ минувшомъ були питомцями Бурсы, условія подъ 1) и 3) наведеній не дотычатъ.

II. Отъ кандидатовъ вымагаєся дальше: 1) отличного успѣху въ наукѣ: 2) цѣлковитого здоровя; 3) хорошого до спѣву голосу; 4) кандидаты же, котрій выкажутся голосомъ сопрановымъ, будутъ мати першеньство передъ другими кандидатами и при прочихъ рѣвныхъ свойствахъ съ ними; 5) торочній питомцѣ повинній безъусловно передъ принятьемъ своимъ зложити завчасу до касы Бурсы залеглій належитости.

III. Отець або опѣкунъ принятого въ Бурсу питомця обовязаный: 1) вписатися въ члены Братства св. о. Николая, складаючи звычайну членьску вкладку 5 зр. въ першомъ, а по 1 зр. въ слѣдуючихъ рокахъ; 2) уплатити на зъужитковленье инвентаря 2 зр. въ першомъ роцѣ, а по 1 зр. въ слѣдуючихъ рокахъ; 3) зложити на приборы школьній и другій потребы питомця 5 зр.; 4) за питомцѣвъ зъ чотырохъ клясъ низшои гимназіи мѣсячно доплачувати до касы Буровы на удержанье инструктора по 1 зр.; 5) деклярованую скольксть доплаты уплачувати зъ горы въ ратахъ мѣсячныхъ або квартальныхъ.

IV. На вступѣ въ заведенье повинній питомцѣ выказатися достаточнымъ бѣльемъ и одежею, именно кождый повиненъ мати: 6 сорочокъ, 6 другого бѣля, сѣнникъ, коцикъ або ковдру, подушку, 4 пошевки, 6 ручниковъ, 4 простирала, такожь подвойну обувь, одѣжь лѣтну и зимову.

V. Желаючій получити отвѣтъ на внесене прошенье, зволятъ долучити карту кореспонденційну съ точнымъ своимъ адресомъ, а если кромѣ того додадутъ марку почтову на 20 кр., то получатъ свои прилоги за почтовымъ рецеписомъ.

Примѣтка. Принятій въ число питомцѣвъ Бурсы, повинній 19 (21) серпня с. р. о годинѣ 3-ій по полудни явитися въ канцеляріи Бурсы (улиця Середна).

Отъ Выдѣлу Братства св. О. Николая.

Станиславовъ дня 3 (15) липня 1885.

Т. Шанковскій
предсѣдатель Бурсы св. О. Николая.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Всч. Ил. Лотоцкій въ Поп. П. Корнило Н. Устіяновичь пробуває теперь въ Островѣ, почта Тернополь.

Курсъ львовскій зъ дня 22 л. липня 1885.

	платятъ	жадаютъ
	австр. валютою	
1. Акціи за штуку.	р. кр.	р. кр.
Желѣзн. Кар. Людв. по 200 р.	242 50	246 —
„ львов.-черн.-яс. по 200 р.	227 —	230 50
Банку гип. галиц. по 200 р.	274 50	278 50
2. Листы заст. за 100 р.		
Общ. кредит. галиц. по 5% ав.	99 40	100 40
„ „ „ по 4% ав.	90 75	92 —
„ „ „ по 5% ав. період.	99 40	100 40
Банку гип. галиц. 6% ав. .	101 35	102 35
Листы дов. гал. банку 3% въ ликв.	57 —	59 —
3. Листы довжній за 100 р.		
Общ. роль. кред. Завед. для Гал. и Буков. 6% льосов. въ 15 лѣтъ	57 —	59 —
4. Облиги за 100 р.		
Индемнизаціи галиц. 5% м. к. .	101 40	102 40
Облиги комунальній банку краєвого 5%	97 —	98 —
Пожички кр. въ р. 1873 по 6%	102 75	104 —
5. Льосы мѣста Кракова . .	17 —	19 —
„ „ Станиславова .	23 50	25 50
6. Монеты.		
Дукатъ голендерскій	5 78	5 88
„ цѣсарскій	5 83	5 93
Наполеондоръ	9 84	9 94
Нѣвимперіялъ	10 12	10 25
Рубель россійскій срѣбный . .	1 54	1 64
„ „ паперовый .	1 22⅝	1 24⅝
100 марокъ нѣмецкихъ . . .	60 90	61 50
Срѣбро	— —	— —

(безъ текучого куп. безъ купону)

Старшій мельникъ,

котрый бувъ занятый въ млынахъ вальцевыхъ найновѣйшои конструкціи якъ такожь и при чеокихъ и въ своимъ званю есть всесторонно образованый, пошукуе у властителѣвъ млынѣвъ въ Галичинѣ або въ Россіи посады. Знае языкъ ческій и нѣмецкій и потрафитъ вести цѣлу манипуляцію мельницку. Ласкавѣ зголошеня пріймае подъ адресою: І. Г. Администрація „Дѣла“.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручае 1315 54—?

росу красоты и всякій косметики такъ черезъ мене якъ и иншій фирмы поручанѣ.

Ц. к. генеральна дирекція

австрійскихъ желѣзниць державныхъ.

Выписъ зъ пляну ѣзды важный отъ 1 червня 1885 р.

Отходятъ зо Львова:

Поѣздъ мѣшаный о 6 год. рано до Стрыя.
Поѣздъ особовый о 11 год. 25 мин. передъ полуднемъ до Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ особ. о 7 год. 10 мин. вечеромъ до Стрыя, Станиславова, Гусятына, Хирова.

Приходятъ до Львова:

Поѣздъ особов. о 8 год. 5 мин. рано зъ Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ особ. о 4 год. 15 мин. по полудни зъ Стрыя, Станиславова, Хирова
Поѣздъ мѣш. о 2 год. 10 мин. въ ночи зъ Гусятына, Станиславова, Стрыя, Хирова.

Отходятъ зъ Станиславова.

Поѣздъ особовый о 9 год. 40 мин. передъ пол. до Стрыя Львова, Звардоня.
Поѣздъ мѣшаный о 10 год. передъ полуд. до Гусятына.
Поѣздъ особовый о 6 год. 28 мин. до Стрыя, Львова, Звардоня и о 11 год. 13 мин. вечеромъ до Стрыя, Львова и Нового Санча.

Приходятъ до Станиславова.

Поѣздъ мѣшаный о 4 год. 48 мин. рано въ Нового Санча Львова, Стрыя.
Поѣздъ особовый о 9 год. 2 мин. передъ полуд. зъ Звардоня, Стрыя.
Поѣздъ мѣшаный о 5 год. 37 мин. по полуд. зъ Гусятына.
Поѣздъ особовый о 5 год. 51 мин. по полуд. зъ Звардоня Львова и Стрыя.

Въ друкарни товариства им. Шевченка

(*ул. Академична Ч. 8*)

можна достати по зниженой цѣнѣ:

Рочники часописи „**Правда**“:

Рочникъ V зъ р. 1872 . . . „ 2 зр.
„ VI зъ р. 1873 . . . „ 2 зр.
„ IX зъ р. 1876 . . . „ 2 зр.
„ X зъ р. 1877 . . . „ 2 зр.
„ XI зъ р. 1878 часть лит. 2 томы „ 1 зр.
„ XII зъ р. 1879 . . . „ 2 зр.
„ XIII зъ р. 1880 часть I . „ 50 кр.
зъ р. 1884 часть II . „ 1 зр.

Кромъ того можна набути:

„Studien auf dem Gebiete der ruthenischen Sprache“ von Dr. Emil Ogonowski за 2 зр. 25 кр.

1. „Исторія руска Костомарова“, перекладъ Ол. Барвѣньского томъ I за 60 кр., т. II за 50 кр., т. III за 60 кр.; всѣ 3 томы разомъ за 1 зр. 50 кр.
2. „Свѣтоглядъ украиньского народа“, Нечуя, за 50 кр.

Будапештенскій выставовій ЛОСЫ по 1 зр.

11 лосôвъ 10 зр. | **4.000 выграныхъ**

Головна выграна

100.000 ЗР.

по ôттягненю 1% выплачуєся

99.000 ЗР. заразъ готôвкою.

Управа лотерійна

будапештеньскои выставы краевои зъ 1885 р.

Будапештъ, Andrassystrasse, Nr. 43

Смолова тектура дахова

(Stein-Dachpappe)

въ плытахъ и звояхъ якъ такожь и цвяхи до нихъ, готову масу терову до помазуваня дахôвъ, теръ зъ вугля камённого и деревяный, смолу асфальтову, щётки до помазуваня поручае въ найлёшихъ родахъ и по цёнахъ найприступнёйшихъ

ГИБНЕРЪ и ГАНКЕ

у Львовѣ.

Матеріи на одёжь

лишь зъ тревалои вовны овечои для мужчины середного росту

3.10 метры на одну одёжь } за зр. 4·96 кр. зъ доброи вовны овечои; „ „ 8·— „ зъ лёпшои вовны овечои; „ „ 10·— „ зъ тонкои вовны овечои; „ „ 12·40 „ зъ дуже тонкои вовны „

Пледы до подорожи за штуку зр. 4, 5, 8 ажъ до зр 12· — Дуже красна одёжь, споднѣ, иберцигеры, матеріи на сурдуты и плащѣ ôтъ дощу, тифль, льоденъ, комисъ, камгарнъ, шевіотъ, трико, сукна для дамъ и на биляры, перувіенъ, доскинъ поручае

Заложеный **Joh. Stikarofsky,** — 1866. —

Складъ фабричный въ Бернѣ.

Взоры франко. Карты взорцевй для панôвъ кравцёвъ **нефранкован. За послёплатою** на звышъ 10 зр **франко.**

Я маю завсёгды складъ сукна бôльше якъ за 150.000 зр. а. в. и тому легко зрозумёти, що въ моёй всесвётноӥ торговли позôстае богато **останкôвъ** довжины ôтъ 1 до 5 метрôвъ, лишь я змушеный такй останки ôтпускати по богато ôтъ коштôвъ выробу **низшихъ цёнахъ.** Кождый розумно мыслячій человёкъ мусить змёркувати зъ такихъ малыхъ останкôвъ не можна **жадныхъ взôрцёвъ** посылати, бо прецё при кôлькасотъ замовленяхъ зъ тыхъ останкôвъ въ короткôмъ часё нёчого бы не лишилося. Для того есть то чистый **обманъ,** коли фирмы суконъ инсеруютъ о взôрцяхъ зъ останкôвъ и въ такихъ случаяхъ суть тй взоры ôттяти зъ поставôвъ а не въ останкôвъ а цёли такого поступованя суть зровумёлй.

Останки, котрй не годятся можутъ ôтмёнятися або ôтсылаются грошѣ.

Кореспонденціи принимаются на мовахъ: нёмецкôй, угорскôй, ческôй, польскôй, италійскôй и французкôй. 1311 (22—24)

Потребую доброго рисовника, обзнакомленого такожь съ будôвлями надземными (Hochbauten) и овёдущого рускаго языка и письма.

Прошу о зголошеня съ свёдоцтвами въ якъ найкоротшôмъ часё.

Василь Нагôрный

Львôвъ ул. Городецка ч. 39.

Оливу машинову

до

ЛЬОКОМОБИЛЬ,

молотѣлєнь ручныхъ,

ТАРТАКÔВЪ,

млынôвъ паровыхъ и водныхъ

и въ загалё до всякого иншого ужитку въ господарствё,

Смаровило

до осей желёзныхъ,

Сёрчаный мёдикъ

(синій камёнь)

такъ гуртомъ якъ и частями поручае по найдешевшихъ цёнахъ

Складъ фабричный **ФАРБЪ, ЛЯКЕРÔВЪ, ПОКОСТÔВЪ, ХЕМИКАЛІЙ, КИШОКЪ ГУМОВЫХЪ и АРТИКУЛÔВЪ БРОВАРСКИХЪ,** заразомъ и **торговля матеріялôвъ.**

ГИБНЕРЪ И ГАНКЕ

1407 **у Львовѣ,** 3—?

Рынокъ ч. 38.

Огнетревалй и безпечнй ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблений съ американьскими замками и паскилёвыми засувками продаю дуже дешево

СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,

1390 14—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**

(Просится о кореспонденцію въ нёмецкôмъ язычё.)

Глядится учителя домового

для 3 дётей, всё зъ 4 клясы шкôлъ народныхъ. Пожаданый бувъ-бы укôнченый семинаристъ. О близшй условія просятъ ôтнестися пôдъ адресою: О. А. Танчаковскій, парохъ въ Дунаевѣ; почта тамъ-же.

Техникъ хемикъ

рускои народности

мôгъ бы одержати посаду въ фабрицё хемичныхъ матеріялôвъ въ Кіевѣ.

Охочій мôгъ бы дôстати на рôкъ або два запомогу, щобы поёхавъ до Вёдня и тамъ вывчився хеміи, а опôсля що найменше черезъ три роки працювавъ въ дотычнôй фабрицё въ Кіевѣ.

Близшй вёсти удёлитъ редакторъ „Дѣла“. 2—3

ФАРБЫ

до мальованя дахôвъ

найлёпшои якости, тертй въ подвôйно варенôмъ покостё, доставляю до кождои стации желёзничои франко — дешевше якъ кожда конкуренція!

Гибнеръ и Ганке

1381 (7—?) **у Львовѣ, Рынокъ ч. 38.**

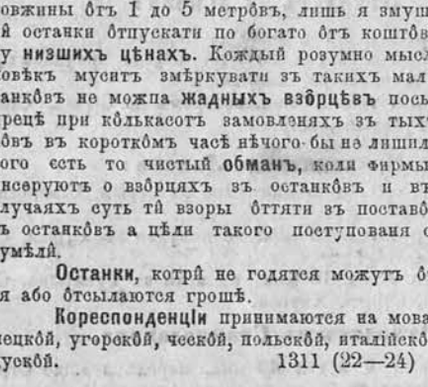

ОПОВѢЩЕНЬЕ.

Понеже знаю, що Высокоповажанй Отцё духовнй уряджуютъ при церквахъ хоры, прото **поручаю мою**

ФАБРИКУ ГАРМОНІЮМЪ (або ФИСГАРМОНІЮМЪ) ДО УЧЕНЯ СПѢВУ.

Высокоповажаный п. проф. Н. Вахнянинъ купивъ до рускои гимназіи у Львовѣ инструментъ мого выробу и може дати Высокоповажанымъ Отцямъ духовнымъ о тôмъ дуже пожиточнôмъ инструментѣ найлёпшу информацію.

Цёна тыхъ инструментôвъ ôтъ **70 зр. а. в.** и высше. Дае также на раты.

Съ поважаньемъ

ІОАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ,

1372 15-? властитель фабрики органôвъ и гармоніюмъ у Львовѣ, ул. Хоршлина, Ч. 9.

Ц. к. придворна ліярня дзвонôвъ

П. ГИЛЬЦЕРА въ Винеръ-Найштадъ

поручаеся до **замовленъ дзвонôвъ и гармоничныхъ складъ всякои величины и голосу.** За напередъ означеный голосъ або акордъ якого дзвôника, якъ такожь за найлёпшій металь гварантуеся. Монтованье до дзвонôвъ приспособлюе ся **на способъ уприв. съ головами зъ кованого желёза.** Черезъ се монтованье можна великими дзвонами дуже легко дзвонити и можна ихъ кôлько небудь дзвôвъ оборнути такъ, що серце бє за кождымъ разомъ въ иншe мёсце, черезъ що дзвоны зыскютъ на тревалости. **Припоручаня** выконуются якъ найскорше, точно и дуже **дешево** при **найвыгôднёйшихъ условіяхъ заплаты. Гармоничнй дзвôнки** до престолôвъ съ сильными и голосными дзвёночками.

Зъ альпаки: 1 складъ съ 4 дзвôн. по 14 зр., 1 складъ съ 3 дзв. по 11 зр.
Зъ мосьондзу: 1 „ „ 4 „ „ 10 „ 1 „ „ 3 „ „ 8 „

Отзначеня: Выстава вёденьска 1873, **два медалё** за поступъ за складъ дзвонôвъ для вёденьскои Votivkirche 260 сотнарôвъ ваги. Выстава промысл. у Вёдни 1880 зол. медаль.

Заложена 1838. Доставила 3946 дзвонôвъ, 1,080.370 кильограмôвъ ваги. Зъ сего до Вёдня для 31 церквей 83 штукъ дзвонôвъ 86.069 кильогр. ваги разомъ и 2 дзвоны до годинникôвъ для нового ратуша 3345 клр ваги.

1288 **Надвыжка коштôвъ даромъ.** 14—24

„НАРОДНА ТОРГОВЛЯ“

у Львовѣ, Станиславовѣ, Перемышли, Тернополи и Дрогобычи

поручае изъ своихъ богато заосмотреныхъ складôвъ

по дешевыхъ цёнахъ

Кавy
Чеколяду,
Чай,
Цукоръ,
Оливу,
Оцетъ,
Сыры швайцар., брындзю,
Мёдъ прёсный и пити,
Овочё южній,
Корёнье,
Сардинки, селедцё,
Горёвки,

Ликеры, Румъ,
Вина въ бутилькахъ и барылкахъ,
Мыло, мылка до рукъ,
Крохмаль, фарбку,
Корки,
Смаровило на ножё,
Свёчи церк. и стол.,
Вôскъ,
Цвёты до свёчокъ,
Кадило,
Карты,

Воды минеральній,
Всякй роды щётокъ (тоалетній, до пôдлоги, до обуви и до коней),
Масу до пôдлогъ,
Шварцъ безъ витріолю,
Папёръ,
Пера, ручки,
Оловцё,
Лякъ,
Чорнило (атраментъ),
Порошокъ на овады.

Цѣнникъ высылаеся на жаданье франко.

5 до 6 килограмовыхъ посылокъ почтова оплата выноситъ немного, такъ що оплатится и зъ найдальшихъ сторôнъ замовляти потрёбнй для дому артикулы.

Вступаючй въ члены товариства „Народна Торговля“, платятъ вписового 1 зр. и удёлъ найменше одинъ, выносячій 10 зр. Той удёлъ остаеся власностею члена и опроцентовуеся дивидендою, котрои высота назначаеся по укôнченю рôчныхъ рахунковъ. „Народна Торговля“ принимае также грошѣ на щадничй книжочки и платитъ ôтъ нихъ 5%. (76) 3—?

---

5 килевй

БОЧÔВКИ ВИНА

поручае

ТОРГОВЛЯ ГЕГЕЛЯЙСКО-ТОКЙСКИХЪ ВИНЪ

К. Ф. ПОПОВИЧА

1257 (36—52) ВЪ ТЕРНОПОЛИ

1	бочôвка	Гегеляйского столового . 2 зр. 10 кр
1	„	Гегеляйского столового лучшои якости 2 зр. 30 кр. и 2 „ 50 „
1	„	Гегел. стол. ароматичного 2·70 и 3 зр
1	„	Самородного вытравного . 4 зр. 30 кр.
1	„	Ермелёки-Бакаторъ стол. 2 „ — „

Повысше наведенй цёны розумёются вразъ съ бочôвкою окованою желёзными обручами и оплаченымъ портомъ почтовымъ, такъ що благосклонный ôтбиратель жадныхъ бôльше коштôвъ не поноситъ. Купуючи вина особисто тôлько у продуцентôвъ ручитъ за здоровй добрй, натуральній и лучшй вина якъ зъ Вершецъ, и проситъ о ласкавй замовленя.

Дентиста-лёкарь

А. ШТАЙНЪ

въ Тернополи

подае до вёдомости поважанôй П. Т. публицё, що за помочею ново вынайденыхъ средствъ выконуе всякй операціи устъ и зубôвъ безъ найменшого болю; особливо знаменито дёлаютъ тй средства при вырываню зубôвъ и коренёвъ такъ що при уживаню средствъ тыхъ не лишь болю але навётъ найменшого чутя нема. Пломбованье, чищенье зубôвъ и выправлованье штучныхъ зубôвъ и щокъ выконуе пôсля найновёйшои методы американьскои. (1—3)

Для урядôвъ, канцелярій, приватныхъ осôбъ и т. д., щобы заощадити часъ и трудъ

дуже поручаеся

велика таблиця множеня, безъ похибокъ, Стефана Бернарди, урядника желёзничого. Цёна есть такъ незначна, що дёйстно шкода було-бы, якъ-бы такои таблицё въ котрôмъ домё не було. За надôсланьемъ 35 кр. ав. в. въ маркахъ почтовыхъ або за перекозомъ почтовымъ до автора въ Лошончь (Losoncz) на Угорщинё высылаеся пожадане и пожиточне дёло франко. 1402 9—10

Велика партія останкôвъ сукна

(3 до 4 метры)

у всёхъ краскахъ, на одяги мужскй, на загортки, жёночй мантлё ôтъ дощу, на жёночй плащѣ — розсылае за послёплатою **за останокъ по 5 гульд.**

L. Storch, Brünn.

Останки не до вподобы принимаеся назадъ. Взôрцё высылаются по приславю 10-крейцаревои марки.

1292-11-26

РАМЫ (вразъ зô скломъ)

чорнй, золотй, золотй и чорнй, дубовй и пр., и пр.

до портрету Ихъ ВПреосвященьства

Дра Сильвестра Сембратовича,

Митрополита Галицкого и пр.

такожь Ихъ Преосвященьства

Дра Юліяна Пелеша

епископа Станиславовского и пр.

(*выданя п. Володислава Чеховича*)

выконуе солидно по цёнё 2 зр. 50 кр. и высше

Торговля „БОДЕКЪ“

у Львовѣ, ч. 3 улица Орменьска.

При ôтбираню бôльшои скôлькости рамъ удёляемо рабатъ и призволяемо на сплату въ ратахъ, а при ôтбираню поодинокихъ рамъ лише тогды можемо призволювати на ратальнй сплаты, если рамы стоятъ найменше 4 зр. а. в.

Цѣс. кор. уприв.

ГАЛИЦКІЙ АКЦІЙНЫЙ БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

выдае **во Львовѣ** и черезъ филіи

въ Краковѣ, Черновцяхъ и Тернополи

АСИГНАТЫ КАСОВЙ

4 процентовй платнй въ 30 днёвъ по выповѣдженю.

4½ „ „ „ 60 „ „ „

Львôвъ, 7 сёчня 1884.

ДИРЕКЦІЯ.

(Передрукъ не платится.) (1348 33—?)

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 77. Львôвъ, Субота 13 (25) липня 1885. Рôчникъ VI.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.
Редакція иАдминистрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье
Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.
Реклямаціи неопечатанй вôльнй ôтъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовй уряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ для Австріи: для Россіи:
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

☛ **Просимо нашихъ Вп. Предплатниковъ о скоре надсыланье предплаты и выровнанье залеглостей.**

Наше положенье.

III.

Другимъ, не менше важнымъ дѣломъ въ нынѣшнôй роботѣ есть: стерегчи народу рускаго передъ деморализацією. Не маємо тутъ на оцѣ деморализаціи поодинокихъ одиниць яко людей и ихъ паденя морального, а розходится намъ о знищенье сеи деморализаціи, яку въ несвѣдомости и свѣдомости нанесли намъ деякй нашй „дѣятелѣ“, именно на поли понять етничныхъ.

Давнѣйшихъ „трудныхъ временъ“ не хочемо тыкати, бо судъ надъ ними входитъ вже въ ресортъ исторіи, але нынѣшнй часы, якй пережили мы и переживаємо въ Австріи, належатъ до объему критики дневникарскои.

Згадана деморализація полягае головно на тôмъ, що одна частина будьто интелигентныхъ Русинôвъ въ нашôмъ краю мимо того, що исторія и наука филологіи стоятъ для нихъ отворомъ, завдно ще не посѣдае або и не хоче посѣдати раціонального и здорового, на правдѣ основаного понятя о рускости. Люде тои категоріи стоятъ ще завдно передъ власнымъ народомъ немовь передъ загадочнымъ сфинксомъ и въ наивности або и лукавствѣ пытаютъ себе; хто они? Єсть се объявъ крайно оригинальный, одинокій въ исторіи культурныхъ народôвъ европейскихъ, посередъ котрыхъ подôбне нѣсенѣтне пытанье нѣколи навѣть не повстало. Але що аномальный сей объявъ у насъ существуе и що въ нашôмъ рускôмъ обществѣ жіе та выводится досыть богато сихъ оригинальныхъ гермафродитôвъ національныхъ, то годѣ намъ про нихъ и ихъ генезу не подати обширнѣйшихъ даныхъ, щобы потому осудити точнѣйше стôйнôсть ихъ апокалиптичнои теоріи и заразомъ подати средства на усуненье зла, котре поганымъ червомъ точитъ нашъ народный организмъ.

Нашй гермафродиты національнй датуются на кождый случай ще въ часôвъ передъ 1848 рокомъ, коли національнôсть руска, въ порѣ всеславяньского ôтродженя, пôдъ вплывомъ литературного движеня на Украинѣ, пôддержуваного Основяненкомъ, Максимовичемъ и Метлиньскимъ, стала прозябати письменными творами звѣстного „тріюмвирату“, на котрого чолѣ съ чистыми етничными понятями стоявъ Маркіянъ Шашкевичъ († 1843 р.). Вже тогды зъявляеся у насъ вавилоньска путанина понять о литературнôмъ языцѣ. Досыть згадати на сѣмъ мѣсци про Іосифа Левицкого „Listy, tyczące się piśmiennictwa ruskiego“ (1843 р.). Першимъ „стихотворцямъ“ галицкимъ (провы рускои не пробовано) языкъ народа выдаеся „хлопскимъ“ и не способнымъ до литературы. И длятого радятъ однй заступити его языкомъ польскимъ, другй — россійскимъ (Зубрицкій и Левицкій, котрый въ своѣй граматицѣ оду Державина наводитъ за взворець рускаго языка), а третй, псевдо-епигоны Маркіяна, стараются надати ему посредствомъ граматичныхъ формъ старословѣньскихъ якоись политуры и проблематичнои высшости. Рôкъ 1848 заставъ галицкихъ Русинôвъ при тôмъ хаотичнôмъ понятю о рôднôмъ своѣмъ языцѣ! Въ наслѣдокъ же того сталось ôттакъ таке, що коли правительство спытало Русинôвъ, хто они и якій народъ?— то однй, сконцентрованй въ „Головнôй Радѣ рускôй“ узнали себе частиною 15 мілiонного народу рускаго, окремого ôтъ польского и россійского; другй же, зôбранй въ „Рускôмъ Соборѣ“ занеговали существованье языка рускаго на пôдставѣ теоріи: gente Rutheni, natione Poloni; а третй пôдъ проводомъ историка Дениса Зубрицкого, що переписувався дуже пильно съ Погодиномъ, просто на сей часъ замовкли, лишаючи ôтповѣдь на се пытанье на познѣйшй, лѣпшй часы.

До 1848 року справа руска мала характеръ чисто литературный, бо впрочѣмъ всѣ народы австрійскй въ до-конституційнôмъ періодѣ не посѣдали въ державѣ нѣякого значеня политичного. Доперва по 1848 роцѣ и Русины галицкй становлятъ окремый національный елементъ, а „Головна Рада Руска“ стаеся его офиціяльною представителькою. Небавомъ слѣдуе въѣздъ австрійскихъ Славянъ въ Празѣ, на котрôмъ являются и Русины Галицкй и де у-перше чуютъ досыть конкретно, пôсля фасону Коляра, здефиніовану идею о всеславянствѣ яко фаланзѣ анти-германьскôй, котра врылась досыть глубоко въ ихъ мягоньку ще душу. По неудачнôмъ Сойменѣ Кромерижскôмъ слѣдуе упадокъ конституціи и реакція, котра тревае ажь до жовтня 1860 р. Черезъ весь той часъ суть Русины для правительства австрійского елементомъ консервативнымъ и добрымъ антидотумомъ противъ революційнои Польщѣ. Насъ уважае Вѣдень „вѣрными Тирольцями всходу“, форитуе и плекае нашу народнôсть, здефиніовану „Головною Радою Рускою“, а нашъ языкъ, котрый до 1850 року ограничався на звѣстнй сферы въ пôдъ соломянои стрѣхи, одержуе теперь приступъ до шкôлъ народныхъ и середныхъ яко обовязковый предметъ науки для Русинôвъ, Полякôвъ, Нѣмцѣвъ и Жидôвъ. Рôвно-жь и церкви нашôй признано тогды певнй ширшй права, а шкôльнôй молодежи рускôй позволено слухати свого греческого богослуженя.

Литературна робота сконцентрувалася пôдъ той часъ коло „Галицкои Зорѣ“ и розвивалася до 1850 року правильно на основахъ чисто народныхъ. Членôвъ „Собору Рускаго“ ôтсуджено ôтъ рускости. „Зоря“ числила до 2000 предплатниковъ. Все шло гладко.

Тôлько-жь въ 1851 р. и слѣдующôмъ часѣ добачаємо легоньку змѣну въ литературнôмъ направленю. А дѣеся то именно тогды, якъ редакцію „Галицкои Зорѣ“ переймаютъ въ свои руки Богданъ Андрієвичь Дѣдицкій (авторъ „Конюшого“), а ôттакъ и сумнои памяти Северинъ Шеховичь. Разъ, по недостатку матеріялу литературного, а ще радше пôдъ вплывомъ всеславяньского вѣтру, котрый вѣявъ тогды до насъ via Прага, починаютъ поволи новй редакторы языкъ народный (въ ихъ понятю: исковерканый полонизмами) очищувати и отъ, доживае Русь галицка того щастя, що би у першій разъ стаютъ годувати такими плодами литературными, якими була „Антологія“ и „Семейная Библіотека“.

Се первый объявъ въ части свѣдомого, въ части може и несвѣдомого затемнюваня понятя о рускôмъ литературнôмъ языцѣ, котрому вже въ 1852 р. прійшовъ въ помôчь Денисъ Зубрицкій, написавшій свою „Исторію Галицкого и Володимирского княжества“ на досыть чистôмъ языцѣ россійскôмъ. Зубрицкій яко историкъ уважавсь пôдъ той часъ науковымъ авторитетомъ въ Галичинѣ, то и не трудно прійшлось ему стати заразомъ и поважою языковою и якъ такій пише ôнъ въ 1855 роцѣ куріозне заявленье: „есть мрачныи изступленники, или скорѣе низкіе невѣжды, въ лѣнѣ доселѣ проживавшіе, пренебрегавшіе всяку науку собственнаго языка, употреблявшіе чуждое нарѣчіе, прислушивавшіеся только простонародному разговору собственныхъ слугъ и работниковъ и желавшіе теперь, чтобъ мы писали свою исторію на областномъ нарѣчіи галицкой черни. Странное требованіе! Исторіи пишутся для образованнаго и образующагося класса народа. Для простолюдина довольно молитвенника, катехизиса и псалтиря“.

Мимо того однакожь „Галицка Зоря“ завернула въ 1854 р. ще разъ на народне поле и згромадила на ново бодай 500 читаючихъ, коли противно за редакціи Дѣдицкого и Шеховича число предплатниковъ упало до 120 и навѣть до 40 людей. Але якъ оно и було, Зубрицкій таки рѣшивъ справу въ користь очищуваня нашого языка нѣбы то въ полонизмôвъ, а на дѣлѣ въ користь повольнои его вымѣны на языкъ россійскій. Тымъ духомъ литературнымъ жила вже въ другôй половинѣ 1850-тыхъ рокôвъ Галичина, а идея единства литературного усилялась и крѣпилася завдно. Духа сего не бувъ въ силѣ знищити навѣть правительственный рускій органъ „Вѣстникъ“ (пôдъ редакцією Вислобоцкого и при сотрудництвѣ Б. Дѣдицкого, пробуваючого пôдъ той часъ на студіяхъ у Вѣдни), котрый яко антидотумъ противъ „единства рускаго“ вынайшовъ „Рутенцѣвъ“, т. в. окремый 3-мілiонный народъ съ границею по Збручь. Не знищила его и куренда администратора митрополіи львôвскои, Спиридіона Литвиновича, выдана у Львовѣ въ нѣмецкôмъ языцѣ пôдъ дн. 25 падолиста 1858 року до ч. 194, въ котрôй читаємо слѣдуюче: „Зауважали мы съ жалемъ серця, що послѣдными лѣтами кôлька разôвъ объявилось стремленье впровадити въ руску литературу идіомъ, мало зрозумѣлый народови. Новôсть та не ограничилась лишь на саму прасу, де швидко вже й упадае, але знайшла собѣ приступъ и въ кружки проповѣдникôвъ та катихитôвъ, котрй то послѣднй, збаламученй блуднымъ розумѣньемъ ôтношеня языка литургичного до народного, выдуманымъ непрактичными головами кôлькохъ молодыхъ литератôвъ, уживаютъ въ проповѣдяхъ, екегортахъ и при науцѣ

Давнй попы и дяки на Украинѣ.

(*Дальше.*)

Дальша карієра батька пôйшла якъ по маслѣ. Заразъ ôнъ найшовъ собѣ дякôвске мѣсце и почавъ жити щасливо. Ôнъ любивъ згадувати золотый часъ своеи молодости, коли бувъ *стихарнымъ дякомъ*. Стихарный дякъ, молодый и спѣвакъ, бувъ правдивымъ львомъ въ тогдѣшнôмъ украиньскôмъ сѣльскôмъ товариствѣ. Въ той часъ ледви тôлько рисувався плянъ перемѣны въ цѣлôмъ станѣ украиньского духовенъства. Въ 1819 роцѣ кіевско-могиляньока академія, котра була доси всестановымъ закладомъ, що мѣстивъ въ собѣ по тогдѣшному повный кругъ освѣты, перемѣнена була въ закладъ становый, духовный, и розпалася на три учебнй заклады, що чинили три степени духовнои освѣты: *бурсу* або низшу школу — для приготовленя причетниковъ и кандидатôвъ для дальшого образованя, *семинарію* — для приготовленя попôвъ и *академію* — для высшого духовного образованя. Реформа мала змѣнити старй бытовй ôтносины въ духовенствѣ и надати всѣмъ парохіямъ попôвъ освѣченыхъ, бôльше умѣлыхъ діяконôвъ и причетниковъ, позôставляючи до волѣ архіерея призначувати ихъ, якъ самъ хоче, а не пôсля выбору „темнои“ громады. Пôдъ вплывомъ идей XVIII го столѣтя о абсолютнôй силѣ просвѣты и абсолютнôй шкодѣ темноты, котру воплочувала въ собѣ „чернь непросвѣщенна“, забуто на конечнôсть морального звязку попа съ парохіею, забуто на историчнй, народнй начатки, по нарушеню котрыхъ наступае розрывъ и моральна немôчь самои просвѣты, — не зналося, що радикализмъ особливо шкôдливо ôтзываеся на религійнôй моральности. Але въ той часъ, котрый описуємо, плянъ тôлько покладено: на селахъ про него цѣлкомъ не знали, тутъ давнй ôтносины дальше панували съ повнымъ своимъ авторитетомъ. Дяки не мали ще противникôвъ въ особѣ *богословôвъ*. Нѣколи не були поважными противниками ихъ тіи немногй *латинщики*, що дôйшли въ академіи (потôмъ въ буросѣ) до *инфимы*, *граматики* и навѣть *риторики*, черезъ то, що они, яко неуки ученики, що тôлько байдики збивали въ академіи, приносили съ собою на село тôлько повне нѣчогонезнайство и негарнй моральнй прикметы, и надъ ними справедливо насмѣвалися дяки. Про нихъ зложено було немало куплетôвъ, якъ напр. отсей, що и я ще въ дитиньствѣ спѣвавъ:

Бувъ Грицько мудрый,
Родомъ зъ Коломыѣ,
Вчився ôнъ добре на философіи:
Въ шѣснадцять лѣтъ письмо мимривъ,
Та все по латынѣ ливрившъ (*ôтъ liber*)
А на сѣмнадцятôмъ перéчитомъ
Всю псалтырку ôнъ знавъ...

Не було противникôвъ дякамъ-кавалерамъ и зъ стороны иншихъ верствъ людности. То була дивна, казочна пора. На рускôй земли, въ рускôй державѣ, рускимъ народомъ безпосередно и майже безконтрольно володѣвъ, судивъ и рядивъ елемент захожій, другои народности, протявный всему рускому. Польскй вельможѣ, паны, *панки* й *пôдпанки* були пануючою клясою въ краю, они становили все интелигентне, урядницке, що строго ôтдѣлялося ôтъ рештy людности, не маючи съ нею нѣчого спôльного. Тымъ близше тулилися одна до другои обѣ тогдѣшнй клясы рускои людности, духовеньство и мужицтво, що чинили разомъ окремый свѣтъ въ краю, особну задоволену своимъ громаду. Головный тонъ въ тôй громадѣ давали попы и поважнѣйшй въ парохіяхъ господарѣ, жѣнки и дочки одныхъ и другихъ, а солею тои громады, цвѣтомъ молодежи ей були дяки и поповичѣ — наслѣдники парохій, найчôльнѣйшй женихи.

Сезонъ забавъ въ тогдѣшнôмъ украиньскôмъ селѣ — осѣнь, докладнѣйше часъ ôтъ Преображенія Господнёго (серпня), коли кôнчилися косовиця и жнива, пристигали овочѣ въ садахъ и огородахъ, отже зачинався въ домахъ достатокъ дôбръ земныхъ, ажь до Зимного Николы (6 грудня), коли нарештѣ треба було перестати продавати и тратити, а подумати о заощадженю добутку на новый посѣвъ и о прохарчованю родины и худобы до слѣдующихъ жнивъ. На той часъ и доси припадаютъ въ полуденно-рускихъ парохіяхъ всѣ храмовй празники, весѣля, поминки, и т. п. Найурочистѣйшимъ случаемъ въ парохіи бувъ храмовый день. Вся околиця въ той день розрушувалася, все звane й незване ѣхало и йшло „на храмъ“, у кождого господаря въ парохіи були свои гостѣ. На службу зъѣздилися сусѣдй и по дальшй попы, дяки и пôддячй; така голосиста служба бувала въ парохіи тôлько разъ у рôкъ, и мôй батько въ такихъ случаяхъ бувъ найбôльше пожаданымъ въ околици гостемъ на крылосѣ. Недалеко ôтъ церкви, пôдъ голымъ небомъ, въ цѣлôй черзѣ выкопаныхъ въ земли печей першй господынѣ въ парохіи варили громадокій обѣдъ. Розставлялися столы, зъ усѣхъ хатъ зносилися миски, ложки, и заразъ по службѣ сѣдали попы, дяки, поважнй господарѣ, свои и приѣзжй, решта купками розкладалися на травѣ, — громада *честно* приймала своихъ гостей. Въ часѣ обѣду дяки и попы часто вставали зъ свого мѣсця, за ними и вся громада, и спѣвали то тропарь храмовому празникови, то „*Покой, Спасе нашъ, съ праведными*“ — въ память помершихъ въ парохіи, а нарештѣ — „*Со духи праведныхъ*“ и „*Вѣчная память*“. По обѣдѣ господарѣ запрошували до себе приѣзшихъ гостей, зъ котрыхъ кождого пріймали и угощали до другого дня. Всѣ приѣзжй попы та дяки и многй зъ поважныхъ господарѣвъ, позôставляючи жѣнкамъ и сынамъ приймати своихъ гостей, ишли до мѣсцевого. Розгощувалися въ комнатахъ, на присипѣ пôдъ стрѣхою, въ саду и де попало. Всѣмъ розносилося досыть ѣды и напитку. Молодѣжь звычайно тягнуло до кухнѣ, де свои и приѣзжй попôвны и дякôвны звивалися то за для господаротва, то для порядку, то про око людске. Тутъ кватерувався и Аморъ съ своими стрѣлами. Молодй дяки и поповичѣ помагали панамъ лѣпити пироги, скубати куры, подати, принести, вынести, при чѣмъ сыпали поговôрками,

шкôльнôй церковно-словѣньскй формы съ залишеньемъ языка народного. Така робота, коли-бъ розвагальнилася, могла-бъ не тôлько статися небезпечною для руского языка, котрому Выс. цѣс. правительство въ новѣйшôмъ часѣ дає ласкаву помôчь, и спинити єго розвôй, зависимый майже выключно ôтъ клира, але могла-бы нанести найбôльшу шкоду народнôй просвѣтѣ въ школѣ и церкви и потягнула-бы за собою ще другй важкй наслѣдки.“

Не знищивъ того духа антинародного въ нашôй молоденькôй литературѣ и указъ министеріяльный въ 1858 роцѣ, зносячій давну постанову о обовязковôй науцѣ языка руского въ школахъ народныхъ и середныхъ; не спинила, якъ видко, остаточно и та постанова центральнои власти, котрою заборонено заразъ зъ-разу уживати гражданки въ книжкахъ рускихъ побôчь дозволеной кирилицѣ.

А тымъ часомъ, коли „народовцѣ“ того часу, поховавшися по закуткахъ, покинули роботу Маркіянову, а натомѣсть адепты теоріи Зубрицкого досыть усильно и успѣшно заходилися коло мнимого „очищуваня“ руского языка посредствомъ старословѣнщины въ користь закордоннои „великои Руси“, тымъ часомъ ишли въ табору польского до Вѣдня дуже докладнй справозданя о литературнôмъ стремленю галицкихъ Русинôвъ и выкликали остаточно въ 1859 р. звѣстну азбучну квестію, котрою занявся гр. Голуховскій яко намѣстникъ и п. Ѣречекъ, сов. министерства Баха. Се вже всѣмъ звѣстна рѣчь, що намѣрене введенье ческихъ „пикельгавôъ“ намѣсть кирильского письма не вѣнчалося успѣхомъ, але объективный судія всеи справы не може сказати, що тогдѣшнй литераты рускй не причинилися въ дуже значнôй части до сего азбучного експерименту своими литературными стремленями. Противно навѣть, можемо на сѣмъ мѣсци на пôдставѣ наведеныхъ фактôвъ сказати собѣ щиру правду въ очи, що власне наше литературне поведенье въ 1850-тыхъ рокахъ дало вѣденьскому правительству похôпъ зробити „щось“, що бы насъ разъ на все радикально змогло ôтвести ôтъ дурноu а при тôмъ тенденційнои роботы пурификаціи языка рôдного въ користь чужого, хотяй близького, хорошого и славяньского. При тôмъ не треба також забувати, що мы ôтъ 1848 р. становили вже въ Австріи певный факторъ политичный съ выразною задачею: спинять народъ польскій въ єго намѣреняхъ реставраційныхъ, а тутъ показалося, що „die treuen Tiroler des Ostens“ самй мають якйсь не конче выразнй зô взгляду на цѣлôсть державы тенденціи. Черезъ то очевидно почало уменшатися довѣрье до насъ, а виновникомъ лиха не бувъ народъ самъ, а свѣдомый цѣли „атаманъ Погодинской колоніи въ Галиціи“, якъ пôдписувався Денисъ Зубрицкій и слѣпй єго орудія, або, якъ ихъ пок. Спиридіонъ назвавъ: „непрактичнй головы молодыхъ литератôвъ“. Замѣсть напруженими силами працювати надъ розвоемъ нашого рôдного языка въ способъ природный и выскувати для него чимъ разъ ширше поле въ школѣ и публичнôмъ житю, забавлялися нашй псевдо-литераты 1850-тыхъ рокôвъ въ литературне объединеніе, котре не тôлько скôнчилося цѣлковитымъ фіяскомъ, але нанесло тяжкій, перший ударъ политичному нашому значеню въ Австріи.

Поглядъ правительства

на внесенье посла Юл. Романчука въ справѣ языка руского въ школахъ народныхъ и середныхъ.

Щобы выробити языкови рускому въ школахъ народныхъ и середныхъ бôльшй права, поставивъ бувъ — якъ звѣстно — пос. Юл. Романчукъ на остатнôй сесіи соймовôй внесенье, щобы дотеперѣшнй Арт. II и V краєвои уставы шкôльнои змѣнити въ сей способъ:

„Арт. II. Єсли школа народна побирає запомогу зъ фонду публичного, — право становленя, котрый зъ языкôвъ, польскій або рускій, має бути выкладовымъ, выконує громада спôльно съ властею шкôльною краєвою въ той способъ, що ореченя громады пôдлягаютъ затвержденю власти шкôльнои краєвои.

Єсли въ якôй мѣсцевости съ мѣшаною людностею, польскою и рускою, де друга народнôсть становитъ що найменше одну четверту часть всеи людности, а въ мѣсцевостяхъ съ людностею надъ 12.000, що найменше 3.000 душь, єсть бôльше шкôлъ народныхъ для дѣтей одного пола, то бодай въ однôй школѣ; если-жь тôлько одна єсть школа съ рôвнорядными клясами, то въ рôвнорядноu клясѣ языкомъ выкладовымъ має бути языкъ другои народности. Въ котрôй и якôй школѣ має бутя выкладовый языкъ другои народности, рѣшає, отвѣтно до числа душь обохъ народностей и мѣсцевыхъ потребъ, власть шкôльна краєва, въ порозумѣню съ радою громадскою, взглядно съ тымъ, котрый школу утримує.

Арт. V. б) Въ рôвнорядныхъ клясахъ всѣхъ середныхъ шкôлъ, на жаданье родичѣвъ що найменше 25-ти ученикôвъ, має власть шкôльна краєва безъ проволоки зарядити заведенье другого языка краєвого яко выкладового. При поступованю ученикôвъ до высшихъ клясъ рôвнорядна кляса съ другимъ языкомъ выкладовымъ поступати буде разомъ съ учениками бодай такъ довго, доки число ученикôвъ не зôйде понизше двайцять.“

На внесенье комисіи шкôльнои рѣшивъ соймъ вôзвати Выдѣлъ краєвый, щобы ôнъ порозумѣвся въ сѣй справѣ съ краєвою Радою шкôльною и предложивъ єи соймови на найблизшôй сесіи разомъ съ своими внесенями. Краєва Рада шкôльна установила для розслѣду внесеня пос. Романчука особну комисію и згодилася на судъ тои комисіи. Коли вже краєва Рада шкôльна выдала свôй судъ въ сѣй справѣ, то и правительство згодилося на него и представило Выдѣлови краєвому, якъ пôсля єго пониманя можна ôтповѣдно выконати внесенье пос. Романчука. Сей поглядъ правительства на внесенье пос. Романчука оголосила сими днями урядова „Gazeta Lwowska“ и мы подаємо єго за тою-жь газетою.

„Внесенье п. Романчука — пише „Gazeta Lwowska“ — має на цѣли змѣнити въ части уставу краєву зъ дня 22 червня 1867 р. о языцѣ выкладовôмъ въ школахъ народныхъ и середныхъ, а именно арт. II и арт. V.

Першій уступъ арт. II пôсля проекту внескодавця не змѣняє постановы II го артикулу згаданои уставы. Але внескодавець додає другій уступъ, въ котрôмъ яко условіе до заведеня також языка другои народности, яко языка выкладового въ школахъ народныхъ бере за пôдставу лишь число рускаго населеня въ ôтношеню до загального населеня якоись мѣсцевости, и ставитъ два жадання: 1) щобы въ мѣсцевостяхъ, де єсть двѣ або бôльше шкôлъ народныхъ для дѣтей того самого пола, бувъ языкомъ выкладовымъ бодай въ однôй зъ тыхъ шкôлъ языкъ другои народности; а 2) щобы тамъ, де єсть одна лишь школа съ клясами паралельными, въ тыхъ клясахъ бувъ языкомъ выкладовымъ языкъ другои народности. Проектъ сей домагаєся отже того, щобы, коли заходятъ наведенй повысше условія, бувъ заведеный въ школѣ языкъ другои народности яко языкъ выкладовый, хочь-бы сего въ мысль першого уступу арт. II го домагалася громада, або той, хто школу удержує.

Однакожь пôсля арт. XIX основныхъ законôвъ державныхъ, въ котрôмъ сказано, що заклады науковй мусятъ бути такъ устровнй, щобы кожда народнôсть могла образуватися въ своѣмъ власнôмъ языцѣ, не можна нѣкого силувати образуватися въ языцѣ, котрый не єсть языкомъ народнымъ ученика. Въ виду отже сеи обставины, що оцѣнка условій, ôтъ котрыхъ внескодавець робитъ зависимымъ введенье въ житье своихъ жадань, муситъ зовсѣмъ оставитися властивымъ сферамъ законодавчимъ.

Приступаючи до оцѣнки жадань, мѣстячихъ-ся въ II арт. проекту, высказує правительство краєве свою гадку, що можливымъ єсть перевести внесенье, щобы тамъ, де суть двѣ або бôльше шкôлъ народныхъ для дѣтей того самого пола, въ однôй въ тыхъ шкôлъ бувъ языкомъ выкладовымъ языкъ другои народности, бо кандидаты и кандидатки стану учительского, побираючй науку въ семинаріяхъ учительскихъ тои части краю, въ котрôй проживаютъ обѣ народности, приспособляются до науки въ обохъ языкахъ. Також и дидактично-педагогичнй взгляды не стояли-бъ тому на перешкодѣ, бо молодѣжь шкôльна въ мѣсцевостяхъ, де жіютъ обѣ народности, учится також языка другои народности, котрый не єсть языкомъ выкладовымъ, и для того молодѣжь, котра учится въ выкладовôмъ языцѣ польскôмъ, приспособлена єсть до дальшои науки також и въ языцѣ рускôмъ або на ôтворотъ.

Послѣдна алинеа арт. II. внесеня застерѣгає краєвôй радѣ шк. въ порозумѣню съ громадою а взглядно съ тымъ, хто удержує школу, рѣшати що до того, въ котрôй въ межи двохъ або бôльше шкôлъ для молодежи того самого пола мѣсцевости, має бути языкъ другои народности языкомъ выкладовымъ. Єсли въ однôй мѣсцевсти суть двѣ н. пр. 4-клясовй школы мужескй съ языкомъ выкладовымъ однои народности (якъ въ Коломыи 4-клясова школа мужеска, I и II съ языкомъ выкладовымъ польскимъ), въ такôмъ случаю краєва рада шк. мала-бы въ порозумѣню съ радою громадскою порѣшити, въ котрôй зъ тыхъ двохъ шкôлъ має бути языкъ другои народности (взглядно въ Коломыи языкъ рускій) языкомъ выкладовымъ.

Тутъ треба пôднести ту обставину: Въ наслѣдокъ застереженои повысше засады, що примусъ до науки въ языцѣ выкладовôмъ однои або другои народности муситъ бути выключеный, урядженье школы съ тымъ або другимъ языкомъ выкладовымъ зависитъ ôтъ условія, що школа має ученикôвъ, котрй хотятъ учитися въ тôмъ або въ другôмъ языцѣ выкладовôмъ. Условіе обявляєся фактично при записахъ въ воли родичѣвъ, щобы дѣти училися въ однôмъ чи другôмъ языцѣ выкладовôмъ. Позаякъ однакожь записы суть мѣрою фреквенціи а категорія школы, т. є. число клясъ взглядно учителѣвъ зависитъ ôтъ числа записаныхъ и учащаючихъ дѣтей, то лишь фреквенція а не фактичный станъ школы передъ введеньемъ змѣны языка выкладового може бути пôдставою до означеня, якои категоріи має бути школа, въ котрôй має змѣнитися языкъ выкладовый. Допустѣмъ, що въ Коломыи н. пр. до школы мужескои Нръ II, котра єсть 4-клясовою съ числомъ ученикôвъ ôтповѣдаючимъ сѣй категоріи школы, а въ котрôй мавъ-бы бути заведеный языкъ рускій яко выкладовый, вписалось-бы и учащало-бъ на науку въ тôмъ языцѣ выкладовôмъ 150 ученикôвъ, въ такôмъ случаю та школа повинна бути 2-клясовою. Впрочѣмъ зайшла-бы въ въ сѣмъ случаю ще та евентуальнôсть, що для рештy молодежи, котра не мала-бъ учитися въ рускôмъ языцѣ выкладовôмъ, треба бы ще постаратися о школу съ языкомъ выкладовымъ польскимъ.

Що до клясъ паралельныхъ, то треба передовсѣмъ замѣтити, що краєва устава въ 2 мая 1873, крôмъ въ арт. VIII., нѣчого о нихъ не згадує. При школахъ народныхъ однакожь истнуютъ фактично ôтдѣлы названй звычайно клясами паралельными. Щобы именно ôтповѣсти вымогамъ арт. IV-го згаданои уставы краєвои безъ постôйного обтяженя фонду шкôльного, дозволяє краєва Рада шк. установляти надъетатовй тымчасовй силы учительскй при въорганизованыхъ школахъ. Коли такій ôтдѣлъ веденый надъетатовымъ учителемъ має ученикôвъ стоячихъ, що до степеня науки, взглядно що до объему ви пôсля плану наукъ на рôвнѣ съ иншою клясою школы, при котрôй ôтдѣлъ сей заведеный, — въ такôмъ случаю єсть сей ôтдѣлъ клясою паралельною въ властивôмъ значеню того слова. Такй клясы паралельнй творятся звычайно при школахъ бôльше-клясовыхъ. Въ частѣйшихъ однакожь случаяхъ при школахъ низшои категоріи черезъ установленье надъетатовыхъ учителѣвъ въ мѣру фактичныхъ ôтносинъ або розширяєся школу до числа клясъ ôтповѣдаючого числу учителѣвъ, або творится окрему школу, въ котрôй мѣстятся дѣти рôжныхъ степенѣвъ науки. Коли отже внескодавець мавъ на гадцѣ дѣйстнй школы паралельнй, то не стояло-бъ нѣчо на перешкодѣ такому уряженю; коли-жь ôнъ пôдъ клясами паралельными розумѣвъ просто лишь ôтдѣлы, то жадання єго можна-бы лишь въ той способъ увзгляднити, що треба-бъ завести окремй школы надъетатовй съ языкомъ выкладовымъ другои народности.

Въ школахъ середныхъ пôсля внесеня пос. Романчука мала-бы сама краєва власть шкôльна рѣшати о языцѣ выкладовôмъ, а не якъ доси доперва на жаданье родичѣвъ 25-ти ученикôвъ. Однакожь на всякій случай мусѣли бы бути заведенй окремй клясы паралельнй, а кожда кляса паралельна мусѣла-бы такъ довго бути, доки число ученикôвъ не було-бы менше якъ 20. Внескодавець мавъ на думцѣ слѣдуючй вымоги: число (25) ученикôвъ має ôтноситись до якои-небудь клясы въ цѣлости а не ôтдѣлôвъ; языкъ рускій мавъ-бы бути выкладовымъ, коли-бъ того зажадали родичѣ що найменше 25 ученикôвъ рускои народности цѣлои дотычнои клясы. Коли н. пр.

натяками, высказами зъ псалтыри, и т. п. — жива радôсть не перерывалася, серця горѣли. А тымчасомъ въ *покоях* и по за покоями живо говорили, изъ рукъ до рукъ разъ-у-разъ ходили чарки съ *варенухою*, медомъ, вишнѣвкою, сливянкою и т. п.; попадѣ то сямъ, то тамъ тихо починали сумнй пѣснѣ. Наразъ господарь або деканъ закричитъ въ дверехъ: „Ей, паны-дяки, паничѣ!“ — а тй вже знаютъ, чого ихъ кличутъ. Всѣ дяки ставали коло порога, до нихъ прилучувалися всѣ, що добре спѣвали, всѣ вставали, мовь-бы не пянй, коло ôконъ товпилися гостѣ, що були на дворѣ, зъ сусѣднои комнаты выглядали панны-попôвны. Поважный спѣвакъ зачинавъ — конечно *„Хвалите Господа съ небесъ“*. Зъ давна то початкова пѣсня. За нею безпосередно наступала також сумна духовна пѣсня — творива шкôльного:

Излій на мя, Боже, со небесе росу,
Да сему пѣнію начало принесу.
Туга мнѣ зѣла и сердце снѣдаетъ,
Аки мечемъ обоюднымъ сквозѣ пробождаетъ.
Ахъ, уподоблюся вранови нощному,
День и нощь въ грѣсѣхъ пребываючему... и т. д

Ишли за тымъ иншй подôбнй пѣснѣ, любимй сумнй мотивы мѣнялися, глубше и глубше ôтзывалися въ души. Гостѣ мовчки слухали, потягали, однй потупили голову, другй утирали слёзы... *„Призри на насъ, Боже, со святыхъ высотъ, дай утѣху сирымъ, отъ своихъ щедротъ“* — полились одушевленй плачучй звуки! При словахъ: *„сирôткамъ маленькимъ, вдовицамъ убогимъ“*... голосно зачинали плакати вдовицѣ и вдôвцѣ, за ними всѣ жёнки, у найтвердшихъ выступали на очехъ олёзы, кождый нагадувавъ свого батька, свою матѣрь, помершихъ дѣтей и кревныхъ, кождому зачинало здаватися, що й ôнъ сирота. А спѣвъ розливався якъ рѣка и заливавъ душу мотивами историчного горя! — „Буде вже, годѣ!“ — кричавъ невыдержавшій тоски господарь — „дай намъ, Боже, веселыми та здоровыми бути!“ — и зновъ зачиналося частованье, чарки ходили зъ рукъ до рукъ, змученй нервы быстро переходили въ напротивный станъ, зачинався смѣхъ, радôсть...

Отець мôй також уважавъ себе тогдѣ сиротою, що зрôсъ въ бѣдѣ и горю. Тутъ-то выдавався для всѣхъ єго обширный голосъ, сирôтске чувство проймало єго огнемъ, а ôнъ тогды рѣшучо пôдбивавъ серце попôвенъ и прихильнôсть попадей. На однôмъ изъ такихъ празникôвъ гуртомъ ухвалили дати єму за жёнку попôвну, доньку мѣсцевого попа, що дуже займала єго, и не вважаючи на тринадцятилѣтный зрôстъ, славилася за першу спѣвачку въ околици. Швидко за симъ ôтбулося и весѣлье. То дѣялось 1821 року.

Живй, веселй, любившй товариство, обое спѣваки — молоде подружье злй були газды. Пôшли и дѣти, дôставъ батько и діяконьскій станъ (1824 р.), припавъ до серця новôй громадѣ, мирно живъ съ попомъ, кидався до промыслôвъ, богато працювавъ, а достатку не було. Батько мôй нѣколи до самои смерти не выпивавъ чарки горѣвки самъ-на-самъ и ненавидѣвъ такихъ людей, хочь бы они пили й *стомаха ради*. Компаніи ôнъ не покидавъ и для друга-пріятеля готовъ бувъ и остатне ôтдати. Мати також любила товариство, — побесѣдувати, поспѣвати, потанцювати, принятй варенухою, котру она добре приготовляла. Причина недостатку дома була такимъ чиномъ ясна, тôлько не для самыхъ господарѣвъ, котрй, продовжаючи то ôтдаватися свѣтскôй поезіи, то горювати, напрягати силы, ждали завѣтного тридцятилѣтя батькового житя, якъ спасенія ôтъ всякои бѣды. Пôсля церковныхъ канонôвъ нѣхто не може доступити попôвского стану передъ тридцятымъ рокомъ зросту; вынятокъ зроблено у насъ тôлько для тыхъ, що дôстали богословску освѣту. Щастье усмѣхнулося бѣдацтву-подружю: ледви минуло батькови тридцять лѣтъ, ажь умирає пôпъ, найблизшій сусѣдъ єго тестя, не лишаючи по собѣ наслѣдника парохіи. Тесть, добре знаный въ тôй парохіи, заразъ зазвавъ зятя и съ нимъ явився передъ громадою. Громада тогдѣ складала въ стоги паньске сѣно. На покôсю ôтбулася перша рекомендація. Щобы выдатнѣйше показати достоиньства затя кандидата, тесть попросивъ громаду о дозвôлъ ôтправити съ нимъ въ мѣсцевôй церкви вечёрню, утреню и службу Божу. Ôтправа знаменито зарекомендувала батька передъ громадою. Противникôвъ у него не було, бо й не можна було уважати противникомъ захриплого и вялого сусѣдного діякона и другого попа, звѣстного въ околици зъ свого, неспокôйного характеру. По службѣ громаду закликано до двора покôйного попа для остаточнои ухвалы. Тутъ, звѣстно, громаду принявъ своимъ коштомъ проситель. Тутъ-же громадяне вывѣдувались и про свѣтскй достоиньства кандидата: чи умѣє ôнъ пошанувати господаря, поговорити сердечно, чи не задирака ôнъ якъ пяный, и т. п. По сѣмъ умовлялися о плату за требы. Въ тôй точцѣ батько мôй промахнувся: „Що ласка ваша, панове громадо, хто якъ може“, — ôтповѣвъ батько на пытанье, кôлько буде брати за требы. Громадѣ ôтповѣдь дуже подобалася, але потому батько мôй неразъ жалувавъ того, бо изъ-за сеи неозначености выходило немало непорозумѣня для обохъ сторôнъ и парохіянамъ самымъ неразъ прикро було, що не знали, що дати попови за захôдъ такъ, абы и себе и єго не скривдити. Сякъ чи такъ, зроблено *одобреніе*, съ котрымъ батько, въ товариствѣ кôлькохъ господарѣвъ, пôйшовъ до мѣсцевого дѣдича. Старый и простый панъ ласкаво принявъ батька, выйшовъ на ганокъ въ товариствѣ жида Азриля, арендаря, що тримавъ коршмы и млыны въ єго добрахъ и бувъ факторомъ въ єго справахъ, принявъ одобренье, пôдписавъ єго и ôтдавъ батькови, сказавши: „Jak będziesz dobrym to i tobie będzie dobrze“ и за тымъ навѣть выолавъ батькови порцію горѣвки, котру той съ ушанôвкомъ выпивъ за здоровье пана.

Съ *одобреніемъ* въ кишени, потвердженымъ и деканомъ, отець въ радости продавъ остатне добро и выбрався въ епархіяльне мѣсто. Тутъ все пôшло добре. Але мытарства, котрй перейшовъ ôнъ въ консисторіи и въ катедральнôмъ соборѣ, — ôтъ подачи просьбы до екзамену до рукоположенія, ôтъ рукоположенія до отриманя ставленническои грамоты, — такій мали вплывъ на єго чутку натуру, що потому въ протягу двадцятисемилѣтнои службы своеи ôнъ нѣ одного разу не бувъ въ консисторіи и тôлько двѣчи бувъ у архіерея (оба разы неудачно), и то пôдъ конець житя свого.

(*Дальше буде.*)

яка кляса має 70 ученикôвъ и есть подѣлена на два ôтдѣлы, то языкъ рускій мавъ-бы бути тогды заведеный, коли-бъ въ тыхъ 70 ученикôвъ 25 сего важадало, а не 25 ученикôвъ одного або другого ôтдѣлу. Припустити такожь треба, що вновъ минимальне число 20 ôтносится лишь до дотычнои рускои клясы паралельнои а не до числа ученикôвъ цѣлои клясы.

На пôдставѣ зôбраного матеріялу можна лишь въ приближеню предвидѣти, яка часть рускихъ ученикôвъ въ кождôмъ случаю выступила-бы за ôткрытьемъ рускихъ клясъ паралельныхъ. Аналогичнѝ досвѣды можутъ дати лишь львôвскѝ гимназіи. Въ лѣтахъ 1873 до 1883 бýло тамъ въ рускôй гимназіи 69·06% ученикôвъ рускои народности а 30·94% ходило до гимназіи нѣмецкои и польскои. Въ 1884/85 ôтносины тѣ не змѣнилися, бо до рускои гимназіи учащало тамъ 69·83% а до другихъ гимназій 30·17%. Наколи-бъ всѣ ученики рускои народности важадали выкладôвъ рускихъ, то условія заведенія рускаго языка выкладового показались-бы въ слѣдующихъ гимназіяхъ: въ Коломыи (I и II кляса), въ Перемышли (I, II, III и V кляса), въ Станиславовѣ (I кляса), въ Тернополи (I и II кляса), въ загалѣ 11 клясъ въ пяти гимназіяхъ.

Зô взглядôвъ дидактичныхъ змѣна така по думцѣ пос. Романчука була-бъ некористною, бо ученики, котрѣ въ однôй клясѣ училися въ языцѣ выкладовôмъ рускôмъ, мусѣли-бы ôттакъ въ высшôй клясѣ учитися въ языцѣ польскôмъ, до чого бы ще треба змѣняти и книжки, а пôдъ взглядомъ педагогичнымъ утерпѣвъ-бы на тôмъ порядокъ. Одно лишь есть можливе, коли бъ соймъ хотѣвъ вдоволити жаданю внесеня проф. Романчука, а то **завести руску гимназію въ Перемышли.** Се допускаютъ вже ôтносины тамошнои гимназіи. Въ чотырохъ клясахъ тои-жь гимназіи (I, II, III и V) перевысшае число ученикôвъ рускои народности цифру 25, а въ прочихъ клясахъ (IV, VI, VII, VIII) цифру 20. Въ сѣй гимназіи була такожь завсѣгды найбôльша фреквенція, бо ôтъ 1880 р. було тамъ безъ перервы бôльше якъ 600, а ôтъ 1882 р. бôльше якъ 700 ученикôвъ. Въ послѣдныхъ двохъ рокахъ було тамъ ажь 17 ôтдѣлôвъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Австрійско-угорска конференція цлова*), котра маe зôбратись въ Вѣдни въ протягу мѣсяця вересня с. р. буде мусѣла взяти пôдъ нарады довгій рядъ справъ торговельно политичного характеру, котрыхъ здаесь не буде можна полагодити на однôй хочьбы кôлька днѣвъ треваючôй сессіи. Договоръ съ Угорщиною, а именно тая часть его, котра ôтносится до ревизіи тарифы цловои, буде вымагати такого полагодженя, щобы на пôдставѣ означеныхъ на конференціи и принятыхъ черезъ раду министеріяльну точокъ можна було выробити проекта для обохъ законодавчихъ тѣлъ. Зъ сеи причины завôзвало министерство торговлѣ всѣ палаты торговельнѝ, щобы найдальше до першихъ днѣвъ вересня с. р. надôслали свою опинію взглядомъ договору. Кромѣ сего найважнѣйшого предмету конференціи цловои прійдутъ пôдъ дискусію новѝ инструкціи для заключеня торговельныхъ договорôвъ съ Грецією, Туреччиною, Франціею и Румунією. Щобы упоратись съ такъ богатымъ матеріяломъ, будутъ мусѣли засѣдания конференціи цловои ôтбуватись довшій часъ. Конференція радити буде на перемѣну въ Вѣдни и въ Пештѣ.

(*Ческе политичне товариство*) уконстатувалось у Вѣдни. Конститууюче зôбранье порѣшило, що товариство тое маe змагати до узнаня ческого языка, яко другого языка краевого въ Австріи долѣшнôй, до заснованя въ всѣхъ округахъ Австріи долѣшнои ческихъ шкôлъ. а въ кôнци до попиранья при выборахъ до громадскихъ радъ, сойму и рады державнои такихъ кандидатôвъ, котрѣ окажутся прихильными для Чехôвъ а ворожими въ ôтносинахъ до нѣмецкого либерализму.

(*Найвысша рада санитарна*), котрои трилѣтный часъ урядованя кôнчится въ тôмъ мѣсяцю, зôстала вже ôтновлена, а именно въ сей способôъ, що дотеперѣшныхъ членôвъ ей затверджено на давныхъ мѣсцяхъ на дальшѝ три роки, а тôлько проф. Драше увôйшовъ въ складъ рады яко новоименованый членъ. Въ сихъ дняхъ новоименована рада уконституовалась, выбравши своимъ президентомъ совѣтника министерства справъ внутрѣшныхъ Ф. Шнайдера. На тôмъ самôмъ засѣданю, на котрôмъ выбрано зарядъ, предложено такожь надôсланѝ зъ Испаніи справозданя о холерѣ и реляціи о станѣ здоровля въ Велеградѣ и окрестности. Дотычно холеры рѣшила рада санитарна предложати вже теперь правительству свои внесеня, въ котрыхъ взываe правительство до введеня въ житье тыхъ средствъ осторожности, котрѣ заряджено минувшого року супротивъ епидеміи въ Франціи и Италіи. Що до Велеграду, то не уважала рада санитарна ôтповѣднымъ и тутъ предпринимати на бôльшѝ розмѣры охоронѝ средства. Найвысша рада санитарна застановлялась такожь надъ квестією щепленя холеры и выдала въ тôмъ взглядѣ таку опинію, що супротивъ новыхъ дослѣдôвъ науковыхъ якъ и супротивъ досвѣдôвъ практичныхъ въ Испаніи не есть порадно позволяти на щепленье холеры.

(*Буковинськa желѣзница.*) Товариство для будôвлѣ желѣзниць льокальныхъ Глибока-Берегометъ, Гатна-Кимполцигъ и Карапезинъ-Чудимъ въ загалѣ довготы 140 кильометрôвъ, заключило що до сеи будôвлѣ договоръ съ фирмою Мецгеръ & Дитрихъ. Буковиньске заведенье кредитове пріймаe на себе финансованье цѣлого предпріємства, котре обчислено на 5,600.000 зр. Правительство причиняeсь до сеи будôвлѣ сумою 1,100.000 зр., а желѣзница черновецка сумою 1,870 000 зр. Роботы маютъ розпочатись еще сего року.

(*Школы высшѝ и середнѝ въ Австріи.*) Въ роцѣ шкôльнôмъ 1882/83 було въ всѣхъ середныхъ школахъ Австріи загаломъ 67.129 ученикôвъ, а именно: въ гимназіяхъ 51.554, въ школахъ реальныхъ 15,575. Въ гимназіяхъ було: Нѣмцѣвъ 22.159, Чехôвъ 14.779, Полякôвъ 8.446, Русинôвъ 1.962, Словенцѣвъ 1.465, Сербо-Хорватôвъ 540, Италіянцѣвъ 1.579, Румунôвъ 335, Мадярôвъ 195, другихъ народностей 94. Въ школахъ реальныхъ було: Нѣмцѣвъ 9.112, Чехôвъ 4.196, Полякôвъ 945, Русинôвъ 68, Словенцѣвъ 155, Сербо-Хорватôвъ 115, Италіянцѣвъ 779, Румунôвъ 33, Мадярôвъ 117, другихъ народностей 56. Въ учительскихъ семинаріяхъ въ числѣ 70 оказуeсь змоншенье числа ученикôвъ, именно: въ мужескихъ о 775, въ женьскихъ о 122. За тое великій прирôстъ въ порôвнаню съ попереднымъ рокомъ оказуютъ заведеня промысловѝ: число ученикôвъ пôднеслося тутъ о 4.400. Въ тôмъ приростѣ участвуютъ передовсѣмъ: Галичина, Австрія долѣшна, Стирія, Чехи, Морава и Шлескъ. Въ всѣхъ 407 школахъ промысловыхъ було 1993 учителѣвъ. — Дотычно высшихъ заведень науковыхъ то въ университетахъ оказуeсь прирôсть слухачѣвъ о 901; въ академіяхъ техничныхъ зменшилось за тое число слухачѣвъ майже о 100. Высшѝ заведеня рôльничѝ и двѣ академіи гôрничѝ числили разомъ 626 слухачѣвъ. Заведеня богословскѝ въ числѣ 49 мали о 149 питомцѣвъ бôльше, якъ въ попереднôмъ роцѣ.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Рухъ революційный въ Россіи начинae знову проявлятися. Въ Петербурзѣ ôткрыла полиція тайну фабрику динамиту и кôлька тайныхъ друкарень, а недавно арештовано трехъ товаришѣвъ огряченого Лисяньского. Въ загалѣ зъ богато обявъ можна вносити, що рухъ революційный особливо въ кругахъ робôтничихъ зачинae знову прибирати бôльшѝ розмѣры. Здаeся, що партія революційна користae зъ кождоразового клопоту политичного и въ данôй хвили пôдноситъ смѣлѣйше голову. Може бути, що недавнѝ напруженѝ ôтносины межи Россіею а Англіею подали сѣй партіи знову трохи бôльше житя. Неурожаѣ въ Россіѣ, здаeся, приспорятъ революціонерамъ знову бôльше мальконтентôвъ. — Зъ Петербурга доносятъ до „Pol. Corr.“, що гр. Толстой вже на стôлько выздоровѣвъ, що буде знову мôгъ обняти справы министерства дѣлъ внутрѣшныхъ, а то маe наступити вже съ кôнцемъ сего мѣсяця пôсля старого стиля. — Банкъ польскій въ Варшавѣ переняло вже правительство на свою руку и установило тамъ своихъ урядникôвъ; теперь переводится въ нѣмъ ревизія съ всею докладностею. Доси знайдено тамъ все въ порядку. Самоубійство польского урядника того-жь банку, Герца, выкликало въ польскихъ кругахъ велику сенсацію. Кажутъ, що Герцъ застрѣлився черезъ секатуру прибувшого лишь що до сего банку урядника россійского. Новый директоръ сего банку а властиво теперь филіи банку государственного, бар. Дризенъ, щобы подражненье польскихъ урядникôвъ якось трохи успокоити, скликавъ ихъ недавно всѣхъ и мавъ до нихъ промову, въ котрôй взывавъ ихъ до дальшои вытревалои працѣ и запевнявъ, що они майже всѣ и дальше позôстанутъ при банку. — Ген. губ. Гурко вернувъ несподѣвано зъ Мооквы, де бувъ на якійсь часъ выѣхавъ, до Варшавы. Несподѣваный сей приѣздъ приписуютъ однѝ самоубійству Герца, другѝ знову кажутъ, що его спонукало до сего якесь непевне положенье политичне — може недалека вôйна, а ще иншѝ кажутъ, що причиною сего есть сподѣваный приѣздъ царя до Варшавы.

Туреччина. Въ Старôй Сербіи починаются знову Арнауты рушати и нападаютъ на Сербôвъ. Рухъ сей стався причиною, що дня 10 с. м. зôбралоося 3.000 узброеныхъ Сербôвъ зъ Бѣлополя и окружили дôмъ Османа-паши, жадаючи ôтъ него помочи противъ Арнаутамъ. Выступленье таке Сербôвъ спонукало Османа пашу, що ôнъ обѣцявъ имъ скору помôчь, почѣмъ ватага розôйшлася. Для удержаня порядку завôзвавъ Османъ паша зъ Битоле три ôтдѣлы низамôвъ. Доси однакожь Сербамъ не дано ще жаднои помочи и для того заходитъ обава, що въ Старôй Сербіи настане знову ворохобня.

Єгипетъ. Ще мѣсяць не минувъ якъ вже два разы розôйшлася поголоска, що лжепророкъ Судану, Магдій, померъ: першій разъ зъ руки ворохобникôвъ, другій разъ на ôспу. Потвержения доси ще нема, однакожь послѣдна вѣсть може бути дуже имовѣрною. Якъ бы оно и не було, смерть проводиря суданьского не перешкаджae видко ворохобникамъ вести вôйну дальше. Зъ Каиру доносятъ именно, що ворохобники въ днякъ 15 и 16 червня напали були на мѣсто Касалю, але залога мѣста ôтперла нападъ ихъ помимо того, що они выступили були въ великôй силѣ. Ворохобники стратили при сѣмъ нападѣ 3.000 людей, а залога забрала имъ 1.000 волôвъ, богато овець и 700 штукъ рôжнои зброѣ.

НОВИНКИ.

— **Намѣстникъ п. Залескій** ôгвѣдавъ дня 23 л. о. м. Трускавець, закладъ купелевый и копальнѣ нафты и выѣхавъ до Хирова. Въ Дрогобычи на принятье п. намѣстника выставлено трiюмфальну браму а на домахъ вывѣшено хоругви. Бурмистръ подавъ п. намѣстникови хлѣбъ-сôль, а *войскова* банда заграла имъ народный и „Jeszcze Polska nie zginęła“. П. намѣстникъ звидѣвъ копальнѣ нафты.

— **Руска гимназія въ Перемышли** — о котрôй говорится въ поглядѣ краевого правительства на внесенье посла Юл. Романчука — маe буги, якъ ходятъ вѣсти, ôткрыта вже съ початкомъ слѣдующого шкôльного року. Не рѣшеною ще тôлько рѣчею есть: чи се маe бути друга окрема съ осôбною дирекцiею гимназія, чи въ видѣ паралельокъ пôдъ одною дирекцiею.

— **Зъ Золочева** пишутъ намъ: На день 23 л. липня була въ тутешнôмъ судѣ повѣтовôмъ вызначена розправа карна по поводу жалобы совѣтника краевого суду въ Золочевѣ п. Лонгина Рожанковского противъ ц. к. комисаря староства золочѣвского п. Єловицкого о образу чести, сповнену пôдчасъ послѣдныхъ выборôвъ до рады державнои. Совѣтникъ п. Рожанковскій обжалувавъ п. комисаря Єловицкого за то, що п. комисарь выборцямъ - селянамъ мавъ говорити, що п. совѣтникъ суду краевого Рожанковскій „не достойный носити цѣсарского мундуру“. За свѣдкôвъ покликаній селяне выборцѣ. Дня 22 л. липня п. комисарь Єловицкій поѣхавъ до Львова и внѣсъ просьбу до высшого суду краевого о выделегованье иншого суду для его процесу. Зъ тои причины розправа вызначена на день 23 л. липня въ повѣтовôмъ судѣ въ Золочевѣ зôстала ôтложена.

— **Мѣщане зъ Копычинець** дуже жалуются, що вандруюча руска молодѣжь не вступитъ до ихъ мѣсточка — однакожь коли бъ можна ще було змѣнити програму на стôлько, щобы вандруюча молодѣжь могла хочь на коротенькій часъ заготити до Копычинець, то мѣщане тамошнѝ зготовлятъ ѣй якъ найсердечнѣйше принятье.

— **Въ Бучачи** выкрывъ Выдѣлъ краевый всякѝ непорядки и мальверсаціи въ магистратѣ. Бурмистромъ Бучача есть жидъ Штернъ. Деякѝ уступы рескрипту Выдѣлу краевого подамо другимъ разомъ за „Kurjer-омъ Lw.“, а теперь при случаю сконстатуемо фактъ, що подôбного рескрипту Выдѣлу краевого о непорядкахъ и мальверзаціяхъ въ радѣ повѣтовôй въ Яворовѣ (напечатаного въ „Дѣлѣ“) — не подала нѣ одна польска газета. А прецѣнь праса, що стоитъ на сторожи морали публичнои, повинна въ такихъ дѣлахъ зарôвно бути безпощадною, якъ супротивъ Жида, такъ супротивъ Поляка.

— **Въ справѣ Добромиля** подали деякѝ газеты рускѝ вѣсть, будьто-бы ц. к. намѣстництво передало присланѝ ему по побытѣ депутаціи рускои у Вѣдни акты дотычнѝ передания єзуитамъ добромильского монастыря — рускимъ владыкамъ, щобъ они высказали свôй поглядъ на се дѣло, и будьтобы по пріѣздѣ перемыского Преосв. епископа Іоана до Львова всѣ три владыки на спôльнôй нарадѣ згодились на то, щобы єзуиты на дальше остали въ Добромили, або иншими словами, заявилися за повнымъ status quo въ справѣ Василіяньско-єзуитскôй. Мы сеи поголоски не подавали, бо не могли сконстатувати ей правдивости. И нынѣ не мяемо пôдставъ ручити за ей автентичнôсть. Зъѣздъ трехъ владыкъ у Львовѣ не мавъ тои цѣли, щобы владыки застановлялися надъ справою добромильскою, котрои акты маютъ спочивати ще все въ ц. к. намѣстництвѣ, але стоявъ въ звязи съ звѣстнымъ зъѣздомъ всѣхъ австрійскихъ епископôвъ у Вѣдни, зредагувавшихъ звѣстне соборне письмо пастырске до католикôвъ австрійскихъ. Владыки галицкѝ мали въ дальшôмъ ходѣ розпочатои роботы ухвалити и внести предложеня дотыкаючѝ Галичины.

— **Розправа карна въ процесѣ п. Михалка,** бувшого директора „Общого рôльничо-кредитного заведеня“ и жида Киндлера, котрый провадивъ магазинъ суконный того-жь заведеня, обохъ увязненыхъ за обманьство, ôтбудеся, — якъ доноситъ „Kurjer Lwowski“ передъ присяжными въ краевôмъ судѣ львôвскôмъ вже въ найблизшôй каденціи. Судія слѣдчій укôнчивъ уже переслухуванье кôлькадесяти свѣдкôвъ и розслѣды въ книгахъ банковыхъ. Процесъ сей, якъ твердитъ згадана газета, буде дуже цѣкавый.

— **Юридичнѝ испыты державнѝ.** Министерство просвѣты приготовуe розпорядженье, пôсля котрого студентамъ IV-го року правъ не вôльно буде пôддаватися другому испытову державному въ послѣдныхъ шести недѣляхъ передъ укôнченьемъ осьмого курсу, якъ то доси було, але ажь по феріяхъ. Маe выйти такожь розпорядженье, пôсля котрого студенты репробованѝ при першôмъ испытѣ будутъ могли складати испытъ доперва по цѣлôмъ роцѣ, а не по пôвъ роцѣ, якъ доси бувало.

— **Въ польскôй гимназіи имени Францъ-Іосифа у Львовѣ** було сего року 64 ученикôвъ гр. кат. обряду, зъ тыхъ однакожь лишь 31, отже менше якъ половина, признался до рускои народности! Сумный се объявъ и мы повиннѝ всѣми силами старатися, щобы наша молодѣжь не ôтчужалася свому народови.

— **Конфиската россійскихъ брошуръ.** Сими днями сконфискувала львôвска прокураторія знову одну брошурку россійску пôдъ заголовкомъ: „Правда объ уніи православнымъ христіянамъ“, Ив. Малишевскаго. Изданіе четвертое. Варшава 1880.“ Конфискату сю мотивуe прокураторія злочинствомъ зъ §. 122, в) зак. кар. и провиною зъ §. 303 зак. кар.

— **Нова филія „Народнои Торговлѣ“** маe бути заложена въ недалекôмъ уже часѣ въ Коломыи. Коломыйскѝ Русины вже ôтъ давна домагаются того и чинятъ потрѣбнѝ пôдготовленя. Такожь зъ Залозецкого пишутъ намъ, що тамошнѝ патріоты священики и селяне бажаютъ якъ найгорячѣйше, щобы „Народна Торговля“ чимъ скорше отворила свôй складъ въ Залôзцяхъ. Деякѝ селяне въ околици готовѝ на той случай ôткрывати склепики по селахъ и брати товары зъ складу „Народнои Торговлѣ“ въ Залôзцяхъ.

— **Испытъ зрѣлости въ гимназіи дрогобыцкôй** зложили зъ помежи 16 абитурієнтôвъ: Лейзоръ Жупникъ (съ ôтзнач.), Исаакъ Аллергандъ, Игн. Бискупскій, А. Блюменблятъ, Вильг. Чучиньскій, І. Фридманъ, М. Готлибъ, Ив. Комарницкій, Ник. Лятошиньскій, Мойсей Пахтманъ, Генр. Розвадовскій, Меч. Рычицкій, Март. Швабовичь и А. Визенбергъ. Два маютъ поправити одинъ предметъ по феріяхъ.

— **Выдѣлъ товариства „Академичне Братство“** у Львовѣ складae симъ щиро-сердечну подяку Вп. п. Водимирови Качалѣ въ Кіевѣ за щедрый даръ 19 зр. 12 кр. въ користь товариста. — *Выдѣлъ.*

— **Жидôвска Alliance Israelite** ухвалила заснôвувати и реформувати школы жидôвскѝ въ Галичинѣ. Въ Улашкôвцяхъ закладae першу рôльничу школу, а въ Станиславовѣ реформуe звычайну школу жидôвску.

— **Зъ Залозецкого** пишутъ намъ: Жниво жита въ нашôй околици выдало лишь 3—4 копы на моргу; намолоту можна надѣятися.

— **На лицитаційну продажь** выставленѝ паньскѝ маетки: Лужна съ приналежностями въ Сандечинѣ; Залуче-Вербôвка въ Тернопôльщинѣ (цѣна выкл. 33·228 зр.); пята частина дôбръ Освѣцима въ Вадовицкôмъ (14 478 зр).

— **Доходы Рускои Бурсы въ Коломыи** въ мѣсяцяхъ червню и липню 1885: Всч. о. Мацѣлиньскій зъ Угринковець жертвувавъ 1 зр.; зъ представленя театрального „Товариства драматичного“ въ користь Бурсы вплынуло 18 зр. 19 кр.; членьска вкладка Іосифа Бялоскурокого, мѣщанина коломыйского 1 зр.; Всеч. о. Васильковскій зъ Могильницѣ жертвувавъ 2 зр.; зъ скарбоны бурсовои (складка на убогихъ ученикôвъ) въ коломыйскôй церквѣ парохіяльнôй за рôкъ 1885 28 зр. — Вп. Добродѣямъ складae прилюдну подяку — *Зарядъ Бурсы.*

— **На Руску Бурсу въ Стрыю** вплынули ôтъ марта до 15 липня слѣдующѝ жертвы: Вп. о. Ружицкій зъ Струтина 47 зр. 82 кр. (а то ôтъ себе 10 зр.; ôтъ церк. братства Струтина нижного 6 зр.; ôтъ громады Струтина нижного 1 зр; ôтъ Вп. п-ѣ Юстины Бобикевичевои 25 зр.; ôтъ о. Малицкого зъ Прислопа и о. Макаревича зъ Сваричева по 2 зр.; ôтъ о. І. Заячкôвского зъ Допянки 1 зр. 20 кр. и ôтъ п. Т. Бѣлецкого зъ Долины 42 кр.) — Дхв. Выдѣлъ Рады повѣтовои Богородчаньскои 20 зр. — Вп. о. А. Желехôвскій зъ Козьовы, ч. громада Волосянка (черезъ Ред. „Дѣла“) и о. Каленюкъ зъ Довголуски по 5 зр. — Вп. п-ѣ Анна Книгиницка и п. М. Гладышовскій изъ Стрыя по 1 зр. — Вп. о. Юл. Федусевичь 2 зр. — Кромѣ того вплынуло за сироданый мягкій матеріялъ 92 зр. 72 кр.; титуломъ найму за садовину 23 зр.; титуломъ ôтсотковъ 8 зр. 7 кр.; ôтъ ученикôвъ за розпозичень имъ учебники 3 зр. — Ôтъ початку 1885 року мало товариство доходу 542 зр. 1 кр. — На численнѝ запытаня, чи вже съ слѣдующимъ рокомъ шкôльнымъ Бурса буде отворена, Выдѣлъ маe честь заявити интересованымъ, що въ наслѣдокъ рѣшеня Загальныхъ Зборôвъ зъ 4-го червня с. р. дôмъ товариства, котрого будова вже кôнчится, буде съ днемъ 1 падолиста вынанятый партіямъ приватнымъ на такъ довго, доки зъ чиншу найму не выплатятся позичка 1000 зр.; затягнена на будôвлю. Присѣшенье отворенья Бурсы лежитъ длятого въ рукахъ Вп. Земляковъ: вплывати будутъ численнѣйшѝ датки, то скорше сплатитъ товариство довгъ. При сѣй случайности Выдѣлъ заявляe, що — якъ дотеперь, такъ и слѣдующого року не буде спускати зъ ока потребы убогои молодежи нашои: приходити ме ѣй въ помôчь, удѣляючи ѣй датки на прокорменье, одѣжь, оплату належитостей шкôльныхъ, якъ и выпозичаючи изъ своеи библіотеки учебники. — Ôтъ Выдѣлу Рускои Бурсы въ Стрыю. — *Ст. Дубравскій,* заст. предсѣдателя; *Ив. Важнянинъ,* секретарь.

— **Дрôбнѝ вѣсти.** О. Александеръ Бачиньскій, ректоръ семинаріи, выѣхавъ на кôлька днѣвъ до Перемышля. — П. Іонатанъ Каллиръ, посолъ до рады державнои въ бродскои палаты торговельнои, лежитъ небезпечно хорый.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— **„Литературного Сборника“** выдаваного „Галицко-рускою Матицею“ пôдъ редакцiею Б. Дѣдицкого выйшовъ минувшого тыжня выпускъ 2-гій и 3-тій и мѣститъ въ собѣ: О каменномъ истуканѣ Хорса-Даждьбога (съ илюстрацiею, А. Петрушевича). — Матеріялы къ исторіи галицко-русской словесности, сообщаемыи Б. Дѣдицкимъ (зъ автобіографій Іосифа Лозиньского и Якова Головацкого). — Библіографія (исъ записокъ Б. А. Д.) — Заявленіе выдѣла „Галицко-русской Матицы“. — Списокъ членовъ „Галицко-русскои Матици“. — Вторая городская церковь во Львовѣ. — Галицко русскія Общества.

Вѣсти зъ Аепархіи Львôвскои.

Презенту на Волосôвъ, дек. тысьменицкого получивъ о. Андрей Сумикъ, сотрудникъ зъ Микуличина.

Митроп. консисторія вставилася до ц. к. намѣстництва о удѣленье личного додатку зъ религійного фонду для оо. Іоана Рудницкого, пароха въ Воскресѣнцяхъ и Юліяна Давидовича, пароха въ Чернѣевѣ.

Личный додатокъ зъ фонду религійного удѣлило ц. к. намѣстництво о. Георгію Сохацкому, пароху въ Ищковѣ.

Отпустку на 40 днѣвъ получивъ о. Іосифъ Дудикевичъ, парохъ Пôдгаець.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Воч. о. Ив. Вол. въ Шенендо. Вашѝ орудки зможемо залагодити ажь съ початкомъ серпня, бо до того часу книгарня Ставропигійска замкнена. 100 зр. мы оногды одержали. За ласкаву память дякуємо и шлемо Вамъ и всѣмъ Братамъ нашимъ за Океаномъ щиро-руске поздоровленье. — **Воч. Дръ Т. С. у Вѣдни.** До кôнца року ще 4 зр. а. в. — **Вп. К. Ст. въ Кип. П. Б**—скій не звѣстивъ насъ, тожь и не высылано до Кр—ець. Одержавши Вашь листъ заразъ выслано. За письмо спаси Бôгъ!

Конкурсъ.

Выдѣлъ Братства церковного св. Арх. Михаила въ Коломыи розписуе конкурсъ на принятье 16 питомцѣвъ до Рускои Бурсы въ Коломыи на рôкъ шкôльный 1885/86.

Убѣгателѣ маютъ внести на руки предсѣдателя Братства, або до „Заряду Рускои Бурсы им. св. Арх. Михаила въ Коломыи“ найдальше до 15 лат. серпня о. р. прошеня, заосмотренѝ въ свѣдоцтва: 1) хрещеня, 2) убожества ôтъ свого пароха и громады; 3) шкôльне зъ послѣдного курсу; 4) заявленье, пôдписане черезъ родича або опѣкуна, въ котрôмъ обовязуеся, скôлько може и хоче, чи то грôшми чи натураліями, причинитися до удержаня свого сына а взглядно пупиля.

Условія принятя суть: 1) Поступъ въ наукахъ що найменше добрый, зъ науки религіи и языка рускаго задоваляючій, обычаѣ и пильнôсть похвальнѝ. 2) Знанье спѣву церковного, а бодай добрый голосъ. 3) Кождый кандидатъ пôддаеться передъ принятьемъ въ Бурсу испытови зô спѣву, а кандидатъ зъ шкôлъ народныхъ испытови зъ рускаго языка. 4) Питомець муситъ мати ôтповѣдну одѣжь и обувь, а зъ бѣля по 3 пары: 3 сорочки и 3 пôдштанки, 2 ручники, 2 простирала, 6 хустокъ до носа, подушку, 2 пошевки, коцъ або ковдру до накрываня и сѣнникъ. 5) На пранье бѣля маe питомець зложити заразъ при принятю 3 зр. на цѣлый рôкъ. 6) Деклярованѝ датки на удержанье маe зложити въ половинѣ заразъ при принятю, а другу половину съ початкомъ другого курсу шкôльного. 7) Принятыми можутъ бути лишь п р а в д и в о у б о г ѝ ученики, Русины гр. кат. обряду, зъ чотырохъ низшихъ клясъ гимназіяльныхъ и зъ IV-тои клясы нормальнои, а першеньство до принятя при рôвныхъ обставинахъ маютъ кандидаты съ ôтличнымъ успѣхомъ въ наукахъ и добрѝ спѣваки. 8) Прошеня не заосмотренѝ цѣлковито въ повысшѝ овѣдоцтва, и тіи, котрѝ вилынутъ по 15 лат. серпни, не будутъ увзгляднены.

Ôтъ Выдѣлу Братства св. Арх. Михаила въ Коломыи, дня 8 (20) липня 1885.

Волод. Ступницкій надзыратель Бурсы. *Григорій Кульчицкій*, предсѣдатель Братства.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручае 1315 55—?

росу красоты и всякѝ косметики такъ черезъ мене якъ и иншѝ фирмы поручанѝ.

Въ друкарни товариства им. Шевченка

(*ул. Академична Ч. 8*)

можна дôстати по зниженôй цѣнѣ:

Рочники часописи „Правда“:

Рочникъ	V	зъ р. 1872 . . .	„ 2 зр.
„	VI	зъ р. 1873 . . .	„ 2 зр.
„	IX	зъ р. 1876 . . .	„ 2 зр.
„	X	зъ р. 1877 . . .	„ 2 зр.
„	XI	зъ р. 1878 часть лит. 2 томы	„ 1 зр.
„	XII	зъ р. 1879 . . .	„ 2 зр.
„	XIII	зъ р. 1880 часть I .	„ 50 кр.
		зъ р. 1884 часть II .	„ 1 зр.

Крôмъ того можна набути:

„Studien auf dem Gebiete der ruthenischen Sprache“ von Dr. Emil Ogonowski за 2 зр. 25 кр.

1. „Исторія руска Костомарова“, перекладъ Ол. Барвѣньского томъ I за 60 кр., т. II за 50 кр., т. III за 60 кр.; всѣ 3 томы разомъ за 1 зр. 50 кр.
2. „Свѣтоглядъ украиньского народа“, Нечуя за 50 кр.
3. „Повѣстки и оповѣдання“, Нечуя, за 30 кр.
4. „Кайдашева семя“, повѣсть Нечуя за 80 кр.
5. Федьковича „Довбушь“, Заревича „Боднарѣвна“ и Федьковича „Якъ козамъ роги выправляютъ“ — по 10 кр.

Хорошимъ подарункомъ для молодѣжи

есть

КОБЗАРЬ Т. ШЕВЧЕНКА

ТОМЪ I.,

оправленый въ полотно и зъ вызолоченымъ заголовкомъ, съ портретомъ и короткою житеписею поета.

Книжочка та припоручена ц. к. Краевою Радою Шк. на преміи для шкôльнои молодѣжи и до шкôльныхъ библіотекъ.

Цѣна 40 кр. (съ пересылкою 45 кр.)

Можна дôстати черезъ редакцію „Школ. Часопись“

Курсъ львôвскій зъ дня 24 л. липня 1885.

	платятъ	жадаютъ
	австр. валютою	
	р. кр.	р. кр.
1. Акціи за штуку.		
Желѣзн. Кар. Людв. по 200 р.	243 —	246 —
„ львôв.-черн.-яс. по 200 р.	226 50	229 50
Банку гип. галиц. по 200 р.	274 50	278 50
2. Листы заст. за 100 р.		
Общ. кредит. галиц. по 5% ав.	99 40	100 40
„ „ „ по 4% ав.	90 75	92 —
„ „ „ по 5% ав. період.	99 40	100 40
Банку гип. галиц. 6% ав. .	101 35	102 35
Листы дов. гал. банку 3% въ ликв.	57 —	59 —
3. Листы довжнѝ за 100 р.		
Общ. роль. кред. Завед. для Гал. и Буков. 6% льосов. въ 15 лѣтъ	— —	— —
4. Облиги за 100 р.		
Индемнизаціи галиц. 5% м. к. .	101 40	102 40
Облиги комунальнѝ банку краeвого 5%	97 —	98 —
Ложички кр. въ р. 1873 по 6%	102 75	104 —
5. Льосы мѣста Кракова . .	17 —	19 —
„ „ Станиславова .	23 50	25 50
6. Монеты.		
Дукатъ голендерскій	5 80	5 90
„ цѣсарскій	5 85	5 95
Наполеондоръ	9 84	9 94
Нôвимперіялъ	10 12	10 25
Рубель россійскій срѣбный . .	1 54	1 64
„ „ паперовый .	1 22⅝	1 24⅝
100 марокъ нѣмецкихъ . . .	60 95	61 60
Срѣбро	— —	— —

безъ текучого куп. безъ куплону

Важне для Родичѣвъ.

Родичѣ, бажаючѝ примѣстити своихъ сынôвъ, учащаючихъ до шкôлъ у Львовѣ знайдутъ для нихъ добре помѣщенье, здоровый и поживный харчь и родительску опѣку за умѣрену цѣну въ домѣ урядника магистрату. Зголошуватися можна або вже теперь або при кôнци вакацій и съ початкомъ шкôльного року до въ низу пôдписаного.

К. Скибинькій.

Львôвъ, улица Галицка ч. 54.

Пôдписаный завѣдомляe П. Т. Публику, що ôтбувши довшу практику на дентистичнôй клиницѣ при университетѣ въ **Галье** пôдъ проводомъ проф. дра Гольлендера, поселився въ **Чернôвцяхъ** и выконуe всѣ въ объемъ дентистики входячѝ дѣланя пôоля найновѣйшихъ засадъ науки.

Ординуe ôтъ год. 8—12 передъ и 2—6 по полудни.

1369 20—? **ПЕТРО КАДАЙСКІЙ**

въ Чернôвцяхъ ул. Руска ч. 9.

Глядится учителя домового

для 3 дѣтей, всѣ зъ 4 клясы шкôлъ народныхъ. Пожаданый бувъ-бы укôнченый семинаристъ. О близшѝ условія просятъ ôтнестися пôдъ адресою: О. А. Танчаковскій, парохъ въ Дунаевѣ; почта тамъ-же.

Маріянъ Авдыковскій

лѣкарь ветеринаріи

замешкавъ и ôтбуваe практику ветеринарійну

въ **Калуши.**

Старшій мельникъ,

котрый бувъ занятый въ млынахъ вальцевыхъ найновѣйшои конструкціи якъ такожь и при ческихъ и въ своимъ званю есть всесторонно образованый, пошукуe у властителѣвъ млынôвъ въ Галичинѣ або въ Россіи посады. Знаe языкъ ческій и нѣмецкій и потрафитъ вести цѣлу манипуляцію мельницку. Ласкавѝ зголошеня пріймаe пôдъ адресою: І. Г. Администрація „Дѣла“.

Огнетревалѝ и безпечнѝ ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выробленѝ съ американьскими замками и паскилёвыми засувками продаю дуже дешево

СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,

1390 15—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**

(Просится о кореспонденцію въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

КОСЫ

7	ручковѝ волоскѝ	по 34 кр.
7½	„ „	по 36 кр.
7	„ рускѝ довгѝ . . .	по 36 кр.
7	„ волоскѝ бракованѝ .	по 20 кр.

высылае на замовленье Магазинъ

НАРОДНОИ ТОРГОВЛѢ

ВО ЛЬВОВѢ.

Опакованье зачисляeся якъ найдешевше.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. галиц.

акційного Банку Гипотечного

купуe и продаe

ВСѢ ѲФѲКТЫ И МОНѲТЫ

пôдъ найприступнѣйшими условіями.

5% Листы Гипотечнѝ и

5% Листы Гипотечнѝ преміованѝ

котрѝ пôоля закона зъ дня 2 Липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвысшои постановы зъ дня 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщуваня капиталôвъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія

можна въ сѣй Конторѣ получити.

(до вылосованя съ 10% премією т. є. по **110** за **100**)

Всѣ припорученя зъ провинціи выконуются безъ проволоки по курсѣ дневнôмъ, не числячи нѣякои провизіи. 1349 36—?

НОВООТКРЫТА

Торговля церковныхъ знарядôвъ, образôвъ, ризъ и книгъ

ТЕОДОРА СТАХЕВИЧА

ВЪ СТАНИСЛАВОВѢ,

поручаe Всечестному Духовеньству, славетнымъ громадамъ, церковнымъ комитетамъ и Высокоповажанôй Публицѣ богатый выбôръ:

матерій церковныхъ и ризъ готовыхъ, стихарѣвъ, балдахинôвъ, хоругвь, фанъ, плащеницъ, образôвъ малёваныхъ на блясѣ и полотнѣ, до иконостасôвъ, престолôвъ и на стѣны церковнѝ; ôлтарики або образы процесіональнѝ; хрестôвъ напрестольныхъ, ручныхъ и процесіональныхъ; хрестôвъ желѣзныхъ на гробы и полёвыхъ, Евангелій, патрицій, чашъ, ампулокъ, дарохранительницъ, дароносницъ, хлѣбницъ до Всенощного, кадильницъ, поликандрôвъ (паукôвъ), пôдсвѣчникôвъ (лѣхтарѣвъ), канделябрôвъ, лямпницъ, свѣтла церковного, диванôвъ, цвѣтôвъ и проч.

Великій складъ товарвъ срѣбныхъ зъ хиньского срѣбла, а именно:

Лыжки, вилки, ножѣ столовѝ и десеровѝ, лыжочки до чаю и кавы, чайники, цукорнички, тацки, коробки на масло и сыръ, заставы столовѝ на овочѣ и тѣста, лѣхтарѣ, канделябры столовѝ и проч.

1219 **по найдешевшихъ цѣнахъ** 21—52

Всѣ замовленя въ вартости 100 зр. высылаeся франко.

Цѣнники въ рускôмъ языцѣ высылаются на жаданье ôтворотною почтою даромъ.

Опакованье даромъ.

„ПОРВАЛАСЬ НИТКА!“

Комедія на 4 справы.

Написавъ **Олександеръ Я. Коніській.**

Цѣна 30 кр. а. в.

Въ м. VIII-цѣ, сторôнъ 73. — Набути можна черезъ Редакцію „Дѣла“. Съ высылкою по-за Львôвъ 32 кр. за примѣрникъ.

Складъ фабричный красокъ, лякерôвъ, покостôвъ, продуктôвъ хемичныхъ заразомъ и торговля матеріялôвъ

ГИБНЕРА и ГАНКЕ

ВО ЛЬВОВѢ, Рыноъ

1340 21—? въ власнôмъ домѣ ч. 38.

поручае:

КРАСКИ ОЛѢЙНѝ

зовсѣмъ готовѝ до ужитку, до мальованя дверей, ôконъ, помостôвъ, дахôвъ, домôвъ, огородовыхъ знарядôвъ и господарскихъ, знарядôвъ рôльничихъ и т. д.

КРАСКИ

ОЛѢЙНО-ЛЯКЕРОВѝ и БУРШТ.-ЛЯКЕРОВѝ

масу до запусканя помостôвъ

власного выробу, найлѣпшого рода

ЛЯКЕРЪ ДО ПОМОСТÔВЪ,

лякерô до шкôльныхъ таблицъ

найдобрнѣйшѝ

ЛЯКЕРЫ ПОВОЗОВѝ ПРАВДИВѝ

англійскѝ зъ фабрикъ Wilkinson, Heywood и Clark въ Лондонѣ,

всякого рода лякеры до робôтъ внутрѣшныхъ, внѣшныхъ, дерева, желѣза и шкôръ.

Краски сухѝ всякѝ роды:
анилиновѝ,
до крашеня яецъ
„ „ матерій
друкарскѝ, бронзы (золотый порошокъ), золото въ аркушахъ,
ростинѝ въ плынѣ,
для переплетникôвъ,
тушовѝ, акварелевѝ въ гузичкахъ и лѣсочкахъ,
акварелевѝ вохкѝ въ трубочкахъ и мушляхъ,
до мальованя порцелянъ,
олѣйнѝ въ трубочкахъ до робôтъ артистичныхъ.

Средства до ретушованя, олѣйки и верниксы до робôтъ артистичныхъ, пензлѣ, малярскѝ полотна, палеты, сталюги и всякѝ приборы до мальованя и рысованя.

АРТИКУЛЫ ДЛЯ ФÔЛЬВАРКÔВЪ:

Смаровило до желѣзныхъ осей,
олива до машинъ,
теръ газовый,
цементъ и гипсъ,
китъ, асфальтъ,
антимеруліонъ,
карболевый квасъ и другѝ средства десинфекцій.

ПРИРЯДЫ ПИВНИЧНѝ:

Шпунты и чопы до бочокъ,
корки до бутильокъ,
капслѣ до бутильокъ,
маса до лякованя бутильокъ,
машины до коркованя бутильокъ,
„ „ „ бочокъ
трибушоны,
машины до мытя фляшокъ,
пипы до бочокъ.

АРТИКУЛЫ ГУМОВѝ:

кишки гумовѝ до газу и до стяганя воды, вина, пива, квасу; плыты гумовѝ и пр

ПРОСТИРАЛА ГУМОВѝ:

Пасы до машинъ и молотѣлень зъ найлѣпшихъ шкôръ бельгійскихъ всякои ширины.
Гурты до машинъ, вужѣ конопляныѝ.
Руры циновѝ и оловяныѝ.
Шрôтъ, льотки и кулѣ.
Порошокъ на комахи и молѣ, тинктура на комахи, камфора и перецъ бѣл.
Артикулы тоалетовѝ, мыла тоалетовѝ Extraits d'odeur, Eau de Cologne олѣйки и помады.
Лякъ до печатаня.
Чорнило до писаня, до гектографіи, червоне, сине, чорне, до значеня бѣля и автографичне.
Краски до печатокъ, гума и карукъ розпущеныѝ.
Китъ до скла и порцеляны.
Смаровило непромакаюче на шкôру.
Смаровила на копыта съ способомъ ужитку.
Товщь до оружія.
Лякеръ до чобôтъ чорныѝ, золотый и мѣнячійся.
Чорнило до шкôръ.
Апретура до консервованя шкôръ и пр.

Все по найдешевшихъ цѣнахъ.

Цѣнники спеціяльнѝ на жаданье gratis и franco.

При замовленяхъ за послѣплатою просится о присыланье певнои сумы, котра выстарчила-бъ хочь на оплаченье тамъ и назадъ коштôвъ почтовыхъ на случай неôтобраня посылки. (6) 47—?

Для урядôвъ, канцелярій, приватныхъ особъ и т. д., щобы заощадити часъ и трудъ

дуже поручаeся

велика таблиця множеня, безъ похибокъ, Стефана Бернарди, урядника желѣзничого. Цѣна есть такъ незначна, що дѣйстно шкода було-бы, якъ-бы такон таблицѣ въ котрôмъ домѣ не було. За надôсланьемъ 35 кр. ав. в. въ маркахъ почтовыхъ або за переказомъ почтовымъ до автора въ Льошончь (Losoncz) на Угорщинѣ высылаeся пожадане и пожиточне дѣло франко. 1402 10—10

Найдешевше руске литературне выдавництво „Руско-украиньска Библіотека Евгенія Олесницкого“, выходитъ у Львовѣ почавши ôтъ 1-го грудня р. 1884.

Доси выйшло 10 выпускôвъ, обнимаючихъ слѣдуючій литературный матеріялъ:

1. **Запорожцѣ,** оповѣданье Ивана Нечуя-Левицкого . . 10 кр.
2. **Сонні мары молодого пытомця,** оповѣданье В. Барвѣньского 10 кр.
3—4. **Оповѣданя Олекси Стороженка** (Серія перша) первѣстно 20 кр., по выпущеню сконфискованыхъ частей . . . . 10 кр.
5. **Prima Vera,** поэзіи Юліи Шнайдеръ . . . . 10 кр.
6. **Оповѣданя Д. Мордовцева** 10 кр.
7—10. **Юрій Горовенко,** повѣсть Красюченка . . . 40 кр.

Предплачувати можна на бôльше число выпускôвъ наразъ, пересылаючи ôтповѣдну квоту (1 або 2 зр.) на руки выдавця (ул. Словацкого ч 6). Замовляти можна такожь поодинокѝ выпуски, додаючи за поодинокій выпускъ 2 кр., а за подвôйный 5 кр. на оплату порта.

По зниженôй цѣнѣ!

Украиньскѝ гетьманы

Иванъ Виговскій

та

Юрій Хмельницкій

Ивана Левицкого (Нечуя).

(Правопись фонетична.)

Можна дôстати по зниженôй цѣнѣ 20 кр. (съ пересылкою 25 кр.) за примѣрникъ, за посредствомъ „Дѣла“ и другихъ рускихъ часописей. 1214 (20—?)

Выдавець и редакторъ: Иванъ Бѣлей.

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъзар. К. Беднарского.

Ч. 78. Львôвъ, Вторникъ 16 (28) липня 1885. Рôчникъ VI.

ДѢЛО

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.
Редакція иАдминистрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи звертаются лишъ на попередне застереженье
Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. бъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.
Рекламаціи неопечатай вôльнй бъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Росіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовй уряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи:* *для Россіи:*
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницѣ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

☛ **Просимо нашихъ Вп. Предплатникôвъ о скоре надсыланье предплаты и вырôвнанье залеглостей.**

Голосъ „Одесского Вѣстника“

о польско-рускихъ ôтносинахъ въ Галичинѣ.

„Одесскій Вѣстникъ“ помѣстивъ въ ч. 152 въ 10 (22) липня передну статью про ôтносины польско-рускй въ Галичинѣ по поводу пытаня о розширеню автономіи Галичины. На всякій спосôбъ цѣкаво буде нашимъ Вп. Читателямъ почути голосъ чужого органу, людей стоячихъ подальше ôтъ нашого поля битвы, и длятого наводимо его понизше:

„Небавомъ уже буде ôткрытый новый періодъ законодавчій австрійскои рады державнои. Въ навечерію его выплыло на верхъ дуже цѣкаве пытанье о розширеню автономіи Галичины. Пытанье се розбираеся на рôзнй лады; а галицко-руска праса высказалася противъ розширеня автономіи краю. Опозиція Русинôвъ противъ того, що становитъ завѣтне бажанье другои народности краю, поясняется ненормальными ôтносинами межи обома народностями въ Галичинѣ. Русины боятся, що съ розширенъемъ автономіи краю пануюче племя возьме ихъ зовсѣмъ въ свои руки и для того они бачутъ опору въ Нѣмцяхъ, котрй такимъ способомъ стаются розъемными судіями межи двома спорôднеными племенами.

Въ виду такого сумного явища есть надъ чимъ призадуматися кождому, кому дороге добро Славянъ, протерпѣвшихъ тôлько злиднѣвъ. Хиба жь Славянамъ суджено на вѣки жити въ роздорахъ, стаючихъ всякому хосенному дѣлу на перешкодѣ? На жаль, оптимизмъ въ тыхъ ôтносинахъ привѣвъ до гôркого розчарованя. Выборы до рады державнои доказали, що ôтносины межи Русинами и Поляками въ Галичинѣ не то що не полѣпшились, але ще и погôршилися. Пануюча нынѣ въ Галичинѣ партія, за котрою, на жаль, пôйшла, съ малою выемкою, и галицко польска праса, заключила союзъ съ тою галицко-рускою фракцією, котру штучно вытворивъ митрополитъ Сембратовичъ. Фракція та не маe нѣякои минувшости и вже для того не може будити до себе довѣрія у мыслячого Галичанина, любячого свôй нарôдъ... Наслѣдкомъ того галицкй Русины вповнѣ негуютъ то, що дороге кождому Полякови. Ось сумный фактъ, котрого нѣхто заперечити не може. Пануюча нынѣ партія въ Галичинѣ не повинна-бъ его игнорувати; она не повинна себе тымъ успокоювати, що забезпечилася на выборахъ пригнетаючимъ числомъ голосôвъ. Русины належатъ до числа народôвъ исторію упослѣдженыхъ. Они позбавленй средствъ до борбы (аристократіи и капитализму). Они не можутъ числити на то, що выборютъ собѣ рôвноправнôсть въ доровѣ конституційнôй, поки буде задержана нынѣшна система выборча. Длятого и зовсѣмъ природно, що мыслячій Русинъ почуваe неохоту до нынѣшного стану. Ледви чи ôтъ такихъ негативныхъ ôтносинъ до загального дѣла збôльшится сума щастя населеня Галичины, котра и безъ того терпитъ ôтъ всякого економичного розстрою, котрои нивы вода що року заливае. То одно.

Ще сумнѣйша будучнôсть. До чого доведе та глуха борôа межи двома спорôднеными народностями?... Доля Русинôвъ нагадуe долю Болгаръ и Серôôвъ. Всѣмъ тремъ племенамъ исторія долѣ не дала. Серôы и Болгаре, стративши аристократію, на образованье котрои пôйшли всѣ найлѣпшй народнй соки, дармо боролися легальными средствами съ своими угнетателями. Въ кôнци они таки доборолися свободы. Не-вжежь вся та исторична наука пропала дармо? Русины — „хлопскій“ нарôдъ, безъоружный. Але и Болгаре та Серôы були въ такôмъ-же положеню цѣлй столѣтя — и дѣло закôнчилося тымъ, що тй, що ихъ угнетали, сталися теперь самй угнетеными...

Мы знаемо, що нашъ голосъ остане голосомъ вопіющого въ пустыни, але мы уважаемо своимъ обôвязкомъ пôднести его, хочь и якъ слабый. Оздоровленье Галичины можна осягнути лишь оставленьемъ бодай якоись части автономіи самымъ Русинамъ. Не мѣшайтеся, панове Поляки, у внутрѣшнй дѣла Русинôвъ (въ дѣлахъ вѣры и т. д.) оставте имъ самымъ рѣшати ихъ и будьте певнй, що здоровый змыслъ народу запануe надъ рôзного рода „заблужденіями“... Тогды Русины не будутъ потребувати Нѣмцѣвъ и въ власнôмъ интересѣ будутъ прихильнй розширеню автономіи.“

Раду повѣтову въ Городку

розвязало ц. к. намѣстництво сего мѣсяця. Фактъ се незвычайный и звернувъ на себе увагу навѣть по-за границями краю. О причинѣ розвязаня рады доносятъ намъ зъ Городецкого въ слѣдуючій способъ.

Городецка рада повѣтова при уконституованю своемъ выбрала презесомъ п. Едв. Вайсмана, а вице-презесомъ п. Василя Дмоховского, управителя дѣвочои школы въ Городку. Цѣсарь затвердивъ выборъ п. Вайсмана на презеса, а выбору п. Дмоховского на вице-презеса не затвердивъ. Зъ тои причины дня 7 л. липня зôбралася рада выбирати другій разъ вице-презеса. Засѣданье було дуже бурливе — и остаточно скôнчилося тымъ, що мимо непотвержденя цѣсаремъ выбору п. Дмоховского, выбрано его по разъ другій вице-маршалкомъ. Презесъ завѣоивъ тую ухвалу и зложивъ свôй мандатъ презеса; то само учинила такожь (аристократична) партія, противна выборови п. Дмоховского, пп. Незабитовскій, Шифнеръ, Филиповскій, нотарь Генце и дръ Колишеръ. Президія ц. к. намѣстництва повѣдомлена о цѣлôй пригодѣ поручила сейчасъ гр. Авг. Дѣдушицкому, сповняючому обовязки ц. к. староcты въ Городку, розвязати раду повѣтову, а веденье еи дѣлъ поручити п. Вайсманови, доки не буде именованый тымчасовый Выдѣлъ. Потому доперва ц. к. намѣстництво дало знати Выдѣлови краевому о тôмъ, що учинило, и запытало его, чи годится съ довершенымъ фактомъ, а рôвночасно предложило, щобы веденье дѣлъ повѣтовыхъ ажь до выбору новои рады поручити пп. Володим. Незабитовскому, яко презесови, и Адольф. гр. Бруницкому, Генр. Фльоренцкому и о. Мих. Кульматыцкому съ заступниками: Стан. Агопсовичемъ, Мендлемъ Копомъ и Яцкомъ Мормилемъ. Выдѣлъ краевый згодився дня 21 л. липня на все, що зробила и чого хотѣла президія ц. к. намѣстництва.

Причиною розвязаня городецкои рады повѣтовои бувъ отже — актъ нелояльности супротивъ Є. Вел. цѣсаря. Заходитъ пытанье, длячого бôльшôсть городецкои рады повѣтовои зважилася на такій газардовый крокъ и хто есть той п. Василь Дмоховскій?

П. Василь Дмоховскій есть, якъ сказано, управителемъ дѣвочои школы въ Городку, директоромъ тамошнои касы задатковои, асесоромъ рады громадскои и членомъ рады повѣтовои. Зъ роду Русинъ, Угновець, зять звѣстного зъ доброи славы учителя Перешлякевича. Але п. В. Дмоховскій зовсѣмъ не вызначаeся патріотизмомъ рускимъ; признаeся вправдѣ до руского обряду, але въ національнôмъ взглядѣ належитъ до того рода людей, якъ п. Жигмонтъ Савчиньскій: „krew ruska i polska pomięszała się“... П. Дмоховскій услужный польскôй справѣ въ Городку, съ панами жиe добре, — але що-жь, въ очехъ панôвъ ôнъ все таки „греческо-каѳолическій плебей“ — не дорôсъ до гонору вице-маршалства въ „samorządzie narodowym“... Зъ тои причины меншôсть „панôвъ“ була въ радѣ противъ его выбору на вице-маршалка. Демократичнѣйшій же елементъ, середъ котрого п. Дмоховскій маe повагу, выбравъ его противъ волѣ аристократичнои меншости. Цѣсарь не потвердивъ выбору п. Дмоховского, а бôльшôсть рады допускаeся нелояльности и выбираe его другій разъ. За то и розвязано раду.

За богато вирильныхъ голосôвъ!

На послѣднôй сесіи галицкого сойму звернувъ посолъ дръ Тадей Скалковскій увагу сойму на зростаюче число голосôвъ вирильныхъ, а соймъ поручивъ Выдѣлови краевому розпôзнати тую справу и предложити на найблизшôй сесіи ôтповѣднй внесеня. Выповняючи рѣшенье сойму скликавъ Выдѣлъ краевый недавно анкету и она приступила до розслѣду дѣла. До анкеты були покликани: дръ Верещиньскій, сов. Мохнацкій, дръ Тадей Пилятъ и сов. Михальчевскій.

Анкета сконстатувала, що число вирильныхъ голосôвъ множится дѣйстно дуже скоро, а то зъ слѣдуючихъ причинъ. До теперь, якъ звѣстно, мавъ кождый табулярный (доминикальный) властитель, платячій податокъ низше 100 зр., вирильный голосъ при выборахъ зъ меншои посѣлости. Въ наслѣдокъ парцеляціи и продажи частинами бôльшихъ грунтôвъ доминикальныхъ, збôльшалося число властителѣвъ, отже и число вирилистôвъ. Пôсля информацій статистичныхъ краевого бюра статистичного зъ року 1884 число голосôвъ вирильныхъ въ цѣлôмъ краю збôльшилося ôтъ 1876 р. зъ 1.153 на 1.935, а есть округи, де голосы вирильнй становлятъ ажь 44% загального числа голосуючихъ! Можливо отже при нынѣшнôмъ порядку, що съ часомъ вирилисты будутъ въ деякихъ округахъ выборчихъ мати бôльшôсть, а справозданье краевого бюра статистичного обчисляe, що два маетки доминикальнй, розпарцельованй на дрôбнй частины, можутъ рѣшати о

Давнй попы и дяки на Украинѣ.

(*Дальше.*)

Посвятився батько мôй 4 серпня 1828 р. — день, котрый ôнъ свято почитавъ що року, а до храмового празника (8 вересня) ôнъ уже бувъ въ своей парохіи. Батькова служба въ церквѣ дуже подобалася громадѣ. Того самого дня сталася складка: однй дарували ялôвку, бычка, ôвцю, безрогу, другй курку съ когутомъ, качку, гуску, а де-хто корець жита, пшеницѣ, ячменю, ôвса и т. п. Тутъ-же обѣцяли придбати ему — одинъ вербу, другій дуба, ясень и т. д. на будынки, бо попередникъ батькôвъ, не лишаючи по собѣ наслѣдника, не дбавъ о будынки и лишивъ усе поповане, а придатне дерево зъ будынкôвъ забрали свояки его. Оселя для пароха була церковна, але будынки на нѣй ôнъ мусѣвъ мати свои власнй. Зиму проживъ батько въ мужицкôмъ домѣ, а на слѣдуюче лѣто у него готовъ уже бувъ свôй дôмъ и господарска потрѣбь. Пôсля уставъ, даныхъ мѣсцевымъ уніятскимъ священикамъ давнымъ властителемъ дôбръ, знатнымъ польскимъ магнатомъ, грунтôвъ у пароха було досыть, абы жити по тогдѣшному порядно. Народови жилося тогды досыть вôльно. Панъ зъ обовязку живъ въ мѣстахъ, займаючи якйсь публичнй повинности и сповняючи якйсь выгôднй для него порученя магнатôвъ; мужики мали досыть грунту, володѣли хуторами, займалися промыслами, ремеслами, ходили на Донъ, въ Крымъ, въ степы на заробки, жили въ достатку, навѣть заможно. Все обѣцяло батькови житье спокôйне и достатне. До смерти згадувавъ ôнъ той першій часъ въ парохіи, яко часъ найбôльшого загального достатку й супокою.

Польска революція 1831 року перемѣнила весь станъ краю.

Пôсля розказôвъ батька мого, ще въ Рôздвяни свята мѣсцевй жиды и паны о чѣмсь шептали, ôтъ двора до двора ѣздили то панки, то жидки, заѣздили до богатыхъ мужикôвъ, моргали на дрôбну шляхту. Мужики не зрозумѣлися, попы въ страху ѣздили одинъ до другого... Цѣлу зиму толкували, пророчили. Однй говорили, що „Константинъ“ выповѣвъ вôйну „Николаеви“ за то, що ôтнявъ у него престолъ. Другй мѣркували, що Бонапартъ, котрый довго десь скрывався, зновъ появився и съ тьменною силою иде на Россію. Дрôбна шляхта выговорювалася, що въ Варшавѣ вже царюe король польскій. Але на веснѣ справа стала проясняться. По селахъ зъявилися ѣздцѣ при шабляхъ, пистолетахъ, дрôбна шляхта лагодилася „do broni“, уніятскй священики, котрыхъ въ нашôй околици було въ той часъ всего три, голосно твердили, що зновъ тутъ буде Польща и унія. Въ маю чи въ початку червня, пôзно вечеромъ, вбѣгъ до батька мужикъ съ крикомъ: „Утѣкайте, панъ-отче! Ляхôвъ прійшла сила, видимо невидимо, якъ хмары, всѣ узброенй, утѣкайте!...“ Тои самои ночи батько выправивъ жёнку и дѣтей до тестя, а самъ сховався въ яръ, що порôсъ высокимъ и густымъ буряномъ. Ляхôвъ було не „якъ хмары“, а всего пять-шѣсть, за то хвальбы було „видимо-невидимо“. Подôбнй валки що дня проходили селомъ, спѣваючи: „Jeszcze Polska nie zginęła“, вымагали у мужикôвъ пôдводъ, провизіи, ганьбили „попôвъ“. Одна валка, дуже велика, зôбрала въ паньскій двôръ громаду, объявила о поновленю польского королевства, пôслала ôтшукувати батька, абы привѣвъ мужикôвъ до присяги. Мужики, хочь знали, де батько ховався, не выдали его. Минуло мѣсяць и бôльше важкои незвѣстности, ажь знову Ляхи, вже ранень, обôрванй, переполоханй стали зъявлятися по ярахъ, пасѣкахъ, чѣпатися пастухôвъ, чумакôвъ, зъявились и дрôбнй ôтряды россійскихъ войскъ, що шукали утѣкачѣвъ. Стало звѣстно, що пôдъ Дашевомъ польске войско цѣлкомъ побито. Отець ôтотхнувъ вôльно. По селу мужицкй хлопцѣ спѣвали вже пѣсню, котру и я потому въ дитиньствѣ спѣвавъ: „Ой бувъ Ляшокъ морквяный, а кôнь буряковый, шапка въ нёго зъ пастернаку, жупанъ лопуховый; пистолетъ изъ качана, кулѣ зъ бараболѣ, шабелечка изъ петрушки, похôвка зъ квасолѣ...“ *и т. д.*

Але швидко радôстне ожиданье мужикôвъ и духовеньства стало затемнятися. Розшукуванье „мятежникôвъ“ спадало тяжкимъ тягаремъ на нарôдъ, наводило страхъ на всѣхъ... Нѣхто не бувъ вôльный ôтъ пôдозрѣня розбрыканыхъ шпіонôвъ; шукали „мятежникôвъ“ не тôлько въ паньскихъ дворахъ, але и въ попôвскихъ домахъ, у богатыхъ мужикôвъ — на хуторахъ, въ млынахъ, при чёмъ нерѣдко щезало все цѣнне, зъѣстне. Сталося такъ, що ледви показався въ селѣ ôтрядъ россійскихъ войскъ або пôшла говôрка, що наближувався, ажь однй втѣкали зъ села, другй закопували въ землю все цѣнне, боялися за коровы, баранôвъ, и т. д. Тымчасомъ показалося, що „мятежниками“ въ нашôй околици були тôлько дрôбнй шляхтичѣ, що не мали нѣякои власности, або такй паны, котрй продали свои добра чи ôтступили ихъ своякамъ, на що найшлися акуратно конечнй акты. Тôлько одинъ властитель огромныхъ дôбръ, зъ котрыхъ можна-бъ утворити цѣлый великій повѣтъ, одинъ изъ значныхъ польскихъ магнатôвъ, генералъ польскихъ войскъ, не вспѣвъ сховати кôнцёвъ и добра его були сконфискованй, а потôмъ обернений въ „военнй поселенія“. Такимъ чиномъ всѣ дѣдичѣ позôстали при своихъ посѣлостяхъ. Они теперь прикували себе до нихъ и занялися выключно господаркою. Наступило панованье военныхъ командъ, военныхъ комисій, „исправникôвъ“ и „становыхъ“, що ѣздили по селахъ съ козаками, розсыльными и т. д. Окликомъ въ краю ставъ — строгій послухъ дѣдичамъ. За непослухъ дѣдичеви каралося, якъ за непослухъ властямъ, яко революційный духъ, бунтъ. Разомъ съ розшукуваньемъ бунтôвникôвъ и запроводомъ „порядку“ въ краю дѣдичѣ ôтбирали у мужикôвъ хуторы, млыны, *злишнй* грунты, касували право выходу селянъ изъ села, право промыслôвъ и торговлѣ, навѣть право власности, бо дѣдичь мôгъ ôтобрати мужикови его хату, оселю, худобу и весь маетокъ. Нарôдъ быстро зачавъ бѣднѣти... Разомъ съ своими парохіянами стративъ и батько мôй. Право зъ 1833 р. призначувало для кождои православнои службы

выборѣ посла зъ меншои посѣлости. Задачею анкеты було отже порѣшити, якъ запобѣгчи такôй аномалiи, якъ спинити сей неприродный зрôстъ голосôвъ вирильныхъ. Результатомъ нарадъ анкеты єсть постанова: предложити соймови до порѣшеня внесенье, щобы тôлько такимъ властителямъ грунтôвъ доминикальныхъ прислугувавъ голосъ вирильный въ меншôй посѣлости, котрi платятъ що найменше 25 зр. податкôвъ.

Ôтозва вандрôвничого комитету завязаного при „Академичнôмъ Братствѣ“ у Львовѣ.

Руска академична молодѣжь, уважаючи своимъ моральнымъ обовязкомъ працювати въ користь свого народу, порѣшила, щобъ лѣпше пôзнати єго, робити що-року вандрôвку по рôзныхъ околицяхъ краю. На такихъ вандрôвкахъ найкраще можна пôзнати народнi потребы, моральный и економичный добробытъ народу и єго думку; а пôзнавши все то, буде лекше ѣй стати правдивыми борцями за народнi права, просвѣту, правдивыми робôтниками на нивѣ народнôй. Отже маючи на метѣ спôзнанье интелигенцiи съ народомъ, зрозумѣнье спôльныхъ змагань та розбудженье рускаго житя въ нашôмъ краю, осмѣляєся вандрôвничiй комитетъ просити всѣхъ щиро-рускихъ патрiотôвъ рôзныхъ веротвъ, щобы якъ найчисленнѣйше взяли участь въ сегорôчнôй вандрôвцѣ. Най въ кождôмъ мѣсци, де прибудутъ вандрôвники и де устроютося вечерницѣ, збереся руска интелигенцiя, молодѣжь, честнi мѣщане та селяне, и своею присутностею докажутъ, що межи всѣми веротвами нашои суспôльности пануе згода и братска любовь, яку завѣщавъ намъ Тарасъ Шевченко:

„Обнимѣте, браты мои, найменшого брата,
Нехай мати усмѣхнется, заплакана мати!“

Вандрôвка розпочинаєся вечерницями въ Тернополи дня 2 серпня, а кôнчится вечерницями въ Чернôвцяхъ дня 16 серпня. Вкладка на цѣлу вандрôвку выноситъ 12 зр. а. в.; уплатившi вкладку вандрôвники маютъ вôльный вотупъ на всѣ вечерницѣ, помѣщенье на нôчлѣгахъ, перевôзъ рѣчей, перевôзъ пароходомъ зъ Нижнева до Залѣщикъ, а такожь дôстанутъ мапу и точну програму цѣлои вандрôвки, выготовлену п. Кириломъ Кахникевичемъ, и памятный альбомъ вандрôвки, котрого выготовленьемъ займутося артисты нашi, пп. К. Устiяновичь, Н. Иванюкъ и И. Панькевичь. Кромѣ того комитетъ постарався о зниженi карты на желѣзницяхъ Кароля-Людвика, державнôй и Черновецкôй, зъ котрыхъ вандрôвники будутъ могли користати.

Подаємо заразомъ програмы вечерниць, якi маютъ бути устроенi въ часѣ вандрôвки рускихъ академикôвъ заходомъ комитету вандрôвничого и комитетôвъ мѣсцевыхъ:

I. Въ Тернополи дня 2 л. серпня устроюютъ вечерницѣ товариства „Руска Бесѣда“ и фiлiя тов. „Проосвѣта“ при участи рускои академичнои молодежи и Денисôвского хору въ память Николы Костомарова въ сали театральнôй (замковôй).

1. Рѣчь про житье и заслуги Ник. Костомарова.
2. Лисенко „Молитва“ — хоръ.
3. Лисенко „Рапсодiя украиньска“ — фортепянъ.
4. Крайцеръ „Верховина“ } хоръ.
   Вербицкiй „До Родины“ }
5. Деклямацiя.
6. Вахнянинъ „Нашь рай“ — трiо на сопранъ, теноръ и басъ.
7. Лiстъ „Думка“ — фортепянъ.
8. Вахнянинъ: „Наша жизнь“ — хоръ.

Початокъ о 6½ год. вечеръ. Дверѣ пôдчасъ продукцiй будутъ зачиненi.

II. Въ Микулинцяхъ дня 3 серпня.

1. Воробкевичь: „Чомъ красна Буковино“ — хоръ.
2. Ôтчитъ Ив. Франка: „Якъ почалась и якъ скôнчилася панщина на галицкôй Руси“.
3. Вербицкiй: „Гей по горѣ“ — хоръ.
4. а) Блехингеръ: „Мати при колысцѣ умираючого дитяти“;
   б) Василевъ: „Путпури“ зъ народныхъ пѣсень — цитра.
5. Корженко: Деклямацiя.
6. Лавровскiй: „Руока рѣка“ — хоръ.
7. Метлиньскiй: „Глекъ“ — деклямацiя.
8. Вахнянинъ: „По морю“ — хоръ.

III. Въ Теребовли дня 4 серпня.

1. Вербицкiй: „Квѣты мои весняни“ —хоръ.
2. Ôтчитъ И. Калитовского: „Про битву пôдъ Збаражемъ сточену р. 1649 межи Хмельницкимъ а польскими региментарями Вишневецкимъ, Остророгомъ та Конецпольскимъ“.
3. Воробкевичь: „Думка“ — хоръ.
4. Миронъ: „Картка любови“ — деклямацiя.
5. Вахнянинъ: „До чарки“ — хоръ.
6. а) Маерберъ: „Ласка“.
   б) Умляверъ: „Пѣоня циганьска“ — цитра.
7. Лавровскiй: „Прощанье“ — хоръ.

IV. Въ Хоростковѣ дня 5. серпня.

1. Лисенко: „Ой не гаразд Запорожцѣ“ — хоръ.
2. Ôтчитъ Вол. Коцовского: „Про житье, дѣяльнôсть та значенье Маркiяна Шашкевича для галицкихъ Русинôвъ“.
3. Воробкевичь: „Широкiй лугъ“ — хоръ.
4. Б—ъ: „Привѣтъ“ — деклямацiя.
5. Вахнянинъ: „Калина“ — хоръ.
6. Шевченко: „Гамалѣя“ — деклямацiя.
7. Вербицкiй: „До мѣсяця“ — хоръ.

V. Въ Гусятинѣ дня 7 серпня.

1. Вахнянинъ: „Наша жизнь“ — хоръ.
2. Ôтчитъ В. Коцовского: „Про значенье та стôйнôсть руско-украиньскихъ народныхъ пѣсень.“
3. Воробкевичь: „Думы мои“ — хоръ.
4. Шевченко: „Посланiе“ — деклямацiя.
5. Вербицкiй: „Хоръ косарѣвъ — хоръ.
6. * * „Голубъ посолъ“ — дуетъ на двѣ цитры.
7. Лисенко: „Покликъ до братôвъ Славянъ“ — хоръ.

VI. Въ Чортковѣ дня 9 серпня.

1. Привѣтне слово.
2. Воробкевичь: „Кобы-мь була я зазуля“ — хоръ.
3. Книпль: „Путпури“ зъ украиньскихъ пѣсень — дуетъ на цитру и скрипку.
4. Вербицкiй: „Жовнѣръ“ — хоръ.
5. Метлиньскiй: „Глекъ“ — деклямацiя.
6. Лисенко: „Ой не гаразд Запорожцѣ“ — хоръ.
7. Шевченко: „Причинна“ — деклямацiя.
8. Вахнянинъ: „По морю“ — хоръ.

VII. Въ Нижневѣ дня 10 серпня.

1. Лавровскiй: „Осѣнь“ — хоръ.
2. Ôтчитъ Леонида Заклиньского: „Петро Могиля, єго дѣяльнôсть и часы, въ котрыхъ живъ.“
3. Воробкевичь: „Вы дѣвочi синi очи“ — хоръ.
4. Корженко: деклямацiя.
5. Лисенко: „Кобы менѣ, Господи“ — хоръ.
6. Шевченко: „Чигиринъ“ — деклямацiя.
7. Вербицкiй: „Прощанье“ — хоръ.

Програмы вечерниць, котрi будутъ устроенi на Буковинѣ, оголосятся пôзнѣйше.

Ôтъ комитету вандрôвки.

Испытъ въ дѣвочôмъ конвиктѣ ЧЧ. Василiянокъ въ Яворовѣ

ôтбувся, якъ було оповѣщено, 14 л. липня. Въ день сей що року въ цѣлôмъ монастыри найбôльшiй рухъ. Вже въ навечерiє испыту зачали зъѣздитися родичѣ учениць, такъ що до рана цѣле подвôрье монастыря було повне самыхъ возôвъ. Службу Божу почавъ о 7 год. зъ-рана гôоть о. Кирилъ Пасѣчиньскiй, а цѣлу службу ôтспѣвали самi ученицѣ. А що сего року майже всѣ ученицѣ мали голосы и слухъ до спѣву и що въ выученыхъ кусникахъ вправлялися спѣваючи що-дня въ своѣй церковци чи то на тихôй чи спѣванôй службѣ, тожь и не диво, що всѣмъ присутнымъ, а особливо родичамъ дуже се подобалось, якъ ихъ дѣти гарнi нашi церковнi пѣсоньки такъ красно ôтспѣвували.

По недовгôмъ ôтпочинку зачався испытъ. Гостей було богато, бо кромѣ прiѣхавшихъ прiйшло богато зъ мѣста. Зъ рана пописувалася II, III и IV клясы. По скôнченю испыту IV клясы о 1 годинѣ, запрошено всѣхъ гостей на друге снѣданье, а потому зачався попись зъ музики на фортепянѣ и спѣву въ супроводѣ фортепияна. Сей попись тревавъ ажь до 3½ год. зъ полудня. Програма заключала богато кусникôвъ. Зъ рускихъ ôтограно слѣдуючi: „Бурлаки“, думка Ярôньского; „Ѣхавъ козакъ за Дунай“, Ярôньского; „Шумка украиньска“, Завадского; „Два голубы“, думка и коломыйки Тымольского; „Кумцю любцю“, думка-шумка-коломыйки; „Шумка украиньска“, Ярôньского; „Chanson d'Oukraine“, par Witwicki; зъ прочихъ тяжшихъ на 4 руки були: La Reine des Fees. Gelop de Concert par S. Smith — Grand duo a quatre mains sur la favorite, и пр. Зъ пѣсень рускихъ въ супроводѣ фортепияна спѣвано: „Замовкли бандуры“, „Наша надѣя“, „Мôй жаль“, „Зôйди князю ясный“ (М. Копка), „Тиховъ пѣоневъ“ и др. Такожь дуже подобалися два дуеты ôтспѣванi меншими ученицями, Єремiею Шеховичѣвною и Евгенiею Пасѣчиньскою: „Чому лозы похилились“ и „Кажутъ люде, що-мь щаслива“. Всѣ кусники въ загалѣ були дуже добре ôтограни и ôтспѣванi, при чѣмъ незвычайный даръ до музики и спѣву проявила п-а Мальвина Ôльшаньска, такъ, що велика була бы шкода, коли-бъ тая учениця мала закинути (позôстаючи на селѣ) дальшу въ тôмъ напрямѣ науку. Рôвно-жь ôтзначилася въ грѣ на фортепянѣ п-а Софiя Кравсъ.

По пописѣ музичнôмъ почався знова испытъ клясъ высшихъ (V, VI, VII и VIII) и тревавъ до 7 годины. Въ загалѣ якъ зъ-рана такъ и пополудни ôтповѣдали ученицѣ всѣ предметы ясно, съ зрозумѣньемъ рѣчи и съ певностею себе, такъ, що лучше годѣ було вымагати. Особливо при науцѣ нѣмецкого языка въ высшихъ клясахъ заслужила собѣ учителька п-а Балявайдеръ у всѣхъ повне признанье. Одно лишь, що було можна закинути, то бракъ учителька-Русинки до руского языка въ высшихъ клясахъ. Бо хотяй всѣ пытанi ôтповѣдали добре: граматику, стихи, дещо зъ литературы та зъ рускои исторiи, то все таки можна було зауважати, що коли-бъ того Русинка учила, выпало-бы ще лучше. О скôлько знаемо, Ч. Зарядъ конвикту стараєся вже ôтъ теперь тому бракови запобѣгчи.

Саля, въ котрôй ôтбувався попись, була дуже вкусно прибрана роботами учениць. А чимало тыхъ робôтокъ и було. Три столы довженнi, а на нихъ густо бито прерôзныхъ, и бôльшихъ и меншихъ робôтокъ. Що не могло помѣститись на столахъ, то було поприпинано долѣ столами; а знова на стѣнахъ надъ столами були густi роботы стѣннi, а все було уложено дуже симетрично. Тяжко було и рѣшити, що найкраще. Въ сихъ роботахъ ручныхъ ôтзначилися передовсѣмъ п-ы: Ем. Лисиньска (особливо бѣлою лѣтною ковдрою шилцевои роботы), потому Ант. Мацѣевска, Мальв. Ôльшаньска, Сев. Черкавска и Волод. Ганасевичѣвна. Кожда майже учениця зготовила на испытъ народный стрôй, а кождый зъ тыхъ строєвъ бувъ рôзный. Найкращi народнi строє, въ котрi на испытъ повбиралися ученицѣ, були: Єлены Кочеркевичѣвнои, Емiлiи Желехôвскои, Олимпiи Яремкевичѣвнои и Єремiи Шеховичѣвнои. Роботою же бôльшихъ розмѣрôвъ бувъ дуже красный диванъ спôльнои роботы конвикторокъ, величины 28 лôктѣвъ квадратовыхъ.

По укôнченôмъ испытѣ высшихъ клясъ, розпочався знова иншого рода попись — вже послѣдный въ програмѣ, т. є. попись въ танцяхъ, де могли родичѣ и всѣ присутнi пересвѣдчитися, що ученицѣ не лише въ церквѣ и школѣ умѣли такими поступами выказатись, але ще и въ тôмъ, що въ товарискôмъ житю потрѣбне. Зарядъ конвикту клавъ и на то увагу и длятого въ позволенi днi ôтбувалися два разы въ тыждень вправы въ танцяхъ а въ дво-мѣсячныхъ ôтступахъ ôтбувалися попысы музикально-декляматорскi съ танцями передъ запрошеными гостями мѣсцевыми, щобы дѣти набирали ôтваги, смѣлости та певности въ репродукцiяхъ того, чого въ тôмъ часѣ училися.

Клясификацiя учениць выпала якъ слѣдуе:

Въ II. клясѣ одержали першiй степень съ ôтзначеньемъ: 1. Козакевичѣвна Марiя, 2. Дыгдалевичѣвна Елеонора, 3. Лисиньска Антонина; першiй степень: 4. Ганкевичѣвна Єлена, 5. Подолиньска Софiя, 6. Чапельска Зеновiя, 7. Серваткôвна Марiя, 8. Паращукôвна Евфрозина и 9. Бекаловичѣвна Катерина.

Въ III. клясѣ першiй степень съ ôтзначеньемъ: 1. Дуткевичѣвна Юлiя, 2. Козакевичѣвна Ольга, 3. Тимкевичѣвна Наталiя; першiй степень: 4. Ганасевичѣвна Стефанiя, 5. Сиротиньска Мальвина, 6. Корпусъ Людвика.

Въ IV. клясѣ першiй степень съ ôтзначеньемъ: 1. Пасѣчиньска Евгенiя, 2. Шеховичѣвна Єремiя, 3. Яремкевичѣвна Олимпiя, 4. Рекъ Фелiцiя; першiй степень: 5. Куманецка Ванда, 6. Менцѣньска Меланiя, 7. Буда Елена, 8. Думинъ Рослава, 9. Мацѣевска Людмила, 10. Вôлькъ Володимира, 11. Брытанôвна Параскевiя.

Въ V. клясѣ першiй степень съ ôтзначеньемъ: 1. Ганасевичѣвна Володимира, 2. Алиськевичѣвна Юлiя, 3. Кульматыцка Константина, 4. Куманецка Ольга; степень першiй: 5. Весоловска Єлена, 6. Масюкôвна Олимпiя, 7. Лопушаньска Олимпiя и 8. Фрайндъ Єлена.

Въ VI. клясѣ: 1. Кочиркевичѣвна Єлена, 2. Черкавска Северина, 3. Породко Стефанiя.

Въ VII. клясѣ першiй степень съ ôтзначеньемъ: 1. Ôльшаньска Мальвина и 2. Кравсъ Софiя (обѣ першу локацiю), 3. Желехôвска Емилiя; першiй степень 4. Думинъ Стефанiя.

Въ VIII. клясѣ першiй степень съ ôтзначеньемъ: 1. Мацѣевска Антонина и 2. Лисиньска Емилiя.

церковнои не менше якъ 33 десятины грунту (десятина = 2 морги); де служба церковна мала до ужитку менше землѣ, тамъ дѣдичь обовязаный бувъ додати тôлько десятинъ, кôлько не ставало, изъ власного грунту, а де було грунту бôльше якъ 33 десятины и на право ихъ посѣданя були доказы ерекцiй, тамъ вся земля и на дальше лишалася въ посѣданю служby церковнои. Батько мôй дôставъ по своѣмъ попереднику великi грунты, котрi докладно були описанi ще въ унiятскихъ церковныхъ визитахъ, що хоронилися въ церквѣ, съ показомъ въ нихъ на оригинальнi ерекцiи. Але оригинальныхъ ерекцiй батько мôй не найшовъ въ церквѣ по своѣмъ попереднику; була догадка, що ихъ забравъ бувъ василiяньскiй визитаторъ, ревидуючи церкви передъ самымъ прилученьемъ краю до Россiи. Мимо того, що ще бувъ василiяньскiй монастырь, котрый посылавъ визитаторôвъ, комисiя, переводяча въ практику право зъ 1833 р., не уважала за потрѣбне розглянути дѣло докладно; батькови мому съ слугами церковными ôтмѣрили 33 десятины землѣ въ тыхъ мѣсцяхъ, де сказавъ дѣдичь, найменше пригôдныхъ до ужитку, при чѣмъ на ôтмѣреныхъ трохъ десятинахъ сѣнокосу дѣдичь вырубавъ дубовый лѣсъ; давнi грунты всѣ дôсталися дѣдичевi. Съ перемѣною маєтковыхъ и полицiйныхъ ôтносинъ въ селѣ, стали перемѣнятися и внутрѣшнi ôтносины та симпатiи въ парохiи. Дѣдичь уже не стоявъ высоко надъ громадою, въ нимбѣ величности, що выдавала розказы зъ туманнои ôтдали та не бажала мѣшатися въ найблизшi справы громады; ôнъ живъ теперь безъ выѣзду въ селѣ яко дрôбный боязливый панокъ, вгрызся въ громадске тѣло, дразнивъ и утомлявъ цѣлый сѣльскiй организмъ. Швидко дѣдичь умеръ, лишивши добра двомъ сынамъ своимъ; стало въ селѣ два дѣдичѣ. Звонокъ станового пристава збôльшувавъ роздразненье въ мужицкôмъ тѣлѣ, бо всяка дѣдичева жалоба строго долѣджувалася на мужикахъ, а всяке заступництво батька за парохiянина доводило до строгого выговору: „Ваше дѣло, батюшка — въ церкви, а не тутъ; сидѣтъ тихо, а нѣ — то пôйдете *муку сѣяти*“.

Такi то наслѣдки принесла украиньскому селу польска революцiя 1831 року. Передъ очима всѣхъ быстро упадали одна за другою попереднi, польско-католицкi основы загального быту: упадали польскi заклады, Литовскiй статутъ, ôтдѣлы польского банку, польскi школы, панованье польщины и католицтва въ администрацiи и полицiи, — зъявлялися и грôзно пôдчиняли собѣ всѣхъ и все новi права, новi заклады, новый духъ. Але для простого ока недоступнi були внутрѣшнi основы и высшi задачѣ наступившихъ перемѣнъ; оно бачило тôлько перемѣны въ тѣсноѣ сѣльскôй сферѣ и въ ôтносинахъ сѣльского щоденного быту, — бачило и страшенно не порозумѣло... Въ повалению польскои величности чулося щось ôтрадного, що мало пôдняти въ краю руского духа зъ довгого приниженя єго, пôдняти и одушевити все руске, а тымчасомъ на дѣлѣ бачилося цѣлкомъ инше: разомъ съ польщиною, далеко бôльше нѣжь впередъ, принижувався руский народъ, разомъ съ католицтвомъ дуже ограничено и вплывъ православнои церкви, надъ всѣми панувала тôлько угроза и кара. Появилися въ краю и всѣмъ опанували двѣ силы, що вступили съ собою въ отчаяну боротьбу, котрои задачѣ були занадто темнi не для самого тôлько села. Зъ одного боку чулося, що нѣбы олово Боже прогремѣло по всему краю, що настався часъ торжества для всего, що такъ довго страдало, терпѣло, надѣялося, — зъ другого боку, на кождôмъ кроцѣ роздавалися тôлько грôзнi голосы панськихъ приставникôвъ и розсыльныхъ станового пристава, появлялося нове лихо, треба було новои сильнѣйшои терпѣливости, а надѣя навперед себе не видко було нѣякои... Недобра сила — якась сумѣшка зъ польского, роздразненого неудачею олученя и россiйскои, темнои, дикои и грубои розпусты — вступила въ завзяту боротьбу съ рѣшеньемъ судьбы исторiи, змѣняла потребы нового духа, затирала слѣды его, затемнювала и шпетила его, абы утворити зъ него бичь и страшило для тыхъ, що довго жили надѣею на красшу будучнôсть. Всѣ новi права, въ котрыхъ чулося присутнôсть добрыхъ намѣрôвъ, на дѣлѣ приносили для краю тôлько противнi наслѣдки; данi для народу охоронцѣ на дѣлѣ часто выдавалися гôршими ôтъ прадавныхъ утисникôвъ єго. Польщина, переслѣдована правами и постановами, загнана въ сѣльскi закутки, быстро усвоила для себе темныхъ и грубыхъ агентôвъ мѣсцевои администрацiи та полицiи и цѣлымъ тягаремъ своего олученя звалилась на село...

Для батька мого, котрый привыкъ по стародавному бути заєдно съ своими парохiянами, жити ихъ радостею и смуткомъ, завсѣгды було нерозгаданою загадкою: „*знай церковь, — въ справы мужицкi не мѣшайся*“... Ôнъ чувъ надъ собою мовь мечь Дамокла — грôзне слово станового пристава: „*пôйдете муку сѣяти*“ (въ монастырь), — погроза, котрою неразъ потому страшивъ єго панъ, навѣть арендарь-шинкарь Азриль, а за нимъ зять и наступникъ єго Мошко. Въ думкахъ батька мого императоръ Николай бувъ рицаремъ, якого свѣтъ не видавъ. Батько въ цѣлôй простотѣ своеи душѣ вѣривъ многочисленнымъ оповѣданямъ, що розносили солдаты о незвычайныхъ подвигахъ Николая, н. пр. якъ ôнъ побивъ всѣхъ сенаторôвъ и министрôвъ, що заманили єго въ сенатъ, щобы тутъ тайно убити єго; що якъ ôнъ нагле появився въ синодѣ, то всѣ архiереѣ поховалися пôдъ стôлъ; якъ ôнъ пôслався у Варшаву свою палку замѣсть короля, и т. п. Батько не допускавъ, щобы такiй рицарь, що всилувавъ Лахôвъ сидѣти тихо; що перемѣнивъ дрôбну шляхту въ „однодворцѣвъ“; що притисъ Жидôвъ приказомъ брати ихъ въ солдаты; що вынявъ духовенъство зъ-пôдъ залежности ôтъ польскихъ дѣдичѣвъ и призначивъ ему пенсiю; що уменшивъ потому для народу панщину на половину, и т. д. — щобы той царь Николай мôгъ не знати, що тутъ дѣютъ паны, становi, и т. п. Батько потѣшався тôлько думкою о тôмъ, що имовѣрно Николай збираєся съ кимсь воювати, а скôнчивши вôйну, ôнъ возьмеся знова робити ладъ... (Д. б.)

ДОПИСИ.

Зъ Сокальщины.

(*Отгомонъ выборовъ до рады державной.*) Агитаторы-шовиниеты польскій все ще не можутъ переболѣти выбору сов. Ковальского на посла до Вѣдня. Особливо п. Маевскій, бувшій мандаторъ панщизняный а теперь секретарь рады повѣтовои въ Сокали и права рука п. Поляновского, не тратитъ надѣѣ на уневажненье сего выбору. Онъ съ надзвычайною енергіею и повагою урядовою взявся збирати подписы до протесту противъ выбору сов. Ковальского. Въ тій цѣли поровсылавъ до войтовъ и выборцѣвъ цѣлого повѣта урядовѣ письма, котрыми приказавъ имъ ждати свого пріѣзду въ означеный часъ. Для доказу сказаного наводжу тутъ дословно два письма, котрѣ маю подъ рукою. Перше въ нихъ звучитъ: „Do Zachara Klimoczka w Kor zynie. *Wzywam Was,* abyście niezawodnie dnia 11 lipca b. r. o 10 godzinie przed południem t. j. w Sobotę oczekiwali mnie w tamtejszej kancelaryi gminnej. Sokal dnia 9 lipca 1885. Adolf Majewski.“ Подобне письмо строго-урядове доставъ такожь и другій выборець въ Корчина, Андрухъ Мелничукъ. Друге письмо до войта въ Корчинѣ есть слѣдуюче: „Szanowny Panie wójcie! Na dniu 11 lipca b. r. o godzinie 10 przed południem przybędę do Korczyna dla zebrania podpisów do protestu przeciw wyborowi Kowalskiego do rady państwa, upraszam przeto uprzejmie, abyście oczekiwali mego przybycia tegoż dnia ze swoimi wyborcami. Życzliwy Adolf Majewski. Sokal 9 lipca 1885.“

Въ мысль згаданыхъ писемъ прибувъ дѣйстно п. секретарь до Корчина, але замѣсть о 10 годинѣ рано, ажь о 3 год. по полудни, такъ що войтъ съ выборцями мусѣвъ черезъ 5 годинъ на него ждати, не могучи пойти на богослуженье до церкви (а було то въ руске свято св. апп. Петра и Павла). Але даремный бувъ трудъ п. секретаря, бо анѣ своею повагою урядовою, анѣ просьбами не могъ склонити выборцѣвъ корчиньскихъ подписати протестъ; мусѣвъ отже сарака якъ непышный вынестися съ нѣчимъ зъ Корчина. Цѣкава була розмова п. секретаря съ выборцями. Закликавъ ихъ по одному. Kto wy jest? — запытавъ першого Андрея Мельничука. — Той и той. — Знаете, п. Андрею, чого я васъ завозвавъ? — Нѣ! — Я васъ буду просити, може-бы вы були такъ ласкавѣ подписати протестъ противъ Ковальского. — А то на що? — То нѣчо, що вы голосували на Ковальского, але скажетъ менѣ, що вы маете противъ Децыкевича? чому вы на него не дали голосу? Тажь то Русинъ, совѣтникъ. — Я не маю нѣчого противъ Децыкевича, а голосъ давъ я на Ковальского, бо менѣ такъ хотѣлося. — То не може бути; вы мусѣли комусь руку дати, що будете за Ковальскимъ, васъ мусѣвъ хтось намовити, може часомъ священикъ? — Або я дитина, щобы мене хто намовлявъ? — Ну, та будьте-жь такѣ ласкавѣ, вробѣть то для мене, подпишѣть протестъ, бо то встыдъ и ганьба, щобы въ Корчинѣ таке дѣялося... вы не послухали анѣ п. старосты, анѣ митрополита, анѣ правительства, и голосували противъ ихъ волѣ на Ковальского. Що онъ вамъ доброго вробитъ? Децыкевичь, все блише; въ его рукахъ богато рѣчей, котрѣ могъ-бы для васъ учинити. — Все одно, я разъ голосъ давъ на Ковальского и больше не знаю нѣчого... Подобна розмова була и съ другимъ выборцемъ Климочкомъ и той самъ результатъ.

Другимъ важнымъ моментомъ, заслугуючимъ на загальну увагу и выплываючимъ въ сегорочныхъ агитацій выборчихъ, есть переведенье выборовъ до денкихъ радъ громадскихъ въ Сокальскомъ. П. староста сокальскій, о котрого „енергіи“ недавно було писано въ „Дѣлѣ“, поназначувавъ для декотрыхъ (а можи и для всѣхъ) селъ т. зв. делегатовъ и поручивъ имъ справу выборовъ громадскихъ. Тыми делегатами выйшли люде, що найбольше отзначилися агитацією при сегорочныхъ выборахъ, якъ н. пр. п. Смеречаньскій, економъ въ Переспы, для Переспы и Зубкова. Ти делегаты по большой части перевели выборы громадскѣ по своѣй воли, а навѣть и по заложеню протесту въ противнои стороны умѣли новѣ выборы на свое копыто накрутити. Въ такій способъ надѣются они забезпечитись, щобъ на будуще при выборахъ до сойму та до рады державнои не перейшовъ знову, борони Боже, якій Русинъ... Такъ отже, якъ бачите, „rząd moralny“ не спитъ въ Сокальщинѣ!

М. Кр.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Нѣмецке политичне товариство въ Граду*), зложене переважно изъ окрайныхъ Нѣмцѣвъ т. зв. „острійшого тону“, розвязало правительство зъ тои причины, що товариство своими выступами переступило кругъ свого дѣланя, вказаного ему статутами.

(*Въ Клягенфурть*) отворено дня 25 о. м. урочисто краеву каринтійску выставу. При открытю бувъ також министеръ торговлѣ бар. Пино.

(*Дальшій ходъ борбы въ клерикальномъ таборѣ*). Борба въ клерикальномъ таборѣ не ведеся вже съ такою енергією и запаломъ, съ якимъ почато ей, а все таки тревае дальше и при повнѣй тишинѣ на океанѣ внутрѣшнои политики дае газетамъ пригодный тематъ до далекоозглыхъ выводовъ и рознородныхъ увагъ. Найновѣйша фаза сеи боротьбы вказуе намъ кн. Лихтеештайна яко посередника стоячого межь Линбахеромъ а Грайтеромъ, однакъ близше першого, якъ другого. Органъ Лихтенштайна „Grazer Volksblatt“ подае въ отповѣди на интерпеляціи ческихъ газетъ, що стирійскѣ клерикалы, отже сторонники Лихтенштайна, не останутъ байдужными супротивъ поднятои Линбахеромъ идеи центрального католицкого клюбу, а противно, узнаютъ его потребу и приложатъ рукъ до заснованя его. Органъ сей здобуваесь на всякѣ можливѣ аргументы, маючѣ выказати потребу такого клюбу, котрый на справу автономіи задивлявсь бы зъ стисло консервативно-христіяньского становища, и котрый знавъ-бы не только „ческу корону“ и австрійокій кусень „рѣчипосполитои польскои“ але такожь и змагавъ до автономіи всѣхъ въ складъ Австріи входячихъ народовъ, стоячи все однакъ на сторожи интересовъ цѣлои монархіи и династіи. Клюбъ центра мае, по словамъ сего органу, стояти на христіяньскомъ грунтѣ рѣвноправности, бо только на томъ грунтѣ можутъ втихомиритися филѣ межинародныхъ усобиць. Клюбъ центра буде учити своихъ сторонниковъ про обовязки, якѣ маютъ они взглядомъ другихъ народностей, а самъ буде давати найлучшій примѣръ въ выповнюваню тыхъ обовязковъ. Того самого однакъ жадати буде клюбъ такожь и отъ ненѣмецкихъ народностей и ихъ репрезентантовъ. — Такъ говоритъ органъ Лихтенштайна, а зъ сего можна вносити, що якъ зъ одной стороны партія Лихтенштайна годится зовсѣмъ съ Линбахеромъ, що до заснованя католицкого клюбу центра, такъ зъ другои стороны Лихтенштайнъ и его партія не намѣряютъ зовсѣмъ зрывати относинъ съ клюбомъ Гогенварта и съ Славянами и ставати супротивъ правительства въ рѣшучой опозиціи. Инакше зовсѣмъ якъ „Grazer Volksblatt“ глядитъ на справу повстаня клерикального сторонництва другій клерикальный органъ, а именно „Vaterland“. „До недавного часу“ — пише „Vaterland“ — „говорили либералы, що послѣдня шесть лѣтъ були початкомъ обезсиленя Австріи, коли противно, консерватисты въ загалѣ а католики особенно добачали въ томъ періодѣ початокъ окрѣпленя монархіи. Хто не бувъ слѣпый на грозячу небезпечность новои побѣды сполученои лѣвицѣ и на превеликѣ перепоны, съ якими мусѣла правиця боротись, той певно узнаетъ заслуги правицѣ и попираючого ей стремленя министра-президента. А нынѣ стаемо нежданно супротивъ проявы дивного рода: подъ хоругвою католицизму подносится супротивъ мужѣвъ великого патріотизму, консерватизму и католицизму и незвычайныхъ парляментарныхъ способностей — военный алярмъ, якій доси можливый бувъ хиба только въ таборѣ сполученои лѣвицѣ“. Такъ само, якъ „Vaterland“ мае глядѣти на тую справу и большость католицкихъ епископовъ. Ческа „Politik“ доноситъ, що два найзнатнѣйшѣ австр. князѣ церкви рѣшучо отраджуютъ творити такій клюбъ. Гадку свою оправдуютъ они тымъ, що церквѣ католицкой въ Австріи не грозитъ нѣяка небезпечность, не треба отже и окремыхъ органовъ до ей охороны. Врештѣ и постуляты церкви сильнѣйше можутъ бути боронени великимъ сторонництвомъ (нр. цѣлою правицею), якъ малымъ изолованымъ клюбомъ, съ котрымъ ледви чи хто и числитись буде.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Опирь революціи въ Россіи зачинае знову смѣлѣйше подносити голову и не безъ причины страшитъ тыхъ, що свѣдомо чи несвѣдомо его выкликуютъ. Мы доносили оногды, що въ Петербурзѣ открыто знову тайнѣ комитеты, въ котрыхъ съ подвоеною силою працюютъ надъ змѣною теперѣшного положеня при помочи загального перевороту и що арештовано кольконъ революціонистовъ. Арештованя сѣ стоятъ въ звязи съ открытымъ недавно въ Брукселі заговоромъ на житье царя. Може бути, що въ звязи съ сими открытями стоитъ такожь и змѣна що до подорожей царя и его родины. Зъ сеи случайности, здаесь, кориетае такожь и сторонництво военне, котре не перестае напирати до войны съ Англіею. Пославши поглядовъ сего сторонництва, рухъ революційный найшовъ-бы добрый отпливъ въ войнѣ и певно бы поменшавъ. До войны заохочуе ще и та обставина, що положенье Англіи есть теперь того рода, що она занята въ Африцѣ не могла-бы нѣякъ ставити Россіи сильный опоръ въ Азіи. Таке положенье не такъ скоро лучится и послѣ погляду военного сторонництва въ Россіи треба его скоро выкористати. Мимо всякихъ заперечень зъ стороны россійского правительства, що будьтобы на граници Афганьскѣ не робилися жадни военни приготовленя, то все таки газеты навѣть россійскѣ, не перестаютъ доносити о певныхъ рухахъ войска и приготовленяхъ на случай войны. Такъ выслано зъ Тифлису до краю закаспійского вже третій отдѣлъ военного шпиталю польного, а значне число канонѣрокъ получило приказъ получитися съ флотою на Чорномъ мори. Въ заливѣ финьскомъ на мори Балтійскомъ отбуваеся все ще ревизія портовъ, а комисія выслана въ сей цѣли туды кончитъ вже свои роботы и незадовго поверне до Кронштату. Всѣ тѣ средства осторожности стоятъ въ звязи съ справою афганьскою, однакожь, якъ пишутъ до „Pol. Corr.“, въ кругахъ россійскихъ въ Петербурзѣ маютъ всѣ повну надѣю, що справа та мирно закончитоя.

Англія. Правительство сторонництва консервативного потерпѣло оногды дойманчу поражку. Въ палатѣ пословъ внесено именно законъ, послѣ котрого особы користаючѣ зъ помочи лѣкарскои въ домахъ убогихъ не маютъ права выборчого. Правительство консервативне хотѣло знести сей законъ, думаючи, що притягне симъ часть выборцѣвъ на свою сторону. Тымъ часомъ радикалы и парнелиты сполучившися разомъ не допустили до того и правительство зостало въ значной меншости, бо не доставало ему ажь 50 голосовъ. — Бурке заявивъ въ палатѣ словъ, що переговоры въ справѣ емисіи позички єгипетскои вже укончилися. — Угода съ Хинами въ справѣ опіюмъ вже подписана, однакожь ще не ратификована. — Велику сензацію выкликали открытя „Pall Mall Gazett-ы“ о моральномъ зопсутю въ Лондонѣ и о тайной торговли молодыхъ дѣвчатъ понизше 14 лѣтъ. Редакторъ сеи газеты зобравъ при помочи другихъ особъ дуже богатый матеріялъ въ сей справѣ, выказуючій, що навѣть дуже высоко поставленѣ особы не були войльнѣ отъ участи въ сей поганой справѣ. Маючи вже готовый матеріялъ редакторъ згаданои газеты выступивъ съ цѣлыми статіями, выказуючи цѣлу гниль моральну лондоньскои суспольности. Зразу правительство хотѣло заборонити выдавництво сеи газеты, але бачивши отткакъ ясній и певній доказы постановило предложити парляментови законъ, забезпечуючій дѣвчата до 15 лѣтъ.

Єгипетъ. Въ Єгиптѣ заносится, якъ здаеся, на рѣшучу змѣну. Рада кабинету лондоньского постановила выслати до Каиру въ спеціяльной мисіи серъ Дримонда Вольфа и радила недавно надъ инструкціями, якѣ маются дати сему спеціяльному посланникови. Говорятъ, що кабинетъ англійскій постановивъ зовсѣмъ усунути теперѣшного кедива Тевфика, а на его мѣсце покликати давнѣйшого Исмаила-пашу. До сего малося головно причинити справозданье ген. Вельзелея, котрый называе Тевфика двоязычнымъ и каже, що на него зовсѣмъ не можна спуститися. Тои самои гадки есть такожь и Дримондъ Вольфъ. Здаеся, що въ справѣ сей буде Англія мусѣла ще порозумѣтися съ Туреччиною и для того Дримондъ поѣде отткакъ до Константинополя. — Вѣсть о смерти Магдія удержуеся стало и доси ще нема жадного запереченя ей; одинъ арабъ прибувшій зъ Картума до Каиру розказуе навѣть, що бувъ на похоронѣ Магдія, однакожь сему повѣрити трудно. Наколи-бъ Магдій дѣйстно померъ, то лордъ Сальсбери могъ-бы дѣйстно говорити о щастю.

НОВИНКИ.

— **Справа редактора „Дѣла“**, засужденого дня 1 л. червня с. р. львовскимъ повѣтовымъ судомъ сек. II на кару 30 зр. а. в. за мниме переступленье §. 22 закона прасового, сповнене будьто черезъ то, що двѣчи вдався въ полемику съ (мнимо урядовыми) спростованями п. мин. дра Фл. Земяковского, буде другій разъ розбиратися передъ трибуналомъ апеляційнымъ ц. к. краевого суду у Львовѣ. Розправа апеляційна вызначена на 3 л. серпня с. р. о годинѣ $3^1/_2$ по полудни. Провѣдникомъ трибуналу буде сов. Маевскій.

— **П. Аполлонъ Ничай**, одинъ зъ директоровъ „Народнои Торговлѣ“, выѣздитъ сегодня на 5—6 тыждневъ за границю, щобы розглянутися по фабрикахъ и навязати користнѣ для „Народнои Торговлѣ“ зносины съ найлучшими фабриками.

— **Билетовъ на вечерницѣ** съ танцями въ Тернополи дня 21 липня (2 лат. серпня) не высылаеся окремо, а можна ихъ достати въ самъ день вечерниць въ „Рускій Бесѣдѣ“ або вечеромъ при касѣ въ сали театральной (замковой).

— **Зъ-подъ Тернополя.** (Реставрація церкви въ Плотычи). Въ селѣ Плотычи, коло Тернополя, принадлежномъ до прихода въ Бѣлой, находилась тамошна церковця въ совершенномъ упадку, коли тымчасомъ въ ей близкомъ сусѣдствѣ взнѣеся величавый костелъ. Прихожане гр. к. обряду, бажаючи, щобъ и въ ихъ храмѣ слава Божа не уставала, заохочений до того своимъ душпастыремъ и мѣсцевымъ учителемъ, задумали упадаючу церковь зреставрувати. Спасенну ту гадку удалося вже прихожанамъ въ значной части перевести въ житье, однакъ число ихъ (лише 300 душь) такъ малозначне а при томъ они такъ убогѣ (особнѣйшѣ господарѣ плотыцкѣ, становлячѣ переважну часть громады, суть латинники), що зъ конкуренціи годѣ стягнути потрѣбну на довершенье реставраціи церкви грошевои квоты. Остаесь лишь одна надѣя на помочну руку щирыхъ Земляковъ, дбаючихъ о збереженье предковского обряду. Не одинъ храмъ рускій взнѣеся або украсився лишь щедротою рускихъ душь, тожь и плотыцкѣ прихожане жіютъ лишь сею надѣею, що ще не оскудѣла руска щедрость и що вскорѣ посыплятся хочь дробнѣ лепты, за котрѣ они будутъ поминатися помѣжь „строителями и благодѣтелями храма сего“.

— **Въ справѣ о. Ивана Наумовича** мае небавомъ выйти — якъ довѣдуеся „Слово“ — куренда митрополичого ординаріяту, въ котрой буде сказано: „Понеже Иванъ Наумовичь не давъ въ вызначенномъ одномѣсячномъ речинци Confessio fidei, прото завѣдомляеся, що Ив. Наумовичь зостае подъ клятвою и выключеный зъ гр. кат. церкви, яко непослушный св. престолови апостольскому“. Газеты россійскѣ одержали зъ Кіева дня 23 л. липня таку телеграму: „Прибувъ тутъ вчора о. Наумовичь, щобы взяти участь въ обрядѣ переходу на православіе свого зятя Поляка и католика Покшивницкого. Обрядъ отбудеся въ соборѣ св. Софіи. Сегодня о. Наумовичь съ зятемъ зложивъ визиту митрополитови.“ О побытѣ о. Наумовича въ Кіевѣ подае вчерашна „Gaz. Narodowa“ (ч. 170) обширну допись зъ Кіева (якъ завѣряе, отъ вѣродостойного лица). Послѣ тои допися о. Наумовичь мавъ-бы охоту лишитися въ Россіи и приняти православіе, коли-бъ его зроблено игуменомъ и отдано въ зарядъ одинъ монастырь кіевскій. Тымчасомъ на засѣданю славяньского благотворительного комитету мала запасти ухвала, щобы о. Наумовичь принявъ православіе и россійске подданьство и бувъ выслany до Вѣдня, яко священикъ при россійскій амбасадѣ.

— **Сумнѣ наслѣдки инсинуацій „Слова“ и „Нов. Пролома“.** Якъ звѣстно нашимъ Вп. читателямъ, сего року загостивъ до Галичины нашъ поетъ и повѣтописатель п. Олександеръ Коniскій зъ Кіева. Якъ торокъ, такъ и сего року выбрався онъ на пораду лѣкарѣвъ проѣхатися въ нашѣ горы на свѣжій воздухъ. Загостивши до Львова п. Ол. Коniскій задержався нарочно довше въ нашомъ мѣстѣ, щобы бути на испытѣ въ дѣвочомъ воспиталищи чч. Василіянокъ. Могъ-же онъ надѣятися, що за гостину его на томъ испытѣ посыплятся на него инсинуаціи, рознящйся доносамъ россійскій полиціи, зъ стороны „Нов. Пролома“ и „Слова“? На жаль и ганьбу оно такъ сталося. Оба тіи органы поднесли крикъ, а за тематъ взяли одно слово „Спаси-Біг“ увите зъ зелени на стѣнѣ воспиталища, нѣбы на привѣтъ п. Коniского. „Слово“ почало „подозрѣвать“, що „украинскій гость“ мае якусь „важную цѣль а можетъ быти и миссію“ въ Галичинѣ, що „вноситъ рознь въ русское общество“, дивувалось, чому п. Коniского австрійска полиція не „выдаляетъ изъ Львовѣ“, и т. д. „Варшавскій Дневникъ“, „Кіевлянинъ“ и другѣ субвенціонованѣ газеты россійскѣ радо перепечатали денунціяцію „Слова“. Въ наслѣдокъ того п. Коniского стрѣтила незаслужено прикра пригода. Якъ доносятъ намъ зъ Подволочискъ, п. Коniского при поворотѣ его до Кіева жандармы арештували въ Волочискахъ, выдержали черезъ ночь увязненого, а на другій день перевели строгу ревизію рѣчей и особы. На запытанье п. Коniского, зъ якои причины его арештуютъ и ревидуютъ, отповѣвъ урядникъ: „На подставѣ доносу зъ Львова, що везете заказанѣ книжки и польскѣ проклямаціи“. (Здаеся, кромѣ печатныхъ доносовъ въ газетахъ, мусѣли пойти зъ Львова ще и листы съ денунціяціями, бо о польскихъ проклямаціяхъ въ „Словѣ“ анѣ въ „Проломѣ“ не було бесѣды.) Розумѣеся, при ревизіи не знайшли у п. Коniского анѣ нѣякихъ заказаныхъ книжокъ анѣ польскихъ проклямацій и пустили его ѣхати до Кіева. Що дальше сталося, не знаемо, але мы глубоко переконаний, що у п. Коniского нема „и зерна неправды за собою“ и россійска полиція переконуется, на скольско можна вѣрити въ доносы ей львовскихъ агентовъ...

† **Дръ Михаилъ Гноиньскій**, сеніоръ галицкихъ адвокатовъ, померъ вчера въ ночи въ наслѣдокъ карбункулу, котрый зробився ему на потылици а котрый треба було оперувати. Глубока старость не дозволила ему выдержати тяжкои недуги и онъ померъ по двохъ недѣляхъ великои муки; отъ кольконъ днѣвъ лежавъ вже безсвѣдомо. Покойникъ бувъ отъ часу заведеня конституціи въ Австріи першимъ президентомъ мѣста Львова и въ р. 1848 подчасъ загальныхъ неспокоевъ въ краю належавъ до нечисленныхъ тогды людей умѣренныхъ, котрѣ ясно видѣли, що не переворотомъ, але спокойною працею край и его столиця зможутъ двигнутися зъ упадку. Подчасъ бомбардованя Львова старався пок. Гноиньскій отвернути отъ мѣста се нещастье и онъ робивъ тогды певнѣ кроки въ намѣстництвѣ, за що уважали его зрадникомъ и онъ мало що не стався жертвою польскихъ загорѣлцѣвъ. Зъ того часу якъ и познѣйшого робивъ Гноиньскій обширнѣ записки, котрѣ доси ще лежатъ въ рукописи.

— **Зъ Турки** доносятъ „Gaz. Narodow-ой“ (ч. 170), що тамъ запанувало страшне роздразненье противъ рускаго пароха за то, що „wprowadza zmiany“ въ отправѣ богослуженя. Черезъ то — пише „Gaz. Nar.“ — навѣть кара Божа постигла Турку, градъ упавъ и вруйнувавъ збоже...

— **Знову нове жерело нафты.** Въ Полянѣ коло Лютовискъ докопалися жиды дуже богатого жерела нафты. Дрогобыцка фирма „Гартенбергъ и спілка“ именно, котра тутъ шукала за нафтою, докопалася ей въ глубинѣ 280 метровъ и вычерпуе ей теперь по 120 бочокъ денно.

— **Акты переведеныхъ выборовъ до рады державнои** отослали сими днями всѣ намѣстництва и краевѣ президіи разомъ съ своими справозданями до министерства справъ внутрѣшныхъ. Министерство казало зложити тіи акты въ будынку парляменту, щобъ тымъ лекше отдати ихъ потому комисіи верификаційной. Объемъ актовъ сегорочныхъ выборовъ есть такъ великій, що до перевозу ихъ треба було двохъ величезныхъ возовъ, якихъ уживаеся звычайно до транспорту меблѣвъ, а важатъ всѣ тѣ акты 60 сотнаровъ метричныхъ.

— **Въ Угорщинѣ** выпали урожаѣ не конче добре а такѣ самѣ вѣсти надходятъ и зъ Россіи, де особливо въ полуденныхъ и середныхъ губерніяхъ озимѣ засѣвы зовсѣмъ зле выдали а и ярѣ не конче добре. Ба, що найважнѣйше, жнива выпали зле навѣть и въ Америцѣ. Такъ отже двѣ головнѣ коморы збожа, Россія и Америка, не будутъ сего року могли робити намъ великои конкуренціи и може бути, що цѣна збожа, котра передъ жнивами дуже була упала, поднесеся.

— **Регуляція Полтвы и осушенье мочаровъ надъ нею.** Зъ припорученя Выдѣлу краевого розпочалися ще 20 мая с. р. передвступнѣ роботы до регуляціи Полтвы. Инжинеры Блявтъ, Новаковскій и Василевскій занялися насамперед нивеляціею сеи рѣки и до 15 червня знивелювали вже були 17□ километровъ, т. е. просторонь отъ жерелъ Полтвы ажь до села Прусъ. На подставѣ сеи нивеляціи мае оттакъ вестися дальша робота якъ коло самои рѣки, такъ и всѣхъ ей притокъ.

— **Король румуньскій торговельникомъ дерева.** Товариство експлоатаціи дерева на Буковинѣ (давнѣйше „Герцъ и Комп.“) числитъ межь инщими ово-

ними акціонерами — якъ пише черновецка „Gaz. Pol.“ — такожь и короля румуньокого, котрый, якъ пристало на короля, приступивъ до товариства съ значнымъ удѣломъ. Може бути, що король румуньокій руководивсь тутъ патріотизмомъ до своихъ одноплеменниковъ, лишь не знати котрыхъ, — чи буковиньскихъ Румуновъ, чи берлиньскихъ Нѣмцѣвъ, бо до сего товариства буковиньского приступили лишь самі майже берлиньскі и деякі вѣденьскі банкеры. Якъ въ Галичинѣ такъ такожь и на Буковинѣ заходятся, видко чужі люде добре коло добра краєвого и культуры краєвои, съ тымъ лишь додаткомъ, що зыски переносятся поволи въ ихъ кишенѣ а медомъ и молокомъ плывуча Галичина и зелена Буковина можутъ жити згадками минувшости... Для нихъ буде и того!

—— **Жертвы на Бурсу Братства св. о. Николая въ Станиславовѣ**, вилынувшій отъ 1 л. червня с. р.: Впр. о. І. Абрысовскій, парохъ въ Тысьменици 5 зр.; Вп. пп. дръ М. Бучиньскій и дръ Ключенко въ Станиславовѣ 5 зр.; Вп. п. Вас. Нагорный за билетъ на вечеръ въ мясницѣ 1 зр.; Вп. п. Петрушевичь, учитель нар. шк. въ Новици 6 зр; Вп. п. І. Диковъ, секретарь магистрату въ Городенцѣ 1 зр.; Впр. о. м.-дек. П. Гиль, парохъ въ Шершеновцяхъ членьоку вкладку 3 зр. а такожь складку отъ: Воч. о. Брылиньского 1 зр., Мочульского 1 зр., Балька 1 зр., Лободы 1 зр., Гордзѣевского 1 зр., Карачевского 1 зр., Сѣчиньокого 1 зр., Гиля 1 зр., Тышиньокого 60 кр., Балька изъ Капустинець 60 кр., Днѣстряньского 50 кр., Чаплиньского 50 кр. и Превлоцкого 20 кр. Решта отъ Станиславовскои Рады повѣтовои (зъ асигнованои запомоги въ загальной сумѣ 300 зр.) 100 зр.; Впр. о. Коллянковскій, парохъ зъ Хомчина 20 зр.; Воч. о. Маланюкъ, парохъ зъ Павшовки 2·10 зр.; Впр. о. дек. Л. Мацѣлиньскій, парохъ зъ Коропца 2 зр.; Выдѣлъ краєвый запомогу, ухвалену Выс. Соймомъ 300 зр.; Впр. о. м. дек. Гулла зъ Борщева 5 зр.; Впр. о. сов. С. Ткачуникъ зъ Бовшова 3 зр.; Впр. о. Т. Петрушевичь, парохъ въ Єзуполя 1·50 зр.; Вп. п. Топольницкій, ц. к. судія въ Ходоровѣ 5 зр. Въ томъ-же часѣ надославъ Воч. о. Романовичь изъ Рыпянки 2 кило и 20 дека сыра и 8 литръ фасолѣ. — Дякуючи П. Т. Дателямъ за ихъ щедрі жертвы, Выдѣлъ Братства поручае тую єго проводови отдану Бурсу дальшой благосклонности П. Т. Патріотовъ въ новомъ школьномъ роцѣ. — Станиславовъ дня 3 (15) липня 1885. *Т. Шанковскій*, предсѣдатель Братства св. О. Николая.

— **Предплату на выдаваній рускими богословами кварталы п. заг. „Кобзарь“** зложили дальше П. Т.: о. Левъ Цегельокій, прих. въ Голосковичахъ; Кость Арабажинъ; Володимиръ Антоновичь, проф. университету, Катерина Мельникъ, Марія Пантелеева зъ Кіева; М. Левицкій зъ Княжовского; Григорій Климковскій зъ Лавочного; Фердинандъ Бачиньскій зъ Старого Санча; о. Иванъ Гургаль, свящ. зъ Золочева; филія „Просвѣты“ въ Тернополи; Кароль Нѣментовскій, проф. гимн. въ Тернополи; С. Домбровскій, пѣвець въ Гусятынѣ; Юлія Легинь зъ Перегиньска; А. Красуцкій, урядникъ краковского товариства убезпечень; Книгарня Губриновича и Шмидта у Львовѣ; Федоръ Яцимирскій, учитель гимн. зъ Кишинева и Н. Подлуский, учитель гимн. зъ Полтавы (по 2 примѣрники).

— **Дрібні вѣсти.** Громадѣ Кропивна, пов. золочівского, дарувавъ цѣсарь зъ приватныхъ фондовъ 150 зр. запомоги на будову приходского дому. — Въ Мошковѣ, пов. сокальского згорѣло сими днями на обшарѣ дворокомъ двѣ стодолы и шпихлѣръ; шкода 5.000 зр.; огонь, здаесь був подложеный. — Найбольшу шкоду зробивъ градъ у восходній Галичинѣ; о скольо доси можна було сконстатувати, въ Яблоновѣ коло Копычинець въ маетку кн. Чарторыйского. Краковоке товариство асекураційне зликвидувало тамъ шкоду на 25.000 зр. — Въ Колоніи завалилися два домы и присыпали розвалинами 16 родинъ, до 70 особъ; всѣ жителѣ сихъ домовъ належали до клясы роботничои. — За высыланье тдлеграмъ гратуляційныхъ до Чеховъ американьскихъ, засуджено въ Празѣ чотырохъ однорочныхъ охотниковъ зъ 28 полку на 21 а пятьнайцять другихъ на 8 днѣвъ арешту въ касарни. — П. Володиславъ Манастырокій, дотеперѣшный нотарь въ Жидачевѣ, обнявъ нотаріятъ въ Рогатынѣ. — Дня 25 л. с. м. отбулося въ Краковѣ вѣнчанье п. Александра Мышуги, звѣстного тенора, съ п-ою Маріею Гловацкою въ костелѣ Кармелитовъ. — Дръ Иванъ Мандычевскій, кандидатъ адвокатокій въ Станиславовѣ, повѣнчався минувшого тыждня съ п-ою Суханекъ въ Станиславовѣ. — Въ Перемышли повѣшено дня 21 л. липня Федька Казя за замордованье власныхъ родичѣвъ. — Кардиналъ Нина, бувшій секретарь стану, умеръ въ Римѣ. — На холеру въ Испаніи захорувало дня 25 л. с. м. 3732 особы, а умерло 782.

Вѣсти зъ Аепархіи Львовскои.

Презенту на Губинъ получивъ о. Стефанъ Гавацкій, пар. Ямельницѣ, отъ тамошного колятора Христофа Вартановича.

Декретъ на завѣдателя Плѣснянъ, дек. золочівского, получивъ о. Левъ Чемериньокій.

Введеный яко завѣдатель въ Кійданцяхъ, дек. збараского о. Ник. Демчишинъ, а о. Теоф. Любинецкій увольненый.

Отпуску для поратованя здоровя получивъ о. Ник. Огоновокій, сотрудникъ въ Черновцяхъ на 5 недѣль.

Митроп. консисторія вставилася до ц. к. намѣстництва о згоду на каноничну институцію для запрезентованыхъ оо.: Терапонта Котовича на Подберезцѣ, дек. львовско-загородского; Андрея Сумика на Волосовѣ, дек. тысьменицкого и Теодора Леонтовича на Малеховѣ, дек. львовско-загородского.

Президія намѣстництва годится на каноничну институцію для запрезентованого на пар. Дашаву о. Іоана Стоцкого зъ Олексичь.

Господарство, торговля и промыслъ.

— **Станъ урожаѣвъ въ краю и заграницею.** Мимо частыхъ зливъ и тучь градовыхъ, урожаѣ сего року выпали, якъ доси, досыть добре, а дальшій зборъ заповѣдаеся також не зле. Великою недогодою для жнивъ есть то, що все почало майже наразъ дозрѣвати и не можна всему дати рады. Пшеницю, особливо банатку вже зовсѣмъ зобрано а въ деякихъ сторонахъ вымолочено и навѣть вже попродано, хочь попытъ доси ще слабый. На Подолю продавано нову пшеницю по 7 зр. а Банкъ рольничій въ Тернополи продавъ дня 26 с. м. 500 корцѣвъ пшеницѣ по 7 зр. 50 кр. за границю съ доставою за 10 днѣвъ. — Жито також вже доспѣло и жде якъ найскоршого збору. Зерно въ богато сторонахъ дуже красне и повне, и можна сподѣватися доброго намолоту. Въ Самборокомъ зобрано 9 копъ зъ морга. — Ячмѣнь вже доспѣвъ и зерно добре. Буйна ячмена повылягали въ декотрыхъ сторонахъ отъ бурѣ. Въ Перемыокомъ зобрано вже половину а въ иншихъ сторонахъ краю почали вже також косити. — Овесъ всюды добрый. — Горохъ, бобъ, бобикъ и гречка переважно добрі. — Бараболѣ обѣцюютъ добрый урожай. — Конюшина потерпѣла отъ засухи а збіръ меншій отъ торочного.

Черезъ редакцію „Дѣла“ прислали:

— **На Рускій Правотарь Лукича** П. Т. Л. Волянькій, префектъ семинаріи духовнои въ Перемышли 3·25 зр.

— **На Словарь Желеховского** П. Т. о. К. Сѣлецкій зъ Жужеля 2 зр.

— **Для бѣдныхъ учениковъ рускои гимназіи** П. Т. А. К. зъ З. 2·50 зр.

— **На Руску Бурсу въ Тернополи** П. Т. Сидора, Марійка и Цецилія зъ Криворовнѣ 3 зр.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. Мих. Кус. въ Зал. До конца року прійде намъ ще лишь 4 зр. 80 кр. — **Всч. Ив. Чап. въ Поп.** Теперь заплачено до конца марта 1885 р. — **Всч. П. Тр. въ Коп.** Въ нашихъ книгахъ переведено все, якъ слѣдъ; похибка зайшла въ справозданяхъ. — **Вп. И. Вах. въ С.** Звѣстна адреса: Будыловъ, п. Снятынъ.

Съ симъ числомъ розсылаеся Впов. Предплатникамъ „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“ 15 и 16 аркушь повѣсти гр. Алекс. Толстого „Князь Серебрянный“.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручае 1315 56—?

Порошокъ дамскій парискій по 50 кр., Lohse'a по 80 кр., Ravissante'a по 60 кр. и **власного выробу** по 40 кр.

Маріянъ Авдыковскій

лѣкарь ветеринаріи

замешкавъ и отбуває практику ветеринарійну

въ **Калуши.**

Матеріи на одѣжь

лишь зъ тревалои вовны овечои для мужчины середнього росту

3.10 метры на одиу одѣжь | за зр. 4·96 кр. зъ доброи вовны овечои; „ „ 8·— „ зъ лѣпшои вовны овечои; „ „ 10 — „ зъ тонкои вовны овечои; „ „ 12·40 „ зъ дуже тонкои вовны „

Пледы до подорожи за штуку зр. 4, 5, 8 ажь до зр 12· — Дуже красна одѣжь, сподня, иберцигеры, матеріи на сурдуты и плащѣ отъ дощу, тифль, льоденъ, комисъ, камгарнъ, шевіотъ, трико, сукна для дамъ и на биляры, перувіенъ, доскинъ поручае

Заложеный **Joh. Stikarofsky,** — 1866. —

Складъ фабричный въ Бернѣ.

Взоры франко. Карты взорцевй для панонъ кравцѣвъ **нефранкован. За послѣплатою** на звышъ 10 зр **франко.**

Я маю завсѣгды складъ сукна больше якъ за 150.000 зр. а. в. и тому легко зрозумѣти, що въ моѣй всесвѣтной торговли позостае богато **останковъ** довжины отъ 1 до 5 метровъ, лишь я змушеный такій останки отпускати по богато отъ коштовъ выробу **низшихъ цѣнахъ.** Кождый розумно мыслячій человѣкъ мусить змѣркувати зъ такихъ малыхъ останковъ не можна **жадныхъ взорцѣвъ** посылати, бо прецѣ при кількасотъ замовленяхъ зъ тыхъ останковъ въ короткомъ часѣ нѣчого-бы не лишилося. Для того есть то чистый **обманъ**, коли фирмы суконъ инсеруютъ о взорціяхъ зъ останковъ и въ такихъ случаяхъ суть тѣ взоры отятяти зъ поставовъ а не зъ останковъ а цѣли такого поступованя суть зрозумѣлй.

Останки, котрі не годятся можутъ отмѣнятися або отсылаются грошѣ.

Кореспонденціи принимаются на мовахъ: нѣмецкой, угорскій, ческій, польскій, италійскій и французкій. 1311 (23—24)

Оливу машинову

до

ЛЬОКОМОБИЛЬ,

молотѣлєнь ручныхъ,

ТАРТАКОВЪ,

млыновъ паровыхъ и водныхъ

и въ загалѣ до всякого иншого ужитку въ господарствѣ,

Смаровило

до осей желѣзныхъ,

Сѣрчаный мѣдикъ

(синій камѣнь)

такъ гуртомъ якъ и частями поручае по найдешевшихъ цѣнахъ

Складъ фабричный **ФАРБЪ, ЛЯКЕРОВЪ, ПОКОСТОВЪ, ХЕМИКАЛІЙ, КИШОКЪ ГУМОВЫХЪ и АРТИКУЛОВЪ БРОВАРСКИХЪ, заразомъ и торговля матеріялювъ.**

ГИБНЕРЪ И ГАНКЕ

1407 **у Львовѣ,** 4—?

Рынокъ ч. 38.

Огнетревалй и безпечнй отъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблені съ американьскими замками и паскилёвыми засувками продаю дуже дешево

СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,

1390 16—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**

(Просится о кореспонденцію въ нѣмецкомъ языцѣ.)

ФАРБЫ

до мальованя даховъ

найлѣпшои якости, тертй въ подвойно варенômъ покостѣ, доставляю до кождои стации желѣзничои франко — дешевше якъ кожда конкуренція!

Гибнеръ и Ганке

1381 (8—?) **у Львовѣ, Рынокъ ч. 38.**

Ц. к. генеральна дирекція

австрійскихъ желѣзницъ державныхъ.

Выпись зъ пляну ѣзды важный отъ 1 червня 1885 р.

Отходятъ зо Львова:

Поѣздъ мѣшаный о 6 год. рано до Стрыя.
Поѣздъ особовый о 11 год. 25 мин. передъ полуднемъ до Стрыя, Станиславова Хирова.
Поѣздъ особ. о 7 год. 10 мин. вечеромъ до Стрыя, Станиславова, Гусятына, Хирова.

Приходятъ до Львова:

Поѣздъ особов. о 8 год. 5 мин. рано зъ Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ особ. о 4 год. 15 мин. по полудни зъ Стрыя, Станиславова, Хирова
Поѣздъ мѣш. о 2 год. 10 мин. въ ночи зъ Гусятына, Станиславова, Стрыя, Хирова.

Отходятъ зъ Станиславова.

Поѣздъ особовый о 9 год. 40 мин. передъ пол. до Стрыя Львова, Звардоня.
Поѣздъ мѣшаный о 10 год. передъ полуд. до Гусятына.
Поѣздъ особовый о 6 год. 28 мин. до Стрыя, Львова, Звардоня и о 11 год. 13 мин. вечеромъ до Стрыя, Львова и Нового Санча.

Приходятъ до Станиславова.

Поѣздъ мѣшаный о 4 год. 48 мин. рано зъ Нового Санча Львова, Стрыя.
Поѣздъ особовый о 9 год. 2 мин. передъ полуд. зъ Звардоня, Стрыя.
Поѣздъ мѣшаный о 5 год. 37 мин. по полуд. зъ Гусятына.
Поѣздъ особовый о 5 год. 51 мин. по полуд. зъ Звардоня Львова и Стрыя.

Будапештенскій выставовій **ЛОСЫ** по 1 зр.

11 лосовъ 10 зр. | **4.000 выграныхъ**

Головна выграна

100.000 ЗР.

по отгягненю 1% выплачуеся

99.000 ЗР. заразъ готовкою.

Управа лотерійна

будапештенскои выставы краєвои зъ 1885 р.

Будапешть, Andrassystrasse, Nr. 43

Найдешевше руске литературне выдавництво „Руско-украиньска Библіотека Евгенія Олесницкого“, выходитъ у Львовѣ почавши отъ 1-го грудня р. 1884.

Доси выйшло 10 выпусковъ, обнимаючихъ слѣдуючій литературный матеріялъ:

1. **Запорожцѣ,** оповѣданье Ивана Нечуя-Левицкого . . 10 кр.
2. **Сонній мары молодого пытомця,** оповѣданье В. Барвѣньского 10 кр.
3—4. **Оповѣданя Олекси Стороженка** (Серія перша) первѣстно 20 кр., по выпущеню сконфискованыхъ частей . . . . 10 кр.
5. **Prima Vera,** поезіи Юліи Шнайдеръ . . . . 10 кр.
6. **Оповѣданя Д. Мордовцева** 10 кр.
7—10. **Юрій Горовенко,** повѣсть Красюченка . . . 40 кр.

Предплачувати можна на больше число выпусковъ наразъ, пересылаючи отповѣдну квоту (1 або 2 зр.) на руки выдавця (ул. Словацкого ч. 6). Замовляти можна також поодинокій выпуски, додаючи за поодинокій выпускъ 2 кр., а за подвойный 5 кр. на оплату порта.

„НАРОДНА ТОРГОВЛЯ“

у Львовѣ, Станиславовѣ, Перемышли, Тернополи и Дрогобычи

поручае изъ своихъ богато заосмотреныхъ складовъ

по дешевыхъ цѣнахъ

Каву, Чеколяду, **Чай**, Цукоръ, Оливу, **Оцетъ**, Сыры швайцар., брындзю, **Мѣдъ** прѣсный и питн., Овочѣ южный, Корѣнье, Сардинки, селедцѣ, Горѣвки,

Ликеры, Румъ, **Вина въ бутилькахъ и барылкахъ,** Мыло, мылка до рукъ, Крохмаль, фарбку, Корки, Смаровило на ножѣ, **Свѣчи** церк. и стол., **Воскъ,** Цвѣты до свѣчокъ, Кадило, Карты,

Воды минеральй, Всякй роды щѣтокъ (тоалетній, до подлоги, до обуви и до коней), Масу до подлогъ, **Шварцъ безъ витріолю,** Папѣръ, Пера, ручки, Оловцѣ, **Лякъ,** Чорнило (атраментъ), Порошокъ на овады.

Цѣникъ высылаеся на жаданье франко.

5 до 6 килограмовыхъ посылокъ почтова оплата выноситъ немного, такъ що оплатится и зъ найдальшихъ сторонъ замовляти потрѣбній для дому артикулы.

Вступаючій въ члены товариства „Народна Торговля“, платятъ вписового 1 зр. и удѣлъ найменше одинъ, выносячій 10 зр. Той удѣлъ остаеся власностею члена и опроцентовуеся дивидендою, котрои высота назначаеся по укончению рочныхъ рахунковъ. „Народна Торговля“ принимае також грошѣ на щадничій книжочки и платитъ отъ нихъ 5%.

ОБЩЕ РОЛЬНИЧО-КРЕДИТОВЕ ЗАВЕДЕНЬЕ

для Галичины и Буковины,

зарегистроване общество съ неограниченою порукою

выплачуе власній выльосованій листы, а також текучій купоны отъ невыльосованыхъ ще своихъ листовъ, принимае въ уплату купоны отъ державныхъ ефектовъ и заставныхъ листовъ, удѣляе довгосрочній пожички на случай покупки землѣ и короткосрочній за ипотекарнымъ обезпеченьемъ, тоже пожички за порукою и обезпеченьемъ для сельскихъ хозяѣвъ. 7—?

Принимае грошевй вкладки на проценты:

а) на **книжки щадничій** по 5%; б) на **текучій счетъ** (conto corrente) за 30-, 60-, 90- и больше-дневнымъ выповѣдженьемъ по 4%, 4½% и 5%.

Заставниче отдѣленье

того-же Заведеня **выдае пожички на заставы,** именно на процентній цѣнній ефекты, дорогоцѣнности, выробы фабричній и ремѣсничій и на всякй предметы, маючій цѣнность.

Бюро Заведеня въ власномъ домѣ при улици Орменьскій н-ръ 2.

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка подъзар. К. Беднарского.

Ч. 79. Львôвъ, Четверъ 18 (30) липня 1885. Рôчникъ VI.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.
Редакція иАдминистрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка. Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье
Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.
Реклямаціи неопечатаній вôльній ôтъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевскои Старины“ въ Кіевѣ, почтовй уряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул, д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ для Австріи: для Россіи:
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

☞ **Просимо нашихъ Вп. Предплатникôвъ о скоре надсыланье предплаты и вырôвнанье залеглостей.**

Наше положенье.

IV.

Рôкъ 1860 принѣсъ австрійскимъ народамъ конституцію, а жовтневый дипломъ запоручавъ въ 3 уступѣ увзглядненье историчныхъ правъ и рôзнородностей поодинокихъ коронныхъ краѣвъ. Надѣѣ Русинôвъ на ширшй права народнй ôтжили на ново, а съ ними и надѣя на политичный подѣлъ Галичины побôчь административного, котрымъ ще въ 1848 роцѣ надѣливъ Русинôвъ Бахъ. Не знищивъ сихъ надѣй и лютовый патентъ Шмерлинга въ 1861 р., засновуючій конституційный розвôй австрійскихъ народôвъ и краѣвъ лишь на заступництвѣ интересôвъ становыхъ. Русины въ силѣ 48 послôвъ явились въ соймѣ краевôмъ а въ числѣ 12 мужѣвъ въ вѣденьскôй радѣ державы. Диссонансъ о лютовый патентъ умѣвъ Шмерлингъ полагодити обѣцянкою даною Русинамъ: „Вдоволѣтся поки-що административнымъ подѣломъ краю, а политичный яко зрѣлый овочь упаде вамъ съ часомъ въ подолокъ самъ ôтъ себе“ — розумѣвся, если пôйдете менѣ на руку въ моихъ намѣреняхъ централистично-нѣмецкихъ. На око складалося все досыть „бôлгополучно“, а симпатіи Шмерлинга до Русинôвъ свѣдчили навѣть о тôмъ, що центральне правительство забуло на литературне ихъ поведенье въ 1850-тыхъ рокахъ.

Для пôддержаня народного духа заснували проводирѣ въ св. Юра вже въ 1861 р. рускій органъ „Слово“. Часопись та станула на чисто народнôмъ грунтѣ безъ примѣшки теоріи Зубрицкого, роввивала руске житье въ такôмъ-же направленю, а животворный духъ литературного движеня на Украинѣ (въ такъ званôй „новôй“ Россіи царя Александра II.) додававъ ѣй и народови не мало силы моральнои. Въ тыхъ часахъ повстала „Руска Бесѣда“ у Львовѣ, рускій театръ при „Народнôмъ Домѣ“ а молодѣжь, надягнувши на себе народный стрôй, съ ентузіязмомъ, якій нѣколи пôзнѣйше не обявлявся въ подôбнôй силѣ, несла въ край слово и житье руске. Самъ редакторъ „Слова“ надягнувъ козацкій яломъ, а въ своѣмъ органѣ печатавъ: „Двѣ рускй народности“ Костомарова, поезіи „Верниволѣ“ и Кулѣша (фонетикою), писавъ статіи полемичній противъ централизму россійского и апологіи о самостôйности и окремѣшности языка рускаго. Тогдѣшный намѣстникъ Галичины, гр. Менсдорфъ Пуйлі, ôтносився до рускихъ кружкôвъ дуже пріязно и мы становили, подôбно якъ на початку 1850-тыхъ рокôвъ, въ Галичинѣ елементъ лояльный, тымъ бôльше, що нашй сусѣды готовились вже до повстаня въ 1863 роцѣ. Мы були тогды тымъ „китомъ“ (якимъ нынѣ суть Поляки), що Галичину лучивъ тѣснѣйше и безпечно съ династіею. Въ 1862 р. засновано вже у Львовѣ и окрему часопись литературну пôдъ редакцією Фед. Заревича, котра до украиньского литературного движеня станула ще близше и такъ якъ въ „Словѣ“ знайшлись небавомъ вже слѣды першихъ пробъ звѣстнои „пурификаціи“ языка, то „Вечерницѣ“, стоячй лишь на народнôмъ грунтѣ, набрали въ очахъ галицкого общества заразъ въ 1862 р. характеру „органу простонародного“. „Вечерницѣ“ порушили именно гимназіяльну молодѣжь на провинціи, и дали импульсъ до повстаня „громадъ“ съ цѣлею студіювати житье-бутье народу и языковй его скарбы вносити въ литературу. Въ тôмъ часѣ одержали поезіи Шевченка въ першій разъ горожаньство галицке. Переписуваній студентами, ходили они въ рукъ до рукъ, а съ ними вселилося въ насъ понятье о рôвныхъ правахъ „простолюдина“, о потребѣ двигнути его въ темноты духовои и матеріяльнои нужды. Тогды въ першій разъ загостила до насъ такъ звана „хлопоманія“, а съ нею и надѣя на скоре національне ôтродженье.

Керма политики спочивала ôтъ 1860—63 р. въ рукахъ пок. митрополита Гр. Яхимовича, коло котрого згрупувались: Спир. Литвиновичь и крылошане Куземскій, Юзычиньскій и др., а у Вѣдни йшли имъ на руку сов. Шашкевичь и Вислобоцкій. Въ Перемышли стояли на чолѣ руху народного крыл. Григ. Гинилевичь, о. Ант. Добрянськй, молодый Вас. Ковальскій и катихитъ Желехôвскій, котрый именно щиро займався ширењемъ всякихъ украиньскихъ книжокъ. Инспекторами же шкôлъ були Амвр. Яновскій и Кульчицкій, оба добрй австрійскй Русины.

При такихъ даныхъ можна було надѣятися, що Русины галицкй по досыть сумныхъ досвѣдахъ въ 1850-тыхъ рокахъ не вôйдутъ уже нѣколи въ дороги народнои, а тымъ менше приложатъ рукъ своихъ до дивовижного експерименту, 15-міліонный нарôдъ учити языка сусѣднои державы. Сталось однакожь инакше. Понеже въ 1850-ыхъ рокахъ съ идеею „объединенія языкового“ не удалося влѣзти дверима, то теперь попробовано всунутись ôкномъ. Средствомъ до того хитрого дѣла мало послужити очищенье обряду нашого ôтъ латинизму. Въ „Словѣ“ посыпалися статіи на той тематъ, а духовеньство руске, не пытаючися своихъ владыкъ, почало очищувати обрядъ тымъ, що литургизувало при зачиненыхъ „царскихъ вратахъ“ безъ звôнкôвъ, мирствувало, причащало стоячихъ вѣрныхъ и запускало довге волосье и бороды. Сею популярною на той часъ и на дѣлѣ справедливою роботою, на позôръ навѣть дуже невинною, згромадило „Слово“ все духовеньство коло себе, а заволодѣвши нимъ стало его помалу знову пересвѣдчати о потребѣ „образованного литературного языка“, ôтмѣнного ôтъ того, якій жіе на устахъ „простонародія“ и котрый на силу стараются ввести въ письменнôсть руску „украиньскй хлопоманы“, „украинофилы“, „козакоманы“ и навѣть „полонофилы“. Теорія Зубрицкого ôтжила наново. Щôбы въугодити народне направленье „вечерничникôвъ“, пôдсувано имъ найрôвнороднѣйшй укрытй тенденціи, а рôвночасно для убитя движеня литературного на Украинѣ почато полохати россійске правительство „украиньскимъ сепаратизмомъ“, котрый въ союзѣ съ революtуючою Польщею намѣривъ Украину ôторвати ôтъ Россіи и засновати давнѣйшу „козацку републику“. Въ однôй и тôй самôй статіи „Слова“ толковано неразъ про оборону православнои вѣры козаками-героями и пльовано рôвночасно на пролиту ними кровь. Що бôльше! Одинъ въ керманичѣвъ тогдѣшнои политики Русинôвъ галицкихъ (по 1863 р.) кинувъ власными устами на „украинцѣвъ“ у Вѣдни пôдозрѣнье, будьто они стремлятъ до „републиканизму“ и тымъ хотѣвъ позыскати для себе довѣрье правительственныхъ сферъ.

Якъ довго Поляки були занятй своимъ повстаньемъ, такъ довго, не маючи часу або ad captandam benevolentiam Русинôвъ, не займались они близше справою рускою. Небавомъ однакожь по 1863 роцѣ дневники ихъ выступили съ новыми инкриминаціями. „Хлопоманьскій“ елементъ бувъ имъ не на руку по причинѣ неполагодженыхъ ще справъ сервитутовыхъ, а „очищенье обряду“ або такъ звана „обрядовщина“ була для нихъ пугаломъ схизматицимъ. Не диво отже, що подôбно якъ въ 1850-ыхъ рокахъ, такъ и теперь по 1863 роцѣ, посыпались, куды було треба, новй доносы на загалъ рускаго народа, т. е. на оба сторонництва литературнй. Въ доносахъ тыхъ стояло написано: „Die ruthenische Literatur hat eine staatsgefährliche Richtung angenommen“. Вѣденьскій „Вѣстникъ“ ставъ заразъ перестерѣгати Русь Галицку передъ „украиньскимъ болотомъ“ и скрѣплявъ сй пôдозрѣня въ центральнôмъ правительствѣ. Ба, навѣть самй „чистителѣ“ обряду докоряли неразъ „украинофиламъ“, що ихъ Шевченко бувъ „схизматикъ“ и що за-для того годѣ его языкъ виpоваджувати въ руску литературу...

(*Дальше буде.*)

Статистика шкôльництва въ Австріи за рôкъ 1882|3.

Оголошена недавно урядовыми жерелами статистика шкôльництва за р. 1882/3 подае цѣкавый образъ розвою образованя и науки въ цѣлôй монархіи, а порôвнуючи съ собою рôзнороднй въ складъ монархіи входячй народности, мае такожь немале значенье пôдъ взглядомъ политичнымъ. Подаемо тутъ головнй данй, дотычачй шкôлъ народныхъ, такъ якъ данй, ôтносячйся до другихъ науковыхъ заведень, навели мы въ однôмъ въ попередныхъ чиселъ въ переглядѣ австрійскои политики.

Въ роцѣ шкôльнôмъ 1882/3 выносило число дѣтей, обовязаныхъ до науки шкôльнои (въ цѣлôй монархіи) 3,111.486. Ходило-жь дѣйстно до шкôлъ народныхъ публичныхъ 2.557.747, до приватныхъ 84,102 равомъ 2,641.849. Замѣтити ту треба, що часть дѣтей, обовязаныхъ въ тôмъ вѣцѣ ходити до шкôлъ народныхъ, ходила вже до шкôлъ середныхъ або фаховыхъ промысловыхъ, взглядно торговельныхъ, за то ходило до шкôлъ народныхъ богато такихъ дѣтей, котрй обовязуючій ихъ до сего вѣкъ уже перейшли. Якъ ôтносились родичѣ сихъ дѣтей до шкôль-

Давнй попы и дяки на Украинѣ.

(*Дальше.*)

Середъ тои загальнои тяготы, батька постигло горе, котре ôнъ уважавъ для себе за найтяжше. Наша мати зачала хорувати; три роки батько возивъ еи по докторахъ, на довго лишавъ еи у знаменитого тогдѣ „Михалка“, що живъ у Бердичевѣ и лѣчивъ хорыхъ травами, и у другого подôбного лѣкаря на Подôлю. Нарештѣ 1837 р. мати наша умерла. Живо памятаю роспуку батька и загальный плачь сусѣдôвъ и парохіянъ при еи домовинѣ. Изъ приповѣданя попадей найбôльше лишилося у мене въ памяти: „Ой, хто-жь намъ такъ красно заспѣвае!...“ А мужички завсѣгды потôмъ згадували, якъ „покôйна“ прибирала ихъ до вѣнця, любила съ ними потанцювати на весѣлю, поспѣвати, повеселитися. Насъ дѣтей лишилося пôсля матери четверо: старшому братеви було 13 лѣтъ и ôнъ учився въ духовнôй повѣтовôй школѣ, слѣдуючому було 8, менѣ 6 лѣтъ, сестрѣ 4 роки. Отець, увесь розбитый горемъ, часто надовго выѣзжавъ зъ дому, въ свѣтъ за очи, або дома пріймавъ товариство, то сусѣдôвъ-попôвъ, то мужикôвъ, заморюючи съ ними хробака. Мы дѣти були на опѣцѣ слугъ и жили, по словамъ батька, „якъ потерчата“. Не маючи способу дати собѣ раду съ нами дома, батько того самого року, коли менѣ не було ще сёмь лѣтъ, призначивъ и насъ двохъ до тои-жь духовнои школы, въ котрôй учився старшій нашь братъ. Батько майже що тыждня приѣзжавъ до насъ; коли „директоръ“ посадитъ насъ до книжки, ôнъ сяде побôчь, дивится въ книжку, плаче и мы плачемо; идемо до класы, ôнъ ôтводитъ насъ до ворôтъ — плаче и мы плачемо. Идемо дорогою, обертаемося — стоитъ батько на тôмъ самôмъ мѣсци и втирае слёзы... Ôтъѣзжати ôтъ насъ мусѣвъ батько въ ночи, якъ мы поснемо, инакше мы заводимо крикъ, чѣпаемося за него, за колеса, бѣжимо за возомъ съ отчайдушнымъ плачемъ... Старшій нашь братъ цѣлкомъ збився зъ толку ôтъ того жалю за батькомъ. Бувало поѣде батько ôтъ насъ — ôнъ ходитъ цѣлкомъ забитый, сяде коло ôкна або на ганочку, дивится на дорогу, котрою поѣхавъ батько, и все спѣвае. На другій день рано будимося, — нема его! За кôлька днѣвъ батько привозитъ его, напоминае не втѣкати, грозитъ карою, але ледви поѣде, той плаче, кидаеся, не ѣсть, не пье, зачинае спѣвати — и знову пропавъ! Знову привезе его батько, инспекторъ выбье, а ôнъ знову втече. Противна стала ему и книжка, и школа, и мѣсто. Коли нарештѣ самъ батько выбивъ его за утѣканку, ôнъ, дезертировавши зъ мѣста, прячеся дома въ солому, въ кухни на пѣчь пôдъ опѣкою слугъ, — абы тôлько чутися близько батька, чути его голосъ, мелькомъ глянути на него, — такъ тягнуло его къ нему! Разъ приѣзжае до насъ батько, а брата нема вже кôлька днѣвъ у мѣстѣ. Спѣшитъ батько домôвъ, рыеся по всѣхъ закуткахъ, — нема его и нѣхто не видѣвъ... Тогды то забѣдкався батько! Взявъ насъ изъ школы. Прилагодивъ двѣ пôдводы и пôславъ певныхъ людей въ рôзнй стороны пытати по великихъ дорогахъ. И отъ одного вечера привезли утѣкача, найшли его въ однôй коршмѣ въ Херсоньскихъ степахъ, въ неволи у жида. Пôсля того случаю батько ôтвѣзъ всѣхъ трохъ насъ до епархіяль. духовнои школы. Старшій братъ швидко взятый бувъ до архіерейского хору и найшовши въ спѣвѣ заживокъ для свого розстроеного чувства, переставъ тужити по батьку и втѣкати. До книжки и школы ôнъ уже не воскресивъ въ собѣ охоты, тягався потôмъ по рôзныхъ канцеляріяхъ и передъ часомъ погибъ жертвою хоровитого и незрозумѣлого для него чувства.

Батько, розлучившися съ нами, лишившися съ малолѣтною дочкою, провадивъ сумне житье сёльского вдôвця-священика. И теперь, при змѣненыхъ условіяхъ быту, вдôвство, якъ и сирôтство, уважаеся въ селѣ за найбôльше нещастье. Теперѣшнымъ часомъ, при цѣлкомъ перемѣненыхъ условіяхъ села, при истнованю въ нѣмъ товарискости, якъ становои такъ и всестановои, при значнôмъ запасѣ урядницкого люду, що уважаеся освѣченымъ, при повнôй можливости литературного читаня, часто даются чути голосы о тяжкôй доли вдôвцѣвъ-священикôвъ, о наглôй конечности дозволу другого супружества. А що-жь то було въ той часъ, коли въ селѣ все освѣчене становили тôлько польскй паны, що гордили и ненавидѣли православне духовеньство, а все руске замыкалося въ крузѣ пôвъ-письменного духовенства и темного поневольного простолюдья! Правда, тогдѣшнй вымоги були далеко не такъ широкй и рôзнороднй, якъ теперь; за то они були далеко глубшй ôтъ теперѣшныхъ, напряженй и по своѣй безвыхôдности болючй. Мôй батько безвзглядно бокувавъ ôтъ Полякôвъ и дивився на нихъ очима своихъ парохіянъ. Прихапцемъ займався ôнъ господаркою, домомъ, нашими шкôльными потребами, въ котрыхъ мало що розумѣвъ, а головно дѣлився своимъ житьемъ съ церквою и съ своими парохіянами.

Коли ôнъ першій разъ прійшовъ у свою парохію, то въ цѣлôмъ деканатѣ, що складався зъ 18 парохій, бувъ тôлько одинъ пôпъ изъ *ученыхъ*, при тôмъ *богословъ*, що окôнчивъ курсъ въ новотвореной тогдѣ духовнôй семинаріи; всѣ прочй були однои школы съ батькомъ моимъ, *псалтирники, дяковскй богословы*, якъ выражався о собѣ батько. Слѣдуючого року явився другій „богословъ“. Потôмъ уже ажь въ 1840-ыхъ рокахъ на мѣсце вымиравшихъ „псалтирникôвъ“ ишли самй „богословы“, такъ що до початку 1850-тыхъ рокôвъ въ цѣлôмъ деканатѣ батько бувъ единымъ репрезентантомъ старины въ цѣлôй околици. Я памятаю майже всѣхъ сусѣдôвъ мого батька — „псалтирникôвъ“. Всѣ они ходили въ жовтавыхъ халатахъ съ защепленымъ пояскомъ, въ низькихъ пуховыхъ шапкахъ съ широкими крысами и съ цератовымъ покровцемъ зъ верха. Таку саму одѣжь носили тогды и богатй жиды и длятого нове поколѣнье священикôвъ, що убиралося вже пôсля приписаной формы, що навѣть танцювало вже мазура, вальса, польку и кадриля въ рясѣ (реверендѣ), згôрдно называло собратôвъ-старыхъ людей —

ного обовязку, якъ глядѣли они на користи, якѝ подати може ихъ дѣтямъ школа, се оцѣнимо найлучше, коли возьмемо на увагу величину сумы каръ, якѝ приневоленѝ були платити родичѣ за непосыланье дѣтей до школы. Въ тôмъ роцѣ вымѣрено въ загалѣ 139.371 каръ грошевыхъ въ загальнôй сумѣ 80.555 зр., — ôтношенье, якъ бачимо, доволѣ высоке. Коли возьмемо на увагу цѣлу монархію, то припадати буде одна кара на 22 дѣтей; въ поодинокихъ краяхъ представляѣся се ôтношенье доволѣ рôзнородно, и такъ: въ Буковинѣ припадае одна кара на 12, въ Австріи долѣшнôй на 16, въ Чехахъ на 21, въ Зальцбургу на 44 дѣтей. Порôвнанье що до числа дѣтей въ школахъ выдѣловыхъ и публичныхъ народныхъ мѣжь р. 1882 а 1883 выказуе на р. 1883 прирôстъ о 51.629 дѣтей, се значитъ майже о 2%. Тôлько въ двохъ краяхъ, а именно въ Моравѣ и Краинѣ число дѣтей, ходячихъ до школы, вменшилося; се однакъ пояснити можна тымъ, що дѣти, уродженѝ въ р. 1877, котрѝ власне въ р. 1883 найсильнѣйшій контингентъ доставити мали школѣ, пôдпадали въ першôмъ роцѣ житя епидемичнымъ хоробамъ и що самъ рôкъ 1877 зазначився въ сихъ краяхъ сильною смертельностею дѣтей. Сейже загальный результатъ можна помимо того назвати дуже добрымъ, а то тымъ бôльше, що по при збôльшеню числа дѣтей въ школахъ публичныхъ, збôльшилося такожь значно число дѣтей въ школахъ приватныхъ и фаховыхъ. Число публичныхъ школъ выносило 15.944 а именно 324 выдѣловыхъ а 15.620 звычайныхъ школъ; дочисливши до сего 944 приватныхъ школъ, одержимо загальне число школъ 16.888 т. зн. одна школа на 184 обовязаныхъ до науки дѣтей. Гôрше стоитъ справа съ числомъ школъ выдѣловыхъ; поважнѣйше число представляютъ тôлько Австрія долѣшна (57), Чехи (171) и Морава (46). Такожь що до числа клясъ въ поодинокихъ школахъ, тôлько Австрія долѣшна и Чехи выказуютъ бôльше число школъ съ 4, 6 або и 8 клясами, коли тымчасомъ другѝ краѣ, якъ Галичина, Буковина, Истрія выказуютъ майже переважно самѝ одноклясовѝ школы. Обставина та свѣдчитъ о убожествѣ обовязаныхъ до удержаня школы громадъ. На 100 школъ народныхъ есть школъ одноклясовыхъ въ Галичинѣ 85·2, на Буковинѣ 82, въ Дальматіи 78·9, въ Чехахъ 35, Австріи долѣшнôй 37·8. Що до языка выкладового то тôлько въ чотырохъ краяхъ бувъ одинъ языкъ выкладовый: въ Австріи долѣшнôй, горѣшнôй, Зальцбургу и въ Форарльбергу, при чѣмъ однакъ и то замѣтити треба, що въ чотырохъ школахъ Австріи долѣшнои выкладано въ низшихъ клясахъ въ части такожь и по чески, а въ Форальбергу була одна школа съ мѣшанымъ италійско-нѣмецкимъ языкомъ выкладовымъ. Въ прочихъ краяхъ представляѣся число школъ съ рôзными языками выкладовыми въ слѣдующій спосôбъ: Галичина мае 1537 школъ рускихъ, 1238 польскихъ, 34 нѣмецкихъ, 130 мѣшаныхъ; Чехи: 2520 ческихъ, 2064 нѣмецкихъ; Морава: 1386 ческихъ, 611 нѣмецкихъ; Шлескъ: 205 нѣмецкихъ, 126 польскихъ 112 ческихъ; Буковина: 74 рускихъ, 50 румуньскихъ, 64 мѣшаныхъ, 18 нѣмецкихъ, 3 мадярскѝ; Дальматія: 269 серôско-хорватскихъ, 6 италійскихъ; Краина: 221 словеньскихъ, 28 мѣшаныхъ, 20 нѣмецкихъ; Каринтія: 251 нѣмецкихъ, 93 мѣшаныхъ; Стирія: 526 нѣмецкихъ, 160 словеньскихъ, 75 мѣшаныхъ; Трієстъ: 22 италійскихъ, 12 словеньскихъ, 2 нѣмецкѝ; Тироль: 781 нѣмецкихъ, 719 италійскихъ, 28 мѣшаныхъ. Загаломъ було народныхъ школъ: нѣмецкихъ 6733, ческихъ 4018, рускихъ 1611, польскихъ 1364, италійскихъ 868, словеньскихъ 496, серôско-хорватскихъ 306, румуньскихъ 53, мадярскихъ 3 и 492 мѣшаныхъ. — Загальне число учителѣвъ и учительокъ выносило 52.314, именно 40.704 учителѣвъ и 11.610 учительокъ. — Въ Галичинѣ було на 5,958.907 населеня: 15 школъ выдѣловыхъ, 2.924 звычайныхъ школъ народныхъ, 187 школъ приватныхъ, а дѣтей, обовязаныхъ до науки школьнои, було 709.941; въ тыхъ ходило дѣйстно до школы тôлько 383.480 дѣтей.

Щобы представити наглядно ôтносины всѣхъ краѣвъ коронныхъ Австріи пôдъ взглядомъ школьництва въ р. 1882—83 и дати можность порôвнати данѝ поодинокихъ краѣвъ, складаемо всѣ повысшѝ данѝ въ слѣдующу порôвнуючу табелю:

КРАЙ	Число населеня пôсля конскрипціи зъ 31 грудня 1880 р.	Число народныхъ школъ публичныхъ		Число народныхъ школъ приватныхъ	Персоналъ учительскій въ публичныхъ школахъ народныхъ			Число дѣтей обовязаныхъ до школьнои науки	Число дѣтей учащаючихъ дѣйстно до публичныхъ школъ народныхъ
		выдѣловыхъ	звычайн.		загально	учителѣ	учительки		
Австрія долѣшна	2,330.621	57	1.323	108	7.193	5.029	2·164	324.421	306.771
Австрія горѣшна	759.620	8	480	35	1.952	1.512	440	107.942	103.162
Зальцбургъ	163.570	2	156	17	525	424	101	20.336	18.475
Стирія	1,213.597	4	757	42	2.801	2.206	595	164.258	143.183
Каринтія	348.730	2	342	11	954	811	143	45.949	42.405
Краина	481.243	1	268	11	769	602	167	54.095	43.050
Трієстъ	144.844	4	32	17	214	106	108	18.413	12.895
Горицiя и Градиска	211.084	—	144	10	546	421	125	33.358	24.998
Истрія	292.006	1	126	4	463	357	106	27.844	20.043
Тироль	805.176	2	1.523	48	4.037	2.895	1.142	114.307	103.903
Форарьбергъ	107.373	1	192	10	580	401	179	16.039	15 171
Чехи	5,560.819	171	4.413	292	16.666	13.319	3.347	926.532	884.015
Морава	2,153.407	46	1.996	70	5.500	4.851	649	364.326	337.684
Шлезкъ	565.475	4	463	43	1.265	1.027	238	90.666	80.719
Галичина	5,958.907	15	2.924	187	7.611	5.690	1.921	709.941	383.480
Буковина	571.671	1	211	14	579	503	76	69.148	21.169
Дальматія	476.101	5	270	25	659	550	109	23.841	16.624
Разомъ	22,144.244	324	15.620	944	52.314	40.704	11.610	3,111.486	2,557.747

ДОПИСИ.

Зъ Сокальщины.

(*Нарôдъ протестуе.*) Зъ достовѣрного жерела довѣдуюся, що въ старостве сокальскôмъ находится 50 протестôвъ громадскихъ противъ переведеня сегорôчныхъ выборôвъ до радъ громадскихъ. Сего факту не можна легковажити, бо ôнъ есть найлѣпшимъ доказомъ, якъ и найнизшѝ верствы въ краю не можутъ рôвнодушно дивитися на господарку деякихъ органôвъ. Сегорôчнѝ выборы до рады державнои, при котрыхъ за кандидатомъ польского комитету агитували урядники староства ажь до найнизшого возьного; дальше збиранье пôдписôвъ до протесту противъ выбору сов. Ковальского п. Маевскимъ, секретаремъ сокальскои рады повѣтовои, котрый въ характерѣ якъ найбôльше урядовôмъ сею справою занявся; вкôнци переслѣдованье поодинокихъ личностей рускихъ, якъ учителѣвъ, вôйтôвъ и т. д. за то, що не дали намовитися до голосованя за польскимъ кандидатомъ, — все то вызвало невдоволенье и у найподатливѣйшого простолюдина, котрый видячи подôбну самоволю такожь въ переведеню радъ громадскихъ майже одноголосно запротестувавъ противъ махинаціи певнои клики людей. Чи тѝ протесты на що вдадутся, то вновъ инша рѣчь. Богато громадъ не дôставши сатисфакціи въ старостве, ôтнеслося съ протестомъ до намѣстництва, котре не повинно бы сеи справы маловажити.

Якъ зачуваемо найбôльше протестôвъ внесено въ тои причины, що выборы до радъ громадскихъ ôтбувалися не добровôльно, а въ горы були подиктованѝ черезъ такъ званыхъ делегатôвъ зъ староства. Тыми же делегатами робивъ п. староста не ц. к. урядникôвъ, але людей, котрѝ при остатныхъ выборахъ до рады державнои найбôльше агитували за кандидатомъ польскимъ. Будь що-будь нынѣ вже и простый хлопъ не дасться кривдити на своѣмъ правѣ, длятого сильно протестуе. .

Зъ Рудчаньского.

(*Автономія чи детономія? Непошанованье рускихъ святъ.*) На направу дорôгъ прислало правительство до ц. к. староства въ Рудкахъ 5.500 зр. Староство ôтступило тую суму на роботы коло дорôгъ выдѣлови рады повѣтовои, застерѣгаючи собѣ верховный наглядъ. Роботы зачалися при кôнци червня с. р. Въ польске свято апп. Петра и Павла рада повѣтова святкувала и робота при дорогахъ не ôтбувалася, — за то въ руске свято верховныхъ апп. Петра и Павла, дня 11 липня с. р. варядивъ выдѣлъ рады повѣтовои въ порозумѣню съ урядомъ громадскимъ роботы въ самôмъ мѣстѣ. Въ той день припало богослуженье въ Рудкахъ, а парохъ о. Левъ Лазуркевичъ, пріѣхавши на службу Божу до Рудокъ, выславъ заразъ двохъ делегатôвъ въ церкви до рады повѣтовои съ просьбою, щобы роботы бодай пôдчасъ богослуженя занехати. Делегаты дôстали ôтповѣдь, що то самѝ Поляки при роботѣ а zresztą żądanie to nie jest uzasadnione. До церкви звонятъ, велике богослуженье правится, а тутъ заразъ недалако ôтъ церкви навозятъ землю, копаютъ ровы. и т. д. Люде идучѝ до церкви соблазняются... Такъ то власти публичнѝ заряджуютъ публичнѝ роботы въ рускѝ свята.

Рудецкôй радѣ повѣтовôй здався, що она польска, що повѣтъ польскій та и господарка польска на рускôй земли... То такожь причинокъ до згоды Полякôвъ съ Русинами, — де можутъ, то дразнятъ...

Нова рада повѣтова въ Рудкахъ вже уконституовалася. Маршалкомъ выбраный п. Альбинъ Райскій, а вицемаршалкомъ п. Янъ Янко. сынъ звѣстного посла рудецкого п. Генрика Янка. Бувшого маршалка п. Мечислава Левицкого вробили лишь выдѣловымъ. Русины, котрѝ въ ласки рады повѣтовои выбранѝ зôстали до выдѣлу зложили свои мандаты. Протесту противъ новыхъ выборôвъ до рады повѣтовои, внесеного Русинами, не увзгляднено. **Ъ.**

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Семиградско-угорскій языковый конфликтъ*). Семиградскѝ Сасы, котрымъ обовязкова наука въ школахъ языка угорского выдалась и непотрѣбною и неправно накиненою, запротестували устами генерального суперинтенданта Тейтша супротивъ обовязкови учитись по угороки. На тое одержавъ суперинтендантъ объемисте письмо ôтъ угорского министра просвѣты Трефорта. Въ письмѣ тôмъ заявляе министеръ, що правительство угороке не може що до науки языка угорского ôтступити ôтъ своеи дотепершнои систомы, котру тымъ стисльше муситъ отосувати до Семиградскихъ Сасôвъ, позаякъ молодѣжь саска звычайно удаесь по скôнченю школъ гимназіяльныхъ до загранничныхъ университетôвъ, зъ ôтки приноситъ ôттакъ до краю погляды, просто противнѝ интересамъ Угорщины. Министеръ радитъ ôттакъ суперинтендантови семиградскому, щобы приступивъ до заснованя въ Семиградѣ факультетôвъ: богословского и философичного, такъ якъ се запобѣглобы певно емиграціи молодежи до заграничныхъ университетôвъ. До сего дѣла прирѣкае министеръ ôтъ угорского правительства вояку помôчь.

(*Зниженье цѣны пъзды для учителѣвъ на желѣзницяхъ державныхъ*). Въ наслѣдокъ прошеня моравского товариства педагогичного о 50%-ове зниженье билетôвъ ѣзды для учителѣвъ порѣшила генеральна дирекція австрійскихъ желѣзниць державныхъ, щобы учителѣ школъ публачныхъ державныхъ могли уживати такихъ самыхъ зниженъ и улекшень при ѣздѣ, якѝ признано рескриптомъ министерства торговлѣ зъ дн. 22 мая 1885 ц. к. урядникамъ державнымъ. Учителѣ школъ краевыхъ, громадскихъ або приватныхъ можутъ такожь на прошенье, затверджене своею найблишою зверхною властею, одержати 50-%-ове зниженье цѣны билетôвъ ѣзды на всѣхъ линіяхъ желѣзниць державныхъ. До удѣлюваня такихъ зниженъ уповажнена не тôлько генеральна дирекція

халдеями. Батько волѣвъ дома лѣтомъ ходити въ сорочцѣ, зимою въ кожусѣ, въ село выходивъ въ якôмсь довгополôмъ сурдутѣ, котрый ôнъ называвъ *шпенсеромъ*, идучи въ церковь на богослуженье убиравъ кафтанъ, а рясу державъ тôлько для визиты декана и для поѣздокъ въ мѣсто, и завсѣгды чомусь уважавъ тую часть священичого костюму „ученою выдумкою“... Всѣ майже „псалтирники“, котрыхъ я памятаю, вже чули надъ собою неумолиму силу новины и съ сокрушенымъ серцемъ робили ѣй уступки. Всѣ они вже выховували своихъ сынôвъ въ семинаріяхъ, бодай въ повѣтовôй школѣ, думали ôтдати свои дочки за мужь за „богословôвъ“, заѣзжимъ семинаристамъ давали пити чай а не варенуху, ласкаво слухали спѣву ихъ при гитарѣ: „*Гляжу я безмолвно на чорную шаль*“ и цѣлѝ миріяды безтолковыхъ сентиментальныхъ тріо, котрѝ ще и мого часу займали все музикальне чувство семинаристôвъ. Памятаю тôлько двохъ попôвъ, котрѝ цѣлкомъ рôвнодушно ôтносилися до ôтбуваючоися въ краю перемѣны, але одинъ любивъ напиватись, а другій забогатѣвъ на парохіи, що мала великѝ грунты. Першого пôслали „муку сѣяти“ (на житье въ монастырь) и десь пропавъ а другій умеръ въ своѣй парохіи, пустивши по свѣту всѣ свои дѣти, не давши имъ нѣякои освѣты. Пôсля 1839 р. въ нашôмъ деканатѣ появилися два священики зъ уніятôвъ, наверненыхъ на православіе пôсля спосôбу Бибикова.*) Тіи уникали всякого товаришуваня съ прочимъ духовеньствомъ, дружили тôлько съ шляхтою, говорили по польски.

Батько мôй рѣзко ôтзначувався ôтъ всѣхъ тыхъ старыхъ и новыхъ типôвъ духовеньства. Ôнъ чувъ рѣшучу потребу образованя дѣтей и горячо бажавъ видѣти насъ „богословами“. Хо дитъ бувало и думае голосно: „Батько — *псалтирникъ*, а сыны — *богословы*! Ану, который зъ нихъ буде и *академистомъ*!“... Въ такѝ хвилѣ ему треба було подѣлитися съ кимъ небудь пріятною думкою и ôнъ закличе або кого зъ парохіянъ, своихъ пріятелѣвъ, або свого дяка: выпьютъ по чарцѣ, по другôй, згадаютъ старину, и почне батько: „Зъ мого меншого, — каже — ще и благочинный (деканъ) буде, а може и протопопъ...“ — „Нехай собѣ!“ — ôтповѣдае на то якій тамъ Павло Старенькій. — „А зъ старшого (мавъ добрый голосъ) бувъ бы добрый дякъ“... Пожалься Боже, тіи думки дуже затемнювалися и тратили свои солодощѣ для батька, коли ôнъ рôвнявъ новину съ стариною. Замѣсть чоловѣка въ поважныхъ лѣтахъ, що добре знавъ и шанувавъ народного духа, головою парохіи стававъ молодець безъ бороды въ шовковôй рясѣ... Давнѝ попы пріймали парохіянина въ своихъ „покояхъ“, поважного господаря садили по-рядъ съ собою, дѣлили съ нимъ хлѣбъ-сôль и задушевну розмову — нове-жь поколѣнье „богословôвъ“ видѣло въ парохіянахъ тôлько „мужикôвъ“, котрыхъ пріймало або въ кухни, на-стоячки, або заводило для принятя ихъ осôбнѝ комнаты, „канцеляріи“, де ôтправляло для нихъ домашнѝ церковнѝ обряды, навѣть св. тайну крещенія. На зборахъ новыхъ священикôвъ не стало вже мѣсця для „мужика“, за то тутъ були нелюбѝ „мужикови“ польскѝ „панки“ та „пôдпанки“ съ своими „панами“ та „паньенками“, иногдѣ „самъ становый“ або секретарь его, майже все Полякъ; польска мова лѣтала тутъ, грала у всѣхъ на устахъ, смѣялася, панувала. Замѣсть давнѣйшихъ набожныхъ пѣсень, теперь на такихъ зборахъ выспѣвувано чувствительнѝ романсы, все „*До неи*“, або загадувано танцѣ, въ котрыхъ ряса розвѣвалася съ польскою сѣльскою граціею. Зъ проповѣдницѣ замѣсть слова простого, грубоватого, але выхопленого прямо зъ душѣ, зъ житя, голосилися вже проповѣди, вынятѝ изъ стосôвъ нагромадженыхъ въ семинаріи, утворенѝ пôсля всѣхъ правилъ „расположенія“, съ пристойными фигурами, тропами, цитатами зъ св. письма, зъ философіи, зъ наукъ природничихъ, съ невмолимымъ бичованьемъ роскоши, богатства, амбиціи, — проповѣди, пôсля котрыхъ слухачѣ тяжко вздыхали, немовь стративши остатный лучь свѣтла и остатну утѣху въ житю. — „Тьфу, тьфу!“ — спльовувавъ батько мôй, нагадуючи всѣ подôбнѝ рысы нового священичого быту. Тихо и незамѣтно робився той переворотъ передъ очима батька мого, ажь нарештѣ ôнъ почувся стисненымъ, мовь обручемъ — новымъ бытомъ. Оставшися одинокимъ середъ новыхъ собратôвъ, ôнъ подався всѣмъ существомъ своимъ и цѣлкомъ замкнувся въ своѣй парохіи съ своими парохіянами. Ôнъ не мôгъ докладно означити, що ему було незносне въ дусѣ новыхъ пастырѣвъ и по свому объяснявъ свои антипатіи: „Устава не знаютъ, на гласы спѣвати не умѣютъ, а про *подобнѝ* и не згадуй, — неразъ стихиры и канона не вмѣютъ ôтшукати, — дяки зъ нихъ смѣются... Мужикомъ гордуютъ, съ панами знаются. Вже-жь лѣпше выпити съ мужикомъ, якъ съ паномъ... Де-хто, прости Господи, въ середу або пятницю скоромне ѣсть у Ляха... Не то що выпити съ мужикомъ по людски, але навѣть стати съ нимъ, анѣ сѣсти, анѣ поговорити не умѣютъ, навѣть выганьбити его не можутъ, якъ слѣдъ, а тôлько: *што? какъ? мужикъ, дуракъ*... Въ церквѣ правлятъ, якъ деревянѝ, „мимряютъ“ собѣ пôдъ нôсъ, спѣваютъ то якъ солдаты царскѝ (придворный спѣвъ)...“ Такѝ и подôбнѝ бесѣды лилися зъ устъ батька мого, коли заходила рѣчь про старину и новину въ житю духовеньства. Особливо прикро стало батькови, коли и мы, я съ братомъ, ставши вже „богословами“, стали очевидячки хилитися до нового поколѣня священикôвъ. Неразъ бувало, ôнъ почанавъ тогды съ нами бесѣду: „И вы будете такими жь попами? И чого васъ въ семинаріи учатъ? За що васъ тамъ бьютъ?“... Розказуемо батькови про рôзнѝ науки, порядки. Ôнъ ще бôльше дивуеся: „А чому жь всѣ выходячи ôтти такъ нѣчого не знаютъ?“... Такъ и до смерти лишилося се пытанье для батька тяжкою загадкою. (Д. б.)

*) Т. е. силомôцею. Бибиковъ — генералъ-губернаторъ „юго-западного краю“ 1838—1852 рр. (*Прим. перекл.*)

у Вѣдни, але въ загалѣ всѣ дирекціи краевѣ, кожда въ своихъ границяхъ територіяльныхъ.

(*Шобы запобѣчи надгужитямъ начальникôвъ и членôвъ зверхности громадскои*) проектуе краевый выдѣлъ Галичины змѣну §. 64 закона громадского. Пôсля проекту мае сей §. звучати въ олѣдуючій спосôбъ: „Начальникъ громады ôтповѣдае за свои дѣланя урядовѣ громадѣ. Що до порученого объему дѣланя, есть ôнъ такожь ôтвѣчальный правительству. По при тую ôтвѣчальнôсть начальникôвъ, полишаесь ненарушена ôтвѣчальнôсть взглядомъ громады у другихъ членôвъ зверхности громадскои и делегатôвъ за занедбанье або неточне выконанье обовязкôвъ, черезъ начальника имъ порученыхъ. О претенсіяхъ громады до ôтшкодованя, походячихъ зъ обовязку ôтвѣчальности, рѣшае въ справахъ объему дѣланя власного выдѣлъ повѣтовый, а въ справахъ порученого объему дѣланя политична власть повѣтова. Такѣ рѣшеня, наколи станутся правосильными, якъ такожь правосильнѣ рѣшеня о зворотахъ рахунковыхъ, належачихся громадѣ ôтъ члена зверхности громадскои або делегата, выконуванѣ будутъ въ дорозѣ административнôй.

(*Вѣденьскѣ товариства робôтникôвъ*) порѣшили на зôбраню своихъ делегатôвъ выслати депутацію до гр. Таффе и вручити ему адресу съ двома жаданями, а именно: загальнои амнестіи для всѣхъ засудженыхъ въ процесахъ соціялистичныхъ (съ выѣмкою злочинцѣвъ) а такожь заведеня загального голосованя. Въ адресѣ заявляютъ робôтники, що имъ належится репрезентація и голосъ въ тѣлахъ законодавчихъ, що они хочутъ легальною дорогою змагати до полѣпшеня суспôльно-економичныхъ ôтносинъ, черезъ що ôтберутъ всякій вплывъ пропагандѣ, послы же покликанѣ зъ помежи робôтникôвъ, не будутъ пôддувати жару національныхъ спорôвъ, а будутъ занимативсь выключно загально-економичными справами.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія О зъѣздѣ Александра III. съ цѣсаремъ австрійскимъ тôлько разôвъ вже газети писали и знову ôткликували, що трудно догадатися, що на цѣлôй справѣ есть правдивого. Недавно зазначено повне невдоволенье царя Александра III. по поводу становища Австріи до спору афганьского и се мало бути причиною, що царь постановивъ бувъ не приѣзджати до Австріи, ôттакъ говорено знову, що внутрѣшне положенье Россіи не дозволяло на таку подорожь. Въ виду найновѣйшихъ вѣстей всѣ тѣ мнимѣ перешкоды суть лишь простою выдумкою нѣмецкихъ газетъ и царь Александеръ III. мае таки дѣйстно приѣхати до Австріи. Ось якъ пишутъ въ оѣй справѣ зъ Петербурга до звычайно добре поинформованои „Pol. Corr.“ „Царь Александеръ III. выѣде сего лѣта съ царицею до Кіева а присутнôсть царскои пары на полудни россійскои державы подасть случайнôсть до зъѣзду царя съ цѣсаремъ австрійскимъ въ якимсъ мѣсци на територіи австрійскôй. Часъ и мѣсце ôтвѣдинъ россійского царя съ цѣсаремъ австрійскимъ до сеи поры ще не назначенѣ. — Гр. Толстой не обôйме ще справъ министерства дѣлъ внутрѣшныхъ, якъ мы се доносили — вже въ короткôмъ часѣ, але доперва пôзно въ осени, бо хочь станъ его здоровія и значно поправився, то все таки ôнъ потребуе трохи ôтпочинку и выѣзджае для того на село. Такъ само выѣзджае такожь на село за ôтпусткою министеръ Гирсъ, позаякъ найважнѣйша справа — переговоры съ Англіею такъ вже полагодженѣ, що не потребуютъ конче его присутности. На жаданье лорда Сальсберого Россія мала згодитися забрати свои войска зъ Зульфикару, але пôдъ тымъ условіемъ, що и Афганцѣ не обсадятъ его вывозу. До часу новыхъ выборôвъ до англійского парляменту не можна сподѣватися якои змѣны въ поступованю Англіи въ справѣ афганьскôй и п. Гирсъ выѣзджае длятого спокôйно на село; его мѣсце обôйме тымъ часомъ п. Влангали. — Комисія жидôвска пôдъ проводомъ гр. Палена ухвалила олѣдуюче внесенье: Жидамъ позволлѣся проживати свобôдно въ цѣлôй Россіи, але пôдъ сими трема условіями: 1) Жидамъ не вôльно входити въ якій-небудь ôтносины съ скарбомъ, щобы не деморализували урядникôвъ; 2) жидамъ не вôльно заниматися выробомъ и торговлею напиткôвъ, щобы не деморализували нарôдъ и робôтникôвъ; 3) пôдъ жадною покрывою не вôльно имъ торгувати грôшми, анѣ брати участи въ такôй торговли, щобы не деморализували другихъ пôдданыхъ россійскихъ и не выкликували въ нихъ неприхильныхъ чувствъ для правительства. Тѣ приписы обовязуютъ навѣть тыхъ жидôвъ, котрѣ перейшли на вѣру христіяньоку, доперва ихъ дѣти будутъ зовсѣмъ зрôвнанѣ съ прочими пôдданымъ россійскои державы. — Пожары въ Россіи проявилися въ послѣдныхъ дняхъ знову сильнѣйше. Дня 25 с. м. згорѣло въ Харковѣ 300 домôвъ, при чѣмъ не обôйшлося и безъ жертвъ въ людехъ; згорѣло кôлькохъ старшихъ людей и кôлькоро дѣтей.

Нѣмеччина. Приѣздъ цѣсаря Вильгельма до Гастайнъ давъ, якъ звѣстно, случайнôсть зъѣзду цѣсаря австрійского съ нѣмецкимъ. Зъѣздъ сей наступитъ по всѣй имовѣрности въ Ишль. Такъ бодай бажае собѣ того цѣсарь нѣмецкій; чи однакожь лѣкарѣ на се згодятся, не знати. Въ зъѣздѣ сѣмъ маютъ такожь взяти участь гр. Кальноки, кн. Бисмаркъ и оба предсѣдателѣ кабинетôвъ гр. Таффе и Тисса. Чи однакожь и зъѣздъ сихъ мужѣвъ стану наступитъ въ Ишль або Гастайнъ, доси ще не порѣшено; певною лишь рѣчею, що зъѣздъ такій мае ôтбутися мимо запереченъ деякихъ офиціозныхъ газетъ. — Намѣстникомъ Альзаціи и Лотарингіи именованый кн. Кьодвикъ Гогенльоге-Шилингсфиротъ, дотеперѣшный нѣмецкій посолъ въ Парижи. Новоименованый намѣстникъ приѣхавъ оногды до Гастайнъ, щобы тутъ представитися цѣсареви нѣмецкому. Именованье се выкликало въ Франціи велике вдоволенье. — Нѣмецка праса занята теперь досыть живо демонстраціями противъ Мадярôвъ, выкликаными на зъѣздѣ нѣмецкихъ гимнастикôвъ въ Дрезднѣ. „Nat. Ztg.“ каже, що поступованье Нѣмцѣвъ въ Дрезднѣ було дуже нетактовне и неôтповѣдне. Мадяры яко запрошенѣ гостѣ не повинни були почути такихъ слôвъ якъ „Семиградъ“, а здиранье вѣнця мадярского було просто образою народнои чести. Згадана газета ганьбитъ Нѣмцѣвъ въ загалѣ дуже остро и доказуе, що Угорщина есть найбôльшою пôдпорою австро-нѣмецкого союза, котрого задачею есть удержати миръ въ Европѣ.

Италія. Зъ Риму доносятъ, що италійскій кабинетъ робитъ приготованя до угоды Италіи съ Англіею въ справѣ поставленя флоты италійскои на рôвнѣ съ англійскою на Червонôмъ мори. Съ змѣною кабинету и уступленьемъ Манчинього политика Италіи въ Африцѣ не змѣнилася. Такъ бодай доказуютъ газеты стоячѣ въ близкихъ ôтносинахъ до теперѣшного кабинету. Они доказуютъ, що Италія на теперь не мае на цѣли змѣнити надъ Червонымъ моремъ дотеперѣшный status quo, лишь его поправити и до сего ôтносятся всѣ ея роботы якъ: сполученье мѣстъ Массауахъ, Асабу, Бейлуля и другихъ линіею телеграфичною, заведенье желѣзницѣ, пôднесенье добробыту, получшенье стану гигіеничного въ колоніяхъ и т. д. Пôсля ихъ погляду програма поступованя на будучнôсть уложится сама собою, коли змѣнятся обставины въ Єгиптѣ и Суданѣ. — На консистори дня 27 мавъ папа довшу промову о религійныхъ ôтносинахъ въ Италіи, Нѣмеччинѣ и Франціи. Текстъ тои промовы ще неоголошеный. Того-жь дня преконизувавъ папа шѣсть кардиналôвъ и кôлькохъ епископôвъ а межи сими графа Шенборна на архіепископа пражского и епископа въ Будѣвицяхъ.

Єгипетъ. Дня 28 с. м. ôткрывъ кедивъ збôръ нотаблѣвъ, взываючи ихъ до ухваленя пожички на покрытье державныхъ выдаткôвъ, котрѣ ôтъ часу ворохобнѣ Араби-паши значно побôльшилися. Министеръ финансôвъ предложивъ буджетъ, въ котрôмъ жадаеся одинъ милiонъ кредиту на канализацію въ цѣляхъ наводненя краю. — Вѣсть о смерти Магдія потверджаеся зъ рôжныхъ сторôнъ, навѣть магометаньскѣ паломники, що прійшли недавно до Мекки, розказуютъ, що пророкъ померъ. Правительство англійске получило такожь вѣсть, потверджуючу смерть Магдія.

НОВИНКИ.

— **Въ справѣ конфискаты 75 ч. „Дѣла“.** W Imeny Jeho Cis. Welyczestwa! C. k. Sud krajewyj dla spraw karnych riszyw na pidstawi §. 489 i 493 p. k. i §. 37 z. k. szczo hriast' artykulu umiszczenoho w cz. 75 „Dilo“ z d. 21 łypnia 1885 pid zah. „Nasze położenje“ mistyt' w sobi znamena wystupku z §. 300 zak. kar., zatym usprawedływlena jest zariadżena czerez c. k. prokuratora derżawnoho konfiskata toiż czasopysy. W naślidok seho riszenia wzboronene jest' dalsze rozprostronenie tohoż artykułu, a zabranyj nakład maje buty znyszczenyj. Powody: W inkryminowanim artykuli usyłuje autor pobudyty czytajuczych do nenawysty protyw narodnosty polskoji — czerez szczo wyższe nawedene oreczenie jest uzasadnene. C. k. Sud krajewyj karnyj. Lwiw 24 łypnia 1885. — *Strumienskyj.*

— **Зъ Перемышля** надôйшла сегодня депеша до Львова, що Сянъ сильно прибуваетъ и коли слота потреваетъ хочь трохи довше, можна сподѣватися повени.

— **Испыты учительскій** до шкôлъ народныхъ, звычайныхъ и выдѣловыхъ, зачнутся при львôвскôй комисіи испытуючôй дня 20 л. вересня.

— **П. Василь Нагôрный**, директоръ „Народнои Торговлѣ“ и кандидатъ на посла до рады державнои, выточивъ противъ кôлькохъ агитаторôвъ п. Абрагамовича процесъ о образу чести, оповнену пôдчасъ агитаціи. На завтра вызначена розправа противъ Ивана Колыбика въ повѣтовôмъ судѣ въ Городку. До львôвского суду внѣсъ п. Нагôрный три скарги на клеветникôвъ, мѣжь тыми и на одного лат. ксёндза.

— **Зъ Бучача** пишутъ: Правыборцѣ села Коропця внесли були по причинѣ многихъ неправильностей и надъужить пôдчасъ правыборôвъ протестъ до ц. к. староства въ Бучачи, домагаючись новыхъ выборôвъ. Староство ôткинуло протестъ, тожь правыборцѣ внесли жалобу до ц. к. прокураторіи въ Станиславовѣ.

— **Галицка ц. к. краева рада шкôльна** заказала учителямъ удаватись до Велеграду на вѣче народныхъ учителѣвъ, скликане на 12 и 13 л. серпня с. р., бо то вѣче буде мати характеръ чисто политичный.

— **Цѣсарь удѣливъ зъ галицкого фонду религійного** пôдмоги слѣдуючимъ вдовамъ по священикахъ: Ел. Левицкôй, вдовѣ по пароху зъ Пѣстыня рôчно 60 зр.; Ем. Корецкôй, вдовѣ по пароху зъ Туря и Ант. Носковскôй, вдовѣ по пароху зъ Мышкова рôчно по 80 зр.; Мальвинѣ Стрыйскôй, вдовѣ по пароху зъ Копачинець, Амаліи Кмицикевичь, вдовѣ по пароху въ Монастыря, Кристинѣ Туркевичь, вдовѣ по пароху зъ Книгиничь, Маріи Подлускôй, вдовѣ по пароху зъ Попелѣвъ и Стефаніи Василевскôй, вдовѣ по пароху зъ Довгомостискъ рôчно по 60 зр.; Ем. Обушкевичевôй, вдовѣ по пароху зъ Шоломыѣ, Маріи Дудыкевичевôй, вдовѣ по пароху зъ Глибовичь и Людвицѣ Кевечевôй, вдовѣ по пароху зъ Залѣсонои Волѣ рôчно 50 зр.

— **Въ Половôмъ**, староства Камѣнка струмилова, завязалася читальня народна. Першій загальнѣ збôры ôтбулися 14 (26) липня с. р.

— **П. Симеона Труша**, учителя при гимназіи въ Бучачи, выслала сими днями на свôй коштъ комисія физіографична въ Краковѣ въ околицѣ надъ правымъ берегомъ Буга для слѣдженя тамошнои флоры и збираня важнѣйшихъ и характеристичныхъ рослинъ. Припорученье то послѣдувало на тôй пôдставѣ, що п. Трушъ занимаеся ôтъ довшого часу дослѣдами флоры и помѣщавъ свои труды (флора околиць Львова, Золочева и Бучача) въ часописи природничôй „Космосъ“.

— **Страшне нещастье** лучилось мало пôзля донесеня газетъ сими днями въ Снятынѣ. Сынъ тамошного податкового адъюнкта приѣхавши на вакаціи зъ шкôлъ, затративъ пôдчасъ якоись екскурзіи батькови его любимого пса. Розгнѣваный батько загрозивъ сынови, що безъ пса не мае вже що вертатись домôвъ. Сынъ не могучи ôтшукати пса, утопився зъ страху передъ батькôвскимъ гнѣвомъ — а батько, дôзнавшись о тôмъ, выстрѣломъ зъ револьверу ôтбравъ собѣ житье.

— **Жидôвскій бунтъ.** Передвчера, т. є. 28 л. с. м. дивный видъ представляла саля розправъ львôвского суду для справъ карныхъ. На лавѣ обжалованыхъ засѣло 41 халатникôвъ, самои сметанки семицкои суспôльности славного мѣста Олешиць. Прокураторія державна обжалувала ихъ о провину збѣговиска зъ §. 283 з. к. поповнену въ той спосôбъ, що на дни 28 вересня 1884 громадно напали на жандарма въ хвили, коли сей хотѣвъ ôтставити одного олешицкого жида, засудженого правосильно на 24 годинъ арешту, до суду за-для ôтсидженя кары. Причиною, для котрои обжалованѣ такъ сильно обстали за своимъ однôвѣрцемъ було то, що власне 28 вересня 1884 обходили жиды велике свято судного дня, въ котрый то день кождый зъ нихъ переводитъ весь часъ въ синагозѣ на молитвахъ, арештованье отже одного зъ нихъ въ сей власне день уважали они нарушеньемъ свого религійного культу и зъ ôтои пôйшла цѣла авантура. Трибуналъ не увзглянивъ однакъ такои обороны обжалованыхъ и засудивъ головного провôдника збѣговиска на чотыри мѣсяцѣ а прочихъ 40 обжалованыхъ по 14 днѣвъ арешту. Противъ сему засудови заложили оборонцѣ обжалованыхъ жалобу неважности и ôткликъ що до вымѣру кары.

— **Красній горы коссôвскій!** — а Гуцулъ привязаный до нихъ якъ дитина до рôдноя неньки. Та що-жь! Голодъ выганяе его часто на долы шукати хлѣба, котрого ему тѣ красній верхи дати не можутъ. Нужда заганяе его не разъ далеко ажь въ Россію або Молдавію на заробôтки тяжкій та гôркій, зъ котрыхъ хосенъ маютъ хиба пявки-експлоататоры. Дня 26 с. м. выѣздило зъ Коссова шѣсть возôвъ великихъ, наповненыхъ нашими бѣдняками-верховинцями въ далеку Молдавію на заробôтки. На кождôмъ було якихъ найменше 20 людей. Мѣжь ними видѣвъ ты крѣпкихъ мужѣвъ та легинѣвъ, то малыхъ паробчакôвъ та дѣвчата. Сумный образъ станувъ передъ очима. Одній знайшовши ôтраду въ сивусѣ спѣвали та галасували, а другѣ зъ плачу заходились, а за ними юрба матерей та молодиць бѣжучи слезами заливалася. Здавалося, що то вояки на вôйну идутъ. Видко невесела ихъ доля чекае на чужинѣ, коли жаль серце тисне то за синими горами то зъ боязни передъ непевною судьбою, котра неодного легиня на чужôй сторонцѣ посередъ тяжкои працѣ та експлоатація повалитъ о землю мовь вихоръ сильного дуба. Лишь одинъ чоловѣкъ факторъ съ лицемъ яснѣючимъ зъ радости супроводжавъ тыхъ бѣднякôвъ — бо его же золота нагорода. Сумна доля нашихъ Гуцулôвъ...

— **Въ справѣ увязненя п. Олександра Конисього въ Волочискахъ** помѣстила вчера „Gazeta Nar.“ слѣдуючу допись: „„Ôгъ особы, котра вчера повернула зъ Кіева, довѣдуемося о слѣдуючôй пригодѣ, показуючôй въ сумнôмъ свѣтлѣ нашѣ ôтносины. „Дня 20 липня переѣздивъ я черезъ пограничну комору россійску, Волочиска. Въ однôмъ возѣ зô мною ѣхавъ писатель рускій п. Олександеръ Конискій. Заледви мы вôйшли на комору и ôтдали свои паспорты, заразъ вхопили п. Конискього два жандармы и ôтвели до другои комнаты. Я мавъ торговельнѣ дѣла въ Волочискахъ и они мене задержали до другого дня. Старався я отже вывѣдати ôтъ урядникôвъ коморы о причинѣ тои пригоды, котре всѣхъ проѣздячихъ дуже сильно вразило. Оповѣдали менѣ, що якійсь редакторъ „rossyjskiego“ дневника у Львовѣ прислявъ до Волочискъ и до кіевскои коменды жандармерія доносъ, що Конискій буде везти до Россіи революційнѣ проклямаціи польскѣ та книжки рускѣ, печатанѣ въ Женевѣ, и въ наслѣдокъ того арештовано Конискього. Жандармы арештувавши его, розôбрали до нага, проклямацій не знайшли нѣякихъ, книжки рускѣ забрали, але межи ними здаесь не було анѣ однои женевскои. Конискього въ ночи замкнули до нечистого товарового вагону для худобы (?), поставивши на сторожи двохъ жандармôвъ. Рано, коли его выведено, мавъ выглядати, якъ мученикъ, не подôбный до себе самого. Прикликано до него лѣкаря и по оглядинахъ выслано до Кіева. Жандармерія волочиска, не знайшовши нѣчого цѣкавого, нарѣкае на денунціятора львôвского, а ревидувала дуже строго, навѣть цигара (шкôряній) ломила, глядаючи, чи въ нихъ не буде укрытыхъ проклямацій. Въ Кіевѣ я бувъ въ „дворянскôмъ клубѣ“ а исторію, котрои я бувъ свѣдкомъ, чувъ я тамъ оповѣдану съ обуреньемъ и съ тыми додатками, що денунціяціи були не тôлько ôтъ того редактора зô Львова; дальше, що Конискього, хочь нѣчого при нѣмъ не знайдено, держатъ въ домовôмъ арештѣ пôдъ сторожею; що за кожду (?) денунціяцію згаданому редакторови платятъ 100 рублѣвъ, для того ôнъ выписуе несотворенѣ исторіи. И такъ теперь мае немало клопоту завдавати кіевскôй полиціи денунціяція на професора кіевского университету Антоновича, добре потованого у правительства, о котрôмъ донѣсъ, що разомъ съ львôвскимъ професоромъ Шараневичемъ разъ-на-разъ пересиджуе у гр. Войтѣха Дѣдушицкого, укладаючи спôльну програму порозумѣня съ Поляками.““ — Тôлько пише „Gazeta Nar.“. Додаемо ôтъ себе, що проф. Вол. Антоновичъ дѣйотно пробуваетъ ôтъ пôвтора тыждня у Львовѣ, задержавшись тутъ въ переѣздѣ на чотыри мѣсяцѣ до Италіи для поратованя нарушеного тяжкою працею здоровя. Яко археологъ и историкъ справдѣ, о скôлько намъ звѣстно, найбôльше сходится ôнъ съ историкомъ д-ромъ Шараневичемъ, ѣздивъ съ нимъ оглядати княжескѣ руины въ Звенигородѣ, а передъ кôлькома днями поѣхавъ съ нимъ до Галича, але щобы оба тіи достойнѣ мужѣ науки пересиджували у гр. Войтѣха Дѣдушицкого, котрый у Львовѣ и не живе, и укладали съ нимъ плянъ якоись угоды, — се можна назвати просто неправдою. Не знаемо, але можемо остаточно допустити, що оба професоры могли може и бачитися коли симъ часомъ съ гр. В. Дѣдушицкимъ, яко ц. к. коневерторомъ галицкимъ и предсѣдателемъ зъѣзду аргеологичного, але щобы дръ Шараневичь або Вол. Антоновичь (авторъ печатанои недавно въ „Дѣлѣ“ критики повѣсти „Ogniem i mieczem“) робили съ нимъ якісь угоды политичнои натуры, се ще разъ кажемо, доносчикъ высосавъ-бы просто зъ пальця. Примѣтити тутъ ще мусимо, що дръ Иоидоръ Шараневичь ôтъ якогось часу попавъ въ неласку у редакціи „Нов. Пролома“. Такъ н. пр. въ вчерашнôмъ числѣ ôнъ пише, що „нѣтъ дня, въ которомъ хотя одинъ послѣдователь Лоіоли не посѣтилъ бы книжной лавки, канцеляріи или даже *приватной кватиры сеніора* Ставр. института. Наши люди любоцытныи що до причины тѣхъ посѣщеній и начинаютъ приходити на розличныи домыслы, а нѣкоторыи (?!) даже предполагаютъ, що ученики Лоіоли желали бы принятись также за „реформу“ Ставропигіи, если бы имъ удалось между членами той же найти своего рода Сарницкого, которому, якъ оказуется, съ іезуитами весьма хорошо.“ Чи се все мала-бы бути правда?! Той дръ Шараневичь, що проводивъ недавно депутаціи василіяльскôй у Вѣдни, мавъ-бы статися другимъ Сарницкимъ?! Щось оно въ цѣлôй тôй писаниѣ „Нов. Пролома“ крыеся загадочного! Сеніоръ дръ Шараневичь самъ мôгъ-бы то найлучше поясныти...

— **Де правда?...** „Новый Проломъ“ у вчерашнôмъ числѣ такъ пише по поводу замѣтки въ „Дѣлѣ“ о арештованю п. Конискього въ Волочискахъ: „„Въ вчерашномъ нумерѣ сообщаетъ „Дѣло“, що на границѣ Россіи въ Волочискахъ арестовано украинского писателя п. Олександра Конискього и то будтобы вслѣдствіе доноса напечатанного въ „Новомъ Проломѣ“ (*и въ „Словѣ“ — Ред. „Дѣла“*). Намъ неизвѣстна причына арестованья п. Конискього, но можемъ сказати, *ссылаясь на свидѣтельство нашихъ читателей*, що о пребываніи его во Львовѣ и вообще въ Галичинѣ не упоминалъ „Новый Проломъ“ ни однымъ словомъ. Затѣмъ розминулося „Дѣло“ съ правдою.. и т. д.““ — Погляньмо, чи справдѣ розминулося „Дѣло“ съ правдою? „Слово“ въ ч. 65 зъ **30 л.червня** помѣстило по поводу пещастного „Спаси-Біг“ на стѣнѣ воспиталища звѣстку, що то „Спаси-Біг“ выродилося „въ нахиленной до баламутныхъ мрій головцѣ учительницы панны Ш-ръ, которая еще мякша народовчиха, чѣмъ самъ Драгомановъ“ — и на тôмъ конець. „Новый Проломъ“ же въ ч. 246 зъ **1 л. липня** написавъ: „„Куріозъ „Спаси Біг“ имѣлъ глубшое значеніе, нежели на первый взглядъ казалось бы, именно въ виду присутствія на испытѣ одного „діяча“ изъ Малороссіи, посѣщающого ежегодно (!) нашу Галичину во время испытовъ въ томъ институтѣ. Къ нему должно быть относилось то поздравленіе...““ — а дальше вже въ тôй-же самôй статейцѣ говорится о „вкраіні“ о „закулисовыхъ сдѣлкахъ“, „смѣтью“, „нигилизмѣ“ — и т. д. Доперва по тôмъ ôткрытю „Нов. Пролома“ дня 1 л. липня, „Слово“ въ ч. 66 зъ **2 лат. липня** помѣстило звѣстный доносъ въ статейцѣ „Украинскій гость“, де тôлько ширше розвело (звѣстно, для конкуренціи!) геніяльне ôткрытье „Нового Пролома“ и вже „діяча“ назвало просто Конискимъ и закричало „Polizei, Polizei!“... Мы наводимо числа и днѣ выходу „Нов. Пролома“ и „Слова“ — кождому даемо можнôсть сконстатувати правдивôсть нашихъ цитатôвъ и пересвѣдчитись, чи „Дѣло“ розминулося съ правдою, чи на редакціи „Нов. Пролома“ чомусь теперь уже чуприна горитъ, коли въ живѣ очи выпираеся, що въ „Нов. Проломѣ“ о п. Конискôмъ не було и згадки. Соромъ и годѣ!

— **Куренда противъ о. Ивана Наумовича** выслана вже до урядôвъ деканальныхъ. Сказано въ нѣй, що понеже о. Иванъ Наумовичь въ вызначенôмъ речинци одномѣсячнôмъ не вырѣкся блудôвъ, якѣ исповѣдавъ, и пôсля формуляря надôсланого зъ Риму не зложивъ прилюдного вѣроисповѣданя, то въ мысль рѣшеня св. конгрегаціи митрополичій ординаріятъ оповѣщае, що о. Ив. Наумовичь остае пôдъ клятвою и въ ôтлученю ôтъ церкви за-для своеи наклонности до росколу и непослуху св. ап. престолови. Куренда (ч. 440) датована 5 липня 1885. — О. Наумовичь прибувъ изъ Кіева до Львова и на допись зъ Кіева до „Gazet-ы Nar.“ (ч. 170) помѣстивъ въ „Словѣ“ отповѣдь, де заявляе, що та допись неправдива. Признае, що былъ у митрополита Платона; сербского митрополита Михаила не заставъ дома; у шефа жандармерія не бувъ; о посаду игумена не мôгъ старатися, бо ôнъ чоловѣкъ семейный; на нашого

митрополита Сильвестра въ Кіевѣ не говоривъ, що ôнъ бере ôтъ Полякôвъ грошѣ; вѣсть, будьтобы его хотѣли зробити священикомъ при амбасадѣ у Вѣдни або презесомъ археографичнои комисіи въ Кіевѣ есть байкою, такъ само якъ и то, що ôнъ мавъ-бы подавати правительству справозданя о руху „украинофилôвъ“ галицкихъ; вѣсть о новôй рускôй газетѣ у Вѣдни має мабуть ôтносится до того, що о. Наумовичь свою „Науку“ хоче перенести до Вѣдня. Наконець о. Наумовичь заперечує, будьто-бы ôнъ предложивъ въ Кіевѣ адресу пôдписану Дѣдицкимъ, Площаньскимъ, Марковымъ, Коснѣрскимъ, Лаголою, Ив. Добрянскимъ, Савицкимъ и ще 15 руссофилами львôвскими, котрѝ протестуютъ противъ митрополита за то, що ôнъ переслѣдує о. Наумовича, а де має приходити и такій дословный уступъ: „Крѣпкія духомъ, съ нами Богъ, и мы побѣдимъ своего врага іезуита Сильвестра и полякофиля Пелеша.“

— **Мойсей Монтефіоре**, звѣстный магнатъ-филянтропъ и опѣкунъ жидôвскій, своякъ Ротшильдôвъ, умеръ 28 л. с. м. въ Англіи въ 101 роцѣ житя. Монтефіоре ѣздивъ навѣть до коронованыхъ головъ вставлятися за жидами, коли тіи-жь були де переслѣдованѝ (въ 1846 р. бувъ у царя Николая въ Петербурзѣ), а съ грошевою помочею спѣшивъ всюда, де израильске племя потерпѣло яке нещастье. Тому-жь то у всѣхъ жидôвъ на цѣлôмъ свѣтѣ мавъ велику повагу.

Вѣсти зъ Аепархіи Львôвскои.

Завѣдательство въ Кулачкôвцяхъ, дек. коломыйского, получивъ о. Титъ Войнаровскій, викарій архикатедральный.

Увôльненый ôтъ сотрудництва въ Боркахъ великихъ Данило Зарицкій, а введеный яко прив. сотруд. въ Буцневѣ.

Додатокъ особистый зъ фонда религійного получили оо.: Іоанъ Мойсеовичь, пар. въ Ценевѣ; Илярій Лукасевичь, пар. въ Скоморохахъ; Іоанъ Целевичь, пар. въ Тростянци.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— **„Кобзарь“**, збôрникъ руско-украиньскихъ квартетôвъ, выданый питомцями гр. к. дух. семинаріи у Львовѣ, пôдъ редакцією Вп. п. А. Вахнянина и Вп. о. Бажаньского. Львôвъ, 1885, въ друкарни Пильлера и Спôлки. — Пôдъ такимъ заголовкомъ появився сими днями заповѣдженый спѣванникъ, котрого цѣна теперь зъ 1 зр. въ дорозѣ предилаты пôдвышена на 1 зр. 20 кр. а съ пересылкою почтовою 1 зр. 25 кр. Выданьемъ „Кобзаря“ зробили нашѝ питомцѣ дух. семинаріи неоцѣнену прислугу свому народови. Потреба спѣванника вже давно давалася ôтчувати и не було, хто бы тому зарадивъ; нынѣ, коли стали заводитися вже навѣть и по селахъ хоры, потреба спѣванника сталася ще бôльшою. И ось, зъ того самого мѣсця, де головно и майже выключно плекалася любовь до спѣву и єго наука, появилася и перша книжка, що має рускôй пѣсни надати ширшу и сильнѣйшу струю. Честь и слава за то рускимъ богословамъ! — „Кобзарь“ представляєся дуже гарно. Обôймаючи 7 аркушѣвъ друку, мѣститъ въ собѣ 36 пѣсень съ композиціями Андрейка, Бажаньского, Вахнянина, Вербицкого, Воробкевича, Лавровского, Лисенка, Любовича и Рудковского. Побôчь науки спѣву, выданои недавно о. Киріяномъ, становитъ „Кобзарь“ пôдручникъ великои вартости для нашои спѣволюбивои молодежи; обѣ книжки, можна-бы сказати, доповняются взаимно. Але що бôльше, „Кобзарь“ есть першою книжкою, котра и ширшій свѣтъ славяньскій зможе познакомити съ нашою народною музою. Въ передмовѣ до „Кобзаря“ заповѣдаютъ выдавцѣ и дальше выдавництво музичныхъ творôвъ а зависѣти се буде ôтъ того — кажутъ они — якъ пріймe руска публика першій выпускъ „Кобзаря“. Мы выскажемо певно думку кождого Русина, коли скажемо, що „Кобзарь“ найде якъ найширѣйшій привѣтъ въ найширшихъ кругахъ рускихъ и для того кличемо выдавцямъ: „Щасть Боже до дальшои працѣ на сѣмъ поли!“.

— **„До Ластôвки“, дуетъ на теноръ и баритонъ въ супроводѣ фортепяну.** Слова Володимира Навроцкого, музику уложивъ и товариству „Академичне Братство“ на споминъ присвятивъ Остапъ Нижанковскій. Цѣна 30 кр., съ пересылкою 32 кр.

— **„Письма Антонія Любичь Могильницкого, Львôвъ. 1885“.** Пôдъ такимъ заголовкомъ выйшло въ „Библіотецѣ Зорѣ“ повне выданье творôвъ одного зъ першихъ и найздôбнѣйшихъ нашихъ поетôвъ, стихомъ и прозою. Многозаслуженый редакторъ „Зорѣ“ п. Омелянъ Партыцкій долучивъ до книжки свою критичну замѣтку пôдъ заг. „Литературна дѣяльнôсть Антона Любичь Могильницкого. Книжка обнимає 214 сторôнъ печати въ меншôй VIII-цѣ.

— **„Слова церковныи на всѣ Недѣли въ роцѣ“.** Пôдъ такимъ заголовкомъ постановивъ Впр. о Іоанъ Величко, крылошанинъ львôвскои капитулы митрополичои, выдати проповѣди и оголошує на нихъ теперь пôдписку. Проповѣди тѝ будутъ що до языка и формы зовсѣмъ такѝ самѝ, якъ выданѝ накладомъ Ставропигійского Института въ 1860 р. „Слова церковныи на всѣ праздники въ роцѣ“. Цѣна одного примѣрника не може ще бути декладно означена, однакожь не буде бôльше выносити якъ 2 зр. 20 кр. до 2 зр. 50 кр. Пôдписку будутъ збирати деканы. Коли въ однôмъ доканатѣ зголосится 15 предплатникôвъ, то одинъ примѣрникъ згаданои книжки даєся даромъ для библіотекъ деканальныхъ. Грошей предплатныхъ не пріймаєся, а на случай, коли-бы згаданѝ „Слова церковныи“ не могли друкуватися, то авторъ оголоситъ се въ часописяхъ.

— **„Оповѣданя (украиньскій) Д. Л. Мордовцева“** (Салдатка, Дзвонарь, Скажи мѣсяченьку и Изъ устъ младенцѣвъ) выйшли сего року въ Петербурзѣ и знаходятся на складѣ въ книжнôмъ магазинѣ „Новаго Времени“. Цѣна примѣрника 80 копѣекъ.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Всч. И. Ал. въ Баб. Книжку *Порадникъ и пр.* мы сегодня выслали.

Черезъ редакцію „Дѣла“ прислали:

— **Для тов. „Просвѣта“** П. Т. Ол. Коніськіи зъ Кіева 2 зр.; о. Стеф. Комариньскій зъ Небылова 1·32 зр.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручає 1315 57—?

Порошокъ дамскій парискій по 50 кр., **Lohse'a** по 80 кр., **Ravissante'a** по 60 кр. и **власного выробу** по 40 кр.

Глядится учителя домового

для 3 дѣтей, всѣ зъ 4 клясы шкôлъ народныхъ. Пожаданый бувъ-бы укôнченый семинаристъ. О близшій условія просятъ ôтнестися пôдъ адресою: О. А. Танчаковскій, парохъ въ Дунаєвѣ; почта тамъ-же.

Смолова тектура дахова

(Stein-Dachpappe)

въ плытахъ и звояхъ якъ такожь и цваxи до нихъ, готову масу терову до помазуваня дахôвъ, теръ зъ вугля камѣнного и деревяный, смолу асфальтову, щѣтки до помазуваня поручає въ найлѣпшихъ родахъ и по цѣнахъ найприступнѣйшихъ

ГИБНЕРЪ и ГАНКЕ

у Львовѣ.

Техникъ хемикъ

рускои народности

мôгъ-бы одержати посаду въ фабрицѣ хемичныхъ матеріялôвъ въ Кіевѣ.

Охочій мôгъ бы дôстати на рôкъ або два запомогу, щобы поѣхавъ до Вѣдня и тамъ вывчився хеміи, а опôсля що найменше черезъ три роки працювавъ въ дотычнôй фабрицѣ въ Кіевѣ.

Близшѝ вѣсти удѣлитъ редакторъ „Дѣла“. 3—3

Пѣвець церковный

испытованый 15 липня 1885 изъ спѣву и уставу церковного, молодый, жонатый а бездѣтный, глядитъ мѣсця. Адреса єго: Петро Норичка, почта Сколье. (1—3)

Пôдписаный завѣдомляє П. Т. Публику, що ôтбувши довшу практику на дентистичнôй клиницѣ при университетѣ въ **Галье** пôдъ проводомъ проф. дра Голльендера, поселився въ **Черновцяхъ** и выконує всѣ въ объемъ дентистики входячѝ дѣланя пôсля найновѣйшихъ засадъ науки.

Ординує ôтъ год. 8—12 передъ и 2—6 по полудни.

1369 21—? **ПЕТРО КАДАЙСКИЙ**

въ Черновцяхъ ул. Руска ч. 9.

Старшій мельникъ,

котрый бувъ занятый въ млынахъ вальцевыхъ найновѣйшои конструкціи якъ такожь и при чесκихъ и въ своимъ званю єсть всесторонно образованый, пошукує у властителѣвъ млынôвъ въ Галичинѣ або въ Россіи посады. Знає языкъ чеcкій и нѣмецкій и потрафитъ вести цѣлу манипуляцію мельницку. Ласкавѝ зголошеня пріймає пôдъ адресою: І. Г. Администрація „Дѣла“.

Огнетревалѝ и безпечнѝ ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблѐнѝ съ американьскими замками и паскилёвыми засувками продаю дуже дешево

СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,

1390 17—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**

(Просится о кореспонденцію въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

Масу до гашеня огнѣвъ

зъ ц. к. выключно привил.

фабрики масы до гашеня огнѣвъ

Іосифа Бауера у Вѣдни

поручаютъ

Гибнеръ и Ганке у Львовѣ.

Цѣс. кор. уприв.

ГАЛИЦКІЙ АКЦІЙНЫЙ БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

выдає **во Львовѣ** и черезъ филіи

въ Краковѣ, Черновцяхъ и Терноополи

АСИГНАТЫ КАСОВѝ

4 процентовѝ платнѝ въ 30 днѣвъ по выповѣдженю.

4½ „ „ „ 60 „ „ „

Львôвъ, 7 сѣчня 1884.

ДИРЕКЦІЯ.

(Передрукъ не платится.) (1348 34—?)

Накладомъ Редакціи „Дѣла“ выйшли доси:

1. **Въ оборонѣ чести** зъ нѣмецкого *Г. Раймунда*, 3 томы въ 1 книжцѣ. Цѣна 2 зр. 50 кр. (съ пересыл. 2·70)
2. **Дымъ**, зъ россійского *И. Тургенева*. Цѣна 1·50 зр. (съ перес. 1·70)
3. **Стефанъ Лаврентій**, зъ англійского *Едвардса*. 2 томы въ 1 книжцѣ. Цѣна 2 зр. 70 кр. (съ пересыл. 2·90)
4. **Любовь Убогого Молодця**, зъ французского *Октава Фейлета*. Цѣна 1 зр. 20 кр. (съ пересыл. 1·30)
5. **Новорочнѝ Дзвоны**, зъ англійского *К. Дикенса*. Цѣна 60 кр. (съ пер. 70 кр.)
6. **Грошѣ а праця**, зъ шведского *Дядька Адама*. 3 томы въ одноѝ книжцѣ. Цѣна 3 зр. 20 кр. (съ пер. 3·40)
7. **Мѣщаньске племя**, зъ нѣмецкого *Г. Раймунда*. Цѣна 1 зр. 20 кр. (съ пересылкою 1·35)
8. **Зъ великого свѣта**, зъ французского *Октава Фейлета*. Цѣна 80 кр. (съ перес. 90)
9. **Фромонтъ молодшій и Рislеръ старшій**, зъ французского *Додета*. 2 томы въ 1 книжцѣ. Цѣна 1 зр. 80 кр. (съ перес. 2 зр.)
10. **Золотый Чоловѣкъ**, зъ угорского *М. Іокая*. Цѣна 1 зр. 80 кр. (съ пересылкою 2 зр.)
11. **Два мѣста**, зъ англійского *К. Дикенса*. Цѣна 2 зр. (съ пересыл. 2·20)
12. **Мертвѝ душѣ**, зъ россійского *М. Гоголя* (съ портретомъ автора). Цѣна 1·80 (съ перес. 2 зр.)

Хто купує найменше за 10 зр., дôстає 20% рабату.

Кромѣ того можна черезъ Администрацію „Дѣла“ дôстати:

Безталанне Сватанье, образъ зъ галицкого житя, написавъ Василь Барвѣнокъ (В. Барвѣньскій). Цѣна 80 кр. (съ перес. 90 кр.) Весь дохôдъ призначеный на фондъ стипендійный имени Володимира Барвѣньского.

Скошеный Цвѣтъ, повѣсть Володимира Барвѣньского. Цѣна 1 зр. (съ пересыл. 1·20) Цѣлый дохôдъ призначеный на памятникъ Володимира Барвѣньского.

Кобзарь Т. Шевченка ч. I, оправленый въ полотно и съ вызолоченымъ заголовкомъ, съ портретомъ и короткою житьеписею поета. Цѣна 40 кр. (съ перес. 45 кр.)

Украиньскій Гетьманы Выговскій и Юрій Хмельницкій, Ив. Левицкого (Нечуя). Цѣна 20 кр. (съ пересыл. 25 кр.)

Переводы Ос. Шухевича. Цѣна 80 кр. (съ перес. 90 кр.

Всѣ повыснѝ книжки суть найотвѣтнѣйшѝ на подарунки.

5 килевѝ

БОЧÔВКИ ВИНА

поручає

ТОРГОВЛЯ ГЕГЕЛЯЙСКО-ТОКАЙСКИХЪ ВИНЪ

К. Ф. ПОПОВИЧА

1257 (37—52) ВЪ ТЕРНОПОЛИ

1	бочôвка	Гегеляйского столового .	2 зр. 10 кр
1	„	Гегеляйского столового лучшои якости	2 зр. 30 кр. и 2 „ 50 „
1	„	Гегел. стол. ароматичного	2·70 и 3 зр.
1	„	Самородного вытравного .	4 зр. 30 кр.
1	„	Ермелеки-Бакаторъ стол.	2 „ — „
Червонѝ вина: 1 бочôвка Viszontai			2 „ 50 „
1 бочôвка Viszontai старе . .			3 „ — „

Повысше наведенѝ цѣны розумѣются вразъ съ бочôвкою окованою желѣзными обручами и оплаченымъ портомъ почтовымъ, такъ що благосклонный ôтбиратель жадныхъ бôльше коштôвъ не поноситъ. Куцуючи вина особисто тôлько у продуцентôвъ ручитъ за здоровѝ добрѝ, натуральнѝ и лучшѝ вина якъ зъ Вершецъ, и проситъ о ласкавѝ замовленя.

РАМЫ (вразъ зô скломъ)

чорнѝ, золотѝ, золотѝ и чорнѝ, дубовѝ и пр., и пр.

до портрету Ихъ ВПреосвященьства

Дра Сильвестра Сембратовича,

Митрополита Галицкого и пр.

такожь Ихъ Преосвященьства

Дра Юліяна Пелеша

епископа Станиславьвского и пр.

(*выданя п. Володислава Чеховича*)

выконує солидно по цѣнѣ 2 зр. 50 кр. и высше

Торговля „БОДЕКЪ“

у Львовѣ, ч. 3 улиця Орменьски.

При ôтбираню бôльшои скôлькости рамъ удѣляємо рабатъ и призволяємо на оплату въ ратахъ, а при ôтбираню поодинокихъ рамъ лише тогды можемо призволювати на ратальнѝ оплаты, єсли рамы стоятъ найменше 4 зр. а. в.

Найдешевше руске литературне выдавництво „Руско-украиньска Библіотека Евгенія Олесницкого“, выходитъ у Львовѣ почавши ôтъ 1-го грудня р. 1884.

Доси выйшло 10 выпускôвъ, обнимаючихъ слѣдуючій литературный матеріялъ:

1. **Запорожцѣ**, оповѣданье Ивана Нечуя-Левицкого . . 10 кр.
2. **Сонній мары молодого пытомця**, оповѣданье В. Барвѣньского 10 кр.
3—4. **Оповѣданя Олекси Стороженка** (Серія перша) первѣстно 20 кр., по выпущеню сконфискованыхъ частей . . . . 10 кр.
5. **Prima Vera**, поезіи Юліи Шнайдеръ . . . . 10 кр.
6. **Оповѣданя Д. Мордовцева** 10 кр.
7—10. **Юрій Горовенко**, повѣсть Красюченка . . . 40 кр.

Предплачувати можна на бôльше число выпускôвъ наразъ, пересылаючи ôтповѣдну квоту (1 або 2 зр.) на руки выдавця (ул. Словацкого ч. 6). Замовляти можна такожь поодинокѝ выпуски, додаючи за поодинокій выпускъ 2 кр., а за подвôйный 5 кр. на оплату порта.

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 80. Львôвъ, Субота 20 липня (1 серпня) 1885. **Рôчникъ VI.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця
Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье
Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.
Реклямаціи неопечатаній вôльній ôтъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. **У Вѣдни** Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. **Въ Франкфуртѣ** M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. **Въ Парижи** Agence Havas. **Въ Россіи** Редакція „Кіевскои Старины“ въ Кіевѣ, почтовй уряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи:* *для Россіи:*
на цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодинокє число коштує 12 кр. а. в.

☞ **Просимо нашихъ Вп. Предплатниковъ о скоре надсыланье предплаты и выровнанье залеглостей.**

Наше положенье.

IV.

(Дальше.)

Въ 1863 р. явився до того въ нашôмъ краю одинъ духовникъ, досыть загадочный. Обложеный докторскими дипломами, бувалый въ свѣтѣ, въ повстаню польскôмъ, въ еміграціи въ Парижи, въ орденѣ Змартвыхвстанцѣвъ, обзнакомленый будьто съ ходомъ всеи дипломатіи европейскои (одинокій Русинъ, що при польскôй еміграціи гостивъ на сальонахъ Наполеона III.), бувъ ôнъ для рускихъ Галичанъ питівю дельфійскою. Для „украинофилôвъ“ привѣзъ ôнъ въ гостинци переложенй собою „Думы Залеского“ на рускій языкъ, а для „обрядовцѣвъ“ хорошу довгу бороду, хочь самъ бувъ уніятомъ. Духовникъ сей переѣхавъ всю Галичину и рознѣсъ по нѣй слѣдующу тезу: „Насъ Славянъ взѣдятъ Нѣмцѣ, коли не получимося въ одно. Пангерманизмъ виситъ въ воздусѣ, а противъ него треба намъ панславизму“. Тезою сею скрѣпилась дуже теорія Зубрицкого, ви нагадувано дуже часто, щобы поставити доказъ, що въ XIX. столѣтю творити нову „малоруску“ литературу есть не лишь „неблагоразумно“, але навѣть дуже „неблагополитично“ въ виду пангерманьскои мары. Для осмѣшеня „украиньскихъ мрій“ поставлено навѣть небавомъ гумористичный листокъ и ôтдано редакцію его сумнои памяти Вол. Стобельскому, потонувшому опôсля въ пучинѣ „Szczutk-овъ“ та „Dziennik-дъ“... Смѣхомъ сподѣвалися „объединителѣ“ (доси ще литературнй) убити найскорше народного духа. А тымчасомъ у Вѣдни працювавъ въ амбасадѣ россійскôй другій, ще проворнѣйшій духовникъ и при историчнôмъ „чайку“ пересвѣдчавъ рôвно-жь семинаристôвъ рускихъ въ Schönlaterngasse, що „украинизмъ“ есть утопією. Не помогла „украинофиламъ“ галицкимъ противъ сихъ напастей и „Мета“ Ксенофонта Климковича и „Нива“ Костя Горбаля и „Русалка“ Вол. Шашкевича. Духовеньство руске цуралося „украиньскихъ“ часописей и ихъ великои екстремности въ пурификаціи языка рускаго въ всякихъ слѣдôвъ старословѣнщины и великоруского языка. На додатокъ всего удалось навѣть агентови амбасады россійскои у Вѣдни пôрвати съ собою Ксен. Климковича до Вѣдня и засадити его за редагованье панславистичнои „Зарѣ“. Таборъ „украинофилôвъ“ а reste „народовцѣвъ“ бувъ тымъ шахомъ такъ якъ розбитый.

Тымчасомъ министерство Шмерлинга не сповняло Русинамъ въ загалѣ тыхъ обѣцянокъ, якими ихъ въ початку конституційнои еры до себе и для своихъ цѣлей приманило. „Die frommen Wünsche der biederen Ruthenen“ кидано заедно до коша, а 1865 рôкъ принѣсъ съ собою ту несподѣванку, що сферы правительственй, за министерства Белькредого, звернулися съ повнымъ довѣрьемъ до Полякôвъ. Въ слѣдъ за тымъ ставъ гр. Агеноръ Голуховскій въ-друге намѣстникомъ Галичины, и то на условіяхъ ширшои власти, котру небавомъ потому почули урядники-„культуртрегеры“. Ёму то и поручено упорядкувати руску справу въ Галичинѣ и ôтъ сего часу датуеся „Русь“, органъ псевдо-рускій, редагованый розбитками редакціи „Вечерниць“ за 22.000 зр. въ фондôвъ диспозиційныхъ. Голуховскій предложивъ проектъ залагоды рускои справы въ Галичинѣ шляхтѣ польскôй, але она ôткинула его рѣшучо, не довѣряючи митрополитови Литвиновичеви (ôтъ 1861 р.) и узнаючи въ бôльшôй части справу руску идентичною съ „московскою“. Гр. Голуховскій мавъ теперь вôльну руку порядкувати справу руску въ дорозѣ административнôй. Передъ собою мавъ ôнъ два сторонництва рускй: „украиньске“ и сторонництво „Слова“, котре въ очахъ его було чистою агентурою россійскою, тымъ бôльше, що деякй „обрядовцѣ“ перейшли вже пôдъ той часъ въ Холмщину въ службу кн. Черкасского, а „вербециркомъ“ для нихъ була редакція „Слова“ и професоръ рускои литературы на университетѣ львôвскôмъ. „Украиньске“ сторонництво задумавъ гр. Голуховскій вробити лояльнымъ для Австріи и толерантнымъ для Полякôвъ посредствомъ „Руси“, а противъ „обрядовцѣвъ“ и „словистôвъ“ звернувъ ôнъ всю свою автократичну енергію, котрои результаты всѣмъ вѣдомй. Ôнъ розбивъ таборъ „словистôвъ“: одныхъ кинувъ на Мазурщину, другихъ стеоризувавъ, а третй уступилися ему самй, емигруючи досыть численно въ Россію. До такои роботы мавъ ôнъ потому ще вôльнѣйшй руки, коли нашй политики, вдетерминованй политичными неудачами ôтъ 1861 до 1866 року, въ сѣмъ послѣднôмъ роцѣ, пôдчасъ неприсутности шефа-редактора „Слова“, рукою Лисикевича, сестрѣнця пок. Іосифа Левицкого, написали чорно на бѣлôмъ, що Русь Галицка то „одинъ народъ съ Великоросссіею“. До того заявленя додано ще: „хто не нашои думки, — той Лях!“ Зараз потому поѣхавъ Яковъ Головацкій (въ 1867 р.) на възѣздъ Славянъ въ Москву...

Коли-жь такимъ способомъ теорія Дениса Зубрицкого въ 1866 р. набрала вже плоти и кости и при тôмъ въ Русинôвъ вробила сторонництво анти-державне („галицку Венетію“), а ôтъ сеи теоріи тогдѣшный провôдникъ галицко-рускои политики, пок. Куземскій, мимо представленъ пок. Юліяна Лавровского и крыл. Павликова, не хотѣвъ офиціяльно ôтказатися (збуваючи тымъ, що ôнъ за слова высказанй приватными людьми не ôтповѣдае), то и не дивота, що „въ горѣ“ узнано Русинôвъ нелояльными (verraetherisch), що гр. Байстъ депутацію руску ôтправивъ ляконичнымъ словомъ: „Umkehren, meine Herrn, umkehren, wenn ihnen das Wohl ihrer Nation wirklich am Herzen liegt“, и що потому правительство центральне правилось засадою: „In wie fern die Ruthenen als eine Nation in Galizien zu bestehen haben, wird dem galizischen Landtag anheimgestellt“. Въ слѣдъ за симъ впроваджено польскій языкъ въ администрації Галичины, сотворено краєву Раду шкôльну, а въ соймѣ выдано уставу о польскôмъ языцѣ выкладовôмъ у всѣхъ школахъ. На якійсь часъ вправдѣ удалося ще потому митрополитови Спиридіонови удобрити высшй сферы у Вѣдни и ему поручено навѣть взяти провôдъ въ рускôй справѣ, але смерть его спинила загадану роботу и положенье Русинôвъ, спроваджене смѣлымъ выголошеньемъ теоріи Зубрицкого, не поправилось въ нѣчѣмъ, тымъ менше, що Россія не йшла на розказъ своихъ „болтунôвъ панрускихъ“ вызволяти „въ ярма польского“ галицку Венетію..

Чи безвзглядность гр. Голуховского супротивъ сторонництва „Слова“ була тогдѣ на мѣсци и чи ôнъ съ тымъ сторонництвомъ безъ потребы и причины не скумулювавъ сторонництво „Рутенôвъ“, — се исторія осудитъ. По нашôй думцѣ було тогды непотрѣбно робити „политичныхъ мученикôвъ“, а „Рутенôвъ“, не зсолидаризованыхъ съ Лисикевичемъ (котрый рôвно-жь пôйшовъ до Россіи), годилось таки пощадити самои справедливости ради.

Въ 1867 роцѣ пропала „Русь“ Голуховского, котра, мимоходомъ сказавши, була досыть „niesforna“ и остаточно выступила за политичнымъ подѣломъ Галичины. На тôмъ поли не вѣнчалися намѣреня графа пожеланымъ результатомъ, а вкôнци доживъ его органъ навѣть того сорому, що судъ за статю политичну засудивъ редактора его на вязницю. Впрочѣмъ сторонництво „украиньске“ выступило въ 1867 р. съ явнымъ протестомъ противъ того, що сей субсидіованый органъ пôдшивався пôдъ его програму національну, и причинилося головно до его упадку.

Въ тôмъ-же 1867 р. вже бачимо такъ званыхъ „украинцѣвъ“, згромадженыхъ на ново коло литературнои часописи „Правда“ съ ясною програмою: развивати руску письменность выключно лишь на основахъ чисто народныхъ. До политичнои роботы „украинцѣ“ ще не берутся а лишаютъ ви тымъ, що въ 1866 р. наварили пива. У Вѣдни засновуесь вже въ 1866 р. „Сѣчь“, а противъ неи выводитъ Равскій при помочи Ливчака „Основу“. Въ 1868 р. громадятся вже народовцѣ въ „Просвѣтѣ“ и перший звертаютъ око на уморальненье и просвѣту темныхъ верствъ селяньскихъ и мало-мѣщаньскихъ. Починаеся робота въ долу безъ коня высокои политики. Дѣло се ведутъ проф. Анатоль Вахнянинъ, Корнило Сушкевичь, Партицкій, Романчукъ, Борковскій, Коссакъ и другй не безъ частыхъ и оскорбляючихъ честь инкриминацій и инсинуацій изъ стороны „Слова“, котрому всяка позитивна робота для рускости була заедно солею въ оцѣ. До „Правды“ пôдъ редакцією пок. Лонгина Лукашевича (1867 р.), пок. Ивана Микиты (1868 р.) и Ан. Вахнянина (1869 и 1870 рр.) горнеся и Украина съ своими писателями. Поляки, а именно демократичне ихъ сторонництво пôдъ проводомъ Смольки и партія краковска (не станчикôвска), дивлятся въ-разу на ту роботу досыть толерантнымъ окомъ, въ надѣи, що сторонництво „украиньске“, наколи-бъ взяло участь въ конституційнôмъ житю, пôддержитъ ихъ революцію въ 1868 року. Въ 1870 р. стае вже на чолѣ

Давнй попы и дяки на Украинѣ.

(Дальше.)

Самъ батько мôй нѣколи нѣчого не змѣнивъ до кôнця службы своеи въ парохіи (1853 р.), анѣ въ церковныхъ порядкахъ, анѣ въ ôтносинахъ до своихъ парохіянъ: все у него йшло по стародавному. Добре, що деканъ бувъ все одинъ, самъ перенятый стариною, а що парохія стояла на сторонѣ ôтъ великои дороги, то анѣ одинъ архіерей не ôтвѣдавъ еи при батьку моёмъ.

Церковь парохіяльна була невеличка, деревяна, изъ звѣстными тогдѣ по всѣй Украинѣ трома копулами. Зъ уніятскихъ „визитъ“, захованыхъ въ церкви, видно було, що она побудована въ половинѣ минувшого вѣку коштомъ и заходомъ парохіянъ. Незвѣстно, чи православіе чи унія спонукали невеликій тогдѣ поселокъ побудувати церковь. Въ визитахъ говорится, що першимъ священикомъ въ тôй парохіи бувъ уніятъ. Але по перше, иконостасъ въ церкви, збудованый на самôмъ початку, бувъ того стилю, якій появився ще въ XVII вѣцѣ яко протестъ противъ католицизму, що не признававъ иконостаса, и противъ уніи, що врѣзала ихъ до mipiшш, т. е бувъ высокій, на три поверхи, що цѣлкомъ закрывавъ всю престольну часть, — якъ теперѣшный иконостасъ въ кіево-печерскôй Лаврѣ збудованый на початку XVII вѣку. По друге, 1792 р., т. е. за несповна 40 лѣтъ истнованя церкви, коли немало ще було живыхъ свѣдкôвъ будовы еи, парохіяне рѣшучо усунули уніятского священика и просили назначити имъ православного. По всѣй имовѣрности, якъ то було по всему краю, ледви побудована була церковь, ажь уніяты захопили еи въ свои руки, або-жь першій заразъ священикъ присилуваный бувъ приняти унію, тымъ бôльше, що въ визитахъ говорится про него и про сына и наступника его, якъ о такихъ, що рѣшучо не дбали о навчаню народу догматôвъ католицкои церкви. При батьку моёмъ зъ уніи лишився тôлько такъ называный всѣми *цимборг*— шафка пôдъ запрестольною иконою Божои Матери. Въ такихъ шафкахъ, що все були въ католицкихъ костелахъ за престоломъ пôдъ образомъ, ховалися т. зв. монстранціи, въ котрыхъ пôдъ окломъ выставлялося на поклôнъ вѣруючимъ Тѣло Христово въ формѣ освяченого оплатка. При батькови моёмъ та шафка була на дрôбнй рѣчи, якъ: ладанъ, огарки и т. п. Церковь була не „крестообразна“, а подовгувата (корабль). За дитиньства мого то була загальна форма всѣхъ сѣльскихъ церквей на полудни Россіи. Потому стали прибудовувати для розширеня церквей по бокахъ крыла, ôтъ чого церковь дôставала въ серединѣ форму хреста, а не корабля. Надъ крылами будували копулы — и церковь робилася пятиголовою. Молодй священики-„богословы“, що выносили зъ тогдѣшныхъ семинарій дикй погляды на памятники православія и рускои народности въ полуденнôй Россіи, що бачили у всѣмъ оригинальнôмъ остатки уніи и польщины, твердили, що три копулы на церкви походятъ ôтъ католицизму и означаютъ идею старшенства папы надъ церквою и державою. Декотрй твердили, що и пять копулъ такожь выражаютъ католицку мысль, именно о старшенствѣ папы надъ чотырма восточными патріярхами. Пôсля того, якъ епархіяльна консисторія стала выдавати пляны на будову новыхъ церквей съ одною копулою съ звôнницею надъ приспѣнкомъ, — що заведено було очевидячки для економіи, — стали твердити, що православно-руска форма церкви — однокопульна. Що до трехкопульнои формы, котру найбôльше пôдозрѣвано о католицизмъ, то стародавность и оригинальность еи на Украинѣ несомнѣнна. Анѣ въ границяхъ Польщѣ, анѣ въ католицкôй Европѣ не було звычаю розмѣщувати вежѣ повздовжь храму: коли католицкій храмъ трехкопульный, то все двѣ меншй копулы розмѣщуются по углахъ на фронтѣ, а трета, велика, надъ престоломъ. Скорше всего три копулы въ рядъ повздовжь церкви ôтповѣдаютъ внутрѣшному розкладови еи, именно: престолъ (мала вежа), середина церкви, мѣсце вѣрныхъ, найбôльша часть церкви (велика вежа), и нарештѣ притворъ, мѣсце оглашенныхъ, на Украинѣ „бабинець“ (мала вежа), и черезъ то они выходятъ натурально тамъ, де церкви будувалися въ видѣ корабля (въ першй вѣки христіяньства), а не хреста (на Заходѣ) або базилики (переважно въ Римѣ).

Оригинально ôтносився батько мôй до церковныхъ прикрасъ. Ôнъ не любивъ ихъ у внутрѣ церкви. Тутъ ôнъ майже нѣчого не додававъ до того, що заставъ. Стѣны були въ натуральнôмъ видѣ сокирою отесаного дуба, не мальованй, почорнѣлй. Въ вежи бувъ якійсь малюнокъ, зробленый водными красками, цѣлкомъ майже стертый; батько нѣ за що не хотѣвъ обновляти его. Образы були все давнй, безъ всякихъ прикрасъ. Батько нѣколи не мôгъ зрозумѣти, по що образови золото, прикрасы; ôнъ бувъ переконаный, що прикрасы до образôвъ „выдумали Ляхи“, котрй „съ Богомъ хочутъ бути за панѣбрата“. „Икона, — говоривъ ôнъ, — не дѣвчина, що въ кораляхъ и квѣткахъ всякому подобается“. Ризы у батька були все дуже простй, престолъ незмѣнно укрытый бувъ простою великою хусткою, яку носили въ той часъ на плечахъ сѣльскй богачки. Коли нарештѣ батько мôй дôставъ „набедренникъ“ яко нагороду за 23 лѣтну службу въ станѣ духовнôмъ, въ тôмъ числѣ за 10 лѣтну службу въ обовязку окружного духовника, ôнъ нѣколи не вдягавъ его, такъ и бувъ пôдчасъ ôтправы съ довгою хусткою коло пояса, замѣсть набедренника. За то батько дуже любивъ украшати церковь зънадвору. Що року лѣтомъ щось роблено коло церкви: то красилися вежѣ, то оббивалися дошками стѣны, то пôднимали всю церковь и пôдмуровували еи або поправляли фундаментъ, то будувався новый парканъ, нова дво-поверхова звôниця, и т. д. Лѣпшого пропочинку ôтъ полевыхъ робôтъ ôнъ не знавъ, якъ сонъ коло церкви, въ тѣни, або розмова съ робôтниками, особливо коли робôтниками були захожй *кацапы*, котрыхъ батько дуже шанувавъ за „повагу“ и стельмахске искуство. Ще въ першй роки пôсля приходу на па-

„Просвѣты“ вице-маршалокъ сойму краєвого, пок. Юліянъ Лавровскій, спонукавшій въ р. 1869 трійцять своихъ соймовыхъ товаришѣвъ до внесеня на „управильненье взаимныхъ ôтношень межи Русинами и Поляками въ дорозѣ уставнôй“. Партія „украиньска“, набирае черезъ то поволи значеня политичного въ цѣлôмъ краю. Члены ви, Лавровскій, Ильницкій, Сушкевичь, Вахнянинъ и Шараневичь, засѣдаютъ поручь Павликова и Петрушевича въ такъ званôй „угодовôй анкетѣ“, зложенôй Выдѣломъ краєвымъ въ цѣли скодификованя внесеня до рускихъ послôвъ и домагаются тамъ-же повного рôвноуправненя свого народу. Рôвночасно входятъ Ильницкій, Вахнянинъ, Романчукъ и Партыцкій въ комисію шкôльну для укладаня учебникôвъ рускихъ и вносятъ тамъ першу позитивну роботу. „Бесѣда Руска“ переходитъ въ руки „украинцѣвъ“ а съ нею и „театръ народный“.

Все то однакожь не могло бути до смаку сторонництву „Слова“, котре — треба примѣтити — змякло дуже въ своѣй теоріи о національнôй єдности Русинôвъ и Великороссôвъ и хочь ви формально не ôткликало, то бодай бôльше вже не пôдносило съ остентацією. Редакторъ „Слова“ спыхавъ заєдно всю вину на авантурничôсть Лисикевича и самъ уходивъ за представителя лишь рутеньского сторонництва, репрезентованого св. Юромъ. Въ 1870 р. здавъ ôнъ навѣть редакцію на свого давнѣйшого сотрудника, Венедикта Площаньского.

(*Дальше буде.*)

Поѣздки проф. Вол. Антоновича на руины Галича и Звенигорода.

Вп. професоръ кіевского университету ôтбувъ, якъ мы вже згадували, двѣ поѣздки съ дромъ Исидоромъ Шараневичемъ до Звенигорода коро Бôбрки и до Галича, щобы приглянутись руинамъ старины и высказати свôй судъ о нихъ. Звѣстно, що проф. Антоновичь мае славу знаменитого археолога, теоретика и практика, розкопувавъ и розолѣджувавъ могилы, фундаменты будынкôвъ и валы городôвъ окрôзь по Украинѣ. Тожь на судъ єго можна вповнѣ полагати.

Проф. Антоновичь оглянувъ съ дромъ Ис. Шараневичемъ и о. Лаврецкимъ близшй руины княжого Галича (за-для непогоды руинъ коло Крылоса не можна було оглянути) и прійшовъ до того несомнѣнного пересвѣдченя, що ôткопанй фундаменты належатъ до часôвъ княжихъ, будынки мали стиль чисто византійскій. Найцѣкавѣйшою для проф. Антоновича була коллекція выкопаныхъ рѣчей, зложена теперь у о. Лаврецкого въ Залуквѣ. Нема сумнѣву — каже Вп. професоръ — що двѣ третй тыхъ знаходокъ походятъ зъ часôвъ княжои епохи. Найхарактеристичнѣйшй зъ тыхъ знаходокъ суть: 1) фрагменты *склянныхъ брансолетокъ* и 2) *зъ червоного каменя кружки до веретенъ*. Ужитокъ скляныхъ брансолетъ и такихъ кружкôвъ до веретенъ кôнчится съ XIII столѣтьемъ, пôзнѣйше ихъ нема. Слѣдитель старины знайшовъ ихъ слѣды тôлько въ руинахъ городôвъ рускихъ князѣвъ: въ Кіевѣ, Черниговѣ, Переяславѣ, Выжгородѣ, Бѣлгородѣ, Овручу и Триполю. 3) *Складнй*, с. е. хрестики вылитй зъ бронзы, зложенй зъ двохъ окремыхъ половинъ, котрй якъ счепити съ собою гачками, зробится хрестикъ въ серединѣ порожный; въ тую порожню вкладано реликвіи. 4) *Привѣски* до ковткôвъ и намиста (ожереля); форма тыхъ привѣсокъ знаходится тôлько въ княжôй епосѣ: въ виду пôвмѣсяця и орнаментованого пôвъ-цилиндра. 5) Формочка зъ паленои глины (en terre cuite) для ôтливаня зъ бронзу рѣчей, — тутъ спеціяльно есть мѣсце на ôтлитье трехъ хрестикôвъ и двохъ привѣсокъ. Проф. Антоновичь спробовавъ вылити тіи рѣчи зъ олова и все выходило якъ найкраще. 6) *Зъ монолита* (одного каменя) *домовина*, выкопана въ руинахъ Спаскои церкви, есть того самого типу, що домовина Ярослава въ Софійскôй церкви въ Кіевѣ.

Въ Звенигородѣ рôвножь починили нашй Вп. професоры важнй спостереженя. Вшли они на слѣдъ руины старинои церкви и окопôвъ замку. Що до церкви, то: 1) въ шопѣ селянки Марины Паливоды выкопано въ глубинѣ $^2/_3$ метра показный монолитъ (одностайный камѣнь), ваги до 15 сотнарôвъ, съ слѣдами мулярскои руки. По думцѣ проф. Антоновича буде то часть одвѣрка храму. Въ суоѣднôмъ огородѣ выкопано кôлька штукъ тесаныхъ камѣнѣвъ, а пôдъ ними останки костей и черепôвъ людскихъ. На близькôмъ огородѣ, теперь засадженôмъ кукурудзою, можна надѣятись знайти фундаменты, бо передъ кôлькома роками люде выкопали тамъ гарнй каменѣ и побудували зъ нихъ собѣ пивницѣ. Паливода мае крôмъ того на подвôрю хôдникъ, выложеный полироваными 4-гранными цеглами, такими самыми, якй знаходятъ богато въ руинахъ Галича.

Що до валôвъ замку, то проф. Антоновичь осудивъ, що они походятъ не зъ давнѣйшого часу, якъ зъ XVII столѣтя, бо побудованй въ стилю Vauban-a, котрый почавъ уживатись доперва въ XVII ст. Звенигородъ при кôнци XVII столѣтя належавъ до Сѣнявскихъ, — здаєсь отже Сѣнявскй въ той часъ переробили давнй якйсь будовы на укрѣпленя пôсля новои системы. А що на тôмъ мѣсци були якйсь давнѣйшй будовы, о тôмъ свѣдчатъ кусники кафель, помосту, очевидячки зъ давнѣйшихъ часôвъ. Въ нынѣшныхъ валахъ на захôдъ и полудень доховались добре двѣ пивницѣ, а обѣ они пôсля осуду проф. Антоновича належатъ до XVII столѣтя.

ДОПИСИ.

Зъ пôдъ Манастырискъ.

(*Духъ народно-рускій будится и въ нашихъ сторонахъ*) — видко великій поступъ. Въ самыхъ Манастырискахъ молодый енергичный парохъ о. Захарія Пôдляшецкій працюе ревно и не безъуспѣшно. Мѣщаньство горнеся до свого рôдного, засновуеся тамъ читальня и закладаеся торговля, а на помѣщенье ихъ вже и дôмъ закуплено. Церковь мѣска, котрои муры розпочатй ще передъ 50 лѣтами, мае поволи кôнчитися, а тымчасомъ при помочи гр. Молодецкого побудовано єго року побôчь нескôнченои церкви каплицю (Nothkapelle) и богослуженье ôтправляеся вже не въ латиньскôмъ костелѣ, якъ довгій часъ було доси. Вступишь до церкви — душа радуеся, спѣвъ хоральный зъ нотъ, мѣщаньство горнеся. Кромѣ каплицѣ будуеся сего року и дôмъ приходскій въ Манастырискахъ при щедрôй помочи гр. Молодецкого, бо доси парохъ мусѣвъ мешкати въ прилученыхъ Фôльваркахъ. Честь за се о. пароху, гр. Молодецкому и славетному мѣщаньству! — Дальше, въ Ковалѣвцѣ о. Новосадъ приводитъ народъ до тверезости и красшихъ порядкôвъ. — Въ Переволоцѣ, де колись цвило піяньство, нынѣ при ревныхъ трудахъ о. И. Олесницкого не здыбати паницѣ. Церковь гарна, мурована на укôнченю, и имовѣрно епископъ Юліянъ посвятитъ ви и въ той день утвердитъ хрестъ св. тверезости. — Въ Велесневѣ о. Маркилъ Соневицкій, ревный дѣятель, готовитъ на осѣнь церковь до посвященя. — Въ Чеховѣ прилученôмъ до Манастырискъ церковь въ твердого дерева буде такожь на осѣнь скôнчена и посвящена. — Въ Зубрци трудится народолюбець о. Ковальскій, бувшій капелянъ войсковый. Піяньства тамъ уже нема, громадяне стали честными горожанами, жидовá, що була тутъ загнѣздилася, вывандрувала, за то есть тутъ уже склепъ християньскій.

Теперь задержимось трохи довше при селѣ Бертникахъ (належачôмъ до прихода Григорôвъ), де дня 19 липня с. р. ôтбулося торжество посвященя ново-збудованои церкви. Въ тôй парохіи, близько Манастырискъ, бувъ 38 лѣтъ парохомъ о. Софронъ Литвиновичь, теперѣшный парохъ Пѣстыня. О. Софр. Литвиновичь, б. деканъ бучацкій, працювавъ неустанно въ виноградѣ Христовôмъ, а надовсе въ своѣй парохіи и довѣвъ села Григорôвъ и Бертники до цѣлковитого отверезеня. А коли въ мартѣ 1884 р. перенѣсся до Пѣстыня, обнявъ по нѣмъ завѣдательство прихода о. Исидоръ Лукасевичь, пастырь ревный, вѣрный сынъ рускои землѣ, любячій свôй народъ и дбаючій про славу нашои церкви. О. Лукасевичь пôднявся тяжкого дѣла — побудувати въ Бертникахъ на мѣсци старенькои церковцѣ нову церковь, и за пôвтора року довѣвъ до того, що село, числяче ледви 60 нумерôвъ радуеся нынѣ величавою церквою, здвигненою безъ конкуренціи. Отверезеный народъ въ довѣрію до свого пастыря-народолюбця охотно дѣлавъ все на єго предложеня, а одинъ въ бертницкихъ господарѣвъ, ч. Стефанъ Шевчишинъ вручивъ о. Лукасевичу, вынявши зъ-за ременя, княжескій даръ 500 зр. а. в. на церковь, именно на великій престолъ! На веснѣ 1884 р. розпочато будову церкви а 19 липня 1885 вже ви посвящено. Чинъ посвященя совершивъ о. Ник. Дрогомирецкій, деканъ бучацкій при участи 9 священикôвъ и до 6000 вѣрныхъ. Съ походами прибули оо. Целевичь зъ Озерянъ, Марк. Соневицкій зъ Велеснева, Пôдляшецкій, сотр. Соневицкій и Туркевичь (обр. гр. кат. а парохъ лат.) зъ Манастырискъ, а мѣсцевый завѣдатель о. Ис. Лукасевичь витавъ прибуваючихъ при ôтголосѣ выстрѣлôвъ моздровыхъ и звуцѣ звонôвъ. Прекрасный хоральный спѣвъ мѣщанъ и мѣщанокъ манастырецкихъ, взôрцевый порядокъ и прекрасне слово о. М. Соневицкого зъ Велеснева пôдносили духа тысячѣвъ народу. По посвященю церкви и престола розпочалась торжественна служба Божа, ôтслужена Впр. оо. деканомъ Дрогомирецкимъ и С. Литвиновичемъ, б. деканомъ и парохомъ прихода, прибувшимъ нарочно зъ Пѣстыня на се торжество.

И такъ стала нова святыня на рускôй земли, въ Бертникахъ, недалеко зелѣзницѣ въ прекрасномъ мѣсци. Дѣло говорить само за собою. Велике признанье належится о. Исидору Лукасевичу за єго ревну дѣяльнôсть. За єго стараньемъ не тôлько здвигнено нову церковь въ Бертникахъ, але и цѣлу церковь въ Григоровѣ покрыто бляхою. До слова сказавши, о. Ис. Лукасевичь есть вже 19 лѣтъ завѣдателемъ, — иншій на єго мѣсци стративъбы енергію, ôнъ же крѣпится духомъ и неутомимо працюе для добра народа и церкви. Най же хочь тыхъ кôлька слôвъ, поданыхъ прилюдно, буде ему нагородою за єго ревнй труды.

Одинъ зъ кондеканальныхъ.

Зъ пôдъ Грымалова.

(*Театръ Биберовича и Гриневецкого*) гоститъ ôтъ 21 л. липня въ Скалатѣ и представивши тутъ кôлька кусникôвъ театральныхъ на загальну вподобу, дае теперь 4 представленя въ Грымаловѣ. Майже рôвночасно ôтбуваются представленя въ Скалатѣ и въ Грымаловѣ: ту оперетка, тамъ комедія и хотяй розділяются силы на двѣ части, єднаютъ собѣ загальну симпатію обохъ народностей. Доси були въ Грымаловѣ 2 представленя *Галька* и *Чорноморцѣ*; на обохъ було численно гостей якъ мѣсцевои такъ и доокрестнои интелигенціи. Кромѣ сихъ поспѣшили и селяне доокрестнй, найбôльше мѣщанъ зъ Товстого, щобы почути рôдне слово на рускôй сценѣ. И дѣйстно не жалувати намъ труду въ часѣ жнивъ и теперѣшнои негоды, бо спѣвъ а особливо хоръ въ Чорноморцяхъ „Слава всѣмъ намъ Козакамъ“ такъ сподобалися гостямъ, що оплескамъ и оклику „славно“ не було кôнця. Не тôлько Русины но и польска интелигенція (а було кôлькохъ зъ аристократіи) выходили зъ представленя съ повнымъ задоволеньемъ, а пôдчасъ представленя объявлялося загальне одушевленье всѣхъ гостей мовь-бы одной родины. Дане буде представленье „Шельменко Наймитъ“ и „Дзвоны зъ Корневиль“. Сподѣваємося, що оба представленя выпадутъ къ загальному вдоволеню и зберутъ численно гостей.

Зъ Украины.

(*Вѣсть о пріѣздѣ царя до Кіева. — Заборона „Катерины“ Шевченкового. — Нагонка за украиньскими книжками въ Полтавщинѣ.*) Ще въ самого початку лѣта ходила поголоска, що царь Александеръ мав пріѣхати до Кіева. Теперь се вже стало певною рѣчею, тôлько ще не знати часу, коли пріѣде, але 15 (27) липня кіевского генералъ-губернатора Дрентелена телеграфично завôзвали до Петербурга, щобъ завѣритися ôтъ него, чи безпечно ѣхати до Кіева? Нема що й казати, що нѣякои небезпечности не може бути: динамитчики нѣколи не мали свого пробутку въ Кіевѣ, а теперь и скрôзь по Россіи про нихъ не чутно. Дума мѣста Кіева вызначила вже выдати 6000 рублѣвъ на илюминацію мѣста на часъ царского пробуваня въ Кіевѣ, а кіевскій маршалокъ кн. Репнинъ розбславъ зазывъ до всѣхъ маршалкôвъ Черниговщины, Полтавщины, Кіевщины, Подôля и Волыни, пôдсоглашаючи ихъ, щобъ позбирали грошѣ, выслали депутаціи до Кіева и дали въ честь царя бâль въ Кіевѣ. Хто знае, на скôлько шляхта поспѣшить съ грôшми, бо теперь скрôзь по Украинѣ тяжке житье и дуже скупо на грошѣ. Торôкъ хлѣоъ бувъ вельми дешевый и мало йшовъ за границю, одначе треба було спродувати, бо нѣчимъ жити, а теперь кругомъ говорятъ, що черезъ велику посуху на веснѣ хлѣбъ не дородивъ. Отожь хлѣбъ подорожшае, але продавати не буде що.

Сумну звѣстку дôсгали мы въ Петербурга. Кіевскій цензоръ Рафальскій просивъ „Главное управленіе по дѣламъ печати, щобы

рохію батько засадивъ увесь грунтъ коло церкви яблонями, грушами, вишнями и иншимъ деревомъ. Въ тôмъ садѣ лѣтомъ стояла церковна пасѣка — друге любиме батькомъ мѣсце для ôтдыху (свою пасѣку ôнъ тримавъ на сѣнокосѣ, въ дубовыхъ корчахъ, абы не було бôйки пчôлъ съ церковными). На Спаса (6 серпня) выбирався зъ церковнои пасѣки першій мѣдъ, зъ церковного саду першй яблока и грушки, и то и друге святилося на службѣ и роздавалося присутнымъ *на починокъ*. Самъ батько нѣ за що не ѣвъ яблокъ, грушокъ и меду до Спаса и намъ, дѣтямъ заборонявъ ѣсти, а парохіянъ остро лаявъ, коли хто не тримавъ тои заповѣди, котру ôнъ порôвнювавъ съ заповѣдею въ раю. На Семена (1 вересня) збиралися коло церкви господарѣ и радилися съ батькомъ, кôлько улiвъ продати, кôлько зимувати. Грошѣ зъ продажи меду чинили церковный дохôдъ и були найбôльшою пôдпорою въ потребахъ церковныхъ. Вôскъ ишовъ на свѣчки до образôвъ и на *братскй*, котрй держали поважнй господарѣ въ часѣ спѣваня „Херувимскои“ и „Тебе поемъ“. Форма стародавныхъ братствъ давно вже не истнувала, але всѣ розходы и справы церковнй залагоджувавъ батько не инакше, якъ пôсля нарады съ найстаршими и найповажнѣйшими парохіянами, котрыхъ *высувала* громада. Цѣкавй були тй „высуваня“ громады. Бувало батько скаже въ церкви (на „Буди имя Господне“): „Пора бы намъ подумати о тôмъ а тôмъ, заходѣтъ, порадимося“. Скôнчилася служба и зачинаеся высуванье депутатôвъ. Одинй самй высуваются напередъ съ словами: „А що-жь, ходѣмъ... хто йде?“ Другихъ кличутъ по имени решта або плечима выпыхаютъ зъ гурмы: „Идѣтъ же, Омельку... Степане... Иване...“ Дехто втѣкае за-для якого дѣла домôвъ, але єго здоганяютъ и заставляютъ вернутися, не вважаючи на то, чимъ ôнъ вымовляеся. Ишли загаломъ радо — якъ за-для почести, такъ и длятого, що батько дѣйстно честувавъ громаду и дуже рѣдко йшовъ противъ ухвалы ви, — а при тôмъ же ôтъ батька не выйшовъ нѣхто безъ гôдного принятя.

Въ ôтправѣ обрядôвъ и богослуженя батько мôй ôтзначався глубокою простотою и незалежностею. Теперь бы ему не було мѣсця въ монастыри на епитиміи за таку самостôйнôсть, та й тогдѣ, при священикахъ-„богословахъ“, що хвалилися формами благоговѣнія и пошанованя до службы, ôнъ певно пôйшовъ-бы бувъ „муку сѣяти“, якъ-бы не старый деканъ, котрый его любивъ.

Дома батько молився все и незмѣнно зъ книжки, рано и вечѣръ, а часто и середъ дня. Читавъ ôнъ молитвы, иногдѣ стоячи передъ образомъ, иногдѣ на ходу — по хатѣ, по двору, по выгонѣ сѣльскôмъ, то тихо шепчучи слова, то голосно выкрикуючи фразы. Середъ молитвы ôнъ, мовь нѣчого, звертався до прохожого съ рôзными пытанями, увагами, навѣть съ нагономъ. „Помилуй мя, Боже, по велицѣй милости Твоей“... благаючо зô вздохомъ читае ôнъ.... „а куда такъ бѣжишь?“ завважуе тутъ-же спѣшившому слузѣ, и, почувши успокоюючу ôтповѣдь, продовжае: „и по множеству щедротъ твоихъ очисти беззаконіе моe“. Въ цѣкавôмъ случаю, перервавши, довго побесѣдуе, вылае, якъ есть за що, и зновъ продовжае молитву. Священики-„богословы“ смѣялися надъ тымъ звычаемъ „псалтирникôвъ“. Але я бачивъ такій прикладъ въ великôвъ святителю рускои церкви, кіевскôмъ митрополитѣ Филаретѣ (1837—1857), бувши спѣвакомъ въ хорѣ єго. Звѣстно, що то бувъ безперестанный молитвенникъ въ буквальнôмъ змыслѣ, що псалтирь не сходила зъ устъ єго. Ходитъ бувало по саду, а неразъ и по поли съ нами, малыми спѣваками, и все шепче псалмы. Выразно чуемо зъ устъ єго псаломъ за псалмомъ, тихо йдемо за нимъ. „Коль возлюбленна селенія Твоя, Господи силъ, желаетъ и скончавается душа моя во дворы Господни. (А, отъ и малина, кушайте дѣти...) Сердце мое и плоть моя возрадовастася... (Та не ломайте кущѣвъ, осторожно...) ибо птица обрѣте себѣ... (Зеленои не кушайте... ну, бѣжѣтъ...“) Чи жь ôнъ не знавъ псалтири на память? А бувало, пôдчасъ довгои дороги, при объѣздахъ епархія, закличе до себе въ карету одного зъ насъ, посадитъ противъ себе, держи передъ нимъ псалтирь, а ôнъ читае всю дорогу, перевертаючи картки, и тутъ-же запытуе архимандрита, що сидитъ рядомъ съ нимъ, каже локаеви дати собѣ ôкномъ помаранчу, жуе и очима водитъ по книжцѣ. Разъ на почтовôй стаціи треба було щось поправити въ єго каретѣ. Мы були въ дорозѣ съ нимъ, ѣдучи въ своѣй колясцѣ заразъ за єго каретою. — „Ну, дѣти, пôйдемъ впередъ по дорозѣ“. Идемо, старець все шепче про себе, перерываючи молитву пытанями до прохожихъ мужикôвъ, що здивованй дивилися на невидану процесію: — „Зъ роботы, домôвь? добрй жнива?“ и т. п. Наразъ поточина поперекъ дороги... „Сядьмо на травѣ“. Сѣли... сонце заходило. Пошептавъ трохи святитель и голосно читае: „Солнце позна западъ свой... Проспѣвайте, дѣти, *Свѣте тихій...*“ Мы тихенько спѣвали, ôнъ потягавъ хриплымъ, звôнкавымъ голосомъ. Зновъ ставъ шептати. „А добре памятаете вы зъ катехизиса о таинствахъ? Отъ васъ сѣмь, розкажѣтъ кождый по порядку про одно зъ семи таинствъ.“ Стали розказувати, ôнъ поправлявъ, доповнявъ, иногдѣ забуваючи про насъ и шепчучи про себе... На боцѣ ôтъ насъ утворився кружокъ прохожихъ мужикôвъ, що дивилися на дивного старця съ дѣтьми. Надъѣхали екипажѣ...

Читатель нехай простить менѣ се невеличке ôтступленье по поводу формы домашнои молитвы батька мого; оно достаточно поясняе молитвенй звычаѣ старины, въ котрôй форма часто пропадала въ дусѣ. Пожалься Боже, батько мôй бувъ дуже простый въ своихъ поверхныхъ молитвенныхъ дѣйствахъ, такъ само майже и коло церковного богослуженя, але не соблазняло то єго парохіянъ, бо всѣ они знали, якъ щиро ôнъ бувъ набожный, якъ горячо любивъ церковнôсть и молитву.

(Дальше буде.)

заборонити Шевченкову поему „Катерина“, бо — каже — „въ нѣй будится ворогованье противъ *москалѣвъ*, Великороссовъ“. Нема що й казати, що „Управленіе“ послухало цензора; нема що казати и про те, що тôлько хиба умысно можна вбачати въ „Катеринѣ“ Великоросса тамъ, де Шевченко говоритъ о москалю-*салдатѣ*. Не знаємо, якои користи можна сподѣватися ôтъ такихъ заборонъ, мы-жь добре розумѣемо, що они замѣсть користи шкодятъ якъ россійскому урядови, такъ само и культурѣ. Нагадаємо, що навѣть за царя Николая „Катерина“ була два разы друкована и навѣть по засланю Шевченка не була нѣколи заборонена. Очевидно, що „обрусительѣ“ не вповаютъ на моральну и культурну силу своеи „обрусительноі“ идеи, коли мусятъ хапатися до заборонюваня такихъ рѣчей, якъ Шевченкова „Катерина“. Заборонити можна и цѣлого „Кобзаря“ и навѣть зовсѣмъ не пускати въ свѣтъ нѣ одного слова по украиньски, — та що въ того? Законы антропологичнѣ и сила ихъ — возьмутъ своє и нѣякѣ заборони ихъ не переможутъ.

Зъ Полтавщины маємо звѣстку, що тамъ шкôльнѣ инспекторы ѣздятъ по школахъ, роблятъ въ учителѣвъ ревизіи и ôтбираютъ украиньскѣ книжки дозволенѣ цензурою, хочьбы учитель державъ тѣ книжки для свого власного ужитку.

Въ Черниговщинѣ въ остерскôмъ повѣтѣ въ селѣ Гоголевѣ въ мѣсяци маю ôтбулася страшна екзекуція. Селянамъ ôтмежували (при коммасаціи) лиху, неродючу землю, забравши у нихъ добру. Селяне не хотѣли землѣ приняти, — значитъ: збунтувалися. Пріѣхавъ губернаторъ съ козаками-„донцями“ и усмирили бунтъ, высѣкши селянъ рôзками.

У Кіевѣ гостивъ теперь о. Иванъ Наумовичь, привѣзши и свого зятя Покшивницкого. Оба пріймутъ православіе и россійске пôдданьство. Богато тутъ говорятъ про те, якъ приняли о. Наумовича генералъ-губернаторъ и митрополитъ кіевскôй и о будучôй его карієрѣ.

Рухъ въ нашихъ читальняхъ.

Ôткрытье читалень на Сѣяци и въ Мозолôвцѣ, коло Пôдгаецъ. Дня 11 мая ôтбулося ôткрытье читальнѣ на Сѣяци коло Пôдгаецъ. По вечѣрни зôйшлося богато Сѣячанъ въ пристроенôй комнатѣ одного зъ основателѣвъ тои жь читальнѣ, а коли зъѣхалося чимало гостей то зъ Пôдгаецъ то зъ окрестности, мусѣло богато прислухуватись то зъ сѣней то по пôдъ ôкнами, бо въ тѣсноô хатцѣ не могли всѣ помѣститися. Перше слово забравъ пароxъ о. І. Дудыкевичь и показуючи на примѣрахъ, якъ лишь тіи народы чогось добилися, що дбали о просвѣту, заохочувавъ вступати въ члены читальнѣ, де кождый, хто схоче, буде мôгъ чогось научитися. По выбраню выдѣлу слѣдували прочѣ нумеры програмы. Спѣвали спѣваки и спѣвачки зъ Завалова пôдъ проводомъ о. Е. Гузара — по многолѣтствію Его Вел. цѣсареви — „Щасть намъ Боже“, „Де есть руска ôтчина“ и т. д. Шевченкову „Тополю“ деклямувала спѣвачка завалôвска и ôгдала єи удачно. Вконець судія п. Рошкевичь мавъ ôтчитъ „О книгахъ грунтовыхъ“; всѣ пильно прислухувались тому поучаючому ôтчитови. Пôзно въ ночь розъѣхалися всѣ. Черезъ цѣлый часъ бувъ присутный ц. к. комисарь староства.

Дня 14 мая ôткрыто читальню въ Мозолôвцѣ, повѣта пôдгаецкого. Зъ причины, що первѣстно мало оно ôтбутися 3 (15) мая, а потому неможливо було зъ причины призначеныхъ на сей день правыборôвъ, не було чужосторонныхъ гостей, хиба одинъ ц. к. комисарь. По промовѣ пароха була деклямація одного хлопчины и спѣвъ свого власного хору; ôтспѣвано кôлька пѣсень дуже удачно. А навчивъ тутъ спѣву зъ нотъ ученикъ о. Витошиньского, ч. А. Каськôвъ, котрый въ такъ короткôмъ часѣ, бо ôтъ нового року, научивъ цѣлу службу Божу и зачавъ учити свѣтскихъ пѣсень. До заложеня читальнѣ причинилися крôмъ пароха о. Заотырця такожь честнѣ газды. Томко Сличенюкъ, Павло Горобець и начальникъ громады Дмитро Кочкоданъ; они суть и найпильнѣйшими членами читальнѣ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Становище министра просвѣты*), бар. Конрада захитане; такъ бодай доносятъ деякѣ нѣмецкѣ газеты, хочь подаютъ сю вѣсть съ певною резервою. „Linzer Volksblt.“ такъ пише: „Въ мѣродайныхъ и добре поинформованыхъ кругахъ у Вѣдни уважаютъ становище министра просвѣты бар. Конрада за дуже захитане. Вѣсть сю, котру мы получили зъ достовѣрного жерела, подаємо съ тымъ застереженьемъ, що мы все ще остаємося невѣрнымъ Томою“. „Neue Tir. Stimmen“ кажутъ знову ôтъ себе: „Такъ само маєся рѣчь и съ нами, хочь намъ лишь съ трудностею приходится вѣрити, щобы бар. Конрадъ по звѣстныхъ его выступленяхъ въ палатѣ послôвъ, хотѣвъ ще разъ ставати передъ парляментомъ“.

(*Реформа найвысшои палаты обрахунковои*). „Wien. All. Ztg.“ доноситъ, що въ правительственныхъ кругахъ сподѣваются, що нова рада державна займеся реформою найвысшои палаты обрахунковои, котра то реформа вже ôтъ богато лѣтъ не може перевестися. Допускаютъ, що палата панôвъ займеся сею справою заразъ по ôткрытю парляменту. Причиною, для чого справа ся доси не була залагоджена має бути то, що правительство и парляментъ не могли згодитися що до пытаня, яке становище має занятѝ президентъ палаты обрахунковои, а именно чи ôнъ може бути усуненый зъ посады чи нѣ. Загадана реформа має на цѣли палату обрахункову, котра дотеперь стоитъ на силѣ окремого статуту поза правилами конституційными, пôдпорядкувати пôдъ загальнѣ правила конституційнѣ и парляментарнѣ въ той способъ, щобы першій президентъ не лишь що до ранги, але и що до засадъ парляментарныхъ бувъ поставленый на рôвнѣ съ министрами.

(*Ческій банкъ въ Празѣ а Мадяры и централисты.*) Чехи, якъ звѣстно стремлятъ до чимъ разъ бôльшои самостôйности и стараются въ сѣй цѣли выкористувати всяку дану случайнôсть. Найновѣйшимъ домаганьемъ ихъ есть заведенье въ Празѣ окремого ческого банку — чи якъ бы то на разѣ мало бути — головнои филіи австро-угорскогo банку въ Празѣ. Жаданя тѣ мотивуютъ Чехи тымъ, що економичне положенье Чехіи для того не може полѣпшитися, бо оно есть зависиме ôтъ Вѣдня, що австро-угорскій банкъ есть зовсѣмъ чужій для Чехіи такъ само, якъ и его представителѣ въ Празѣ, однымъ словомъ: банкъ австро-угорскій не ôтповѣдае потребамъ ческого народу. Потребамъ економичнымъ Чехіи можна бы лишь тогды зарадити, коли бы була заведена въ Празѣ окрема головна филія тогожь банку. Филія та мала бы стояти пôдъ зарядомъ головного заведеня у Вѣдни, але повинна-бы мати право назначувати сама границѣ кредиту поодинокимъ фирмамъ именувати своихъ цензорôвъ и т. д. Жаданье таке выкликало въ Угорщинѣ мимо такъ добрыхъ и дружныхъ ôтносинъ обохъ народôвъ певну рôвнодушнôсть, можна-бы навѣть сказати невдоволенье, котре найлѣпше проявилося въ ôтповѣди мадярскои газеты „Nemzet“ на рôжнѣ выводы ческои прасы по поводу послѣднои поѣздки Чехôвъ на выставу до Буданешту. Згадана газета каже: Мы Мадяры не ведемо съ людьми приѣзджаючими на выставу жаднои политики анѣ народнои анѣ торговельнои и не можемо зрозумѣти, якъ можутъ въ Празѣ привязувати до сеи поѣздки яке значенье. Тамъ хотятъ поѣздцѣ сей надати конче характеръ политичный, пôдчасъ коли тутъ о политицѣ не було и бесѣды. Поголоски, що будьто-бы Угорщина заняла вже супротивъ бажань Чехôвъ певне становище есть безъосновне; о якôй небудь змѣнѣ на банктнотахъ не може бути и бесѣды. Банкъ має характеръ дуалистичный, бо наша держава есть дуалистичною и для того и банкноты маютъ форму дуалистичну. Банкъ має доси два головнѣ заведеня, кождый съ одною дирекцією. Коли отже Чехи хотятъ мати одно головне заведенье вразъ съ дирекцією; то повинны въ такôмъ случаю жадати, щобы вѣденьске заведенье перенесено до Праги, бо пôсля дуалистичнои угоды банковои, може банкъ мати лишь два головнѣ заведеня съ двома дирекціями. Дуалистичный устрôй банку ôтповѣдае дуалистичнôй засадѣ монархіи, бо истнуе держава австрійска и угорска, але не якась тамъ ческа, польска або славиньска“. — Централистична праса нѣмецка дуже радуеся тою ôтправою яку далъ „Nemzet“ Чехамъ а „N. fr. Presse“ каже: „Da liegt also per czechische Milchtopf in Scherben“.

(*Ческій урядники на галицкихъ желѣзницяхъ*). „Pokrok“ пише: „Якъ зъ достовѣрного жерела довѣдуємося, постановила ц. к. генеральна дирекція державныхъ желѣзницъ обсадити ческими урядниками опорожненѣ мѣсця на новыхъ галицкихъ желѣзницяхъ на такъ довго, доки внутрѣшна администрація и взагалѣ хôдъ службы желѣзничои приписаный для всѣхъ желѣзницъ державныхъ не буде зовсѣмъ заведеный. Позаякъ однакожь не достае досвѣдныхъ силъ краєвыхъ а иншѣ показалися непридатнѣ, то мусятъ якъ завсѣгды и всюды помагати — Чехи.“

ЗАГРАНИЦЯ.

Зъѣздъ трехъ цѣсарѣвъ. Якъ торôкъ въ Скерневицяхъ, такъ и сего року очевидно мавъ ôтбутися зъѣздъ трехъ цѣсарѣвъ въ Австріи и лишь слабôсть цѣсаря Вильгельма тому перешкодила. Зъѣздъ трехъ цѣсарѣвъ мимо того ôтбудеся хочь може не въ такій формѣ, въ якôй мôгъ первѣстно бути пожаданый а цѣсарь австрійскій, въ котрого державѣ зъѣздъ назначеный, выступитъ, можна-бы сказати, яко той посередникъ, котрый лучатъ всѣ три сусѣднѣ державы, жіючѣ съ собою въ згодѣ и мирѣ. О скôлько доси звѣстно, ôтбудутся зъѣзды цѣсарѣвъ въ двохъ мѣсяцяхъ: першій зъѣздъ цѣсаря австрійского съ нѣмецкимъ въ Гастайнъ, а другій съ царемъ россійскимъ въ Чехахъ — якъ здаєсь, въ мѣстѣ Райхштадъ. Що до першого зъѣзду, то доносятъ зъ Вѣдня, що есть вже певною рѣчею, що ôнъ наступитъ въ Гастайнъ. Цѣсарь Вильгельмъ хотѣвъ первѣстно пріѣхати до Ишль, но станъ его здоровя сего не дозволивъ. Пріѣздъ цѣсаря австрійского до Гастайнъ назначеный на день 6 серпня; цѣсарь перебуде тамъ ажь до вечера слѣдуючого дня а ôттакъ ôтъѣде до Испруку. Що и на сѣмъ зъѣздѣ, подôбно якъ въ Скерневицяхъ, приготовуеся щось важного, видко вже зъ того, що не тôлько заповѣдженый вже зъѣздъ кн. Бисмарка съ гр. Кальнокимъ, але и въ Ишль ôтбуваются певнѣ нарады. Гр. Кальноки пріѣхавъ бувъ онодгы до Ишль и заразъ явився передъ цѣсаремъ на довшу авдіенцію, по котрôй ôттакъ конферувавъ съ кн. Гогенльоге. Часъ и мѣсце зъѣзду гр. Кальнокого съ кн. Бисмаркомъ ще неназначенѣ. Зъѣздомъ гр. Кальнокого съ кн. Бисмаркомъ дуже заинтересувалися берлиньскѣ газеты и розбираютъ его основно. Добре звычайно поинформована „Kreutz. Ztg.“ потверджае вѣсть о сѣмъ зъѣздѣ и каже, що ôнъ має передовсѣмъ дати пôдставу до дальшихъ переговорôвъ въ справѣ торговельно-промысловыхъ ôтносинъ межи обома дружными державами. — Що до зъѣзду цѣсаря австрійского съ царемъ Александромъ III, то — якъ доносятъ зъ Вѣдня має бути такожь вже все умовлено и вызначеный вже навѣть часъ и мѣсце зъѣзду, дотычнѣ диспозиціи удержуются однакожь въ тайни. Здаеся однакожь, що зъѣздъ наступитъ въ вересню, по великихъ маневрахъ въ Чехахъ. Мѣсцемъ сего зъѣзду має бути мѣсто Райхсштадъ. Чи зъѣзъ сей буде мати такожь яке значенье политичне, або чи буде лишь простымъ актомъ куртоазіи, трудно ще нынѣ предвидѣти. Вся праса такъ австрійска, якъ и нѣмецка и россійска мовчитъ доси и не робитъ навѣтъ по поводу сего зъѣзду нѣякихъ комбинацій. О подорожи царя до Австріи доносятъ лишь зъ Петербурга, що царь ѣдучи за границю, задержится на короткій часъ въ Варшавѣ. Характеристичною однакожь есть вѣсть, що на зъѣздъ царя съ цѣсаремъ австрійскимъ має такожь пріѣхати и министеръ Гиресъ а ôттакъ ще гр. Кальноки а навѣть и самъ кн. Бисмаркъ. Вѣсть ту подае берлиньскій „Tagblatt“; на скôлько она есть правдивою, покажеся пôзнѣйше. То лишь має бути пекнымъ, що п. Гиресъ має пріѣхати на купелѣ до Франценсбаду, отже може бути, що задержится тутъ ажь до пріѣзду царя. Въ загалѣ можна сказати, що о зъѣздѣ сѣмъ держится все въ далеко бôльшôй тайнѣ, якъ минувшого року о зъѣздѣ въ Скерневицяхъ.

Зъ Судану. О смерти вславившогося лже пророка Магдія надходятъ теперь докладнѣйшѣ вѣсти. Пôсля вѣстей, якѣ подаютъ арабскѣ газеты, померъ ôнъ на ôспу въ таборѣ коло Омдурманъ дня 19 липня с. р. Дня того занедужавъ ôнъ около 2 год. по полудни и казався заразъ вынести до окремого шатра поза таборомъ. Позаякъ не було жадного лѣкаря, то закликано до него двохъ мисіонарôвъ, що трохи знались на штуцѣ лѣкарскôй. Они побачивши хорого заразъ заявили, що для него нема жадного ратунку, позаякъ ôнъ занедужавъ на чорну ôспу. Тогды Магдій закликавъ до себе свого свояка Абдуллаха, ôтдавъ єму свôй мечь и именувавъ его своимъ наслѣдникомъ. На другій день станъ здоровя хорого погôршився; ôнъ скликавъ цѣлу свою рôдню и попрощався съ нею, а свому наслѣдникови припоручивъ вести дальше борбу противъ христіянъ. Около 5 год. рано ôнъ померъ, а тѣло его похоронено пôдъ шатромъ, въ котрôмъ проживавъ, шатро же, въ котрôмъ померъ, спалено.

Россія. Зъ Петербурга доносятъ, що царь съ царицею и наслѣдникомъ престола, выбираются до Финляндіи. Дня 3 серпня ст. ст. пріѣде царска родина до Выборгу зъ ôтки переѣде ôттакъ до Вильманстрандъ. Въ Финляндіи робятъ великій приготовленя на принятье царя. Зъ Петербурга выѣхало до Гельзингфорсу значне число самыхъ найздôбнѣйшихъ агентôвъ полиційныхъ, для скрѣпленя тамошноі полиціи. — „Гражданинъ“ подае интересны вѣсти о руху революційнôмъ — чи, якъ ôнъ каже, о руху россійскихъ анархистôвъ. Здаеся, каже, згадана газета, що россійскѣ анархисты перенесли теперь своє поле дѣланя до Парижа, а головнѣ ихъ проводирѣ сказали собѣ: говорятъ загально, що мы притихли; говорятъ, що мы безсильнѣ и нѣчого вже нынѣ не есьмо въ силѣ здѣлати; отже покажемо незадовго свѣтови, якъ мы притихли и що можемо зробити“. Такъ сказано и такъ робится; теперѣшнѣ анархисты постановили перевысшати своихъ непередникôвъ въ зухвалости и безвзглядьнôй лютости. Постановлено отже приступити до выконаня програмы не ôткладаючи єи. До сего подасть имъ помôчь смерть одного богатого соціялисты (?) въ Франкфуртѣ, котрый цѣлый свôй кôлькомиліоновый капиталъ записавъ на цѣли анархистичнѣ въ Россіи. Якъ-бы оно и не було, есть рѣчею певною, що партія революційна постановила и дальше воювати тайными махинаціями, а строге выступленье правительства противъ неи, зовсѣмъ єи не ôтстрашуе, лишь робитъ осторожнѣйшою. — Указомъ царскимъ обмежено число студентôвъ жидôвъ, котрѣ можутъ бути принятѣ до технологичного институту въ Харковѣ до 10% загального числа студентôвъ въ тôмъ истытутѣ.

НОВИНКИ.

— **Завтра наша молодѣжь розпочинае свою** вандрôвку ôтъ Тернополя съ щирымъ словомъ и солодкою пѣснею рускою на устахъ а съ любовію всего, що руске, въ душѣ. Не сумнѣваємося, що нашѣ молодѣ соколы стрѣтятъ всюды якъ найсердечнѣйшій привѣтъ. Польскѣ газеты: „Czas“, „Dziennik“ и „Narodowa“ кинулись съ запеклыми инсинуаціями на нашу вандруючу молодѣжь. О заповѣдженыхъ ôтчитахъ говорятъ такъ, якъ яка дичь африканьока, що не чула нѣколи про якѣ-небудь ôтчиты. Чистый скандалъ и соромъ за тую нужденну польску публицистику въ Галичинѣ. Звѣстный допизуватель зъ Тернополя, индивидуумъ, котре всѣ свои дописи до „Narodówki“ пише въ станѣ повного delirium tremens, вже побачивъ о. Наумовича въ Тернополи, до котрого буде говоритись „Festrede“ въ „Рускôй Бесѣдѣ“, а „Czas“ и „Dziennik p.“ накликаютъ полицію, щобы всюды добре прислухувалася ôтчитамъ на вечеркахъ. Нужденнѣ органы польскои магнатеріи та польскои тромтадратіи! Якъ кожда жилка въ нихъ дрожитъ на кождый слухъ о якôмсь порушеню Русинôвъ! Сейчасъ: „święta policyo, ratuj nas!“ Сожалѣня достойна нужденнôсть тай годѣ!

— **Зъ Теребовлѣ** пишутъ намъ: Дня 4 л. серпня ôтбудеся въ Теребовли въ сали магистратскôй музикально-декляматорскій вечеръ, котрый устроятъ мѣсцевый комитетъ и вандруюча молодѣжь руска, а потому забава съ танцями. Програма така: О 12 год. въ полудне вандрôвники прибудутъ зъ Микулинець до Теребовлѣ. Мѣсцевый комитетъ съ мѣщанами стрѣтитъ ихъ и впровадитъ до салѣ магистратскои. Потому вступлятъ вандрôвники на короткій молебенъ до церкви и до народнои читальнѣ. О год. 2 обѣдъ у Вир. декана о. Залуцкого. О год. 3 оглядъ Теребовлѣ: замку, монастыря, церкви, костела, каменоломôвъ, лѣсôвъ и гôръ, маючихъ значенье историчне. О 7 год. муз.-декл. вечеръ, о 8 снôбльна вечера, о 10 забава съ танцями. Стрôй вечерковый або народный. Чистый дохôдъ зъ вечерка призначеный на великій годинникъ на вежи новои церкви въ Теребовли. Цѣна вступу: крѣсло въ сали 1 зр.; ôтъ 3 особъ 2 зр., ôгъ бôльше якъ 3 особъ 3 зр.; стояче мѣсце 50 кр.; галерія 20 кр.

— **„Карта третои вандрôвки рускихъ академикôвъ 1885.“** О тôмъ, що готовится така карта, мы вже згадували, нынѣ маємо єи вже передъ собою. П. Кирило Кахникевичь вывязався дуже добре зъ взятои на себе задачѣ. Пôсля карты великого объему скомпонувавъ ôнъ просторони дороги ôтъ Тернополя до Теребовлѣ, ôтъ Хоросткова до Гуоятына и Днѣстромъ ôтъ Нижнева до Черновець. Карта выйшла зъ литографіи п. Косткевича дуже чисто та выразно — то и стане въ добрôй пригодѣ кождому вандрôвникови. Цѣна карты лишь 20 кр. Весь дохôдъ зъ продажи призначивъ п. Кахникевичь на користь вандрôвки.

— **Засудъ клеветника-агитатора.** Вчера ôтбулася въ повѣтовôмъ судѣ въ Городку карна розправа противъ Ивана Колыбика, вôйта зъ Угерець незабитовскихъ, о образу чести п. Вас. Нагôрного, б. кандидата на посла до рады державноі. П. Нагôрного заступавъ дръ М. Король. Свѣдки: Ив. Садовый зъ Галичанова и Фостякъ зъ Дроздовичь ствердили присягою, що Ив. Колыбикъ агитуючи за п. Абрагамовичемъ клеветавъ и безчестивъ п. Нагôрного. Судія засудивъ Ив. Колыбика на 5 днѣвъ арешту, а зô взгляду, що Колыбикъ есть вôйтомъ, замѣнивъ єму кару арешту на 25 зр. кары. Заступникъ п. Нагôрного зголосивъ ôткликъ що до вымѣру кары, а засужденый заявивъ, що волитъ кару арешту, якъ грошеву. Дивно! Що значитъ для п. Абрагамовича 25 зр.?!

— **Є. Вел. цѣсарь** дарувавъ потерпѣвшимъ ôтъ сегорôчнои повени мешканцямъ Захôднои Галичины зновъ 1000 зр.

— **Перехôдъ о. Ивана Наумовича на православіе** ôтбудеся въ Софійскôй церкви кіево-печерскои Лавры въ день перенесеня мощей св. Теодосія Печерского, 14 (26) серпня с. р.

— **Въ роковины смерти бл. п. крыл. Іоана Жуковского** ôтправлено въ Кобакахъ, заходомъ о. Стефановича, зятя покôйного, поминальне богослуженье при участи численныхъ духовникôвъ зъ деканатôвъ коссôвского, снятыньского и буковиньского. Соборну лиургію ôтслуживъ о. крыл. Лѣсевичь, а проповѣдавъ о. Кобляньскій зъ Выжницѣ. Гостинна родина покôйного принимала всѣхъ дуже сердечно. Тутъ-же ôтбувся и соборчикъ коссôвского деканата а мѣжь иншими раджено о фасіонованю доходôвъ епитрахильныхъ.

— **Зъ справозданя черновецкои „Рускои Бесѣды“** довѣдуємося, що товариство се держало въ своѣй читальни 20 часописей, а въ библіотецѣ товариства, котру провадивъ п. Ивасюкъ, було 1.520 дѣлъ въ 3.400 томахъ. Библіотеку зовсѣмъ упорядковано и доповнено библіотекою для ученикôвъ. Выдѣлъ „Рускои Бесѣды“ постановивъ закупити етногр.-истор. дѣла Яндаурека, Симигиновича, Купчанка и предплативъ словарь Желехôвского и спѣванники „Боянъ“ и „Кобзарь“. Даромъ получила библіотека товариства выданя Якова Головацкого, 105 дѣлъ господарскихъ ôтъ Г. Носіевича, дорогоцѣнны мапы Австро-Угорщины и Европы ôтъ К. Рожанковского и выданя „Проосвѣты“. — О литературнôй дѣяльности товариства довѣдуємося, що оно минувшого року выдало 12 рочникъ „Буков. календаря“ въ 500 прим., окремый календарь стѣнный, рухому азбуку и закупило 250 прим. методики „Наука читаня и писаня въ 1 роцѣ шкôльнôмъ“ Е. Поповича за суму 40 зр., а ôттакъ продавало сю книжку по зниженôй цѣнѣ. „Руска Бесѣда“ спомагала такожь и другѣ товариства рускѣ въ Чернôвцяхъ, а именно: „Народный Дôмъ“, „Драматичне товариство“ и „Руску Раду“ надаючи симъ товариствамъ помѣщенье въ своихъ комнатахъ, и тов. „Союзъ“ збираючи предплату на „Альманахъ“. — Що до руху членôвъ, то показуеся зъ справозданя, що въ минувшôмъ роцѣ число давныхъ членôвъ зменшилося о 5, а за то прибуло 11 новыхъ членôвъ. — Касове справозданье выказуе по стягненю належности за календарь 200 зр. чистого доходу, а вартôсть книжокъ накладу товариотва представляе суму бôльше якъ 100 зр.

— **П. Юліянъ Панькевичь**, студентъ школы штукъ красныхъ въ Краковѣ, одержавъ нагороду за конкурсовый рисунокъ головы Александра Македоньского.

— **Стипендію** зъ фонду наукового въ сумѣ 105 зр. получивъ п. Иванъ Климъ, студентъ философичного выдѣлу на университетѣ въ Чернôвцяхъ.

— **„Рускій правотарь домовый“.** Друкъ „Руского правотаря домового“ вже кôнчится. Зъ друкарнѣ появились аркушѣ 24, 25, 26 и 27. Змѣстъ ихъ слѣдуючій: Способы вынагороды шкоды. Шкода повстаюча зъ проволоки заплаты. Кара умовна (конвенційна). Обовязокъ наслѣдникôвъ шкôдника. Средства доходити вынагороду. *Укрѣпленье правъ и обовязкôвъ.* Способы укрѣпленя права. *Контрактъ поруки.* Зъобовязанье, котре бере на себе трета особа за довжника. — Ручитель вынагороды. Постановы що до поруки. Наслѣдки поруки. Способы погашеня поруки. Належитости скарбовѣ.

Контрактъ застазу. Недозволенй условя. Якъ належитъ давати забезпеченье. Належитости скарбовй. *Перемѣна правъ и обовязкбвъ. Контрактъ бтновы.* Належитости скарбовй. *Контрактъ угоды (загоды).* Неважнй угоды. Объемъ угоды. Порука и заставъ при угодѣ. Належитости скарбовй. *Контрактъ уступки (цесіи).* Наслѣдокъ правный контракту уступки. Отвѣчальнбсть бтступаючого. Осторожности при контрактѣ уступки. Належитости скарбовй. *Контрактъ переказу (асигнаты).* Повный и неповный переказъ. Близшй постановищо до переказу. Належитости скарбовй. *Знесенье правъ и обовязкбвъ:* 1. Заплата. Терминъ и способъ заплаты. Хто мае платити и кому? Зложенье довгу до суду. Квиты. Належитости скарбовй. Заплата неналежного довгу. 2. Взаимне вырбвнанье (компензата). 3. Зреченье. 4. Зъединенье. 5. Загибель рѣчи. 6. Смерть. 7. Выхбдъ часу. *Задавненье и засидженье.* — Близшй постановы. Вымоги до засидженя. Часъ до засидженя звычайный. Часъ до засидженя надзвычайный. Часъ до задавненя звычайный. Часъ до задавненя надзвычайный. Врахованье часу задавненя. Здержанье задавненя. Перерва задавненя. Наслѣдокъ засидженя або задавненя. Зреченье або продовженье задавненя. Додатокъ: Образованье 6% бтсоткбвъ. Скалѣ стемплевй. Змѣстъ першого тому. — Сторбнъ 369—424. Взбрцѣвъ 28, т. є. бтъ 172 до 200. Передный аркушь оббймаючій заголовокъ, передмову а що найважнѣйше 20 розпоряджень, постановъ, рескриптбвъ и законбвъ, выданыхъ въ користь рускои мовы и въ справѣ ей, въ Галичинѣ и на Буковинѣ, — доси майже безъ выемки нѣгде не оповѣщеныхъ, хочь ихъ вартбсть а про то и конечнбсть ихъ знаня неоспоримй, — окладаются, и першій томъ „Руского правотаря домового“ до 15 серпня буде вже въ рукахъ нашихъ Вп. Предплатникбвъ. Позаякъ се часъ вельми недалекій, а по выходѣ цѣна першого тому буде пбднесена на 4 зр. а. в., прото просимо спѣшитися оъ замовленями и присылкою предплаты 3 зр. 25 кр. и тымъ способомъ прійти такожь и выдавництву, котре задовжилось въ друкарни, въ помбчь. — *Василъ Лукичъ и Юліянъ Семигинбвскій.*

Вѣсти зъ Аепархіи Львбвскои.

Посаду другого сотрудника архикатедрального при церкви св. Вм. Георгія у Львовѣ получивъ о. Созонтъ Медвецкій.

Отпустку получили оо.: 1) Жигм. Карповичь, парохъ зъ Лановець, на 6 недѣль и 2) Іоанъ Кудрыкевичь, сотрудникъ зъ Ниркова на 8 недѣль.

ПОСМЕРТНЙ ВѢСТИ.

Едвардъ Побогъ Нестеровичь, парохъ Дворець надъ Ратою, повѣта жовкбвского, упокоився въ день верховныхъ Апп. Петра и Павла въ 75 роцѣ жизни а 50 священьства. Покбйный, потомокъ родины рускои обр. лат., зайшовшои колись-то зъ Литвы у Галичину, и самъ въ тбмъ обрядѣ хрещеный, полюбивши нашь обрядъ и нарбдъ, посередъ котрого родився и зрбсъ, забагъ бути рускимъ священикомъ. Поборовши много перешкодъ, перейшовъ на IV-тый рбкъ зъ латиньскои у руску семинарію, де покбнчивъ студія теологичнй р. 1834. Яко чоловѣкъ бтзначався покбйный незвыклыми свойствами духа и серця, котрй яснѣли на цѣлбй дорозѣ его священического труду. Яко парохъ Бѣлои и Дворець лишивъ по собѣ найкрасшу память и записавъ глубоко въ серцяхъ своихъ прихожанъ, котрымъ бувъ бтцемъ и пастыремъ „иже даетъ душу за овцы своя“. Знаный бувъ покбйный изъ свого милосердія и жертволюбивости для убогихъ, — тожь кблькадесять бѣднѣйшихъ господарѣвъ Дворець оплакуе страту свого добродѣя, зъ котрого жили, обрабляючи всѣ грунты приходскй. Выйшовши на рускаго священика посередъ дивныхъ обставинъ, не занявъ покбйный виднѣйшого становища въ народнбй рѣчи, ответно свому глубокому образованю и высокому характерови, бо при всѣмъ блеску прикметъ гарнои души, була его природа повна смиренія, щирои простоты. За то бувъ покбйный тихимъ труженикомъ на нивѣ народнбй, любивъ нарбдъ, спомагавъ его матеріяльно и радою, интересувався ходомъ дѣлъ народныхъ, а въ библіотецѣ своѣй, числячбй до 1500 томбвъ, оставивъ звышь 200 рускихъ дѣлъ. Тиху и сумирну дѣяльнбсть свою закбнчивъ покбйный здвигненьемъ величавого храму въ Двбрцяхъ, котрый буде на довго окрасою цѣлои околицѣ, свѣдкомъ ревности пастырскои покбйника! Вѣчная ему память!

Курсъ львбвскій въ дня 31 л. липня 1885.

	платятъ	жадаютъ
	австр. валютою	
	р. кр.	р. кр.
1. Акціи за штуку.		
Желѣзн. Кар. Людв. по 200 р.	244 —	247 —
„ львбв.-черн.-яс. по 200 р.	226 75	230 —
Банку гип. галиц. по 200 р.	274 50	278 50
2. Листы заст. за 100 р.		
Общ. кредит. галиц. по 5% ав.	99 35	100 35
„ „ „ по 4% ав.	90 75	92 —
„ „ „ по 5% ав. період.	99 35	100 35
Банку гип. галиц. 6% ав.	101 35	102 35
Листы дов. гал. банку 3% въ ликв.	57 —	59 —
3. Листы довжнй за 100 р.		
Общ. роль. кред. Завед. для Гал. и Буков. 6% льосов. въ 15 лѣтъ	— —	— —
4. Облиги за 100 р.		
Индемнизаціи галиц. 5% м. к.	101 60	102 60
Облиги комунальнй банку краєвого 5%	97 —	98 —
Пожички кр. въ р. 1873 по 6%	102 75	104 —
5. Льосы мѣста Кракова	17 —	19 —
„ „ Станиславова	23 50	25 50
6. Монеты.		
Дукатъ голендерскій	5 82	5 92
„ цѣсарскій	5 88	5 97
Наполеондоръ	9 86	9 96
Півимперіялъ	10 15	10 25
Рубель россійскій срѣбный	1 54	1 64
„ „ паперовый	1 22¾	1 24¾
100 марокъ нѣмецкихъ	61 05	61 75
Срѣбро	— —	— —

безъ текучого куп. безъ купона

Ц. к. генеральна дирекція

австрійскихъ желѣзницъ державныхъ.

Выписъ зъ пляну їзды важный бтъ 1 червня 1885 р.

Бтходятъ зб Львова:

Поѣздъ мѣшаный о 6 год. рано до Стрыя.
Поѣздъ особовый о 11 год. 25 мин. передъ полуднемъ до Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ оссб. о 7 год. 10 мин. вечеромъ до Стрыя, Станиславова, Гусятына, Хирова.

Приходятъ до Львова:

Поѣздъ особов. о 8 год. 5 мин. рано зъ Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ особ. о 4 год. 15 мин. по полудни зъ Стрыя, Станиславова, Хирова
Поѣздъ мѣш. о 2 год. 10 мин. въ ночи зъ Гусятына, Станиславова, Стрыя, Хирова.

Бтходятъ зъ Станнелавова.

Поѣздъ особовый о 9 год. 40 мин. передъ пол. до Стрыя Львова, Звардоня.
Поѣздъ мѣшаный о 10 год. передъ полуд. до Гусятына.
Поѣздъ особовый о 6 год. 28 мин. до Стрыя, Львова, Звардоня и о 11 год. 13 мин. вечеромъ до Стрыя, Львова и Нового Санча.

Приходятъ до Станиславова.

Поѣздъ мѣшаный о 4 год. 48 мин. рано въ Нового Санча Львова, Стрыя.
Поѣздъ особовый о 9 год. 2 мин. передъ полуд. зъ Звардоня, Стрыя.
Поѣздъ мѣшаный о 5 год. 37 мин. по полуд. зъ Гусятына.
Поѣздъ особовый о 5 год. 51 мин. по полуд. зъ Звардоня Львова и Стрыя.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ
поручае 1315 58—?
конякъ лѣчущій, правдивый французскій
въ рбжныхъ родахъ по цѣнѣ 2 зр. до 3 зр. 50 кр., — такожь малягу.

Огнетревалй и безпечнй бтъ влому
КАСЫ
солидно и прекрасно выроблена съ американьскими замками и паскилёвыми засувками продаю дуже дешево
СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,
1390 18—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**
(Просится о кореспонденцію въ нѣмецкбмъ языцѣ.)

НАДБСЛАНЕ.

Годне наслѣдуваня! Передъ якимось часомъ зажадавъ одинъ знакомый, що черезъ довшій часъ терпѣвъ на обструкцію, сполучену съ напоромъ крови, болемъ головы, битьемъ серця, бракомъ апетиту, на припорученье свого лѣкаря домового швайцарскихъ пигулокъ аптикаря Р. Брандта. Аптикарь, котрый зъ незвѣстныхъ причинъ не мавъ правдивыхъ швайцарскихъ пигулокъ, хотѣвъ спонукети купуючого, щобы бнъ купивъ его власный фабрикатъ такъ само опакованый якъ правдивй швайцарскй пигулки, але дешевшій. На щастье хорый знався на рбжныхъ пбдробкахъ и выйшовъ заразъ зъ аптики, щобы купити правдивыхъ швайцарскихъ пигулокъ. То гбдне наслѣдуваня и тогды остережемося бтъ обману, коли будемо уважати на етикету швайцарскихъ пигулокъ аптикаря Р. Брандта: бѣлый хрестъ на червонбмъ полѣ съ пбдписомъ Р. Брандта.

Шѣвець церковный
испытованый 15 липня 1885 изъ спѣву и уставу церковного, молодый, жонатый а бездѣтный, глядитъ мѣсця. Адреса его: Петро Норичка, почта Сколье. (2—3)

Цѣны знижень.

Письма гомеопатично-лѣкарскй бл. п. дра Антонія Качковского, написанй для образованои публики, якъ такожь для пп. господарѣвъ, можна получити **по зниженыхъ цѣнахъ** якъ слѣдуе:

a) **Nauka Homeopatyi**, 2 томы, давнѣйше зр. 8, **теперь зр. 5.**
b) **Weterynarija homeopatyczna**, давнѣйше зр. 3, **теперь зр. 2.**
c) **Poradnik dla Matek** (дуже важне писемце!) давнѣйше зр. 1·50, **теперь 80 крейцарбвъ.**
d) **Prezerwatywne środki** przeciw ospie, zarazie bydlęcej i wsciekliznie **40 кр.** 1283 (8—12)

У Львовѣ: у сына бл. п. автора, п. Емануила Качковского, директора концерт. школы музичнои, Орменьска 27, I поверхъ, въ книгарняхъ мѣсцевыхъ и въ аптицѣ Вп. дра Миколяша. Головный складъ для цѣлои Галичины маѳ книгарня Вп. І. Миликовского у Львовѣ.

По зниженбй цѣнѣ!
Украиньскй гетьманы
Иванъ Виговскій
та
Юрій Хмельницкій
Ивана Левицкого (Нечуя).
(Правопись фонетична.)
Можна дбстати по зниженбй цѣнѣ 20 кр. (съ пересылкою 25 кр.) за примѣрникъ, за посредствомъ „Дѣла“ и другихъ рускихъ часописей. 1214 (20—?)

Дентиста-лѣкарь
А. ШТАЙНЪ
въ Тернополи
подае до вѣдомости поважанбй П. Т. публицѣ, що за помочею ново вынайденыхъ средствъ выконуе всякй операціи устъ и зуббвъ безъ найменшого болю; особливо знаменито дѣлаютъ тй средства при вырываню зуббвъ и коренѣвъ такъ що при уживаню средствъ тыхъ не лишь болю але навѣть найменшого чутя нема. Пломбованье, чищенье зуббвъ и справлюванье штучныхъ зуббвъ и щокъ выконуе пбсля найновѣйшои методы американьскои. (2—3)

Складъ фабричный красокъ, лякербвъ, покостбвъ, продуктбвъ хемичныхъ заразомъ и торговля матеріялбвъ
ГИБНЕРА и ГАНКЕ
во Львовѣ, Рынокъ
1340 22—? **въ власнбмъ домѣ ч. 38.**
поручае:

КРАСКИ ОЛѢЙНЙ
зовсѣмъ готовй до ужитку, до малюваня дверей, бконъ, помостбвъ, дахбвъ, домбвъ, огородовыхъ знарядбвъ и господарскихъ, знарядбвъ рбльничихъ и т. д.

КРАСКИ
ОЛѢЙНО-ЛЯКЕРОВЙ и БУРШТ.-ЛЯКЕРОВЙ
масу до запусканя помостбвъ власного выробу, найлѣпшого рода
ЛЯКЕРЪ ДО ПОМОСТБВЪ,
лякерб до школьныхъ таблицъ
найдобрнѣйшй
лякеры повозовй правдивй
англійскй зъ фабрикъ Wilkinson, Heywood и Clark въ Лондонѣ,
всякого рода лякеры до роббтъ внутрѣшныхъ, внѣшныхъ, дерева, желѣза и шкбръ.

Краски сухй всякй роды:
анилиновй,
до крашеня яецъ
„ „ матерій
друкарскй, бронзы (золотый порошокъ), золото въ аркушахъ,
ростинй въ плынѣ,
для переплетникбвъ,
тушовй, акварелевй въ гузичкахъ и лѣсочкахъ,
акварелевй вохкй въ трубочкахъ и мушляхъ,
до мальованя порцелянъ,
олѣйнй въ трубочкахъ до роббтъ артистичныхъ.
Средства до ретушованя, олѣйки и верниксы до роббтъ артистичныхъ, пензлѣ, малярскй полотна, палеты, сталюги и всякй приборы до мальованя и рысованя.

АРТИКУЛЫ ДЛЯ ФБЛЬВАРКБВЪ:
Смаровило до желѣзныхъ осей,
олива до машинъ,
теръ газовый,
цементъ и гипсъ,
китъ, асфальтъ,
антимеруліонъ,
карболевый квасъ и другй средства десинфекцій.

ПРИРЯДЫ ПИВНИЧНЙ:
Шпунты и чопы до бочокъ,
корки до бутильокъ,
капслѣ до бутильокъ,
маса до лякованя бутильокъ,
машины до коркованя бутильокъ,
„ „ „ бочокъ
трибушоны,
машины до мытя фляшокъ,
ципы до бочокъ.

АРТИКУЛЫ ГУМОВЙ:
кишки гумовй до газу и до стяганя воды, вина, пива, квасу; плыты гумовй и пр

ПРОСТИРАЛА ГУМОВЙ:
Пасы до машинъ и молотѣлень зъ найлѣпшихъ шкбръ бельгійскихъ всякои ширины.
Гурты до машинъ, вужѣ конопляни.
Руры цинковй и оловяни.
Шрбтъ, льотки и кулѣ.
Порошокъ на комахи и молѣ, тинктура на комахи, камфора и перецъ бѣл.
Артикулы тоалетовй, мыла тоалетовй. Extraits d'odeur, Eau de Cologne, олѣйки и помады.
Лякъ до печатаня.
Чорнило до писаня, до гектографіи, червоне, сине, чорне, до значеня бѣля и автографичне.
Краски до печатокъ, гума и карукъ розпущеный.
Китъ до скла и порцеляны.
Смаровило непромакаюче на шкбру.
Смаровила на копыта съ способомъ ужитку.
Товщь до оружія.
Лякеръ до чоббтъ чорный, золотый и мѣнячійся.
Чорнило до шкбръ.
Апретура до консервованя шкбръ и пр.
Все по найдешевшихъ цѣнахъ.
Цѣнники спеціялькй на жаданье gratis и franco.
При замовленяхъ за послѣплатою просится о присыланье певнои сумы, котра выстарчила-бъ хочь на оплаченье тамъ и назадъ коштбвъ почтовыхъ на случай недобтбраня посылки. (6) 56—

„ПОРВАЛАСЬ НИТКА!“
Комедія на 4 справы.
Написавъ **Олександеръ Я. Конисьскій.**
Цѣна 30 кр. а. в.
Въ м. VIII-цѣ, сторбнъ 73. — Набути можна черезъ Редакцію „Дѣла“. Съ высылкою по-за Львбвъ 32 кр. за примѣрникъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. уприв. галиц.
акційного Банку Гипотечного
купуе и продае
ВСѢ ЄФЄКТЫ И МОНЄТЫ
пбдъ найприступнѣйшими условіями.
5% Листы Гипотечнй и
5% Листы Гипотечнй преміованй
котрй пбсля закона зъ дня 2 Липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвысшои постановы зъ дня 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщуваня капиталбвъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія
можна въ сѣй Конторѣ получити.
(до вылосованя съ 10% премією т. є. по **110** за **100**)
Всѣ припорученя зъ провинціи выконуются безъ проволоки по курсѣ дневнбмъ, не числячи нѣякои провизіи. 1349 37—?

НОВООТКРЫТА
Торговля церковныхъ знарядбвъ, образбвъ, ризъ и книгъ
ТЕОДОРА СТАХЕВИЧА
ВЪ СТАНИСЛАВОВѢ,
поручае Всечестному Духовеньству, славетнымъ громадамъ, церковнымъ комитетамъ и Высокоповажанбй Публицѣ богатый выбборъ:
матерій церковныхъ и ризъ готовыхъ, стихарѣвъ, балдахинбвъ, хоругвь, фанъ, плащеницъ, образбвъ малёваныхъ на блясѣ и полотнѣ, до иконостасбвъ, престолбвъ и на стѣны церковнй; блтарики або образы процесіональнй; хрестбвъ напрестольныхъ, ручныхъ и процесіональныхъ; хрестбвъ желѣзныхъ на гробы и полёвыхъ, Евангелій, патрицій, чашь, ампулокъ, дарохранительницъ, дароносницъ, хлѣбницъ до Всенощного, кадильницъ, поликандрбвъ (паукбвъ), пбдсвѣчникбвъ (лѣхтарѣвъ), канделябрбвъ, лямпницъ, свѣтла церковного, диванбвъ, цвѣтбвъ и проч.
Великій складъ товаръ въ срѣбныхъ зъ хиньского срѣбла, а именно:
Лыжки, вилки, ножѣ столовй и десеровй, лыжочки до чаю и кавы, чайники, цукорнички, тацки, коробки на масло и сыръ, заставы столовй на овочѣ и тѣста, лѣхтарѣ, канделябры столовй и проч.
1219 **по найдешевшихъ цѣнахъ** 22—52
Всѣ замовленя въ вартости 100 зр. высылаеся франко.
Цѣнники въ рускбмъ языцѣ высылаются на жаданье бтворотною почтою даромъ.
Опакованье даромъ.

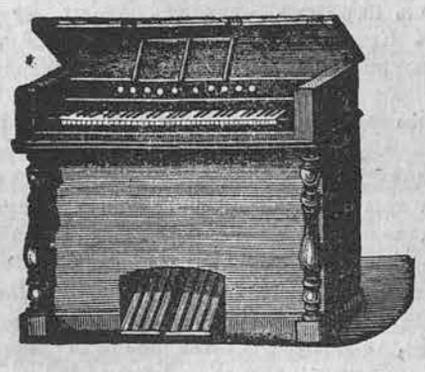

ОПОВѢЩЕНЬЕ.
Понеже знаю, що Высокоповажанй Отецъ духовнй уряджуютъ при церквахъ хоры, прото **поручаю мою**
ФАБРИКУ ГАРМОНІЮМЪ (або ФИСГАРМОНІЮМЪ) ДО УЧЕНЯ СПѢВУ.
Высокоповажаный п. проф. Н. Вахнянинъ купивъ до рускои гимназіи у Львовѣ инструментъ мого выробу и може дати Высокоповажанымъ Отцямъ духовнымъ о тбмъ дуже пожиточнбмъ инструментѣ найлѣпшу информацію.
Цѣна тыхъ инструментбвъ бтъ **70** зр. а. в. и высше. Даю также на раты.
Съ поважаньемъ
ІОАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ,
1372 16-? властитель фабрики органбвъ и гармоніюмъ у Львовѣ, ул. Хорошина, Ч. 9.

Выдавець и редакторъ: Иванъ Белей.
Зъ друкарнѣ Тов. ми. Шевченка пбдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 81. Львôвъ, Вторникъ 23 липня (4 серпня) 1885. Рôчникъ VI.

ДѢЛО

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ свитъ) о 5-ôй год. поп. Литер. додатокъ „Библиотека повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 1-го и 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.
Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи повертаются лишь на попередне застереженье.
Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.
Реклямаціи неопечатанй вôльнй ôтъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовй уряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

Предплата на „Дѣло“ для Австріи: для Россіи:
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

☞ **Просимо нашихъ Вп. Предплатникôвъ о скоре надсыланье предплаты и вырôвнанье залеглостей.**

Наше положенье.

IV.

(*Дальше.*)

Тымчасомъ „угодова анкета“ пôдготовляла кодификацію до уставы о modus vivendi межи обома народами въ Галичинѣ въ 1870 роцѣ. На случай, коли-ôъ тая устава була потому принята соймомъ краевымъ и одержала санкцію цѣсарску, галицка Русь могла була розжитись крѣпкимъ національнымъ житьемъ, але лишь въ границяхъ частины 15-мілiонного народу (за чимъ пôднесли руки въ анкетѣ оо. Петрушевичь и Павликôвъ). Языкъ рускій (але лишь рускій) бувъ-ôы одержавъ широкій приступъ до шкôлъ и урядôвъ галицкихъ, ширшій ще, якъ его рускй послы жадали въ своѣмъ внесеню, бо якъ-разъ „украинцѣ“ выбороли ему таке ширше становище, засѣдаючи въ анкетѣ. Се не подобалось однакожь „Слову“ и его сторонникамъ. Они прецѣнь въ засадѣ вже не узнавали существованя языка руского, то консеквентно мусѣли противитись и введеню его въ житье публичне. И отъ по третій разъ пôдноситъ „Слово“ теорію Зубрицкого и ему то по указу въ-за кордону: „Съ Поляками не нужно угоды!“ удався по короткихъ маневрахъ представити цѣле дѣло рускихъ послôвъ яко „польску интригу“, хотяй передъ тымъ само заявило доконечну потребу помиритися съ Поляками, „забезпечивши себѣ права индивидуальности народнои“ („Слово“, 1867, ч. 76). Щобы врозумѣти тогдѣшнй интенціи „Слова“, треба доконче прочитати сочаснй статіи на той тематъ въ „Голосѣ“, „Варшавскôмъ Дневнику“ и въ „Биржевыхъ Вѣдомостяхъ“. Ôтъ сего то часу довелось „украинцямъ“ изъ стороны „Слова“ почестне имя „мягкихъ“ въ противоположеню до „твердыхъ“ словистôвъ, хотяй на дѣлѣ „украинцѣ“ продовжали лишь почату „твердыми“ роботу „угоды“ съ Поляками а претенсіи Русинôвъ до національныхъ правъ старалися розширити въ часѣ кодификованя проектованои уставы. Була то одна зъ крайныхъ перфидій, якими „Слово“ обсыпувало „народовцѣвъ“ рускихъ на ладъ того, що самъ утѣкав а кричитъ заедно: лови!

Чи бôльшôсть соймова на серіо думала управильнити межи-народнй ôтношеня въ нашôмъ краю, — на то пытанье можемо нынѣ, судячи по фактахъ, ôтповѣсти негативно. Выдѣлъ краевый предложивъ вправдѣ по трехъ лѣгахъ соймови галицкому уставу, скодификовану „анкетою угодовою“, стремлячу до часткового рôвноуправненя языка рускаго въ школахъ и урядахъ, але що не всѣ §§-фы уставы перейшли въ анкетѣ абсолютною бôльшостею голосôвъ и що проектъ мѣстивъ въ собѣ деякй варіянты, то Выдѣлъ краевый додавъ ôтъ себе внесенье, щобы надъ всею справою, яко недоврѣлою и безпредметовою, перейти до порядку дневного.

Рôвноуправненье Русинôвъ галицкихъ въ дорозѣ уставнôй ôтложено ad calendas graecas, а до умертвленя его причинились такъ добре централисты (объединителѣ) въ табору „Слова“, якъ и централисты польскй (рôвно-жь объединителѣ) въ соймѣ краевôмъ. Першй звинилися ôттакъ передъ свѣтомъ аргументомъ, що внесенье Лавровского и 30 рускихъ послôвъ *за мало жадало*, а другй сказали що годѣ имъ *теперь* дати що-небудь Русинамъ, коли они самй не знаютъ, чи рада державна надѣлитъ ихъ автономією, застереженою въ „революціи“. Русины-народовцѣ, бажаючй щиро, устами послôвъ Качалы и Лавровского, якъ найскоршои полагоды прикрыхъ межинародныхъ ôтношень въ краю, одержали просту ôтправу.

Сей дуже неполитичный крокъ бôльшости соймовои выкористали „словисты“ досыть вручно въ користь своеи теоріи етничнои. Маючи доказъ въ рукахъ, що Поляки не думаютъ щиро съ рôвноуправненьемъ и що *въ сеи стороны* Русинамъ „нѣтъ спасенія“, зъумѣли они слабодухôвъ перетягнути въ свôй таборъ, розбитый якъ упадкомъ обрядовщины такъ и національною исповѣдею въ р. 1866, а „народовцѣвъ“ представити „жертвою польскои интриги“ и „польскими конспираторами“. Програмою „словистôвъ“ або „твердыхъ“ була ôтъ сего часу теза: намъ не вôльно миритися съ Поляками, доки Россія съ ними не помирится. „Слово“, котре въ 1870 р. перейшло въ руки Площаньского, не щадило клеветъ на такъ званыхъ „угодовцѣвъ“. Имъ пôдсувано всякй злобнй и лукавй намѣреня противъ власного народу, уважано ихъ матеріяломъ до ôтбудованя Польщѣ, людьми, що сѣютъ незгоду межи Русинами („puść Rusina na Rusina“) и пôдсувано навѣть замаскованy тенденцію завести польскій альфабетъ намѣсть рускаго письма. Въ слѣдъ за тымъ вымовивъ „Народный Дôмъ“ „Рускôй Бесѣдѣ“ помѣщенье у себе, а „Руска Рада“ заснована за иниціятивою народовця, проф. Вахнянина, анатемизувала на своихъ першихъ загальныхъ зборахъ (въ 1870 р.) всѣ такъ званй „украинськй“ товариства. П. Площаньскій показався ôттакъ на поли клеветъ и инсинуацій далеко зручнѣйшимъ стратегомъ ôтъ Богдана Андрѣевича и умѣвъ сторонництво свое сконсолидувати въ фалянгу крайно нетолерантну для руско-народного дѣла. П. Площаньскій вступае вже въ близькй зношеня съ славяньскими благотворительными комитетами въ Россіи и доживае того успѣху, що тіи комитеты надѣляютъ его газету рôчными субсидіями грошевыми.

Кромѣ „Слова“ тѣшатся такими-жь подарунками „австро-рутеньскй литераторы“, товариство св. Василія въ Ужгородѣ и „Руска Бесѣда“ въ Чернôвцяхъ. Задачею всѣхъ тыхъ субвенціонованыхъ людей и товариствъ було: зближати языкъ малорускій до великоруского. Народнй стремленя литературнй осмѣшуются ихъ устами въ способѣ найпоганѣйшій, а ôтъ часу до часу пишутся въ оборонѣ „язычкового единства“ будьто розправки филологичнй, котрй стôйностею науковою стоятъ зовсѣмъ близько до на скрôзь смѣшнои брошурки: „Въ одинъ часъ (за одну годину) научитися Русинови по великорусски“.

Тôлько-жь всѣ тіи роботы, веденй людьми о дуже слабыхъ силахъ интелектуальныхъ не находятъ узнаня навѣть въ благотворительныхъ комитетахъ, не то вже въ прасѣ россійскôй закрою „Снтъ-Петербурскихъ Вѣдомостей“. Ихъ называютъ тамъ-же „бурсацкими литературными упражненіями на варварскомъ языкѣ“. Показалося, що до веденя и найдурнѣйшои въ заложеню роботы потрѣбно будь-що-будь хотяй кôлька гранôвъ правильно функціонуючого мозку. Субвенціи для галицкихъ, буковиньскихъ и угорскихъ товариствъ малѣютъ за тымъ по причинѣ, що самй „благотворителѣ“ не можутъ одушевитися безмысленною роботою своихъ протегованцѣвъ. Навѣть и самôй Галичинѣ починаютъ не смакувати стереотипнй галюцинаціи „Слова“ въ 1871—1874 рр. на одинъ и той самъ тематъ: „наській“, „мріи“, „хвантазія“, „хай дуфае Сруль на Пана“, и т. п. Народна партія Русинôвъ, згромаджена по смерти Юл. Лавровского (въ 1873 р.) въ „Просвѣтѣ“ и коло „Правды“, росте и крѣпится заедно, а акціи „Слова“ падутъ такъ низько въ очахъ самыхъ „твердыхъ“, що повстае гадка заснувати мудрѣйшій политичный органъ, котрый-бы отрясся въ „рутеньства“, нерѣшимости и въ того сервилизму, якимъ ôтзначалась редакція „Слова“ на саму чутку, що въ св. Юра мае выйти куренда анатемизуюча ви тенденціи и позбавляюча редактора хлѣба.

Тогды то въ 1874 року поѣхавъ п. Площаньскій на зъѣздъ археологôвъ до Кіева, а властиво на загальнй зборы благотворительныхъ комитетôвъ кіевского, петербурского и московского, щобы тамъ-же выхлопотати для себе „поддержку“. Прибувши до Кіева, инавгурувся п. Площаньскій ôткрытымъ листомъ въ „Кіевлянинѣ“ (ч. 98 въ д. 29 серпня 1874 р.), въ котрôмъ, представивши себе одинокимъ настоящимъ представителемъ Галицкои Руси, „одноплеменнымъ и идентичнымъ съ прочимъ русскимъ свѣтомъ по крови, праву и исторіи“, истощившимъ себе матеріяльно въ борбѣ противъ Полякôвъ и „молодои партіи“, — кличе до братіи: „Молоду партію надѣляютъ Поляки запомогами грошевыми (розумѣй: соймъ краевый и запомоги въ фондôвъ краевыхъ для театру, выдавництва рускихъ учебникôвъ, и др.), а менѣ нѣ въ ôтки гроша! Подайте, подайте милостыню истощившему себе!“ И диво! Въ слѣдъ за тымъ рѣшаютъ зборы благотворительныхъ комитетôвъ на внесенье Попова: не запомагати на будуче „народы славяньскй“ але — „поодинокіи лица“, котрй въ вдячности успѣшнѣйше будутъ ширити идею „славянского объединенія“, reote „обрусенія“. Офиціяльнй справованя благотворительныхъ ко-

Давнй попы и дяки на Украинѣ.

(*Дальше.*)

Дивнымъ способомъ мирилося въ батьку моѣмъ строге захованье церковного уставу и въ той самъ часъ ôтступленье ôтъ его правилъ и формъ. Все покрывала вѣра проста, духъ молитвенный и особный поглядъ на службу Божу. Не позволявъ на пр. батько выкидати що-небудь зъ читаня, якъ теперь выкидаютъ, псалмы, цѣлй каѳисмы, стихиры, кондаки, сѣдальнй, навѣть въ архіерейскихъ церквахъ. Але отъ пôстъ великій, тыждень страстный. Кôлько тутъ читаня и спѣваня! Три службы на день, и сповѣдники, требы, клопоты господарскй. Надходитъ черга суботныхъ паремій; при вмѣлôмъ, плынномъ читаню они займутъ коло годины часу. Батько покаже бувало дякови двѣ-три пареміи и додасть: „А то дома вычитай..., та гляди, бо Богъ скарае...“ И батько и дякъ вѣрили, конечно, що служба Божа на тôмъ нѣчого не стратила, бо призначене для Бога передъ Богомъ вычитано сповна, хочь и дома. Коли я пôдрôсъ, батько звычайно мене заставлявъ „вычитувати“ тіи пареміи дома передъ образомъ. То само ôнъ робивъ съ ѳвангеліями въ страстный тыждень. Въ церквѣ ôнъ читавъ лишь урывки зъ сего чи того ѳвангелія, а дома разъ-у-разъ читавъ, ходячи й стоячи, ѳвангелія одно за другимъ, абы до великого четверга вычитати „всѣхъ ѳвангелистôвъ ôтъ початку до кôнца“. Нѣчого не значило для него робити подôбнй ôтступленя при ôтправѣ вечôрнѣ. Служба се коротка, але она захоплювала иногдѣ батька, сѣльского господаря, середъ недокôнченыхъ роботъ и клопотôвъ. Увôйде ôнъ до церкви, убере епитрахиль, скаже: „Благословенъ Богъ“ — и выйде зъ церкви, ходитъ по цвинтари, пригадуе недокôнчене, розказуе, розпоряджае и въ той самъ часъ говоритъ молитвы, приписанй въ книжцѣ, читае, розмовляе съ проходячими мимо церкви мужиками и пильно наслухуе, що въ церквѣ читаеся и спѣваеся. Наразъ дякъ заспѣвавъ: „Господи помилуй, Госп...“ Батько тутъ-же, ставши лицемъ до востока, голосно говоритъ свое: „Паки и паки... Заступи, спаси... Пресвятую, пречистую...“ и продовжае зачате розпытуванье, недоказане розпорядженье, або зновъ ходитъ по цвинтари, поки не прійде часъ кадженя або великои ектеніи. Дякъ давно призвычаився до такого порядку, читавъ иногдѣ самъ вечôрню и часы и черезъ то, не чуючи пôдчасъ возгласу, дальше читавъ и спѣвавъ и заходивъ далеко впередъ. Батько входивъ и завертавъ его назадъ и служба йшла до нового перерыву. Разъ выпущеный бувъ малый вхôдъ и любимый батькомъ догматикъ, дякъ зачавъ уже: *Свѣте тихій*.. Нагле батько ôтъ престола: „А ты отсе вже *Свѣте тихій*? Якій скорый! Ану лишень *Въ чермнѣмъ морѣ*, и съ тымъ стае посередъ церкви, зачинае свою любиму пѣсню, спѣваезаливаеся, въ очехъ слёзы, на лици молитва — щира, горяча, до неба йдуча... Що любивъ ôнъ, то спѣвавъ два, три и бôльше разôвъ, не тримаючись уставного порядку. Въ службѣ пôдъ днемъ Успенія Божои Матери есть глубоко зрушаюча по змѣстѣ и напѣвѣ пѣсня: „*Апостолы, отъ конецъ земли совокуплышеся здѣ, погребите тѣло мое, и ты, сыне и Боже мой, пріими духъ мой!...*“ Батько особливо любивъ ту пѣсню; ей напѣвъ доводивъ его до якоись екстазы, забутя. Прійшовъ разъ часъ спѣвати ей, а мене съ братомъ въ церквѣ не було. Батько зачавъ, але пôславъ насъ шукати; мы прибѣгли, коли ôнъ съ дякомъ докôнчувавъ спѣвъ уже третій разъ. А однако зновъ четвертый разъ батько зачавъ то само *Апостолы*, а потôмъ и пятый, и кождый разъ при словахъ: „погребите тѣло мое, и ты, сыне и Боже мой, пріими духъ мой!“ слёзы невинно лилися зъ очей его, и все слухало его, молилося такожь глубоко и горячо. По укôнченю вечôрнѣ, иногдѣ цѣлкомъ уже пустившися домôвь, батько наразъ завертався: „А може ще що заспѣваемъ“? Придумае, и — „заспѣваемъ!“ На службѣ Божôй ôнъ ледви вспѣвавъ читати ектеніи, молитвы и спѣвати за крылосомъ. У него були любимй напѣвы „Херувимскои“, „Милость мира“ и т. д. Дякъ мусѣвъ поволи спѣвати, щобы батько вспѣвъ прочитати призначену молитву и хочь конець пѣснѣ проспѣвати съ нимъ, або зновъ батько, скôнчивши молитву, зновъ зачинае ту саму пѣсню, котру дякъ скôнчивъ. Иногдѣ дякъ — чи то квапится куды по службѣ Божôй, чи недобрый чого на батька, — зачинавъ спѣвати *по новому* (простый, придворный спѣвъ). Батько перебивае его — спѣвае по свому; дякъ упрямо продовжае, що зачавъ; тогды батько выходитъ на пôвнôчнй дверѣ и зачинае дорѣкати дякови: „Ну я жь тебе прошу, — не чуешь? Ну, спѣвай же, якъ прошу...“ Разъ на утрени Пасхи, коли батько посередъ церкви христосувався съ народомъ, а на крылосѣ спѣвали пасхальнй стихиры, я, нагадуючи школу, де насъ заставляли деякй пѣснѣ спѣвати по гречески, заспѣвавъ на крылосѣ по гречески: „Христосъ воскресе“. Але тôлько що я зачавъ: Χριστὸς ἀνεστή ἐκ νεκρῶν — ажь батько, котрый не пôдозрѣвавъ тутъ мого велемудрія, нагле перервавъ мене: „Що ты, небоже, зъ просоня?“ Дякъ, втаемниченый въ секретъ, объяснивъ въ чёмъ дѣло. „А, — ôтповѣвъ батько, — то цѣкаво! Слухайте, добрй люде, якъ Греки спѣваютъ „Христосъ воскресе“... „Добрй люде“ слухали съ цѣкавостею, а батько потому пояснивъ имъ, що Греки колись мали свого царя и що они навчили насъ, Русинôвъ, въ Бога вѣровати, они такожь написали всѣ пѣсни, що спѣваются въ церкви, и церковну службу установили. — „Ну, ще заспѣвай“. Очевидно я заспѣвавъ.

Безъ всякого сумнѣву, батько мôй нѣколи не говоривъ проповѣдей въ змыслѣ теперѣшныхъ. Ôнъ читавъ поученя або синаксары, приписанй въ тріодяхъ, або мене (коли я бувъ уже „богословомъ“) заставлявъ читати ихъ. Въ особливыхъ случаяхъ у него безъ приготовы являлися и свои поученя въ такôмъ родѣ: „Щось вы, люде добрй, святу церковь забуваете. Который разъ васъ въ церквѣ не повно! Василя... Степана... Ивана... который разъ не бачу въ церквѣ! Скажѣтъ имъ, що то — грѣхъ, стыдно. Прійде сповѣдь, пôймаю я ихъ, дамъ имъ!...“ По поводу якихъ-небудь непорядкôвъ, що появилися въ селѣ, скандалôвъ на *вечерницяхъ* и *досвѣткахъ*, пiятики, побитя мужами жёнокъ, крадежи и т. под., батько выступавъ съ поученьемъ; „Що то у насъ въ селѣ завелось диковенного! Подурѣли люде, чи що? Що то вы уже перестали Бога боятися? Забули, що Ôнъ есть на небѣ, бачитъ, що дѣется на свѣтѣ? Хочете хиба, щобъ ôнъ знiйшовъ зъ неба до

митетôвъ почали нотувати чорно на бѣлôмъ кожду субвенцію — и въ того 1874 року датуются у насъ доперва „ремунерованѝ выслужники“ въ цѣлôмъ слова значеню, а ихъ дѣло звѣстне, бо продовжався на широку скалю по нынѣшный день. Хто цѣкавый студіювати деморализуючу ихъ роботу, того ôтсылаємо до котрого-небудь числа „Слова“ въ цѣлôмъ послѣднôмъ десятку лѣтъ.

(*Дальше буде.*)

Проєкты побôчныхъ зелѣзниць въ Галичинѣ.

Приватна спôлка, на котрои чолѣ стоитъ старшій инжинеръ зелѣзницѣ Кароля-Людвика п. Шпальке, уложила цѣлу програму будôвлѣ другорядныхъ зелѣзниць въ Галичинѣ. Пôсля сеи програмы маютъ въ захôднôй части краю будуватися зелѣзницѣ: 1) въ Бялои на Вадовицѣ до Старои Кальваріи, де злучится тая линія съ зелѣзницею державною; 2) въ Хабарôвки на Сѣняву до Бѣлки а ôттакъ черезъ угорску границю до Кесмаркъ; 3) въ Слотвины (де єсть стація зелѣзницѣ Кароля-Людвика) до Окоцима; 4) въ Тарнова черезъ Радомышль и Баранôвъ до Надôжеся а ôттакъ черезъ Розвадôвъ и Лежайскъ до Ярославля; 5) въ Мѣльця черезъ Дембицю до Ясла и 6) въ Устрикъ черезъ Лютовиска до Лôмны. Значно бôльше линій проєктує згадана спôлка у всѣхôднôй Галичинѣ, а именно: 1) зô Львова черезъ Куликôвъ, Жовкôвь, Раву руску, ажь до Нетребы (коло Томашева); 2) въ Куткоря або Красного черезъ Камѣнку струмилову и Радехôвъ до Стоянова (коло Бродôвъ на граници); 3) въ Камѣнки до Кристинополя; 4) въ Куткоря або Красного черезъ Глиняны, Перемышляны до Монастырискъ або Бучача; 5) въ Бродôвъ черезъ Пôдкамѣнь, Маркопôль, Городище и Глубôчокъ до Тернополя; 6) въ Бучача черезъ Потôкъ, Луку, Обертынъ до Коршева, а въ Коршева черезъ Товмачикъ, Делятынъ, Микуличинъ, Яôлоницю, черезъ угорску границю до Сиготу; 7) въ Хрыплина черезъ Тысьменичаны и Надвôрну до Делятына; 8) въ Карлова (стація зелѣзницѣ черновецкои) на Красноставцѣ, Топорôвцѣ, Торговицю до Городенки; 9) въ Лужанъ на Кôцмань до Залѣщикъ; 10) въ Тернополя до Копычинець. Всѣ тѝ проєкты мотивує спôлка дуже докладно якъ пôдъ взглядомъ техничнымъ, такъ и торговельнымъ.

Ôтозва.

Вже дальше рôкъ буде, якъ Русины коломыйскѝ заходятся около заложеня филіи „Народнои Торговлѣ“ въ городѣ Коломыи. Важнôсть и горяча потреба такои филіи въ нашôмъ городѣ єсть ажь надто ясна. Добробытъ — се пôдстава кождого народу а промыслъ и торговля — се такъ богате жерело пôднесеня добробыту, славы народнои. Товариство „Народна Торговля у Львовѣ“ стануло перше на сторожи нашого промыслу и перше зробило важный а певный крокъ въ матеріяльнôмъ пôднесеню нашого народу, беручи промыслъ и торговлю нашу въ нашѝ власнѝ руки, — а зробило вже до теперь неимовѣрнѝ поступы. Однакожь дѣяльнôсть товариства не може ограничитись на кôлька мѣсцевостей, а розвôй и процвѣтъ єго лежитъ въ якъ найбôльшôмъ розкиненю єго филій и окладôвъ въ цѣлôй Галичинѣ, щобы всѣмъ подати можнôсть якъ найлекшого користаня.

Горячимъ бажаньемъ Русинôвъ коломыйскихъ есть заложити складъ „Народнои Торговлѣ“ въ Коломыи. Въ тôй цѣли стараюся придбати якъ найбôльше членôвъ въ цѣлôй окрестности и въ той спосôбъ подати Зарядови товариства потрѣбный капиталъ на заложенье такого складу. Но при тыхъ всѣхъ заходахъ выслѣдокъ показався такъ малозначнымъ, що „Народна Торговля“ зъ цѣлкомъ оправданыхъ причинъ до недавна не могла була на сповненье нашого горячого бажаня рѣшитися. Теперь же, коли „Народна Торговля“ за приреченьемъ тутешныхъ Русинôвъ, що членôвъ якъ найбôльше найдеся, рѣшилась отворити свою филію въ Коломыи и при помочи патріота нашого о. С. Л. зъ Р. наняла локаль на складъ овôй въ Коломыи въ готели Краковскôмъ, черга на насъ, Земляки, прійти ѣй въ помôчь! Для успѣшнѣйшого збиранья якъ найчисленнѣйшихъ членôвъ и капиталôвъ завязано въ Коломыи дня 16 с. м. два комитеты: одинъ для мѣста, другій для повѣтôвъ сусѣдныхъ.

До Васъ теперь ôтзываємось Земляки-Патріоты зъ города и цѣлои окрестности коломыйскои. Приступайте якъ найчисленнѣйше до товариства чи то съ удѣлами чи съ книжками щадничими, а докажете єднôсть, ревнôсть и печаливôсть о наше власне, о наше народне добро. Сполучѣмъ силы, а зробимо немалый поступъ въ дальшôмъ розвою народного промыслу и торговлѣ!

Всѣ грошѣ чи на удѣлы, чи на книжочки щадничѝ упрашаємо присылати на руки Вп. о. Николая Лепкого, катихита гимназіи въ Коломыи.

Коломыя дня 17 (29) липня 1885.

За Комитетъ мѣсцевый:

Григорій Кульчицкій, предсѣдатель; *Павелъ Дудикъ*, секретарь.

За комитетъ для позамѣсцевыхъ:

Н. Лепкій, предсѣдатель; *К. Кульчицкій*, секретарь.

На способы берутся.

Во всѣхъ польскихъ газетахъ можна було послѣдными днями читати слѣдуючій комуникатъ:

„Въ наслѣдокъ порученя зверхнои власти ц. к. староство въ Турцѣ перевело ревизію всѣхъ лѣсôвъ, належачихъ до єго округа а пустошеныхъ въ спосôбъ варварскій. Замкнено зъ уряду всѣ лѣсы, де знайдено спустошенье або неправильну господарку и зневолено властителѣвъ тыхъ лѣсôвъ и тартакôвъ предложити пляны раціональнои господарки лѣсовои и ôтдати технично лѣсовый надзôръ фаховымъ лѣсничимъ. Введено такожь всѣ можливѝ средства противъ нищеня лѣсôвъ. Найбôльше вынищенѝ лѣсы громадскѝ, въ котрыхъ всѣ члены громады господарили по свому.“

Нема що й казати, що комуникатъ сей може зацѣкавити кождого; зацѣкавивъ ôнъ и насъ. Мы засягнули информацій, а тіи вповнѣ потвердили нашѝ здогады. Представленье, що будьто „найбôльше вынищенѝ суть громадскѝ лѣсы“ — есть тенденційне. Найбôльше вынищеными суть лѣсы паньскѝ; тамъ оправдѣ така варварска ведеся господарка, якои не подыбати въ нѣякôмъ лѣсѣ громадскôмъ.

Яка-жь властиво тенденція наведеного комуникату? Тенденція выходитъ зъ слôвъ самого комуникату: „ôтдати технично лѣсовый надзôръ лѣсôвъ фаховымъ лѣсничимъ“. Треба знати, що якъ воюды, такъ и въ Турчаньскôмъ есть богато ще збанкрутованыхъ панкôвъ и пôдпанкôвъ, для котрыхъ вже не стало посадъ писарѣвъ громадскихъ, и радо брали-бы посады лѣсничихъ. Такихъ панкôвъ та пôдпанкôвъ ще тамтого року рекомендовано громадамъ яко „фаховыхъ“ лѣсничихъ, але громады, що маютъ звычайно малѝ области лѣсôвъ (н. пр. 40 моргôвъ), закладали протестъ противъ такои благодати свыше, бо держати лѣсничого на 40 моргахъ лѣса, — то чиста руина для громады, то значитъ: громада мае кормити дармоѣда! Що буде „фаховый“ лѣсничій робити на 40 моргахъ лѣса?! Чи не можна вже якъ-небудь инакше зарадити „неправильнôй“ господарцѣ“ въ малôмъ лѣсѣ громадскôмъ (коли де она дѣйстно есть), якъ накидуваньемъ громадамъ дармоѣдôвъ? Чи ще мало нашѝ громады маютъ рôзного рода драчокъ и выдеркасôвъ?! Чи тымъ способомъ маеся двигнути добробытъ нашихъ сельскихъ громадъ?!

Такожь покривдженье священикôвъ.

Ц. к. министерство торговлѣ знизило для урядникôвъ державныхъ цѣну ѣзды на половину на всѣхъ державныхъ зелѣзницяхъ, подôбно, якъ се практикуєся ôтъ давна съ официрами на всѣхъ зелѣзницяхъ. На жаль, розпорядженье министерске не дотыкае священикôвъ, котрѝ офиціяльно зачисляются такожь до стану урядникôвъ державы изъ взгляду на своє становище и ôтносины до ц. к. урядôвъ. Коли учителѣ народнѝ добилися (вправдѣ условного) права на зниженье цѣны ѣзды на державныхъ зелѣзницяхъ, то повинно о то постаратися и власти духовнѝ для священикôвъ. О скôлько намъ звѣстно, доси нѣхто о то не старався, а мы пересвѣдченѝ, що коли тôлько духовнѝ нашѝ власти удадутся съ представленьемъ до ц. к. министерства, оно певно не ôтмовитъ. Зниженье цѣны ѣзды на зелѣзницяхъ державныхъ для нашихъ убогихъ священикôвъ було-бы великою полекшою особливо въ тыхъ сторонахъ Галичины и Буковины, де вже проведенѝ або маютъ бути проведеными зелѣзничѝ линіи державнѝ.

Для спроваджуваня выгнаныхъ зъ Прусъ Полякôвъ до Галичины

завязався у Львовѣ польскій комитетъ обывательскій, котрый розôслявъ ôтозвы до выдѣлôвъ повѣтовыхъ и до „obywatelstwa“, щобы всѣми силами старалися стягати сюды выгнаныхъ зъ Прусъ Полякôвъ, вышукуючи для нихъ всякого рода посады и занятя.

Въ краю нужда, нашѝ люде не маютъ роботы и заробку, до Америки емигруютъ нашѝ краєвѝ хлѣборобы, ремѣсники и фабричнѝ робôтники, — а польскимъ шовинистамъ забагаеся — спроваджувати сюды выгнаныхъ зъ Прусъ Полякôвъ и множити пролетаріятъ въ краю, коли тымчасомъ тіи выгнанѝ Поляки, родомъ зъ Конгресôвки, могли-бъ, съ далеко бôльшою користею для себе и своихъ родинъ, вертати до тон-жь Конгресôвки, де такъ цвитутъ фабрики и промыслы!

Ба, коли шовинизмъ, слѣпый шовинизмъ бере верхъ надъ здоровымъ розумомъ! Стягати на Русь и що разъ густѣйше засѣвати ей польскимъ елементомъ — отсе выхôдна точка галицко-польского шовинизму. Але намъ здаеся, що и самѝ шовинисты швидко розчаруются, пôзнавши, що пролетаріятъ въ краю, чи ôнъ польскій чи рускій, не есть нѣякою благодатею, и емигранты швидко знôвъ станутъ емигрантами, тôлько вже не зъ примусу, а зъ доброи, непримушеноі волѣ накиваютъ пятами нашôй Галиліи.

ДОПИСИ.

Зъ Золочева.

(*Ц. к. староста супротивъ рускаго языка.*) Ц. к. староство въ Золочевѣ звернуло одно поданье въ справѣ асентерунковôй индорсатомъ:

L. 10756. Zwracam Zwierzchności gminnej w Horodyłowie celem dołączenia do niniejszego podania wyciągu familijnego, sporządzonego w języku niemieckim lub łacińskim, znajdująca się bowiem na tym wyciągu uwaga w języku ruskim ze względu na istniejące w tej mierze przepisy jest niedopuszczalna.

Złoczów 26 czerwca 1885.

C. k. Starosta *Flechner*.

При сѣмъ замѣчаємо, що вытягъ фамилійный написаный по нѣмецки, а лише кляузуля, потверджаюча схôднôсть єго съ книгами метрикальными черезъ священика, писана по руски. Священикъ сей ôтъ 20 лѣтъ такъ все писавъ и було добре. Видко, що „o istniejących przepisach“ попередники п. Флехнера, пп. Плюшкъ, Плажекъ и Слядекъ (староста и комисарѣ) мусѣли не знати, коли такѝ вытяги пріймали.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Хорватскѝ громады въ Дальматіи*) въ числѣ 84 выслали петицію до цѣсаря, щобы знѣсъ законъ о независимости стану судейского въ Дальматіи. Причины такого, съ духомъ новочасныхъ державъ незгôдного и головнымъ основамъ австрійскои конституціи просто противного жаданя, єсть нѣщо друге, якъ заостренье межинародныхъ ôтносинъ въ Дальматіи по выборахъ. Пôсля слôвъ петиціи належатъ майже всѣ тамошнѝ судіи до партіи италіяньскои и теперь по скôнченыхъ выборахъ каратоть немилосердно Хорватôвъ са всѣ выборчѝ надъужитя. Газеты доносятъ, що хорватскій депутованій въ Дальматіи маютъ зъ сеи причины поставити въ радѣ державнôй внесенье на часове засистованье зô взгляду на Дальматію основного закона держ. трактуючого о судейскôй независимости. Сей справдѣ цѣкавый образокъ выказуе наглядно, до чого доводитъ пристрасть партійна: найвысшій актъ конституційного управненя обывателя — выборы до рады державнои выкликуютъ такъ дуже и неконституційне бажанье, якъ знесенье независимости судейскои власти.

(*Цьсарь санкціонувавъ*) пôдъ дн. 7 липня с. р. ухваленый галицкимъ соймомъ краєвымъ законъ, змѣняючій дотепершный законъ дороговый зъ дня 18 серпня 1866 р.

(*Въ справѣ претенсій ческихъ що до австрійско-угорского банку*), скристализованыхъ въ рѣшеню прагскои палаты торговельнои забравъ першій голосъ „Pester Lloyd“. Органъ сей заявився рѣшучо противнымъ бажанямъ Чехôвъ, котрѝ уважае ôнъ просто везгôдными съ организацією банку, съ єго економичными задачами а навѣть съ правно-державными ôтносинами монархіи. Наколи-бы вдоволено жаданье Чехôвъ, забажала-бъ заразъ чогось подôбного съ рôвнымъ правомъ и Галичина — за нею пôшла-бы Каринтія, Крайна и т. д. — ажь въ кôнци дôйшло-бъ до того, що мѣсто одноцѣлого организму мали-бъ мы иноституцію, подѣлену въ найрôжнороднѣйшихъ направленяхъ, о розстрѣленыхъ силахъ, о котрôй не можна-бъ мати певности, чи сповнитъ тѣ важнѝ задачѣ, якихъ вымагае интересъ монархіи ôтъ австр.-угорского банку. Дирекція въ Празѣ не могла-бы мати меншои компетенціи ôтъ дирекціи въ Пештѣ, а зъ сего выйшла-бы тяглѝ спори мѣжь дирекціями и збôльшенье объему власти генеральнои рады. На таку евентуальнôсть нѣякъ не можна згодитись, такъ якъ она предстаавляеся яко велика перепона для успѣшнои дѣяльности банку, котра спинити може єго правильный хôдъ и нанести финансовымъ ôтносинамъ монархіи великѝ шкоды.

(*Справа регуляціи валюты.*) При нагодѣ ôтновленя торговельного договору съ Угорщиною, маe пôсля донесеня „Fremdenblatt-у“ прійти на порядокъ дневный такожь справа регуляціи валюты. Министеръ скарбу Дунаєвскій носився давно съ гадкою полагодити обѣ сѝ справы за однымъ заходомъ, а щобы приготовити намѣрену реформу, споводувавъ бувъ скликанье до сеи цѣли спôльнои австрійско-угорскои анкеты. Однакъ угорске правительство не подѣляе гадки австрійского министра скарбу и не маe намѣру приступати теперь ще до регуляціи валюты. Причиною сего єсть не що инше, якъ оправданый страхъ передъ резиковностею такого експерименту, котрого гр. Шапара не хоче пôднимати середъ такъ дуже пôдъ взглядомъ економичнымъ нещасливыхъ часôвъ, якъ теперѣшнѝ. Обѣ половины державы борются съ вѣчными дефицитами, а тутъ горячкова вдача министра-родака велитъ переходити имъ нову економичну кризу, тожь не диво, що Угорщина не пôддаеся тôй пробѣ и иде за гадкою гр. Шапарого. Зъ сеи причины справа регуляціи валюты, якъ-небудь немаловажно, ôтложена буде на дальшу будучнôсть, а при договорѣ съ Угорщиною увзгляднятся тôлько потрѣбнѝ до будучого переведеня регуляціи приготованя.

ЗАГРАНИЦЯ.

Кабинетъ Сальсберого и его политика колоніяльна. Коли въ Англіи уступивъ кабинетъ Глядстона и его мѣсце мавъ заняти кабинетъ Сальсберого, не допускавъ нѣхто — навѣть самъ шефъ нового кабинету, що середъ такъ запутаныхъ ôтносинъ англійскои политики такъ въ краю матернôмъ якъ и его колоніяхъ найдеся ще якась точка выходу. Зъ разу були всѣ того переконаня, що торисы не будутъ въ силѣ повести англійскои политики ôтповѣдными дорогами, сумнѣвалося навѣть, чи они зможутъ хочь-бы лишь про форму обняти правительство, а допускано яко рѣчь певну, що хочь торисы и обôймутъ правительство въ свои руки, то по новыхъ выборахъ будутъ мусѣли передати его знову въ руки либералôвъ. Первѣстный поглядъ загальный на становище кабинету Сальсберого змѣнився теперь зовсѣмъ, такъ въ самôй Англіи якъ и поза ей границями починаютъ теперь вѣрити въ жизненнôсть кабинету торисôвского. До сему причина?... Въ енергичнôмъ и рѣшучôмъ выступленю нового ка-

---

васъ съ карою?...“ и т. д. Але найважнѣйшѝ проповѣди були въ часѣ говѣня (сповѣди). Тутъ батько разъ-у-разъ бувъ оживленый. Отъ одинъ прійшовъ до столика съ хрестомъ и образомъ, уклякъ схиливъ голову; батько, сидячи на стôлци, покрывъ єго епитрахилемъ, нахилився къ нему и на-пôвъ голосно бесѣдуе. Потôмъ бесѣда єго робится все голоснѣйша и голоснѣйша, и выразно чуешь: „И то добре, що у тебе дѣти не розпустнѝ, поважаютъ старшихъ, и мирно въ домѣ, съ сусѣдами... Господь тебе не оставитъ...“ Слѣдуе розрѣшаюча молитва. Сповѣдникъ встае, цѣлуе хрестъ, образъ и ôтходитъ, — батько на здогôнъ говоритъ: „забій десять поклонôвъ та зговори: „Отче нашь“ и „Богородице Дѣво...“ Приходитъ другій: тиха розмова знôвъ переходитъ въ голосну: „То що-жь се, ты хиба святый, жадного грѣха не маешь? Пôйшовъ, ледащо, та одумайся! Розкажѣтъ ему, люде добрѝ, якъ треба сповѣдатися“ — обертався ôнъ до тыхъ, що стояли навпередъ. Той ôтходитъ засоромленый и знôвъ являвся за годину-двѣ. Але отъ приступивъ якійсь похмурный, очевидячки збитый зъ толку, уклякъ; въ товпѣ зачали шептати. Батько, не покрываючи єго епитрахилемъ, вдивляеся въ него: „А, голубе, таки прійшовъ до Господа Бога! — голосно говоритъ батько — ôтъ Бога не утечешь!“ — „То мы его привели“ — ôтзываются тихо зъ товпы. — „То, то, — продовжае батько, — ôтъ Бога не утечешь, Богъ всюды найде тебе... Ну, що-жь теперь буде съ нами? Якъ ты самъ думаешь?...“ Грѣшникъ клячитъ, цѣлкомъ збитый зъ толку. — „Що мы съ нимъ зробимо, добрѝ люде?“ — звертаеся батько до людей. — „Возьмѣте та привяжѣте єго на якій часъ до яблонѣ, нехай тамъ спокутуе грѣхъ свôй...“ *Добрѝ люде* ожидали того. Староста, дякъ, поважнѝ люде брали грѣшника, ôтводили зъ церкви и привязували мотузомъ до яблонѣ коло входу до церкви. Прохожѝ мовчки дивилися на него, нѣхто не дивувався, не пытався, за що. Деяка баба тôлько промовила жалôбно: „Охъ, тяжкій грѣхъ, лишечко!“... Нѣхто не пытавъ о причину кары, для того, що давно вже все село знало єго вину, довго говорили о нѣй и давно всѣ порѣшили, якъ поступити съ нимъ при сповѣди. То сынъ, що побивъ свого батька, що пивъ, оваволивъ дома, нѣкого не слухавъ, не являвся до церкви довгій часъ. Побити батька або матѣрь — уважалося за найтяжшій грѣхъ. Межи карами, накладаными на каючихъ-ся, окрôмъ частныхъ и особистыхъ, були и спôльнѝ для всѣхъ, котрѝ спочивали въ тôмъ, що каючій-ся мусѣли сповнити якій-небудь роботы коло церкви и въ осели батька, на пр. окопати огородъ ровомъ, огородити подвôрье плотомъ, поправити покрôвлю на домѣ або на господарскихъ будынкахъ, а толковій й знаючій — поправити або перекласти парканъ коло цвинтаря, поправити обшивку зъ дощокъ на надвôрныхъ стѣнахъ церкви, и т. п. Такъ велося ôтъ стародавна и батько нѣколи не змѣнявъ того звычаю, навѣть пôсля запроводу „инвентарѣвъ“ (1847 р.), пôсля котрыхъ наложено на мужикôвъ обовязокъ будувати и поправляти для церковныхъ слугъ домы и службы на свôй коштъ, — обовязокъ, котрого батько мôй нѣколи не узнававъ, волѣючи епитимійный способъ або *толоку*, т. е. роботу за принятье. (К. б.)

бинету въ всякихъ запутаныхъ справахъ, але ще далеко бôльше въ щастю, якого жаденъ членъ нового кабинету анѣ въ загалѣ нѣякій чоловѣкъ не мôгъ анѣ сподѣватися анѣ допускати. „Прибудь щастье, розумъ буде!“ — каже пословица; то само можна сказати и кабинетови Сальсберого, бо дѣйстно щастье ему сприяе. Несподѣвана смерть Магдія значно улекшила кабинетови Сальсберого его роботу въ Єгиптѣ а взглядно въ Суданѣ и, можна сказати, розвязала ему руки до дѣланя и свобôднѣйшого выступленя на другôмъ поли англійскои политики заграничнои, а узысканье 9-мілiонового кредиту для Єгипту доказуе ясно мирный характеръ межинароднои политики нового кабинету. До сихъ двохъ фактôвъ долучаеся тепер ще третій, котрый хочь може выкличе якісь новй запутанины, але зможе безперечно укрѣпити кабинетъ Сальсберого на его становищи, а то для того, що подае можность кабинетови ступити на дорогу, котра безъ взгляду на рôжнй сторонництва есть дуже популярною. Фактомъ симъ великои ваги для кабинету Сальсберого есть банкрутство трансвальскои республики. Вôйна Боерôвъ трансвальскихъ съ Англiею, а ôтакъ безъустанна майже борба съ рôжными племенами Бушменôвъ и Зулюсôвъ вынищили и зруйнували край до того степени, що теперь настала въ молодôй республицѣ криза финансова; правительство трансвальске заявило своимъ довжникамъ, що перестае сплачувати имъ довгъ о неможности узысканя нового кредиту. Се критичне положенье трансвальскои республики було вже давно звѣстне въ Англiи и кабинетъ Сальсберого бувъ приготованый на ту евентуальность. Пôднесено отже въ Англiи давну гадку Биконсфильда бôльшого сконсолидованя колонiй съ краемъ материнымъ. Такъ въ Лондонѣ якъ и на провинцiи устроювано митинги, на котрыхъ домаганося тѣснѣйшого сполученя колонiй съ Великобританiею и вказувано яко на примѣръ на колонiю австральску, котра готова була на случай потребы выслати войско для материого краю. Гадку ту и жаданя митингôвъ пôдхопивъ ôттакъ кабинетъ Сальсберого и загальнымъ покликомъ его есть теперь: „Тѣснѣйша звязь колонiй съ краемъ материнымъ! Колонiи нашй мусятъ статися зовсѣмъ британiйскими, кажутъ теперѣшнi политики англiйскй, а на полудни Африки мы мусимо запанувати ажь по рѣку Замбези! Сего вымагае достоинство и матеріяльный интересъ краю. Англiя стане доперва тогды сильно, коли єи колонiи станутся чисто британiйскими.“ Таке выступленье кабинету Сальсберого выкликало въ Англiи велике одушевленье и ôиъ зыскавъ собѣ въ краю велику популярнôсть, котра безперечно при надходячихъ новыхъ выборахъ проявится для теперѣшного правительства животворною силою. Инша рѣчь, чи удастся англiйскому правительству перевести свои пляны супротивъ Боерôвъ, котрй хочь матеріяльно и пôдъупали, то все таки будутъ ставити опôръ всякимъ заборамъ Англiи. То здаеся однакожь бути певною рѣчею, що Англiя не ôтступитъ теперь ôтъ постановленя звязати колонiи тѣснѣйше съ материымъ краемъ, бо видитъ въ тôмъ силу и поруку забезпеченя своихъ посѣлостей ôтъ чужихъ напастей.

Россiя. Зъѣздъ царя россiйского наступитъ вже певно въ першихъ дняхъ мѣсяца вересня; день и мѣсце зъѣзду все ще позбстаютъ тайною. То лишь звѣстно, що царь выѣде до Австрiи доперва, коли буде вертати зъ Украины. — Въ Въ справѣ россiйско-афганьского конфликту пише „Jour. de St. Peterbourg“, що всѣ вѣсти, якй подала недавно „Daily News“ о россiйскôй ôтповѣди дотычно Зульфикару, суть неправдивй. Зульфикарске пытанье ще не рѣшене и переговоры ведутся дальше, а доки одно або друге правительство не дасть поясненя о положеню переговорôвъ, доти всякй вѣсти треба уважати за безпôдставнй. — Въ справѣ реорганизацiи польского банку въ Варшавѣ доноситъ „Gaz. handlowa“, що всѣ польскй урядники тогожь банку позбстанутъ и дальше при немъ, а именно 108 урядникôвъ перейде до комисiи ликвидацiйнои, котра ще довгй лѣта буде функцiонувати, 60 и кôлька получатъ сталй посады въ новôй конторѣ государственного банку а прочй пôдутъ въ отставку съ цѣлою емеритурою. — Цѣкавй даты подаютъ урядовй справозданя о економично-торговельныхъ ôтносинахъ Россiи въ середньôй Азiи. Зъ справоздань сихъ показуеся, що россiйскй катуны, выробы гончарскй и зъ дешевого желѣза выперли тамже майже зовсѣмъ выробы англiйскй, а черезъ очищенье дороги черезъ степы туркменьскй ôтъ розбишакôвъ напливаютъ до Россiи чимъ разъ бôльшй транспорты сирои бавовны зъ Азiи до Россiи. Недавно зôставъ высланый туды ген. Баевъ въ цѣляхъ торговельно-политичныхъ; ôнъ мае розслѣдити россiйско-перскй и афганьско-россiйскй границѣ, вытычити линiи торговельнй, вынайти ôтповѣднй мѣсцевости на магазины и въ загалѣ обдумати всѣ потрѣбнй средства для заведеня правильнои торговлѣ. Въ россiйскихъ кругахъ купецкихъ сподѣваются въ короткôмъ часѣ отнованя цѣлои торговлѣ въ Афганистанѣ. — Россiйскй Нѣмцѣ переляканй тымъ, що черезъ поступованье Прусъ може и Россiя схоче чужихъ пôдданыхъ выдаляти, подаютъ дуже численно прошеня о принятье вхъ въ россiйске пôдданьство. Доси увзгляднено лишь мале число прошень.

НОВИНКИ.

— **Апеляцiйна розправа** въ процесѣ выточенôмъ редакторови „Дѣла“ за уваги до листôвъ п. министра Земляковского ôтбулася вчера въ краевôмъ судѣ карнôмъ. Трибуналъ по переведенôй розправѣ потвердивъ вырокъ судiи першои инстанцiи. Ширше справозданье зъ ходу розправы подамо въ слѣдующôмъ числѣ.

— **Справа такъ званого „передвступного доходжена“ на донесеня противъ урядникôвъ ц. к. староства въ Золочевѣ** перейшла вже зъ Золочева до Львова, до тутешного суду краевого, котрый до переведеня ей делеговано. Судiею слѣдчимъ въ сѣй справѣ бувъ сов. Кнотъ, дуже честный и справедливый чловѣкъ и судiя. Такъ само апеляцiя делегувала львôвскiй судъ повѣтовый секцiя III до переведеня розправъ противъ комисаря Єловицкого обжалованого сов. Рожанковскимъ о образу чести.

— **Въ процесѣ Жулковского и Ствертнѣ**, що держали бесѣды на похоронѣ Жуковича, ôтбулася въ четверъ минувшого тыждня остаточна розправа въ карнôмъ судѣ у Львовѣ, на котрôй трибуналъ увôльнивъ Жулковского а Ствертню засудивъ на мѣсяць арешту на пôдставѣ §. 305 зак. кар. т. е. за похвалюванье дѣлъ карыдостойныхъ.

— **Рускiй театръ народный** переѣде до Теребовлѣ, де съ днемъ 6 л. серпня почне давати представленя. Репертуаръ дôбраный, самй найновѣйшй творы народнй, межи иншими будутъ представленй опереты: „Дзвоны зъ Корневиль“, „Панѣ молода зъ Боснiи“, „Новый Двôрникъ“, а зъ переводôвъ: „Гуски и гусочки“, „Федора“, „Мужь зъ кречности“ и оригинальнй драми: „Федько Острожскiй“ и „Олегъ“. Всѣхъ представленъ буде лишь 10. Замѣтити ще мусимо, що театръ маe також свою власну оркестру. Первѣстно постановивъ бувъ нашъ театръ переѣхати до Гусятына, але мусѣвъ ôтъ сего пляну ôтступити, бо тамъ заѣхала инша труна театральна. Дирекцiя рускаго театру народного перепрашае отже симъ Вп. Публику мѣста Гусятына и околицѣ за завôдъ, якiй зробила ѣй не зъ своеи вины, и поручаеся ласкавôй прихильности на слѣдующй рокъ. Не менше съ повнымъ дивѣремъ ôтносится дирекцiя до жителѣвъ княжого города Теребовлѣ якъ и его околицѣ и мае повну надѣю, що рускiй патрiотизмъ, якъ всюды такъ и тутъ, буде старатися всякими силами пôддержати руско-народну сцену.

— **Въ Слободѣ, деканата теребовельского, ôтбулася мнсiя духовна** въ днѣ 11 и 12 липня. Въ величавôй тôй мисiи взяли участь кромѣ мѣсцевого душпастыря о. Гавриила Медыцкого, душпастырѣ зъ Ищкова, Богатковець, Увся, Городища, Настасова и Соснова, всѣ съ церковными походами. Душпастырѣ трудилися ревно по цѣлыхъ дняхъ. Проповѣдали Впр. оо. Рудольфъ Мохъ, деканъ Залуцкiй и самъ мѣсцевый парохъ. Около 1000 душь изъ зôбраного народу зложило обѣтъ тверезости.

— **Въ Крехôвцяхъ** повѣта станиславôвского завязалася заходами п. Николая Хаджая, пѣвця церковного и господарѣвъ чч. Дмитра Дѣвнича и Ивана Тарафана нова читальня. Статуты читальнѣ подано вже до намѣстництва.

— **Повѣнь въ Галичинѣ и Буковинѣ.** По поводу недавнои зливы рѣки повыливали и зъ рôжныхъ сторôнъ краю надходятъ вѣсти, що вода наробила богато шкоды. Сянъ повыливавъ въ богато сторонахъ а Перемышль бувъ такожь загроженый. Въ Днѣстрѣ вода значно прибула и заляла коло Галича поля и сѣножати. Въ Станиславôвскôмъ вылили обѣ Быстрицѣ а по при Станиславôвъ несла вода богато збôжа въ снопахъ и сѣна забраного зъ поля и сѣножатей. Въ Станиславовѣ утопилося онодгы двое дѣвчатъ, що выйшли дивитися на велику воду. Они станули на березѣ тужь надъ самою рѣкою; берегъ пôдмуленый усунувся и дѣвчата потопилися. Въ Трибухôвцяхъ коло Бучача вода зъ ставу розôрвала греблю и перервала тымъ комуникацiю на бучацко-чортковôвскôй дорозѣ. — Въ наслѣдокъ зливы повыливали такожь и буковиньскй рѣки и наробили богато шкоды. На граници Галичины и Буковины розôрвала вода мôстъ на днѣстрѣ пôдъ Залѣщиками и перервала комуникацiю. Такъ само настала була на якiйсь часъ перерва межи Сторожинцемъ а Черновцями и межи Залучемъ а Вижницею, де выступивъ Черемошь и заливъ часть мѣста. Найбôльше шкоды наробивъ Серетъ вздовжь своихъ берегôвъ почавши ôтъ Задовы и Берегомыгôвъ. Въ мѣстѣ Серетѣ завалилося кôлька домôвъ пôдмуленыхъ водою а оба млыны вода такожь затопила. На фôльварку въ Петрôвцяхъ вода затопила въ стайны 30 штукъ худобы.

— **Дирекцiя ц. к. женьскои семинарiи учительскои** у Львовѣ подае до вѣдомости, що сего року школьного буде принятыхъ до 1 класы лишь 40 ученицъ, до другихъ же класъ лишь тй кандидатки, котрй вже учащали до семинарiи и були признанй за приспособленй до тыхъ класъ, для того принятье до семинарiа по силѣ вступного испыту есть лишь можливымъ до класы першои. Зъ зголошуючихся до испыту будутъ мати першенъство до принятя лишь тй кандидатки, котрй при найтѣснѣйшôмъ испытѣ вступнôмъ заявлятъ лѣпше приспособленье а при рôвнôмъ результатѣ, котрй укôнчили высшу класу и суть вѣкомъ старшй. Дирекцiя звертае такожь увагу и на то, що пôсля обовязуючихъ приписôвъ кандидатки безъ музикального приспособленя не можутъ бути принятй и длятого кожда зголошуючася кандидатка муситъ знати певне число пѣсней змѣсту религiйного або иншого; кандидатки безъ слуху и голосу не будутъ зовсѣмъ принятй. Всѣ кандидатки мусятъ предложити свѣдоцтво здоровя, що суть здôбнй до званя учительского, на случай однакожь очевиднои хоробливости, вымагатися буде свѣдоцтва здоровя затвердженого черезъ лѣкаря назначеного заведеньемъ. Вписы до класъ высшихъ, курсу фреблôвского и школы взôрцевои будутъ ôтбуватися въ дняхъ 29, 30 и 31 серпня; пôзнѣйшй зголошеня до запису до якои небудь класы не будутъ увзгляднятися. Испыты вступнй до класы I розпôчнутоя дня 1 вересня по ôтправленôмъ о 9 год. богослуженю въ каплици заведеня, испыты же поправчй зъ поодинокихъ предметôвъ будутъ ôтбуватися лишь 1 вересня передъ полуднемъ. Кандидатки зголошуючйся до принятя до першои класы семинарiи або на курсъ фреблôвскiй маютъ при вписѣ предложити а) метрику уродженя, що скôнчили 15 рôкъ, (на курсъ фреблôвскiй 16 рôкъ); б) свѣдоцтво ôтбутыхъ наукъ; в) свѣдоцтво здоровя; г) зголошуючйся по перервѣ, свѣдоцтво моральности; д) родовôдъ выготовленый въ двохъ примѣрникахъ; ж) пробы власныхъ рисункôвъ и робôтъ ручныхъ. Зголошуючйся до иншихъ класъ маютъ предложити родовôдъ въ двохъ примѣрникахъ и свѣдоцтво шкôльне зъ послѣдного курсу, въ котрôмъ мае бути посвѣдченье дирекцiи, наколибъ кандидатка була зъ иншои семинарiи. Безъ тыхъ документôвъ не буде жадна кандидатка допущена до впису.

— **О. Илярiй Гмитрикъ**, дотеперѣшный суплентъ при гимназiи въ Сяноку именованый гр. кат. катехитою при гимназiи въ Самборѣ.

— **Зошиты и таблички** линiованй въ квадраты заказало министерство уживати въ школахъ и розôслало въ сѣй цѣли розпорядженье до всѣхъ школьныхъ властей краевыхъ. Заказъ сей наступивъ на представленье найвысшои рады здоровя у Вѣдни, пôсля погляду котрои зошиты и таблички линiованй въ квадраты шкодятъ въ великôмъ степени очамъ дѣтей и робятъ ихъ короткозорыми.

— **Зъ-надъ Збруча** пишутъ намъ: Ôгъ 26 липня до 1 серпня черезъ 6 днѣвъ въ жнива и возовицю неустаючй зливй съ страшенною бурею наробили много шкоды хлѣборобамъ. Збôже на покосахъ поросло. Буря нарушила лихй будынки а злива попсувала дороги.

— **Маршалкомъ рады повѣтсвои** въ Турцѣ затвердивъ цѣсарь п. Альберта Стшелецкого властителя части имѣня Комарникъ.

— **Друкарню Чоппа** въ Чернôвцяхъ, въ котрôй друкувалася „Буковина“ и „Bukowinaer Rundschau“, замкнувъ магистратъ черновецкiй зъ припорученя правительства краевого. По поводу сего перестала выходити „Buk. Rundschau“ выдавана накладомъ сеи друкарнѣ.

— **Зъ Золочева** пишутъ намъ: Тамгого тыждня номеръ тутъ Венедиктъ Левицкiй, секретарь ц. к. староства, братъ звѣстного полонофила Анатоля Левицкого, професора въ краковôкôмъ университетѣ, а сынъ давнѣйшого рускаго священика въ Золочевѣ. Покôйный черезъ цѣлый свôй вѣкъ зовсѣмъ не признавався анѣ до народности анѣ до вѣры рускои, а противно, святкуючи польскй свята, такъ профанувавъ рускiй обрядъ, що въ великiй страстный тыждень дававъ забавы съ танцями въ своемъ домѣ. Мимо того *рускй священики въ поважнôмъ числѣ* ôтдали покôйному послѣдну прислугу, якъ-бы якому найлучше заслуженому сынови рускои церкви и народности!...

— **Оригинальный собѣ п. почтмайстеръ въ Залучи (дворець)**! Одинъ зъ нашихъ дописувателѣвъ (п. И. Е. С—ичъ) доноситъ намъ, що той п. почтмайстеръ не тримае рускихъ друксортôвъ, а коли дописувателъ нашъ, зажадавши на рускiй листъ рецепису рускаго и не дôставши его, звернувъ увагу п. почтмайстра на приписы почтовй, то той ôтповѣвъ, що приписы „не обовязуютъ его анѣ тримати рускй друксорты анѣ знати рускiй языкъ“! И справдѣ п. почтмайстеръ такъ знае рускiй языкъ, що зъ адресы „Всеч. Рудольфъ Мохъ“ зробивъ „Всеч. Редакцiя Мира“... Свѣтла Дирекцiя почтъ! зволитъ зарадити тому лиху!

— **Выдѣлъ читальнѣ въ Лысятичахъ** складае прилюдно подяку Свѣтлому центр. Выдѣлови товариства „Просвѣта“ за щедрый даръ 58 книжочокъ, а товариству им. М. Качковского за даръ 43 книжочокъ свого выданя. — Ôгъ Выдѣлу читальнѣ въ Лысятичахъ *О. Ив. Бѣржиньскiй*, голова.

— **Именованя.** Иванъ Шумпетеръ, субститутъ нотарiяльный въ Коломыи, именованый нотаремъ въ Буску; Иванъ Кочиньскiй, авскультантъ судовый именованый адъюнктомъ при судѣ пов. въ Станôвцяхъ; субститутъ прокураторiи въ Чернôвцяхъ, Максимъ Хлебикъ, именованый секретаремъ рады въ Чернôвцяхъ; Николай Чеховскiй, судiя пов. въ Кимполюнгу, именованый совѣтникомъ суду окружного въ Сучавѣ. — Дръ Теофиль Баковскiй именованый старшимъ лѣкаремъ въ резервѣ; дръ Iосифъ Розенталь именованый резерв. лѣкаремъ асистентомъ а дръ Iосифъ Мадейскiй лѣкаремъ асистентомъ въ чинной службѣ. — Рада школьна краева именувала Михаила Кордасевича дѣйстнымъ учителемъ при школѣ етатовôй въ Роловѣ, пов. дрогобыцкого.

— **Перенесеня.** Львôвске намѣстництво перенесло слѣдующихъ комисарѣвъ: Iосифа Волошиньского зъ Вадовиць до Ниска; Iосифа Гарасимовича зъ Ниска до Вадовиць; М. Александровича зъ Городка до Вадовиць; Вл. Товарницкого зъ Добромиля до Городка; и концепистôвъ намѣстництва: Мир. Шелигского зъ Вадовиць до Львова; М. Майкута зъ Бучача до Збаража и Н. Покиньского зъ Збаража до Добромиля.

— **Зъ Пôдволочискъ** пишутъ до „Dzien. Polsk.“, що сими днями приѣхала до сусѣдныхъ Волочискъ на россiйскôй сторонѣ ревизiйна комисiя цлова и переглянувши книги арештувала всѣхъ урядникôвъ коморы. На телеграфичне завôзванье прiѣхали другй урядники цловй, а тыхъ, котрй доси урядували, ôтвезено пôдъ ескортою жандармôвъ до Кiева.

— **Роботы на желѣзници Стрый-Бескидъ** поступили вже на стôлько, що выносятъ 18 процентъ зъ цѣлости. Роботы мулярскй коло мосту на Стрыю и Опорѣ вже кончатся и на першôмъ мостѣ уставлено вже желѣзне руштованье до половины. Въ тунелю коло Межибродôвъ розпочалася вже будова дотычныхъ перстенѣвъ и розширенье терену. На просторѣ Стрый-Бескидъ выконано вже всѣ приговлюючй роботы. Зъ галицкои стороны выкопано вже штольню 355·7 метр. довгу, зъ чого на пôдъѣздъ припадае 66·5 м. а на властивый тунель 289·2 м.; Довгота штольнѣ, котра ще мае бути выконана выноситъ 424·8 м. Рôвночасно розпочалася будова меншихъ мôсткôвъ и тамъ на берегахъ рѣкъ.

— **Грошевй переказы до Англiи и Болгарiи.** Съ днемъ 1 с. м. вôйшло въ житье розпорядженье министерства торговлѣ, пôсля котрого можна пересылати грошѣ зъ Австро-Угорщины до Англiи и на ôтворотъ переказами почтовыми. Рôвночасно заведено переказы почтовй межи Австрiею а Болгарiею, але лишь до высоты 200 зр. взглядно 500 франкôвъ.

— *Холера въ Испанiи и Францiи.* Въ Испанiи прибирае холера не тôлько чимъ разъ бôльшй розмѣры що до числа, але ширитоя такожь чимъ разъ бôльше по краю. Теперь станула она вже майже на самôй граници Испанiи и Францiи бо въ баскiйскôй провинцiи, де въ мѣстѣ Викторiя богато людей занедужало. Холера появилася вже навѣть и въ Францiи а именно въ Марсилiи, де вже було кôльканайцять случаѣвъ смерти на холеру. Въ виду небезпеченьства, яке грозитъ австрiйскимъ портамъ и мѣстамъ приморскимъ, зарядили власти австрiйскй десятидневу кварантану для всѣхъ кораблѣвъ прибуваючихъ зъ французскихъ портôвъ моря середземного и Альжиру.

— **Що значатъ нынѣ анонсы, доказуе найлѣпше анонсове бюро Рудольфа Мозого въ Берлинѣ основане 1867 р.** Бюро то основане лишь для збираня анонсôвъ и оголошуваня ихъ по рôжныхъ газетахъ удержуеся лишь доходомъ зъ самыхъ анонсôвъ и мае въ самôмъ Берлинѣ крôмъ центральнои управы ще три филiи, при котрыхъ въ ôтдѣлѣ анонсовôмъ есть занятыхъ 85 урядникôвъ. Крôмъ сего мае то бюро ще 19 другихъ филiй съ 120 урядниками, 200 агентуръ въ краю и за границею; выдае 5 щоденныхъ газетъ; мае дальше власну друкарню съ машиною ротацiйною и скорыми прасами, при котрôй удержуе 80 складачѣвъ и 150 друкарѣвъ ôттакъ мае власну стереотипiю, гальванопластику, цинкографiю и переплетню. Бюро Мозого розсылае анонсы до всѣхъ газетъ въ цѣлôмъ свѣтѣ и выдаваныхъ на рôжныхъ мовахъ.

— **Дрôбнй вѣсти.** Громадѣ Стрыѣвка, пов. збаразкого, дарувавъ цѣсарь зъ приватныхъ фондôвъ 200 зр. запомоги на докôнченье будовы костела; дальше громадамъ Замочокъ и Книсело повѣта бобрецкого по 100 зр. запомоги — першôй на будову школы а другôй на будову церкви. — Въ Семиградѣ ôткрыто великй залежи графиту, для добуваня котрого постановлено заложити велике товариство акцiйне. — У Вѣдни повѣсився дръ Генрихъ Райхартъ професоръ ботаники при тамошнôмъ университетѣ и управитель цѣсарского музея ботаничного. — Въ рѣцѣ Роданѣ найдено закаменѣлый дубъ, котрый якъ доказаютъ знатики на его слояхъ, мусѣвъ мати що найменше 3.000 лѣтъ, коли дôстався на мѣсце, де его знайдено. Найденый пень мае 35 метрôвъ высоты и мѣститъ въ собѣ 50.000 килограмôвъ дерева. Закаменѣле дерево выглядае теперь такъ чорне якъ гебанъ. — Въ Сучавѣ завалилася улиця коло антики Лишки. Причиною того мало бути, що пôдъ улицею були старй пивницѣ, котрй пôдъ тягаромъ возôвъ завалилися. — Въ Копычинцяхъ упокоився дня 21 л. липня с. р. Iосифъ гр. Баворовскiй, дѣдичный членъ палаты панôвъ.

Вѣсти зъ Епархiи Львôвскои.

Личный додатокъ рôчно 100 зр. зъ религ. фонду получивъ о. Исидоръ Райтаровскiй, парохъ въ Лубянокъ.

Увôльненый ôтъ посады викарiя архекатедрального о. Титъ Войнаровскiй удався обняти завѣдательство Кулачковець, дек. коломыйского.

Митроп. консисторiя вставилася до президiи ц. к. намѣсництва о згоду на институцiю о. Стеф. Гавацкого запрезентованого на кап. Губинъ, дек. бучацкого.

Вѣсти зъ Епархiи Перемыскои.

Ôтпустку на 6 недѣль для поратованя здоровя получивъ о. Мих. Гандякъ зъ Угнова.

Введеный въ завѣдательство парохiи Дворцѣ, дек. угнôвского, о. Леонтiй Кочиркевичъ, сотрудникъ зъ Мостôвъ великихъ.

ПОСМЕРТНЙ ВѢСТИ.

✝ **О. Григорiй Войтовичь**, парохъ въ Явôрци, упокоився въ 78 роцѣ житя, а въ 39 роцѣ священьства. Вѣчна ему память!

✝ **О. Iоанъ Ханикъ**, дефициентъ ювилатъ епархiи перемыскои, упокоився дня 21 липня въ Добромили, переживши 84 роки. Вѣчна ему память!

✝ **Теодоръ Дейницкiй**, укôнченый матуристъ въ Золочевѣ упокоився въ 19 роцѣ житя по короткôй а тяжкôй недузѣ дня 31 л. липня с. р. Смерть сего многонадѣйного молодця вызвала въ цѣлôмъ Золочевѣ велике сочувство. Покôйникъ — знаменитый ученикъ, укôнчивъ гимназiю съ ôтзначеньемъ яко першiй въ класѣ съ ôтзначеньемъ зложивъ сего року и матуру. По матурѣ на другiй день занедужавъ на тифусъ и не выдержавши недуги, померъ. Русь тратитъ въ покôйнôмъ многонадѣйну молоду силу, бо покôйный належавъ до тыхъ молодцѣвъ, що вже на школьнôй лавѣ горячо полюбятъ свôй народъ и приоягаютъ ему посвятити въ жертву цѣле свое житье. Нехай же земля руска буде ему перомъ!

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— **„Фотографіи зъ старого мого альбому“** — Яковенка. Пôдъ симъ заголовкомъ выйшли сими днями въ Кіевѣ накладомъ книгарнѣ б. В. Л. Ильницкого три гарнѣ ескизы зъ житя Яковенка, звѣстнѣ галицкôй читаючôй публицѣ, перша два ескизы: „Марта Перепечка“ и „Бабуся Харитина“ були печатанѣ въ „Правдѣ“ а третій ескизъ „Музика Павло Дортусъ“ бувъ печатаный въ „Зорѣ“. Книжочка обнимае 53 сторôнъ и коштуе 20 копѣекъ.

— **Rys geograficzno-statystyczny złoczowskiego szkolnego okręgu z dokładnym opisem miejscowości** — opracował Bronisław Sokalski. Такій заголовокъ мае книжка, що выйшла недавно въ Золочевѣ. Така праця, наколи она докладна и совѣстна, мае безперечно бôльшу якъ локальну вартôсть; але розправа переважно статистична мае рефлектувати на найбôльшу цифрову точнôсть, о зôставленье котрои авторови зовсѣмъ не було трудно; бо округъ Золочѣвскій не лежитъ анѣ надъ рѣкою Конго, анѣ пôдъ бѣгуномъ пôвнôчнымъ. Тымчасомъ знаходимо въ згаданôй книжцѣ похибки не тôлько дотычнѣ датъ комуникаційныхъ и культуры въ поодинокихъ мѣсцевостяхъ, але найбôльша, божь тенденційна недокладнôсть, видна въ выказахъ людности пôдъ взглядомъ еѣ обряду и уживаня бесѣды товарискои. Позволю собѣ звернути увагу п. Сокальского на мѣсточко Бѣлый камѣнь, де авторъ число душь обр. лат. подае на 460, а число уживаючихъ языка польского на 2.460! Тымчасомъ въ дѣйстности душь обр. лат. въ Бѣлôмъ камени знайдеся що найбôльше 200; а зъ тыхъ и половина не говоритъ добре по польски; може бути, що дотычный референтъ статистичный зачисливъ сюда и 1901 жидôвъ, але они, звѣстно, тôлько въ часѣ выборôвъ уживаютъ жаргону жидôвско польского, а опôсля kein Geschäft! — Таку саму похибку подыбуемо и въ статистицѣ села Бужокъ. Авторъ почисливъ душь обр. лат. 128, наколи ихъ нема бôльше якъ 60, а уживаючихъ польскои бесѣды яко конверзаційнои знайшовъ ажь 330, — хотяй и однои душѣ такои нема! (Може бути, що уживае учитель мѣсцевый але ôнъ самъ себе не причисляе до громады.) — Въ селѣ Черемошня (стор. 67) выказано 309 душь, говорячихъ по польски, а тамошный вôйтъ и печатку громадску на то прибье, що тамъ, кромѣ може економа, нема анѣ одного чоловѣка, щобы знавъ языкъ польскій. — Такъ и въ Сассовѣ подае авторъ число душь обр. гр. кат. на 738, наколи „Шематизмъ архиієцезальный“ зъ сего року начисливъ ихъ ажь 1144. Длячого така видна рôзница? Такихъ помылокъ знайшлось-бы немало. Мы зовсѣмъ не маемо на гадцѣ тыми кôлькома словами реклямувати всѣ душѣ золочѣвского округа шкôльного дотычно ихъ греч. кат. обряду и рускои народности, але нашь обовязокъ наказуе намъ пôднести, що и такій урядовій выказы, до якихъ зачисляеся повыша праця статистична, не суть зôставленій absque studio. А позаякъ статистика есть пôдставою многихъ студій, тожь треба дбати о математичну точнôсть, божь зъ недокладныхъ цифръ приходится до дивныхъ комбинацій. До такои книжки годилось бы додати и мапу дотычного округа и реестръ для скоршого выщуканя потрѣбнои мѣсцевости. Въ загалѣ треба-бъ скористати бôльше зъ такихъ датъ, котрі давали бы вѣрный образъ просвѣты и матеріяльного стану округа, якъ читальнѣ, шпихлѣрѣ (котрыхъ число съ кождымъ мѣсяцемъ у насъ збôльшаеся), вказати, о скôлько можна, на способы меліораційній въ управѣ грунту, и иншій, якій дались-бы завести въ поодинокихъ мѣсцевостяхъ, для пôднесеня добробыту народного, якъ н. пр. школа гончарска въ Бѣлôмъ Камени, школа промыслово-ремѣсничa въ Золочевѣ, и пр. Мы переквѣдченій, що трудолюбивый авторъ при новôмъ поправнôмъ выданю засягне докладнѣйшихъ информацій и своею працею зверне увагу мѣродайныхъ сферъ на нашій незавидній культурнійôтносины. *B.*

— **Преосв. Дра Юліяна Пелеша Пастырскоє Богословіе** появилося въ другôмъ выданю. Такъ тое дѣло, якъ и дѣло „Geschichte der Union“ того-жь автора можна дôстати на службы Божій. Адресувати належитъ: Mechitharisten — Congregation in Wien, VII. Mechitharisten-Gasse Nr. 4.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. Дръ В. Л. въ Т. Адреса Преосв. Іосифа така: Excell. Ios. S. Archiepp. Theodosiopolit. Roma, via Scrofa 109. — **Вп. Ом. П. въ Ч.** Станеся пôсля Вашого бажаня, тôлько трохи потерпѣтъ, бо деякі авторы порозъѣздились, треба доперва ихъ пытати, де можна ихъ композиціи дôстати. — Редакція „Библіотеки для молодежи“ въ Чернôвцяхъ проситъ п. М. К., що переславъ ёй повѣсточки „Якъ Петра уважали щасливцемъ?“ о будь-яку адресу, пôдъ котрою редакція могла бы съ нимъ переписуватись. — **Всч. Хом. въ Лан.** Досиі заплачено до кôнца липня с. р. — **Вп. Ил. Бойк. въ Рог.** Въ слѣдуючôмъ числѣ помѣтимо.

Черезъ редакцію „Дѣла“ прислали:

— **На квартеты питомцѣвъ „Кобзарь“** П. Т. Руске Касино въ Стрыю 1 зр.; п. Ив. Вахнянинъ, професоръ гимн. въ Стрыю 1 зр.; о. П. Трачъ зъ Конюшокъ 1 зр.; п. Яковъ Налига, пѣвець зъ Корчина п. Виткôвъ новый 1 зр.; о. А. Пашковскій, парохъ въ Олеську 1 зр.; п. Данилъ Поляньскій, судія въ Рогатынѣ 1 зр.; читальня въ Романовѣ 1 зр.; п. Ив. Бурбель, учитель въ Романовѣ 1 зр.

Подяка.

Дня 11 липня вырвала люта смертъ по довгôй недузѣ зъ посередъ насъ любиму голову родины, мужа, взглядно ôтца и дѣда, Всч. о. Едварда рыц. ôтъ Побогъ Нестеровича, пароха Дворець надъ Ратою, пов. жовкôвского въ 75 роцѣ житя, а 50 священьства. Въ часѣ недуги покôйного дôзнала родина всесторонно стôльско доказôвъ правдывого сочувства и щиро почутого жалю, що уважае своимъ обовязкомъ зложити на сѣмъ мѣсци всѣмъ добрымъ Знакомымъ, Другамъ и Сусѣдамъ, що ôтвѣдували такъ часто въ недузѣ покôйника, щиросердечну подяку, яко слабый выразъ неугасаемои вдячности.

Вѣсть о кôнчинѣ покôйного зôбрала на похороны пôдъ проводомъ Вир. о. декана М. Неторовича численно кондеканальне и сусѣдне Духовеньство, котре ôтправило величавый обрядъ похоронный. Всѣмъ симъ потрудившимъ-ся доброохотно и принявшимъ безъинтересовно участь въ похоронахъ П. Т. Всч. оо. декану Несторовичу зъ Ульгôвка, Дриваликови зъ Туринки, Дѣдицкому зъ Мостôвъ, Лысяку зъ Корчева, Козакевичу зъ Угнова, Шелеметкови зъ Бутынъ, Гащицу зъ Карова, Косоноцкому зъ Любелѣ, Цѣпановскому зъ Реклинця, Подолиньскому зъ Деревнѣ, Будзиновскому зъ Теглева, Омеляньскому зъ Пристанѣ, Грушкевичу зъ Боянця, Гумецкому зъ Лôвчи и Мосьевичу зъ Куликова — пересылаемо зъ глубины серця щире „Спаси Бôгъ!“ Осбливожь дякуемъ ще Всч. о. Козакевичу за краснорѣчиве надгробне слово, котре своимъ христіяньскимъ духомъ утихомирило глубокій жаль зболѣлыхъ сердець!

Наконець нехай долетитъ нашъ голосъ вдячности и пôдъ стрѣху: Другôвъ, Знакомыхъ и Сусѣдъ покôйника, котрі численно зôбравшися, щобы ôтдати послѣдну ему прислугу, обрядъ похоронный своею присутностіею звеличали!

Юлія Несторовичева, жена; *Володимиръ* и *Теофиль*, сыны; *Емилія Мелехъ*, донька; *Левъ и Іосифа Кочеркевичъ*, внуки.

Конкурсъ.

Ч. 380. Съ початкомъ шкôльного року 1885/6 найде умѣщенье въ рускôй Буросѣ Братства св. О. Николая въ Станиславовѣ 6 до 7 новыхъ кандидатôвъ зъ шкôлъ середныхъ (гимназіяльныхъ и реальныхъ) пôдъ условіями:

I) Родичѣ, взглядно опѣкуны, зволятъ найдальше до 1 (13) серпня с. р. свои прошеня (безъ стемпля) до Выдѣлу Бурсы Братства на руки пôдписаного предсѣдателя надôслати. До того прошеня треба долучити: 1) метрику хрещеня; 2) свѣдоцтво убожества; 3) свѣдоцтва школьнѣ; 4) свѣдоцтво моральности, если кандидатъ не ходивъ до публичнои школы; 5) декларацію родичѣвъ взглядно опѣкунôвъ, скôлько они за кандидатôвъ въ грошехъ, а скôлько въ натуралiяхъ доплачувати обовязуются; 6) свѣдоцтво здоровя, щепленя ôспы и способности до спѣву. (Кандидатôвъ, бувшихъ въ минувшôмъ роцѣ питомцями Бурсы, условія пôдъ 1) и 2) не дотычатъ).

II) Ôтъ кандидатôвъ вымагаеся дальше: 1) ôгличного успѣху въ наукахъ; 2) цѣлковитого здоровя; 3 хорошого до спѣву голосу; 4) кандидаты же, котрі выкажутся голосомъ сопрановымъ, будутъ мати першеньство передъ другими кандидатами и при прочихъ рôвныхъ свойствахъ съ ними; 5) торôчнѣ питомцѣ повинні безъусловно передъ принятьемъ своимъ зложити завчасу до касы Бурсы залеглій належитости.

III) Отець або опѣкунъ принятого въ Бурсу питомця обовязаный: 1) вписатися въ члены Братства св. о. Николая, складаючи звычайну членьску вкладку 5 зр. въ першôмъ, а по 1 зр. въ слѣдуючихъ рокахъ; 2) уплатити на зъупотребленье инвентаря 2 зр. въ першôмъ роцѣ, а по 3 зр. въ слѣдуючихъ рокахъ; 3) зложити яко задатокъ на закупно книжокъ шкôльныхъ, прибôровъ до писаня и на другій потребы питомцѣвъ тымчасомъ 5 зр.; 4) за питомцѣвъ зъ чотырохъ клясъ низшои гимназіи мѣсячно доплачувати до касы Бурсы на удержанье инструктора по 1 зр.; 5) съ початкомъ I-го и II-го курсу складати до касы бурсы за пранье бѣля по 1 зр.; 6) за хотячихъ учитись музики доплачувати мѣсячно 1 зр.; на заложенье библіотеки для питомцѣвъ одноразово 1 зр.; 7) деклярована квоту доплаты на харчь вносити до касы въ мѣсячныхъ ратахъ зъ горы.

IV) На вступѣ въ заведенье повинній питомцѣ выказатися достаточнымъ бѣльемъ и одежею, именно кождый повиненъ мати: 6 сорочокъ, 6 другого бѣля, сѣнникъ, коцикъ або ковдру, подушку, 4 пошевки, 6 ручникôвъ, 4 простирала, такожь подвôйну обувь, одѣжь лѣтну и зимову.

V) Желаючій получити отвѣтъ на внесене прошенье, зволятъ долучити карту корепонденційну съ точнымъ своимъ адресомъ, а если кромѣ того додадутъ марку почтову на 20 кр., то получатъ свои прилоги за почтовымъ рецеписомъ.

Примѣтка. 1) Принятій въ число питомцѣвъ Бурсы, повинній 19 (21) серпня с. р. о годинѣ 3-ôй по полудни явитися въ канцеляріи Бурсы (улиця Середна). 2) Припадаючу належитôсть грошеву зволятъ родителѣ або опѣкуны лично або за помочею переказôвъ почтовыхъ, а нѣколи черезъ питомцѣвъ въ касу бурсы доставляти.

Ôтъ Выдѣлу Братства св. О. Николая.

Станиславôвъ дня 3 (15) липня 1885.

Т. Шанковскій
предсѣдатель Бурсы св. О. Николая.

Въ друкарни товариства им. Шевченка
(ул. Академична Ч. 8)
можна дôстати по зниженôй цѣнѣ:
Рочники часописи „Правда“:

Рочникъ	V	зъ р. 1872	„ 2 зр.
„	VI	зъ р. 1873	„ 2 зр.
„	IX	зъ р. 1876	„ 2 зр.
„	X	зъ р. 1877	„ 2 зр.
„	XI	зъ р. 1878 часть лит. 2 томы	„ 1 зр.
„	XII	зъ р. 1879	„ 2 зр.
„	XIII	зъ р. 1880 часть I	„ 50 кр.
		зъ р. 1884 часть II	„ 1 зр.

Крôмъ того можна набути:
„Studien auf dem Gebiete der ruthenischen Sprache“ von Dr. Emil Ogonowski за 2 зр. 25 кр.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ
поручае 1315 59—?
конякъ лѣчущій, правдивый французскій
въ рôжныхъ родахъ по цѣнѣ 2 зр. до 3 зр. 50 кр., — такожь малягу.

ФАРБЫ
до мальованя дахôвъ
найлѣпшои якости, тертій въ подвôйно варенôмъ покостѣ, доставляю до кождои стациі желѣзничои франко — дешевше якъ кожда конкуренція!
Гибнеръ и Ганке
1381 (9—?) у Львовѣ, Рынокъ ч. 38.

Хорошимъ подарункомъ для молодѣжи
есть
КОБЗАРЬ Т. ШЕВЧЕНКА
ТОМЪ I.,
оправленый въ полотно и зъ вызолоченымъ заголовкомъ, съ портретомъ и короткою життеписею поета.
Книжочка та припоручена ц. к. Краевою Радою Шк. на преміи для шкôльнои молодѣжи и до шкôльныхъ библіотекъ.
Цѣна 40 кр. (съ пересылкою 45 кр.)
Можна дôстати черезъ редакцію „Школ. Часописи“

Ц. к. придворна ліярня дзвонôвъ
П. ГИЛЬЦЕРА въ Винеръ-Найштадъ
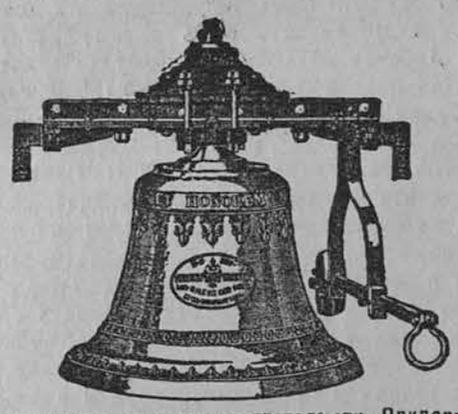
поручаеся до **замовлень дзвонôвъ и гармоничныхъ складъ всякои величины и голосу.** За напередъ означеный голосъ або акордъ якого дзвôнка, якъ такожь за найлѣпшій металъ гварантуеся. Монтованье до дзвонôвъ приспособлюе ся **на способъ уприк. съ головами зъ кованого желѣза.** Черезъ се монтованье можва великими дзвонами дуже легко дзвонити и можна ихъ кôлько небудь разôвъ обернути такъ, що серце бе за кождымъ разомъ въ иншe мѣсце, черезъ що дзвоны зыскютъ на тревало сти. **Припоручаня** выконуются якъ найскорше, точно и **дуже дешево** при **найвыгôднѣйшихъ условіяхъ заплаты.** **Гармоничнй дзвôнки** до престолôвъ съ сильными и голосными дзвôночками.
Зъ альпаки: 1 складъ съ 4 дзвôн. по 14 зр., 1 складъ съ 3 дзв. по 11 зр.
Зъ мосьондзу: 1 „ „ 4 „ „ 10 „ 1 „ „ 3 „ „ 8 „
Ôтзначеня: Выстава вѣденьска 1873, два медалѣ за поступъ за складъ дзвонôвъ для вѣденьскои Votivkirche 260 сотнарôвъ ваги. Выстава промысл. у Вѣдни 1880 зол. медаль.
Заложена 1838. Доставила 3946 дзвонôвъ, 1,080.370 кильограмôвъ ваги. Зъ сего до Вѣдня для 31 церквей 83 штукъ дзвонôвъ 86.069 кильогр. ваги разомъ и 2 дзвоны до годинникôвъ для нового ратуша 3345 клр ваги.
1288 **Надвыжка коштôвъ даромъ.** 15—24

„НАРОДНА ТОРГОВЛЯ“
у Львовѣ, Станиславовѣ, Перемышли, Тернополи и Дрогобычи
поручае изъ своихъ богато заосмотреныхъ складôвъ
по дешевыхъ цѣнахъ

Каву	Ликеры, Румъ,	**Воды минеральнй,**
Чеколяду,	**Вина въ бутилькахъ**	Всякй роды щôтокъ (тоалетнй, до пôдлогы, до
Чай,	**и барылкахъ,**	обуви и до коней),
Цукоръ,	Мыло, мылка до рукъ,	Масу до пôдлогъ,
Оливу,	Крохмаль, фарбку,	**Шварцъ безъ витріолю,**
Оцетъ,	Корки,	Папѣръ,
Сыры швайцар., брындзю,	Смаровило на ножѣ,	Пера, ручки,
Мѣдъ прѣсный и пити.,	**Свѣчи** церк. и стол.,	Оловцѣ,
Овочѣ южнй,	**Вôскъ,**	**Лякъ,**
Корѣнье,	Цвѣты до свѣчокъ,	Чорнило (атраментъ),
Сардинки, селедцѣ,	Кадило,	Порошокъ на овады.
Горѣвки,	Карты,	

Цѣнникô высылаеся на жаданье франко.
5 до 6 килограмовыхъ посылокъ почтова оплата выноситъ немного, такъ що оплатится и зъ найдальшихъ сторôнъ замовляти потрѣбній для дому артикулы.
Вступаючій въ члены товариства „Народна Торговля“, платятъ вписового 1 зр. и удѣлъ найменше одинъ, выносячій 10 зр. Той удѣлъ остаеся власностею члена и опроцентовуеся дивидендою, котрои высота назначаеся по укôнченю рôчныхъ рахунибôвъ. „Народна Торговля“ принимае такожь грошѣ на щадничій книжочки и платитъ ôтъ нихъ 5%.

Огнетревалй и безпечнй ôтъ влому
КАСЫ
солидно и прекрасно выроблені съ американьскими замками и пасилёными засувками продаю дуже дешево
СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,
1390 19—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**
(Просится о кореспонденцію въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

Матеріи на одѣжь
лишь зъ тревалои вовны овечои для мужчины середного росту

3.10 метры на одиу одѣжь	за зр. 4·96 кр.	зъ доброи вовны овечои
	„ „ 8·— „	зъ лѣпшои вовны овечои;
	„ „ 10·— „	зъ тонкои вовны овечои
	„ „ 12·40 „	зъ дуже тонкои вовны „

Пледы до подорожи за штуку зр 4, 5, 8 ажь до зр 12·— Дуже красна одѣжь, споднѣ, иберцигеры, матеріи на сурдуты и плащѣ ôтъ дощу, тифль, льоденъ, компесъ, камгарнъ, шевіôтъ, трико, сукна для дамъ и на биляры, перувіенъ, доскинъ поручае
Заложеный **Joh. Stikarofsky,** — 1866. —
Складъ фабричный въ Бернѣ.
Взоры франко. Карты взорцевй для панôвъ кравцёвъ **нефранкован. За послѣплатою** на звышь 10 зр. **франко.**
Я маю завсѣгды складъ сукна бôльше якъ за 150.000 зр. а. в. и тому легко зрозумѣти, що въ моёй всесвѣтнôй торговли позбстае богато **останкôвъ** довжины ôтъ 1 до 5 метрôвъ, лишь я змушеный такій останки ôтпускати по богато ôтъ коштôвъ выробу **низшихъ цѣнахъ.** Кождый розумно мыслячій человѣкъ мусить змѣркувати зъ такихъ малыхъ останкôвъ не можна **жадныхъ взôрцѣвъ** посылати, бо прецѣ при кôлькасотъ замовленяхъ зъ тыхъ останкôвъ въ короткôмъ часѣ нѣчого-бы не лишилося. Для того есть то чистый **обманъ,** коли фирмы суконъ инсеруютъ о взôрцяхъ зъ останкôвъ и въ такихъ случаяхъ суть тій взоры ôттяти зъ поставôвъ а не въ останкôвъ а цѣли такого поступования суть зрозумѣлй.
Останки, котрі не годятся можутъ ôтмѣнятися або ôтсылаются грошѣ.
Кореспонденціи принимаются на мовахъ: нѣмецкôй, угорскôй, ческôй, польскôй, италійскôй и французскôй. 1311 (24—24)

Масу до гашеня огнѣвъ
зъ ц. к. выключно привил.
фабрики масы до гашеня огнѣвъ
Іосифа Бауера у Вѣдни
поручаютъ
Гибнеръ и Ганке у Львовѣ.

Глядаеся
УЧИТЕЛЯ ДОМОВОГО
на цѣлый рôкъ для хлопця зъ I гимн. класы и для двохъ малыхъ дѣвчатъ.
Блызшій условія подасть редакція „Дѣла“.

Найдешевше руске литературне выдавництво „Руско-украиньска Библіотека Евгенія Олесницкого“, выходитъ у Львовѣ почавши ôтъ 1-го грудня р. 1884.
Доси выйшло 10 выпускôвъ, обнимаючихъ слѣдуючій литературный матеріялъ:
1. **Запорожцѣ,** оповѣданье Ивана Нечуя-Левицкого . . 10 кр.
2. **Сонній мары молодого пытомця,** оповѣданье В. Барвѣньского 10 кр.
3—4. **Оповѣдання Олекси Стороженка** (Серія перша) первѣстно 20 кр., по выпущеню сконфискованыхъ частей . . . . 10 кр.
5. **Prima Vera,** поезіи Юліи Шнайдеръ . . . . 10 кр.
6. **Оповѣданя Д. Мордовцева** 10 кр.
7—10. **Юрій Горовенко,** повѣсть Красюченка . . . 40 кр.
Предплачувати можна на бôльше число выпускôвъ наразъ, пересылаючи ôтповѣдну квоту (1 або 2 зр.) на руки выдавця (ул. Словацкого ч 6). Замовлятн можна такожь поодинокій выпуски, додаючи за поодинокій выпускъ 2 кр., а за подвôйный 5 кр. на оплату порта.

К. Диккенса
Новорôчнѣ Дзвоны
Цѣна 60 кр. съ пер. 65 кр.
Дôстати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

Пошукуеся
учителя домового
до двохъ ученикôвъ: одного зъ 4 нормальнои и одного зъ 4 гимназіяльнои класы, въ селѣ, близько зелѣзницѣ, въ здоровôмъ мѣсци.
О листовнй зголошеня упрашаеся пôдъ адресою „А. Б. въ Городници, poste restante“.

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 82. Львôвъ, Четверъ 25 липня (6 серпня) 1885. Рôчникъ VI.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмѣ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця

Редакція і Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.

Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье

Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Реклямаціи неопечатанй вôльнй ôтъ порта.

Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a: Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовй уряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи:* *для Россіи:*

ва цѣлый рôкъ . . 12 зр.	на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр.	на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр.	на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“:	съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр.	на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр.	на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр.	на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ:	на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·—	на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50	на пôвъ року . . 2·50 р.

Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:

на цѣлый рôкъ . . .	15 зр.
на пôвъ року . . .	7·50 зр.
на чверть року . . .	3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“:	на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр.	на цѣлый рôкъ . 6 зр.

Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

Просимо нашихъ Вп. Предплатникôвъ о скоре надсыланье предплаты и вырôвнанье залеглостей.

Галицка автономія.

По поводу нашихъ статей въ дѣлѣ проекту нѣмецкихъ либералôвъ о розширеню автономіи Галичины — пôднесли польскй газеты великій крикъ, якъ се такъ мы, Русины, можемо бути противниками розширеня автономіи, хочь-бы она у насъ спочивала и въ рукахъ польскихъ. Автономія прецѣнь — кажутъ они — сама собою результатъ поступу, рѣчь дуже гарна и користна для розвою національного, а у насъ она спонняе свою добру службу зарôвно для Полякôвъ, якъ и Русинôвъ; чого-жь Русины не задоволенй, чи може вздыхаютъ за часами нѣмецкого централизму?

Якъ бачимо, въ тыхъ замѣтахъ треба розрôзнити два моменты: одинъ — то автономія яко форма управы въ теоріи, а другій — то автономія въ практицѣ, у насъ, де мы, Русины, не маемо способу користати въ неи не то въ рôвнôй мѣрѣ съ Поляками, але бодай хочь въ дрôбнôй частинѣ. Автономіи яко такои мы не осуджуемо, — Русинъ любитъ самоуправу, якъ се свѣдчитъ и его исторія, — але вже само понятье автономіи-„самоуправы“ стоитъ въ суперечности съ тымъ фактомъ, що хтось не „самъ“ управляе собою, а управляе нимъ хто-небудь другій. У насъ же въ галицкôй Руси такъ дѣйстно есть: Русь нѣбы маe „самоуправу“, але не она „сама“ управляе собою, а Польща. Такъ вже выходитъ въ тенденційныхъ ординацій выборчихъ, такъ выходитъ и въ безъоглядного выкористуваня Поляками того упривилегіованого становища, яке ôтъ часу заведеня автономіи маютъ въ Галичинѣ.

Фактъ есть, що галицкй Поляки въ нѣякій способъ не хотятъ допустити Русинôвъ до участи въ автономіи. Вже-жь се може послужити во притчу цѣлому свѣтови, що въ Выдѣлѣ краевôмъ нема анѣ одного Русина! Во притчу цѣлому свѣтови може послужити и справа выдѣлу рады повѣтовои въ Турцѣ, де, длятого, що рада складаeся въ бôльшости Русинôвъ, отже и выдѣлъ мôгъ-бы бути въ бôльшости рускій, ôтъ часу заведеня радъ повѣтовыхъ въ Галичинѣ урядуе все одинъ и той самъ (въ половинѣ вымершій вже) выдѣлъ повѣтовои рады! Не говоримо вже о тыхъ пекельныхъ агитаціяхъ при всѣхъ выборахъ до радъ повѣтовыхъ, де не конче моральными средствами вплываeся на народъ сельскій и маломѣскій, щобъ не выбиравъ до рады Русинôвъ; не говоримо вже и о тыхъ рôзнородныхъ вплывахъ и махинаціяхъ при выборахъ до самыхъ выдѣлôвъ повѣтовыхъ, — не говоримо, бо се рѣчь звычайна, щоденна.

Рады повѣтовй уважаются у насъ институціями польско-„народовыми“ а не „краевыми“ въ правдивôмъ значеню, они маютъ бôльше руководитися политикою, якъ дѣйстнымъ интересомъ повѣтôвъ. А що въ польско-„народовôй“ политицѣ въ Галичинѣ верховодитъ шляхта „народова“, то она маe претенсію до головного вплыву и надаваня тону такожь въ выдѣлахъ повѣтовыхъ — ажь до того степеня, що не може стерпѣти, що-бъ якій-небудь „плебей“, н. пр. Дмоховскій въ Городку, мôгъ бути не то маршалкомъ, але бодай вице-маршалкомъ повѣтовымъ. Суспôльнôсть польска, середъ котрои дуже мало независимого, демократичного елементу (польску бюрократію не назовемо прецѣнь „независимою“) нагнувши спину глядитъ на все то безъучастно, — але мы, Русины, ôтчуваeмо се глубоко и де тôлько маемо случай, завсѣгды закладаемо свôй протестъ. На вѣчу всенароднôмъ у Львовѣ селяне нашй грôмко запротестували противъ нынѣшныхъ рядъ повѣтовыхъ, обзывались навѣть численнй голосы, щобы ихъ зовсѣмъ „скасувати“, бо „коштуютъ богато, а хôсна съ нихъ нема“...

(Конець буде.)

Вечеръ „Рускои Бесѣды“ въ Тернополи

въ память смерти Николы Костомарова ôтбувся д. 2 н. с. серпня и выпавъ пôдъ кождымъ взглядомъ гарно. До пôднесеня настрою того вечерка причинилось чимало непріятне интермеццо съ властями политичными, котре зворушило умы всѣхъ Русинôвъ не тôлько мѣста Тернополя, але и далеко ширшого круга. Якъ-разъ передъ полуднемъ довѣдався проф. Ол. Барвѣньскій въ бюрѣ ц. к. староства терноп0льского, що вечерокъ, на котрый староство передъ тымъ уже було дозволило (съ вычеркненемъ однои точки програмы, именно деклямаціи п. К. Уотіяновича), не може зовсѣмъ ôтбутися съ причины заказу президіи п. к. намѣстництва. На пытанье, що за причина того заказу, одержавъ п. Барвѣньскій таку ôтповѣдь: „Староство терноп0льске ôтъ себе дозволило на вечерки въ Тернополи и Микулинцяхъ, але президія ц. к. намѣстництва бачитъ въ тыхъ вечеркахъ, рôвно якъ и въ слѣдуючихъ, отже въ Теребовли, Хоростковѣ, Гусятынѣ и т. д., „szereg przedstawień“, котрй дае якась група людей; на такій рядъ представлень потрѣбна концесія намѣстництва, а „група“ чи „трупа“ та концесіи такои не маe, такъ що президія намѣстництва бачитося спонуканою заборонити всѣ вечерки, въ котрыхъ бере удѣлъ вандруюча молодѣжь.“ Нѣщо й казати, що така вѣсть поразила всю згромаджену публику, а така дивна интерпретація уставы дала кождому досыть до мысленя. Бо жь всѣ вечерки, поименованй въ плянѣ вандрôвки, выходятъ (якъ о тôмъ завчасу повѣдомлено кожде съ дотычныхъ ц. к. староствъ) зъ иниціятивы мѣсцевыхъ товариствъ и комитетôвъ, а не зъ иниціятивы вандруючои молодежи; ихъ послѣдуванье день по дни есть тутъ по духу уставы рѣчею случайною, а удѣлъ вандруючои молодежи въ тыхъ вечеркахъ не дае ще нѣякого поводу до заключеня о рядѣ представлень потребуючихъ особнои концесіи. Опираючись на такôмъ пониманю уставы выслала „Руска Бесѣда“ якъ стôй телеграму до ц. к. намѣстництва, а рôвночасно выслала вандруюча молодѣжь обширну телеграму (250 слôвъ) до министра гр. Таффе, въ котрôй поясняючи дѣло сеи сумаричнои заборонй застереглася противъ субсумованя рускои академичнои молодежи пôдъ понятье вандруючои трупы театральнои и просила министерство о зарядженье ôтповѣдныхъ мѣръ для знесеня сеи заборонй. И справдѣ, по полудни надôйшло телеграфичне дозволенье на вечерокъ въ Тернополи. Зворушенй умы прояснились и успокоились, а около 7-мои годины вечеромъ обширна саля „замкова“ почала наповнятись добôрною и майже выключно рускою публикою. Участниковъ зôбралося певно не менше якъ 500, мѣжь котрыми було около 60 селянъ.

На естраду выступивъ п. Ол. Барвѣньскій принятый гучными оплесками и повитавши сердечно зôбраныхъ гостей, выголосивъ гарне, старанно оброблене слово о житю и працяхъ Н. Костомарова. Зи симъ слѣдували продукціи музикальнй та вокальнй, всѣ выконанй дуже удачно. Двѣ зъ помѣжь нихъ заслугуютъ на особливе пôднесенье: хоръ селянъ денисôвскихъ пôдъ проводомъ заслуженого о. Витошиньского, и хоръ дѣвчатъ пôдъ проводомъ Вп. панѣ Барвѣньскои. Молодй и красивй спѣвачки выступили въ народныхъ строяхъ и своими звôнкими, мелодійными голосами ôтспѣвали гимнъ „Боже великій, единый, Русь-Украину храни“, котрого слова уложивъ украиньскій поетъ Верниволя а музику Лисенко. Простй, сердечнй слова и рôвно проста, религійнымъ настроемъ пôднесена музика того гимну глубоко западаютъ въ серце слухача, и мы вѣщуемо новому сему гимнови широкій хôдъ по нашихъ читальняхъ, по селахъ и мѣсточкахъ; своимъ религійнымъ настроемъ ôнъ надаeся навѣть до спѣваня по церквахъ. Гарнй спѣвачки, нагороджены цѣлою бурею оплесковъ, мусѣли ôтспѣвати его два разы. Лишаючи подрôбнѣйшій описъ сего вечерка якъ и слѣдуючои по нѣмъ забавы спеціяльному кореспондентови вандрôвничому, мы згадаемо тôлько про вечерю, устроену для вандрôвниковъ „Рускою Бесѣдою“. До тои вечерѣ засѣло до 70 людей; за столомъ выголошено кôлька бесѣдъ, въ котрыхъ пôднесемо особливо промову п. Калитовского въ честь головного дѣятеля терноп0льскои громады п. Ол. Барвѣньского и въ честь „Рускои Бесѣды“; дальше промову п. Коцовского въ честь о. Витошиньского и денисôвскихъ селянъ, котрй разомъ съ вандрôвниками засѣли до вечерѣ. П. Барвѣньскій короткою але сердечною промовою подякувавъ вандрôвникамъ, що такъ численно загостили до подôльскои столицѣ.

На другій день рано вандрôвники вырушили до Микулинець черезъ Прошову, де въ гостинномъ домѣ о. Варапучиньского ждало ихъ щире и гостинне принятье. Ôтти по обѣдѣ рушили однй на возахъ а другй пѣшки до Микулинець. Ту не було кому телеграфувати, отже заказъ выданый для всѣхъ вечеркôвъ а знесеный опôсля для Тернополя, — и якъ мы дальше дôзналися, такожь для Теребовлѣ, — остався для Микулинець въ своѣй силѣ. Для того вечерокъ не мôгъ тутъ ôгбутися, и поневоли прійшлось ограничитися на самыхъ тан-

Давнй попы и дяки на Украинѣ.

(Конець)

Въ частныхъ обрядахъ батько свято тримався старины, не звертаючи нѣякои уваги на указы и заборонй. Звѣстно, що въ „Мосоковскôмъ Требнику“, остаточно зредагованôмъ при патр. Никонѣ, принято дуже не богато обрядôвъ на рôзнй случаѣ въ житю христіянина — изъ тои масы ихъ, котра була до того часу въ рôзныхъ редакціяхъ требника въ Греціи, Сербіи, Молдавіи, на Атонѣ, въ украиньскôй церквѣ и въ самôй Великороссіи. Въ однôмъ требнику Петра Могилы (зъ 1646 р.) есть до 48 обрядôвъ, не принятыхъ въ требнику Никона. Пôсля прилученя бѣлорускихъ уніятôвъ до православнои церкви (1839 р.), указомъ св. синода розказано ôтобрати ôтъ всѣхъ церквей богослужебнй книги старыхъ мѣсцевыхъ выдань и замѣнити ихъ выданями московскои редакціи. Батько не пôддався тому указови що до требника. У него свято хоронилося якесь стародавне выданье требника безъ заголовного листа и, окрôмъ того, писанй молитвы на рôзнй случаѣ. Жучокъ появився на поляхъ — есть обрядъ, батько йде въ поле и ôтправляе молебенъ о спасенье ôтъ жучкôвъ. Бола на худобу въ селѣ — есть обрядъ, зганяютъ зъ цѣлого села худобу, батько ôтправляе молебенъ о спасенье ôтъ болы, кропитъ худобу свяченою водою. Появилася въ селѣ холера — есть такій обрядъ, батько обходитъ съ походомъ вокругъ села, на чотырохъ рогахъ ôтправляе молебенъ и цѣлу дорогу кропитъ свяченою. Були молебнѣ „на страждущихъ огневицею“, „противъ огню“ (въ часѣ пожежи) и т. п. Одным словомъ, на всяку очевидячки потрѣбу бувъ обрядъ або молитва. Памятаю, якъ разъ, прочитуючи батькови уніятскй церковнй визиты, що хоронилися въ церкви, я надыбавъ въ нихъ згадку про звычай звонити кождого вечера въ звôнъ, абы парохіяне у всѣхъ домахъ зговорили „Богородице Дѣво, радуйся“, — звычай, першій разъ заведеный въ парохіи уніятскою властею по прикладу римско-католицкихъ церквей. Батько, котрый дуже дороживъ тымъ захованымъ въ парохіи звычаeмъ, а не любивъ уніятôвъ, дуже здивувався тôй згадцѣ, але потôмъ рѣшивъ, що уніятскій визитаторъ каже неправду, а що запевно уніятскій священикъ, о котрôмъ визита говоритъ якъ о недбалици, опустивъ и той звычай; що въ его батька звонили, у всѣхъ православныхъ парохіяхъ зъ-давна звонили... Звôнъ лишився по давному... Такъ само думкувавъ ôнъ и о обливаню при хрестѣ и хрестивъ *черезъ обливанье*, „по старому“, а не „по новому“ *черезъ умоченье*, якъ ôнъ выражався.

По службѣ Божôй поважнй парохіяне зъ церкви йшли до батька домôвь „на молитву“. Въ комнатѣ, що мала голосне имя „покою“, була глиняна пôдлога, „канапка“, покрыта коверцемъ домашнои роботы, шѣсть простыхъ стôлцѣвъ, такій самый стôлъ, потôмъ додано комоду и маленькій столикъ. Меблѣвъ небогато! За то образôвъ було немало, на всѣхъ стѣнахъ, всѣ въ природнôй величинѣ, на полотнѣ, такъ що „покôй“ подабавъ на молельню або каплицю. На столѣ вже передомъ приготовленй були: варенуха, хлѣбъ, масло, пироги. Батько голосно прочитае молитву Господню, поблагословитъ „яствіе и питіе“, наливае чарку и звертаeсь до найблизшого гостя: „Дай Боже здоровя!“ — потôмъ звертаeся до всѣхъ присутныхъ: „Дай намъ Боже здоровя!“ — выпивае до дна, наливае чарку зновъ и подае еи тому, кого особисто здоровивъ. Той, взявши чарку, такъ само здоровивъ сусѣда и всѣхъ присутныхъ. Сидѣли, говорили про погоду, врожай, случаѣ въ селѣ, про потребы особистй и громадскй, про панôвъ, панщину, загаломъ про сѣльску политику. Словомъ, зôйшлися парохіяне у старшого свого пріятеля и головы и бесѣдуютъ сердечно. Поговорили — зновъ зачинали: „Дай Боже здоровя“, иногдѣ и по третій разъ. Але до пяна при тôмъ нѣколи не напивалися. Се случалося тôлько тогдѣ, коли у батька зôйдутся два-три пріятелѣ-парохіяне и застануть его безъ дѣла въ скуцѣ и тузѣ, въ котру ôнъ часто впадавъ съ постепенною перемѣною обставинъ житя въ селѣ. Батько радъ тогдѣ пріятелемъ. Зачнутся тужливй бесѣды про особисте и громадске горе, про старй часы, коли „и людямъ було лекше, и попамъ лѣпше“... На столѣ являeся „яствіе и питіе“, бесѣды стаютъ веселѣйшй, духъ бодрѣйшій, чувства ллются, якъ хвилѣ — то приплывъ то ôтплывъ; оживленье, дôйшовши до звѣстного степеня, наразъ понижаeся, зновъ зачалися тужнй бесѣды. Ôткись появляeся дякъ, все чуткій до подôбныхъ зборôвъ у батька и умѣючій вторувати чувствомъ его, выступаемо и мы съ братомъ на сцену и зачинаeся: „Хвалите Господа съ небесъ“, „Излій на мя, Боже“, „Горе мнѣ грѣшнику сущу“... Наразъ батько голосно зачинае: „Ой, у полѣ могила...“ Въ тôй пѣсни злученй були два тяжкй для серця батькового выпадки въ его житю: вдôвство и зломана доля старшого сына.

Ой, у полѣ рѣчка,
Черезъ рѣчку кладка, —
Не покидай, козаченьку,
Рôдненького батька.
Бо якъ батька покинешь,
То й самъ марне загинешь,
Рѣченькою быстренькою
На Дунай заплынешь...

Уже коло тыхъ слôвъ голосъ батькôвъ дрожавъ, слёзы текли зъ очей его, ôнъ силувався, абы доспѣвати остатнй стихи:

А вдарився бѣдный вдовець
Та въ поли руками:
Дѣткй мои дрôбненькій,
Пропавъ же я оъ вами!

Тутъ батько падавъ лицемъ на „канапку“, довго и голосно рыдавъ и всѣ плакали. Та пѣсня незмѣнно являлася на сцену и не тратила свого значеня для батька навѣть тогдѣ, коли „дѣтки“ давно вже перестали бути „дрôбненькими“ и мы съ братомъ були вже „богословами“, а сестра судженою...

Розумѣeся, батько бувавъ въ гостяхъ у своихъ парохіянъ, и не лишь на поминкахъ, а и безъ всякои причины, зъ пріязни, и лучалося, що вертавъ зъ гостины пôдпилымъ. Коли мы съ братомъ були вже „богословами“ и досыть вже вышлюфуванй були семинарщиною, мы иногдѣ сперечалися съ батькомъ за таке братанье съ „мужиками“. Батько дуже сердився на насъ и дорѣкавъ „новымъ“ священикамъ за бокованье ôтъ „мужика“. „Зô мною, — говоривъ ôнъ, — мужикъ выпье и Бога не забувае, а безъ мене зôйдутся — впются якъ безроги, бются, скверно-

цяхъ. Для допильнованя сего заказу зôслало терно-пôльске ц. к. староство ажь 6 жандармôвъ и семого комисаря п. Совиньского, щобъ вандрôвникамъ, борони Боже, не прійшла охота заспѣвати „Ein freies Leben führen wir“ або що-небудь подôбного. Пôдъ опѣкунчими крылами всѣхъ тыхъ властей тихо и сумирно ôтбулася забава въ Микулинцяхъ.

Нашî руки чистî!

(*Уваги буковиньского православного Русина по поводу „Апологіи православія на Буковинѣ“.*)

Нашь Впр. митрополитъ Сильвестеръ написавъ минувшого мѣсяця книжочку пôдъ заг. „Apologie des orthod. Glaubens in der Bukowina“, въ котрôй звертаєся до правительства, що-бъ оно заборонило римо- и греко-католикамъ, особливо Єзуитамъ на дальше ширити католицизмъ межи православнымъ народомъ на Буковинѣ.

Въ особенности же домагаєся митрополитъ не допустити, абы суспендованый архіепископъ Фелиньскій, котрого выгнано зъ Россіи, заложивъ латиньску епископію въ Чернôвцяхъ; абы Уршулянки зъ улицѣ Петровича не затягали въ свôй конвиктъ православныхъ дѣвчатъ; абы заборонити римско- и греко-католицкимъ священикамъ, особливо Єзуитамъ, що по всѣхъ закуткахъ Буковины розгостилися, провадити мѣжь православнымъ народомъ католицку пропаганду и єго ôтъ православнои вѣры ôттягати.

Дальше написано въ „Апологіи“: що польскî священики знаютъ руску мову и найбôльше заколоту робятъ межи православными Русинами и православіе высмѣваютъ; що ученî Русины-унѣяты, котрî минувшими часами оселилися въ Буковинѣ, вмовили („Vorspiegelung“) въ тутешный, по руски розмовляючій народъ, що ôнъ а галицкій — то все одно, и тымъ єго мимохôть зробили склоннымъ и до уніи и до католицизму; що наконець Русины звязалися на Буковинѣ съ Поляками и спôльно трудятся надъ окатоличеньемъ буковиньско-православного народу.

То суть важнѣйшî точки змѣсту згаданои книжочки и закимъ мы обширно розкажемо о тôй „Апологіи“ тамъ, зъ ôтки права для Австріи походятъ, хочемо нашому Впреосвященому на сѣмъ мѣсяци ось що вповѣсти.

Не буде бôльше тому якъ шѣсть лѣтъ, на Буковинѣ володѣвъ миръ, святый миръ, и религійный и національный. Русины и Румуны жили собѣ въ небесноî пріязни — ажь до часу, коли Ихъ Впреосвященьство зволили вселаскавѣйше ново-обнятою кермою тамтуды помахнути, куды лише Румунамъ слѣдувало многонадѣйно ступити. И коли мы Русины не пôшли дорогою, куды насъ заманювано, — то хто бувъ першимъ, що на насъ пекло низсылавъ и низсылає вже черезъ шѣсть лѣтъ, горестныхъ шѣсть лѣтъ! Правда, и Русины хотятъ єсти, — се вѣдомо о. митрополитови — и зъ ôтти то множество рускихъ перекинчикôвъ, якъ тыхъ, що пôдписалися на „Апологіи“, такъ и тыхъ, що зô всѣхъ усюдôвъ повынырали. А и се буде о. митрополитови зъ досвѣду вѣдоме, що нѣхто не єсть завзятѣйшимъ ворогомъ свого народу, якъ той, хто свôй народъ опустивъ. Отже такимъ то чиномъ вытворилася плюгава котора и вражда на Буковинѣ и „евангельскій миръ“ зовсѣмъ заснѣтивоя!

Але на тôмъ не досыть о. митрополитови. Ôнъ теперь въ „Апологіи“ выразно пише, що „зъ Галичины зайшлî Русины вмовили въ тутешныхъ Русинôвъ, що они а галицкî — то одинъ нерозлучный народъ“! Або-жь се о. митрополитови нѣбы не вѣдомо, що мы, буковиньскî Русины, одинъ народъ, не лише съ Галичанами а и съ угорскими и россійскими Русинами, и що мы частина 18 мілiонного народу?... Читатель нехай не думає, що се написано зъ наивности. О. митрополитъ хотѣвъ-бы передъ свѣтомъ цѣлковито затерти руску народность на Буковинѣ и тому взявъ за оружіе — таку велику наивность.

А тымчасомъ мы спытаємо: Хто глядитъ на кождого щирого Русина якъ на зрадника? Хто черновецкî православнî церкви до чиста зрумунщивъ и тымъ Русинôвъ до уніи ôтганяє? Хто по визитаціяхъ рускимъ вѣрнымъ румуньскî проповѣди вселаскавѣйше выголошує? Хто запровадивъ въ духовнôй православнôй семинаріи такого фанатично-румуньского духа, що Русинъ вже тамъ непевный своеи личности? Хто безъ пôдставы заборонивъ Русинамъ помолитися въ своѣй церкви за своихъ первоучителѣвъ, сс. Кирила и Методія? и т. д., и т. д. Хто въ загалѣ взнѣся понадъ православіе и занимаєся майже выключно политикою румунизаціею?! Може отже православіе при такихъ обставинахъ процвитати?...

Народъ нашь єсть единымъ факторомъ, що зъ свого консерватизму вѣру свою пôддержує. Духовеньство же православне — вынявши почести достойнî одиницѣ — зъ однои стороны попало въ матеріялизмъ, а зъ другои, идучи за примѣромъ свого владыки, переймаєся панрумуньскими мрѣями, не терпитъ своеи рускои пастви, котру мае освѣчувати и облагородняти, а трактує еи, якъ „руску голоту“... При такôмъ станѣ дѣлъ не диво, що простолюдинъ, потапаючи, хапаєся людей, котрî ему золотî горы пророкуютъ, и опускае свою вѣру, взглядно нелюбыхъ ему пастырѣвъ... На що-жь на Русинôвъ спыхати вину, яко ширителѣвъ католицизму?!

Що православіе высмѣваютъ, до того дае повôдъ якъ поведенье одиниць зъ помежи православного священьства, такъ и по части поведенье самого Впреосвященого.

Що до союза буковиньскихъ Русинôвъ съ Поляками и Чехами на Буковинѣ, то мы властиво не повиннî давати розъясненъ, бо то не належитъ до церкви. Союзъ той єсть чисто политичный. Буковиньскî Поляки предложили Русинамъ союзъ въ дѣлахъ политичныхъ, обѣцяли помôчь, — Русины не мали причины ôтказувати, коли Румуны руску народность негуютъ и чигаютъ на еи знищенье.

На прочî точки „Апологіи“ най отвѣчае той, хто запытаный.

Мы же православнî буковиньскî Русины, непохитно стоимо и стояти будемо при своѣй и батькôвъ своихъ вѣрѣ навѣть въ оихъ для насъ такъ важкихъ часахъ, а що до ширення католицизму въ нашôмъ краю, кажемо съ чистою совѣстею: Нашî руки чистî!

ДОПИСИ.

Зъ Бродôвъ.

(*Выборы до рады повѣтовои зъ групы мъскои*) ôтбулися въ Бродахъ дня 16 липня с. р. Мѣсточка, становлячî мѣскій округъ выборчій, суть: Пôдкамѣнь, Лешнѣвъ, Стремильче, Топорôвъ и Залôзцѣ. Тî всѣ мѣсточка разомъ выбираютъ трехъ радныхъ. Въ день выборôвъ съѣхалися выборцѣ до Бродôвъ а межи ними 3 священики, оо. Кл. Дзеровичь зъ Топорова, Ант. Гутковскій зъ Заловець и Лука Пытликъ изъ Стремильча. Якъ звычайно передъ кождыми выборами, не обôйшлось бевъ адскои агитаціи, щобъ не допустити въ раду повѣтову кандидата рускаго замѣсть якого панка або жида! Але мимо такихъ агитацій при передвыборчихъ нарадахъ надъ кандидатами, все таки найбôльше мѣродайнымъ есть голосъ выборцѣвъ тыхъ мѣсточокъ, котрî высылаютъ найбôльше выборцѣвъ; Залôзцѣ а по нихъ Топорôвъ — звычайно головный маютъ голосъ. По довшихъ досыть бурливыхъ нарахъ згодилися вкôнци выборцѣ повысшихъ мѣсточокъ на выбôръ: 1) о. Кл. Дзеровича зъ Топорова, 2) п. Пытляра зъ Залозець и 3) п. Юрія Коначиньского зъ Лешнева. Удалися ôтакъ до салѣ выборчои, де вже застали ц. к. комисаря п. Невядомского. Выбрано опôсля черезъ аклямацію комисію выборчу, до котрои ввôйшли: о. А. Гутковскій, о. Дзеровичь, два мѣщане и одинъ жидъ. П. комисарь Невядомскій поставивъ внесенье, щобы голосувати картками, а о. Кл. Дзеровичь, яко предсѣдатель комисіи, внѣсъ голосувати устно. Коли межи выборцями далися чути голосы за и противъ, — то о. Дзеровичь пôддавъ повысшî внесеня пôдъ голосованье. Бôльшôсть була за голосованьемъ картками. Всѣхъ выборцѣвъ въ списѣ було 80, а въ тыхъ голосувало 78. Скрутинію̂мъ показало 56 одностайныхъ литографованыхъ карточокъ: Kwaśnicki Jędrzej z Zaloziec, Sala Oktaw z Wysocka i Frenkl Ignacy z Koniuszkowa, — прочî голосы упали на о. Дзеровича, п. Пытляра и п. Назаревича.

Такій результатъ выборôвъ мусѣвъ кождого Русина дуже вразити, тымъ бôльше, що, якъ звѣстно, згаданî мѣсточка не такъ ще спольщенî а елементъ рускій все ще въ нихъ перемагав. Що-жь було причиною тои неудачи? Зъ однои стороны пресія и перекупство, а въ другои стороны занадто велика податливôсть рускихъ мѣщанъ. Микиты Хрунѣ по 3 серебренники заробили на выборчôмъ ярмарку бродскôмъ. Намъ звѣстнî всѣ шляхи и стежки, котрыми до тои цѣли ишли панове Ляхи. И такъ передовсѣмъ мусимо пôднести заслуги около тои роботы урядникôвъ выдѣлу рады повѣтовои въ Бродахъ, котрî самî тымъ и найбôльше чванились а котрымъ дѣйстно на геройствѣ правдиво-польскôмъ не збувало. Де просьбы або грозьбы не помагали, тамъ на тыхъ выборцѣвъ по указу спадала саранчею жидова съ юдиными серебренниками та довершала славетного дѣла. Признаємо вкôнци, и то найбôльшу заслугу около того дѣла двомъ „braciom katolickiego i mojżeszowego wyznania“, що, полюбившися сердечно и сотворивши спôлку ad actum, постановили добитись у раду та не щадили своихъ грошей! Тутъ показалося чудо, що и жидъ на выборы складавъ жертву, чимъ здавсь задокументувавъ „polskim braciom“ свою жертвенность для „ойчизны“...

Зъ Грималова.

(*Руско-народный театръ пôдъ управою пп. Гриневецкого и Биберовича*) пріѣхавъ въ Пôдволочискъ до Скалата, въ ôтки часть трупы переѣхала до Грималова и рôвночасно ôтбувалися въ обохъ мѣсточкахъ представленя. Въ Грималовѣ зачалися представленя 28 л. липня „Галькою“ и скôнчилися 2 л. серпня „Бѣдною Мартою“; було отже 6 представлень. Дирекція мала намѣренье дати лише 4 представленя, але на сильне домаганье тутешнои и окрестнои публики, дуже вдоволеной грою нашихъ артистôвъ и артистокъ, дала ще 2 представленя; на то рѣшенье дирекціи вліявъ такожь матеріяльный успѣхъ вовсѣмъ добрый а навѣть несподѣваный, бо теперь, коли ôтбувалися представленя въ Скалатѣ и Грималовѣ, бувъ великій ярмарокъ въ Тернополи на св. Анны, котрый бôльше якъ тыждень ще и теперь тягнеся, а кромѣ того велика непогода и найважнѣйшій часъ жнивъ. Въ Грималовѣ представлено „Гальку“, „Чорноморцѣвъ“, „Шельменка-наймита“, „Дзвоны въ Корневиль“, „Золотого Мопса“ и „Бѣдну Марту“, а въ Скалатѣ на передпослѣднôмъ представленю грано „Кавраля Тимка“, а на послѣднôмъ дня 2 л. с. м. „Гальку“. Въ Скалатѣ, де давано чотыри представленя на тыждень, поводилося такожь добре нашому театрови. Теперь переѣздитъ театръ до старинного княжого города Теребовлѣ, де перше представленье буде 6 л. с. м., а кромѣ того дасть ще представленя въ Струсовѣ. Що до гры членôвъ тои трупы, то мы вынесли якъ найхосеннѣйше о нихъ и о ихъ посвященю выображенье.

Особливо сподобався тутешнôй публицѣ твôръ нашого безсмертного Квѣтки „Шельменко наймитъ“, котрый вже пôвъ столѣтя удержуеся на сценѣ, такъ якъ на то заслугуе добре переведенье цѣлои комедіи, щасливо понавязуванî непорозумѣня, ихъ розвязанье и той правдивый гуморъ украиньскій, котрого перлами суть творы Котляревского, Квѣтки, Стороженка, Артимовского и обохъ Гоголѣвъ, особливо же сына Николы, автора „Мертвыхъ Душь“ и „Ревизора“. На послѣднôмъ представленю въ недѣлю 2 л. серпня при сприяючôй вже погодѣ стискъ гостей въ театрѣ бувъ великій, а що насъ особливо тѣшитъ, були мѣщане въ Товстого и въ Грималова. По тôмъ представленю, котре закôнчилося пѣснею „Миръ вамъ брата“, а котру то пѣснь на неустанній жаданя мусѣли ôтспѣвати другій равъ, зложивъ п. директоръ театру нъ глубоко ôтчутыхъ словахъ щиру подяку за спомаганье нашои народнои институціи, а мы тѣшимося, що за пару лѣтъ зновъ пріѣде до Грималова рускій народный театръ и цѣла трупа театральна буде давати представленя и то навѣть такî, котрыхъ теперь за-для роздѣлу трупы давати не могла, а тогдѣ побачимо въ давнѣйшои минувшости „Острожского“, а въ недавнои все любленыхъ „Верховинцѣвъ“ и неперевысшеного „Ревизора зъ Петербурга“.

Тымъ кôнчу мое донесенье, желаючи театрови на дальше доброго поводженя и правдивои симпатіи, зъединанои тутъ у всѣхъ (вынявши кôлькохъ непоправныхъ), а заразомъ гадаю привести въ память, що незабавомъ буде припадати 25-лѣтна рôчниця основанья нашои народнои постôйнои сцены заходами пок. Лавровского и Яхимовича. Отже

словлятъ, въ коршму йдутъ... Треба берегти ихъ, щобъ не пропивалися...“ Конечно, то не були засады, зъ котрыхъ выходили ôтносины мого батька до парохіянъ, але оправданье незрозумѣлои для него и невмолимои силы старины, що выховала такî ôтносины и поставила священика фактичнымъ и единымъ въ той часъ руководцемъ народнои моральности. Теперь не то, теперь и писарь, и старшина (волостный вôйтъ), и посередникъ, и мировый судья, и становый — все „опѣкуны народа“, кождый скаже: „Не ваше дѣло, батюшка, мѣшатися въ крестянскî дѣла...“ Впередъ було инакше. Погрозитъ бувало хиба становый, та всѣ *люде* знаютъ, що ôнъ — „зъ дуру“, та й пріѣде ôнъ въ село разъ-два, щобы зробити честь „панови“, взяти ôтъ него „получку“, а старî ôтносины въ селѣ и дальше панували по давному. Отъ бувало въ ночи десь въ селѣ чути крикъ, шумятъ, бушуютъ. Батько заразъ шле дяка, старосту — сейчасъ перестати шумѣти. Чути пяны пѣснѣ, регôтъ, пяну радôсть — зновъ шле старосту, дяка, сторожа церковного съ додаткомъ: „Скажѣтъ, що, коли не послухаютъ, самъ прійду съ палицею та которого-небудь такъ почестую, що два днѣ буде чухатися!...“ Приходитъ баба: „Ой, батюшка, чоловѣкъ пье, та мене и дѣтей убиває!...“ Бере батько палицю, кличе дяка, старосту и йде, — и певно судъ бувъ скорый, правый, хочь и не зовсѣмъ милостивый. Дивомъ здивувався разъ батько мôй, коли цѣлкомъ случайно довѣдався, що парохъ пôсля ранги то само, що капитанъ. Тую важну рѣчь ôткрывъ ему жѣнчинъ братъ, священикъ „зъ философôвъ“, гуляка и задирака. Ôнъ розказавъ батькови, якъ ôнъ змусивъ одного юнкера, що хвалився передъ нимъ своимъ становищемъ, зробити *„руки по швамъ“*, коли показавъ ему табелю о рангахъ въ духовеньствѣ, де пароха поставлено въ однôй ранзѣ съ капитаномъ. Батько нѣколи не пôдозрѣвавъ въ собѣ „ранги“, та ще такои высокои, тожь два днѣ ходивъ цѣлкомъ збитый, повторяючи про себе: „капитанъ... капитанъ... то мужикъ уже повиненъ боятися мене... стояти передъ ганкомъ...“ Але „философска“ покуса швидко минула, и батько по давному не выходивъ зъ ролѣ „псалтирника“ въ ôтносинахъ до парохіянъ а згадувавъ о своѣмъ высокôмъ урядѣ лишь въ роздразненю противъ дѣдича або станового, съ вдоволеньемъ кажучи: „Не посмѣе, короткî руки!... я — капитанъ!...“

Такъ до кôнця батько остався вѣрный завѣтамъ старины. Новî порядки, новî пôдувы якъ хвилѣ наступали на него зъ усѣхъ бокôвъ, але ôнъ твердо и уперто ôтбивався ôтъ нихъ, кôлько стало ему силъ. Ôнъ не бувъ ворогомъ новыхъ вымогôвъ, благословивъ имя царя Николая, приписуючи ему личну иниціятиву всѣхъ тыхъ вымогôвъ, тымъ бôльше, що кожде розпорядженье зачиналося: „По указу Єго имп. Величества Н—ская духовная консисторія *слушали*“, — але „слушали“ и „приказали“ по бôльшôй части не подôбне у него одно до другого и ему все здавалося, що царь не того хоче, що *приказали*“. Ôнъ слезами радости витавъ насъ, коли мы, пріѣхавши на вакаціи, показали ему свои паперы на доказъ, що мы „переведенî въ богословіе“, але ôнъ нѣ въ чѣмъ не мôгъ згодитися съ священиками-„богословами“ и бокувавъ ôтъ житя ихъ. Ôнъ тѣшився зъ установленя „инвентарѣвъ“, але все твердивъ, що пôсля заведеня инвентарѣвъ народови стало все гôрше и гôрше, и для всѣхъ стало невытерпно. Не могла старина зрозумѣти новины, якъ и новина згôрдно ôтносилася до старины. Такій уже историчный грѣхъ нашихъ реформъ! Новî ôтносины, утворенî черезъ заведенье инвентарѣвъ, найбôльше пôдтяли енергію батька. Олюченî паны робили зъ мухи слоня, чекали мужицкихъ бунтôвъ, рѣзнѣ Ляхôвъ, въ непослуху, спорахъ о границѣ посѣлости, тымъ бôльше въ похвалцѣ изъ за угла видѣли бунтъ, просили присылати войско, и мужики тяжко платили за свою пôвъ-волю. Священики збудили для себа сильне невдоволенье середъ парохіянъ за то, що усунулися ôтъ всякихъ поясненъ инвентарныхъ правилъ и не вставлювалися въ справахъ ихъ передъ дѣдичемъ и передъ властями. Мужики не могли вѣрити, щобы священикамъ заборонênî були всякî поясненя въ тыхъ справахъ, бо въ очахъ ихъ въ церкви исправники доручували имъ инвентарнî правила, при чѣмъ объявлено було, що за всѣми поясненями правилъ треба удаватися до священика. Деякî священики вотупалися за мужиками, але мужики на тôмъ нѣчого не выгравали, а ôтважнî священики були арештованî, ôтдаванî на реколекцію, позбавлюванî своихъ парохій. Новый типъ священикôвъ хотѣвъ жити ôгповѣдно вымогамъ образованого чоловѣка и выкористувавъ инвентарнî правила до крайности, неразъ удаючись и пôдъ опѣку дѣдича. Батько мôй вдоволявся давнымъ и все бôльше та бôльше никъ середъ сумѣшки въ ôтносинахъ межи духовеньствомъ а парохіянами и въ цѣлôй сферѣ села. Оставшися одинокимъ середъ новыхъ священикôвъ, котрî бодро вытримували „новый духъ“, вымоги часу, цѣлкомъ замкнувшися въ своѣй парохіи, ôнъ и тутъ не знаходивъ уже спокою. Зъ сусѣдныхъ парохій бесѣды, пôдшепты проникали и въ єго парохію и выкликáли часомъ непорозумѣня. Новî священики критикували єго братанье съ мужиками, єго погляды на свои обовязки, на все, чимъ ôнъ живъ и дыхавъ цѣле житье. Власнî дѣти єго неначе бôльше хилилися на сторону священикôвъ-„богословôвъ“... Ôнъ зачавъ тратити певнôсть себе, бытро ставъ падати енергією и физичными силами, уважався непотрѣбнымъ на овѣтѣ, ожидавъ тôлько жениха для дочки, абы уступити ему парохію. Зачує бувало крикъ, шумъ въ селѣ, буйну радôсть, и крикне; „Гей, покличте старосту!“ Приходитъ староста: батько вже запинаєся и звертае бесѣду на цѣлкомъ иншій предметъ. Выйде бувало на царокî врата и зачне: „Що то у насъ, люде добрî, въ селѣ повелось? Піяньство, розпуста... Бога не боитесь уже? Хочете, щобъ я...“ и запнеся... пошкробаєся въ голову, махне рукою и спѣшитъ кôнчити службу Божу. — „Ну ихъ, — объясняе потôмъ намъ, — скажутъ ще, що мѣшаюся въ дѣла мужикôвъ, ще на епитимію пошлютъ...“

Якъ дубъ, пôдточеный въ корени, повалився той остатный репрезентантъ старины въ своѣй околици. Въ 1853 р. батько уступивъ свою парохію зятеви, а за два роки умеръ. ***И.***

годилось-бы отвѣтно звеличати тіи роковины. Се лишаю до розваги Выдѣлу „Рускои Бесѣды“, котра такожь въ короткôмъ часѣ буде кôнчити свое чвертьстолѣтье, заснована высше згадаными меценатами, а за стараньемъ Лавровского, що выклопотавъ въ соймѣ субвенцію для нашого театру (мимо горячои опозиціи теперѣшного маршалка краевого, котрый нѣякъ не хотѣвъ датись переконати рускимъ посламъ въ интелигенціи и быстроумному селяниновипослови Демкову), дôстала „Бесѣда“ зарядъ театру въ свои руки.

Зъ Рогатына.

(*Отозва до дякôвъ.*) Честнѝ Братя! Зъ устъ Впр. митрополита Сильвестра пôдчасъ его интронизаціи, д. 23 ст. ст. цвѣтня с. р. чули мы потѣшне запевненье, що ôнъ радо хоче занятися получшеньемъ нашои незавиднои долѣ. Переѣзджаючи черезъ Рогатынъ дня 25 ст. ст. червня с. р. Преосвященый то повторивъ и не ма сумнѣву о его щирôй воли, що и въ дѣло то переведе. Але мы не повинни ставати середъ дороги, а мусимо старатися помагати щирому для насъ Владыцѣ, выказуючи, де намъ долягав и якого средства чи лѣку потрѣбно на вылѣченье нашои недолѣ. Зъ тои причины вôбрались мы дня 4 (16) липня с. р. пôдъ проводомъ Впр. о. крыл. Иполита Дзеровича и на тôмъ вборѣ ухвалили:

1. Часописями „Дѣло“, „Батькôвщина“ и „Руска Рада“ завôзвати дякôвъ вô всѣхъ окрестностей Галичины и Буковины, щобы для дальшихъ нарадъ зôбрались въ Рогатынѣ дня 22 рускогo серпня сего року на 10 годину зъ рана и зголосилися до тамошного пѣвця Иліи Бойкевича, секретаря збору.

2. Нарадитися на тôмъ вборѣ: 1) хто маѐ займатися дальше розпочатымъ дѣломъ, бо до сего часу занимався тымъ выдѣлъ дякôвъ въ бобрецкого, ходорôвского и рогатыньского деканатôвъ, а теперь, коли дѣло зачинаѐся на бôльшій розмѣръ розвивати, потрѣбно конче выбрати таке тѣло, котре було-бы уповажнене въ имени дякôвъ тымъ дѣломъ займатися, и 2)ôтки маютъ покрываться выдатки потрѣбни на веденье дѣла.

3. Подати прошенье до Сойму краевого о субвенцію для нашого товариства, а до Рады державнои о дотацію для дякôвъ, котрѝ въ краю занимаютъ публичне становище, суть законно узнани, и котрыхъ удержанье ще Іосифиньскимъ правомъ приписане, потребуѐ нынѣ реформы. Огожь нашимъ дѣломъ ѐсть тымъ ласкавымъ покровителямъ, котрѝ занимаются нашою долею, заявити, яки суть потребы нашѝ и въ якôмъ направленю нашôй недоли зарадити.

Важни тіи точки всѣхъ насъ дотыкаютъ и ôтъ ихъ зреализованя залежитъ дальша доля наша. Для того взываемо ЧЧ. Братей на день 22 рус. серпня зôбратися въ Рогатынѣ. А що трудно буде въ рôзныхъ причинъ всѣмъ явитися, то було-бы добре, щобы кождый або два, три деканаты бодай одного дел гата выбрали и съ повномочіемъ прислали на то зôбранье...

Рогатынъ дня 1 серпня 1885.

Илія Бойкевичь, пѣвець рогатыньскій.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Открытье рады державнои*). Пôсля всякои имовѣрности, на коли тôлько не стане въ дорозѣ яка важна перешкода, то рада державна буде скликана около 20 вересня на 4 недѣлѣ. Въ часѣ тôмъ уконституются бюра, буде предложеный буджетъ, выберутся комисіи и имовѣрно ôтбудеся також дебата надъ адресою. Въ жовтню ôттакъ будутъ окликани спôльни делегаціи, котрыхъ нарады потреваютъ може около три недѣлѣ, такъ що на падолистъ и грудень будутъ могли бути окликани краевѝ соймы. Въ грудню передъ святами, здаѐся, не буде вже скликана рада державна, бо соймы потреваютъ имовѣрно довшій часъ а для рады державнои не позбсталобы лишь кôлька днѣвъ на нарады, скликанье рады державнои наступило-бы хиба лишь на случай якоись дуже важнои потребы. За то по новôмъ роцѣ буде рада державна скликана на довшій часъ.

(*Справа окремого ческого банку*) якъ скоро и съ великимъ шумомъ проявилася, такъ и скоро знову притихла и праса майже вже нею не займаѐся. Мадяры ясно доказали Чехамъ, що они зовсѣмъ не думаютъ помагати имъ до осягненя ихъ задушевныхъ цѣлей. Що до исторіи австроугорского банку мусимо тутъ ще запримѣтити, що банкъ сей, давнѣйше Nationalbank, бувъ зъ початку одностайнымъ а доперва въ 1867 р. стався спôльнымъ а въ 1878 зôставъ зреорганизованый на пôдставѣ дуалистичнôй. Привилей банку сего кôнчится доперва 31 грудня 1887 р. а о продовженье привилею не внесено ще доси жадного прошеня.

(*Зъѣздъ цѣсаря австрійского съ царемъ*) маѐ ôтбутися въ Кромѣржижу на Моравѣ ôтъ 24 до 26 с. м. „Pokrok“ доноситъ зъ Кромѣржа, що тамъ пріѣхали онодгы гофратъ Клявди, секретарь двôрскій Равхъ, фуреръ двôрскій Ельцъ, архитекта Гренеръ и тапицеръ двôрскій и вынаймили тамъ всѣ комнаты въ готелю Симона на часъ ôтъ 15 до 30 серпня с. р. Рôвночасно реставруѐся також съ великимъ поспѣхомъ архіепископска палата. — Нынѣ ôтбувався зъѣздъ цѣсаря австрійского съ цѣсаремъ Вильгельмомъ въ Гастайнъ. Що до сего зъѣзду, то пише „Schles. Ztg.“, що ему не можна приписувати жадного значеня политичного разъ для того, що въ зъѣздѣ сѣмъ возьме участь також и цѣсарева австрійска, а потому, що до Гастайнъ не приѣде анѣ кн. Бисмаркъ анѣ гр. Кальноки. Зъѣздъ сей буде чисто лишь актомъ куртоазіи и особистои дружбы. Що же дотыкаѐ зъѣзду гр. Кальнокого съ кн. Бисмаркомъ, то каже згадана газета, що зъѣздъ сей наступитъ имовѣрно въ часѣ приѣзду кн. Бисмарка на купелѣ до Гастайнъ въ слѣдуючôмъ мѣсяци. Вправдѣ кажутъ, що кн. Бисмаркъ сего року вже нѣгде не выѣде на купелѣ, але вѣсти ôй суть зовсѣмъ безпôдставни, бо приказы яки кн. Бисмаркъ даѐ що до своеи подорожи, держатся завсѣгды въ якъ найбôльшôй тайни. Допускаютъ въ загалѣ, що зъѣздъ обохъ тыхъ мужѣвъ наступитъ въ Зальцбургу, а головнымъ предметомъ нарадъ обохъ дипломатôвъ будутъ пытаня економичнѣ.

(*Дольшно австрійске товариство „Bauernbund“*) розôслало окружникъ до всѣхъ громадъ сѣльскихъ въ Австріи долѣшнôй, въ котрôмъ подаѐ всѣ тѝ бажаня и жаданя, до переведеня котрыхъ въ интересѣ селяньства треба-бы приступити вже на найблисшôй сесіи рады державнои. Товариство се жадаѐ межи иншимъ: зменшеня войска и зменшеня выдатковъ державныхъ; зниженя податковъ, заведеня замѣсть дотепершныхъ податковъ одного лишь доходового, прогресивного податку, знесеня фидеикомисôвъ, зменшеня простору бôльшихъ посѣлостей, замѣны всякихъ институцій кредитовыхъ на державнѝ, обмеженя великого промыслу фабричного на кориоть ремѣсла и наданя автономіи громадъ ширшои пôдставы; дальше охоронного цла противъ Угорщины и опѣки противъ привозови всѣхъ тыхъ продуктôвъ загранычныхъ, котрѝ суть небезпечнѝ для питомого промыслу и ремѣсла и т. д. Жаданя такѝ хочь и якъ справедливѝ въ очахъ ультраконсерватистôвъ найшли велику неласку и они заразъ обсыпали ихъ всякого рода клеветами и пôдозрѣваньями о стромленя соціялистичнѝ и анархичнѝ.

(*Тайне вывезенье актôвъ*) зъ загребского архивумъ до Будапешту наробило въ цѣлôй Хорватіи не мало шуму, котрый все ще не успокоився. Хорватскѝ послы зôбравши двайцять пôдписôвъ на петицію постановили зажадати скликаня сойму спеціяльно для сеи справы.

ЗАГРАНИЦЯ.

Франція. Въ Франціи доси ще не притихла сварня парляментарна по поводу кредиту для Мадагаскару а головно ôтгомôнъ борбы помежи Ферримъ а Клемансомъ зъ причины тогожь кредиту. Ферри выступивъ першій разъ ôтъ часу свого уступленя съ бесѣдою въ парляментѣ и старався доказувати, яка несправедливôсть сталася черезъ недовѣрье парляменту. Одну ôтраду — казавъ Ферри — маѐ ôнъ въ тôмъ, що и наслѣдникъ его пôйшовъ тою самою дорогою. Сѝ слова выкликали велику бурю въ парляментѣ и спонукали головно Клеменса выступити противъ Феррого. Сѝ, можна-бы сказати скандальнѝ сцены зъ парляменту, суть ще доси предметомъ обговорювань для газетъ французскихъ и майже всѣ годятся на то, що ухвала кредиту мадагаскарского ѐсть не тôлько доказомъ довѣря для кабинету Бриссона и для Фрейсинета але також и для самого Феррого. Програма Феррого, то дальшій розвôй политики колоніяльнои. Противники Феррого и сторонництва умѣркованого не перестаютъ однакожь доказувати, що поступати по дорозѣ теперѣшнои политики колоніяльнои значитъ те саме, що наражуватися може навѣть и на вôйну европейску. Коли однакожь мимо всякого опору опозиціи кредитъ для Мадагаскару ухвалено въ высотѣ 12 міліонôвъ, не перестаютъ теперь радикалы нападати на Бриссона за те, що ôнъ солидаризуеся съ Ферримъ. Скрайнѝ органы называютъ его навѣть лицемѣромъ и двоязычнымъ. — Пôсля вѣстей, якѝ приноситъ „Pol. Corr.“ зъ Парижа, постановили Французы выставити въ мадагаскарокôй пристани Сиаре великѝ будôвлѣ и зôбрали вже до того ôтповѣдный матеріялъ. Говасы доси держатся спокôйно, але зъ руху поодинокихъ ôтдѣлôвъ видко, що они приготовуются до упорнои борбы. Зъ Тонкину надходятъ не конче добрѝ вѣсти. Хочь ворогъ уступивъ и войско французке маѐ вже трохи спокою, то однакожь дуже терпитъ теперь ôтъ нездорового климату; люде гинутъ десятками денно на жовту пропасницю и дисентерію. Въ маю с. р. померло на сѝ хоробы 161 жовнѣрôвъ. Праса французка домагаѐся, щобы вже разъ ôткликано зъ Тонкину войско, котре бôльше якъ пôвтора року наражене ѐсть на таке небезпеченьство ôтъ самого вже климату.

Італія. Въ Италіи настало знову велике роздражненье по поводу вѣстей, якѝ надходятъ зъ Массауахъ и въ загалѣ зъ Судану. Въ наслѣдокъ великои спеки на побережу Червоного моря а ôттакъ и недостачи добрыхъ помешкань и доброи пожывы настала въ италійскôмъ войску на побережу Червоного моря велика смертельнôсть. Недавно рознесли були газеты вѣсть въ Римѣ, що полковникъ Путти, не могучи вже дивитися на нужду, въ якôй ôнъ и его войско находится, кинувся зъ скали въ море. Министеръ вôйны заперечивъ сѣй вѣсти и доказувавъ, що Путти померъ на пропасницю, але сему не хоче нѣхто вѣрити. Ще бôльше якъ военна екопедиція до Судану гнѣвае Італію поступованье Англіи, котра не хоче припустити еи до спôвдѣланя въ Суданѣ. Въ Италіи маютъ певни доказы, що Англія волѣла навѣть вôйти въ певну звязь съ абесиньскимъ королемъ Оганнесомъ и обѣцяла ему за помôчь въ Суданѣ полуднево-всхôдну часть сего краю съ мѣстомъ Кассаля и другими мѣсточками ажь по саме мѣсто Массауахъ. По поводу сеи угоды мали вже навѣть войска абесиньскѝ вырушити на помôчь єгипетскôй залозѣ, котра ôтъ часу упадку Хартума боронится мужественно въ мѣстѣ Кассали. Коли отже дѣйстно Англія ôтступила Абесинііи ту часть краю, котру Італія уважала вже певно за свою, то и не дивно, що въ Италіи настало таке роздражненье. — На консистори дня 27 липня промовивъ папа Левъ XIII. до членôвъ св. колегіи слѣдуючими словами: Честнѝ Братя! Ôгъ часу, коли мы послѣдный разъ до Васъ промовляли, не бракувало причинъ, котрѝ бы давну нашу журбу ôтновили. На першôмъ мѣсци мусимо тутъ згадати о заказѣ ôтдаваня Богови чести, яку дозволено ôтдавати навѣть въ краяхъ поганьскихъ. Маємо тутъ на гадцѣ заказъ ôтдаваня чести пресв. тайнѣ евхаристіи, несенôй до хорыхъ. Заказъ сей ѐсть тымъ бôльше дôймаючимъ, бо зменшаючи зъ однои стороны права церкви, подаѐ зъ другои стороны свободу безкарнôй розпустѣ. Коли-бы вже жаденъ день не дававъ намъ примѣрôвъ, то досить булобы згадати про недавный конгресъ атеистôвъ, якій тутъ въ Римѣ ôтбувся. Такъ дѣѐся у насъ дома; не менше сумно дѣѐся и за границею. Франція наповняѐ насъ сумомъ, коли бачимо на якѝ перешкоды натрафляѐ тамъ церковь католицка. То само можна сказати и о Нѣмеччинѣ и надъ нѣчимъ мы такъ не працюемо, якъ щобы межи справами католицкои церкви въ Нѣмеччинѣ а интересами свѣтскими запанувала такъ повна згода. Мы свѣдомѝ нашихъ тяжкихъ обовязкôвъ и для того съ всею ревностею будемо боронити и доходити правъ св. апостольского престола. Въ сѣмъ будутъ намъ помôчнѝ и тѝ мужѣ, котрыхъ нынѣ постановили мы зачислити до Вашои громады. Тутъ вычисливъ папа поименно шѣсть пурпуратôвъ, а коли св. колегія нѣчого противъ нихъ не мала, именувавъ ихъ кардиналами.

Туреччина. Зъ Константинополя доносятъ, що тамъ маѐся незадовго зôбрати конференція послôвъ всѣхъ державъ европейскихъ на нараду въ справѣ болгарскои дани. На конференцію ту мали вже передъ кôлькома мѣсяцями згодитися правительства всѣхъ державъ европейскихъ. — Ôгъ кôлькохъ днѣвъ вже ходятъ знову вѣсти, що Англія стараѐся заключити съ Туреччиною певну угоду. Зъ Константинополя доносятъ зъ певныхъ жерелъ до Парижа, що Англія поробила вже навѣть певни заходы около заключеня тѣснѣйшои дружбы съ Портою и предложила султанови певнѝ дуже важнѝ условія. Яко заплату за спôльне поступованье Порты съ Англіею въ справахъ, котрѝ дотыкаютъ управильненье ôтносинъ Англіи до Россіи, спеціяльно же ôтносятся до пытаня афганьского, обѣцюе Англія Портѣ бôльшій вилывъ на Єгипетъ. Передовсѣмъ маѐ ôтдатися Туреччинѣ Суданъ а въ Єгиптѣ маѐ докладнѣйше означитися суцеренноôсть султана. Розумѣеся, що такѝ заходы Англіи около Туреччины мусѣли въ Россіи выкликати не мале занепокоенье. Султанъ догадавшися зъ поступованя россійского кабинету, що такій союзъ съ Англіею зробивъ-бы Россію лишь его ворогомъ, держится поки що дуже здалека и доси не поробленo ще нѣчого, зъ чого можна-бы вносити, що сей крокъ Англіи увѣнчаѐся успѣхомъ. Ѐсть вже певною рѣчею, що кабинетъ Сальсберого постановивъ залагодити египетске пытанье при помочи Порты и до того ôгноситься миссія серъ Дримонда Вольфа. Наколи-бы Порта не хотѣла порозумѣтися, то Англія постановила скликати конференцію державъ европейскихъ, когра мала бы займитися заведеньемъ европейскои контролѣ надъ Єгиптомъ. Позаякъ Порта дуже собѣ не бажае такои контролѣ, то ѐсть повна надѣя, що межи Портою а Англіею прійде до певного порозумѣня. Серъ Дримондъ Вольфъ маѐ въ подорожи до Константинополя поступити також до Парижа, Берлина и Вѣдня, а межи иншими справами маѐ також порушити пытанье введеня на престолъ ексъ-кедива Исмаила. Противъ теперѣшного кедива Тевфика маѐ особливо дуже выступати кн. Бисмаркъ, котрый на него дуже за то гнѣваеся, що ôнъ нарушивъ межинародный законъ ликвидаційный зъ 18 вересня и дуже зле обходится съ представителями Нѣмеччины а на послѣдокъ и за то, що ôнъ мимо протесту Австріи и Нѣмеччины наложивъ зъ весны передвчасно податокъ на купоны. Введенье Тевфика найшло-бы теперь такъ у Вѣдни якъ и въ Константинополи и Єгиптѣ якъ разъ найдогôднѣйшу пору.

НОВИНКИ.

— **Пропинація и служба Божа.** Зъ Бережаньского пишутъ до „Kur. Lwow.“: Ц. к. староство выдало дня 12 липня с. р. до ч. 8986 розпорядженье такого змѣсту: „До п. Боруха Фрайнда арендатора пропинаціи въ Будыловѣ. Донесенье зъ дня 25 червня 1885 р. о намѣренôмъ ôтвореню кôлькохъ шинкôвъ въ цѣли продажи напиткôвъ пропинаційныхъ поза головною корчмою на часъ ôтпусту въ Будыловѣ маючого ôтбутися дня 19 с. м. пріймаеся до вѣдомости съ тымъ застереженьемъ, що тѣ часовѝ шинки не будутъ заложени близько костела и повѣдомляеся о тôмъ постерунокъ ц. к. жандармеріи въ Козловѣ.“ Можна собѣ выобразити якъ могло духовеньство на тôмъ ôтпустѣ вилывати на народъ и чи можна тутъ було проповѣдувати на тематъ тверезости!

— **Школа рôльнича въ Ягольници.** Въ цѣли урегульованя шкôльного року въ низшôй школѣ рôльничôй въ Ягольници буде въ вересню с. р. ôтвореный II курсъ, на котрый перейде кôлькохъ ученикôвъ зъ I курсу на пôдставѣ испыту. Для доповненя числа ученикôвъ оголошуе отжэ дирекція тои школы вписы и пріймае поданя до дня 20 с. м. До поданя треба долучити: 1) метрику на доказъ укôнченого 16 року житя; 2) свѣдоцтво шкôльне зъ укôнченои школы народнои; 3) свѣдоцтво моральности; 4) свѣдоцтво здоровя. Першеньство маютъ сыны селянъ, котрѝ можуть також получити цѣлу або часткову запомогу. За науку не платится а близшихъ вѣстей удѣляе дирекція.

— **До испыту зрѣлости въ Коломыи,** котрый пôдъ проводомъ инспектора краевого п. А. Солтыкевича ôтбувся въ дняхъ ôтъ 22 до 29 липня, приступило 38 абитурієнтôвъ, зъ тыхъ 31 публичныхъ а 7 приватистôвъ. Зъ публичныхъ выдержали испытъ 22 а межи тыми 3 съ ôтзначеньемъ; 6 получило поправку по 6 недѣляхъ, 2 репробовано на пôвъ року а одного на цѣлый рôкъ. Зъ приватистôвъ выдержали испытъ 4, одинъ получивъ поправку по 6 недѣляхъ, одного репробовано на пôвъ року а одного на часъ неозначеный. Межи иншими выдержали испытъ: Глѣбовицкій Теофиль, Гулейчукъ Онуфрей, Кульчицкій Мартинъ, Лотоцкій Володимиръ, Лукашевичь Антôнъ, Молчковскій Леонидъ, Навроцкій Алексей, Пасѣчницкій Евгеній и Стеткевичь Иванъ.

— **Въ станиславôвску гимназію** вписалося було въ 1885 шк. роцѣ всѣхъ ученикôвъ 550, выступило 75, клясификовано 404, доповнити испытъ за-для недуги маѐ 1, позволенье приступити по феріяхъ до испыту зъ одного предмету получило 71, свѣдоцтва I степ. съ ôтзначеньемъ дôстали 52, I степ. 274, II степ. 49, III степ. 29. Русинôвъ вписалось було 160, добровôльно выступило въ роцѣ 27, доповнити испытъ маѐ 1, поправку зъ одного предмету дôстали 23, клясификованыхъ було 108, свѣдоцтва съ ôтзначеньемъ дôстало 14, I степеня 69, II степ. 17, III степ. 8. Отзначеня дôстали слѣдуючѣ Русины: I кл. А) 1) Вовкъ Григ. лок. 1; I кл. Б) 2) Желехôвскій Ник. л. 1, 3) Лятышевскій Ив. л. 2, 4) Парфановичъ Викторъ л. 4, I. кл. В) 5) Присяжникъ Ник. л. 1, 6) Трачь Ив. л. 3, II. кл.7) Дмитрашь Ант. л. 3, 8) Курдыдикъ Дим. л. 5, III кл. 9) Городецкій Пант. л. 2, IV кл. 10) Грабовеньскій Филяретъ л. 1, V кл. 11) Лопушиньскій Стеф. л. 1, 12) Дрогомирецкій Ив. л. 2, VI кл. 13 Бородайкевичь Тома л. 2, VII кл. 14) Романовичь Еман. л. 2. До испыту зрѣлости допущено, по новому миниот. розпорядженю, 5 Русинôвъ, зъ котрыхъ здали: 1) Наконечный Северинъ, 2) Смеречаньскій Іосифъ и 3) Филиповичь Иванъ. Два маютъ поправити одинъ предметъ по феріяхъ.

— **До рады повѣтовои въ Скалатѣ** выбранѝ при доповняючôмъ выборѣ зъ куріи бôльшихъ посѣлостей пп. бар. Авг. Ромашканъ, Петро Стопчиньскій и Едвардъ Розвадовскій.

— **Пожаръ.** Дня 30 липня по полудни згорѣло коло Щирця майже цѣле село Черкасы. При дуже сильнôмъ вѣтрѣ занялось майже въ мигъ ока 38 селяньокихъ хатъ и згорѣли до тла. Шкода, зъ котрои лишь мала часть була асекурована, выноситъ 21.480 зр. Огонь бувъ, якъ здаеся пôдложеный, а пôдозрѣного о пôдпаленье вже арештовано.

— **Въ Станиславовѣ** найдено въ гробахъ тамошнои церкви парохіяльнои, а давнѣйшого костела езуитского, саркофагъ съ мощами сестры польского короля Станислава Лещиньского, а жены гетьмана Іосифа Потоцкого. Саркофагъ находится въ злôмъ станѣ а мармурове вѣко попукане. О сѣй знаходцѣ повѣдомлено краевыхъ консерваторôвъ гр. Войтѣха Дѣдушицкого и проф. Лепковского.

— **Доброго посла выбрали.** „Kur. Lwowski“ подавъ бувъ онодгы звѣстку, що Галицке Товариство кредитове земске выповѣдо капиталы позичени на три маетки въ повѣтѣ вѣлицкôмъ, а то для того, що властителѣ ихъ не суть въ силѣ платити ратъ. При сѣй случайности, каже тажь сама газета, що одна вилывова и высоко поставлена особа у Вѣдни — „rodak“ и посолъ до рады державнои зъ мѣстъ — мала такъ сказати о нашôмъ положеню въ Галичинѣ: „Знаю ôтносины въ Галичинѣ, и можу увѣрити васъ, що тамъ кождый може три разы бôльше платити податкôвъ, якъ теперь платитъ.“ Добрыхъ послôвъ выбираемо, нема що казати; умѣютъ добре боронити нашихъ интересôвъ! Лишь дальше такъ!

— **Въ справѣ мнимого замаху Єзуитôвъ на Ставропигію,** заалярмованого „Нов. Проломомъ“ (ч. 254), можемо на пôдставѣ найлучшихъ информацій успокоити якъ читателѣвъ нашихъ, такъ и всѣхъ Русинôвъ заявленьемъ, що въ цѣлôмъ „сензаційнôмъ“ и „алярмуючôмъ“ донесеню „Нов. Пролома“ нема и тѣни имовѣрности. Анѣ Єзуиты *що дня* не налазятъ до Ставропигіи и „*до приватной квартиры сеніора*“, анѣ не може бути и гадки о „*своего рода Саркицкомъ*“ въ Ставропигіи. Дръ Шараневичь, яко сеніоръ, цѣлымъ существомъ своимъ ôтданый добру Ставропигійского Института, упорядкувавъ архивъ институтскій, заложивъ гарный музей зъ предметôвъ штуки и памятокъ Ставропигіи, а теперь заходится около украшеня стѣнъ церкви гобелинами, — и певно, що коли бъ тѣнь якого небезпеченьства грозила зъ-ôтки Институтови, — ôнъ першій, яко сеніоръ, звернувъ-бы на то загальну увагу и ставъ-бы въ оборонѣ Института. Полювати на „сензаціи“ въ такихъ дѣлахъ дуже шкôдливо: разъ, що непотрѣбно баламутится и денервуеся людей выфантазоваными небезпеченьствами, а по друге, и въ Єзуитôвъ же не треба вмовлювати, що они такѝ „всемогущѣ“, що якъ одинъ зъ нихъ появится въ книжнôй лавцѣ (очевидно зайде щось купити), то вже передъ нимъ маѐ тремтѣти цѣла Русь, а дальше вмовляти въ нихъ, що они могли-бъ въ якійнебудь способъ взятись за „реформу“ Ставропигіи... За короткѝ руки! — Такъ звана „револь-

верова праса“ любуеся въ сензаціяхъ, въ выдумуваню небезпеченьствъ, котрыхъ на дѣлѣ нема, а противъ котрыхъ она нѣбы воюе цѣлымъ арсеналомъ фразъ, — тожь читаюча публика такій „сензаціи“ муситъ въ загалѣ принимати дуже осторожно...

— **Органъ „rusińskich mameluków“** (такои назвы удостоився „Миръ“ въ деякихъ кругахъ польскихъ), перейшовши пôдъ редакцію о. Онуфрія Лецкого, не змѣнився що до содержаня и тенденціи анѣ на макове зерно, але натомѣсть що до языка починае съ кождымъ числомъ бôльше „тверднути“ и якъ такъ дальше пôйде, то заки скôнчатоя рôкъ 1885, органъ „rusińskich mameluków“ буде вѣщати свою политику „мира“ для польскои шляхты — языкомъ „Слова“. Що за дипломатъ о. Онуфрей! Въ гимназіи Францъ-Іосифа Русинамъ религію выкладае языкомъ „Narodówki“, а въ „Мирѣ“ зновъ Полякамъ политику буде выкладати языкомъ „Слова“! И най хто ще говоритъ, що у насъ нема дипломатôвъ!

— **Именованя.** П. намѣстникъ именувавъ практикантôвъ будôвництва Франца Михальского, Жигмонта Зьелиньского и Кароля Войцьеховского адъюнктами будôвництва. — Рада шкôльна краева именувала учителя Ивана Галана въ Рудникахъ дѣйстнымъ учителемъ школы етатовои въ Бôбрцѣ а Александра Корчиньского зъ Заздрости дѣйстнымъ учителемъ школы етатовои въ Вишнѣвчику.

— **На продажь лицитаційну** выставленый въ трибуналѣ станиславôвскôмъ фôльварокъ Иванкôвка коло Богородчанъ. Цѣна выклична 24.738 зр., а речинець дня 21 вересня.

— **Въ высшôй реальнôй школѣ у Львовѣ** було съ кôнцемъ сего школьного року 195 ученикôвъ, межи тыми 8 греч.-кат. обряду а 7 зъ нихъ рускои народности.

— **Выдѣлъ читальнѣ въ Половôмъ** складае симъ прилюдну подяку свѣтлому товариству „Просвѣта“ за удѣленѣ даромъ книжочки свого выданя въ числѣ 60 примѣрникôвъ.

— **Громада Броды** постановила выбудувати шпиталь, котрого кошты обчисленѣ на 22.390 зр. Въ сѣй цѣли розписала громада мѣста Бродôвъ оферту съ речинцемъ до дня 31 с. м.

— **Морозъ и снѣги въ серпню.** Ôтъ довшого вже часу дасоя у насъ чути сильный холодъ а въ ночи навѣть, особливо на досвѣткахъ, стае вже таки такъ холодно якъ-бы въ пôзнôй осени. О такôмъ самôмъ холодѣ а навѣть и о морозахъ и снѣгу доносятъ зъ рôжныхъ сторôнъ монархіи. Въ пôвнôчныхъ Чехахъ морозъ наробивъ значнои шкоды, такъ само и въ Семиградѣ. Въ Босніи згинуло въ наслѣдокъ морозу богато худобы и дробу.

— **Дрôбнѣ вѣсти.** Нынѣ, 6 л. серпня мае ôтбутися вѣнчанье п. Михайла Левицкого съ панною Савиною Стрѣльбицкою, дочкою пароха въ Пôдгородью коло Рогатына. — Рôвножь сегодня мае ôтбутися вѣнчанье п. Юліяна Ставничого съ панною Юлією Легинъ въ Перегиньску. — Дня 9 л. серпня ôтбудеся вѣнчанье п. Северина Стрѣльбицкого съ панною Германою Бахталовскою въ Бережанахъ. — Дня 11 с. м. ôтбудеся въ церкви св. Петра и Павла у Львовѣ вѣнчанье п. Якова Красноперы съ п. Анною Мухôвною, дочкою урядника ц. к. намѣстництва. — Дра Бернарда Левенштайна, рабина „поступовыхъ“ жидôвъ у Львовѣ, ôтзначивъ цѣсарь кавалерскимъ хрестомъ ордена Францъ Іосифа. — Крыл. о. Фаціевичь повернувъ уже зъ Сзуполя до Львова. — Въ Ауссе померла дня 4 с. м. графиня Анна Меранъ, вдова по пок. архикн. Іоанѣ. Покôйна була дочкою почмайстра Пльохля въ Ауссе и ôтзначалася незвычайною красою. Архикн. Іоанъ пôзнавъ ея пôдчасъ своихъ подорожей по Стиріи и постановивъ бувъ съ нею оженитися. Сему однакожь довго противився цѣсарь Францъ. На послѣдокъ получивъ архикнязь Іоанъ позволенье и 1827 р. подружився съ своею „Нани“, котра пôзнѣйше получила титулъ бароновои Брандгофъ а ще пôзнѣйше титулъ графинѣ Меранъ. — Архикнязь Альбрехтъ приѣхавъ онодгы до Львова и станувъ въ готелю Жоржа. Вчера рано ôтбувся на янôвскôмъ оболоню великій переглядъ войска а о 2 год. по полудни великій галёвый обѣдъ въ готелю Жоржа. Нынѣ выѣзджае архикн. Альбрехтъ до Городка а вечеромъ верне знову до Львова, зъ-ôтки ôттакъ знову выѣде на кôлька днѣвъ. Дня 8 с. м. архикн. Альбрехтъ поверне знову до Львова и перебуде тутъ до дня 11 с. м. За другимъ приѣздомъ ôтбудеся въ мѣскôй стрѣльници велике стрѣлянье за нагороду. — Цѣсарь дарувавъ громадѣ Кобыля, пов. збаразкого, 100 зр. запомоги на будову церкви. — Дня 1 с. м. найдено у Львовѣ на Байкахъ приборы до пôдроблюваня фалшивыхъ шѣстокъ, котрѣ недавно въ такъ великôмъ числѣ були появилися у Львовѣ. Фалшôвникъ або наробивъ собѣ вже досыть фалшивыхъ грошей, або налякався кары за фалшованье, бо мусѣвъ приборы тѣ вже ôтъ довшого часу сховати въ корчѣ, де ихъ знайдено, позаякъ вже заржавѣли. — Сильне землетрясенье далоея почути въ Ташкентѣ, де въ Бѣловодску завалилася церковь, привалюючи собою богато людей. Въ богато мѣсцяхъ земля попукала и позападалася. — Товариство кредитове земске у Львовѣ выповѣло капиталы довжнѣ властителямъ дôбръ Жарново въ Ряшôвскôмъ и въ Бортникахъ въ повѣтѣ товмацкôмъ.— Левъ Таксиль, членъ недавного антикатолицкого конгресу въ Римѣ, навернувся знову до католицкои церкви ôтрѣкаючися торжественно всего, що писавъ доси противъ католицкои церкви. Таксиль мае зôстати редакторомъ однои зъ бôльшихъ газетъ выдаваныхъ въ дусѣ католицкôмъ.

Вѣсти зъ Аепархіи Львôвскои.

Введеный яко другій сотрудникъ при архикатедральнôй церквѣ св. Юра о. Созонтъ Левицкій.

Президія намѣстництва годитоя на каноничну инотитуцію о. Іоана Сѣнгалевича запрезентованого на Белелую, дек. снятыньского и на именованье о. Александра Темницкого префектомъ духовнои семинаріи у Львовѣ.

Обвѣщеня.

I.

Ч. 3.360. На принятье кандидатôвъ до ген. гр.-к. семинаріи духовнои у Львовѣ вызначуеся день 29 вересня с. р., въ котрôмъ убѣгателѣ маютъ явитися до испыту въ тутешнôй канцеляріи. До того дня маютъ такожь внести сюда поданя съ свѣдоцтвами: 1) родженя, 2) моральности, 3) укôнченыхъ школъ народныхъ, гимназіяльныхъ и испыту зрѣлости, 4) здоровя ôтъ лѣкаря повѣтового або семинарского, 5) вдоволеня повинности асентерунковои, если належатъ до клясъ, ôтъ дотычного ц. к. староства, 6) убожества, затвердженымъ черезъ дотычне ц. к. староство.

На принятье кандидатôвъ до центр. гр.-кат. семинаріи духовнои у Вѣдни вызначаеся день 10 вересня с. р. Въ той день убѣгателѣ маютъ явитися до испыту въ тутешнôй канцеляріи, а передъ тымъ внести поданя съ тыми самыми свѣдоцтвами, що поименованѣ высше.

Ôтъ Епископскои гр.-кат. Консисторіи.

Перемышль дня 28 липня 1885.

Іоакъ, Епиъ.

II.

Ч. 3.361. До принятя воспитанникôвъ въ тутешне пѣвческе заведенье фундаціи бл. п. Іоана Снѣгурского на рôкъ шк. 1885/6 вызначаеся речинець на день 1 жовтня 1885 року.

Условія до принятя доконче потрѣбнѣ суть: 1) укôнченый 17-тый рôкъ житя, 2) непорочнôсть обычаѣвъ, 3) укôнчена IV або бодай III кляса школъ народныхъ съ добрымъ успѣхомъ и 4) добрый, чистый и вже мужескій (не дѣточій) голосъ. Убѣгателѣ маютъ дотычнѣ свои неклеймованѣ поданя, заосмотренѣ въ потрѣбнѣ свѣдоцтва, внести сюда черезъ дотычнѣ парох. уряды найдальше до 25 л. вересня с. р., а самѣ явитися лично дня 1 л. жовтня с. р. въ тутешнôй канцеляріи. Хто зъ кандидатôвъ не доповнитъ высше оказаныхъ условій, того поданье не буде увзгляднене.

Замѣсть формального свѣдоцтва родженя и хрещеня досыть буде, если дотычный парох. урядъ на прошеню убѣгателя рôкъ, мѣсяць и день родженя и хрещеня кандидата а такожь имя, станъ и мѣсце пробуваня отця его примѣтитъ.

Ôтъ Епископскои гр.-к. Консисторіи.

Перемышль дня 29 липня 1885.

Іоанъ, Епиъ.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. Ив. Яр. въ Ябл. Дотеперѣшнѣ выпуски „Словаря“ Желехôвского коштуютъ 9 зр. 50 кр. — **Вп. Вол. Шух. въ П. В. А.** выѣхавъ сегодня въ дальшу дорогу, тожь годѣ було. — **Вп. Дописувателеви зъ Скалатщины.** Въ слѣдующôмъ числѣ. — **Вп. Дописув. зъ-пôдъ Грималова.** Даруйте, що трохи, за-для недостачи мѣсця, скорочено. — **Воч. К. С. въ Ж.** Одержали, дякуемо. У насъ теперь завôзно, тожь простѣтъ малу проволоку. —

Черезъ редакцію „Дѣла“ прислали:

— **На Правотарь Лукича** П. Т.: Олена Д. зъ Украины 3 зр. 25 кр.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручае 1315 60—?

конякъ лѣчущій, правдивый французскій

въ рôжныхъ родахъ по цѣнѣ 2 зр. до 3 зр. 50 кр., — такожь малягу.

Ц. к. генеральна дирекція

австрійскихъ желѣзниць державныхъ.

Выписъ зъ пляну ѣзды важный ôтъ 1 червня 1885 р.

Ôтходятъ зô Львова:

Поѣздъ мѣшаный о 6 год. рано до Стрыя.
Поѣздъ особовый о 11 год. 25 мин. передъ полуднемъ до Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ особ. о 7 год. 10 мин. вечеромъ до Стрыя, Станиславова, Гусятына, Хирова.

Приходятъ до Львова:

Поѣздъ особов. о 8 год. 5 мин. рано зъ Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ особ. о 4 год. 15 мин. по полудни зъ Стрыя, Станиславова, Хирова
Поѣзд. мѣш. о 2 год. 10 мин. въ ночи зъ Гусятына, Станиславова, Стрыя, Хирова.

Ôтходятъ зъ Станиславова.

Поѣздъ особовый о 9 год. 40 мин. передъ пол. до Стрыя Львова, Звардоня.
Поѣздъ мѣшаный о 10 год. передъ полуд. до Гусятына.
Поѣздъ особовый о 6 год. 28 мин. до Стрыя, Львова, Звардоня и о 11 год. 13 мин. вечеромъ до Стрыя, Львова и Нового Санча.

Приходятъ до Станиславова.

Поѣздъ мѣшаный о 4 год. 48 мин. рано въ Нового Санча Львова, Стрыя.
Поѣздъ особовый о 9 год. 2 мин. передъ полуд. зъ Звардоня, Стрыя.
Поѣздъ мѣшаный о 5 год. 37 мин. по полуд. зъ Гусятына.
Поѣздъ особовый о 5 год. 51 мин. по полуд. зъ Звардоня Львова и Стрыя.

Цѣс. кор. уприв.

ГАЛИЦКІЙ АКЦІЙНЫЙ БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

выдае **во Львовѣ** и черезъ филіи

въ Краковѣ, Чернôвцяхъ и Тернополи

АСИГНАТЫ КАСОВѢ

4 процентовѣ платнѣ въ 30 днѣвъ по выповѣдженю.
4½ „ „ „ 60 „ „ „

Львôвъ, 7 сѣчня 1884.

ДИРЕКЦІЯ.

(Передрукъ не платитея.) (1348 35—?)

5 килевѣ

БОЧÔВКИ ВИНА

поручае

ТОРГОВЛЯ ГЕГЕЛЯЙСКО-ТОКАЙСКИХЪ ВИНЪ

К. Ф. ПОПОВИЧА

1257 (37—52) ВЪ ТЕРНОПОЛИ

1 бочôвка	Гегеляйского столового .	2 зр. 10 кр
1 „	Гегеляйского столового лучшои якости 2 зр. 30 кр. и	2 „ 50 „
1 „	Гегел. стол. ароматичного	2·70 и 3 зр.
1 „	Самородного вытравного .	4 зр. 30 кр.
1 „	Ермелеки-Бакаторъ стол.	2 „ — „
Червонѣ вина: 1 бочôвка Viszontai		2 „ 50 „
1 бочôвка Viszontai старе . .		3 „ — „

Повыше наведенѣ цѣны розумѣются вразъ съ бочôвкою окованою желѣзными обручами и оплаченымъ портомъ почтовымъ, такъ що благоклонный ôтбиратель жадныхъ бôльше коштôвъ не поноситъ. Купуючи вина особисто тôлько у продуцентôвъ ручитъ за здоровѣ добрѣ, натуральнѣ и лучшѣ вина якъ зъ Вершецъ, и проситъ о ласкавѣ замовленя.

Пошукуеся учителя домового

до двохъ ученикôвъ: одного зъ 4 нормальнои и одного зъ 4 гимназіяльнои клясы, въ селѣ, близько зелѣзницѣ, въ здоровôмъ мѣсци.

О листовнѣ зголошеня упрашаеся пôдъ адресою „А. Б. въ Городници, poste restante“.

Велика партія останкôвъ сукна

(3 до 4 метры)

у всѣхъ краскахъ, на одяги мужескѣ, на загортки, жѣночѣ мантлѣ ôтъ дощу, на жѣночѣ плащѣ — розсылае за послѣплатою за **останокъ по 5 гульд.**

L. Storch, Brünn.

Останки не до вподобы принимаеся назадъ. Взôрцѣ высылаются по присланю 10-крейцаревои марки.

1292-12-26

„Скошеный цвѣтъ“

образокъ зъ галицкого житя

Василя Барвѣнка.

Цѣна 1 зр., съ пересылкою 1 зр. 20 кр.

Дôстати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

Оливу машинову

до

ЛЬОКОМОБИЛЬ,

МОЛОТѢЛЄНЬ РУЧНЫХЪ,

ТАРТАКÔВЪ,

МЛЫНÔВЪ паровыхъ и водныхъ

и въ загалѣ до всякого иншого ужитку въ господарствѣ,

Смаровило

до осей желѣзныхъ,

Сѣрчаный мѣдикъ

(синій камѣнь)

такъ гуртомъ якъ и частями поручае по найдешевшихъ цѣнахъ

Складъ фабричный ФАРБЪ, ЛЯКЕРÔВЪ, ПОКОСТÔВЪ, ХЕМИКАЛІЙ, КИШОКЪ ГУМОВЫХЪ и АРТИКУЛÔВЪ БРОВАРСКИХЪ, заразомъ и торговля матеріялôвъ.

ГИБНЕРЪ И ГАНКЕ

1407 **у Львовѣ,** 5—?

Ринокъ ч. 38.

Косы и Рѣзаки

7	ручковѣ волоскѣ	по 34 кр.
7½	„ „	по 36 кр.
7	„ рускѣ довгѣ . . .	по 36 кр.
7	„ волоскѣ бракованѣ .	по 20 кр.

Рѣзаки стирѣйскѣ правдивѣ по 56 кр.

высылае на замовленье Магазинъ

НАРОДНОИ ТОРГОВЛѢ

ВО ЛЬВОВѢ.

Опакованье зачисляеся якъ найдешевше.

Огнетревалѣ и безпечнѣ ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблены съ американьскими замками и паскилёвыми засувками продаю дуже дешево

СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,

1390 20—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**

(Просится о кореспонденцію въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

Смолова тектура дахова

(Stein-Dachpappe)

въ плытахъ и звояхъ якъ такожь и цвяхи до нихъ, готову масу терову до помазуваня дахôвъ, теръ зъ вугля камѣнного и деревяный, смолу асфальтову, щѣтки до помазуваня поручае въ найлѣпшихъ родахъ и по цѣнахъ найприступнѣйшихъ

ГИБНЕРЪ и ГАНКЕ

у Львовѣ.

Пѣвець церковный

испытованый 15 липня 1885 изъ спѣву и уставу церковного, молодый, жонатый а бездѣтный, глядитъ мѣсця. Адреса его: Петро Норичка, почта Сколье. (2—3)

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 83. Львôвъ, Субота 27 липня (8 серпня) 1885. **Рôчникъ VI.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.
Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье
Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.
Реклямаціи неопечатаній вôльній ôтъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. **У Вѣдни** Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. **Въ Франкфуртѣ** M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. **Въ Парижи** Agence Havas. **Въ Россіи** Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовій уряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи:* *для Россіи:*
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

☞ **Просимо нашихъ Вп. Предплатникôвъ о скоре надсыланье предплаты и вырôвнанье залеглостей.**

Галицка автономія.

II.

Очевидна рѣчь, що якій маршалки и другій вплывовій личности въ радахъ и выдѣлахъ повѣтовыхъ, такихъ и добираютъ собѣ урядникôвъ повѣтовыхъ: секретарѣвъ, люстраторôвъ, директорôвъ повѣтовыхъ касъ позичковыхъ, и т. п. Тіи панове автономичній урядники повѣтовій являются въ переважнôй части дуже ревными екзекуторами задушевныхъ политичныхъ интенцій панôвъ маршалкôвъ, бôльше шовинистичными, якъ самій шовинисты. Се дався дуже яскраво спостерегати особливо тамъ, де повѣтовый урядникъ автономичный вынесеный достойниками повѣтовыми на посаду урядову въ досыть низшого щебля. Такъ н. пр. мы чували про одного дуже выслуженого шовинизмови польскому секретаря рады повѣтовои, котрый бувъ лѣсничимъ у п. маршалка а п. маршалокъ допомôгъ ему взнестись на досыть интратный и почестный урядъ секретаря. Мы чували про другого п. секретаря, котрый бувъ колись шевцемъ, пôзнѣйше мавъ якусь шаржу въ повстаню 1863 р., а съ часомъ вôставъ и секретаремъ рады пов., и т. д. Такого вакрою урядникъ автономичный не може мати самостôйного погляду, яко урядникъ-горожанинъ, на справы политичній, на справу межинародныхъ ôтносинъ нашихъ въ краю; ôнъ въ кождôй порѣ мае угромленый взôръ на пана маршалка, стараеся ôтгадати его мысли, перенятись его интенціями политичными и поступати пôсля нихъ не тôлько въ сферѣ приватного, але и урядового свого дѣланя. Тому то и не диво, що коли по якихъ выборахъ (чи до рады повѣтовои, чи до сойму, чи до рады державнои) котрый-небудь достойникъ повѣтовый покаже выборцеви, що голосувавъ на рускаго кандидата, свою неласку въ крузѣ своихъ приватныхъ ôтносинъ, н. пр. не продасть ему дровъ съ лѣса, не вынайме пасовиска и т. п., — то вже и п. урядникъ повѣтовои касы позичковои, повставшои съ грошей публичныхъ, не дасть такому выборцеви позички, хочь ôнъ мае всѣ до того потрѣбній условія. Що бôльше, звѣстній навѣть случаѣ, що нѣхто съ тои громады, съ ôтки выборцѣ голосували на рускаго кандидата, не мôгъ дôстати повички, бо панове урядники ôтсылали селянина до рускаго кандидата: „Idź, niech on ci pożyczy“... Не говоримо вже о трактованю людей въ такои громады черезъ п. секретаря, пп. люстраторôвъ, и т. п.

При такôмъ станѣ рѣчей очевидно муситъ дѣтися то, що инакше и бути не може: вытворюеся деморализація по громадахъ. Деякій вôйты змѣркувавши, що путемъ „политики“ можна выробити собѣ „добре око“ у панôвъ урядникôвъ автономичныхъ, позволяютъ собѣ допускатися на тое конто рôзныхъ безправностей и мальверзацій, або зновъ громадянинъ-выборець, голосувавши на польского кандидата и любезно поклепаный за то по плечи черезъ якого урядника автономичного, вытворюе собѣ партію въ громадѣ противъ честного вôйта, интригуе, доноситъ, — и часто не безъуспѣшно. Кôлько то було въ печати подôбныхъ фактôвъ! И ажь сумно подумати, коли поглянувши нынѣ на наши села, — видимо всюды интриги, партіи, — рѣдко де выборы до радъ громадскихъ ôтбудутся безъ протесту, — а звычайно иде о то, чи зверхнôсть громадска мае складатися въ людей пôдъ взглядомъ политичнымъ любыхъ автономичнымъ урядникамъ повѣтовымъ, чи нелюбыхъ имъ. „Политика“ все и всюды вылѣзае мовь то шило въ мѣшка. При выборахъ до сойму, до рады державнои въ салях деякихъ радъ повѣтовыхъ заставляются столы съ ѣдою и напитками для тыхъ, що голосуютъ за польскимъ кандидатомъ, а вже майже всѣ автономичній урядники повѣтовій суть найзавзятѣйшими агитаторами противъ рускихъ кандидатôвъ. Ба, що бôльше, такій сокальскій секретарь рады повѣтовои, п. Маевскій, выборомъ сов. Ковальского такъ згрызся, що не може працювати въ бюрѣ, а ѣздитъ по селахъ, взываe урядово и ôтрывае ôтъ роботы господарѣвъ-выборцѣвъ, силуючи ихъ, щобы пôдписували протестъ! Рускій часописи пишутъ о тôмъ, звертаютъ на то увагу высшои власти автономичнои, — та дармá! Такъ и выглядае, якъ коли-бъ до круга дѣланя секретарѣвъ радъ повѣтовыхъ належало ѣздити по селахъ та збирати протесты противъ выбору рускихъ кандидатôвъ...

Але-жъ мы пытаемо, чи черезъ все то мае скрѣплятися довѣріе и любовь рускаго народу до автономіи и ея руководцѣвъ?!

(Конець буде.)

Наше положенье.

IV.

(*Дальше.*)

Матеріялисты и Демократы чистои воды являлися спорадично и посередъ другихъ народôвъ въ „трудныхъ часахъ“. Польща, примѣромъ сказавши, мала свою „Targowic-у“, що формально злицитувала свою ôтчину, то чому-жь бы наша Русь не мала посѣдати перевертнѣвъ ляцкихъ, мадярскихъ, румуньскихъ и такъ званыхъ „объединителѣвъ“, коли така апостазія вынагороджуеся чи звенючою монетою чи почестями? Але то може насъ дивувати, що посередъ рускои интелигентнои суспôльности можутъ ще нынѣ находитись люде, котрій тымъ Демокритамъ кланяются мовь истуканамъ и въ ихъ роботѣ Ефіяльтôвъ добачаютъ для свого народу спасенie. Чи-жь такъ трудно приходится розôбрати основно дѣла Демокритôвъ и пôзнати ихъ вартôсть? На устахъ нашихъ „объединителѣвъ“ повно искренного, „твердого“ патріотизму, повно посвященя для народу, богато плачу надъ его недолею, надъ гнетомъ ворогами, — але въ серци ненавидятъ они сей народъ за его національну окремѣшнôсть и радій бы вымазати его въ етнографичнои карты. Ихъ нѣколи не порывае правда, а поклоняются они простôй брутальнôй силѣ. Не посѣдаючи свого народу, котрого ôтреклися способомъ нашои историчнои шляхты, не посѣдаютъ они и своеи ôтчины и исповѣдуютъ теорію: ubi bene — ibi patria, хто заплатитъ — тому я служу. Люде позитивнои працѣ и честного характеру суть для нихъ предметомъ наруги, плоскихъ дотепôвъ, клеветъ. „Народовцѣвъ“ зовутъ они „фантастами“, котрымъ въ XIX. вѣцѣ захотѣлося вытворити малоруску письменнôсть; руска справа представляеся слѣпымъ ихъ очамъ „польскою интригою“; рускій языкъ — „исковерканымъ нарѣчьемъ“; руска гимназія — заведеньемъ для науки „какографіи“, и т. д. Совѣсти у нихъ Богъ святый мае. Для дурнѣйшихъ выдумали они теорію о „притяганію меншихъ тѣлъ большими“ и доказуютъ, що елементъ великорускій поглотитъ нашу Русь живцемъ. Слова малый и великій берутъ они навѣть въ буквальнôмъ значеню. За ихъ то вліяньемъ здрѣмалося деякимъ нашимъ товариствамъ досыть твердимъ сномъ, щобъ не було нѣякои позитивнои роботы въ користь малорусчины, щобъ та малорусчина пропала и щезла съ лица землѣ, або щобы лишь такъ довго животѣла, якъ довго благотворительній комитеты наймаютъ нищити ея. Бо дѣйстно, нашій „объединителѣ“ попали-бы въ дуже сумне положенье, наколи-бъ на дѣлѣ народъ нашъ зрѣкся своихъ національнои окремѣшности. Тогды клевета и интрига стратили-бъ зовсѣмъ на цѣнѣ, а платили-бъ лишь розумъ, наука и честна праця, въ чѣмъ нашій „объединителѣ“ нѣколи не любувалися, бо и свѣтичѣ ихъ, люде входячій въ складъ редакцій „объединительныхъ“ газетъ, не були на стôлько терпеливій, щобы покôнчити бодай студіи гимназіяльній...

Въ часѣ ôтъ 1874 до 1879 р., коли въ наслѣдокъ уставы о безпосередныхъ выборахъ въ державнôй радѣ засѣло 15 рускихъ послôвъ, ослабла бодай на око и въ части теорія Зубрицкого и Лисикевича. Впрочѣмъ трудно було ея голосити дома дуже откровенно въ виду того, що рускій послы при помочи великои парляментарнои акціи мали постаратися о якій-такій концесіи для рускаго народу. „Слово“ мусѣло ограничитись лишь на такъ званый „рутенизмъ“, хотяй не стерпѣло, щобы своимъ читателямъ ôтъ часу до часу не пригадати „единоспасительного объединенія“. До того були нѣмецкій централы на стôлько вручній, що дрôбными концесійками умѣли деякихъ рускихъ послôвъ приднати собѣ и тымъ самымъ ôторвати тужливій взоры „объединителѣвъ“ ôтъ „пôвнôчного кольоса“. Концесійки тій були даваній майже выключно въ користь поодинокихъ заступникôвъ рускаго народу и мали тымъ бôльшій успѣхъ. Зъ того часу датуеся концесія на „Общое рольничо-кредитное Заведеніе“, субвенція въ диспозиційного фонду для „Науки“ и др. Трудно прото було въ такихъ обставинахъ Русинамъ бути невдячными и нелояльными. Доперва пôдъ конець парляментарнои каденціи, коли шансы на дальше послованье видимо попсувалися, доперва тогды були мы такъ щасливій почути въ вѣденьскôмъ парляментѣ зъ устъ о. Ив. Наумовича крыхту призабуту теорію о нашôмъ національнôмъ единствѣ съ 60-міліоннымъ народомъ по Амуръ и проливъ Беринга.

Але и въ тôмъ циклѣ лѣтъ ôтъ 1873—1879 рр. наносила теорія Зубрицкого и наслѣдникôвъ не мало шкоды рускому народови. Исповѣдники ея розумували такъ: Понеже намъ „русскимъ“ не вôльно въ Австріи розмôгъ дôстати повички, бо панове урядники ôтсылали селянина до рускаго кандидата: „Idź, niech on ci pożyczy“... Не говоримо вже о трактованю людей въ такои громады черезъ п. секретаря, пп. люстраторôвъ, и т. п.

При такôмъ станѣ рѣчей очевидно муситъ дѣтися то, що инакше и бути не може: вытворюеся деморализація по громадахъ. Деякій вôйты змѣркувавши, що путемъ „политики“ можна выробити собѣ „добре око“ у панôвъ урядникôвъ автономичныхъ, позволяютъ собѣ допускатися на тое конто рôзныхъ безправностей и мальверзацій, або зновъ громадянинъ-выборець, голосувавши на польского кандидата и любезно поклепаный за то по плечи черезъ якого урядника автономичного, вытворюе собѣ партію въ громадѣ противъ честного вôйта, интригуе, доноситъ, — и часто не безъуспѣшно. Кôлько то було въ печати подôбныхъ фактôвъ! И ажь сумно подумати, коли поглянувши нынѣ на наши села, — видимо всюды интриги, партіи, — рѣдко де выборы до радъ громадскихъ ôтбудутся безъ протесту, — а звычайно иде о то, чи зверхнôсть громадска мае складатися въ людей пôдъ взглядомъ политичнымъ любыхъ автономичнымъ урядникамъ повѣтовымъ, чи нелюбыхъ имъ. „Политика“ все и всюды вылѣзае мовь то шило въ мѣшка. При выборахъ до сойму, до рады державнои въ салях деякихъ радъ повѣтовыхъ заставляются столы съ ѣдою и напитками для тыхъ, що голосуютъ за польскимъ кандидатомъ, а вже майже всѣ автономичній урядники повѣтовій суть найзавзятѣйшими агитаторами противъ рускихъ кандидатôвъ. Ба, що бôльше, такій сокальскій секретарь рады повѣтовои, п. Маевскій, выборомъ сов. Ковальского такъ згрызся, що не може працювати въ бюрѣ, а ѣздитъ по селахъ, взываe урядово и ôтрывае ôтъ роботы господарѣвъ-выборцѣвъ, силуючи ихъ, щобы пôдписували протестъ! Рускій часописи пишутъ о тôмъ, звертаютъ на то увагу высшои власти автономичнои, — та дармá! Такъ и выглядае, якъ коли-бъ до круга дѣланя секретарѣвъ радъ повѣтовыхъ належало ѣздити по селахъ та збирати протесты противъ выбору рускихъ кандидатôвъ...

Але-жъ мы пытаемо, чи черезъ все то мае скрѣплятися довѣріе и любовь рускаго народу до автономіи и ея руководцѣвъ?!

(Конець буде.)

Третя вандрôвка рускои молодежи.

I.

Сегорôчна вандрôвка рускои молодежи розпочалась ôтъ Тернополя дня 2 л. серпня. Дня 1 л. серпня наспѣло до Тернополя богато вандрôвникôвъ пополудневымъ поѣздомъ. На двôрци привитавъ ихъ голова „Рускои Бесѣды“ и филіи тов. „Просвѣты“, п. Олександеръ Барвѣньскій, сердечною промовою: „Витайте рускій соколы, — сказавъ ôнъ, — що злѣтаетесь на землю Василька Теребовельского, звѣщаючи ѣй красшу будущину, лучшу долю“. Сердечный дружный привѣтъ стрѣтивъ кождого вандрôвника ôтъ поодинокихъ Тернопôльцѣвъ, котрій занялись розмѣщеньемъ гостей. Видко було ладъ и порядокъ у всѣмъ: кождый съ вандрôвниякôвъ довѣдався сейчасъ, де ему призначене мешканье и кождый сей-же часъ мавъ щирого провôдника. Славнй Тернопôльцѣ оказались вельми гостинными. Ось домы и семьѣ, котрымъ вандрôвники складаютъ тутъ сердечну подяку за щирый гостинный пріемъ: П. Т. Барвѣньскій, Чичкевичъ, Гецêвъ, Загайкевичъ, Тиховскій, Волошинъ, Загайко, Сеникъ, Стахевичъ, Круликовскій, Бачиньскій, оо. Лавровскій и Левицкій, дръ Кочеркевичъ, дръ Зарицкій и мѣщане: Чумакъ, Вацикъ и Тимко Кордуба. Вечеромъ зôбралися веселй гостѣ въ „Народнôй Торговли“ и въ „Рускôй Бесѣдѣ“. „Народна Торговля“ приняла гостей добôрными артикулами въ комнатахъ своеи ѣдальнѣ. Въ „Рускôй Бесѣдѣ“ дôзнаеся вельми милого, ôтрадного впечатлѣня. Всюды гарно, прибрано, немовь въ вѣночку; читальня богата, комнаты пристроенй, выгôднй, а самій члены ея привѣтній, промѣжь собою сердечній, щирй. Посередъ тернопôльскои громады рускои кожде серце почуваe ôтрадне одушевленье. Головнымъ двигачемъ тои рускои дружности и однодушности являеся тутъ проф. Ол. Барвѣньскій. Ôнъ есть тутъ душею-серцемъ цѣлои громады, правдивымъ добрымъ господаремъ; на кождôмъ кроцѣ, при кождôмъ добрôмъ дѣлѣ зустрѣнешь того мужа. Его вельми симпатична поверхнôсть, его повага, тактъ и освѣченôсть потягаютъ всѣхъ и еднаютъ ему любовь и почесть. Черезъ весь часъ нашои гостины въ Тернополи бачили мы п. Олександра всюды и господаремъ и управителемъ. Ладъ и карнôсть у всѣхъ справахъ, якій мы бачили въ тернопôльскôй рускôй громадѣ, можутъ послужити взôрцемъ не то для рускихъ громадъ кождого мѣста але навѣть и для львôвскихъ Русинôвъ.

Ве недѣлю ôтъ рана до вечера звиджували вандрôвники мѣсто и мѣсцевй особливости. Звидѣли мы всѣ три рускій церкви, и помолившися щиро, зайшли мы и до костела оо. Єзуитôвъ. Того дня якъ-разъ бувъ тутъ празникъ, свято Игнатія Лойолѣ, основателя ордена. Въ костелѣ застали мы доволѣ селянъ, а при великôмъ престолѣ правивъ звѣстный любитель органôвъ, дефиціентъ о. Юл. Колюбиньскій спѣвану руску службу Божу. Немилого, прикрого впечатлѣня дôзнавъ кождый, хто почувъ той спѣвъ, приглянувся тому обрядови, пôсля якого ôтправлявъ о. Колюбиньскій. Такого обряду мы ще не бачили: тонація спѣву ектеній, всѣ церемоніи, всѣ рухи съ прикляканьемъ выводивъ о. дефиціентъ зовсѣмъ на ладъ латиньскій такъ що лише славяньскій текотъ (съ польскимъ акцентомъ) становивъ рôзницю ôтъ латиньского богослуженя. Справдѣ бачили мы картину, якъ може бути зъ-латиньска перекрученый нашъ рускій обрядъ. О. Колюбиньского спровадили Єзуиты на свôй празникъ зô Львова. ОО. Єзуиты займаются въ Тернополи головно своимъ конвиктомъ, въ котрôмъ — якъ намъ говорено — суть на выхованю и деякій рускій дѣти, — мѣжь иншими рускаго дѣдича зъ Милятына, п. Лодыньского. „Руска Бурса“ въ Тернополи стане достойно супротивъ єзуитского конвикту; новый дôмъ Бурсы предоставляеся дуже гарно, а пôдъ мудрою управою свѣтлымъ Русинôвъ тернопôльскихъ буде правдивымъ розсадникомъ рускои народнои идеи, котру такъ горячо все плекала тернопôльска молодѣжь.

Мѣсто Тернопôль робило на вандрôвникôвъ зовсѣмъ пріятне впечатлѣнье. Всюды чисто, харно, ту и тамъ можна бачити рускій написи на вывѣскахъ. Тôлько по жидôвскôй части мѣста годѣ було перейти, така нехарь. По причинѣ припадаючого празника у оо. Єзуитôвъ и ярмарку мѣсто було такъ оживлене, що по улицяхъ годѣ було протовпитись. Нечайно рознеслася по мѣстѣ неôтрадна вѣсть, що вечерокъ не ôтбудеся по причинѣ заказу ц. к. намѣстництва. Вѣсть тая всѣхъ зъелектризувала: „Якъ то? Прецѣнь все було пôдготовлене до вечерка легально! Що то мае значити?!“ Сердечнй Тернопôльцѣ о скôлько могли успокоювали гостей, а тымчасомъ пôшли широкій телеграмы до п. намѣстника и до п. президента-министра. Около 6 годины вечеромъ прійшла телеграма зô Львова: заказъ знесено. Цѣле мѣсто зрадѣло. Приспѣвшій зъ околицѣ родины почали збиратися въ замковôй (театральнôй) сали. До ½8 годины саля биткомъ наповнилась интелигенціею, мѣщанами и селянами та селянками, мимо того, що дуже многій пôдъ першимъ впечатлѣньемъ заказу розъѣхались домôвъ.

Розпочався вечеръ. На естраду выступивъ п. Ол. Барвѣньскій, принятый гучными оплесками. Повитавши гостей, розказавъ популярнымъ способомъ, чудовымъ прегарнымъ языкомъ про житье Николы Костомарова, выложивъ и пôднѣсъ его заслуги въ науцѣ и литературѣ. Пôвгодинного его ôтчиту выслухали всѣ съ повною увагою. Хто слѣдивъ при тôмъ поведенье гостей-селянъ, той пересвѣдчився, чого стоятъ тій численній читальнѣ по цѣлôй Тернопôльщинѣ; тутъ же съ ôтрадою мы бачили, якъ поважно слухали селяне выкладу проф. Барвѣньского, якъ радôстно при-

ватися въ „русскôмъ дусѣ“, то заложѣмъ руки и, не роблячи нѣчого, дожидаймо спасенія нашого въ пôвночи! Отсе була нова пароля нашихъ „объединителѣвъ“ въ 1870-тыхъ рокахъ, якъ-разъ пôдъ ту тяжку пору, коли гр. Голуховскій въ 1873 р. выдавъ розпорядженье, усуваюче руске письмо зъ урядôвъ политичныхъ; коли Поляки, одержавши министра-rodaka, заняли всѣ верхи въ краю; коли въ соймѣ краєвôмъ рѣшено справу пропинаційну (1875 р.) а въ радѣ державнôй пôдвысшено податокъ домовый (въ 1876 р.); коли въ 1876 р. ледви 14 рускихъ послôвъ засѣло въ соймѣ краєвôмъ и коли насъ за накладанье съ централами нѣмецкими бито на кождôмъ кроцѣ и при всякôй нагодѣ. Противъ розпорядженя гр. Голуховского, усуваючого руске письмо зъ публичного житя, навѣть не ремонстрували нашѝ заступники, бо и по що? Боронити правъ руского а не „русского“ языка не приходило нѣкому на думку. Най пропадає руске письмо, коли мы свого „общелитературного языка“ въ Австріи уживати не можемо! Чимъ бôльше насъ тутъ угнетати станутъ, тымъ скорше всплємо розбудити въ народѣ рускôмъ симпатіи куды инде... Такъ думали тогды нашѝ „объединителѣ“ и смѣялися въ кулакъ на видъ всякихъ репресалій. Але коли въ 1876 р. выйшовъ указъ на Украинѣ, котрымъ вбоpонено було всяке выдавництво малорускихъ книжокъ, ôтъ тогды „Слово“ не находило доволѣ слôвъ на панегирики за таку спасительну постанову и радувалось не мало тымъ, що галицкимъ „украинцямъ“ не буде пôмочи литературнои въ Украины. Кромѣ того мѣстилися въ „Словѣ“ статіи о революційныхъ стремленяхъ абo о такъ званôмъ „сепаратизмѣ украиньскôмъ“, небезпечнôмъ якъ для Россіи такъ и для Австріи. Руску справу зведено въ одно съ „штундою“, съ „нигилизмомъ“, „соціялизмомъ“. Инсинуаціямъ и клеветѣ не було мѣры и кôнця.

Мимо того однакожь Русины-народовцѣ не далися збити въ честнои и прямои пути. Не маючи приступу до политичнои акціи, звернули они всѣ свои силы на поле рускои письменности. Въ 1874 р. повстав товариство им. Шевченка съ печатнею и програмою: приходити съ матеріяльною помочею рускимъ выдавництвамъ; комисія шкôльна выдає безъ перервы учебники въ рускôмъ языцѣ для шкôлъ народныхъ и середныхъ; „Просвѣта“ стаєся популярною межи селяньствомъ; проф. Ом. Партыцкій приходитъ своєю „Газетою Шкôльною“ въ помôчь рускому учительству, а другими выдавництвами засыпає ôнъ хаты рускои интелигенціи, и т. д. Робота „просвѣтникôвъ“ („Слово“ що кварталу вынаходило новый епитетъ для народовцѣвъ) пôйшла напередъ досыть споро и успѣшно якъ-разъ въ тôмъ часѣ, коли въ товариствахъ, окупованыхъ „старшими“, панувала повна застоя и апатія.

Въ 1876 р. лучилася до того нашимъ „объединителямъ“ одна немила пригода. Университетска молодѣжь „Академического Кружка“ лучится съ „Дружнымъ Лихваремъ“ и стає за народнымъ языкомъ. Се бувъ великій ударъ для „Слова“ и єго сторонництва Оно стало сингельтономъ, поруганымъ всѣми такъ для инертіи самои редакціи, якъ и для безъуспѣшности єго политики. Клеветы на „украинцѣвъ“ переѣлися всѣмъ и всѣ побачили наразъ ясно, що „украинцѣ“ становлятъ въ Галичинѣ якъ-разъ той елементъ, що трудится въ позитивнôй роботѣ коло добра свого народу, що будує будучнôсть свого народу въ долу, на твердыхъ пôдвалинахъ добробыту и просвѣты масъ селяньскихъ и маломѣщаньскихъ, и що вѣритъ въ ôтродженье тогожь народу о своихъ власныхъ силахъ безъ высокои политики и безъ „штыкôвъ“. До того набравъ загалъ интелигенціи рускои твердого пересвѣдченя, опертого на довголѣтнôмъ нагляданю, що тіи „украинцѣ“ не маютъ нѣчого спôльного съ „польскою интригою“ и що Поляки самѝ въ ихъ роботѣ добачаютъ для своихъ полонизаційныхъ тенденцій бôльшу запору, анѣ-жь въ пустôй роботѣ „Слова“, котрои альфою и омегою було стереотипне голошенье: „мы одинъ народъ“. Не менше и неудачѣ парляментарнѝ 15-ти послôвъ въ радѣ державнôй и ихъ авантурничій крокъ при оказіи „маєвыхъ законôвъ“ — напутили загалъ интелигенціи рускои на иншу думку, именно плекати всѣми силами лишь свою народнôсть и то на народныхъ пôдставахъ, а потому, розбудивши въ масахъ свѣдомôсть національну и политичну, посягнути за рôвноуправненьемъ. Се сталося въ 1879 роцѣ. Партія „Слова“ оголосила банкротъ и капитулювала.

(*Дальше буде.*)

Вандрôвка рускои молодежи академичнои по Подôлю.

Коли въ наслѣдокъ интервенціи ц. к. намѣстництва и надмѣрнои ревности службовои ц. к. староства повѣтового въ Тернополи а особливо практиканта концептового сего староства, п. Совиньского — вандрôвка нашои молодежи въ Тернополи и въ Микулинцяхъ численнѝ подыбала перешкоды, а въ Микулинцяхъ навѣть прійшлося вандрôвникамъ ôтбувати звычайнѝ товарискѝ забавы и танцѣ пôдъ охороною уоруженыхъ жандармôвъ, — чекала вандрôвникôвъ нашихъ заразъ по опущеню повѣта тернопôльского зовсѣмъ инша стрѣча зъ стороны властей такъ въ Теребовельщинѣ якъ и въ сусѣдньôй Гусятынщинѣ. Староства въ Теребовли и въ Гусятынѣ не мали зовсѣмъ нѣчого закинути програмамъ вечериць устроеныхъ комитетами мѣсцевыми въ Теребовли и Хоростковѣ при участи вандрôвникôвъ, и вечерницѣ тѝ ôтбулися безъ перешкоды а выпали славно и съ великимъ для всѣхъ вдоволеньемъ. Мѣсцева публика вытала всюды радо и сердечно „дорогихъ гостей“, — доказомъ того промовы и повитаня бурмистра Теребовлѣ дра Ольпиньского и бурмистра Хоросткова лѣкаря п. Гладѣя, якъ не менше велика и сердечна гостинность въ щиро-рускихъ домахъ Впр. оо. дек. Залуцкого въ Теребовли, Григ. Олесницкого въ Говиловѣ и Вас. Богоноса въ Хоростковѣ. На вечерки горнулася всюды кромѣ численно зôбравшихъ-ся родинъ священикôвъ, такожь и мѣсцева польска интелигенція, идучи однакъ во всѣмъ въ одинъ ладъ съ рускимъ загаломъ. Кромѣ того пріймали вандрôвникôвъ въ Говиловѣ сердечно такожь и селяне съ своимъ гарнымъ хоромъ квартетовымъ, вандрôвники же ôтвѣдали при тôй случайности говилôвску читальню, де були сердечно принятѝ. На обохъ вечеркахъ т. є. въ Теребовли и Хоростковѣ було дуже богато особъ. Всѣ продукціи выпали якъ найкрасше, хоры выправляли слухачѣвъ въ правдивый ентузіязмъ, ôтчитъ п. Вол. Коцовского про Маркіяна Шашкевича зробивъ велике впечатлѣнье на присутныхъ, а выголошена дуже гарно п-ною Богоносôвною деклямація вызвала довгѝ, неустаючѝ оплески.

Полишаючи подрôбне справозданье спеціяльнымъ справоздавцямъ зъ вандрôвки, скажемо тôлько загально, що почавши ôтъ Теребовлѣ ажь до Хоросткова була вандрôвка нашои молодежи правдиво тріюмфальнымъ походомъ, що вельми одушевила она якъ самыхъ єи участникôвъ такъ и патріотичныхъ Подолянъ и що зерна, киненѝ вандрôвниками, не останутъ безъ овочѣвъ а зôйдутъ и доспѣютъ такъ, якъ доспѣває зерно, кинене въ хлѣбодайну землю Подôля...

ДОПИСИ.

Ôтъ Мостискъ.

(*Выборы до рады громадскои въ Баличахъ*) переведено дня 11 л. липня с. р. пôдъ проводомъ ц. к. старосты въ асистенціи двохъ жандармôвъ. Не знати чи де въ котрôй иншôй громадѣ въ Галичинѣ такъ чудесно-дивно поступлено съ тыми выборами, якъ въ Баличахъ! Прошу послухати: листу выборчу укладавъ самъ п. секретарь громадскій съ паномъ начальникомъ Яномъ Чапскимъ. До тои листы выборчои вписано богато такихъ выборцѣвъ, котрымъ уже давно заспѣвано „вѣчная память!“; вписано такихъ, котрѝ маютъ процесъ карный о переступленье §. 460 в. к.; вписано такихъ, котрѝ ще ôтъ року въ громадѣ Баличѣ не оплачуютъ нѣякого податку. Листа выборцѣвъ не була въ урядѣ громадскôмъ до перегляду и въ цѣли заложеня реклямаціи належито выложена, а навѣть нѣхто не знавъ, що акты выборчѝ суть спорядженѝ. П. секретарь съ п. вôйтомъ робили все тихенько, бо розходилося о то, щобы теперѣшный вôйтъ оставъ и дальше вôйтомъ. День выборôвъ не бувъ належито оголошеный, ажь доперва въ самъ день выборôвъ, с. в. 11 липня, умилосердився п. вôйтъ и нѣбы то казавъ голосити, що ц. к. староста прибуде до Баличъ на выборы рады громадскои. До выборôвъ не бувъ нѣхто приготованый, а коли то все сталося несподѣвано и пôсля пляну пана вôйта, згромадилося до голосованя въ III. кола 6 на 98, въ II. кола 12 на 51, а въ I. кола 11 на 35 голосуючихъ. Всѣхъ выборцѣвъ було отже 29 на 184, а межи тыми 12 радныхъ и 6 заступникôвъ, котрѝ голосували такъ якъ имъ „Wink“ голосувати казавъ, т. в. щобы Янъ Чапскій зôставъ зновъ раднымъ а потому и вôйтомъ выбраный. И дѣйстно выбрано его черезъ аклямацію 10 голосами зновъ вôйтомъ на радôсть и хосенъ тыхъ, котрымъ п. Янъ Чапскій (селянинъ-„аристократъ“) служитъ при выборахъ, а котрѝ за то глядятъ черезъ пальцѣ на все, що дѣеся въ Баличахъ. Противъ его выбору внесено протестъ до ц. к. намѣстництва и очѣкуємо, що въ того буде...

Зъ села.

(*Голосъ священикôвъ о потребѣ часописи церковнои.*) Коли сумнои памяти „Рускій Сіонъ“ пôдъ редакцією о. І. Бартошевского черезъ свою неровсудноcть хилився до упадку, въ остатнôй ще хвили свого бѣдолашного житя вôбравъ всѣ свои силы, кинувся конвульсійно на цѣлу руску интелигенцію и вгинувъ. Тогдѣ надъ его могилою уложено плянъ выдавати „Миръ“. На тую вѣсть однѝ тѣшилися, другѝ смутилися. Тіи, що тѣшились, надѣялися, що „Миръ“ буде щось доброго, буде руководитися правдою и справедливостею и причинятись буде до розъясненя нашои народнои правды и незавидноі нынѣшноі ситуаціи на поли народноі политики. Тымъ-же, що смутилися, приходили на гадку слова: „Timeo Danaos et dona ferentes“.

Появився „Миръ“ — и що-жь показалося? Якъ на „Сіонъ“ драпалися Єзуиты, Змартвыхвстанцѣ та всякій карѣровичѣ и въ ôтти метали на Русинôвъ каменемъ клеветы, — такъ само и теперь тихенько ступаютъ непрошенѝ „миролюбцѣ“ съ фарисейскими фразами о загроженю уніи и о всякихъ „измахъ“ въ редакцію „Мира“, и розпинаютъ тамъ бѣдного Русина, щобы зробити діягнозу на его тѣлѣ, де его болитъ и що єму хибує (зри заразъ 1 ч. „Мира“). На чолѣ „Миръ“ — а дальше лишь самѝ клеветы и черненя. И той „Миръ“ розсылаютъ по всѣхъ усюдахъ, особливо до священикôвъ, абы quasi par force предплачували и читали тіи нѣсенѣтницѣ, що тамъ попишутъ безъ нѣякого политичного такту и логики.

Але-жь ради Бога, такого „Мира“ мы не хочемо! Нынѣ борба, борба всюды. Борба свѣтла съ тьмою и невѣжествомъ, борба правды съ ложею, борба волѣ съ рабствомъ, — а тутъ „комусь“ захотѣлося „мира“, середъ котрого Русь мав закрыти очи на всѣ неправды и нѣмо, безъучастно любуватись въ тьмѣ и рабствѣ, а каменемъ кидати на тыхъ щирыхъ патріотôвъ, що важутся вести борбу съ тьмою и неправдою... Нѣ, такои часописи намъ не потрѣбно! Намъ замѣсть такого „Мира“ треба конечно часописи церковнои. Наша духовна власть нехай лишь придивится, якъ дѣеся въ другихъ краяхъ католицкихъ. Тамъ при великôй церковнôй литературѣ выходятъ для клира часописи церковного содержаня, въ объемѣ навѣть великихъ книжокъ. А у насъ — пытаємо — являєся бодай одинъ такій печатаный листъ? На „Миръ“ знайшлися грошѣ, знайшлось все, а на таку церковну часопись нема? А дальше, де бôльше чувся потреба такои часописи, якъ не у насъ? Молодый богословъ, выкувавши догматику въ латиньскôмъ языцѣ и набивши собѣ голову цитатами мало що єму врозумѣлыми, тôлько выйде въ семинаріи, а вже богато забуває. Прійде потому на сотрудника, радъ-бы не одно знати, якъ оно ведеся въ практицѣ, радъ-бы ширити и поповняти свои знаня для практичного ужитку, — а куды, до якого пôдручника загляне? Може до „Мира“? Вправдѣ тамъ стоитъ написано, що то часопись и церковна, але тамъ не знайдешь нѣчого церковного, — окрôмъ хиба вѣстей епархіяльныхъ, котрѝ приносятъ всѣ часописи, и навѣть „Зеркало“ може ихъ мѣстити. Спроваджувати сооѣ такій церковнѝ часописи въ нѣмецкôмъ языцѣ нема за що — и якъ-же маютъ сооѣ нашѝ молодшѝ, ба и старшѝ священики радити?...

А якъ-бы то було добре, коли-бъ за тіи грошѣ, що выдався на „Миръ“, выходила періодична часопись церковна. Тамъ найшовъ бы кождый священикъ духовну поживу для себе. Але що-жь? — читай „Миръ“ и сиди тихо, бо „блаженны не вѣдущіи а вѣровавшіи“...

Може нашъ голосъ буде голосомъ вопіющого въ пустыни, — але будь-що-будь мы высказали загальне мнѣнье, що „Мира“ намъ не

нимали благодатну духову поживу.

По ôтчитѣ представилась зрѣтелямъ чудова картина: на подіюмъ выступивъ хоръ жѣночій пôдъ проводомъ Вп. панѣ Барвѣньскои и ôтспѣвавъ „Молитву рускихъ дѣтей“ Верниволѣ съ музикою Лисенка:

Боже великій, единый,
Русь-Украину храни,
Волѣ и свѣта промѣньемъ
Ты єи осѣни!
Свѣтомъ знання и науки
Насъ дѣтей проосвѣти,
Въ чистôй любови до краю
Ты насъ, Боже, зрости!
Молимось, Боже единый,
Русь-Украину храни,
Всѣ свои ласки-щедрôты
Ты на людъ нашъ зверни!
Дай єму волю, дай єму долю,
Дай доброго свѣта...
Щастя дай Боже народу
И многая, многая лѣта!

Молитва ся, ôтспѣвана съ повною ерудиціею, зрушила всѣхъ дуже глубоко. Тернопôль погостивъ насъ тымъ, чого у насъ доси не бувало: рускѝ дѣвчата пôдъ проводомъ панѣ Барвѣньскои выступили публично и помолились прилюдно за долю и волю народу. Якъ ихъ провôдниця, такъ и весь хоръ (12 особъ) всѣ були въ прекрасныхъ строяхъ народныхъ; дивишся и не можешь очей ôторвати... Въ хорѣ выступивъ красный цвѣтъ Подôля: три панны Крушельницкѝ, двѣ Навроцкѝ, двѣ Чубатôвны, панны Дроздовска, Студиньска, Зарицка и Чемериньска. Все, що було въ сали, съ невысказаною роскошею поглядало на сю красу Подôля, а коли роздались по сали нѣжнѝ, любѝ звуки „Молитвы“ — праведна дрожь проймала кожде серце: стôлько святого чутя влили дѣвочѝ серця въ слова и звуки своеи „Молитвы“. Безсуперечно и симъ разомъ панѣ Барвѣньска положила велику заслугу. Нема такого вечерка, въ котрôмъ-бы достойна наша сподвижниця не взяла живои участи. Хвала за сеѣй, провôдници! Хвала и рускимъ спѣвачкамъ-щебетушкамъ славного Подôля! Молѣтеся! Ваша пѣсня стане псалмомъ, покликомъ для руского роду за долю-волю народну!... Зôбранôй публицѣ не хотѣлося стратити зъ очей такъ чудового образу, якимъ явився хоръ дѣвъ подôльскихъ, — и не дивниця, що неустаючѝ оплески покликали зновъ п-ю Барвѣньску съ хоромъ на естраду — и зновъ — розляглись нѣжнѝ дѣвочѝ звуки „Молитвы“.

По „Молитвѣ“ ôтограла на фортепянѣ п-а Д. „Украиньску Рапсодію“ Лисенка съ повнымъ зрозумѣньемъ, чутьемъ и выкôнченьемъ, — а опôсля выступивъ славный нашъ хоръ селянъ зъ Денисова, и принятый оплесками ôтспѣвавъ Крайцера „Верховину“, Вербицкого „До родины“ а коли ентузіязмови, выкликаному чудовою пѣснею „До родины“ не було кôнця, хоръ ôтспѣвавъ ще одну пѣсню Воробкевича „Весна уже наспѣла“. Хоромъ проводивъ самъ о. Витошиньскій. Якъ хоръ дѣвчатъ бувъ милою несподѣванкою для зôбранои публики, такъ хоръ денисôвскій своимъ спѣвомъ напувавъ душу ôтрадою и надѣею, що незабавомъ по примѣру денисôвскихъ соловѣѣвъ заспѣваютъ славну руску пѣсню всюды въ нашôй краинѣ. Намъ лише треба бôльше такихъ труженикôвъ, якимъ являєсь о. Витошиньскій. Недавно о. Витошиньского дôткнуло тяжке горе: его замужна дочка (Копертыньска) розпрощалася зô свѣтомъ, лишаючи въ души родича несказану печаль. Помимо того не ôтказавъ ôнъ своеи участи въ вечерку и самъ явився съ своимъ хоромъ. О скôлько печаль ôтбивалася на его лици, о стôлько єднала єму его присутнôсть симпатію и сочуство у всѣхъ зрѣтелѣвъ.

По хорѣ денисôвскôмъ не було деклямаціи п. К. Устіяновича по причинѣ заказу. Слѣдувало отже тріо Вахнянина на сопранъ, теноръ и басъ въ супроводѣ скрипки, фисгармоніи и фортепяну, котре гарно, съ чутьемъ и зрозумѣньемъ выконали: панѣ Барвѣньска, теноръ п. Гушалевичь и п. Качмарскій. По ôтограню на фортепянѣ Листа „Думки“ п-омъ Л., выступивъ хоръ вандрôвникôвъ при участи славного баритониста Льва Герасимовича и ôтспѣвавъ ажь двѣчи композицію Вахнянина „Наша жизнь“ — и тымъ закôнчилась часть концертова. Всѣ розôйшлись съ одушевленьемъ и кождому ôтзывались въ души остатнѝ звуки згаданои пѣсни: „Мы не дамось — насъ бôльше тутъ!“...

По вечерку члены „Рускои Бесѣды“ запросили вандрôвникôвъ, хоръ денисôвскій и другихъ знатнѣйшихъ гостей, на спôльну вечерю. Господарѣ угостили вечеряючихъ (до 70 людей) дуже щиро. Сердечнѝ розговоры, промовы закôнчилися по 11 годинѣ. Пôдношено тоасты: въ честь руского народу, славяньскои взаимности, въ честь Єго Вел. цѣсаря и династіи, въ честь господарѣвъ, вандрôвникôвъ, гостей, о. Витошиньского и єго хору и т. д. Кождый чувся членомъ одноі люблячоі родины.

По вечери добôрна орхестра утяла веселои коломыйки въ сали замковôй — и 60 гожихъ паръ пôшло коломыйки. Старшѝ розмѣстилися въ комнатахъ касина (тутъ бувъ и буфетъ), а молодѝ гуляли, спѣвали. До першого кадриля стало до 100 паръ, а охоче товариство додержало мѣсця до 6 годины рано. Нѣхто не продававъ „нетрушку“, а лише мало хто продававъ „хрѣнъ“... Мовь роскôшнѝ цвѣты прибрали салю подôльскѝ красавицѣ, в с ѣ майже въ народныхъ строяхъ. Такою танцюючою армією мôгъ доводити хиба такій енергичный вождь аранжеръ, якимъ показався канд. адв. п. Бачиньскій.

(Дальше буде).

потрѣбно. На него, якъ то кажутъ, „шкода часу и атласу“... анѣ то здоровои програмы, анѣ ôтповѣдныхъ силъ... дарма — порыватися съ лопатою на сонце... Священикъ рускій мае политичну часопись съ народною, ясною и здоровою програмою, а щобы на три дѣцезіи нынѣ не мавъ анѣ однои церковнои часописи, — то вже дѣйстно — за мало. Отже тіи, що бажаютъ правдивого „мира“, нехай услышатъ гласъ нашъ, нехай замѣсть „Мира“ дадутъ намъ здорову щиро-руску часопись церковну, бо що до „Мира“ мы скажемо загальне переѣвдченье, уложене вже навѣть въ чотыростихъ, що:

„Миръ“ есть органъ Валаама —
Не органъ Владыки,
Де тôлько все на насъ брешутъ
Злобніи языки!

О. Варнава.

Рухъ въ нашихъ читальняхъ.

Въ народнôй читальни въ Сѣлци белзкôмъ ôтбувся въ недѣлю 26 л. липня вечерокъ въ народнôй читальни, на котрôмъ и богато селянъ цѣкавыхъ науки зъ сусѣдныхъ селъ явилося. Зъ причины красноі погоды, якъ и для того, що зôбранѣ не могли-бы були помѣститися въ комнатѣ читальнѣ, вечерокъ ôтбувся обôчь будынку читальнѣ на дворѣ. По вступнôй промовѣ предсѣдателя читальнѣ, державъ першу прелекцію дръ Ом. Калитовскій, професоръ рускои гимназіи „о ôткрытю Америки и о пожиточныхъ рослинахъ, якѣ зъ Америки до насъ спроваджено“. Прелекція тая красно и зрозумѣло представлена, була дуже поучаюча и цѣкава, тому селяне слухали еи съ великою увагою. Другу прелекцію державъ о. В. Чернецкій на тематъ: „въ якои причины упадаютъ мѣсцями по селахъ пасѣки, и якъ бы далося тому зарадити?“ Прелегентъ обговорювавъ непрактичнôсть до теперь селянами уживаныхъ улѣвъ такъ званыхъ „олѣпакôвъ“ и указавъ селянамъ поправный лежакъ, котрому они съ цѣкавостею приглядались и пытаня ставляли. По прелекціяхъ ôтбувся розговôръ, бо нѣякого принятя не было, и зôбранѣ весело розôйшлися домôвъ. Той вечерокъ бувъ на пробу аранжованый, якъ бы то можна вечерки въ читальняхъ устроювати, щобы члены читальнѣ не мали выдаткôвъ а въ проосвѣтѣ ôтнесли користи. — *М.*

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*До справы австрійско-нѣмецкого цлового договору*) вертаесь зновъ „Budapester Correspondenz“, намѣряючи поставити еи ясно и довести до полагодженя еи найперше мѣжь обома кабинетами, закимъ приступится до рѣшучого уложеня проекту до закона цлового. „Bud. Cor.“ говоритъ, що не мае на гадцѣ уніи цловои съ Нѣмцями, бо се есть неможливымъ такъ довго, якъ довго въ обохъ державахъ истнуютъ ôтмѣнні монетарні ôтносины якъ такожь ôтмѣнні валютовѣ и податковѣ системы. Дневникови сему ходитъ тôлько о заключенье трактату цлового, на пôдставѣ котрого обѣ державы безъ покривдженя спеціяльныхъ галузей продукціи на своихъ територіяхъ представляли-бы супротивъ заграницѣ одинъ спольный цловый просторъ. Поля того могла-бъ Нѣмеччина на австрійско-угорску пшеницю наложити у себе довôльне цло прим. 1 або 2—3 марки, але на чужу пшеницю мусѣла бъ рôвночасно и въ порозумѣню съ Австрією наложити цло въ высотѣ 4—5 марокъ. Такъ само Австрія моглабы на деякѣ нѣмецкѣ тканины, становлячѣ конкуренцію для австрійскихъ, наложити у себе цло — прим. 10 зр. ôтъ сотнара метр., — однакъ на граници спôльнôй мусѣла бъ разомъ съ Нѣмеччиною побирати ôтъ такихъ самыхъ тканинъ надсыланыхъ зъ другихъ державъ 20—50 зр. Розумѣесь, що всякѣ торговельнѣ и цловѣ договоры съ чужими державами мусѣли-бъ заключуватись за спôльнымъ порозумѣньемъ. — Заключеню такого трактату мѣжь Австрією а Нѣмеччиною не стояла бъ на перешкодѣ, пôсля гадки „Bud. Cor.“, монетарна и валютарна рôзница обохъ державъ. Дневникъ сей сподѣваесь, що тая для обохъ державъ вельми важна справа набере конкретныхъ формъ при нагодѣ стрѣчи гр. Кальнокого съ кн. Бисмаркомъ. — Не можна заперечити, що гадкатая вымагати буде передъ своимъ выконаньемъ довгихъ а зрѣлыхъ нарадъ, бо кромѣ спôльнои тарифы на граници спольнои територіи треба-бы постаратись о уложенье новои тарифы цловои на австро-нѣмецкôй граници. Та все таки уважае „Bud. Cor.“ закôнченье справы въ сей способѣ для обохъ державъ о много користнѣйшимъ, якъ политику протекціи и ôтплаты.

(*Нотарѣ и кандидаты нотаріяльні въ Галичинѣ.*) Въ р. 1885 систомизовало министерство справедливости въ Галичинѣ 24 посадъ нотаріяльныхъ, зъ котрыхъ 21 припадае на Галичину всходну а 3 на заходну; кромѣ того заведено 3 новѣ нотаріяты на Буковинѣ. До нынѣ не замѣщенѣ суть ще всѣ тѣ мѣсця, доси вакуе ще 26 посадъ необсадженыхъ. По обсадженю всѣхъ посадъ буде въ цѣлôй Галичинѣ и Буковинѣ 210 нотарôвъ зъ тыхъ припаде на Галичину всходну 126, на заходну 67, на Буковину 17. Зъ сего загального числа припадае на палату львôвску 82 членôвъ, перемыску 44, краковску 41, тарнôвску 26, буковиньску 17. — Кандидатôвъ нотаріяльныхъ було съ кôнцемъ р. 1884: въ окрузѣ ц. к. суду апеляційного львôвского 161 (зъ тыхъ 3 на Буковинѣ), въ окрузѣ ц. к. суду апеляційного кôвского 71. Разомъ всѣхъ кандидатôвъ нотар. було съ кôнцемъ 1884 р. 228 (бôльше о 7 якъ въ роцѣ попереднôмъ). Зъ сего загального числа кандидатôвъ нотаріяльныхъ, зôстало вже въ 1885 р. 11 нотарями, а ôтрахувавши кромѣ сихъ 11 ще на необсадженѣ мѣсця нотарôвъ 26 кандидатôвъ — одержимо загальну суму оставшихся кандидатôвъ нотаріяльныхъ 191, т. е. майже тôлько, кôлько есть нотарѣвъ. Цифры тѣ ясно показуютъ якъ незавидною есть доля кандидатôвъ нотаріяльныхъ въ теперѣшну пору. Позаякъ сего року систомизовано новѣ мѣсця, отже треба буде зновъ дуже довго чекати на отворенье новыхъ мѣсць. Остаются мѣсця дотеперѣшнѣ въ числѣ 210. Всѣ они обсадженѣ, и обсадженѣ переважно не старыми людьми. Щобы отже зôстати нотарями, мусятъ кандидаты нотаріяльнѣ ждати просто на смерть нотарôвъ, то значитъ, що, щобы зъ тыхъ 191 кандидатôвъ нотар. кождый хочь-бы по 10 лѣтахъ одержавъ мѣсце нотаря, мусѣло-бы щорôчно вымирати помѣжь нотарями найменше 10% зъ ихъ загального числа. Такои смертельности тяжко надѣятись особливо мѣжь людьми, де добре звѣстный иншимъ клясамъ суспôльности недостатокъ недокучитъ нѣкому, отже и для кандидатôвъ нотаріяльныхъ слаба надѣя, щобъ хочь по 10 лѣтахъ одержували мѣсця нотарôвъ. Додавши, якъ належитъ, що зъ причины сего власне стосунку и платня кандидатôвъ нотаріяльныхъ не росте, а малѣе, такъ якъ нотарѣ маючи тôлько експектантôвъ на посады нотаріяльнѣ до выбору не спѣшатся съ пôдвышеньемъ платнѣ своимъ спôвробôтникамъ, а противно обнижаютъ еи мѣсцями до нечувано низькихъ и на удержанье одного навѣть дуже скромно жіючого чоловѣка зовсѣмъ невыстаючихъ сумъ.

(*Крайньска рада шкôльна краєва*) не затвердила рѣшеня рады мѣскои въ Люблянѣ, котрыкъ мѣсто Любляна завело въ своѣй реальнôй школѣ словеньскій языкъ выкладовый.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Министеръ Гирсъ выѣхавъ дня 5 с. м. передъ полуднемъ за границю. Якъ вже звѣстно, маѣ министеръ Гирсъ приѣхати на купелѣ до Франценсбаду. Що съ сею подорожею есть такожь сполучена певна мисія политична, выходитъ вже хочь-бы зъ сего, що сей дипломатъ россійскій майже за кождый разъ доси лучивъ подорожь до купелѣвъ съ певною мисіею политичною. Симъ разомъ однакожь не потреба ажь сего способу уживати до поясненя подорожи п. Гирса, позаякъ звѣстно, що и царь маѣ такожь приѣхати до Австріи а газеты вѣденьскѣ не то що подаютъ часъ и мѣсце зъѣзду двохъ монархôвъ, але навѣть и цѣлу его програму. — Афганьскому спорови все ще нема кôнця и здаеся не скоро ще буде. Россійска праса починае вже недовѣряти политицѣ лорда Сальсберого и доказуе, що ôнъ умысно такъ зволѣкае остаточне порѣшенье афганьского конфликту, щобы передъ выборами можливою неудачею не наразити собѣ выборцѣвъ. „Нов. Врем.“ такъ говоритъ въ сѣй справѣ: „Запевнюваня лорда Сальсберого о мирѣ суть простою комедіею, призначеною лишь на то, щобы обманити Россію и цѣлый свѣтъ; не треба забувати, що тѣ красні слова походятъ зъ устъ чоловѣка, котрый спольно съ Биконсфильдомъ воювавъ на берлиньскôмъ конгресѣ, а котрый ще недавно въ своѣй мирнôй бесѣдѣ говоривъ о „обманчивôй политицѣ россійскôй въ центральнôй Азіи“. Щобы не стягнути на себе вину якого конфликту, лордъ Сальсбери запевнюе заедно свою велику любовь мира. Цѣла справа афганьска якось дѣйстно дуже дивно ведеся. Коли въ Европѣ зô всѣхъ сторôнъ запевнюютъ, що она мирно закôнчится, то зъ Афганистану доносятъ трохи инакше. Тамъ мали Афганцѣ збôльшити свои залоги въ Зульфикарѣ и концентруютъ свои войска коло Пенждехъ, а Россія выслала въ виду сего такожь до Пенждехъ значну помôчь своимъ войскамъ.

Англія. Незадовго буде закрытый англійскій парляментъ и закôнчится часъ панованя англійскихъ либералôвъ. Чи они будутъ въ силѣ и дальше панувати, покажутъ слѣдующѣ выборы, котрѣ маютъ ôтбутися пôсля всеи имовѣрности при кôнци мѣсяця надолиста. Новый парляментъ бувъ-бы въ тôмъ случаю скликаный на мѣсяць грудень. Мимо того, що до новыхъ выборôвъ ще досыть далеко, роблятся до нихъ вже воюды великѣ приготованя, а митинги за митингами ôтбуваются по всѣхъ сторонахъ краю. Коли можна вѣрити поголоскамъ, то выходило-бы, що либералы стратили охоту до обнятя на ново правительства въ свои руки; выходило бы то зъ того, що Глядстонъ мавъ рѣшучо заявити, що не обôйме проводу либералôвъ. — Зъ Лондону заперечуютъ рѣшучо вѣсть, будто-бы англійске правительство намѣряло заключити съ Игаліею союзъ въ цѣли спôльного дѣланя въ Суданѣ; кабинетъ лондоньскій постановивъ рѣшучо не приступати до полагодженя справы суданьскои, доки не буде полагоджена справа афганьска. Потверджуеся однакожь вѣсть, що англійске правительство завело переговоры съ королемъ Абессиніи въ тôй цѣли, щобы узыскати ôтъ него помôчь для высвобожденя залоги мѣста Кассалѣ ôтъ осады. Переговоры тѣ увѣнчаются, здаеся, добрымъ успѣхомъ для Англіи. Зъ Александріи бодай доносятъ, що абессиньске войско въ силѣ 25.000 и пôдъ проводомъ ген. Расъ-Алули стоитъ вже готове и жде лишь приказу, щобы выступити противъ ворохôб никôвъ въ Суданѣ. Крôмъ сего маютъ бути выставленѣ ще три такѣ арміи межи мѣстами Ашмара и Кассаля.

Испанія. Положенье въ Испаніи есть теперь досить прикре. Цѣлый край майже замѣнився на одинъ великій шпиталь а люде гинуть якъ мухи. Холера все ще не ослабае а противно шириться по краю и заходитъ въ закутки де якъ н. пр. въ горахъ люде здавалися найбôльше безпечными. До сего нещастя прилучаеся ще и вѣчне невдоволенье жителѣвъ своимъ положеньемъ политичнымъ и велика охота до ворохобнѣ пôдъюджувана агентами рôжныхъ сторонництвъ. Зъ Мадриту доносятъ, що тамъ постановлено теперь пôднятя на ново процесъ противъ убійцѣвъ ген. Прима, котрого невыслѣдженѣ доси убійцѣ забили 1871 р. день передъ приѣздомъ Короля Амадея. Публично говорятъ, що выновниками сего убійства суть особы займаючѣ теперь высоке становище въ державѣ. Для чого якъ разъ теперь сей процесъ на ново пôднято, трудно ôтгадати, бо безпосередныхъ убійцѣвъ, якъ сказано, доси не выслѣджено. Въ политичныхъ лишь кругахъ розказуютъ собѣ, що процесъ сей умысне для того пôднято, щобы настрашити деякихъ проводирôръ либеральнои партіи, котрѣ въ послѣдныхъ часахъ вôйшли въ компромитуючѣ зносины съ републиканами, противъ котрыхъ правительство маѣ добре орудѣ въ ихъ ôтносинахъ до убійства ген. Прима. Щобы позыскати такожь и клерикалôвъ, котрѣ теперь зъ далеку держатся, то въ кругахъ правительственныхъ стараются теперь всякими силами переконати карлистôвъ, що спôръ о корону испаньску закôнчивсь-бы найлѣпше въ той способъ, колибъ молодый наслѣдникъ претенсій Донъ Карлоса одружився съ испаньскою инфанткою донькою Альфонса XII.

Болгарія. Вѣсть, будто-бы въ Софіи ôткрыто заговоръ на житье князя Александра I, есть зовсѣмъ безъосновною. Князь пôсля програмы вертаѣ до Софіи дня 14 серпня. — Доповняючѣ выборы до собранія выпали зовсѣмъ въ користь правительства. — Ходятъ вѣсти, що ще сего мѣсяця маѣ приѣхати до Софіи кн. Николай, ôнъ маѣ ѣхати черезъ Константинополь, де черезъ кôлька днѣвъ задержится въ гостинѣ у султана. Вѣсть ся потребуѣ однакожь ще потвержденя.

Сербія. Зъ Бѣлграду пишутъ до „Ung. Post“: „Заходамъ епископа Штросмаера попираного Ватиканомъ, щобы католицкôй церквѣ надати въ Сербіи ширшѣ пôдставы, удалося вже то узыскати, що въ Сербіи розпочали теперь свою дѣяльнôсть двѣ добре приспособленѣ мисіи: одна въ Крагуѣвачу а друга въ Нишу. Конституція сербска, котра оголосила свободу вѣроисповѣданя, дае повну поруку, що розпочате дѣло буде дальше сильно розвиватися. Говорятъ такожь, що еп. Штросмаеръ покликуючися на арт. 35 берлиньскои угоды, порушивъ въ Бѣлградѣ заключенье конкордату межи сербскимъ правительствомъ а куріею римскою и що въ сербскихъ кругахъ правительственныхъ не суть сѣй гадцѣ противнѣ, скоро лишь въ организаціи католицкои церкви въ Сербіи выроблятся ôтповѣднѣ условія до заключеня конкордату.“

НОВИНКИ.

— Ôтъ нашои вандруючои молодежи одержали мы зъ Гусятына слѣдуючу телеграму: „Зъ Нижнева (въ Нижневѣ молодѣжь буде въ понедѣлокъ) ѣдемо на Улашкôвцѣ, Бѣльче, Залѣщики до Заставнои, де станемо въ четверъ, а зъ ôтти удамося на недѣлю до Черновець, де и ôтбудутся вечериці.“

— Впреосв. митрополитъ перебуваѣ теперь на короткій часъ въ Крылосѣ, куды такожь выѣхавъ и крыл. о. Сѣнгалевичь.

— Въ дѣлѣ реставрації старинної церкви въ Галичи ôтбудеся дня 19 с. м. о 11 год. передъ полуднемъ конкуренційна розправа. Ординаріятокимъ ôтпоручникомъ при сѣй розправѣ назначеный о. дек. Антоній Бобикевичь зъ Викторова.

— Въ Вишневѣ, дек. журавеньского, маѣ реставруватись церковь и въ сѣй цѣли ôтбудеся тамъ оими днями конкуренційна розправа, при котрôй буде присутнымъ, яко ôтпоручникъ ординаріяту, о. дек. Іосифъ Кернякевичь. — Реставруватися будутъ такожь церкви въ Ивачевѣ, дек. зборôвского и въ Бурдякôвцяхъ дек. скальского.

— Новѣ выборы до радъ повѣтовыхъ розписанѣ въ повѣтахъ Залѣщицкôмъ и Жовкôвскôмъ а именно курія громадъ сѣльскихъ буде голосувати дня 6, мѣста дня 8, а курія табулярна дня 13 жовтня.

— Доповняючій выборъ двохъ членôвъ до рады повѣтовои въ Надвôрнôй зъ куріи громадъ сѣльскихъ и одного члена зъ мѣстъ розписаный на день 28 серпня с. р.

— До Гусятыньскои рады повѣтовои выбраный при доповняючôмъ выборѣ зъ бôльшихъ посѣлостей Казимиръ Городыскій, властитель дôбръ.

— Украиньска трупа театральна Марка Кропивницкого дае теперъ предстаавленя въ Катеринославѣ.

— Важне для оподаткованыхъ. Львôвскій магистратъ оголошуе: Пôсля обовязуючихъ приписôвъ, ц. к. уряды податковѣ маютъ пріймати всякѣ хочь бы найдрôбнѣйшѣ сумы на рахунокъ залягаючихъ податковъ або скарбовыхъ належностей, безъ взгляду на то, чи контрибуентъ узыскавъ позволенье до сплаты ратами або чи его реальнôсть зафантована. Урядамъ податковымъ не вôльно такожь ôтмовляти принятя оплаты для браку книжочки податковои або дотычного наказу платного, взглядно аркуша податкового.“

— Агитація американьска въ Галичинѣ все ще не устаѣ. Краковска полиція выслѣдила сими днями, що агенты американьскѣ, самѣ галицкѣ жиды, не тôлько що не перестали намовляти людей до выходу до Америки, але ще сильнѣйше розвинули агитацію якъ передъ тымъ. Якѣ зыски маютъ жиды зъ той агитаціи, можна вже зъ того побачити, що головный агентъ Аронъ Ляндавъ, звѣстный вже зъ давныхъ процесôвъ, побиравъ за свою безсовѣстну агитацію ôтъ предпріемцѣвъ зъ Гамбурга мѣсячно 100 зр. а крôмъ того ще 12 зр. ôтъ кождого селянина, котрого намовивъ до выходу до Америки. Краковскôй полиціи удалося ôткрыти всѣхъ агентôвъ якъ-разъ, коли они зôйшлися на спôльну нараду до Арона Ляндава. Въ помешканю Ляндава застала полиція: 1) агента Морица Гетца родомъ зъ Чехъ, котрый передъ кôлькома днями приѣхавъ бувъ зъ Гамбурга, щобы тутъ спôльно съ Ляндавомъ организувати агитацію. Ôнъ сидѣвъ якъ разъ за столомъ, заложенымъ рôжными паперами и бувъ убраный въ мундуръ капитана корабельного; 2) Абрамка Ицка Ляндерера, промысловця зъ Виснича и 3) Маркуса Садгера, сына гандляря шкôръ зъ Освѣцима. Всѣхъ чотырохъ агентôвъ полиція заразъ арештувала и забрала всѣ книжки касовѣ, богато кореспонденцій, контрактôвъ и другихъ письмъ, котрѣ суть найлѣпшимъ доказомъ, що всѣ тѣ жиды займалися дѣйстно тымъ поганымъ дѣломъ. Крôмъ сего удалося полиціи выслѣдити и арештувати ще пятого агента Іоська Айнтрахта, фабриканта ляку. Въ краковскôмъ судѣ делегованôмъ ôтбулася вже розправа противъ Арона Ляндава, але выркъ не може ще бути оголошеный, бо засужденый внѣсъ рекурсъ. Морица Гетца ôставлено въ повнôмъ мундурѣ до полиціи, а противъ другихъ агентôвъ ôтбудеся ще розправа въ магистратѣ за выконуванье недозволеного промыслу.

— Въ Чернôвцяхъ ходитъ упорно поголоска, що зъѣздъ цѣсаря австрійского съ царемъ наступитъ въ Чернôвцяхъ, або на однôмъ зъ пограничныхъ мѣсць Буковины. Поголоска та опираеся на тôмъ, що архикн. Альбрехтъ оглядавъ россійско-румуньскѣ мѣсця пограничнѣ коло Сучавы. Вѣсть однакожь непевна.

— Шляхта баннротуе, а найлѣпшимъ доказомъ сего есть фактъ, що Товариство кредитове земске было въ послѣдныхъ часахъ змушене выповѣсти капиталы численнымъ властителямъ бôльшихъ посѣлостей для того, що они не були въ силѣ платити назначеныхъ ратъ. Теперь выповѣло згадане товариство зновъ капиталы выпозичѣ на маетки Тушкôвъ въ пов. сокальскôмъ и на Красне и Пôдкрасне або Менцина въ повѣтѣ сандецкôмъ. Особы, знаючѣ добре положенье въ краю, розказували намъ, що станъ польскои шляхты, особливо на Подôлю, есть дуже оплаканый. Паны позадовжалися вже такъ, що майже нема для нихъ ратунку и куды не звернутся, не знаходятъ вже кредиту. Въ загалѣ бôльшимъ властителямъ въ Галичинѣ грозитъ нехибна руина. Давнѣйше ще жиды купували села; нынѣ и они вже того не хотятъ, бо предвиджуютъ, що то, за що нынѣ мусѣли-бы ще добре заплатити, дôстанеся имъ за рôкъ або два майже за пôвъ-дармо. Застоя въ продажи землѣ есть певною руиною для польскихъ панôвъ. Давнѣйше ратувався шляхтичъ ще тымъ, що провадивъ свою землю и ратувавъ тымъ бодай послѣдні останки свого добра, а нынѣ и та дорога ему вже замкнена. Руина тай годѣ!

— Вандрôвка Єзуитôвъ. Въ Ланцутѣ власности гр. Альфреда Потоцкого мали Єзуиты свою коллегію. Теперь маютъ покинути они Ланцутъ а перенестися почасти до Тѣшина на Шлеску, по части же до Черновець. Такъ отже будутъ мати Єзуиты свои етапы: въ Тѣшинѣ, Краковѣ, Хыровѣ, Львовѣ, Тернополи и Чернôвцяхъ.

— Щадниця въ Коломыи оголосила билянсъ зарôкъ 1884 ажь до кôнця червня с. р. Вкладками зложено въ щадници 790.305 зр. Фондъ резервовый выноситъ однакожь лишь 65.917 зр. отже о 10% менше якъ вкладки. Пожичокъ на реальности выдала щадниця 192.859 зр., на акты нотаріяльнѣ 22 254 зр., на заставы паперôвъ цѣнныхъ 9751 зр., на векслѣ 586.889 зр. Чистый зыскъ за пôвтора року выноситъ 20.277 зр. 44 кр., зъ чого на добродѣйнѣ цѣли жертвовано 2135 зр.

— Просвѣту дайте! просвѣту! Сумный образъ житя буковиньского люду подае намъ слѣдуючій фактъ: Чотыри роки тому назадъ занедужала въ Кôцмани на Буковинѣ замужна селянка Іосифа Олѣйничка на пропасницю. Порадившися знахорки, пôшла она до своеи сусѣдки Настѣ Пигулячки, котра якъ-разъ плекала новонароджене дитя, съ прошеньемъ, щобы дала ѣй „порцію“ молока зъ своеи груди, що пôсля повѣря темного люду маѣ бути найлѣпшимъ лѣкомъ. Пигулячка дала ѣй радо сеи жизнедайнои поживы. По якôмось часѣ однакожь Пигулячка запримѣтила, що тратитъ кормъ такъ дуже, що змушена була плекати дитину зъ „фляшки“. Падкалася бѣдна, що се може таке бути, ажь добрѣ кумоньки розъяснили ѣй розумъ, доказуючи, що нѣчо инше, якъ лишь Олѣйничка муоѣла ѣй ôтобрати кормъ тогды, коли занедужала на пропасницю та высосала у неи „порцію“ молока зъ груди. На то вже — казали они — нема иншои рады, якъ лишь Пигулячка муситъ ôтъ Олѣйнички назадъ кормъ „ôтоссати“. — Такъ минуло кôлька лѣтъ. Ажь сеи весны давъ Богъ Олѣйничцѣ дитину, котру она таки власною грудею плекала. Теперь прійшла до неи Пигулячка и жадала ôтъ неи, щобы она позволила ѣй ôтоссати кормъ, а коли Олѣйничка не хотѣла того допустити, то Пигулячка запôзвала еи до вôйта. Кôцманецкій вôйтъ выдавъ такій засудъ, що Пигулячка муситъ таки „ôтоссати“ Олѣйничку. Не було рады и Олѣйничка таки заразъ въ присутности свѣтлои головы громадскои притулила Пигулячку до груди и позволяла ѣй сповнити выкрокъ вôйта. Судъ вôйта и выконаный выркъ не помôгъ однакожь нѣчого и Пигулячка не ôтзыскала корму. Добрѣ сусѣдки и кумоньки поучили теперь Пигулячку, що она за мало „ôтоссала“ и що треба ще разъ повторити операцію. Олѣйничка не хотѣла однакожь вже нѣякъ на то згодитися. Взятося отже на способы. Коли Олѣйничка переходила коло хаты Пигулячки, Пигулякъ схопивъ еи и заволѣкъ до хаты. Тутъ положили еи на лаву и гей-же осати кормъ лишь вже на бôльшѣ розмѣ-

ры, бо коли Пигулячка вже змучилася, то заступавъ ей чоловѣкъ, а коли и его губы зболѣли, то заступала его знову сестра Пигулячки. Всѣ трое отже такъ довго запивалися людскимъ молокомъ, доки нещаслива жертва темноты и забобону не зомлѣла съ болю и обезсиленя. Въ наслѣдокъ такои операціи Олѣйничка розболѣлася и лежала двѣ недѣлѣ смертельно хора. Поздоровѣвши запозвала ненасыченыхъ смакунівъ людского молока до суду и справа розбираеся теперь въ черновецкомъ краевомъ судѣ карномъ.

— **Именованя.** Щасный Мадеевскій, совѣтникъ высшого суду краевого у Львовѣ, именованый совѣтникомъ двору при найвышомъ трибуналѣ. — Рада школьна краева именувала Сидонію Стшетельску дѣйстною учителькою въ Стрѣльбичахъ.

— **Незвычайне жерело нафты.** Въ Титусвиль въ станѣ Пенсильванія въ північній Америцѣ копавъ недавно одинъ властитель копальнѣ нафты новый шахтъ. Коли вже докопався досыть глубоко, прійшло ему на гадку розсадити скалу нитроглицериною. Ледви що розсаджено скалу якъ зъ нового шахту потекла величезна струя нафты заливаючи докола пѣсковату землю. Збѣглося заразъ колька сотъ роботниковъ и имъ удалося спровадити струю въ подъставленій начиня. Нове жероло выдае теперь денно 9000 барилъ нафты т. е. около 15.000 гектолитровъ. Есть то отже найбольше жерело нафты якого доси докопанося.

— **Сарана въ Кримѣ** появилася въ декотрыхъ сторонахъ, особливо-же въ кубаньскомъ повѣтѣ въ такій силѣ, що люде не можутъ ей вже нѣякъ вынищити. Коло мѣста Тіямрука зобралося кольканадесять тысячь людей а до того прійшло имъ ще до помочи колька тысячь войска и всѣ почали сарану убивати, але нѣчо не помогло; мимо того, що поубивано сотки милионовъ сего шкодливого оваду, то все таки осталися ще милиарды сараны, котра якъ стане лѣтати, то якъбы чорною хмарою заступае сонце, такъ що въ найяснѣйшій день настае темна ночь. На щастье сарана появилася тогды, коли майже больша часть збожа була вже зъ поля зобрана. На сей рокъ отже не ма вже великого страху, але на олѣдуючій рокъ грозитъ велике небезпеченьство, позаякъ сарана, якъ звѣстно, дуже розмножуеся.

— **Дробній вѣсти.** Для погорѣлцѣвъ въ Болестрашицяхъ, пов. перемыского, даруванъ цѣсарь зъ приватныхъ фондовъ 60 зр. запомоги. — Выдѣлъ краевый именувавъ дра Бигельмаера першимъ лѣкаремъ при шпитали въ Самборѣ. — Дръ И. Добряньскій, краевый адвокатъ выѣхавъ зо Львова на колька недѣль; его заступае дръ М. Король. — О. Наумовичъ перебуваe теперь у Вѣдни, куды выѣхавъ въ цѣли перенесеня тамъ редакціи „Науки“. — Въ Марсиліи померло въ послѣднихъ 24 годинахъ 33 особъ. Въ тій самій порѣ померло въ 17 провинціяхъ Испаніи 1668 особъ. — На выставѣ въ Будапештѣ есть выставленый млынокъ до меленя кавы, котрый подчасъ меленя граe маршъ Ракочого! Угорскій газеты доносятъ, що вынаходець сего млынка маe незадовго ввести въ торговлю граючій горшки, ринки и т. д. — Въ Бычковцяхъ коло Будзанова, въ чортковскомъ повѣтѣ, згорѣвъ отъ удару грому фольварокъ вразъ съ звезеными збожемъ. Шкода выносить 30.000 зр.

Черезъ редакцію „Дѣла“ прислали :

— **На збірникъ квартетовъ „Кобзарь“** П.: Т. Ант. Дольницкій, адъюнктъ суд. въ Буску; о. І. Левицкій зъ Сидорова; п. Володимиръ Ясеницкій, адъюнктъ суд. въ Чернівцяхъ (по 1 примѣрнику).

— **На дуетъ п. Нижанковского „До Ластовки“** П. Т.: Вол. Ясеницкій зъ Черновець 32 кр.; „Руска Бесѣда“ въ Чернівцяхъ 32 кр. (передано авторови).

Подяка.

По поводу, що обоймаючи корѣнну торговлю у Львовѣ, мушу вже теперь зъ Дрогобыча выѣхати, а не могучи особисто, складаю симъ прилюдну, щиро-сердечну подяку всѣмъ моимъ ласкавымъ отбирателямъ, Знакомымъ и Пріятелямъ за дознанй взгляды и оказану прихильность въ протягу сѣмнайцяти лѣтъ мого побыту въ Дрогобычи.

Кароль Баєръ.

Курсъ львовскій зъ дня 7 м. серпня 1885.

	платятъ	жадаютъ
	австр. валютою	
	р. кр.	р. кр.
1. Акціи за штуку.		
Желѣзн. Кар. Людв. по 200 р.	242 —	245 —
„ львов.-черн.-яс. по 200 р.	226 —	229 —
Банку гип. галиц. по 200 р.	274 50	278 50
2. Листы заст. за 100 р.		
Общ. кредит. галиц. по 5% ав.	99 30	100 30
„ „ „ по 4% ав.	90 75	92 —
„ „ „ по 5% ав. період.	99 30	100 30
Банку гип. галиц. 6% ав.	101 35	102 35
Листы дов. гал. банку 3% въ ликв.	57 —	59 —
3. Листы довжній за 100 р.		
Общ. роль. кред. Завед. для Гал. и Буков. 6% льосов. въ 15 лѣтъ	— —	— —
4. Облиги за 100 р.		
Индемнизаціи галиц. 5% м. к.	101 75	102 75
Облиги комунальній банку краевого 5%	97 —	98 —
Пожички кр. зъ р. 1873 по 6%	102 75	104 —
5. Льосы мѣста Кракова	17 —	19 —
„ „ Станиславова	23 50	25 50
6. Монеты.		
Дукатъ голендерскій	5 82	5 92
„ цѣсарскій	5 86	5 99
Наполеондоръ	9 89	9 98
Подимперіялъ	10 16	10 26
Рубель россійскій срѣбный	1 54	1 64
„ „ паперовый	1 22½	1 24½
100 марокъ нѣмецкихъ	61 15	61 80
Срѣбро	— —	— —

безъ текучого куп. безъ купону

Въ друкарни товариства им. Шевченка

(ул. Академична Ч. 8)

можна достати по зниженой цѣнѣ :

Рочники часописи „Правда“:

Рочникъ	V	зъ р. 1872	„ 2 зр.
„	VI	зъ р. 1873	„ 2 зр.
„	IX	зъ р. 1876	„ 2 зр.
„	X	зъ р. 1877	„ 2 зр.
„	XI	зъ р. 1878 часть лит. 2 томы	„ 1 зр.
„	XII	зъ р. 1879	„ 2 зр.
„	XIII	зъ р. 1880 часть I	„ 50 кр.
		зъ р. 1884 часть II	„ 1 зр.

Кромъ того можна набути:

Дальше можна набути слѣдуючій выданя б. редакціи „Правды“.

1. „Исторія руска Костомарова“, перекладъ Ол. Барвѣньского томъ I за 60 кр., т. II за 50 кр., т. III за 60 кр.; всѣ 3 томы разомъ за 1 зр. 50 кр.
2. „Свѣтоглядъ украиньского народа“, Нечуя за 50 кр.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручае 1315 61—?

Спеціяльности и универсальній средства

французскій и иншій, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншій фирмы оповѣщуваній.

Хорошимъ подарункомъ для молодѣжи

есть

КОБЗАРЬ Т. ШЕВЧЕНКА

томъ I.,

оправленый въ полотно и зъ вызолоченымъ заголовкомъ, съ портретомъ и короткою життеписею поета.

Книжочка та припоручена ц. к. Краевою Радою Шк. на преміи для школьної молодѣжи и до школьныхъ библіотекъ.

Цѣна 40 кр. (съ пересылкою 45 кр.)

Можна достати черезъ редакцію „Школ. Часопись“

Огнетревалій и безпечній отъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблені съ американьскими замками и паскилёвыми засувками продаю дуже дешево

СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,

1390 21—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**

(Просится о кореспонденцію въ нѣмецкомъ языцѣ.)

ЛІЯРНЯ ДЗВОНОВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

въ КАЛУШИ, почта и стація желѣзницѣ тамже.

Получивши на власность по старій фирмѣ „Ивана и сына Серафина“ „Ліярню дзвоновъ“ въ Калуши, отзначену срѣбнымъ медалемъ заслуги, листомъ похвальнымъ и признаньемъ на выставѣ тов. им. Качковского въ Коломыи (якъ о томъ свого часу газеты доносили, — маю и теперь на складѣ готовій дзвоны, выконую скоро замовленя и пріймаю старій або ушкоджені дзвоны до переливаня за дуже умѣрковану цѣну.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшні замовленя въ давнѣйшій спольній а теперь моєй власній ліярни дзвоновъ прошу о ласкавій замовленя такъ на поодинокій новій дзвоны якъ и на цѣлій групы. За тревалость матеріялу и гармоничный звукъ моихъ дзвоновъ ручу и для того осмѣляюся припоручати ихъ Вп. П. Т. публицѣ.

1260 8—12 Съ глубокимъ поважаньемъ

Антоній Серафинъ.

Цѣна за 100 кильограмовъ.

	зр.	кр.	зр.	кр
Пшениця червона	6	75	7	40
Жито	5	50	5	70
Ячмѣнь	6	15	6	75
Овесъ	6	—	6	25
Гречка	—	—	—	—
Кукурудза стара	—	—	—	—
„ нова	—	—	—	—
Просо	—	—	—	—
Горохъ до варки	7	25	8	25
„ нас.	—	—	—	—
Сочевиця	—	—	—	—
Фасоля	8	—	11	—
Бобъ	—	—	—	—
Вика	5	—	5	25
Конюшина (передна)	35	—	45	—
Анижъ	—	—	—	—
„ плоскій	—	—	—	—
Кминъ	—	—	—	—
Рѣпакъ зимовый	9	75	10	50
„ лѣтный	—	—	—	—
Ржій (Льнянка)	—	—	—	—
Насѣнье льняне	—	—	—	—
Насѣнье конопляне	—	—	—	—
Хмѣль новый	—	—	—	—

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. галиц.

акційного Банку Гипотечного

купуе и продае

ВСѢ ЕФЕКТЫ И МОНЕТЫ

подъ найприступнѣйшими условіями.

5% Листы Гипотечній и

5% Листы Гипотечній преміованій

котрі по закона зъ дня 2 Липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвысшои постановы зъ дня 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщуваня капиталовъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія

можна въ сій Конторѣ получити.

(до вылосованя съ 10% премією т. е. по **110** за **100**)

Всѣ припорученя зъ провинціи выконуются безъ проволоки по курсѣ днев-номъ, не числячи нѣякои провизіи. 1349 38—?

НОВООТКРЫТА

Торговля церковныхъ знарядовъ, образовъ, ризъ и книгъ

ТЕОДОРА СТАХЕВИЧА

ВЪ СТАНИСЛАВОВѢ,

поручае Всечестному Духовеньству, славетнымъ громадамъ, церковнымъ комитетамъ и Высокоповажаной Публицѣ богатый выборъ:

матерій церковныхъ и ризъ готовыхъ, стихарѣвъ, балдахиновъ, хоругвь, фанъ, плащеницъ, образовъ малёваныхъ на блясѣ и полотнѣ, до иконостасовъ, престоловъ и на стѣны церковній; олтарики або образы процесіональній; хрестовъ напрестольныхъ, ручныхъ и процесіональныхъ; хрестовъ желѣзныхъ на гробы и полёвыхъ, Евангелій, патриційскій, чашъ, ампулокъ, дарохранительницъ, дароносницъ, хлѣбницъ до Всенощного, кадильницъ, поликандровъ (паукновъ), подсвѣчниковъ (лѣхтарѣвъ), канделябровъ, лямпницъ, свѣтла церковного, диванновъ, цвѣтовъ и проч.

Великій складъ товарвъ срѣбныхъ зъ хиньского срѣбла, а именно:

Лыжки, вилки, ножѣ столовій и десеровій, лыжочки до чаю и кавы, чайники, цукорнички, тацки, коробки на масло и сыръ, заставы столовій на овочѣ и тѣста, лѣхтарѣ, канделябры столовій и проч.

1219 **по найдешевшихъ цѣнахъ** 23—52

Всѣ замовленя въ вартости 100 зр. высилаеся франко.

Цѣнники въ рускомъ языцѣ высилаются на жаданье отворотною почтою даромъ.

Опакованье даромъ.

„ПОРВАЛАСЬ НИТКА!“

Комедія на 4 справы.

Написавъ **Олександеръ Я. Коніський.**

Цѣна 30 кр. а. в.

Въ м. VIII-цѣ, сторонъ 73. — Набути можна черезъ Редакцію „Дѣла“. Съ высылкою по-за Львовъ 32 кр. за примѣрникъ.

Найдешевше руске литературне выдавництво „Руско-украиньска Библіотека Евгенія Олесницкого“, выходитъ у Львовѣ почавши отъ 1-го грудня р. 1884.

Доси выйшло 10 выпусковъ, обнимаючихъ слѣдуючій литературный матеріялъ:

1. **Запорожцѣ,** оповѣданье Ивана Неч.-Левицкого . . . 10 кр.
2. **Сонній мары молодого пытомця,** оповѣданье В. Барвѣньского 10 кр.
3—4. **Оповѣданя Олекси Стороженка** (Серія перша) первѣстно 20 кр., по выпущеню сконфискованыхъ частей . . . . 10 кр.
5. **Prima Vera,** поезіи Юліи Шнайдеръ . . . . 10 кр.
6. **Оповѣданя Д. Мордовцева** 10 кр.
7—10. **Юрій Горовенко,** повѣсть Красюченка . . . 40 кр.

Предплачувати можна на больше число выпусковъ наразъ, пересылаючи отповѣдну квоту (1 або 2 зр.) на руки выдавця (ул. Словацкого ч. 6). Замовляти можна такожь поодинокій выпуски, додаючи за поодинокій выпускъ 2 кр., а за подвійный 5 кр. на оплату порта.

Складъ фабричный красокъ, лякеровъ, покостовъ, продуктовъ хемичныхъ заразомъ и торговля матеріяловъ

ГИБНЕРА и ГАНКЕ

во Львовѣ, Рынокъ

1340 23—? **въ власномъ домѣ ч. 38.**

поручае:

КРАСКИ ОЛѢЙНІ

зовсѣмъ готовій до ужитку, до малёваня дверей, оконъ, помостовъ, даховъ, домовъ, огородовыхъ знарядовъ и господарскихъ, знарядовъ рольничихъ и т. д.

КРАСКИ

ОЛѢЙНО-ЛЯКЕРОВІ и БУРШТ.-ЛЯКЕРОВІ

масу до запусканя помостовъ

власного выробу, найлѣпшого рода

ЛЯКЕРЪ ДО ПОМОСТОВЪ,

лякеръ до школьныхъ таблицъ

найдоброрнѣйшій

ЛЯКЕРЫ ПОВОЗОВІ ПРАВДИВІ

англійскій зъ фабрикъ Wilkinson, Heywood и Clark въ Лондонѣ,

всякого рода лякеры до роботъ внутрѣшныхъ, внѣшныхъ, дерева, желѣза и шкоръ.

Краски сухій всякій роды:
анилиновій,
до крашеня яець
„ „ матерій
друкарскій, бронзы (золотый порошокъ), золото въ аркушахъ,
ростинний въ плынѣ,
для переплетниковъ,
тушовій, акварелевій въ гузичкахъ и лѣсочкахъ,
акварелевій вохкій въ трубочкахъ и мушляхъ,
до мальованя порцелянъ,
олѣйній въ трубочкахъ до роботъ артистичныхъ.

Средства до ретушованя, олѣйки и верниксы до роботъ артистичныхъ, пензлѣ, малярскій полотна, палеты, сталюги и всякій приборы до мальованя и рысованя.

АРТИКУЛЫ ДЛЯ ФОЛЬВАРКОВЪ:

Смаровило до желѣзныхъ осей,
олива до машинъ,
теръ газовый,
цементъ и гипсъ,
китъ, асфальтъ,
антимеруліонъ,
карболевый квасъ и другій средства десинфекцій.

ПРИРЯДЫ ПИВНИЧНІ:

Шпунты и чопы до бочокъ,
корки до бутильокъ,
капелѣ до бутильокъ,
маса до лякованя бутильокъ,
машины до коркованя бутильокъ,
„ „ „ бочокъ
трибушоны,
машины до мытя фляшокъ,
пипы до бочокъ.

АРТИКУЛЫ ГУМОВІ:

кишки гумовій до газу и до стяганя воды, вина, пива, квасу; плыты гумовій и пр

ПРОСТИРАЛА ГУМОВІ:

Пасы до машинъ и молотѣдень зъ найлѣпшихъ шкоръ бельгійскихъ всякои ширины.
Гурты до машинъ, вужѣ конопляній.
Руры цинові и оловяній.
Шротъ, льотки и кулѣ.
Порошокъ на комахи и молѣ, тинктура на комахи, камфора и перецъ бѣл.
Артикулы тоалетовій, мыла тоалетовій, Extraits d'odeur, Eau de Cologne, олѣйки и помады.
Лякъ до печатаня.
Чорнило до писаня, до гектографіи, червоне, сине, чорне, до значеня бѣля и автографичне.
Краски до печатокъ, гума и карукъ розпущеный.
Китъ до скла и порцеляны.
Смаровило непромакаюче на шкору.
Смаровила на кошыта съ способомъ ужитку.
Товщь до оружія.
Лякеръ до чоботъ чорный, золотый и мѣнячійся.
Чорнило до шкоръ.
Апретура до консервованя шкоръ и пр.

Все по найдешевшихъ цѣнахъ.

Цѣнники спеціяльній на жаданье gratis и franco.

При замовленяхъ за послѣплатою просится о присыланье певной сумы, котра выстарчила-бъ хочь на оплаченье тамъ и назадъ коштовъ почтовыхъ на случай неотобраня посылки.

НОВООТКРЫТА ТОРГОВЛЯ

хиньско-россійскои

ГЕРБАТЫ

Е. Ф. РИДЛЯ

У ЛЬВОВѢ

поручае маевого сбору:

½ кильо Congo	1	зр.	60 кр.
„ Souchong чор. сборъ м.	3	„	— „
„ Souchong чорна	2	„	— „
„ Kaysow	4	„	— „
„ Melange de Londres	4	„	— „
„ Pecco	3	„	— „
„ Караванна	4	„	— „
„ Караванна найпередн.	6	„	— „
„ Гумновъ перлова	3	„	— „
„ Гумновъ отлична	4	„	— „

Чорна гербата Souchong маевый сборъ въ оригинальныхъ хиньскихъ скринкахъ и оловомъ опакована 3 зр. 70 кр.
Гербатяний высѣвки ½ кильо 1 зр. 20 кр.
зъ найлуч. гербаты ½ кильо 1 зр. 50 кр.
Замовленя зъ провинціи высилаются оборотною почтою.
Опакованье не числится.

Выдавець и редакторъ: Иванъ Белей.

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка подъ зар. К. Беднарского.

Ч. 83 и 84. Львôвъ, Вторникъ 30 липня (11 серпня) 1885. **Рôчникъ VI.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.
Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье.
Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.
Реклямаціи неопечатанй вôльнй ôтъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовй уряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи:* *для Россіи:*
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

☞ Просимо нашихъ Вп. Предплатникôвъ о скоре надсыланье предплаты и вырôвнанье залеглостей.

Галицка автономія.

III.

Другій роздѣлъ сеи статіи въ ч. 83 конфискувала ц. к. прокураторія. Тамъ мы дуже об'єктивно говорили про нашихъ автономичныхъ урядникôвъ повѣтовыхъ, секретарѣвъ, люстраторôвъ, директорôвъ повѣговыхъ касъ повичковыхъ, а головно про ихъ ôтносины до громадъ и громадянъ рускихъ. Тымъ хотѣли мы звернути увагу зверхнои власти автономичнои на одну въ слабыхъ, болючихъ сторôнъ нашои автономіи. Якъ сказано, ц. к. прокураторія не дозволила, що-бъ голосъ нащь бувъ почутый тыми, що маютъ власть и силу зарадити лиху, усунути анормальности въ нашôмъ автономичнôмъ житю. Будь-що-будь мы все и всюда стоимо за тымъ, щобы автономичнй уряды на галицкôй Руси покинули зовсѣмъ звѣстну „политику“, а дбали выключно про реальнй потребы повѣтôвъ. — бо се ихъ єдине покликанье. А вже-жь за то ц. к. прокураторія чей не сконфискуе нынѣшнои нашои статіи, коли мы ще разъ обстанемо при своѣмъ, що секретарь повѣтовый, п. Мазвскій въ Сокаля, маѳ пильнувати канцеляріи, а не ѣздити по селахъ та вбирати пôдписы на протестъ противъ выбору посла до рады державнои...

Польскй газеты замѣчаютъ наконець, що нашй повѣтовй власти автономичнй помагаютъ зростови литературы рускои и розвоѳви языка рускаго.

О чôмсь подôбнôмъ нехай буде вôльно намъ дуже сумнѣватися, впрочѣмъ якъ хто понимае тую помôчь. Правда, выдѣлы повѣтовй предплачуютъ на грошѣ повѣтовй деякй выданя печатанй въ рускôмъ языцѣ, часописи и брошуры, але якй? Такй именно, якихъ загалъ Русинôвъ ôтрѣкаеся, т. зв. псевдо-рускй. Намъ звѣстно, що дуже многй выдѣлы повѣтовй предплачували для громадъ и школъ коломыйске „Switło“, органъ суспендованого пôзнѣйше окружного инспектора Слоневского; закупували масами „wydawnyctwa“ Оказа и розсылали по громадахъ и школахъ (доки ц. к. рада школьна по части ѳз-для тенденціи ихъ не заборонила); теперь знôвъ деякй выдѣлы повѣтовй протегуютъ „Миръ“, — а все то, якъ всѣ здоровй знаѳмо, були або ще й суть выданя псевдо-рускй, такй, ôтъ котрыхъ Русины ôтхрещуются, а тôлько Поляки хотятъ ними ихъ ущасливити. Такъ то треба розумѣти, бо такою и являѳся на дѣлѣ тая помôчь властей автономичныхъ рускôй литературѣ Инше дѣло, коли-бъ выдѣлы повѣтовй на Руси предплачували для рускихъ громадъ „Батькôвщину“, такъ знаменито редаговану для селянъ и маломѣщанъ нашихъ; коли-бъ закупували и ширили рускй „Правогарѣ“, выданя „Просвѣты“, котрй не збуджуючи нѣякихъ страстей (якъ то чинятъ выданя Оказа) вносятъ правдиву науку въ руску хату. Оттогдѣ мы могли-бъ и признати, що нашй выдѣлы повѣтовй помагаютъ зростови нашои, бодай простонароднои литераты. Але того въ загалѣ нынѣ мы не бачимо.

Що до пôмочи розвоѳви нашого языка,— то мы въ загалѣ скажемо, що выдѣлы повѣтовй на галицкôй Руси, ведутъ своѳ дѣловодство и съ рускими громадами переписуются не по руски, але по польски, а богато есть такихъ выдѣлôвъ, що навѣть на рускй поданя ôтповѣдаютъ по польски. Се чей не значитъ, що выдѣлы повѣтовй помагаютъ розвиватися нашому языкови... Але отъ недавно лучилося нашимъ повѣтовымъ властямъ автономичнымъ заявити тую свою „помôчь“ розвоѳви рускаго языка на Руси. Мы маѳмо на думцѣ внесенье п. Романчука. Выдѣлъ краевый, якъ звѣстно, розôславъ квестіонарь до выдѣлôвъ повѣтовыхъ, на котрый они мали ôтповѣсти въ користь або некористь внесеня п. Романчука. Урядового справозданя въ ôтповѣдей выдѣлôвъ повѣтовыхъ ще нема, але вже „Dziennik Pol.“ (въ ч. 176 въ 4 л. серпня) трохи ôтхиливъ заслону. Ôнъ именно довѣдуеся, що прихильно для внесеня п. Романчука ôтповѣли выдѣлы повѣтовй захôднои Галичины, а зъ всхôднои тôлько два, равскій и каменецкій (той другій бôльше въ дусѣ гр. Войт. Дѣдушицкого). Не хочемо вѣрити, щобы дѣйстно властиво одинъ тôлько выдѣлъ повѣтовый зъ всхôднои Галичины ôтповѣвъ прихильно на внесенье п. Романчука, — мы надѣемось, що буде ихъ бôльше, хочь съ деякими модификаціями внесеня, — але все таки въ комуникату „Dziennik a Pol.“ вже выходитъ, що загалъ а бодай переважна бôльшôсть нашихъ выдѣлôвъ повѣтовыхъ заявилася противъ внесеня п. Романчука. А мы думаѳмо, що на добру справу не повинно бути анѣ одного такого выдѣлу повѣтового, котрый не приплеснувъ-бы внесеню п. Романчука...

Зъ всего того выходитъ, що польскй газеты, менторуючи Русинôвъ въ справахъ нашои автономіи, сильно переборщили въ показуваню намъ всякихъ благъ, якй на насъ Русинôвъ нѣбы сплываютъ въ галицкои автономіи. Черезъ свои великй окуляры они бачутъ неодно таке, чого мы и микроскопомъ добачити не можемо. Правда, мы бачимо и безъ микроскопу, що деякй рады повѣтовй вызначили по однôй стипендіи для бѣдныхъ ученикôвъ рускои народности, — але мы бачимо такожь, що тіи стипендіи выдѣлы повѣтовй выплачуютъ оо. Змартвыхвстанцямъ у Львовѣ. Такожь и то Русины — такій вже упертый народъ! — не уважаютъ за благодать нашои автономіи...

Наше положенье.

IV.

(*Дальше.*)

Матеріялисты и Демокриты чистои воды являлися спорадично и посередъ другихъ народôвъ въ „трудныхъ часахъ“. Польща, примѣромъ сказавши, мала свою „Targowio-у“, що формально злицитувала свою ôтчину, то чому-жь бы наша Русь не мала посѣдати перевертнѣвъ ляцкихъ, мадярскихъ, румунскихъ и такъ званыхъ „об'єдинителѣвъ“, коли така апостазія вынагороджуеся чи звенючою монетою чи почестями? Але то може насъ дивувати, що посередъ рускои интелигентнои суспôльности можутъ ще нынѣ находитись люде, котрй тымъ Демокритамъ кланяются мовь истуканамъ и въ ихъ роботѣ Ефіяльтôвъ добачаютъ для свого народу спасенів. Чи-жь такъ трудно приходится розôбрати основно дѣла Демокритôвъ и пôзнати ихъ вартôсть? На устахъ нашихъ „об'єдинителѣвъ“ повно искренного, „твердого“ патріотизму, повно посвященя для народу, богато плачу надъ его недолею, надъ гнегомъ ворогами, — але въ серци ненавидятъ они сей народъ за его національну окремѣшнôсть и радй бы вымазати его въ етнографичнои карты. Ихъ нѣколи не порываѳ правда, а поклоняются они простôй брутальнôй силѣ. Не посѣдаючи свого народу, котрого ôтреклися способомъ нашои историчнои шляхты, не посѣдаютъ они и свои ôтчины и исповѣдуютъ теорію: ubi bene — ibi patria, хто заплатитъ — тому я служу. Люде позитивнои працѣ и честного характеру суть для нихъ предметомъ наруги, плоскихъ догепôвъ, клеветъ. „Народовцѣвъ“ зовутъ они „фантастами“, котрымъ въ XIX. вѣцѣ захотѣлося вытворити малоруску письменность; руска справа представляеся слѣпымъ ихъ очамъ „польскою интригою“; рускій языкъ — „исковерканымъ нарѣчьемъ“; руска гимназія — заведеньемъ для науки „какографіи“, и т. д. Совѣсти у нихъ Богъ святый маѳ. Для дурнѣйшихъ выдумали они теорію о „притязанію меншихъ тѣлъ большими“ и доказуютъ, що елементъ великорускій поглотитъ нашу Русь живцемъ. Слова малый и великій берутъ они навѣть въ буквальнôмъ значеню. За ихъ то вліяньемъ здрѣмалося деякимъ нашимъ товариствамъ досыть твердимъ сномъ, щобъ не було нѣякои позитивнои роботы въ користь малорусчины, щобъ та малорусчина пропала и щезла зъ лица землѣ, або щобы лишь такъ довго животѣла, якъ довго благотворительнй комитеты наймаютъ нищити ѳи. Бо дѣйстно, нашй „об'єдинителѣ“ попали-бы въ дуже сумне положенье, наколи-бъ на дѣлѣ нарôдъ нашь врѣкся своѳи національнои окремѣшности. Тогды клевета и интрига стратили-бъ зовсѣмъ на цѣнѣ, а платили-бъ лишь розумъ, наука и чесна праця, въ чѣмъ нашй „об'єдинителѣ“ нѣколи не любувалися, бо и свѣтичѣ ихъ, люде входячй въ складъ редакцій „об'єдинительныхъ“ газетъ, не були на стôлько терпеливй, щобы покôнчити бодай студіи гимназіяльнй...

Въ часѣ ôтъ 1874 до 1879 р., коли въ наслѣдокъ уставы о безпосередныхъ выборахъ въ державнôй радѣ засѣло 15 рускихъ послôвъ, ослабла бодай на око и въ части теорія Зубрицкого и Лисикевича. Впрочѣмъ трудно було ѳи голосити дома дуже откровенно въ виду того, що рускй послы при помочи великои парляментарнои акціи мали постаратися о якй-такй концесіи для рускаго народу. „Слово“ мусѣло ограничитись лишь на такъ званый „рутенизмъ“, хотяй не сгерпѣло, щобы своимъ читателямъ ôтъ часу до часу не пригадати „единоспасительного об'єдиненія“. До того були нѣмецкй централы на стôлько зручнй, що дрôбными концесійками умѣли деякихъ рускихъ послôвъ приднати собѣ и тымъ самымъ ôторвати тужливй взоры „об'єдинителѣвъ“ ôтъ „пôвнôчного кольоса“. Концесійки тй були даванй майже выключно въ користь поодинокихъ заступникôвъ рускаго

Третя вандрôвка рускои молодежи.

I.

Сегорôчна вандрôвка рускои молодежи розпочалась ôтъ Тернополя дня 2 л. серпня. Дня 1 л. серпня наспѣло до Тернополя богато вандрôвникôвъ пополудневымъ поѣздомъ. На двôрци привитавъ ихъ голова „Рускои Бесѣды“ и филіи тов. „Просвѣты“, п. Олександеръ Барвѣньскій, сердечною промовою: „Витайте рускй соколы, — сказавъ ôнъ, — що злѣтаетеось на землю Василька Теребовельского, звѣщаючи ѣй красшу будущину, лучшу долю“. Сердечный дружный привѣтъ стрѣтивъ кождого вандрôвника ôтъ поодинокихъ Тернопôльцѣвъ, котрй занялись розмѣщеньемъ гостей. Видко було ладъ и порядокъ у всѣмъ: кождый зъ вандрôвникôвъ довѣдавоя сейчасъ, де ему призначене мешканье и кождый сей-же часъ маѳ щирого провôдника. Славнй Тернопôльцѣ оказались вельми гостинными. Ось домы и семьѣ, котрымъ вандрôвники складаютъ тутъ сердечну подяку за щирый гостинный пріемъ: П. Т. Барвѣньскій, Чичкевичъ, Гецêвъ, Загайкевичъ, Тиховскій, Волошинъ, Загайко, Сеникъ, Стахевичъ, Круликовскій, Бачиньскій, оо. Лавровскій и Левицкій, дръ Кочеркевичъ, дръ Зарицкій и мѣщане: Чумакъ, Вацикъ и Тимко Кордуба. Вечеромъ зôбрался веселй гостѣ въ „Народнôй Торговли“ и въ „Рускôй Бесѣдѣ“. „Народна Торговля“ приняла гостей добôрными артикулами въ комнатахъ своѳи ѣдальнѣ. Въ „Рускôй Бесѣдѣ“ дôзнаеся вельми милого, ôтрадного впечатлѣня. Всюды гарно, прибрано, неновь въ вѣночку; читальня богата, комнаты пристроенй, выгôднй, а самй члены ѳи привѣтнй, промѣжь собою сердечнй, щирй. Посередъ тернопôльскои громады рускои кожде серце почуваѳ ôтрадне одушевленье. Головнымъ двигачемъ тои рускои дружности и однодушности являеся тутъ проф. Ол. Барвѣньскій. Ôнъ есть тутъ душею-серцемъ цѣлои громады, правдивымъ добрымъ господаремъ; на кождôмъ кроцѣ, при кождôмъ добрôмъ дѣлѣ зустрѣнешь того мужа. Его вельми симпатична поверхнôсть, его повага, тактъ и освѣченôсть потягаютъ всѣхъ и єднаютъ ему любовь и почесть. Черезъ весь часъ нашои гостины въ Тернополи бачили мы п. Олександра всюды и господаремъ и управителемъ. Ладъ и карнôсть у всѣхъ справахъ, якй мы бачили въ тернопôльскôй рускôй громадѣ, можутъ послужити взôрцемъ не то для рускихъ громадъ кождого мѣста але навѣть и для львôвскихъ Русинôвъ.

Ве недѣлю ôтъ рана до вечера звиджували вандрôвники мѣсто и мѣсцевй особливости. Звидѣли мы всѣ три рускй церкви, и помолившися щиро, зайшли мы и до костела оо. Єзуитôвъ. Того дня якъ-разъ бувъ тутъ празникъ, свято Игнатія Лойолй, основателя ордена. Въ костелѣ застали мы доволѣ селянъ, а при великôмъ престолѣ правивъ звѣстный любитель органôвъ, дефиціентъ о. Юл. Колюбиньскій спѣвану руску службу Божу. Немилого, прикрого впечатлѣня дôзнавъ кождый, хто почувъ той спѣвъ, приглянувся тому обрядови, пôсля якого ôтправлявъ о. Колюбиньскій. Такого обряду мы ще не бачили: тонація спѣву єктеній, всѣ церемоніи, всѣ рухи съ прикляканьемъ выводивъ о. дефиціентъ зовсѣмъ на ладъ латиньскій такъ що лише славяньскій текотъ (съ польскимъ акцентомъ) становивъ рôзницю ôтъ латиньского богослуженя. Справдѣ бачили мы картину, якъ може бути зъ-латиньска перекрученый нашъ рускій обрядъ. О. Колюбиньского спровадили Єзуиты на свôй празникъ зô Львова. ОО. Єзуиты займаются въ Тернополи головно своимъ конвиктомъ, въ котрôмъ — якъ намъ говорено — суть на выхованю и деякй рускй дѣти, — мѣжь иншими рускаго дѣдича зъ Милятына, п. Лодыньского. „Руска Бурса“ въ Тернополи стане достойно супротивъ єзуитского конвикту; новый дôмъ Бурсы представляеся дуже гарно, а пôдъ мудрою управою свѣтлымъ Русинôвъ тернопôльскихъ буде правдивымъ розсадникомъ рускои народнои идеи, котру такъ горячо все плекала тернопôльска молодѣжь.

Мѣсто Тернопôль робило на вандрôвникôвъ зовсѣмъ пріятне впечатлѣнье. Всюды часто, харно, ту и тамъ можна бачити рускй написи на вывѣскахъ. Тôлько по жидôвскôй части мѣста годѣ було перейти, така нехарь. По причинѣ припадаючого празника у оо. Єзуитôвъ и ярмарку мѣсто було такъ оживлене, що по улицяхъ годѣ було протовпитись. Нечайно рознеслася по мѣстѣ неôтрадна вѣсть, що вечерокъ не ôтбудеся по причинѣ заказу ц. к. намѣстництва. Вѣсть тая всѣхъ зъелектризувала: „Якъ то? Прецѣнь все було пôдготовлене до вечерка легально! Що то маѳ значити?!“ Сердечнй Тернопôльцѣ о скôлько м гли успокоювали гостей, а тымчасомъ пôшли широкй телеграмы до п. намѣстника и до п. президента министра. Около 6 годины вечеромъ прійшла телеграма зô Львова: заказъ знесено. Цѣле мѣсто зрадѣло. Приспѣвшй зъ околицѣ родины почали збиратися въ замковôй (театральнôй) сали. До ½8 годины саля биткомъ наповнилась интелигенцією, мѣщанами и селянами та селянками, мимо того, що дуже многй пôдъ першимъ впечатлѣньемъ заказу розъѣхались домôвь.

Розпочався вечеръ. На естраду выступивъ п. Ол. Барвѣньскій, принятый гучными оплесками. Повитавши гостей, розказавъ популярнымъ способомъ, чудовымъ прегарнымъ языкомъ про житье Николы Костомарова, выложивъ и пôднѣсъ его заслуги въ науцѣ и литературѣ. Пôвгодинного его ôтчиту выслухали всѣ съ повною увагою. Хто слѣдивъ при тôмъ поведенье гостей-селянъ, той пересвѣдчився, чого стоятъ тй численнй читальнѣ по цѣлôй Тернопôльщинѣ; тутъ же съ ôтрадою мы бачили, якъ поважно слухали селяне выкладу проф. Барвѣньского, якъ радôстно при-

народу и мали тымъ бôльшій успѣхъ. Зъ того часу датувся концесія на „Общое рольничо-кредитное Заведеніе“, субвенція зъ диспозиційного фонду для „Науки“ и др. Трудно прото було въ такихъ обставинахъ Русинамъ бути невдячными и нелояльными. Доперва пôдъ конець парляментарнои каденціи, коли шансы на дальше послованье видимо попсувалися, доперва тогды були мы такъ щасливѝ почути въ вѣденьскôмъ парляментѣ зъ устъ о. Ив. Наумовича крыхту призабуту теорію о нашôмъ національномъ единствѣ съ 60-міліоннымъ народомъ по Амуръ и проливъ Беринга.

Але и въ тôмъ циклѣ лѣтъ ôтъ 1873—1879 рр. наносила теорія Зубрицкого и наслѣдникôвъ не мало шкоды рускому народови. Исповѣдники ея розумували такъ: Понеже намъ „русскимъ“ не вôльно въ Австріи розватися въ „русскôмъ дусѣ“, то заложѣмъ руки и, не роблячи нѣчого, дожидаймо спасенія нашого зъ пôвночи! Отсе була нова пароля нашихъ „объединителѣвъ“ въ 1870-тыхъ рокахъ, якъ-разъ пôдъ ту тяжку пору, коли гр. Голуховскій въ 1873 р. выдавъ розпорядженье, усуваюче руске письмо въ урядôвъ политичныхъ; коли Поляки, одержавши министра-rodaka, заняли всѣ верхи въ краю; коли въ соймѣ краевôмъ рѣшено справу пропинаційну (1875 р.) а въ радѣ державнôй пôдвысшено податокъ домовый (въ 1876 р.); коли въ 1876 р. ледви 14 рускихъ послôвъ засѣло въ соймѣ краевôмъ и коли насъ за накладанье съ централами нѣмецкими бито на кождôмъ кроцѣ и при всякôй нагодѣ. Противъ розпорядженя гр. Голуховского, усуваючого руске письмо зъ публичного житя, навѣть не ремонстрували нашѝ заступники, бо и по що? Боронити правъ рускаго а не „русскаго“ языка не приходило нѣкому на дȕмку. Най пропадае руске письмо, коли мы свого „общелитературного языка“ въ Австріи уживати не можемо! Чимъ бôльше насъ тутъ угнетати станутъ, тымъ скорше вспѣемо розбудити въ народѣ рускôмъ симпатіи куды инде... Такъ думали тогды нашѝ „объединителѣ“ и смѣялися въ кулакъ на видъ всякихъ репресалій. Але коли въ 1876 р. выйшовъ указъ на Украинѣ, котрымъ зборонено було всяке выдавництво малорускихъ книжокъ, ôтъ тогды „Слово“ не находило доволѣ слôвъ на панегирики за таку спасительну постанову и радувалось не мало тымъ, що галицкимъ „украинцямъ“ не буде пôмочи литературнои въ Украины. Кромѣ того мѣстилися въ „Словѣ“ статіи о революційныхъ стремленяхъ або о такъ званôмъ „сепаратизмѣ украиньскôмъ“, небезпечнôмъ якъ для Россіи такъ и для Австріи. Руску справу зведено въ одно съ „штундою“, съ „нигилизмомъ“, „соціялизмомъ“. Инсинуаціямъ и клеветѣ не було мѣры и кôнца.

Мимо того однакожь Русины-народовцѣ не далися збити зъ честнои и прямои пути. Не маючи приступу до политичнои акціи, ввернули они всѣ свои силы на поле рускои письменности. Въ 1874 р. повстав товариство им. Шевченка съ печатнею и програмою: приходити съ матеріяльною помочею рускимъ выдавництвамъ; комисія шкôльна выдае безъ перервы учебники въ рускôмъ языцѣ для шкôлъ народныхъ и середныхъ; „Просвѣта“ стаеся популярною межи селяньствомъ; проф. Ом. Партыцкій приходитъ своею „Газетою Шкôльною“ въ помочь рускому учительству, а другими выдавництвами засыпае ôнъ хаты рускои интелигенціи, и т. д. Робота „просвѣтникôвъ“ („Слово“ що кварталу вынаходило новый епитетъ для народовцѣвъ) пôйшла напередъ досыть споро и успѣшно якъ-разъ въ тôмъ часѣ, коли въ товариствахъ, окупованыхъ „старшими“, панувала повна застоя и апатія.

Въ 1876 р. лучилася до того нашимъ „объединителямъ“ одна немила пригода. Университетска молодѣжь „Академического Кружка“ лучится съ „Дружнымъ Лихваремъ“ и стае за народнымъ языкомъ. Се бувъ великій ударъ для „Слова“ и его сторонництва Оно стало сингельтономъ, поруганымъ всѣми такъ для инертіи самои редакціи, якъ и для безъуспѣшности его политики. Клеветы на „украинцѣвъ“ переѣлися всѣмъ и всѣ побачили наразъ ясно, що „украинцѣ“ становлятъ въ Галичинѣ якъ-разъ той елементъ, що трудится въ позитивнôй роботѣ коло добра свого народу, що будуе будучнôсть свого народу зъ долу, на твердыхъ пôдвалинахъ добробыту и просвѣты масъ селяньскихъ и маломѣщаньскихъ, и що вѣритъ въ ôтродженье тогожь народу о своихъ власныхъ силахъ безъ высокои политики и безъ „штыкôвъ“. До того набравъ загалъ интелигенціи рускои твердого пересвѣдченя, опертого на довголѣтнôмъ наглядаю, що тіи „украинцѣ“ не маютъ нѣчого спôльного съ „польскою интригою“ и що Поляки самѝ въ ихъ роботѣ добачаютъ для своихъ полонизаційныхъ тенденцій бôльшу запору, анѣ-жь въ пустôй роботѣ „Слова“, котрои альфою и омегою було стереотипне голошенье: „мы одинъ народъ“. Не менше и неудачѣ парляментарнѝ 15-ти послôвъ въ радѣ державнôй и ихъ авантурничій крокъ при оказіи „маевыхъ законôвъ“ — напутили загалъ интелигенціи рускои на иншу думку, именно плекати всѣми силами лишь свою народнôсть и то на народныхъ пôдставахъ, а потому, розбудивши въ масахъ свѣдомôсть національну и политичну, посягнути за рôвноуправненьемъ. Се сталося въ 1879 роцѣ. Партія „Слова“ оголосила банкротъ и капитулювала.

(*Дальше буде.*)

Неôтрадна перспектива.

Зъ однои въ польскихъ газетъ довѣдуемося, що соймъ галицкій на короткôй сегорôчнôй сесіи, котра припаде на пôзну осѣнь, буде головно заниматися управильненьемъ буджету краевого, а именно буде промышляти, щобы на будучѝ роки усунути недобôръ, котрый сего року мавъ зрости до нечуваной доси высокои цифры.

Причины того „нечуваного“ зросту недобору маютъ бути такѝ: 1) Соймъ, принимаючи буджетъ краевый на рôкъ 1885, принявъ трохи за высоко обчислену суму додатковъ до податковъ. 2) Богато податковъ краевыхъ ôтчислено податникамъ по причинѣ елементарныхъ нещасть, якѝ постигли нашь край торôчного року. 3) На роботы публичнѝ выдавъ Выдѣлъ краевый значну суму, а 40.000 зр. давъ на само бюро техничне для приготованя плянôвъ до регуляціи рѣкъ галицкихъ.

Але не досыть того. Соймъ буде мусѣвъ при ухвалѣ буджету на рôкъ 1886 обмыслити средства: 1) на постôйне выпосаженье фонду на регуляцію рѣкъ краевыхъ; 2) на розширенье и улучшенье комуникаціи въ краю и 3) на пôднесенье шкôльництва промыслового. На всѣ тіи справы треба буде вложити въ буджетъ значнѝ сумы.

Результатъ же того всего такій, що соймъ сего року буде мусѣвъ — значно пôдвысшити додатки до податковъ!

Зъѣздъ археологичный и выстава археологична та етнографична у Львовѣ.

Зъѣздъ археологôвъ, котрый ôтъ давна вже заповѣдали краевѝ часописи, ôтбудеся въ днях 9, 10 и 11 вересня о. р. Выстава же археологична и етнографична розпôчнеся рôвночасно съ зъѣздомъ и тревати ме 14 днѣвъ.

Якъ звѣстно, перша гадка потребы зъѣзду археологôвъ выникла ще въ лѣтѣ 1883 року въ Галичи, коли то зъ Кракова пріѣхали польскѝ археологи оглянути розкопы старо-княжого города Галича. Въ 1884 роцѣ зъѣздъ не мôгъ ôтбутися, бо въ тôмъ-же роцѣ ôтбувалися ажь три зъѣзды въ другихъ мѣстахъ, именно: въ Краковѣ, Вратиславѣ и Одессѣ, — длятого вызначено зъѣздъ рускихъ и польскихъ археологôвъ на рôкъ 1885, и то на другу половину липня. Урядовыми язиками конгресу мали бути оба языки краевѝ: рускій и польскій. Черезъ три днѣ мали тревати нарады и читатись реферaты, а опôля члены зъѣзду мали пуститися въ спôльну проѣздку до Галича, Богородчанъ и до Бовдрôвъ отрыйскихъ. На пôдставѣ такои програмы зложилися у Львовѣ двѣ секціи, руска и польска, пôдъ проводомъ д-ра Ио. Шараневича и д-ра Войтѣха гр. Дѣдушицкого. Зъ галицкихъ Русинôвъ заповѣли свои реферaты: дръ Омелянъ Огоновскій, дръ Ио. Шараневичъ и дръ Целевичъ, а що до Русинôвъ закордоньскихъ, мѣжь котрыми многѝ щиро займаются археологіею, то дръ Шараневичъ взявъ на себе запросити ихъ до участи въ зъѣздѣ на галицко-рускôй земли. О скôлько намъ звѣстно, многѝ закордонныѝ ученѝ рускѝ заявили свою охоту прибути съ рефератами до братôвъ своихъ Галичанъ и привезти съ собою на выставу цѣнныѝ археологичнѝ и етнографичнѝ предметы. Навѣть кôлька ученыхъ женщинъ зголосило свои реферaты. (Въ Россіи женщины самѝ читаютъ на зъѣздахъ свои реферaты, у насъ же мусѣвъбы ихъ мужчина читати.) Все то вѣщувало Русинамъ добрый успѣхъ зъѣзду; наука наша могла достойно запрезентуватись и рефератами на зъѣздѣ, и коллекціями на выставѣ.

Тымчасомъ зайшовъ фактъ, котрый сильно захитавъ надѣѣ нашихъ ученыхъ, а именно ôтложено зъѣздъ и выставу на половину вересня. Той ôткладъ речинца показався некористнымъ для насъ черезъ то, що нашѝ ученѝ зъ закордону не будутъ могли за для занять своихъ явитися на зъѣздъ и взяти участь въ выставѣ и за-для того наука наша не зможе бути такъ поважно и достойно репрезентована, якъ коли-бъ зъѣздъ ôтбувся бувъ въ другôй половинѣ липня, пôдчасъ ферій шкôльныхъ. Але навѣть и галицко-рускѝ ученѝ, люде съ фаховыми занятями, не зможутъ въ той часъ такъ свобôдно розпоряджати собою, якъ въ часѣ ферій. Зъ тои причины мусѣла очевидно остигнути мѣжь Русинами давнѣйша охота до зъѣзду и многѝ ученѝ нашѝ, що приготовляли реферaты, тепер замовкли, махнули рукою. Ôкладъ-же речинця — до того немотивованый — наводивъ неодного Русина на здогадъ, чи не нарочно такъ зроблено, щобы звузити кругъ рускихъ рефератôвъ... Не знаючи чужихъ задушевныхъ интенцій, мы того рѣшучо твердити не можемо, але то фактъ неоспорный, що ôкладъ речинця для Русинôвъ показався некористнымъ, а п. консерваторъ краевый, гр. Войтѣхъ Дѣдушицкій, чей мôгъ то добачати и розумѣти.

Газеты донесли, що на зъѣздъ до Львова прибудутъ археологи зъ Кіева пп. Вол. Антоновичь и Кибальчицъ, а зъ Харкова пп. Багалѣй и Еварницкій. О скôлько сягаютъ нашѝ информаціи донесенье то не здѣйстнится. Проф. В. Антоновичь пôдчасъ зъѣзду пробувати буде въ Италіи, а пп. Багалѣй и Еварницкій будутъ на той часъ занятѝ въ университетѣ. Може бути, що котрый зъ нихъ, а може и ще дехто другій зъ закордонныхъ археологôвъ нашихъ, зложитъ на руки дра Ио. Шараневича рефератъ для ôтчитаня на зъѣздѣ, — але личнои участи ихъ не можна надѣятись. Розумѣеся, для насъ се велика рôзница.

Теперь на нашь поглядъ дѣло цѣле спочивае на дру Ио. Шараневичу, яко предсѣдателю рускои секціи зъѣзду. Ôнъ, маючи розглядъ въ цѣлôмъ дѣлѣ, нехай осудитъ, чи на зъѣздѣ и выставѣ наука руска буде достойно запрезентована побôчь польскои, чи нѣ. Коли нѣ, въ такôмъ случаю треба честь рускои науки охоронити и супротивъ самои назвы зъѣзду „руско-польскій“ заняти ответне становище. Мы не шовинисты и не мѣшаемо отнолои науки съ политикою — якъ се чинятъ деякѝ люде, — але и тамъ, де ходитъ о нашу науку, намъ не годится бути лишь якоюсь причепою другого, являтися низшими, слабшими. Коли на зъѣздѣ и выставѣ руска наука мае — черезъ ôтклад речинця — показатися незаміѣтною або хочь-бы слабшою ôтъ польскои, въ такôмъ случаю зъѣздъ нехай собѣ называеся тôлько польскимъ, а Русинъ, охочій брати участь чи въ зъѣздѣ, чи въ выставѣ, нехай буде тôлько гостемъ на зъѣздѣ польскôмъ, якъ бываютъ гостѣ референты, Поляки, Французы, Нѣмцѣ, на зъѣздахъ археологичныхъ въ Россіи.

Ив. Б. Л—ей.

Вандрôвка рускои молодежи академичнои по Подôлю.

Коли въ наслѣдокъ интервенціи ц. к. намѣстництва и надмѣрнои ревности службовои ц. к. староства повѣтового въ Тернополи а особливо практиканта концептового сего староства, п. Совиньского — вандрôвка нашои молодежи въ Тернополи и въ Микулинцяхъ численнѝ подынимали благодатну духову поживу.

По ôтчитѣ представилась зрѣтелямъ чудова картина: на подіюмъ выступивъ хоръ жѣночій пôдъ проводомъ Вп. панѣ Барвѣньскои и ôтспѣвавъ „Молитву рускихъ дѣтей“ Верниволѣ съ музикою Лисенка:

Боже великій, единый,
Русь-Украину храни,
Волѣ и свѣта промѣньемъ
Ты ея осѣни!
Свѣтомъ знаня и науки
Насъ дѣтей просвѣти,
Въ чистôй любови до краю
Ты насъ, Боже, зрости!
Молимось, Боже единый,
Русь Украину храни,
Всѣ свои ласки-щедрôты
Ты на людъ нашь зверни!
Дай ему волю, дай ему долю,
Дай доброго свѣта...
Щастя дай Боже народу
И многая, многая лѣта!

Молитва ся, ôтспѣвана съ повною еруди ціею, зрушила всѣхъ дуже глубоко. Тернопôль погостивъ насъ тымъ, чого у насъ доси не бувало: рускѝ дѣвчата пôдъ проводомъ панѣ Барвѣньскои выступили публично и помолились прилюдно за долю и волю народу. Якъ ихъ провôдниця, такъ и весь хоръ (12 особъ) всѣ були въ прекрасныхъ строяхъ народныхъ; дивишся и не можешь очей ôторвати... Въ хорѣ выступивъ красный цвѣтъ Подôля: три панны Крушельницкѝ, двѣ Навроцкѝ, двѣ Чубатôвны, панны Дроздовска, Студиньска, Зарицка и Чемериньска. Все, що було въ сали, съ невысказаною роскошею поглядало на сю красу Подôля, а коли роздались по сали нѣжнѝ, любѝ звуки „Молитвы“ — праведна дрожь проймала кожде серце: отôлько святого чутя влили дѣвочѝ серця въ слова и звуки своеи „Молитвы“. Безсуперечно и симъ разомъ панѣ Барвѣньска положила велику заслугу. Нема такого вечерка, въ котрôмъ-бы достойна наша сподвижниця не взяла живои участи. Хвала за се ѣй, провôдниця! Хвала и рускимъ спѣвачкамъщебетушкамъ славного Подôля! Молѣтеся! Ваша пѣсня стане псалмомъ, покликомъ для рускаго роду за долю волю народну!... Зôбранôй публицѣ не хотѣлося стратити зъ очей такъ чудового образу, якимъ явився хоръ дѣвъ подôльскихъ, — и не дивниця, що неустаючѝ оплески покликали зновъ п-ю Барвѣньску съ хоромъ на естраду — и зновъ — розляглись нѣжнѝ дѣвочѝ звуки „Молитвы“.

По „Молитвѣ“ ôтограла на фортепянѣ п-а Д. „Украиньску Рапсодію“ Лисенка съ повнымъ зрозумѣньемъ, чутьемъ и выкôнченьемъ, — а опôсля выступивъ славный нашъ хоръ селянъ зъ Денисова, и принятый оплесками ôтспѣвавъ Крайцера „Верховину“, Вербицкого „До родины“ а коли ентузіязмови, выкликаному чудовою пѣснею „До родины“ не було кôнца, хоръ ôтспѣвавъ ще одну пѣсню Воробкевича „Весна уже наспѣла“. Хоромъ проводивъ самъ о. Витошиньскій. Якъ хоръ дѣвчатъ бувъ милою несподѣванкою для зôбранои публики, такъ хоръ денисôвскій своимъ спѣвомъ напувавъ душу ôтрадою и надѣею, що незабавомъ по примѣру денисôвскихъ соловѣѣвъ заспѣваютъ славну руску пѣсню всюды въ нашôй краинѣ. Намъ лише треба бôльше такихъ труженикôвъ, якимъ являесь о. Витошиньскій. Недавно о. Витошиньского дôткнуло тяжке горе: его замужна дочка (Копертыньска) розпрощалася зô свѣтомъ, лишаючи въ души родича несказану печаль. Помимо того не ôтказавъ ôнъ своеи участи въ вечерку и самъ явився съ своимъ хоромъ. О скôлько печаль ôтбивалася на его лици, о стôлько єднала єму его присутнôсть симпатію и сочуство у всѣхъ зрѣтелѣвъ.

По хорѣ денисôвскôмъ не було деклямаціи п. К. Устіяновича по причинѣ заказу. Слѣдувало отже тріо Вахнянина на сопранъ, теноръ и басъ въ супроводѣ скрипки, фисгармоніи и фортепяну, котре гарно, съ чутьемъ и зрозумѣньемъ выконали: панѣ Барвѣньска, теноръ п. Гушалевичь и п. Качмарскій. По ôтограю на фортепянѣ Листа „Думки“ п-омъ Л., выступивъ хоръ вандрôвникôвъ при участи славного баритониста Льва Герасимовича и ôтспѣвавъ ажь двѣчи композицію Вахнянина „Наша жизнь“ — и тымъ закôнчилась часть концертова. Всѣ розôйшлись съ одушевленьемъ и кождому ôтзывались въ души остатнѝ звуки згаданои пѣсни: „Мы не дамось — насъ бôльше тутъ!“...

По вечерку члены „Рускои Бесѣды“ запросили вандрôвникôвъ, хоръ денисôвскій и другихъ знатнѣйшихъ гостей, на спôльну вечерю. Господарѣ угостили вечеряючихъ (до 70 людей) дуже щиро. Сердечнѝ розговоры, промовы закôнчилися по 11 годинѣ. Пôдношено тоасты: въ честь рускаго народу, славяньскои взаимности, въ честь Его Вел. цѣсаря и династіи, въ честь господарѣвъ, вандрôвникôвъ, гостей, о. Витошиньского и его хору и т. д. Кождый чувся членомъ одноі люблячои родины.

По вечери добôрна орхестра утяла веселои коломыйки въ сали замковôй — и 60 гожихъ паръ пôшло коломыйки. Сгаршѝ розмѣстилися въ комнатахъ касина (тутъ бувъ и буфетъ), а молодѝ гуляли, спѣвали. До першого кадриля стало до 100 паръ, а охоче товариство додержало мѣсця до 6 годины рано. Нѣхто не продававъ „петрушку“, а лише мало хто продававъ „хрѣнъ“... Мовь роскôшнѝ цвѣты прибрали салю подôльскѝ красавицѣ, все майже въ народныхъ строяхъ. Такою танцюючою арміею мôгъ доводити хиба такій енергичный вождь аранжеръ, якимъ показався канд. адв. п. Бачиньскій.

(Дальше буде).

бала перешкоды, а въ Микулинцяхъ навѣть прійшлося вандрôвникамъ ôтбувати звычайнй товариськй забавы и танцѣ пôдъ охороною уоруженыхъ жандармôвъ, — чекала вандрôвникôвъ нашихъ заразъ по опущеню повѣта тернопôльского зовсѣмъ инша стрѣча зъ стороны властей такъ въ Теребовельщинѣ якъ и въ сусѣднôй Гусятынщинѣ. Староства въ Теребовли и въ Гусятынѣ не мали зовсѣмъ нѣчого закинути програмамъ вечериць устроеныхъ комитетами мѣсцевыми въ Теребовли и Хоростковѣ при участи вандрôвникôвъ, и вечериць тй ôтбулися безъ перешкоды а выпали славно и съ великимъ для всѣхъ вдоволеньемъ. Мѣсцева публика вытала всюды радо и сердечно „дорогихъ гостей“, — доказомъ того промовы и повитаня бурмистра Теребовлѣ дра Ольпиньского и бурмистра Хоросткова лѣкаря п. Гладѣя, якъ не менше велика и сердечна гостинность въ щиро-рускихъ домахъ Впр. оо. дек. Залуцкого въ Теребовли, Григ. Олесницкого въ Говиловѣ и Вас. Богоноса въ Хоростковѣ. На вечерки горнулася всюды кромѣ численно зôбравшихъ-ся родинъ священикôвъ, такожь и мѣсцева польска интелигенція, идучи однакъ во всѣмъ въ одинъ ладъ съ рускимъ загаломъ. Кромѣ того пріймали вандрôвникôвъ въ Говиловѣ сердечно такожь и селяне съ своимъ гарнымъ хоромъ квартетовымъ, вандрôвники же ôтвѣдали при тôй случайности говилôвску читальню, де були сердечно принятй. На обохъ вечеркахъ т. е. въ Теребовли и Хоростковѣ було дуже богато осôбъ. Всѣ продукціи выпали якъ найкрасше, хоры вправляли слухачѣвъ въ правдивый ентузіязмъ, ôтчитъ п. Вол. Коцовского про Маркіяна Шашкевича зробивъ велике впечатлѣнье на присутныхъ, а выголошена дуже гарно п-ною Богоносôвною деклямація вызвала довгй, неустаючй оплески.

Полишаючи подрôбне справозданье спеціяльнымъ справоздавцямъ зъ вандрôвки, скажемо тôлько загально, що почавши ôтъ Теребовлѣажь до Хоросткова була вандрôвка нашои молодежи правдиво тріюмфальнымъ походомъ, що вельми одушевила она якъ самыхъ еи участникôвъ такъ и патріотичныхъ Подолянъ и що зерна, кинений вандрôвниками, не останутъ безъ овочѣвъ а зôйдутъ и доспѣютъ такъ, якъ доспѣвае зерно, кинене въ хлѣбодайну землю Подôля...

ДОПИСИ.

Ôтъ Мостискъ.

(*Выборы до рады громадскои въ Баличахъ*) переведено дня 11 л. липня с. р. пôдъ проводомъ ц. к. староспы въ асистенціи двохъ жандармôвъ. Не знати чи де въ котрôй иншôй громадѣ въ Галичинѣ такъ чудесно-дивно поступлено съ тыми выборами, якъ въ Баличахъ! Прошу послухати: листу выборчу укладавъ самъ п. секретарь громадскій съ паномъ начальникомъ Яномъ Чапскимъ. До тои листы выборчои вписано богато такихъ выборцѣвъ, котрымъ уже давно заспѣвано „вѣчная память!“; вписано такихъ, котрй мають процесъ карный о переступленье §. 460 в. к.; вписано такихъ, котрй ще ôтъ року въ громадѣ Баличѣ не оплачуютъ нѣякого податку. Листа выборцѣвъ не була въ урядѣ громадскôмъ до перегляду и въ цѣли заложеня реклямаціи належито выложена, а навѣть нѣхто не знавъ, що акты выборчй суть споряженй. П. секретарь съ п. вôйтомъ робили все тихенько, бо розходилося о то, щобы теперѣшный вôйтъ оставъ и дальше вôйтомъ. День выборôвъ не бувъ належито оголошеный, ажь доперва въ самъ день выборôвъ, с. в. 11 липня, умилосердився п. вôйтъ и нѣбы то казавъ голосити, що ц. к. староста прибуде до Баличъ на выборы рады громадскои. До выборôвъ не бувъ нѣхто приготованый, а коли то все сталося несподѣвано и пôсля пляну пана вôйта, згромадилося до голосованя въ III. кола 6 на 98, въ II. кола 12 на 51, а въ I. кола 11 на 35 голосуючихъ. Всѣхъ выборцѣвъ було отже 29 на 184, а межи тыми 12 радныхъ и 6 заступникôвъ, котрй голосували такъ якъ имъ „Wink“ голосувати казавъ, т. в. щобы Янъ Чапскій вôставъ зновъ раднымъ а потому и вôйтомъ выбраный. И дѣйстно выбрано его черезъ аклямацію 10 голосами зновъ вôйтомъ на радôсть и хосенъ тыхъ, котрымъ п. Янъ Чапскій (селянинъ-„аристократъ“) служитъ при выборахъ, а котрй за то глядятъ черезъ пальцѣ на все, що дѣвся въ Баличахъ. Противъ его выбору внесено протестъ до ц. к. намѣстництва и очѣкуемо, що въ того буде...

Зъ села.

(*Голосъ священикôвъ о потребѣ часописи церковнои.*) Коли сумнои памяти „Рускій Сіонъ“ пôдъ редакцією о. І. Бартошевского черезъ свою неровсудность хилився до упадку, въ остатнôй ще хвили свого бѣдолашного житя зôбравъ всѣ свои силы, кинувся конвульсійно на цѣлу руску интелигенцію и вгинувъ. Тогдѣ надъ его могилою уложено планъ выдавати „Миръ“. На тую вѣсть однй тѣшилися, другй смутилися. Тіи, що тѣшились, надѣялися, що „Миръ“ буде щось доброго, буде руководитися правдою и справедливостею и причинятись буде до розъясненя нашои народнои правды и незавиднои нынѣшнои ситуаціи на поли народнои политики. Тымъ-же, що смутилися, приходили на гадку слова: „Timeo Danaos et dona ferentes“.

Появився „Миръ“ — и що-жь показалося? Якъ на „Сіонъ“ драпалися Єзуиты, Змартвыхвстанцѣ та всякй карієровичѣ и въ ôтти метали на Русинôвъ каменемъ клеветы, — такъ само и теперь тихенько ступаютъ непрошенй „миролюбцѣ“ съ фарисейскими фразами о загроженю уніи и о всякихъ „измахъ“ въ редакцію „Мира“, и розпинаютъ тамъ бѣдного Русина, щобы зробити дiягнозу на его тѣлѣ, де его болитъ и що ему хибуе (зри заразъ 1 ч. „Мира“). На чолѣ „Миръ“ — а дальше лишь самй клеветы и черненя. И той „Миръ“ розсылаютъ по всѣхъ усюдахъ, особливо до священикôвъ, абы quasi par force предплачували и читали тіи нѣсенѣтницѣ, що тамъ попишутъ безъ нѣякого политичного такту и логики.

Але-жь ради Бога, такого „Мира“ мы не хочемо! Нынѣ борба, борба всюды. Борба свѣтла съ тьмою и невѣжествомъ, борба правды съ ложею, борба волѣ съ рабствомъ, — а тутъ „комусь“ захотѣлося „мира“, середъ котрого Русь маe закрыти очи на всѣ неправды и нѣмо, безъучастно любуватись въ тьмѣ и рабствѣ, а каменемъ кидати на тыхъ щирыхъ патріотôвъ, що важутся вести борбу съ тьмою и неправдою... Нѣ, такои часописи намъ не потрѣбно! Намъ замѣсть такого „Мира“ треба конечно часописи церковнои. Наша духовна власть нехай лишь придивится, якъ дѣвся въ другихъ краяхъ католицкихъ. Тамъ при великôй церковнôй литературѣ выходятъ для клира часописи церковного содержаня, въ объемѣ навѣть великихъ книжокъ. А у насъ — пытаемо — являeся бодай одинъ такій печатаный листъ? На „Миръ“ знайшлися грошѣ, знайшлось все, а на таку церковну часопись нема? А дальше, де бôльше чуeся потреба такои часописи, якъ не у насъ? Молодый богословъ, выкувавши догматику въ латиньскôмъ языцѣ и набивши собѣ голову цитатами мало що ему врозумѣлыми, тôлько выйде въ семинаріи, а вже богато забувае. Прійде потому на сотрудника, радъ-бы не одно знати, якъ оно ведеся въ практицѣ, радъ-бы ширити и поповнати свои знаня для практичного ужитку, — а куды, до якого пôдручника загляне? Може до „Мира“? Вправдѣ тамъ стоитъ написано, що то часопись и церковна, але тамъ не знайдешь нѣчого церковного, — окрôмъ хиба вѣстей епархіяльныхъ, котрй приносятъ всѣ часописи, и навѣть „Зеркало“ може ихъ мѣстити. Справдувати собѣ такй церковнй часописи въ нѣмецкôмъ языцѣ нема за що — и якъ-же маютъ собѣ нашй молодшй, ба и старшй священики радити?...

А якъ-бы то було добре, коли-бъ за тіи грошѣ, що выдався на „Миръ“, выходила періодична часопись церковна. Тамъ найшовъ-бы кождый священикъ духовну поживу для себе. Але що-жь? — читай „Миръ“ и сиди тихо, бо „блаженны не вѣдущіи а вѣровавшіи“...

Може нашь голосъ буде голосомъ вопіющого въ пустыни, — але будь-що-будь мы высказали загальне мнѣнье, що „Мира“ намъ не потрѣбно. На него, якъ то кажутъ, „шкода часу и атласу“... анѣ то здоровои програмы, анѣ ôтповѣдныхъ силъ... дарма — порываться съ лопатою на сонце... Священикъ рускій маe политичну часопись съ народною, ясною и здоровою програмою, а щобы на три дiецезіи нынѣ не мавъ анѣ однои церковнои часописи, — то вже дѣйстно — за мало. Отже тіи, що бажаютъ правдивого „мира“, нехай услышатъ гласъ нашъ, нехай замѣсть „Мира“ дадутъ намъ здорову щиро-руску часопись церковну, бо що до „Мира“ мы скажемо загальне переcвѣдченье, уложене вже навѣть въ чотыростихъ, що:

„Миръ“ есть органъ Валаама —
Не органъ Владыки,
Де тôлько все на насъ брешутъ
Злобніи языки!

О. Варнава.

Зъ-пôдъ подôльского кордону.

(*Додатнй и уемнй прояви Скалатщины. Рускій народный театръ.*) Ôгъ якогось часу почали появлятися въ нашихъ часописяхъ вѣсти про заголомшеный закутъ нашои Скалатщины: однй порицаючй байдужнôсть нашои интелигенціи, котра ôтбиваeся сильно на долинедоли темного селяньства, другй зновъ бôльше ôтрадний и потѣшаючй о якôй-такôй искорцѣ пробудженя въ довгого твердого сну... И справдѣ, коли приглянутись нашому житю-бутю въ Скалатщинѣ, видко выразно, якъ стыкаются съ собою: яке-таке самопôзнанье народне и просвѣта съ темнотою, поступовôсть и ôтвага поодинокихъ лиць съ консерватизмомъ и съ великою шкаралупщиною другихъ... Але будь-що-будь, можна все таки сказати, що Скалатщина осталась позаду прочои братіи своеи о кôлькадесять лѣтъ... У насъ бо, нѣгде правды дѣти, доселѣ мало и то дуже мало хто въ покликаныхъ до того лиць щиро занимався долею-недолею нашого народу, а легіоны непрошеныхъ опѣкунôвъ становили протекторатъ для нашого бѣдного хлѣбороба. А що ôнъ, народъ нашъ, спосôбный до поступу и радъ-бы добитися поважного и великого свого призначення, свѣдчатъ послѣднй выборы якъ до думы державнои, такъ и до радъ громадскихъ, де народъ боровся за „своими“, ôткрытье и хорошій розвôй кôлькохъ читалень. Отъ и потѣшаючй объявы для слѣдячихъ за рухомъ того заглушеного кута. Навѣть одинъ политичный урядникъ скалатскій нынѣ каже: „z chłopem dziś już nie łatwa sprawa.“ Сей высказъ тôлько стверджуe нашй спостереженя. Тôлько бы прихилитися бôльше Богомъ поставленымъ провôдникамъ народнымъ до селяньства, бути ему щирыми учителями-другами, — а Скалатщина вскорѣ стала-бъ на рôвнѣ съ прочою бôльше просвѣченою и освѣдомленою братією своею — и сусѣды нашй близшй и подальшй, не посмѣютъ глумитися надъ нами, що мы не въ силѣ нынѣ съ ними ити въ парѣ. Не пропускати намъ отже нѣякого случаю можливого подати молодшому братови нашому здорового духового корму и спôзнанье себе.

Примѣромъ сказавши, загостивъ до Скалата передъ кôлькома тыжднями нашъ русконародный театръ пôдъ зарядомъ пп. Биберовича и Гриневецкого. Чимъ есть театръ и для высокообразованыхъ и мало дозрѣлыхъ народôвъ, — злишнымъ було-бы говорити, — а якъ ôтнеслася до него Скалатщина? Жаль и соромъ згадувати. Такъ и выходило, що наша драматична святыня остаe въ Скалатѣ пôдъ протекторатомъ — чужихъ людей... А вжежь наша одинока драматична институція и знаменита гра нашихъ артистокъ и артистôвъ вповнѣ заслужили на симпатію, ба навѣть на одушевленье рускои интелигенціи. Бѣднй селяне нашй умѣли цѣнити въ театрѣ славу и честь народу, бо, не зважаючи на физичне змученье при жнивахъ, просто въ поля, иногдѣ и дуже обмокши, спѣшили бѣдолахи на представленя, звиняючись тамъ, що они люде працѣ въ поля прійшли не убранй отвѣтно... Хто мôгъ-бы имъ то за зле взяти? Устиснути, уцѣлувати хотѣлося ихъ за то!... А чи такъ само ôтносились до театру свого интелигентнй провôдники народу?... Отъ и радôсть и горе мѣшаeся намъ въ души, глядячи на такъ помѣнянй ролѣ... Отъ и образець додатныхъ и уемныхъ ôтносинъ въ нашôй Скалатщинѣ!

Ще кôлька слôвъ про театръ самъ. Репертуаръ его, славити Бога, богатый, красный, змѣстъ его хорошій, музика звѣстныхъ нашихъ композиторôвъ славна, по бôльшôй части рôдна, артистами вѣрно понята и съ перенятьемъ ôтдана. Управителѣ театру не щадятъ труду и заходу, щобъ утримати его въ належнôй повазѣ и славѣ. Численна, поважна трупа драматична импонуe всѣмъ, и найзавзятѣйшимъ недругамъ нашимъ. Окрасою нашои сцены своею знаменитою грою являются пп. Биберовичева, Попелева, Гриневецкій, Стефуракъ, Биберовичъ, Лясковскій, Стечиньскій, Осиповичева и др. На сценѣ чути языкъ нашъ рôдный, чистый. Пôдъ конецъ ще одно загальне домаганье, щобы на будуще нашъ любимый артистъ п. Гриневецкій частѣйше являвся на сценѣ. Дальше думаемо, що самъ зарядъ театру пôзнавъ, що некористно есть для цѣлости театру двоити свои силы и рôвночасно въ двохъ мѣсцяхъ давати представленя. А за тымъ прощаемо сердечно нашъ театръ и его сердечныхъ вѣщунôвъ братскимъ словомъ: Богъ да крѣпитъ и помагае Вамъ на нивѣ розбужденя и просвѣщеня масъ народныхъ и пôднесеня нашои рускои славы и поваги!

Зъ судовои салѣ.

(*Процесъ редактора „Дѣла“ о примѣтки до листôвъ п. мин. Земляковского.*) Дня 3 л. серпня по полудни ôтбулася въ краевôмъ судѣ карнôмъ апеляційна розправа въ дѣлѣ редактора „Дѣла“ засудженого судією повѣтовымъ на 30 зр. кары за переступленье §. 22 уставы прасовои черезъ доданье примѣтокъ до двохъ „урядовыхъ“ спростованъ п. мин. Земляковского, надôсланыхъ редакціи въ звѣстнôй справѣ „Privatmann-a“. Предсѣдателемъ трибуналу бувъ сов. Маевскій, а вогантами: сов. Симоновичъ, Домичекъ и Кригсайзенъ; ц. к. прокураторію заступавъ п. Гвяздонь. Розправа почалась ôтчитаньемъ выроку першого судіи, а опôля редакторъ пояснивъ причины, за для якихъ ôнъ, чуючися покривдженымъ тымъ вырокомъ, зголосивъ ôткликъ до высшои инстанціи. Головну вагу поставивъ на то, що якъ ц. к. прокураторія державна, котра вôзвала судъ повѣтовый выточити редакторови „Дѣла“ сей процесъ, такъ и судія повѣтовый въ выроку своѣмъ мылятся въ тôмъ, що листы п. мин. Земляковского уважаютъ спростованями „урядовыми“. Трибуналъ маe передъ собою тіи листы, може розглянути ихъ и переcвѣдчитись, чи на нихъ есть хочь яка найдрôбнѣйша признака урядовости? Се листы найзвычайнѣйшй въ свѣтѣ. Редакторъ же не обовязаный листы приватнй трактувати якъ урядовй. Коли §. 22 уставы прасовои каже, що до урядовыхъ (ämtliche) спростованъ не можна давати въ тôмъ самôмъ числѣ газеты нѣякихъ примѣтокъ, то на такихъ спростованяхъ повинни бути якйсь слѣды урядовости, повинно бути де-небудь написано, що се рѣчь „урядова“, повинна бути печатка дотычного уряду и т. п. Тымчасомъ нѣчого подôбного въ листахъ п. мин. Земляковского нема. Трибуналъ справдѣ стверджуe, що листы п. министра маютъ видъ зовсѣмъ приватныхъ писемъ, безъ нѣякихъ прикметъ урядовости. По ôтчитаню примѣтокъ редакціи „Дѣла“ до згаданыхъ листôвъ забравъ голосъ оборонець обжалованого, дръ Паздьера, и зъ юридичного становища доказувавъ дуже основно и логично, що листы п. мин. Земляковского нѣякъ не можна узнати „урядовыми“ и що редакторъ „Дѣла“ не переступивъ §. 22 уставы прасовои. Заступникъ же прокураторіи, хочь признавъ, що листы не маютъ прикметъ писемъ урядовыхъ, обстававъ за потвержденьемъ выроку першого судіи. Трибуналъ и потвердивъ его въ цѣлôй основѣ.

Рухъ въ нашихъ читальняхъ.

Въ народнôй читальни въ Сѣлци белзкôмъ ôтбувся въ недѣлю 26 л. липня вечерокъ въ народнôй читальни, на котрôмъ и богато селянъ цѣкавыхъ науки зъ сусѣдныхъ селъ явилося. Зъ причины красноп погоды, якъ и для того, що зôбранй не могли бы були помѣститися въ комнатѣ читальнѣ, вечерокъ ôтбувся обôчь будынку читальнѣ на дворѣ. По вступнôй промовѣ предсѣдателя читальнѣ, державъ першу прелекцію дръ Ом. Калитовскій, професоръ рускои гимназіи „о ôткрытю Америки и о пожиточныхъ рослинахъ, якй зъ Америки до насъ спроваджено“. Прелекція тая красно и зрозумѣло представлена, була дуже поучаюча и цѣкава, тому селяне слухали еи съ великою увагою. Другу прелекцію державъ о. В. Чернецкій на тематъ: „въ якои причины упадаютъ мѣсцями по селахъ пасѣки, и якъ бы далося тому зарадити?“ Прелегентъ обговорювавъ непрактичность до теперь селянами уживаныхъ уліѣвъ такъ званыхъ „слѣпакôвъ“ и указавъ селянамъ поправный лежакъ, котрому они съ цѣкавостею приглядались и пытаня ставляли. По прелекціяхъ ôтбувся розговôръ, бо нѣякого принятя не було, и зôбранй весело розôйшлися домôвъ. Той вечерокъ бувъ на пробу аранжованый, якъ бы то можна вечерки въ читальняхъ устроювати, щобы члены читальнѣ не мали выдаткôвъ а въ проовѣтѣ ôтнесли користи. — *М.*

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*До справы австрійско-нѣмецкого цлового договору*) вертаeсь зновъ „Budapester Correspondenz“, намѣряючи поставити еи ясно и довести до полагодженя еи найперше мѣжь обома кабинетами, закимъ приступитоя до рѣшучого уложеня проекту до закона цлового. „Bud. Cor.“ говоритъ, що не мае на гадцѣ унія цловои съ Нѣмцями, бо се есть неможливымъ такъ довго, якъ довго въ обохъ державахъ истнуютъ ôтмѣннй монетарнй ôтносины якъ такожь ôтмѣннй валютовй и податковй системы. Дневникови сему ходитъ тôлько о заключенье трактату цлового, на пôдставѣ котрого обѣ державы безъ покривдженя спеціяльныхъ галузей продукціи на своихъ територіяхъ представляли-бы супротивъ заграницѣ одинъ спôльный цловый простôръ. Пôсля того могла-бъ Нѣмеччина на австрійско-угороску пшеницю наложити у себе довôльне цло прим. 1 або 2—3 марки, але на чужу пшеницю мусѣла бъ рôвночасно и въ порозумѣню съ Австрією наложити цло въ высотѣ 4—5 марокъ. Такъ само Австрія моглабы на деякй нѣмецкй тканины, становлячй конкуренцію для австрійскихъ, наложити у себе цло — прим. 10 зр. ôтъ сотнара метр., — однакъ на граници спôльнôй мусѣла бъ разомъ съ Нѣмеччиною побирати ôтъ такихъ самыхъ тканинъ надсыланыхъ зъ другихъ державъ 20—50 зр. Розумѣесь, що всякй торговельнй и цловй договоры съ чужими державами мусѣли-бъ заключуватись за спôльнымъ порозумѣньемъ. — Заключеню такого трактату мѣжь Австрією а Нѣмеччиною не стояла бъ на перешкодѣ, пôсля гадки „Bud. Cor.“, монетарна и валютарна рôзница обохъ державъ. Дневникъ сей сподѣваeсь, що тая для обохъ державъ вельми важна справа набере конкретныхъ формъ при нагодѣ стрѣчи гр. Кальнокого съ кн. Бисмаркомъ. — Не можна заперечити, що гадка тая вымагати буде передъ своимъ выконаньемъ довгихъ а зрѣлыхъ нарадъ, бо кромѣ спôльнои тарифы на граници спôльнои територіи треба-бы постаратись о уложенье новои тарифы цловои на австро-нѣмецкôй граници. Та все таки уважае „Bud. Cor.“ закôнченье справы въ сей способбъ для обохъ державъ о много користнѣйшимъ, якъ политику протекціи и ôтплаты.

(*Нотарь и кандидаты нотаріяльнй въ Галичинѣ.*) Въ р. 1885 системизовало министеротво справедливости въ Галичинѣ 24 посадъ нотаріяльныхъ, зъ котрыхъ 21 припадае на Галичину всходну а 3 на захôдну; кромѣ того заведено 3 новй нотаріяты на Буковинѣ. До нынѣ не замѣщенй суть ще всѣ тй мѣсця, доои вакуе ще 26 посадъ необсадженыхъ. По обсадженю всѣхъ посадъ буде въ цѣлôй Галичинѣ и Буковинѣ 210 нотарôвъ зъ тыхъ припаде на Галичину вохôдну 126, на захôдну 67, на Буковину 17. Зъ сего загального числа припадае на палату львôвоку 82 членôвъ, перемыску 44, краковску 41, тарнôвску 26, буковиньоку 17. — Кандидатôвъ нотаріяльныхъ было съ кôнцемъ р. 1884: въ окрузѣ ц. к. суду апеляційного львôвского 161 (зъ тыхъ 3 на Буковинѣ), въ окрузѣ ц. к. суду апеляційного краковского 71. Разомъ всѣхъ кандидатôвъ нотар. было съ кôнцемъ 1884 р. 228 (бôльше о 7 якъ въ роцѣ попереднôмъ). Зъ сего загального числа кандидатôвъ нотаріяльныхъ, зôстало вже въ 1885 р. 11 нотарями, а ôтрахувавши кромѣ сихъ 11 ще на необсаджени мѣсця нотарôвъ 26 кандидатôвъ — одержимо загальну суму оставшихся кандидатôвъ нотаріяльныхъ 191, т. е. майже тôлько, кôлько есть нотарѣвъ. Цифры тй ясно показуютъ якъ незавидною есть доля кандидатôвъ нотаріяль-

ныхъ въ теперѣшну пору. Позаякъ сего року системизовано новѝ мѣсця, отже треба буде зновъ дуже довго чекати на отворенье новыхъ мѣсць. Остаются мѣсця дотеперѣшнѝ въ числѣ 210. Всѣ они обсаджены, и обсаджены переважно не старыми людьми. Щобы отже зостати нотарями, мусятъ кандидаты нотаріяльнѝ ждати просто на смерть нотарѝвъ, то значитъ, що, щобы зъ тыхъ 191 кандидатѝвъ нотар. кождый хочь-бы по 10 лѣтахъ одержавъ мѣсце нотаря, мусѣло-бы щорѝчно вымирати помѣжь нотарями найменше 10% зъ ихъ загального числа. Такои смертельности тяжко надѣятись особливо мѣжь людьми, де добре звѣстный иншимъ клясамъ суспѝльности недостатокъ недокучитъ нѣкому, отже и для кандидатѝвъ нотаріяльныхъ слаба надѣя, щобъ хочь по 10 лѣтахъ одержували мѣсця нотарѝвъ. Додавши, якъ належитъ, що зъ причины сего власне стосунку и платня кандидатѝвъ нотаріяльныхъ не росте, а малѣе, такъ якъ нотарѣ маючи тѝлько експектантѝвъ на посады нотаріяльнѝ до выбору не спѣшатося съ пѝдвысшеньемъ платнѣ своимъ спѝвробѝтникамъ, а противно обнижаютъ ей мѣсцями до нечувано низькихъ и на удержанье одного навѣть дуже скромно жіючого чоловѣка зовсѣмъ невыстачаючихъ сумъ.

(*Крайньска рада шкѝльна краєва*) не затвердила рѣшеня рады мѣскои въ Любляне, котрымъ мѣсто Любляна завело въ своѣй реальнѝй школѣ оловеньскій языкъ выкладовый.

(*Зъѣздъ монархѝвъ австрійского съ нѣмецкимъ*) наступивъ — якъ се заповѣдженымъ було — дня 6 с. м. въ Гастайнъ и выпавъ, якъ сего надѣятись було можна, дуже свѣтло. Мѣсточко Гастайнъ представляло того дня незвычайный видъ. Вже на двѣ годины передъ прiѣздомъ австрійского цѣсаря, котрого сопроводила цѣсарева, товпы людей залягли простѝръ передъ гостинницею Штавбингера, въ котрѝй мала станути монарша пара. Огнева сторожа и корпорація гѝрнякѝвъ утворила трiюмфальнѝ ряды. Майже всѣ австрiйцѣ мали на грудяхъ китицѣ зъ чорножовтыхъ цвѣтѝвъ, а богато нѣмецкихъ гостей китицѣ зъ блаватѝвъ. Всѣ достойники прибули въ фракахъ, кромѣ намѣстника гр. Туна, котрый явився въ униформѣ. Въ брамѣ гостинницѣ дожидавъ цѣсаря кардиналъ-архiепископъ Фирстенбергъ. Съ ударомъ 7 годины прiѣхали цѣсарь и цѣсарева, повитанѝ радѝстными окликами. Цѣсарь убраный бувъ въ мундуръ гвардiи пруськихъ гринадирѝвъ полку им. Францъ-Iосифа I. съ ѝзнаками генерала; на грудяхъ мавъ ленту и ланцухъ ордеру чорного ѝрла; цѣсарева одѣта була по подорожному. Высѣвши зъ поѣзду, приступивъ монархъ до надворного маршалка цѣсаря Вильгельма гр. Перпоншера, котрый прибраный въ ленту ордеру св. Стефана, дожидавъ прибутя монаршои пары, и повитавъ его дуже ласкаво, а ѝттакъ привитався съ намѣстникомъ гр. Туномъ, гр. Хориньскимъ и кардиналомъ Фирстенбергомъ. Гр. Перпоншеръ звѣстивъ монарха, що цѣсарь Вильгельмъ дожидае своихъ гостей при входѣ до своеи палаты. Почувши то цѣсарь подавъ руку цѣсаревѝ и обое поспѣшили до помешканя цѣсаря нѣмецкого. Цѣсарь Вильгельмъ, одягненый въ мундуръ австрійского полковника, поцѣлувавъ въ руку цѣсареву а съ цѣсаремъ поцѣлувався тричи; ѝттакъ удалась монарша пара до комнатъ цѣс. Вильгельма и тутъ забавила 17 минутъ. О год. $7\frac{1}{2}$ вечеромъ удався австр. монархъ разомъ съ цѣсаревою на гербату до цѣс. Вильгельма, зъ котрои вернули о год. $8\frac{1}{2}$ до своеи гостинницѣ, однакъ незабавомъ выйшли зновъ въ супроводѣ бурмистра и адъютантѝвъ, щобы оглянути илюминацію и придивитись штучнымъ огнямъ. Илюминація мѣста выпала дуже свѣтло; найкраще однакъ представлялися сусѣднѝ горы прибранѝ въ тысячѣ свѣтилъ, надаючихъ цѣлѝй окрестности незвычайного мовбы чародѣйного виду. Палата, въ котрѝй мешкавъ цѣс. Вильгельмъ сiяла цѣла ѝтъ блеску свѣтилъ. Цѣсаръ и цѣсарева въ повозѣ оглянули мѣсто, середъ котрого вытали ихъ громады публики неустаючими окликами. — На другiй день (7 с. м.) ѝтбувся въ палатѣ цѣсаря Вильгельма гальовый обѣдъ, до котрого засѣли австрійскiй цѣсарь въ мундурѣ пруськѝм, а цѣсарь Вильгельмъ въ мундурѣ австрійскѝмъ. Пѝсля обѣду вернули цѣсарь и цѣсарева до свого мешканя, а за чверть годины прибувъ за ними тамъ цѣсарь Вильгельмъ, щобы попращатися съ выѣзжаючою вже зъ Гастайнъ достойною парою. Наступило сердечне прощанье. Цѣсарь и цѣсарева опустили середъ окликѝвъ публики Гастайнъ, удаючись до Инсбрука, щобы бути присутными торжеству стрѣлецкому, на котре передъ тымъ вже поспѣшивъ протекторъ тирольского стрѣлецкого товариства, архикнязь Кароль-Людвикъ.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Министеръ Гиресъ выѣхавъ дня 5 с. м. передъ полуднемъ за границю. Якъ вже звѣстно, мае министеръ Гиресъ прiѣхати на купелѣ до Франценсбаду. Що съ сею подорожею єсть такожь сполучена певна мисія политична, выходитъ вже хочь-бы зъ сего, що сей дипломатъ россiйскiй майже за кождый разъ доси лучивъ подорожь до купелѣвъ съ певною мисiею политичною. Симъ разомъ однакожь не потреба ажь сего способу уживати до поясненя подорожи п. Гиреса, позаякъ звѣстно, що и царь мае такожь прiѣхати до Австрiи а газеты вѣденьскѝ не то що подаютъ часъ и мѣсце зъѣзду двохъ монархѝвъ, але навѣть и цѣлу его программу. — Афганьскому спорови все ще нема кѝнця и здаеся не скоро ще буде. Россiйска праса починае вже недовѣряти политицѣ лорда Сальсберого и доказуе, що ѝнъ умысно такъ зволѣкае остаточне порѣшенье афганьского конфликту, щобы передъ выборами можливою неудачею не наразити собѣ выборцѣвъ. „Нов. Врем.“ такъ говоритъ въ сѣй справѣ: „Запевнюваня лорда Сальсберого о мирѣ суть простою комедiею, призначеною лишь на то, щобы обманити Россiю и цѣлый свѣтъ; не треба забувати, що тѣ красни слова походятъ зъ устъ чоловѣка, котрый спѝльно съ Биконсфильдомъ воювавъ на берлиньскѝмъ конгресѣ, а котрый ще недавно въ своѣй мирнѝй бесѣдѣ говоривъ о „обманчивѝй политицѣ россiйскѝй въ центральнѝй Азiи“. Щобы не стягнути на себе вину якого конфликту, лордъ Сальсбери запевнюе заедно свою велику любовь мира. Цѣла справа афганьска якось дѣйстно дуже дивно ведеся. Коли въ Европѣ зѝ всѣхъ сторѝнъ запевнюютъ, що она мирно закѝнчится, то зъ Афганистану доносятъ трохи инакше. Тамъ мали Афганцѣ збѝльшити свои залоги въ Зульфикарѣ и концентруютъ свои войска коло Пенждехъ, а Россiя выслала въ виду сего такожь до Пенждехъ значну помѝчь своимъ войскамъ.

Англія. Незадовго буде закрытый англiйскiй парламентъ и закѝнчится часъ панованя англiйскихъ либералѝвъ. Чи они будутъ въ силѣ и дальше панувати, покажутъ слѣдуючѝ выборы, котрѝ маютъ ѝтбутися пѝсля всеи имовѣрности при кѝнци мѣсяця надолиста. Новый парляментъ бувъ бы въ тѝмъ случаю скликаный на мѣсяць грудень. Мимо того, що до новыхъ выборѝвъ ще досыть далеко, роблятся до нихъ вже всюды великѝ приготованя, а митинги за митингами ѝтбуваются по всѣхъ сторонахъ краю. Коли можна вѣрити поголоскамъ, то выходило-бы, що либералы стратили охоту до обнятя на ново правительства въ свои руки; выходило бы то зъ того, що Глядстонъ мавъ рѣшучо заявити, що не обóйме проводу либералѝвъ. — Зъ Лондону запереченютъ рѣшучо вѣсть, будто бы англiйске правительство намѣряло заключити съ Италiею союзъ въ цѣли спѝльного дѣланя въ Суданѣ; кабинетъ лондоньскiй постановивъ рѣшучо не приступати до полагодженя справы суданьскои, доки не буде полагоджена справа афганьска. Потверджуеся однакожь вѣсть, що англiйске правительство завело переговоры съ королемъ Абессинiи въ тѝй цѣли, щобы узыскати ѝтъ него помѝчь для высвобожденя залоги мѣста Кассалѣ ѝтъ осады. Переговоры тѝ увѣнчаются, здаеся, добрымъ успѣхомъ для Англiи. Зъ Александрiи бодай доносятъ, що абессиньске войско въ силѣ 25.000 и пѝдъ проводомъ ген. Расъ-Алули стоитъ вже готове и жде лишь приказу, щобы выступити противъ ворохобникѝвъ въ Суданѣ. Крѝмъ сего маютъ бути выставленѝ ще три такѝ армiи межи мѣстами Ашмара и Кассаля.

Испанія. Положенье въ Испанiи єсть теперь досить прикре. Цѣлый край майже замѣнився на одинъ великiй шпиталь а люде гинуть якъ мухи. Холера все ще не ослабае а противно ширится по краю и заходитъ въ закутки де якъ н. пр. въ горахъ люде здавалися найбѝльше безпечными. До сего нещастя прилучаеся ще и вѣчне невдоволенье жителѣвъ своимъ положеньемъ политичнымъ и велика охота до ворохобнѣ пѝдъюджувана агентами рѝжныхъ сторонництвъ. Зъ Мадриту доносятъ, що тамъ постановлено теперь пѝдняти на ново процесъ противъ убiйцѣвъ ген. Прима, котрого невыслѣдженѝ доси убiйцѣ забили 1871 р. день передъ прiѣздомъ Короля Амадея. Публично говорятъ, що выновниками сего убiйства суть особы займаючѝ теперь высоке становище въ державѣ. Для чого якъ разъ теперь сей процесъ на ново пѝднято, трудно ѝтгадати, бо безпосередныхъ убiйцѣвъ, якъ сказано, доси не выслѣджено. Въ политичныхъ лишь кругахъ розказуютъ собѣ, що процесъ сей умысне для того пѝднято, щобы настрашити деякихъ проводирѝръ либеральнои партiи, котрѝ въ послѣдныхъ часахъ вѝйшли въ компромитуючѝ зносины съ республиканами, противъ котрыхъ правительство мае добре оруде въ ихъ ѝтносинахъ до убiйства ген. Прима. Щобы позыскати такожь и клерикалѝвъ, котрѝ теперь зъ далеку держатся, то въ кругахъ правительственныхъ стараются теперь всякими силами переконати карлистѝвъ, що спѝръ о корону испаньску закѝнчивсь-бы найлѣпше въ той способѝ, колибъ молодый наслѣдникъ претенсiй Донъ Карлоса одружився съ испаньскою инфанткою донькою Альфонса XII.

Болгарія. Вѣсть, будто-бы въ Софiи ѝткрыто заговоръ на житье князя Александра I, єсть зовсѣмъ безъосновною. Князь пѝсля програмы вертае до Софiи дня 14 серпня. — Доповняючѝ выборы до собранiя выпали зовсѣмъ въ користь правительства. — Ходятъ вѣсти, що ще сего мѣсяця мае прiѣхати до Софiи кн. Николай, ѝнъ мае ѣхати черезъ Константинополь, де черезъ кѝлька днѣвъ задержится въ гостинѣ у султана. Вѣсть ся потребуе однакожь ще потвердженя.

Сербія. Зъ Бѣлграду пишутъ до „Ung. Post“: „Заходамъ епископа Штросмаера попиранаго Ватиканомъ, щобы католицкѝй церквѣ надати въ Сербiи ширшѝ пѝдставы, удалося вже то узыскати, що въ Сербiи розпочали теперь свою дѣяльнѝсть двѣ добре приспособленѝ мисiи: одна въ Крагуевачу а друга въ Нишу. Конституція сербска, котра оголосила свободу вѣроисповѣдання, дае повну поруку, що розпочате дѣло буде дальше сильно розвиватися. Говорятъ такожь, що еп. Штросмаеръ покликуючися на арт. 35 берлиньскои угоды, порушивъ въ Бѣлградѣ заключенье конкордату межи сербскимъ правительствомъ а курiею римскою и що въ сербскихъ кругахъ правительственныхъ не суть сѣй гадцѣ противнѝ, скоро лишь въ организацiи католицкои церкви въ Сербiи выроблятся ѝтповѣднѝ условiя до заключеня конкордату.“

НОВИНКИ.

— **Послѣдне т. є. 83 число „Дѣла“** зъ суботы сконфискувала ц. к. прокураторiя за другiй роздѣлъ статiи пѝдъ заг. „Галицка автономiя“, а сконфискувала такъ пѝзно, що годѣ вже було другiй накладъ зробити. На другiй день слѣдувала недѣля, тожь мы доперва нынѣ можемо выдати оба числа разомъ въ збѝльшенѝмъ объемѣ.

— **Ѝтъ нашои вандруючои молодежи одержали мы** зъ Гусятына слѣдуючу телеграму: „Зъ Нижнева (въ Нижневѣ молодѣжь буде въ понедѣлокъ) ѣдемо на Улашкѝвцѣ, Бѣльче, Залѣщики до Заставнои, де станемо въ четверъ, а зъ ѝтти удамося на недѣлю до Черновець, де и ѝтбудутся вечерницѣ.“

— **Въ дѣлѣ права власности института „Народный Дѝмъ“**, дотычно котрого ѝтъ давна вже ходили глухѝ вѣсти о приготовуванѝмъ въ львѝвскѝмъ магистратѣ ѝтобраню института ѝтъ нынѣшного его заряду, появилася сими днями въ книгарни И. Миликовского брошурка печатана въ Звязковѝй друкарни накладомъ Михайла Ткаченка пѝдъ заг. „Руско народна институція Народный Домъ во Львовѣ, ей початокъ, основане и теперѣшный станъ, написавъ Одинъ зъ Русинѝвъ мѣста Львова“. Авторъ наводитъ документы дотыкаючѝ заснованя института и стараеся выказати ними: 1) що институтъ „Народный Дѝмъ“ есть цѣсарскою фундацiею „для Русинѝвъ мѣста Львова“; 2) що Русины мѣста Львова суть едино управнеными до заряду тои фундацiи; 3) що перехѝдъ заряду фундацiйного до рукъ утвореного въ р. 1869 товариства пѝдъ именемъ „Народный Дѝмъ“ зъ становища приватно правного представляеся неправнымъ, — отже, предвиджуючи и допускаючи небезпечнѝсть для института, взывае Русинѝвъ мѣста Львова, щобы не легковажили того дѣла, нынѣшный зарядъ яко неправный усунули а самѝ о приверненье правного стану постарались, да уконституованя института яко цѣсарскои фундацiи приступили и въ цѣли заряду, яко едино закономъ управненѝ, товариство зъ Русинѝвъ мѣста Львова утворили. — Се подаемо на разѣ яко основну гадку брошуры, написаноi въ дусѣ сильного протесту противъ нынѣшного заряду „Народного Дому“, и застерѣгаемо собѣ высказати свѝй голосъ якъ дотычно брошуры, такъ и самои трактованои въ нѣй справы.

— **„Батькѝвщины“** ч. 32 сконфискувала въ пятницю ц. к. прокураторiя за статiю пѝдъ заг. „Розвязанье рады повѣтовои въ Городку“.

— **Впреосв. митрополитъ** перебуваe теперь на короткiй часъ въ Крылосѣ, куды такожь выѣхавъ и крыл. о. Сѣнгалевичь.

— **Рукоположеня въ єреи станиславѝвскои епархiи.** По интронизацiи Преосв. епна будуть рукоположенѝ въ єреи слѣдуючѝ укѝнченѝ богословы: Глѣбовицкiй Василь, Капустиньскiй Александеръ, Каратницкiй Володимиръ, Кочержукъ Iоанъ, Левицкiй Iоанъ, Легиновичь Антонѣ, Островскiй Василь, Руденьскiй Алексiй, Сербеньскiй Яковъ, Соболевскiй Александеръ, Стрѣльбицкiй Северинъ, Федюкъ Григорiй и Шанковскiй Маркiянъ.

— **Руска бурса въ Бережанахъ.** Мимо всякихъ заходѝвъ членѝвъ рускои бурсы въ Бережанахъ, бурса та все ще находится въ досыть прикрѝмъ положеню а именно для того, що тяжитъ на нѣй ще довгъ около 1.400 зр. Щобы вывести бурсу зъ того прикрого положеня, постановили члены еи роздѣлити помѣжь себе управу бурсы въ той способѝ, що кождого тыждня иншiй членъ буде безплатно займатися управою бурсы а особливо о. Глѣбовицкiй, котрый близько бурсы мешкае а котрый такожь принявся надзирати кухню. Тымъ способомъ заощадятся для бурсы выдатки, котрѝ пѝсля обчисленя оо. Глѣбовицкого, Соневицкого и Тындюка выносили бы що найменше 400 до 500 зр. рѝчно. Домашнымъ учителемъ и надзирателемъ буде установленый подѝбно якъ и въ другихъ бурсахъ рускихъ одинъ изъ старшихъ ученикѝвъ а крѝмъ того буде въ официнахъ мешкати сторожь а заразомъ и кухарь. Въ самѝй же бурсѣ по однѝй сторонѣ мѣститися будутъ питомцѣ а друга сторона буде вынайматися за 150 зр. рѝчно, зъ котрои то сумы буде сплачуватися довгъ. Для залагодженя сеи справы буде скликаный на день 17 (29) серпня загальный зборъ членѝвъ бурсы на котрѝмъ буде предложена змѣна статутѝвъ, щобы такъ освободити бурсу ѝтъ всякихъ тяаарѝвъ. Дня 18 (30) серпня буде засѣданье выдѣлу въ цѣли принятя питомцѣвъ.

— **Коло Тернополя** пануе вже ѝтъ кѝлькохъ днѣвъ рѝдъ холерины, котру старшѝ щасливо перебуваютъ, але дѣти майже завсѣгды на ню умираютъ, черезъ що въ сихъ сторонахъ въ послѣдныхъ часахъ було богато случаѣвъ смерти.

— **Въ дѣлѣ реставрацiи старинноi церкви въ Галичи** ѝтбудеся дня 19 с. м. о 11 год. передъ полуднемъ конкуренцiйна розправа. Ординарiятокимъ ѝтпоручникомъ при сѣй розправѣ назначеный о. дек. Антонiй Бобикевичь зъ Викторова.

— **Въ Вишневѣ**, дек. журавеньского, мае реставруватись церковь и въ сѣй цѣли ѝтбудеся тамъ сими днями конкуренцiйна розправа, при котрѝй буде присутнымъ, яко ѝтпоручникъ ординарiяту, о. дек. Iосифъ Кернякевичь. — Реставруватися будутъ такожь церкви въ Ивачевѣ, дек. зборѝвского и въ Бурдякѝвцяхъ дек. скальского.

— **Новѝ выборы до радъ повѣтовыхъ** розписанѝ въ повѣтахъ Залѣщицкѝмъ и Жовкѝвскѝмъ а именно курiя громадъ сѣльскихъ буде голосувати дня 6, мѣста дня 8, а курiя табулярна дня 13 жовтня.

— **Доповняючiй выбѝръ** двохъ членѝвъ до рады повѣтовои въ Надвѝрнѝй зъ курiи громадъ сѣльскихъ и одного члена зъ мѣстъ розписаный на день 28 серпня с. р.

— **До Гусятыньскои рады повѣтовои** выбраный при доповняючѝмъ выборѣ зъ бѝльшихъ посѣлостей Казимиръ Городыскiй, властитель дѝбръ.

— **Украiньска трупа театральна Марка Кропивницкого** дае теперъ представленя въ Катеринославѣ.

— **Важне для оподаткованыхъ.** Львѝвскiй магистратъ оголошуе: Пѝсля обовязуючихъ приписѝвъ, ц. к. уряды податковѝ маютъ прiймати всякѝ хочь бы найдрѝбнѣйшѝ сумы на рахунокъ залягаючихъ податкѝвъ або скарбовыхъ належностей, безъ взгляду на то, чи контрибуентъ узыскавъ позволенье до сплаты ратами або чи его реальнѝсть зафантована. Урядамъ податковымъ не вѝльно такожь ѝтмовляти принятя оплаты для браку книжочки податковои або дотычного наказу платного, взглядно аркуша податкового.“

— **Агитацiя американьска** въ Галичинѣ все ще не устае. Кракѝвска полицiя выслѣдила сими днями, що агенты американьскѝ, самѝ галицкѝ жиды, не тѝлько що не перестали намовляти людей до выходу до Америки, але ще сильнѣйше розвинули агитацiю якъ передъ тымъ. Якѝ выски маютъ жиды зъ той агитацiи, можна вже зъ того побачити, що головный агентъ Аронъ Ляндавъ, звѣстный вже зъ давныхъ процесѝвъ, побиравъ за свою безсовѣстну агитацiю ѝтъ предпрiемцѣвъ зъ Гамбурга мѣсячно 100 зр. а крѝмъ того ще 12 зр. ѝтъ кождого селянина, котрого намовивъ до выходу до Америки. Кракѝвскѝй полицiи удалося ѝткрыти всѣхъ агентѝвъ якъ-разъ, коли они зѝйшлися на спѝльну нараду до Арона Ляндава. Въ помешканю Ляндава застала полицiя: 1) агента Морица Гетца родомъ зъ Чехъ, котрый передъ кѝлькома днями прiѣхавъ бувъ зъ Гамбурга, щобы тутъ спѝльно съ Ляндавомъ организувати агитацiю. Ѝнъ сидѣвъ якъ разъ за столомъ, заложенымъ рѝжными паперами и бувъ убраный въ мундуръ капитана корабельного; 2) Абрамка Ицка Ляндерера, промысловця зъ Виснича и 3) Маркуса Садгера, сына гандляря шкѝръ зъ Освѣцима. Всѣхъ чотырохъ агентѝвъ полицiя заразъ арештувала и забрала всѣ книжки касовѝ, богато кореспонденцiй, контрактѝвъ и другихъ письмъ, котрѝ суть найлѣпшимъ доказомъ, що всѣ тѝ жиды займалися дѣйстно тымъ поганымъ дѣломъ. Крѝмъ сего удалося полицiи выслѣдити и арештувати ще пятого агента Iоська Айнтрахта, фабриканта ляку. Въ кракѝвскѝмъ судѣ делегованѝмъ ѝтбулася вже розправа противъ Арона Ляндава, але вырокъ не може ще бути оголошеный, бо засужденый внѣсъ рекурсъ. Морица Гетца ѝтставлено въ новѝмъ мундурѣ до полицiи, а противъ другихъ агентѝвъ ѝтбудеся ще розправа въ магистратѣ за выконуванье недозволеного промыслу.

— **Шляхта банкротуе, а найлѣпшимъ доказомъ** сего есть фактъ, що Товариство кредитове земске було въ послѣдныхъ часахъ змушене выповѣсти капиталы численнымъ властителямъ бѝльшихъ посѣлостей для того, що они не були въ силѣ платити назначеныхъ ратъ. Теперь выповѣдло згадане товариство зновъ капиталы выпозичѣнѝ на [illegible] и Пѝдкрасне або Менцина въ повѣтѣ сандецкѝмъ. Особы, знаючѝ добре положенье въ краю, розказували намъ, що станъ польскои шляхты, особливо на Пѝдлю, есть дуже оплаканый. Паны позадовжалися вже такъ, що майже нема для нихъ ратунку и куды не звернутся, не знаходятъ вже кредиту. Въ загалѣ бѝльшимъ властителямъ въ Галичинѣ грозитъ нехибна руина. Давнѣйше ще жиды купували села; нынѣ и они вже того не хотятъ, бо предвиджуютъ, що то, за що нынѣ мусѣли-бы ще добре заплатити, дѝстанеся имъ за рѝкъ або два майже за пѝвъ-дармо. Застоя въ продажи землѣ есть певною руиною для польскихъ панѝвъ. Давнѣйше ратувався шляхтичъ ще тымъ, що провадивъ свою землю и ратувавъ тымъ бодай послѣднѝ останки свого добра, а нынѣ и та дорога ему вже замкнена. Руина тай годѣ!

— **Вандрѝвка Єзуитѝвъ.** Въ Ланцутѣ власности гр. Альфреда Потоцкого мали Єзуиты свою коллегiю. Теперь маютъ покинути они Ланцутъ а перенестися почасти до Тѣшина на Шлеску, по части же до Черновець. Такъ отже будуть мати Єзуиты свои етапы: въ Тѣшинѣ, Кракѝвѣ, Хировѣ, Львовѣ, Тернополи и Чернѝвцяхъ.

— **Новый тартакъ будуютъ жиды** въ селѣ Чернѝй коло Устрикъ. Лѣсъ за лѣсомъ въ горахъ паде жертвою нилъ тартаковыхъ и якъ такъ дальше пѝйде, то тамъ стане скрутнѣйше о дерево, якъ де инде.

— **П. Iоанъ Микушевскiй**, совѣтникъ суду краєвого, получивъ при перенесеню его на власне жаданье въ ѝтставку титулъ и характеръ старшого совѣтника суду краєвого.

— **Пожаръ.** Въ громадѣ Фордербергъ пѝдъ Городкомъ дня 5 с. м. выбухнувъ около 8 год. вечеромъ огонь въ стайни, въ котрѝй мѣстився ѝтдѣлъ 8 полку уланѝвъ. Згорѣвъ цѣлый дахъ и внутрѣшне урядженье. Шкода не убезпечена выноситъ 2000 зр.

— **Въ Рускѝй Бурсѣ им. св. Арх. Михаила въ Коломыи** було въ II курсѣ с. р. 20 питомцѣвъ, котрыхъ клясификацiя выпала якъ слѣдуе: Зъ V клясы гимн. получивъ Шахновичь Андрѣй, сынъ зарѝбницѣ зъ Пѝдгаецъ, I кл. съ ѝтзнач. льок. 1 на 31 ученикѝвъ. — Зъ IV кл. гимназ. получили: Баричко Михайло, сынъ ткача зъ Кутѝвъ, I кл. съ ѝтзнач. ч. льок 1 на 22 уч; Дудыкъ Омелянъ, сынъ дяка зъ Вѝльки мазовецкой, I кл. ч. льок. 8 на 25 уч.; Федюкъ Иванъ, сынъ селянина зъ Рососхача, I кл. ч. льок. 5 на 25 уч; Рудницкiй Антѝнъ, сирота по священику зъ Кропивника, I кл. ч. льок. 8 на 22 уч. — Зъ III кл. гимн: Керницкiй Михайло, сынъ кушнѣра зъ Снятына, I кл. ч. льок. 16 на 29 уч.; Равлюкъ Василь, сынъ зарѝбника зъ Снятына, I кл. ч. льок. 10 на 29 уч.; Щербатюкъ Василь сынъ селянина зъ Саджавки, I кл. съ ѝтзнач. ч. льок. 2 на 35 уч. — Зъ II кл. гимназ: Бурчакъ Иванъ, сынъ се

лянина зъ Пѣстыня, I кл. ч. льок. 7 на 35 уч.; Ворыкъ Омелянъ, сынъ дяка зъ Касперовець, I кл. ч. льок. 6 на 35 уч.; Ковальчукъ Иванъ, сынъ зарѳбника зъ Сорокѳвъ, I кл. съ ѳтзнач. ч. льок. 2 на 35 уч.; Колянковокій Олекса, сынъ писаря громадского зъ Пѣстыня, I кл. ч. льок. 7 на 36 уч.; Гушманъ Теофиль, сынъ дяка зъ Шеворъ, I кл. ч. льок. 29 на 35 уч.;—Зъ I кл. гимназ: Дорошъ Володимиръ, сынъ дяка зъ Ракѳвця, I кл. ч. льок. 11 на 32 уч.; Новицкій Теофиль, сынъ учителя народного зъ Устя надъ Прутомъ, I кл. ч. льок. 3 на 34 уч.; Лопушаньскій Омелянъ, сынъ урядника почтового зъ Озерянъ, I кл. ч. льок. 9 на 32 уч.; Пильтошъ Игнатъ, сынъ стражника зелѣзничого зъ Видинова. I кл. съ ѳтзнач. ч. льок. I на 32 уч. — Зъ IV кл. нормальнои: Кордовскій Антѳнъ, сынъ дяка зъ Чортѳвця, I кл. съ ѳтзначеньемъ; Славницкій Михайло, сирота по діюрнистѣ зъ Коломыѣ I кл. съ ѳтзначеньемъ. — Одинъ питомець, именно Максимовичь Дмитро зъ IV кл. гимназ. сынъ зарѳбника зъ Коломыѣ, мае по феріяхъ поправити зъ физики. Всѣхъ отже питомцѣвъ було 20.

— **Цѣсарскій стипендіи** зъ фундаціи им. Ихъ Вел. Францъ-Іосифа и Елисаветы по 300 зр. въ золотѣ будутъ роздани съ слѣдуючимъ шкѳльнымъ рокомъ студентамъ всѣхъ чотырохъ факультетѳвъ на университетахъ вѣденьскѳмъ, пештеньскѳмъ и черновецкѳмъ по два, а на университетахъ въ Грацу и Загребѣ по одному. Убѣгаючіся о тѣ стипендіи маютъ внести свои прошеня до 6го цѣс. и кор. Величества черезъ ц. к. дирекцію Найв. приватныхъ и фамилійныхъ фондѳвъ (K. k. Ah. Privat und Familienfonds-Direktion, k. k. Hofburg) и залучити до нихъ слѣдуючі документы: 1) метрику, 2) свѣдоцтво убожества, 3) свѣдоцтво матуры, або, коли убѣгателѣ суть вже слухачами университету, свѣдоцтво колльоквіяльне або также зложеного испиту державного. Розпочинаючі науки университетскі маютъ першеньство. Въ поданяхъ треба также выказати, чи убѣгатель мавъ вже яку стипендію и якимъ наукамъ думае ѳтдатися. Речинець до внесеня подань назначеный найдальше до 31 серпня 1885 р.

— **На доставу 2342 метрѳвъ куб. шутру для делятыньскои дороги** въ вартости 2563 зр. розписанѣ и пріймаются оферты въ староствѣ въ Надвѳрнѣй до дня 17 с. м. Першеньство доставы маютъ громады.

— **Щадниця въ Коломыи** оголосила биляносъ зарѳкъ 1884 ажь до кѳнца червня с. р. Вкладками зложено въ щадници 790.305 зр. Фондъ резервовый выноситъ однакожь лишь 65.917 зр. отже о 10% менше якъ вкладки. Пожичокъ на реальности выдала щадниця 192.859 зр., на акты нотаріяльнѣ 22 254 зр., на заставы паперѳвъ цѣнныхъ 9751 зр., на векслѣ 586.889 зр. Чистый выскъ за пѳвтора року выноситъ 20.277 зр. 44 кр., зъ чого на добродѣйнѣ цѣли жертвовано 2135 зр.

— **Просвѣту дайте! просвѣту!** Сумный образъ житя буковиньского люду подае намъ слѣдуючій фактъ: Чотыри роки тому назадъ занедужала въ Кѳцмани на Буковинѣ замужна селянка Іосифа Олѣйничка на пропасницю. Порадившися знахорки, пѳшла она до своеи сусѣдки Настѣ Пигулячки, котра якъ-разъ плекала новонароджене дитя, съ прошеньемъ, щобы дала ѣй „порцію“ молока зъ своеи груди, що пѳсля повѣря темного люду мае бути найлѣпшимъ лѣкомъ. Пигулячка дала ѣй радо сеи жизнедайнои поживы. По якѳмсь часѣ однакожь Пигулячка запримѣтила, що тратитъ кормъ такъ дуже, що змушена була плекати дитину зъ „фляшки“. Падкалася бѣдна, що се може таке бути, ажь добрѣ кумоньки розъяснили ѣй розумъ, доказуючи, що нѣчо инше, якъ лишь Олѣйничка мусѣла ѣй ѳтобрати кормъ тогды, коли занедужала на пропасницю та выссала у неи „порцію“ молока зъ груди. На то вже — казали они — нема иншои рады, якъ лишь Пигулячка муситъ ѳтъ Олѣйнички назадъ кормъ „ѳтоссати“. — Такъ минуло кѳлька лѣтъ. Ажь сеи весны давъ Богъ Олѣйничцѣ дитину, котру она таки власною грудею плекала. Теперь прійшла до неи Пигулячка и жадала ѳтъ неи, щобы она позволила ѣй ѳтоссати кормъ, а коли Олѣйничка не хотѣла того допустити, то Пигулячка запѳзвала еи до вѳйта. Кѳцманецкій вѳйтъ выдавъ такій засудъ, що Пигулячка муситъ таки „ѳтоссати“ Олѣйничку. Не було рады и Олѣйничка таки заразъ въ присутности свѣтлои головы громадскои притулила Пигулячку до груди и позволила ѣй сповнити вырокъ вѳйта. Судъ вѳйта и выконаный вырокъ не помѳгъ однакожь нѣчого и Пигулячка не ѳтзыскала корму. Добрѣ сусѣдки и кумоньки поучили теперь Пигулячку, що она за мало „ѳтоссала“ и що треба ще разъ повторити операцію. Олѣйничка не хотѣла однакожь вже нѣякъ на то згодитися. Взятося отже на спосѳбы. Коли Олѣйничка переходила коло хаты Пигулячки, Пигулякъ охопивъ еи и заволѣкъ до хаты. Тутъ положили еи на лаву и гей-же ссати кормъ лишь вже на бѳльшій розмѣры, бо коли Пигулячка вже змучилася, то заступавъ еи чоловѣкъ, а коли и его губы зболѣли, то заступала его знову сестра Пигулячки. Всѣ троє отже такъ довго запивалися людскимъ молокомъ, доки нещаслива жертва темноты и забобону не зѳмлѣла зъ болю и обезсиленя. Въ наслѣдокъ такои операціи Олѣйничка розболѣлася и лежала двѣ недѣлѣ смертельно хора. Поздоровѣвши запѳзвала ненасыченыхъ смакунѳвъ людского молока до суду и справа розбираеся теперь въ черновецкѳмъ краевѳмъ судѣ карнѳмъ.

— **Именованя.** Щасный Мадеевскій, совѣтникъ высшого суду краевого у Львовѣ, именованый совѣтникомъ двору при найвысшѳмъ трибуналѣ. — Рада школьна краева именувала Сидонію Стшетельску дѣйстною учителькою въ Стрѣльбичахъ. — Мечиславъ Барановскій, именованый учителемъ семинаріи учительскои въ Станиславовѣ а Иванъ Черкавскій, учитель гимназіи въ Яслѣ, професоромъ гимназіи въ Станиславовѣ.

— **Кошты пристроеня замку въ Кромержижу**, въ котрѳмъ мае ѳтбутися зъѣздъ царя съ цѣсаремъ австрѣйскимъ, маютъ выносити пѳоля обчисленя въ кругахъ фаховыхъ пѳвъ миліона зр. Первѣстно хотѣвъ пристроити сей замокъ кардиналъ Фирстенбергъ цѣсарь однакожь постановивъ покрыти кошты зъ власныхъ фондѳвъ и приказавъ о тѳмъ кардинала Фирстенберга повѣдомити.

— **Холера въ Марсиліи** зачинае прибирати чимъ разъ бѳльшій розмѣры. Дня 8 с. м. померло 61 осѳбъ межи тыми 28 дѣтей. Въ самѳмъ мѣстѣ якъ и въ цѣлѳй полудневѳй Франціи настала велика паника. На розказъ властей военныхъ войско въ Марсиліи выступило зъ мѣста и розложилося зѳ взглядѳвъ санитерныхъ въ таборѣ поза мѣстомъ. Дуже занепокоюючій вѣсти надходятъ такожь и зъ Италіи, де особливо въ полудневѳй части краю, въ Неаполю и его околицяхъ появилися такожь ознаки холеры, хочь досы ще не сконстатовано урядово епидеміи.

— **Велику крадѣжь** сповнено въ заставничѳмъ заведеню въ Варшавѣ. Коли передъ кѳлькома днями одинъ зъ урядникѳвъ вѳйшовъ до заведеня, найшовъ тамъ все въ порядку; але коли прійшлося ѳтдати якійсь дорогоцѣнный заставъ довжникови, що прійшовъ его выкупити, спостережено, що не тѳлько того заставу бракуе, але ще и богато иншихъ. Рѳвночасно спостережено, що нема возьного тогожь заведеня, Ивана Баськевича. По зробленю ревизіи въ домѣ Баськевича, котрый пропавъ безъ вѣсти, найдено ще богато срѣбныхъ рѣчей, котрѣ ѳттакъ забрала варшавска полиція. Показалося, що Баськевичь закравъ дуже богато золотыхъ и срѣбныхъ дорогоцѣнностей зъ заведеня и утѣкъ зъ Варшавы. Въ полиціи зголошено досѣ вже шкоду на 50.000 рублѣвъ; говорятъ однакожь, що цѣла шкода выноситъ около 100.000 рублѣвъ. Баськевича, котрый есть родомъ зъ Галичины, а именно зъ Копычинець пов. гусятыньского и мавъ пашпортъ австрійскій, пошукуе кракѳвска полиція и розписала за нимъ гончі листы. Баськевичь есть жонатый, мае 27 лѣтъ и хромае на лѣву ногу.

— **Интересный процесъ** мае сими днями закѳнчитися въ Парижи. Одинъ лѣкарь и якійсь огородникъ дали рѳвночасно до друку свои творы; лѣкарь „пѳдручникъ гігіенычный для молодыхъ матерей“, а огородникъ „каталогъ насѣня“, котрый крѳмъ звычайного спису поименного мѣстивъ въ собѣ также деякѣ практичнѣ замѣтки огородничѣ. Нещастье хотѣло, що хлопцѣ въ друкарни помѣшали обѣ тѣ працѣ, котрѣ впрочемъ не тѳлько, що були одного формату але также и складани однаковыми черенками. Похибки сеи не достережено также и при поспѣшнѳй коректѣ. Розумѣеся, що молодѣ матери найшли въ пѳдручнику гігіенычнѳмъ рѣчи, котрѣ ихъ въ данѳмъ случаю нѣчого не обходили, але любителѣ штуки огородничои ще тымъ бѳльше були здивованѣ, коли въ однѳмъ мѣсци, де говорится про плеканье красного цвѣту якоись ростины ось таке прочитали: „Ту цибульку садится въ мартѣ або цвѣтню; щобы однакожь узыскати красный цвѣтъ“... (Тутъ кѳнчится перша сторона а на другій читаеся дальше:) „треба спровадити сей часъ здорову мамку и переконатися, що ѳтповѣдае всякимъ вымогамъ и условіямъ доброи кормительки. Першеньство треба дати брунеткамъ сильно збудованымъ, але не за надто тѣловитымъ“. Ся небувала доси практика огороднича здивувала въ першѳй хвили не мало неодного огородника и они стали ѳтносится письменно до автора подаючѣ ему свои замѣтки въ родѣ такихъ: „Чи вы одурѣли?“... На послѣдокъ пѳдхопила ще и праса ту злощасну похибку и користаючи зъ огѳркового сезону почала розмазувати цѣлу справу въ газетахъ, такъ що оба авторы побачивши доперва теперь, що съ ихъ творами оталося, запѳзвали друкаря передъ судъ: лѣкарь за шкоду зроблену друкаремъ на 25.000, а огородникъ на 15.000 франкѳвъ. Сими днями отже мае ѳтбутися въ сѣмъ дѣлѣ остаточна розправа.

— **Статистика Сербіи.** Въ королествѣ сербскѳмъ було минувшого року 1407 громадъ, 3160 сѣлъ, 66 мѣстъ и мѣсточокъ, 527 церквей, 59 монастирѣвъ, 515 домѳвъ правительственныхъ, 1364 домѳвъ громадскихъ, 268.394 домѳвъ приватныхъ. Число душъ выносило 1,859.060; шкѳлъ для хлопцѣвъ було 689, для дѣвчатъ 91; учителѣвъ и професорѳвъ 896, учительокъ 295. До заведень науковыхъ учащало минувшого року 42.574 ученикѳвъ и 7831 ученвць, урядникѳвъ публичныхъ було 2230. Священикѳвъ числитъ Сербія 1121, жѣжь котрыми 99 монахѳвъ.

— **Незвычайне жерело нафты.** Въ Титусвиль въ останѣ Пенсильванія въ пѳвнѳчнѳй Америцѣ копавъ недавно одинъ властитель копальнѣ нафты новый шахтъ. Коли вже докопався досыть глубоко, прійшло ему на гадку розсадити скалу нитроглицериною. Ледви що розсаджено скалу якъ зъ нового шахту потекла величезна струя нафты заливаючи докола пѣсковату землю. Збѣглося заразъ кѳлька сотъ робѳтникѳвъ и имъ удалося спровадити струю въ пѳдставленѣ начиня. Нове жерело выдае теперь денно 9000 барилъ нафты т. е. около 15.000 гектолитрѳвъ. Есть то отже найбѳльше жерело нафты якого доси докопаносѧ.

— **Сарана въ Кримѣ** появилася въ декотрыхъ сторонахъ, особливо-же въ кубаньскѳмъ повѣтѣ въ такѳй силѣ, що люде не можутъ еи вже нѣякъ вынищити. Коло мѣста Тіямрука зѳбралося кѳлькадесять тысячь людей а до того прійшло имъ ще до помочи кѳлька тысячь войска и всѣ почали сарану убивати, але нѣчо не помогло; мимо того, що поубивано сотки міліонѳвъ сего шкѳдливого оваду, то все таки остались ще мілярды сараны, котра якъ стане лѣтати, то якъ бы чорною хмарою заступае сонце, такъ що въ найяснѣйшій день настае темна нѳчь. На щастье сарана появилася тогды, коли майже бѳльша часть збѳжа була вже въ поля зѳбрана. На сей рѳкъ отже не ма вже великого страху, але на слѣдуючій рѳкъ грозитъ велике небезпеченьство, позаякъ сарана, якъ звѣстно, дуже розмножуеся.

— **Дрѳбнѣ вѣсти.** Для погорѣлцѣвъ въ Болестрашицяхъ, пов. перемыского, дарувавъ цѣсарь зъ приватныхъ фондѳвъ 60 зр. запомоги. — Выдѣлъ краевый именувавъ дра Бигельмаера першимъ лѣкаремъ при шпитали въ Самборѣ. — Дръ И. Добряньскій, краевый адвокатъ выѣхавъ зѳ Львова на кѳлька недѣль; его заступае дръ М. Король. — О. Наумовичъ перебуваe теперь у Вѣдни, куды выѣхавъ въ цѣли перенесеня тамъ редакціи „Науки“. — Въ Марсиліи померло въ послѣдныхъ 24 годинахъ 33 осѳбъ. Въ тѳй самѳй порѣ померло въ 17 провинціяхъ Испаніи 1668 осѳбъ. — На выставѣ въ Будапештѣ есть выставленый млынокъ до меленя кавы, котрый пѳдчасъ меленя граe маршъ Ракочого! Угорскѣ газеты доносятъ, що вынаходець сего млынка мае незадовго ввести въ торговлю граючѣ горшки, ринки и т. д. — Въ Бычкѳвцяхъ коло Будзанова, въ чорткѳвскѳмъ повѣтѣ, згорѣвъ ѳтъ удару грому фѳльварокъ вразъ съ звезенымъ збѳжемъ. Шкода выноситъ 30.000 зр. — Дръ. Ис. Шараневичь выѣхавъ зѳ Львова на кѳлька недѣль на село; его мѣсце яко сеніора Ставропигійского института заступае п. Ю. Геровскій, предсѣдатель управляючого совѣта „Народного Дому“. — Угнѳвскихъ жидѳвъ, Абрамка Юденбурга и Мендля Шрубера, котрѣ — якъ то мы свого часу доносили — пообрѣзували конямъ п—ѣ Кравсовои языки ажь по саму насаду, засудивъ львѳвскій судъ карный на 10 мѣсяцѣвъ арешту за злобне ушкодженье чужои власности.

Вѣсти зъ Аепархіи Львѳвскои.

Презенту на капелянію Покровцѣ получивъ о. Юліянъ Дуткевичь.

Ѳтпустку получили оо.: Николай Валявскій, парохъ въ Залучу, на 6 недѣль; Стефанъ Макогоньскій, сотруд. въ Городенцѣ до дня 1. вересня 1885 р.

Президія намѣстництва годится на каноничну институцію о. Андрея Сумика на Волосѳвъ.

Черезъ редакцію „Дѣла“ прислали:

— **На зѳбрникъ квартетѳвъ „Кобзарь“** П.: Т. Ант. Дольницкій, адъюнктъ суд. въ Буску; о. І. Левицкій зъ Сидорова; п. Володимиръ Ясеницкій, адъюнктъ суд. въ Чернѳвцяхъ (по 1 примѣрнику).

— **На дуетъ п. Нижанковского „До Ластѳвки“** П. Т.: Вол. Ясеницкій зъ Черновець 32 кр.; „Руска Бесѣда“ въ Чернѳвцяхъ 32 кр. (передано авторови).

Курсъ львѳвскій зъ дня 10 л. серпня 1885.

	платятъ	жадаютъ
	австр. валютою	
1. Акціи за штуку.	р. кр.	р. кр.
Желѣзн. Кар. Людв. по 200 р.	242 —	245 —
„ львѳв.-черн.-ясс. по 200 р.	226 —	229 —
Банку гип. галиц. по 200 р.	274 50	278 50
2. Листы заст. за 100 р.		
Общ. кредит. галиц. по 5% ав.	99 30	100 30
„ „ „ по 4% ав.	90 75	92 —
„ „ „ по 5% ав. період.	99 30	100 30
Банку гип. галиц. 6% ав.	101 35	102 35
Листы дов. гал. банку 3% въ ликв.	57 —	59 —
3. Листы довжнѣ за 100 р.		
Общ. роль. кред. Завед. для Гал. и Буков. 6% льосов. въ 15 лѣтъ	— —	— —
4. Облиги за 100 р.		
Индемнизаціи галиц. 5% м. к.	101 75	102 75
Облиги комунальнѣ банку краєвого 5%	97 —	98 —
Пожички кр. въ р. 1873 по 6%	102 75	104 —
5. Льосы мѣста Кракова	17 —	19 —
„ „ Станиславова	23 50	25 50
6. Монеты.		
Дукатъ голендерскій	5 82	5 92
„ цѣсарскій	5 86	5 99
Наполеондоръ	9 89	9 98
Пѳвимперіялъ	10 16	10 26
Рубель россійскій срѣбный	1 54	1 64
„ „ паперовый	1 22½	1 24½
100 марокъ нѣмецкихъ	61 15	61 80
Срѣбро	— —	— —

(безъ текучого куп. безъ куповну)

Подяка.

По поводу, що обѳймаючи корѣнну торговлю у Львовѣ, мушу вже теперь зъ Дрогобыча выѣхати, а не могучи особисто, складаю симъ прилюдну, щиро-сердечну подяку всѣмъ моимъ ласкавымъ ѳтбирателямъ, Знакомымъ и Пріятелямъ за дѳзнанѣ взгляды и оказану прихильнѳсть въ протягу сѣмнайцяти лѣтъ мого побыту въ Дрогобычи.

Кароль Баєръ.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручае 1315 61—?

Спеціяльности и универсальнѣ средства

французкѣ и иншѣ, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншѣ фирмы оповѣщуванѣ.

Огнетревалѣ и безпечнѣ ѳтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблены съ американьскими замками и паскилёвыми засувками продаю дуже дешево

СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,

1390 21—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**

(Просится о кореспонденцію въ нѣмецкѳмъ языцѣ.)

Оповѣщенье.

Слѣдуючій курсъ науки для управителѣвъ спѣву хорального розпѳчнеся въ Денисовѣ дня 1 лат. жовтня и потреваe до кѳнця грудня 1885. Условія тѣ самѣ, що минувшого року.

Желаючѣ побирати тую науку зволятъ зголоситися письменно у пѳдписаного найдальше до 15 вересня с. р.

Другѣ часописи нашѣ прошу о повторенье сего оповѣщеня.

Денисѳвъ, 6 серпня 1885.

Іосифъ Витошиньскій,

приходникъ въ Денисовѣ, почта Ходачкѳвъ великій, стація зелѣзнича въ Тернополи.

☛ **Съ нынѣшнымъ числомъ розсылаeся въ прилозѣ Цѣнникъ — львѳвского купця п. Теофиля Луцкого.**

Хорошимъ подарункомъ для молодѣжи

есть

КОБЗАРЬ Т. ШЕВЧЕНКА

ТОМЪ I.,

оправленый въ полотно и зъ вызолоченымъ заголовкомъ, съ портретомъ и короткою житеписею поета.

Книжочка та припоручена ц. к. Краевою Радою Шк. на преміи для шкѳльнои молодѣжи и до шкѳльныхъ библіотекъ.

Цѣна 40 кр. (съ пересылкою 45 кр.)

Мож на дѳстатичерезъ редакцію „Школ. Часописи“

Въ друкарни товариства им. Шевченка

(*ул. Академична Ч. 8*)

можна дѳстати по зниженѳй цѣнѣ:

Рочники часописи „**Правда**“:

Рочникъ	V	зъ р. 1872	„	2 зр.
„	VI	зъ р. 1873	„	2 зр.
„	IX	зъ р. 1876	„	2 зр.
„	X	зъ р. 1877	„	2 зр.
„	XI	зъ р. 1878 часть лит. 2 томы	„	1 зр.
„	XII	зъ р. 1879	„	2 зр.
„	XIII	зъ р. 1880 часть I	„	50 кр.
		зъ р. 1884 часть II	„	1 зр.

Крѳмъ того можна набути:

Дальше можна набути слѣдуючѣ выданя б. редакціи „Правды“.

1. „Исторія руска Костомарова“, перекладъ Ол. Барвѣньского томъ I за 60 кр., т. II за 50 кр., т. III за 60 кр.; всѣ 3 томы разомъ за 1 зр. 50 кр.
2. „Свѣтоглядъ украиньского народа“, Нечуя за 50 кр.
3. „Повѣстки и оповѣданя“, Нечуя, за 30 кр.
4. „Кайдашева семя“, повѣсть Нечуя за 80 кр.
5. Федьковича „Довбушь“, Заревича „Боднарѣвна“ и Федьковича „Якъ козамъ роги выправляютъ“ — по 10 кр.
6. „Галицко-руске письменство“ Драгоманова за 15 кр.

„Studien auf dem Gebiete der ruthenischen Sprache“ von Dr. Emil Ogonowski za 2 зр. 25 кр.

„Руска хата“, буковиньскій альманахъ Данила Млаки за 1 зр. 20 кр.

Друки шкѳльнѣ: метрика шкѳльна, либра 40 кр. выказъ посѣщаня школы и списъ ученикѳвъ либра по 60 кр.; завѳзванье до посыланя дѣтей въ школу, либра 40 кр.

Книжки тѣ можна замовити также черезъ тов. „Просвѣту“.

Будапештеньскій **ЛОСЫ** выставовій по **1** зр.

4000 выгран.

Головна выграна готѳвкою, по ѳттягненю лишь 1% **100.000** и **20.000** зр. **10.000** зр. вартости

15 кр. за порто и листу тягненя

11 лосѳвъ **10** зр.

Админ. лот. выст. Будапештъ, ул. Андрасого 43

Цѣна за 100 кильограмовъ.

	зр	кр.	зр	кр
Пшениця червона	6	75	7	40
Жито	5	50	5	70
Ячмѣнь	6	15	6	75
Овесъ	6	—	6	25
Гречка	—	—	—	—
Кукурудза стара	—	—	—	—
„ нова	—	—	—	—
Просо	—	—	—	—
Горохъ до варки	7	25	8	25
„ нас.	—	—	—	—
Сочевиця	—	—	—	—
Фасоля	8	—	11	—
Бобъ	—	—	—	—
Вика	5	—	5	25
Конюшина (передна)	35	—	45	—
Анижъ	—	—	—	—
„ плоскій	—	—	—	—
Кминъ	—	—	—	—
Рѣпакъ зимовый	9	75	10	50
„ лѣтный	—	—	—	—
Ржѣй (Льняика)	—	—	—	—
Насѣнье льняне	—	—	—	—
Насѣнье конопляне	—	—	—	—
Хмѣль новый	—	—	—	—

Укôнченый кандидатъ семинаріи учительскои

розуміючій докладно сиѣвъ церковно хоральный, мôгъ-бы сего року кôлька хорôвъ по мѣстахъ и мѣсточкахъ заснувати.

Интересованѣ можутъ близшу вѣсть получити у В. Ремезы, пѣвця при середнôй церквѣ въ Тернополи. (1—3)

НА ПРЕМІИ ИСПЫТОВѢ

ôтповѣдна книжочка

КОБЗАРЬ

Т. Шевченка

оправлена цѣла въ полотно, съ вызолоченымъ заголовкомъ коштуе 40 кр. (съ пересылкою 45 кр.).

Ся книжочка мѣститъ житьепись и портретъ поета и що найгарнѣйшѣ, для дѣтей зрозумѣлѣ єго творы. Правопись етимологична, яка уживаєсь въ шкôльныхъ книжкахъ. Выс. краєва Рада шк. апробувала еи на преміи и для библіотекъ шкôльныхъ. Замовляти можна черезъ тов. „Просвѣта“ або черезъ редакціи рускихъ часописей. (5-6)

Ц. к. Дирекція руху зелѣзниць державныхъ у Львовѣ.

Обвѣщенье.

Ôтъ 1 серпня с. р. введена нова тарифа для безпосередного перевозу особъ и пакункôвъ на Пôдмокли (Bodenbach), а то межи стаціями кор. саксоньскихъ зелѣзниць державныхъ зъ одной, а стаціями австро-угорок. товариства зелѣзниць державныхъ, зелѣзницѣ Пôвнôчнои цѣс. Фердинанда, Остицко-Тепличкои и ц. к. австр. зелѣзниць державныхъ — зъ другои стороны.

Заразомъ зносится тарифа обовязуюча ôтъ 1 вересня 1880 року вразъ съ додаткомъ I.

Заступникъ директора руху Слонинськiй.

ЛІЯРНЯ ДЗВОНÔВЪ АНТОНІЯ СЕРАФИНА

въ КАЛУШИ, почта и стація желѣзницѣ тамже.

Получивши на власнôсть по старôй фирмѣ „Ивана и сына Серафина“ „Ліярню дзвонôвъ“ въ Калуши, ôтзначену срѣбнымъ медалемъ заслуги, листомъ похвальнымъ и признаньемъ на выставѣ тов. им. Качковского въ Коломыи (якъ о тôмъ свого часу газеты доносили, — маю и теперь на складѣ готовѣ дзвоны, выконую скоро замовленя и пріймаю старѣ або ушкоджены дзвоны до переливаня за дуже умѣрковану цѣну.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнѣ замовленя въ давнѣйшôй спôльнôй а теперь моѣй власнôй ліярни дзвонôвъ прошу о ласкавѣ замовленя такъ на поодинокѣ новѣ дзвоны якъ и на цѣлѣ групы. За тревалôсть матеріялу и гармоничный звукъ моихъ дзвонôвъ ручу и для того осмѣляюся припоручати ихъ Вп. П. Т. публицѣ.

1260 8—12 Съ глубокимъ поважаньемъ

Антоній Серафинъ.

„НАРОДНА ТОРГОВЛЯ“

у Львовѣ, Станиславовѣ, Перемышли, Тернополи и Дрогобычи

поручае изъ своихъ богато заосмотреныхъ складôвъ

по дешевыхъ цѣнахъ

Каву Чекôляду, **Чай,** Цукоръ, Оливу, **Оцетъ,** Сыры швайцар., брындзю, **Мѣдъ** прѣсный и пити, Овочѣ южнѣ, Корѣнье, Сардинки, селедцѣ, Горѣвки, Ликеры, Румъ, **Вина въ бутилькахъ и барылкахъ,** Мыло, мылка до рукъ, Крохмаль, фарбку, Корки, Смаровило на ножѣ, **Свѣчи** церк. и стол., **Вôскъ,** Цвѣты до свѣчокъ, Кадило, Карты, **Воды минеральнѣ,** Всякѣ роды щѣтокъ (тоалетнѣ, до пôдлоги, до обуви и до коней), Масу до пôдлогъ, **Шварцъ безъ витріолю,** Папѣръ, Пера, ручки, Оловцѣ, **Лякъ,** Чорнило (атраментъ), Порошокъ на овады.

Цѣнникъ высилаеся на жаданье франко

5 до 6 килограмовыхъ посылокъ почтова оплата выноситъ немного, такъ що оплатится и зъ найдальшихъ сторôнъ замовляти потрѣбнѣ для дому артикулы.

Вступаючѣ въ члены товариства „Народна Торговля“, платятъ вписового 1 зр. и удѣлъ найменше одинъ, выносячій 10 зр. Той удѣлъ остаеся власностею члена и опроцентовуеся дивидендою, котрои высота назначаеся по укôнченю рôчныхъ рахунковъ. „Народна Торговля“ принимае такожъ грошѣ на щадничѣ книжочки и платитъ ôтъ нихъ 5%.

Банкъ взаимныхъ убезпечень „Славія“ въ Празѣ.

До ч. 1557.

До свѣдѣнія Дирекціи Общого рольничо-кредитного Заведенія дошло, что между русскимъ Духовенствомъ сильно распространяются слухи, будьто банкъ взаимныхъ обезпеченій „Славія“ въ Празѣ, есть именно тотъ, который единственное народное кредитное учрежденіе наше привелъ въ критическое положеніе, которое устранено въ настоящое время.

Въ постановленіе истины симъ заявляемъ, что выше упомянутые слухи не имѣютъ нималѣйшого основанія и что банкъ „Славія“ не только не причинилъ нашему Заведенію ніякого вреда, но что напротивъ сей банкъ съ самого основанія нашего Заведенія относился и до сыхъ поръ относится къ нему сочувственно и дружественно не только словомъ но и дѣломъ подавая намъ всегда братскую руку и довѣряя нашему Заведенію значительные капиталы. Ровнымъ образомъ и наше Заведеніе выражаетъ свою признательность банку „Славія“ тымъ, что всѣмъ своимъ гипотечнымъ должникамъ ставитъ въ непремѣнную обязанность обезпечивати свои имѣнія исключительно въ Банку „Славія“, такъ якъ сіе учрежденіе фактически по своей солидности и раціональному веденію дѣлъ и по патріотическому направленію нетолько въ Чехіи но и въ всей Австріи пользуется высокою репутаціею и заслуживаетъ полного сочувствія и довѣрія.

Во Львовѣ 5 Августа 1885 г.

Дирекція Общого рольничо-кредитного Заведенія для Галиціи и Буковины.

Ю. Коснѣрскій. (L. S.) **Дръ Павенцкій.**

Ч. 301.

До Достохвальной Репрезентаціи Банку „Славія“ во Львовѣ.

Коммисія управляюча дѣлае собѣ честь звѣстити почтительно и съ благодареніемъ отъ имени Института, яко каса Института дослану єй въ хосенъ тогожь жертву въ квотѣ (40 зр.) сорокъ зр. а. в. — получила дня 6-го с. м.

Отъ Комисіи упр. Института вдовъ и сиротъ по свящ. Еп. Перемыской.

Перемышль дня 23 липня н. с. 1885.

Олимпъ Поляньскій секретарь.

Предсѣдатель Института **Гр. Шашкевичь.**

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. управ. галиц.

акційного Банку Гипотечного

купуе и продае

ВСѢ ЄФЄКТЫ И МОНЄТЫ

пôдъ найприступнѣйшими условіями.

5% Листы Гипотечнѣ и 5% Листы Гипотечнѣ преміованѣ

котрѣ пôсля закона зъ дня 2 Липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвышои постановы зъ дня 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщуваня капиталôвъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія

можна въ сѣй Конторѣ получити.

(до вылосованя съ 10% премією т. є. по **110 за 100**)

Всѣ припорученя зъ провинціи выконуются безъ проволоки по курсѣ днев-нôмъ, не числячи нѣякои провизіи. 1349 38—?

НОВООТКРЫТА

Торговля церковныхъ знарядôвъ, образôвъ, ризъ и книгъ

ТЕОДОРА СТАХЕВИЧА

ВЪ СТАНИСЛАВОВѢ,

поручае Всечестному Духовеньству, славетнымъ громадамъ, церковнымъ комитетамъ и Высокоповажанôй Публицѣ богатый выбôръ:

матерій церковныхъ и ризъ готовыхъ, стихарѣвъ, балдахинôвъ, хоругвь, фанъ, плащеницъ, образôвъ малёваныхъ на блясѣ и полотнѣ, до иконостасôвъ, престолôвъ и на стѣны церковнѣ; ôлтарики або образы процесіональнѣ; хрестôвъ напрестольныхъ, ручныхъ и процесіональныхъ; хрестôвъ желѣзныхъ на гробы и полёвыхъ, Евангелій, патрицій, чашъ, ампулокъ, дарохранительницъ, дароносницъ, хлѣбницъ до Всенощного, кадильницъ, поликандрôвъ (паукôвъ), пôдсвѣчникôвъ (лѣхтарѣвъ), канделябрôвъ, лямпницъ, свѣтла церковного, диванôвъ, цвѣтôвъ и проч.

Великій складъ товарвъ срѣбныхъ зъ хиньского срѣбла, а именно:

Лыжки, вилки, ножѣ столовѣ и десеровѣ, лыжочки до чаю и кавы, чайники, цукорнички, тацки, коробки на масло и сыръ, заставы столовѣ на овочѣ и тѣста, лѣхтарѣ, канделябры столовѣ и проч.

1219 **по найдешевшихъ цѣнахъ** 23—52

Всѣ замовленя въ вартости 100 зр. высилаеся франко.

Цѣнники въ рускôмъ языцѣ высилаются на жаданье ôтворотною почтою даромъ.

Опакованье даромъ.

„ПОРВАЛАСЬ НИТКА!“

Комедія на 4 справы.

Написавъ **Олександеръ Я. Конiськiй.**

Цѣна 30 кр. а. в.

Въ м. VIII-цѣ, сторôнъ 73. — Набути можна черезъ Редакцію „Дѣла“. Съ высылкою по-за Львôвъ 32 кр. за примѣрникъ.

Складъ фабричный красокъ, лякерôвъ, покостôвъ, продуктôвъ хемичныхъ заразомъ и торговля матеріялôвъ

ГИБНЕРА и ГАНКЕ

во Львовѣ, Рынокъ

1340 23—? **въ власнôмъ домѣ ч. 38.**

поручае:

КРАСКИ ОЛѢЙНИЙ

зовсѣмъ готовѣ до ужитку, до мальованя дверей, ôконъ, помостôвъ, дахôвъ, домôвъ, огородовыхъ знарядôвъ и господарскихъ, знарядôвъ рôльничихъ и т. д.

КРАСКИ

ОЛѢЙНО-ЛЯКЕРОВѢ и БУРШТ.-ЛЯКЕРОВѢ

масу до запусканя помостôвъ

власного выробу, найлѣпшого рода

ЛЯКЕРЪ ДО ПОМОСТÔВЪ,

лякерô до школьныхъ таблицъ

найдобрнѣйшѣ

лякеры повозовѣ правдивѣ

англійскѣ зъ фабрикъ Wilkinson, Heywood и Clark въ Лондонѣ,

всякого рода лякеры до робôтъ внутрѣшныхъ, внѣшныхъ, дерева, желѣза и шкôръ.

Краски сухѣ всякѣ роды:
анилиновѣ,
до крашеня яець
„ „ матерій
друкарскѣ, бронзы (золотый порошокъ), золото въ аркушахъ,
ростиний въ плынѣ,
для переплетникôвъ,
тушовѣ, акварелевѣ въ гузичкахъ и лѣсочкахъ,
акварелевѣ вохкѣ въ трубочкахъ и мушляхъ,
до мальованя порцелянъ,
олѣйнѣ въ трубочкахъ до робôтъ артистичныхъ.

Средства до ретушованя, олѣйки и верниксы до робôтъ артистичныхъ, пензлѣ, малярскѣ полотна, палеты, сталюги и всякѣ приборы до мальованя и рысованя.

АРТИКУЛЫ ДЛЯ ФÔЛЬВАРКÔВЪ:

Смаровило до желѣзныхъ осей,
олива до машинъ,
теръ газовый,
цементъ и гипсъ,
китъ, асфальтъ,
антимеруліонъ,
карболевый квасъ и другѣ средства десинфекцій.

ПРИПРЯДЫ ПИВНИЧНѢ:

Шпунты и чопы до бочокъ,
корки до бутильокъ,
капслѣ до бутильокъ,
маса до лякованя бутильокъ,
машины до коркованя бутильокъ,
„ „ „ бочокъ
трибушоны,
машины до мытя фляшокъ,
пипы до бочокъ.

АРТИКУЛЫ ГУМОВѢ:

кишки гумовѣ до газу и до стяганя воды, вина, пива, квасу; плыты гумовѣ и пр

ПРОСТИРАЛА ГУМОВѢ:

Пасы до машинъ и молотѣлень зъ найлѣпшихъ шкôръ бельгійскихъ всякои ширины.
Гурты до машинъ, вужѣ конопляни.
Руры цинковѣ и оловяни.
Шрôтъ, льотки и кулѣ.
Порошокъ на комахи и молѣ, тинктура на комахи, камфора и перецъ бѣл.
Артикулы тоалетовѣ, мыла тоалетовѣ, Extraits d'odeur, Eau de Cologne, олѣйки и помады.
Лякъ до печатаня.
Чорнило до писаня, до гектографіи, червоне, сине, чорне, до значеня бѣля и автографичне.
Краски до печатокъ, гума и карукъ розпущеный.
Китъ до скла и порцеляны.
Смаровило непромакаюче на шкôру.
Смаровила на копыта съ способомъ ужитку.
Товщь до оружія.
Лякеръ до чобôтъ чорный, золотый и мѣнячійся.
Чорнило до шкôръ.
Апретура до консервованя шкôръ и пр.

Все по найдешевшихъ цѣнахъ.

Цѣнники спеціяльнѣ на жаданье gratis и franco.

При замовленяхъ за послѣплатою просится о присыланье певнои сумы, котра выстарчила-бъ хочь на оплаченье тамъ и назадъ коштôвъ почтовыхъ на случай неботбраня посылки.

Найдешевше руске литературне выдавництво „Руско-украиньска Библіотека Евгенія Олесницкого“, выходитъ у Львовѣ почавши ôтъ 1-го грудня р. 1884.

Доси выйшло 10 выпускôвъ, обнимаючихъ слѣдуючій литературный матеріялъ:

1. **Запорожцѣ,** оповѣданье Ивана Неч,я-Левицкого . . 10 кр.
2. **Сонiй мары молодого пытомця,** оповѣданье В. Барвѣньского 10 кр.
3—4. **Оповѣданя Олекси Стороженка** (Серія перша) первѣстно 20 кр., по выпущеню сконфискованыхъ частей . . . . 10 кр.
5. **Prima Vera,** поезіи Юліи Шнайдеръ . . . . 10 кр.
6. **Оповѣданя Д. Мордовцева** 10 кр.
7—10. **Юрій Горовенко,** повѣсть Красюченка . . . 40 кр.

Продплачувати можна на бôльше число выпускôвъ наразъ, пересылаючи ôтповѣдну квоту (1 або 2 зр.) на руки выдавця (ул. Словацкого ч. 6). Замовляти можна такожъ поодинокѣ выпуски, додаючи за поодинокій выпускъ 2 кр., а за подвôйный 5 кр. на оплату порта.

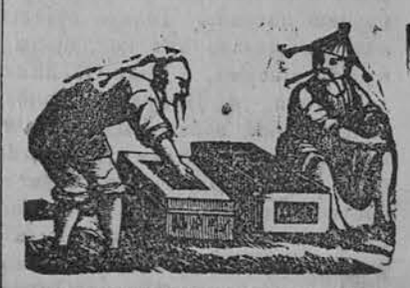

НОВООТКРЫТА ТОРГОВЛЯ

хиньско-россійскои

ГЕРБАТЫ

Е. Ф. РИДЛЯ

У ЛЬВОВѢ

поручае маевого сбору:

1/2 кило Congo	1	зр.	60 кр.
„ Souchong чор. сбôръ м.	3	„	— „
„ Souchong чорна	2	„	— „
„ Kayсow	4	„	— „
„ Melange de Londres	4	„	— „
„ Pecco	3	„	— „
„ Каравання	4	„	— „
„ Каравання найпередн.	6	„	— „
„ Гумовъ перлова	3	„	— „
„ Гумовъ блична	4	„	— „

Чорна гербата Souchong маевый сбôръ въ оригинальныхъ хиньскихъ скринкахъ и оловомъ опакована 3 зр. 70 кр. Гербатяни высѣвки 1/2 кило 1 зр. 20 кр. въ найлуч. гербаты 1/2 кило 1 зр. 50 кр.

Замовленя зъ провинціи высилаются оборотною почтою.

(60) Опакованье не числится.

Выдавець и редакторъ: Иванъ Белей.

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 85. Львôвъ, Четверъ 1 (13 серпня) 1885. Рôчникъ VI.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.

Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка. Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье

Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Реклямаціи неопечатанй вôльнй ôтъ порта.

Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a: Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовй ряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи:* *для Россіи:*
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

☛ **Просимо нашихъ Вп. Предплатникôвъ о скоре надсыланье предплаты и вырôвнанье залеглостей.**

Слово правды о польскôй иммиграціи на Русь галицку.

I

Въ одномъ въ попередныхъ чиселъ „Дѣла“ дôткнулись мы справы намѣреного спроваджуваня выгнаныхъ въ Прусъ Полякôвъ на Русь галицку — и вже въ самыхъ економичныхъ мотивôвъ высказалися мы противъ тои новои иммиграціи. Деякй польскй газеты, якъ „N. Reforma“ и „Dzien. Polski“, накинулись на насъ съ всякими инвективами, приписуючи намъ мало що не враду власного народу. „Dziennik Pol.“ заключае, що нашь голосъ въ тôй справѣ есть „oburzającym“ а „N. Reforma“ въ нашôмъ ôтзывѣ бачитъ „znieważę całej ludzkości, zaprzeczenie wszelkiej cywilizacyi“, чимъ дуже прикро уражено тыхъ Полякôвъ, „którzy dążą do szczerego porozumienia ze szczerymi Rusinami“...

Попередъ всего мусимо ще разъ заявити, що мы высказуючи свôй поглядъ на справу намѣреного спроваджуваня выгнаныхъ въ Прусъ Полякôвъ на Русь галицку, спротивились ему головно зô взглядôвъ економичныхъ и въ користь самыхъ-же будучихъ иммигрантôвъ. И нынѣ смѣло обставмо при тôмъ самôмъ. Выгнанй въ Прусъ Поляки суть майже всѣ пôддаными россійскими, въ Царства польского, — отже туда, до своеи ôтчины повиннй вертати. Въ Царствѣ польскôмъ, звѣстно, цвите торговля, цвитутъ фабрики, промыслы, а нема досыть рукъ робочихъ въ краю, такъ що мусятъ спроваджувати людей въ-поза краю, по бôльшôй части Нѣмцѣвъ. Тамъ люде охочй до працѣ знайдутъ легко роботу, прислужатся навѣть справѣ народнôй, бо займутъ мѣсця чужоземцѣвъ, — а у насъ, въ нашôй убогôй Галилеи, де для тыхъ людей мѣсце? — де та торговля, де тй фабрики, промыслы? Всюды чути лишь жалѣ на недостачу занятя и мѣжь робôтниками, и ремѣсниками, и техниками, и т. д. Скôлько людей кôнчитъ у насъ технику, а скôлько остав въ краю, знаходячи яке-небудь занятье? Дуже мало, а бôльша часть або занимаеся тымъ, до чого не приспособлялась (укôнченый техникъ став и дюрнистомъ), або выходитъ въ краю шукати за границями хлѣба. Такъ само скôлько то робôтникôвъ та ремѣсникôвъ емигруе въ краю, навѣть ажь за море, не маючи тутъ що робити и въ чого жити?

О тôмъ польскй журналисты мусятъ чей такъ само добре знати, якъ мы, бо въ другихъ выпадкахъ, коли не входитъ въ гру безъоглядный шовинизмъ политичный, они послугуются и мусятъ послугуватись тыми самыми аргументами, якй мы навели въ справѣ иммиграціи на Русь галицку Полякôвъ, выгнаныхъ въ Прусъ. Мы спытаемо: чому польскй газеты все пôднимаютъ и отъ передъ двома недѣлями пôдняли такій страшный крикъ противъ иммиграціи Чехôвъ до Галичины, хочь Поляки съ Чехами теперь найбôльшй пріятелѣ и Чехи заразъ въ другôй генераціи въ Галичинѣ польщатся и даютъ Полякамъ такого Смольку, такого Матейка? Тому, бо — якъ кажутъ и вѣримо въ щирôсть ихъ мотиву, — Чехи ôтбираютъ мешканцамъ краю хлѣбъ, до краевого хлѣба маютъ перше право дѣти краю, а самымъ тымъ дѣтямъ краю трудно приходится добути кусника хлѣба. Чому-жь въ того самого становища не хотятъ они выходити и въ сѣмъ выпадку, або бодай чого такъ дуже дивуются, коли мы, Русины, въ рôвнôй мѣрѣ тутъ интересованй, высказуемо тôлько то, що кождый горожанинъ краю, якъ Русинъ такъ и Полякъ, дуже добре ôтчуваe?! Очевидно лишь тому, що въ сѣмъ выпадку грае ролю шовинизмъ политичный — иде о маленьку демонстрацію національну, котра, розумѣеся, нѣкому въ хосенъ не выйде. Шовинизмъ той найлучше выразився въ однôмъ недавно печатанôмъ въ польскихъ дневникахъ листѣ якогось шляхтича галицкого, котрый заявляе, що ôнъ готовъ навѣть *бôльше* заплатити польскому емигрантови въ Прусъ, якъ краевому чоловѣкови на тôй самôй посадѣ... Се, може бути, готовъ хто назвати и безграничнымъ патріотизмомъ, — мы-жь называемо се шовинизмомъ. А що посадъ въ краю для емигрантôвъ нема, о тôмъ дуже добре свѣдчитъ ôтповѣдь ряшôвского комитету повѣтового центральному комитетови въ Краковѣ, де сказано, що Ряшôвъ не може принати хочь-бы лишь кôлькохъ ремѣсникôвъ-емигрантôвъ, бо нема мѣсця. (Гл. „Kurj. Rzesz.“ ч. 15 въ 9 серпня.) Чи не выходитъ на то само, що мы твердили? Кажетъ-же, панове, ряшôвскому комитетови, що „зневажае цѣлу людскôсть“ и „негуе всяку цивилизацію“... А що-жь ôнъ зробитъ? Чи выжене мѣсцевыхъ ремѣсникôвъ, а на ихъ мѣсце посадитъ емигрантôвъ, чи спровадитъ емигрантôвъ на голодову муку? Одно и друге годѣ зробити.

Але мы Русины не спускаемо зъ ока тутъ и политично-народнои стороны и кажемо рѣшучо: на галицкôй Руси мы маемо право голосу и мы все будемо протестувати тамъ, де Поляки рѣшаютъ щось о насъ — безъ насъ. Мы не хочемо и не можемо бути тôлько тою *misera contribuens plebs* съ ролею: „тихо, ша!“ — а наша земля то не „горохъ при дорозѣ“, котрый хто хоче и скôлько хоче скубне. Мы добре замѣчаемо и розумѣемо, що значатъ всѣ тои — не ôтъ нынѣ вже практикованй — заходы спроваджувати всякого рода емигрантôвъ на галицку Русь... Не всякого прецѣнь сорта емигранты були спроваджуванй на нашу землю яко жертвы чiвись тамъ, московскои чи прускои тираніи! Коли, панове, уйде ще вамъ такъ говорити о повстанцахъ та священикахъ холмчакахъ, — то вже нѣякимъ чиномъ самй не схочете казати того о патрахъ въ Пекарскои улицѣ, о Змартвыхвстанцяхъ... Такъ само нѣколи не докажете своеи лояльности супротивъ Русинôвъ въ громадянôмъ спроваджуваню Мазурôвъ зъ захôднои Галичины до всхôднои... Тутъ очевидячки есть вже тенденція политична, про котру вы нѣбы не знаете, навѣть нѣбы не догадуетесь ви...

Зъ причины згадуваной нами брошуры „Руско-народна институція Народный Домъ во Львовѣ, ви початокъ, основане и теперѣшный станъ“ починаютъ нашй револьверы выдумувати цѣлу Räubergeschichte о ви генезѣ, о ви цѣли, и т. д. Для сконстатованя правды уважаемо потрѣбнымъ заявити прилюдно, що тая брошура есть плодомъ пера одного чоловѣка, написана зъ его власнои инициятивы и на его власну отвѣчальнôсть, безъ нѣякого не то припорученя, але и безъ вѣдомости ширшого кружка Русинôвъ якои-небудь партіи. Найлучшимъ доказомъ того есть фактъ, що о тôй брошурѣ нѣхто у Львовѣ не знавъ ажь до хвилѣ ви появленя въ книгарни Миликовского. Нашй револьверы знаютъ о тôмъ такожь дуже добре, але якъ же пропустити таку нову добру нагоду, щобъ не вхопити за оружіе клеветы и вырафинованои ложи противъ тыхъ ненавистныхъ „народовцѣвъ“... Намъ здаесь, що замѣсть выдумувати сензаційнй исторіи о генезѣ брошуры — въ котрй впрочѣмъ нѣхто розумный не повѣритъ — лучше и користнѣйше було-бы основно розглянутися въ наведеныхъ въ нѣй документахъ и выводахъ и вказати способы, якъ охоронити руску институцію ôтъ небезпеченьства, коли оно на дѣлѣ ему грозитъ, а при тôмъ и пояснити, чого потрѣбно тôй институціи до ви красного, могучого розвою. Але брошуры, написаной одиницею, уживати до роздуваня вражды, до розбуджуваня взаимного недовѣрія мѣжь Русинами, — на то можутъ здобутися тôлько револьверы. Хибна то дорога — и тымъ певно не поможеся анѣ институціи, анѣ Руси!

ДОПИСИ.

Зъ Коломыѣ.

I. (*Выборы до рады державнои и выборы до рады громадскои въ Коломыи.*)

Выборы зъ мѣстъ Коломыя-Снятынъ-Бучачь не ôтбулися сего року такъ спокôйно, якъ выборы въ куріи сельскои. Въ выборѣ зъ тыхъ мѣстъ все Коломыя рѣшала и симъ разомъ малося такъ стати. Симъ разомъ выбôръ посла до рады державнои зъ мѣстъ для Коломыи бувъ о много важнѣйшій ôтъ давнѣйшихъ выборôвъ, бо съ выборомъ посла до рады державнои рѣшалася судьба мѣста Коломыѣ; выбôръ посла мавъ рѣшити, чи Коломыя мае ити до дальшого упадку, дальшои руины, чи мае двигнутися и до якого-такого ладу свое майно довести. Съ выборомъ посла стояли въ звязи выборы до радъ громадскои. Якій посолъ буде выбраный, така и рада нова громадска буде выбрана. Не одинъ запытае: що то мае означати? — то ось на те коротка ôтповѣдь. Въ Коломыи есть спôлка жидôвска, котра ôтъ 18 лѣтъ въ рôзный способъ майно мѣста Коломыѣ марнуе такъ, що коли бъ дальше такъ ишло, то мусѣвъ-бы наступити секвестръ доходôвъ мѣскихъ. Ся спôлка захопила управу мѣста въ свои руки, переводила выборы до рады громадскои такъ, що выбирано лишь сторонникôвъ тои спôлки и зъ-помежи жидôвъ и христіянъ, котрй разомъ съ сею знаменитою спôлкою мѣсто руйнували. Ся спôлка складаеся зъ трехъ головныхъ лицъ. Головный проводирь есть Шльома Визельбергъ, покутный писарь, передъ двадцяти роками голѣсенькій, бѣднѣсенькій жидокъ, а нынѣ чоловѣкъ, богатый, бо капиталъ его рахуютъ на 600—700.000. Зъ покутного писарства до такого маетку довести — се выдаеся неимовѣрнымъ. Сего Шльому Визельберга называли тутъ королемъ жидôвскимъ; передъ нимъ бѣдный жидокъ тремтѣвъ дѣйстно, якъ передъ королемъ. Другій жидъ Гершь Функенштайнъ, передъ кôльканадцять роками босый жидокъ а нынѣ въ спôлцѣ съ братомъ властитель всѣхъ склепôвъ и ятокъ волового мяса, — высы-

---

Третя вандрôвка рускои молодежи.

II.

Въ понедѣлокъ дня 3 серпня рано выбралась вандрôвка дорогою микулинецкою, забираючи съ собою гарнй милй споминки, оставляючи въ Тернополи подяку гостиннымъ родинамъ. П. Ол. Барвѣньскій вразъ съ сыномъ Володимиромъ выбрався такожь въ дорогу, провести вандрôвникôвъ по тернопôльскôй территоріи, де ôнъ стôлько потрудився, стôлько положивъ заслугъ. За мѣстомъ явилося товариство досыть величне. Одни ѣхали на возахъ, другй въ товариствѣ ишли; всюды весело, спѣвы, розговоры. Такъ вандрôвники минали зеленй луги, богатй нивы, поля; всюда здоровили робучихъ людей, розпытуючи про ихъ долю и житье. На обѣдъ наспѣли до Прошовы, запрошенй старенькимъ нашимъ патріотомъ о. Варапучиньскимъ.

Прошова — село гарне, чисте, на око заможне. Въ домѣ о. Варапучиньского найшли вандрôвники справдѣ вельми сердечну, щиру гостину. Гостина тая остане въ сегорôчнôй вандрôвцѣ прекраснымъ образомъ семейнои сердечнои забавы, любою памяткою. При обѣдѣ розвязалися щирй розговоры, дружнй бесѣды. Сердечнй промовы про Русь-матѣрь вытискали слѣзы въ очахъ присутныхъ патріотôвъ. Гарнй свобôднй спѣвы съ прекрасными деклямаціями звѣстного маляря-поета Корнила Устіяновича становили розмаитôсть гостины въ Прошовѣ. По обѣдѣ цѣле товариство розсыпалось по огородѣ и прегарному саду, де вывязалась правдива домова забава посередъ спѣвôвъ, веселыхъ и серіозныхъ розмовъ. По 5-тôй годинѣ выѣхали вандрôвники зъ Прошовы до Микулинець, дякуючи сердечно достойному господарю за щиру гостину.

III.

Вже въ дорозѣ дôзналось вандрôвниче товариство, що ц. к. жандармерія просто стероризувала микулинецкихъ горожанъ, збороняючи имъ принати рускихъ молодыхъ гостей хлѣбомъ и солею передъ брамами мѣста. Супокôйно въѣхала вандрôвка въ мѣсто, здоровлена всюды мѣщанами зъ придорожныхъ воротъ и, минаючи громадки узброеныхъ жандармôвъ, удалаося за мѣсто въ Конопкôвку.

Конопкôвка — се колонія нѣмецка, мѣсце купельне. Есть тутъ выгôдный закладъ купельный, — саля збудована въ ротунду — и прекрасный, теперь досыть запущеный паркъ купельный. Вандрôвникôвъ розмѣщено въ забудованю закладу купельного; тутъ ихъ и угостила панѣ Рыбачикъ.

Вечерокъ вокально-деклямаційный съ ôтчитомъ не ôтбувся зъ причины заказу ц. к. намѣстництва. Молодѣжь дуже весело забавлялася въ прекраснôй выгôднôй сали до самого рана. Забава згорнула богато родинъ зъ околицѣ. Богато панночокъ ôтзначалося прекрасными строями народными. Танцѣ дуже добре аранжувавъ п. Добрянскій. До кадриля стануло 30 паръ, а въ коломыйцѣ гуляла такожь молодѣжь мѣщаньска. Але хочь и якъ забавлялися всѣ весело, все жь таки интелигенція, мѣщане и селяне не могли нажалѣтись на то, що не мôгъ ôтбутися концертъ, на котрый такъ нетерпеливо дожидали. „Може и помремо а не почуемо“ — заговорили съ жалемъ сердечнй селяне. До того прикре, пригнетаюче впечатлѣнье робила жандармерія, котра узброена окружила салю зô двору та вдивлялася черезъ ôкна до салѣ або по закуткахъ съ жидôвкою-шинкаркою вела якусь розмову. А кромѣ того въ сали, въ буфетѣ, всюды вешталися умундурованй (нѣбы не въ службѣ) жандармы и финансеры, такъ, що нѣ слова промовити, нѣ пѣсню заспѣвати. Анѣ при вечери, анѣ при принятю нѣхто не говоривъ нѣчого, анѣ однои не заспѣвано вôльнѣйшои спѣванки. За то серця говорили богато, за то селяне и мѣщане съ бôльшою любовію витали гостей на кождôмъ кроцѣ. Выдѣлъ читальнѣ микулинецкои, — якъ розповѣдали мѣщане, — просивъ краеву раду шкôльну, щобы позволила салѣ шкôльнои на вечерокъ и на зборы читальнѣ, — але рада шкôльна ôтмовила (языкомъ польскимъ на руске прошенье), хочь иншимъ товариствамъ все позволяе.

Цѣкава рѣчь, що Микулинцѣ, хочь и якъ мале мѣсто, маютъ кôлька товариствъ, котрй досыть добре розвиваются. И такъ: 1) товариство рыбацке (40 членôвъ, 2 зр. вступъ); 2) товариство пчôльничо-огородниче (60 членôвъ, вкладка 2 зр., для селянъ 50 кр.); 3) товариство охороны звѣрятъ (50 членôвъ); 4) кружокъ педагогичный; 5) „Шкôльна помôчь“ (45 членôвъ, вкладка 50 кр). Съ часомъ бажаютъ тутъ завязати спôлку ремѣсничу и заложити филію „Народнои Торговлѣ“. Мѣщане микулинецкй не належатъ зовсѣмъ до заможныхъ людей; тутъ головный недостатокъ грунтôвъ даеся въ знаки. Мѣщане не маютъ бôльше, якъ 3—4 морги поля. Они по бôльшôй части занимаются шевствомъ та кушнѣрствомъ, а жѣнки роблятъ рыбацкй сѣти. И селяньскій народъ тутъ не богатый. Правда, поле вельми урожайне, але бѣда въ тôмъ, що его у хлѣборобôвъ мало. Найбôльшій богачь въ сихъ околицяхъ мае 24 морги. За то и робôтникъ платится вельми низько. Ôтъ однои копы припадае женцеви найбôльше 5 снопôвъ; коли-жь жнець бôльше не положитъ, якъ двѣ копы, то денно заробляе найбôльше 10 снопôвъ; косарь дôстае 40—50 кр. Околицѣ микулинецкй гарнй: горбистй а при тôмъ щасливй, що тутъ нема нѣколи повени, а дуже рѣдко и градъ навѣщае. Длятого то люде, хочь и якъ не богатй, не зазнаютъ тои крайнои бѣдноты и нужды, яку можна зустрѣти не на Подôлю. Люде тутъ бôльше интелигентнй, якъ въ деякихъ другихъ сторонахъ. Свѣтло науки озарило сй околицѣ своими праведными лучами такъ, що кождый говоритъ тутъ свѣдомо

лаючій що лѣпше мясо до Вѣдня, а лишаючи що гôрше мешканцямъ мѣста Коломыѣ, — сей жидъ черезъ акцизу такъ секуе взѣхъ рѣзникôвъ, що нѣхто крôмъ него не може товару рѣзати и продавати, — ôнъ формально держитъ монополь мяса въ Коломыи. Третій до тои спôлки приступивъ жидъ адвокатъ Трахтенбергъ, котрого тамтѣ два бурмистромъ зробили а тымъ самымъ собѣ вплывового помôчника сотворили. П. Трахтенбергъ бувъ нѣбы бурмистромъ а властиво орудіемъ двохъ попередныхъ. Трахтенбергъ, котрого въ иншôмъ мѣстѣ публично скомпромитовано, ту въ Коломыѣ зайнявъ найпочетнѣйше мѣсце бурмистра.

Надôйшли выборы до думы державнои. Выступили два головнѣ кандидаты на посла зъ нашого выборчого округа: дръ Емиль Быкъ, адвокатъ львôвскій, и дръ Бльохъ, рабинъ зъ Флоридсдорфа пôдъ Вѣднемъ. Противъ Бльоха була суспôльность польска ще передъ двома роками. Дръ Бльохъ не мôгъ собѣ позыскати пріязни и довѣрія у кола польского а тымъ самымъ и пôдпоры головного центрального комитету польского у Львовѣ. О тôмъ добре знали давнѣйшѣ верховодцѣ мѣста и уповаючи въ свою доси нѣчимъ незахитану силу и вплывъ на жидôвъ и христіянъ въ мѣстѣ а маючи за собою повагу центр. комитету польского и велику помôчь грошеву самого кандидата, съ обѣцянкою, що якъ буде выбраный, они утримаются при дальшôмъ пановаю, станули смѣло агитувати за Быкомъ. Пôдпиранье Быка ôтбувалося съ всякою ароганціею, деморализаціею выборцѣвъ, яку ледво собѣ представити можна. Маса жидôвска, складаючася зъ ортодоксôвъ, якъ передъ двома роками такъ и теперь, спріяла Бльохови, а видячи, що ей гнобителѣ, Визельбергъ, Функенштайнъ и Трахтенбергъ, пôдпираютъ Быка, съ великимъ фанатизмомъ прилягли до Бльоха.

На чолѣ тои жидôвскои партіи станула маюча але честна родина Бретлерôвъ. Треба знати, що межи жидами бѣдна часть людности бôльше ненавидѣла головного давнѣйшого свого проводиря Визельберга, нѣжь христіяне, але бояла ся, тремтѣла передъ нимъ, а то для того, що Визельбергъ бувъ настоятелемъ збору жидôвского и мôгъ въ многихъ взглядахъ ихъ секувати а належачи до дирекціи касы ощадности мавъ разомъ съ другими въ рукахъ силу матеріяльно знищити довжникôвъ касы. Теперь-же побачивши що Визельбергъ опустивъ ортодоксôвъ, стали съ тымъ бôльшою силою ненавидѣти его и его товаришѣвъ. Христіяне передъ выборомъ посла були зъорганизованѣ въ одну цѣлôть противъ жидôвъ до выборôвъ въ раду громадску, они мали станути якъ одинъ мужь до урны выборчои, не оглядаючись на нѣякѣ компромисы съ жидами. Христіяне були певнѣ, що староство съ реклямаціями упорается и спонукае стару репрезентацію до переведеня выборôвъ до рады громадскои передъ выборами до рады державнои, але не такъ сталося. Выборы до рады громадскои муселѣли пôзнѣйше ôтбутися. Се ôтложенье выборôвъ до рады громадскои здавалося цѣлкомъ ôтповѣдати надѣямъ старои спôлки. Маючи за собою часть слѣпо слухаючихъ жидôвъ и повагу комитету центрального були ей люде певнѣ побѣды. Покрывшись плащикомъ патріотизму, станули поплечники Быка до завзятои борбы противъ партіи Бльоха. Христіяньскій комитетъ стислый, занимаючійся переведеньемъ выборôвъ до рады громадскои, станувъ зъ початку на боцѣ, не мѣшаючись до борбы. Христіяне въ загалѣ хотѣли бути въ Коломыи неутральными, кажучи: нехай тамъ жиды бются, намъ все одно, чи сей чи той, все таки жидъ. Оно бо выдалося такъ а все таки въ короткôмъ часѣ треба було прійти до иншого пересвѣдченя. Комитетъ центральный польскій своею мнимою повагою станувши по сторонѣ Быка вплынувъ на значну часть выборцѣвъ христіяньокихъ а до того форса грошева кандидата Быка значно допомагала такъ, що многѣ христіяне, именно декотрѣ политично мало розвитѣ а многѣ користолюбивѣ, стали Быка пôдпирати и деморализуючо на другихъ вплывати. Коли бъ христіяне лишилися неутральными, могла легко стеръ спôлки при помочи повагы центрального комитету польского перевести выбôръ Быка а тогды значенье и сила сеи спôлки противъ одновѣрцѣвъ ще бôльше взросла бы. Правда, жиды партіи Бльоха побѣдженѣ ненавидѣли-бы ще гôршэ але и боялись бы ихъ ще бôльше, на кôльканайцять лѣтъ не ôтважились-бы головы пôднести. Часть христіянъ, позыскаиыхъ неморальными средствами, стала бы зовсѣмъ податливою и о реформѣ мѣста на довгѣ лѣта не можна-бы було и подумати. Треба було рѣшучо станути по сторонѣ Бльоха и не допустити выбору Быка за нѣяку цѣну.

На чолѣ комитету, пôдпираючого выборъ Бльоха, станула, якъ сказано, родина маюча Бретлерôвъ а зъ христіянъ властитель дестилярнѣ въ Коломыи, Сигурдъ Вишневскій. До Вишневского прилучилися и иншѣ вплывовѣ христіяне межи иншими п. Мих. Бѣлоусъ. Межи жидôвскою партіею Бретлерôвъ а христіянами станула угода: христіяне пôдпирати мутъ Бльоха, а жиды пôдопрутъ христіянъ при выборѣ до рады громадскои въ той способъ, щобы въ новôй радѣ громадскôй засѣдало 16 радныхъ жидôвъ а 20 христіянъ, а заступникôвъ щобъ було 10 жидôвъ а 8 христіянъ. Кандидатôвъ жидôвскихъ мали жиды предложити христіяньокому комитетови до одобреня. За Быкомъ, якъ сказано, станувъ до борбы звѣстный Визельбергъ съ своими приверженцями жидôвскими и христіянами характеру ненайлучшого, непостоянными, користолюбивыми або такими, що слѣпо пôдчинялись воли центр. комитету польского. И такъ закипѣла борба люта межи двома партіями, межи Быкистами и Бльохистами. Быкисты сыпали грôшми майже пригорщами а Бльохисты ишли майже голѣручь. Жиды-Бльохисты боролися съ фанатизмомъ, щобы пересадити свого рабина, а христіяне помагали имъ щиро въ надѣи пôмочи при выборахъ до рады громадскôв, щобы побѣдити стару шайку марнотравцѣвъ майна мѣского. Быкисты боролись якъ львы за Быка въ тôй цѣли, щобы свого проводаря Визельберга и его спôльникôвъ утримати при пановаю и на дальше, а мали за собою такожь Полякôвъ смѣло вѣруючихъ въ повагу свого ценгральн. комитету у Львовѣ. (Дальше буде.)

Зъ пôдъ Перемышля.

(*Причинок до справы рускаго языка въ урядовыхъ друкахъ. Клопôтъ съ недокôнчеными „шестаками“.*) Маю передъ собою „Militär-Pass des Uhlanen Senko Pysar“. На сторонѣ 1 читаю: Charge — *Charża*; Name — *Nazwa*; ниже: „Ewidenzzuständiger Ergänzungsbezirk — *Ewidencyjno prynależnyj uzupełniajuczyj powit*“; на самôмъ долѣ: (Ruthenisch). На стор. 19—24 умѣщена „Instrukcyja“ (нѣбы то по руски). Отъ вамъ коротенькій зразокъ тои рускои инструкціи. Стор 24: „Jesły czas upraźnenyja orużjem uże dałeko postupyw iły całkom upłynuw, tohdy karanym bude otiahajuczyj sia w miru czynu karyhodnoho, i musyt upraźnenie orużjem zaraz iły w najbłyszszom periodi dopołnyty“. Цѣкава рѣчь, кôлько порозумѣе зъ тои инструкціи „Senko Pysar“, котрый — якъ прописано на стор. 2: „Redet Sprache — Howoryt mowy: „polnisch“! И на що ему выдано „Militär-Pass — Ruthenisch“, коли ôнъ говоритъ „polnisch“! — На стор. 11 записано знôвъ: „Seńko Pisar (sic!) po odbytej Służbie wojskowy zgłosił się w Urzędzie gminnym“. Пôдписанѣ: вôйтъ и писарь громадскій, оба рускѣ господарѣ въ селѣ чисто рускôмъ. Писарь — не той Сенько, а писарь громадскій, — не докôнчивъ колись шестои клясы гимназіяльнои. Клопôтъ съ тыми недокôнчеными шестаками! Одинъ въ оборонѣ язычія пише „Sturm-статіи“ и гудитъ университетского професора рускои литературы; другій такожь проломлюе дорогу язычію перехрещуючи „Писаря“ на „Pisara“ и гудячи професора польскои литературы и автора польскои граматики!...

Зъ Украины.

Въ мѣстѣ Кременчузѣ выбухла баталія помѣжь Великороссами а Турками. Дня 19 (31) липня (якъ пишутъ „Русс. Вѣдомости“) Турокъ, пекарь булокъ, Юсуфъ Еманъ убивъ на смерть свого роботника Великоросса. Другого дня справляли початокъ будовы зелѣзницѣ въ Кременчуга до Роменъ (въ Полтавщинѣ). На се свято будôвничѣ выкотили роботникамъ бочку горѣвки. Роботники Великороссы перепившись згадали, що вчора „невѣръ-Турокъ забивъ православного“ и пяна юрба кинулась на Туркову пекарню. Самого Емана прибили и трохи не розôрвали на кусочки, грошѣ заграбували, борошно, яке було въ пекарни, порозсыпали и саму пекарню зруйнували до тла. Тогдѣ товпа въ тысячь чоловѣкôвъ пôшла по всему мѣсту „бити Туркôвъ и руйнувати турецкѣ пекарнѣ“. Турки поховалися, а товпа три пекарнѣ зруйнувала, такъ що и слѣду ихъ не стало. Пôдъ вечеръ вже прійшла полиція съ войскомъ и арештувавши 30 людей, розôгнала товпу.

Нѣгде въ цѣлому свѣтѣ хмара злодѣйства не опановувала ще своею пошестею такъ якъ въ Россіи. Оно хочь и натурально а все таки тяжко! Звѣстно, де слово закуте въ кайданы, тамъ темнота, а де темнота, тамъ деморализація, а съ нею, якъ одинъ въ овочѣвъ ей, крадѣжь. Отже ся философія не заспокоюе, коли нагадаешь про банковѣ и иншѣ злодѣйства въ Россіи и морозъ бере за плечѣ, коли глянешь на цифры крадежей. Досыть сказати, що за роки 1882 и 1883 по россійскихъ часописяхъ мы нарахували 49 банковыхъ и инчихъ громадскихъ крадежей, бôльше нѣжь на 50 миліонôвъ рублѣвъ! Мѣжь ними перше мѣсце займае скопиньскій Рыковъ. За остатный рôкъ выдано въ Россіи тôлько новыхъ законôвъ проти злодѣйства, що здавалось бы — годѣ красти! Але-жь! Отъ сими днями знôвъ обôкрали касы самѣ таки касіеры въ Ростовѣ и въ Єлисаветградѣ, — та ще якѣ касы? — въ Єлисаветградѣ обкрадено судову касу! Значитъ, самымъ выданьемъ законôвъ, хочь-бы мудрѣйшихъ ôтъ Соломоновыхъ, нѣчого не вдѣешь. Треба чогось инчого: найперше потреба: свѣту, вольного слова и морального выхованя, — а сего то добра и хибуе Россіи.

Тяжко стогнутъ села и великѣ мѣста Украины ôтъ пожежи! Страшенный огонь знищивъ велику частину Катеринослава и Херсона, а про села нема що й говорити! До сего лиха прибувъ великій недорôдъ на хлѣбъ и травы. Зъ хлѣба що и вродило, такъ дощѣ, котрѣ невъупинно йдутъ майже що-дня въ 8 (20) липня, геть погноили. Сѣно вже теперь таке дороге, що народъ кинувся спродувати скотину. Цѣны упали такъ, що и дѣды не взнаютъ такихъ дешевыхъ цѣнъ на скотину. Корову, що на веснѣ коштувала 75 рублѣвъ, радо збуваютъ за 10—15 рублѣвъ. Пару волôвъ у Катеринославѣ продаютъ за 40 руб., а ще на Тройцю не взявъ-бы за нихъ и 160 рублѣвъ. Нѣ хлѣба, нѣ корму, нѣ топлива, бо въ степовôй Украинѣ топлятъ соломою. Зимою неминучо въ полуденнôй и захôднôй Украинѣ наступитъ голоднеча, а съ нею, якъ бувае звычайно, и тяжкѣ пошести на людей. Що-жь то буде, коли не дай Боже, прокинется ще холера або выбухне вôйна?

Зъ литературныхъ новинъ на Украинѣ, звычайно, занадто мало. Въ Кіевѣ выйшли невеличкою книжочкою „Фотографіи въ старого мого альбому“. Се три малѣ оповѣданя п. Ол. Конискаго, друкованѣ у насъ въ „Правдѣ“. Марта Перепечка и Бабуся Харитина, и въ „Зорѣ“: Музика Павло Дрантусъ. Въ Одессѣ выйшовъ давно сподѣваный альманахъ „Нива“. Одержавши его, мы ширше поговоримо про него. Творамъ Кропивницкого не щастится. Не кажучи вже, що цензура заборонила въ новому выданю друкувати Глитая и Доки сонце зôйде, и то чого не заборонила, нѣякъ не выскочитъ на свѣтъ Божій! Творы Кропивницкого друкуются у Харковѣ и вже майже були готовѣ, але цензурѣ не сподобалася правопись ихъ и мусѣла друкарня поправляти, щобъ правопись була ôтповѣдною „высочайше установленной 16 мая 1876 г.“.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Дальша цьсарска подорожь.*) Зъ Гастайнъ ôтъѣхала австр. монарша пара до Цель амъ Зе, де прибула дня 7 с. м. о год. 8 вечеромъ. Тутъ ôтпровадивъ цѣсарь цѣсареву до приладженого для неи помешканя, а самъ ôтъѣхавъ вечѣрнымъ потягомъ до Инсбруку, де приѣхавъ о 12 годинѣ въ ночи въ супроводѣ президента желѣзниць державныхъ барона Чедика. Позаякъ монархъ просивъ напередъ, щобы его не принимано урядово, длятого выйшли на повитанье тôлько архикнязь Гайнрихъ, гр. Таффе, намѣстникъ бар. Видманъ и комендантъ войскъ бар. Тайхергъ. Помимо темнои ночи и дощу, все мѣсто було на ногахъ, улицѣ и домы густо освѣтленѣ, мѣсця, котрыми переѣздивъ монархъ, повнѣ народа. Дня 8 с. м. ôтбувъ монархъ о 7 год. рано переглядъ мѣсцевыхъ войскъ, о год. 10 удѣлявъ публичнѣ авдіенціи; найперше представлялись начальники властей цивильныхъ, войсковыхъ, духовныхъ и автономичныхъ, а опôсля депутаціи стрѣлецкѣ съ своими президентами, вицепрезидентами и начальниками поодинокихъ комитетôвъ. На привѣтнѣ промовы бурмистра и президента депутацій стрѣлецкихъ ôтповѣвъ цѣсарь коротко и дуже ласкаво.

про нашѣ народнѣ справы. И не диво, що тутъ якъ-разъ вручено вандрôвникамъ прекрасный стихъ „*Привѣтъ рускимъ соколамъ*“, написаный селяниномъ Павломъ Думкою зъ Купчинець.

IV.

Выѣхавши безгласно зъ „жандармообразныхъ“ Микулинець пустились мы пôдводами до Теребовлѣ. Дорога наша вела скрôзь черезъ роскôшный, густый лѣсъ, що зеленою дубровою розбôлався по обохъ бокахъ цѣсарокого гостинця. Легкій дощикъ кропивъ ôтъ часу до часу зъ ледво замѣтныхъ, бѣлыхъ хмарокъ, прибивавъ куряву и лагодивъ лѣтну спеку. На душѣ робилось легко и весело. Швидко котились по каменôй дорозѣ здоровѣ возы, набитѣ вандрôвниками, а вразъ лунала по гаю голосна пѣсня. Въ Слобôдцѣ розкрылася передъ нашими очима чудова, живописна картина. Въ долинѣ, въ хорошôмъ яру розлилась рѣчка Гнѣзна цѣлымъ рядомъ ставкôвъ, що обнятѣ вѣнцями очерету и корчôвъ блищали противъ насъ гладкимъ, яснымъ зеркаломъ. За ставками млынъ, низше живописно розкинене село, по другôй сторонѣ высока майже прямовисна стѣна, покрыта зеленою кожею лѣса. Тутъ мы въперше пôзнали, що Подôлье мае такожь хорошѣ, чудовѣ стороны, оно и богате и красне.

О годинѣ першôй зъ полудня побачили мы давный, историчный нашь городъ, столицю Василька, Теребовлю. Вже зъ далека кидався намъ въ очи на полуденно захôднôй сторонѣ надъ мѣстомъ взносячій ся замокъ, котрого каменнѣ сѣрѣ стѣны наче въ дрѣмотѣ задумчиво глядѣли на мѣсто. Передъ мѣстомъ пустились мы пѣхотою. На мостѣ стрѣтивъ насъ мѣсцевый кемитетъ, представителѣ его, Вп. о. деканъ Залуцкій и бурмистръ мѣста дръ Ольпиньскій повитали насъ сердечною промовою, а послѣдный нôднѣсъ вандрôвникамъ хлѣбъ и сôль, выражаючи теплымъ рускимъ словомъ свою сердечну утѣху, що вандрôвники загостили до Теребовлѣ. Въ супроводѣ мѣскои музики рушили вандрôвники дальше, видячи въ великôй громадѣ окружаючои ихъ интелигенціи и мѣщаньства доказъ щирости и симпатіи. Противъ Микулинецкои „Stillparadenvisit“ була гостина въ Теребовли такъ хорошою манифестацією зъ стороны мешканцѣвъ другои народности, що вандрôвники съ повнымъ правомъ мусятъ зложити подяку Вп. д-ру Ольпиньскому, бурмистрови мѣста, котрый не зважаючи на всякѣ слухи про руску вандруючу молодѣжь, такъ щиро и сердечно повитавъ насъ въ своемъ мѣстѣ.

Увôйшовши до мѣста, завернули мы пôдъ проводомъ Вп. о. Залуцкого до тамошноя церкви, де Вп. парохъ ôтправивъ молебенъ за путешествующихъ, а ôттакъ взнѣсъ многолѣтства Єго Св. папѣ, Єго Вел. цѣсареви, Впр. митр. Сильвестрови, п. намѣстникови, мѣсцевому старостѣ, бурмистрови а наконець самымъ вандрôвникамъ.

Зъ черги пôшли мы оглядати важнѣйшѣ будôвлѣ историчного значеня, межи иншими костелъ Кармелитôвъ, де въ закристіи зацѣкавили насъ передовсѣмъ памятники малярскои штуки XVII и XVIII столѣтя, именно портреты фундаторôвъ и добродѣевъ костела, Дульскихъ. Коли ôттакъ на зазывъ п. бурмистра прибули мы до ратушевои салѣ, де мавъ ôтбутися вечерокъ, повитавъ насъ Вп. представитель мѣста короткими але сердечными словами. Не можемо стриматися, щобъ ихъ тутъ не подати:

„Panowie! W imieniu tutejszego komitetu witam Was szczerze i otwarcie w naszem mieście, chociaż wiem — nie chcę tego wcale ukrywać — iż odbyte wrażenia może nie tak przychylnie Was ku nam usposobiły. Moi Panowie! ja wiem czego Wy chcecie — i jeżeli by to odemnie zależało, między nami nastąpiłaby prędko zgoda. Wy chcecie równouprawnienia ruskiego języka w szkołach i urzędach, — ja zawsze byłem za tem. Wy żądacie faktycznego równouprawnienia we wszelkich innych kierunkach, — ja, jeżeliby to było w mojej mocy, zadość uczyniłbym zaraz waszym żądaniom. Tych kilka słów z głębi serca płynących uważam za stosowne powiedzieć Wam przy Waszem, panowie, tutaj przybyciu i upewnić Was o jak najszczerszych ku Wam myślach i życzeniach. Przyjmijcie odemnie przychylnie to wynurzenie moje, a zarazem od całego tutejszego grodu szczere: „Witajcie nam mili goście!“

Слова тѣ зробили на всѣхъ велике вражнье и мы подякувавши п. бурмистру за высказанѣ симпатіи и за такій привѣтъ, — розбрылися по мѣстѣ. Деякѣ, межи ними пп. вандрôвники-артисты удалися на замокъ, котрый перенесеный въ цѣлости и детайляхъ на папѣръ буде безпечно окрасою нашого „Альбому“; другѣ пôшли въ читальню, розмовитись и заохотити мѣщанъ, що выключно своимъ заходомъ и власнымъ кошшемъ тутъ ей утримуютъ. На любôй розмовѣ скоро минувъ часъ и мы не стямились, коли гостинный и сердечный о. парохъ покликавъ насъ всѣхъ до себе на обѣдъ. Правдиво руска гостина, заправлена теплымъ словомъ и чималымъ дотепомъ Вп. господаря, позôставила въ серцяхъ вандрôвникôвъ тревалу по собѣ память. По обѣдѣ мы стали готовитись до вечерка, котрый ôтбувся вповнѣ по програмѣ. Доволѣ просторая саля мѣского казина заповнилась биткомъ цѣкавымъ народомъ; мѣжь иншими бачили мы такожь мѣсцевого п. старосту съ женою и другихъ урядникôвъ, много мѣщанъ и селянъ. Привѣтне слово тов. Вол. Коцовского, котрый именно вказувавъ на то, якъ славно Теребовля повитала рускихъ вандрôвникôвъ безъ всякого упередженя, щиро и отвѣтно, — приняли всѣ съ ентузіязмомъ. Рôвными оплесками нагороджено улюбленого нашого артиста драматичного п. Ив. Гриневецкого, що на ту хвилю прибувши съ трупою рускаго театру до Теребовлѣ, пôдчявся деклямаціи прегарного стиха Устіяновича: „Руска дитина“. А вже найбôльше залунала саля оплесками при деклямаціи молоденькои панночки Цурковскои. Шевченкового „Перебендю“ ôтдала она такъ гарно и съ такимъ зрозумѣньемъ рѣчи, що всѣ дивувалися талантови молоденькои декляматорки.

(Дальше буде).

По полудни о год. 4-тôй ôтвѣдавъ цѣсарь будинокъ школы промыловои, де повитали єго гр. Таффе, директоръ школы и цѣлый учительскій персоналъ. Монархъ оглянувъ будынокъ и выставу робôтъ ученикôвъ и опустивъ тое заведенье дуже вдоволеный єго успѣхами, удаючись до ново поставленои церкви св. Николая. Тутъ дожидало єго численне духовеньство въ церковныхъ ризахъ, котре завело прибувшого при звуку дзвонôвъ монарха передъ головный престолъ. По короткихъ молитвахъ, оглянувъ монархъ съ занятьемъ гарну будôвлю святинѣ, высказавъ свое вдоволенье по причинѣ удачного выконаня сеи будôвлѣ и ôтъѣхавъ ôттакъ до своєи палаты. О год. 6 вечеромъ ôтбувся въ комнатахъ монарха обѣдъ на 76 особъ, а по обѣдѣ звычайный cercle; о год. 8½ выправили товариства стрѣлецкій цѣсареви велику серенаду. При свѣтлѣ численныхъ смолоскопôвъ и освѣтленю доокреотныхъ гôръ великими огнями, ôтспѣвало 500 спѣваковъ хоралъ въ честь монархи, ôттакъ кôлька народныхъ пѣсень а въ кôнци имнъ австрійскій. Дня 9 с. м. ôтбулось стрѣлецке торжество. Рано зôбрались всѣ стрѣльцѣ, котрыхъ прибуло кôльканайцять тысячь, на великôмъ подвôрю т. зв. монастырскихъ кошаръ, куды о год. 9 рано прибувъ цѣсарь въ супроводѣ архикнязя Кароля Людвика, арх. Гайнриха и Фердинанда, намѣстника Тиролю и гр. Таффе. По ôтправленю службы божои ôтбувъ цѣсарь переглядъ стрѣлецкихъ ôгдѣлôвъ, при чѣмъ розмовлявъ съ многими стрѣльцями. Ôгтакъ наступивъ торжественный похôдъ стрѣлецкихъ ôтдѣлôвъ на пляцъ стрѣлецкого торжества. Похôдъ выпавъ дуже величаво, стрѣльцѣ импонували своими збруями, костюмами и справдѣ лицарскими поставами; походови приглядався монархъ зъ балкону своєи палаты. По походѣ ôтбувся стрѣлецкій банкетъ, а о 4 по полудни прибувъ монархъ на мѣсце торжества. Тутъ повитавъ єго маршалокъ краєвый Рапъ короткою промовою, на котру ôтповѣвъ монархъ, высказуючи свою радôсть зъ причины успѣшного розвою товариства австрійскихъ стрѣльцѣвъ. Промову монарха повитали грôмкими неустаючими окликами. Розпочалось стрѣлянье въ приготовленôй до сего галѣ, котрому цѣсарь приглядався съ занятьемъ аж до год. 6-ои вечеромъ. О год. 6-тôй ôтбувся въ палатѣ цѣсаря обѣдъ на 78 особъ, а о 8 ôй годинѣ ôтъѣхавъ монархъ, проводженый товпами народу, до Ишль. Заразъ по ôтъѣздѣ прислався цѣсарь намѣстникови тирольскому ôтручне письмо съ подякою за щире принятье, котру то подяку маѣ намѣстникъ въ имени цѣсаря всѣмъ корпораціямъ и цѣлому населеню Тиролю высказати.

(*Зѣздъ монарха австрійского съ царемъ Александромъ III*) наступитъ вже зовсѣмъ рѣшучо дня 24 с. м. въ Кромержу. Вже теперь роблятъ въ Кромержу приготовленя съ великимъ поспѣхомъ. Въ архіепископôкôй палатѣ, де маютъ мешкаты обѣ цѣсарскій родины, працюе теперь стокôлькадесять робôтникôвъ. На першôмъ повероѣ сеи палаты маютъ замешкаты царь съ женою, на другôмъ цѣсарь, цѣсарева и цѣсаревичь. Незадовго маѣ приѣхати до Кромержа надворный охмайстеръ кн. Гогенльоге и намѣстникъ гр. Шенборнъ. Дирекціи желѣзниць, почтъ и тельеграфôвъ одержали припорученье постаратись о помѣщенье прибути маючихъ силъ помôчныхъ. Пôдчасъ зъѣзду отояти будутъ въ Кромержу галицкій полки пѣхоты (зъ Перемышля и Ярослава), котрі маютъ прибути тамъ слѣдуючого тыждня разомъ съ двома орхестрами. Въ зъѣздѣ возьмутъ участь такожь министры гр. Кальноки, гр. Таффе и мин. Тисса. Участь гр. Таффе и Тиссы уважаютъ доказомъ, що внутрѣшно-австрійскій справы не стоятъ въ суперечности съ тенденціями мира, попираными политикою внѣшною, и що сѣ справы (внутрѣшнѣ) нѣякъ не можутъ бути предметомъ нарадъ зъѣзду. Рада мѣска въ Кромержу призначила зъ фондôвъ мѣста суму 5000 зр. на принятіе монархôвъ. Кромѣ сего видавъ бурмистръ до жителѣвъ Кромиржа ôтозву, щобы пôдчасъ зъѣзду дали наглядный доказъ своихъ патріотичныхъ чувствъ.

(*Въ справѣ юридичныхъ испытôвъ*) выдало министерство просвѣты слѣдуюче розпорядженье: 1) Терминъ повторенія исторично-юридичного испыта означено безъ рôжницѣ на одинъ рôкъ. Кандидатъ, котрый перепавъ при испытѣ на липневôмъ и жовтневôмъ терминѣ, не може бути припущеный до нового испыту окорше, ажь доперва въ найблишôмъ липневôмъ терминѣ. Разомъ належатъ кандидатови означити тѣ предметы, которыхъ маѣ слухати въ слѣдуючôмъ роцѣ по неудалôмъ испытѣ. Розумѣеся, що по повторнôмъ зложеню испыту кандидатъ муситъ бути на университетѣ еще два роки 2) Кандидаты, котрі не зложили исторично-юридичного испыту, не можутъ бути записаными на третій рôкъ правъ. 3) Исторично-юридичнѣ испыты маютъ ôтбуватися выключно въ липневôмъ и жовтневôмъ терминѣ. 4) Слухачѣвъ юридичного факультету, починаючихъ исторично юридичнѣ студіи въ лѣтнôмъ семестрѣ, належитъ такъ що до припущенія ихъ до испытôвъ якъ и що до выдаваня имъ абсолюторіи, такъ трактовати, якъ коли бы вступили до университету о пôвъ року пôзнѣйше въ зимовôмъ семестрѣ. 5) До юридичного испыту належитъ припускати кандидатôвъ доперва по окôнченю чотыролѣтя и по одержаню абсолюторіи. 6. Екзаминаційна комисія для исторично-юридичного испыту маѣ складатися звычайно, кромѣ предсѣдателя, еще зъ трехъ екзаминаційныхъ комисарѣвъ, зъ которыхъ кождый маѣ испытувати зъ одного предмета. Предсѣдатель, хотя бы самъ не бувъ екзаминаторомъ, маѣ право задавати питаня зъ всѣхъ предметôвъ. 7) Розпорядженье тое починае обовязувати въ школьнôмъ роцѣ 1885/6. Рôвночасно перестаютъ обовязувати всѣ давнѣйшій приписы суперечній съ симъ розпорядженьемъ. Въ жовтневôмъ терминѣ бѣжучого року исторично-юридичнѣ испыты ôтбудутся ще пôсля давныхъ приписôвъ.

ЗАГРАНИЦЯ.

Зъѣздъ цѣсарѣвъ и подорожь гр. Кальнокого до Варцина. Нынѣ єсть вже певною рѣчею, що зъѣздъ царя съ цѣсаремъ австрійскимъ ôтбудеся при кôнци сего мѣсяця — говорятъ, що дня 24 — въ Кромержу на Моравѣ и о тôмъ нема вже сумнѣву, судячи зъ приготовлень, якій въ тôмъ мѣсци робятся и зъ сильного ôтдѣлу тайнои полиціи австрійскои и россійскои, котра мала вже на мѣсце прибути. Що намъ, що цѣлôй Европѣ зъѣздъ сей принесе, трудно ôтгадати, позаякъ цѣла справа крыеся въ глубокôй тайни може ще въ глубшôй, якъ цѣль зъѣзду минувшого року въ Скерневицяхъ. Тогды бо ôтношеня державъ середнои Европы були досыть напруженѣ: на балканьскôмъ пôвъостровѣ клекотѣло якъ въ горшку; Нѣмеччина здавалася лагодитися де вôйны и збирала войска на пруско-россійскôй граници; Австрія всѣма силами старалася выбороти собѣ вплывъ на балканьскôмъ пôвъостровѣ а въ Россіи самôй мара революціи пригнетала якъ тяжка змора цѣлый организмъ державный. Крôмъ того по цѣлôй Европѣ вѣявъ якійсь духъ неспокою и безладу, пôддержуваный особливо въ Австріи и на балканьскôмъ пôвъостровѣ россійскими агитаціями. Станъ такій, наколи бы бувъ ще трохи продовжився, мусѣвъ-бы бувъ выкликати вôйну и то вôйну страшну, до котрои булабы ще безперечно прилучилася и борба поодинокихъ клясъ суспôльности. Положенье було досыть небезпечне и мусѣло налякати верховодителѣвъ. Ôгбувся зъѣздъ въ Скерневицяхъ; пристрасти притихли и мы бачимо, якъ поодинокій державы середнои Европы стараются всякими силами придушити всякій свобôднѣйшій рухъ въ суспôльности зъ обавы, щобы ôнъ не стався причиною якого несподѣваного заколоту. Настала реакція а то тымъ сильнѣйша, позаякъ жадна зъ державъ середно европейскихъ не важилася одна другôй въ сеи реакційныхъ змаганяхъ перешкоджувати. Щобы удержати миръ въ Европѣ, треба було конче реакціи а до сеи треба знову було згоды интересованыхъ державъ. Чи новый зъѣздъ буде дальшимъ продовженьемъ розпочатого въ Скерневицяхъ дѣла, не трудно ôтгадати. Ôгносины въ Европѣ а особливо на сеи всходѣ ще на тôлько не змѣнилися, щобы кожда зъ заступленыхъ въ Скерневицяхъ державъ могла пôйти своєю окремою дорогою. Може навѣть бути, що зъѣздъ ще бôльше зближатъ до себе интересованій державы и народы почуютъ ще бôльше сильну руку управляючихъ ними монархôвъ. Сего вымагае миръ загально-европейскій, сего потребуе добро народôвъ поодинокихъ державъ, котрыхъ зъѣздъ въ Кромержу безпосередно дотыкае. Що оно такъ єсть, доказуе найлѣпше пôвъофиціяльный бельгійскій „Nord“, котрый такъ пише: „Маючій ôтбутися зъѣздъ двохъ цѣсарѣвъ въ Кромержу, єсть далекимъ ôтъ того, щобы змѣнити въ чѣмъ небудь умову зроблену въ Скерневицяхъ; противно, ôнъ може еи лишь окрѣпити и оконсолидувати. Умова, зроблена трема монархами, єсть фактомъ, котрый не дасться оспорювати и котру дармо хто старавсь бы розбити. Ся умова позôстане потрôйною, бо инакшою она и не може бути; она позôстане отвертою и щирою, бо довѣдъ выказавъ еи взаимный хосенъ; она позôстане свобôдною ôтъ всякихъ напастей, якъ довго позôстануть головнѣ причины еи истнованя, т. е. якъ довго буде потреба удержаня загального мира и затамованя розшалѣвшихся филь соціялизму и анархизму.“ Характеристичнымъ єсть, що зъѣздъ царя съ цѣсаремъ австрійскимъ не ôтбудеся безъ певного порозумѣня съ Нѣмеччиною, отже и не буде — якъ се первѣстно говорено — лишь актомъ звычайнои куртоазіи. Доказомъ того єсть, що минувшого втôрка гр. Кальноки выѣхавъ до Варцина, щобы тамъ порозумѣтися съ кн. Бисмаркомъ. Надъ чымъ оба сі мужѣ тамъ будутъ радити, розумѣеся, що годѣ се знати; то однакожь можна догадуватися, що предметомъ нарады не буде союзъ австрійско-нѣмецкій а скорше нарада, *якъ* обѣ державы въ данôмъ случаю маютъ поступати и що въ Кромержу не буде нѣчо ухвалено, о чѣмъ бы наперед Австрія съ Нѣмеччиною не порозумѣлися. Наколи-бы такъ дѣйстно мало бути, то выходило-бы зъ сего ясно, якъ слабою єсть звязь, яка лучитъ Россію съ обома сусѣдными державами и якъ легко та звязь въ данôмъ случаю може розôрватися. Здаеся однакожь, що въ Варцинѣ крôмъ политичныхъ справъ буде порушене такожь и питанье торговельно политичне, котре теперь немало клопоту причиняе такъ Австріи якъ и Нѣмеччинѣ и що ôтъ зъѣзду въ Варцинѣ буде зависѣти, яке становище въ сѣмъ питаню маютъ займити обѣ державы супротивъ третои. Справа ся впрочѣмъ дуже неясна и треба чекати ажь на певнѣ результаты зъѣзду.

Россія. Ôтъ 21 липня ажь до 8 серпня ôтбувався въ Казани соборъ православныхъ епископôвъ, на котрôмъ головно радили надъ тымъ, якимъ способомъ можна-бы пирити православіе въ всходнôй части Россіи, особливо межи музулманами и рôжного рода розкольниками въ губерніяхъ астраханьскôй, сибирскôй, оренбурскôй и т. д. Въ нарадахъ тыхъ бравъ участь такожь оберпрокуроръ св. синода Побѣдоносцевъ. — Министерство просвѣты дозволило властямъ кіевского университету *принимати* сего року назадъ тыхъ студентôвъ, котрі минувшого року були выключенѣ на одинъ рôкъ зъ университету за безпорядки пôдчасъ 50-лѣтного ювилея. — Въ справѣ афганьскôй доноситъ „Journ. de St. Ptbg.“, що независимôсть Афганистану становитъ одну изъ головныхъ точокъ порозумѣня Россіи съ Англіею и що вѣсть подана агентіею Райтера, будьто-бы въ наслѣдокъ згромадженя афганьского войска въ Пендждехъ и Россія выслала туды такожь свое войско, єсть неправдивою. Пендждехъ єсть ôтъ часу конфликту зъ дня 30 марта с. р. мѣсцемъ неутральнымъ и анѣ афганьскій анѣ россійскій войска не маютъ права туды заходити. — Царь вернувъ теперь зъ Финляндіи и приѣхавъ до Петергофу, де єго принято дуже торжественно. — Пôсля найновѣйшихъ вѣстей царь передъ зъѣздомъ въ Кромержу не поѣде до Кіева, лишь просто черезъ Варшаву до Австріи. Въ Варшавѣ царь задержится лишь коротко. — Зъ Петербурга доносятъ, що тамъ зъѣхалися всѣ представителѣ Россіи въ державахъ на балканьскôмъ пôвъостровѣ, а именно: россійскій послы въ Букарештѣ, кн. Урусовъ и въ Бѣлградѣ п. Персіяни, россійскій министеръ-резидентъ въ Чорногорѣ Аргиропулъо, и ген. консуль въ всходнôй Румеліи, Сорокинъ. До сего зъѣзду привязуютъ въ петербургскихъ кругахъ политичныхъ велике значенье.

НОВИНКИ.

— **Зъ декляматорско-музикальныхъ вечерниць въ память Костомарова устроєныхъ въ Тернополи** 2 л. серпня с. р. заходомъ тов. „Руска Бесѣда“ и филіи тов. „Просвѣта“ при участи женьского хору „Рускои Бесѣды“, Вп. пп. Леонтовича, Качмарского и Гушалевича, хору Денисôвскихъ спѣваковъ и мужеского хору „Академичного Братства“, и зъ вечерниць съ танцями вплынуло загаломъ 376 зр. 10 кр. а по ôттрученю кошгôвъ въ скôлькости 234 зр. 18 кр., остало чистого доходу 141 р. 92 кр. ав., зъ котрого половину переславъ Выдѣлъ Рускои Бесѣды „Академичному Братству“ на пôдмогу убогои рускои молодежи академичнои въ скôлькости 70 зр. 96 кр. ав.

— **На памятникъ бл. п. Володимира Барвѣньского** прислала Хвальна Дирекція руско-народного театру зъ представленя на ту цѣль въ Тернополи устроєного 20 зр., за котрѣ комитетъ памятковый складае Хв. Дирекціи прилюдну подяку. Грошѣ умѣщено въ щадници „Народнои Торговлѣ“ въ Тернополи.

— **Въ Коршиловцѣ**, повѣта збараского, завязалася заходами о. Дроздовского и п. Тадея Федоровича, дѣдича сусѣдного села Клебанôвки, нова читальня. Статуты, на котрыхъ пôдписалося 10 основателѣвъ селянъ, подано вже до намѣстництва.

— **Въ справѣ урегульованя конгруы** постановила центральна комисія статистична за призволеньемъ министерства вѣроисповѣданя и просвѣты робити що пять лѣтъ статистичнѣ доходженя о положеню католицкого клира въ Австріи а за пôдставу до сеи роботи будутъ служити фасіи выготовленѣ на пôдставѣ закона о конгруи.

— **Въ селѣ Гнѣздичевѣ** пов. жидачѣвского ставитъ громада за иниціятивою мѣсцевого пароха о. Калѣчиньского и учителя Котовича громадскій дôмъ, въ котрôмъ буде мѣститися не тôлько урядъ громадскій, але такожь читальня и крамниця. Дôмъ громадскій буде вже въ короткôмъ часѣ готовый; до будовы єго причинилася не мало такожь и властителька дôбръ панѣ Старженьска, даруваши на дôмъ сей 7000 цеголъ. При помочи выдѣлу краєвого, мѣсцевои властительки якъ такожь и власными датками громада урегулювала рѣку Стрый, котра що року доси робила въ селѣ богато шкоды. Все то заслуги мѣсцевого приходника и учителя. Дай Боже лишь бôльше такихъ людей и такихъ громадъ якъ Гнѣздичѣвъ!

— **Цѣлый накладъ 14-го числа Нового Зеркала** попався въ руки ц. к. прокураторіи. Слѣдуюче число маѣ выйти въ збôльшенôмъ объемѣ.

— **Право ярмаркове мѣстъ Сокаля и Станиславова.** Львôвска палата торговельна порѣшила на запытанье староства сокальского, що въ Сокали можутъ ôтбуватися крôмъ дозволеныхъ 5 ярмаркôвъ ще 6 недозволеныхъ доси, а котрі мимо того правомъ звычаєвымъ ôтбувалися пôдъ фирмою торгôвъ. Подôбну справу *предложило* палатѣ торговельнôй такожь и староство станиславôвске. Въ Станиславовѣ ôтбуваются крôмъ 5 звычайныхъ дозволеныхъ ярмаркôвъ ще два недозволенѣ а именно въ дняхъ 14 мая и 6 серпня. Рада повѣтова станиславôвска высказалася за сими ярмарками, а то для того, що они суть для мѣста и околицѣ дуже важнѣ, бо въ маю закупуеся товаръ на выпасъ, а въ серпни выпасеный продаеся. Увзглядняючи сей поглядъ рады повѣтовои палата торговельна порѣшила, що оба недозволенѣ доси ярмарки въ Станиславовѣ треба задержати але за то знести два другѣ такъ, щобы всѣхъ було лишь пять.

— **Испыты учительскій.** Львôвска комисія екзаминаційна для учителѣвъ школъ народныхъ, звычайныхъ и выдѣловыхъ, вызначила речинець испытôвъ учительскихъ, припадаючихъ въ осени с. р. на день 30 вересня 1885.

— **Выпѣканье хлѣба** черезъ селянъ належитъ до категоріи промыслу домового. Такъ порѣшила львôвска палата торговельна въ слѣдуючôмъ случаю: Пекарѣ въ Кроснѣ внесли були жалобу до староства, що селяне зъ Щепаньцовои выпѣкаютъ булки и обарѣнки и продаютъ ôттакъ на торгахъ и ярмаркахъ и просило о заказанье имъ сего або о присилуванье ихъ до того, щобы они постаралися о карты промысловѣ. Староство ôтнеслося до львôвскои палаты торговельнои съ запытаньемъ, чи выконуванье сего промыслу не належалобы зачислити до промыслу домового, а палата на то згодилася. Порѣшенье се важне яко прецеденсъ и для богато мѣстъ и мѣсточокъ въ нашихъ сторонахъ, въ котрыхъ якъ н. пр. въ Коломыи, Бучачи и др. передмѣщане и селяне выпѣкаютъ хлѣбъ, колачѣ, малаѣ и т. д. Богато родинъ удержуеся лишь зъ сего промыслу; наколи-бы имъ сего пôсля нового закона промыслового заказано, то не тôлько що весь промыслъ пекарскій опинивсь-бы выключно лишь въ жидôвскихъ рукахъ, але и богато родинъ попало-бы въ найбôльшу нужду лишаючися способу до житя.

— **Кромержь и єго архіепископска палата.** Якъ поодинокихъ людей такъ такожь и деякій мѣсцевости стрѣчае иногды дивна судьба: свѣтъ забуває о нихъ скоро и лишь колись случайно про нихъ собѣ нагадуе. Такъ маеся рѣчь такожь и зъ мѣстомъ Кромержомъ. Недавно що приходилось намъ почути, якъ люде, що здавались навѣть досыть образованѣ, допытувалися, де лежитъ мѣсто Кромержь. Коли отже предстоячимъ зъѣздомъ двохъ монархôвъ мѣсто се маѣ знову ôтжити въ памяти людей, то не ôтъ рѣчи буде, коли подамо деякій историчнѣ згадки про се мѣсто и єго славну архіепископску палату въ котрôй якъ разъ маютъ стрѣтитися и проживати монархи двохъ могучахъ державъ Европы. Мѣсто Кромержь (по нѣмецки Kremsier) лежитъ на Моравѣ въ жизненнôй долинѣ Ганна надъ рѣкою Моравою при зелѣзници Голинъ-Зборовець и числитъ 11816 жителѣвъ по найбôльшій части самыхъ Моравановъ и Чехôвъ. Мѣсто маѣ пять передмѣсть, ôтъ котрыхъ середина мѣста єсть ôтдѣлена старымъ муромъ; єсть тутъ староство, судъ повѣтовый, комисаріятъ финансовый и лѣтна резиденція оломуцкого архіепископа. Зъ важнѣйшихъ будынкôвъ публичныхъ замѣтнѣ суть коллегіяльна церковь св. Мавркія, съ двома высокими вежами и архіепископска палата, котра якъ разъ теперь приготовуеся на принятье монархôвъ. Кромержь, звѣстный ще зъ часôвъ Оттокара II и воєнъ гуситскихъ, добули Шведы въ 1643 р. пôдъ Торстензономъ и спалили єго зовсѣмъ. Въ сѣмъ часѣ построивъ кн. архіеп. Кароль Лихтенштайнъ теперѣшну палату архіепископску и надавъ ѣй видъ якій она ще доси маѣ, хочь по пожарѣ 1752 р. мусѣла бути на ново реставрована. Якъ великою есть та палата можна собѣ вже зъ того представити, що маѣ 300 комнатъ, въ котрыхъ теперь 150 робôтникôвъ день въ день працюе надъ приготовленьемъ ихъ для принятя монархôвъ. Єсть тутъ такожь величезна саля построєна еп. Гамильтономъ, на два поверхи высока. Прикрашенье лишь сеи однои салѣ мало свого часу коштувати 60.000 зр. Въ сали сѣй засѣдавъ 1849 р. першій австрійскій парляментъ. Въ палатѣ мѣститося такожь двѣ библіотеки, одна менша обôймаюча 8.000, а друга бôльша 20.000 томôвъ, богато (до 40.000) рôжныхъ грамотъ, манускриптôвъ и т. д. Крôмъ сего єсть тутъ такожь и галерія образôвъ мѣстячася въ трехъ саляхъ. Докола палаты есть прекрасный паркъ обôймаючій 250 моргôвъ землѣ. Въ палатѣ сѣй гостили вже неразъ высокій достойники и такъ въ рокахъ 1515 и 1523 польскій королѣ Жигмонтъ и Людвикъ а 1748 цѣсарева Марія Тереса, зъ ôгки выѣздила на переглядъ россійского войска пôдъ Оломуцомъ. Найбôльше однакожь звѣсгне стало мѣсто и палата архіепископска зъ 1848 р. коли тутъ ôткрыто австрійскій парляментъ. Теперь роблятся въ палатѣ величезнѣ приготованя, на котрѣ зъ цѣсарскои касы приватноі выдано *около* пôвъ миліона, мѣсто же само причинилося даткомъ 5.000 зр. Въ самôй палатѣ будутъ пôдчасъ зъѣзду проживати лишь оба монархи, въ припираючôмъ до неи будинку парохіяльнôмъ призначене мѣсце для архикн. Рудольфа а забудованя малои семинаріи призначенѣ на помешканя министрôвъ Гиреа, гр. Кальнокого, гр. Таффого и Тиссы. Для другихъ достойникôвъ вызначене помѣщенье въ иншихъ домахъ архіепископа и двохъ готеляхъ въ ринку.

— **Складка на погорѣльцѣвъ въ Городенцѣ.** Министеръ дѣлъ внутрѣшныхъ дозволивъ робити складку на погорѣльцѣвъ въ Городенцѣ въ всѣхъ краяхъ коронныхъ крôмъ Тиролю, Каринтіи и Буковины а то для того, бо въ Тиролю и Краинѣ народъ не пôднѣся ще зъ бѣды по повени въ 1882 р. а на Буковинѣ знову мусятъ люде робити складку на погорѣльцѣвъ въ Выжници.

— **Конкурсъ для выслуженыхъ пôдофицирôвъ** розписала дирекція гал. зелѣзницѣ Кароля Людвика на 106 посадъ „службы“ а именно: 20 помôчникôвъ надзирателѣвъ магазиновыхъ, 20 кондукторôвъ III. класы, 5 надзирателѣвъ отаційныхъ, 10 надзирателѣвъ возôвъ, 3 помôчникôвъ надзирателѣвъ въ складахъ матеріялôвъ и 50 надзирателѣвъ шляху. — Опорожнена такожь посада асистента почтового въ окрузѣ дирекціи почтъ и телеграфôвъ въ Чернôвцяхъ и посада надзирателя вязнѣвъ въ карнôмъ заведеню въ Висничу.

— **Ôтзнаки.** Кондукторъ почтовый въ Станиславовѣ Зееманъ получивъ при переходѣ на пенсію орѣбный хрестъ заслуги. — На выставѣ въ Антверпіи получило нафтове товариство у Львовѣ дипломъ почетный а фирма Гартенбергъ, Лавтербахъ, Гольдгамеръ и Вагманъ въ Дрогобычи золотый медаль. Антикарь Жигмонтъ Рукеръ и другистъ Ив. Игнатовичь зô Львова удостоилися на тôй выставѣ почестноі згадки.

— **Въ Угерцяхъ** на зелѣзници луцкôвскôй межи стаціями Ольшаница и Лукавица-Лиско маѣ бути ôткрыта нова стація зелѣзноі дороги.

— **Холера.** Въ Марсилія померло дня 11 с. м. на холеру 40 особъ. Ходятъ вѣсти що холера мала такожь проявитися вже и въ Тульонѣ и Ліонѣ. — Въ Испаніи занедужало дня 10 с. м. на холеру 3724 особъ а зъ тыхъ померло 1886; бюлегинъ сей єсть однакожь недокладный. Въ Севиллѣ померъ на холеру тамошный архіепископъ. На Гибральтарѣ мала такожь проявитися холера и для того устявлено тамъ ôтъ стороны испаньскои сильный кордонъ. Коли можна повѣрити найновѣйшимъ вѣстямъ, то холера появилася вже

навѣтъ и въ Одессѣ. На передмѣстю Нерубайскъ сконстатовано тамъ 10 случаѣвъ холеры. Небезпеченьства для насъ було-бы отже вже найбôльше и для того треба-бы всюды въ краю предпринимати всякѝ можливѝ мѣры осторожности.

— **Дрôбнѝ вѣсти.** Архик. Альбрехтъ выѣхавъ вô второкъ, ôтбувши инспекцію гарнизону. Въ недѣлю оглядавъ архикнязь деякѝ церкви и костелы и бувъ такожь — якъ кажутъ — першій разъ въ церквѣ св. Юра, де Вп. крыл. о. Петрушевичь поясняв ему дещо о церквѣ, о хорѣ, о статуи папы Пія IX и о реставраціи митрополичои палаты. Въ понедѣлокъ давъ архикнязь галовый обѣдъ, на котрый мѣжь иншими були запрошенѝ п. намѣстникъ Залескій и Преосв. еп. дръ Ю. Пелешь. — Вприосв. митрополитъ приѣде до Львова въ понедѣлокъ дня 17 с м. — Вп. оо. крылошане Фаціевичь и Бѣлецкій повернули до Львова. — Реставрація перемыскои церкви соборнои поступае скоро; теперь золотится иконостасъ а дня 8 жовтня с. р. въ день именинъ Преосв. еп. Іоана ôтбудеся — якъ кажутъ — ей посвященье. — У Львовѣ померла Анна Вайде, вдова по канцелистѣ, проживши 101 лѣтъ. Красный вѣкъ! — Въ Скоморохахъ сокальского повѣта найдено въ Бузѣ тѣло незвѣстного мужчины. Въ одежи его найдено билетъ на имя „Иоидора Бергера“. — Везувій выбухае и выкидае ляву ôтъ кôлькохъ днѣвъ. — Архикн. Іоанъ Сальваторъ, маe пôсля поголоôокъ подаваныхъ вѣденьокими газетами бути именованый головнокомандуючимъ въ Галичинѣ. — Въ Краковѣ ôтбулося въ церквѣ св. Норберта вѣнчанье п. Прухницкого, укôнченого богослова, съ панною Александрою Беднарскою; молоду пару вѣнчавъ о. Мих. Прухницкій, парохъ въ Турцѣ. — Въ Щавници перебувало ôтъ початку сего сезону до дня 7 с. м. 2507 ôсôбъ. — Въ Сярахъ, пов. горлицкого въ копальни нафты дра Николая Федоровича выбухнувъ минувшои суботы пожаръ въ наслѣдокъ назбиравшихся въ шибѣ газôвъ. Огонь придушено въ той спôсôбъ, що засыпано шибъ землею. Шкода есть дуже мала, але черезъ выбухъ сей потерпѣло 6 робôтникôвъ и одна робôтниця, котрѝ тяжко попарилися.

ПОСМЕРТНѝ ВѢСТИ.

✝ **Іоанъ Бачиньскій**, ученикъ VI класы гимназіяльноя въ Коломыи, упокоився въ Серафинцяхъ, въ домѣ своихъ родичѣвъ дня 1 липня 1885 р. Покôйникъ ôтзначався отвертостею и щиростею и вже на шкôльнôй лавѣ оказувавъ велику любовь до народу, зъ котрого выйшовъ. Опечаленѝ родичѣ покôйного уважаютъ своимъ обовязкомъ подякувати на сѣмъ мѣсци передовсѣмъ мѣсцевому парохови Вп. о. С. Литвиновичеви за трогаюче посмертне слово выголошене нимъ передъ домомъ покôйника, а не менше такожь и Вп. оо. Д. Нестайкови и С. Бурнадзови за участь въ похоронѣ якъ такожь и въ загалѣ всѣмъ ôтправившимъ тѣло покôйника на мѣсце вѣчного упокою.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— **„Библіотеки для молодежи“** выданя черновецкои „Рускои Бесѣды“ выйшла вже 7 книжочка и мѣститъ въ собѣ: Женцѣ, (стихъ Юрія Федьковича). — Богъ не оставляе своихъ. — Мурашка лѣкарь. — Ôвчаръ, вовкъ и песъ, (стихъ Данила Млаки). — Пчолы. — Пѣсня пасѣчника, (стихъ). — Гуцулъ-Керманичь. — Забавы для дѣтей: ямка, орѣшокъ. — Загадки.

Подяка.

Выдѣлъ товариства „Руска Бесѣда“ и филіи тов. „Просвѣта“ въ Тернополи высказуютъ прилюдно найсердечнѣйшу подяку всѣмъ Вп. Участникамъ и Участницямъ вечерниць деклямаційно-музикальныхъ дня 2 л. серпня с. р. тутъ устроеныхъ, а именно Вп. пп. Е. Барвѣньскôй, Е. Дроздовскôй, Іосифѣ, Єленѣ и Люни Крушельницкимъ, Каролинѣ и Маріи Навроцкимъ, Теодосіи и Ользѣ Чубатымъ и Маріи Чемериньскôй, ЧЧ. Спѣвакамъ Денисôвского хору и Впр. ихъ Провôдникови о. І. Витошиньокому, Вп. пп. Леонтовичу, Гушалевичу и Качмарскому, а неменше и Вп. Членамъ мужеского хору „Академичного Братства“, що зволили причинитися до звеличаня памяти незабутного Миколы Костомарова, а заразомъ приспорити значного доходу для „Рускои Бесѣды“ и на пôдмогу для убогои академичнои молодежи рускои. Слава имъ всѣмъ за то и щиро-руске спасиБôгъ!

Ôтъ Выдѣлу тов. „Руска Бесѣда“ и филіи тов. „Просвѣта“.

Тернопôль д. 1 (13) серпня 1885.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручае 1315 61—?

препараты зъ гумы и выробы кавчуковѝ

для потребъ хирургичныхъ и иншихъ подôбныхъ.

Ц. к. генеральна дирекція

австрійскихъ желѣзниць державныхъ.

Выписъ зъ пляну ѣзды важный ôтъ 1 червня 1885 р.

Ôтходятъ зô Львова:

Поѣздъ мѣшаный о 6 год. рано до Стрыя.
Поѣздъ особовый о 11 год. 25 мин. передъ полуднемъ до Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ особ. о 7 год. 10 мин. вечеромъ до Стрыя, Станиславова, Гусятына, Хирова.

Приходятъ до Львова:

Поѣздъ особов. о 8 год. 5 мин. рано зъ Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ особ. о 4 год. 15 мин. по полудни зъ Стрыя, Станиславова, Хирова
Поѣздъ мѣш. о 2 год. 10 мин. въ ночи зъ Гусятына, Станиславова, Стрыя, Хирова.

Ôтходятъ зъ Станиславова.

Поѣздъ особовый о 9 год. 40 мин. передъ пол. до Стрыя Львова, Звардоня.
Поѣздъ мѣшаный о 10 год. передъ полуд. до Гусятына.
Поѣздъ особовый о 6 год. 28 мин. до Стрыя, Львова, Звардоня и о 11 год. 13 мин. вечеромъ до Стрыя, Львова и Нового Санча.

Приходятъ до Станиславова.

Поѣздъ мѣшаный о 4 год. 48 мин. рано въ Нового Санча Львова, Стрыя.
Поѣздъ особовый о 9 год. 2 мин. передъ полуд. зъ Звардоня, Стрыя.
Поѣздъ мѣшаный о 5 год. 37 мин. по полуд. въ Гусятына.
Поѣздъ особовый о 5 год. 51 мин. по полуд. зъ Звардоня Львова и Стрыя.

Оливу машинову

до

ЛЬОКОМОБИЛЬ,

молотѣлєнь ручныхъ,

ТАРТАКÔВЪ,

млынôвъ паровыхъ и водныхъ

и въ загалѣ до всякого иншого ужитку въ господарствѣ,

Смаровило

до осей желѣзныхъ,

Сѣрчаный мѣдикъ

(синій камѣнь)

такъ гуртомъ якъ и частями поручае по найдешевшихъ цѣнахъ

Складъ фабричный **ФАРБЪ, ЛЯКЕРÔВЪ, ПОКОСТÔВЪ, ХЕМИКАЛІЙ, КИШОКЪ ГУМОВЫХЪ и АРТИКУЛÔВЪ БРОВАРСКИХЪ,** заразомъ и

торговля матеріялôвъ.

ГИБНЕРЪ И ГАНКЕ

1407 **у Львовѣ,** 6—?

Ринокъ ч. 38.

Огнетревалѝ и безпечнѝ ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выробленѝ съ американьскими замками и паскилёвыми засувками продаю дуже дешево

СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,

1390 22—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**

(Просится о кореспонденцію въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

Будапештеньскѝ ЛОСЫ выставовѝ по 1 зр.

4000 выгран.

Голôвна выграна готôвкою, по ôттягненю лишь 1%

100.000

и 20.000 зр. 10.000 зр.

15 кр. за порто и листу тягненя

11 лосôвъ 10 зр.

Админ. лот. выст. Буданешть, ул. Андрасого 43

Смолова тектура дахова

(Stein-Dachpappe)

въ плытахъ и звояхъ якъ такожь и цвяхи до нихъ, готову масу терову до помазуваня дахôвъ, теръ зъ вугля камѣнного и деревяный, смолу асфальтову, щётки до помазуваня поручае въ найлѣпшихъ родахъ и по цѣнахъ найприступнѣйшихъ

ГИБНЕРЪ и ГАНКЕ

у Львовѣ.

Цѣс. кор. уприв.

ГАЛИЦКІЙ АКЦІЙНЫЙ БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

выдае **во Львовѣ** и черезъ филіи

въ Краковѣ, Чернôвцяхъ и Тернополи

АСИГНАТЫ КАСОВÎ

4 процентовî платнî въ 30 днѣвъ по выповѣдженю.

4½ „ „ „ 60 „ „ „

Львôвъ, 7 сѣчня 1884.

ДИРЕКЦІЯ.

(Передрукъ не платится.) (1348 36—?)

Накладомъ Редакціи „Дѣла“ выйшли доси:

1. **Въ оборонѣ чести** зъ нѣмецкого *Г. Раймунда*, 3 томы въ 1 книжцѣ. Цѣна 2 зр. 50 кр. (съ пересыл. 2·70)
2. **Дымъ**, зъ россійского *И. Тургенева*. Цѣна 1·50 зр. (съ перес. 1·70)
3. **Стефанъ Лаврентій**, зъ англійского *Едвардса*. 2 томы въ 1 книжцѣ. Цѣна 2 зр. 70 кр. (съ пересыл. 2·90)
4. **Любовь Убогого Молодця**, зъ французского *Октава Фейлета*. Цѣна 1 зр. 20 кр. (съ пересыл. 1·30)
5. **Новорочнѝ Дзвоны**, зъ англійского *К. Дикенса*. Цѣна 60 кр. (съ пер. 70 кр.)
6. **Грошѣ а праця**, зъ шведского *Дядька Адама*. 3 томы въ одноôй книжцѣ. Цѣна 3 зр. 20 кр. (съ пер. 3·40)
7. **Мѣщаньске племя**, зъ нѣмецкого *Г. Раймунда*. Цѣна 1 зр. 20 кр. (съ пересылкою 1·35)
8. **Зъ великого свѣта**. зъ французского *Октава Фейлета*. Цѣна 80 кр. (съ перес. 90)
9. **Фромонтъ молодшій и Рісльоръ старшій**, зъ французского *Додета*. 2 томы въ 1 книжцѣ. Цѣна 1 зр. 80 кр. (съ перес. 2 зр.)
10. **Золотый Чоловѣкъ**, зъ угорского *М. Іокая*. Цѣна 1 зр. 80 кр. (съ пересылкою 2 зр.)
11. **Два мѣста**, зъ англійского *К. Дикенса*. Цѣна 2 зр. (съ пересыл. 2·20)
12. **Мертвѝ душѣ**, зъ россійского *М. Гоголя* (съ портретомъ автора). Цѣна 1·80 (съ перес. 2 зр.)

Хто купуе найменше за 10 зр., дôстае 20% рабату.

Кромѣ того можна черезъ Администрацію „Дѣла“ дôстати:

Безталанне Сватанье, образъ зъ галицкого житя, написавъ Василь Барвѣнокъ (В. Барвѣньскій). Цѣна 80 кр. (съ перес. 90 кр.) Весь дохôдъ призначеный на фондъ стипендійный имени Володимира Барвѣньского.

Скошеный Цвѣтъ, повѣсть Володимира Барвѣньского. Цѣна 1 зр. (съ пересыл. 1·20) Цѣлый дохôдъ призначеный на памятникъ Володимира Барвѣньского.

Кобзарь Т. Шевченка ч. I, оправленый въ полотно и съ вызолоченымъ заголовкомъ, съ портретомъ и короткою житьописею поета. Цѣна 40 кр. (съ перес. 45 кр.)

Украиньскѝ Гетьманы Выговскій и Юрій Хмельницкій, Ив. Левицкого (Нечуя). Цѣна 20 кр. (съ пересыл. 25 кр.)

Переводы Ос. Шухевича. Цѣна 80 кр. (съ перес. 90 кр.

Всѣ повысшѝ книжки суть найотвѣтнѣйшѝ на подарунки.

5 килевѝ

БОЧÔВКИ ВИНА

поручае

ТОРГОВЛЯ ГЕГЕЛЯЙСКО-ТОКАЙСКИХЪ ВИНЪ

К. Ф. ПОПОВИЧА

1257 (38—52) ВЪ ТЕРНОПОЛИ

1	бочôвка	Гегеляйского столового .	2 зр. 10 кр
1	„	Гегеляйского столового лучшои якости 2 зр. 30 кр. и	2 „ 50 „
1	„	Гегел. стол. ароматичного	2·70 и 3 зр.
1	„	Самородного вытравного .	4 зр. 30 кр.
1	„	Ермелеки-Бакаторъ стол.	2 „ — „
Червонѝ вина: 1 бочôвка Viszontai			2 „ 50 „
1 бочôвка Viszontai старе . .			3 „ — „

Повысше наведенѝ цѣны розумѣются вразъ съ бочôвкою окованою желѣзными обручами и оплаченымъ портомъ почтовымъ, такъ що благосклонный ôтбиратель жадныхъ бôльше коштôвъ не поноситъ. Купуючи вина особисто тôлько у продуцентôвъ ручитъ за здоровѝ добрѝ, натуральнѝ и лучшѝ вина якъ зъ Вершецъ, и проситъ о ласкавѝ замовленя.

При надходячôмъ торжествѣ святометодіевскôмъ

воручае

Товариство „Просвѣта“ книжочку:

ЖИТЬЕ ПРОСВѢТИТЕЛѢВЪ СЛАВЯНЪ

святыхъ рôвноапостольныхъ

Кирила и Методія

написавъ

Дръ Ю. Целевичъ.

Цѣна 12 кр., съ пересылкою 14 кр.

ПОХÔДЪ СОБЄСКОГО

пôдъ Вѣдень р. 1683.

Написавъ Стефанъ Качала.

Цѣна 20 кр.

Дôстати можна въ администраціи Дѣла.

Найдешевше руске литературне выдавництво „Руско-украиньска Библіотека Евгенія Олесницкого“, выходитъ у Львовѣ почавши ôтъ 1-го грудня р. 1884.

Доси выйшло 10 выпускôвъ, обнимаючихъ слѣдуючій литературный матеріялъ:

1. **Запорожцѣ**, оповѣданье Ивана Нечуя-Левицкого . . 10 кр.
2. **Сонцѝ мары молодого пытомця**, оповѣданье В. Барвѣньского 10 кр.
3—4. **Оповѣданя Олекси Стороженка** (Серія перша) первѣстко 20 кр., по выпущеню сконфискованыхъ частей . . . . 10 кр.
5. **Prima Vera**, поезіи Юлія Шнайдеръ . . . . 10 кр.
6. **Оповѣданя Д. Мордовцева** 10 кр.
7—10. **Юрій Горовенко**, повѣсть Красюченка . . . 40 кр.

Предплачувати можна на бôльше число выпускôвъ наразъ, пересылаючи ôтповѣдну квоту (1 або 2 зр.) на руки выдавця (ул. Словацкого ч 6). Замовляти можна такожь поодинокѝ выпуски, додаючи за поодинокѝ выпускъ 2 кр., а за подвôйнѝ 5 кр. на оплату порта.

Выдавець и редакторъ: Иванъ Белей.

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 86. Львôвъ, Субота 3 (15 серпня) 1885. **Рôчникъ VI.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця
Редакція і Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье
Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надбслане“ по 20 кр. а. в.
Реклямаціи неопечатаній вôльній ôтъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовй сряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи:* *для Россіи:*
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

☞ **Просимо нашихъ Вп. Предплатникôвъ о скоре надсыланье предплаты и вырôвнанье залеглостей.**

Справа „Народного Дому“.

I.

Ще передъ рокомъ носилися глухй вѣсти по Львовѣ, що львôвскій магистратъ займався збираньемъ документôвъ, дотычачихъ исторіи основаня и дальшого розвою „Народного Дому“ въ тôй цѣли, щобы выслѣдити, чи и на скôлько нынѣшный зарядъ „Нар. Дому“ есть управненый до администрованя фундаціи. Робота магистрату мусѣла въ сѣмъ роцѣ и до сего часу поступити значно на передъ, бо вже съ початкомъ сего року въ однôй въ польскихъ газетъ львôвскихъ появилася вѣсть о „ślicznym referacie“ на бюрку магистратскôмъ. Русины не знали докладно, въ якои точки задумує выйти магистратъ чи радше репрезентація мѣста Львова противъ нынѣшного стану та заряду „Нар. Дому“ — и доперва брошура Одного въ Русинôвъ мѣста Львова, п. заг. „Руско-народна інституція Народный Домъ во Львовѣ, ей початокъ, основане и теперѣшный станъ“ ôтхилила Русинамъ заслону, що закрывала цѣле се дѣло.

Згадану брошуру кождый читатель муситъ розложити на двѣ половины: одна половина — то поясненье правного стану института на пôдставѣ документôвъ, а друга — то полемика противъ нынѣшного заряду, писана въ тонѣ безпардоннôмъ, хотяй ще не дорôвнуючимъ фейлетонамъ Руслава або Бодака Музики въ „Словѣ“ и „Нов. Проломѣ“. Хто есть авторомъ брошуры, доси у Львовѣ нѣкому напевно не звѣстно. „Слово“ и „Нов. Проломъ“ вызыскали появленье сеи брошуры до напасти на Русинôвъ-„народовцѣвъ“, выдумуючи въ злобѣ своѣй, що брошура есть результатомъ цѣлого зъорганизованого заговору ихъ на „Народный Дôмъ“. Мы вже остатного разу напятнували сю напасть и теперь то само повторяемо. Мы дѣйстно съ великимъ сожалѣньемъ глядимо на таку тактику органôвъ, що маютъ претенсію до якогось монополю въ оборонѣ народныхъ институтôвъ супротивъ посяганя чужихъ рукъ. Замѣсть трактувати брошуру яко плôдъ пера одного чоловѣка — чимъ она дѣйстно есть — трактувати розумно, холодно и достойно, якъ сего вымагае велика донеслôсть и важнôсть дѣла, они впадаютъ въ спазмы и тымъ тôлько показуютъ всѣмъ, кому на тôмъ залежитъ знати, що они немовь тремтятъ, що немовь уже вся земля имъ въ-пôдъ нôгъ усувався, немовь уже летятъ стрôмголовь... Замѣсть трактувати дѣло зъ становища загально-руского, они стаютъ на становище тѣсно партійне и тымъ неначе самй даютъ печать сказаню автора брошуры, що „Народный Дôмъ“ спочивае въ рукахъ клики, котра боится допустити всѣхъ щирыхъ Русинôвъ до участи въ дѣлахъ нашои першои народнои институціи. Зъ такого нерозумного и недостойного трактованя дѣла въ печати — може тôлько затирати руки той, кому на тôмъ залежитъ, щобы при евентуальнôмъ огнику упечи и свои каштанцѣ. Велика то рѣчь — въ данôй хвили не тратити рôвноваги, не дати пôрватися пристрастному чувству а поводуватися холоднымъ розумомъ и розвагою, пріймати рѣчь такою, якою она фактично есть, и въ того становища ей розбирати и придумувати потрѣбнй средства зарады. Дѣло загальнонародне не годится выкористувати для якихсь побôчныхъ або и покутныхъ цѣлей. Анѣ загально-рускому дѣлу въ краю, анѣ институціи „Народный Дôмъ“ не поможутъ спазмы та револьверовй напасти та инсинуаціи безъ нѣякои реальнои пôдставы. Коли кому грозитъ яке небезпеченьство, той взывае до помочи якъ найбôльшу громаду, а не напастуе неповинныхъ людей...

Намъ, Русинамъ-народовцямъ, певно не менше лежитъ добро „Народного Дому“ на серци, якъ тымъ, що нынѣ нимъ заряджуютъ. Хотяй Русинôвъ-народовцѣвъ совѣты не пріймали въ члены „Народного Дому“, — не удостоилися тои чести навѣть такй патріоты, якъ о. Стефанъ Качала або пок. Корнило Сушкевичъ; хотяй мы не годимося съ тымъ, що „Народный Дôмъ“ не посылае питомцѣвъ своихъ бурсы до рускои, але до нѣмецкои гимназіи; хотяй не годимося и съ дечимъ другимъ, що стае на завадѣ красшому розвоєви и пôднесеню поваги института, — то однакожь мы уважаемо институцію „Народный Дôмъ“ институцією въ повнôмъ значеню слова народною, до котрои всѣ щирй Русины маютъ право и въ оборонѣ котрои при евентуальнôмъ небезпеченьствѣ всѣ щирй Русины мусятъ якъ одинъ мужь станути. „Народный Дôмъ“ не смѣе перейти въ чужй руки, въ руки „перекинчикôвъ“, — ôнъ муситъ остати въ рукахъ щирыхъ Русинôвъ! Инакше мы, галицкй Русины, мали-бы повне право сказати: „въ Австріи нема судіи!“ — а до того чей-же въ интересѣ самои Австріи прійти не може. Зъ того становища загально-руского выходимо мы — и зъ того самого становища повиннй выходити всѣ Русины въ виду приготовуваного въ магистратѣ мѣста Львова „ślicznego referatu“... Великій грѣхъ сповняютъ тіи органы, що навѣть въ такôмъ важнôмъ дѣлѣ крутятся въ зачарованôмъ колесѣ дивно-пристрастного факційного заслѣпленя! Хто такъ робитъ, той свѣдомо чи несвѣдомо власными руками копае грôбъ Руси. Опамятанье низпошли имъ, Господи!

А по тôмъ словѣ приступаемо до розгляду самои брошуры.

„Зъ роздобутыхъ документôвъ — каже авторъ, — мы вычитали таке переконанье, що институтъ „Народный Дôмъ“ въ теперѣшнôй своѣй формѣ и при теперѣшныхъ политичныхъ обставинахъ зовсѣмъ не есть такъ сильнымъ и непоколебимымъ, якъ се на першій поглядъ могло здаватися, але противно, що при теперѣшнôмъ станѣ сеи институціи небезпеченьство заповѣджене „Gazet-ою Narodow-ою“ може въ такôй чи иншôй формѣ дуже легко наступити, о много лекше, нѣжь ôтданье найбогатшого рускаго монастыря въ руки Єзуитôвъ.“

Якй-жь се документы такъ пересвѣдчили автора брошуры и въ чôмъ заключаеся то небезпеченьство?

Авторъ наводитъ въ цѣлости слѣдуючй документы: 1) Рескриптъ губерніяльный въ 7 вересня 1848 р. адресованый до бл. п. Куземского, съ завѣдомленьемъ, що министерскимъ рескриптомъ въ 25 серпня 1848 р. за волею цѣсарскою подаровано „der ruthenischen Bevölkerung in Lemberg“ руины университетскои библіотеки на церковь. 2) Рескриптъ губерніяльный въ 19 жовтня 1849, адресованый на руки о. Малиновского, съ завѣдомленьемъ, що министерскимъ рескриптомъ въ дня 11 жовтня 1849 р. такожь за волею цѣсаря подаровано „der ruthenischen Bevölkerung in Lemberg“ руины университету на будову „Народного Дому“, съ додаткомъ: „wobei es sich übrigens von selbst versteht, dass das Statut über die Gründung des beabsichtigten Nationalinstitutes, insoferne dasselbe die Bildung eines bleibenden Vereines bezielt, nach den Vereinsgesetzen zu behandeln sein wird“. 3) Протоколъ передачи обохъ руинъ черезъ делеговану ц. к. намѣстництвомъ комисію Русинамъ мѣста Львова (an die ruthenische Versammlung und Bevölkerkerung in Lemberg) дня 8 падолиста 1849 р. 4) Рескриптъ губерніяльный въ 26 червня 1850 „an die ruthenishe Bevölkerung der galiz. Hauptstadt Lemberg“, адресованый на руки пок. Куземского, въ котрôмъ губернiюмъ призволило реальнôсть пôдъ ч. 78 (дарованй мѣсця на церковь и Народный Дôмъ) яко власнôсть Русинôвъ мѣста Львова (volles und unwiderrufliches Eigenthum der Lemberger ruthenischen Bevölkerung) вписати до книгъ табулярныхъ. Зъ тыхъ чотырохъ въ брошурѣ въ цѣлости наведеныхъ документôвъ авторъ приходитъ до пересвѣдченя, що реальнôсть пôдъ ч. 78 подарована цѣсаремъ и правительствомъ на вѣки вѣчнй Русинамъ мѣста Львова. Подаровану реальнôсть Русинамъ мѣста Львова авторъ брошуры уважае фундацію (Stiftung) въ мысль §. 646 кодексу цивильного, а дальше зъ принципіальныхъ засадъ правныхъ и по аналогіи декрету надворнои канцеляріи зъ 16 лютого 1830 р. заключае, що и всѣ пôзнѣйшй дары и жертвы и набутки не становили осôбного фонду для себе, але зôллялися съ первѣстною фундацією въ користь Русинôвъ мѣста Львова.

Опôсля переходитъ авторъ брошуры до зарядôвъ фундаціи ôтъ самого початку ажь до нынѣшного дня. Коли товариство львôвскихъ Русинôвъ „Руска Рада“ розвязалося, Русины мѣста Львова повѣрили тымчасовый зарядъ фундаціи выбраному зъ-помѣжь себе комитетови въ 10 членôвъ пôдъ назвою „комиссія управляюча дѣлами Народного Дому“. Тутъ авторъ наводитъ: 5) документъ, рескриптъ намѣстника Голуховского зъ 30 падолиста 1851 р., котрымъ ôнъ тую комисію затверджуе. Але въ часѣ переходу фундаціи пôдъ зарядъ комисіи въ 10 членôвъ справы фундаціи не були упорядкованй, не було выготовленого акту фундаційного (Stiftbrief), фундація не була уконституована анѣ введена въ житье, ба и комисія за весь часъ свого заряду, с. е. до 1872 р., того не зробила. Тымчасомъ члены комисіи змѣнялися (безъ выбору Русинôвъ мѣста

Третя вандрôвка рускои молодежи.

(*Дальше.*)

Пôсля вечерка Вп. бурмистръ Теребовлѣ дръ Ольпиньскій запросивъ всѣхъ вандрôвникôвъ на вечерю до реставраціи. Тутъ мали мы знôвъ нагоду пересвѣдчитись, якъ щирыми бажанями къ намъ палавъ сей мужъ, що въ певнôй мѣрѣ противъ публичнои опиніи польскои принявъ руску молодѣжь отвертыми руками. Коли именно польска праса такъ ворожо ударила на вандрôвку рускои молодежи, накликуючи на ню бачнôсть полиціи; коли „Gazeta Narodowa“, а властиво ей пяный кореспондентъ зъ Тернополя ажь такъ далеко посунувся, щобы руску молодѣжь здискредитувати передъ публикою, розпустивъ таку натагоньску брехню, будьто о. Наумовичь выбираеся ѣхати съ академиками, — дръ Ольпиньскій не тôлько анѣ на хвилю не усомнився о щирыхъ намѣрахъ рускои молодежи, а и прямо своимъ выступленьемъ станувъ въ ей оборонѣ. Для такихъ людей, якъ дръ Ольпиньскій, все отвертй будутъ серця рускои молодежи. По сѣй сердечнôй гостинѣ розпочалися танцѣ, котрй протяглись близько до рана. Якъ въ Тернополи, въ Микулинцяхъ, такъ и тутъ панночки були поубиранй переважно въ народнй строѣ.

На другій день, с. е. въ середу рушили мы пôдъ проводомъ нашого Вп. о. господаря оглядати давный Василіяньскій монастырь, ôтдаленый на якои чверть милѣ ôтъ мѣста. Крута стежка веде геть крôзь густу роскôшну дуброву, куды неразъ съ трудомъ прійшлося пробирати. На вершинѣ горы съ вольнымъ далекимъ виднокругомъ къ восходови и полудню дрѣмали обросли густою терниною и всякимъ зѣльемъ руины древнои будôвлѣ. Важкій камѣнь декуды почорнѣвъ, обрôсъ мохомъ, та видно уперто ставъ опôръ зелѣзному зубови часу, що тутъ и тамъ попроѣдавъ широкими щелинами твердй камянній стѣны. Монастырь самъ вельми просторый, будованый въ квадратъ. На чотырохъ его углахъ ще доси тримаютъ сторожу чотыри круглй башты, що зовсѣмъ маютъ выглядъ великого татарокого ковпака, котрымъ наряжувались дикй борцѣ орды. На вступѣ стоитъ чотырогранна вежа, мабуть мешканье сторожа ôтъ брамы; на гзимсѣ ôкна умѣщеный рôкъ 1723, рôкъ, въ котрôмъ прибудувалася вежа, бо самъ монастырь мае свôй початокъ ôтъ часôвъ Собеского. Опôсля мы оглядали схоронений всецѣло коридоры, келіи черцѣвъ, рефектарь, кухню съ древныимъ коминомъ и монастыроку „холодну“, куда замыкано „неблагонадежныхъ“ на реколекціи. Склепѣня мурованй самыми камяными плытками свѣтилися ту и тамъ вже отворами, котрй наче говорили, що тымъ склепѣнямъ истнованье вже не довге. На щастье знайшовъ сей памятникъ нашои давнины дбалого опѣкуна въ особѣ о. декана Залуцкого, котрый всѣми силами стараеся заховати сй муры, именно хорошу, величну монастырску церковь св. Іоана. Якъ-разъ теперь пôднимае Вп. деканъ реставрацію тои церкви и такъ она буде охоронена ôтъ загальнои руины.

Цѣкавй на кругозôръ, якій предоставится нашимъ очамъ зъ горы, выдерлись мы на муры. Справдѣ, образъ, що ôткрывався намъ докола, бувъ пречудный: къ пôвночи въ кôтлинѣ положене мѣсто съ выносячимъ-ся у гору замкомъ, къ заходови густый гай, къ полудню быстрый Серетъ, плывучій у пôднôжя просто на дôлъ урываючои-ся высокои монастырскои горы. Надъ Серетомъ однымъ шпурочкомъ тягнутся села, колись власнôсть Василіянъ, котрй заразъ за рѣкою мали свôй величезный фôльваркъ. Мѣсце того фôльварку ледви указуютъ довкола въ квадратъ стоючй высочезнй тополѣ. Монастырь стоявъ тутъ справдѣ на такôмъ мѣсци, зъ-ôтки, якъ замѣтивъ нашъ Вп. господарь, могли Василіяне все видѣти, що де въ якôмъ ихъ селѣ чи на фôльваркахъ робилося. Судячи по другихъ василіяньскихъ монастыряхъ мусимо справдѣ дивуватись великому змыслови черцѣвъ, що свои будôвлѣ здвигали на мѣсцяхъ найбôльше живописныхъ, а при тôмъ розумѣли дуже добре получити utile dulci.

Точнѣйшй даты историчнй о повстаню сего монастыря, о его фундаторахъ и покровителяхъ, обѣцявъ намъ удѣлити Вп. о. Залуцкій письменно. Близшй тй звѣстки будутъ помѣщенй въ Альбомѣ, въ котрôмъ до кождои картины буде доданый ширшій описъ.

Такъ одушевленй пышною красою природы, зôйшли мы назадъ въ мѣсто, щобы въ гостинôмъ домѣ сердечныхъ и милыхъ намъ Вп. господарѣвъ Залуцкихъ пробути ще коротку хвилю, яка намъ лишалася до ôтъѣзду. Все, чого мы тутъ зазнали, зложилося такъ, що мы выѣхали зъ Теребовлѣ съ повнымъ надѣй серцемъ, — а та надѣя не завела насъ, якъ опôсля показалося въ дальшôй дорозѣ. (Д. б.)

„Малоруско-нѣмецкій Словарь. Уложивъ Евгеній Желехôвскій. Львôвъ 1882—1884.“

Критична оцѣнка К. Шейковского.

Звѣстный любитель нашои мовы и нашого народного побыту, К. Шейковскій, авторъ „Быта Подолянъ“, словарокихъ трудôвъ и многихъ спеціяльныхъ праць языковыхъ и историчныхъ, помѣстивъ въ „Русскомъ Филологическомъ Вѣстникѣ“ досыть докладну оцѣнку Словаря Е. Желехôвского, котра выйшла такожь особнымъ ôттискомъ. Читателямъ нашимъ, котрй ôтъ самого першого появу радо привитали многоцѣнну працю пок. Желехôвского, цѣкаво буде почути о тôй працѣ судъ спеціяліста.

Вказавши на вступѣ на той цѣкавый фактъ, що коли въ россійскôй Украинѣ не выйшовъ доси анѣ одинъ скôлько-небудь повный Словарь украиньскои мовы, въ Галичинѣ выходитъ уже другій (Партацкого 1867 р. и Желехôвского), п. Шейковскій переходитъ до огляду сего остатного. Въ выйшовшихъ доси (ôтъ початку до слова „Неприсутный“) выпускахъ мѣстится около 29.640 слôвъ. Зваживши, що се ще лише половина цѣлости, можна приняти, що въ цѣлôмъ Словари буде около 60.000 слôвъ. Правда, въ тôмъ числѣ есть богато слôвъ чужихъ, космополитичныхъ, — але знôвъ тяжко сказати, щобъ и весь скарбъ питомои руско украиньскои мовы ограничувався на 60 ти тысячахъ. При всѣмъ тôмъ однакожь Словарь Желехôвского есть найбогатшій зô всѣхъ выйшовшихъ доси Словарѣвъ малорускихъ.

Львова и потвердженя намѣстництва) и въ 1869 р. к. комисія въ власнои иниціятивы ухвалила и внесла до намѣстництва статутъ общества, „Народный Дôмъ во Львовѣ“. Намѣстництво, якъ свѣдчитъ наведеный авторомъ 6) документъ, рескриптъ намѣстництва въ 21 сѣчня 1869 р., адресованый до предсѣдателя управляючои комисіи „Нар. Дому“ пок. Кульчицкого, потверджае статутъ общества, але выразно застерегае: „wird ... bedeutet, das man den Bestand dieses Vereines nach den vorgelegten Statuten mit dem Beifügen zu bescheinigen findet, dass die auf Grundlage des Dekretes des h. Ministerium des Inueren vom 11 October 1849 Z. 19. 755/86 erworbenen Rechte und entstandenen Verpflichtungen der ruthenischen Bevölkerung Lembergs bezüglich der ihr nnentgeldlich überlassenen Brandstätte des ehemaligen Universitätsgebäudes samt dem Platze — durch die Bestimmungen der vorliegenden Vereins-Statuten nicht beeinträchtigt, beziehungsweise nicht aufgehoben werden können.“

Чи рôвный подѣлъ?!

Краєва рада шкôльна вызначуе на кождый рôкъ шкôльный якусь суму на закупно книжокъ, котрѝ маютъ роздаватися безплатно убогимъ ученикамъ шкôлъ народныхъ. На кождый округъ вызначена сума грошей окрема на книжки польскѝ, а окрема на книжки рускѝ.

Здавалось-бы, що краєва рада шкôльна повинна тутъ поводуватися засадою, що мѣжь бѣдными рускими учениками а польскими нема рôзницѣ, що якъ одниѝ такъ и другѝ зарôвно бажаютъ свѣтла науки а помôчь до того треба имъ подати безъ взгляду на народность, тымъ бôльше, що тая помôчь не плыве въ нѣякого приватного фонду, а въ касы публичнои, въ котру вплываютъ податки народу руского и польского. Такъ здавалось-бы и такъ повинно бути, тымчасомъ оно такъ не есть. Краєва рада шкôльна руководится, видко, якимсь другимъ поглядомъ на дѣло, бо въ порôвнаня цифръ дѣтей рускихъ и польскихъ (до тыхъ остатныхъ зачислено всѣхъ жидôвъ и Нѣмцѣвъ) съ цифрами квотъ грошевыхъ, преліминованыхъ на книжки рускѝ а польскѝ, выходитъ, що на рôкъ 1885/86 **преліминовано на книжки польскѝ звышь два разы бôльше, якъ на книжки рускѝ!** „Kurjer Lwowski“ наводитъ дотычнѝ цифры и въ нихъ видко се чорно на бѣлôмъ.

Въ выказѣ краєвои рады шкôльнои, бачимо, вызначено на 358.156 дѣтей польских (жидôвскихъ и нѣмецкихъ) 13.669 зр. 83 кр. на закупно книжокъ польскихъ, а на 214.373 дѣтей **рускихъ** лишь 3.125 зр. на закупно книжокъ рускихъ! Яка величезна рôзниця!

Коли порôвняти цифры, то показуеся такеôтношенье: на 100 убогихъ дѣтей польскихъ припадае безплатныхъ книжокъ за 3 зр. 80 кр. а на 100 убогихъ дѣтей рускихъ лише 1 зр. 45 кр., отже богато менше якъ о половину! Зважывши, що рускѝ книжки шкôльнѝ не дешевшѝ ôтъ польскихъ, а дальше принявши за фактъ, що рускѝ дѣти однаково убогѝ, якъ польскѝ (хочь на дѣлѣ рускихъ дѣтей певно бôльше буде убогихъ, якъ польскихъ), — то выпадало, въ пропорціи до числа польскихъ дѣтей и квоты призначеной на закупно польскихъ книжокъ, призначити на рускѝ книжки, не 3.125 але 8.138 зр.! Яка величезна рôзниця!

Рôзниця тая ще бôльше бье въ очи, коли поставити побôчь себе цифры въ поодинокихъ повѣтахъ. И такъ н. пр. цифру 9—10.000 дѣтей польскихъ або рускихъ обовязаныхъ до науки шкôльнои выказано въ округахъ: Ярославъ, Яворôвъ, Дрогобычь, Львôвъ, Мыслениць, Новый-Санчь, Мѣлець, Стрый, Станиславôвъ. Коли-бъ скаля вымѣру квотъ для Русинôвъ и Полякôвъ була однакова, то выпадало-бы для такои цифры дѣтей повызначувати рôвну квоту 353 до 377 зр., тымчасомъ для кождого контингенсу 9 до 10.000 Русинôвъ вызначено лишь по 134 до 145 зр.! Число дѣтей рускихъ въ округѣ Сокаль рôвняеся числу дѣтей польскихъ въ округѣ Ярославъ (10—11.000), а тымчасомъ въ Ярославѣ на книжки польскѝ призначено 387 зр., а на книжки рускѝ въ Сокали лише 160 зр.! Коли на 11—12.000 дѣтей польскихъ въ округахъ Ясло, Сянôкъ, Ряшôвъ вызначено на книжки польскѝ 430—446 зр., то на таке саме число дѣтей рускихъ въ округахъ Гусятынъ, Коломыя, Коссôвъ вызначено лише 172, 167 и 173 зр.! Яка всюды величезна рôзниця! Не о кôлька, кôлькадесять, а майже о двѣ сотки гульденôвъ! А що-жь уже казати о округахъ Перемышль и Золочѣвъ? Въ округѣ Перемышль на 6.686 дѣтей польскихъ призначено 255 зр., а на 6.298 дѣтей рускихъ лишь 91 зр., отже на польскѝ майже три разы бôльше! Въ округѣ Золочѣвъ на 17.592 дѣтей польскихъ призначено 671 зр., а для 22.165 дѣтей рускихъ лише 323 зр., отже о 348 зр. менше, хотяй рускихъ дѣтей въ округѣ о 4.573 бôльше!

Вже навѣть польскій дневникъ „Kurjer Lw.“ не може такого нерôвного подѣлу перенести и каже: „Засада рôвноправности не позволяе на таку нерôвну мѣру подѣлу и для того домагаемося зрôвнаня скалѣ, щобы намъ не чинено справедливого закиду — **полонизованя**, бо то дарма рѣчь, а шкодитъ доброй, спôльнôй справѣ обохъ народôвъ“.

ДОПИСИ.

Зъ Коломыѣ.

II. (*Выборы до рады державнои и выборы до рады громадскои въ Коломыи.*)

Посломъ зъ мѣстъ Коломыи, Бучача и Снятына выйшовъ Блюхъ на перекôръ польскому центральному комитетови, на злôсть тôй старôй шайцѣ, що марнувала грôшь публичный. Упавъ Быкъ, а съ нимъ властиво его головный протекторъ Визельбергъ. У жидôвъ стративъ зовсѣмъ повагу сей достойникъ жидôвскій, маса темныхъ жидôвъ оголосила его ренегатомъ жидôвскимъ, що противъ волѣ народу жидôвского ôтважився пôдпирати ренегата жида а выступати противъ правовѣрного рабина. По выборѣ Блюха партія старои шайки була цѣлкомъ здетерминована, ослаблена. Належавшій до славнои тройцѣ бурмистръ ще передъ выборами до рады державнои уступивъ зъ своеи посады а Визельбергъ по выборѣ посла выступивъ зъ репрезентаціи автономичнои и выѣхавъ до купелей. Лишився одинъ лишь головный репрезентантъ силъ спекулянтôвъ Функенштайнъ. Сей остатный всякими способами хотѣвъ при выборѣ до рады громадскои доконче бути выбраный раднымъ.

Розписано вкôнци и довго ожиданѝ выборы до рады громадскои, именно зъ третого круга на 25 и 26 червня, зъ другого на 30 червня а зъ першого на 1 липня. Якъ можна було надѣятися, при выборѣ до рады громадскои партія Визельберга позбавлена свого проводиря не могла вже розвинути силы. Агитаціи при выборѣ зъ третого круга майже не було нѣякои. Було вправдѣ кôлькохъ невдоволеныхъ листою поставленыхъ комитетомъ выборчимъ кандидатôвъ, але за вплывомъ пп. Щепановского, Вышневского, Бѣлоуса и другихъ перестали супротивлятися и лишь 7 голосôвъ упало на иншихъ кандидатôвъ. На 3300 голосуючихъ въ третôмъ кругѣ выборчôмъ явилося до голосованя 1313 и выбрано слѣдующихъ радныхъ: 1) Бѣлоуса Михаила 1306 голосами, 2) Крижановского Антонія (старш.) 1306 гол., 3) Блоньского Альбина 1305 гол., 4) Рудницкого Стефана 1305 гол., 5) Патковского Игнатія 1305 гол., 6) Грушкевича Теофиля 1304 гол., 7) Вальтера Валентія 1304 гол., 8) Байдафа Якова 1303 гол., 9) Люстига Лейзора 1303 гол., 10) Соколовского Феликса 1303 гол., 11) Адлераскова 1302 гол., 12) Вроблевского Петра 1302 гол. Межи тыми по народности есть 4 Русинôвъ: Бѣлоусъ, Блоньскій, Рудницкій и Грушкевичь; 4 Полякôвъ: Крижановскій. Патковскій, Соколовскій и Вроблевскій; 1 нѣмець-колонистъ Вальтеръ и 3 жиды: Байдафъ, Люстигъ и Адлеръ. Що до занятя фахового заступаютъ: у рядникôвъ, учителѣвъ и прочу интелигенцію: Грушкевичь, проф. гимн.; штуку и промыслъ: Бѣлоусъ, друкарь и редакторъ; ремесло: Блоньскій. цехмистръ ковалѣвъ, Крижановскій, цехмистръ столярôвъ; Патковскій, майстеръ мулярскій: купецтво: Байдафъ, Адлеръ, Люстигъ; рôльництво: Рудницкій, Вроблевскій, Соколовскій и Вальтеръ. — На заступникôвъ выбрано 2 Полякôвъ, 2 Нѣмцѣвъ и 2 Жидôвъ. Тутъ хиблено, що не выбрано анѣ одного Русина, бо заступники рады выбранои на 6 лѣтъ суть такъ важнѝ, якъ самѝ раднѝ; въ 6 лѣтахъ дуже богато може змѣнитися.

Дня 30 червня приступлено до выбору членôвъ рады зъ другого круга, въ котрôмъ въ великôмъ числѣ перемагаютъ жиды. Голосуючихъ було около 190. День передъ выборами членъ старои спôлки — Функенштайнъ моливъ, благавъ жидôвъ, плакавъ передъ ними, що-бъ дôстатись до новои рады, але на дармо. Комитетъ христіянскій не позволивъ умѣстити его на листѣ кандидатôвъ и жиды повинувались. День выбору переминувъ зновъ супокôйно безъ найменшои борбы. Быбрано двохъ христіянъ Полякôвъ: Сигурда Вишневокого, властителя дестилярнѣ нафты въ Коломыи, Антонія Мачка, пенсіонованого надкомисаря сторожи скарбовои и 10 жидôвъ; на заступникôвъ 6 жидôвъ, якъ було въ компромисѣ.

Дня 1 липня ôтбулися выборы зъ першого круга. Выбранѝ бôльшостею голосôвъ: 1) Д-ръ Дембицкій Теоф., адвок. краєвый; 2) д-ръ Рашь, адв. краєв.; 3) Вольфъ Еман., директоръ гимн.; 4) Пôдляшецкій Адольфъ, совѣтникъ окр. суду; 5) Аоланъ Яковъ, властитель реальности въ Коломыи, заступникъ бурмистра въ старôй радѣ; 6) Крыциньскій Валерій, проф. гимн.; 7) Бретлеръ Яковъ; 8) Стенцель Едвардъ, властитель антики; 9) Цофаль Альфредъ, пенс. майоръ; 10) Маркусъ; 11) Славиньскій, офиціялъ уряду телеграфич. и 12) д-ръ Главиньскій, лѣкарь. Що до народности есть тутъ 7 Полякôвъ, 3 жиды и 2 Русины. До тыхъ остатныхъ зачисляемо адвоката Дембицкого и сов. Пôдляшецкого. На 6 заступникôвъ выбрано 4 христіянъ и 2 жидôвъ. Межи христіянами на другôмъ мѣсци есть одинъ Русинъ, с. е. проф. гимн. Перфецкій Ромуальдъ.

Такъ маемо нову раду, въ котрôй на 36 радныхъ есть 20 христіянъ а 16 жидôвъ. Зъ христіянъ по народности есть 6 Русинôвъ, 1 Нѣмець, прочѝ 13 Поляки. Коломыя числитъ 24.000 мешканцѣвъ, межи тыми 16.000 жидôвъ, а 8000 христіянъ. Христіяне знову дѣлятся на 2000 Нѣмцѣвъ-колонистôвъ и 6000 Русинôвъ и Полякôвъ. Зъ тыхъ 6000 въ кругломъ числѣ треба взяти по половинѣ обряду латиньского и грецкого. Отже Русины обряду грецкого, числячи 3000 душь выйшли таки ще дуже добре въ тôмъ выборѣ, дôставши 6 своихъ репрезентантôвъ, а вже-жь найлѣпше выграли Поляки бо зъ 3000 латинниковъ не Нѣмцѣвъ есть ледви 1000 говорячихъ дома по польски, и тыхъ 1000 душь маe въ радѣ 13 репрезентантôвъ. Не пишемо то, щобы оказати своe невдоволенье зъ результату выборôвъ, а тôлько, щобы предотавити фактичный станъ рѣчи. Межи выбраными членами рады Поляками нема и одного шовиниста, негуючого все що руске. Суть то люде честного характеру, не осквернивши нѣчимъ своe имя тожь есть надѣя, що будутъ дбати о загальне добро, о добро мѣста и поведутся справедливо супротивъ рускихъ мешканцѣвъ Коломыѣ. Хоть выборы ôтбулися цѣлкомъ легально, то все таки протестъ ôтъ противнои партіи внесено. Протестъ той есть цѣлкомъ безъосновный, але черезъ него уконституованье новои рады муситъ проволочись якійсь часъ. О дальшôмъ результатѣ донесемо въ своѣмъ часѣ.

Зъ Воронѣжскои губерніи.

Невеселыми звѣстками можу подѣлитися съ читателями „Дѣла“. Лѣто у насъ було дуже жарке и сухе, не добре на урожай. Хлѣбъ уродився плохій. Ще озимина сякътакъ, а що до яровины, то зовсѣмъ ви нема. Травы були тôлько на лукахъ заливныхъ, а степова трава выгорѣла, такъ що инде ви и не косили. Овчарѣ не знаютъ, чимъ будутъ годувати зимою овець. Скотиняча падежь и засуха въ Доньскôй земли потягнули за собою великѝ страты за-для селянъ. Ôтъ насъ багато люда ходитъ що лѣта у степы Землѣ Войска Доньского, у Чорноморію и ажь на Кавказску линію на заробôтки, — що й доставляе прибôльшенье селяньского бюджету. А се лѣто черезъ засуху роботы *на низу* (якъ у насъ звутъ тѝ краѣ) нема и вже всѣ повертались. Позôстались тôлько тѝ, що роблятъ на *плотахъ* (тратвахъ) на Дону, та й тѝ черезъ обмѣленье Дону скоро вернутся. А тутъ ще епидемична дезинтерія и пожежи. У нашому невеличкому повѣтѣ за лѣто окрôмъ невеликихъ пожежь, були ось якѝ: у Козинцѣ 38 дворôвъ, у Шостаковѣ 57 дворôвъ, у Пузевôй 56 дв,. у Дуванцѣ 93 дворы, у Лосевôй 419 дворôвъ. Страхъ! Живутъ въ милостынѣ такѝ, що доси самѝ давали другимъ. Богато людей позоставалось тôлько въ тôмъ, въ чѣмъ були на поли, — погорѣло усе. Невесело!

Борисъ П.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Министерство торговлѝ*) предложило министерству просвѣты меморіялъ въ справѣ заведеню шкôльныхъ касъ щадничихъ. Министерство просвѣты згодилось въ засадѣ на проектъ, котрый заразъ по урядовôмъ затвержденю маe бути введеный въ житье.

(*Рада державна*) маe бути, пôсля донесеня „Politik“, скликана при кôнци вересня с. р., а именно мѣжь 22 а 28 вересня. На уконституованье рады держ. розправу адресову и порѣшенье важнѣйшихъ внесень обчислюютъ 3 до 4 тыжднѣ часу, а позаякъ сессія спôльныхъ делегацій, котра ôттакъ маe наступити, досыть буде коротка, надѣятись отже можна, що скликанье соймôвъ наступитъ передъ половиною падолиста с. р. Працѣ приготовавчѝ до буджету на р. 1886 суть власне теперь розпочатѝ. Преліминарѣ поодинокихъ министерствъ переслано вже министерству скарбу. яко пôдставу до буджету. Якъ доносятъ пôвофиціяльнѝ газеты, маютъ ôй преліминарѣ опиратись переважно на досвѣдѣ и фактичныхъ даныхъ зъ лѣтъ попередныхъ. По провѣреню поодинокихъ преліминарôвъ черезъ министра скарбу буде внесеный буджетъ яко цѣлôсть на раду министрôвъ. Якъ завсѣгды, такъ и теперь маe бути буджетъ внесеный передъ раду державну заразъ по ей зôбранюся.

(*Загальный зъѣздъ австрійскихъ млынарôвъ*) скликано на день 30 с. м. до Вѣдня, а се именно въ тôй цѣли, щобы дати властителямъ млынôвъ нагоду обговорити докладно поодинокѝ ôтносячйся до млынôвъ постановы закона промыслового, закона о недѣльнôмъ ôтпочинку, о часѣ працѣ робôтникôвъ и помôчникôвъ и т. п. Бажаня и жалобы зъѣзду предложатся правительству въ окремѣшнôмъ меморіялѣ. На зъѣздѣ буде такожь отворена дискуссія надъ сучаснымъ положеньемъ австрійского млынарского промыслу.

(*Школы народнѝ въ Галичинѣ въ р. 1884/85*). Краєве бюро статистичне оголошуе цифры, дотычачѝ шкôлъ народныхъ въ Галичинѣ съ початкомъ р. 1884/85. Съ початкомъ минувшого року шкôльного було въ Галичанѣ: выдѣловыхъ шкôлъ 14, звычайныхъ 2707, разомъ отже було шкôлъ публичныхъ, уорганизованыхъ на пôдставѣ шкôльныхъ законôвъ зъ 1873 р. — 2721. Шкôлъ народныхъ публичныхъ, котрыхъ организація полягала ще на давныхъ приписахъ, було 348. Загальне число публичныхъ шкôлъ народныхъ въ краю выносило отже 3069, зъ котрыхъ 88·74% урядженыхъ есть на пôдставѣ теперѣшныхъ шкôльныхъ законôвъ, а 11·26% на пôдставѣ давнѣйшихъ. Шкôлъ приватныхъ було съ початкомъ минувшого року 318, не вчисляючи тутъ жидôвскихъ хайдерôвъ, котрѝ доси ще не звернули на себе уваги властей и не перейшли докладнои урядовои контролѣ. Дочисливши школы приватнѝ до публичныхъ, одержимо загальне число шкôлъ народныхъ въ Галичинѣ 3387. — Зъ помежи 2707 шкôлъ звычайныхъ було 70 мужескихъ, 64 жѣночихъ а 2583 мѣшаныхъ. Взявши на увагу число клясъ, котре есть разомъ и числомъ учителѣвъ въ однôй школѣ, мала Галичина въ минувшôмъ роцѣ 2313 шкôлъ одноклясовыхъ т. е. съ однымъ учителемъ, 196 съ двома учителями, 42 съ трема, 132 съ чотырма, 16 съ пятьма, 4 съ шѣстьма и семома учителями. Въ порôвнаню съ рокомъ попереднымъ збôльшилось число звычайныхъ шкôлъ о 174. Число шкôлъ незъорганизованыхъ зменшилось о 34. Шкôлъ приватныхъ було, якъ се вже высше сказано, 318. Зъ тыхъ удержували 73 шкôлъ громады конфесійнѝ, по бôльшôй части евангелицкѝ, 32 монашѝ корпораціи, другѝ корпораціи удержували 10 шкôлъ, обшары двôрскѝ 9, приватнѝ особы 194. Помѣжь тыми послѣдными найбôльше есть шкôлъ удержуваныхъ черезъ селянъ, котрѝ разомъ складаются на удержанье спôльного учителя. Пôсля справозданя радъ шкôльныхъ окружныхъ було минувшого року такихъ самыми селянами удержуваныхъ приватныхъ шкôлъ въ цѣлôй Галичинѣ 165. Найбôльшій процентъ зъ сеи цифры припадае на округи захôднои части Галичины.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Зъ всхôдного побережа Азіи надôйшла нынѣ важна вѣсть, характеризуюча не мало поступованье и ôтносины Россіи въ Далекôй Азіи. *Россійска флота на Спокôйнôмъ океанѣ за-*

Дальше роздивлюе п. Шейковскій добрѝ прикметы и недостатки Словаря. Одну зъ найважнѣйшихъ заслугъ его бачитъ въ тôмъ, що ôнъ основаный на жерелахъ; жаль тôлько, що декуды не вказано сторôнъ, на котрыхъ дане слово находится. Е. Желехôвскій выкористувавъ жерела старанно и совѣстно, хочь и не всѣ слова зъ жерелъ увôйшли до его Словаря. Особливо зъ збôрникôвъ Номиса, Чубиньского и Афанасьева Чужбиньского наводитъ п. Шейковскій доволѣ пропущеныхъ слôвъ. Другу заслугу автора Словаря бачитъ критикъ въ пробѣ — втягнути до Словаря такожь назвы мѣсцевостей и фамилій, а жалуе тôлько, що и тутъ Е. Желехôвскій зъупинився на половинѣ дороги и не выкориставъ усего матеріялу, якій могли дати ему всякѝ шематизмы и т. под. Дальше похваляе критикъ автора за его намаганье — ôтнестись критично до самого матеріялу, хочь и ту замѣчае, що се не всюды доволѣ строго проведено и що авторъ занадто богато дававъ вѣры н. пр. п. Пискунову, котрый для своеи „Словницѣ“ по просту самъ пакувавъ чи мало чудовищныхъ слôвъ.

Закиды, якѝ п. Шейковскій чинитъ Словареви, суть окрôмъ одного всѣ майже формальнои натуры. И такъ выступае ôнъ попередъ всего противъ такого пояснюваня слôвъ, якъ „рôдъ танцю“, „рôдъ стравы“, „рôдъ ростины“, и т. п., бо подôбне поясненье властиво нѣчого не поясняе. Дальше радитъ закинути звычай, печатати коло одного слова цѣлый рядъ слôвъ съ нимъ спорôдненыхъ, бо при вышукуваню кождого поодинокого слова выйдутъ великѝ трудности. Вкôнци запримѣчае деякѝ помылки въ цитатахъ жерелъ, акцентованю и невѣрности въ толкованю поодинокихъ слôвъ. Всѣ того рода уваги можутъ бути дуже цѣнниѝ не то вже для другого, поправного выданя Словаря, котре при нашихъ обставинахъ ледви чи такъ швидко запотребится, — але для доповняючого выпуска, до котрого, якъ знаемо, пок. Желехôвскій до самон смерти не переставъ збирати матеріялы. — *М.*

няла важный зо взглядовъ стратегичныхъ островъ Квельпартъ и заложила тамъ фортификаціи. Квельпартъ есть невеличкій, але густо населеный островъ на полудни отъ повъострова Кореи якъ разъ на въздѣ до Жовтого моря. Островъ сей маѣ досыть великій и догодній порты, котрі можутъ добре служити на пристанище навѣть большои флоты. Ще минувшого року говорено о томъ, що Россія хоче занятн сей острювъ, але видко, що торочна пора була до сего недогодна. Островъ сей есть не только въ того взгляду важный, що дае добре пристанище военной флотѣ, котра зъ отси може панувати надъ Хинами и Кореею, але такожь и зо взглядовъ торговельныхъ. Для россійскои торговлѣ бувъ-бы Квельпартъ дуже важною етапою на Спокойномъ океанѣ, улекшаючій ѣй торговлю съ Хинами, Кореею, Японіею и островами на полудни отъ Азіи, але занятье сего острова може заразомъ и выкликати новый конфликтъ съ Англіею, котра очевидно загрожена въ своѣй торговли въ оихъ сторонахъ. Яке становище заняла Англія супротивъ сего нового факту, доси ще не звѣстно. — Въ дорозѣ до Финляндіи лучилася цареви немила пригода. Коли переѣзджавъ поѣздомъ зелѣзничимъ черезъ мостъ коло Салаккалахти, роздався наразъ сильный лоскотъ. Поѣздъ станувъ сей часъ. Показалося, що лишь третій возъ, де ѣхала царска дружина, зоставъ ушкожденый, при чѣмъ зоставъ такожь раненый одинъ жовнѣръ стоячій на мостѣ. Коли царь спытавъ, що такого сталося, сказали ему, що окно отъ вагону було случайно отверте и зачепило такъ сильно о поручь на мостѣ, що зовсѣмъ оторвалося. Финляндскій газеты, подаючи сю пригоду, лишаютъ всякій коментарь догадови читателя.

Нѣмеччина. Именованье монсиньора Кременца архіепископомъ въ Колоніи, а рівночасне уступленье Мельхерса зъ тои посады и именованье его кардиналомъ маѣ пізля поглядовъ ватиканьского кореспондента до „Pol. Corr." значити, що по обохъ спорючихъ сторонахъ наставъ теперь спокій, котрый обѣ стороны постановили въ той способъ выкористати, що маютъ означити, якій можна буде въ будучности поробити собѣ взаимній уступства. Фактъ сей однакожь не можна нѣякъ уважати пораженьемъ курія або капитуляцією прускои держави. Нѣмецка ескадра, окладаючася зъ чотырохъ кораблѣвъ съ 63 пушками и 1626 людей залоги станула вже на водахъ Занзибарскихъ. Появленьесь такои силы выкликало въ Занзибарѣ не малый переполохъ и выкликало такожь певне занепокоенье въ Англіи. Правительство нѣмецке однакожь стараеся доказати, що ескадра та выслана чисто лишь для обороны нѣмецкихъ колонистовъ въ тыхъ сторонахъ и що она не маѣ зовсѣмъ на цѣли нарушити въ чѣмъ небудь права султана Занзибару. Що мимо того запевненя зо стороны Нѣмеччины не легковажатъ собѣ въ Англіи выступленье нѣмецкои флоты на занзибарскихъ водахъ, найлѣпшимъ доказомъ, що на послѣднімъ засѣданю англійского парляменту интерпельовано правительство, чи правдивою есть вѣсть о намѣреныхъ заборахъ Нѣмеччины въ восходній Африцѣ. Бурке отповѣвъ на те, що англійскому правительству доси въ той справѣ нѣчого не звѣстно анѣ о небезпеченьствѣ, яке грозитъ племенамъ африканьскимъ отъ Нѣмеччины анѣ о пресіи, яку хоче Нѣмеччина зробити на султана занзибарского. Въ Берлинѣ отбуваеся теперь межинародна конференція телеграфична.

Італія. Отъ часу завязаня середно-европейского союза занимаѣ въ нѣмъ Італія дивне положенье. Си дѣяльность самостойно звязана зависимостею отъ сего союза, а отъ него дармо выглядаѣ она якихъ користей для себе. Вже колька разовъ ходили вѣсти, що Італія думаѣ отъ сего союза отлучитися и станути по сторонѣ котрои зъ больших державъ не належачихъ до сего союза, але все таки въ послѣдній хвили она або не могла здобутися на рѣшучій крокъ або обставины ѣй до сего не спрѣяли. Въ теперѣшну пору найшлася Ігалія знову въ такомъ дивномъ положеню, що не знаѣ куды маѣ звернутися. Зъѣздъ цѣсарѣвъ австрійского и нѣмецкого зробивъ въ Італіи велике враженье и загалъ народу очевидно не ворожитъ собѣ зъ него богато користей, тымъ часомъ газеты офіціяльній голосятъ, що Італія найшла въ найновѣйшихъ доказахъ дружбы сусѣдныхъ монарховъ найбольшу опору для своеи политики и що невелика прихильность Англіи для неи, кажутъ ѣй держатися середно-европейского союза. Зъ другои стороны доносятъ знову инакше. По побытѣ короля въ Венеціи, настала певна змѣна въ политицѣ Італіи; переговоры съ Англіею въ справѣ заключеня союза маютъ вестися дальше, а цѣль ихъ есть, щобы Італія спольно съ королемъ абессиньскимъ прійшла на помочь Англіи въ Суданѣ, головно-же, щобы помагала освободити мѣсто Кассалю. Рівночасно съ войскомъ абессиньскимъ выступили отже Італійцѣ и Англичане перший въ силѣ 1200 людей, а другій въ силѣ 800 людей переважно кавалеріи. Ходитъ ще и така вѣсть, що Франція стараеся зближитись до Італіи и въ той цѣли італійскій посолъ въ Парижи ген. Менабреа маѣ Депретисови предложити певній бажаня французского кабинету. Що Франція хоче зближитися теперь до Італіи, маѣ бути больше якъ певнымъ, а то для того, бо хотѣла-бы порозумѣтися що до поступованя на середземномъ морю, позаякъ другій державы не хотятъ тамъ допустити ширшого ей вплыву.

НОВИНКИ.

— Зъ причины припадаючого во второкъ празника Преображени Господнёго слѣдуюче 86 число выйде въ середу, а 87 въ суботу на другій тыждень.

— **Рускій театръ народный** постановивъ задержатися въ Микулинцяхъ на запрошенье тамошнои публики и дасть тамъ всего лишь три представленя драмагичній а именно: въ понедѣлокъ дня 17, въ середу дня 19 и въ четвергъ дня 20 с. м. Представленя будутъ отбуватися въ домѣ властителя Микулинець въ рынку. На перше представленье въ понедѣлокъ буде дана „Бѣдна Марта", народна мельодрама И. Воробкевича. Маемо надѣю, що доокрестна публика зволитъ численно явитися на тыхъ трехъ представленяхъ и радо повитае нашъ театръ въ Микулинцяхъ.

— „Апологія" выдана черновецкимъ Митрополитомъ православнымъ не сходитъ зъ порядку дневного. Характеристичнымъ есть однакожь, що цѣкавои сеи брошуры нѣякъ не можна въ Черновцяхъ достати, бо больша часть еи пошла до Вѣдня, очевидно для потребы политичныхъ пріятелѣвъ митроп. Андріевича зъ табору N. fr. Press-ы, котра помагаючи черновецкому владыцѣ вже такожь по своему „апологію" выкористуе. Тяжкій часы приходится теперь Русинамъ проживати. Скоро лишь троха порушится народно-руска идеа и скоро лишь трохаРусинъ поднесе смѣлѣйше голову, такъ заразъ на него бютъ зо всѣхъ сторонъ. Видко, що противниковъ нашихъ страшно лякае кождый найменшій рухъ народно-рускій и они хотѣли бы однымъ почеркомъ пера вычеркнути Русиновъ зъ исторіи, однымъ замахомъ руки смести ихъ зо свѣта. До сеи роботы найлѣпше надаются нашимъ противникамъ перекинчики и ренегаты рускій. Отъ Днѣпра ажь по Карпаты, отъ Сяну ажь поза Прутъ подкладаютъ мины подъ всяке руско-народне дѣло самій майже ренегаты. Подивѣмся хочь н. пр. на „апологію" хто на нѣй подписаный? Чи не рускій то имена якъ: Сильвестеръ Морарію-Андріевичь, Аркадій Чуперковичь, Василь Иліясевичь, Ив. Цурканъ, Миронъ Калинеску (recte: Калиновичь)? — Буковиньскій Русины-якъ зачуваемо — приговуютъ обширну отповѣдь на „Апологію" митрополита Андріевича.

— **Галянтна окружна рада школьна.** Зъ одного округа школьного въ рускій части Галичины доносили намъ, що тамошна рада отдае честь предсѣдательску на испытахъ по селахъ въ першій линіи панамъ лѣсничимъ. Таке вже у нея — чому? Господь знае — особливше довѣріе въ педагогичній вѣдомости пп. лѣсничихъ... Се може бути подъ взглядомъ педагогичнымъ дуже добрый помыслъ, але чи онъ и подъ взглядомъ галянтности може рівнатися съ помысломъ другои рады окружнои, именно рогатыньскои, о томъ нема що й спорити. Рогатыньска рада окружна сего року отдала честь предсѣдати при испытахъ въ многихъ селахъ — дамамъ, якъ въ Роздвянахъ, въ Мартиновѣ (графини Дѣдушицкій), въ Болшовци (пани Кшечуновичовій) и т. д. Розумѣеся, рѣчею рады окружнои було дамамъ отдати тую почесть, а рѣчею деякихъ дамъ було зъ тои почести не користати, — особливо коли була яка видимо важна перешкода и испытъ отбувався безъ предсѣдательки. Ehret die Frauen! — сказавъ поетъ, але зъ того ще не выплываѣ, щобы вводити ихъ въ колизію мѣжь публичнымъ обовязкомъ а чувствомъ скромности, особливо у дамъ польскои аристократіи...

— **Першій зъѣздъ христіяньскихъ купцѣвъ и промысловцѣвъ** наступитъ у Львовѣ въ днихъ 27, 28 и 29 вересня с. р. Спольность интересовъ, якъ не менше економичній потребы сучасного торговельного обороту выкликали у христіяньскихъ купцѣвъ и промысловцѣвъ конечность лучитись въ одну звязь, творити купецко-промысловій корпораціи и змагати спольно до збольшеня продукціи и позбуваня продуктовъ. Цѣль и програма зъѣзду обнимаютъ дебаты надъ утвореньемъ загальнои звязи купцѣвъ и промысловцѣвъ въ Галичинѣ и поодинокихъ купецкихъ корпорацій, якъ такожь постановы що до ученіковъ купецтва, що до часу ихъ практики, способу образованя и условій вызволеня на самостойныхъ купцѣвъ. Комитетъ зъѣзду, на чолѣ котрого стоятъ львовскій купцѣ П. Мйончиньскій и И. Игнатовичь, занявся средствами улекшаючими постороннымъ купцямъ пріѣздъ до Львова, постарався о зниженье ѣзды желѣзницею, помѣщенье гостей у Львовѣ и пр., и можно надѣятися що зъѣздъ сей згромадитъ велике число христіяньскихъ купцѣвъ и промысловцѣвъ и зродитъ не одну здорову и для торговельно-промысловыхъ относинъ краю здорову гадку.

— **Именованя.** Дирекція скарбу именувала Василя Бойка, Фердинанда Ходоровского, Ив. Становского и Винкентія Стефановича офиціялами канцелярійными, а Ив. Шробаха, Людвика Кречмара и Никодема Сабатовича канцелистами. — Рада школьна краева именувала дѣйстными учителями Якова Дробовицкого въ Семаковцяхъ надъ Прутомъ и Тому Подгурского въ Кошлякахъ. Дѣйстною учителькою при школѣ им. Грацкого у Львовѣ именувана Емилія Дембовска.

— **Республика копальниковъ золота въ всходній Азіи.** Газета „Сибирь" подае цѣкаву звѣстку про способъ житя россійскихъ подданыхъ, котрі передъ колькома мѣсяцями открыли на далекомъ всходѣ залежѣ золота и теперь его тамъ добуваютъ. Околиця та лежитъ такъ далеко отъ цѣлого свѣта и есть такъ неприступною, що ледве въ послѣдныхъ мѣсяцяхъ удалося щось близше о нѣй довѣдатися. Якъ показалося, засновалася тамъ демократична республика, бо въ сій стороны вже зовсѣмъ власть россійска не доходитъ а и Хинцѣ довѣдалися доперва въ половинѣ минувшои зимы, що на ихъ области откры то и добуваютъ золото. Цѣла околиця есть подѣлена на 22 малій округи а кождый зъ нихъ маѣ одного судію и одного начальника, котрі зъ помежи копальниковъ выбираются. Они удержуютъ порядокъ и залагоджуютъ межи жителями всякій сварки и спори накладаючи малій кары. Надъ судіями и начальниками стоитъ, „президентъ" выбраный зъ помѣжь робітниковъ; онъ зносится такожь съ административными властями россійскими надъамурского краю. Коли треба рѣшати яку дуже важну справу, то тогды збираеся вѣче зъ цѣлого народу, и лишь таке вѣче маѣ право прогнати кого зъ копалень, скинути президента або якого начальника и укарати кого на тѣлѣ. Начальники достаютъ значну плату бо 200 рублѣвъ мѣсячно, а президентъ навѣть 400 рублѣвъ. Республика збираѣ грошѣ выключно лишь зъ податковъ якій платятъ домы забавы. Число тыхъ домовъ выноситъ около 150 а декотрі зъ нихъ маютъ дено 200 до 400 рублѣвъ доходу. Золото, яке они тамъ добуваютъ купуе отъ ныхъ россійскій урядникъ и платитъ имъ по 3 рублѣ и 40 копѣекъ за одинъ золотникъ (вага=4·3 грамовъ). Ажь до початку сего лѣта откупила Россія отъ тыхъ копальниковъ 66 пудовъ золота (пудъ=40 фунтовъ=16 38 кильогр.) Такъ отже жило тутъ спокойно и мирно цѣле товариство и нѣхто о нѣмъ нѣчого не знавъ, ажь минувшои зимы довѣдалися о нихъ Хинцѣ и выслали туди заразъ зъ Манджуріи ажь 10·000 войска Чи прійшло до якои войны, не знати доси; але то певно, що копальники золота на всякій случай ставили-бы сильный опоръ, бо они уважаютъ себе за властителѣвъ тыхъ копалень и суть дуже добре заосмотренй въ всяку зброю.

— **Демонстранція противъ короля.** Христіянъ IX-тый король Даніи выѣхавши сими днями на проходъ поза муры Копенгаги зоставъ перешкожденый въ проѣздцѣ громадою робітниковъ отъ желѣзниць, котрій окруживши его поѣздъ и розвинувши передъ нимъ червону хоругвъ, почалы съ голосными окликами закидати ему неприхильность и несправедливость взглядомъ робітничого стану. Вырвавшись на силу зъ помежи нихъ муѣвъ король чимъ скорше побочными улицями вертати домовъ.

— **Голубинй почты.** Войсковій власты роблятъ безъустанно пробы съ голубами яко посередниками въ комуникаціи листовій. Головнымъ осередкомъ сихъ пробъ есть Краковъ, де и мѣстится головный голубникъ. Недавно привезено голубы зъ Кракова до Перемышля и выпущено назадъ до Кракова, котру то подорожь отбули они въ протягу трехъ годинъ. Минувшои суботы зроблено таку саму пробу мѣжь Городкомъ а Краковомъ. До Городка привезено 25 голубовъ и що чверть годины выпускано по одному съ листомъ. Всѣ голубы прилетѣли за 3½ годины до Кракова. Листы посыланій черезъ голубовъ суть малого формату, обтягненій колодіономъ письмо на нихъ есть фотографоване. Такого листу не вкладаеся на шію голубовъ, а впихаеся его въ котре будь перо въ крылѣ, котре напередъ отповѣдно проколюеся, щобы було до чого листъ причѣпити. До почтовои службы выбираютъ голубы съ широкими грудьми, короткимъ клювомъ и великими очима.

— **Сегорочный урожай.** Пізля загального обчисленя всякихъ датъ статистичныхъ, якій доси о жнивахъ появилися, станъ урожаѣвъ представляеся якъ слѣдуе; Въ Франціи сегорочный урожай есть далеко меншій якъ торокъ и для того Франція буде що найменше ще только потребувати збожа якъ въ 1883 роцѣ. Альжиръ буде потребувавъ такожь привозу чужого збожа. Въ Італіи бувъ урожай середный. Испанія маѣ малый недобіръ. Въ Белгіи и Швайцаріи урожай середный. Въ Нѣмеччинѣ добрый, хочь мѣсцями середный. Въ Россіи и Туреччинѣ не выпали жнива такъ, якъ сего зъ весны сподѣвалися. Зъ тыхъ краѣвъ ледве половина зъ того буде до вывозу, що вывезено минувшого року. Въ Сербіи и Румуніи урожай дуже добрый и буде богато збожа до вывозу. Америка маѣ сего року только пшеницѣ якъ въ 1881 р.; тогды зобрано пшеницѣ 380 мил. бишлѣвъ (=35·238 литровъ). Надвышка надъ власній потребы вразъ съ торочными запасами може выносити 200 мил. бишлѣвъ, Другого збожа маѣ Америка подостатокъ. Въ Англіи урожай есть добрый и сего року буде Англія менше потребувала чужого збожа якъ торокъ.

— **Дробній вѣсти.** Громадѣ Сухорѣче, пов. львовского. дарувавъ цѣсарь зъ приватныхъ фондовъ 50 зр. запомоги на внутрѣшне украшенье церкви. — Бр. Іоркашъ-Кохъ вернувъ вже зъ Киссингенъ и обнявъ знову управу финансовои дирекціи. — Въ всходній Кохинхинѣ вырѣзано зъ початкомъ сего мѣсяца 10.000 христіянъ; такъ доноситъ лат. епископъ зъ Кохинхины. Рѣзня треваѣ дальше. — Россійскій сатирикъ М. Щедринъ-Салтыковъ занедужавъ смертельно въ Висбаденѣ. — Мѣсто Кинешма въ Россіи костромскои губерніи выгорѣло до тла; шкода выноситъ кольканайцять міліоновъ. — Помершій недавно россійскій богачь Демидовъ кн. Санъ-Донато лишивъ по собѣ майно складаючеся головно зъ тагильскихъ копалень, заведень горничихъ и промысловыхъ оцѣненыхъ на 32 міліоны рублѣвъ; крімъ того мавъ онъ ще большу посѣлость вартости 4 міліоновъ а палаты его и всякій нерухомости представляютъ майно въ вартости 8 міліоновъ. — Юрій Курціюсъ, славный филологъ и авторъ звѣстныхъ у насъ школьныхъ учебниковъ для грецкого языка померъ дня 14 с. м. въ Дрезднѣ. —

Вѣсти зъ Аепархіи Львовскои.

Введенй и увольненй оо.: Северинъ Борачокъ введеный яко сотруд. въ Брязи, дек. болехівского а Іосифъ Волошиньскій увольненый; Теофиль Соневицкій увольненый отъ сотрудництва въ Манастырискахъ, а введеный яко сотруд. въ Переволочѣ, дек. бучацкого.

Отпустку получивъ о. Мартинъ Барвѣньокій пар. Дитятина на 3 недѣлѣ.

Митрополича консисторія вставилася до ц. к. намѣсництва о удѣленье для о. Стефана Кончевича, пар. въ Подкаменю додатку особистого зъ фонда религійного.

Похвальне признанье удѣлила рада школьна окружна катехитамъ за науку религіи въ школахъ народныхъ: о. Іоану Ярымовичу въ Суходолѣ, о. Льву Лонцкому въ Девятникахъ, Михаилу Гвоздецкому въ Глѣбовичахъ велик. и О. Ин. Штогрину въ Стрѣлкахъ.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. Ром. Зар. въ Яр. Годимося и Вамъ высылаемо „Библ. найзнам. повѣстей" почнемо посылати ажь якъ окончится „князь Серебряный, а почнеся нова. — **Всч. Юр. Ж. въ С. В.** Вамъ „Дѣло" высылаеся. Реклямованій чч. высылаемо въ-другe. — **Вп. Тов. кас. въ Заст.** Доси заплачено до конця червня. Реклямованій чч. высылаемо. — **Вп. Ив. Б-ль въ Р.** Будемо пытати, чи такъ може бути. — **Вп. Ол. Б. въ Т.** Выслано Л-чу до Бол. — **Всч. Сев. Бор. въ Бр.** Залеглость значна. Просимо о скольки можна поспѣшати. Высылаемо Вамъ вже на нову адресу. — **Всч. Т. Бѣл. въ Гор.** Годимося и сими днями вышлемо. — **Вп. Выдавництво квартетовъ „Кобзарь".** Просимо переняти отъ насъ списъ предплатниковъ тай грошѣ и выслати примѣрники П. Т. Замовившимъ, щобъ не ждали за довго. — **Всч. Іос. Б. въ С.** Орудку Вашу залагоджу сими днями. Чи для Васъ заховано дотычній примѣрники, менѣ не звѣстно, але я можу Вамъ на якійсь часъ позичити своихъ, Згадану рѣчь лагодьте. У насъ и другій тямущій люде забираются до тои працѣ и такій спольный трудъ може мати значенье далеко ширше, якъ часописна статья. *И. Б.* — **Вп. Григ. П. въ Довгоп.** 8 зр. одержали. Дякуемо! — **Всч. С. Г. въ Б. к.** 6 зр. одержали. Спаси Богъ! — **Всч. Юл. Др. въ Кос.** До конця року ще 3 зр. — **Всч. Д. Х. въ Лан.** До конця року ще 5 зр.

Черезъ редакцію „Дѣла" прислали:

— **На Руско-украиньску Библіотеку** П. Т.: Дръ Теофиль Окуневскій, кандидатъ адв. въ Станиславовѣ, 5 зр.; Вол. Яворницкій, адъюнктъ суд. въ Черновцяхъ, 4 зр.

— **На Альманахъ „Союза"** П. Т.: Григ. Семенюкъ, адъюнктъ суд. въ Босснійской Градисцѣ, 1 зр. 20 кр.

— **На „Правотарь" Лукича** П. Т.: Федько Стасикъ, господарь зъ Романова (додатково) 2 зр. 25 кр.; о. Іосифъ Тихобичь, парохъ зъ Хлѣбичина лѣсного, 3 зр. 25 кр.; Ем. Ляшецкій, кандидатъ нотарятскій въ Зборовѣ, 3 зр. 25 кр.

— **На Квартеты "Кобзарь"** П. Т.: Вол. Березовскій, урядникъ зо Львова, 1 зр.; Каролъ Шипайло, адвокатъ суд. въ Перемышлянахъ. 1 зр.; Генрихъ Тополыницкій, судія пов. въ Ходоровѣ, 1 зр. 25 кр.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручаѣ 1315 62—?

росу красоты и всякій косметики такъ черезъ мене якъ и иншій фирмы поручанй.

Огнетревалй и безпечнй отъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблені съ американьскими замками и паскилёвыми засувками продаю дуже дешево

СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,

1390 23—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**

(Просится о кореспонденцію въ нѣмецкомъ языцѣ.)

ВСЕЧЕСТНЕ ДУХОВЕНЬСТВО

трехъ обрядовъ найде потрѣбній указаня укладаня фасій, въ цѣли урегульованя дотаціи въ мысль новои устави о упосаженю клиру безпроволочно маючоися предложити, въ брошурѣ подъ заголовк.: *„Ustawa kongrualna i sposób jej wykonania"*, выданои заходомъ редакціи *„Wiadomości katolickich"*. Устава и розпоряженье министеріальне суть подани въ нѣмецкомъ и польскомъ языкахъ.

Брошуру набути можна въ Администраціи *„Wiadomości katolickich"* во Львовѣ, плацъ Бернардинскій ч. 7. Предплатителѣ за *„Wiadomości katol."* и *„Bonus Pastor"* за 60 кр. въ мѣстци, а 66 кр. съ пересылкою почтовою; непредплатителѣ за 80 кр. въ мѣстци, а 86 кр. съ пересылкою почтовою по надосланю належитости.

1—2

Якъ заводити Правды на ладъ закомарскои Правды?

Розказавъ Данило Танячкевичь, духовный Закомара. Накладомъ „Батькивщины". Цѣна 10 кр., а почтою 12 кр. Достати можна черезъ редакцію „Батькивщины".

Курсъ збжда

зъ дня 8 серпня 1885.

Цѣна за 100 кильограмовъ.

	зр.	кр.	зр.	кр.
Пшениця червона	6	75	7	40
Жито	5	50	5	70
Ячмѣнь	6	15	6	75
Овесъ	6	—	6	25
Гречка	—	—	—	—
Кукурудза стара	—	—	—	—
„ нова	—	—	—	—
Просо	—	—	—	—
Горохъ до варки	7	25	8	25
„ нас.	—	—	—	—
Сочевица	—	—	—	—
Фасоля	8	—	11	—
Бобъ	—	—	—	—
Вика	5	—	5	25
Конюшина (передна)	35	—	45	—
Анижъ	—	—	—	—
„ плоскій	—	—	—	—
Кминъ	—	—	—	—
Рѣпакъ зимовый	9	75	10	50
„ лѣтный	—	—	—	—
Ржѣй (Льняка)	—	—	—	—
Насѣнье льняне	—	—	—	—
Насѣнье конопляне	—	—	—	—
Хмѣль новый	—	—	—	—

„НАРОДНА ТОРГОВЛЯ“

у Львовѣ, Станиславовѣ, Перемышли, Тернополи и Дрогобычи

поручае изъ своихъ богато заосмотреныхъ складовъ

☛ по дешевыхъ цѣнахъ ☚

К а в у
Чеколяду,
Ч а й,
Цукоръ,
Оливу,
Оцетъ,
Сыры швайцар., брындзю,
Мѣдъ прѣсный и питн.,
Овочѣ южнй,
Корѣнье,
Сардинки, селедцѣ,
Горѣвки,

Ликеры, Румъ,
Вина въ бутилькахъ и барылкахъ,
Мыло, мылка до рукъ,
Крохмаль, фарбку,
Корки,
Смаровило на ножѣ,
Свѣчи церк. и стол.,
Воскъ,
Цвѣты до свѣчокъ,
Кадило,
Карты,

Воды минеральнй,
Всякй роды щѣтокъ (тоалетнй, до пдлоги, до обуви и до коней),
Масу до пдлогъ.
Шварцъ безъ витріолю,
Папѣръ,
Пера, ручки,
Оловцѣ,
Лякъ,
Чорнило (атраментъ),
Порошокъ на овады.

Цѣнникъ высылаеся на жаданье франко.

5 до 6 килограмовыхъ посылокъ почтова оплата выноситъ немного, такъ що оплатится и зъ найдальшихъ сторонъ замовляти потрѣбнй для дому артикулы.

Вступаючй въ члены товариства „Народна Торговля“, платятъ вписового 1 зр. и удѣлъ найменше одинъ, выносячй 10 зр. Той удѣлъ остаеся власностею члена и опроцентовуеся дивидендою, котрои высота назначаеся по укончению рочныхъ рахунковъ. „Народна Торговля“ принимае такожъ грошѣ на щадничй книжочки и платитъ отъ нихъ 5%. (76) 7—?

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. галиц.

акційного Банку Гипотечного

купуе и продае

ВСѢ ЄФЄКТЫ И МОНЄТЫ

пдъ найприступнѣйшими условіями.

5% Листы Гипотечнй и
5% Листы Гипотечнй преміованй

котрй пдля закона зъ дня 2 Липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвысшои постановы зъ дня 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщуваня капиталовъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія

☛ **можна въ сѣй Конторѣ получити.** ☚

(до вылосованя съ 10% премію т. є. по **110** за **100**)

Всѣ припорученя зъ провинціи выконуются безъ проволоки по курсѣ днев-
номъ, не числячи нѣякои провизіи. 1349 39—?

АНТ. ЩЕРБА

МУЖЕСКІЙ КРАВЕЦЬ

во Львовѣ, при ул. Коперника ч. 16 I. поверхъ

маe честь поручити Вч. ПТ. Публицѣ и Вч. Духовеньству свою

РОБОТНЮ

МУЖЕСКОИ ОДЕЖИ

пдля найновѣйшои моды, зъ найлучшихъ товаровъ и по цѣнахъ якъ найдешевшихъ, упрашаючи яко Русинъ о ласкавй взгляды Впч. П. Т. Публики и Вч. Духовеньства, поручаеся ласкавому покровительству.

☛ Всѣ ласкавй замовленя выконуются въ найкоротшомъ часѣ. (7—11)
995

НОВООТКРЫТА

Торговля церковныхъ знарядовъ, образовъ, ризъ и книгъ

ТЕОДОРА СТАХЕВИЧА

ВЪ СТАНИСЛАВОВѢ,

поручае Всечестному Духовеньству, славетнымъ громадамъ, церковнымъ комитетамъ и Высокоповажанои Публицѣ богатый выборъ:

матерій церковныхъ и ризъ готовыхъ, стихарѣвъ, балдахиновъ, хоругвь, фанъ, плащеницъ, образовъ малёваныхъ на блясѣ и полотнѣ, до иконостасовъ, престоловъ и на стѣны церковнй; олтарики або образы процесіональнй; хрестовъ напрестольныхъ, ручныхъ и процесіональныхъ; хрестовъ желѣзныхъ на гробы и полёвыхъ, Евангелій, патрицій, чашь, ампулокъ, дарохранительницъ, дароносниць, хлѣбниць до Всенощного, кадильниць, поликандровъ (пауковъ), подсвѣчниковъ (лѣхтарѣвъ), канделябровъ, лампниць, свѣтла церковного, диванковъ, цвѣтовъ и проч.

Великій складъ товарвъ срѣбныхъ зъ хиньского срѣбла, а именно:

Лыжки, вилки, ножѣ столовй и десеровй, лыжочки до чаю и кавы, чайники, цукорнички, тацки, коробки на масло и сыръ, заставы столовй на овочѣ и тѣста, лѣхтарѣ, канделябры столовй и проч.

1219 ☛ **по найдешевшихъ цѣнахъ** ☚ 24—52

Всѣ замовленя въ вартости 100 зр. высылаеся франко.

Цѣнники въ рускомъ языцѣ высылаются на жаданье отворотною почтою даромъ.

Опакованье даромъ.

Накладомъ Редакціи „Дѣла“ выйшли доси:

1. **Въ оборонѣ чести** зъ нѣмецкого *Г. Раймунда*, 3 томы въ 1 книжцѣ. Цѣна 2 зр. 50 кр. (съ пересыл. 2·70)
2. **Дымъ**, зъ россійского *И. Тургенева*. Цѣна 1·50 зр. (съ перес. 1·70)
3. **Стефанъ Лаврентій**, зъ англійского *Едвардса*. 2 томы въ 1 книжцѣ. Цѣна 2 зр. 70 кр. (съ пересыл. 2·90)
4. **Любовь Убогого Молодця**, зъ францускаго *Октава Фейлета*. Цѣна 1 зр. 20 кр. (съ пересыл. 1·30)
5. **Новорочнй Дзвоны**, зъ англійского *К. Дикенса*. Цѣна 60 кр. (съ пер. 70 кр.)
6. **Грошѣ а праця**, зъ шведского *Дядька Адама*. 3 томы въ одной книжцѣ. Цѣна 3 зр. 20 кр. (съ пер. 3·40)
7. **Мѣщаньске племя**, зъ нѣмецкого *Г. Раймунда*. Цѣна 1 зр. 20 кр. (съ пересылкою 1·35)
8. **Зъ великого свѣта**. зъ французского *Октава Фейлета*. Цѣна 80 кр. (съ перес. 90)
9. **Фромонтъ молодшій и Рislеръ старшій**, зъ французского *Додета*. 2 томы въ 1 книжцѣ. Цѣна 1 зр. 80 кр. (съ перес. 2 зр.)
10. **Золотый Чоловѣкъ**, зъ угорского *М. Іокая*. Цѣна 1 зр. 80 кр. (съ пересылкою 2 зр.)
11. **Два мѣста**, зъ англійского *К. Дикенса*. Цѣна 2 зр. (съ пересыл. 2·20)
12. **Мертвй душѣ**, зъ россійского *М. Гоголя* (съ портретомъ автора). Цѣна 1·80 (съ перес. 2 зр.)

Хто купуе найменше за 10 зр., достае 20% рабату.

☛ **Кромѣ того можна черезъ Администрацію „Дѣла“ достати:** ☚

Безталанне Сватанье, образъ зъ галицкого житя, написавъ Василь Барвѣнокъ (В. Барвѣньскій). Цѣна 80 кр. (съ перес. 90 кр.) Весь доходъ призначеный на фондъ стипендійный имени Володимира Барвѣньского.

Скошеный Цвѣтъ, повѣсть Володимира Барвѣньского. Цѣна 1 зр. (съ пересыл. 1·20) Цѣлый доходъ призначеный на памятникъ Володимира Барвѣньского.

Кобзарь Т. Шевченка ч. I, оправленый въ полотно и съ вызолоченымъ заголовкомъ, съ портретомъ и короткою житьеписею поета. Цѣна 40 кр. (съ перес. 45 кр.)

Украиньскй Гетьманы Выговскій и Юрій Хмельницкій, Ив. Левицкого (Нечуя). Цѣна 20 кр. (съ пересыл. 25 кр.)

Переводы Ос. Шухевича. Цѣна 80 кр. (съ перес. 90 кр.

☛ Всѣ повысшй книжки суть найотвѣтнѣйшй на подарунки. ☚

„ПОРВАЛАСЬ НИТКА!“

Комедія на 4 справы.

Написавъ **Олександеръ Я. Коніський.**

☛ Цѣна 30 кр. а. в. ☚

Въ м. VIII-цѣ, сторонъ 73. — Набути можна черезъ Редакцію „Дѣла“. Съ высылкою по-за Львовъ 32 кр. за примѣрникъ.

Найдешевше руске литературне выдавництво „Руско-украиньска Библіотека Евгенія Олесницкого“, выходитъ у Львовѣ почавши отъ 1-го грудня р. 1884.

Доси выйшло 10 выпусковъ, обнимаючихъ слѣдуючій литературный матеріялъ:

1. **Запорожцѣ**, оповѣданье Ивана Неч,я-Левицкого . . 10 кр.
2. **Сонй мары молодого пытомця**, оповѣданье В. Барвѣньского 10 кр.
3—4. **Оповѣданя Олекси Стороженка** (Серія перша) первѣстно 20 кр., по выпущеню сконфискованыхъ частей . . . . 10 кр.
5. **Prima Vera**, поезіи Юліи Шнайдеръ . . . . 10 кр.
6. **Оповѣданя Д. Мордовцева** 10 кр.
7—10. **Юрій Горовенко**, повѣсть Красюченка . . . 40 кр.

Предплачувати можна на больше число выпусковъ наразъ, пересылаючи отповѣдну квоту (1 або 2 зр.) на руки выдавця (ул. Словацкого ч. 6). Замовляти можна такожъ поодинокй выпуски, додаючи за поодинокій выпускъ 2 кр., а за подвойный 5 кр. на оплату порта.

Складъ фабричный красокъ, лякеровъ, покостовъ, продуктовъ хемичныхъ заразомъ и торговля матеріяловъ

ГИБНЕРА и ГАНКЕ

во Львовѣ, Рынокъ

1340 24—? **въ власномъ домѣ ч. 38.**

поручае:

КРАСКИ ОЛѢЙНЙ

зовсѣмъ готовй до ужитку, до малюваня дверей, оконъ, помостовъ, даховъ, домовъ. огородовыхъ знарядовъ и господарскихъ, знарядовъ рольничихъ и т. д

К Р А С К И

ОЛѢЙНО-ЛЯКЕРОВЙ и БУРШТ.-ЛЯКЕРОВЙ

масу до запусканя помостовъ

власного выробу, найлѣпшого рода

ЛЯКЕРЪ ДО ПОМОСТОВЪ,

лякеръ до школьныхъ таблицъ

найдобрнѣйшй

лякеры повозовй правдивй

англійскй зъ фабрикъ Wilkinson, Heywood и Clark въ Лондонѣ,

всякого рода лякеры до роботъ внутрѣшныхъ, внѣшныхъ, дерева, желѣза и шкоръ.

Краски сухй всякй роды:
анилиновй,
до крашеня яець
„ „ матерій
друкарскй, бронзы (золотый порошокъ), золото въ аркушахъ,
ростинй въ плынѣ,
для переплетниковъ,
тушовй, акварелевй въ гузичкахъ и лѣсочкахъ,
акварелевй вохкй въ трубочкахъ и мушляхъ,
до мальованя порцелянъ,
олѣйнй въ трубочкахъ до роботъ артистичныхъ.

Средства до ретушованя, олѣйки и верниксы до роботъ артистичныхъ, пензлѣ, малярскй полотна, палеты, сталюги и всякй приборы до мальованя и рысованя.

АРТИКУЛЫ ДЛЯ ФОЛЬВАРКОВЪ:

Смаровило до желѣзныхъ осей,
олива до машинъ,
теръ газовый,
цементъ и гипсъ,
китъ, асфальтъ,
антимеруліонъ,
карболевый квасъ и другй средства десинфекцій.

ПРИРЯДЫ ПИВНИЧНЙ:

Шпунты и чопы до бочокъ,
корки до бутильокъ,
капслѣ до бутильокъ,
маса до лякованя бутильокъ,
машины до коркованя бутильокъ,
„ „ „ бочокъ
трибушоны,
машины до мытя фляшокъ,
пины до бочокъ.

АРТИКУЛЫ ГУМОВЙ:

кишки гумовй до газу и до стяганя воды, вина, пива, квасу; плыты гумовй и пр

ПРОСТИРАЛА ГУМОВЙ:

Пасы до машинъ и молотѣдень зъ найлѣпшихъ шкоръ бельгійскихъ всякои ширины.
Гурты до машинъ, вужѣ конопляный.
Руры циновй и оловянй.
Шротъ, льотки и кулѣ.
Порошокъ на комахи и молѣ, тинктура на комахи, камфора и перецъ бѣл.
Артикулы тоалетовй, мыла тоалетовй, Extraits d'odeur, Eau de Cologne, олѣйки и помады.
Лякъ до печатаня.
Чорнило до писаня, до гектографіи, червоне, сине, чорне, до значеня бѣля и автографичне.
Краски до печатокъ, гума и карукъ розпущеный.
Китъ до скла и порцеляны.
Смаровило непромакаюче на шкору.
Смаровила на копыта съ способомъ ужитку.
Товщь до оружія.
Лякеръ до чоботъ чорный, золотый и мѣнячійся.
Чорнило до шкоръ.
Апретура до консервованя шкоръ и пр.

Все по найдешевшихъ цѣнахъ.

Цѣнники спеціяльнй на жаданье gratis u franco.

☛ При замовленяхъ за послѣплатою просится о присыланье певной сумы, котра выстарчила-бъ хочь на оплаченье тамъ и назадъ коштовъ почтовыхъ на случай недотбраня посылки. ☚

НОВООТКРЫТА ТОРГОВЛЯ

хиньско-россійскои

ГЕРБАТЫ

Е. Ф. РИДЛЯ

У ЛЬВОВѢ

поручае маевого збору:

½ кильо Congo	1	зр.	60	кр.
„ Souchong чор. сборъ м.3	„	—	„	
„ Souchong чорна	2	„	—	„
„ Kaysow	4	„	—	„
„ Melange de Londres	4	„	—	„
„ Pecco	3	„	—	„
„ Караванна	4	„	—	„
„ Караванна найпередн.	6	„	—	„
„ Гумповъ первова	3	„	—	„
„ Гумповъ отлична	4	„	—	„

Чорна гербата Souchong маевый сборъ въ оригинальныхъ хиньскихъ скрынкахъ и оловомъ опакована 3 зр. 70 кр. Гербатянй высѣвки ½ кильо 1 зр. 20 кр. зъ найлуч. гербаты ½ кильо 1 зр. 50 кр.

Замовленя зъ провинціи высылаются оборотною почтою.

(60) Опакованье не числится.

ОБЩЕ РОЛЬНИЧО-КРЕДИТОВЕ ЗАВЕДЕННЬЕ

для Галичины и Буковины,

зарегистроване общество съ неограниченою порукою

выплачуе власнй выльосованй листы, а такожъ текучй купоны отъ невыльосованыхъ ще своихъ листовъ, принимае въ уплату купоны отъ державныхъ ефектовъ и заставныхъ листовъ, удѣляе довгосрочнй пожички на случай покупки землѣ и короткосрочнй за ипотекарнымъ обезпеченьемъ, тоже пожички за порукою и обезпеченьемъ для сельскихъ хозяѣвъ. 8—?

Принимае грошевй вкладки на проценты:

а) на **книжки щадничй** по 5%; б) на **текучій счетъ** (conto corrente) за 30-, 60-, 90- и больше-дневнымъ выповѣдженьемъ по 4%, 4½% и 5%.

Заставниче отдѣленье

того-же Заведеня **выдае пожички на заставы**, именно на процентнй цѣннй ефекты, дорогоцѣнности, выробы фабричнй и ремѣсничй и на всякй предметы, маючй цѣнность.

Бюро Заведеня въ власномъ домѣ при улици Орменьскій н-ръ 2.

Выдавець и редакторъ: Иванъ Белей.

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка подъ зар. К. Беднарокого.

Ч. 87. Львôвъ, Середа 7 (19 серпня) 1885. Рôчникъ VI.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.
Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье
Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.
Реклямаціи неопечатаній вôльній ôтъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовій уряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ для Австріи: для Россіи:
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницѣ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

☞ **Просимо нашихъ Вп. Предплатникôвъ о скоре надсыланье предплаты и вырôвнанье залеглостей.**

Справа „Народного Дому“.

II.

По наведеню згаданыхъ въ попереднôмъ числѣ „Дѣла“ документôвъ, въ котрыхъ всюды говорится о Русинахъ мѣста Львова, яко властителяхъ фундаціи „Народный Дôмъ“, авторъ брошуры переходитъ до статута общества „Народный Дôмъ“, потвержденого, съ застереженьемъ правъ львôвскихъ Русинôвъ, въ 1869 роцѣ. Авторъ заразъ въ 1-шôмъ артикулѣ статута бачитъ нарушенье права цивильного, бо тамъ сказано: „Русскій народный институтъ подъ названіемъ „Народный Домъ“ есть общество Русиновъ, которое вознамѣряетъ русскій языкъ образовати, словесной дѣятельности пособствовати, науки и искусства розвивати и такъ просвѣщеніе и нравственность межи русскимъ жительствомъ роспространяти“. Авторъ брошуры каже: „Юридично дуже цѣкавый уступъ, що *„институтъ есть общество“*; фундація пôсля права цивильного не може бути обществомъ; товариство може выступати тôлько яко администраторъ фундаціи, але нѣякимъ чиномъ, яко властитель“. Въ мысль арт. 1-ого говорится и въ дальшихъ артикулахъ статута не о фундаціи але обществѣ. И такъ арт. 4. каже, що „для осуществленія цѣлей института (рoз. яко общества) служатъ слѣдующіи средства: а) въ городѣ Львовѣ положенная реальность подъ ч. 78. м.“ и т. д. „Тутъ — замѣчае авторъ — цѣль стався средствомъ“. А артикулъ 34. статута признае „всеобщому собранію“ право „на продажъ, замѣну, преобразованье, заставъ или постоянное обремененіе коренного имѣнія института“; артикулъ же 71. постановляе навѣть, що на выпадокъ розвязаня института (рoз. общества) „о близшомъ опредѣленіи употребленія всего имѣнія института рѣшаетъ всеобщое собраніе“. Авторъ рѣшучо заперечуе всяке таке право „всеобщому собранію“: общество, яко часовый завѣдатель фундаціи для Русинôвъ мѣста Львова не маe права говорити анѣ о продажи та замѣнѣ, анѣ о розвязаню та иншôмъ якôмсь „употребленіи“ фундаціи.

Дальше розбираe авторъ тіи артикулы статута, де говорится о членахъ института. Особливо цѣкава выходитъ рѣчь, коли сопоставити съ собою артикулы 9 и 11. Въ арт. 9 сказано мѣжь иншимъ: „Членомъ института стается кождый Русинъ, который: 1) до фонда института заразъ или частями сложилъ по крайной мѣрѣ 10 злр. а. в. или що на 10 злр. цѣнимого подарилъ институтови, придатного къ науковымъ или искуственнымъ сборамъ...“ а въ арт. 11 сказано: „Кто на цѣль института якій датокъ сложитъ или що небудь цѣнного подаритъ, стается благодѣтелемъ института“. Зъ того — каже авторъ — выходитъ въ практицѣ такъ, що „Явдыки, Лабашѣ та Марковы“ пôводятся пôдъ арт. 9., а „Качалы, Романчуки, Заячкôвскій, Барвѣньскій“ пôдъ арт. 11; першій стаются членами съ всѣми правами, а другій благодѣтелями безъ нѣякихъ правъ и безъ голосу въ дѣлахъ института. Такимъ чиномъ — заключае авторъ — нынѣшне общество „Народный Домъ“, товариство приватне, „присвоило собѣ и доси держитъ фундацію цѣсарску mala fide въ своихъ рукахъ и повертае ви... для своихъ особистыхъ, партійныхъ а радше котерійныхъ и зовсѣмъ не народныхъ цѣлей... не выповнюе анѣ постановъ первѣстныхъ документôвъ фундаційныхъ, анѣ навѣть постановъ своихъ власныхъ статутôвъ и працюе на шкоду рускои народности, рускои мовы, рускои освѣты, отже и на шкоду въ першôй линіи управленыхъ Русинôвъ мѣста Львова“. Самъ авторъ, написавши тіи слова, выкликае: „Тяжкій закиды! Въ нашôмъ народнôмъ интересѣ мы всѣ повинній бажати, щоб они були неправдивій, але...“ — и тутъ авторъ бересся наводити подрôбно закиды управляючимъ совѣтамъ института. Перегляньмо въ короткости тіи закиды автора брошуры.

а) Суть слѣды, що общество вызыскуе майно фундаціи для своихъ особистыхъ цѣлей. На першôмъ загальнôмъ зборѣ общества, 5 грудня 1872 р., була поставлена интерпеляція до управляючого совѣта, длячого ôнъ вынаймае свому членови сов. В. Ковальскому мешканье въ 7 комнатъ фронтовыхъ съ балькономъ, кухнѣ и пр. за 500 зр. рôчно, коли за то мешканье можна взяти що найменше 1300 зр.? Совѣтъ того не пояснивъ. Такъ само въ тôй порѣ черезъ кôлька лѣтъ выплачувано въ доходôвъ фундаціи предсѣдателеви совѣта по 600 зр. рôчно, хотяй арт. 42 статута постановляе, що „члены упр. совѣта пріймаются всѣхъ трудовъ изъ пожертвованія для дѣлъ института безъ требованья вынагороды“. Бôльше фактôвъ авторъ не въ силѣ навести.

б) Зарядъ „Народного Дому“ за весь протягъ 34 лѣтъ ажь до нынѣшного дня не выконавъ ще анѣ однои въ цѣлей даровизны, не выготовивъ приписаного закономъ акту фундаційного (Stiftungsbrief) и не ввѣвъ института, яко фундаціи, въ житье. Що бôльше. Мимо того, що губерніюмъ ще 26 червня 1850 р. призволило даровану Русинамъ мѣста Львова реальнôсть „Народного Дому“ пôдъ ч. 78 заинтабулювати, до нынѣшного дня реальнôсть тая не заинтабулёвана и нынѣ ще въ табули мѣста Львова фигуруe яко власнôсть фонду шкôльного. Ба и въ ново-заложеныхъ ôтъ 1 грудня 1884 р. книгахъ грунтовыхъ „Народный Дôмъ“ все остаe власностею фонду шкôльного.

в) Зарядъ „Народного Дому“ доси ще не здавъ справы, чи и въ якій способъ була переведена коллявдація будовы головного, на вгарищахъ академіи здвигненого будынку „Народный Дôмъ“. Доси не звѣстно автентично, кôлько коштувала тая будова.

г) Въ „касовыхъ отчетахъ“, якій предкладаются загальнымъ зборамъ, нема докладного билянсу и спеціяльного обзору стану маткового института. Референтъ торôчнои контролюючои комисіи (о. Гойданъ) сказавъ на зборѣ, що въ институтѣ провадится звышь 30 всякихъ „счетовыхъ“ книжокъ, але нема анѣ „головной книги“ анѣ „инвентаря“.

д) Управляючій совѣтъ умѣстивъ власній фонды „Народного Дому“ и тіи, що стоятъ пôдъ его зарядомъ, въ „Общôмъ рôльничо-кредитовôмъ Заведеню“ чи то на вкладковій книжочки чи на conto-corrente на суму звышь 100.000 зр. „Народный Дôмъ“, яко фундація, повиненъ умѣщати всяке свое майно тôлько въ такихъ закладахъ финансовыхъ, котрій маютъ пупилярну обезпеку и суть певній. Капиталы „Нар. Дому“ умѣщувано въ „Общ. рольн.-кред. Заведеню“ навѣть тогды, коли вже звѣстный бувъ небезпечный станъ банку, — а прецѣнь одній и тіи самій люде ведутъ дѣла въ одній и другôй институціи. А коли дѣла банку стояли вже якъ найгôрше, скликавъ управляючій совѣтъ „Народного Дому“ загальный збôръ, на котрôмъ появилося внесенье, щобы „Народный Дôмъ“ давъ своимъ недвижимымъ майномъ гипотеку на велику позичку въ якôй польскôй або жидôвскôй институціи для ратованя банку.

е) Зарядъ „Народного Дому“ до сеи поры не упорядкувавъ и не отворивъ библіотеки. Такъ само нема доси и мовы о упорядкованю и отвореню музея. Авторъ полемизуe противъ замѣту, мовь-бы то на библіотеку и музей въ „Народнôмъ Домѣ“ не було помѣщеня.

Опôсля переходитъ авторъ до политично-народнои стороны и чинитъ институтовій такій дальшій закиды:

ж) „Народный Дôмъ“ ôтъ давна вже остаe въ рукахъ тыхъ людей, що то ôтступили ôтъ програмы патріотôвъ зъ „Рады Рускои“ въ 1848 року, нашого народу не узнавали народомъ, языкъ нашъ негували, ôтчужували интелигенцію ôтъ народу, роздвоили и ослабили галицкихъ Русинôвъ на довгій десятки лѣтъ. Интелигентне москвофильство — каже авторъ — мертвило духа, пôдкошувало всяку иниціятиву, всяку охоту до практичнои працѣ на власнôмъ грунтѣ; литература дôйшла до крайного упадку и мертвечины, мова калѣчилась нечуваным способомъ... житье народне почато добачати тамъ тôлько, де добачено державу... А коли съ початкомъ 1870-тыхъ рр. духъ народный проснувся и пробудився, войовано съ нимъ, якъ съ найбôльшимъ ворогомъ... И „Народный Дôмъ“ систематично працювавъ надъ тымъ, щобы всѣ матеріяльній и науковій засобы институціи повернути на осягненье своихъ партійныхъ и антинародныхъ цѣлей, а рôвночасно щобы до институціи не допустити людей молодшихъ и не дати имъ можности спôльно працювати для добра народу. Въ 1870 р. „Народный Дôмъ“ розбивъ сполучену молодѣжь академичну пôдъ назвою „Академична Бесѣда“ на два таборы, взявъ въ свою протекцію выдѣлившихъся въ мѣжь 89 академикôвъ 13 молодцѣвъ пôдъ проводомъ Вол. Стебельского и Ор. Авдыковского и давъ имъ безплатно три комнаты, котрій мала заняти спôльна „Акад. Бесѣда“. Кинено перше яблоко роздору межи молодежею, котрый тревае и до нынѣ. Въ 1872 роцѣ „Народный Дôмъ“ выкинувъ „Руску Бесѣду“ длятого, що засѣли въ выдѣлѣ „народовцѣ“,

ВЪ КАРПАТАХЪ.

Написавъ Иванъ Нечуй.

I.

Долина Дунайця. Буря въ Карпатахъ.

Въ мѣстечку Старому-Санчи, котре стоитъ вже въ горахъ, кôнчаeться залѣзна дорога. Одъ Старого-Санча до Щавницѣ, куды я ѣхавъ на воды, треба було ѣхати 40 верстовъ кôньми по шоссе. Я взявъ мѣсце въ почтовому дуже доброму омнибусѣ и передъ обѣдомъ выѣхавъ въ дорогу.

Шоссе, обсаджене старыми сливами-угорками, вьeться по широкôй долинѣ понадъ самымъ Дунайцемъ. Синій неглыбокій Дунаець быстро плыне все нѣбы съ-горы, переливаючи свои хвилѣ по камѣнѣ и своимъ тихимъ шумомъ розвеселяе мертву тишу долины. По обидва боки широкои долины пôднимаются рядами круглій горы, вкритій густыми ялиновыми лѣсами. Долина Дунайця въ сѣмъ мѣсци доволѣ широка, ажь лыснить проти сонця зеленью роскôшныхъ нивъ. Густа пшениця, высоке жито, зеленый овесъ, рѣпакъ, ячмѣнь мережать полосами всю долину и нагадуютъ родючій нивы на Украинѣ. Шкода тôлько, що такихъ долинъ дуже мало въ Карпатахъ. Отъ передъ моими очима майнула нѣмецка колонія зъ высокими бѣлыми муроваными домами, котрій тонуть въ зеленыхъ грушевыхъ та сливовыхъ садахъ. Огъ мы переѣхали деревяный мôстъ на Дунайци, покрытый покрôвлею. Долина остаe все вузча та вузча. Зеленій горы пôднимаются все высоче та высоче. Вони перерѣзанй подекуды вузкими долинами, въ котрыхъ шумятъ гôрскій потоки, то дзюрчать маленькій быстрій течіи. День бувъ погожій, соняшный. Въ глыбокихъ долинахъ стояла сиза поетична мгла, вкриваючи далекій темній верхи гôръ нѣбы прозорчастымъ серпанкомъ. Надъ Дунайцемъ, на першихъ низчихъ терасахъ гôръ заманячѣли мазурскій хаты, невеличкій села. Вони тонули въ старыхъ садахъ. Червонуватій небѣленій хаты ледви було видко за старыми сливами та кислицями. Яка дивна изомрудна зелень блыщала въ тыхъ садахъ! Якъ ясно лыснѣла зелена трава въ садахъ, блыщавъ зеленый листъ на деревѣ! Нѣгде менѣ не траплялось бачити такои яснои зелени такого густого зеленого листу на деревѣ, якъ въ Карпатахъ. Та й не диво, коли тутъ дощѣ поливаютъ землю сливе що дня!

Якій бувають дощѣ въ Карпатахъ, менѣ прійшлось таки заразъ довѣдатись. Я примѣтивъ, що за Дунайцемъ въ узкихъ та довшихъ долинахъ мгла стаe все темнѣйша та густѣйша, а далѣ зовсѣмъ закрыла туманомъ далекій узирѣ долинъ. Сонце невыносно пекло. Въ воздусѣ пôднялася якась важка пара, душна, гаряча, неначе въ лазни. Зъ-за верхôвъ далекихъ гôръ выскочили круглій хмары, бѣлій, якъ срѣбло, жвавій, ворушливій, якъ живе срѣбло. Вони ворушились, неначе живій, роздаючись на всѣ боки. Слѣдкомъ за ними высунулись чорній густій хмары, неначе чорный дымъ, якій бувае въ велику пожежу, якъ отъ часомъ горять смоляній та дôгтярній ряды крамниць въ жидôвскихъ мѣстечкахъ. Десь далеко замиготѣла блыскавка, блѣда, дрôбненька, неначе хтось грався, перекидаючись по небѣ золотыми мячиками. Сонце стало темнѣйше, втратило половину ясности свого свѣта. Горы почорнѣли. А страшній чорній хмары швыдко высовувались зъ-за гôръ, клубками летѣли въ сине небо и закрыли сонце. Увесь пейзажь зразу вкрывся густыми тѣнями. Горы вкритій ялиновыми лѣсами, стояли, нѣбы обгорѣлій пôсля пожежи. Хмары спускались надъ горами все низче та низче. На дворѣ неначе змеркло. Отъ одна хмара нѣбы впала зъ неба и зачепила вершокъ найвысчои горы, друга хмара сѣла на тѣмя другои горы. Швыдко верхи гôръ закутались въ хмары и Карпаты нѣбы пôдперали, якъ стовпы, чорну стелю зъ густыхъ хмаръ. На дворѣ стало зовсѣмъ поночи, якъ въ пôзный темный вечѣръ. Горы стали чорній, якъ вугôль. Довгій долины тяглися далеко на всѣ боки, якъ темній коридоры. Пейзажь ставъ фантастичный, нѣбы не надземный, а пôдземный. Здавалось, що мы пôдъ землею, въ якихось велитеньскихъ копальняхъ, котрій несподѣвано освѣтивъ зверху каламутный змерковый свѣтъ. Коли се зразу блыснула страшна блыскавка завширшки зъ долоню; вона выскочила зъ хмаръ, якъ огневый змый, и скрутилась, звилась, якъ гадина и оперезала пôвъ неба. Страшный свѣтъ впавъ на чорній долины. Вдаривъ страшный грôмъ. Пейзажь ставъ похожій на Тартаръ. Грôмъ гремѣвъ нѣбы палили гарматы. Червоный свѣтъ одъ блыскавки нѣбы запаливъ пожежу на горахъ и долинахъ. Здавалось, нѣбы горы тлѣли й жеврѣли, якъ розпечене залѣзо. Картина була страшна, якъ пекло. Наступало одно зъ тыхъ зъявищь натуры, передъ котрымъ въ Индіи львы та тигры стаютъ смирнѣйшій одъ ягнятъ и ховаються въ печерѣ разомъ съ чоловѣкомъ...

Посыпались рѣдкій краплѣ дощу, великій, якъ лѣсовій горѣхи, важкій якъ розтоплене олово, а потôмъ зразу поливъ дощь, якъ зъ вѣдра. Здавалось, нѣбы розверзлись небеса и зъ-вôдтôль лилась цѣла рѣчка на землю. Все закуталось, нѣбы пôрнуло въ воду. Невидно було навѣть стовпôвъ телеграфа. Здавалось, що мы попали на дно якоись рѣчки, де вода плыне и пôдъ нами и надъ нами. А страшна блыскавка мигае та мигае — десь близько, неначе попередъ коней. Грôмъ гремить, якось урывчасто, неначе зъ рушницѣ палить коло самого омнибуса. Дощь проливаeться въ омнибусъ черезъ щѣльній вôконца и забрызкуе насъ. Проти мене сидѣла якась удовица въ траурѣ, нѣвроку ѣй така широка, що зайняла своею особою два нумеры. Вона пôдбирала та пôдгортувала свою суконю, бо на неи брызкало й хлюпало одъ вôконъ, неначе мы сидѣли не въ закрытôмъ омнибусѣ, а просто на дощи.

Черезъ пôвъ годины дощь переставъ. Черезъ шоссе лилася вода зъ гôръ, якъ черезъ греблю. Зъ усѣхъ долинъ въ Дунаець лилися скаженій потоки каламутнои воды. Скрôзь въ горахъ шумѣла та булькотала вода. Грôмъ падавъ на телеграфній стовпы, бо швидко мы налѣчили

выточивъ „Р. Бесѣдѣ“ процесъ и навѣть силувався взяти пôдъ секвестръ книжочки товариства „Просвѣты“. До нынѣшного дня „Народный Дôмъ“ веде вôйну противъ рускои гимназіи и шле своихъ бурсакôвъ до гимназіи нѣмецкои.

Такъ навели мы въ короткости словами автора брошуры всѣ его закиды, починены зарядови „Народного Дому“. (Д. б.)

Переглядъ часописей.

(*„Czas“ въ справѣ проекту другои рускои гимназіи. „Pszczółka“ пускае бомбу на Перемышль и Перемышльщину. „Миръ“ въ ролли акробата. „Dziennik Poznański“ о вандрôвцѣ рускои молодежи*)

„Czas“ приноситъ въ нынѣшнôмъ числѣ въ допису зô Львова цѣкавый (здаесь бодай на-пôвъ офиціяльный) комуникатъ въ справѣ пôднесеной въ урядовôй „Gazet-ѣ Lwowsk-ôй“ евентуальности заснованя рускои гимназіи въ Перемышли. Зъ того комуникату выходитъ, що цѣла та справа съ рускою гимназіею есть въ теперѣшнôй хвили не воробчикомъ въ руцѣ, але журавлемъ въ облакахъ. Въ рефератѣ урядовои газеты — говорится въ „Czas-ѣ“ — не сказано анѣ сякъ анѣ такъ; анѣ не сказано, що правительство постановило руску гимназію въ Перемышли основати, анѣ не сказано, що правительство не хоче того и чи буде противне такôй евентуальности. Треба однакожь попередъ всего памятати, що устава соймова зъ 22 червня 1867 р выразно застерегае соймови краевому право рѣшати о языцѣ выкладовôмъ. Отже правительство въ тôмъ дѣлѣ не може безъ сойму рѣшати... Якъ бачимо и сей новый рôкъ шкôльный въ Галичинѣ розпôчнеся повнымъ status quo для Русинôвъ, такъ уполѣдженыхъ въ школахъ на своѣй рôднôй земли...

„Gdzie jest Imci ks. biskup Stupnicki?“ — Такій заголовокъ статіи вдавъ намъ въ очи и поразивъ насъ немало, коли мы взяли до рукъ послѣдне 14 число „Pszczółki“ кс. Стояловского. „Gdzie jest Imci ks. biskup Stupnicki?“ Де жь ôнъ, нашь достойный владыка перемыскій? — подумали мы собѣ, — може поѣхавъ куда на воды та забувъ донести о тôмъ кс. пралатови, котрый, ut facta loquuntur, веде строгу контролю (може и маѣ такій мандатъ) не тôлько надъ дѣлами але и надъ „помышленіями“ нашихъ князѣвъ церкви... Читаемо довженну статью и зъ неи зовсѣмъ не выходитъ, щобы Imci ks. Stupnicki скрывся куда-небудь передъ аргусовыми очима кс. пралата, — нѣ, ôнъ сидитъ собѣ спокôйно въ своѣй епархіи, и не догадуючись може, що за нимъ, за поважнымъ и достойнымъ княземъ церкви рускои, розщибаеся куликôвскій екъзуитъ гукаючи: „Gdzie on, Imci ks. biskup Stupnicki?“

Го, го! Куликôвскій екъзуитъ маѣ дуже важне дѣло до нашого перемыского владыки и „се смѣле запытанье — пише ôнъ — муситъ учинити ажь зъ двоякои причины“. Якѣ се причины, — погляньмо. *Перша причина*: „Що то маеся значити, — починае кс. Стояловскій — що нашій домородній москалефильскій и заграничній московскій газеты нападаютъ на о. митр. Сильв. Сембратовича и на о. еп. Юл. Пелеша, а на о. еп. Ступницкого не нападаютъ? Чи о. Ступницкій не есть для нихъ грôзным? Годѣ того допускати, бо жь ôнъ першій выдавъ окружникъ противъ трираменныхъ шизматицкихъ хрестôвъ, першій принявъ холмскихъ емигрантôвъ въ свою епархію и нѣчимъ не давъ причины уважати себе негрôзным. Отже де причина? Тая незвычайна кречнôсть мусить застановляти поважно думаючихъ людей а самого епископа „spracowanego wiekiem i troskami pasterskiemi“ побудити до енергичного дѣланя... *Друга причина*: Доноситъ намъ (кс. Стояловскому) о деякихъ духовныхъ гр. к. перемыскои епархіи страшній рѣчи. Манія впроваджувати трираменній хресты запанувала съ новымъ жаромъ. Прихильники шизматицкихъ знаменъ засланяются тымъ, що на катедральнôй церквѣ въ Перемышли пôдъ окомъ епископа и — jak twierdzą złośliwi — зъ его вѣдома поставлено хрестъ трираменный. Не знаемо, чи то правда, але мы (зъ Божои ласки екъзуитъ зъ Куликова) не хочемо въ то вѣрити. Дальше доносятъ намъ, що хотяй Наумовичъ принявъ православіе, маѣ межи духовеньствомъ много прихильникôвъ... Ôтъ кôлькохъ лѣтъ нѣ одинъ зъ холмскихъ емигрантôвъ, и то такихъ, що по 5, 6 и бôльше лѣтъ вже працюютъ въ дієцезіи перемыскôй, а тымъ самымъ уже тамъ заслужилися, не може дôстати пароxіи. Дѣеся то тымъ робомъ, що поданя холмчакôвъ просто поминаютъ. Много зъ рускихъ духовныхъ, котрыхъ близшій або дальшій крôвній пôшли до Холмщины и тамъ приняли православіе, заявляе свои симпатіи до Россіи та шизмы и дуже баламутитъ народъ“. — Пôдъ конець кс. Стояловскій розказуе очевидно якусь байку гесте брехню про о. Боровця въ Потылича, а кôнчитъ тымъ, що у деякихъ рускихъ священикôвъ перемыскои епархіи вже не то „schyzmatyckie dążności“ але навѣть „zupełny brak wiary“ — и ще разъ для великого ефекту гукае: „Gdzie jest Imci ks. biskup Stupnicki?“

Якъ бачимо, цѣла ся статья кс. Стояловского въ „Pszczółѣ“ есть чистои крови доносомъ, и то доносомъ безпримѣрно зухвалымъ на нашого достойного владыку и на пôдвластне ему духовеньство. Доносъ доносомъ и можна бъ надъ никъ перейти до порядку дневного, але головный сукъ въ пытаню: въ якôй цѣли кс. екъзуитъ и пралатъ зъ Куликова пускае именно въ сѣй порѣ таку бомбу доносу на перемыского рускаго владыку и на тамошне епархіяльне духовеньство? Коли глубше розважимо тіи характеристичній слова, що, мовлявъ, перемыскій епископъ „spracowany wiekiem i troskami pasterskiemi, — то мимохôть пригадуеся недавно въ сѣмъ роцѣ „Dziennik-омъ Pol.“ заанонсована вѣсть о якôйсь тамъ суфраганіи въ Перемышли... Mądrej głowie — якъ каже польска пословица — dość dwie słowie.

——

„Миръ“ помѣстивъ въ остатнôмъ своѣмъ числѣ таку *послѣдну почту*: „Довѣдуемось въ послѣднôй хвили, що гдекоторій люде, злоупотребляючій имени „народовцѣвъ“, рѣшили въ цѣли дальшого роздробленя рускихъ силъ основати нове политичне товариство и подали уже дотычній статуты въ Намѣстництво до потвержденя.“

Коли о. Онуфрія Лепкого его деликатный нюхъ политичный завѣвъ ажь до ц. к. намѣстництва, то вже чей мôгъ тамъ и вынюхати, хто то тіи „гдекоторій люде, злоупотребляючій имени народовцѣвъ“, и подати ихъ имена пôдъ осудъ опинiи публичнои, а мы першій були бъ ихъ „злоупотребленіе“ належно напятнували. Се одно. А друге: тѣшитъ насъ дуже, що о. Онуфрій Лепкій такъ швыдко понявъ штуку робити акробатичній ококи на линвѣ „мировои“ политики. Недавно ще кидалося ясній громы на „сполученье“ силъ при выборахъ, а нынѣ вже обавляеся „роздробленя“ силъ... „Музика тай годѣ!“ Чекаемо, о. Онуфрею, на слѣдуючій ококъ на высокôй линвѣ „мировои“ политики. Надѣемося що буде такій геніяльный, якъ симъ разомъ...

——

„Dziennik Poznański“ въ ч. 185 помѣстивъ голосъ свого львôвского дописувателя въ справѣ вандрôвки рускои молодежи на Подôлю. Згадавши о тôмъ, що се не перша вандрôвка рускои молодежи, бо она вже торôкъ вандрувала по карпатскôмъ Пôдгôрю, такъ дальше каже: „Молодѣжь зовсѣмъ не таится съ тымъ, що головною цѣлею ей вандрôвки есть: розбуджувати въ масахъ народу живымъ словомъ и пѣснею рускаго духа народного. Чи можна брати се за зло молодежи?... Чи не було бы благороднѣйше, а правду сказавши и розумнѣйше, коли-бъ польске дневникарство, замѣсть объявляти безсильну незичливôсть для змагань молодыхъ вандрôвникôвъ рускихъ, заохочувала молодѣжь польску, щобы вступала въ слѣды своихъ товаришѣвъ рускихъ. Нѣ, дневникарство польске напастуе молодѣжь руску, що она въ ранцѣ житя не бавится въ — гофратôвъ австрійскихъ...“ Науку тую львôвского кореспондента до „Dziennika Pozn.“ ледви чи прійме то непоправне и затвердѣле въ грѣхахъ дневникарство польске, котре взывало полицію на руску вандрôвку („Czas“ и „Dziennik Polski“) и шарило найзлобнѣйшій вѣсти про интенціи рускои молодежи вандруючои („Gazeta Narodowa“). Зъ другои стороны мы можемо бути певній, що галицко-польске дневникарство, надаюче тонъ въ краю, нѣколи не здобудеся на такій смѣлый подвигъ, щобы вырекло слово заохоты польскôй молодежи, щобъ она въ мазурскôй части краю (бо въ рускôй нема для неи цѣли) пишла мѣжь народъ съ живымъ словомъ. Всяка стычнôсть освѣченои молодежи съ народомъ уважаеся въ мѣродайныхъ сферахъ дѣломъ переступнымъ. Молодѣжь польска не маѣ высшого и деалу морального, нѣхто нимъ не надыхае ей и она самохôть „въ ранцѣ житя бавится въ — гофратôвъ“. Оно инакше и не може бути: wie die Alten sungen, so zwitschern die Jungen.

ДОПИСИ.

Зъ-пôдъ Хирова.

(*Зухвала крадѣжь. — Патры Єзуиты.*) Въ ночи въ 14 на 15 лат. серпня обôкрали невыслѣдженій злодѣѣ костелъ и церковь въ Хировѣ. Цѣкава рѣчь, якъ се сталося. Драбиною влѣзли они напередъ черезъ ôкно до костела, забрали изъ скарбонки готôвку (до 16 зр.), попороли всѣ подушки на престолахъ и шкôрою обôитый фотель, не знати, чи глядаючи за грôшми, чи за шеретею, поровкидали все, та не взявши крôмъ грошей нѣчогôсенько, выбралися тою самою дорогою, якъ прійшли, назадъ. Взяли теперь драбину и дручокъ въ паркана коло костела и пôшли съ тымъ всѣмъ на другій конець мѣсточка до церкви. Не зважали они на то, що напротивъ церкви есть касарня жандармеріи, але приставили собѣ, мовь-бы на глумъ, ôтъ стороны жандармеріи драбину до ôкна, спустили два довгій дручки ôкномъ по-при престолъ въ середину, спустились по нихъ въ низъ, и тамъ почали газдувати. Зновъ попороли всѣ подушки и забрали всю готôвку изъ скарбонокъ (якъ кажутъ до 60 зр.), але лишили чашѣ вызолочень ложочку до причастія и всѣ прочѣ цѣннѣйшій рѣчи. Сплюндрувавши, выйшли головными дверми, ôтсунувши заєву въ середины и щезли безъ слѣду. Неразъ ключится, що обкрадутъ церковь и на далеко бôльшу суму и не дослѣдятъ злодѣя, але щобы черезъ цѣле мѣсто нести драбину и дручки, цѣлу нôчь зô свѣтломъ (бо навѣть свѣтили церковною свѣчкою) плюндрувати въ костелѣ и церкви пôдъ бокомъ жандармеріи при самôмъ госгинци и щобы нѣхто не почувъ и не побачивъ, — се дѣйстно смѣшно. А де жь сторожа мѣска? де яка варта церковна? На другій день сконстатувала жандармерія, що сповнено крадѣжь, але що нема нѣякого слѣду, отже й годѣ дальше слѣдити...

Патры Єзуиты сировадилися вже до части ново-збудованого свого монастыря въ Хировѣ. Съ кождымъ днемъ зъѣзджаеся ихъ щоразъ бôльше и въ вересни отворяютъ уже въ новôмъ монастыри свою школу (для своихъ питомцѣвъ), а за два роки маютъ туды перепровадити и цѣлый конвиктъ зъ Тернополя. Щаслива та Хирôвщина!... Простый народъ толкуе собѣ частй повени, грады и другій елементарній шкоды тымъ, що „Фармазоны“ (такъ деякій тугъ называютъ патрôвъ) порушили пятыканій боры и яруги...

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*На зъѣздъ Кромержскій*) выѣдутъ цѣсарь съ цѣсаревою и архикнязь Рудольфъ съ женою дня 24 с. м. зъ Вѣдня. Супроводити ихъ будутъ князь Гогенлоге, бар. Нопча, министеръ Кальноки, генералъ адъютантъ Мондель, кôлькохъ прибочныхъ адъютантôвъ цѣсаря и дамъ цѣсаревои. Царь россійскій съ женою прибудутъ до Кромержа дня 24 с. м. вечеромъ. Перша стрѣча наступитъ на стаціи Галляйнъ, де цѣсарь и наслѣдникъ трону повитаютъ царя россійского. Въ свитѣ царскôй маютъ знаходитись мѣжь иншими в. кн. Николай и Юрій, министеръ справъ заграничныхъ Гирсъ и амбасадоры Лобановъ и Волькенштайнъ. Зъ Кромержа маѣ ôтъѣхати цѣсарь австрійскій просто на ческій маневры.

(*Каринтію*) ôтвѣдае австрійскій монархъ въ першихъ дняхъ вересня с. р. и забавитъ тамъ ôтъ 8 до 12 вересня. Одинъ день посвятитъ мо-

---

сѣмь стовпôвъ, на котрыхъ дерево було обдерте смугами на два пальцѣ або й на долоню. Обдертій смуги висѣли по стовпахъ, неначе поначѣплюваній бѣлій стрѣчки. Стовпы стали рабій, кострубатій, и дивна рѣчь, що блыскавка навѣть не обсмалила ихъ а тôлько пообчахала смуги, якъ обчахаютъ лыко зъ липы. По шоссе валялись здоровій гилькы угорскихъ сливъ, вкрытыхъ зеленымы овощами, чорныхъ, обсмаленыхъ. Такъ тутъ грався карпатскій грôмъ!

Мы въѣхали въ невеличке село Лонцко, де перемѣняли конѣ на почтовôй станціи. Улиця вымощена камѣнямъ, повилася въ гору. Тією улицею лилася правдива рѣчка. Вода достягала до маточинъ колѣсъ. Конѣ просто брели въ водѣ. Погоничь пôдъѣхавъ пôдъ самый ганокъ станціи, одначе злѣзти зъ омнибуса не можна було, не ступивши въ воду повыче кôсточокъ. Вода бурхала коло самѣсѣнького порога. Зъ станціи выскочивъ молодый повновидый почмайстеръ и вынѣсъ ослôнъ, зробленый зъумысне для пôдставлянія пôдъ омнибусъ пасажирамъ, встаючимъ зъ воза въ таку негоду. Ослôнъ мавъ форму буквы глаголя. Почмайстеръ приставивъ ослôнъ до екипажа. Моя повна сусѣдка ступила на ослôнъ. Ôнъ захитався и увôгнувся пôдъ незвычайною вагою. Сусѣдка трохи не бухнула въ воду. Почмайстеръ вхопивъ ѣѣ по-пôдъ пахвы и звѣвъ зъ ослона до долу, мабуть пôдвередившись, бо ажь кровь налилась ему въ лице. Выскочивъ и я по тôй кладцѣ въ ганокъ а за мною акторъ зъ обголеными вусами та баками. Мы увôйшли въ чистеньку свѣтлицю почмайстра, де стояла на простеленому новому килимѣ гарненька мебель, оббита рожевою матерією. Поки перепрягли конѣ, старенька бабуня внесла намъ обѣдъ, доволѣ смачный и недорогій. Пообѣдавши швиденько, мы рушили въ дорогу.

На дворѣ вже дощь зовсѣмъ переставъ. Горы чорнѣли неначе якесь велитеньске мѣсто пôсля пожежи. По декотрыхъ горахъ сталались хмары; деякій чорній верхи нѣбы курѣли дымомъ, здавалось, отъ-отъ спахне червоне полумя зъ обгорѣлыхъ верхôвъ. Шоссе вилося все въ гору та въ гору. Потоки каламутнои воды ревли та шумѣли. Синій Дунаецъ ставъ жовтымъ; его долина ставала все вузча а горы пôднималися все высче та высче. Отъ и жидôвске мѣстечко Кросценко а за нимъ и Щавница.

II.

Щавница.

Мѣстечко Щавница-выжня розкинулась въ долинѣ невеличкого але шумного Рускаго-потока высче одъ шоссе, котре круто повертае на гору возвозомъ въ западину до минеральныхъ жерелъ. Одного ясного погожого дня я пôшовъ оглядати мазурске село въ Карпатахъ.

Зъ пригорка видно всю долину, въ котрôй розкинулась Щавница. Середъ долины на дрôбному камѣнѣ шумятъ потôкъ. Быстро течуть ёго синій хвилѣ зъ камѣня на камѣнь. Вода зелена та чиста якъ слёза, холодна, якъ криничана. По обидва береги зеленій лужки, а по лужкахъ зеленѣютъ рѣдкій садки. Здоровій дикій грушѣ та яблунѣ роскôшно розкидаютъ гиллястій верхи. Се мѣсце маѣ красу чисто идилличну. Зелень незвычайно ясна. Негаряче, але ясне промѣня заливае сады й луги. Вода блыщить на сонци та шумить и навѣвае тиху задуму...

Въ селѣ, за жидôвскими крамницями йдуть хаты побѣлений съ квѣтниками пôдъ вôкнами. Се що на-пôвъ селяне, на-пôвъ мѣщане. Отъ на потоцѣ стоить водяный пильный тартакъ, невысокій. Вода проведена черезъ довгій лотоки и падае зверху на колеса. Коло тартаку здоровій купы претовстыхъ колодокъ ялинъ та тертицъ. За тартакомъ небагата панська оселя, а проти неи костелъ убогій, старый, безъ банѣ, неначе довгій дôмъ, крытый драницами; его стѣны такъ само обшитій рядами драниць. Кругомъ претовстій стѣтній липы. Кажуть дѣды, що сей костелъ перебраленый зъ церкви и що колись и въ Щавницѣ були Русины та всѣ вымерли въ якусь велику холеру. Що и въ Щавницѣ жили колись Русины, се може бути й правда, бо тутъ въ-перве я бачивъ на рукавахъ у дѣвчатъ червонй тканй смужки и свитки украиньскій, хочь типъ людей чисто мазурскій.

За костеломъ тягнуться двома рядами мазурскій хаты понадъ потокомъ. Я зайшовъ у першій двôръ, хочь и нѣякого двору тамъ нема, бо хаты одъ улицѣ зовсѣмъ не одгороженій. Входжу въ одну хату, сидить молодица Мазурка, вже не молода, напнута червоною хусточкою, въ спôдниця. Лице блѣде, сухорляве, пужденне, вѣка червонй, очи згаслй. Привитався я до неи, кажу, що я зъ-далека и хочу роздивитись на ихъ хаты. Дивлюся я, хатка невеличка, стѣны небѣленій червонуватій, натуральнои фарбы ялинового дерева. На стѣнахъ пôдъ стелею образы паперовій пôдъ скломъ. По одинъ бôкъ стоить лôжко. На лôжку валяеться розкидана одежа, двѣ подушки. Зъ боку одна лава. Проти дверей коло вôкна стôлъ та скриня. Дôлъ нечистый. Въ хатѣ темно, хочь вôкна чималй, и якось непріємно. Въ хатѣ тôлько груба, а печи нема.

— А де жь вы ѣсти варите? — пытаю я въ молодицѣ.

— А отамъ въ другôй хатѣ черезъ сѣни.

Я пôшовъ у ту хату. То була страшна курна хата. Менѣ здалося, що я влѣзъ въ коминъ, облѣпленый сажею... Коло порога стояла пѣчь, неначе языческій жертвенникъ. Се бувъ кубъ, окладеный зъ камѣня. На ёму горѣли дрова. Дымъ ишовъ просто въ хату и выходивъ въ дѣрку, прорубану въ стели. Стѣны чорній, вкрытй сажею. На долôвцѣ грязь, якійсь барлôгъ, трѣски, шматки дерева, бо въ хатѣ стоявъ варстатъ для струганя дерева. Пôдъ стелею на перекладинахъ лежали колодки й сушились въ дыму. Шибки въ вôкнахъ ледви було знати. Я нѣчого на своему вѣку не бачивъ сумнѣйшого одъ сихъ хатъ. Менѣ здалося, що я въ печерѣ Ескимосôвъ.

Зъ другихъ хатъ прійшло кôлька Мазурокъ. Якій то були блѣдй, нужденній люде! Менѣ нѣгде не доводилось бачити такихъ убогихъ, замалѣлыхъ физіономій. Мазурки выглядали ще мизернѣйшими одъ Русинокъ, бо були ясній блондинки. Тонка блѣда кожа на лицю ажь свѣтилась... Одъ дыму очи були червонй. (Д. б.)

нархъ самому Клягенфуртови, а три дни маневрамъ войсковымъ.

(*Въ справѣ повнѣчнои желѣзницѣ*) маютъ отбутись сими днями загальнѣ зборы акціонерѣвъ задля порѣшеня деякихъ квестій дотычачихъ угоды съ правительствомъ. Дирекція повнѣчнои желѣзницѣ одержала отъ правительства приреченье, що правительство позволитъ на емиссію 4%-выхъ акцій першенъства, котрѣ маютъ ужитись зъ одной стороны на сконвертованье тыхъ пріоритетовъ, котрѣ суть въ оборотѣ, а зъ другои стороны на позыканье капиталовъ на сплату до касы державнои, а такожъ на будовлю и набутье желѣзниць льокальныхъ.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Выѣздъ царя и наслѣдника престола до Кромержижа наступитъ 19 або 20 с. м. Зъ министровъ маютъ съ царемъ выѣхати кн. Воронцовъ-Дашковъ и Ванновскій. Говорятъ такожъ, що въ зъѣздѣ возьме участь и министеръ Гирсъ. Въ дружинѣ царя будутъ такожъ: генерали Рихтеръ, Черевинъ и Данилевскій, нѣмецкій аташе войсковый ген. Вердеръ, придворный маршалокъ, кн. Оболенскій и лѣкарь Гиршъ. Пославши найновѣйшихъ вѣстей мае царь таки черезъ Кіевъ ѣхати до Австріи и задержатся въ Кіевѣ трохи довше. Вертаючи зъ Австріи задержится царь довшій часъ въ Москвѣ. — Послѣ „Гражданина“ царь выѣде дня 21 с. м. за границю. — Мы доносили вже свого часу, що царь Александеръ III змѣнивъ статутъ органичный царскои родины установленый ще царемъ Павломъ I. Новый статутъ означуе не только титулы царскои родины, але такожъ и ихъ пенсіи выплачуванѣ зъ скарбу державного. Теперѣшна змѣна статуту принесе — якъ кажутъ — такожъ и певну пользу для скарбу державного. Якъ великою буде та польза, не знати; однакожъ цѣкавымъ есть знати, колько побирала доси зъ скарбу родина царска. Статутъ Павла I. призначуе: 1) Синъ царя ажъ до повнолѣтности побираe рочно 100.000 рублѣвъ, пізнѣйше 500.000 руб.; жена его 60.000 руб. Внуки побираютъ ажъ до повнолѣтности по 50.000 руб., пізнѣйше по 500.000 руб.; правнуки по 30.000 руб. до повнолѣтности оттакъ по 450.000 руб. Дѣти сихъ послѣдныхъ, коли дойдутъ до повнолѣтности побираютъ по 100.000 руб. Князѣ крови получаютъ коли дойдутъ до повнолѣтности по 50.000 руб. — 2) Особы женьского пола достаютъ до часу доки ажъ не отдадутся певну суму, а оттакъ достаютъ посагъ зъ скарбу державного въ сумѣ повъ миліона руб. для доньокъ и внуковъ царя. Правнуки и ихъ дѣти достаютъ по 300.000 руб., другѣ кревнѣ достаютъ по 100.000 руб. — 3) Царица, великѣ княгинѣ и вдовы получаютъ дожизненну пенсію. Царица достае ту саму пенсію по смерти мужа, що и за его жатя т. е. 600.000 руб. и удержанэ дому а половину того, коли проживае за границею. Вдова по наслѣднику престола получае 300.000 руб. и удержане дому, а половину, коли проживае за границею. Жены сынъвъ царя получаютъ 60.000 руб., жены правнуковъ по 30.000 руб., а жены князѣвъ крови по 10.000 руб. Коли вдовы по великихъ князяхъ выходятъ знову за мужъ, тратятъ право до пенсіи. — Занятье острова Квельпартъ черезъ Россіянъ потверджае ся. До Лондону надойшла именно вѣсть, що оденъ англійскій корабель, котрый переѣжджавъ по при Квельпартъ до Нангасаки, бачивъ тамъ три кораблѣ россійкѣ. На березѣ острова повѣвала вже хоруговъ россійска а Россіяне почали вже ставити укрѣпленя и верфты для направы кораблѣвъ, зъ чого можна вносити, що они думаютъ тамъ вже постойно осѣсти. Есть то очевидно отповѣдь Россіи на запертье черезъ Англію порту Гамильтона. Заходить ще лишь питанье, що на те скаже Корея. — Въ справѣ афганьского конфликту мавъ кабинетъ россійскій предложити кабинетови англійскому певнѣ условія, котрѣ, якъ по всѣй имовѣрности здае ся будутъ принятѣ.

Нѣмеччина. Походъ нѣмецкои ескадры на Занзибарь скончився щасливо и скорше, якъ того можна було сподѣватися. Адмиралъ высланои ескадры, Пашенъ, доноситъ своему правительству, що Султанъ Занзибару признавъ безъусловно протекторатъ нѣмецкого цѣсаря надъ всѣма областями, котрѣ Нѣмцѣ доси забрали, включаючи вже въ то и область на Виту на континентѣ. Войско и урядники занзибарокѣ уступили вже зовсѣмъ зъ згаданыхъ областей. Позаякъ въ области Виту могло найскорше прійти до конфликту, то султанъ выдавъ приказъ до всѣхъ властей, щобы старалися всѣма силами удержати миръ. Що до Виту, то треба тутъ замѣтити, що султанъ зъ Виту принявъ вже давнѣйше протекторатъ нѣмецкого цѣсаря и се дало причину султанови Занзибару, Баргашеви, що онъ довѣдавшись о томъ выславъ до Виту 600 людей свого войска и колька пушокъ въ тойѣ цѣли, щобы змусити султана въ Виту, отречися протекгорату нѣмецкого евентуально занятя его область. — Ледве однакожъ закончився одинъ конфликтъ, якъ вже грозитъ Нѣмеччинѣ и другій съ Испанією. Причина сего нового конфликту есть слѣдуюча: Якъ звѣстно заключила Нѣмеччина недавно угоду съ Испанією и Англією, на подставѣ котрои узыскала она не только нову посѣлость въ полудневой части Спокойного океану, именно островы Сулю, але такожъ и певнѣ права въ сихъ сторонахъ. Теперь знову мали Нѣмцѣ поселитися недалеко острова Йапъ середъ острововъ Каролиньскихъ або якъ ихъ инакше называютъ — Ново Филиппиньскихъ. До сихъ острововъ, котрѣ лежатъ на на повночъ отъ новои Гвинеи (межи симъ островомъ а Маріянолъ), мають Испане зъ давенъ давна претенсіи не только для того, що они були першѣ, котрѣ сѣ островы ще 1686 открыли, але и для того, що они мали тутъ свои посѣлости, а на островѣ Йапъ есть испаньскій резидентъ. Доси однакожъ Испане не зробили нѣчого для сихъ острововъ а навѣть незакладали тутъ своихъ колоній. Нѣмцѣ потребуючи роботниковъ до своихъ колоній на Новой Гвинеѣ и догоднои стаціи для своихъ кораблѣвъ, що идуть зъ Австралѣ черезъ Нову Гвинею до походнои Азіи заняли тутъ колька острововъ ссылаючись на постановы берлиньскои конференціи въ справѣ посѣлостей надъ Конгомъ, посля котрыхъ може хтось тогды мати якісь претенсіи до заморскихъ посѣлостей, коли онъ фактично взявъ ихъ въ свое посѣданье. Испане тутъ *того не зробили, отже Нѣмцѣ мали повне* право забрати сѣ острови. Зъ такимъ поглядомъ на рѣчи Испане не годятся и для того постановили внести протестъ противъ нарушованя своихъ правъ а тымъ часомъ выслали зъ Маниллѣ на загрожене мѣсце два кораблѣ военнѣ для защиты загроженыхъ своихъ правъ. — Въ Фульдѣ отбулася сими днями конференція нѣмецкихъ епископовъ католицкихъ. Предметъ нарады, якъ и ея результатъ есть удержуваный въ великій тайни; здаесь лишь, що епископы постановили жадати и на будуще, щобы держава признала церквѣ право выховуваня клиру и выбираня та призначуваня для школы учебниковъ религіи.

Англія. Рухъ выборчій въ Англіи есть теперь въ повномъ розгарѣ а рожнѣ люде и сторонництва стараются теперь позыскати собѣ прихильниковъ и выголошуютъ на довѣрочныхъ зборахъ и митингахъ бесѣды, котрѣ могли-бы имъ якъ найбольше приеднати выборцѣвъ. Такъ старается лордъ Черчиль позыскати собѣ Ирландцѣвъ и демократовъ и зближаеся до нихъ а Шамберленъ знову мавъ недавно бесѣду въ Гилль настрою соціяльного, котра певно позыскае ему якъ найбольше голосовъ зъ клясы людей бѣднѣйшихъ. „Власность приватна — казавъ Шамберленъ — есть дуже важною засадою, але добро публичне есть ще большою и важнѣйшою цѣлею якъ интересъ приватный; добро отчины не можна для того посвячувати пересаднымъ жаданямъ однои зъ клясъ привилегіованыхъ, котра була доси выключною властителькою великихъ даровъ Всевышного, отдаваныхъ на ужитокъ роду людского“. Розвиваючи дальше ту теорію жадавъ Шамберленъ звершеня всѣхъ записовъ добродѣйныхъ безъ взгляду на то, що они перейшли пізнѣйше на власность приватну и численныхъ фондовъ стипендійныхъ, котрыми теперь користуются лишь люде богатшѣ. „То есть причиною — казавъ Шамберленъ — для чого зъ бѣднѣйшихъ людей такъ мало доходитъ до важнѣйшихъ урядовъ и достоиньствъ. Въ университетѣ въ Кембричь откры то двѣ колегіи для бѣдныхъ ученикovъ, але подъ условіемъ, що будутъ платити рочно 80 фунтовъ (= 800 зр.). Въ сумномъ томъ поступованю бере участь такожъ и церковь державна, аристократія и певна клика парляментарна. Помочь для убогихъ зовсѣмъ счезла. Величезный обшаръ землѣ въ Лондонѣ, Coventgarden, бувъ колись власностею убогихъ, але король Кароль II даруавъ его Русселямъ, нынѣшнымъ князямъ Бедфордъ, що належатъ до тыхъ чотырнайцятъ, до котрыхъ належитъ цѣла земля подъ нынѣшною столицею, зъ котрои они величезнѣ зыски тягнутъ“. Бесѣду ту закончивъ Шамберленъ порованьемъ податковъ, доказуючи, що $6^1/_2$ миліона роботниковъ жіючихъ зъ працѣ рукъ платитъ $13^1/_2\%$ податку зъ доходу 203 милионовъ фунтовъ, подчасъ коли $9^1/_2$ миліона высшихъ и середныхъ а зажиточныхъ клясъ платитъ отъ доходу 639 милионовъ фунтовъ, лишь 6% податку.

Туреччина. Зъ Атенъ доносятъ, що на островѣ Самосъ приготовуе турецке правительство якусь змѣну, котра зможе выкликати на островѣ навѣть дуже серіознѣ наслѣдки. Отъ 13 днѣвъ именно блокуютъ турецкѣ кораблѣ островъ Самосъ, подаючи за причину до сего, що хотятъ тамъ зробити конскрипцію, на дѣлѣ же хоче турецке правительство знести тамъ всякѣ привилеѣ, якѣ доси мавъ сей островъ. Мужеске населенье острова займаеся добуваньемъ зъ моря губки, котрою островъ веде значну торговлю. Жѣнки и дѣти переляканѣ утѣкаютъ въ горы. Заходитъ обава, щобы на случай довшои блокады не выбухнувъ на островѣ голодъ. Жителѣ выслали жалобу до державъ европейскихъ. Говорятъ, що причиною до такого поступованя есть ненависть губернатора Родосу до христіянъ. Греческе правительство поробило вже отповѣднѣ кроки въ Константинополи.

НОВИНКИ.

— **Выдѣлъ рускаго „Народного Дому“ въ Черновцяхъ** отзываеся зо взгляду на то, що вже за повтора мѣсяця кончится дозволеный речинець до збиранья складокъ, до всѣхъ Русиновъ, щобы въ томъ послѣдномъ хочь вже короткомъ часѣ пильно занялися збираньемъ жертвъ на тую народну святыню, яку задумуютъ здвигнути собѣ буковиньскѣ Русины. До сего зазыву Выдѣлу черновецкого „Народного Дому“ долучаемо и мы наше горяче бажанье, щобы сей короткій протягъ часу принѣсъ для сея патріотичнои цѣли нашихъ буковиньскихъ братовъ — „обильну жатву“. Наша редакція радо прійме всякѣ жертвы на цѣль „Народного Дому“ въ Черновцяхъ.

— **Руско-народный театръ** дасть ще только два представленя въ Теребовли, въ суботу 22. и въ недѣлю 23 л. серпня; на послѣдне представленье буде дана „Панѣ Молода зъ Босніи“. Дирекція театру надѣеся, що бодай на то послѣдне представленье околична публика зволитъ численнѣйше явитися. Зъ Теребовлѣ переѣде театръ до Струсова на 6 представлень; перше дня 25 л. с. м. а прочій пять день по дневи. Зъ Струсова выѣде театръ до Станиславова, де вже 1 л. вересня дасть перше представленье. Карты абонаментовѣ вже нынѣ можна достати въ антицѣ Амировича въ Станиславовѣ.

— **Выдѣлъ Руской Бесѣды въ Тернополи** и филіи тов. „Просвѣта“ складае такожъ прилюдну подяку за ласкаву участь въ вечерницяхъ въ память Н. Костомарова 2 н. ст. серпня Вп. пп. Стефаніи Студиньскій и Евгеніи Зарицкій, котрыхъ имена въ подяцѣ въ ч. 85 „Дѣла“ черезъ недоглядъ пропущено.

— **Въ перемыскій епархіи** не було въ послѣдныхъ дняхъ нѣякихъ змѣнъ въ статусѣ духовеньства епархіяльного, тожъ и нема сего тыждня въ „Дѣлѣ“ вѣстей зъ той епархіи.

— **„Вправы на поли рускои литературы“**, оголошуваній проф. д-ромъ Омеляномъ Огоновскимъ въ университетѣ, розвиваются съ кождымъ рокомъ що-разъ красше. Послѣдного курсу було отчитаныхъ и передискутованыхъ шесть рефератовъ а именно читали: 1) Величко (богословъ): „Оцѣнка повѣсти Захаръ Баркуть Ивана Франка. 2) Олесницкій (богословъ): „Оцѣнка повѣсти Ивана Нечуя „Причепа“. 3) Олександеръ Кулачковскій (черезъ 2 лекціи): „Оцѣнка роману Мирного и Бѣлика: Хиба ревуть волы, якъ ясла повній?“ 4) Иванъ Прійма: „Оцѣнка роману Мирного „Повѣя“. 5) Евгеній Козакевичъ (черезъ 2 лекціи): „Кріпацка доля въ поезіяхъ Шевченка“. 6) Богдаръ Кирчовъ (богословъ): „Студія про „Запорожцѣвъ“ Ивана Нечуя“.

— **Испытъ зрѣлости въ гимназіи въ Коломыи** зложили кромѣ поименованыхъ вже въ однѣмъ зъ попередныхъ чч. „Дѣла“ абитуріентовъ: Омелянъ Весоловскій, Северинъ Гаваньскій и Николай Сваричевскій. (Межи наведеными попередно абитуріентами суть два Поляки: Кульчицкій и Лукашевичъ.)

— **„Кобзарь“, збѣрникъ руско-украиньскихъ квартетовъ**, высланый уже всѣмъ П. Т. предплатникамъ, котрѣ до теперь замовили. Новѣ замовленя прійматъ часописи: „Дѣло“, „Батьковщина“ „Зоря“ и другѣ. Достати можна такожъ въ книгарняхъ: Ставропигійскій, Сейфарта и Чайковского, Лукашевича, въ канцеляріи товариства „Просвѣты“ у Львовѣ и въ книгарни Гілечка въ Тернополи. Цѣна примѣрника 1 зр. 20 кр., съ пересылкою 1 зр. 25 кр.

— **Въ справѣ суплентовъ гимназіяльныхъ.** Министерство просвѣты постановило при сегорочнѣмъ именованю приступити до дефинитивного именованя суплентовъ, а то длятого, бо черезъ зменшенье студентовъ на выдѣлахъ философичныхъ грозитъ недостача учителѣвъ для школъ середныхъ. Доси именовано вже 30 суплентовъ, а таке саме число мае ще бути именоване. Кромъ того постановлено ще въ иншій способъ поправити долю суплентовъ и кандидатовъ званя учительского въ школахъ середныхъ.

— **Банкъ рустикальный**, котрый теперь есть въ ликвидаціи, оголосивъ замкненье рахунковъ за I. повроку 1885. Зъ рахунковъ показуеся, що на 34·958 довжниковъ сплатити зовсѣмъ 7·952 або близько одна четверта часть. Сплачена доси сума выноситъ 1,832.726 зр. або майже $^1/_3$ часть довговъ а позостае ще до сплаченя 4,374.887 зр. Такъ сплачено вже майже $^1/_3$ часть листовъ заставныхъ.

— **Въ Винникахъ коло Жовкви** основуеся товариство „Правда“ (на ладъ закомарскои) заходомъ звѣстного нашого патріота д-ра Домаліка. Статутъ, котрый вже выслано до намѣстництва, съ всякою готовостею подписавъ игуменъ о. Тарчанинъ и 4 Винничане.

— **Выставлений на лицитацію села:** Перекосы (за цѣну 49.000 зр.), Томашовцѣ и Дуброва (32.000 зр.) въ судѣ станиславовскомъ; Залуче Вербовка (100.000 зр.) въ судѣ тернопольскомъ; Ольшаникъ (32.000 зр.) въ судѣ самборскомъ.

— **До рады повѣтовои въ Мостискахъ** выбраный при доповняючомъ выборѣ зъ большихъ посѣлостей Едвардъ Дудзиньскій начальникъ обшару дворского.

— **Именованя и перенесеня.** Іосифъ Громницкій (Русинъ), субституть нотаріяльный въ Тернополи, именованый нотаремъ въ Нижанковичахъ. — Заступникомъ директора въ ряшовскій гимназіи, на мѣсце перенесеного на директора до Львова п. Козьола, именованый п. Станиславъ Токарскій. — Староста Тустановскій перенесеный зъ Ряшева до Бохнѣ.

— **Змѣна прозвища.** Намѣстництво позволило п. Романови Цукерови, арендаторови добръ Розвѣница пов. ярославского и п. Густавови Цукерови, адъюнктови судовому въ Манастырискахъ, змѣнити свое дотеперѣшне родове прозвище „Цукеръ“ на „Хоросницкій“.

— **Комитеты мѣсцевѣ для спроваджуваня Полякovъ** выгнаныхъ зъ Прусъ завязалися въ Ряшовѣ, Самборѣ и Бялой. Они маютъ помагати комитетамъ центральнымъ у Львовѣ и Краковѣ. Центральнѣ комитеты стараются о дозволъ правительства збирати въ краю складки для выгнаныхъ. Дозволяти збирати складки на цѣли заграничнѣ не може краеве намѣстництво, а ажъ само министерство дѣлъ внутрѣшныхъ. Доси такого дозволу ще нема. Поляки однакожъ надѣются, що министерство не отмовитъ. Побачимо!

— **Малый погромъ жидовъ** повторився недавно въ Одессѣ. До жидовского склепу прійшовъ мужикъ и ставъ торгуватися съ жидомъ. Середъ торгу прійшло межь ними до колотнечи, жидъ злапавъ мужика за ковнѣръ и выдруливъ на улицю такъ сильно, що той упавъ на каменье и сильно потовкся. На крикъ мужика прибѣгла громада переходячихъ роботниковъ, кинулась до склепу жида и въ одной хвили знищила весь склепъ. Жидъ утѣкъ и схоронився въ близькомъ трактирѣ. Роботники кинулись и на сей трактиръ и знищили тамъ все, що имъ подъ руки попало. Волѣдъ за симъ кинулись они и на другѣ жидовскѣ домы и склепы, однакъ за якійсь часъ прійшла полиція и розогнала товпу, подражнену провокуючимъ поступованьемъ жидовы.

— **Нещастя на желѣзницяхъ.** Дня 14 с. м. зоткнувся потягъ куріерскій, идучій зъ Вѣдня до Берна съ потягомъ товаровымъ. Обѣ машины и 14 возовъ здрухотались зовсѣмъ, зъ людей не стративъ нѣхто житя, только гамовникъ куріерского потягу отнѣсъ тяжке ушкодженье тѣла. Дня 16 с. м. зоткнулись зновъ коло Федерляхъ два товаровѣ потяги, зъ котрыхъ кождый мавъ по двѣ машины. Три подорожнѣ возы скотились зъ насыпу, на котромъ наступило зоткненье потяговъ, однакъ анѣ льокомотивы, анѣ нѣхто зъ людей не дознавъ нѣякого ушкодженя.

— **Позорна смерть.** Въ Пенцингъ коло Вѣдня привезли до шпиталю 11-лѣтного хлопця Генриха Вальнера, котрый упавъ зъ дерева и стративъ свѣдомость, хочь не потерпѣвъ зовсѣмъ нѣякои ушкоды. По кількохъ дняхъ станъ его такъ погоршився, що на послѣдокъ сконстатовано смерть и завозвано родителѣвъ телеграфично, а хлопця зложено тымчасомъ въ трупарни. На другій день рано не найдено хлопця на первѣстномъ мѣсци, а въ кутику трупарнѣ, де онъ сильно спавъ. Коли хлопця розбудили, росказувавъ онъ съ плачемъ, що пробудився въ ночи и почавъ кричати, бо думавъ що его замкнули до пивницѣ. Откинувши мокре платье, котрымъ бувъ прикрытый, положився въ кутику и заснувъ. Родителѣ забрали хлопця до дому и маютъ надѣю, що онъ зовсѣмъ подужае.

— **Примусова асекурація отъ огню.** Моравскій выдѣлъ краевый скликуе на день 4 вересня с. р. анкету, котра мае радити надъ питаньемъ: чи треба на Моравѣ завести примусову асекурацію будынковъ отъ огню и на якихъ основахъ можна бъ оперти такій закладъ асекураційный? Съ тымъ закладомъ мала-бы пославши теперѣшного пляну бути такожъ сполучена безпримусова асекурація нерухомостей. До згаданои анкеты завозвано не только послovъ соймовыхъ, але такожъ и членовъ повныхъ корпорацій економичныхъ.

— **Холера.** Въ Марсиліи померло дня 16 с. м. 27 особъ на холеру. — Въ цѣлой Испаніи занедужало дня 15 с. м. на холеру 4.522 особъ а померло 1.727. Въ Мадридѣ занедужало того дня 46 особъ а померло 17; въ провинціи Барцельона занедужали 42 а померло 29 особъ.

— **Дробнѣ вѣсти.** Въ Жизномири, коло Бучача выбухъ дня 13 с. м. огонь и при сильномъ вѣтрѣ въ короткомъ часѣ знищивъ 25 селяньскихъ хатъ вразъ съ цѣлымъ сегорочнымъ добуткомъ. — Въ Буковинѣ, повѣта товмацкого, выбралися були недавно селяне Яковъ Умайло и Якимъ Логоза на дики до громадского лѣса. Логаза стрѣливъ такъ нещасливо до дика, що трафивъ свого товариша Умайлу и пострѣливъ его тяжко. Въ справѣ сѣй ведеся судове доходженье. — Въ Кутыскахъ найдено въ Днѣстрѣ утопленого 15-лѣтного хлопця, котрый, якъ показалося, походивъ зъ Томиря, пов. станиславовского. — Въ Свошовицяхъ перестало правительство добувати сѣрку, черезъ що 600 роботниковъ позостало безъ заробку; лишь мала часть зъ нихъ достала роботу въ копальняхъ соли въ Вѣличцѣ.

Вѣсти зъ Епархіи Львовскои.

Введеный въ сотрудництво въ Коронци, дек. устецкого, о. Іоанъ Залескій, по увольненю зъ тои посады о. Теодора Меленевича.

Завѣдателемъ парохіи Лука мала дек. скалатокого, остазъ на дальше о. Левъ Чемериньскій, по принятю его резигнаціи на Плѣсняны.

Митроп. консисторія вставилася до президіи ц. к. намѣстництва о згоду на запрезентованого на капеляпію Покровцѣ, дек. стрыйского, о. Юліяна Дуткевича.

Для приватного сотрудника въ Олешовѣ о. Емил. Соневицкого при недужомъ пароху о. Терентію Янкевичу, признало ц. к. намѣстництво дотацію 210 зр. зъ религійного фонду.

Президія ц. к. намѣстництва годится на каноничну институцію запрезентованыхъ оо. 1) Терапонта Котовича на пар. Подберезцѣ и 2) Теодора Леонтовича на Малеховъ.

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.

✝ **Теофиль Томашевскій,** приходникъ въ Мышковцяхъ, деканату тернопольского, упокоився дня 2 л. серпня с. р. въ 60 році житя а 34 священьства. Вѣчна ему память!

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— **„Вечерницѣ“ (оповѣданя М. Гоголя).** Перекладъ Михайла Обачного и Лесѣ Украинки, подъ редакціею Олены Пчолки. — Така книжочка, обоймаюча 40 сторонъ, выйшла (правописею фонетичною) у Львовѣ въ друкарни товариства имени Шевченка и коштуе 15 копѣекъ або 17 а съ пересылкою 19 крейцаровъ а. в. (Набути можна въ книгарни К. Лукашевича у Львовѣ готель Жоржа).

— **Kwestja Kozacka w dziejach naszych.** Czytelnikom powieści „Ogniem i mieczem“. — Подъ такимъ заголовкомъ безъименный авторъ починае въ ч.185 Dziennika Poznańsk-ого зъ дня 15 серпня с. р. критичну студію о историчной основѣ и тенденціи звѣстнои повѣсти Генрика Сенкевича „Ogniem i Mieczem“ зъ часовъ войнъ Богдана Хмѣльницкого съ Польщею и вже въ передмовѣ натякае, що исторична тенденція Г. Сенкевича, проведена въ романѣ, баламутна. Зъ якого становища авторъ студіи чинитъ той докоръ Г. Сенкевичеви, побачимо. Онъ каже, що буде опиратись на „nieubłaganej prawdzie historycznej“. Дай Боже!

— **„Hajdamaci w Karpatech“**. Črta huculská. Napsal František Řehoř. Въ илюстрованôмъ тыдневнику праскôмъ „Zlata Praha“ мѣстится якъ-разъ теперь (чч. 33, 34 и 35) высше названа розвѣдка п. Фр. Ржегоржа, молодого писателя ческого, проживаючого въ селѣ Волковѣ пôдъ Львовомъ. Авторъ на пôдставѣ печатаного въ нашихъ выданяхъ матеріялу историчного и етнографичного подае характеристику колишныхъ опрышкôвъ (гайдамакôвъ), а головно Добуша. Жаль тôлько, що п. Ржегоржь, цитуючи въ рускôмъ оригиналѣ народнѣ пѣсни про опрышкôвъ и Добуша ческою правописею, покалѣчивъ нашу вымову. Онъ именно наше „и“ переписуе всюды черезъ „i“, наше „ѣ“ черезъ „je“ и т. д. Зъ тои причины выходятъ такѣ слова нашѣ, якъ „vodu „*piti*“ замѣсть „*pyty*“, „žiti“ (žyty), „ditinka“ (dytynka), „věrnii“ замѣсть „virnii“ и т. д. Разитъ такожь то, що при переписуваню нашого языка правописею ческою не увзглядненo согласнои „l“, (у Чехôвъ еи нема), тожь дивно читати „lazyty“ (łazyty), „ladnyj“ (ładnyj) и т. д. Робимо тіи замѣти въ надѣѣ, що на будуще п. Ржегоржь и другѣ писателѣ ческѣ схотятъ берегти чистоты вымовы нашого языка...

— **Crty kozacke.** Napsal Edward Jelínek. (Salonni bibliotéka.) Цѣна 90 кр., въ гарнôй оправѣ 1 зр. 90 кр. Въ згаданôй книжцѣ находится 13 образкôвъ (чертъ) зъ житя козацко-украиньского. Предметъ до тыхъ образкôвъ призбиравъ п. Єлинекъ пôдчасъ своеи гостины на Украинѣ. Чехи хвалятъ дуже сей збôрникъ образкôвъ зъ стороны поетичнои и естетичнои. Годилось-бы, щобы хто зъ Русинôвъ перечитавъ ихъ и здавъ зъ нихъ справу, на скôлько п. Єлинекъ вѣрно понявъ минувшій и теперѣшный бытъ руско-украиньского народу. Петербурскій „Kraj“ уважавъ потрѣбнымъ, згадуючи о книжцѣ п. Єлинка, примѣтити, що п. Єлинекъ описавъ свои образки безъ выходокъ противъ польскои шляхты, котра пôдчасъ гостины п. Єлинка на Украинѣ сердечно его витала и пріймала. Треба ще и то додати, що п. Єлинекъ пише корреспонденціи до варшавскихъ литературныхъ часописей польскихъ и въ загалѣ есть горячимъ пропагаторомъ взаимного опôзнаня всѣхъ Славянъ мѣжь собою.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. М. Кад. въ Тарновѣ. Доси заплачено лише по конець лютого с. р. — **Всч. М. К. въ Хр.** До кôнця року ще 1 зр. — **Вп. Ост. Л. въ Ст.** Заплачено до кôнця липня. — **Всч. В. Дор. въ Миз.** Доси заплачено за пôвъ року. — **Всч. В. Дав. въ Тух.** Заплачено до кôнця липня. — **Вп. Ив. Б. въ Ром.** Доси заплачено до кôнця мая. — **Всч. Зах. П. въ М.** Доси заплачено за „Библ. н. пов.“ до кôнця року, а за „Дѣло“ до кôнця падолиста. — **Вп. Дръ Я. О. въ Катарро.** Листъ Вашъ одержали. В. Бон. нема вже ôтъ довшого часу у Львовѣ, а яка его теперь адреса, не знаемо. Коли дôзнаемось, сейчасъ вышлемо. — **Вп. Г. въ Х.** Доси маe спокôй; що дальше буде, не вгадае. — **Всч. І. З. въ Л.** Въ слѣдуючôмъ числѣ. — **Вп. Сид. В. въ Бжеску.** Пôсля нашихъ рахункôвъ Вы маете заплачено лишь до кôнця червня с. р. Дня 15 сѣчня 1 зр., 24 марта 3 зр., а теперь 2 зр. Чи пôсля марта Вы що прислали? — **Вп. Чит. въ Добростанахъ.** Заплачено лишь за сѣчень с. р. Мы выняткова Вамъ высылаемо такъ довго, але просимо поспѣшати съ выровнаньемъ великои залеглости. — **Всч. Кипріянъ** (авторъ „Учебника спѣву“). Просимо подати свою теперѣшну адресу о. Дан. Танячкевичу въ Закомарю, п. Ожидôвъ. — **Вп. Б. К. въ К.** Що дѣеся съ нашою вандруючою молодежею, де она, вже ôтъ тыждня анѣ слыху анѣ дыху. Щобы котрый вандруючій молодець хочь карткою корреспонденційною подавъ редакціи звѣстку, такъ и то нѣ. Зъ тои причины мы и фейлетонъ про вандрôвку мусѣли перервати.

Въ друкарни товариства им. Шевченка

(*ул. Академична Ч. 8*)

можна дôстати по зниженôй цѣнѣ:

Рочники часописи „Правда“:

Рочникъ	V	зъ р. 1872	„	2 зр.
„	VI	зъ р. 1873	„	2 зр.
„	IX	зъ р. 1876	„	2 зр.
„	X	зъ р. 1877	„	2 зр.
„	XI	зъ р. 1878 часть лит. 2 томы	„	1 зр.
„	XII	зъ р. 1879	„	2 зр.
„	XIII	зъ р. 1880 часть I	„	50 кр.
		зъ р. 1884 часть II	„	1 зр.

Крôмъ того можна набути:

Дальше можна набути слѣдуючій выдания б. редакціи „Правды“.

1. „Исторія рукa Костомарова“, перекладъ Ол. Барвѣньского томъ I за 60 кр., т. II за 50 кр., т. III за 60 кр.; всѣ 3 томы разомъ за 1 зр. 50 кр.

Антика РУКЕРА во Львовѣ

поручае 1315 63—?

росу красоты и всякѣ косметики такъ черезъ мене якъ и иншѣ фирмы поручанѣ.

Man inserire nur wenn man vorher bei G. L. DAUBE & Co. **IG. KNOLL** CENTRAL-ANNONCEN-EXPEDITION der in- und ausländischen Zeitungen **Wien, I. Am Hof 5** Kostenvoranschlag etc. etc. verlangt. Tägliche Beförderung von Anzeigen aller Art an alle Zeitungen, Zeitschriften und Kalender der Welt. Auskünfte, Prospecte, Kostenüberschläge gratis und franco. Bei grös-eren Aufträgen höchsten Rabatt.

Смолова тектура дахова

(Stein-Dachpappe)

въ плытахъ и звояхъ якъ такожь и цваxи до нихъ, готову масу терову до помазуваня дахôвъ, теръ зъ вугля камѣнного и деревяный, смолу асфальтову, щѣтки до помазуваня поручае въ найлѣпшихъ родахъ и по цѣнахъ найприступнѣйшихъ

ГИБНЕРЪ и ГАНКЕ

у Львовѣ.

Огнетревалѣ и безпечнѣ ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблены съ американьскими замками и пасокилёвыми засувками продаю дуже дешево

СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,

1390 24—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**

(Просится о кореспонденціе въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

Укôнчена семинаристка

съ кôлькалѣтною практикою, удѣляюча всѣхъ шкôльныхъ предметôвъ въ рускôмъ, польскôмъ и нѣмецкôмъ языцѣ, а на жаданье такожь языка французского и основнои гры на фортепянѣ, приняла-бы заразъ мѣсце въ рускôмъ священичôмъ домѣ до науки дѣтей, коли-бъ можна було, въ мѣцевости пôдгôрскôй и недалеко стациі желѣзницѣ.

О блишѣ вѣсти проситъ ôтносится на адресу: **С. А. Львôвъ, ул. Жовкôвска Ч. 59.**

Оливу машинову

до

ЛЬОКОМОБИЛЬ,

МОЛОТѢЛЄНЬ РУЧНЫХЪ,

ТАРТАКÔВЪ,

МЛЫНÔВЪ паровыхъ и водныхъ

и въ загалѣ до всякого иншого ужитку въ господарствѣ,

Смаровило

до осей желѣзныхъ,

Сѣрчаный мѣдикъ

(синій камѣнь)

такъ гуртомъ якъ и частями поручае по найдешевшихъ цѣнахъ

Складъ фабричный ФАРБЪ, ЛЯКЕРÔВЪ, ПОКОСТÔВЪ, ХЕМИКАЛІЙ, КИШОКЪ ГУМОВЫХЪ и АРТИКУЛÔВЪ БРОВАРСКИХЪ, заразомъ и торговля матеріялôвъ.

ГИБНЕРЪ И ГАНКЕ

1407 **у Львовѣ,** 7—?

Ринокъ ч. 38.

ВСЕЧЕСТНЕ ДУХОВЕНЬСТВО

трехъ обрядôвъ найде потрѣбнѣ указаня укладаня фасій, въ цѣли урегульованя дотаціи въ мысль новои уставы о упосаженю клиру безпроволочно маючоися предложити, въ брошурѣ пôдъ заголовк.: „*Ustawa kongrualna i sposób jej wykonania*“, выданои заходомъ редакціи „*Wiadomości katolickich*“. Устава и розпоряженье министеріяльне суть поданѣ въ нѣмецкôмъ и польскôмъ языкахъ.

Брошуру набути можна въ Администраціи „*Wiadomosci katolickich*“ во Львовѣ, пляцъ Бернардиньскій ч. 7. Предплатителѣ „*Wiadomości katol.*“ и „*Bonus Pastor*“ за 60 кр. въ мѣстци, а 66 кр. съ пересылкою почтовою; непредплатителѣ за 80 кр. въ мѣстци, а 86 кр. съ пересылкою почтовою по надôсланю належитости. 2—2

„Скошеный цвѣтъ“

образокъ зъ галицкого житя

Василя Барвѣнка.

Цѣна 1 зр., съ пересылкою 1 зр. 20 кр.

Дôстати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

Цѣс. кор. уприв.

ГАЛИЦКІЙ АКЦІЙНЫЙ БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

выдае **во Львовѣ** и черезъ филіи

въ Краковѣ, Черновцяхъ и Тернополи

АСИГНАТЫ КАСОВѢ

4 процентовѣ платнѣ въ 30 днѣвъ по выповѣдженю.

4½ „ „ „ 60 „ „ „

Львôвъ, 7 сѣчня 1884.

ДИРЕКЦІЯ.

(Передрукъ не платится.) (1348 37—?)

5 килевѣ

БОЧÔВКИ ВИНА

поручае

ТОРГОВЛЯ ГЕГЕЛЯЙСКО-ТОКАЙСКИХЪ ВИНЪ

К. Ф. ПОПОВИЧА

1257 (39—52) ВЪ ТЕРНОПОЛИ

1	бочôвка	Гегеляйского столового .	2 зр. 10 кр
1	„	Гегеляйского столового лучшои якости 2 зр. 30 кр. и	2 „ 50 „
1	„	Гегел. стол. ароматичного	2·70 и 3 зр.
1	„	Самородного вытравного .	4 зр. 30 кр.
1	„	Ермелеки-Бакаторъ стол.	2 „ — „
Червонѣ вина: 1 бочôвка Viszontai			2 „ 50 „
1	бочôвка	Viszontai старе . .	3 „ — „

Повысше наведенѣ цѣны розумѣются вразъ съ бочôвкою окованою желѣзными обручами и оплаченымъ портомъ почтовымъ, такъ що благосклонный ôтбиратель жадныхъ бôльше коштôвъ не поноситъ. Купуючи вина особисто тôлько у продуцентôвъ ручитъ за здоровѣ добрѣ, натуральнѣ и лучшѣ вина якъ зъ Вершецъ, и проситъ о лаокавѣ замовленя.

Будапештєньскѣ **ЛОСЫ** выставовѣ по **1** зр. | 4.000 выграныхъ

Голо на выграна готôвкою, по ôттягненю лишь 1%

100.000 зр.

11 лосôвъ **10** Администрація лотерія выстав. зр. въ Будапештѣ, ул. Андрасого 43.

„НАРОДНА ТОРГОВЛЯ“

у Львовѣ, Станиславовѣ, Перемышли, Тернополи и Дрогобычи

поручае изъ своихъ богато заосмотреныхъ складôвъ

по дешевыхъ цѣнахъ

Кавy
Чеколяду,
Чай,
Цукоръ,
Олiвy,
Оцетъ,
Сыры швайцар., брындзю,
Мѣдъ пресный и пити,
Овочѣ южнѣ,
Корѣнье,
Сардинки, селедцѣ,
Горѣвки,
Ликеры, Румъ,
Вина въ бутилькахъ и барылкахъ,
Мыло, мылка до рукъ,
Крохмаль, фарбку,
Корки,
Смаровило на ножѣ,
Свѣчи церк. и стол.,
Воскъ,
Цвѣты до свѣчокъ,
Кадило,
Карты,
Воды минеральнѣ,
Всякѣ роды щѣтокъ (тоалетнѣ, до пôдлоги, до обуви и до коней),
Масу до пôдлогъ,
Шварцъ безъ витріолю,
Папѣръ,
Пера, ручки,
Оловцѣ,
Лякъ,
Чорнило (атраментъ),
Порошокъ на овады.

Цѣникô высылаеся на жаданье франко.

5 до 6 килограмовыхъ посылокъ почтова оплата выноситъ немного, такъ що оплатится и зъ найдальшихъ сторôнъ замовляти потрѣбнѣ для дому артикулы.

Вступаючій въ члены товариства „Народна Торговля“, платятъ вписового 1 зр. и удѣлъ найменше одинъ, выносячій 10 зр. Той удѣлъ остаеся власностею члена и опроцентовуеся дивидендою, котрои высота назначаеся по укôнченю рôчныхъ рахункôвъ. „Народна Торговля“ принимае такожь грошѣ на щадничій книжочки и платитъ ôтъ нихъ 5%.

„ПОРВАЛАСЬ НИТКА!“

Комедія на 4 справы.

Написавъ **Олександеръ Я. Конпський.**

Цѣна 30 кр. а. в.

Въ м. VIII-цѣ, сторôнъ 73. — Набути можна черезъ Редакцію „Дѣла“. Съ высылкою по-за Львôвъ 32 кр. за примѣрникъ.

Завѣдомленье.

дуже користне для Родичѣвъ, посылаючихъ дѣти до шкôлъ въ Тернополи.

Поручаеся умѣщенье для ученикôвъ зъ всякихъ шкôлъ, мужескихъ и жѣночихъ, съ корепетиторами або безъ нихъ, съ харчемъ и съ науками чужихъ языкôвъ, гры на фортепянѣ, съ всякою опѣкою родительскою, старанностею, дбалостею и т. д. Совѣстне занятье дѣтьми есть певне въ чисто рускôмъ домѣ. За совѣстнôсть и моральнôсть ручится.

Упрашаю о численнѣ зголошеня завчасу письменно и лично пôдъ адресою, якъ низше. 1—4

Съ высокимъ поважаньемъ

В. А. Зелиньскій.

Бюро выѣдуюче въ Тернополи, улиця Паньска, будынокъ ц. к. Дирекціи финансовои.

Найдешевше руске литературне выдавництво „Руско-украиньска Библіотека Евгенія Олесницкого“, выходитъ у Львовѣ почавши ôтъ 1-го грудня р. 1884.

Доси выйшло 10 выпускôвъ, обнимаючихъ слѣдуючій литературный матеріялъ:

1. **Запорожцѣ,** оповѣданье Ивана Нечуя-Левицкого . . 10 кр.
2. **Сонні мары молодого пытомця,** оповѣданье В. Барвѣньского 10 кр.
3—4. **Оповѣданя Олекси Стороженка** (Серія перша) первѣстно 20 кр., по выпущеню сконфискованыхъ частей . . . . 10 кр.
5. **Prima Vera,** поезіи Юліи Шнайдеръ . . . . 10 кр.
6. **Оповѣданя Д. Мордовцева** 10 кр.
7—10. **Юрій Горовенко,** повѣсть Красюченка . . . 40 кр.

Предплачувати можна на бôльше число выпускôвъ наразъ, пересылаючи ôтповѣдну квоту (1 або 2 зр.) на руки выдавця (ул. Словацкого ч 6). Замовляти можна такожь поодинокѣ выпуски, додаючи за поодинокій выпускъ 2 кр., а за подвôйный 5 кр. на оплату порта.

Въ Самборѣ

Нръ 78 въ рынку (напротивъ костела Бернардиньского) найдутъ **ученики низшои гимназіи** за умѣрену цѣну примѣщенье и родительску опѣку. Надзôръ веде о. катихитъ гимназіяльный.

Юлія Гмитрикъ

вдова по священику.

При надходячôмъ торжествѣ святометодієвскôмъ

воручае

Товариство „Просвѣта“ книжочку:

ЖИТЬЕ

ПРОСВѢТИТЕЛѢВЪ СЛАВЯНЪ

святыхъ рôвноапостольныхъ

Кирила и Методія

написавъ

Дръ Ю. Целевичъ

Цѣна 12 кр., съ пересылкою 14 кр.

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 88. Львôвъ, Субота 10 (22 серпня) 1885. Рôчникъ VI.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.
Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье.
Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.
Реклямаціи неопечатаній вôльній ôтъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Росіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовй Хряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ для Австріи:
на цѣлый рôкъ . . 12 зр.
на пôвъ року . . 6 зр.
на чверть року . . 3 зр.
съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр.
на пôвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр.
на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·—
на пôвъ року . зр. 2·50
Для Россіи:
на цѣлый рôкъ . 12 рубл.
на пôвъ року . 6 рубл.
на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . 8 рубл.
на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

Просимо нашихъ Вп. Предплатникôвъ о скоре надсыланье предплаты и вырôвнанье залеглостей.

Справа „Народного Дому“.

III.

Зъ всѣхъ вѣстей, що доси въ справѣ брошуры „Народный Дôмъ“ були поданй въ „Дѣлѣ“, читателѣ нашй мусѣли вже уробити собѣ понятье, о що тутъ иде въ цѣлôй тôй рѣчи.

На пôставѣ документôвъ, дотыкаючихъ васнованя и дальшого розвою фундаціи „Народный Дôмъ“, въ котрыхъ мовь червона нитка тягнеся все одно и то само: „für die ruthenische Bevölkerung der Stadt Lemberg“, — рада мѣста Львова то вже не першій разъ вмѣшалася въ се дѣло. Передъ роками пôднѣсъ бувъ его синдикъ мѣста Львова пок. дръ Гофманъ. Ôнъ именемъ рады мѣскои жаждавъ бувъ ôтъ управляючого совѣта „Народного Дому“, щобы той вдавъ справу зъ администраціи фундаціею. Совѣтъ ôтписавъ загально, що дѣла „Народного Дому“ добре стоятъ, але институтъ потребуе грошей для свого вросту, отже пôдъ конець ôтповѣди попросивъ о субвенцію въ фондôвъ мѣскихъ. А коли синдикъ предложивъ тую справу радѣ мѣскôй, она не вглядала блише въ цѣлу рѣчь, а тôлько чимъ скорше ухвалила ôтмовну ôтповѣдь на просьбу о субвенцію — и справа пôднята синдикомъ др-омъ Гофманомъ пôшла до коша. Торôкъ чи позаторôкъ — на певно не вгадаемо — справу тую на ново пôднявъ нынѣшный синдикъ мѣста Львова и въ его то бюрѣ лежитъ уже нынѣ готовый той „śliczny referat“, о котрôмъ ще съ початкомъ сего року пробилася звѣстка въ польскôй прасѣ. Нема сумнѣву, що референтъ той скорше чи пôзнѣйше появится на повнôй радѣ мѣста Львова, а тая звычайнымъ порядкомъ буде о нѣмъ рѣшати и, пôсля регуляминy, мабуть передасть ей секціи правничôй до розгляду и справозданя на повнôй радѣ. Ôтъ евентуального рѣшеня секціи и репрезентаціи мѣста Львова буде зависѣти и дальша доля справы: або полишенье въ спокою нынѣшного заряду „Народного Дому“ яко товариства на пôставѣ статуту въ 1869 року, або правованье.

Тутъ ще треба пояснити пытанье, яке кождому насуваеся, въ ôтки рада мѣста Львова присвоюе собѣ право мѣшатися въ дѣла „Народного Дому“, коли будь-що-будь „Народный Дôмъ“ дарованый Русинамъ. На то ôтповѣдае синдикатъ, котрый маe обовязокъ пôдъ взглядомъ правнымъ стерегчи интересôвъ мѣста, такъ: Цѣсарь основавъ фундацію „Народный Дôмъ“ для „Русинôвъ мѣста Львова“. Товариство въ 1869 року не выйшло въ объявленои волѣ Русинôвъ мѣста Львова а статутъ товариства змѣняе цѣль фундаціи и перечитъ право загалу львôвскихъ Русинôвъ до фундаціи. Львôвскй Русины мѣста Львова не творятъ окремои громады, котра-бъ могла яко така выступити въ оборонѣ своихъ правъ, отже въ оборонѣ правъ ихъ, яко части мешканцѣвъ мѣста Львова, маe пôсля статуту свого право пыступати рада мѣста Львова.

Теперь пригляньмось, якъ далеко може сягати то право рады мѣста Львова. Чи она може ôтобрати „Народный Дôмъ“ Русинамъ? Нѣколи! — бо „Народный Дôмъ“, якъ свѣдчатъ документы, есть власностею Русинôвъ мѣста Львова. Чи она може взяти „Народный Дôмъ“ въ зарядъ мѣскій? Такожь нѣколи! „Народный Дôмъ“ ôтданый правно яко власнôсть въ посѣданье Русинôвъ мѣста Львова. До якои отже найдальшои границѣ може посунути свое право рада мѣста Львова? Она може хиба лишь мати наглядъ надъ тымъ, щобы фундація „Народный Дôмъ“, яко власнôсть Русинôвъ мѣста Львова, не перейшла въ чіи-небудь чужй руки и пôдъ чужій зарядъ, але щобы все оставала власностею и пôдъ зарядомъ Русинôвъ мѣста Львова, щобы сповняла цѣль назначену фундаторомъ, Є. Вел. цѣсаремъ. Отсе тй чисто правнй ôтносины рады мѣста Львова та его магистрату до рускаго института „Народный Дôмъ“, якъ ихъ муситъ представляти въ своеи стороны синдикатъ мѣста Львова.

Але тутъ, — хочь рада мѣста Львова нынѣ може и найголоснѣйше завѣряти, що ѣй иде едино и выключно о приватно-правну сторону дѣла, — Русины нѣякимъ чиномъ не можутъ въ важнôй тôй хвили прогнати въ головы думки и о народно-политичнôй сторонѣ дѣла, думки, що мовь влѣзлива оса бренитъ все и бренитъ. Правда, поки Русинôвъ у Львовѣ, поти „Народный Дôмъ“ ихъ власнôсть и въ ихъ зарядѣ. Але и то правда: хто що розумѣе пôдъ Русинами. Не вывелися ще у Львовѣ лишь gente Rutheni Черкавскй та Савчиньскй, а тутъ налѣтаютъ на Львôвъ всякй нѣбыто рускй патры, а тутъ „хтось“ за уха тягне въ гору, щобъ було видно, фракцію субвенціонованого „Мира“; хто може ручити, чи то вже конець траги-комедіи, чи не наступлятъ дальшй акты?...

Тому то мы и не зважимось кинути на автора брошуры каменемъ за то, що ôнъ — опираючись на документахъ, котрй очевидно нынѣ чи завтра послужатъ радѣ мѣста Львова за пôставу до высказу важкого слова, и предвиджуючи евентуальнôсть небезпечности для „Народного Дому“, взываe вже нынѣ всѣхъ Русинôвъ львôвскихъ до акціи завчаснои, щобы въ данôй хвили не було за пôзно. Намъ здаeсь, що порадитись въ тôмъ дѣлѣ — не було-бы такимъ тяжкимъ грѣхомъ. Всѣ щирй Русины бажаютъ добра „Народному Домови“, здвигненому справдѣ кровію и потомъ цѣлого народу нашого, величному свѣдку нашого народного ôтродженя ... а тяжко грѣшитъ той, хто справы тои святынѣ нашои надуживае для покутныхъ цѣлей — и, необачный, лише непотрѣбно розъярюе пристрасти, роздуваe полумя ненависти брата до брата...

(*Дальше буде.*)

Переглядъ часописей.

(*„Presse“ и „Neue fr. Presse“ въ справѣ внесеня п. Романчука. „Czas“ денунціюе рускй читальнѣ.*)

До пôвъ-офиціяльнои „Presse“ (ч. 227 зъ 19 серпня) доносятъ зô Львова, що на сегорôчнôй сесіи галицкого сойму справа рускаго языка въ школахъ буде рѣшена въ способъ ôтповѣдный бажаню Русинôвъ народовцѣвъ (der jungruthenischen Partei). Языкъ выкладовый въ школахъ народныхъ и середныхъ буде найважнѣйшимъ предметомъ нарадъ сегорôчнои сесіи соймовои. Выдѣлъ краeвый, маючи въ справѣ внесеня п. Романчука погляды выдѣлôвъ повѣтовыхъ и правительства (недавно оповѣщеный въ урядовôй „Gazet-ѣ Lwowsk-ôй), выступитъ передъ соймъ съ позитивными внесенями. Пôсля информаціи „Press-ы“, бôльшôсть выдѣлôвъ повѣтовыхъ подала свôй поглядъ, загально взявши, користно для провôднои мысли внесеня п. Романчука (für die Idee des Antrages Romanczuk), отже можна надѣятись, що и внесеня выдѣлу краевого будутъ такожь користнй. Правительство ôтъ себе признае отвѣтнôсть и потребу паралельокъ тôлько въ школахъ народныхъ, а що до шкôлъ середныхъ, то уважае отвѣтнѣйшимъ замѣсть клясъ паралельныхъ ôткрыти ще одну руску гимназію, де фреквенція Русинôвъ найчисленнѣйша (н. пр. въ Перемышли). — Ту саму вѣсть подае и „Neue fr. Presse“ съ такою примѣткою ôтъ себе: „Предложеня Полякôвъ въ справѣ внесеня п. Романчука вправдѣ не цѣлкомъ ôтповѣдали-бы бажанямъ Русинôвъ, а все таки можна-бы заповѣденй ухвалы галицкого сойму уважати здобычею Русинôвъ, кобы лише кôлькоразовый досвѣдъ не бувъ доказавъ, що въ выпадкахъ, коли галицкій соймъ вже бачився змушенымъ приняти подôбну ухвалу, тая ухвала нѣчого не помогла, бо була не до переведеня.“

——

Станьчикôвскій „Czas“ помѣстивъ онодгы допись свого пôвъ-урядового кореспондента зô Львова съ великою напастею и доносомъ на рускй читальнѣ въ Галичинѣ. Ôнъ пише: „При сегорôчныхъ выборахъ до рады державнои показалося въ кôлькохъ выпадкахъ, що при теперѣшнôмъ такъ форсовнôмъ закладаню читалень сельскихъ, цѣли вказанй товариству, просвѣта и уморальненье простолюдина, граютъ ролю правного плащика въ статутѣ, а на дѣлѣ ихъ минаeся. Пôдчасъ борбы выборчои я доносивъ о однôмъ выпадку якравыхъ надъужить въ однôй рускôй читальни, котру змѣнено въ огнище дразнячихъ агитацій политичныхъ... (Тутъ кореспондентъ розумѣе мѣщаньску читальню въ Калуши, котру комисарь ц. к. староства розвязавъ въ день пріѣзду п. Романчука до Калуша за то, що въ сѣняхъ того самого дому, де мѣстилася и читальня, мавъ п. Романчукъ здавати выборцямъ справу зъ своеи дѣяльности въ соймѣ. — *Ред.*) До часу збанъ воду носитъ. Власти довго зносили тіи надъужитя, бо не хотѣли дати навѣть позору для вакиду, мовь-бы они наставали на бытъ читалень народныхъ длятого, що ихъ заложили Русины. Съ часомъ однакожь взгляды тіи мусятъ скôнчитися въ

ВЪ КАРПАТАХЪ.

Написавъ Иванъ Нечуй.

——

(*Дальше.*)

Мене обступили Мазурки та Мазуры, розпытували, зъ якого я краю, розказували про своe убоге житя. Одна молодиця показала менѣ житній та вôвсяный хлѣбъ, спеченый въ формѣ коржа завтовшки въ долоню. Хлѣбъ гливкій, кислый.

Въ дворѣ въ кутку стояла ще одна невеличка хатка. Я одчинивъ дверѣ. Дверѣ провадили не въ сѣни, а просто въ курну хату. На жертвенникови-печи горѣвъ огонь, коло огню бувъ приставленый горщикъ.

— *Дзень добры, цётко!* — крикнувъ я черезъ порôгъ.

Зъ хаты нѣхто не обзывався. Одначе въ хатѣ, въ кутку хтось шелестѣвъ, неначе перегортавъ солому. Менѣ здалось, що тамъ вештаeться молодиця, готуючи обѣдъ.

— *Дзень добры, цётко!* — крикнувъ я вдруге. И зновъ нема одповѣди.

Я переступивъ порôгъ и заглянувъ у кутокъ за дверѣ. Тамъ коло яселъ стояла ряба корова и смыкала зъ-за драбины свѣжу траву. Коло неи стояло малесеньке телятко.

Се добра *цётка*! Не дурно вона не обзывалась до мене, — подумавъ я и пôшовъ у свѣтлицю. Боже мôй! яка нечысть, якій хаосъ въ тôй свѣтлици! Неметено, неприбрано; все порозкидане. А яке убожество! Въ хатѣ не було нѣ живои душѣ. Воздухъ бувъ такій важкій, що я скорѣйше выскочивъ на двôръ...

Огъ де поле для людскои дѣяльности галицкои польскои шляхты! — подумавъ я. Польска шляхта покладае свои силы на полонизацію та латинщенье Русинôвъ, граeться въ езуитскй комитеты, тѣшиться ширенъемъ польского языка мѣжь Русинами... Все се паньскй вытребеньки, невартй доброго слова. Паны лучче-бъ зробили, коли-бъ самй та ихъ панѣ заглянули въ отой убогй мазурскй хатки, подивились на оту грязь, нечисть, на оте народне убожество та нужду... Польскй паны лучче-бъ зробили, якъ-бы завдали собѣ гуманне заданье обчистити отою грязь, навчити хлопôвъ ставити печи, робити дымарѣ, держати въ чистотѣ хаты, робити путнй земледробнй знадобы, пекти людскій хлѣбъ... Пôднятье народнёго добробыту, народня просвѣта — були-бъ далеко высчими завданями для польскихъ панôвъ, нѣжь даремна игрушка въ полонизацію. Польскй паны не впали-бы въ грѣхъ, якъ-бы таку саму дѣяльнôсть приклали и до нашихъ убогихъ Русинôвъ. Хочь-бы нашй Русины мали не тôлько повный ротъ але и повну хату польскихъ слôвъ зъ польского языка, то се не пôдниме ихъ розуму, не пôднесе высче ихъ добробыту..., бо зъ польскихъ слôвъ не наваришь борщу, не спечешь печенѣ, не пошiешь чобôтъ, не заплатишь пôдати. Полонизація Русинамъ сего не дае.. не варта вона и крейцара. Се просто паньска та езуитска игрушка та й годѣ...

Пôшла потôмъ монотонна жизнь на водахъ, пытя воды рано й вечёръ, зъ музиками въ додатокъ. Въ Щавницю на воды пріѣзджае не дуже багато гостей, та й то половина ихъ — жидôвъ та ще й дуже простыхъ, въ патынкахъ, съ пейсами товстыми, якъ нѣмецкй ковбасы. Друга половина публичности — Поляки. Великороссôвъ та Украинцѣвъ набираeться душь вôсѣмь, десять. Венгрôвъ було зо два, та зо три Нѣмцѣ. Гостинницѣ зовсѣмъ порядній тôлько тй, що належатъ до краковскои Академіи наукъ, котрôй подарувавъ дѣдичъ Шалай минеральнй жерела. Другй гостинницѣ показуютъ, що Щавниця — ще не въ Европѣ, а въ Пôвъ-Азіи, якъ каже Францозъ. Простирала на постеляхъ, наволочки не мѣняютъ шѣсть недѣль. Матерацы твердй, набитй соломою. Подушку даютъ одну тонѣсѣньку, якъ илынець. Одѣяла до вкрываня тоненькй, лѣтнй, а тымъ часомъ въ горахъ бываютъ холоды, якъ въ осени. Температура знимаeтся до 7° Реомира. Хто ѣде въ Щавницю, той мусить везти съ собою бебехи. Обстава въ нумерахъ, якъ въ жидôвскихъ гостинницяхъ по малыхъ мѣстечкахъ. Готелѣ течуть, якъ старй дѣжки. Черезъ покрôвлю льеться дощь въ нумеры. Въ великй дощѣ въ моему нумерѣ вода обливае помôстъ на цѣлу половину нумеру, ще й стѣкае черезъ помôстъ въ низчій етажь. Пôдъ моимъ нумеромъ жила якась панѣ и якъ-разъ мôцно спала тогдѣ, якъ ливъ страшный дощь. Вода зъ мого нумеру лилася черезъ помôстъ и чисто облила сонну паню, котра тогдѣ прокинулась, якъ ѣѣ промочило до тѣла. Дзвоникôвъ на прислугу въ нумерахъ нема. Слугъ кличутъ патріярхально: одчиняютъ вôкна або дверѣ й на все горло кричатъ: Владекъ! Касю! Марино! Такй крики тôлько й чуешь що годины въ готели. Въ моему нумерѣ розбита була шибка въ вôкнѣ; черезъ неи дме вѣтеръ. Шибку не заклили цѣлый сезонъ и я мусѣвъ закладати дёрку книжками. Тôлько въ ресторацiяхъ подаютъ добру харчь и не дорого, бо закладовый докторъ, дуже поважаный чоловѣкъ, таки часотенько заглядае въ кухнѣ ресторацій.

Про щавницкй воды треба оказати, що вони трохи слабй и зовсѣмъ не лѣчатъ задавненыхъ катарôвъ живота та легкихъ. Слабымъ бôльше помагае здоровый, свѣжій гôрскій воздухъ, нѣжь воды. Людямъ зъ легкими катарами вода помагае а здоровымъ людямъ такъ зовсѣмъ таки помагае... А здоровыхъ людей пріѣзджае въ Щавницю таки чимало, а найбôльше зъ недалекихъ мѣстъ. Матери привозятъ сюды своихъ дочокъ, щобъ ихъ людямъ показати... Я примѣтивъ, що декотрй дамы мѣняютъ убранье по два и по три разы на день... Отъ на пр. прибула зъ Варшавы якась багата претовста банкирка еврейка, така товста, що ледви ходить, хитаючись зъ боку на бôкъ. Вона привезла на собѣ такій турнюръ, що на его збѣгалась дивитися вся Щавниця: на нѣй сукня зъ чорного дорогого шовку — море, а турнюръ зъ оксамитовыхъ бантôвъ такій великій, що на ёму смѣливо мôгъ-бы сѣсти здоровый хлопъ. За нею гуляе по алеи гарного парку якась графиня, вся кругомъ обвѣшана дорогими стрѣчками, котрй маютъ на вѣтрѣ. Часто по алеяхъ гуляе якійсь рабинъ, певно жидôвскій святый або пророкъ чудотворець, въ чорному оксамитовому каптанѣ, въ бѣлыхъ панчохахъ, съ довгими пейсами, а за нимъ иде его свита. Сей здоровый ескортъ складаeться зъ десятка жидôвъ въ атласовыхъ каптанахъ, въ мохнатыхъ шапкахъ, зъ пôдъ котрыхъ телѣпаютьоя пейсы. Картинка неначе перенесена чудомъ зъ древнёго Єрусалима въ Карпаты. Зъя-

виду того факту, що нодъ плащикомъ правнымъ вкрадаются якраві надъужитя (*де? коли? яки?*). Вже сама форма, въ якій сыплются до власти численні поданя о затвердженье читалень сельскихъ, муситъ будити подозрѣнье, що тутъ має руку одностайна пропаганда, а не самородне змаганье ширити освѣту и моральность межи сельскимъ народомъ. Поданя тіи майже все однаково стилизовані, а статуты поля одного шаблону друковані або автографовані. Навѣть подписы зраджуютъ одну и ту саму руку, що дѣлає въ рѣзныхъ мѣсцяхъ поза плечима мнимыхъ основателѣвъ, котрі до того часу нѣчимъ не показували такихъ похвальныхъ змагань, які собѣ зазначили въ статутѣ. Все то отбирає читальнямъ запоруку, чи подписані основателѣ дѣйстно мають охоту заложити читальню съ свѣдомостею цѣли и правного характеру свого поданя, чи служатъ лише знарядомъ въ пропагандѣ цѣлей необнятыхъ статутомъ, а зовсѣмъ небажаныхъ зо взгляду на *суспольно-политичну гармонію* въ краю. Особливо мусѣвъ ударити въ очи фактъ, що до читальнѣ горнеся а радше бувае притягана сельска молодѣжь, що ледви выйшла зъ обовязковыхъ лѣтъ школьныхъ, отже елементъ, що найлекше улягае *суспольній и политичній деморализаціи*, яку ширятъ деякі дешеві писемця, брошурки, и т. п. Бувало навѣть такъ, що статутъ читальнѣ, принятый до вѣдомости властею, не могъ бути дорученый основателямъ, бо особы, выступаючі въ статутѣ въ роли основателѣвъ, просто выперлися своихъ подписовъ и въ загалѣ намѣру закладати читальню, або були малолѣтными и не мали о рѣчи нѣякого понятя. *Все то мусить вкінци выкликати острійший надзоръ зъ стороны властей.*“

О доносѣ томъ, котрый — якъ твердитъ „Gaz. Nar.“ (ч. 189 зъ 20 л. серпня) — выйшовъ отъ *повгурядового* кореспондента „Czas-у“, отже й тымъ большу має для насъ вагу, будемо мусѣли небавомъ поговорити обширнѣйше.

Отъ Вп. о. Іосифа Заячковского, предсѣдателя „Народнои Рады“ въ Долинѣ

одержали мы слѣдуюче письмо съ порученьемъ умѣстити его въ „Дѣлѣ“:

Заявленье.

Зъ многихъ сторонъ пытаютъ и упоминаютъ насъ, чому въ Долиньского повѣта, де такъ много, може ще больше, якъ де инде, при остатныхъ выборахъ до рады державнои було неправильности, надъужитя, подкупства и т. д., нѣякои вѣдомости, анѣ протесту нѣхто не ладитъ.

Коротка отповѣдь: Кого-жь маємо винити? Хиба самыхъ себе?

На п. старосту, — хотяй его подвладні позволяли собѣ нечуваныхъ штучокъ, — не можемо жалуватися, бо знаємо его яко честного чоловѣка и чули, що и онъ нашого народного кандидата Романчука высоко поважае.

вились на часокъ мадярскі студенты-вандровцѣ съ чорными блыскучими очима, съ замлѣлыми оливо-жовтуватыми физіономіями.

Переѣздили черезъ Щавницю партіи Венгровъ-вандровцѣвъ въ Карпаты. Одного вечера, коли въ 10 годинѣ въ нашому готели гостѣ вже лягали спати, середъ глыбокои тиши почувся страшный галасъ та клекотъ. Чути було, що хтось бѣгае по коридорахъ, скрозь стукали дверми, гуркотѣли, тупотѣли. Менѣ здалось, що въ готели пожежа... Я выскочивъ въ коридоръ. Всѣ гостѣ, навѣть дамы, повыскакували зъ нумеровъ на-повъ роздягненій. Коли се въ коридоръ вбѣгли Венгры, мущины й дамы, за ними дѣти. Вони розмовляли голосно, що було силы въ горлѣ, кричали, махали руками, дамы реготались, бѣгали по коридорахъ, заглядали въ порожні нумеры... Клекотъ стоявъ, якъ на ярмарку... То веселій Венгры заѣхали на ночь и выбирали собѣ нумеры на ночлѣгъ. Сполоханій гостѣ зновъ поховались въ нумеры. Рухливі, жвавій Венгры ледви черезъ годину затихли. Ще довго було чути черезъ тонкі стѣны ихъ реготъ та мощный дзвонкій венгерскій языкъ... Другого дня въ ресторації зновъ зъявилась ся весела компанія и засѣла за довгимъ столомъ. Зновъ поднявся въ тихой ресторації трохи не гвалтъ. Венгерки ще горше смѣялись та шумѣли, нѣжь Венгры. Ихъ бѣлі зубы блыщали черезъ тонкі розкритій губы, ще яснѣйше блыщали темні, ажь чорні очи на матовыхъ оливо-жовтуватыхъ але гарныхъ физіономіяхъ. Въ жестахъ, въ розмовѣ Венгровъ було видно щось всходне, дуже нагадуюче казаньскихъ первозныхъ, жвавыхъ та веселыхъ Татаръ. Навѣть ихъ смуглявый типъ мае въ собѣ примѣшку чогось татарского. Накричали вони, нареготали всѣмъ вуха, знялися зъ мѣсця, якъ зграя веселыхъ птиць, та й полетѣли десь въ горы...

(Дальше буде).

Обвиняти також не будемо выбраного посла. Мы мали вже часъ познати честь сего мужа, — честь о много высшу отъ мало-спасительного достоиньства нынѣшного послованя у Вѣдни. Болѣемо лише, що жидки и всяка чернь выборча не богато помогли до збольшеня повинноі ему чести.

Правда, що Впр. о. Сѣнгалевича звано також кандидатомъ митрополичимъ; и теперь люде ще говорятъ, що нашь Впреосв. архипастырь наказувавъ священикамъ выбирати Вп. о. Сѣнгалевича и погрожує тымъ отцямъ духовнымъ, котрі о. Сѣнгалевичеви голосу не дали. Мы нѣякъ не хочемо дати вѣры въ такій вѣсти, що обвиняли-бъ ВДостойного зверхника духовного о такі дробні пристрасти, а мы чули зъ власныхъ устъ Его, що противъ кандидатуры Романчука не може нѣчого закинути...

То хто-жь виненъ, що выборы не пойшли по воли народу? Послухаймо, що самъ народъ каже:

„При попередныхъ выборахъ народъ сельскій ишовъ солидарно съ своими отцями духовными, не зважаючи на пащекованье жидовы и всякои дряни. Въ остатныхъ рокахъ люде въ Долиньскомъ повѣтѣ познали и полюбили п. Романчука. Але прійшовши на выборы, побачили, що жидова и всяка дрянь за священикомъ агитуе... А то що нового? Смотрѣмъ, що нашій провідники духовній будутъ робити? А було ихъ 26 выборцѣвъ. И що-жь мы побачили? — Нашій отчики — одні за Романчукомъ, другій за Сѣнгалевичемъ, а третій нѣякого гласа не даютъ... Куды-жь — намъ? Намъ выпоминаютъ ковбасы, дреглѣ... ба що нашихъ отчиковъ потягло?“

Отъ и причина, чому не удалися выборы въ Долиньскомъ: недостача солидарности межи священиками!

До того належало-бы додати ще и той тяжкій породъ кандидатуры п. Романчука въ комитетѣ центральномъ. За тыждень передъ выборами тяжко було въ слотавый часъ обойти такъ обширный повѣтъ.

При солидарности священиковъ придержавсь-бы бувъ и народъ въ карности, Долина зровналась-бы була съ Калушемъ — и нѣкому чести не нарушила.

А нынѣ — мы Долиняне мусимо дати спокій всякимъ протестамъ — та скончити словами Шиллеровыхъ вуглярівъ: „der Herr wird seine Diener loben!“

Іосифъ Заячковскій.

ДОПИСИ.

Зъ Ополя.

(*Поворотъ нашихъ емігрантовъ зъ Америки. Що они розказуютъ про Америку?*) Въ 83 и 84 чч. „Дѣла“ була згадка „що жидова не переставъ вербувати нашихъ темныхъ селянъ до Америки, представляючи ви краемъ „дармоѣдовъ“. Яке добро людямъ нашимъ въ томъ незавидномъ „раю американьскомъ“, познаемо зъ слѣдуючого образка, якій змалювавъ менѣ одинъ зъ „перегромковецкихъ“ — тамошній мешканцѣ неконче навидятъ, тому и густо-часто бувае нашь чоловѣкъ безъ роботы. Дѣеся и такъ, що й тыжднями треба сидѣти бездѣльно. За то, коли достане яку роботу, мусить працювати тяжше чорного вола: отпочинку нема не то въ свята, але и по ночахъ. Всѣ жіють въ працѣ рукъ при фабрикахъ або копальняхъ; управою рольѣ занимаются въ тыхъ сторонахъ дуже мало. Лише жиды жіютъ и тамъ легко та хитро-мудро: звычайно ходятъ по фабрикахъ та копальняхъ и продаютъ робітникамъ стару одѣжь за готовій грошѣ або на „выплатъ“. При томъ одурюютъ ихъ до несхочу. Невеселе тамъ житье: кождои хвилѣ чоловѣкъ себе непевный. Пошести мѣжь робітниками панують дуже часто, богато Галичанъ знайшло тамъ свою могилу, велика ихъ часть вертае що-днины до родноі землицѣ. „Не мало я — казавъ дальше робітникъ — бувавъ по свѣтѣ, та ще менѣ забаглося *валебног* Америки. Боже, Боже! Чи не могъ я на своихъ 8 моргахъ бути своимъ паномъ замѣсть скитатися черезъ мѣсяць по моряхъ та *гайзебанахъ*. Отъ и родну мову, ба по трохи и молитву забувъ, жѣнка й дѣти не спознаютъ мене, а цѣле село буде мене цуратися. Та теперь я вже не дурный: приляжу до батьковскои землѣ и не покину ви абы-мъ мавъ и пазурами ви справляти...“ Майже дословно такъ говоривъ. По тыхъ словахъ сплакавъ. На дальші пытаня розказувавъ менѣ, що въ Шенендо не були „рускій Шкрентонцѣ“ анѣ разу; збиралися колька разовъ до сповѣди, та не стало у нихъ только гроша на таку далеку дорогу. Про о. Волыньского чули, що не добре ему ведеся и що „хочутъ его зъ оттамъ выгнати“. Церковця въ Шенендо ще недокончена. На руки свого перегромковецкого пароха о. Мышковского „рускій Шкрентонцѣ“ посылали въ Америки и свои лепты на закупно паука до церкви.

Таке то гараздье нашимъ людямъ въ Америцѣ! По-при сильне физичне ослабленье дознаютъ они ще чимало моральноі утраты: бесѣда ихъ до нѣякои не подобна: мѣшанина всѣхъ славяньскихъ и англійскои, молитву позабули, и ледво знали днѣ тыжня числити. О припадаючомъ на другій день святѣ св. Петра и Павла учули першій разъ отъ мене. Тому пожадано, щобы оо. духовні и проча руска интелигенція оттягали нашихъ „Schatzgräber-овъ“ отъ вандровки въ чужій край, та щобы имъ вказували на скарбы родноі, батьковскои землѣ.

Отъ Скалата.

(*Епилогъ до выборовъ въ раду державну.*) Молився во время оно праведникъ нѣкій въ „Зеркалѣ“ до св. О. Николая за тыхъ шовинистовъ, що то на Руси притьмомъ хотятъ збудувати Польщу:

Святый Отче Николаю!
Забери ихъ всѣхъ до раю. —
Забери ихъ всѣхъ помалу
До святого криминалу...

С. О. Николай не забирае шовинистовъ до раю, до „святого криминалу“, а натомѣсть забираютъ ихъ по одному до „Ивановои хаты“ св. ц. к. суды. И въ нашомъ Скалатѣ, „градѣ обильномъ“ въ патентоване болото, въ жидовъ розного фасону, въ дремлючу интелигенцію руску та нище духомъ мѣщаньство, що то передъ выборами вгодилось було голосувати якъ одинъ мужь на о. Сѣчиньского, а потому отдало свои голосы на гр. Грохольского и вразъ съ Хрунями спѣвало на бенкетѣ „Боже, цось Польске“, — и въ нашомъ, кажу, Скалатѣ лучилося таке чудо. Одинъ шовинистъ mojżeszowego wyznania достався уже до „Ивановои хаты“ за выборы.

Було то такъ: Въ день выборовъ въ Скалатѣ п. Гр. Зваричъ, коваль и господарь зъ Подзванки гнилои, идучи на почту по-при будынокъ, де отбувалися выборы, затримався спытати своихъ сповъ-громадянъ-выборцѣвъ, якъ идутъ выборы... Се, видко, не подобалося шовинистамъ и постановили его будь-що-будь якимсь способомъ позбутися. Посылаютъ они Урця Перльмутера, жидка, що возитъ скалатску почту до Борокъ великихъ, щобы онъ почавъ съ п. Зваричемъ сварку, а ополя можна буде его „за галабурду“ замкнути до козы и выпустити ажь по выборѣ... Урцьо недовго надумуючись приступивъ до п. Зварича и почавъ его напастувати, що мовь-то онъ ѣхавъ день передъ тымъ въ Борокъ до Скалата почтою и, не заплативши за дорогу, утѣкъ въ мѣстѣ зъ воза... П. Зваричь отповѣвъ жидкови, що его не знае, съ нимъ не ѣхавъ, отже и не може бути ему нѣчого виннымъ. Жидокъ зъ-разу уступивъ, але ополя прійшовъ съ другимъ жидомъ и звели крикъ на цѣлу улицю. На то навинувся бурмистръ, п. Челюсцѣньскій и не розпытавши, о що иде, казавъ полицаеви запровадити п. Зварича до арешту. По дорозѣ здыбавъ ихъ о. деканъ Слюзаръ. До него удався п. Зваричь о оборону. О. деканъ выслухавши, якъ то було, радъ бувъ п. Зварича увольнити, але нѣчо не помогло: полицай все свое: „Mnie pan burmistrz kazał zamknąć“... Въ томъ надбѣгъ другій полицай и сказавъ, що „burmistrz kazał go puścić.“ П. Зварича пущено.

Ся справа прійшла передъ ц. к. судъ повѣтовый въ Скалатѣ. Тамтого тыжня отбулася розправа и „waleczny“ Урцьо Перльмутеръ доставъ 12 добъ арешту. Въ „Ивановій хатѣ“ буде мати доволѣ часу роздумати, що все „суета суетъ“, навѣть Польща на Руси — суета. До розправы съ п. Челюсцѣньскимъ не прійшло, бо не станули найважнѣйшій свѣдки; отложено ви на познѣйше. Якъ выпаде процесъ пана Челюсцѣньского, не залишимо подѣлитися съ Вп. читателями „Дѣла“.

Бѣдный Урцьо Перльмуттеръ! Гадавъ, що за „waleczność“ достане ордеръ, а ту — въ такомъ Скалатѣ пакуютъ его до „Ивановои хаты“! Hörste? Gawałt! Тіи суды, тіи судіи! Они ще съ своими неумолимыми §§-фами единый пострахъ для шовинистовъ та ихъ слѣпыхъ орудій... Инакше, що бы то ще було!...

Р. И—а.

Зъ-подъ Озерноі.

(*Картка до исторіи галицкои автономіи: выборы рады громадскои въ с. Кокутковцяхъ, тернопольского повѣта.*) Дня 10 л. липця с. р. отбулися въ Кокуткувцяхъ выборы до рады громадскои въ присутности п. Пашкудского, практиканта ц. к. намѣстництва при ц. к. старостві въ Тернополи, звѣстного вже читателямъ „Дѣла“. Ваврикъ Шарый выбраный войтомъ, а Бартко Колтовскій и Мартинъ Степковъ выразно на него отдали голосъ. Въ протоколѣ выборчомъ, котрый п. Пашкудскій заразъ съ собою забравъ, занотовано також, що на В. Шарого голосували прочі радні а именно: Куба Войтковъ, Ваврикъ Лукашевъ, Михайло Гой, Блажко Шарый, Антохъ Словицкій, Войтко Дударъ, Андрухъ Свѣрскій, Матвѣй Гой и Илько Дунець. П. Пашкудскій завозвавъ ново-выбраного войта до вложеня присяги и Войтко Шарый явився въ ц. к. старостві тернопольскомъ рано дня 11 го липця. Однакъ въ хвилѣ, коли п. Пашкудскій хоче отбирати присягу отъ В. Шарого, являются лично высше поименованій 9 радні и вносятъ на руки ц. к. старосты рекурсъ, въ котромъ заявляютъ, що они не давали своихъ голосовъ на Войтка Шарого, але на Кубу Войткового въ числѣ 8. Ц. к. староста систує и отрочує заприсяженье В. Шарого ажь до розслѣдженя справы. Небавомъ достаютъ рекурсувавшій радні кокутковецкій рѣшенье ц. к. староства, що выборъ рады громадскои и войта В. Шарого потверджуеся, а рекурсу не увзгляднявся, бо выборъ пося актовъ выборчихъ отбувся правильно въ присутности празит. комисаря. Поименованыхъ высше 9 радныхъ вносятъ противъ сего рѣшеня на руки ц. к. староства рекурсъ до ц. к. намѣстництва съ заявленьемъ, що они готовій подъ присягою звознати, що они на В. Шарого не голосували. Въ томъ самомъ часѣ являеся В. Шарый у ц. к. старосты и резигнуе въ выбору, о котрый и такъ онъ не убѣгався, а лишь дѣдичь села п. Соболевскій. Ц. к. староста приннвъ резигнацію, внесену на письмѣ, однакъ заразъ посля того на его резигнаціи опинилось якимсь способомъ откликанье той-жь.

На Украинѣ була колись примовка: король якъ король, але тій короленята! — а въ Тернопольщинѣ повстала подбна, примѣнена до повѣтовыхъ относинъ...

Новій законы.

I.

Карно-правній законы о волоцюгахъ и примусовыхъ закладахъ працѣ и поправы.

Съ днемъ 27 липня с. р. войшли въ житье два новій карно-правній законы, а именно: законъ зъ 24 мая 1885 ч. 89 В. з. д. о волоцюгахъ и законъ зъ 24 мая 1885 ч. 90 В. з. д. о уряженю и удержуваню домовъ примусовои працѣ и поправы. Черезъ тіи новій законы утратили силу обовязуючу постановы §§ 509, 510, 511 и 517—521 зак. карного, и §§. 1, 2, 10, 12, 13, 15—19 и 21 давнѣйшого закона о волоцюгахъ зъ 18 мая 1873 ч. 108 В. з. д. Оба тій новій законы отзначаются тымъ, що подъ деякими взглядами заострюютъ обовязуючій передъ тымъ карно-правній постановы що до волоцюгъ, а именно розширяютъ понятье зброненого „волокитства“, а тымъ самымъ збольшаютъ число особъ, подпадаючихъ подъ принисы карного права. Видно се зъ головныхъ постановъ першого зъ онихъ законовъ.

И такъ: §. 1 закона зъ 24 мая 1885, ч. 89 В. з. д. постановляе: Хто блукаеся безъ занятя и роботы и не може выказатися, що мае средства до удержаня або що може заробити собѣ въ честный способъ, мае бути укараный, якъ волоцюга. Карою есть строгій арештъ отъ 1—6 мѣсяцѣвъ, котрый може бути заостреный однымъ або больше средствами, подаными въ обовязуючомъ кодексѣ карномъ (пость, тяжша праця, тверде ложе, самотна вязниця, темниця). Поля §. 2 мае бути каранымъ за жебрацтво: 1) хто жебрае на публичныхъ мѣсцяхъ отъ хаты до хаты, або зъ лѣнивства надъуживае людского милосердія; 2) хто до жебрацтва наклоняе недолѣтковъ, высылае ихъ на то або другимъ отдае. Кара за то строгій арештъ отъ 8 днѣвъ до 2 мѣсяцѣвъ. Поля §. 3 особы способній до роботы, котрі не мають нѣякого доходу анѣ дозволеного заробку а загрожуютъ безпеченьству особы або власности, можутъ бути черезъ власти полиційній завозваній, щобы въ означенномъ речинци выказалися, що заробляютъ въ дозволеный способъ. Коли бы зъ лѣнивства того не зробили, мають бути укараній строгимъ арештомъ отъ 8 днѣвъ до 3 мѣсяцѣвъ. Кожда громада, въ котрій есть особа, що не мае способу до житя або честного заробку, або коли въ нѣй стрѣтятъ таку особу, мае право дати ій за вынагородженьемъ або за харчь отповѣдну працю. Коли-бъ особа така не хотѣла принятися сеи працѣ, мае бути укарана арештомъ отъ 8 днѣвъ до одного мѣсяця. §. 5 мститъ въ собѣ зовсѣмъ оправданій заострена що до проституткъ. Зъ дальшихъ §§-овъ сего закона важный ще §. 7., котрый надае судіи право придержану и засуджену поля §§. 1—6 сего закона особу отдати до дому примусовои працѣ, а §. 8 розширяе то право и на тій случай, де недолѣтки допустились такого карыдостойного дѣла, котре длятого лишь не уважаеся злочиньствомъ, бо виновній суть въ вѣцѣ, выключаючомъ вмѣнлемость злочиньства.

Законъ зъ 24 мая 1885 ч. 90 В. з. д. о основаню домовъ примусовои працѣ и поправы звучитъ:

§. 1. Отповѣдно до вымоговъ публичного безпеченьства мае бути въ королевствахъ и краяхъ, репрезентованыхъ въ радѣ державній, основане отповѣдне число закладовъ примусовои роботы. Старатись о тій заклады есть рѣчею краю. Може також и больше краевъ порозумѣтися що до основаня спольного такого закладу примусовои працѣ. Лишаеся краевому законодавству, чи такій заклады мають бути основаній повѣтами и громадами. §. 2. До коштовъ, полученыхъ съ основаньемъ такихъ закладовъ, причинится субвен-

цією держава, отповѣдно до потребы. §. 3. Кошта полученй съ основаньемъ, а непокритй поля §. 2., якъ такожь кошта удержаня и администраціи тыхъ закладовъ примусовои роботы и удержаня засудженыхъ, о скольо краєвымъ законодавствомъ не суть переказанй на повѣты и громады, котрй тй заклады основали, має поносити край. Полишаєся краєвому законодавству постановити о томъ, чи и о скольо кошта удержаня, котрыхъ отъ засудженыхъ або отъ особъ обовязаныхъ до ихъ заосмотреня стягнути не можна, мають поносити повѣты и громады. Яко кошта удержаня належитъ уважати выдатки на поживу, одѣлъ, пранье и пр. §. 4. Принятье до закладу примусовои роботы має мѣсце безъ взгляду на приналежность засудженого. За засудженыхъ, неприналежныхъ до краю, має той край, до котрого засужденый належитъ, звернути кошта удержаня поля такесы, установленои за згодою политичнои краєвои власти. Вольно однакъ краєви, обовязаному до звороту коштовъ, отобрати засужденого до закладу, находячогося у власномъ краю. §. 5. Якъ довго въ котромъ краю нема закладу примусовои роботы, або коли истнуючй не выстарчаютъ, можна особы, маючй отдатись до такого закладу, отставити на коштъ краю до закладу другого краю. Отставленье то, о скольо относится до особъ, котрй не належатъ до того краю, до котрого отставленй, послѣдувати може лишь за позволеньемъ дотычнои репрезентаціи краю. §. 6. До принятя до закладу примусовои роботы квалификуются тй особы, взглядомъ котрыхъ допускаємость отданя до примусовои роботы рѣшена судомъ на подставѣ обовязуючихъ законовъ. Въ закладѣ примусовои працѣ не можутъ мѣститися: а) особы, неспособнй навѣть до лекшои працѣ; б) умыслово хорй; в) заразливо хорй: г) бременнй жѣнки. §. 7. Краева власть политична має право порѣшене судомъ придержанье въ домѣ примусовои працѣ повздержати, а то на подставѣ рѣшеня комисіи, до котрои муситъ належати бодай одинъ членъ краєвого выдѣлу. §. 9. Побутъ въ домѣ примусовои працѣ не може тревати довше трехъ лѣтъ. (§§. 10, 11 и 12 трактуютъ о порядку домашномъ въ такихъ закладахъ.) §. 13. Особы, що не скончили ще 18 року житя, можутъ бути отданй лишь до домовъ поправы, призначеныхъ для малолѣтныхъ проступниковъ. Домы тіи належитъ уряджувати въ такій способъ, щобъ урядженье то вплывало благодатно и на моральну сторону засудженыхъ и подавало имъ можность привыкати до працѣ отповѣдаючои способностямъ кождого зъ нихъ. §. 14. Якъ довго нема въ якомъ краю ще такихъ домовъ поправы, то належитъ поки-що при домахъ примусовои працѣ зробити окремй отдѣлы для малолѣтковъ, що не скончили ще 18 лѣтъ. §. 16. Съ выняткомъ случаєвъ закономъ означеныхъ, не можна нѣкого отдавати до закладовъ примусовои працѣ або поправы. Не выключена ще симъ однакъ можность отданя до дому поправы малолѣтковъ также въ случаяхъ неозначеныхъ закономъ, наколи законнй заступники за позволеньемъ опѣкунчои власти поставлятъ въ тій цѣли внесенье. (Дал. б.)

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Зъ Чехіи.*) Нѣмецкй газеты нападаютъ сильно на бурмистра Праги дра Черного, якъ и на ново интронизованого архіепископа праского гр. Шенборна за то, що въ промовахъ при интронизаціи гр. Шенборна уживали только ческого языка. Напады тй тымъ менше оправданй ще и зъ тои причины, що нѣмецке населенье Праги демонстраційно здержалось отъ участи при интронизаціи. — Дня 17 с. м. прибули до Праги словеньскй гостѣ, щобъ отвѣдати ческій театръ. Якъ мѣсто само, такъ особливо товариство гимнастичне „Соколъ“ повитало ихъ сердечно, а вечеромъ отбувся на ихъ честь бенкетъ. Также и тй, впрочѣмъ не надто шумнй, овації, уважае нѣмецко-либеральна праса агитаційною демонстраціею противъ нѣмецкого елементу.

(*Зъ Каринтіи.*) Дня 17 с. м. отбувала въ Клягенфуртѣ свои засѣданя анкета, скликана задля обдуманя средствъ противъ піяньства. Анкетѣ проводивъ президентъ краєвый. Головнымъ предметомъ нарадъ була справа оподаткованя горѣвки. Въ тій цѣли выбрано подкомитетъ, котрый має выробити дотычный проектъ закона. Проектъ сей, наколи одержитъ апробату анкеты, предложеный буде соймови краєвому. — Дня 18 с. м. розпочавъ въ Клягенфуртѣ свои нарады конгресъ антропологичный.

(*Зъ Стиріи.*) На зобраню 1200 роботниковъ, котре отбулося сего тыждня въ Грацу, заявилась большость за свободою въ выконуваню промыслу, а противъ новому промыловому законодавству. Выступлено горячо противъ нѣмецкой прасѣ, котру названо „жидовскою“. Коли деякй зъ зобраныхъ почали зновъ выступати противъ антисемитовъ, повставъ въ сали збору великій галасъ и непорядокъ, и ледво удалося комисареви полиціи втяхомирити зобраныхъ загрозою розвязаня збору.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Въ Кіевѣ сподѣваются царя кождои хвилѣ и може якъ разъ, коли се пишемо, онъ вже туды приѣхавъ. Въ мѣстѣ пороблено вже на принятье всякй приготованя. На улицяхъ, черезъ котрй має царь переѣздити, переглянула полиція всѣ домы и поробила докладный списъ особъ тамъ проживаючихъ. Зъ Петербурга приѣхало также значне число тайнои полиціи. Заразъ по приѣздѣ царь отбуде великій переглядъ войска, котрого въ Кіевѣ стануло теперь 50.000 пѣхоты и кавалеріи. Коли царь выѣде зъ Кіева до Австріи и которою дорогою, доси ще не знати, бо все держится въ великой тайни, а обѣ зелѣзницѣ якъ зъ Кіева до Подволочискъ такъ также и зъ Кіева черезъ Люблинъ до Границѣ достали приказъ, щобы були готовй на переѣздъ царя. — Поля донесень англійскихъ газетъ мала Россія заключити съ Кореею ще дня 30 червня тайну угоду, поля котрои Корея приходитъ на дѣлѣ подъ протекторатъ Россіи. Россійскй офицеры маютъ вступити до корейского войска, щобы его зъорганизувати на ладъ европейскій и будутъ также комендантами корейскои жандармеріи, а въ Владивостоку має осѣсти корейскій агентъ дипломатичный. Корея дозволила на торговлю на рѣцѣ Туменъ, котра становитъ границю мѣжь всходною Сибіріею а Кореею, але выключно лишь подъ контролею Россіи. Въ Хинахъ уважаютъ сю угоду за автентичну и кажутъ, що она есть отповѣдею на постуованье Англіи, котра, якъ звѣстно, заняла на островѣ Квельпартъ портъ Гамильтонъ. — Царь именувавъ окрему комисію, котра на случай войны и потребнои задля того мобилизаціи може вызначити навѣть въ неприсутности царя потребный до того кредитъ, а министеръ має право не дожидаючи царя отповѣднй грошѣ заразъ выплатити. — Англійскй газеты доносятъ, що споръ афганьскій буде скорше залагодженый, якъ его можна було сподѣватися, а то для того, що Россія отступила отъ своихъ жадань що до вывозу зульфикарского. — Въ Каменци подольскомъ арештувала полиція якогось чоловѣка, котрый называвъ себе Тихоновичемъ. Арештованый называєся властиво Василевскій и мавъ фалшованый пашпортъ; онъ має бути убійцею официра жандармеріи, Гейкинга, котрый въ 1880 р. зоставъ убитый въ Кіевѣ. — По зѣздѣ въ Кромерижу має царь выѣхати до Копенгаги, де отбудеся фамилійна нарада. Царь поѣде до Даніи черезъ Нѣмеччину и при сей случайности отвѣдае — якъ кажутъ — нѣмецкого цѣсаря.

Нѣмеччина мала — якъ доноситъ „Standard“ — повѣдомити окружнымъ письмомъ всѣ державы европейскй, що она заняла островы Каролины. Англія не супротивляєся зовсѣмъ найновѣйшому поступленю Нѣмеччины, а англійскй газеты доказуютъ навѣть, що Испанія не має до сихъ острововъ жадного права. Наколи-бы кн. Бисмаркъ дѣйстно вже повѣдомивъ о томъ державы европейскй, то було-бы се доказомъ, що онъ точно поступае поля правилъ ухваленыхъ на колоніальной конференціи въ Берлинѣ, а супротивъ такого факту не поможутъ нѣякй протесты Испаніи.

Англія. Місія серъ Дримонда Вольфа звертае чимъ разъ больше увагу на себе. Говорятъ навѣть, що Дримондъ Вольфъ має вступити и до Букарешту. Зъ Константинополя доносятъ, що султанъ прійме Вольфа заразъ по его приѣздѣ. Вольфъ самъ есть того переконаня, що его місія натрафитъ на великй трудности, а особливо въ Константинополи, де суть дуже сильнй чужй вплывы — якъ можна догадуватися — нѣмецкй, отъ котрыхъ буде зависѣло, чи межи Англіею а Портою прійде до порозумѣня що до опольного поступованя въ Єгиптѣ. Вольфъ Дримондъ высказався самъ о своей місіи такъ: „Стараємося о добрй относины съ всѣма державами: съ Туреччиною, Нѣмеччиною и Австрією але также и съ Італіею и Франціею. Хибнымъ есть, коли хто допускае неохоту Англіи до Франціи. Головна суперечность межи теперѣшнымъ кабинетомъ англійскимъ а давнѣйшимъ лежитъ лишь въ отмѣнныхъ засадахъ въ политицѣ заграничной.

Туреччина. Зъ Константинополя доносятъ, що заповѣджена конференція въ справѣ болгарскои дани не отбудеся теперь а то для того, що Россія тому супротивляеся. Сподѣваются однакожь, що коли Порта отнесеся съ тою справою просто до Петербурга, то и Россія на те згодится, тымъ больше, що всѣ державы, подписавшй угоду берлиньску, дали свое призволенье на ту конференцію. Въ послѣднемъ числѣ донесли мы хибно, що турецкй кораблѣ военнй бльокуютъ островъ Самосъ; не Самосъ але Сими, маленькій, бо лишь 79 кв. кильом. маючій островъ, що лежитъ на захоплномъ побережу Малои Азіи на повночь отъ острова Родуса. На островѣ томъ есть лишь одно мѣсто, жителѣ котрого займаются рыболовствомъ и добуваньемъ губки. Що спонукало Туреччину до бльокады сего острова, доси ще не знати, такъ само якъ и не знати, для чого Греція подняла заразъ такій крыкъ о той бльокадѣ. Здаеся, що Порта хоче своимъ подданымъ показати лишь свою енергію, такъ якъ то робитъ въ Альбаніи, де конче змушуе жителѣвъ до конскрипціи.

Єгипетъ. Дуже важна вѣсть надойшла зъ Каиру, але поки що, потребуе ще потвержденя. „Bosphor Egyptien“ доноситъ именно, що рада министровъ постановила дня 14 с. м по приѣздѣ серъ Дримонда Вольфа просити Англію о протекторатъ. Розослана въ сей цѣли листа до подпису на прошенье натрафила однакожь на великій опоръ середъ магометаньского духовеньства. — Въ Хартумѣ выбухла була дня 26 лнпня ворохобня, котра тымъ закончалася, що ворохобники зграбували касу и убили наслѣдника Магдія, Абдуллю, якъ также и богато другихъ людей, котрй важилися ставити имъ опоръ.

НОВИНКИ.

— **Зъ причины припадаючого въ четверъ празника** Успенія Пресв. Богородицѣ выйдутъ слѣдуючй числа „Дѣла“ въ середу и суботу.

— **Въ справѣ конфискаты 83 ч. „Дѣла“** достали мы слѣдуюче письмо: W Imeny J. Cis. Welyczestwa! C. k. sud krajewyj dla spraw karnych u Lwowi riszyw na pidstawi §. §. 489, 493 pk. i §. 37 u. pr., szczo hriast, artykułu, umiszczenoho w cz. 83 „Diła“ z d. 28 łypnia (8 serpnia) pid zahołowkom „Hałycka autonomia“ mistyt w sobi znamena prowyny z §. 300 z. k. za tym oprawdana jest' zarjadżena czerez ck. Prok: derżawnoho konfiskata toiż czasopysy. W naślidok seho riszenia zboronene jest' dalsze szyrenie zhadanoho artykułu, a zabranyj nakład maje buty znyszczenyj. Powody. W inkryminowanim artykuli starajeś autor czytajuczych pobudyty do wzhordy i nenawysty proty urjadam autonomicznym, imenno proty radam powitowym i ich funkcyonaram z powodu ich uriadowoi dijalnosty, w czim mistiat' sia znamena prowyny z §. 300 z. k. — U Lwowi 13 serpnia 1885 — *Strumińskyj.*

— **День уродинъ Єго Вел. цѣсаря** обходився, якъ що року, дуже торжественно по цѣлой австрійскій державѣ. У Львовѣ вже досвѣта во второкъ заповѣли выстрѣлы зъ гарматъ 55. день уродинъ монарха а незадовго по томъ отбулося торжественне богослуженье по всѣхъ церквахъ и костелахъ львовскихъ. Въ церквѣ Успенія Преов. Дѣвы Б. отслужили богослуженье Впреосв. Сильвестеръ и Преосв. еп. дръ Пелешь при участи численного духовеньства. На богослуженье явилися также и представителѣ правительства и власти краєвои. На Янковскомъ поли отбулася того дня торжественна польна служба Божа а оттакъ великій переглядъ войска, на котрый вырушивъ цѣлый львовскій гарнизонъ. Въ день своихъ уродинъ перебувавъ цѣсарь въ Ишль, де мѣжь иншими принимавъ также и гратуляціи отъ королѣвъ даньского и грецкого.

— **Про зѣздъ цѣсарскій въ Кромержи** повнй газеты всякихъ донесень и информацій. „Presse“ доноситъ, що для безпечности россійскихъ гостей обдумано всякй можливй средства осторожности. Контроля проѣзжихъ дуже строга; сими днями арештовано вже двохъ чужинцѣвъ, у котрыхъ найдено подроблены пашпорты. Дирекція повночнои зелѣзницѣ выдала розпорядженье до всѣхъ начальниковъ стацій, черезъ котрй переѣздити буде царь, щобы въ часѣ переѣзду позамыкано всѣ двори; на дворцяхъ можутъ бути только урядники стацій въ галевыхъ униформахъ. Всѣ диспозиціи що до пріѣзду и принятя царскихъ гостей, а именно година пріѣзду якъ и то, котрымъ поѣздомъ они пріѣдутъ, окрытй тайною урядовою. Такъ само не знати ще доси, котрою дорогою переѣздити буде царь зъ дворця до приготовленои для него палаты. Дотычно принятя австрійскои монаршои пары оголосила зверхность мѣста Кромержа офиціяльну програму. Поля сеи програмы має стрѣтити на дворци монаршу пару кромѣ депутаціи мѣста и властей, также и депутація дамъ, зъ помежи котрыхъ баронувна Бояковска и п-на Трольчь вручатъ цѣсаревой пышну китицю цвѣтовъ. Противъ царя выѣде цѣсарь дня 25 с. м. до Гулляйнъ, цѣсарева повитае гостей доперва на кромержскомъ дворци. Достойники австрійскй, що маютъ взяти участь въ зъѣздѣ, починаютъ уже наѣздити до Кромержа. Отъ дня 20 с. м. пробуває вже тамъ намѣстникъ Моравіи гр. Шенборнъ, 21 с. м. пріѣхавъ тамъ великій охмистръ двора гр. Гогенлоге, дня 23 с. м. пріѣде гр. Таффе. Зъ Вѣдня привезено 80 дворскихъ поѣздовъ. Царь россійскій пріѣде съ двома сынами и братомъ Володимиромъ въ супроводѣ свиты, зложеной зъ 30 особъ. Въ загалѣ возьме участь въ зъѣздѣ до 500 особъ. Ческй дневники взываютъ бурмистра Кромержа, барона Бояковского, щобы повитавъ цѣсаря ческою промовою, языкомъ апостоловъ славяньскихъ, котрый нынѣ стоитъ вже такъ высоко, що не потребуе уступати передъ другимъ языкомъ. Поля информаціи „N. fr. Presse“, мавъ бурмистръ заявити, що розночне привѣтну бесѣду по нѣмецки а скончитъ по чески. Ще доси не певно, чи на зъѣздъ не прибуде также и нѣмецкій наслѣдникъ трону съ кн. Бисмаркомъ. На имовѣрность сего вказуе диспозиція, щобы при декорованю мѣста уживано кромѣ австрійскихъ и россійскихъ также нѣмецкихъ барвъ.

— „Карпатъ“, пишучи въ ч. 31. про зегорочну стрѣчу трехъ монарховъ, такъ заключае: „Все таки исполняется наше народное пѣніе случаемъ праздника Рождества Христового: „*Тріс цари где идете?*“

— **Въ высшомъ 8-клясовомъ закладѣ науковомъ ЧЧ. Василіянокъ въ Яворовѣ** зачинаеся наука дня 1 л. вересня. Силы учительскй, якъ все, найлучшй, опѣка, выгоды всякй и образованье всесторонне. Плата дуже приступна: 20 зр. мѣсячно, а коли котра воспитанниця не учится музики, 16 зр. Стація зелѣзницѣ „Судова вишня“; при завчасномъ завѣдомленю, высылаеся подводу, бо отъ зелѣзницѣ лишь 2 милѣ. — Зъ монастыра Яворовского.

— **„Нового Зеркала“** ч. 14 (новый накладъ) сконфискувала знову ц. к. прокураторія. Нове число (14 и 15) выдала редакція въ збольшеномъ объемѣ.

— **Въ Межигорцяхъ коло Галича** основуеся заходомъ мѣсцевои интелигенціи и кольскихъ честныхъ господарѣвъ читальня. Статуты переслани вже до потвержденя ц. к. намѣстництву. Въ тыхъ-же Межигорцяхъ недавно отруилося грыбами трое людей.

— **Въ Рогатынѣ** буде на дняхъ 24, и 25, лат. серпня отбуватися конференція народныхъ учителѣвъ округа рогатыньского. Звертаємо увагу нашихъ Вп. учителѣвъ, щобы въ данномъ случаю годно боронили правъ руского языка, котрый на всякихъ подобныхъ зборахъ буває звычайно игнорованый або и понижуваный.

— **Въ околици Старого мѣста** загнѣздилася шайка злочинцѣвъ и непокоитъ цѣлу околицю. Кольска недѣль тому назадъ злочинцѣ застрѣлили побережника Фемяка въ Бачинѣ, чверть милѣ отъ Старого-мѣста. Побережникъ мешкавъ въ хатѣ подъ лѣсомъ. Вернувши вечеромъ зъ лѣса, лягъ спати и взявъ до себе дитину. Въ ночи подойшли злочинцѣ тихцемъ подъ окно и одинъ зъ нихъ выцѣливъ до Фемяка, спячого на постели и забивъ отъ разу его и дитину. Подозрѣный о се убійство есть якійсь Иванъ Лешковичъ Бачиньскій, имовѣрно селянинъ зъ Бачина, котрый утѣкъ зъ арешту въ Старомъ-мѣстѣ и постановивъ утечи до Россіи, де его братъ мае бути священикомъ. — Двѣ недѣлѣ знову тому назадъ добувалися злочинцѣ до млына въ Бережници и хотѣли до него подкопатися. Мельникъ съ жѣнкою и дочкою наробили крику. Жидовка въ недалекой корчмѣ почула крикъ и побѣгла до арендатора, котрый заразъ надбѣгъ съ паробками узброеными въ ручницѣ и почавъ стрѣляти. Злочинцѣ однакожь змогли середъ темнои ночи поутѣкати. Кольска днѣвъ тому назадъ добралися злодѣѣ до церкви въ Созани и до каплицѣ въ Старомъ-мѣстѣ. Въ церкви все поперевертали шукаючи за грошми, повытягали фелоны и доштали ихъ (може жиды); не знайшовши нѣчого, выломили велику мраморову плыту зъ нагробника и вынесли єи на поле. Зъ скарбоны забрали лишь кольска зр. До церкви добулися злочинцѣ черезъ окно по дручку (подобно якъ въ Хировѣ, гл. 87 ч. „Дѣла“), а достави ся до середены, отомкнули собѣ дверѣ. Такъ само добулися они черезъ окно и до каплицѣ въ Старомъ-мѣстѣ, де также забрали готовку изъ скарбоны.

— **Академики зъ „Академического Кружка“** устроюютъ вечеры музикально-декляматорскій съ танцями на дняхъ 1 и 3 вересня с. р. въ Станиславовѣ и въ Бережанахъ. Програмы вечеровъ: Въ Станиславовѣ: 1) Вступна рѣчь. 2) Матюкъ: „Де Русь живе“, хоръ. 3) Beriot: Etüde de Salon, скрипки при фортепянѣ. 4) Леськевичъ: „Галичъ“, деклямація: 5) Otto Nicolai: Duet на сопранъ и теноръ. 6) Воробкевичъ: „Синій очи“, хоръ. 7) Richard Genée: „Хинска серенада“, сольо баритонове при хорѣ. 8) Любовскій: „Air d'Ukraine“ и Beethoven: Ouverture „Egmont“ (фортепянъ). 9) Шубертъ: „Подорожный“, сольо басове при фортепянѣ. 10) Richard Genée: „Балляда жабъ“, хоръ. Въ Бережанахъ: 1) Вступна рѣчь. 2) Вербицкій: „Хто за нами“. 3) Mendelsohn: „Afrykanka“, фортепянъ. 4) Vilbois: „Моряки“, дуетъ. 5) Reber: Six pieces скрипки при фортепянѣ. 6) Doppler: „Молитва Дервиша“, сольо теноровe при хорѣ. 7) Стебальскій: „До Руси“, деклямація. 8) Лавровского: „Куда плывешь ты, мѣсяць ясный“, хоръ. 9) „Італіяньска салата“, хоръ. — Чистый доходъ зъ обохъ вечеровъ призначеный на мѣсцевій буровы и иншій добродѣйнй цѣли. Вступъ на садю 1 зр. отъ особы. По части деклямаційно музикальной наступятъ въ обохъ городахъ танцѣ.

— **Поправы испытовъ зрѣлости** отбудутся: у Львовѣ IV гимназіи дня 21, въ рускій гимназіи дня 17, въ II гимназіи дня 11 а въ гимназіи им. Францъ Іосифъ дня 14 а въ школѣ реальной у Львовѣ дня 18 вересня с. р. Въ тыхъ дняхъ отбудутся письменнй испыты въ гимназіяхъ II, IV и рускій а въ реальной школѣ также и повнй испыты т. е. письменнй и устнй або только устнй. Абитурієнты тыхъ школъ можутъ приступити до испыту поправчого лишь въ тыхъ самыхъ школахъ въ котрыхъ до першого испыту приступали; абитурієнты иншихъ школъ можутъ зголоситися до однои зъ наведеныхъ школъ той самои категоріи якъ школа, въ котрій першій разъ до испыту приступали. Абитурієнты, котрй маютъ приступити до испыту поправчого, повиннй зголоситися два днѣ напередъ, а тй, що хотятъ цѣлый испытъ робити, 8 днѣвъ напередъ до дирекціи дотычнои школы.

— **Доповняючій выборъ** одного члена до рады повѣтовои въ Теребовли зъ куріи громадъ сѣльскихъ розписаный на день 17 вересня с. р.

— **Именованя.** Цѣсарь именувавъ совѣтниками высшого суду краєвого у Львовѣ совѣтниковъ суду краєвого: Кароля Томкевича зъ Перемышля, Теодора Вѣняву Зубрыцкого зо Львова, Винкентія Левицкого зо Львова, Бернарда Миллера зъ Черновець и Кароля Поршиньского зо Львова. — Краєва дирекція скарбу именувала Володимира Ганкевича и Фердинанда Іоссего ревидентами рахунковыми; Юліюса Черевку, Александра Сциборского и Володимира Беликовича офиціялами рахунковыми; Николая Кульчицкого, Станислава Сициньского и Станислава Помянковского асистентами рахунковыми.

— **Зъ Галича** пишутъ намъ: Въ Галичи не можна достати рускихъ друксортовъ почтовыхъ. Коли запытати жида, що продае друксорты почтовй, чому не мае рускихъ, отповѣдае, що ему рускихъ не даютъ!...

— **Зъ Бережанъ** пишутъ намъ, що тамъ въ трафикахъ нема рускихъ друксортовъ почтовыхъ. Quousque tandem!

— **Нова конкуренція для нашого збожа.** Дирекція зелѣзницѣ Кароля-Людвика постановила давати задатки на збоже россійске, транспортоване черезъ Броды або Подволочиска, а рівночасно ще больше знизити тарифы перевозу збожа заграничного, перевоженого черезъ Галичину. Дирекція мотивуе сю постанову тымъ, що потребуе большого оживленя руху товарового на своей зелѣзници, що лежитъ въ интересѣ си акціонерівъ.

— **Цѣкавый документъ.** Начальникъ громады Конюшкова: коло Бродовъ выставивъ недавно ось такій документъ: „L. 48. Do Panna Jakuba Zastirżec Ż żwierchność gminy Koniuszkow polecia się P. Jakobowi Zastirżeć aby przeciśoil rowa bo

woda się wylała na sienożęci gospodarskich tejże gminy i Zwierchność gnimi będzie przymuszonym podać do Swięty C. k. Starostwa wedle nakaża z roky 1884 Koniuszkow dnia 16/8 1885 Włas Pawlij wójt. — На сѣмъ документѣ прибита ще и польска печатка уряду громадского. Громада Конюшкôвъ єсть чисто-рускою а однакожь п. вôйтъ пише урядовй письма такъ прекрасною жидôвско-польскою мовою та ще и прибиває польску печатку оъ гербомъ: цапъ! Схаменѣтся, пане вôйте! — не смѣшѣтся!

— **Епископъ вацовскій Антоній Патлеръ**, що умеръ съ кôнцемъ тамтого мѣсяця въ 76 роцѣ житя, мавъ лишь 160·000 зр. а. в. рôчного доходу, а умираючи лишивъ такй довги, що найменше одинъ рôкъ епископія буде не обсаджена. Черезъ кôлька лѣтъ до єго смерти маетокъ епископскій бувъ пôдъ-курателею и секвестромъ. („Карпатъ“.)

— **Страшна експльозія.** Въ лабораторіи штучныхъ огнѣвъ Массова въ Берлинѣ наступила дня 17 с. м. такъ сильна експльозія, що въ однôй хвили цѣлый дôмъ вылетѣвъ въ воздухъ а на земли и слѣду по иѣмъ не зôстало. Двѣ особы стратили при тôмъ житье а двѣ зôстали тяжко поранений. Тѣло однои особы найдено на 100 крокôвъ ôтъ мѣсця катастрофы. Гукъ бувъ такъ сильный, що було его чути на одну милю далеко.

— **Дрôбнй вѣсти.** Цѣсарь дарувавъ громадѣ Швуткôвъ пов. цѣшанôвского зъ приватныхъ фондôвъ 100 зр. запомоги на реставрацію церкви. — По поводу уродинъ Є. Вел. цѣсаря роздано инвалидамъ ц. к. арміи зъ дотычныхъ фондôвъ запомоги у Львовѣ, Яслѣ, Новôмъ Санчи и Жовквѣ.

ПОСМЕРТНЙ ВѢСТИ.

Петро Паньківичь, вôйтъ гôрского села Красноила, упокоився дня 17 л. серпня о. р. Въ Красноилѣ того дня сумно заграли трембиты, всюды розносився плачь: „умеръ нашь батько!“ Пок. Панкевичь бувъ братаничемъ звѣстного зъ „Верховинцѣвъ“ Антося Ревизорчука. Вôйтувавъ ôнъ у громадѣ 16 лѣтъ, а громадяне дуже его любили и слухали, бо бувъ ôнъ правдивымъ добродѣємъ для нихъ. До всякои порады бувъ ôнъ готовый, а що бувъ заможный, то и нѣколи не ôтмовлявъ убогимъ чи позички чи и дарунку. Дбавъ ôнъ и о церковь и выпосаживъ еи трема красными фелонами и богатымъ паукомъ. Вѣчна ему памятъ! — *Турист*ъ.

Домицеля зъ Мѣржвиньскихъ Фортунова, жена о. Василя Фортуны, декана и пароха тернопôльского, упокоилася въ Тернополи въ 56 роцѣ житя. Въ похоронѣ, котрый ôтбувся дня 19 с. м. взяло участь около 50 священикôвъ обохъ обрядôвъ а посмертне слово выгôлосивъ о. Иванъ Левицкій, мѣсцевый сотрудникъ и катехитъ при учительскôй семинаріи.

Оповѣстка.

Въ пятницю дня 28 лат. серпня о. р. ôтбудеся надзвычайный загальный зборъ членôвъ товариства „Руска Бурса въ Бережанахъ“ на котрый всѣхъ П. Т. членôвъ запрашаеся.

Зборъ ôтбудеся въ власнôмъ домѣ напротивъ рускаго приходства. Початокъ о годинѣ 3 зъ полудня. Порядокъ дневный:

1. Справозданье що до закупленого дому на „Руску Бурсу“ и заряженои реставраціи того-жь;
2. Справозданье що до заименованя управителя Бурсы, ренумерація того-жь и внесенье Выдѣлу въ тôй справѣ.
3. Внесенье Выдѣлу взглядомъ змѣны статутôвъ;
4. Проектъ уряженя Бурсы въ першôмъ роцѣ и
5. Внесеня членôвъ.

По загальнôмъ зборѣ ôтбудеся засѣданье Выдѣлу, на котрôмъ буде рѣшене принятье питомцѣвъ.

При тôй нагодѣ Выдѣлъ упрашае тыхъ членôвъ, що залягаютъ съ вкладками, щобы тіи якъ найскорше уплатили, бо тôлько тымъ способомъ дальшій успѣхъ Бурсы есть можливый.

Ôтъ Выдѣлу Рускои Бурсы.

Бережаны 18 лат. серпня 1885.

М. Соневицкій, предсѣдатель;
Дръ Савчакъ, секретарь.

Подяка.

Выдѣлъ тов. „Читальня въ Пôзнанцѣ гн.“ складае симъ щиросердечну подяку товариству „Просвѣта“ у Львовѣ и филіи того-жь товариства въ Тернополи, якъ такожь и общ. им. М. Качковского за щедрый даръ въ книжочкахъ давнѣйшого выданя и за поздоровляючй письма наспѣвшй въ день ôткрытя Читальнѣ. Выдѣлъ складае такожь щиру подяку Вп. о. С. Кобыляньскому душпастыреви зъ Колодѣёвки, пп. академикамъ Як. Турынови и Т. Лукашевичеви принявшимъ чинный удѣлъ въ ôткрытю читальнѣ, а ôттакъ ще Свѣтлымъ читальнямъ въ Старомѣщинѣ и Мизуни за поздоровляючй письма и всѣмъ ВПоважанымъ Гостямъ звеличившимъ своею присутностею сей великій нашъ празникъ.

Ôтъ Выдѣлу Читальнѣ въ Пôзнанцѣ гн.

Иванъ Пунда секретарь. — *Ювеналъ Луцикъ* предсѣдатель.

Съ симъ числомъ розсылаеся Впов. Предплатникамъ „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“ 17 и 18 аркушь повѣсти Алекс. гр. Толстого „Князь Серебрянный“.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. Л. Ш. въ Ол. „Боянъ“ коштуе 1·20 зр. и ще не выйшовъ. —

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручае 1315 64—?

росу красоты и всякй косметики такъ черезъ мене якъ и иншй фирмы поручанй.

ЦЕРАТЫ

въ великôмъ выборѣ, именно: на обитье меблѣвъ и повозôвъ, на покрытье столôвъ, кавчуковй на простирала и иншй найлѣпшои якости

поручае уо найприступнѣйшихъ цѣнахъ

Стефанія Вышиньска

Львôвъ, улиця Ôрменьска ч. 30.

ГОТОВА ОДѢЖЬ

мужеска и дитинна

на теперѣшну пору єсть до набутя

найдешевше

въ магазинѣ першои спôлки

КРАВЦѢВЪ ЛЬВÔВСКИХЪ

Улиця Гетманьска ч. 10.

1—12

Будапештеньскй ЛОСЫ выставовй по 1 зр.

4000 выгран.

Головна выграна 100.000 готôвкою, по ôттягненю лишь 1% и 20.000 зр. 10.000 зр. вартости

15 кр. за порто и листу тягненя

11 лосôвъ 10 зр.

Адмін. лот. выст. Будапештъ, ул. Андрасого 43

МАСУ ДО ГАШЕНЯ ОГНѢВЪ

зъ ц. к. выключно привил.

фабрики масы до гашеня огнѣвъ

Іосифа Бауера у Вѣдни

поручаютъ

Гибнеръ и Ганке у Львовѣ.

Въ Самборѣ

Нрь 78 въ рынку (напротивъ костела Бернардиньского) найдутъ ученики низшои гимназіи за умѣрену цѣну примѣщенье и родительску опѣку. Надзôръ веде о. катихитъ гимназіяльный.

Юлія Гмитрикъ

вдова по священику.

КОСЫ И РѢЗАКИ

7	ручковй волоскй	по 34 кр.
7½	„ „	по 36 кр.
7	„ рускй довгй	по 36 кр.
7	„ волоскй бракованй	по 20 кр.

Рѣзаки стирѣйскй правдивй по 56 кр.

высылае на замовленье Магазинъ

НАРОДНОИ ТОРГОВЛѢ

ВО ЛЬВОВѢ.

Опакованье зачисляеся якъ найдешевше.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. галиц.

акційного Банку Гипотечного

купуе и продае

ВСѢ ӨФӨКТЫ И МОНӨТЫ

пôдъ найприступнѣйшими условіями.

5% Листы Гипотечнй и

5% Листы Гипотечнй преміованй

котрй пôсля закона зъ дня 2 Липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвыошои постановы зъ дня 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщуваня капиталôвъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія

можна въ сѣй Конторѣ получити.

(до вылосованя съ 10% премією т. є. по **110 за 100**)

Всѣ припорученя зъ провинціи выконуются безъ проволоки по курсѣ дневнôмъ, не числячи нѣякои провизіи. 1349 40—?

НОВООТКРЫТА

Торговля церковныхъ знарядôвъ, образôвъ, ризъ и книгъ

ТЕОДОРА СТАХЕВИЧА

ВЪ СТАНИСЛАВОВѢ,

поручае Всечестному Духовеньству, славетнымъ громадамъ, церковнымъ комитетамъ и Высокоповажанôй Публицѣ богатый выбôръ:

матерій церковныхъ и ризъ готовыхъ, стихарѣвъ, балдахинôвъ, хоругвь, фанъ, плащеницъ, образôвъ малёваныхъ на блясѣ и полотнѣ, до иконостасôвъ, престолôвъ и на стѣны церковнй; ôлтарики або образы процесіональнй; хрестôвъ напрестольныхъ, ручныхъ и процесіональныхъ; хрестôвъ желѣзныхъ на гробы и полёвыхъ, Евангелій, патрицій, чашь, ампулокъ, дарохранительницъ, дароносницъ, хлѣбницъ до Всенощного, кадильницъ, поликандрôвъ (паукôвъ), пôдсвѣчникôвъ (лѣхтарѣвъ), канделябрôвъ, лямпницъ, свѣтла церковного, диванôвъ, цвѣтôвъ и проч.

Великій складъ товарвъ срѣбныхъ зъ хиньского срѣбла, а именно:

Лыжки, вилки, ножѣ столовй и десеровй, лыжочки до чаю и кавы, чайники, цукорнички, тацки, коробки на масло и сыръ, заставы столовй на овочѣ и тѣста, лѣхтарѣ, канделябры столовй и проч.

1219 **по найдешевшихъ цѣнахъ** 25—52

Всѣ замовленя въ вартости 100 зр. высылаеся франко.

Цѣники въ рускôмъ языцѣ высылаются на жаданье ôтворотною почтою даромъ.

Опакованье даромъ.

НОВООТКРЫТА ТОРГОВЛЯ

хиньско-россійскои

ГЕРБАТЫ

Е. Ф. РИДЛЯ

У ЛЬВОВѢ

поручае маевого збору:

½ кило	Congo	1 зр.	60 кр.
„	Souchong чор. сборъ м.	3 „	— „
„	Souchong чорна .	2 „	— „
„	Kaysow	4 „	— „
„	Melange de Lond.es	4 „	— „
„	Pecco	3 „	— „
„	Караванна	4 „	— „
„	Караванна найпередн.	6 „	— „
„	Гумповъ перлова .	3 „	— „
„	Гумповъ ôтлична .	4 „	— „

Чорна гербата Souchong маевый зборъ въ оригинальныхъ хиньскихъ скринкахъ и оловомъ опакована 3 зр. 70 кр. Гербатяній высѣвки ½ кило 1 зр. 20 кр. зъ найлуч. гербаты ½ кило 1 зр. 50 кр.

Замовленя зъ провинціи высылаются оборотною почтою.

Опакованье не числится.

Завѣдомленье.

дуже користне для Родичѣвъ, посылаючихъ дѣти до шкôлъ въ Тернополи.

Поручаеся умѣщенье для ученикôвъ зъ всякихъ шкôлъ, мужескихъ и жѣночихъ, съ корепетиторами або безъ нихъ, съ харчемъ и съ науками чужихъ языкôвъ, грына фортепянѣ, съ всякою опѣкою родительскою, старанностею, дбалостею и т. д. Совѣстне занятье дѣтьми єсть певне въ чисто рускôмъ домѣ. За совѣстнôсть и моральнôсть ручитоя.

Упрашаю о численнй зголошеня завчасу письменно и лично пôдъ адресою, якъ низше. 2—4

Съ высокимъ поважаньемъ

В. А. Зелиньскій.

Бюро вывѣдуюче въ Тернополи, улиця Паньока, будынокъ ц. к. Дирекціи финансовои.

„ПОРВАЛАСЬ НИТКА!“

Комедія на 4 справы.

Написавъ **Олександеръ Я. Конискій.**

Цѣна 30 кр. а. в.

Въ ч. VIII-цѣ, сторôнъ 73. — Набути можна черезъ Редакцію „Дѣла“. Съ высылкою по-за Львôвъ 32 кр. за примѣрникъ.

Складъ фабричный красокъ, лякерôвъ, покостôвъ, продуктôвъ хемичныхъ заразомъ и торговля матеріялôвъ

ГИБНЕРА и ГАНКЕ

во Львовѣ, Рынок

1340 25—? **въ власнôмъ домѣ ч. 38.**

поручае:

КРАСКИ ОЛѢЙНЙ

зовсѣмъ готовй до ужитку, до мальованя дверей, ôконъ, помостôвъ, дахôвъ, домôвъ, огородовыхъ знарядôвъ и господарскихъ, знарядôвъ рôльничихъ и т. д

КРАСКИ

ОЛѢЙНО-ЛЯКЕРОВЙ и БУРШТ.-ЛЯКЕРОВЙ

масу до запусканя помостôвъ

власного выробу, найлѣпшого рода

ЛЯКЕРЪ ДО ПОМОСТÔВЪ,

лякерô до шкôльныхъ таблицъ

найдоброрнѣйшй

ЛЯКЕРЫ ПОВОЗОВЙ ПРАВДИВЙ

англійскй зъ фабрикъ Wilkinson, Heywood и Clark въ Лондонѣ,

всякого рода лякеры до робôтъ внутрѣшныхъ, внѣшныхъ, дерева, желѣза и шкôръ.

Краски сухй всякй роды:
анилиновй,
до крашеня яецъ
„ „ матерій
друкарскй, бронзы (золотый порошокъ), золото въ аркушахъ,
ростинній въ плынѣ,
для переплетникôвъ,
тушовй, акварелевй въ гузичкахъ и лѣсочкахъ,
акварелевй воскй въ трубочкахъ и мушляхъ,
до мальованя порцелянъ,
олѣйний въ трубочкахъ до робôтъ артистичныхъ.

Средства до ретушованя, олѣйки и верникесы до робôтъ артистичныхъ, пензлѣ, малярскй полотна, палеты, сталюги и всякй приборы до мальованя и рысованя.

АРТИКУЛЫ ДЛЯ ФÔЛЬВАРКÔВЪ:

Смаровило до желѣзныхъ осей, олива до машинъ, теръ газовый, цементъ и гипсъ, китъ, асфальтъ, антимеруліонъ, карболевый квасъ и другй средства десинфекцій.

ПРИРЯДЫ ПИВНИЧНЙ:

Шпунты и чопы до бочокъ, корки до бутильокъ, капслѣ до бутильокъ, маса до лякованя бутильокъ, машины до коркованя бутильокъ, „ „ „ бочокъ трибушоны, машины до мытя фляшокъ, пипы до бочокъ.

АРТИКУЛЫ ГУМОВЙ:

кишки гумовй до газу и до стяганя воды, вина, пива, квасу; плыты гумовй и пр

ПРОСТИРАЛА ГУМОВЙ:

Пасы до машинъ и молотѣлень зъ найлѣпшихъ шкôръ бельгійскихъ всякои ширины.
Гурты до машинъ, вужѣ конопляній.
Руры цинові и оловяній.
Шрôтъ, льотки и кулѣ.
Порошокъ на комахи и молѣ, тинктура на комахи, камфора и перецъ бѣл.
Артикулы тоалетовй, мыла тоалетовй, Extraits d'odeur, Eau de Cologne, олѣйки и помады.
Лянъ до печатаня.
Чорнило до писаня, до гектографіи, червоне, сине, чорне, до значеня бѣля и автографичне.
Краски до печатокъ, гума и карукъ розпущеный.
Китъ до скла и порцеляны.
Смаровило непромакаюче на шкôру.
Смаровила на копыта съ способомъ ужитку.
Товщь до оружія.
Лякеръ до чобôтъ чорный, золотый и мѣнячійся.
Чорнило до шкôръ.
Апретура до консервованя шкôръ и пр.

Все по найдешевшихъ цѣнахъ.

Цѣнники спеціяльнй на жаданье gratis и franco.

При замовленяхъ за послѣплатою просится о присыланье певнои сумы, котра выстарчила-бъ хочь на оплаченье тамъ и назадъ коштôвъ почтовыхъ на случай недôбраня посылки.

Выдавець и редакторъ: **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Т[illegible] им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 89. Львôвъ, Середа 14 (26 серпня) 1885. Рôчникъ VI.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця. Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка. Рукописи звертаются лишь на попередие застереженье. Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в. Реклямаціи неопечатаній вôльній ôтъ порта.

Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Царижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовій Кряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи:* *для Россіи:*
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр на пôвъ року . . 8 рубл
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

☛ **Просимо нашихъ Вп. Предплатниковъ о скоре надсыланье предплаты и выровнанье залеглостей.**

Нашй семинаріи учительскй.

II.

Въ ч. 73 „Дѣла“ пôднесли мы справу выкладового языка въ такъ званыхъ утраквистичныхъ семинаріяхъ учительскихъ и выказали статистичными даными, якъ представляется та справа въ семинаріи учительскôй въ Станиславовѣ.

Нынѣ на основѣ автентичныхъ даныхъ статистичныхъ хочемо выказати фактичный станъ выкладового языка въ утраквистичнôй семинаріи учительскôй въ Тернополи.

Чисельне ôтношенье Русинôвъ до Полякôвъ въ роцѣ шкôльнôмъ 1885 въ тернопôльскôй семинаріи учительскôй представлялося такъ:

		Рус.	Пол.	Жид.	
А) на приг. курсѣ	въ I пôвр.	19,	40	3	
	„ II „	13,	32	3	
Б) на I роцѣ	„ I „	17,	23	4	
	„ II „	13,	20	3	
В) на II р.	„ I „	17,	12,	2	
	„ II „	14,	12,	2	
Г) на III р.	„ I „	8,	9,	2	
	„ II „	8,	7,	1	
Разомъ въ цѣл. семин.	въ I пôвр.	61,	84,	11	156
	въ II пôвр.	48,	71,	9	128
Безъ курсу приготовит.	въ I пôвр	42,	44.	8	94
	въ II пôвр	35,	39,	6	80

Въ цѣлôй семинаріи учительскôй (вразъ съ приготов. курсомъ) находимо въ I и II-ôмъ пôвроцѣ о 23 Полякôвъ бôльше якъ Русинôвъ; если-жь возьмемо I, II и III рôкъ кандидатôвъ, то находимо число Русинôвъ и Полякôвъ въ обохъ пôврочяхъ майже вовсѣмъ рôвне, а въ того выходитъ, що языкъ выкладовый рускій повиненъ-бы тамъ мати рôвнй права. Мѣжь тымъ не тôлько того нема, якъ понизше на пôставѣ автентичныхъ даныхъ выкажемо, але языкъ рускій яко предметъ на стôлько упослѣженый въ прикладѣ съ польскимъ, що для рускаго языка у всѣхъ класахъ кандидатôвъ и на приготов. курсѣ вызначено пляномъ по **3** годины тыжднево, а для польскаго по 4 годины.

Поодинокй предметы выкладаются:

А) На приготов. курсѣ:

1) въ языцѣ польскôмъ всѣ предметы науки;

2) въ языцѣ нѣмецкôмъ и польскôмъ: языкъ нѣмецкій;

3) въ языцѣ рускôмъ: языкъ рускій и гр.-кат. религія.

Б) На I роцѣ науки выкладаются:

1) въ языцѣ польскôмъ: всѣ предметы науки;

2) въ языцѣ нѣмецкôмъ и польскôмъ: языкъ нѣмецкій;

3) въ языцѣ рускôмъ: языкъ рускій и гр.-кат. религія.

В) На II роцѣ науки выкладаются:

1) въ языцѣ рускôмъ: религія гр.-кат., языкъ рускій 3 год., математика 3 год., господарство 2 год., минеральогія 2 год. тыжднево; крôмъ того учителѣ тыхъ предметôвъ вымагаютъ ôтъ кандидатôвъ ôтповѣдей такожь въ польскôмъ языцѣ (крôмъ руского языка и религіи гр. к.);

2) въ языцѣ нѣмецкôмъ: языкъ нѣмецкій;

3) въ языцѣ польскôмъ: всѣ прочй предметы, котрыхъ учителѣ (окрôмъ педагогіи и польского языка) маютъ вымагати ôтъ кандидатôвъ ôтповѣдей такожь въ рускôмъ языцѣ, але въ дѣйстности не всѣ вымагаютъ.

Г) На III роцѣ науки выкладаются:

1) въ языцѣ рускôмъ: религія гр.-кат., языкъ рускій 3 год., математика 3 год., господарство 2 год., ботаника 2 год. (съ застереженьемъ якъ на II роцѣ що до ôтповѣдей въ польскôмъ языцѣ);

2) въ языцѣ нѣмецкôмъ: языкъ нѣмецкій;

3) въ языцѣ польскôмъ: всѣ прочй предметы науки, котрыхъ учителѣ (окрôмъ дидактики и языка польского) маютъ вымагати ôтъ кандидатôвъ ôтповѣдей такожь въ рускôмъ языцѣ, але въ дѣйстности не всѣ вымагаютъ.

Зъ того выказу бачимо, що курсъ приготовляючій и I. рôкъ кандидатôвъ не мали нѣякои участи въ тôмъ славнôмъ утраквизмѣ, такъ, що ученики сихъ двохъ класъ ходятъ de facto до польскои а не до утраквистичнои семинаріи учительскои. На II и III. роцѣ кандидатôвъ утраквизмъ обмежается лишь на 3 предметы: математику, натуральну исторію (минеральогію и ботанику, бо воольогіи учатся на I. р. лишь по польски), и господарство. Та й въ тыхъ предметôвъ лишь наука господарства (котрои учивъ директоръ п. Днѣстряньскій) була выкладана поправно по руски, а выклады математики и натуральнои исторіи именно въ другôмъ пôврочью по ôтходѣ проф. В. Боберского до Львова (котрый ще сякъ-такъ выкладавъ по руски) були того рода, що треба сожалѣвати и надъ учителемъ, котрому сй предметы повѣрено, и надъ учениками, котрй мусѣли слухати такого языкового калѣцтва. Краева Рада шкôльна, выбераючи заступника на мѣсце именованого окружнымъ инспекторомъ проф. Боберского, не зважала вовсѣмъ на те, що ôнъ буде мусѣвъ выкладати предметы свои въ рускôмъ языцѣ, отже не дивилась на ту сторону квалификаціи вовсѣмъ, хочь були убѣгателѣ и тымъ вымогамъ ôтповѣдаючй, и такимъ способомъ ввела утраквизмъ тернопôльскои семинаріи до absurdum.

Тутъ мусимо ще доповнити нашй гадки высказанй въ ч. 73 „Дѣла“ про учительскй семинаріи утраквистичнй обставинами неразъ вже пôдношеными въ „Дѣлѣ“, бо се такожь одна въ найголовнѣйшихъ причинъ, для чого утраквизмъ въ нашихъ семинаріяхъ стався зовсѣмъ илюзоричнымъ. Се обставина, що навѣть до науки предметôвъ, котрй маютъ выкладатися по руски на II и III роцѣ кандидатôвъ (въ тернопôльскôй семинаріи: математика, натуральна исторія и господарство, въ станиславôвскôй: математика, физика и натуральна исторія) уживаютъ польскихъ учебникôвъ. Що до науки господарства, то можна-бъ хочь поворно заслонитись тымъ, що пôдручного учебника господарства сельского въ рускôмъ языцѣ для семинарій учительскихъ нема; але-жь такъ само нема такого пôдручника и въ польскôмъ языцѣ. А вже-жь до математики и натуральнои исторіи маемо рускй учебники апробованй краевою Радою шк.

Тому звертаемось до рускаго Товариства педагогичнаго, котре повинно стояти на сторожи правъ руского языка въ школахъ, щобъ оно у властей шкôльныхъ домагалося:

1) не тôлько якъ найточнѣйшого вреализованя внехтованыхъ министерiальныхъ розпоряджень, отже якъ найточнѣйшого означеня, котрй предметы и въ кôлько годинахъ мали-бъ удѣлятися кандидатамъ въ языцѣ рускôмъ;

2) щобы науку тыхъ предметôвъ придѣлювано учителямъ, що маютъ квалификацію съ выкладовымъ языкомъ рускимъ и щобы поручено уживати рускихъ учебникôвъ при науцѣ сихъ предметôвъ; а

3) щобы утраквизмъ бувъ переведеный на всѣхъ курсахъ семинарій учительскихъ не тôлько на II и III роцѣ), инакше бо ставсь ôнъ аномаліею педагогично-дидактичною.

Не менше сумно стоитъ справа руского языка въ школѣ вправъ въ тернопôльскôй семинаріи учительскôй. Въ 4-клясовôй школѣ вправъ съ польскимъ языкомъ выкладовымъ вызначено пляномъ 3 годины тыжднево въ кождôй клясѣ, то й тй 3 годины не выхôсновуеся въ способѣ ôтповѣдный. Мѣжь тымъ для науки языка польского вызначено въ I кл. 12, въ II кл. 10, а въ III и IV кл. по 6 годинъ тыжднево. Учителѣ школы вправъ (окрôмъ уч. Шметавера, котрого заступае теперь п. Балабанъ) не тôлько що не умѣютъ поправно писати по руски, але и устно выражаются хибно (особливо-жь акцентуютъ слова для рускаго уха немилосердно). Съ паралелькою рускою школы вправъ, заведеною розпорядженьемъ въ р. 1876, дѣвся подôбна аномалія, якъ и въ Станиславовѣ. Въ р. 1885 була I класа, въ слѣдующôмъ шк. роцѣ буде кл. II, але I-ои вже не буде, ôттакъ буде кл. III, але безъ I и II, наконецъ буде кл. IV, безъ I—III-ои класы. Опôсля зновъ буде I класа и такъ дальше обертався руска паралелька въ справдешнôмъ педагогично-дидактичнôмъ circulus vitiosus!

Що до языка выкладового есть такъ звана руска паралелька такожь якоюсь аномаліею, бо въ розпорядженю, котрымъ введено сю паралельку, сказано, що языкъ выкладовый мае бути въ нѣй „przeważnie ruski“, безъ всякого означеня, котрй предметы и о скôлько маютъ удѣлятися по руски, а котрй по польски. Если есть окрема повна школа вправъ съ польскимъ языкомъ выкладовымъ, то бодай въ паралельцѣ рускôй повиненъ бути выкладовый языкъ рускій для всѣхъ предметôвъ съ выняткомъ языка польского, котрый повиненъ тутъ займати таке мѣсце, яке займае языкъ рускій въ польскôй школѣ вправъ (3 год. тыжднево).

ВЪ КАРПАТАХЪ.

Написавъ Иванъ Нечуй.

III.

Картина Карпатъ зъ горы Бріярки. Верхи Татръ.

11 го липця по обѣдѣ я помаленьку выдрався на доволѣ высоку гору Бріярку. Ся пирамидальна гора пануе надъ усею Щавницею. На самому вершечку сiеи горы, надъ кручею, Поляки поставили превысокій деревяный хрестъ на память про повстаня 1863 року.

Яка дивно широка, широка картина стала передъ моими очима! Въ-низу пôдъ самою Бріяркою вьется шоссе. По обидва боки шоссе чорнѣе покрôвля двохъ рядôвъ жидôвскихъ домкôвъ. Въ однôмъ мѣсци зеленѣе паркъ, неначе зелена хустка, заткана букетами кучерявыхъ ялинъ та смерекъ. Въ низу за шоссе шумить гôрска рѣчечка, Рускій-потôкъ, що плине долиною до Дунайця и роздѣляе два пасма карпатскихъ гôръ.

Глянувъ я на лѣво одъ себе. Одъ Рускаго-потока на пôвнôчь горы пôднимаються помаленьку, та все высче йдуть якъ пôвночи. Сй похилй горы, скôлько захопить око, засѣянй хлѣбомъ: житомъ, ячменемъ, вôвсомъ, засадженй бобомъ та картоплею. Одъ частыхъ дощôвъ, одъ вохкого воздуха поля на горахъ аж блищать зеленымъ яснымъ цвѣтомъ, неначе трава на лукахъ, на мокрôй низинѣ. Косогоръ выступае за косогоромъ, одинъ зеленый, другій ще зеленѣйшій, а поверхъ ихъ на синѣму небѣ повився неначе высокій валъ, вкрытый лѣсами та подекуды хатками, и закрывъ далекій горизонтъ.

За Рускимъ-потокомъ на пôвдень пôднимаеться высока грыва гôръ, неначе довгій величезный валъ. Огъ саме проти мене выступае зъ того валу крута гора, Паляница, вкрыта двома чорными смугами лѣса, а тамъ середъ валу ще выразнѣйше выступае зовсѣмъ кругла гора Ярмута, неначе велитеньскій казанъ перекинутый вверхъ дномъ. На самому вершечку горы недавно поставили на пирамидѣ статую Богородицѣ, ледви примѣтну зъ-низу и не дуже ефектну.

Ще далѣ за Ярмутою въ долинѣ видно сельце Шляхтову надъ самою течiею. Се вже останне въ Карпатахъ село заселене Русинами, чи „Русняками“, якъ вони самй себе зовуть. Се вже починаеться Русь Украина, се ей найдальшй села на заходѣ. За Шляхтовою зновъ пôднимаеться ефектна гора, цѣлый пейзажь гôрокій. Въ низу пôдъ нею сторчать гранитнй скелѣ цѣлымъ лабиринтомъ, а тамъ высче надъ ними высунулись зъ боку горы бѣлй кручѣ та скелѣ. Кругомъ ихъ густо зарôсъ чорный ялиновый лѣсъ. Здаеться зъ-далека, неначе тамъ середъ густого лѣса на половинѣ горы стоить якійсь здоровый манастырь, съ пятьма высокими бѣлыми церквами, зъ рядами бѣлыхъ домôвъ... А на самому вершечку горы зновъ отремлять бѣлй скелѣ, неначе бѣлй стѣны якоись величавои руины, зарослй въ бокôвъ и зъ верху ялинами. Проти сонця бѣлй скелѣ незвычайно ясно выступають на фонѣ чорно-сизого ялинового та смерекового густого лѣса. Усе се пасмо высокихъ гôръ за течiею вырѣзуеться на синѣму небѣ дуже мягкими пружками, найбôльше закруглеными. Сй пружки проти неба то вгинаються, то выгинаються, то закручуються на всѣ боки. По хребтахъ зъ верху окрôзь розкиданй горбы, неначе круглй и здоровй могилы, гостроверхй купы камѣня; подекуды выганяються зъ верху бѣлй скелѣ, неначе высокй домы середъ лѣса... И все то зеленѣе, аж лиснить, аж очи бере въ себе. А за тыми горами зновъ выступають верхи, вже темнй, а тамъ далѣ сизй, вкрытй туманомъ, неначе ретушованй оловцемъ въ далекôй перспективѣ.

„За горами горы
Хмарами повитй...“

Та сиза далечь вже за венгерскою границею. За нею розстелиеться полотнищемъ велика „пушта“ до тихого Дунаю. Тй сизй далекй горы, та синя далечь чогось тягне до себе душу, якъ все незвѣсне, невидане, якъ фантазія, якъ мрѣя. Незвычайна людска цѣкавôсть тягне въ тй невѣдомй крае думку, якимись чарами приманюе очи. Здаеться полетѣвъ-бы въ тй новй крае, въ далеку сторону, де все инче, все нове, невидане. Та поетична сиза далечь порывае душу, приманюе до себе, якъ тиха луна дивнои музики, якъ вôдгомонъ чудовои пѣснѣ...

Рускій потôкъ вливаеться въ Дунаець низче Щавницѣ на заходѣ. Менѣ видно быстрый Дунаець, зовсѣмъ зеленый, неначе зеленувата стрѣчка вьеться въ узкôй долинѣ. За Дунайцемъ икъ заходу стоять ще высчй, ще красчй горы: се Пьенiны. За зеленою смужкою Дунайца пôднимаеться першій хребетъ высокій та вузкій, та зубчатый, зовсѣмъ неначе гребѣнь пѣвня. За симъ гребѣнемъ пышно та смѣливо выганяеться высче одъ усѣхъ гôръ Соколиця. Вона вузка, высока, неначе покрôвля величезного готицкого собора. На самѣсѣнькому вершечку зъ одного боку гора неначе одколупалась, обвалилась. Вона кôнчаеться бѣлою стѣною. За Соколицею зновъ тѣсно-тѣсно до купы туляться рядами гôръ продовжастй хребты зъ вузкими гострыми верхами, неначе высока та вузка покрôвля готицкихъ домôвъ та церкôвъ въ старыхъ нѣмецкихъ городахъ. Одна довга гора выступае зъ-за другои, друга ховаеться за третю. И вся ся група гôръ зъ-низу до самѣсѣнького верху заросла густымъ ялиновымъ лѣсомъ. Яка незвычайно оригинальна картина сiеи групы, коли дивишся на неи зъ высокости! Довгй та гострй верхи гôръ вырѣзуються на небѣ незвычайно выразно чорными смугами. Линiи смѣливо и граціозно гнуться то въ-гору то въ-низъ, то смѣливо выбѣгають высоко-высоко въ сине небо, то зновъ идуть двома, трема чорными полосами, одна высче другои. Скрôзь сторчать зъ верху могилы, зубцѣ, нѣбы густо засѣянй навмысне чорнымъ лѣсомъ. Лѣсы на горахъ не здаются якимось буряномъ, якъ на дуже высокихъ Альпахъ. Тутъ на вершечкахъ бачишь выразно кожну ялину до самого низу, цѣлй ряды ялинъ. Здаеться, нѣбы всѣ верхи гôръ обшитй чорнымъ зубчастымъ круже-

Згадане жь розпорядженье краєвои Рады шк. лишає руску паралельку на цѣлковиту самоволю, бо не знати, хто тутъ має рѣшати, котрыхъ предметовъ и о скôлько маєся учити въ нѣй по руски, а котрыхъ и о скôлько по польски, — чи директоръ семинаріи учительскои, чи учитель сеи паралельки.

Руске Товариство педагогичне повинно отже выказати въ становища педагогично-дидактичного цѣлковиту безъуспѣшнôсть науки въ такôй паралельцѣ, котра такимъ коловоротомъ повертаєся, — и домагатися або замѣны 4-клясовыхъ шкôлъ вправъ при утраквистичныхъ семинаріяхъ учительскихъ въ Станиславовѣ и Тернополи на школы съ рускимъ языкомъ выкладовымъ, або постепенного утворенія паралельокъ рускихъ (однакъ съ рускимъ языкомъ выкладовымъ, а не, „przeważnie ruskim“) при всѣхъ 4-охъ клясахъ школы вправъ.

Поручаємо отже горячо долю нашихъ утраквистичныхъ семинарій и шкôлъ вправъ при нихъ умѣщеныхъ ревнôй опѣцѣ нашого Товариство педагогичного.

Новѝ законы.

I.

Карно-правнѝ законы о волоцюгахъ и примусовыхъ закладахъ працѣ и поправы.

(*Дальше.*)

Исторія обохъ сихъ законôвъ ôтзначаєсь пôдъ неоднымъ взглядомъ замѣтными и на поли законодавства доволѣ рѣдкими проявами. Проектъ правительства предложено палатѣ послôвъ на засѣданю д. 27 марта 1885 р. заразъ по скôнченю дебаты надъ справою Пôвнôчнои зелѣзницѣ. Якънебудь законы тѣ обмежуютъ въ дечôмъ особисту свободу и змѣняютъ въ многôмъ дотепершнѣ законы и то въ доволѣ строгій способ, — то прецѣ нѣхто въ палатѣ послôвъ не забиравъ голосу въ справѣ сихъ законôвъ. На тôмъ самôмъ засѣданю наступило по другôмъ трете читанье проекту, а ôттакъ перейшовъ сей проектъ значною бôльшостею голосôвъ. Замѣтити треба, що справоздавцемъ при сихъ законахъ бувъ прокураторъ посолъ Линбахеръ. — Инакша доля дожидала сихъ законôвъ въ палатѣ панôвъ. Тутъ выступивъ насамперед знаменитый криминалистъ Гіе съ проєктомъ ôткинути зовсѣмъ першій зъ сихъ законôвъ, а приняти лишь другій. За принятьемъ обохъ законôвъ заявились рѣшучо Белькреді, Габетинекъ, Флюкъ, Кифштайнъ и Вальтерокирхенъ, за ними пôшла бôльшôсть и оба законы ухвалено. Такъ отже оба тѣ законы обовязуютъ вже нынѣ и всякѝ замѣты супротивъ нихъ можливѝ теперь лишь въ границяхъ наукового огляду сихъ законôвъ и ихъ вартости. А замѣтôвъ такихъ такъ изъ становища науки, якъ ще бôльше зъ становища практики пôдносятъ супротивъ сихъ законôвъ дѣйстно не мало. Годится отже и намъ близше приглянутись имъ.

Пôсля §. 1 закона зъ 24 мая 1885 ч. 89 потреба до понятя „волоцюги“ блуканя безъ занятя та працѣ и безъ можности выказатись средствами удержаня або честнымъ заробкомъ. Понятье се рôжнится значно ôтъ понятя принятого въ давнѣйшôмъ законѣ зъ 19 мая 1873. Давнѣйшій законъ вымагавъ тутъ кромѣ повысшихъ знаменъ ще такожь и браку постôйного замешканя, або полишеня свого звычайного замешканя; вымоги тѣ ôтпали супротивъ нового закона. Нынѣ може пôдпасти пôдъ строгôсть закона и той, хто має свою постоянну осѣлôсть въ якôмсь мѣсци, а тôлько часово остає безъ роботы; пôсля давнѣйшого закона такій чоловѣкъ пôдъ законъ сей не пôдпадавъ. Такъ отже що до самого понятя карыдостойности „волокитства“ станувъ новый законъ на становищу значно ширшôмъ ôтъ давнѣйшого. Що до кары оказуєсь новый законъ ще бôльше строгимъ. Коли пôсля давного закона кара арешту була 8 днѣвъ до мѣсяця, а доперва для рецедивистôвъ ôтъ 1—3 мѣсяцѣвъ, то нынѣ кара арешту выноситъ 1—3 мѣсяцѣвъ для тыхъ, що першій разъ яко волоцюги засуджени зôстали. Зновъ заостренье дуже значне, коли зважимо розширенье понятя самого караємого дѣла.

Ще замѣтнѣйшими показуются постановы нового закона що до жебрацтва. Якъ выше подано, стаєся виннымъ жебрацтва той, хто на публичныхъ мѣсцяхъ або ôтъ хаты до хаты жебрає, або зъ лѣнивства надуживає публичного милосердія. Кара за то поставлена ôтъ 8 днѣвъ до 3 мѣсяцѣвъ строгого арешту. Супротивъ сихъ постановъ вѣрно замѣтивъ Гіе въ своѣмъ справозданю, предложенôмъ палатѣ панôвъ, що они дуже часто можутъ довести до несправедливого засужденя нещаслывыхъ людей, дôткненыхъ хоробою, калѣцтвомъ або другими нещастями, котрѝ приневоленѝ иногдѣ ôтъ хаты до хаты ити за милостинею, бо держава не утворила ще доси тôлько гуманитарныхъ закладôвъ, щобы могла всѣмъ нещасливымъ безпечный дати притулокъ; не повинна отже загороджувати имъ дороги до людского милосердія своимъ строгимъ законодавствомъ. По гадцѣ Гіе-го можна-бы повысшѝ постановы примѣнятъ лишь тамъ, де хтось зъ жебрацтва зарôбокъ собѣ робитъ або єго въ звычай у себе вводитъ. Гадка тая очевидно справедлива и жаль, що не увзгляднили єи тѣла законодавчѝ. Найлучше и найдосадньйше однакъ выкажеся строгôсть и перозмѣрнôсть постановъ що до жебрацтва, коли порôвнаємо ихъ съ другими карноправными постановами. Коли проступокъ набуваня краденыхъ рѣчей караеся пôсля обовязуючого закона карного першій разъ карою грошевою; коли злосливе ушкодженье чужои власности караеся звычайнымъ арештомъ ôтъ 1 дня до 1 мѣсяця, а проступокъ крадежи звычайнымъ або строгимъ арештомъ ôтъ 1 тыждня до 6 мѣсяцѣвъ, — то карою за жебрацтво єсть завсѣгды „строгій“ арештъ ôтъ 8 днѣвъ до 3 мѣсяцѣвъ, значитъ: жебрацтво караеся у насъ высшою карою, якъ умысне набуванье рѣчей краденыхъ, якъ злосливе ушкодженье чужои власности, а навѣть якъ сама крадѣжь. Чи се пропорціонально? Чи може жебрацтво оказалось для суспôльности бôльше шкôднымъ ôтъ повысшихъ проступкôвъ, дотыкаючихъ чужои власности? На все то тяжко ôтповѣсти такъ, щобы строгôсть наведеныхъ постановъ §. 2 го зак. зъ 24 мая 1885 ч. 89 була оправданою. (Конець буде.)

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Зѣздъ кромерижскій*). Дня 24 с. м. приѣхавъ австрійскій монархъ о год. 3 пополудни до Кромерижа. На богато прибранôмъ двôрци дожидали зôбранѝ достойники высокихъ гостей. Коли цѣсарь и цѣсарева высѣли зъ вагону, зближилась цѣсарева до намѣстника гр. Шенборна и розмовляла съ нимъ довшій часъ; цѣсарь же розмовлявъ коротко съ маршалкомъ краєвымъ, Ветеромъ, а цѣсаревичъ съ комендантомъ пляцу Цанбаверомъ. Опôсля представивъ гр. Таффе цѣсареви бурмистра Кромерижа Бояковского, котрый выголосивъ привѣтну бесѣду зъ початку по нѣмецки, а закôнчивъ єи по чески. Цѣсарь ôтповѣвъ кôлькома словами, а опôсля розмовляли обое цѣсарство ще съ гр. Таффе, гр. Ветеромъ и старостою Кромерижа. При выѣздѣ зъ двôрця стрѣтило цѣсарскихъ гостей 12 бѣло убраныхъ дѣвчатъ, зъ помежи котрыхъ выступила донька бурмистра п-на Бояковска и вручила цѣсаревôй китицю зъ цвѣтôвъ. Ôтакъ рушивъ похôдъ повôльною ходою до мѣста, подыбуючи по дорозѣ симетрично уставленѝ депутаціи селянъ и селянокъ, котрѝ зновъ вручили ôтъ себе цѣсаревôй китицю, молодѣжь шкôльну а въ кôнци цѣлу громаду молоденькихъ дѣвчатокъ, котрѝ сыпали цвѣты пôдъ ноги цѣсарскои пары. Въ подвôрю замковôмъ наступило принятье черезъ корпусъ официрôвъ. Въ замку повитавъ цѣсаря и цѣсареву кардиналъ Фирстенбергъ, а опôсля слѣдувала заразъ дефиляда всѣхъ корпорацій съ розвитыми хоругвами и при ôтгомонѣ музики. Передъ цѣсарскою парою передефилювало надъ 1200 ѣздцѣвъ въ живописныхъ оригинальныхъ строяхъ народныхъ и стрѣлецкихъ; похôдъ тревавъ майже годину а закôнчився ганацкимъ селяньскимъ весѣльемъ. О 5 год. ôтбувся двôрскій обѣдъ на 52 особъ, въ котрôмъ взяли участь архикнязѣ, кардиналъ Шварценбергъ, министры, свѣтскѝ и войсковѝ достойники. Коли надойшовъ вечеръ, заяснѣло мѣсто пышною илюминацією, середъ котрои ôтспѣвало ческе товариство „Моравань“ и нѣмецке „Concordia“ въ честь цѣсаря серенаду. Тою серенадою закôнчилось торжество дня 24 с. м. Въ ночи дня 24 с. м. выѣхавъ царь зъ Петербурга въ товариствѣ царицѣ, царевича и великихъ князѣвъ Владимира и Юрія. Цѣла дружина царска выноситъ 60 людей. Поѣздъ везучій царя и зложеный зъ 15 возôвъ, приѣхавъ дня 25 с. м. о год. 5 границю и о 5 мин. 10 выѣхавъ на стацію Щакова. Тутъ дожидали на стисло жандармами обсадженôмъ двôрци намѣстникъ Залескій, кн. Виртембергъ и кн. Виндишгрецъ. Коли поѣздъ въѣхавъ на дворецъ, заграла музика имнъ россійскій. Поѣздъ станувъ, а зъ вагонôвъ высѣли: царь въ униформѣ австрійского полковника, царевичъ въ униформѣ австр. поручника уланôвъ, в. кн. Юрій въ униформѣ козацкôмъ и в. кн. Владиміръ въ австр. униформѣ гузарокôмъ. Царя супроводивъ кн. Лобковичъ; царь ôтбувъ перегляд почетнои компаніи, опôсля представивъ єму генералъ Рамбергъ намѣстника Залеского, кн. Виртемберга и кн. Виндишгреца. Всѣмъ имъ подали царь и царевичъ руку, а кромѣ того розмовлявъ царь коротко зъ намѣстникомъ Залескимъ. Царева и двôрскѝ дамы не выходили зъ вагонôвъ. По чверть годиннôмъ перестанку, опустивъ потягъ дворецъ и поѣхавъ до Кромерижа.

(*Рада державна*) має пôсля донесеня вѣденьскихъ газетъ зôбратися д. 23 вересня с. р. Въ тôмъ самôмъ бôльше-менше часѣ маютъ ôтбутися спôльнѝ министеріяльнѝ конференціи, щобы уложити для делегацій спôльный прелиминарь на рôкъ 1886.

(*Справа организаціи клюбôвъ въ радѣ державнôй*) не сходитъ зъ порядку дневного внутрѣшноя политики. Одинъ зъ членôвъ нѣмецконароднои партіи Ельцъ выдавъ брошуру, въ котрôй горячо боронитъ идеи окремѣшного нѣмецкого клюбу, стараючись доказати, що такій клюбъ не перешкодитъ зовсѣмъ одноцѣлости опозиціи. Оба клюбы опозиційнѝ мали-бы, пôсля Ельца поступати солидарно въ важнѣйшихъ спôльныхъ справахъ, а клюбъ нѣмецкій мавъ бы кромѣ того окрему задачу: пôдносити при кождôй нагодѣ и плекати нѣмецку національну идею. Посолъ Шенереръ на запытанье, чи приступивъбы до такого нѣмецко-національного клюбу, ôтповѣвъ, що приступитъ пôдъ умовою, коли нѣ одинъ жидъ не буде до него принятый. — Зъ другои стороны пôдноситъ органъ Линбахера „Salzburg. Chronik“ квестію середнього католицкого клюбу, котрый має бути пôсля слôвъ сего органу „солею рады державноя“. Въ згаданыхъ артикулахъ пôдноситъ органъ Линбахера, що клюбъ сей не стоявъ-бы непріязно анѣ супротивъ правительства анѣ супротивъ Славянъ, бо задачею єго було бъ: боронити найвысшихъ людскихъ идей, однако дорогихъ всѣмъ народамъ.

(*Обовязкова ассекурація худобы.*) Выдѣлъ краєвый Моравіи и Австріи долѣшнои займаєся приготовленьемъ внесеня о обовязковôй асекураціи худобы. Повѣтовѝ ветеринарѣ предложили вже выдѣламъ краєвымъ свои справозданя, якъ мериторіяльно ширятся зараза и даты статистичнѝ о ôтношеню погибшои ôтъ заразы худобы до вылѣченои. Теперь укладаєся справозданье для самого Вѣдня на пôдставѣ датъ зôбраныхъ почавши ôтъ р. 1880.

(*Проєктъ цловои уніи мѣжь Австрією а Пѣмеччиною*) єсть зновъ на дневнôмъ порядку дискусіи по газетахъ, а то зъ причины ôтбутои сими днями конференціи гр. Кальнокого съ кн. Бисмаркомъ. О справѣ тôй пишутъ зъ Пешту до „Polit. Corr.“: „Якъ довѣдуємось, ôгбулася ще передъ выѣздомъ гр. Кальнокого вымѣна нотъ мѣжь Вѣднемъ а Берлиномъ, а характеръ сеи кореспонденціи каже надѣятись, що стрѣча обохъ министрôвъ не остане безъ важныхъ наслѣдкôвъ. Врештѣ можна зауважати, що въ кругахъ рѣшаючихъ о напрямѣ австрійскои политики зменшилася значно охота вести супротивъ Нѣмеччины политику ôтплаты. Єсть се безперечно наслѣдкомъ тои обставины, що збôльшилися шансы заключеня съ Нѣмеччиною тревалого договору що до спôльнои цловои политики взглядомъ другихъ державъ. Результаты конференціи вилынутъ рѣшучо не тôлько на торговельно-цловѝ проекты, що маютъ бути предложенѝ въ парляментѣ, але такожь на финансовѝ ôтносины обохъ частей монархіи“. О тôмъ самôмъ предметѣ пише „Presse“: „До результатôвъ конференціи обохъ министрôвъ не можна привязувати богато сангвиничныхъ надѣй, бо справа тая має передъ собою бôльше перепонъ, якъ бы кому здаватися могло, хочь обѣ стороны бажаютъ безперечно щиро скрѣпити политачну дружбу торговельно-цловымъ договоромъ. Нѣхто въ цѣлôй монархіи не бажае политики ôтплаты, однакъ съ ôтплаты може довести неодолима конечнôсть, котрои не вздержитъ политична дружба обохъ монархій“.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Въ хвили, коли се пишемо царь Александеръ III. вступае вже въ границѣ австрійскои монархіи. Пôсля донесень зъ Петербурга прибуває царска пара до Кромерижа вô второкъ дня 25 с. м. въ полудне и выѣзджае на слѣдуючій день, въ середу вечеромъ. Приѣздъ до Кіева наступитъ очевидно доперва по зъѣздѣ въ Кромерижу а може бути що и доперва по зъѣздѣ въ Копенгазѣ. Часъ приѣзду царя до Кіева держится въ такъ великôй тайни, що нѣхто о нѣмъ не знае хиба лишь одинъ ген.-губ. Дрентеленъ. На приѣздъ царя до Кіева вже все приготовано. Полиція завела всякѝ порядки и средства осторожности и сконцентровано вже въ мѣстѣ около 50.000 войска. Въ Кіевѣ дожидали приѣзду царя ще передъ выѣздомъ до Кромерижа. Здаєся однакожь, що всѣгь о сѣмъ приѣздѣ розголошено умысно, щобы ôтвернути увагу ôтъ властивои дороги. — Справа афганьского спору що разъ то новѝ прибирає виды. Теперь доноситъ знову петербургска газета „Herold“, що правительство россійске получило спеціяльну свѣжо зняту топографичну карту афганьскои границѣ и постановило не домагатися ôтданя зульфикарского вывозу; лишь пасовиска и сѣножати по сѣй сторонѣ вывозу маютъ остатися при Россіи а самъ вывôзъ останеся при Афганистанѣ. Рôвночасно доноситъ тажь сама газета, що неправдою єсть, будьто-бы россійске правительство заключило яку небудь угоду съ Кореею и що россійскѝ послы въ Хинахъ и Японіи получили приказъ заявити правительствамъ тыхъ державъ, що Россія не має нѣякого дѣла съ Кореею. — Зъ Одессы доносятъ, що тамъ съ великимъ поспѣхомъ строятся кораблѣ военнѝ, надъ котрыми працюютъ роботники навѣть въ ночи при електричнôмъ освѣтленю. — Россійскѝ газеты занятѝ теперь сильно розбираньемъ значеня зъѣзду въ Кромерижу. На замѣты заграничныхъ газетъ, що будьто-бы на зъѣздѣ сѣмъ мала бути порушена такожь справа урегульованя ôтносинъ руского народу въ Галичинѣ, кажутъ „Петерб. Вѣдом.“, що таке непрошене мѣшаньеся въ чисто внутрѣшнѝ дѣла дружного сусѣда для Россіи рѣшучо неможливе. — Станъ здоровя гр. Толстого все ще не поправився а навѣть скорше — можна сказати — погôршився и ôнъ не обойме дѣловодства въ министерствѣ.

Пѣмеччина. Подôбно якъ австрійскѝ епископы католицкѝ, такъ такожь теперь и епископы прускѝ выготовили на зъѣздѣ въ Фульдѣ пастырске посланье до клиру и вѣрныхъ, котре минувшои недѣлѣ було выголошене по всѣхъ церквахъ. Епископы падерборнскій и кульмскій, котрѝ не були на зъѣздѣ пôдписали посланье пôзнѣйше. Въ посланю тôмъ хвалятъ епископы прускихъ католикôвъ за ихъ єднôсть, постôйнôсть и вѣрнôсть для католицкои церкви и поручаютъ особливо дорастаючу молодѣжь опѣцѣ клиру и родичѣвъ и жалуются на занедбанье душпастырства, котре завинивъ духъ часу. — Справа занятя каролиньскихъ островôвъ наробила Нѣмеччинѣ не мало клопоту; въ Берлинѣ однакожь думаютъ, що новый конфликтъ закôнчится скоро и

вомъ. Те кружево мягке, наче оксамитове, прикрыте сизою мглою, якъ срѣбною тканкою. Здається, нѣбы якась сила розвѣшала высоко-высоко въ небѣ довгѝ величезнѝ ряды пышного мягкого кружева, розкидала єго граціозными жмутами та рядами.

Я выйшовъ на найвысчій пунктъ Бріярки, де стоить превысокій хрестъ зъ цѣлои товстои ялины. Пирамидальный вершокъ горы такій крутый, що якъ глянувъ я въ-низъ, у мене закрутилась голова. Я ледви оговтався, сѣвъ на камѣнѣ и глянувъ поверхъ Пьенінъ, поверхъ стрôмкои Соколицѣ. За Пьенінами горы знижуються та знижуються въ далечи и зливаються нѣбы до купы, а тамъ далѣ на горизонтѣ несподѣвано выступаютъ Татры, найвысчѝ горы въ Карпатахъ. Татры зъ сего боку незвычайно ефектнѝ. Не дуже довгій гребѣнь неначе выгнався зъ-пôдъ землѣ и смѣливо й гордо пôднѣсся пôдъ самѝ хмары середъ невысокихъ гôръ. Горы крутѝ, якъ стѣны. На гребѣни видно чотыри горы, що пôднимаються рядами высоко, оддѣляючись одна одъ другои долинами. На крайнôй найвысчôй горѣ, неначе на пьедесталѣ, сторчитъ ще одна тераса, немовь величезный престолъ, пôднимается пôдъ самѣсѣнькѝ хмары. На бокахъ сіеи терасы видно нѣбы бѣлѝ блыскучѝ хмары, що причепились зъ-боку на темному фонѣ. То не хмары, то снѣги. Проти лѣтнѣго сонця заметы снѣгу блыщать здалека, якъ срѣбло. Надъ заметами снѣгу вырѣзуються на фонѣ неба чорнѝ зубцѣ. По всему хребту блыщать срѣбнѝ снѣговѝ полосы, неначе хто розкидавъ бѣлити по горахъ довгѝ шматки полотна... Отъ изъ-за Татръ выкочуються бѣлѝ хмары, та все густѣйше та густѣйше. Синѝ зубчастѝ верхи гôръ плутаються въ хмарахъ...

А яка широкôсть, якій просторъ кругомъ, куды глянешь! Якъ широко розступилось навкруги небо! Якѝ окрôзь картины, то грандіознѝ, то граціознѝ, милѝ! Отъ на пôвнôчь одъ Бріярки идуть рядами верхи, та все пирамидальнѝ, неначе ихъ хто поставивъ на шахматну дошку. Сѝ всѣ горы зъ низу до вершечкôвъ вкрытѝ чорнымъ лѣсомъ; мѣжь ними чорнѣють глыбокѝ западины, неначе глыбокѝ чорнѝ ямы, прикрытѝ имглою. А за ними зновъ выглядають горы вже сизѝ, синѝ. На цѣлѝ десятки верстовъ кругомъ стремлять горы, неначе людскѝ головы середъ великого натовпу. Повертаешся на всѣ боки, починаешь вдивлятись, забиває духъ, морочиться голова...

А зъ-за Татръ все насовуються хмары. Татры вкрылись нѣбы тонкимъ серпанкомъ. Чорнѝ Пьеніны, гостра Соколиця нѣбы пôрнають въ дымъ. Далекѝ синѝ горы стають ще синѣйшѝ, тонуть десь у мглѣ. Кругомъ мене на далекому горизонтѣ фарбы мѣняються. Я вже бачу передъ собою на далекому планѣ нѣбы якусь незвычайну гравюру, припалу срѣбнымъ пыломъ. Татры зъверху нѣбы куряться. Повѣявъ свѣжій, пронизуватый вѣтерець. Груди дышуть вôльно, пôднимаються высоко. Ой горы, горы! Якъ я люблю васъ! Єсть въ вашихъ высокихъ верхахъ щось могуче и дивно пышне. Ваша краса приманює фантазію якимись могучими чарами. Вы похожѝ на пышнѝ готицкѝ храмы, що стрѣлами летять въ саме небо и пôднимають душу й серце высоко, высоко, якъ высокій идеалъ. Дивишся на васъ и самъ душею пôднимаєшся въ сферу идеального, де не чути нѣ плачу людского, нѣ злости...

И пригадавъ я собѣ инче небо, инчѝ горы, ще дивнѣйшѝ, ще пышнѣйшѝ. Отъ передо мною блыщить Люцерноке озеро, якъ дзеркало, вправлене въ зеленѝ рамы. Надъ озеромъ пôднимається Рігі. Проти мене стоить на зеленому пьедесталѣ кучерявый скелистый верхъ Пілатуса. Букетъ скель пôдпирає хмары, якъ колоны пôдпирають банѣ храма. Отъ сине Женевске озеро, а надъ озеромъ на полуденному березѣ высокѝ верхи гôръ бѣлѣють, вкрытѝ снѣгами. Горы курятся паромъ. Сонце заходить. Снѣги обливаються рожевымъ свѣтомъ. Горы мрѣють, якъ пышна фантасмагорія. Я нѣбы чую, якъ надъ сими велитнями витає духъ Байрона, Гете, Вольтера, сихъ велитнѣвъ людского духа, що топтали сѝ горы своими ногами, дивились на ихъ, надыхались поезією въ сихъ дивныхъ горахъ...

Я тогдѣ плывъ на пароходѣ зъ Лозаны до Женевы... Синя вода клекотѣла пôдъ колесами парохода. Спокôй, тиша въ небѣ й на землѣ... Пышна земле! Якъ тебе цѣлувало весною тепле сонце, якъ зъ тебе брызкали весною фонтанами фіялки, рожѣ та леліи, — ты мабуть не млѣла въ такому щастѣ, якъ я въ той часъ.. Пышна земле! яка ты дивно гарна съ твоими высокими горами, озерами та зелеными долинами! Ты дивно пышна, якъ благовонне кохання, якъ дѣвоча пѣсня, якъ людске серце, наште добромъ...

(*Дальше буде.*)

мирно въ дипломатичнôй дорозѣ. Нѣмецкій посолъ въ Мадридѣ вручивъ испаньскому министрови дѣлъ заграничныхъ протестъ противъ высиланя военныхъ кораблѣвъ на згаданй острови. — Въ Берлинѣ ходятъ вѣсти, що царь Александеръ ôтвѣдче нѣмецкого цѣсаря Вильгельма. — Кн. Бисмаркъ перебуде ще въ Варцинѣ до 10 вересня и переѣде ôттакъ съ родиною до Фридрихсруге.

Англія. Мисія серъ Дримонда Вольфа стрѣтила въ Константинополи лѣпшого принятя якъ сего можна було сподѣватися. Причину сего приписуютъ россійскôй прасѣ, котра недавно розсѣвала фалшивй вѣсти о здоровію султана и о охотѣ Англіи выкористати догôдну пору. Таке поступованье россійскои прасы звернуло увагу султана тымъ бôльше, що россійска цензура дуже остра и подôбнй вѣсти можутъ лишь хиба за згодою правительства появлятися въ газетахъ. Се отже наклонило султана звернутися прихильнѣйше до мисіи Дримонда Вольфа. Въ тôйже самôй справѣ доноситъ бюро Райтера зъ Берлина: „Въ дипломатичныхъ кругахъ говорятъ, що хочь Нѣмеччина и Австрія дуже радо выдятъ добрй ôтносины межи Англіею и Туреччиною, то всежъ такй згаданй державы були бы невдоволенй, наколи-бы въ наслѣдокъ мисіи Дримонда Вольфа стала межи Англіею а Туреччиною яка военна умова, котра бы розтягалася не лишь на Єгипетъ, але такожь и на яку небудь евентуальну акцію Россіи. Ясною цѣлею Нѣмеччины и Австріи єсть удержати миръ въ Европѣ а особливо Австрія уважае се для себе за велике не безпеченьство, наколи-бы конфликтъ Англіи съ Россіею въ Афганистанѣ мавъ перенестися до Европы, и англійско-турецкій союзъ мôгъ тогды надати змаганямъ Россіи такій напрямъ, котрый-бы стався пагубнымъ жизненнымъ интересамъ австро-угорскои держави. Въ Лондонѣ сподѣваются, що Нѣмеччина буде попирати Англію и хочь нема на те письменнои угоды, то всежь таки кажутъ, що лордъ Сальсбери порозумѣвся съ кн. Бисмаркомъ и що справа єгипетска буде закôнчена що передъ выборами до нового парляменту.

Испанія. Занятье каролиньскихъ островôвъ черезъ Нѣмеччину выкликало въ Испаніи велике зворушенье и зô всѣхъ сторôнъ сыплются протесты противъ такого поступованя. Въ Мадридѣ ôтбувся дня 23 с. м. величезный митингъ въ цѣли запротестованя противъ окупаціи згаданыхъ островôвъ черезъ Нѣмеччину. Въ митингу сѣмъ взяло участь 150.000 людей съ 60 прапорами. По численныхъ промовахъ демонстранты дефилювали середъ патріотичныхъ окликôвъ передъ палатою рады министерства и палатою министерства дѣлъ заграничныхъ. Передъ нѣмецкимъ посольствомъ не було нѣякихъ демонстрацій. Розказуютъ въ Мадридѣ, що кн. Бисмаркъ ôтповѣвъ на испаньску реклямацію выминаючо и що годится на то, щобы доходити право Испаніи до сихъ островôвъ. Сими днями выслано на Каролины вже третій корабель военный.

Сербія. По поводу убійства сербского посла Джурица арештовано въ Бѣлградѣ богато особъ. Убійство то доконано, якъ вже показалося зъ мотивôвъ политичныхъ, а арештованй особы стоятъ въ певныхъ ôтносинахъ до сего убійства. У двохъ радикальныхъ послôвъ зроблено ревизію и найдено богато компромитуючихъ письмъ, на пôдставѣ котрыхъ предпринято дальшй арештованя. — Бѣлградскій бурмистръ Владанъ Джорджевичь высказавъ бувъ въ своѣмъ справозданю за послѣдный рôкъ не конче користнй замѣты о правительствѣ и его органахъ, за що прокураторія державна поставила его въ станъ обжалованя за образу министра вôйны, полиціи, жандармеріи, и министра дѣлъ внутрѣшныхъ якъ такожь за нарушенье права громадского. Обжалованье такъ поважаного чоловѣка якъ есть Джорджевичь, выкликало въ цѣлôмъ мѣстѣ велике враженье.

НОВИНКИ.

— **За-для выѣзду редактора „Дѣла“** на короткій часъ зô Львова, отвѣчальнôсть за редакцію перенявъ съ нынѣшнымъ числомъ п. Кирило Кахникевичь.

— **Декляматорско-музикальный вечерокъ съ танцями**, въ честь 50-лѣтнои памятки выступу Маркіяна Шашкевича на поли нашого письменства, устроюютъ въ Копычинцяхъ дня 8 лат. вересня с. р. Академики зъ околицѣ пôдъ проводомъ ветерана-патріота Впр. о. Василя Богоноса зъ Хороствова. Пôдписанй надѣются, що П. Т. Земляки зберутся якъ найчисленнѣйше, щобы ôгдати честь памяти першого галицко рускаго поета. Програма буде небавки оголошена. Стрôй на вечеръ звычайный визитовый або народный. Всякй информаціи пріймае и удѣляе ихъ секретарь комитету, п. Стефанъ Петрицкій въ Копычинцяхъ. — За комитетъ: П. Петрицкій и И. Смольницяхъ. — За комитетъ: П. Петрицкій и И. Смольницяхъ. — За комитетъ: П. Петрицкій и И. Смольный, богословы; П. Пещеровскій и С. Петрицкій, медики.

— **Театръ рускій** пôдъ дирекціею пп. И. Биберовича и И. Гриневецкого розпочавъ вже свои представленя въ Струсовѣ, де дасть всего лишь шѣсть представленъ. Зъ Струсова переѣде нашь театръ до Станиславова и дасть тамъ перше представленье дня 2 вересня (не 1 вересня, якъ первôтно було постановлено, а то для того, що того дня рускй академики устроюютъ вечерокъ.) На перше представленье буде дáный „Чорный Матвѣй“, образъ народный, въ 6 ôтслонахъ. Маемо надѣю, що руска публика станиславôвска пріймe радо нашу народну сцену и сноможе ей численнымъ ôтвѣдуваньемъ.

— **Фундація князя Константина Острожского въ Тернополи.** По затвержденю статутôвъ и регулямину фундаціи князя Константина Острожского, ôтдало ц. к. староство въ Тернополи майно фундаційне, складаючеся зъ 235 мор. грунту, 13 250 зр. цѣнними паперами, 2.816 зр. 24 кр. въ книжочкахъ щадницѣ тернопôльскои и 798 зр. 4½ кр. готôвкою, — на дню 21 серпня т. р. комитетови до завѣдуваня тои фундаціи выбраному. Въ складъ комитету входятъ: Д-ръ Володимиръ Лучаковскій яко предсѣдатель. Яковъ Юшкевичь, Валентій Стахевичь, Андрѣй Сатурскій, Михаилъ Кордуба, Іоанъ Решетуха, Теодоръ Рудый, Матѣй Бриковичь, Тома Кордуба и Василь Чумакъ, мѣщане тернопôльскй, яко комитетовй; всѣ выбранй доживотно. Фундація датуеся зъ р. 1560, основавъ еи князь Константинъ Острожскій, воевода кіевскій, маршалокъ землѣ волыньскои, староста володимирскій. Цѣль фундаціи есть, дати притулиско съ осмотреньемъ и всякимъ старункомъ для бѣдныхъ и окалѣчѣлыхъ мѣщанъ тернопôльскихъ гр. к. обряду. Кому несло майно тои фундаціи вѣками дохôдъ, годѣ знати; передъ пятнайцять лѣтами доперва вытягнено справу на верхъ, а и въ протягу того часу, въ котрôмъ ц. к. староство тернопôльске майномъ заряджувало, було немало трудностей и шкодъ въ осягненю цѣли, т. е. щобы выбраный загаломъ Русинôвъ тернопôльскихъ комитетъ, обнявъ фундацію въ свои руки. Велику заслугу въ доведеню дѣла до кôнця, поноситъ Вп. Гленицкій, ц. к. комисарь повѣтовый въ Тернополи, котрый занявся справою сердечно и горячо, и съ правдивою радостею передававъ ôнъ майно фундаціи въ властивй руки. Комитетъ оцѣняючи вагу дѣла, и донеслôсть своихъ обовязкôвъ, намѣряе выбудувати гарну хату на помѣщенье заведеня, и сподѣеся, що въ роцѣ будучôмъ, зможе точно выповнити волю великодушного фундатора, т. е. що взнесе въ Тернополи для бѣдныхъ и окалѣчѣлыхъ тернопôльскихъ Русинôвъ заведенье, якого нема другого въ цѣлôй рускôй Галичинѣ.

— **Кандидаты стану духовного**, бажаючй вступити до семинаріи львôвскои на р. шк. 1885/6, маютъ внести просьбы до митроп. Консисторіи до 20 вересня с. р. и долучити: 1) Свѣдоцтво ôтъ парох. уряду, що есть сыномъ законно вѣнчаныхъ родителѣвъ гр.-к. обряду, въ тôмъ обрядѣ охрещеный и миропомазаный. 2) Свѣдоцтво убожества ôтъ уряду громадского, потверджене урядомъ пароxіяльнымъ. 3) Свѣдоцтва зъ всѣхъ курсôвъ гимназій, зрѣлости, а если кандидатъ про слабôсть або яку иншу причину пôдчасъ студій пôвроче або и довше школу бувъ залишивъ, то маe свѣдоцтвомъ ôтъ уряду дек. и староства доказати, де тогды перебувавъ и чимъ занимався. Маючй поправку зъ испыту зрѣлости, маютъ то въ своѣй просьбѣ зазначити а по испытѣ свѣдоцтво зрѣлости долучити. 4) Свѣдоцтво моральности, де мусить бути потверджена и безженнôсть кандидата. 5) Свѣдоцтво лѣкарске о цѣлковитôмъ здоровю и о ôтбутôй природнôй або щепленôй ôспѣ. На прошеняхъ и свѣдоцтвахъ маютъ бути приписанй стемплѣ. Дня 29 вересня о год. ½9 рано кандидаты маютъ пôддатись испытови зъ спѣву церковного и зъ катехизму въ Консисторіи, въ дни ректоратомъ семинаріи вызначенôмъ пôддадутся осмотрови лѣкаря семинаріи. Принятй до семинаріи, мусятъ мати безъусловно свôй власный молитвословъ єрейскій, а по можности такожь и зборникъ службъ церковныхъ.

— **Въ вѣденьскôй семинаріи дух.** опорожненй 4 мѣсця. Кандидаты маютъ внести свои просьбы до митроп. консисторіи до 27 серпня с. р. Прилоги до просьбъ тіи самй, що для кандидатôвъ до львôвскои семинаріи дух. Свѣдоцтво моральности и безженности муситъ выдати дотычный урядъ декальный, а староство потвердити. Явитися на испытъ зъ спѣву и катехизму маютъ кандидаты дня 1 л. вересня о 3 год. пополудни въ сали консисторскôй.

— **Депутація зъ трехъ громадянъ зъ села Жабього**, коссôвского повѣта, явилася минувшого тыждня у Львовѣ на авдіенціи у п. намѣстника и въ имени другихъ громадянъ вручила ему жалобу на рôзнй кривды, якй маютъ терпѣти громадяне черезъ всякого рода надъужитя въ зарядѣ громады. П. намѣстникъ — якъ довѣдуемося — обѣцявъ депутаціи, що поручитъ выделеговане до Жабього комисаря, котрый розслѣдитъ станъ господарки громадскои и евентуально лихо буде усунене. Якъ вoюды по селахъ, такъ и громадяне Жабього передовсѣмъ жалувалися на способъ стяганя податкôвъ и цѣлу при тôмъ манипуляцію... Довѣдуемось дальше, що громадянамъ зъ Жабього послѣднымъ часомъ дуже богато грунтôвъ забрала фундація Скарбкôвска по укôнченю процесу сервитутового; деякимъ газдамъ забрано навѣть по кôлька сотъ моргôвъ грунту а многй остали безъ кута и хаты... Богата колись громада нынѣ зовсѣмъ пôдъупала. И не одно Жабье, — окрôзь гôрскй села нашй упадаютъ...

— **Въ Бѣлôмъ-камени** завязуеся товариство „Правда“ на ладъ закомарскои заходомъ щирого, трудячого народолюбця о. Стефана Лесюка. Статутъ, котрый пôдписали о. Лесюкъ. и чотыри мѣщане: Кирило Кузьма, Стефанъ Лешневскій, Теодоръ Конашевичь и Павло Кижикъ, высланый уже до ц. к. намѣстництва.

— **Окружна рада шкôльна** для мѣста Львова подае до вѣдомости, що 4-клясовй школы женьскй: ов. Анны, им. Чацкого, и им. Єлисаветы перемѣняются съ 1885/6 рокомъ шкôльнымъ на 6-клясовй. Планъ науки буде такъ розложеный, що дѣвчата скôнчившй VI. клясу будутъ могли легко вступити до VII. клясы школы выдѣловои.

— **Именованя и ôтзначеня.** Комисарѣ гôрничй управителѣ окружныхъ урядôвъ гôрничихъ Іоанъ Бусекъ у Львовѣ и Артуръ Рихтеръ въ Краковѣ именованй надкомисарями гôрничими съ полишеньомъ въ мѣсцяхъ урядованя. — Петро Кочинадыкъ тымчасовый учитель въ Завалю, именованый дѣйстнымъ учителемъ школы етатовои въ Мышинѣ. — Іоанъ Шмигельскій, возьный при судѣ краєвôмъ у Львовѣ, получивъ зъ причины переходу въ ôтставку, золотый хрестъ заслуги за довголѣтну, вѣрну и совѣстну службу. — Нотарями именованй пп. Володимиръ Крынцкій въ Луцѣ и Порфирій Яремовичь въ Борыни.

— **Перенесенье.** П. Денисъ Завадскій, ц. к. комисарь повѣтовый, перенесеный зъ Тернополя до Львов и призначеный тутъ до служby при ц. к. намѣстництвѣ.

— **Н. Наумовичь** перейшовъ вже — якъ доноситъ „Слово“ — на православіе дня 18 с. м. и перебуває теперь у Львовѣ. Торжественне принятье его до православія въ Кіевѣ не ôтбудеся.

— **Нова мурована цевковь** ставится въ Рудѣ, буского деканата, заходомъ мѣсцевого капеляна, о. Данила Бонковского, и жертвами тамошныхъ прихожанъ. Дня 12 с. м. поставлено першй основы пôдъ церковь а посвященье ихъ ôтбудеся сими днями.

— **Холера** чимъ разъ бôльше змагаеся такъ въ Испаніи якъ и въ Франціи. Особливо сильно выступае холера въ окрестности Мадриду. Дня 22 с. м. було въ цѣлôй Испаніи 5664 случаѣвъ занедужаня а 1720 случаѣвъ смерти на холеру. Такъ само чимъ разъ сильнѣйше выступае холера и въ Тульонѣ де дня 23 с. м. померло вже 45 особъ на холеру. Въ Марсиліи було тогожь дня лишь 10 случаѣвъ смерти на холеру. — Зъ Риму доносятъ, що холера появилася вже и въ Италіи, де въ Боргонуово бувъ одинъ случай смерти на холеру.

— **Дрôбнй вѣсти.** Впр. митрополитъ Сильвестеръ ныѣхавъ въ понедѣлокъ до Унева на храмовый празникъ Успенія Пресв. Богородицѣ. Туды поѣхавъ такожь и Преосв. еп. Юліянъ Пелешь, зо ôтки опôсля поѣде до Станиславова, щобы тамъ оглянути свою резиданцію и другй будынки и все, що вже до его интронизаціи закуплено и приготовлено. — Намѣстникъ п. Залескій и головный комендантъ войскъ въ Галичинѣ кн. Виртемберзъ выѣхали зô Львова на границю стрѣчати царя Александра III. П. Намѣстникъ выѣде опôсля до Вѣдня а зъ ôтти за кôлконедѣльнымъ урльопомъ до морскихъ купелѣвъ. — Маршалокъ краевый, дръ Зыбликевичь, вернувъ оногды до Львова и обнявъ урядованье, позаякъ богато важныхъ справъ вымагало его присутности. — Въ недѣлю умеръ у Львовѣ кандидатъ нотаріяльный Кароль Рингдеръ, зять Яна Добжаньского, быв. редактора „Gaz. Narodow-ой“, въ 32 роцѣ житя. — Єзуитъ кс. Фр. Броеръ умеръ въ Новôмъ Санчи въ 41 роцѣ житя.

Вѣсти зъ Аепархіи Львôвскои.

Душпастырскй посады получили оо.; Теодоръ Меленевичь, сотрудництво въ Сорокахъ, дек. бучацкого; Климентій Рошецкій, завѣдательство въ Яленковатôмъ; Єронимъ Кмицикевичь, завѣд. въ Мышкôвцяхъ дек. тернопôльского.

Въ пропозицію на Витвицю, дек. болехôвского, принятй оо.: І. Солôвка Михаилъ, завѣд. Качанôвки; П. Голѣнатый Володимиръ, завѣд. Витвицѣ.

Презенту на Пацикôвъ, дек. станиславôвского, получивъ о. Густавъ Дроздовскій.

Каноничну институцію на парохію Белелую дек. снятыньского получивъ о. Іоанъ Сѣнгалевичь.

Завѣдательство царохіи въ Новоселици дек. снятыньского получивъ о. Володим. Озаркевичь.

Отпустку получили оо.: Стефанъ Макогоньскій, сотруд. въ Городенцѣ, до 16 вересня и дръ Теофиль Сембратовичь, пар. у Вѣдни, на мѣсяць вересень.

Введеный яко завѣд. въ Кулакôвцяхъ, дек. коломыйского, о. Титъ Войнаровскій.

Декреты увôльненя ôтъ испыту конкурсового получили оо.: Николай Теодоровичь, пар. Иванкôвки: Теодоръ Грицана, пар. Городницѣ; Димитрій Лойванюкъ, пар. въ Винятыньцяхъ; Іоанъ Навроцкій, сотруд. въ Голгочахъ.

Митрополича консисторія вставилася до намѣстництва о удѣленье додатку особистого для о. Іоана Гуглевича, пар. въ Лозинѣ; Тимотея Ивасика, пар. въ Семегиновѣ и Іосифа Онишкевича, пар. въ Сернкахъ горѣшныхъ. — Митроп. консист. повѣдомила ц. к. намѣстництво о смерти о. Теоф. Томашевского дня 2 серпня с. р.

Дотацію удѣлило намѣстництво для приватного сотрудника о. Константина Мудрака при хрôмъ пароху о. Іоану Заревичу въ Княждворѣ.

На конкурсѣ до ч. 4431 розписана парохія Трибуховцѣ дек. чортковокого съ прилуч. Завадка, Цвѣтова, Пышкôвцѣ и Борщѣвка, надання приватного; речинець назначеный до 25 жовтня 1885 р.

Вѣсти зъ Епархіи Перемыскои.

При испытѣ конкурсовôмъ дня 16 и 17 червня получили одобряючу ноту кандидаты оо.: Ксав. Бѣлиньскій, Ант. Дыгдалевичь, Вас. Кокотайло, Ник. Колтунюкъ, Теод. Костишинъ, Іоанъ Крыницкій, Адр. Леонтовичь, Іос. Липиньскій, Игн. Маликъ, Алекс. Малярκевичь, Ник. Мацюракъ, Вас. Мокрицкій, Филемонъ Подолиньскій, Генрихъ Поляньскій, Стеф. Сапрунъ, Вас. Скобельскій, Іоанъ Созаньскій, Юл. Шихъ, Вас. Янишинъ и Юл. Яценицкій.

Введеный яко сотрудникъ въ Ярославѣ о. Іоанъ Карановичь.

Презенту на парохію Скопôвъ, дек. порохницкого, получивъ о. Теодоръ Сапрунъ зъ Горуцка.

ПОСМЕРТНЙ ВѢСТИ.

✝ **Марія зъ Геровскихъ Кулачковска**, вдова по священнику о. Михаилѣ К., приходнику и деканѣ въ Романовѣ, нов. бобрецкого, упокоилася дня 18 с. м. въ Романовѣ въ домѣ свого зятя, о. Амбр. Зарицкого, въ 72 роцѣ житя. Похоронъ, на котрый прибувъ одинокій еи сынъ, бувшій посолъ п. Денисъ Кулачковскій, кôльканайцять священникôвъ и богато селянъ, ôтбувся въ пятницю минувшого тыждня. Вѣчня ѣй память!

✝ **Орестъ Старомѣйскій**, концепіенгъ при дирекціи почтъ и телеграфôвъ, упокоився въ ночи зъ дня 23 на 24 серпня с. р. Вѣчна ему память!

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— **„Нива, украиньскій литературный збôрникъ“**, що выйшла сими днями въ Одессѣ, коштуе 1 рубель, съ пересылкою 1 руб. 20 копѣекъ.

— **„Утоплена“**, оперета въ 3 дѣяхъ а 4 картинахъ, М. Старицкого, коштуе 40 коп., съ пересылкою 55 коп. (Окрема ôтбитка зъ „Нивы“.)

— **„Чортяча спокуса“**, повѣсть Ивава Левицкого (Нечуя), коштуе 20 коп. съ пересылкою 30 коп. (Окрема ôтбитка зъ „Нивы“.)

— **„Знахорка“**, оповѣданье Днѣпровои Чайки, коштуе 5 коп., съ пересылкою 10 коп. (Окрема ôтбитка зъ „Нивы“.

— **Нова громада.** Пôдъ такимъ заголовкомъ выйшла въ Кіевѣ поема въ двохъ частинахъ, В. В. Кострицкого. Цѣна 65 коп., съ пересылкою 80 коп. Сю поему, якъ и высше наведенй выданя можна набути въ книжнôмъ магазинѣ Болеслава Корейво въ Кіевѣ.

— **Кіевска „Заря“** посвятила въ ч. 175 зъ с. р. довшу звѣстку про „Кобзаря збôрникъ руско-украиньскихъ квартетôвъ“ а кôнчитъ еи сими словами: „Выданье „Кобзаря“ хороше и недороге. Ширенье его и середъ нашои суспôльности с. е. въ Россіи було-бы дуже бажане, бо у насъ нема нѣчого подôбного, а показуеся конечна потреба такои партитуры.“

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. Т. К. въ Тр. Коли, въ котрôмъ мѣсяци появится, годѣ вгадати. Знаемо, що вже друкъ почався. — **Вп. Т. Соб. въ Л.** Виписано на имя Вп. М. М. въ Г. и станеся все пôсля бажаня. — **Вп. М. Зобкова** проситъ о адресу п. Ив. Навроцкій зъ Пôдволочискъ. — **Вп. П. Бог. въ Гарб.** „Пох. Соб. на Вѣд.“ мы вже выслали. — **Вп. Сид. В. въ Бж.** Въ книзѣ касовôй справдѣ записано въ день 5 липня 2 зр.; заплачено отже до кôнця серпня с. р. — **В. Вол. Л. въ Бол.** Въ понедѣлокъ доручено 60 зр. п. Б-ому. — **Вп. панѣ Ом. Єз. въ Гл.** „Пасѣку“ выслано. — **Вп. Ос. Г. въ Г.** Належатись буде 1 зр. 20 кр.

Черезъ редакцію „Дѣла“ прислали:

На Альманахъ „Союза въ Чернôвцяхъ П. Т. Сидоръ Ваньо въ Бжеску 1·20 зр.

На квартеты „Кобзарь“ П. Т. п. Левъ Шеховичь, судія въ Олеську 1·25 зр.; п. Иванъ Бачиньскій въ Новôмъ Санчи 1·25 зр.; п. Ом. Поповичь, учитель въ Чернôвцяхъ 1 зр. (зам. давнѣйше); п. І. Глушкевичь, учитель въ Красноставцяхъ 1 зр. (зам. давн.); о. Юл. Дрогомирецкій въ Космачи 1·25 зр.

На „Бояна“ о. Матюка. П. Т. п. Левъ Шеховичь 1·05 зр.

Подяка.

Вп. п. М. Дыметъ, обыватель мѣста Львова, властитель торговлѣ, аппаратôвъ, книгъ, сосудôвъ и проч. церковныхъ приборôвъ, жертвувавъ для монастырôвъ: Львôвского и Яворôвского инокинь ЧЧ. св. Василія В. матеріялъ до робôтъ ручныхъ женьскихъ значнои вартости. Вдячнй оба монастырѣ складаютъ прилюдну подяку великодушному Дателеви.

Монастырь, Львôвскій и Яворôвскій.

Оповѣщенье.

Маемо честь подати до вѣдомости П. Т. родителѣвъ и опѣкунôвъ, що съ днемъ 1 вересня 1885 розпочинаеся рôкъ шкôльный 1885/6 въ дѣвочôмъ закладѣ пôдъ зарядомъ Прп. Василіянокъ у Львовѣ.

Принятй и помѣщенй дѣвчата будутъ учитися всѣхъ предметôвъ, якй приписанй для 8-клясовои школы народнои. Кромѣ того можутъ на бажанье родителѣвъ и опѣкунôвъ, за особною вынагородою учитися музики на фортепянѣ, кравецтва, чужихъ языкôвъ, танцѣвъ и сольового спѣву. Розумѣеся що, по-при высше наведеныхъ наукахъ выправлятися будутъ въ всякого рода ручныхъ роботахъ, приучуватись до трудолюбивости, порядку и домовои ощадности.

Условія принятя до институту: цѣна за харчь и мешканье мѣсячно 20 зр.; за сервисъ, меблѣ и свѣтло рôчно 10 зр., чого не будутъ платити дѣвчата, котрй минувшого року були помѣщенй въ институтѣ; за пранье, прасованье, опалъ 10 зр. рôчно; за музику на фортепянѣ 4 зр. мѣсячно; за науку сольового спѣву, кравецтва и французького языка по 2 зр. мѣсячно ôтъ кождого предмету; за танцѣ 10 зр. рôчно; за уживанье и строенье фортепянôвъ 5 зр. рôчно.

Крôмъ того подаеся до вѣдомости, що дѣвчата, не потребуючй шкôльнои науки а бажаючй усовершитись въ грѣ на фортепянѣ, въ спѣвѣ и ручныхъ роботахъ, можутъ кождого часу въ роцѣ, за повышою оплатою, найти помѣщенье въ закладѣ. Комитетъ завѣдуючій институтомъ готовъ увзглядняти на сей рôкъ дѣвчата-сироты, принимаючи ихъ за половину цѣны.

Выправа для дѣвчатъ лишаеся до волѣ и

можности родителѣвъ и опѣкунôвъ, якъ такожь и то, що до улегченя платнѣ можутъ, за попереднымъ порозумѣньемъ съ Прп. настоятелькою Института, выплачувати натуралiями, омасты.

Число дѣвчатъ до принятя не обмежаеся.

Хто зъ П. Т. родителѣвъ и опѣкунôвъ хоче зголоситися о принятье и засягнути якихъ поясненъ, зволитъ ôтнестись письменно до Прп. настоятельки Института пôдъ адресою: улиця Стрыйска, н-ръ 14.

Ôтъ Комитету дѣвочого Института.

У Львовѣ, дня 18 серпня 1885.

Масу до гашеня огнѣвъ

зъ ц. к. выключно привил.

фабрики масы до гашеня огнѣвъ

Іосифа Бауера у Вѣдни

поручаютъ

Гибнеръ и Ганке у Львовѣ.

Ц. к. генеральна дирекція

австрійскихъ желѣзницъ державныхъ.

Выписъ зъ пляну ѣзды важный ôтъ 1 червня 1885 р.

Ôтходятъ зô Львова:

Поѣздъ мѣшаный о 6 год. рано до Стрыя.
Поѣздъ особовый о 11 год. 25 мин. передъ полуднемъ до Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ особ. о 7 год. 10 мин. вечеромъ до Стрыя, Станиславова, Гусятына, Хирова.

Приходятъ до Львова:

Поѣздъ особов. о 8 год. 5 мин. рано зъ Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ особ. о 4 год. 15 мин. по полудни зъ Стрыя, Станиславова, Хирова
Поѣздъ мѣш. о 2 год. 10 мин. въ ночи зъ Гусятына, Станиславова, Стрыя, Хирова.

Ôтходятъ зъ Станиславова.

Поѣздъ особовый о 9 год. 40 мин. передъ пол. до Стрыя Львова, Звардоня.
Поѣздъ мѣшаный о 10 год. передъ полуд. до Гусятына.
Поѣздъ особовый о 6 год. 28 мин. до Стрыя, Львова, Звардоня и о 11 год. 13 мин. вечеромъ до Стрыя, Львова и Нового Санча.

Приходятъ до Станиславова.

Поѣздъ мѣшаный о 4 год. 48 мин. рано въ Нового Санча Львова, Стрыя.
Поѣздъ особовый о 9 год. 2 мин. передъ полуд. зъ Звардоня, Стрыя.
Поѣздъ мѣшаный о 5 год. 37 мин. по полуд. зъ Гусятына.
Поѣздъ особовый о 5 год. 51 мин. по полуд. зъ Звардоня Львова и Стрыя.

Смолова тектура дахова

(Stein-Dachpappe)

въ плытахъ и зволхъ якъ такожь и цвяхи до нихъ, готову масу терову до помазуваня дахôвъ, теръ зъ вугля камѣнного и деревяный, смолу асфальтову, щѣтки до помазуваня поручае въ найлѣпшихъ родахъ и по цѣнахъ найприступнѣйшихъ

ГИБНЕРЪ и ГАНКЕ

у Львовѣ.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручае 1315 65—?

конякъ лѣчущій, правдивый французскій ча рôжныхъ родахъ по цѣнѣ 2 зр. до 3 зр. 50 кр., — такожь малягу.

Огнетревалй и безпечнй ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выробленй съ американьскими замками и паскилёвыми засувками продаю дуже дешево

СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,

1390 26—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**

(Просится о кореспонденцію въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

Важне для Родичѣвъ.

Родичѣ, бажаючй примѣстити своихъ сынôвъ, учащаючихъ до шкôлъ у Львовѣ знайдутъ для нихъ добре помѣщенье, здоровый и поживный харчь и родительску опѣку за умѣрену цѣну въ домѣ урядника магистрату. Зголошуватися можна або вже теперь або при кôнци вакацiй и съ початкомъ шкôльного року до въ низу пôдписаного.

К. Скибинькiй.

Львôвъ, улиця Галицка ч. 54.

Оливу машинову

до

ЛЬОКОМОБИЛЬ,

молотѣлєнь ручныхъ,

ТАРТАКÔВЪ,

млынôвъ паровыхъ и водныхъ

и въ загалѣ до всякого иншого ужитку въ господарствѣ,

Смаровило

до осей желѣзныхъ,

Сѣрчаный мѣдикъ

(синій камѣнь)

такъ гуртомъ якъ и частями поручае по найдешевшихъ цѣнахъ

Складъ фабричный **ФАРБЪ, ЛЯКЕРÔВЪ, ПОКОСТÔВЪ, ХЕМИКАЛIЙ, КИШОКЪ ГУМОВЫХЪ и АРТИКУЛÔВЪ БРОВАРСКИХЪ,** заразомъ и

торговля матеріялôвъ.

ГИБНЕРЪ И ГАНКЕ

1407 **у Львовѣ,** 8—?

Рынокъ ч. 38.

Повѣдомленье.

Рôкъ V. **1885/6.**

Въ школѣ музики **Емануила Качковского** (залож. и концес. въ 1881 р.) **ул. Ôрменьска ч. 27 на 1. поверсѣ,** розпочинаются лекцiи **съ днемъ 5 вересня** с. р. Вписы ôтъ 28 серпня, щодень ôтъ 10—1 и ôтъ 4—6 год. Двохъ елевôвъ на одну годину. Двѣ лекцiи въ тыждни. **Оплата шкôльна въ всѣхъ клясахъ ôсѣмъ зр. мѣсячно.** Выклады музики въ языкахъ польскôмъ, нѣмецкôмъ, французскôмъ и италiйскôмъ. Сгатутъ въ заведеню и въ книгарняхъ безплатно. **Науки удѣляю всѣмъ ученикамъ и въ всѣхъ ôтдѣлахъ особисто и не выручуюся нѣкимъ.** Предметы: Гра на фортепянѣ и на гармонiюмъ, гра съ инструментами (Kammermusik), теорiя музики, композиція, инструментація практична, исторiя музики и литературы музычнои.

„НАРОДНА ТОРГОВЛЯ“

у Львовѣ, Станиславовѣ, Перемышли, Тернополи и Дрогобычи

поручае изъ своихъ богато заосмотреныхъ складôвъ

по дешевыхъ цѣнахъ

К а в у Чекоряду,
Ч а й,
Цукоръ,
Оливу,
Оцетъ,
Сыры швайцар., брындзю,
Мѣдъ прѣсный и питн.,
Овочѣ южнй,
Корѣнье,
Сардинки, селедцѣ,
Горѣвки,
Ликеры, Румъ,
Вина въ бутилькахъ и барылкахъ,
Мыло, мылка до рукъ,
Крохмаль, фарбку,
Корки,
Смаровило на ножѣ,
Свѣчи церк. и стол.,
Вôскъ,
Цвѣты до свѣчокъ,
Кадило,
Карты,
Воды минеральй,
Всякй роды щѣтокъ (тоалетнй, до пôдлоги, до обуви и до коней),
Масу до пôдлогъ,
Шварцъ безъ витрiолю,
Папѣръ,
Пера, ручки,
Оловцѣ,
Лякъ,
Чорнило (атраментъ),
Порошокъ на овады.

Цѣнникô высылаеся на жаданье франко.

5 до 6 килограмовыхъ посылокъ почтова оплата выноситъ немного, такъ що оплатится и зъ найдальшихъ сторôнъ замовляти потрѣбнй для дому артикулы.

Вступаючй въ члены товариства „Народна Торговля“, платятъ вписового 1 зр. и удѣлъ найменше одинъ, выносячй 10 зр. Той удѣлъ остаеся власностею члена и опроцентовуеся дивидендою, котрои высота назначаеся по укôнченю рôчныхъ рахунôвъ. „Народна Торговля“ принимае такожь грошѣ на щадничй книжочки и платитъ ôтъ нихъ 5%. (76) 10—?

„ПОРВАЛАСЬ НИТКА!“

Комедія на 4 справы.

Написавъ **Олександеръ Я. Конiський.**

Цѣна 30 кр. а. в.

Въ м. VIII-цѣ, сторôнъ 73. — Набути можна черезъ Редакцію „Дѣла“. Съ высылкою по-за Львôвъ 32 кр. за примѣрникъ.

ТЕХНИКЪ

пошукуе лекцiи у Львовѣ для ученикôвъ шкôлъ реальныхъ або народныхъ. Близша вѣдомôсть въ ред. „Дѣла“. (1—3)

Писарь

рутинованый, посѣдаючй практику судову, нотарiяльну, политичну, а надовсе автономичну,

пошукуе мѣсця писаря де-небудь, а передовсѣмъ писаря громадского, де мôгъ бы обняти дѣловодство заразъ хочь-бы и въ кôльохъ громадахъ.

Яко Русинъ бажавъ бы уйѣстигися межи честными рускими громадянами.

Адреса: **Михаилъ Дяконъ, Калушъ,** poste restante. (1-5)

Ц. к. привилегированый

Цѣс. кор. уприв.

ГАЛИЦКЙ АКЦIЙНЫЙ БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

выдае **во Львовѣ** и черезъ филiи

въ Краковѣ, Черновцяхъ и Тернополи

АСИГНАТЫ КАСОВЙ

4 процентовй платнй въ 30 днѣвъ по выповѣдженю.
4½ „ „ „ 60 „ „ „

Львôвъ, 7 сѣчня 1884.

ДИРЕКЦIЯ.

(Передрукъ не платится.) (1348 38—?)

Ц. к. придворна **лiярня дзвонôвъ**

П. ГИЛЬЦЕРА въ Винеръ-Найштадъ

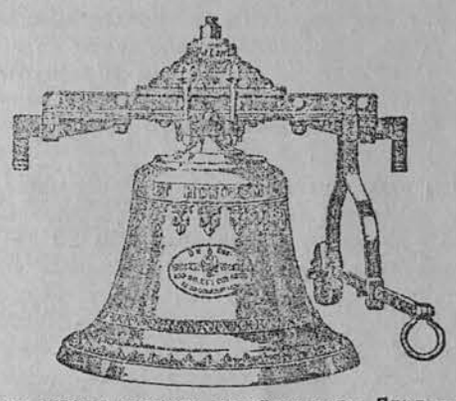

поручаеся до **замовлень дзвонôвъ и гармоничныхъ складъ всякои величины и голосу.** За напередъ означеный голосъ або акордъ якого дзвôнка, якъ такожь за найлѣпшй металь гварантуеся. Монтованье до дзвонôвъ приспособлюе ся **на способъ уприв. съ головами зъ кованого желѣза.** Черезъ се монтованье можна великими дзвонами дуже легко дзвонити и можна ихъ кôлько небудь разôвъ обернути такъ, що серце бє за кождымъ разомъ въ иншe мѣсце, черезъ що дзвоны зыскютъ на тревалости. **Припоручаня** выконуются якъ найскорше, точно и **дуже дешево при найвыгôднѣйшихъ условiяхъ заплаты.** **Гармоничнй дзвôнки** до престолôвъ съ сильными и голосными дзвôночками.

Зъ альпаки: 1 складъ съ 4 дзвôн. по 14 зр., 1 складъ съ 3 дзв. по 11 зр.
Зъ мосьондзу: 1 „ „ 4 „ „ 10 „ 1 „ „ 3 „ „ 8 „

Ôтзначеня: Выстава вѣденьска 1873, два медалѣ за поступъ за складъ дзвонôвъ для вѣденьскои Votivkirche 260 сотнарôвъ ваги. Выстава промысл. у Вѣдни 1880 зол. медаль.

Заложена 1838. Доставила 3946 дзвонôвъ, 1,080.370 кильограмôвъ ваги. Зъ сего до Вѣдня для 31 церквей 83 штукъ дзвонôвъ 86.069 кильогр. ваги разомъ и 2 дзвоны до годинникôвъ для нового ратуша 3345 клр ваги.

1288 **Надвыжка коштôвъ даромъ.** 16—24

Укôнченый кандидатъ семинарiи учительскои

розумiючй докладно опѣвъ церковно хоральный, мôгъ-бы сего року кôлька хорôвъ по мѣстахъ и мѣсточкахъ заснувати.

Интересованй можутъ близшу вѣсть получити у В. Ремезы, пѣвця при середнôй церквѣ въ Тернополи. (2—3)

Велика партiя останкôвъ сукна

(3 до 4 метры)

у всѣхъ краскахъ, на одяги мужескй, на загортки, жѣночй мантлѣ ôтъ дощу, на жѣночй плащѣ — розсылае за послѣплатою **за останокъ по 5 гульд.**

L. Storch, Brünn.

Останки не до вподобы принимаеся назадъ. Взôрцѣ высылаются по приславю 10-крайцаревон марки.

1292-13-26

Завѣдомленье.

дуже користне для Родичѣвъ, посылаючихъ дѣти до шкôлъ въ Тернополи.

Поручаеся умѣщенье для ученикôвъ зъ всякахъ шкôлъ, мужескихъ и жѣночихъ, съ корепетиторами або безъ нихъ, съ харчемъ и съ науками чужихъ языкôвъ, гры на фортепянѣ, съ всякою опѣкою родительскою, старанностею, дбалостею и т. д. Совѣстне занятье дѣтьми есть певне въ чисто рускôмъ домѣ. За совѣстность и моральность ручится.

Упрашаю о численнй зголошеня завчасу письменно и лично пôдъ адресою, якъ низше. 3—4

Съ высокимъ поважаньемъ

В. А. Зелиньскiй.

Бюро вывѣдуюче въ Тернополи, улиця Паньска, будынокъ ц. к. Дирекцiи финансовои.

---

5 килевй

БОЧÔВКИ ВИНА

поручае

ТОРГОВЛЯ ГЕГЕЛЯЙСКО-ТОКАЙСКИХЪ ВИНЪ

К. Ф. ПОПОВИЧА

1257 (40—52) ВЪ ТЕРНОПОЛИ

1 бочôвка	Гегеляйского столового .	2 зр. 10 кр
1 „	Гегеляйского столового лучшои якости 2 зр. 30 кр. и	2 „ 50 „
1 „	Гегел. стол. ароматичного	2·70 и 3 зр.
1 „	Самородного вытравного .	4 зр. 30 кр.
1 „	Ермелеки-Бакаторъ стол.	2 „ — „
Червонй вина: 1 бочôвка Viszontai		2 „ 50 „
1 бочôвка Viszontai старе . .		3 „ — „

Повысше наведенй цѣны розумѣются вразъ съ бочôвкою окованою желѣзными обручами и оплаченымъ портомъ почтовымъ, такъ що благоклонный ôтбиратель жадныхъ бôльше коштôвъ не поноситъ. Купуючи вина особисто тôлько у продуцентôвъ ручитъ за здоровй добрй, натуральнй и лучшй вина якъ зъ Вершецъ, и проситъ о ласкавй замовленя.

Велика партiя останкôвъ сукна

(3 до 4 метры)

у всѣхъ краскахъ, на одяги мужескй, на загортки, жѣночй мантлѣ ôтъ дощу, на жѣночй плащѣ — розсылае за послѣплатою **за останокъ по 5 гульд.**

L. Storch, Brünn.

Останки не до вподобы принимаеся назадъ. Взôрцѣ высылаются по приславю 10-крайцаревон марки.

1292-13-26

Въ Самборѣ

Нръ 18 въ рынку (напротивъ костела Бернардиньского) найдутъ **ученики низшои гимназiи** за умѣрену цѣну примѣщенье и родительску опѣку. Надзôръ веде о. катехитъ гимназiяльный.

Юлiя Гмитрикъ

вдова по священику.

Учителя приватного

для двохъ сынôвъ зъ другои клясы гимназiяльнои пошукуе о. Скоморовскiй въ Остапю, почта Грималôвъ.

Близшй условiя листомъ просто до о. Скоморовского. (1-3)

Выдавець и редакторъ: Кирило Кахникевичъ.

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднярского.

Ч. 90. Львôвъ, Субота 17 (29 серпня) 1885. Рôчникъ VI.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.
Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье
Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.
Реклямаціи неопечатаній вôльній ôтъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Росеіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовй Кряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ для Австріи: для Россіи:
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр на пôвъ року . . 8 рубл
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

☞ Просимо нашихъ Вп. Предплатникôвъ о скоре надсыланье предплаты и вырôвнанье залеглостей.

По зъѣздѣ монархôвъ.

Нова ера въ житю политичнôмъ трехъ найсильнѣйшихъ державъ въ Европѣ заинавгурована зъѣздомъ въ Скерневицяхъ довершилася сего тыждня въ Кромержижу и мы стоимо вже передъ доконанымъ фактомъ. Хочь и якъ-бы хто доказувавъ, що послѣдный зъѣздъ монархôвъ не мавъ жаднои цѣли политичнои, то заперечатъ тому самѝ факты, заперечитъ найблизша будучнôсть. Атже заразъ по самôмъ зъѣздѣ телеграфувавъ министеръ Гирсъ до Петербурга, що царь Александерь Ш. вынѣсъ въ зъѣзду якъ найлѣпше враженье повного порозумѣня а присутнôсть дипломатôвъ въ обохъ сторонъ, ихъ частѝ конференціи на зъѣздѣ и телеграфична кореспонденція межи Кромержемъ а Берлиномъ доказуютъ ясно, що зъѣздъ сей не бувъ лишь простымъ актомъ взаимнои куртоазіи. Не хочемо однакожь тымъ сказати, щобы на зъѣздѣ сѣмъ залагоджувано доперва якѝсь важнѝ справы державно-политичнѝ або дипломатичнѝ; справы того рода вже давно залагоджено а сей другій зъѣздъ монархôвъ бувъ лишь доповненьемъ зъѣзду въ Скерневицяхъ и видимымъ знакомъ, що межи Австріею а Россіею настала дружба, що обѣ могучѝ державы сусѣднѝ зблизилися до себе, щобъ жити въ згодѣ и мирѣ для спôльного добра. Коли пригадаемо собѣ, якій панувавъ станъ ще до зъѣзду въ Скерневицяхъ, коли то не було нѣ кôнця нѣ мѣры взаимному недовѣряню и пôдозрѣваню и коли вôйна якъ той мечь Дамокля висѣла надъ народами дружныхъ нынѣ державъ, то мусимо лишь тѣшитися въ змѣны, яка нынѣ настала. На мѣсце недовѣряня и пôдозрѣвання настала згода и порозумѣнье, а се найлѣпша дорога, якою доходятъ народы и державы до свого розвою. Черезъ зближеньеся Россіи до Австріи тратятъ пôдставу всѣ тѝ елементы, що лишь въ вѣчнôмъ ворогованю, агитаціяхъ и пôдбурюваню находили свое истнованье а съ ними устае и всяка причина до якого небудь непорозумѣня. И се для спокôйного розвою народôвъ обохъ державъ найважнѣйшій результатъ дружного зближеняся тыхъ державъ.

Яки-жь наслѣдки може мати та дружба для народôвъ австрійскои державы а спеціяльно для насъ Русинôвъ? Чи можемо обавлятися якои сильнои реакціи въ загалѣ и чи розвоєви нашого рускаго народу въ Галичинѣ гровитъ черезъ ту дружбу яке небудь небезпеченьство? Намъ видится, що нѣяке. Реакціи вправдѣ, котра будь що будь вже поволи выступае, можемо обавлятися, але реакція та, якъ она бодай доси проявилася вымѣрена лишь противъ всякимъ тымъ деструктивнымъ елементамъ, що всюды и завсѣгды шкодять лишь народамъ. Дружба Россіи певно не вплыне на змѣну дотеперѣшного порядку въ Австріи а народы ѣи о стôлько будутъ могли лѣпше розвивати ся, що нѣякій ворожій елементъ не поважится збивати ихъ въ вытыченои имъ конституцією и законами дороги. Передъ зъѣздомъ въ Кромержижу вытягнено такожь на порядокъ дневный и галицко-руске пытанье. Де якѝ панславистичнѝ и централистичнѝ газеты допускали именно, що на зъѣздѣ въ Кромержижу буде такожь порушене и пытанье галицко-руске и що Россія, якъ казали, упôмнеся о долю Русинôвъ въ Галичинѣ. Допускати щось подôбного, то хиба треба бути лишь дуже короткозорымъ и наивнымъ политикомъ або заслѣпленымъ загорѣльцемъ-панславистомъ. Тожь не дивниця, що „Петербургскія Вѣдомости“ якъ-бы холодною водою облили тыхъ неконче быстроумныхъ политикôвъ, коли заявили, що Россія при всѣй прихильности для галицкихъ Русинôвъ не може мѣшатися въ внутрѣшнѝ справы дружнои державы и що жаденъ россійскій дипломатъ не пôднявся-бы такого дѣла. Оно инакше и не може бути, а тѝ, що все спускаются на якусь помôчь „свыше“, маютъ теперь знову одинъ доказъ бôльше, що мнима любовь а дѣйстна помôчь, то рѣчи вовсѣмъ рôжнѝ, и що доля Русинôвъ въ Галичинѣ спочивае лишь въ ихъ власныхъ рукахъ, въ власнôй праци и на народнôй нивѣ та пôдъ покровительствомъ и опѣкою тои монархіи, котра ихъ двигнула вô сну вѣкового.

Тѝ-жь самѝ газеты знали такожь недавно розказувати, що зближеньеся Россіи до Австріи зменшитъ такожь значно и вплывъ Полякôвъ такъ въ Галичинѣ якъ и въ Австріи въ загалѣ, а навѣть деякѝ польскѝ газеты высказували и ще высказуютъ ту обаву. Наколи-бъ оно такъ дѣйстно мало бути, то змѣна така була-бъ у насъ въ краю вже давно проявилась, були-бъ ѣи выказали найлѣпше выборы до рады державнои. Мы бачимо тымъ часомъ вовсѣмъ що иншого. Ослабленье въ теперѣшну пору Полякôвъ потягнуло-бы и ослабленье Чехôвъ а за тыми и самого правительства. И знову на те выходитъ, що Русины не можутъ надѣятися на якѝ-небудь комбинаціи политичнѝ; и знову показуеся въ того, що лишь власный трудъ може намъ забезпечити красшу будучнôсть и то лишь тогды, коли ôнъ буде опертый на реальныхъ пôдставахъ, т. е. коли перестанемо надѣятися на чіюсь помôчь въ боку а станемо неутомимо и сполучеными силами працюзати надъ духовымъ и матеріяльнымъ розвоємъ рôдного краю и народа рускаго.

Важнѣйше значенье може мати для самои Россіи ѣи зближенье до Австріи. Зъ зъѣзду въ Кромержижу мôгъ царь наглядно переконатися, що не лишь силою руки можна управляти державою, але ще бôльше и певнѣйше силою серця, що своєю любôвію пригортае до себе всѣ народы. Може бути, що зближеньесь Россіи до конституційныхъ державъ выкличе и тамъ въ недалекôй будучности змѣну дотеперѣшнои системы а тогды сталабы дружба обохъ сусѣдныхъ державъ стократно сильнѣйшою. Поки що однакожь, не можна сподѣватися въ Россіи такои змѣны; тамъ мусѣвъ-бы упасти насамперед той згнилый реакційный елементъ для котрого лишь „въ мутнôй водѣ добре ловити рыбу“.

Якій вплывъ буде мати новый союзъ на хôдъ межинародныхъ справъ въ Европѣ, доси ще на певно не знати, покажеся то доперва въ будучности. То лишь можна допускати, що Франція и Англія можутъ въ данôмъ случаю стрѣтити въ нѣмъ могучого противника а цѣла Европа защитника мира, котрого ѣй такъ потреба.

Новѝ законы.

I.

Карно-правнѝ законы о волоцюгахъ и примусовыхъ закладахъ працѣ и поправы.

(Конецъ.)

Коли §. 1 новелѣ зъ 24 мая 1885 ч. 89 В. з. д. мае на цѣли дôткнути лиця „блукаючѝся“ безъ занятя и роботы, то §. 3 згаданои новелѣ карае строгимъ арештомъ ôтъ 8 днѣвъ до 3 мѣсяцѣвъ тыхъ, котрѝ не блукаючись сидятъ безъ роботы и занятя и загрожуютъ безпеченьству особы або власности, наколи завôзванѝ властею полиційною не выкажутся ôтповѣдными средствами до житя.

Въ тôмъ постановленю новелѣ передовсѣмъ впадае въ очи выраженье „наколи... загрожуютъ безпеченьству особы або власности“, и заразъ муситъ насунутись кождому пытанье: коли, пôдъ якими вымѣнками и при якихъ обставинахъ можна когось уважати яко загрожуючого безпеченьству особы або власности? — а пытанье тое тымъ есть важнѣйше, позаякъ треба его буде рѣшати зъ особна при кождôмъ практичнôмъ случаю, де прійде примѣнити постанову §. 3-го згаданои новелѣ. Дотеперѣшный законъ о волоцюгахъ не полишавъ сего пытаня непорѣшенымъ. §. 2 давнѣйшого закона о волоцюгахъ зъ дня 10 мая 1873 ч. 108 В. з. д. дозволявъ лишь тогды власти полиційнôй доходити, чи певна особа мае средства потрѣбнѝ до удержаня або чи веде дозволеный заробокъ, наколи дотычна особа передъ тымъ вже карана була и то за певнѝ карыдостойнѝ дѣланя, котрѝ згаданый §. вычисляе таксативно (фалшованье кредит. паперôвъ або монетъ, пôдпаленье, рабунокъ, насильство публичне черезъ небезпечнѝ угрозы, крадѣжь, обманъ, неторичне волокитство), а кромѣ сего було тутъ и то ще обмеженье, що право тое власти полиційнои доходити жерела удержаня дотычнои особы тревало лишь три роки по ôтбутю кары за котре зъ вычисленыхъ повысше карыдостойныхъ дѣланъ. Коли порôвнаемо тую постанову закона давнѣйшого съ повысшою постановою въ тôмъ самôмъ предметѣ закона нового, побачимо передовсѣмъ, що законъ новый есть несказано бôльше строгимъ. Коли пôсля давнѣйшого закона треба було бути засужденымъ за певнѝ означенѝ злочиньства взглядно проступки и ôтбути кару а доперва тогды мôгъ бути до такои особы §. 2 закона зъ 10 мая 1873 примѣненымъ и то зъ обмеженьемъ часу на три лѣта и съ карою не такъ дуже строгою, бо лишь ôтъ 3—14 днѣвъ звычайного арешту, то нынѣ пôсля нового закона може чоловѣкъ, нѣколи ще судово не караный, бути узнанымъ выннымъ тои самои провины безъ нѣякого обмеженя що до часу и каранымъ далеко строгійше бо арештомъ строгимъ и то ôтъ 8 днѣвъ до 3 мѣсяцѣвъ. Се одна важна и застановляюча рôзниця, однакъ пôдъ

ВЪ КАРПАТАХЪ.

Написавъ Иванъ Нечуй.

IV.

Останне руско-украиньске село Шляхтова. Долина Рускаго-потока. Русины.

Одного дня въ липци познакомився я зъ однымъ галицкимъ Русиномъ п. Ф. Б., котрый приѣхавъ не лѣчитись водами, а такъ собѣ трохи розважитись та погуляти въ горахъ. Панови Б. стукнуло вже 56 лѣтъ; одначе, не вважаючи на своô немолодый вѣкъ, вôнъ бувъ ще зовсѣмъ свѣжій на виду чоловѣкъ, веселый, жвавый, проворный, поворушный, говорливый. На головѣ невидно було нѣ однои сивои волосины. Вôнъ не ходивъ, а бѣгавъ. Выоланый Поляками за патріотизмъ на далекій мазурскій край, вôнъ не втративъ енергіи, не поступився въ своихъ переконѣдченяхъ, вôстався завзятымъ Русиномъ, тôлько старого загартованя. Працюючи на литературно-научному полю, вôнъ написавъ кôлька добрыхъ, що до змѣсту, научныхъ творôвъ, але яко чоловѣкъ давный, написавъ ихъ тымъ чуднымъ языкомъ „Слова“ та „Пролома“, котрого не втне нѣ Велика, нѣ Мала, нѣ Бѣла Русь и ради котрого нѣколи не буде читати тыхъ творôвъ вартыхъ уваги зъ научного погляду. Якъ старый кавалеръ, п. Б. убирався по старосвѣтскому, носивъ превысокій цилиндеръ на головѣ, мало не до хмаръ, ще й якогось рижокофейного колёру, и все збирався женитись. Съ симъ поважанымъ та веселымъ паномъ я й поѣхавъ въ недѣлю раненько до Шляхтовои на службу Божу. Нашъ фурманъ бувъ такъ само Русинъ зъ Шляхтовои, газда Малиновскій.

Шляхтова лежитъ одъ Щавницѣ всего на всего за три версты, але тѝ три версты далися намъ добре въ знаки. Дорога вьется по-надъ самымъ Рускимъ-потокомъ и вся нѣбы вымощена здоровыми шматками камѣня. Вôзъ пôдскакуе якъ скаженый; колеса стрибаютъ по камѣнѣ, ажь вищатъ, ажь скриплятъ. Насъ пôдкидало на возѣ, неначе на кораблѝ въ часѣ бурѣ. Рускій-потôкъ шумитъ та граe зелеными хвилями, летячи долиною, але все зъ горы по камѣнѣ. Мы ѣдемо все попôдъ самою горою Ярмутою до самои Шляхтовои. Отъ кôнчается стрôмка Ярмута: тутъ стоитъ оселя нашого возницѣ: се останнѝ рускій дôмъ въ Карпатахъ на австрійскôй граници.

Переѣхавши Рускій-потôкъ, мы пôднялись на першу терасу. Передъ нами вставъ шпичастый шпиль а на ёму чорнѣвъ высокій осьмираменный хрестъ: сей шпиль — граница шляхтôвского поля и разомъ съ тымъ — граница Руси-Украины на далекому заходѣ Карпатъ.

Черезъ кôлька хвиль мы въѣзжали въ Шляхтову. Село складаеться зъ однѣси довгои узкои улицѣ. Улиця тягнеться одъ Потока по легенькому взгôрѣ и ховаеться десь далеко въ щилинѣ въ высокôй горѣ.

Хто бачивъ села на Украинѣ, въ Польщи, въ Европѣ, тому заразъ прийде на думку, що въ Карпатахъ мазурскѝ, рускѝ та словацкѝ села ще примитивнои архитектуры. Они похожѝ на села въ Бѣлôй Руси, Литвѣ та Великоруссіи. Така була й Шляхтова, що тяглася въ гору далеко до найвысшои горы. Покрôвля на хатахъ въ драниць, темна, ажь чорна. Зъверху на покрôвляхъ не видко нѣ одного вывода чи дымаря. Дымъ зъ печей пробиваеться черезъ драницѣ. Якъ бабы затоплять въ печахъ, то все село, всѣ хаты куряться, нѣбы горять. Всѣ хаты, стодолы, коморы, навѣть хлѣвы збудованѝ въ зрубъ зъ товстыхъ добрячихъ колодокъ ялиновыхъ та смерековыхъ. Хаты, коморы, навѣть стодолы часто стоять пôдъ однією покрôвлею, счепленѝ до купы. Якъ-бы не вôкна въ хатахъ, то не розôбравъ-бы, де хата, де клуня, де хлѣвъ. Щобъ стѣны не псувались одъ дощу, ихъ мажуть зъ верху олѣею, одъ чого стѣны мають червонуватый цвѣтъ. Вода просочуеться зъ горы скрôзь въ грунтѣ и стѣкае по камѣнцяхъ по улици и для того то всѣ хаты ставлять на каменому фундаментѣ, часомъ такому высокому, що въ ёму въ-низу роблять погребы. Декотрѝ хаты пошпарованѝ и побѣленѝ мѣжь колодками на два пальцѣ завширшки. Такѝ хаты нѣбы вкрытѝ зверху якоюсь полосатою пестряною матерією. Все село мае невеселый, непривѣтный видъ и псуе гармонію съ чудовою зеленою декораціею гôръ та лѣсôвъ.

Улиця тяглася въ гору. Вона була така узка, що два возы ледви можуть розминутися. Дворы коло хатъ маленькѝ, на кôлька сяжнѣвъ, и не одгороженѝ одъ улицѣ. Въ дворахъ лежатъ купы гною, прикритѝ густыми смерековыми зелеными вѣтями одъ сонця. Сей гнôй потрѣбный для выгноюваня поля, безъ котрого тутешна убога земля нѣчого не родила-бъ. Хаты стоятъ густо, неначе туляться одна до другои. Трапляеться, що хата одъ хаты стоитъ на аршанъ. Городôвъ коло хатъ не видко; огороды въ поли на горахъ. На улици якось тѣсно. Нема того простору, якій бачимо въ степовыхъ селахъ. Тутъ въ горахъ люде дуже цѣнуютъ рôвнѝ мѣсця, „планины“, для хлѣба, для огородины и въ селахъ хаты куплятся, неначе въ городахъ, дуже густо. Все село съ своею деревяною старою церквою похоже на образокъ, вырваный зъ историчного альбома, въ котрому намалёванѝ старорускѝ городы Новгородъ або Кіевъ...

Мы приѣхали до цвинтаря. Церква съ хатою священика перерывае улицю якъ-разъ на половинѣ. Цвинтарь обсаженый липами. Липы давнѝ, старѝ; имъ може вже минула сотня лѣтъ. Стовбурѣ деревъ ледви можна обхопити двомъ чоловѣкамъ. Превысокѝ липы зовсѣмъ закрываютъ древню деревяну, почорнѣлу церковцю. Церква безъ бань, подовжаста, похожа на довгій дôмъ, а на фасадѣ пôднимаеться дзвôнничка оригинальнои архитектуры съ верхомъ, нѣбы насаженымъ поверхъ башты. Стѣны церкви выведенѝ непрямо, а пирамидально, такъ що церква зъ-низу далеко ширша, нѣжь въ горѣ. Олтарь давнѣйшій церкви и закругленый; до ёго вже послѣ приставлена церква. Стѣна церкви зъ-надвору оббита дощечками рядками на аршинъ, якъ вкрываютъ драницями покрôвлѣ: верхный рядъ покрывае спôдный; се одъ великихъ карпатскихъ дощôвъ. Олтареви лѣчатъ люде триста лѣтъ, а церквѣ зъ двѣста. Се може бути й правда.

Заутреня вже скôнчилась. Дзвонили на службу Божу. Мы увôйшли въ церковцю. Люде потроху збиралися. Церква була одначе доволѣ просторна. Коло порога стояло кôлька ослонôвъ по католицки. Коло ихъ двома рядами столли ко-

взглядомъ правнымъ не такъ може драстична, якъ друга, про котру вже высше згадано. Коли именно давнѣйшій законъ дае судіи певну пôдставу, певне означене критеріюмъ, коли и кого можна узнати виннымъ сего простунку, такъ якъ вычисляе ôнъ таксативно злочиньства, за котрѝ виновникъ передъ тымъ вже засудженымъ бути мусѣвъ, то новый законъ высуває мѣсто сего неунятну фразу: „наколи . . . загрожуютъ безпеченьству особы або власности“, ставляючи тымъ квалификацію простунку зъ §. 3-го зак. зъ 24 мая 1885 въ повну довôльнôсть судіѣ, а взглядно органôвъ власти безпеченьства, котрôй прислугуе право слѣдити за средствами удержаня взглядно за дозволенымъ заробкомъ у дотычныхъ особъ. Справдѣ гарне поле для довôльности властей и мы бы могли бути вдячными законодателеви за тую постанову, наколи-бы ôнъ рôвночасно мôгъ бувъ намъ запоручити, що довôльнôсть та въ практицѣ не выведе ригору закона по за границѣ, якѝ зазначила єму интенція самого-же законодателя. Зъ сего однакъ, що повыше представлено, видно ясно, що и постанова §. 3-го згаданои новелѣ значно ôтступае ôтъ засадъ дотеперѣшного законодавства, а и межи тымъ вводитъ приписы о богато бôльше строгѝ ôтъ дотеперь обовязуючихъ. — §. 4 розширяе постанову §. 26-го закона зъ дня 3-го грудня 1863 ч. 105 В. з. д. о приналежности. Коли пôсля постановъ сего закона мае право тôлько тая громада, до котрои хтось есть приналежнымъ, змусити єго до роботы, то §. 4-тый згаданои новелѣ подае тое право кождôй громадѣ.

Другій законъ о закладахъ примусовои працѣ и поправы мае о много бôльше гуманитарного вначеня якъ законъ о волоцюгахъ и мôгъ-бы легко осягнути цѣль, назначену єму законодателемъ, наколи-бы зновъ зъ економичныхъ взглядôвъ не выкликувавъ перепонъ. Законъ сей накладае и менно на громады надто великѝ тягары и обовязки и стався для того вже теперь причиною частыхъ конфликтôвъ и непорозумѣнь мѣжь громадами а полиційными властями особливо въ Вѣдни, де передмѣскѝ громады заявили, що супротивъ и такъ вже дуже великого обтяженя „порученого“ объему дѣланя громадъ, выконанье постановъ сего закона есть для громадъ неможливымъ и що длятого полиційнѝ власти повиннѝ самѝ постаратись о выконанье сихъ постановъ.

ДОПИСИ.

Зъ Рогатына.

(Повѣтова конференція учительска.) Въ днях 24 и 25 с. м. ôтбулася у насъ въ Рогатынѣ конференція народныхъ учителѣвъ числомъ около 70. На збôрѣ видѣли мы майже самыхъ Русинôвъ-учителѣвъ, а однакъ въ помѣжь кôльканайцять до ôтчитаня призначеныхъ тематôвъ не чули мы и одного выпрацёваного въ рускôмъ языцѣ. Мы не видимо, нѣякои иншои причины сего, якъ тôлько одну, однѣсеньку т. є. „рабство“. Всѣмъ вѣдомо, що рускій языкъ незбороненый, а прецѣ тôлько двохъ нашихъ учителѣвъ т. є. п. Кирчôвъ Павло и п. Муращакъ подали свои тематы въ рускôмъ языцѣ. Инша рѣчь, чи тѝ тематы комисія призначитъ до ôтчитаня чи нѣ, але все-жь вдався намъ, що на 12 комисій, (до кождого тематy инша) знайдеся хоть кôлька такихъ, де Русины бôльшостею засѣдаютъ. Та подумавъ-бы хто: чи обôзвеся хоть коли якій Русинъ? Нѣ! Дежь-бы ôнъ до того брався! Пôдчасъ дискусій тôлько п. Кирчôвъ майже за кождый разъ а п. Муращакъ разъ говорив по руски. Все проче велось въ польскôмъ языцѣ, хочь и деколи у учителѣвъ, котрѝ не маютъ єго въ уживаню, до смѣшности карикатурнымъ, але все-жь говорили по паньски. На конференціи обговорено плянъ науки „физики“, „рисункôвъ“, „геометріи“, „исторіи“ такъ всемірнои якъ и „ojczystej“ (Русинъ навѣть реферувавъ тôлько розумѣеся не „хлопскою мовою“) — въ народныхъ школахъ, а про найважнѣйше, про языкъ, котрый нашому хлѣборобови цѣле житье служитъ, позабули!... И симъ разомъ не дôждався рускій языкъ полѣпшеня своеи долѣ въ народныхъ школахъ. П. Кирчôвъ хотѣвъ поставити въ тѣмъ дѣлѣ внесенье, однакъ нѣхто не дôставъ голосу, бо п. инспекторови дуже спѣшилося, збувавъ отже всѣ тематы тымъ, „że już przedmiot wyczerpany“; хтось поставивъ внесенье, щобы замкнути дискусію и рѣчь скôнчена. Такъ дѣялось на другій день, бо саме тогды припали именины пана инспектора. Намъ здавалось-бы ôтповѣднѣйшимъ, щобы п. инспекторъ не вызначавъ на той день конференціи, коли ôнъ занятый, и не може зовсѣмъ посвятитися тому дѣлу, котре мае принести якусь моральну користь для учителѣвъ. Конференцію закрывъ п. инспекторъ словами: „do widzenia się“ и на тôмъ стало. Рускаго слова годѣ було почути; скрôзь хочь и не дуже складно розправляли по польски, дехто навѣть и игноруваъ! Такъ н. пр. п. Линднеръ въ Конкольникъ сказавъ: „Mnie całkowicie wystarcza polski i niemiecki język a ruski uważam za zbędny“. Нагадайте собѣ п. Л. чіимъ хлѣбомъ Вы живете и де живете? Отсего буде Вамъ у ôтповѣдь досить!... *II.*

Рухъ въ нашихъ читальняхъ.

Зъ Пархача. Що нашъ сельскій народъ начинае понимати важнôсть просвѣты народнои, есть то найлѣпшимъ доказомъ, що новѝ читальнѣ щораз то бôльше по селахъ закладаются. Якъ суть люде, котрѝ на читальнѣ косо дивлятся, такъ зъ другои стороны тѣ читальнѣ мусятъ кождого овою народнôсть любячого Русина потѣшати, бо нема сумнѣву, що скоро просвѣта народна пôднесеся, мусятъ и нашѝ народнѝ справы поправитися. Таку нову читальню основано въ селѣ Пархачу въ окрузѣ сокальскôмъ, а дня 9 л. серпня ôтбулося вечеромъ єи торжественне ôткрытье. На той вечерокъ зôбралося численно не тôлько мѣсцевыхъ людей, але богато селянъ и интелигенціи зъ сусѣдства. Вечерокъ ôтбувся въ красно выбѣленôмъ, маємъ и цвѣтами украшенôмъ будынку громадскôмъ. По вступнôй промовѣ и повитаню гостей, завôзвавъ о. Чернецкій яко основатель тои (15) читальнѣ зôбраныхъ, щобы на часъ обрадъ сего збору выбрали предсѣдателя и тіи одноголосно выбрали предсѣдателемъ п. дра Марцеля Мадейского, адвоката зô Львова, посла соймового и властителя Пархача. П. дръ М. Мадейскій, занявши мѣсце предсѣдателя, промовивъ до зôбраныхъ по польски краснымъ и теплымъ словомъ и ôткрывъ вечерокъ. По сѣй бесѣдѣ ôтчитано статуты и выбрано выдѣлъ, а то: о. Кучиньского, игумена оо. Василіянъ, головою читальнѣ; п. Левицкого, учителя, заступникомъ; Д. Якубовского секретаремъ; П. Кинаха библіотекаремъ; Т. Балка касіеромъ; заступниками выбрано: И. Лозиньского вôйта и Т. Сыроѣда. По выборѣ выдѣлу ôтспѣвавъ хоръ зъ нотъ пôдъ проводомъ п. Полотнюка, учителя спѣву зъ Кристинополя, кôлька народныхъ пѣсень дуже красно и многолѣтствіе Єго В. цёсарю. По спѣвѣ началася науковѝ прелекціи. Першу прелекцію „О нападахъ Татарôвъ на Русь“ мавъ держати дръ Калитовскій, професоръ гимназіи зô Львова, але коли для перешкоды не явився, заступивъ єго п. Іосифъ Чернецкій, студентъ медицины. Другу прелекцію „О блыскавицяхъ и громахъ“ державъ о. Чернецкій и електризувавъ селянъ. По тôй прелекціи спѣвавъ знову хоръ зъ нотъ, а коли програмъ вечерка вычерпався, закрывъ вечерокъ довшою бесѣдою дръ Мадейскій, заохочуючи селянъ до науки, тверезости и працѣ, за що зôбранѝ грôмкимъ многолѣтствіемъ предсѣдателю подякували. Видко, що не всѣ Поляки дивлятся на читальнѣ очами пôвъурядового кореспондента „Czas u“, котрый радъ-бы Русинôвъ во вѣки въ темнотѣ бачити, щобъ тôлько пропинація цвила. Потрудѣтся п. пôвъурядовый кореспонденте разъ на такій вечерокъ, придивѣтся всему и послухайте уважно, що на такихъ вечеркахъ учится, а не будете писати клеветы и не пожалуете труду, бо самѝ збудуетеся. — По науковыхъ прелекціяхъ, запросили члены читальнѣ зôбраныхъ гостей на скромне угощенье, котре ôтбулося при чотырохъ столахъ. Середъ веселои забавы, при котрôй промовляли о. Кучиньскій, о. Чернецкій, п. Левицкій зъ Добрачина, п. Грущиньскій, секретарь, п. Полотнюкъ и селяне. П. Кинахъ, Якубовскій и пр., хоръ спѣвавъ гарнѝ пѣснѣ, а забава продовжалася до 2 годины зъ пôвночи, коли гостѣ почали розходитися домôвъ. Такъ ôткрыто читальню въ Пархачу и той вечерокъ лишится кождому на завсѣгды въ памяти.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Зъѣздъ кромериский*). Въ Гулинѣ, послѣдньôй отаціи передъ Кромерижемъ, дожидали на перонѣ двôрця надходячій царскій пôездъ австрійскій монархъ и архикнязь Рудольфъ. Оба они мали на собѣ мундуры своихъ россійскихъ полкôвъ съ великими лентами ордеру св. Андрея. Зъ дружины супроводжали ихъ тôлько генералъ-адютантъ баронъ Попъ и адъютантъ гр. Ностичь. Коли пôездъ везучій царя въѣздивъ на перонъ, показалась царица въ ôкнѣ спального вагону поздоровляючи усмѣшкою цёсаря и архикнязя. Незабавомъ показались въ ôкнахъ вагонôвъ царь и вел. князь Владимиръ. Якъ тôлько пôездъ станувъ, розложили царскѝ Черкесы передъ вагономъ и на ступеняхъ єго богатый диванъ, по котрôмъ увôйшли цёсаръ съ архикн. Рудольфомъ до вагону, почѣмъ пôездъ безпроволочно рушивъ до Кромерижа. Въ вагонѣ слѣдувало повитанье монархôвъ. Оба монархи обнялись и поцѣлувалися. Цёсаръ поцѣлувавъ царицю въ руку а опôля въ лице, такъ само вел. княгиню Марію Павлôвну; съ царевичемъ и великими князями розцѣлувався рôвножь сердечно. Подорожь до Кромерижа тревала ôттакъ ледво кôльканайцять минутъ. На перонѣ въ Кромерижу дожидали гостей цёсарева австрійска и архикнязь Каролъ-Людвикъ въ мундурѣ россійскôмъ съ великою лентою ордеру св. Анны. Музика заграла имнъ россійскій, обѣ монархинѣ устиснулись два разы, а царь, убраный въ мундуръ австрійского полковника перейшовъ разомъ съ цёсаремъ по передъ фронтъ уставленои гоноровои компаніи, котра презентувала зброю. Пôдчасъ того середъ решты товариства ôтбувались повытаня и представленя. Архикнязь Каролъ Людвикъ поцѣлувавъ царицю въ руку а тая подала єму лице до поцѣлованя; вел. княгиня Марія Павлôвна поцѣлувала арх. Кароля Людвика въ чоло. Царь, скôнчивши переглядъ компаніи, приступивъ до цёсаревои и поцѣлувавъ єи въ руку, а ôттакъ представивъ цёсаръ царевн краевого маршалка Моравіи, бурмистра и старосту Кромерижа. Наступивъ ôтѣздъ зъ двôрця до палаты, котрому спріяла прегарна погода; ôтъ двôрця ажь до палаты архіепископскои залягли улицѣ безчисленнѝ товпы народа, пôдносячѝ неустаючѝ оклики: „Слава! Урра! Hoch!“ По обохъ сторонахъ дороги утворило войско шпалеры; порядокъ удержувала почетна горожаньска сторожа. На самôмъ передѣ передъ пôездами монархôвъ ѣхавъ намѣстникъ гр. Шенборнъ съ кромериским бурмистромъ бар. Бояковскимъ. Ôттакъ ѣхали обѣ монархинѣ, за ними оба монархи, дальше вел. кн. Марія Павлôвна съ архикн. Рудольфомъ, царевичемъ и вел. кн. Володимиромъ; въ послѣдномъ пôездѣ архикн. Каролъ Дюдвикъ и в. кн. Юрій. Передъ сходами палаты повитали царя и царицю кн. Гогенлоге и гр. Гунядѝ, почѣмъ удались всѣ до салѣ билярдовои, де наступило представленье зôбраныхъ достойникôвъ. По скôнченю представлень засѣли царскѝ гостѣ разомъ съ цёсаремъ, цёсаревою и членами цёсарскои родины до снѣданя. Для дружины заставлено окремѝ столы; при однôмъ зъ тыхъ столôвъ внѣсъ сов. Лингеръ, окликъ въ честь царя и царицѣ, на що дружина царска ôтповѣла грôмкимъ „урра“ въ честь австрійскои монаршои пары. О год. 6 вечеромъ розпочався великій обѣдъ, до котрого засѣло 78 особъ. На першôмъ мѣсци засѣли обѣ монархинѣ, по правôй сторонѣ царицѣ сидѣвъ цёсаръ, коло него в. кн. Марія Павлôвна, архикн. Каролъ Людвикъ и вел. кн. Юрій; коло цёсаревои сидѣвъ царь, коло него арх. Рудольфъ, дальше царевичъ и вел. кн. Владимиръ. Пôдчасъ обѣду грала музика угорска умѣщена въ замковôмъ огородѣ. Стôлъ заставленый бувъ щиро золотымъ сервисомъ. Тоастôвъ при обѣдѣ не пôдношено, тôлько цёсарь ударивъ чаркою съ виномъ о чарку царя и царевои а царь такъ само о чарку цёсаря и цёсаревои. Пôсля обѣду ôтбувся cercle. О год. 8 уряджено въ пишно декорованôй сали въ палатѣ архіепископскôй театральне представленье съ концертомъ. Въ представленю взяли участь найславнѣйшѝ вѣденьскѝ артисты. Въ послѣднôй хвили одержали вступъ на представленье и репрезентанты прасы. Паркетъ салѣ складався въ першôмъ рядѣ зъ 10 великихъ, червонымъ шовкомъ обитыхъ фотелѣвъ и зъ семи рядôвъ меншихъ крѣселъ. О год 8-мôй вôйшовъ попереду царь до салѣ съ цёсаревою, ôттакъ цёсарь съ царицею, архикн. Рудольфъ съ в. кн. Маріею Павлôвною, царевичъ съ в. кн. Юріемъ и архикн. Каролъ Людвикъ съ в. кн. Владимиромъ. Всѣ они засѣли въ першôмъ рядѣ на фотеляхъ, а въ серединѣ царица и цёсарева. Въ дальшихъ рядахъ заняли мѣсця: двôръ, министры и другѝ достойники; въ загалѣ було въ сали до 100 осôбъ. Представленье вышало дуже гарно и вызвало загальне вдоволенье; граючѝ артисты надѣленѝ зôстали россійскими орденами. Представленье скôнчилось по 9 год. Пôсля сего наступила гербата, на котру одержали запросины такожь и члены придворного театру. Тымъ скôнчилось торжества першого дня зъѣзду. Другого дня т. є. 26 с. м. выѣхали о год. 11 передъ полуднемъ цёсарь, царь, архикн. Рудольфъ и вел. кн. Владиміръ въ стрѣлецкихъ костюмахъ до лѣса т. зв. „Fürstenwald“ на ловы, тымчасомъ решта монаршого товариства приѣхала сюды въ пяти пôездахъ. Коло лѣсничôвки высѣло цѣле товариство зъ екипажѣвъ и розпочали веселѝ свобôднѝ розмовы. Россійскій придворный маляръ Зичи знявъ зъ гарного положеня лѣску шкацъ до альбуму царя. О 1-шôй годинѣ скôнчились ловы. Пôдъ шатромъ уряджено снѣданье для 32 осôбъ. Въ часѣ снѣданя ôтозвалисъ зъ по за деревъ звуки квартету на трубахъ ловецкихъ; се була продукція знаменитыхъ артистôвъ, запрошеныхъ умысно для царя, яко великого любителя такои музики. Звуки квартету зворушили цѣле товариство, обѣ монархинѣ приближились до артистôвъ и ôтдали имъ належнѝ похвалы. Опôля оглядало цѣле товариство убиту ловцями звѣрину; було ея 41 штукъ, звѣрята убитѝ цёсаремъ, царемъ, арх. Рудольфомъ або в. кн. Владиміромъ були означенѝ окремыми лентами. Передъ ôтъѣздомъ зъ лѣса подякувавъ царь властителеви лѣса кардин. Фирстенбергови за уряженье ловôвъ, по чѣмъ всѣ ôтъѣхали до палаты. Обѣдъ ôтбувся цѣлкомъ такъ само, якъ попереднього дня. О год. 10 вечеромъ наступило сердечне прощанье а ôттакъ выѣздъ россійскихъ гостей. Цёсарь и арх. Рудольфъ съ цѣлою дружиною ôтвезли гостей на дворець зелѣзницѣ. Передъ ôтъѣздомъ надѣливъ царь многихъ зъ австрійскихъ достойникôвъ россійскими орденами. Министеръ справъ заграничныхъ гр. Кальноки мавъ окрему авдіенцію у царя и такожь одержавъ ôтъ него ордеръ. Оба министры Кальноки и Гиросъ робили собѣ взаимно визиты. Въ чверть годины по ôтѣздѣ россійскихъ гостей, выѣхавъ зъ Кромерижа и цёсарь австрійскій удаючись до Пильзна на маневры, цёсарева ночувала ще одну нôчь въ Кромерижу и доперва дн. 27 с. м. о год. 9 рано ôтъѣхала до Вѣдня.

(*Въ Каринтіи*) надѣются приѣзду цёсаря на день 8 вересня с. р. Въ тôмъ дни мае цёсарь ôтвѣдати каринтску выставу краеву, уряджену въ Целовци и „Рудольфинумъ“ а ôттакъ другого дня удастся на тридневнѝ маневры.

(*Въ Чехахъ*) пропагуютъ ческѝ газеты гадку урядженя въ слѣдующôмъ роцѣ ческо славянскои выставы въ Празѣ при выключнôй участи Чехôвъ зъ Чехіи, Моравы и Шлеска. Мае се бути найлучшій способъ, щобы показати свѣтови що зробили въ послѣдныхъ лѣтахъ Чехи своими власными силами и якъ высоко стоитъ нинѣ сей народъ пôдъ взглядомъ культурнымъ.

рогви. На мене заразъ повѣяло давнинею. Иконостасъ, образы, живопись на стѣнахъ, рѣзьба на иконостасѣ були такѝ древнѝ, такѝ старѝ, якѝ я ледва пригадавъ собѣ, якъ бачивъ ихъ въ украиньскихъ церквахъ ще малою дитиною и котрыхъ уже не можна знайти на Украинѣ и съ свѣчкою середъ дня. Менѣ здалося, що я вернувся въ свои давнѝ дитячѝ лѣта, коли мене мати водила молитись у нашу стару церкву. На иконостасѣ навѣть рѣзьба на деревѣ була така сама, якъ въ нашôй старôй церквѣ; тѝ-жь виноградня китицѣ мѣжь листямъ навѣть помалёванѝ такою самою фарбою: темно-синёю, червоною та зеленою. Въ притворѣ на стели прибитый великій старый образъ страшного суда достоту такій, якій бувъ у нашôй старôй церкви. На хмарахъ св. Тройця. По одинъ бôкъ Адамъ на колѣнахъ, по другій бôкъ Єва. Одъ пяты Адамовои вьється довгій змій, а на ёму наче начеплѝ бѣлѝ квѣтки зъ надписами людскихъ грѣхôвъ. Въ-низу червоне пекло, драконова голова съ сатаною въ серединѣ, а въ пекло прямують купки людей; надъ купками написано: Ляхове, Мадяры, Нѣмцѣ, Жиды, а позадъ усѣхъ Русины малесенькою купкою. Тутъ-же идутъ въ пекло пяняцѣ, за ними блудницѣ и т. д. Церква помалёвана всякими визерунками, котрѝ теперь уже ледви знать по стѣнахъ. Образы византійскои школы. Все переноситъ васъ зъ-разу далеко на Украину, десь пôдъ Кіѣвъ, пôдъ Одесъ або Полтаву. Тôлько два католицкѝ олтарѣ приставленѝ по бокахъ церкви до стѣнъ нагадуютъ про унію.

Увôйшовъ въ церкву панъ-отець. Народъ збирався поволи. На правому боцѣ стали чоловѣки та паробки, на лѣвому молодицѣ, а зъ переду дѣвчата. Староста показавъ намъ на двѣ лавки, поставленѝ коло самого иконостаса пôдъ стѣною: се мѣсця, якъ видно, для аристократіи. Я сѣвъ по одинъ бôкъ, панъ Б. по другій. Староста сѣвъ коло мене, але на особному отôлци коло дверей олтаря. Менѣ можна було окинути окомъ всю чесну громаду зъ дяками на хорахъ. Всѣ молодицѣ то дѣвчата були напятѝ бѣлыми згорнутыми въ-двое обрусами, а бѣднѣйшѝ просто ручниками съ кôнцями густо заткаными червоными полосками. Сѝ обрусы вони напинають на плечѝ, якъ мантилѣ, а въ кôнцѣ заверчують дѣтей, що держать на рукахъ. Молодицѣ не завязуютъ головъ хустками, а закутуються. Зъ пôдъ хустокъ выглядають краѣ очѣпка, напущенѝ на уха и выпущенѝ зубчикомъ на лобъ. Сѝ кôнчики, обшитѝ жовтогарячою матерією, досыть красно выглядають, коли молодиця напнута бѣлою мушлиновою хусточкою. Дѣвчата не носять на головѣ нѣ стрôчокъ, нѣ цвѣтокъ. Тôлько на двохъ чорноволосыхъ головахъ червонѣли узкѝ стрôчки. Хочь тутъ въ Карпатахъ и чоловѣки и жѣнки ходять въ кербцяхъ чи въ постолахъ, одначе въ церкву идуть всѣ въ чоботяхъ. Тôлько однымъ-одна баба стояла въ постолахъ. Чоловѣки були въ бѣлыхъ свитахъ съ комѣрами, гарно вышитыми червоными або синими нитками. Штаны на всѣхъ бѣлѝ, зъ товстого саморобного сукна, такъ само вышитѝ въ-низу коло кôсточки червоными взôрцями. Сѝ купы понапинаныхъ хустками та бѣлыми обрусами молодиць та дѣвчатъ маютъ въ собѣ характеръ давнины, переносять думку въ древнôсть. Сей простый костюмъ пригадуе костюмы, якѝ малюють на образахъ. Сорочки на женщинахъ невышиванѝ, а затканѝ на рукавахъ та на чохлахъ червоными смужками. Се ще початокъ тои орнаментики, котра такъ роскôшно розвилась въ фантазіи украиньскои женщины въ степахъ. Въ Украинѣ, якъ глянешь въ церквѣ на бабинець, то бачишь неначе багатый квѣтникъ, увесь залитый усякими квѣтками. На головахъ у дѣвчатъ квѣтки, стрôчки, у молодиць — роскôшнѝ квѣтнѝ хустки; тутъ въ горахъ все просто, початково. И недурно-жь тôлько въ Карпатахъ держалась старовина навѣть въ колядкахъ та щедрѣвкахъ: се край, захищеный горами одъ всякого побôчнёго вплыву.

Тутешнѝ Русины мають типъ одмѣнный одъ мазурского та словацкого: вони чорнявѣйшѝ, мають темнѣйшѝ очи, чорнѣйше волося на головѣ. Буде видко мѣжь дѣвчатами кôлька типôвъ, зовсѣмъ полуденныхъ, съ карыми очима та чорными бровами, съ оригинальнымъ, выразнымъ прорѣзомъ устъ. Пружки лиця тутешныхъ людей нагадують бôльше Подолянъ та Волынцѣвъ: вони тонкѝ, дрôбнѝ. Паробки дуже здоровѝ та свѣжѝ на видъ, чоловѣки вже визернѣйшѝ, а молодицѣ зовсѣмъ визернѝ. Тутъ въ Карпатахъ и мазурскѝ, и словацкѝ и рускѝ молодицѣ чогось дуже зôвялѝ, блѣдѝ, худенькѝ, неначе захарчованѝ. Воно й правда, що тутъ робота на горахъ тяжка, а харчею служитъ житнѝ, вôвсяный хлѣбъ та водяна картопля. (Дальше буде.)

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. По зъѣздѣ въ Кромержижу вернувъ царь дня 27 до Россіи тою самою дорогою которою бувъ приѣхавъ. Куды однакожь дальше поѣхавъ — чи просто до Кіева чи до Петербурга не знати, бо цѣла подорожь держится якъ и передъ зъѣздомъ въ великôй тайни. Можна припускати, що царь поѣхавъ до Кіева, бо „Кіевлянинъ“ оголосивъ ôтозву ген.-губ. Дрентелена въ котрôй сказано, що царь приѣде до Кіева дня 16 (28) серпня. Въ ôтозвѣ тôй сказано, що для удержаня порядку и безпеченьства пôдчасъ приѣзду выдано окреме розпорядженье, котре обовязуѥ всѣхъ жителѣвъ мѣста безъ выемки. Ген.-губ. высказуѥ однакожь надѣю, що жителѣ самí будутъ пильнували порядку и не будутъ спонукували власти до строгого поступованя. На принятье царя въ Кіевѣ пороблено слѣдуючí порядки: Домы въ мѣстѣ будутъ украшенí зеленею, цвѣтами и флягами. Въ сей цѣли выдавъ губернаторъ розпорядженье, въ котрôмъ сказано, що жителямъ „предоставляется“ украшати свои домы, але фляги мусятъ бути россíйскои барвы т. ѥ. горѣшный пасъ маѥ бути бѣлый, середный синій а долѣшный червоный. При въѣздѣ царя до мѣста привитаѥ ѥго городскій голова хлѣбомъ и солею, котрí подасть ѥму на пôдносѣ зъ орѣхового дерева рѣзбленôмъ въ стилю россíйскôмъ. На пôдносѣ будутъ вырѣзблení межи иншими прикрасами такожь ще памятникъ „Золотыхъ воротъ“, Несторъ съ лѣтописею въ рукахъ и Ярославъ Мудрый съ „Рускою Правдою“. Доокола сеи рѣзбы буде написано церковно славяньскими буквами: „Отцу Россіи — мать русскихъ городовъ“. На мѣсци де буде переглядъ войска буде поставлена естрада, зъ котрои можна буде приглядати ся торжеству. Вступъ на естраду дозволеный лишь раднымъ мѣста Кіева и то за билетами. На пароходъ можутъ радní забирати съ собою ще и дѣти але лишь двоѥ и то не старшихъ якъ до 15 лѣтъ; на то получатъ такожь билеты. Билетôвъ не вôльно другимъ ôтступати. Улицѣ котрыми царь буде переѣзджати будутъ замкненí и нѣкому не вôльно буде туды нѣ переходити нѣ переѣзджати. До Лавры печерскои вôльно буде ѣхати екипажами и за билетами; хто до $9^1/_2$ год. не приѣде не буде допущеный. Бибикôвскій бульваръ буде ôткрытый лишь для осôбъ, котрí маютъ билеты. По зъѣздѣ въ Кромержижу прислав министеръ Гиросъ зъ Прерова дня 26 с. м. на руки Влангалого управителя уряду заграничного въ Петербурзѣ слѣдѣючу телеграму: Ихъ императорскí Величества ôтнесли якъ найлѣпше враженье сердечного принятя и повного порозумѣня на зъѣздѣ. — Зъ Петербурга доносять, що на приказъ царя ôтдано бурмистрôвъ мѣстъ Риги и Реваля пôдъ судъ за то, що ставили опôръ противъ розпорядженю наказуючôмъ заведенье россíйского языка въ урядѣ. Въ мѣстахъ сихъ уживано доси языка нѣмецкого яко урядового.

Туреччина. Въ престольнôй бесѣдѣ англíйскои королевои, выголошенôй недавно при закрытю англíйского парляменту, не згадано нѣ словомъ про мисію Дримонда Вольфа и се подало случайнôсть до робленя коментарѣвъ, догадокъ и гипотезъ всѣлякого рода. До такихъ догадокъ и гипотезъ — каже „Journ. de St. Ptbg.“ — ôтносимо мы и лондоньску депешу помѣщену въ „Journ. de Débats“, пôсля котрои въ деякихъ кругахъ дипломатичныхъ думаютъ, що Порта пôзнаючи важнôсть своеи помочи для Англіи въ теперѣшнôй хвили, поставитъ ѣй великí жаданя. Противно Англія протестуѥ противъ всякого прямого вмѣшуваня ся Туреччины до справъ єгипетскихъ. Министерство Сальсберого не може того допустити такъ зô взглядôвъ политичныхъ якъ и административныхъ. Англія хотѣла бы, щобы Туреччина згодилася просто на то, що она ѣй предложитъ. Теперь ще не можна сказати на скôлько сповнятся бажаня Англіи, але въ звѣстныхъ сферахъ политичныхъ суть тои думки, що мисія Дримонда стрѣтитъ великí трудности, мимо того, що англíйскій посланникъ — якъ доноситъ „Pol. Cor.“ маѥ ôтъ королевои якъ найобширнѣйшí инструкціи и право рѣшати всякí пытаня ôтповѣдно до становища яке займе въ нихъ Выс. Порта. Въ кождôмъ случаю лишь обовязаный Дримондъ Вольфъ зноситися заразъ съ Лондономъ. Переговоры отже, якъ видко зъ того, можутъ довго потягнутися и то тымъ скорше, що и турецкому кабинетови не дуже скоро дѣеся, и ôнъ радъ буде протягнути переговоры ажь до новыхъ выборôвъ до парляменту въ Англіи, позаякъ въ Туреччинѣ все ще не хотятъ вѣрити въ певнôсть теперѣшного кабинету англíйского. Для Туреччины бувъ кабинетъ Гладстона далеко догôднѣйшій, бо ôнъ хочь въ будучности обѣцювавъ цѣлковите уступленье Англіи зъ Єгипту. То есть головна точка цѣлого пытаня, о котрôй лордъ Сальсбери старанно промовчуѥ. — Дримондъ Вольфъ приѣхавъ ще 20 с. м. до Константинополя и ôтбувши тамъ кварантану бувъ заразъ зъ визитою у турецкого министра дѣлъ заграничныхъ и просивъ о авдіенцію у султана. На успѣхъ сеи мисіи глядитъ цѣкаво цѣла Европа тымъ бôльше, що и французскій посолъ Ноейлье, котрый мавъ выѣхати на урльопъ, получивъ приказъ остатися на мѣсци а того самого дня що и Д. Вольфъ приѣхавъ такожь и италíйскій пос. гр. Корти. Найбôльше сею мисіею заинтересувався Єгипетъ и ѥго кедивъ, котрый, якъ кажутъ, прославъ до Константинополя свого довѣрочного посла, котрый маѥ слѣдити докладно за ходомъ мисіи Д. Вольфа и информувати свого владѣтеля. Ба не лишь Тевфикъ, але навѣть и ексъ-кедивъ Исмаилъ заинтересувався сею мисіею и прославъ сюды такожь свого довѣрочного посла въ особѣ Сабѣта-паши. Въ загалѣ мисія Дримонда Вольфа занимаѥ нынѣ по-при зъѣздъ въ Кромержижу найважнѣйше мѣсце въ европейскôй политицѣ и всѣ державы слѣдятъ пильно за нею.

Испанія. Пôсля донесень въ Мадриду правительство испаньске зовсѣмъ не симпатизувало съ манифестаціями противъ занятя островôвъ каролиньскихъ черезъ Нѣмеччину, бо оно бажаѥ мирного полагодженя тои справы. Манифестацію устроила партія републиканьска а правительство не могучи ѣй перешкодити старалося лишь, щобы она не прибрала характеру вызываючого. — Зъ достовѣрного жерела доносятъ, що правительство испаньске есть вдоволене зъ мирного розположеня Нѣмеччины и числитъ съ всякою певностею на то, що справа островôвъ каролиньскихъ буде залагоджена безъ нарушеня права Испаніи.

НОВИНКИ.

— **Родичамъ** посылаючимъ свои дѣти до рускихъ шкôлъ народныхъ у Львовѣ пригадуѥмо, щобы численно вписували ихъ до заведеной торôкъ школы рускои при школѣ им. Пирамовича. Добрый складъ силъ учительскихъ въ сей школѣ ручитъ за добрый успѣхъ а дѣти бѣднѣйшихъ родичѣвъ дôзнаютъ тутъ бôльшои помочи якъ въ якôй небудь иншôй.

— **Загальный збôръ „Рускои Рады“** въ Чернôвцяхъ ôтбудеся въ недѣлю дня 13 вересня о 4 год. по полудни въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“, улиця Спленього ч. 7. Выдѣлъ „Рускои Рады“ запрошуѥ симъ всѣхъ своихъ членôвъ до якъ найчисленнѣйшои участи.

— **Зновъ на насъ забули.** Не нова то исторія, що у насъ въ Галичинѣ тамъ тôлько памятаютъ про Русинôвъ, про ихъ мову и письмо, де хотятъ ôтъ Русинôвъ якоись жертвы, въ загалѣ, де Русинôвъ потреба. Намъ вже лучалось бачити навѣть по руски друковани ôтозвы польскихъ „комитетôвъ костельныхъ“, котрí высылали своихъ делегатôвъ по краю просити мѣжь рускимъ народомъ складки на костелы або монастырѣ якихъ будь Уршулянокъ або Норбертанокъ; такъ само бачили мы рускí наказы заплаты ц. к. урядôвъ, податковыхъ а навѣть и автономичнí власти, котрí, якъ звѣстно, маютъ дуже слабый талантъ до лингвистики, здобуваются ôтъ часу до часу на бôльше або менше карикатурнí ôтозвы до „bracі Rusinów“ въ ихъ таки рускôмъ языцѣ, а се именно тогды, коли треба имъ „wspólnemi siłami“ устроити яку „uroczystość narodową“, закупити образъ патріотичный, представляючí „najwspanialszą chwilę z wspólnych ojczystych dziejów и т. п. Коли однакъ Русины сповнятъ вже свою задачу, т. ѥ. коли вже бôльше ôтъ нихъ нѣчого вытягнути не можна, тогды нагло забуваѥсь и по руски говорити и по руски писати, однымъ словомъ забуваѥсь, що въ краю истнуютъ живутъ якí Русины. Примѣрôвъ такого забутя можна бы немало навести; згадаѥмо тутъ тôлько про фактъ поминеня рускаго языка при заснованю львôвскаго будынку соймового и наивне толкованьеся ôттакъ дотычныхъ сферъ, що при тôй нагодѣ про рускій языкъ забуто. — Свѣжій примѣръ такои „короткои памяти“ и то ще у властей державныхъ подаѥ нынѣшный „Kurjer Lwowski“. Доноситъ ôнъ именно, що на выготовленôмъ плянѣ нового будынку зелѣзниць державныхъ, що станути маѥ на улици Маєровскôй напротивъ касы щадничои пышаѥсь на головнôй фасадѣ лишь одинъ польскій написъ. Поводуючись якъ звычайно такъ и тутъ справедливостею, замѣчаѥ вже самъ „Kur. Lw.“, що для рôвноправности треба було доконче и рускій написъ помѣстити. Мы признаемось, що такого „забутя о Русинахъ“ зъ стороны начальныхъ властей державныхъ зелѣзниць зовсѣмъ не надѣялись, доси бо руководились тí власти майже завсѣгды справедливостею взглядомъ Русинôвъ, и мы маемо надѣю, що и теперь ще направлятъ они тоѥ, що може бôльше черезъ недоглядъ, якъ черезъ злу волю вкралось. Домагатись сего тымъ бôльше маѥмо право, позаякъ маѥмо тутъ до дѣла не съ приватнымъ товариствомъ а съ урядомъ державнымъ, а держава повинна тутъ такъ добре памятати о Русинахъ, якъ памятаѥ о нихъ при стяганю податкôвъ.

— **Пп. пѣвцямъ церковнымъ** пригадуѥмо, що въ слѣдуючій четверь т. ѥ. дня 22-ого рук. серпня вôдбудеся въ Рогатынѣ збôръ дякôвъ. Надѣемося, що въ нѣмъ возьме участь поважне число дбалыхъ про себе и народъ дякôвъ.

— **На выставу археологичну** у Львовѣ, котра розпôчнеся дня 9 вересня с. р., спроваджуѥ комитетъ выставовый зъ Рогатына цѣлый иконостасъ вразъ съ намѣстными образами зъ церкви св. Духа и деякí старинности зъ церкви св. Николая.

— **Протестъ** противъ выборôвъ до коломыйскои рады громадскои вôдкинуло намѣстництво у Львовѣ а тымъ самымъ и затвердило выбôръ.

— **Курсъ науки спѣву** церковного и хорального съ додаткомъ початковыхъ вѣдомостей музики на скрипкахъ для кандидатôвъ дякôвскихъ ôткрываѥ п. Игнатій Полотнюкъ, учитель и пѣвець церковный въ Кристинополи. Курсъ розпочинаѥся съ днемъ 1 падолиста с. р. и кôнчится съ д. 30 цвѣтня 1886. *Зголошуватися можна до кôнця* жовтня письменно або лично до самого п. Полотнюка, котрый и подасть близшí условія принятя. Замѣтити належитъ, що п. Полотнюкъ маѥ позволенье львôвск. митроп. консисторіи (зъ дня 25 червня с. р. до ч. 4289) принимати такожь и кандидатôвъ зъ аепархіи львôвскои.

— **Маршалками радъ повѣтовыхъ** затвердивъ цѣсарь: п. Альбина Райского, властителя бôльшихъ посѣлостей для рады повѣтовои въ Рудкахъ и кс. Лаврентія Островского для рады повѣтовои въ Бережанахъ. Заступникомъ маршалка рады повѣтовои въ Рудкахъ затвердивъ цѣсарь п. Іоана Янка настоятеля обшару дворского.

— **Министерство просвѣты** выдало розпорядженье, пôсля котрого всѣ студенты заграничнí, котрí хотѣли-бы вступати на университеты въ Австріи а именно на выдѣлы правничí, мусятъ насамперед постаратися о признанье своихъ овѣдоцтвъ испытôвъ зрѣлости, котрí получили за границею.

— **Нападъ на церковь.** Въ Тысьменици заказавъ мѣсцевый сотрудникъ о. Ковчь входити людемъ до церкви черезъ захристію, щобы тымъ способомъ усунути всякій непорядокъ пôдчасъ богослуженя. Тымъ часомъ сталося, що пôдчасъ вечôрнѣ въ день Преобр. Христового зухвалí мѣщане стали силою добуватися до дверей захристіи и наробили такого стукоту, що здавалося, що церковь валится. О. Ковчь мусѣвъ покидати богослуженье и вразумляти мѣщанъ. Коли то однакожь не помагало, мусѣвъ о. Ковчь завôзвати ажь жандамерію до помочи, котра доперва порядокъ зробила.

— **Зъ Глинянъ** пишутъ намъ: Сего тыждня лучилася у насъ сумна пригода; цѣла одна родина пала жертвою отроєнися грыбами. Умерли чоловѣкъ, жѣнка, 20 лѣтна дѣвчина, 16-лѣтный хлопець и 6-лѣтна дѣвчина. Нещасливí наѣлися въ недѣлю по службѣ Божой грыбôвъ и вже въ понедѣлокъ сильно заслабли а що не було нѣякои помочи лѣкарскои, то и на другій день вô второкъ всѣ поумирали. Похоронъ зробивъ въ мѣстѣ велике враженье бо ажь пять мерцѣвъ разомъ хоронено.

— **Въ Черници** коло Городка лучилася передъ кôлькома днями страшна пригода. Тамошного селянина Федька Яремчука вхопила машина до молоченя збôжа и ôторвала ему лѣву руку. Яремчукъ ѥсть женатый маѥ четверо дѣтей и числитъ 34 лѣтъ. Нещасливого привезено до головного шпиталю у Львовѣ.

— **До рускои бурсы въ Коломыи** принявъ выдѣлъ Братства церковного св. Архистр. Михаила на засѣданю зъ дня 26. серпня с. р. слѣдуючихъ питомцѣвъ на рôкъ шкôльный 1885/6: Рудницкого Антона и Дудыка Омеляна до V. кл. гимн.; Лопушаньского Ивана до IV. кл. гимн.; Бачиньского Льва, Ворика Омеляна, Григорчука Антона, Ковальчука Ивана, Колянковского Олексу и Стрыпка Михайла до III. кл. гимн.; Алимурку Стефана, Дороша Володимира и Новицкого Ивана до II. кл. гимн.; Дуплавого Ивана, Ивасюка Николу, Кордовского Антона и Куровецкого Пилипа до I кл. гимн.; Ивасюка Николу и Сиротюка Юрка до IV. кл. норм. яко заступникôвъ: Мосьондза Андрѣя, до I кл. гимн.; Бейсюка Ивана и Юркевича Ивана до IV кл. норм.

— **На могилѣ** упокоившогося въ Римѣ дра Амвросія Яновского поставили ѥго сыны памятникъ съ слѣдуючою написею въ рускôмъ и латиньскôмъ языцѣ: „A. ☧ Ω. Ту спочиваетъ Дръ. Амвросій Яновскій, обряда греческо католического, ц. к. директоръ гимназіи во Львовѣ, посолъ до думы державной, рожденъ въ Смольной дня 17 грудня 1810, умеръ въ Римѣ дня 2 марта 1884. Вѣчна ему память!“ — По латинѣ: Hic iacet Nobilis Dr. Ambrosius Janowski, rit. graec. cath., director gymnasii Leopoliensis in Galicia Austriaca. Natus in Smolna die 17 decembris 1810. Mortuus Romae die 2 martii 1884. Requiescat in pace! Мощѣ покôйника спочиваютъ въ криптѣ, выкованôй въ скалистôй стѣнѣ кладовища, до котрои такожь примираѥ и памятникъ.

— **Снѣги и морозы.** Англíйскí газеты доносятъ, що въ горахъ шкоцкихъ упали въ половинѣ сего мѣсяця великí снѣги. Люде, що для свѣжого воздуха выѣхали въ тí горы повертаютъ назадъ цѣлыми масами. Въ пôзнôчнôй Нѣмеччинѣ знову бувъ въ ночи зъ дня 13 на 14 с. м. досыть сильный морозъ. Въ Колоніи спавъ бувъ тогды термометръ на 2 степенѣ пониже зера а на „Гундсрику“ померзли горохъ, бôбъ, огôрки и бараболѣ. То само повторилося и въ другихъ мѣсцевостяхъ и то въ половинѣ серпня! И у насъ ôтъ кôлькохъ днѣвъ буваютъ вже ночи дуже холоднí а въ декотрыхъ сторонахъ доходивъ термометръ надъ раномъ майже до зера.

— **Холера въ арештѣ.** Професоръ Руммо въ Неаполю, котрый ѣздивъ до Испанія, щобы тамъ учитися у дра Феррана щепленя холеры, вернувъ сими днями до Неаполю и привѣзъ съ собою чотыри фляшочки наповненí бакцилями холеричными. Коли магистратъ мѣста о тôмъ довѣдався, выславъ заразъ свого урядника до лябораторіи проф. Румма и приказавъ ему сконфискувати згаданí фляшочки, котрí заразъ добре опечатано, опаковано и замкнено въ окремôй комнатѣ въ сутеренахъ магистрату. Магистратъ не хоче дозволити проф. Руммо, щобы ôнъ робивъ якí-небудь досвѣды съ щепленьемъ холеры.

— **Политична діягноза „Карпата“**: Европейскій миръ ежедневно получаитъ больше удостовѣренія. — *Англія и Россія смиряются*, — а прочее не имѣетъ значенія по тому, что всѣ государства и ихъ государи стремятъ къ обезпеченію покоя.

— **Сераєво**, столиця Босніи, маѥ пôсля найновѣйшого обчисленя 27.000 мешканцѣвъ, мѣжь тими звышь 15.000 Сербôвъ магометаньскои вѣры.

— **Родичѣвъ** що хотѣли бы давати учити своихъ дѣтей музики звертаѥмо увагу на анонсъ „Повѣдомленье“ репонованои школы музики у Львовѣ п. Е. Качковского.

Вѣсти зъ Аепархіи Львôвскои.

На конкурсъ до ч. 4431 розписана парохія Трыбухôвцѣ съ прилученými: Завадка, Цвѣтова, Пышкôвцѣ и Борщѣвка, дек. чорткôвского, наданя приватного. Речинець до убѣганяся назначеный до 15 жовтня с. р. (не до 25 жовтня, якъ було ошибочно подано въ послѣднôмъ ч. „Дѣла“).

Въ пропозицію прин ятí: А) На Задвôрье дек. унѣвского, одинъ о. Тимотей Кульчицкій, завѣд. Задвôря. — Б) На Молодинче, дек. ходорôвского, оо.; І) Величко Михаилъ, завѣд. Молодинча; П) Петро Петрицкій, сотруд. въ Роздолѣ. — В) На Хомякôвку, дек. тысьменицкого, оо.; І) Попель Іоанъ, завѣд. въ Радôвцяхъ; П) Левицкій Евгеній, сотруд. въ Гостовѣ; Ш) Раздикевичъ Петро, сотруд. въ Вишенцѣ. — Г) На Махнôвцѣ, дек. золочѣвского, лишь одинъ о. Юліянъ Габрусевичъ, завѣд. въ Махнôвцяхъ. — Д) На Зарубинцѣ дек. збараского, оо.: І) Солôвка Михаилъ, завѣд. въ Качанôвцѣ; П) Заячкôвскій Алексій, зав. въ Зарубинцяхъ. — Е) На Ракôвъ, дек. золочѣвск., оо.: І) Лужницкій Леонтій, кап. въ Пенякахъ; П) Воєвôдка Корнилій, завѣд. Ракова. — Ж) На Бачôвъ, док. нараѣвского, оо.: І) Венгриновичъ Іоанъ завѣд. Пôдкаменя; П) Володимиръ Проскурницкій, завѣд. Черепина. — З) На Корчинъ, дек. скольского. оо.: І) Крижановскій Романъ, завѣд. Корчина; П) Строцкій Константинъ, завѣд. Наваріи; Ш) Левицкій Володимиръ, завѣд. въ Суходолѣ.

Мѣсто деканомъ перегиньскимъ поставленый о. Іосифъ Лопатыньскій, пар. въ Долинѣ.

Отпустку получивъ о. Стефанъ Крижановскій, сотруд. въ Шельпакахъ на одинъ мѣсяць.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— **„На могилѣ Алексѣя Петровича Стороженка“** — пôдъ такимъ заголовкомъ умѣстила „Кіевская Старина“ допись п. С-ка, котрый побувавъ на могилѣ нашого славного писателя Олексы Стороженка въ Берестѣ Литовскôмъ, де покôйный закôнчивъ житье, яко предводитель дворяньства, дня 6 (18) грудня 1874 р. П. С-ко розпытувавъ мѣсцевого протоерея, що ему звѣстно про покôйного писателя, а той росказавъ самъ дещо и вказавъ особы, ôтъ котрыхъ можна бы бôльше чого довѣдатись. Самъ протоерей потвердивъ, що мѣжь письмами покôйного осталися два невыданí творы: „*Былое но не минувшее*“ и „*Чортъ на весълю*“. Береотъ Литовскій — жидôвске мѣсто: на 50.000 всѣхъ мешканцѣвъ есть лише 5000 не-жидôвъ! Нынѣшный Берестъ анѣ подôбный до давного, историчного Береста. Коли Наполеонъ I. познакомився съ типографіею захôднои стороны Россіи, то сказавъ о Берестѣ: „Хто буде крѣпко стояти тутъ, той буде паномъ всего того краю“. Правительство россíйске скористало зъ высказу знаменитого стратега: въ 1830-тыхъ рр. зрôвнало мѣсто съ землею и на тôмъ мѣсци збудувало величезну крѣпость, а на мѣсто вызначило пѣчанí горбки, досыть далеко ôтъ крѣпости.

Господарство, торговля и промыслъ.

— **Станъ урожаѣвъ въ Галичинѣ и въ другихъ краяхъ.** Неперестаючí майже дощѣ наробили богато шкоды, бо не тôлько зросло то збôже, що було вже въ полукôпкахъ або на покосахъ, але такожь и на пни. Въ Золочôвскимъ повѣтѣ н. пр. не тôлько, що збôже зросло, але навѣть солома зовсѣмъ почорнѣла и майже згнила. Збôже треба було кôлька разôвъ пересущувати. На Подолю выпали жнива трохи лѣпше хочь коло Хросткова слота наробила богато шкоды. Черезъ дощѣ возовица ишла досить поволи и съ перервами и на копы збôже выдаѥ мало, але за те зерно красне и намолотъ добрый. Въ Рудецкôмъ и коло Журавна наробили мыши богато шкоды, особливо въ ôвсѣ, такъ, що коло Рудокъ майже половина ôвса страчена. Мыши въ тыхъ околицяхъ такъ розмножилися, що робятъ дуже великí шкоды въ збôжу не тôлько на пни але навѣть и въ засѣвахъ особливо въ озиминахъ. Декотрí господарѣ тыхъ сторôнъ постановили озимины зовсѣмъ не сѣяти. Зъ поля вже майже все спрятано, остались тôлько ще декуды бôбсы и гречка. Пôдъ озимину ще не орютъ черезъ частí зливы. Зъ зôбраного збôжа показуѥся такій добутокъ: Пшеница выдаѥ коло Куликова зъ морга 12 кôпъ а копа по 24 гарцѣвъ зерна. Коло Камѣнки струмиловои 11 а зъ копы пôвъ кôрця зерна; коло Красного и Глинянъ 12 до 14 кôпъ; въ Золочôвскôмъ дае моргъ декуды по 16 кôпъ и бôльше якъ корець зерна зъ копы а коло Борщева дае моргъ 6 до 8 кôпъ и майже пôвтора кôрця зерна зъ копы. Жито выдаѥ зъ 6, 8 до 9 кôпъ а зъ копы по 26, 28 до 32 гарцôвъ. Въ Золочѣвскôмъ збирано 10 до 12 кôпъ а копа выдае до 70 кильогр. Въ Скалатскôмъ выдаѥ моргъ 6 до 7 кôпъ а копа 1 сотнарь метр. зерна. Овесъ коло Камѣнки струм. дае 2 до 3 копы, канарокъ пôвтретя кôрця а угорскій около трехъ кôрцѣвъ. Коло Комарна 10 кôпъ, 100 кильогр. Бъ Збараскôмъ дае канарокъ зъ морга 8 кôпъ а выдае намолоту 80 до 100 киль. — Ячмѣнь коло Журавна выдаѥ зъ копы по 50 киль., коло Хирова корець; коло Скалата поросло богато на покосахъ. Въ Коломыйскôмъ дае моргъ 8 кôпъ. — Горохъ почали ледве збирати. — Гречка красно ôтцвила. — Бараболѣ зачинаютъ пошуватися. (К. б.)

Черезъ редакцію „Дѣла“ прислали:

На Правотарь домовый Лукича П. Т. Вас. Якубôвъ, ц. к. стражникъ скарбовый въ Королѣвцѣ, п. Лешнѣвъ, 1 зр. (тымчасово).

Аптика РУКЕРА во Львовѣ
поручає 1315 66—?
препараты зъ гумы и выробы кавчуковй
для потребъ хирургичныхъ и иншихъ подобныхъ.

готова одѣжь мужеска и дитина
на теперѣшню пору есть до наобутя
найдешевше
въ магазинѣ першон сподки
КРАВЦЁВЪ ЛЬВОВСКИХЪ
Улица Гетманьска ч. 10.
1—12

Якъ заводити Правды на ладъ закомарскои Правды?

Розказавъ Данило Танячкевичь, духовный Закомарья. Накладомъ „Батькôвщины“. Цѣна 10 кр., а почгою 12 кр. Дôстати можна черезъ редакцію „Батькôвщины“.

Огнетревалй и безпечнй ôтъ влому
КАСЫ
солидно и прекрасно выроблены съ американьскими замками и паскилёвыми засувками продаю дуже дешево
СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,
1390 27—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**
(Просится о кореспонденцію въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

Косы и Рѣзаки

7	ручковй волоскй	по 34 кр.
7½	„ „	по 36 кр.
7	„ рускй довгй	по 36 кр.
7	„ волоскй бракованй	по 20 кр.

Рѣзаки стирѣйскй правдивй по 56 кр.
высилає на замовленье Магазинъ
НАРОДНОИ ТОРГОВЛѢ
ВО ЛЬВОВѢ.
Опакованье зачисляєся якъ найдешевше.

ФАРБЫ
до мальованя дахôвъ
найлѣпшои якости, тертй въ подвôйно варенôмъ покостѣ, доставляю до кождои стациі желѣзничои франко — дешевше якъ кожда конкуренція!
Гибнеръ и Ганке
1381 (10—?) **у Львовѣ, Рынокъ ч. 38.**

Важне для Родичѣвъ.

Родичѣ, бажаючй примѣстити своихъ сынôвъ, учащаючихъ до шкôлъ у Львовѣ знайдутъ для нихъ добре помѣщенье, здоровый и поживный харчь и родительску опѣку за умѣрену цѣну въ домѣ урядника магистрату. Зголошуватися можна або вже теперь або при кôнци вакацій и съ початкомъ шкôльного року до въ низу пôдписаного

К. Скибинькій.
Львôвъ, улиця Галицка ч. 54.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. уприв. галиц.
акційного Банку Гипотечного
купує и продає
ВСѢ ЄФЄКТЫ И МОНЄТЫ
пôдъ найприступнѣйшими условіями.
5% Листы Гипотечнй и
5% Листы Гипотечнй преміованй
котрй пôсля закона зъ дня 2 Липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвысшои постановы зъ дня 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщуваня капиталôвъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія
можна въ сѣй Конторѣ получити.
(до вылосованя съ 10% премією т. є. по **110** за **100**)
Всѣ припорученя зъ провинціи выконуются безъ проволоки по курсѣ днев-нôмъ, не числячи нѣякои провизіи.
1349 41—?

НОВОÔТКРЫТА
Торговля церковныхъ знарядôвъ, образôвъ, ризъ и книгъ
ТЕОДОРА СТАХЕВИЧА
ВЪ СТАНИСЛАВОВѢ,
поручає Всечестному Духовеньству, славетнымъ громадамъ, церковнымъ комитетамъ и Высокоповажанôй Публицѣ богатый выбôръ:
матерій церковныхъ и ризъ готовыхъ, стихарѣвъ, балдахинôвъ, хоругвь, фанъ, плащеницъ, образôвъ малёваныхъ на блясѣ и полотнѣ, до иконостасôвъ, престолôвъ и на стѣны церковнй; ôлтарики або образы процесіональнй; хрестôвъ напрестольныхъ, ручныхъ и процесіональныхъ; хрестôвъ желѣзныхъ на гробы и полёвыхъ, Евангелій, патрицій, чашъ, ампулокъ, дарохранительницъ, дароносницъ, хлѣбôницъ до Всенощного, кадильницъ, поликандрôвъ (паукôвъ), пôдсвѣчникôвъ (лѣхтарѣвъ), канделябрôвъ, лампницъ, свѣтла церковного, диванôвъ, цвѣтôвъ и проч.
Великій складъ товарвъ срѣбныхъ зъ хиньского срѣбла, а именно:
Лыжки, вилки, ножѣ столовй и десеровй, лыжочки до чаю и кавы, чайники, цукорнички, тацки, коробки на масло и сыръ, заставы столовй на овочѣ и тѣста, лѣхтарѣ, канделябры столовй и проч.
1219 **по найдешевшихъ цѣнахъ** 26—52
Всѣ замовленя въ вартости 100 зр. высылаєся франко.
Цѣнники въ рускôмъ языцѣ высылаются на жаданье ôтворотною почтою даромъ.
Опакованье даромъ.

„ПОРВАЛАСЬ НИТКА!“
Комедія на 4 справы.
Написавъ **Олександеръ Я. Конiськiй.**
Цѣна 30 кр. а. в.
Въ м. VIII-цѣ, сторôнъ 73. — Набути можна черезъ Редакцію „Дѣла“. Съ высылкою по-за Львôвъ 32 кр. за примѣрникъ.

НОВОÔТКРЫТА ТОРГОВЛЯ
хиньско-россійскои
ГЕРБАТЫ
Е. Ф. РИДЛЯ
У ЛЬВОВѢ
поручає маевого збору:

½кило	Congo	1 зр.	60 кр.
„	Souchong чор. сбôръ м.	3 „	— „
„	Souchong чорна	2 „	— „
„	Kaysow	4 „	— „
„	Melange de Londres	4 „	— „
„	Pecco	3 „	— „
„	Караванна	4 „	— „
„	Караванна найпередн.	6 „	— „
„	Гумповъ перлова	3 „	— „
„	Гумповъ ôтлична	4 „	— „

Чорна гербата Souchong маевый збôръ въ оригинальныхъ хиньскихъ скринкахъ и оловомъ опакована 3 зр. 70 кр. Гербатяній высѣвки ½ кило 1 зр. 20 кр. зъ найлуч. гербаты ½ кило 1 зр. 50 кр.
Замовленя зъ провинціи высылаются оборотною почтою.
Опакованье не числится.

Складъ фабричный красокъ, лякерôвъ, покостôвъ, продуктôвъ хемичныхъ заразомъ и торговля матеріялôвъ
ГИБНЕРА и ГАНКЕ
во Львовѣ, Рынокъ
1340 26—? въ власнôмъ домѣ ч. 38.
поручає:

КРАСКИ ОЛѢЙНЙ
зовсѣмъ готовй до ужитку, до мальованя дверей, ôконъ, помостôвъ, дахôвъ, домôвъ, огородовыхъ знарядôвъ и господарскихъ, знарядôвъ рôльничихъ и т. д

КРАСКИ
ОЛѢЙНО-ЛЯКЕРОВЙ и БУРШТ.-ЛЯКЕРОВЙ
масу до запусканя помостôвъ
власного выробу, найлѣпшого рода
ЛЯКЕРЪ ДО ПОМОСТÔВЪ,
лякерô до шкôльныхъ таблиць
найдобôрнѣйшй

ЛЯКЕРЫ ПОВОЗОВЙ ПРАВДИВЙ
англійскй зъ фабрикъ Wilkinson, Heywood и Clark въ Лондонѣ,
всякого рода лякеры до робôтъ внутрѣшныхъ, внѣшныхъ, дерева, желѣза и шкôръ.
Краски сухй всякй роды:
анилиновй,
до крашеня яецъ
„ „ матерій
друкарскй, бронзы (золотый порошокъ), золото въ аркушахъ,
ростинній въ плынѣ,
для переплетникôвъ,
тушовй, акварелевй въ гузичкахъ и лѣсочкахъ,
акварелевй вохкй въ трубочкахъ и мушляхъ,
до мальованя порцелянъ,
олѣйнй въ трубочкахъ до робôтъ артистичныхъ.
Средства до ретушованя, олѣйки и верниксы до робôтъ артистичныхъ, пензлѣ, малярскй полотна, палеты, сталюги и всякй приборы до мальованя и рысованя.

АРТИКУЛЫ ДЛЯ ФÔЛЬВАРКÔВЪ:
Смаровило до желѣзныхъ осей,
олива до машинъ,
теръ газовый,
цементъ и гипсъ,
китъ, асфальтъ,
антимеруліонъ,
карболевый квасъ и другй средства десинфекцій.

ПРИРЯДЫ ПИВНИЧНЙ:
Шпунты и чопы до бочокъ,
корки до бутильокъ,
капслѣ до бутильокъ,
маса до лякованя бутильокъ,
машины до корковання бутильокъ,
„ „ „ бочокъ
трибушоны,
машины до мытя фляшокъ,
пипы до бочокъ.

АРТИКУЛЫ ГУМОВЙ:
кишки гумовй до газу и до стяганя воды, вина, пива, квасу; плыты гумовй и пр

ПРОСТИРАЛА ГУМОВЙ:
Пасы до машинъ и молотѣлень зъ найлѣпшихъ шкôръ бельгійскихъ всякои ширины.
Гурты до машинъ, вужѣ конопляній.
Руры циновй и оловяній.
Шрôтъ, льотки и кулѣ.
Порошокъ на комахи и молѣ, тинктура на комахи, камфора и перецъ бѣл.
Артикулы тоалетовй, мыла тоалетовй, Extraits d'odeur, Eau de Cologne, олѣйки и помады.
Лякъ до печатаня.
Чорнило до писаня, до гектографіи, червоне, сине, чорне, до значеня бѣля и автографичне.
Краски до печатокъ, гума и карукъ розпущеный.
Китъ до скла и порцеляны.
Смаровило непромакаюче на шкôру.
Смаровила на копыта съ способомъ ужитку.
Товщь до оружія.
Лякеръ до чобôтъ чорный, золотый и мѣнячійся.
Чорнило до шкôръ.
Апретура до консервованя шкôръ и пр.
Все по найдешевшихъ цѣнахъ.
Цѣнники спеціяльнй на жаданье gratis u franco.
При замовленяхъ за послѣплатою просится о присыланье певнои сумы, котра выстарчила-бъ хочь на оплаченье тамъ и назадъ коштôвъ почтовыхъ на случай неôтобраня посылки.

ТЕХНИКЪ
ношукує лекціи у Львовѣ для ученикôвъ шкôлъ реальныхъ або народныхъ. Близша вѣдомôсть въ ред. „Дѣла“. (2—3)

ПОХÔДЪ СОБЄСКОГО
пôдъ Вѣдень р. 1683.
Написавъ Стефанъ Качала.
Цѣна 20 кр.
Дôстати можна въ администраціи Дѣла.

Студентôвъ
На харчь и станцію принимаютъ: Пляцъ академицкій, ч. 2. першій поверхъ 1 дверѣ въ ганку на право. За надзôръ и опѣку ручаются. (1—3)

Перша
Спôлка львôвскихъ шевцѣвъ
при ул. Векслярскôй ч. 7
(дôмъ капитульный)
поручає
МАГАЗИНЪ ОБУВЯ
для мужчинъ, дамъ и дѣтей
Пріймає всякй замовленя и направки такъ зъ провинціи якъ и мѣсцевй, выконуючи тіиже
по цѣнахъ умѣреныхъ
въ найкоротшôмъ часѣ.
Остає съ поважаньемъ
1—6 **Зарядъ.**

Два медалѣ и дипломъ гоноровый на выставахъ краевыхъ.
І. Н. СПОЖАРСКІЙ
рукавичникъ и бандажистъ
во Львовѣ, при улици Галицкôй пôдъ ч. 20.
Рукавички ручнои роботы власного выробу, зъ добрыхъ шкôрокъ glaces, дунскихъ, серневыхъ, козловыхъ, еленковыхъ, поединчо шитй и стебнованй.
Гарнитуры еленковй противъ ревматизма.
Панталоны еленковй до кôннои ѣзды.
Простирала лосевй и еленковй.
Подушки сафяновй и ѣрховй.
Торбы подорожній.
Бандажѣ руптуровй и пупковй.
Поясы на желудокъ и огрѣвачѣ.
Суспензоріи.
Пончохи елястичнй на корчовй жилы.
Подушки гуми-елястичнй рôжныхъ фасонôвъ.
Обойчики для священникôвъ.
Краватки и шалики мужескй, найновѣйшй.
Шапки покоевй и подорожній.
Шлійки гуми-елястичнй и матеріяльнй въ великôмъ выборѣ, найновѣйшй.
Корсеты парижскй въ великôмъ выборѣ.
Рамятка на выпуклй лопатки.
Рукавички выробляю на замовленье найпарадньйшй пôсля новѣйшихъ парижскихъ взорцѣвъ, якъ также оправляю подушки гафтованй гладко або въ буфы, пôсля найновѣйшого густу.
Поручаю повысшй артикулы въ родахъ доборовыхъ, по низкихъ цѣнахъ П. Т. Публицѣ.
Замовленя высылаются ôтворотною почтою.
(87) 1—3

Повѣдомленье.
Рôкъ V. **1885/6.**
Въ школѣ музики **Емануила Качковского** (залож. и конц. въ 1881 р.) **ул. Ôрменьска ч. 27 на 1. поверсѣ**, розпочинаются лекціи **съ днемъ 5 вересня** с. р. Виносы ôтъ 28 серпня, **щодень** ôтъ 10—1 и ôтъ 4—6 год. Двохъ елевôвъ на одну годину. Двѣ лекціи въ тыждни. **Оплата шкôльна въ всѣхъ класахъ ôсѣмъ зр. мѣсячно.** Выклады музики въ языкахъ польскôмъ, нѣмецкôмъ, французскôмъ и вталійскôмъ. Статутъ въ заведеню и въ книгарняхъ безплатно. **Науки удѣляю всѣмъ ученикамъ и въ всѣхъ ôтдѣлахъ особисто и не выручуюся нѣкимъ.** Предметы: Гра на фортепянѣ и на гармонію, гра съ инструментами (Kammermusik), теорія музики, композиція, инструментація практична, исторія музики и литературы музичнои.

Учителя приватного
для двохъ сынôвъ зъ другои класы гимназіяльнои пошукує о. Скоморовскій въ Остапю, почта Грималôвъ.
Близшй условія листомъ просто до о. Скоморовского. (2-3)

Въ Самборѣ
Нръ 18 въ рынку (напротивъ костела Бернардиньокого) найдутъ **ученики нижшои гимназіи** за умѣрену цѣну примѣщенье и родительску опѣку. Надзôръ веде о. катихитъ гимназіяльный.
Юлія Гмитрикъ
вдова по священику.

Повѣдомленье.
дуже користне для Родичѣвъ, посылаючихъ дѣти до шкôлъ въ Тернополи.
Поручаєся умѣщенье для ученикôвъ зъ всякихъ шкôлъ, мужескихъ и жѣночихъ, съ корепетиторама або безъ нихъ, съ харчемъ и съ науками чужихъ языкôвъ, гры на фортепянѣ, съ всякою опѣкою родительскою, старанностею, дбалостею и т. д. Совѣстне занятье дѣтьми есть певне въ чисто рускôмъ домѣ. За совѣстность и моральность ручится.
Упрашаю о численнй зголошеня завчасу письменно и лично пôдъ адресою, якъ низше. 4—4
Съ высокимъ поважаньемъ
В. А. Зелиньскій.
Бюро вывѣдуюче въ Тернополи, улиця Паньска, будынокъ ц. к. Дирекціи финансовои.

Выдавець **Иванъ Белей**; за редакцію отвѣчає **Кирило Кахникевичь.**
Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарокого.

Ч. 91. Львôвъ, Вторникъ 20 серпня (1 вересня) 1885. **Рôчникъ VI.**

ДѢЛО

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.
Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье
Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.
Реклямаціи неопечатаній вôльній ôтъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовій ôряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи:* *для Россіи:*
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

☞ **Просимо нашихъ Вп. Предплатникôвъ о скоре надсыланье предплаты и вырôвнанье залеглостей.**

Справа „Народного Дому“.

IV.

Мѣсяць минає уже ôтъ часу, якъ появилася брошура „Руско-народна институція Народный Домъ“, въ котрôй авторъ очевидячки добре поинформованый въ цѣлôй справѣ, ôтхиливъ заслону въ предсказуваного вже въ давна процесу репрезентаціи мѣста Львова противъ теперѣшного заряду „Народного Дому“. Нынѣ справа загально вже розъяснилася; штучно выкликуваній по поводу тои брошуры страсти уляглися, запроданій въ рôзній боки органы псевдо-рускій знизили о цѣлу октаву свôй клеветливый галасъ на народовцѣвъ, запевно опамятавшись и змѣркувавши, що они не чинятъ доброи прислуги анѣ справѣ „Народного Дому“ анѣ въ загалѣ справѣ рускôй.

Брошура „Народный Дôмъ“ розпадаєся, якъ мы вже попереду замѣтили, на двѣ части: одна дотыкає юридичнои стороны справы, друга часть мѣститъ полемику противъ нынѣшного заряду „Народного Дому“. Розумѣєся, одна и друга часть стоятъ съ собою въ причиновôй связи, але не дасться заперечити, що важнѣйша для Русинôвъ рѣчь въ цѣлôй тôй справѣ есть сторона юридична. Тымъ часомъ, антинароднѣ органы поминули зовсѣмъ тую важнѣйшу сторону справы, поминули до того степеня, що навѣть не пояснили своимъ читателямъ, о що тутъ властиво ходитъ, а якъ звычайно, навѣть въ такъ важнôй справѣ старалися змистификувати читателѣвъ укованымъ въ своѣй кузни „катилинарскимъ заговоромъ“ народовцѣвъ на институтъ „Народный Дôмъ“.

Мы вже въ самого початку заявили були, що брошура выйшла въ-пôдъ пера одиницѣ, на ей власну отвѣчальнôсть. Въ полемику и въ спростованя дальшихъ инсинуацій и инвективъ, якій сыпались на народовцѣвъ въ псевдо-рускои прасы, мы не вдавались, шануючи достоиньство нашои часописи и ей читателѣвъ, тымъ бôльше, що згаданѣ органы въ послѣдныхъ часахъ зовсѣмъ стратили почутье вымаганои въ журналистицѣ приличности. Можемо сподѣватися, що всѣ люде серіозно думаючій, котрымъ добро „Народного Дому“ и въ загалѣ рускои справы лежитъ на серци, належно осудили тую безпамятну, безголову авантурничôсть въ такôмъ дѣлѣ, де именно потрѣбно якъ найбôльше такту и приличности.

Мы не сумнѣваємось, що не знайдеся нѣ одинъ обôзнаный съ нашими справами народными интелигентный Русинъ, котрый повѣривъ-бы не то въ выфантазованый противниками рускои идеи народнои „катилинарскій заговоръ“ народовцѣвъ противъ „Народного Дому“, але хочь-бы въ яку-небудь и найдрôбнѣйшу ихъ ингеренцію въ тôмъ дѣлѣ на можливу шкоду для рускои справы. Все и всюды берегчи всѣхъ дотеперѣшныхъ здобутковъ галицко-руского народу, — се одна въ основныхъ точокъ програмы народовцѣвъ и она нѣколи не була спущена въ ока и пôдъ тымъ взглядомъ народовцѣ стоятъ доси, и певно дальше стояти будутъ — безъ докору. Щобъ недалеко сягати, позволимо собѣ пригадати тымъ, що сыплютъ клеветы на народовцѣвъ, одинъ недавный епизодъ въ исторіи самого „Народного Дому“.

Дѣялось то минувшого року бôльше-меньше о тôй порѣ, якъ появилася сегорôчна брошура. Въ „Общôмъ рольничо-кредитнôмъ Заведенію“, де за цѣлыхъ десять лѣтъ его вегетованя анѣ не запахла кôсть народовця, де отже господарка була въ повнôмъ значеню „настоящо-русская“, розгостився на добре опыръ краху. Тогды синдикъ „Народного Дому“ (ôнъ-же разомъ и директоръ захитаного банку) пôйшовъ съ чолобитьемъ до п. Згурского, директора банку краевого, и до п. маршалка Зыбликевича умовлятися о позичку въ банку краевого. П. маршалокъ заспѣвавъ ему гарну пѣсеньку: за позичку для Заведенія нехай дадутъ въ заставъ „Народный Дôмъ“. Въ „парафіи“, до котрои мав честь належати дръ Иванъ Добряньскій, знайшлося доволѣ такихъ патріотôвъ, що готовій були будь-що-будь ôтдати „Народный Дôмъ“ на ласку и неласку панôвъ Згурского и Зыбликевича. „Мира“, правда, ще тогды на свѣтѣ не було, бо панове шляхта ще не квапилися до выборôвъ въ раду державну, але „Слово“ и „Новый Проломъ“ пôдъ той часъ були прецѣнь въ живыхъ и могли були написати щось на тематъ не „катилинарского заговору“ а бодай на тематъ легкодушности въ замотуваню народного института въ банковій карколомнѣ перверты. Тіи органы мовчали тогды, мовь заклятій: въ заставѣ „Народного Дому“ польско-шляхотскому банкови не добачили они чомусь небезпечности, а бодай не высказували того. Одно „Дѣло“, органъ тыхъ народовцѣвъ, що, мовлявъ, напосѣлися ôтдати „Народный Дôмъ“ Полякамъ, звернуло тогды смѣло и рѣшучо увагу цѣлои рускои суспôльности и членôвъ самого „Народного Дому“ на велику небезпечнôсть, яка грозитъ тôй першôй галицко-рускôй институціи черезъ намѣреный заставъ ей за позичку Заведенію. Голосъ „Дѣла“ бувъ рѣшаючимъ на загальнôмъ зборѣ членôвъ „Народного Дому“. Мимо кольпортованыхъ прихильниками злощастнои гадки „Отзывовъ“ загальный зборъ перейшовъ надъ небезпечнымъ внесеньемъ до дневного порядку. И слава Богу! Цѣлый „Дôмъ Народный“ бувъ-бы опинився въ польскихъ рукахъ, бо якій величезный бувъ дефицитъ въ Заведенію, о тôмъ пôдъ той часъ знали такій люде, якъ дръ Иванъ Добряньскій, але нынѣ вже всѣ знаютъ въ вѣстей, якій пробиваются крôзь стѣны банку о высотѣ пожичокъ въ Россіи... Пригадуємо сей епизодъ въ найновѣйшои исторіи „Народного Дому“ не для рекриминаціи, але тôлько щобъ показати, на скôлько можутъ мати реальну пôставу всѣ инсинуаціи и инвективы, вымѣренѣ по причинѣ брошуры на народовцѣвъ.

Фактъ есть, що нѣхто въ Русинôвъ не мавъ нѣ найменшого вплыву на приготовуванье въ синдикатѣ мѣста Львова процесу противъ нынѣшного заряду „Народного Дому“. Яка причина того евентуального процесу, мы вже розказали въ попередныхъ роздѣлахъ статіи. Синдикатъ мѣста Львова опирає свое право вмѣшатися въ дѣла „Народного Дому“ на пôдставѣ документôвъ и свого статута. Коли рада мѣста Львова не уступитъ ôтъ свого намѣреня и ухвалитъ выточити процесъ противъ нынѣшного заряду „Народного Дому“, то такъ само Русины народовцѣ якъ и фракція, котра нынѣ держитъ институтъ выключно въ своихъ рукахъ, не будутъ въ силѣ процесу сперти. Право процесуватись о институтъ будутъ мати очевидно лишь тій, що институтомъ теперь завѣдуютъ. Розумѣєся, що тій люде вже нынѣ могли-бы що небудь въ тôмъ дѣлѣ сказати, але доси съ ихъ стороны о тôмъ нема и бесѣды. Въ органахъ близько стоячихъ тôй фракціи доси ще навѣть не були наведенѣ тій уступы документôвъ, на пôставѣ котрыхъ рада мѣста Львова може вести процесъ и не було на нихъ нѣякого замѣту.

Але тутъ дѣло головне не въ можливôмъ процесѣ, а въ тôмъ, чимъ есть нынѣ и якимъ повиненъ бути „Народный Дôмъ“. Процесъ — рѣчь далека, результатъ его — рѣчь ще дальша, а „Народный Дôмъ“ вже и нынѣ муситъ бути институтомъ въ повнôмъ значеню слова народнымъ, ôтповѣдати своему великому призначеню. Тымъ часомъ оно на дѣлѣ такъ не есть и се знаютъ дуже добре не тôлько всѣ Русины, дивлячися въ боку на сей такъ великои ваги рускій институтъ народный, але такожь и тій, що нимъ до недавна ще завѣдували або и теперь ще завѣдуютъ; лишь они очевидно боятся чи встыдаются признатись до такои дотеперѣшнои нерадивости. Чи посмѣвъ-бы хто небудь — пытаємося — посягнути рукою на сей институтъ, якъ-бы ôнъ дѣйстно сповнявъ свою задачу, якъ-бы ôнъ правдиво бувъ институтомъ народнымъ въ повнôмъ значеню того слова? Чи не злякався бы и найтяжшій ворогъ рускаго народа дôткнутися сего института, якъ бы ôнъ бачивъ, що тутъ почиває весь скарбъ того народа, що то его серце, котрого не можна выймити въ груди, не вызвавши противника до найзавзятѣйшои борбы?... Не першій то разъ мы пôдносимо свôй голосъ въ справѣ рускои институціи „Народный Дôмъ“, тожь и нынѣ смѣло пôдносимо тій хибы, котрій выставляютъ ту нашу институцію на затрату и вмѣшуваньеся непрошеныхъ ей опѣкунôвъ. Тій, що управляютъ нынѣ „Народнымъ Домомъ“, не пріймаютъ нѣкого въ Русинôвъ, якъ лишь людей зъ своеи фракціи. Не говоримо вже, що до „Народного Дому“ не допускаются народовцѣ, але тутъ не мають приступу навѣть и тій люде, що не зачисляются до народовцѣвъ але и не належатъ до управляючои институціею фракціи. До чого таке поступованье може довести, мы вже разъ выказували (гляди „Дѣло“ ч. 113 въ 1884 р.) и тутъ ще разъ то пригадуємо. Така институція якъ „Народный Дôмъ“ повинна сполучати всѣхъ Русинôвъ и мати десятки тысячѣвъ членôвъ. Тымъ часомъ до 1884 р. мавъ „Народный Дôмъ“ лишь 333 членôвъ. Коли ôтъ 1881 р. померло 69 членôвъ, то на

ВЪ КАРПАТАХЪ.

Написавъ Иванъ Нечуй.

(*Дальше.*)

Священикъ вôдчинивъ царскій врата, почавъ кадити по церквѣ. Рознеслась благовонія, але не дорогои смирны, не ладану, а дешевого ялôвцю. На хорахъ невеличкій школярѣ-дяки, повбиранѣ въ сѣртучки, начали спѣвати чудовыми альтовыми голосами. За ними заспѣвали всѣ люде: и чоловѣки й молодицѣ и дѣвчата. Якій дивній альтовій голосы у хлопцѣвъ! Якій чистій та дзвôнкій сопраны у дѣвчатъ! Выдавались зъ масы гукôвъ такій чистій та дужій голосы, котрій зробили-бъ честь сценѣ у великихъ театрахъ. Два высокій чистій альты на хорахъ дзвенѣли, якъ срѣбній дзвоники. Ихъ не заглушувала компактна маса голосôвъ молодиць та дѣвчатъ. Люде, якъ видно, дуже добре позамѣчали мелодіи пѣсень, бо спѣвали гармонично и не рôзнили. Часомъ тôлько кôлька дѣвочихъ голосôвъ затягало на кôнци або трохи рôзнило. Тогдѣ обголене лице старости, що стоявъ до мене бокомъ, выставляючи свôй гострый профиль, поверталось въ той кутокъ, де рôзнили дѣвчата. Староста розтягавъ якось насмѣшкувато свои тонкій губы, хитавъ головою ще й легенько сварившъ пальцемъ на дѣвчатъ. Дѣвчата сороміливо спускали очи въ-низъ. Мотивы церковныхъ пѣсень старинній, якісь кучерявій, похожій трохи на древній мотивы украиньскій, а трохи на католицкій. Люде хрестились не трема пальцями, а всею пятернею, ледви назначуючи хрестъ на грудяхъ.

Служба Божа йшла довго. Священикъ пôсля евангеліи сказавъ прехорошу проповѣдь доволѣ чистымъ нашимъ языкомъ. Въ церквѣ стало душно. Я выйшовъ на двôръ и пôшовъ оглядати село довгою улицею. Улиця пôшла въ глыбоку щилину мѣжь горами. Надъ хатами, за городами, неначе висѣли старій густій садки высоко по бокахъ крутои горы. Пôдъ старыми деревами сидѣли купы дѣвчатъ въ червоныхъ спôдницяхъ съ чорными лапатыми квѣтками. Сонце ясно освѣчувало гору, зеленій сады и ясній костюмы неначе квѣтки цвѣли на зеленому поли. Зо мною йшла улицею вже немолода молодиця. Я розговорився съ нею и зайшовъ до неи въ хату.

Вона одôмкнула замокъ и одчинила сѣнешній дверѣ. Сѣни були просторній и безъ пѣчи, не задымленій, якъ въ мазурскихъ хатахъ. Мы увôйшли въ хату. Хата була стара и убога, одначе просторна. Стѣны не обмазанѣ, вже счорнѣлій; вôкна чималій, съ девятьма маленькими шибками. Въ хатѣ було якось сумно, нѣбы темно, хочь промѣня сонця лилося черезъ вôкна. Тôлько бѣлый коминъ, бѣла пѣчь та бѣла скатерть на столѣ трохи звеселяли сумный видъ. На сволоцѣ були вырѣзанѣ ножемъ слова: *„Най добро буде въ хатѣ“*. Обстава була звычайна, якъ и въ украиньскихъ хатахъ: тій-жь лавы, той стôлъ, той же мисникъ, жердка надъ лôжкомъ. Тôлько замѣсть украиньского пола стояло широке лôжко съ сѣнникомъ та съ плосковатыми подушками съ квѣтчастыми ситцевыми наволôчками. Хата була на помостѣ, але помосту було не знати пôдъ чорнымъ пыломъ та засохлою грязью. Зъ комина черезъ шию дымъ выходить просто на горище и черезъ драницѣ покрôвлѣ пробивається на двôръ. Въ хатѣ було не такъ чисто, якъ буває въ украиньскихъ хатахъ, хочь и чистѣйше, нѣжь въ мазурскихъ. Обернувшись, я ледви не наступивъ на маленьку дитину двохъ рокôвъ. Вона була слаба и лежала долѣ коло припѣчка на простеленôй драгинѣ.

— Се ваша дитина? — пытаю я у бабы.

— Нѣ, се моеи дочки. Бачте, такъ собѣ, незаконне.

Баба скинула зъ плечей свôй обрусъ, розкутала голову. На головѣ въ неи бувъ „чипокъ“, се-бъ то очѣпокъ. Се той самый украиньскій очѣпокъ, тôлько не короновидный, а плесковатый, зовсѣмъ похожій на тій шапочки, якій надягають на маленькихъ дѣтей. Вôнъ спускається на вуха и выступає на лобѣ въ передъ зубцемъ. Въ сихъ очѣпкахъ всѣ молодицѣ ходять дома, навѣть по вулици. На бабѣ бувъ корсетъ безъ рукавôвъ, тôлько коротчій одъ украиньского. Я придивився до ей лиця. Лице було не старе, але довгеньке, дрôбненьке, якъ у малои сухои дѣвчинки, и сухе, худе, нужденне та мизерне. Тôлько карій гострій очи звеселяли сей нужденный молодичій видъ.

Я хотѣвъ сѣсти на лавѣ. Лава була не зметена: валялись якісь крыхты. Баба постелила на лавѣ шматокъ полотна.

— Де жь вашь чоловѣкъ? — пытаю я бабы.

— Та въ церквѣ.

— А старый вашь чоловѣкъ? — пытаю.

— Нѣ, молодчій одъ мене на шѣсть рокôвъ. Се вже въ мене третій „члекъ“. Съ першимъ я жила 20 рокôвъ, зъ другимъ 4, а се вже въ мене третій.

— Якъ же ёго прозываютъ? — пытаю я.

— Францъ Нахманъ.

Се прôзвище мене здивувало: воно було не руске.

— Якои-жь вôнъ вѣры? — пытаю.

— Та вôнъ бувъ такои вѣры, якъ у Щавници (се бъ то католицкои), а я таки якъ почала вговорювати, та вôнъ ходить уже до нашои церкви. Вôнъ зайшовъ въ наше село, а въ мене овое поле...

Бабинъ „члекъ“ бувъ Словакъ. Вона навернула ёго до своеи вѣры, але за те сей „члекъ“ попсувавъ бабѣ трохи языкъ. Баба мѣшала въ свôй языкъ словацкій слова. Сей „члекъ“ опокусився, не знаю, чи темными очима, чи власнымъ бабинымъ полемъ.

— Чи є въ васъ товаръ? — пытаю.

— Є, але небагато. Мы бѣдній. Маемо одну корову та два волы, та дванадцять овець. Отъ моя старша дочка выйшла за-мужь за багатшого одъ насъ: має чотыри коровы и чотыри волы.

И справдѣ тутъ люде мають доволѣ коровъ та волôвъ, хочь тутъ товаръ дуже дрôбненькій; маютъ доволѣ молока, сыра та масла и се мабуть тôлько пôддержуе нужденну жизнь селянъ. Я глянувъ на стôлъ. На столѣ лежавъ шматокъ тонкого житнёго коржа, чорного, кислого, неомачного.

ихъ мѣсце принято лишь всего 26!... Щожь сказати о бурсѣ „Народного Дому“, о бібліотецѣ и музею, що малися при нѣмъ завести? Бурсакôвъ посылався до нѣмецкои гимназіи. Молодѣжь ôтчужується свому народови; она замѣсть выховуватися на щирыхъ патріотôвъ, стався опôсля рôвнодушною, ба съ часомъ утративши народне почутье навѣть и просто ворожою свому народови, котрый ви чей не на то собѣ плекав! Бібліотека и доси не ôткрыта; музея нема. Памятники нашои давнои бувальщины розвозятся на всѣ стороны свѣта; хто не хоче, забирає ихъ, а чому? Бо не ма ихъ де зложити, бо нема музея. Музея нема, кажутъ, бо нема грошей. Хибажь то народъ рускій такъ мало жертволюбивый, що не скинувъ-бы знову по лептѣ на музей, на бібліотеку и на все що потреба, такъ якъ складався на самъ будынокъ? Але народъ рускій хоче видѣти овочѣ своеи жертви. Чи въ „Народнôмъ Домѣ“ пульсує въ цѣлôй силѣ руске житье? Приѣде якій Славянинъ до Львова и хоче наочно переконатися о духовôмъ житю Русинôвъ — що мы можемо ему показати? Хиба той будынокъ „Народного Дому“, що навѣть въ верха свѣтитъ побитыми ôкнами и облѣтаючимъ тынкомъ?

Можна-бы ще богато иншихъ хибъ выказати въ дотеперѣшнôмъ зарядѣ „Народного Дому“, мы перестаємо однакожь лишь на сихъ кôлькохъ. Не можемо однакожь мовчкомъ поминути тои — коли маленько лишь скажемо — короны нерядивости тыхъ людей, въ рукахъ котрыхъ зовсѣмъ спокôйно „Народный Дôмъ“ спочивавъ. Руска ся институція и доси ще не заинтабульована, на кого належало! Чи можна-жь теперь дивуватися, що хто-небудь до неи мѣшався. Такъ то ôтплачуєся нерядивôсть и вашкарупѣлôсть та крайна вувкогляднôсть въ дѣлахъ народныхъ! Тутъ можна смѣло сказати: „Хто сѣе вѣтеръ, вôирає бурю!“

Тымъ часомъ псевдоруски органы (впрочôмъ и не дивница) не знаютъ нѣчого лѣпшого якъ сыпати голословными клеветами на народовцѣвъ и доказувати, що будьто они тому завинили, що теперъ „Народному Домови“ загрозила небезпечнôсть. Пождѣть панове! Народовцямъ добро института лежитъ на серци якъ нибудь имъ байдуже хто писавъ брошуру, то имъ не байдуже чимъ и для кого есть „Народный Дôмъ“ и коли потреба буде, то они выступлятъ цѣлою силою и енергіею и будутъ все можливе робити, щобъ „Нар. Дôмъ“ остався на завсѣгды институцією народно-рускою и щобъ не перейшовъ въ чіи небудь чужи и рускому народови въ Галичинѣ ворожи руки. Одно, въ чѣмъ народовцѣвъ винувати можна, т. е. що они скорше не старалися розвѣдати справы и не постаралися, щобъ ви залагодити на добре, не чекаючи ажь хтось чужій стане до неи мѣшатися.

Новѣ законы.

II.

Краєвый законъ дороговый.

Одною зъ найважнѣйшихъ легислятивныхъ праць минувшорôчнои сессіи галицкого краєвого сойму було ухваленье новелѣ змѣняючои въ многихъ взглядахъ дотеперѣшный законъ дороговый зъ дня 18 серпня 1866 ч. 15 в. з. д. зъ 1867 р. Позаякъ справа дорогова належитъ у насъ до найважнѣйшихъ справъ краєвыхъ, муситъ отже и законодавство, ôтносячеся до справъ дороговыхъ загальный будити интересъ. Для того подаємо новый законъ напередъ въ повнôмъ текотѣ а ôттакъ подамо нашѣ уваги и замѣты въ той способъ, якъ се зробилисьмо при законѣ о волоцюгахъ.

Новеля до дорогового закона санкціонована на дни 7 серпня с. р. звучитъ:

Арт. I. Постановы §§. 11, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 25, 26, 27, 28 и 31 краєвого закона зъ дня 18 серпня 1866 ч. 15 в. з. д. зъ 1867 р. въ дотеперѣшнôмъ текотѣ зôстаютъ ухилены и маютъ звучати якъ слѣдує: §. 11. Кошта будовы и удержаня краєвои дороги поноситъ краєвый фондъ. Чи и въ якôй мѣрѣ повѣты, черезъ которѣ тѣ дороги переходятъ, ще ôтдѣльно причинятися маютъ до тыхъ коштôвъ, означеным буде въ кождôмъ поодинокôмъ случаю краєвымъ закономъ при узнаню дороги за краєву. Кошта будовы и удержаня повѣтовыхъ дорôгъ, тяжатъ на фондахъ дотычного повѣта, а повѣтова рада маєрôкъ рôчно ухваляти потребну дотацію до удержаня тыхъ дорôгъ въ добрôмъ станѣ. Чи, и въ якôй мѣрѣ громады и двôрскій обшары, черезъ которѣ тѣ дороги переходятъ, ще ôтдѣльно причинятися маютъ до коштôвъ будовы тыхъ дорôгъ престаціями, означитъ повѣтова рада въ кождôмъ ôтдѣльнôмъ случаю. Кошта будовы и удержаня громадскихъ дорôгъ такъ на грунтахъ громады, якъ двôрского обшару, маютъ бути покрытѣ: а) престаціями, вказаными въ §§. 12, 14, 15 и 16. б) додаткомъ до податкôвъ (§. 12, al. 3); с) субвенцією зъ повѣтового фонда громадскихъ дорôгъ (§. 13). §. 12. Престаціи въ хосенъ громадскихъ дорôгъ вымѣряєся въ слѣдуючій способъ: Ôтъ кождого числа дому, положеного въ сельскôй громадѣ або на двôрскôмъ обшарѣ, и ôтъ кождои родины а взглядно стороны, ведучои самостôйне домове господаротво, а замешкалои въ мѣйскôй громадѣ, належится рôчно чотыри пѣшихъ днѣвъ. Кто оплачує безпосередный податокъ, приписаный въ громадѣ або на двôрскôмъ обшарѣ, вноситъ рôчно, кромѣ выше наведенои престаціи, 3% додатку до безпосередныхъ податкôвъ. Двôрокій обшаръ маєкромѣ того выдати потребный до будовы и удержаня громадскихъ дорôгъ деревяный матеріялъ, о скôлько пересѣчна вартôсть тогоже не перевышає въ протягу року 5% додаткôвъ до сплаченыхъ двôрокимъ обшаромъ безпосередныхъ податкôвъ. Кошта довозу деревяного матеріялу маютъ бути покрытѣ средствами указаными въ §. 11, al. b). Дорожному зарядови вôльно буде, въ случаю признанои нимъ потребы, змѣнити пѣшу роботу на тяглу, въ пропорціи трехъ пѣшихъ дней до одного пароконного дня, а двохъ пѣшихъ дней до одного тяглого дня рогатымъ скотомъ. Замѣны такои требовати можна лишь ôтъ контрибуента, посѣдаючого потребный робочій инвентарь и сповняючого престацію въ натурѣ. Єоли бы число престацій въ однôй мѣсцевости перевысшило потребу, въ такôмъ случаю може повѣтова рада, за позволеньемъ краєвого выдѣлу, знижити на одинъ рôкъ вымѣръ престацій. §. 13. Єоли престаціи и другѣ жерела фондôвъ громадскихъ дорôгъ не выстарчаютъ въ однôй мѣсцевости на будову и удержанье тыхъ дорôгъ, въ тôмъ случаю дефицитъ покрытый буде субвенцією зъ повѣтового фонду громадскихъ дорôгъ, на рѣчь котрого обовязаною есть повѣтова рада ухвалятирôчно потребну дотацію (§. 26. al. 4). До фонду того вплываютъ додатки до податкôвъ (§. 12 al. 3), якъ также доходы зъ выкупна неужитыхъ въ протягу року престацій и зъ неужитыхъ грошевыхъ оплатъ (§. 14). §. 14 За пôдставу до обчисленя рôчнои престаціи, служити будутъ описы домôвъ и родинъ, взглядно партій. Списы такѣ будутъ составлятись пôдъ контролею повѣтового выдѣлу мѣстцевыми органами (§. 28) що три роки пôсля стану, якій находився въ громадѣ и на двôрскôмъ обшарѣ дня 31 грудня. Престаціи маєдорожный зарядъ, въ мѣру потребы, зъужити рôкъ-рôчно въ цѣлости якъ такожь несповненѣ въ терминѣ престаціи выконати безъ проволоки на коштъ обовязаныхъ. Неужитѣ въ протягу року престаціи маютъ обовязанѣ до 30 дней по скôнченôмъ роцѣ сплатити пôсля цѣнъ выкупна (§. 16), а грошеву квоту зъ того титулу, якъ такожь зъ титулу зъ неужитыхъ грошевыхъ оплатъ, начальникъ громады и настоятель двôрокого обшару, внести безъ проволоки до касы повѣтового выдѣлу (§. 27). Престація въ натурѣ обмежуєсь на територію громады разомъ съ двôрокимъ обшаромъ, становячихъ одну мѣстцевôсть, вôльно однакъ дорожному зарядови ужити тяглои роботы до доставы матеріялôвъ, находячихся въ другôй мѣстцевости, пôдъ условіемъ, що достава та доконаною бути може въ протягу одного дня. Наколи контрибуентъ не хоче або не може самъ выконати престаційнои роботы, въ такôмъ случаю заступити его може въ выконаню престаційнои повинности лишь особа, цѣлкомъ способна до тои роботы. Особы, котрѣ не скôнчили ôсьминайцятого року житя, або задля старости неспособнѣ суть до роботы, не можутъ заступати нѣкого въ ôтбуваню дорôжныхъ повинностей. §. 16. Кождый до престаціи обовязаный (§. 12) може ôтъ нея выкупитися сплатою єи вартости, на пôдставѣ цѣны, установленои повѣтовою радою (§. 26), а то въ протягу шести недѣль ôтъ дня оголошеног цѣны выкупна. §. 18. До будовы або реконструкціи повѣтовои або громадскои дороги, важнои пôдъ взглядомъ комуникаціи а коштовнои для повѣта, удѣлена бути може субвенція зъ краєвого фонду. (Дальше буде).

ДОПИСИ.

Зъ Украины.

(*Пріѣздъ царскій. Продукціи украиньскихъ пѣсень передъ царемъ пôдъ проводомъ М. Лисенка. Заборона цензурна на печатанье Лисенкового кантаты „Бьють пороги“. Що зъ того выйде?*) Не знаю, коли дôйде Васъ отсе мое письмо, та наврядъ чи й дôйде коли-небудь, такѣ нашѣ обставины. А всежь таки, не зважаючи на се, пишу Вамъ, щобъ знали, якъ намъ тутъ живется. Вся увага теперь звернена на пріѣздъ царскій до Кіева. Мати рускихъ городôвъ ладится зустрѣчати гостя въ далекои пôвночи, тожь и пôраня теперь повсюду такого що мозлявъ: „Мыти, бѣлити — завтра великдень!“ Та коли глянути на лиця людей, то не веселôсть а трѣвога на нихъ малюється. Не побачите живого руху людей звычайныхъ въ гôродѣ, якого-бъ можна надѣятись передъ такимъ торжествомъ, а скорше можна-бъ замѣтити, що гôродъ наче опустѣвъ, якъ-бы не жандармы, полицейскѣ та военнѣ, що конно и пѣшки вештаються улицями. И не дивниця, бо всѣлякого рода розпорядженя, що посыпались то въ полиціи, то ôтъ генералъ-губернатора, повѣяли якимсь такимъ душнымъ воздухомъ, наче-бъ за тымъ мала слѣдувати яка грôзьна туча, передъ котрою всяка животина заховується въ безпечный кутокъ. Вже 11 (23) серпня оголосивъ генералъ-губернаторъ Дрентеленъ плякатами и въ мѣсцевыхъ дневникахъ про царскій пріѣздъ дня 16 (28) серпня оповѣстку, въ котрои вѣе якимсь чуднымъ духомъ. „Я твердо убѣжденъ, что обыватели г. Кіева глубоко проникнутые выпадающимъ на ихъ долю счастіемъ видѣть среди себя Государя Императора и т. д., не поставятъ власть въ необходимость прибѣгать къ мѣрамъ строгости и т. д.“ Выходило-бъ въ сего, наче-бъ и сама власть не допускала у обывателѣвъ г. Кіева льояльныхъ чувствъ и тому прибѣгае по погрожуваня. Такимъ духомъ вѣе и въ другого обвѣщеня, котре вкупѣ съ попереднымъ поприлѣплювано тôлько на мурахъ, а не подано ихъ до часописей мѣсцевыхъ, щобъ тою дорогою не попали въ заграничну пресу. Пôсля того розпорядженя ворота и двери домôвъ та ôкна маютъ бути пôдчасъ пріѣзду царского зачиненѣ, а дверей и брамъ маютъ пильнувати сторожѣ и нѣкого не впускати нѣ выпускати крôмъ особъ имъ добре знакомыхъ. Не дозволено вымазити на крôвлѣ домôвъ и на дерева, а до ôконъ и бальконôвъ могутъ властителѣ домôвъ допускати тôлько особы имъ добре знакомѣ. Шинки на весь часъ пріѣзду маютъ бути зачиненѣ. Университетъ доси не ôтчинено, хочь вже и пора на те, а всѣхъ студентôвъ проганяютъ въ мѣста такъ, якъ и всѣхъ стоячихъ пôдъ доглядомъ полиціи. На улици якъ Бульварна, Крещатицка и и., котрыми проѣзджати-ме царь не буде мати доступу нѣхто зъ публики. Такъ само и на дворець желѣзнои дороги и въ Лавру Печерску пôдчасъ пріѣзду царского буде вступъ дозволеный тôлько за билетами для особъ добре звѣстныхъ. На улицяхъ, котрыми переѣздити-ме царь, крôмъ вôйска, полиціи и властей выступитъ тôлько молодѣжь въ гимназій мужескихъ и женьскихъ. Крôмъ 50.000 вôйска, нагромадженого въ Кіевѣ, спроваджено ще 12.000 полиціи въ рôжныхъ сторôнъ Россіи для пôддержаня порядку на часъ пріѣзду царского. Пôдчасъ побыту высокого гостя маебути украшене флягами синё бѣло-червоными цѣле мѣсто и илюминоване, а коли илюминація потрева, якъ заповѣдаютъ, черезъ весь часъ побыту царского, мабуть пять днѣвъ, то на таку освѣту выдасть Кіевъ неменше якъ 200.000 рублѣвъ!

На тыждень передъ пріѣздомъ царя вôзвавъ генералъ-губернаторъ нашого земляка М. Лисенка, щобъ на концертѣ, що устроюється въ честь царя, були ôтспѣваны такожь двѣ пѣснѣ украиньскѣ. Выбôръ полишено М. Лисенкови и ôтдано ему въ тôй цѣли въ розпорядимôсть хоръ оперы, до котрого бинъ ще прибере пôсля потребы спѣвакôвъ и спѣвачокъ, але тôлько въ-помѣжь добре звѣстныхъ ему и „благонадежныхъ“ особъ. Усѣ спѣваки и спѣвачки выступлятъ на концертѣ въ театрѣ въ украиньскихъ народныхъ костюмахъ и ôтспѣваютъ народню пѣсню „Гей не дивуйте“ и композицію М. Лисенка „Туманъ хвилями лягае“ въ опереты Старицкого „Утоплена“. Про сей поступокъ генералъ-губернатора всѣляково у насъ толкуютъ, божь воно якось чудно выглядае въ прикладѣ до звѣстного указу въ 18 мая 1876 р., силою котрого таки недавненько цензурою заборонено выдати въ свѣтъ кантату тогожь М. Лисенка „Бють пороги“ и то навѣть съ текстомъ Шевченкового Кобзаря, дозволеного цензурою! Тому-то одни думаютъ, що продукція украиньскихъ пѣсень передъ лицемъ Государя-Императора въ національныхъ украиньскихъ костюмахъ (такожь прилюдно недозволеныхъ) не мати-ме иншого значеня, якъ продукція чого-небудь

— Чи се у васъ такій хлѣбъ печуть? — спытавъ я.

— Гей, такій; ще печемо и вôвсяный, а пшеницѣ въ насъ зовсѣмъ нема.

— Чи стае-жь у васъ свого хлѣба на цѣлый рôкъ?

— Нѣ, не стае; не стае и своеи картоплѣ. Се вже мы купили хлѣба та картоплѣ на Венграхъ. Торôкъ бувъ уродивъ у насъ хлѣбъ, та якъ полили дощѣ, то позносило зъ гôръ половину онопôвъ, позносило й сѣно; пропавъ хлѣбъ десь по долинахъ, а решта погнила, бо дощѣ йшли два тыждни и не можна було хлѣба высушити. А сего року дощѣ повыносили картоплю зъ поля, тôлько й зôсталась по краяхъ. Не будемо мати картоплѣ: прийдеться купувати... Въ молодицѣ голосъ задрожавъ; зъ очей покотилися двѣ слёзы по сухихъ щокахъ. Вона втерла ихъ рукавомъ. Менѣ стало жаль бѣднои людины.

— Що-жь вы варите на обѣдъ?

— Варимо червоный борщъ, а то бôльше кислу капусту та горохъ або фасолю або бôбъ.

— А каша є у васъ?

— Нема, хиба хто зробить крупъ зъ ячменю. А зъ вôвсяноп муки печемо хлѣбъ на снѣданокъ. Варимо зъ сыра пироги (вареники).

И справдѣ въ Карпатахъ не дурно такѣ сухорлявѣ люде: тутъ обмаль хлѣба, а робота тяжка. Треба лазити по высокихъ горахъ, треба багато працювати коло поля, засыпаного дрôбными камѣнцями.

Попрощавшися зъ многомужною Самарянкою съ темными очима, я выйшовъ зъ хаты. Въ дворѣ коло коморы стояли два сажнѣ ялиновыхъ дровъ.

— Се вашѣ дрова?

— Гей, нашѣ. Наше поле въ лѣсѣ на планинѣ, тамъ и лѣсъ нашъ.

Дровъ у бабы въ дворѣ багато. Видно, що тутъ въ Карпатахъ е й свои выгоды: люде не мерзнуть зимою въ хатахъ.

— Прощайте, тѣтко!

— Най будете здравѣ! Щасливои дороги! Зôстаньтесь здравѣ! — казала молодиця, прощаючись зо мною.

Подыхавши свѣжимъ гôрскимъ воздухомъ, я вернувся до церкви. Купы чоловѣкôвъ та молодиць стояли на цвинтари. Люде не помѣщались въ маленькôй церквѣ, бо въ селѣ 180 хатъ.

Пôсля службы Божои священикъ попросивъ насъ подивитись на олтаръ. Въ олтари все було, якъ и въ церквахъ на Украинѣ. Образы старѣ, краска на нихъ вже пообласила. На престолѣ лежала евангелія рукописна. На першому листѣ бувъ латиньскій надписъ, зъ котрого можна було довѣдатись, що евангелію подарувавъ церквѣ якійсь Захарія Іорданъ, каштелянъ Zavichovstensis и капитанъ. На пôдписѣ значився 1542 рôкъ. Евангелія була писана такими чудовыми чистыми та гарными буквами, що менѣ зъ початку здалось, нѣбы вона печатана. Писана вона полууставомъ. Убога церковця спромоглась купити печатану евангелію тôлько отсе на дняхъ. Оглянувшись кругомъ себе, я подумавъ, що знахожусь въ якомусь музею древностей.

Выйшли мы зъ церкви. Хлопцѣ та чоловѣки стояли купами за оградою. Въ бѣлыхъ свитахъ съ червонымъ та синимъ шатвомъ на комѣрахъ, на грудяхъ, въ чорныхъ капелюхахъ, обвязаныхъ червоными строчками, перевитыми бѣлыми шнурками, групы людей були доволѣ малёвничими при ясному сонци. Тôлько зовсѣмъ голенѣ лиця чоловѣкôвъ та дѣдôвъ неприемно вражували очи.

Панъ-отець запросивъ насъ до себе. Коло самои школы за оградою перестрѣвъ насъ невеличкій старый дѣдокъ съ довгимъ волоссямъ на головѣ. Се бувъ шляхтичь Мирулевичь. Вôнъ приставъ до священика, що хоче перейти на латиньскій обрядъ, говоривъ що его батько чи дѣдъ бувъ латинникомъ, зайшовъ въ Карпаты зъ Миньскои губерніи и тутъ принявъ унію. Мы почали вговорювати, щобъ вôнъ не кидавъ уніи, бо унія не тôлько мужича вѣра, але й паньска. П. Б. трохи сердився, вговорювавъ старого и сказавъ, що якъ бы руска вѣра була не добра, то и вôнъ покинувъ-бы ёё. Старый трохи вгамувався, показавъ намъ старый документъ на шляхетство, писаный по латинѣ, але вѣдома рѣчь, що такихъ документôвъ въ Миньскôй губерніи Поляки фабрикували тысячѣ и може ся фабрика выробила не одинъ десятокъ польскихъ графôвъ, котрыми въ Польщи хочь греблю гати. Дѣло було такъ, що якъ старый шляхтичь пôде коли въ Щавницю та съ кимсь тамъ поговорить, то приходить до священика та й намагаеться перейти на латиньскій обрядъ. Конечно, не простѣ Мазуры ёго пôдмовляли... Въ Карпатахъ въ рускихъ селахъ кожный польскій коёндзъ, кожный лёсничій, и економъ, и якійсь куценькій шляхтичь, — кожный веде латино-католицку пропаганду, а рускихъ священикôвъ слѣдить и назырае. Сѣ панове показали себе несподѣвано дуже дотепными до сего „горожаньского“ обовязку, котрого вони такъ не люблять въ Москвѣ та въ Нѣмеччинѣ.., Старый шляхтичь вгамувався и до сего часу зôстаеться въ рускôй вѣрѣ.

Мы зайшли до панъ-отця. Панъ-отець ще молодый, але розумный, ученый, привитавъ насъ дуже радо и щиро. Дôмъ священика чималый, побѣленый въ серединѣ, тôлько стеля зъ ялиновыхъ дощокъ непобѣлена. Обстава одначе убога: панъ-отець дôстае одъ скарбу и зъ поля ледви 200 риньскихъ. Яко целебсъ (вôнъ выйшовъ зъ семинаріи въ Римѣ) панъ-отець кохаеться въ науцѣ, має повну шафу книжокъ италіяньскихъ, нѣмецкихъ та латиньскихъ. Розмова йшла бôльше вчена, наукова. Панъ-отець умѣвъ говорити и бувъ радый поговорити. П. Б. все перебивавъ ёго розмову: — „Панъ-отченьку! Се все добре, але не въ тôмъ дѣло. Треба, щобъ вы заснували читальню для селянъ. Ваша парохія стоить на краю Руси. Треба, щобъ вы вдержували въ селѣ вѣру й руску народнôсть. Ставте мурована церкву, а на тôмъ крайнôмъ шпили, де граница Руси, поставте мурована каплицю“.

Менѣ здаеться, що п. Б. казавъ правду; хочь на мурована церкву треба багато грошей, але читальню заснувати не такъ трудно, абы була добра воля. (Дальше буде).

„мѣстнаго“; другѝ вновь навпаки думаютъ, що украиньска пѣсня „голосна та правдива, якъ Господа слово“ не може перегомонѣти мимо ушей великого гостя, не вразивши въ серце єго, звѣстного любителя спѣву и музики, а пôсля того надѣятись можна пôльги для украиньского слова на Украинѣ. Дай Боже, щобъ поглядъ сей послѣдный не завѣвъ насъ, бо украиньскій народъ не бажае нѣчого бôльше, якъ обезпеки своихъ людскихъ правъ и свободы для мирного розвитку украиньского слова и просвѣты на рôднôй мовѣ. Симъ бажаньемъ кôньчаю свое письмо, надѣючись оповѣстити Васъ опôсля про дальшу ходу дѣлъ.

Зъ Кіева.

Вчора 16 (28) серпня по годинѣ 6 тôй вечеромъ прибувъ до Кіева, вертаючись въ Австріи, царь Александеръ съ царицею, престолонаслѣдникомъ сыномъ Юріемъ и братомъ Володимиромъ. Звычайно, на двôрци зелѣзницѣ ихъ вустрѣли генералъ-губернаторъ, голова мѣста Кіева (котрый пôдчѣсъ хлѣбъ-сôль) и великій тискъ войсковыхъ и цивильныхъ урядникôвъ. Биля двôрця выставленѝ були гимназисты войсковои гимназіи; далѣ, повернувши на бульваръ, починаючи ôтъ дому п. Кониського, довгою лавою въ два ряды стояли дѣвчата гимназистки, а далѣ гимназисты и реалисты (усѣхъ ихъ тысячѣвъ не менше якъ пять). Народу не вельми богато було; бо не всѣхъ пускали на улицѣ, котрыми ѣхавъ царь. Перше всего царь вступивъ въ соборъ св. Софіи, де вустрѣло єго духовеньство на чолѣ съ двома митрополитами: Платономъ и Михаиломъ серôскимъ. Улицѣ, по котрыхъ ѣхавъ царь, були прибранѝ флагами державного колѣру, а въ вечерѣ мѣсто освѣтилося илюминаціею. Скрôзь по всему мѣсту велено було, щобъ ворота ще ôтъ пôвдня були позамыканѝ, щобъ биля ворôтъ стояли сторожѣ и нѣкого такого, кого они на лице не знаютъ, не впускали нѣ въ двôръ, нѣ въ двору на улицю. Царь перебувати-ме у Кіевѣ пять днѣвъ. Сегодня 17 (29) серпня, призначеный бувъ оглядъ войска, котрого на сей часъ пôдъ Кіевомъ буде тысячѣвъ въ 60. Хочь войско зôбралося, але въ самого ранку поливъ дощь и огляду робити не можна було; певно ôнъ ôтбудеться завтра. Сими-жь днями ôтбудеться за-для высокихъ гостей концертъ, на котрому пôдъ проводомъ Миколы Лисенка хоръ въ оперы ôтспѣвае и двѣ украиньскѝ пѣснѣ, мѣжь ними „Гей не дивуйтеся добріи люде“. Хоръ, кажуть, буде убраный въ національне убранье. Зъ того вже выводять, що царь, почувши украиньскѝ пѣснѣ и украиньске слово, внесе батькôвску заборону... Дай Боже, щобъ се наступило, хочь украиньскій народъ и єго житье заслоняють передъ царемъ темнѝ силы „обрусителѣвъ“...

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Розпорядженье министерства справъ внутрѣшныхъ о заведеняхъ заставничихъ*), выдане сими днями, дотыкае важныхъ квестій економичныхъ низшихъ веретвъ суспôльности и для того заслугуе на вояку увагу. Змѣстъ сего розпорядженя есть слѣдуючій: Передъ удѣленьемъ концесіи на заложенье заставничого заведеня маe дотычна власть передъ всѣмъ застановитись надъ особою, котра заведенье отворити намѣряе, якъ такожь надъ тымъ, чи въ данôй мѣсцевости оказуесь потреба такого заведеня. При конкуренціи особъ, громадъ, товариствъ съ особами приватными о концесію, першѝ маютъ першеньство. Такъ якъ збороненымъ есть лучити интересъ заставничій съ иншого рода промыломъ, для того передъ наданьемъ концесіи выслѣдити треба, чи кандидатъ не займаесь кромѣ сего ще якимъ другимъ промысломъ. Въ случаяхъ, наколи-бы кандидатъ дѣйстно якимъ другимъ промысломъ займався и той другій промыслъ дававъ способнôсть людямъ до робленя довгôвъ, спонукувавъ до заставлюваня своихъ рѣчей, або спинявъ надзôръ надъ заведеньемъ заставничимъ и служивъ тôлько покрывою для рôжныхъ нечестныхъ интересôвъ кредитовыхъ, въ такихъ случаяхъ безвзглядно отворенье заведеня заставничого зборонити належитъ. Зъ тыхъ самыхъ причинъ не вôльно лучити интересу заставничого съ шинкаротвомъ, торговлею виктуалôвъ, крамаротвомъ и т. п. Стараючійся о концесію, маe предложити регуляминъ, котрый власть докладно розслѣдити повинна, особливо що до установленои высоты ôтсотокъ и побôчныхъ належностей. Высокій ôтсотки, або унормованье побôчныхъ належностей въ неôтповѣдный способôбъ, якъ такожь застереженье собѣ заплаченя съ горы ôтсотокъ и належностей побôчныхъ маe становити причину ôтмовленя концесіи. До розпорядженя министеріяльного долучено взорець формуляра на квиты заставничій. Пôсля сего взôрця маютъ всѣ заведеня выдавати квиты заставничій; форма тая пôднесена повысшимъ розпорядженьемъ до ряду есенціональныхъ частей умовы, заключеной мѣжь заведеньемъ а ôтдаючимъ рѣчи въ заставъ. Кожда пôзнѣйша змѣна регулямину пôдлягае новъ окремому затвержденю власти. Концесіонованѝ заведеня заставничій пôддае розпорядженье министеріяльне пôдъ дуже строгу контролю властей. Особливо повинній власти наглядати, щобы стисло заховувано тарифу ôтсотокъ и належностей, щобы заставôвъ дальше не заставлювано и щобы не давано новыхъ задатковъ на квиты заставничій. На случай заходячихъ причинъ ôтобраня концесіи наказуе розпорядженье миниот. поступати съ всякою безвзглядностею. Рôвножь строго наказуе згадане розпорядженье выступати противъ неконцесіонованымъ покутнымъ заставничимъ заведенямъ.

(*Афера въ Кралеводворѣ.*) Пристрасть, выкликана заостреньемъ-ся межинародныхъ ôтносинъ мѣжь людьми, живучими на тôй самôй земли и майже пôдъ однымъ дахомъ, доводитъ инодѣ до результатôвъ, недостойныхъ народа цивилизованого, недостойныхъ вѣку, въ котрôмъ живемо. Свѣжимъ доказомъ сего афера въ Кралеводворѣ. Перебѣгъ ей подаемо пôсля донесеня пôвъурядового „Prager Abendblatt“: „Дня 23 вересня с. р. мало ôтбутись въ Кралеводворѣ торжество отвореня новои салѣ нѣмецкого товариства гимнастичного. Саме передъ розпочатьемъ торжества зôбралась передъ домомъ, въ котрôмъ мѣстится саля, громадка молодѣжи, котру розôгнала заразъ полиція. Незадовго однакъ почала молодѣжь знова збиратись, а до неи почались прилучати и старшѝ. Все здраджувало неприхильный настрôй для членôвъ гимнастичного товариства и треба було одной искорки, щобы запалити нагромадженый пальный матеріялъ. Искорка така знайшлася скоро. Зъ салѣ гимнастичнои выйшовъ членъ гимнастичного товариства фарбярь Матигъ и розпочавъ сварку съ декотрыми зъ помежи зôбраныхъ. Сего тôлько було и треба. Все кинулось прожогомъ на Матига, котрый спасся втечею до середины будынку. Жандармы и полиція вздержали товпу ôтъ вломанія до середины, однакъ товпа росла все бôльше и не думала уступатись. Не помогли просьбы и представленя старосты повѣтового и комисаря—товпа домагалась доконче увязненя Матига; бажаню ей вдоволено и ôтвезено Матига до суду повѣтового. Се однакъ не вдоволило товпы, котра помимо того не розходилась зъ-передъ будынку гимнастичного. О год. 11 вôзвавъ начальникъ повѣтовый членôвъ товариства гимнастичного, щобы закôнчили свое торжество и розôйшлися домôвъ. Поволи зачали заѣздити передъ будынокъ возы, котрѝ мали ôтвозити членôвъ товар. гимнастичного. Коли на одинъ зъ такихъ возôвъ всѣло кôлькохъ членôвъ и вôзъ выѣхавъ съ ними зъ мѣста, напало на него около 80 молодыхъ людей. Одинъ зъ сидячихъ на возѣ зôставъ тяжко ушкодженый, кôлькохъ дôзнало легкѝ ушкодженя. Такѝ самѝ напады повторилися, коли другѝ возы выѣхали зъ мѣста. Доперва коло год. 1-шои въ ночи наставъ супокôй: Противъ виновникамъ заряджено слѣдство.“ Тôлько подае пôвурядовый Prager Abendblatt. Другѝ газеты переповненѝ информаціями просто суперечными съ собою и такимижь вывôдами зъ тыхъ-же. Нѣмецкѝ газеты, особливо Neue fr. Presse, стараются всю вину зôпхати на Чехôвъ и приписуютъ тôй аферѣ чисто-національный характеръ; ческѝ газеты приписуютъ вину аферы провокаціи зъ стороны Нѣмцѣвъ и доперва, здасьсь слѣдство судове выяснитъ, по чіѣй сторонѣ правда.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Въ Кіевѣ „матери рускихъ городôвъ“ гоститъ вже ôтъ кôлькокъ днѣвъ панъ Александеръ III съ своею родиною. Въ мѣстѣ якъ понятно торжество велике. Закимъ подамо докладный описъ сего торжества звертаемо тутъ увагу нашихъ читателѣвъ на нынѣшнѝ дописи зъ Украины и Кіева. Коротко лишь згадаемо, що въ першій день гостины царя въ Кіевѣ панувала неустаюча злива и зъ тои причины мусѣвъ бути ôтложеный переглядъ войска назначеный на той день. Въ полудне явилася у царя войскова депутація, котру ôттакъ царь запросивъ на снѣданье. По полудне около 2 год. выйшовъ царь съ цѣлою родиною оглядати кіевскѝ науковѝ и добродѣйнѝ заведеня. Оглядъ розпочався ôтъ института „благородныхъ дѣвиць“. — Знову розходятся вѣсти що царь буде таки коронуватися царемъ Азіи середнои. Ось що пише въ тôй справѣ газета „Фаросъ“: Найважнѣйша вѣсть яку можу вамъ донести есть, що царь приѣде до Мерву. Наступитъ то однакожь доперва въ 1886 р., коли зелѣзница закаспійска дôйде ажь до Мерву а може навѣть ажь до Бухары. Буде то коронаційна подорожь царя Александра III. Царь мусѣвъ ôтложити намѣренье коронованяся въ Самаркандѣ на царя Азіи середнои, бо мусѣвъ-бы нынѣ ôтбувати подорожь зъ Оренбурга до Самарканду — майже три недѣлѣ ѣзды — на кони або возомъ, черезъ що наражувавсь-бы на вякѝ змѣны середно-азійского климату. Для того отже ôтложено коронацію ажь до часу, коли море Каспійске буде зполучене зелѣзницею съ берегами Аму-Даріи.

Испанія. Зъ Мадриду доносятъ до агентіи Гавасъ, що мимо всякихъ старань правительства, щобы згнести розъяренье по поводу занятя островôвъ каролиньскихъ черезъ Нѣмеччину, розъяренье то все таки не устае, ба навѣть чимъ разъ бôльше змагаеся въ цѣлôмъ краю. Въ богато мѣстахъ организуются демонстраціи противъ Нѣмцѣвъ. Рада мѣста Валенціи внесла протестъ до правительства противъ нѣмецкои акціи на островахъ каролиньскихъ. Правительство здаеся не маe достаточно силъ, щобы то розъяренье придушити, котре стаеся ще тымъ бôльше небезпечне, бо починае вже обгортати и войско, котре вже дае ознаки недвозначного свого выступленя. Газети „Liberal“ и „Union“ завѣряютъ, що правительство въ Мадридѣ получило урядову депешу, пôсля котрои испаньскій кораблѣ военнѝ мали занятѝ вже островъ Йапъ и громаду островôвъ Пелевъ не заставши тамъ при сей случайности нѣмецкои фляги. Вѣсть та выкликала въ Мадридѣ велику радôсть. Говорятъ, що демонстраціи въ Барцельонѣ маe бôльше значенье, якъ всякій иншій. Въ арміи розписано складку, щобы за зложенѝ грошѣ жертвувати маринарцѣ одну фрегату. Воспытанники университету Севиллѣ выслали до маршалка Андалюзіи петицію, въ котрôй просятъ, щобы имъ вôльно було яко охотникамъ на случай потребы взяти участь въ борбѣ противъ Нѣмцямъ.

НОВИНКИ.

— **Незвычайный выдъ** представляе нынѣ наша столиця. По улицахъ роятся тысячѣ молодѣжи, що прибула по ôтпочинку вакаційнôмъ задля дальшого шкôльного труду. Мѣжь прибувшими учениками есть чимало и нашихъ многонадѣйныхъ рускихъ соколикôвъ. Тыхъ витаемо мы щирымъ серцемъ и сердечными словами. Помагай Бôгъ тобѣ руска молодѣже въ твоихъ захоdахъ коло науки, въ твоихъ працяхъ и трудахъ! Дай Боже, щобы ты просвѣтивши себе стала яснымъ свѣчникомъ для того народа, зъ котрого ты выйшла и котрый кормитъ тебе працею рукъ своихъ!

— **Преосв. епископъ Іоанъ Ступницкій** на просьбу Вч. о. Т. Карпяка, пароха и декана устрицкого, приѣхавъ дня 26 серпня с. р. вечѣрнымъ поѣздомъ до Устрикъ долѣшныхъ — въ супроводѣ Вир. крылошанъ Григ. Шашкевича, Матковского, Волошиньского и Подолиньского, де на двôрци зелѣзнои дороги бувъ привитаный всѣми властями, якъ правительственными такъ и автономичными а навѣть репрезентацією громады израильскои съ рабиномъ и тойрою. Мѣсто було убране флягами и брамами тріюмфальными: одною на мостѣ а другою при церкви. Дня 27 серпня на Успеніе Преосв. Богородицѣ яко въ день храмовый и ôтпустовый державъ Преосвященный торжественну ôтправу въ церкви парохіяльнôй и по гостиннôмъ принятю у мѣсцевого пароха ôтъѣхавъ другого дня раннымъ поѣздомъ до Перемышля. Народу було множество; ôнъ съ великимъ ентузіязмомъ витавъ свого улюбленого Владику. Духовеньство якъ деканату устрицкого такъ и сусѣдныхъ зôбралося для повитаня Єго Преосвященьства вельми численно.

— **Въ оправѣ фасіи для пôдвысшеня конгруы** пише „Korrespondez-Blatt“ für kath. Klerus Oesterreichs: „Староства долѣшнои Австріи завôзвали уряды парохіяльнѝ, щобы до кôнця вересня предложили фасію, а не дали жаднои инструкціи анѣ потрѣбныхъ друксортôвъ“. Хто не предложитъ фасіи, не маe права до пôдвысшеня конгруы, длятого добре-бы було, щобы интересованѝ самѝ о друксорты и инструкцію постаралися, абы речинца не утратили, бо може и у насъ въ Галичинѣ такъ само староства собѣ поступлятъ, що лише священикôвъ до фасіонованя завôзвутъ, а друксортôвъ и инструкціи не дадутъ.

— **На выставу археологичну у Львовѣ** надôславъ монастырь оо. Василіянъ зъ Жовквы двѣ паки параментôвъ, межи котрыми находятся фелоны съ красными гафтами на пласкорѣзбѣ, наруквицѣ съ такими-жь гафтами, евангелія оправнѝ въ золоту бляху и т. д. Крехôвскій монастырь василіяньскій надôславъ такожь старѝ книги и параменты церковнѝ. Зъ Кракова надôйшли полотняны кальки зъ акварельовыми малюнками рускими, знятыми зъ каплицѣ ягайлоньскои передъ ей реставраціею. Комитетъ выставовый постарався, щобы и другѝ церкви та костелы, а навѣть и божницѣ жидôвскѝ надсылали на выставу свои старинны памятники.

— **Выбôръ посла Василя Ковальского** не дае спокою нашимъ пріятелямъ въ Сокальщинѣ и мучитъ ихъ якъ яка тяжка змора; тожь они робятъ, що можутъ, щобы выбôръ сей уневажнити. До „Dzien. Polsk.“ доносятъ зъ Сокаля, що тамъ численно (?) пôдписуютъ протестъ противъ сему выборови. А важна (!) есть причина до такого протесту: въ Белзѣ есть именно якійсь шляхтичь ходачковый що такожь называеся Василь Ковальскій и на котрого при выборахъ дуже богато голосôвъ упало.

— **П. Коралевичъ Михайло**, ц. к. авскультантъ судовый въ Чернôвцяхъ придѣленый до суду окружного въ Сучавѣ и мавъ туды вже минувшои суботы выѣхати. Черновецке товариство драматично-литературне тратитъ черезъ то не тôлько свого найщирѣйшого члена-основателя и директора але такожь и головнѝ пôдпоры своеи аматорскои сцены рускои въ особахъ п-нѣ. Теофілѣ Коралевичевои, жены п. Михайла К. и ей сестры п-ны Маріи Романовичѣвои.

— **До рады повѣтовои въ Сяноку** выбраный зъ куріи бôльшихъ посѣлостей п. Волод. Викторъ, властитель дôбръ.

— **Альбумъ III. вандрôвки рускихъ академикôвъ на Подôлье.** Руска молодѣжь академична университетôвъ львôвского, краковского, черновецкого и вѣденьского постановила була — якъ звѣстно — выбираючися въ дорогу на Подôлье выготовити а опôсля и выдати альбумъ своеи вандрôвки. Межи вандрôвниками були такожь и два молодѝ нашѝ артисты п. Ивасюкъ, студентъ академіи штукъ красныхъ у Вѣдни и студентъ школы штукъ красныхъ въ Краковѣ п. Панькевичъ. До сихъ двохъ артистôвъ упросили ще нашѝ академики и п. Корнила Устіяновича, нашого славнозвѣстного артиста-маляря и та перша громадка рускихъ робôтникôвъ на поли штукъ красныхъ занялася выготовленьемъ видôвъ, портретôвъ и типôвъ зъ рôжныхъ околиць, черезъ котрѝ вандрôвники переходили. Выготовленѝ вже рисунки, якъ намъ розказували, маютъ бути дуже красніи, а найбôльше видôвъ есть зъ околиць Теребовлѣ, Чорткова, Бѣльча и Черновець. Якъ зачуваемо, думаютъ нашѝ академики долучити до рисункôвъ такожь описъ и карту вандрôвки, а такъ выготовлене альбумъ розôшлютъ ôттакъ всѣмъ тымъ Подолянамъ на опоминъ, ôтъ котрыхъ пôдчасъ вандрôвки дôзнали такъ сердечного принятя и такъ щирои гостины. Гадка ся нашихъ академикôвъ-вандрôвникôвъ заслугуе лишь на повну похвалу.

— **Старинній памятники.** При копаню фундаментôвъ въ одномъ домѣ недалеко соборнои церкви ов. Софіи въ Кіевѣ найшли недавно робôтники въ земли добре закриту глиняну посудину въ котрôй були охованѝ и добре переховалися рôжнѝ дорогоцѣнности и строѣ жѣночій. Всѣ найденѝ предметы походятъ зъ X а найдальше зъ XI столѣтя. Межи найдеными дорогоцѣнностями есть кôлька дуже дорогихъ очѣпкôвъ девять кусокôвъ срѣбла квадратовои форми звѣстныхъ въ давныхъ часахъ нащои бувальщины пôдъ именемъ гривны. Мѣжь найдеными дорогоцѣнностями есть такожь и кусень якоись матеріи, котрои однакожь не можна вже розпôзнати бо стратила и барву и майже зовсѣмъ збутвѣла; видко лишь на нѣй золотый и срѣбный шихъ котрымъ була вышита. Одинъ очѣпокъ въ формѣ діядему маe напередѣ рядъ спадаючихъ волотыхъ и срѣбныхъ прикрасъ а въ мѣсци де приходитъ надъ уха суть причѣпленѝ довгѝ ковтки. Въ посудинѣ найдено ще дуже богато срѣбныхъ нашійникôвъ и нараменникôвъ и золотый перотень, котрый якъ здаеся походитъ зъ глубокои старины. Число срѣбныхъ прикрасъ и зъ литого золота есть такожь дуже значне; всѣ тѝ прикрасы суть филиграновои роботы и покрытѝ красною емалією. Въ загалѣ робота тыхъ прикрасъ доказуе великій степень цивилизаціи рускогo народу въ такъ глубокôй старинѣ.

— **Кменовання.** Министерство просвѣты именувало суплента гимн. въ Золочевѣ п. Іоана Цалчиньского учителемъ при гимназіи въ Сяноку, а суплента катехиту ко. Феликса Юзефовича въ Бережанахъ дѣйстнымъ катехитою при тамошнôй гимназіи. — Рада шкôльна краева именувала Василя Стеткевича дѣйотнымъ учителемъ въ Чернятынѣ; Тому Котулю дѣйстнымъ учителемъ управляючимъ въ Короснѣ; Евстахія Даниловича зъ Межирѣча молодшимъ учителемъ завѣдателемъ въ Рогôзнѣ; Григорія Шаранова молодшимъ учителемъ завѣдателемъ въ Станьковôй и Ванду Лукашевичôвну молодшою учителькою школы етатови въ Сколю. — Дирекція финансова именувала концеписту окарбового Михайла Грабского, инспекторомъ податковымъ, а практиканта концептового Іосифа Чарнека концепистою финансовымъ.

— **Мѣйска школа промыслова у Львовѣ** ôткриваеся съ днемъ 1 вересня с. р. Школа та складаеся зъ двохъ ôтдѣлôвъ: Одного загального двоклясового и чотырохъ ôтдѣлôвъ спеціяльныхъ т. е.: 1) ôтдѣлу будôвництва, 2) механики, 3) хеміи и 4) ôтдѣлу торговельного. До I кл. ôтдѣлу загального принимаютоя ученики скôнчившѝ IV. кл. шкôлъ народныхъ съ добрымъ успѣхомъ або котрѝ при вступнôмъ испытѣ покажутоя добре приспособлеными. До II кл. можутъ бути принятѝ ученики, що скôнчили I кл. тои школы або I кл. шкôлъ середныхъ съ добрымъ успѣхомъ. До ôтдѣлôвъ спеціяльныхъ принимаются ученики, котрѝ або скôнчили двѣ клясы загального ôтдѣлу або двѣ клясы шкôлъ середныхъ або такожь и тѝ що при вступнôмъ испытѣ покажутоя достаточно приспособлеными. Наука въ ôтдѣлахъ загальнôмъ и спеціяльнôмъ ôтбуваеся въ недѣлѣ и свята рано а въ будныхъ дняхъ вечеромъ. Вписы будутъ ôтбуватися въ дняхъ 1, 2 и 3 вересня ôтъ 6. до 9 вечеромъ а въ слѣдуючихъ дняхъ въ недѣлѣ и свята ôтъ год. 9 до 1 рано въ канцелярiи дирекціи на III поверсѣ въ ратуши. — На школу сю звертаемо головно увагу тыхъ Русинôвъ мѣста Львова, котрѝ не маючи достаточно оредотвъ щобъ подати своимъ дѣтемъ высше образованье хотятъ имъ забезпечити яке-таке истнованье. Мы Русины въ загалѣ повинній якъ найбôльше кидатися до промыслу и торговлѣ, бо тутъ намъ дорога ще найбôльше отверта и того вымагае интересъ нашого народу, котрого чужій елементъ нынѣ майже зовсѣмъ выперъ ôтъ промыслу и торговлѣ.

— **Смерть ôтъ укушеня мухи.** Якъ-бы яка язва египетска проявилися сего року часть случаѣ смерти ôтъ укушеня мухи. Першій такій случай бувъ въ Чернôвцяхъ, де померъ дръ Горникеръ; другій такій слѣдувавъ ôттакъ въ Долиньскôмъ; о кôлькохъ случаяхъ занедужаня ôтъ укушеня мухъ доносила недавно „Батькôвщина“ зъ Сокальского, що занедужало кôлькохъ людей, однакожь безъ смертельного выходу, а теперь проявився подôбный случай смерти въ Замарстиновѣ коло Львова въ гарбарни п. Димета. Въ недѣлю дня 23 с. м. бувъ въ тôй гарбарни робôтникъ теслярскій, 20 лѣтный Беттхеръ, сынъ Готтгольда Беттхера бувшого начальника громады Замарстынова и тамъ укусила его въ шію муха, котра певно передъ тымъ мусѣла сидѣти на якôйось падлинѣ. Беттхеръ не робивъ собѣ зъ того нѣчого, але коли на другій день шія була опухла и ôнъ дôставъ горячку, удався до лѣкарѣвъ. Одинъ зъ лѣкарѣвъ уважавъ укушенье то за маловажне, але другій казавъ заразъ ити до шпиталю. Беттхеръ не послухавъ рады лѣкаря и вернувъ до дому. Горячка тымъ часомъ оставалася чимъ разъ сильнѣйшою, а коли прикликано лѣкаря, хорый лежавъ вже безъ памяти и недовго по тôмъ закôнчивъ житье въ страшныхъ мукахъ.

— **На лицитацію выставила гал. щадниця маєтокъ** Ляпицю горѣшну въ пов. бережаньскôмъ (цѣна выклична 16.888 зр.) а тов. кред. зем. выставило такожь въ Бережаньскôмъ на лицитацію маєтокъ Витославъ за суму 16400 зр.

— **Родичамъ**, котрѝ хотѣлибы дѣти свои давати учити музики; поручаемо горячо школу музики п. Е. Качковского. Кромѣ великои рутины въ своимъ заводѣ, ôтзначаесь п. Качковскій ще и тымъ, що бере завсѣгды охотно участь въ всѣхъ народныхъ торжествахъ, якѝ уряджуютъ Русины, и тымъ заслугуе вповнѣ на взгляды руо.

кои публики. Для близшои информаціи звертаємо увагу на нынѣшный анонсъ п. з. „Повѣдомленье“.

— **Дрóбнй вѣсти.** Цѣсарь дáрувавъ громадамъ Козельники, пов. львóвского и Войкова, пов. новосандецкого по 100 зр. запомоги зъ своихъ приватныхъ фондóвъ на будову шкóлъ. — Преосв. еп. дръ Ю. Пелешь повернувъ оногды зъ Унева до Львова. — Вицепрезидентъ намѣстництва, п. Лебель, вернувъ вже зъ урльопу и обнявъ урядованье. — Въ Товмачи украдено зъ касы церковнои 220 зр. готóвкою; пóдозрѣного о крадѣжь слугу церковного арештовано. — Зъ доминиканьского монастыря утекло двохъ молодыхъ кандидатóвъ на „обсервантóвъ“, котрй очевидно затужили за „египетскими горшками зъ мясомъ“ поза монастырскими мурами. — П. Людомирь (теперь Владимиръ Бронiславичь) Покривницкій, зять о. Наумовича, перейшовъ въ Кіевѣ на православіе. — При чищеню керницѣ въ Озерянахъ, пов. борщѣвского найдено 35 штукъ фалшывои 10 и 20-крейцаровои монеты. Въ ставѣ Зарубинцяхъ, пов. скалатоского найдено такоижь самои монеты ажь 82 штуки. — Николай Самаринъ, славный артистъ драматичный, померъ въ Москвѣ дня 25 серпня с. р. — Въ Борыславѣ арештованo Лейбу Нуту Гринбаума, одного зъ головныхъ предприемцѣвъ нафты, за ширенье фалшивыхъ банкнотóвъ австрійскихъ и россійскихъ пóдроблюваныхъ въ Лондонѣ. Передъ єго арештованьемъ óтбулася ще въ єго домѣ ревизія.

Вѣсти зъ Аепархіи Львóвскои.

Презенту получили óтъ Впреосв. митроп. Сильвестра: На Наварію, дек. щирецкого, о. Константинъ Строцкій; на Нестаничи, дек. холоѣвского, о. Александеръ Даниловичь.

Введенй оо.: Іоанъ Сѣнгалевичь яко пар. въ Белелуи, дек. снятыньского а Володимиръ Озаркевичь, яко завѣд. въ Новоселици, дек. снятыньского.

ПОСМЕРТНЙ ВѢСТИ.

✝ **Димитрій Лучаковскій**, гр. к. парохъ Должанки, повѣта тернопóльского, упокоився дня 28 серпня с. р. въ 73 роцѣ житя. Покóйникъ бувъ широкозвѣстнымъ щирымъ рускимъ патріотомъ, а зъ єго смертею стратила Русь подóлька знóвъ одного зъ тыхъ нечисленныхъ ветеранóвъ-священикóвъ, котрй тихою працею по селахъ поклали першй основы до нашого óтродженя. Покóйникъ бувъ отцемъ дра Володимира Лучаковского, адвоката краевого въ Тернополи и щирого нашого дѣятеля. Вѣчна єму память!

✝ **Текля зъ Авдыковскихъ Моравецка**, вдова по священику въ Камѣнцѣ струмѣловóй упокоилася дня 29 с. м. у Львовѣ въ 78 р. житя. Тѣло покóйнои перевезено въ недѣлю до Камѣнки струмѣловои, де и вчера óтбувся похоронъ. Вѣчна єй память!

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручає 1315 67—?

препараты зъ гумы и выробы кавчуковй

для потребъ хирургичныхъ и иншихъ подóбныхъ.

Огнетревалй и безпечнй óтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблений съ американьскими замками и паскилёвыми засувками продаю дуже дешево

СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,

1390 28—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**

(Просится о кореспонденцію въ нѣмецкóмъ языцѣ.)

Ц. к. генеральна дирекція

австрійскихъ желѣзниць державныхъ.

Выписъ зъ пляну ѣзды важный óтъ 1 червня 1885 р.

Óтходятъ зó Львова:

Поѣздъ мѣшаный о 6 год. рано до Стрыя.
Поѣздъ особовый о 11 год. 25 мин. передъ полуднемъ до Стрыя, Станиславова Хирова.
Поѣздъ особ. о 7 год. 10 мин. вечеромъ до Стрыя, Станиславова, Гусятына, Хирова.

Приходятъ до Львова:

Поѣздъ особов. о 8 год. 5 мин. рано зъ Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ особ. о 4 год. 15 мин. по полудни зъ Стрыя, Станиславова, Хирова
Поѣздъ мѣш. о 2 год. 10 мин. въ ночи зъ Гусятына, Станиславова, Стрыя, Хирова.

Óтходятъ зъ Станиславова.

Поѣздъ особовый о 9 год. 40 мин. передъ пол. до Стрыя Львова, Звардоня.
Поѣздъ мѣшаный о 10 год. передъ полуд. до Гусятына.
Поѣздъ особовый о 6 год. 28 мин. до Стрыя, Львова, Звардоня и о 11 год. 13 мин. вечеромъ до Стрыя, Львова и Нового Санча.

Приходятъ до Станиславова.

Поѣздъ мѣшаный о 4 год. 48 мин. рано въ Нового Санча Львова, Стрыя.
Поѣздъ особовый о 9 год. 2 мин. передъ полуд. зъ Звардоня, Стрыя.
Поѣздъ мѣшаный о 5 год. 37 мин. по полуд. зъ Гусятына.
Поѣздъ особовый о 5 год. 51 мин. по полуд. зъ Звардоня Львова и Стрыя.

Оливу машинову

до

ЛЬОКОМОБИЛЬ,

молотѣлєнь ручныхъ,

ТАРТАКÓВЪ,

млынóвъ паровыхъ и водныхъ

и въ загалѣ до всякого иншого ужитку въ господарствѣ,

Смаровило

до осей желѣзныхъ,

Сѣрчаный мѣдикъ

(синій камѣнь)

такъ гуртомъ якъ и частями поручає по найдешевшихъ цѣнахъ

Складъ фабричный ФАРБЪ, ЛЯКЕРÓВЪ, ПОКОСТÓВЪ, ХЕМИКАЛЙ, КИШОКЪ ГУМОВЫХЪ и АРТИКУЛÓВЪ БРОВАРСКИХЪ, заразомъ и торговля матеріялóвъ.

ГИБНЕРЪ И ГАНКЕ

1407 **у Львовѣ,** 9—?

Ринокъ ч. 38.

Важне для Родичѣвъ.

Родичѣ, бажаючй примѣстити своихъ сынóвъ, учащаючихъ до шкóлъ у Львовѣ знайдутъ для нихъ добре помѣщенье, здоровый и поживный харчь и родительску опѣку за умѣрену цѣну въ домѣ урядника магистрату. Зголошуватися можна або вже теперь або при кóнци вакацій и съ початкомъ шкóльного року до въ низу пóдписаного

К. Скибинькій.

Львóвъ, улиця Галицка ч. 54.

Цѣс. кор. уприв.

ГАЛИЦКЙ АКЦЙНЫЙ БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

выдає **во Львовѣ** и черезъ филіи

въ Краковѣ, Черновцяхъ и Тернополи

АСИГНАТЫ КАСОВЙ

4 процентовй платнй въ 30 днѣвъ по выповѣдженю.

4½ „ „ „ 60 „ „ „

Львóвъ, 7 сѣчня 1884.

ДИРЕКЦІЯ.

(Передрукъ не платится.) (1348 39—?)

Повѣдомленье.

Рóкъ V. 1885/6.

Въ школѣ музики **Емануила Качковского** (залож. и конц. въ 1881 р.) **ул. Óрменьска ч. 27 на 1. поверсѣ**, розпочинаются лекціи **съ днемъ 5 вересня** с. р. Вписы óтъ 28 серпня, щодень óтъ 10—1 и óтъ 4—6 год. Двохъ елевóвъ на одну годину. Двѣ лекціи въ тыждни. **Оплата шкóльна въ всѣхъ клясахъ óсѣмъ зр. мѣсячно.** Выклады музики въ языкахъ польскóмъ, нѣмецкóмъ, французскóмъ и италійскóмъ. Статутъ въ заведеню и въ книгарняхъ безплатно. **Науки удѣляю всѣмъ ученикамъ и въ всѣхъ óтдѣлахъ особисто и не выручуюся нѣкимъ.** Предметы: Гра на фортепянѣ и на гармоніюмъ, гра съ инструментами (Kammermusik), теорія музики, композиція, инструментація практична, исторія музики и литературы музичнои.

ЗМѢНА ЛОКАЛЮ!

Честь маю повѣдомити Всечестне Духовеньство и П. Т. Публику, що óтъ дня 1 вересня с. р. перенѣсъ я свóй

Складъ и рукодѣльню мужескои одежи

пóдъ фирмою

АНТОНІЙ ЩЕРБА

зъ дотеперѣшного локалю н-ръ 16 при улици Коперника до нового локалю улиця ***Сикстуска ч. 16*** (напротивъ гол. ц. к. почты.)

Заосмотривши свóй складъ въ великій добóръ найновѣйшихъ матерій на осѣнній и зимовй одежи, выконую всякй ласкавй замовленя солидно и точно на означеный часъ пóсля найновѣйшои моды по найприступнѣйшихъ цѣнахъ. Поручаючи свою óтъ 13 лѣтъ существуючу фирму ласкавымъ взглядамъ и протекціи Всеч. Духовеньства и П. Т. Публики, прошу о численнй замовленя, остаю зъ глубокимъ почтеньемъ

АНТОНІЙ ЩЕРБА, кравець мужескій, ул. Сикстуска ч. 16.

„НАРОДНА ТОРГОВЛЯ“

у Львовѣ, Станиславовѣ, Перемышли, Тернополи и Дрогобычи

поручае изъ своихъ богато заосмотреныхъ складóвъ

по дешевыхъ цѣнахъ

К а в у, Чеколаду, **Ч а й**, Цукоръ, Оливу, **Óцетъ**, Сыры швайцар., брындзю, **Мѣдъ** прѣсный и питн., Овочѣ южнй, Корѣнье, Сардинки, селедцѣ, Горѣвки,

Ликеры, Румъ, **Вина въ бутилькахъ и барылкахъ**, Мыло, мылка до рукъ, Крохмаль, фарбку, Корки, Смаровило на ножѣ, **Свѣчи** церк. и стол., **Вóскъ**, Цвѣты до свѣчокъ, Кадило, Карты,

Воды минеральнй, Всякй роды щѣтокъ (тоалетнй, до пóдлоги, до обуви и до коней), Масу до пóдлогъ, **Шварцъ безъ витріолю**, Папѣръ, Пера, ручки, Оловцѣ, **Лякъ**, Чорнило (атраментъ), Порошокъ на овады.

Цѣнникъ высылаеся на жаданье франко.

5 до 6 килограмовыхъ посылокъ почтова оплата выноситъ немного, такъ що оплатится и зъ найдальшихъ сторóнъ замовляти потрѣбнй для дому артикулы.

Вступаючй въ члены товариства „Народна Торговля“, платятъ вписового 1 зр. и удѣлъ найменше одинъ, выносячй 10 зр. Той удѣлъ остаеся власностею члена и опроцентовуеся дивидендою, котрон высота назначаеся по укóнченю рóчныхъ рахунквъ. „Народна Торговля“ принимае такожь грошѣ на щадничй книжочки и платитъ óтъ нихъ 5%. (76) 11—?

Курсъ збжда

зъ дня 28 серпня 1885.

Цѣна за 100 кильограмóвъ.

	зр	кр.	зр	кр
Пшениця червона	6	75	7	50
Жито	5	—	5	75
Ячмѣнь	5	25	7	—
Овесъ	5	50	6	—
Гречка	—	—	—	—
Кукурудза стара	—	—	—	—
„ нова	—	—	—	—
Просо	—	—	—	—
Горохъ до варки	—	—	—	—
„ нас.	—	—	—	—
Сочевиця	—	—	—	—
Фасоля	—	—	—	—
Бóбъ	—	—	—	—
Вика	—	—	—	—
Конюшина (передна)	—	—	—	—
Анижь	—	—	—	—
„ плоскій	—	—	—	—
Кминъ	—	—	—	—
Рѣпакъ зимовый	9	25	9	75
„ лѣтный	—	—	—	—
Ржѣй (Льнянка)	—	—	—	—
Насѣнье льняне	—	—	—	—
Насѣнье конопляне	—	—	—	—
Хмѣль новый	—	—	—	—

Учителя приватного

для двохъ сынóвъ зъ другои клясы гимназіяльнои пошукуе о. Скоморовскій въ Остапю, почта Грималóвъ.

Близшй условія листомъ просто до о. Скоморовского. (3-3)

Учителькы

до однои ученицѣ пошукуеся, (пожадана була-бы укóнчена семинаристка). Крóмъ наукъ книжковыхъ и языка нѣмецкого вымагаеся гри на фортепянѣ. Близшй условія пóдъ адресею: І. Л., священикъ въ В., почта Стрѣлиска.

ТЕХНИКЪ

ношукуе лекціи у Львовѣ для ученикóвъ шкóлъ реальныхъ або народныхъ. Близша вѣдомóсть въ ред. „Дѣла“. (3—3)

Студентóвъ

На харчь и станцію принимаютъ: Пляцъ академицкій, ч. 2. першій поверхъ 1 дверѣ въ ганку на право. За надзóръ и опѣку ручаютъ. (2—3)

Накладомъ Редакціи **„Дѣла“** выйшли доси:

1. **Въ оборонѣ чести** зъ нѣмецкого *Г. Раймунда*, 3 томы въ 1 книжцѣ. Цѣна 2 зр. 50 кр. (съ пересыл. 2·70)
2. **Дымъ**, зъ россійского *И. Тургенева*. Цѣна 1·50 зр. (съ перес. 1·70)
3. **Стефанъ Лаврентій**, зъ англійского *Едвардса*. 2 томы въ 1 книжцѣ. Цѣна 2 зр. 70 кр. (съ пересыл. 2·90)
4. **Любовь Убогого Молодця**, зъ французского *Октава Фейлета*. Цѣна 1 зр. 20 кр. (съ пересыл. 1·30)
5. **Новорочнй Дзвоны**, зъ англійского *К. Дикенса*. Цѣна 60 кр. (съ пер. 70 кр.)
6. **Грошѣ а праця**, зъ шведского *Дядька Адама*. 3 томы въ однóй книжцѣ. Цѣна 3 зр. 20 кр. (съ пер. 3·40)
7. **Мѣщаньске племя**, зъ нѣмецкого *Г. Раймунда*. Цѣна 1 зр. 20 кр. (съ пересылкою 1·35)
8. **Зъ великого свѣта**. зъ французского *Октава Фейлета*. Цѣна 80 кр. (съ перес. 90)
9. **Фромонтъ молодшій и Рiслеръ старшій**, зъ французского *Додета*. 2 томы въ 1 книжцѣ. Цѣна 1 зр. 80 кр. (съ перес. 2 зр.)
10. **Золотый Чоловѣкъ**, зъ угорского *М. Іокая*. Цѣна 1 зр. 80 кр. (съ пересылкою 2 зр.)
11. **Два мѣста**, зъ англійского *К. Дикенса*. Цѣна 2 зр. (съ пересыл. 2·20)
12. **Мертвй душѣ**, зъ россійского *М. Гоголя* (съ портретомъ автора). Цѣна 1·80 (съ перес. 2 зр.)

Хто купуе найменше за 10 зр., дóстае 20% рабату.

Кромѣ того можна черезъ Администрацію „Дѣла“ дóстати:

Безталанне Сватанье, образъ зъ галицкого житя, написавъ Василь Барвѣнокъ (В. Барвѣньскій). Цѣна 80 кр. (съ перес. 90 кр.) Весь дохóдъ призначеный на фондъ стипендійный имени Володимира Барвѣньского.

Скошеный Цвѣтъ, повѣсть Володимира Барвѣньского. Цѣна 1 зр. (съ пересыл. 1·20) Цѣлый дохóдъ призначеный на памятникъ Володимира Барвѣньского.

Кобзарь Т. Шевченка ч. I., оправленый въ полотно и съ вызолоченымъ заголовкомъ, съ портретомъ и короткою житьеписею поета. Цѣна 40 кр. (съ перес. 45 кр.)

Украиньскй Гетьманы Выговскій и Юрій Хмэльницкій, Ив. Левицкого (Нечуя). Цѣна 20 кр. (съ пересыл. 25 кр.)

Переводы Ос. Шухевича. Цѣна 80 кр. (съ перес. 90 кр.

Всѣ повысшй книжки суть найотвѣтнѣйшй на подарунки.

Найдешевше руске литературне выдавництво „Руско-украиньска Библіотека Евгенія Олесницкого“, выходитъ у Львовѣ почавши óтъ 1-го грудня р. 1884.

Доси выйшло 10 выпускóвъ, обнимаючихъ слѣдуючій литературный матеріялъ:

1. **Запорожцѣ**, оповѣданье Ивана Нечуя-Левицкого . . 10 кр.
2. **Сонй мары молодого пытомця**, оповѣданье В. Барвѣньского 10 кр.
3—4. **Оповѣданя Олекси Стороженка** (Серія перша) первѣсно 20 кр. по выпущеню сконфискованыхъ частей . . . . 10 кр.
5. **Prima Vera**, поэзіи Юліи Шайдеръ . . . . 10 кр.
6. **Оповѣданя Д. Мордовцева** 10 кр.
7—10. **Юрій Горовенко**, повѣсть Красюченка . . . 40 кр.

Предплачувати можна на бóльше число выпускóвъ наразъ, пересылаючи óтповѣдну квоту (1 або 2 зр.) на руки выдавця (ул. Словацкого ч. 6). Замовляти можна такожь поодинокй выпуски, додаючи за поодинокй выпускъ 2 кр., а за подвóйный 5 кр. на оплату порта.

Выдавець **Иванъ Белей**; за редакцію отвѣчае **Кирило Кахникевичь.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пóдъ зар. К. Беднарокого.

Ч. 92. Львôвъ, Четверъ 22 серпня (3 вересня) 1885. Рôчникъ VI.

ДѢЛО

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.
Редакція „Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье
Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одном строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.
Реклямаціи неопечатаній вôльнй ôтъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовй ôряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Радди 9.

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи:* *для Россіи:*
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр на пôвъ року . . 8 рубл
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодинокe число коштуе 12 кр. а. в.

☞ **Просимо нашихъ Вп. Предплатникôвъ о скоре надсыланье предплаты и вырôвнанье залеглостей.**

Наша задача.

Ôтголосы о значеню въѣзду монархôвъ въ Кромержижи все ще неутихли и рôзнй рôзно его коментуютъ; всѣ однакожь годятся на то, що взѣздъ той, котрый — якъ мы вже разъ завначили — не есть нѣчимъ иншимъ якъ лишь довершеньемъ торôчного зъѣзду въ Скерневицяхъ, становить не тôлько поруку загального мира въ Европѣ, але такожь и зовсѣмъ рѣшучу змѣну, що такъ скажемо — нову еру въ политичныхъ ôтносинахъ державъ, котрыхъ монархи гостили въ Кромержижи. Ôтголосы тй, розбираючй загальне значенье въѣзду монархôвъ и ситуацію въ Европѣ, суть для насъ тымъ важнѣйшй, що въ нихъ загадуеся и про Русинôвъ и ихъ положенье въ Галичинѣ — проява, котра въ такъ важну пору мусить бути для насъ тымъ ôтраднѣйшою, оо она вказуе, що руске пытанье хочь поволи, то однакожь чимъ разъ бôльше стае на порядку дневнôмъ и чимъ разъ бôльше звертае на себе увагу, коли вже не Европы то безперечно тыхъ державъ, що нимъ найбôльше суть интересованй. Въ одной въ попередныхъ статей завначили мы поглядъ однои части россійскои прасы а тымъ самымъ и однои части російскои суспôльности на нашу справу галицко-руску и при тôй случайности выкавали мы, що доля наша въ нашихъ власныхъ рукахъ спочивае. Нынѣ хочемо ту справу трохи блише пояснити.

Часы значно змѣнилися, и змѣнилися може скорше, якъ сего можна було сподѣватися. Годѣ намъ тутъ слѣдити за причинами и розбирати, якй можутъ бути наслѣдки сеи змѣны. Мы стоимо передъ доконанымъ фактомъ и намъ треба супротивъ него заняти ôтповѣдне становище. Отсе наша головна теперь задача. Що по зъѣздѣ въ Кромержижи може наступити сильна реакція, сего можна було сподѣватися вже въ рôжныхъ фактôвъ, якй давно ще передъ симъ зъѣздомъ проявилися; се можна було вже змѣркувати заразъ пôдчасъ самыхъ выборôвъ. Що на Русинахъ яко слабшихъ може ôтбитися всяка реакція тымъ сильнѣйше, се такожь можна було припускати, тымъ бôльше, що то рѣчь зовсѣмъ природна. Однакожь тая реакція, хочьбы и якою она була, не вдѣе нѣчого, коли завчасу розглянемося въ ситуаціи, завчасу займемо ôтповѣдне становище и смѣло та ôтважно станемо дальше працювати для добра власного народу. Мы мусимо передовсѣмъ мати довѣрье до своихъ силъ власныхъ и знати та чуствувати, що дѣло за яке беремося есть дѣло святе, бо нимъ есть добро, свобода и самостôйнôсть народа рускаго. Одинъ въ сучасныхъ мужѣвъ стану сказавъ недавно, що народъ тогды веде добру политику, коли веде ви съ довѣрьемъ до себе самого. Братися за народне дѣло съ довѣрьемъ до себе самыхъ, се отже перша точка нашои теперѣшнои задачѣ. Не можна сказати щобъ у насъ Русинôвъ не було доси довѣря до себе самыхъ, но всежь таки певна боязькôсть насъ не опускала особливо тамъ, де ходило о яке труднѣйше дѣло. Зъ ôтси то и походила певна нерѣшимôсть, коли приходилось рѣшати неразъ якй важнѣйшй справы. Другою точкою нашои теперѣшнои задачѣ есть пôднести ще яснѣйше, ще смѣлѣйше нашь рускій, народный прапорь и сказати собѣ: „In hoc signo vinces“. То наша найважнѣйша справа. Коли переглянемо исторію нашу за всѣ тй десятки лѣтъ, ôтъ коли у насъ пробудилося руске житье народне, то побачимо, що нѣчо такъ дуже не лякало нашихъ противникôвъ, якъ то, що Русины чимъ разъ смѣлѣйше пôдносили прапоръ свôй народный. Щобы насъ ослабити, старалися нашй противники вытворювати середъ рускои суспôльности рôжнй елементи, Русинамъ не тôлько неприхильнй але имъ просто ворожй; ба, дôйшло навѣть було до того, що противники нашй стали були простонегувати народъ рускій въ Галичинѣ и тыхъ, що ôтъ самого початку пробужденя народу рускаго всюды и завсѣгды смѣло боролися за него, проскрибовано яко ворогôвъ и пôддано въ наругу; руску мову, рускую словеснôсть старанося зôпхнути ажь на саме послѣдне мѣсце. И такъ поволи засыпляв народъ рускій въ Галичинѣ. Доперва коли знову Русины пôднесли смѣлѣйше народный прапоръ рускій и ôтъ коли держатъ его смѣло въ гору, ослабъ и розпадався той ворожій Русинамъ елементъ, що докладавъ всякои силы, щобъ вымазати ихъ въ помѣжь числа народôвъ Европы. Се не удалося ворогамъ Русинôвъ, котрихъ спасла лишь идея народна. Дальшою точкою нашои теперѣшнои задачи есть занятй ясне становище въ всякихъ такъ нашихъ власныхъ справахъ рускихъ якъ и въ всякихъ ôтносинахъ до сусѣдныхъ намъ народôвъ и не допускати до того, щобъ намъ нашй вороги пôдсували всякого рода ложнй або тенденційно выдуманй стремленя. Передовсѣмъ же мусимо всякими силами домагатися выконаня всѣхъ тыхъ нашихъ народныхъ правъ, якй намъ забезпечуютъ законы державнй. Боронити правъ нашои церкви и нашого обряду есть нашимъ святымъ обовязкомъ. Най собѣ противники и вороги народу рускаго говорятъ що хотятъ, най тыхъ, що стаютъ въ оборонѣ церкви и обряду, называютъ индиферентистами або атеистами, то намъ повинно бути байдужимъ. На послѣдокъ зôстае намъ ще одна точка нашои теперѣшнои задачи, а тою есть бытъ матеріяльный нашого народу. Куди не глянемо по нашôмъ краю, всюды бѣда и нужда до крайности. Тутъ помôчь якъ найскорше потрѣбна, наколи не мае настати середъ нашого народу загальна руина и упадокъ. Ось найголовнѣйшй точки нашои теперѣшнои задачѣ, въ котрыхъ намъ треба добре розглянутися, коли хочемо въ теперѣшну пору заняти ôтповѣдне становище и повести дѣло съ хôсномъ для рускаго народа.

Политика екстерминаційна.

Исторія показуе намъ немало политичныхъ организмôвъ, котрй выростаючи зъ незначныхъ початкôвъ, змагалися повôльно мôцнѣючи чужими соками, мовь повôй на старыхъ пняхъ, а въ кôнци зовсѣмъ дусила свою первѣстну опору и давали зовсѣмъ новый напрямъ загальному ходови исторіи. Найяркѣйшимъ примѣромъ такого рода есть безперечно зрôстъ державы прускои на земляхъ, заселеныхъ народами славяньскими. Зъ-разу власность нѣмецкого ордена крестовыхъ рицарѣвъ, котрй огнемъ и мечемъ навертали поганьскихъ Славянъ на христіянъство; опôля власность свѣтскихъ князѣвъ, але ленникôвъ Польщѣ, Пруссія швидко переходитъ въ положенье доминуюче, а въ 1765 роцѣ ôтъ прускаго короля Фридриха II выходитъ въ кôнци першій плянъ подѣлу Польщѣ, котрый въ р. 1772 по довгихъ дипломатичныхъ переговорахъ справдѣ вôйшовъ въ дѣло. Обставины ôтъ того часу фатально змѣнилися. Давный ленникъ стався паномъ; давный панъ показався не тôлько побѣдженымъ политично, але й упослѣдженымъ культурно. А мѣжь тымъ Прусія зъ зелѣзною консеквенцією вела супротивъ славяньского елементу давну политику крестовыхъ рицарѣвъ, политику не примиряючу, не лагодячу контрасты національнй, але е к с т е р м и н а ц і й н у. Сто лѣтъ тои политики въ краяхъ забраныхъ ôтъ Польщѣ страшенно ослабили польскій елементъ тамъ, де було его головне гнѣздо, що звалось „Wielkopolska“. Нынѣ та сама Wielkopolska представляесь якъ долина залита водою; зъ бурхаючихъ филь, де-не-де тôлько выстаютъ вершки деревъ та значнѣйшй горбики; се окрушки польского елементу середъ нѣмецкои заливы.

Якъ разъ сто лѣтъ по упадку Польщѣ стався въ Европѣ фактъ стоячій съ тымъ упадкомъ въ глубокôй причиновôй звязи. Держава, що вбила зъ заходу першій клинъ въ цѣлôсть польскои Рѣчипосполитои, въ сто лѣтъ опôля обручами зъ зелѣза и крови знѣтувала всю нѣмецку націю въ одну велику цѣлôсть политичну; правнукъ Фридриха II. вложивъ на свою голову корону Фридриха Барбароссы. Для славяньского, а опеціяльно польского елементу фактъ сей бувъ безмѣрно важный. Змôцненье новоутворенои державы мусѣло означати ихъ придавленье. Рѣчею руководачихъ политикôвъ польскихъ въ тôй краинѣ було порозумѣти се и ôтповѣдно до того застосовати свое поступованье, щобъ давленье нѣмецке вчинити якъ найслабшимъ, щобъ не провокувати крутыхъ мѣръ а противно, выскати на часѣ для скрѣпленя свого елементу. Чи они се порозумѣли и зробили? Не хочемо вдаватися въ осудъ ихъ дѣяльности, але намъ здаесь, що помылокъ, и то фатальныхъ помылокъ зроблено тамъ не мало, а помылки политичнй, то якъ грѣхи головнй, мстятся ажь до семого колѣна.

Отъ и теперь мы стоимо передъ найновѣйшимъ актомъ тои самои екстерминаційнои политики, тôлько проявляючоися въ небувалôй доси формѣ. „Очищенье окраинъ“ (Epuration) — такій окликъ выйшовъ зъ Берлина, тай то выйшовъ

ВЪ КАРПАТАХЪ.

Написавъ Иванъ Нечуй.

(*Дальше.*)

Закусивши, що Богъ послався, мы довго ще сидѣли та балакали, поки не стало вечерѣти. Мы попрощались и пôшли вулицею. Панъ отець проводивъ насъ. Коло однiеи великои хаты мы вглядѣли маленьку пасѣку. Тамъ въ маленькому садочку стояло зъ десять уликôвъ бджôлъ. Мы зайшли въ пасѣку, а потôмъ и въ хату. Хата була дуже просторна, нова, свѣтла. Щилины мѣжь круглыми колодками були зашпарованй и замазанй бѣлою глиною. Сй бѣлй смужки по стѣнахъ трохи звеселяли сумнй червонуватй стѣны. Въ хатѣ було доволѣ чисто. На здоровому мисникови видно було кôлька фарфоровыхъ тарѣлокъ та стаканôвъ. Молодиця привиталась до панъ-отця. Вона була здорова на виду и свѣжа, що мене ажь вдивило. Чоловѣкъ бувъ молодый и неубогій: вôнъ мавъ пару коней и фурманувавъ въ Щавници, возячи гостей по околицяхъ. Вже сонце стало надъ вечѣръ. Мы балакаючи ще заглянули въ одну хату. Въ хатѣ лежала на лôжку молодиця и стогнала.

— Чи вы слабй, тѣтко? — пытаю я.

— Гей!

— Що-жь у васъ болить?

— Гей... на ярмарку... ой, ой, ой!

— Що на ярмарку? Може конѣ поносили та перекинули воза? Може васъ покалѣчило? — пытаюся.

— Гей... на ярмарку... охъ, охъ, охъ! — стогнала молодиця и бôльше нѣчого не говорила.

Коли се въ дверяхъ зъявився чоловѣкъ съ розстрѣпанымъ волосемъ на головѣ. Вôнъ спôгкнувся на порозѣ и трохи не давъ сторчака.

— Слава Исусу Христу! — ледви мôгъ выговорити.

— На вѣки вѣковъ, амѣнь! А що се ваша жѣнка занедужала? — пытаюсь я у его.

— Та... гей, та... нѣ... на ярмарку... на ярмарку въ Кросценку, — и чоловѣкъ захитався на ногахъ. Вôнъ и жѣнка, якъ видно, попилися на ярмарку въ Кросценку. Теперь я зрозумѣвъ, чого панъ-отець такъ налягавъ въ проповѣди, щобъ люде були тверезй, не пили горѣлки. Видко було, що тверезôсть не дуже процвѣтае въ Карпатахъ...

Пославши свого возницю ѣхати шляхомъ, мы пôшли черезъ поле та огороды навпростець. По садкахъ, по сѣнокосахъ вештались дѣвчата та хлопцѣ вже не въ чоботяхъ, а въ кербцяхъ чи постолахъ. Мы выйшли на высокій крутый шпиль, пануючій надъ селомъ. Вся долина Рускаго-потока розгорнулась передъ мною, якъ пышно намалёвана картина. Гарна ся остання долина Руси-Украины! По обидва боки Рускаго-потока стояли два высокй але не крутй гребѣнѣ гôри, неначе двѣ велитеньскй зеленй хвилѣ на мори пôднялися рядомъ, а далѣ збѣглись до купы краями, злилися и тутъ пôдскочили въ гору высоко, высоко, брызгнувши въ гору бѣлою пѣною. Сією пѣною були бѣлй скелѣ, що стремѣли на самому вершечку горы, заступаючи на схôдъ сонця долину. Скелѣ стояли середъ чорного лѣска, нѣбы руины старого замку. Понизче ихъ на боцѣ горы знову вытыкались бѣлй шпичастй верхи скель середъ невеличкого темного лѣса. Здавалось, нѣбы тамъ стояли въ лѣсѣ церкви съ бѣлыми банями. По обидва боки долины на яснозеленыхъ горахъ стремѣли ряды чорныхъ гостроверхихъ могилъ. Сй могилы похожй то на головы сахару, то на пирамиды, то на степовй коничнй могили. И всѣ вони обросли темнымъ лѣсомъ зъ-верху до самого низу. То були верхи: Гомоля, Высока, Радіева, Рапштынъ, Гринь, и др. Вони були похожй на якiсь чорнй гостроверхй оксамитовй шапки, розкиданй кругомъ по гребѣняхъ гôръ, неначе ихъ розгубили якiсь велитнѣ-силачѣ пôоля титаничнои боротьбы. Долина широка, просторна зъ легенькими терасами. Середъ самои долины въ-низу стремитъ зовсѣмъ нѣбы египетока пирамида зъ гострымъ верхомъ зъ чистого гранита; за нею було видко цѣлй лабиринты невысокихъ скель; одна мѣжь ними зовсѣмъ кругла, якъ башта рицарскихъ замкôвъ. Заразъ за Шляхтовою черезъ усю долину тягнеться валъ, нѣбы невысока гребля. Вона очевидячки прорвана по серединѣ, и черезъ ту прôрву тече Рускій-потôкъ, якъ черезъ ворота, а черезъ тй ворота видко село Явôрки зъ гарною мурованою церквою. За камяною пирамидою стѣкаються до купы потоки Чорна-вода и Бѣла-вода и зъ ихъ складаеться Рускій-потôкъ. Тамъ въ щилинахъ гôръ притулились два присѣлки: Чорновода та Бѣловода. Вся долина дивно зелена, неначе намалёвана дуже яснозеленою фарбою. Пышный куточокъ въ Карпатахъ ся остання долина Руси-Украины зъ останными чотирма селами! Мы довго стояли пôдъ хрестомъ и не могли доволѣ намилуватись тiею оригинальною картиною.

Одначе бувъ часъ вертатися до дому. Мы зôйшли зъ шпиля, и рушили назадъ. Зъ ярмарку ѣхали шляхтôвскй люде однымъ конемъ въ дышли и таки добре пяненькй та веселенькй.

Въ сихъ останныхъ селахъ Руси-Украины, добре задержалась народнôсть та вѣра. Языкъ зберѣгся такъ-само добре. Народъ говорить доволѣ чисто галицкою вымовою але дуже мягкою и мелодичною. Якъ я першій разъ почувъ сю карпатску вымову, вона менѣ здалась похожою на сербску або словацку. Тôлько тй фурманы, що заробляютъ въ Щавници, говорятъ языкомъ трохи попсованымъ польщиною. Акцентуютъ слова трохи по польскому, вдаряючи на передостанній складъ. Я списавъ всѣ назвища хатнй, господарскй, назвища одежѣ, посуды, стравы и знайшовъ мало слôвъ, не схожихъ зъ украиньскими. Ось такй н. пр. слова: постолы — кербцѣ; штаны — холоснѣ, а салдацкй штаны — ногавицѣ; очкуръ — строканцѣ; обрусъ, що носять жѣнки на плечахъ — плахта, свита — гуня, намисто — пацёрки; спôдница — кабатъ, а на Венгерщинѣ — плащеніца; чоботы — скôрнѣ; коминъ — дымникъ; черѣнь въ печи — ватра; стеля — повала; сволокъ — трагаръ; дôйниця — дôйникъ; картопля — земяки; кулѣшъ — куляша; вареники — пироги; помôсть — дыліны. Въ негоду якъ молодицѣ такъ и чоловѣки носять сердаки чи карпатскй кожушки, вышитй червоными мережками, але шерстею на спôдъ, не на верхъ. Вони такъ позвыкали до сихъ кожушкôвъ, що и въ гарячу пору ажь сопуть одъ спеки та поту, але не скидають ихъ. (Дальше буде).

ôтъ разу въ фôрмѣ наказôвъ администраційныхъ. Очищенье ôтъ чужого, наплывового, переважно польского елементу! Всѣ пôдданѣ австрійскѣ и россійскѣ, котрѣ по 1843 роцѣ перейшли до Пруссіи (отже всѣ емигранты зъ р. 1846, 1848, 1860—64!), котрѣ не служили або не служатъ въ пруськôмъ вôйску, не ходятъ до шкôлъ, не маютъ постôйного удержаня або занятя, мусять выноситися. Ба, на практицѣ власти поступаютъ ще острѣйше, выдаляютъ людей зовсѣмъ легальныхъ: купцѣвъ, учителѣвъ, фабрикантôвъ, ремесникôвъ и навѣть самыхъ прускихъ официрôвъ, котрѣ зъ маленьку емигрували зъ Россіи. Администрація дôстала обширне поле до самовôльного поступованя; лучаются такѣ куріозы, що родичѣ яко емигранты дôстаютъ наказъ забиратися зъ краю, а дѣти ихъ зродженѣ на пруськôй территоріи мусятъ оставатися яко пруськѣ обывателѣ; що мужа выдаляютъ, а жѣнку родомъ мѣсцеву не пускаютъ. Однымъ словомъ — вôйна зъ усѣми ей необчисленими трагичными комбинаціями и сумными перипетіями!

И не тôлько пôдданыхъ россійскихъ, не тôлько Полякôвъ дотыкае рука пруськои администраціи. Дотыкае она й пôдданыхъ австрійскихъ, ба навѣть и Нѣмцѣвъ. Ось що пише одинъ зъ нихъ, Генрихъ Финкъ, зъ Гданьска до „Neue fr. Presse“. Яко австрійскій обыватель позволяю собѣ донести вамъ, въ якій способôъ поступаютъ собѣ тутешнѣ власти, а взглядно урядъ пруській. Вчера (листъ датованый д. 28 серпня) одержали всѣ живучѣ ту пôдданѣ россійскѣ и австрійскѣ завôзванье до полиціи, де ихъ завѣдомлено, що найдальше до 1 жовтня маютъ опустити границѣ пруськои державы, бо въ противнôмъ разѣ будутъ примусово выдаленѣ за границю россійску а взглядно австрійску. Выдаленыхъ вчера (крôмъ тыхъ, котрыхъ нынѣ до полиціи завôзвано) есть около 80, мѣжь ними 20 Австріякôвъ, переважно зъ Галичины. Выдаленѣ маютъ порядни паспорты, не провинили нѣчого, належатъ усѣ до заводу купецкого, деякѣ зъ нихъ посѣдаютъ значнѣ торговлѣ збôжа або дерева и реальности. Нѣхто заневно не подивуеся, коли скажу, що тѣ бѣдолахи приняли росказъ выдаленя якъ засудъ смерти. Бачутъ въ тыхъ роспорядженяхъ цѣлковиту для себе руину. Въ короткôмъ часѣ до 1 жовтня розмотати интересы и спродати майно есть неможливо. Не лишаесь нѣчого, якъ пôддатись судьбѣ и вывандрувати. Мы австрійскѣ пôдданѣ звернулись передовсѣмъ до тутешного австро-угорского конзуляту, котрый однакожь дуже малу зробивъ намъ надѣю на ôткликанье декретôвъ выгоняючихъ, бо они выданѣ на пôдставѣ розпорядженя министеріяльного. Затымъ мы звернулись до ц. к. министерства справъ внѣшныхъ въ Вѣдни съ просьбою о помôчь“. „Danziger Zeitung“ пише по поводу сего факту: „Коли всѣ тѣ декреты будутъ выконанѣ, то не тôлько наша торговля, але и наше мѣсто велику понесе страту, не вчисляючи вже зруйнованя самыхъ выгнаныхъ. Гданьскъ зъ природы своеи призначеный до зносинъ торговельныхъ зъ Россією. Переведенье свѣжихъ декретôвъ выгоняючихъ значило-бъ тôлько, якъ прогнанье зъ нашого мѣста значнои части торговыхъ дѣлъ, съ такимъ трудомъ сюды стягненыхъ, — и то на користь россійскои конкуренціи. Выдаленье маe затымъ велику вагу для економичного розвою нашого мѣста“.

Просте пытанье насуваесь въ виду такихъ фактôвъ: Cui bono робится се все? Очевидна рѣчь, що и пруске правительство поступае не безъ обдуманого пляну, не безъ яснои политичнои мысли. „Очищенье границь“, се ослабленье елементу польского; шкоды, якѣ черезъ те хвилево потерпитъ мѣстцева торговля чи тамъ фабрикація, швидко направлятся; на мѣсце высланыхъ и зруйнованыхъ польскихъ купцѣвъ, ремесникôвъ, робôтникôвъ наплынутъ нѣмецкѣ; остаючому польскому елементови боротьба буде утруднена.

Але годѣ заперечити, що такимъ безвзглядным поступованьемъ пруске правительство вôйшло на дуже ховзку дорогу, дало небезпечный прецеденсъ въ межинародныхъ ôтносинахъ, котрый въ данôмъ разѣ може самôй Пруссіи далеко бôльшо наробити шкоды. Бо погадаймо, кôлько то прускихъ пôдданыхъ живе и наживаeся и мастки робитъ въ Россіи и въ Австріи! Съ якою сквапливостею дементуе урядъ прускій вѣсть, що Россія починае выдаляти въ подôбный способъ прускихъ пôдданыхъ, — але се dementi повинно-бы властиво звучати: „die Nachricht dürfte sich als verfrüht erweisen“. Вѣсть передвчасна, — але швидше чи пôзнѣйше може справдитися. И въ Австріи знаходится 87.000 пôдданыхъ нѣмецкихъ, а мѣжь ними звышь 40.000 Прусакôвъ. „И пôдчасъ коли — пише ческа „Politik“ — австрійскѣ пôдданѣ, пробуваючѣ въ Пруссіи за легальными паспортами, заховуются тамъ якъ найспокôйнѣйше, держатся подалеку ôтъ всякои дѣяльности политичнои, то пôдданѣ нѣмецкѣ въ Австріи, а именно Прусаки, выступаютъ дуже дѣяльно и розжарюютъ огонь національнои ненависти въ Австріи“, — а въ нашôй Галичинѣ — додамо ôтъ себе — опустошуютъ лѣсы и доводятъ до руины сотки нашого селяньства (vide Жабе!) А що, якъ-бы й Австрія почала наслѣдувати прикладъ Прусъ? „Коли бъ черезъ те — пише та сама „Politik“ — ослабилась може пріязнь дипломатична, то вина не спала-бъ на Австрію“. Мы-жь изъ свого боку пригадаемо ще нѣмецку приповѣдку: „Allen scharf macht scharfig“, котра въ данôмъ разѣ значитъ тôлько, що въ XIX вѣцѣ политика екстерминаційна не дасться довести такъ далеко, якъ ей доводили всякѣ Альбрехты Медведѣ и що дôйшовши до певнои точки кульминаційнои она може якъ той змій символичный, вкусити свôй власный хвôстъ.

Новѣ законы.

II.

Краeвый законъ дороговый.

(К о н е ц ь.)

§. 19. Наколи краeва або повѣтова дорога переходитъ черезъ мѣску або сельску осаду, або, выключно за-для спеціяльныхъ потребъ тыхъ осадъ, потреба бôльшихъ коштôвъ, якъ: на будôвлю стокôвъ, каналôвъ або бруку, цѣлу зъ того титулу выносячу надвышку коштôвъ будôвлѣ и удержаня поноситъ мѣстцева осада. Если ужитковане копалень и каменоломôвъ або друге предпріeмство выключно фабричне або такожь предпріeмство маюче на цѣли експлоатацію лѣсôвъ, безмытову повѣтову або громадску дорогу незвычайнымъ способомъ зъуживае або псуе, обовязаный буде предпріeмця до особныхъ даткôвъ на рѣчь тои дороги. Высоту тыхъ даткôвъ и способъ ихъ уплаты належитъ означити добровôльнымъ договоромъ межи повѣтовымъ выдѣломъ а стороною. Если не може дôйти до такого договору, рѣшае краeвый выдѣлъ въ порозумѣню съ ц. к. намѣстництвомъ. Высота тыхъ даткôвъ маe бути примѣненою до тои мѣры, въ якôй зъужитье дороги предпріeмствомъ побôльшае коштa ей удержаня. §. 25. Краeвый выдѣлъ веде въ границяхъ сего закона начальный надзôръ надъ направленьемъ, будôвлею и удержаньемъ всѣхъ другихъ публичныхъ неправительственныхъ дорôгъ, якъ такожь надъ ихъ фондами, выдае потрѣбнѣ въ тôй цѣли инструкціи такъ администраційнѣ и рахунковѣ, якъ и техничнѣ и наглядае надъ вѣрнымъ выконуваньемъ истнуючихъ приписôвъ. Коли повѣтовый выдѣлъ занедбуе повѣтовѣ дороги або не выконуе належито надзору надъ громадскими дорогами, або въ неôтповѣдный способъ уживае престаціи и дороговѣ фонды, тогды краeвый выдѣлъ выдае ôтповѣднѣ зарядженя, и на случай признаной потребы установитъ, за згодою политичнои краeвои власти, на коштъ повѣта свôй власный органъ для заступства повѣтового выдѣлу. Если повѣтова рада не установитъ цѣны выкупна престаціи въ ôтповѣднôмъ часѣ (§. 26—5), на той часъ зробитъ тое краeвый выдѣлъ, котрый обовязаный есть такожь предприняти ôтповѣднѣ средства, если повѣтова рада не рѣшатъ фондôвъ и дотацій, вказаныхъ въ §. 26—2) и 4). Краeвый выдѣлъ рѣшае споры межи повѣтовыми радами що до направы повѣтовыхъ дорôгъ, якъ такожь що до средствъ, котрыми кожда зъ нихъ до будôвлѣ и удержаня таковыхъ причинитися маe, въ кôнци рѣшае дороговѣ справы внесенѣ въ дорозѣ рекурсôвъ. §. 26. Повѣтова рада становитъ: 1) о будôвлѣ и направѣ новои повѣтовои дороги, о змѣнѣ направы або залишеню новои истнуючои дороги и повѣдомляе о тôмъ краeвый выдѣлъ (§. 7); 2) о потребныхъ фондахъ до будôвлѣ и удержаня повѣтовыхъ дорôгъ; 3) о престаціяхъ громадъ и двôрскихъ обшарôвъ до повѣтовыхъ дорôгъ; 4) о потрѣбнôй дотаціи на рѣчь повѣтового фонда громадскихъ дорôгъ (§. 27, al. 3); 5) о щорôчнôй цѣнѣ выкупна престацій, ухвалою, що найменше на три мѣсяцѣ передъ початкомъ кождого администраційного року. Повѣтова рада означае, на пôдставѣ прелиминарѣвъ, предложеныхъ дороговыми зарядами о тыхъ двôрскихъ обшарахъ, въ котрыхъ пересѣчна вартôсть потрѣбного матеріялу до удержаня громадскихъ дорôгъ перевышае 5% додатковъ до оплачуваныхъ безпосередныхъ податковъ (§. 12, al. 4) и становитъ о покрытю надвышки зъ повѣтового фонду громадскихъ дорôгъ. §. 27. Повѣтовый выдѣлъ: 1) веде цѣлый техничный и економичный зарядъ повѣтовыхъ дорôгъ; 2) наглядае громадскѣ уряды и двôрскѣ обшары що до будовы громадскихъ дорôгъ и управляе дотычными роботами мѣсцевого дороговго заряду (§. 28, al. 3 и 4), а въ случаю занедбаня заряджае, що признаеть за ôтповѣдне; 3) заряджуе повѣтовымъ фондомъ громадскихъ дорôгъ, предкладае щорôчно повѣтовôй радѣ преліминаръ потребъ, которѣ зъ того фонда маютъ бути покрытѣ и вызначае субвенціи въ мысль §. 13. 4) заряджуе будôвлею и наглядае надъ удержаньемъ краeвои дороги въ границяхъ свого повѣту, наколи тое краeвымъ выдѣломъ зôстало ему повѣренымъ; 5) рѣшае споры и рекурсы въ справахъ громадскихъ дорôгъ; 6) въ случаю занеханя повѣтовои або громадскои дороги, переводитъ цѣлу процедуру приписану §. 9. §. 28. О потребѣ новои громадскои дороги для внѣшнои комуникаціи рѣшае громадска рада за порозумѣньемъ съ начальникомъ двôрского обшару и за згодою повѣтового выдѣлу. Въ случаю суперечности гадокъ рѣшае краeвый выдѣлъ. Громадска зверхнôсть разомъ съ начальникомъ двôрского обшару ведутъ цѣлый техничный и економичный зарядъ громадскихъ дорôгъ, до нихъ належитъ старанье, щобы громадскѣ дороги въ добрôмъ станѣ були удержанѣ. Въ мѣсцевостяхъ, въ котрыхъ двôрскій обшаръ прилученый есть до громады, кругъ дѣланя начальника двôрского обшару переходитъ на громадску репрезентацію. Колибы мѣсцевѣ органы не удержували громадскихъ дорôгъ въ добрôмъ станѣ, або уживали въ неôтповѣдный способъ престацій и дороговыхъ фондôвъ, на той часъ повѣтовый выдѣлъ маe зарядити тому въ ôтповѣдный способъ, а особливо повиненъ тойже въ мѣру потребы, а за згодою повѣтовои политичнои власти обняти безпосередный зарядъ тыхъ дорôгъ, въ котрôмъ то случаю розпоряджати буде престаціями, неменше такожь доходами зъ мыта або другими фондами призначеными для тыхъ дорôгъ. Всякѣ споры и зажаленя, дотычно обнятя громадскихъ дорôгъ въ зарядъ повѣтового выдѣлу, рѣшае краeвый выдѣлъ въ порозумѣню съ ц. к. намѣстництвомъ. §. 31 Дороговый законъ не обовязуе мѣстъ Львова и Кракова, а въ другихъ мѣстахъ, котрѣ оплачуютъ домово-чиншовый податокъ и для котрыхъ выданый есть будовничій законъ зъ дня 28 цвѣтня 1882, Вѣст. зак. краeв. ч. 77, обовязуе съ тою ôтмѣною, що въ тыхъ мѣстахъ замѣненѣ будутъ престаціи, наведенѣ въ §§ 11 и 12, пôсля цѣны установленои повѣтовою радою на грошѣ, а припадаючу зъ тои змѣны грошеву квоту въ цѣлôй громадѣ розложитъ громадска рада на пôдставѣ безпосередныхъ податковъ на всѣхъ до престацій обовязаныхъ.

Въ границяхъ того закона якъ такожь другихъ дотычныхъ законôвъ и обовязуючихъ приписôвъ, выдастъ ц. к. намѣстництво, въ порозумѣню съ краeвымъ выдѣломъ, выконавчій дороговый регуляминъ, маючій заразомъ обнимати спеціяльнѣ постановленя о участи правительственныхъ властій въ наглядѣ надъ добрымъ положеньемъ дорôгъ, якъ такожь о предприниманю въ случаю потребы ôтповѣдныхъ екзекутивныхъ средствъ. Арт. II. Сей законъ обовязувати буде въ рôкъ ôтъ дня его оголошеня въ Вѣстнику законôвъ и розпоряджень краeвыхъ и маe бути застосованый до дотычныхъ постановъ закона о публичныхъ доѣздахъ до зелѣзныхъ дорôгъ зъ дня 15 цвѣтня 1881. Вѣст. зак. краeв. ч. 46.

Арт. III. Выконанье сего закона поручаю Мому Министрови справъ внутрѣшныхъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Рада державна*) маe бути рѣшучо окликана на день 25 с. м.

(*Интервю съ Штросмаeромъ*). Петербурскій „Kraj“ подае дуже цѣкаву розмову яку мавъ его кореспондентъ сего мѣсяця въ Ишль съ епископомъ хорватскимъ Штросмаeромъ. Говорено майже выключно о Хорватіи, ей теперѣшнôмъ политичнôмъ и економичнôмъ положеню, ей ôтносинахъ до Угорщины, ей политичныхъ сторонництвахъ и т. д. „Хорватія — говоривъ епископъ — знаходится теперь въ дуже сумнôмъ положеню. Особливо пôдъ взглядомъ економичнымъ вызыскуе ей дуже Угорщина, котра здаeся змагати до економичнои руины Хорватіи. До сего треба додати ще цѣлу систему корруціи, яка розвиваeсь пôдъ крылами угорскихъ мѣродайныхъ сферъ, а котрою кормится хорватска соймова бôльшôсть, пôддаючася вплывамъ угорского правительства для того, щобы могла ôтъ такъ пôдъ патронатомъ его ловити рыбу въ мутнôй водѣ. Все тое однакъ есть тôлько водою на млынъ найскрайнѣйшои опозиціи, котра чимъ разъ бôльше зыскуе на силахъ; и инакше не може бути, бо въ Угорщинѣ нема людей съ ширшими поглядами, котрѣ-бы могли звести политику на яншу дорогу. Порушена кореспондентомъ справа выданя Уграмъ актôвъ хорватскихъ зъ краeвого архива въ Загребѣ до живого дôткнула Штросмаера; ôтобранье актôвъ назвавъ ôнъ страшнымъ насильствомъ. Акта самѣ назвавъ епископъ великимъ скарбомъ для хорватскои исторіи, бо они мѣстятъ въ собѣ хроники найзнаменитшихъ хорватскихъ родôвъ. Сама логика вказуе отже, що рѣчь повставша въ Хорватіи и дотыкаюча выключно Хорватіи — повинна ей остати власностію. Найгôрше поступивъ собѣ, по гадцѣ епископа, въ тôй справѣ хорватскій банъ — о нѣмъ высловився ôнъ такъ: „Нашъ банъ не есть Хорватомъ. Есть ôнъ змадяризованымъ Тирольцемъ. Передъ тымъ бувъ ôнъ жупаномъ на Угорщинѣ, а теперъ есть деспотою въ Хорватіи. Кождый ренегатъ гôршій есть ôтъ правдивого національна.“ Дальше схарактеризувавъ епископъ на жаданье кореспондента „Kraj-у“ хорватскѣ сторонництва соймовѣ. Т. зв. „сторонництво народне“, зôстаючо пôдъ вплывомъ угорскимъ — уважае Штросмаеръ способнымъ до найбôльшихъ противузаконностей — есть оно не высловомъ волѣ — а сфалшованьемъ — окривленьемъ волѣ хорватского народа. Сторонництво найскрайнѣйше (Старчевича) росте теперь чимъ разъ бôльше въ силу; не маe оно вправдѣ яснои програмы, але проявляе велику енергію и вытрвалôсть. По серединѣ стоитъ т. зв. „сторонництво независиме“, котрого програма политична найблизшою есть такожь програмы Штросмаера. О собѣ сказавъ Штросмаеръ, що ôнъ стоитъ „по надъ партіями“. Характеризуючи сербоко хорватскѣ ôтносины признавъ епископъ, що межи обома народами истнуе досить великій антагонизмъ, вызванымъ махинаціями Нѣмцѣвъ и Мадярôвъ, щобы кинути кôсть незгоды межи тѣ два такъ близько съ собою спорôднены народы, при тôмъ однакъ высказавъ надѣю, що незгода тая не потреваe довго. Опôля пôддавъ епископъ острôй критицѣ поступованье тыхъ славяньскихъ народôвъ, котрѣ кокетуютъ съ Мадярами незважаючи на те, що Маряры суть першими ворогами Славяньства и безпощадно гноблятъ Словакôвъ и Сербôвъ. Великого грѣху допускаются отже Поляки, Чехи а по части и деякѣ навѣть Сербы, котрѣ нынѣ оказуютъ свою явну симпатію гнобителямъ славяньского елементу. Ôттакъ почавъ епископъ розвивати свои погляды на внутрѣшно-державнѣ ôтносины славяньскихъ народôвъ. Съ жалемъ замѣтивъ ôнъ тутъ, що мѣжь австрійскими Славянами нема людей далекоглядныхъ. Австрійскѣ славяньскѣ народы ведутъ политику безпрограмову, жіючи зъ дня на день и посвячаючи часть идеалу и засады незначнымъ хвилевымъ користямъ. Такою дорогою не зайдутъ они далеко. Репрезентантôвъ Славянъ въ парляментѣ австрійскôмъ повинна оживляти одна гадка — одна цѣль. Тутъ заявивъ Штросмаеръ, що маe у себе въ дома выроблену програму такои спôльнои акціи представителѣвъ Славяньства въ Австріи. Въ кôнци дôткнувъ Штросмаеръ такожь и заграничныхъ ôгносинъ Австріи, а именно ôтносинъ до Нѣмеччины. Пôсля погляду его есть для Австріи союзъ съ Нѣмеччиною дуже небезпечнымъ а унія цлова есть першимъ замахомъ на политичну самостôйнôсть Австріи. Австрія повинна — по думцѣ Штросмаера — становити подôбно якъ Белгія або Швайцарія неутральну державу, котра лучитъ въ собѣ рôжнородны народы, а стоячи межи двома великими державами т. е. Россією и Нѣмеччиною, не перехиляeсь нѣ въ сторону одного нѣ другого, а тôлько въ важныхъ случаяхъ забираe голосъ, котрого слухаютъ обѣ сусѣднѣ державы и который стаeсь голосомъ рѣшучимъ. Черезъ заключенье уніи съ Нѣмеччиною вняже собѣ однакъ Австрія руки и самохôть позбавляeсь вплыву, якій бы могла мати стоячи самостôйно. Увагя свои закôнчивъ Штросмаеръ бажаньемъ, щобы на арену политичнои дѣяльности выступили вже разъ люде, котрѣ розумѣютъ задачѣ сучасныхъ хвиль и змогли бы запобѣчи загальному бракови моральности.

(*Окремый клюбъ католицкій*) въ радѣ державнôй не буде, здаeсь, завязаный. Органъ католицкій, выходячій въ Вирцбургу, доноситъ, що Линбахеръ покинувъ вже гадку творення нового клюбу католицкого, а заявивъ, що прилучится до правицѣ, при чѣмъ помагати буде реконструкціи клюбу Лихтенштайна. Подаючи тую вѣдомôсть, додае ôтъ себе згадана газета: „П. Линбахеръ надто есть розумнымъ политикомъ, щобы не знавъ, що пôдсувана ему роля довести може до цѣлковитого ôтособненя его. Жадати буде ôнъ отже тôлько положеня бôльшого натиску на засады консервативнѣ, а въ тôмъ взглядѣ може ôнъ числити на пôдмогу всѣхъ католицко-консервативныхъ послôвъ безъ взгляду на тое, чи засѣдаютъ они въ клюбѣ Лихтенштайна, чи Гогенварта. Такожь и клерикальнѣ сферы въ Зальцбургу рѣшучо противнѣ суть всякому роздробленю силъ правицѣ, и можна припустити, що Линбахеръ на случай, еслибы дѣйстно хотѣвъ приступити до заснованя окремого католицкого клюбу, знайшовъ-бы опозицію середъ власныхъ выборцѣвъ. Длятого либералы даромъ ôтдаются иллюзіямъ, що будуча акція Линбахера ослабитъ правицю, такъ якъ ôнъ напевно не схоче робити роздору середъ правицѣ и опозиціи противъ теперѣшного правительства.

(*Вѣче низшо -австрійскихъ селянъ*) маe ôтбутись сего мѣсяця у Вѣдни за ініціятивою селяньского товариства Mittelstrasse. На порядку дневнôмъ вѣча буде, кромѣ справозданя зъ выборôвъ до рады державнои, такожь справа змѣны ординаціи выборчои, знесеня податку консумційного въ мѣстахъ, змѣны стопы процентовои, змѣна заряду сольного монополю, охорона управы вина и справы кредиту. Вѣче маe выбрати депутацію до министра скарбу съ прошеньемъ: 1) щобы стопа процентова такъ въ державнôмъ якъ и приватнôмъ кредитѣ держ. була якъ найбôльше знижена, а особливо, щобы доставлено дешево капиталôвъ на ипотеки; 2) щобы ипотечнѣ довги выкупивъ скарбъ державный способомъ можливо найдешевшимъ и 3) щобы цѣны продуктôвъ рôльничихъ означено закономъ ôтповѣдно до коштôвъ продукціи.

(*Зъ Чехіи*). Краледворска афера не осталась безъ наслѣдкôвъ. Передъ кôлькома днями зôбралась въ Либерцу (Райхенбергъ) товпа нѣмецкихъ уличникôвъ передъ будынкомъ тамошнои ческои „Besed-ы“ и вытовкла камѣнями ôкна въ тôй-же. Въ загалѣ выступили Нѣмцѣ противъ ческого населеня въ Либерцу въ такій грôзный способъ, що Чехи мусѣли въ телеграфичнôй дорозѣ просити свого посла дра Трояна о помôчь а именно о оповодованье урядовои охороны. Дня 1 с. м. напали знова нѣмецкѣ жителѣ зъ Лянгенбрукъ (двѣ милѣ ôтъ Либерця) на ческихъ торговельщикôвъ ярины, котрѣ спокôйно ѣхали до Либерця и покалѣчили 8 особъ зъ-помежи послѣдныхъ. Видно зъ ôтои, якъ далеко дôйшла вже въ Чехахъ межинародна пристрасть и якъ сумнѣ результаты ей стоятъ ще въ перспективѣ, наколи тактъ политичный не здержитъ выбухôвъ пристрасти такъ зъ одного якъ и зъ другои стороны.

ЗАГРАНИЦЯ.

Франція. Жиль Ферри, бувшій президентъ министрôвъ и проводиръ французскихъ опортуни-

стôвъ мавъ онодгы въ Бордо бесѣду, въ котрôй розвинувъ широко и далеко яснѣйше свою програму, якъ се недавно въ Ліонѣ. Бесѣда та зъ богато взглядôвъ цѣкава ôтзначалася головно тымъ, що проводиръ опортунистôвъ выступавъ въ нѣй далеко консервативнѣйше якъ коли небудь. Бесѣды тои слухало бôльше якъ 4.000 людей. Феррй порушивъ рôзнй стороны французкои политики а мѣжь иншимъ сказавъ: „Тй, що бажаютъ щиро поступу, скинули зъ порядку дневного ревизію конституціи и знесенье буджету вѣроисповѣдань въ найблизшôй законодавчôй періодѣ. Политика ширеня колоній вже покôнчена. До доповненя индо-хиньскихъ колоній змусили его обставины бôльше, якъ ôнъ того бажавъ. Кошты окупаціи Тонкину пôсля его погляду оплатятся скоро, а то на пôдставѣ такои организаціи, яка заведена въ Тонкинѣ. Опôсля вычисливъ Ферри кôлька реформъ, зъ котрыхъ та найважнѣйша, щобы республика була дѣйстнымъ правительствомъ. Французка республика, казавъ Ферри не єсть въ Европѣ изольована. Другй державы выконуючи зô взгляду на Францію якъ найлояльнѣйше зъобовязанье невмѣшуваняся и „мы — каже Ферри — не дали за то нѣякого окупу. Коли насъ поважаютъ, то дѣєся то лишь для того, що мы єсьмо сильнй. Политику треба вести съ довѣряньемъ до себе самыхъ и шануючи права другихъ народôвъ, а до того потрѣбна сталôсть правительства. Европа певно не охоче довѣряти республицѣ, въ котрôй панувала бы анархія.

Туреччина. Серъ Дримондъ Вольфъ ôтдавъ дня 29 серпня султанови на торжественнôй авдіенціи свое поручительне письмо а ôттакъ ôгчитавъ особиоте письмо королевои до султана. Въ письмѣ тôмъ высказуе королева щиру надѣю, що народы обохъ краѣвъ будутъ ôтъ теперь жити въ мирѣ и дружбѣ. Ôттакъ згадуе королева о лояльности ôтця султана, котрый бувъ другомъ и союзникомъ королевои и высказуе надѣю, що она при помочи султана зробитъ конець тôй путанинѣ въ Єгиптѣ и заведе тамъ такій порядокъ, котрый вдоволитъ такъ правамъ султана, якъ такожь и выйде въ хосенъ такъ самыхъ жителѣвъ Єгипту, якъ и Англіи и всѣхъ другихъ народôвъ. Султанъ ôтповѣвъ на те, що ôнъ кладе велику вагу на дружбу и союзъ съ королевою якъ и на то, що королева — якъ ôнъ се довѣдуеся зъ письма — строго перестерѣгае его правъ яко суверена Єгипту. На послѣдокъ сказавъ султанъ, що ôнъ за кôлька днѣвъ вызначитъ одну або бôльше особъ, съ котрыми Дримондъ Вольфъ буде мôгъ нараджуватися надъ всѣякими питанями дотыкаючими Єгипту и дасть ему незадовго знову авдіенцію. Зъ письма сего, котрого змѣстъ однакожь звѣстный лишь зъ выпису телеграфичного выходитъ, що консервативный кабинетъ англійскій не могучи знайти собѣ союзника на континентѣ, старасся позыскати собѣ Туреччину и видитъ въ справѣ египетскôй найлѣпше средство до того, щобы воскресити въ Туреччинѣ давну силу и сполучитися съ нею до иншихъ цѣлей. Програма торисôвъ въ справѣ египетскôй, о котрôй королева въ своимъ письмѣ натякае, рôзнится лишь незначно ôтъ програми вигôвъ. Пôсля донесень „Daily News“ мае она на цѣли: 1) Опущенье Єгипту; 2) змѣну кедива; 3) не маєся ôгдавати нѣякои области краю кому небудь; 4) половину коштôвъ якй Єгипетъ мае поносити бере Англія на себе.

Зъ Судану. О сумнôмъ кôнци наслѣдника Магдія, калифа Абдулляха доносятъ зъ Свакима якъ слѣдуе: По смерти Магдія перенѣсся Абдулляхъ зъ табору коло Омдурману забравши съ собою всѣ скарбы, якй его попередникъ бувъ призбиравъ до Хартума и замешкавъ тутъ въ будынку правительственнôмъ. Стереженье мѣста и своеи особы ôтдавъ ôнъ бувъ племени Баккара, зъ котрого и ôнъ самъ походивъ и котрый для Магдія показався найвѣрнѣйшимъ и найбôльшою его пôдпорою. Тогды выслали до него войска зъ Омдурмана посольство и зажадали ôтъ него, щобы ôнъ звернувъ имъ одну часть забраныхъ по Магдію скарбôвъ и щобы свою дружину выбравъ изъ воинôвъ всѣхъ єму преданыхъ племенъ. Абдулляхъ обѣцявъ, що розважитъ се послѣдне жаданье, але що до першого то таки просто сказавъ, що того не зробитъ, бо потребуе грошей не веденье бôйны противъ невѣрныхъ. Два дни пôзнѣйше настала бôйка межи воинами зъ племени Баккара а жителями мѣста, котрй не могучи дати собѣ рады съ Баккарами завôзвали на помôчь войско зъ Омдурмана. Щобы усмирити воюючихъ, выйшовъ Абдулляхъ на мѣсто лишь съ кораномъ въ рукахъ и станувъ посередъ спорючихъ. Тогды сталоси отже, що хтось пробивъ его мечемъ зъ заду и ôнъ заразъ повалився на землю. Умираючого занесли до его палаты. Въ борбѣ побѣдили на послѣдокъ Баккары и они ще доси пануютъ въ Хартумѣ.

НОВИНКИ.

— **Его Преосвященьство** станиславôвскій номинатъ, епископъ дръ Юліянъ Пелешь поѣхавъ сими днями до Вѣдня для уладженя дѣлъ стоячихъ въ звязи съ новозаложеным епископствомъ и предстоячою его интронизаціею.

— **Якъ робити фасіи конгруальнй?** Звертаємо увагу Всч. Духовеньства на уставу конгруальну зъ дня 19 цвѣтня 1885 В. з. д. ч. 47, на пôдставѣ котрои приказуе розпорядженье выконуюче предкладати фасіи для урегульованя конгруы ц. к. старостямъ до кôнця вересня 1885. Духовеньство о тôмъ и не мае вѣдомости, кромѣ недокладныхъ поясненъ зъ часописей, а тымъ менше информацій ôтъ властей духовныхъ. Поученье въ тôй справѣ подае брошура: Ustawa kongrualna w redakcii Wiadomości katolickich, Lwów, plac Bernardyński Nr. 7 — коштуе 86 кр. Жаль, що нашй власти духовнй не постаралися о выданье подôбнои брошуры въ рускôмъ языцѣ.

— **Въ Руднѣ** коло Львова ôтбудеся въ недѣлю дня 6. вересня въ тамошнôй читальни вечерокъ съ забавами, зъ котрого чистый дохôдъ призначеный для тоижь читальнѣ. Програма забавъ єсть слѣдуюча: 1) Продукція селяньскои музики; 2) Бѣгъ до меты въ мѣшку; 3) Слѣпый хôдъ до стовпа; 4) танець селянъ; 5) продукціи львôвского хору; 6) представленье комедіи „Сатана въ бочцѣ“. Вступъ на вечерокъ для интелегенціи по 10 кр. ôтъ особы необмежаючи добродѣйности; вступъ для селянъ 3 кр. — Поѣзды зелѣзницѣ Кароля-Людвика ôтходятъ зô Львова до Рудна о 3 и о 5 год. по полудни а вертаютъ о 9 и 10 год. вечеромъ.

— **Вечерокъ въ память Маркіяна Шашкевича** въ Копычинцяхъ ôтложеный на пôзнѣйше; позаякъ на назначеный день 8 с. м. не може прибути хоръ денисôвскій. День сего вечерка буде пôзнѣйше оголошеный. Комѣтетъ устроюючій сей вечерокъ запрошуе натомѣсть всѣхъ П. Т. Родимцѣвъ наслѣдуючій второкъ (день 8 с. м.) на представленье театральне, яке дасть, въ дохôдъ читальнѣ труна п. Омеляна Бачиньского въ домѣ Вайсгляза. По представленю слѣдуютъ танцѣ въ двôрку п. Ал. Сафіяна. — За комитетъ: *Ст. Петрицкій.*

— **Доля рускои школы мѣскои.** Вчерашного дня рѣшилася доля рускои мѣскои школы народнои въ окружнôй радѣ шкôльнôй у Львовѣ. Рада шкôльна окружна надала вчера посаду четвертого учителя для рускои мѣскои школы п. Квятковскому, Полякови, дотеперѣшному практикантови львôвскихъ шкôлъ народныхъ и чоловѣкови для рускои школы зовсѣмъ неôтповѣдному. П. инспекторъ бувъ за п. Левицкимъ, учителемъ зъ Тернополя и ôнъ одержавъ на засѣданю рады половину голосôвъ; тогды доперва рѣшивъ справу президентъ мѣста п. Домбровскій на сторону Квятковского, котрого не мôгъ навеличатися за-для его здôбности и выдѣлового испыту. Пытаємо, длячого п. президентъ не уратовавъ его собѣ для польскихъ шкôлъ народныхъ у Львовѣ и не хотѣвъ ему до теперь черезъ шѣсть лѣтъ его служби надати хочь посаду молодшого учителя, але менше здôбныхъ собѣ затримавъ, а его до рускои школы надавъ силою? Секретъ въ тôмъ, що п. К. за-для певныхъ причинъ мимо великои протекціи не годится до польскихъ шкôлъ львôвскихъ а рускôй можна, якъ видко, кого небудь накинути.

— **Читальнѣ а ц. к. староства.** Въ Станиславôвщинѣ закладаются въ Крехôвцяхъ и въ Межигôрцяхъ читальнѣ. Основателѣвъ тыхъ читалень кликало староство до протоколу, хочь они выслали статуты просто до намѣстництва. Комисарь староства п. Махневичь робивъ съ ними протоколъ и дуже допытувався за тымъ, хто намовляе ихъ до закладаня и ôтраджувавъ ôтъ того. До теперь ще того не було, щобы основателѣвъ кликало староство для переслуханя. Що бôльше ще єсть характеристичнымъ то то, що панъ комисарь позволивъ собѣ навѣть честныхъ обывателѣвъ державы и за чесне дѣло лаяти словами не лицюючими съ повагою урядовою. Мы не хочемо всего повторяти, а скажемо лишь, що панъ комисарь дававъ селянамъ Креховецкимъ недвозначными словами ось яку науку: Wam gnój łopatami wyrzucać, nie czytelnie zakładać! и т. д. Намъ видится, що п. комисарь радше повиненъ бувъ о науку для себе постаратися, якъ мае заховуватись супротивъ сторôнъ, стаючихъ въ справѣ урядовôй, а не поучувати селянъ о гною, бо они се певно лѣпше знаютъ якъ п. комисарь. Видно що наука „Czas-y“ не була на дармо!

— **Зъ Бережанъ** пишутъ намъ: Дня 16 (28) серпня о. р. ôтбувся загальный зборъ товариства „Руска Бурса“ въ Бережанахъ при участи 16 чи 17 членôвъ, хотяй §. 26 говоритъ, що „Загальный зборъ уважаеся повнымъ, коли явится 25 членôвъ съ повными правами“. На тôмъ зборѣ 1) подано до вѣдомости справозданье зъ закупна реальности бурсовои; 2) принято резигнацію п. Юліяна Насальского зъ надзирательства бурсового; 3) змѣнено §. 38. а, котрый говоритъ, що „до Выдѣлу належитъ выборъ господаря, котрымъ мае бути учитель гимназіяльный Русинъ“, — а то мимо сильного протесту п. Насальского, котрый доказувавъ, що пôсля всякихъ вымогôвъ педагогики надзирателемъ може бути едино педагогъ, взглядно учитель чи професоръ шкôлъ нормальныхъ або гимназіяльныхъ и 4) принято 17 бурсакôвъ (вѣхъ прошень було 27) съ доплатою ôтъ 3—12 зр. мѣсячно. — Опôсля наступило засѣданье Выдѣлу, на котрôмъ 1) ôткинено оферту п. Ивана Сойки, пѣвця и мѣщанина мѣсцевого; 2) именовано господинею бурсы п-ю Филиповску, вдову по священику, назначаючи ѣй помешканье и мѣсячно 10 зр. за кождого бурсака; и залагоджено иншй поменшй справы. — На разѣ мы вздержуемось ôтъ всякихъ увагъ надъ тымъ, що сталося; не можемо однакожь не закôнчити замѣткою, що програма ôтбутого загального збору мала велику цѣну приватныхъ планôвъ, котрй на згаданôмъ загальнôмъ зборѣ будь що будь мусѣли бути переведенй и дѣйсно перефорсованй зôстали. *Т.*

— **Маршалкомъ рады повѣтовои** въ Сяноку затвердивъ цѣсарь п. Феликса Гнѣвоша, властителя бôльшихъ посѣлостей, а его заступникомъ п. Єронима Ромера.

— **Судъ окружный въ Сучавѣ** ôтворено вчера въ присутности президента суду черновецкого и многихъ урядникôвъ и адвокатôвъ зъ цѣлои Буковины.

— **Деморализація въ Гуцульщинѣ.** Що дѣеся въ нашôй пышнôй колись и богатôй Гуцульщинѣ трудно особѣ выобразити. Зъ одноп стороны упадокъ економичный и послѣдна нужда доводятъ вже бѣдныхъ гуцулôвъ до розпуки, а зъ другои стороны шарится тамъ деморализація, котрои не знайшовбы навѣть въ краю Зулюсôвъ або Готентотôвъ. Приѣхавшій онодгы зъ Гуцульщины до Львова одинъ зъ свѣтлѣйшихъ нашихъ патріотôвъ розказувавъ намъ рѣчи, ôтъ котрыхъ ажь волосье стае на головѣ. Якъ-бы всѣ тй факты позбирати, що дѣются въ нашихъ гуцульскихъ селахъ, то нѣчимъ була бы противъ нихъ та деморализація въ Лондонѣ, котру недавно вывела на верхъ англійска „Pall Mall Gazette“. И хто ширитъ ту деморализацію въ селахъ гуцульскихъ? Ото жиды, що розпоюютъ гуцулôвъ и доводятъ до крайнои нужды а ôттакъ ажь сумно сказати — та интелигенція, що яке небудь маѣ дѣло зъ Гуцулами и заходитъ въ гуцульскѣ села. Чи приѣде зъ мѣста якій небудь писарь або якій маленькій урядникъ, чи зайде якій стражникъ въ гуцульске село, то ôнъ потребуе лишь пальцемъ показати на яку молодицю або дѣвчину а она стаеся заразъ єго жертвою; о те стараются вже жиды и другй посѣпаки стоячй на службѣ тыхъ панôвъ. Буває и такъ, що молодиць и дѣвчатъ тягнутъ силою до розпусти въ присутности мужѣвъ або родичѣвъ и горе тому хто бы важився станути въ ихъ оборонѣ! Грозятъ зарэзъ арештами, буками и Богъ знае чимъ и бѣдній Гуцулы заливаючись слезами муситъ годитися съ своею судьбою. Про одного вôйта звѣстного богатыря въ Гуцульщинѣ розказувано намъ, що ôнъ въ своимъ селѣ устроюе въ коршмѣ оргіи, якими не повстыдавсь-бы и якій темный закутокъ въ Лондонѣ. Панъ вôйтъ посылае „пушкарôвъ“ (громадскихъ полиціянтôвъ) въ село, щобъ „зôгнали“ що найкрасшихъ молодиць, а самъ сѣдае на коня и ѣде до коршмы. Незадовго „надганяютъ“ пушкарѣ заплакану громадку нещасливыхъ жертвъ. Вôйтъ приступае до нихъ и потѣшае ихъ, промовляючи до кождои „ласкаве слово“ и каже жидови частувати ихъ горѣвкою. На даный знакъ черезъ пана вôйта молодицѣ зачинаютъ спѣвати а далѣ й заводятъ танець, а панъ вôйтъ все приглядаеся, доки ажь не выбере собѣ пожадану жертву. Огъ таке то дѣеся въ нашôй Гуцульщинѣ. Чи нема вже кому, щобъ станувъ тамъ разъ въ оборонѣ правъ божихъ и людскихъ?

— **Доброта и тревалôсть галицкихъ выроббôвъ гончарскихъ** звернула на себе увагу людей и за границею краю. Въ однôмъ зъ послѣдныхъ чиселъ „N. fr. Presse“ подибуемо въ справозданю о выставѣ пештеньскôй ось такій осудъ: „Угорскй выробы гончарскй, якъ небудь безперечно добрй, не можутъ ити въ порôвнанье съ гончарскими выробами въ Галичинѣ“. Особливо хвалитъ справоздавець выробы гончарскй зъ Яворова, Сокаля и Коломыѣ.

— **Въ „Буковинѣ“** читаємо: Въ Крещатику єсть не бôльше тому якъ 7 лѣтъ приходникомъ старенькій о. протоіерей Томовичь, дуже честный и свѣтлый мужь и щирый народолюбець. Крещатикъ лежитъ мальовничо надъ Днѣстромъ, хаты селяньскй побудованй якъ за шнурочкомъ, обôйстя обложенй мурами, а всюда чистенько выбѣлено и выметено. О. Томовичь любитъ своихъ прихожанъ и єсть ихъ тѣлеснымъ и духовнымъ лѣкаремъ: заслабне хто въ громадѣ, вже єсть и любый панъ-отець на мѣсци и помагае хорому доброю радою. Такожь и книжочки и газеты рускй розкинень въ Крещатику мѣжь громадянами, а о. Томовичь заохочуе ще до того и словомъ и примѣромъ до просвѣты. Єсть и въ суоѣднôй Звенячцѣ такожь дуже честный и свѣтлый народный учитель п. Гнѣдый, права рука о. Томовича, що повѣрену ему молодѣжь провадитъ дуже взôрцево и лише для школы жіе; въ тôй школѣ, якъ чуємо, єсть до 180 ученикôвъ изъ Звенячки и Крещатика. Якъ красно, коли церковь, дôмъ и школа идутъ мирно рука въ руку, якъ користно для розвою нашого краю! О. Томовичь и п. Гнѣдый носятся съ гадкою отворити для своихъ громадъ руску читальню и то вже въ короткôмъ часѣ. Честь кому честь!

— **Жидôвскй читальнѣ.** Жиды стараются на кождôмъ кроцѣ поступати на передъ и здобувати собѣ чимъ разъ ширшій теренъ въ нашôмъ краю. Не тôлько що вся торговля и майже весь промыслъ спочивае въ ихъ рукахъ, але они стараются ще здобути собѣ и то значенье моральне, яке запевняе проосвѣта. Однымъ словомъ они хотятъ стояти горою надъ всѣма жителями краю, съ котрыми судилось имъ разомъ проживати. Якъ они до сего стремлятъ, найлѣпшимъ єсть доказомъ, що и они вже закладаютъ для себе читальнѣ и заводятъ рôжнй школы. Жидôвскй читальнѣ заведенй вже у Львовѣ, Жовквѣ, Долинѣ, Золочевѣ, Грималовѣ, Радымнѣ, Тлустôмъ, Букачôвцяхъ и другихъ мѣсцевостяхъ. Въ Улашкôвцяхъ, якъ звѣстно, маютъ они завести свою школу рôльничу, а въ Сотниславовѣ школу промыслову. Якъ зачувати, мае бути ще и бôльше такихъ шкôлъ заведено. Чи маємо мы Русины позаду зôстати за жидами? Чи нашъ народъ мае вѣчно позôстати непросвѣщеный и въ крайнôй нуждѣ черезъ свою темноту? Берѣмося для того скорше до дѣла, просвѣчаймо народъ, закладаймо читальнѣ, заохочуймо его до школы и читальнѣ, бо инакше пропадемо! Особливо нашй отцѣ духовнй и учителѣ народнй повиннй докладати всякихъ старань, щобъ народъ чимъ скорше приводити до просвѣти и не даватися ôтстрашуватися нѣякими трудностями и перешкодами, бо лишь въ просвѣтѣ спасенье того народа, середъ котрого и съ котрымъ и они жити мусятъ.

— **Неофитъ.** Въ Бережанахъ ôтбулося дня 23 серпня въ мѣсцевôй церквѣ хрещенье жида Якова Штайнгавера. Неофитъ єстъ парубчакъ 18 лѣтъ родомъ зъ Слободы и единакомъ сыномъ зажиточныхъ родичѣвъ. Штайнгаверъ приѣхавъ до Бережанъ въ товариствѣ дванайцяти сельскихъ парубкôвъ и самъ по сельски приодѣтый. Хрещенье довершивъ мѣсцевый сотруд. о. Турулла, почѣмъ Штайнгаверъ вернувъ назадъ до Слободы.

— **Намѣстництво** порозумѣвшися съ дирекціями зелѣзниць выдало розпорядженье, щобы по всѣхъ стаціяхъ на граници Россіи и Румуніи прилагоджено средства осторожности противъ занесеню холеры. Всѣ поробленй въ тôй цѣли приготованя такъ суть уладженй, що скоро лишь появитося вѣсть о першôмъ случаю смерти на холеру въ Россіи або Румуніи, средства осторожности будутъ могли заразъ бути ужитй. — Зô взглядôвъ санитарныхъ выдало такожь намѣстництво приказъ, що жидôвъ не вôльно хоронити безъ домовины, якъ то доси дѣялося.

— **Розбишаки** въ лѣсѣ кривчицкôмъ. Онодгы вечеромъ ѣхала п-нѣ Вакуличька, жена гр. кат. священика зъ Бѣлои, до Львова, куды ôтвозила дѣтей до школы. Въ Винникахъ задержалася она на попасъ и по короткôмъ часѣ пустилася дальше въ дорогу. Жидъ коршмаръ перестерѣгавъ ей, щобъ она не ѣхала пôдъ нôчь а радше заночувала, але п-нѣ В. ôтважна женщина, незважала на ту пересторогу и пустилася дальше до Львова, тымъ бôльше, що не була лишь сама зъ дѣтьми, бо за нею ѣхали ще три возы, що везли рѣчи и харчь для дѣтей. Вôзъ, на котрôмъ ѣхала п-нѣ В., поспѣшивъ однакожь значно на передъ, коли тымъ часомъ другй возы остались по заду. Якъ разъ въѣхала она въ кривчицкій лѣсъ, коли зъ лѣса выскочило 7 розбишакôвъ, кинулися заразъ до коней задержали вôзъ и пôднесеными дручками грозили сидячимъ на возѣ, наколи-бъ посмѣли крикъ пôдняти. Закимъ однакожь розбищаки змогли забратися до рабунку, надъѣхали другй возы а розбишаки перелякань тымъ поутѣкали до лѣса.

— **Жертва обманы.** Въ Долинѣ, якъ розказуютъ приключився слѣдуючій сумный фактъ, котрого причиною була жидôвска хитрôсть. Одна тамошна мѣщанка хотѣла купити собѣ грунтъ ôтъ якогось мѣщанина и була вже съ нимъ умовилась. Въ то купно вмѣшався жидъ, котрый купивъ недавно на лицитаціи 6 моргôвъ грунту ôтъ банку рустикального за 600 зр. Жидъ той намовивъ отже мѣщанку, щобы она купила собѣ той грунтъ ôтъ него и такъ довго ходивъ коло неи, доки она ему не заплатила за тыхъ шѣсть моргôвъ 1200 зр. Заразъ по купнѣ мѣщанка побачила що жидъ ей обманувъ и она тымъ такъ зажурилася, що ôтобрала собѣ житье повѣсившися въ своимъ домѣ на стрыху.

— **Зелѣзница архикн. Альбрехта,** выдае до своихъ акцій новй листы купоновй (28—54 купонъ), котрй можна получити безъ оплаты за ôтданьемъ аритметично упорядкованыхъ тальонôвъ тыхъ акцій. Тальоны тй треба подавати ôтъ 15 вересня с. р. у Вѣдни въ поодинокôй а заграницею въ подвôйнôйнôй коноигнаціи до ц. к. уприв. заведеня кредитового земского у Вѣдни, до банку нѣмецкого въ Франкфуртѣ надъ Меномъ, до нѣмецкого Ферайнсбанку (Vereinsbank) и банку Ерлянгера и сынôвъ и до Іосифа фонъ Гиршъ въ Монахіюмъ.

— **Въ Микулинцяхъ** пов. тернопôльского удусилися при чищеню керницѣ Петро Стельмахъ, керничникъ и его помôчникъ Антонъ Лопата зъ Лошнева. Керниця не була вже ôтъ довшого часу чищена и була зъ верху прикрыта, черезъ що въ сподѣ назбиралося богато газôвъ, котрй и сталися причиною смерти згаданыхъ двохъ людей. Мимо скорои помочи вытягнено обохъ нещаслывыхъ вже мертвыми зъ керницѣ.

Вѣсти зъ Аепархіи Львôвскои.

Канонічну институцію на Скоморохи старѣ. дек. рогатыньского получивъ о. Теофиль Кисѣлевскій.

Зрезигнувавъ зъ данои презенты на Акрышоры о. Андрѣй Сумикъ и проситъ, щобы его яко запрезентованого на Волосôвъ заинституовати.

Митрополича консисторія вставилася до намѣстництва о столове зъ фонда религ. для укôнченыхъ у Вѣдни богословôвъ: Іосифа Березовокого, Иларія Вацыка, Теофиля Горникевича и Исидора Любовича. — Митрополича консисторія вставилася до намѣстництва, щобы о. Іосифу Тышиньскому, пар. Голобутова, выробити платного сотрудника зъ фонду религійного.

ПОСМЕРТНЙ ВѢСТИ.

† **О. Терентій Янкевичь,** парохъ въ Олешовѣ, дек. устецкого, упокоився дня 24 серпня с. р. въ 70 роцѣ житя. Вѣчна ему память!

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— **„Нового Зеркала“** ч. 16 мѣститъ: Рускôй молодежи зъ початкомъ шкôльного року, отихъ Ратая. Шкаралупникъ. Иванови Наумовичови въ альбумъ, стихъ Вычосы. Выгадки. Зôрка, фейлетонъ, стихъ Вуйця Влодзя. Програма „Мира“. Два выроки судовй, дотыкаючй конфискаты ч. 14 и 14—15 „Нов. Зеркала“ и въ кôнци на послѣднôй сторонѣ гарну илюстрацію, представляючу штурмъ журналистôвъ польскихъ на руску читальню. На передѣ сцены стоятъ рускій селянинъ и мазурокій и мѣжь ними ведесь слѣдуюча розмова:

Мазуръ: Bracie, a cegóz to chcą od twej chaty te moje ojcumy?

Русинъ Разитъ ихъ свѣтло въ моѣй хатѣ.

Мазуръ: Bracie! pozyc mi swojej cierpliwości!

Въ друкарни товариства им. Шевченка можна дôстати по зниженôй цѣнѣ:

1. „Исторія руска Костомарова“, перекладъ Ол. Барвѣньского томъ I за 60 кр., т. II за 50 кр., т. III за 60 кр.; всѣ 3 томы разомъ за 1 зр. 50 кр.
2. „Свѣтоглядъ украиньского народа“, Нечуя за 50 кр.
3. „Повѣстки и оповѣданя“, Нечуя, за 30 кр.
4. „Кайдашева семя“, повѣсть Нечуя за 80 кр.
5. Федьковича „Довбушь“, Заревича „Боднарѣвна“ и Федьковича „Якъ козамъ роги выправляютъ“ — по 10 кр.
6. „Галицко-руске письменство“ Драгоманова за 15 кр.

„Studien auf dem Gebiete der ruthenischen Sprache“ von Dr. Emil Ogonowski за 2 зр. 25 кр.

„Руска хата“, буковиньскій альманахъ Данила Млаки за 1 зр. 20 кр.

Друки шкôльнй: метрика шкôльна, либра 40 кр. выказъ посѣщаня школы и описъ ученикôвъ либра по 60 кр.; завôзванье до посыланя дѣтей въ школу, либра 40 кр.

Книжки тѣ можна замовити такожь черезъ тов. „Просвѣту“.

ФАРБЫ

до мальованя дахôвъ

найлѣпшои якости, тертй въ подвôйно варенôмъ покостѣ, доставляю до кождои стации желѣзничои франко — дешевше якъ кожда конкуренція!

Гибнеръ и Ганке

1381 (11—?) **у Львовѣ, Рынокъ ч. 38.**

Косы и Рѣзаки

7	ручковй волоскй	по 34 кр.
7½	„ „	по 36 кр.
7	„ рускй довгй . . .	по 36 кр.
7	„ волоскй бракованй .	по 20 кр.

Рѣзаки стирѣйскй правдивй по 56 кр.

высылае на замовленье Магазинъ

НАРОДНОИ ТОРГОВЛѢ

ВО ЛЬВОВѢ.

Опакованье зачисляеся якъ найдешевше.

Масу до гашеня огнѣвъ

зъ ц. к. выключно привил.

фабрики масы до гашеня огнѣвъ

Іосифа Бауера у Вѣдни

поручаютъ

Гибнеръ и Ганке у Львовѣ.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручае 1315 68—?

Порошокъ дамскій парискій по 50 кр., **Lohse'a** по 80 кр., **Ravissante'a** по 60 кр. и **власного выробу** по 40 кр.

Перша

Спôлка львôвскихъ шевцѣвъ

при ул. Векслярскôй ч. 7

(дôмъ капитульный)

поручае

МАГАЗИНЪ ОБУВЯ

для мужчинъ, дамъ и дѣтей

Пріймае всякй замовленя и направки такъ зъ провинціи якъ и мѣсцевй, выконуючи тіиже

по цѣнахъ умѣреныхъ

въ найкоротшôмъ часѣ.

Остае съ поважаньемъ

2—6 **Зарядъ.**

Важне для Родичѣвъ.

Родичѣ, бажаючй примѣстити своихъ сынôвъ, учащаючихъ до шкôлъ у Львовѣ знайдутъ для нихъ добре помѣщенье, здоровый и поживный харчь и родительску опѣку за умѣрену цѣну въ домѣ урядника магистрату. Зголошуватися можна або вже теперь або при кôнци вакацій и съ початкомъ шкôльного року до въ низу пôдписаного

К. Скибинскій.

Львôвъ, улиця Галицка ч. 54.

Огнетревалй и безпечнй ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблений съ американьскими замками и паскилёвыми засувками продаю дуже дешево

СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,

1390 29—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**

(Просится о кореспонденцію въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

Якъ заводити Правды на ладъ закомарскои Правды?

Розказавъ Данило Танячкевичь, духовный Закомаря. Накладомъ „Батькôвщины“. Цѣна 10 кр., а почтою 12 кр. Дôстати можна черезъ редакцію „Батькôвщины“.

Завѣдомленье.

дуже користне для Родичѣвъ, посылаючихъ дѣти до шкôлъ въ Тернополи.

Поручаеся умѣщенье для ученикôвъ зъ всякихъ шкôлъ, мужескихъ и жѣночихъ, съ корепетиторами або безъ нихъ, съ хврчемъ и съ науками чужихъ языкôвъ, гры на фортепіянѣ, съ всякою опѣкою родительскою, отаранностею, дбалостею и т. д. Совѣстне занятье дѣтьми есть певне въ чисто-рускôмъ домѣ. За совѣстнôсть и моральнôсть ручится.

Упрашаю о численнй зголошеня завчасу письменно и лично пôдъ адресою, якъ низше. 4—4

Съ высокимъ поважаньемъ

В. А. Зелиньскій.

Бюро выведуюче въ Тернополи, улиця Паньска, будынокъ ц. к. Дирекціи финансовои.

НОВООТКРЫТА ТОРГОВЛЯ

хиньско-россійскон

ГЕРБАТЫ

Е. Ф. РИДЛЯ

у ЛЬВОВѢ

поручае маевого збору:

½кильо	Congo	1 зр. 60 кр.	
„	Souchong чор. сбôръ м.	3 „ —	„
„	Souchong чорна .	2 „ —	„
„	Kaysow	4 „ —	„
„	Melange de Londres	4 „ —	„
„	Pecco	3 „ —	„
„	Караванна	4 „ —	„
„	Караванна найпередн.	6 „ —	„
„	Гумповъ перлова .	3 „ —	„
„	Гумповъ ôтлична .	4 „ —	„

Чорна гербата Souchong маевый збôръ въ оригинальныхъ хиньскихъ скринкахъ и оловомъ опакована 3 зр. 70 кр. Гербатянй высѣвки ½ кильо 1 зр. 20 кр. въ найлуч. гербаты ½ кильо 1 зр. 50 кр.

Замовленя зъ провинціи высылаются оборотною почтою.

Опакованье не числится.

Велика партія останкôвъ сукна

(3 до 4 метры)

у всѣхъ краскахъ, на одяги мужескй, на загортки, жѣночй мантлѣ ôтъ дощу, на жѣночй плащѣ — розсылае за послѣплатою **за останокъ по 5 гульд.**

L. Storch, Brünn.

Останки не до вподобы принимаеся назадъ. Взôрцѣ высылаются по приславю 10-крейцаровои марки.

1292-14-26

ЗМѢНА ЛОКАЛЮ!

Честь маю повѣдомити Всечестне Духовеньство и П. Т. Публику, що ôтъ дня 1 вересня с. р. перенѣсъ я свôй

Складъ и рукодѣльню мужескои одежи

пôдъ фирмою

2—3 **АНТОНІЙ ЩЕРБА**

зъ дотеперѣшного локалю н-ръ 16 при улици Коперника до нового локалю улиця ***Сикстуска ч. 16*** (напротивъ гол. ц. к почты.)

Заосмотривши свôй складъ въ великій добôръ найновѣйшихъ матерій на осѣнній и зимовй одежи, выконую всякй ласкавй замовленя солидно и точно на означеный часъ пôсля найновѣйшои моды по найприступнѣйшихъ цѣнахъ. Поручаючи свою ôтъ 13 лѣтъ существуючу фирму ласкавымъ взглядамъ и протекціи Всеч. Духовенъства и П. Т. Публики, прошу о численнй замовленя, остаю зъ глубокимъ почтеньемъ

АНТОНІЙ ЩЕРБА, кравецъ мужескій, ул. Сикстуска ч. 16.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

подае до вѣдомости, що выдало и мае на складѣ слѣдуючй

Формулярѣ для касъ пожичковыхъ

на ладъ

„Закомарскои Правды“:

1)	Книга касова, одна либра . . .	40 кр.
2)	Книга маетку желѣзного, одна либра .	40 кр.
3)	Книга маетку пôдручного, одна либра .	40 кр.
4)	Скриптъ, 100 примѣрниковъ . . .	55 кр.

NEUE (13.) UMGEARBEITETE ILLUSTRIRTE AUFLAGE.

240 HEFTE ODER 16 BÄNDE.

VIERHUNDERT TAFELN.

Brockhaus' Conversations-Lexikon.

Mit Abbildungen und Karten.

Preis à Heft 30 kr.

JEDER BAND FL. 4.50., LEINWAND FL. 5.40., HALBFRANZ FL. 5.70. Ö.W.

---

5 килевй

БОЧÔВКИ ВИНА

поручае

ТОРГОВЛЯ ГЕГЕЛЯЙСКО-ТОКАЙСКИХЪ ВИНЪ

К. Ф. ПОПОВИЧА

1257 (41—52) ВЪ ТЕРНОПОЛИ

1	бочôвка	Гегеляйского столового .	2 зр. 10 кр
1	„	Гегеляйского столового лучшои якости	2 зр. 30 кр. и 2 „ 50 „
1	„	Гегел. стол. ароматичного	2·70 и 3 зр.
1	„	Самородного вытравного .	4 зр. 30 кр.
1	„	Ермелеки-Бакаторъ стол.	2 „ — „
Червонй вина: 1 бочôвка Viszontai			2 „ 50 „
1 бочôвка Viszontai старе . .			3 „ — „

Повысше наведенй цѣны розумѣются вразъ съ бочôвкою окованою желѣзными обручами и оплаченымъ портомъ почтовымъ, такъ що благосклонный ôтбиратель жадныхъ бôльше коштôвъ не поноситъ. Купуючи вина особисто тôлько у продуцентôвъ ручитъ за здоровй добрй, натуральнй и лучшй вина якъ зъ Вершецъ, и проситъ о ласкавй замовленя.

Накладомъ Редакціи „Дѣла“ выйшли доси:

1. **Въ оборонѣ чести** зъ нѣмецкого *Г. Раймунда*, 3 томы въ 1 книжцѣ. Цѣна 2 зр. 50 кр. (съ пересыл. 2·70)
2. **Дымъ**, зъ россійского *И. Тургенева*. Цѣна 1·50 зр. (съ перес. 1·70)
3. **Стефанъ Лаврентій**, зъ англійского *Едвардса*. 2 томы въ 1 книжцѣ. Цѣна 2 зр. 70 кр. (съ пересыл. 2·90)
4. **Любовь Убогого Молодця**, зъ французского *Октава Фейлета*. Цѣна 1 зр. 20 кр. (съ пересыл. 1·30)
5. **Новорочнй Дзвоны**, зъ англійского *К. Дикенса*. Цѣна 60 кр. (съ пер. 70 кр.)
6. **Грошѣ а праця**, зъ шведского *Дядька Адама*. 3 томы въ одной книжцѣ. Цѣна 3 зр. 20 кр. (съ пер. 3·40)
7. **Мѣщаньске племя**, зъ нѣмецкого *Г. Раймунда*. Цѣна 1 зр. 20 кр. (съ пересылкою 1·35)
8. **Зъ великого свѣта**, зъ французского *Октава Фейлета*. Цѣна 80 кр. (съ перес. 90)
9. **Фромонтъ молодшій и Рislеръ старшій**, зъ французского *Додета*. 2 томы въ 1 книжцѣ. Цѣна 1 зр. 80 кр. (съ перес. 2 зр.)
10. **Золотый Чоловѣкъ**, зъ угорского *М. Іокая*. Цѣна 1 зр. 80 кр. (съ пересылкою 2 зр.)
11. **Два мѣста**, зъ англійского *К. Дикенса*. Цѣна 2 зр. (съ пересыл. 2·20)
12. **Мертвй душѣ**, зъ россійского *М. Гоголя* (съ портретомъ автора). Цѣна 1·80 (съ перес. 2 зр.)

Хто купуе найменше за 10 зр., дôстае 20% рабату.

Кромѣ того можна черезъ Администрацію „Дѣла“ дôстати:

Безталанне Сватанье, образъ зъ галицкого житя, написавъ Василь Барвѣнокъ (В. Барвѣньскій). Цѣна 80 кр. (съ перес. 90 кр.) Весь доходъ призначеный на фондъ стипендійный имени Володимира Барвѣньского.

Скошеный Цвѣтъ, повѣсть Володимира Барвѣньского. Цѣна 1 зр. (съ пересыл. 1·20) Цѣлый доходъ призначеный на памятникъ Володимира Барвѣньского.

Кобзарь Т. Шевченка ч. I., оправленый въ полотно и съ вызолоченымъ заголовкомъ, съ портретомъ и короткою житьописею поета. Цѣна 40 кр. (съ перес. 45 кр.)

Украиньскй Гетьманы Выговскій и Юрій Хмельницкій, Ив. Левицкого (Нечуя). Цѣна 20 кр. (съ пересыл. 25 кр.)

Переводы Ос. Шухевича. Цѣна 80 кр. (съ перес. 90 кр.

Всѣ повышй книжки суть найотвѣтнѣйшй на подарунки.

Студентôвъ

На харчь и станцію принимаютъ: Пляцъ академицкій, ч. 2. першій поверхъ 1 дверѣ въ ганку на право. За надзôръ и опѣку ручаются.

(3—3)

Лекціи

на село глядае до дѣтей шкôлъ народныхъ студентъ семинаріи учительскои. Близша вѣдомѣсть въ Ред. „Дѣла“. 1—2

„Скошеный цвѣтъ“

образокъ зъ галицкого житя

Василя Барвѣнка.

Цѣна 1 зр., съ пересылкою 1 зр. 20 кр.

Дôстати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

При надходячôмъ торжествѣ святометодіевскôмъ

воручае

Товариство „Просвѣта“ книжочку:

ЖИТЬЕ ПРОСВѢТИТЕЛѢВЪ СЛАВЯНЪ

святыхъ рôвноапостольныхъ

Кирила и Методія

написавъ

Дръ Ю. Целевичь.

Цѣна 12 кр., съ пересылкою 14 кр.

ОБЩЕ РОЛЬНИЧО-КРЕДИТОВЕ ЗАВЕДЕНЬЕ

для Галичины и Буковины,

зарегистроване общество съ неограниченою порукою

выплачуе власнй выльосованй листы, а такожь текучй купоны ôтъ невыльосованыхъ ще своихъ листôвъ, принимае въ уплату купоны ôтъ державныхъ ефектôвъ и заставныхъ листôвъ, удѣляе довгосрочнй пожички на случай покупки землѣ и короткосрочнй за ипотекарнымъ обезпеченьемъ, тоже пожички за порукою и обезпеченьемъ для сельскихъ хозяѣвъ. 9—?

Принимае грошевй вкладки на проценты:

а) на **книжки щадничй** по 5%; б) на **текучій счетъ** (conto corrente) за 30-, 60-, 90- и бôльше-дневнымъ выповѣджешемъ по 4%, 4½% и 5%.

Заставниче ôтдѣленье

того-же Заведеня **выдае пожички на заставы**, именно на процентнй цѣннй ефекты, дорогоцѣнности, выробы фабричнй и ремѣсничй и на всякй предметы, маючй цѣннôсть.

Бюро Заведеня въ власнôмъ домѣ при улици Ôрменьскôй н-ръ 2.

Выдавець **Иванъ Белей**; за редакцію отвѣчае **Кирило Кахникевичь.**

Зъ друкарнѣ Тов. ми. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч 93. Львôвъ, Субота 24 серпня (5 вересня) 1885. Рôчникъ VI.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-бй год. поп. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат аркушѣ кож. ого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця
Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье
Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надбслане“ по 20 кр. а. в.
Реклямаціи неопечатаній вôльній ôтъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Walfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовій Ряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ для Австріи: для Россіи:
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр на пôвъ року . . 8 рубл
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

☞ **Просимо нашихъ Вп. Предплатникôвъ о скоре надсыланье предплаты и вырôвнанье залеглостей.**

Memento.

За дневниками россійскими и другими повторили мы въ „Дѣлѣ“ вѣсть, будьто-бы на зъѣздѣ кромерижскôмъ порушено изъ стороны Россіи справу Русинôвъ галицкихъ, а именно ихъ неôтрадне положенье пôдъ взглядомъ національного рôвноуправленя. Тй-жь самй дневники, якъ и стоячй близько до нынѣшного министерства гр. Таффого, заявили при тôмъ поглядъ, що Россіи не вôльно тыкати сеи справы, такъ якъ справа руска въ Галичинѣ есть чисто внутренною державы австрійскои. Съ мнѣньемъ тымъ годилися и мы и высказали его прилюдно и откровенно, вѣруючи, що габинетъ гр. Таффого, розумѣючи интересъ Австріи и сполученыхъ съ нею судьбою галицкихъ Русинôвъ, найде небавомъ средства до усуненя всего, чимъ національный розвôй Русинôвъ доси бувъ спиняный. За сей нашь поглядъ на справу удостоились мы изъ стороны пôвъофиціяльного „Fremdenblatt-у“ похвалы и одобреня, а рôвночасно и другй дневники ческои и польскои прасы подобали собѣ наше мнѣнье.

Объявъ сей тѣшитъ насъ однакожь лишь на стôлько, о скôлько видимо, що рускою справою заинтересовалась пôвъофиціяльна праса, що и кабинетъ гр. Таффого не забувъ на ню. Однакожь саме заинтересованье не може насъ ще вдоволити, если добрй але намъ ще неявний и доси ще не осущенй симпатіи правительства до насъ и на дальше полишатся лишь симпатіями незреализоваными. Платонична любовь не поможе намъ, не усуне зла и того каменя преткновенія, котрый давъ похôпъ посторонному дипльоматѣ кинути слôвце про насъ и звернути увагу правительства на обставину, що Русины галицкй не берутъ пастôлько участи въ конституційнôмъ житю австрійскôмъ, щобы змогли собѣ забезпечити свое національне существованье. До того треба ще чогось бôльшого, котре мѣстится въ понятію слова: рôвноуправненье. Дѣло се не такъ трудне. Если правительство австрійске узнае насъ народомъ, если мае въ рукахъ такъ богато доказôвъ нашои лояльности, если вѣритъ, що съ скрѣпленьемъ елементу нашого зросте сила державна, котра постоитъ за цѣлôсть и добро Австріи, то розумъ политичный наказуе зôрвати съ немилою намъ традиціею и взятися скоро за переобразованя тыхъ ôтношень межинародныхъ въ нашôмъ краю, котрй заграницѣ подали нагоду до рекриминацій, не походячихъ зъ нашои вины. Мы указували не разъ не два, що интересы нашого народу тѣсно звязанй съ интересами самоижь державы австрійскои, що мы при Австріи стоимо и хочемо стояти, але зъ другои стороны жадаемо и выжидаемо справедливости.

Лишаючи собѣ на пôзнѣйше ширше обговореньe справы, подаемо на сёмъ мѣсци голосъ „Петербурскихъ Вѣдомостей“, котрй дементуютъ вправдѣ, будьто-бы въ Кромерижѣ офиціяльно толковано о справѣ рускôй, але при тôмъ не заперечуютъ, що Россія яко держава слѣдитъ уважно за рускою справою въ Галичинѣ. Згаданый дневникъ пише: „Если и мы всяке урядове мѣшаньеся уважаемо неôтповѣднымъ, то поясненье дѣла въ способъ неофиціяльный, якъ россійска опинія дивится на пытанье галицке и якъ мы дивимося на внутренну политику Австріи, о скôлько она дотыкае нашй россійскй интересы, — таке поясненье може лишь выйти въ хосенъ намъ и нашимъ сусѣдамъ, остаючимъ съ нами въ дружбѣ. Поясненье таке може навѣть розвѣяти частину сихъ непорозумѣнь, котрыхъ заостренье приноситъ неразъ съ собою замѣшаня и трудности. Зъ тои точки зрѣня вмѣняемо собѣ въ обовязокъ заявити въ друге, що положенье рускихъ Галичанъ въ сусѣднôй монархіи есть повне розпуки а навѣть небезпечне для удержаня въ будучности пріязныхъ ôтношень межи нашою монархіею а Австро-Угорщиною. Россія не може симпатизувати съ политикою нынѣшного кабинету долитавского, съ политикою въ результатахъ зовсѣмъ противною россійскимъ державнымъ интересамъ. Мы вѣримо, що гр. Таффе менше якъ коли-небудь бажавъ вывѣсити прапоръ о непріязнôй програмѣ до Россіи, але результаты шестилѣтнои еры голошеного нимъ рôвноуправненя суть сего рода, що кождый Россіянинъ муситъ лишь желати, щобы остаточно покôнчити съ сею „автономіею краѣвъ“, котра майже зовсѣмъ пригнетла народности, котрй тамъ-же находятся въ меншости. Политика внутренна и загранична стоятъ до себе такъ близько и такъ вплываютъ на себе взаимно, що навѣть для удержаня на будуче добрыхъ ôтношень межи Нѣмцями а Россіею зъ однои а Австріею зъ другои стороны радикальна змѣна задивлянь вѣденьскихъ сферъ правлячихъ на всякй „Ягайлоньскй идеѣ“, була-бы дуже пожелана. Попираючи польскй намѣреня и интриги, Австрія не може числити на тревале довѣрье Россіи и Нѣмеччины, для котрыхъ ôтродженье нѣсенитныхъ „идеалôвъ“ непримиримыхъ ворогôвъ нынѣшного межинародного порядку було-бы тымъ самымъ, що добровôльне зреченье ôтъ державного быту и державнои своеи идеи. Може бы якъ-разъ въ тôй хвили не завадило тямити о тôмъ. Радостнй днѣ Кромерижа суть порукою, що такъ праса якъ и суспôльнôсть обохъ монархій, поясняючи взаимно свои интересы, стремлятъ не до якихъ-небудь цѣлей агитаційныхъ, але правлятъ собе лишь щирымъ и глубокимъ желаньемъ, укрѣпити миръ для добра загального и тй знамена пріязни и добрыхъ ôтношень, якй такъ свѣтло объявилися въ недавнôй стрѣчи пануючихъ“.

Потреба рускихъ шкôлъ жѣночихъ.

На сей тематъ писалося у насъ вже богато, а ще бôльше дискутувалося и дискутуеся, а коли нынѣ знова до того предмету вертаемо, то для того, щобы черезъ частѣйше порушуванье такъ важнои справы довести еи разъ до кôнца, а ôтакъ и для того, що маемо пôдъ рукою фактъ, доказуючій дѣйстну потребу рускихъ шкôлъ жѣночихъ.

При рускôй школѣ вправъ у Львовѣ були давнѣйшими роками окремй ôтдѣлы для дѣвчатъ, але министерство внесло ихъ на проповицію краевои рады шкôльнои и утворило школу мѣшану, а лишь для IV клясы лишило окремый ôтдѣлъ. Съ початкомъ отже сего року дѣеся такъ, що родичѣ приводятъ дѣвчата до школы впра въ до впису, а управитель школы не пріймае ихъ, бо якъ каже, нема вже для нихъ мѣсця и ôтсылае ихъ до рускои школы при школѣ им. Пирамовича. Тутъ ихъ знову не пріймаютъ, бо въ сѣй школѣ рускôй не ма ôтдѣлôвъ для дѣвчатъ и директоръ тои школы каже, що то школа выключно лишь мужеска. Такъ отже водятся родичѣ съ дѣвчатами ôтъ однои школы до другои, а не могучи ихъ нѣгде примѣстити змушенй ихъ або ôтдавати до школы польскои або полишати таки дома. На фактъ сей звертаемо увагу нашихъ людей передовыхъ, головно же нашого Товариства педагогичного и тыхъ мужѣвъ, що маютъ яку небудь случайнôсть и можнôсть боронити интересôвъ Русинôвъ мѣста Львова. Намъ видится, що найлѣпше було-бы або ôткрыти окрему руску школу жѣночу при женьскôй семинаріи учительскôй або поробити ôтдѣлы при ôткрытôй торôкъ рускôй школѣ при школѣ им. Пирамовича.

Коли отже вже у Львовѣ показуеся такъ велика потреба рускои школы женьскои, то на провинціи чуеся потреба такихъ шкôлъ ще тымъ бôльше. Тамъ широко и далеко не находятъ родичѣ нѣ публичнои нѣ приватнои школы женьскои того рода, котра бы не то вже, щобы вовсѣмъ ôтповѣдала вымогамъ и потребамъ ихъ дѣтей, але дуже часто навѣть и такои, котра-бы хочь въ малôй частинѣ тй потребы заспокоювала, и де бы родичѣ могли спокôйно своихъ дѣтей примѣстити. Се сталося отже причиною, що родичѣ на провинціи змушенй лишь съ дуже великими коштами старатися подавати дѣвчатамъ хочь яке-таке образованье, ôтповѣдаюче вымогамъ теперѣшныхъ потребъ. Якй то суть кошты такого образованя дѣвчатъ можна собѣ легко представити, коли розважимо, що родичѣ змушенй майже завсѣгды спроваджувати до своихъ дѣвчатъ учительокъ, котрымъ не тôлько що треба добре платити и дбати о всяку ихъ выгоду, але ще и дуже часто зносити ихъ рôжного рода забаганки и каприсы, котрымъ ледве коли суть въ силѣ догодити. Кобы ще при тôмъ всѣмъ можна мати певнôсть, що дитина що небудь скористае, — то можна-бы вже и не одно знести. Але якъ дуже часто мусятъ родичѣ розчаруватися спровадивши учительку, котру чата до школы впра въ до впису, а управитель школы не пріймае ихъ, бо якъ каже, нема вже для нихъ мѣсця и ôтсылае ихъ до рускои школы при школѣ им. Пирамовича. Тутъ ихъ знову не пріймаютъ, бо въ сѣй школѣ рускôй не ма ôтдѣлôвъ для дѣвчатъ и директоръ тои школы каже, що то школа выключно лишь мужеска. Такъ отже водятся родичѣ съ дѣвчатами ôтъ однои школы до другои, а не могучи ихъ нѣгде примѣстити змушенй ихъ або ôтдавати до школы польскои або полишати таки дома. На фактъ сей звертаемо увагу нашихъ людей передовыхъ, головно же нашого Товариства педагогичного и тыхъ мужѣвъ, що маютъ яку небудь случайнôсть и можнôсть боронити интересôвъ Русинôвъ мѣста Львова. Намъ видится, що найлѣпше було-бы або ôткрыти окрему руску школу жѣночу при женьскôй семинаріи учительскôй або поробити ôтдѣлы при ôткрытôй торôкъ рускôй школѣ при школѣ им. Пирамовича.

Коли отже вже у Львовѣ показуеся такъ велика потреба рускои школы женьскои, то на провинціи чуеся потреба такихъ шкôлъ ще тымъ бôльше. Тамъ широко и далеко не находятъ родичѣ нѣ публичнои нѣ приватнои школы женьскои того рода, котра бы не то вже, щобы вовсѣмъ ôтповѣдала вымогамъ и потребамъ ихъ дѣтей, але дуже часто навѣть и такои, котра-бы хочь въ малôй частинѣ тй потребы заспокоювала, и де бы родичѣ могли спокôйно своихъ дѣтей примѣстити. Се сталося отже причиною, що родичѣ на провинціи змушенй лишь съ дуже великими коштами старатися подавати дѣвчатамъ хочь яке-таке образованье, ôтповѣдаюче вымогамъ теперѣшныхъ потребъ. Якй то суть кошты такого образованя дѣвчатъ можна собѣ легко представити, коли розважимо, що родичѣ змушенй майже завсѣгды спроваджувати до своихъ дѣвчатъ учительокъ, котрымъ не тôлько що треба добре платити и дбати о всяку ихъ выгоду, але ще и дуже часто зносити ихъ рôжного рода забаганки и каприсы, котрымъ ледве коли суть въ силѣ догодити. Кобы ще при тôмъ всѣмъ можна мати певнôсть, що дитина що небудь скористае, — то можна-бы вже и не одно знести. Але якъ дуже часто мусятъ родичѣ розчаруватися спровадивши учительку, котру ча-

ВЪ КАРПАТАХЪ.

Написавъ Иванъ Нечуй.

V.

Пьенíны. Лѣсный-Потокъ. Мастнôсть епископа Пряшевського. Видъ на Пьенíны и Соколíцу, Дунаець и ёго береги.

Зъ Щавницѣ ѣздять гуляти въ околицѣ, звѣснй красою карпатскихъ видôвъ... До такихъ мѣсцинъ належить Лѣсный-Потокъ та Пьенíны. Дôждавшись теплого погожого дня, я поѣхавъ до того Лѣсного-Потока въ Пьенíны за верстовъ пять одъ Щавницѣ. Въ низу, де кôнчаеться Нижня-Щавница, коло самого Дунайця, вливается Русскій Потокъ. Моя фурманка переѣхала черезъ усте потока, закиданого дрôбнымъ камѣнемъ и выѣхала на шоссе. Шоссе появилося понадъ берегомъ Дунайця попôдъ самыми горами. Одъ рѣчки шоссе було обмуроване камяною стѣною заввишки на два аршины або й бôльше.

По обыдва боки Дунайця пôшли рядами гостроверхй горы. Зъ бокôвъ гôръ высовувались скелѣ. Чимъ далѣ, горы пôднимались все выще та выще. Отъ одна скеля дуже звѣсилась надъ шоссе. Камянй масы понавѣшувались трохи понадъ моею головою; пôдъ ними доволѣ глибока печера. Далѣ Дунаець круто повертае за высоку скелю, що выступила надъ шоссе зъ гострою высокою, вкрытою лѣсомъ гривою. Мы повернули за скелю и стрѣли невеличкій мôстокъ... Пôдъ нимъ шумить и вливается въ Дунаець Лѣсный Потокъ... Черезъ мôстокъ далѣ не можна ѣхати: за мôсткомъ шоссе дуже узке, такъ що не можна двомъ вôзкамъ розминутись. Далѣ вже йдуть пѣшки понадъ рѣчкою.

На мôстку ждуть проводирѣ по горахъ, мазуры-парубчаки. Я взявъ одного проводиря. Вôнъ повѣвъ мене понадъ Лѣснымъ-Потокомъ въ узку щѣлину. Потокъ невеличкій, на два аршины завширшки; вôнъ шумить въ узкôй щѣлинѣ, похожôй на велитенькій коридоръ выдовбаный въ скели.

На правому березѣ потока стоить рôвна, гладенька стѣна зъ сѣрого граниту на сажнѣвъ 40 або 50. Стѣна угинаеться, йде дугою. Поверхъ стѣны скрôзь вытыкаються зубцѣ, неначе пирамидки зъ граната, похожй на зубцѣ. Здаеться, нѣбы стоитъ величезна твердиня зъ зубчастою стѣною. Стежка йде по камѣню. Камѣне муляе въ ноги.. Потокъ закручуеться, и зновъ мѣняеться декорація: зъ стѣны выступаютъ здоровенній пирамиды зъ гострыми верхами, а надъ ними другій етажь пирамидъ, котрый кôнчаеться гострою скелею, похожою на голову сахару. Сй гострй скелѣ тутъ звуть цукровыми головами. Оглядаемся назадъ, и по другій бôкъ потока стоить така сама гостра скеля, тôлько низча. Се мѣсце похоже на ворота Дунаю.

Далѣ скелѣ счезаютъ. Долина стае ширша. На долинѣ видно якусь темну будôвлю зъ колодокъ. Пытаю въ мазура: що то таке? Се, каже вôнъ, млынъ якогось венгра.

Мы и справдѣ були вже въ Венгріи, сей полуденный берегъ Дунайця, ся долина вже були за венгерскою границею.

Перескочили мы по камѣню и пôшли до того млына. Повыще млына черезъ потокъ загачена сяка-така гребля. Видно рядъ стовпчикôвъ, а за ними купка тарасу та камѣня. Черезъ греблю потôкъ дзюрчать таки добре, але бôльша половина воды тече прокопаною фосою, чи ровомъ попôдъ самою горою въ зеленôй травѣ. Зъ рову вона йде въ корыто зъ товстыхъ выдовбаныхъ ялинъ, вложеныхъ одна въ другу, а зъ сёго корыта быстра вода падае на млынове колесо зъ верху. Проти млына вода въ потоцѣ бѣжить далеко низче млына и не може розлитись до млына и захопити ёго въ весняну пору: бо гôрськй потоки бѣжать скрôзь трохи зъ горы. Такихъ млынôвъ въ Карпатахъ багато. Прихожу до млына — стоить хати зъ ôкнами. Вхожу въ сѣни — въ сѣняхъ млынъ: тилѣпаеться кôшь, крутиться въ низу колесо и шестѣрня, але мука сиплеться зъ пôдъ камѣня въ якусь довгу полотняну торбу и тутъ просѣваеться. Выходить щось похоже на пытльоване борошно.

Одчиняю дверѣ; въ хатѣ коло печѣ пораеться молодиця, закутана червоною хусткою, и стоить чоловѣкъ зъ довгимъ волосемъ.

— Слава Богу Ісусу Христу! — кажу я.

— На вeки вeкувъ. Амінь! — одказуе менѣ чоловѣкъ по мазурски.

— Чи вы Венгры, чи Мазуры, чи Русины?

— Нѣ, мы Славяне, каже чоловѣкъ и начинае говорити по мазурськи, але погано, мѣшаючи словацькй слова.

— Може Словаки? — пытаю я.

— Гей, Словаки. Я й по мадярски вмѣю, бо служивъ въ мадярскому войску.

Входить ще одинъ чоловѣкъ вже инчого словацького типа: се бувъ мѣрошникъ.

— Чій се млынъ? пытаюсь я въ чоловѣка по украиньски, — чоловѣкъ розумѣе зовсѣмъ мою мову, — чи вашь, чи якого дѣдича?

— Нѣ, не мôй. Се млынъ епископа Пряшевского, а я ёго держу въ посесіи и плачу жидôвцѣ Польнеръ 100 риньскихъ на рôкъ, а се мôй мѣрошникъ.

— На що-жь вы платите жидôвцѣ, а не епископови? пытаю я въ Стромовського — такъ ёго прôзвище.

— Бо тутъ чотыри села, що належать до пряшевського бискупа, держать въ посесіи богата жидôвка Польнеръ и вже одъ себе оддае въ посесію землю газдамъ (хазяинамъ) и млыны. Одинъ млынъ взявъ я, а корчмы всѣ и другй млыны пооддавала таки жидамъ. Она живе въ селѣ въ Стири — всѣ, въ паньскому домѣ.

Ну, думаю, се зовсѣмъ такъ, якъ и въ насъ.

(Дальше буде).

Третя вандрôвка рускои молодежи.

(Дальше. Гл. ч. 86.)

V.

Черезъ Плебанôвку, Хатки и Лозôвку заѣхали вандрôвники дня 5 серпня с. р. въ середу въ дорозѣ зъ Теребовлѣ до Хороткова около 3-ои годины зъ полудня до Впр. о. декана Олесницкого, пароха въ Говиловѣ. Околиця скрôзь ту дуже гарна, а народъ якъ видко интелигентный и досыть заможный: повсюду видно огрядни хаты, хорошй сады, — всюды чути о науцѣ, проовѣтѣ— читальняхъ.

Проѣздъ вандрôвникôвъ зъ Теребовлѣ до Го-

сомъ лишь яка газета або яке бюро раєнь поручає. Съ стратою науки, грошей и часу мусять они ôтпускати одну учительку и спроваджувати другу, о котрôй такъ само певности не мають. Ôттакъ вымагаєся ще ôтъ учительки, щобы она не тôлько учила читати, писати и рахувати, але ще и языкôвъ нѣмецкого и французского, музики и робôтъ жѣночихъ а при тôмъ ще доповняла выхованье и учила доброго тону. Якій то не разъ выходитъ той добрый тонъ, не хочемо вже говорити. Чи можна впрочôмъ всего того знаня ôтъ однои особы вымагати? Такъ то маєсь рѣчь съ наукою дѣвчатъ тыхъ родичѣвъ, що ще яко-тако суть въ силѣ удержати учительку для дѣвчатъ. Щожь доперва сказати о бѣднѣйшихъ родичахъ о нашихъ мѣщанахъ, купцяхъ и ремѣсникахъ для доньокъ, котрыхъ образованье може статися нынѣ лишь єдинымъ способомъ удержаня? Якъ великою єсть потреба рускихъ женьскихъ шкôлъ якъ разъ для сихъ клясъ нашои суспôльности, не треба чейже и доказувати. Черезъ що стратило руске мѣщаньство свою первѣстну признаку руску якъ не черезъ то, що власне у насъ для руского жѣноцтва майже вовсѣмъ нѣчого не робилося и доси ще не робится?

Въ послѣдныхъ часахъ стали у насъ вправдѣ трохи бôльше думати о выхованю и образованю жѣноцтва руского, але робота на тôмъ поли єсть ще такъ дуже малою, такъ незначною, що трудно майже слѣду єи добачити. Мы не беремо того на взглядъ, що на галицкôй Руси суть прецѣ школы женьскѝ такъ само жь якъ и мужескѝ. Но кôлько-жь въ нихъ хôсна для Русинôвъ? Майже въ всѣхъ нашихъ такъ публичныхъ якъ и приватныхъ школахъ женьскихъ навѣть и вовсѣмъ не учатъ хочь-бы лишь самого руского языка, а хочь де въ котрôй школѣ и учатъ, то хиба лишь тôлько, щобъ лишь слыхъ не загинувъ. Розумѣєся, що така школа и така єи наука не помагає Русинамъ а майже завсѣгды ще на стôлько шкодитъ, що ôтчужує нашому народови найважнѣйшу єго пôдставу, наше жѣноцтво. Думали у насъ вправдѣ надъ заводженьємъ такихъ шкôлъ жѣночихъ и думаютъ и дальше, чого доказомъ, що повстали деякѝ фундаціи на такѝ школы якъ примѣромъ въ Бучачи и Львовѣ, що въ Яворовѣ повстало при монастыри инокинь Ч. св. Василія дѣвоче воспиталище, що въ Перемышли повстане съ часомъ заведенье, котре вможе для руского народа принести колись богато хôсна. Але все то ще за мало; фундаціи тѝ дякувати нашôй зашкарупѣлости або вовсѣмъ не функціонуютъ або, коли введенѝ въ житье, то не сповняютъ своеи задачѣ такъ, якъ того бы потреба. Для примѣру наведемо хочь-бы наше львôвске воспиталище дѣвоче, котре въ початку мало до 50 воспитанниць а нынѣ по уплывѣ цѣлого тыждня ôтъ початку сего шкôль. року вписалося всего ледве лишь три. Не хочемо запускатися въ критику такого стану воспиталища — въ загалѣ нашихъ фундацій на рускѝ школы жѣночѝ, бо зашкарупѣлôсть наша добачує заразъ въ кождôй хочь бы и въ найщирѣйшого серця походячôй критицѣ нашихъ справъ що найменше недоброжичливôсть, коли вже не враду власного народу. Лишаємо отже на боцѣ сей фактъ и другѝ єму подôбнѝ а констатуємо лишь, що потреба рускихъ шкôлъ жѣночихъ и воспиталищь єсть дуже великою, важною и наглячою.

Якъ же єй зарадити? Намъ видится, що въ тôй мѣрѣ треба намъ брати примѣръ въ Чехôвъ и поступати такъ, якъ они поступаютъ. Ческа „Matice školska" закладає що року певне число шкôлъ и удержує ихъ навѣть власнымъ коштомъ такъ довго, доки они ажь не выроблятъ собѣ въ данôй мѣсцевости певного значеня; тогды доперва стараєся товариство передати школу на власнôсть и фондъ краю. Такъ само могли-бы и повиннѝ и мы поступати. У насъ суть два товариства, котрѝ могли-бы занятися справою нашихъ шкôлъ жѣночихъ, а именно „Руске Товариство Педагогичне" у Львовѣ и „Товариство рускихъ женщинъ" въ Станиславовѣ. Оба сѝ товариства могли бы при помочи народнôй заложити на разѣ хочь двѣ школы жѣночѝ, котрѝ певно удержались-бы, бо знайшли-бы значне число дѣвчатъ, котрѝ-бы до нихъ вступали. Велику помôчь для залагодженя такъ великои потребы принесли-бы такожь певно и приватнѝ предпріємства. Видимо прецѣ, що у нашихъ сусѣдôвъ Поляковъ єсть значне число приватныхъ шкôлъ жѣночихъ; они не тôлько удержуются, але навѣть и красно розвиваются. Для чогожь не мали-бъ заводитись и рускѝ приватнѝ школы жѣночѝ? Теперь маємо вже такъ богато Русинокъ учительокъ, що моглась-бы вже знайти котра, що завела-бы приватный институтъ дѣвочій, чимъ не тôлько прислужилась-бы загальнôй справѣ рускôй, але моглабы такожь забезпечити и свôй бытъ матеріяльный.

ДОПИСИ.

Зъ Долиньского.

Въ ч. 88 „Дѣла" помѣстивъ Вп. о. Іосифъ Заячкôвскій въ Лопянки, предсѣдатель „Народнои Рады" въ Долинѣ, заявленье, що мимо численныхъ и многосторонныхъ завызôвъ не внесе „Народна Рада" нѣякого протесту противъ послѣдному выборови до рады державнои, а се тому, що велика часть неудачи лежитъ на насъ самыхъ.

Мы всѣ высоко поважаємо о. Заячкôвского (дай Боже, щобы такихъ свѣтлыхъ, честныхъ и неустрашимыхъ патріотôвъ мали мы якъ найбôльше!), однакожь тутки сказати мусимо, що не можемо згодитися съ єго поглядомъ, що єго заявленье насъ таки прикро вразило.

При послѣдныхъ выборахъ дѣялися въ рускôй части краю такѝ рѣчи, на котрѝ мы мовчати не повиннѝ. Въ цѣлôй Австріи переводятся теперь выборы по закону, всѣ народы высылаютъ послôвъ по своєй воли, а тôлько мы Русины становимо въ монархіи австрійскôй вынятокъ. У насъ дѣются вже ôтъ початку конституційнои еры при выборахъ найбôльшѝ беззаконности, якѝ въ жаднôмъ иншôмъ краю не практикуются, — що гôрше: дѣются цѣлкомъ явно, и уходятъ безкарно. Кôлько-жь то разôвъ лучалося, що рускѝ выборцѣ складали публично при выборахъ одержанѝ грошѣ, а мимо того не потягнено виновникôвъ до отвѣчальности; на мѣсцяхъ выбору увиваются у насъ жидôвскѝ агитаторы явно съ грôшми и пхаютъ ихъ выборцямъ; передъ остатными выборами наложивъ польскій комитетъ на бôльшихъ посѣдателѣвъ формальну контрибуцію на цѣли выборчѝ, и т. д. Однакожь єсли доси приходило намъ лишь съ польскою стороною боротися, а надъужитя урядникôвъ були ихъ дѣломъ личнымъ, то въ послѣдныхъ выборахъ дожили мы въ першій разъ того факту, що коли полишено слабшѝ округи акціи самыхъ Поляковъ, постановлено у насъ зъ горы въ тыхъ округахъ, де польска агитація вже нѣчого вдѣяти не могла, въ порозумѣню съ польскимъ выборчимъ комитетомъ, своихъ кандидатôвъ, и ужито всякихъ можливыхъ средствъ, щобы ихъ выбôръ перевести. Такъ були Русины однѝ въ Австріи призначенѝ, не мати въ радѣ державнôй нѣ одного свого заступника! Правда, що тѝ, котрѝ переводили выборы не довѣряли собѣ, ставити въ тыхъ округахъ польскихъ кандидатôвъ, и поставили кандидатами Русинôвъ, однакожь выбрано такихъ, котрѝ будутъ лишь фигурантами рускими, будутъ для всѣхъ дуже выгôдненькѝ, а лишь для насъ не принесутъ жадного пожитку.

До такихъ округôвъ належавъ и нашъ округъ Бôбрка-Долина-Калушъ. У насъ поставлено зъ горы кандидатомъ крыл. Сѣнгалевича, — чоловѣка, котрого выборцѣ не видѣли, не знали, нѣчого про него не чули, и про котрого нѣкому и не снилося выбирати посломъ. А що роблено для переведеня выбору, знаємо всѣ ажь надто добре. Напередъ переводжено сторонничо правыборы, высуваючи всѣми способами на выборцѣвъ людей зависимыхъ. Далѣй объѣзджавъ урядникъ священикôвъ и другихъ выборцѣвъ, и наклонювавъ ихъ всѣми силами, щобы на крыл. Сѣнгалевича голосували. Выборцямъ-священикамъ превентовано письмо, въ котрôмъ мовилося, що „nakazuje się Panu pod osobistą odpowiedzialnością przeprowadzić wybór ks. Sięgalewicza". Деякѝ навѣть и не крылися съ своими дѣлами, звиняючись за свои поступки передъ поодинокими священиками, що мусятъ такъ чинити, бо такъ бажаютъ собѣ того десь тамъ трохи высше. О надъужитяхъ жандармôвъ, ревизорôвъ, лѣсничихъ и т. д. уже и не говорю. Не хочу всего подрôбно вычислювати, щобы за тѝ безправности не наражати „Дѣло" на конфискату; але мы выборцѣ все те знаємо. Коротко скажу: у насъ дѣялися рѣчи, котрѝ де инде выдались-бы неправдоподôбнѝ, котрѝ хиба лишь въ однôй Галичинѣ еще можливѝ. Всего того не списавъ-бы на воловôй скôрѣ!

Такъ! Коли министерство гр. Таффого голоситъ нынѣ въ цѣлôй Европѣ, що за єго правленя всѣ народы Австріи маютъ повну свободу, — ось що дѣєся у насъ! И мы на ту нашу кривду маємо мовчати?

Нѣ! Мовчанье було бы ту тяжкимъ народнымъ грѣхомъ. Мы повиннѝ занести сильный протестъ, и передъ лицемъ всѣхъ народôвъ Австріи выказати докладно тѝ беззаконности, якѝ у насъ дѣялися зъ стороны, въ котрои вовсѣмъ дѣятися не повиннѝ. Сего домагаєся уже самъ нарôдъ, котрый въ дуже многихъ сторонахъ заявивъ при послѣдныхъ выборахъ значно звôльшену самовѣжу національну. Сего домагаєся въ кôнци и нашъ народный интересъ, бо єсли-бы мы мовчали, тогды можемо бути певнѝ, що тѝ надъужитя, котрѝ дѣялися, повторятся и другимъ разомъ, и то еще въ звôльшенôмъ видѣ. Тогды моглибы Русины уже на безпечно зрезигнувати на раду державну, соймъ, и на всѣ користи зъ конституціи. Тогды було-бы уже однако, для ухиленя деморализаціи въ народѣ знести всю комедію выборчу, а мѣсто того высылати за кождымъ разомъ смирненьке прошенье, куды належитъ, щобы зволили заименувати намъ ласкаво посла.

Цѣлкомъ иншимъ ходомъ пôйдутъ у насъ дѣла, коли занесемо протестъ. Надъужитя були у насъ занадто яскравѝ. Заступники другихъ народôвъ въ радѣ державнôй не можутъ ихъ тому мовчки взяти, а выступлятъ рѣшучо въ тôй справѣ. Се учинятъ они може не тôлько для насъ, але учинятъ въ интересѣ загальнои конституціи, бо що дѣєся нынѣ у насъ, то може послѣдувати завтра у нихъ. Не можемо покликуватися на тое, що нашѝ давнѣйшѝ протесты не мали успѣха, бо (поминувши тое, що на послѣднôй каденціи одинъ протестъ мавъ таки успѣхъ) мѣжь беззаконностями попередныхъ а теперѣшныхъ выборôвъ нема аналогіи, — въ попередныхъ выборахъ выступала лишь приватна агитація Поляковъ, (котра другимъ народамъ не була небезпечна), а теперь выступивъ ще другій факторъ, съ котрымъ рада державна певно нѣколи не погодится. Такъ єсли-бы мы и не осягнули уневажненя послѣдныхъ выборôвъ, то осягнемо бодай тое, що тѝ, котрѝ допускалися беззаконностей будутъ потягненѝ до отвѣчальности, и не схочутъ другій разъ братися до такого дѣла. Се було-бы вже дуже великимъ успѣхомъ.

На тôй то основѣ многѝ выборцѣ взываютъ и просятъ „Народну Раду" въ Долинѣ и єи предсѣдателя о. Заячкôвского, щобы конечно внесли протестъ. Власне довѣдуємося, що въ Калускôмъ выготовлюєся дуже основный протестъ противъ сподѣяныхъ безправностей (хотяй тамъ може и не тôлько дѣялося, якъ у насъ); тымъ бôльше не повиннѝ и мы оставати, бо коли однѝ будутъ жалуватись, а другѝ мовчати, то и занесена жалоба буде мати далеко меншу силу. Правда, що до отвореня рады державнои вже недалеко, однакожь хотяй бы и тяжко було намъ зôбрати въ сѣмъ короткôмъ часѣ такъ повный матеріялъ, то все таки не повиннѝ мы ôтъ протесту ôтступати. Мы увѣренѝ, що такѝ великѝ патріоты, якъ о. Заячкôвскій и другѝ, станутъ неустрашимо за тымъ, що правда и добро руского народа вымагає.

Высказавши загальне бажанье Русинôвъ, позволю собѣ дотыкнути ще деякихъ точокъ дописи о. Заячкôвского.

Впр. о. Заячкôвскій подає за причину невысыланя протесту: що виною неудалыхъ выборôвъ суть головно нашѝ священики. Правда, що священики у насъ много провинилися, що не постояли за народною справою такъ, якъ бы священикамъ постояти належало. Однакожь запытаймося такожь: чи учинили они се зъ своєи волѣ? хто давъ причину до тои соблазнительнои деморализаціи въ духовеньствѣ? Лишь кôлькохъ було такихъ, що не годячись на выбôръ проф. Романчука усунулися ôтъ выбору; другѝ що ôтступили ôтъ насъ, улягли тôлько страшному тероризмови, пресіи, а дехто навѣть грозьбамъ пôднесеня ихъ особистыхъ провинъ. Такъ першою причиною єсть хто иншій, а протестъ довженъ выступити противъ властивому виновнику и усунути єго вредне дѣланье на будуще. Се дѣло єсть конечнымъ, бо не затаюймо собѣ, що при нынѣшныхъ нашихъ ôтносинахъ церковныхъ готова бути деморализація въ духовеньствѣ на поли политичнôмъ ще бôльша.

Врп. о. Заячкôвскій говоритъ еще о ста-

вилова опôзнивсь по трохи, зъ причинъ ôтъ нихъ незалежныхъ. Комитетъ вандрôвничій непередвидѣвъ такого принятя, яке вандрôвники всюды, дословно: на кождôмъ кроцѣ находили, а вже-жь танцѣ мали мати мѣсце лише въ Тернополи, Теребовли и Чортковѣ; тымчасомъ вышло трохи инакше. Окрôмъ декламаторско-музикальныхъ вечеркôвъ, були всюды такожь й танцѣ по вечеркахъ, не згадуючи вже, що звычайно й тамъ, де вечеркôвъ не було, по трохи танцьовано. Черезъ се показалась подорожь вандрôвникôвъ за поспѣшна и за надто утомлююча: що дня подорожь, що вечера спѣвъ и пр., опôсля танцѣ, — такъ що на спочинокъ часу властиво майже не оставалось; а при тôмъ треба було заглянути до читальнѣ, поговорити съ селянами, оглянути околицю та бодай дещо придбати до альбуму вандрôвникôвъ, а впрочѣмъ и подивитись бодай на важнѣйшѝ достопамятности богатои въ историчнѝ спомины и зъ многихъ иншихъ взглядôвъ цѣкавои и важнои подôльскои краины. Тожь и не дивно, що приѣздъ вандрôвникôвъ подекуды опôзнявсь.

Вже ôтъ полудня дожидали Говилôвскѝ селяне своихъ (якъ ихъ назвали въ вступнôй промовѣ до нихъ) „соколôвъ". Коли-жь вандрôвники появились коло приходства въ Говиловѣ, повитавъ ихъ хоръ селянъ, мужчинъ и женщинъ, величавою пѣснею: „Ще не вмерла Украина". По ôтспѣваню сего нашого всенародного химну слѣдувала вельми сердечна промова славнозвѣстного говилôвского патріота-поета Якова Савицкого, уложена стяхомъ, а закôнчена сердечнымъ, селяньскимъ хоромъ ôтспѣванымъ многолѣтствіемъ — „рускимъ соколамъ". Сей несподѣваный привѣтъ селянъ зробивъ на вандрôвникôвъ незвычайне враженье: зрушенымъ голосомъ ôтповѣвъ одинъ зъ товаришѣвъ-вандрôвникôвъ „батькамъ-селянамъ", дякуючи, що такъ щиро витаютъ руску молодѣжь академичну, своихъ же, такихъ якъ и они рускихъ дѣтей, кровь ôтъ ихъ крови, кôсть ôтъ ихъ кости; и запевняючи, що покôнчивши студія, будутъ и они, студенты, стикатись близше съ своимъ рôднымъ народомъ и тогды зложатъ єму въ дарѣ свою працю, свою науку.

Поговоривши ще кôлька слôвъ съ селянами, удались вандрôвники до гостинного дому о. декана Олесницкого, витанѝ сердечно на вступѣ онимъ славнозвѣстнымъ подôльскимъ патріотомъ, а за молодшихъ лѣтъ товаришомъ воскресителя руско-народного житя на галицкôй Руси, Маркіяна Шашкевича, — витанѝ такожь и своимъ старшимъ товаришемъ, сыномъ о. декана, Евгеніємъ, б. головою львôвского „Академичного Братства", выдавцемъ „Руско-украиньскои библіотеки", умысно прибувшимъ на сей день до рôдного села. Крôмъ того найшлось у о. декана невеличке але добôрне товариство кôлькохъ старшихъ и молодшихъ патріотôвъ и патріотокъ, мѣжь иншими: о. посолъ Никола Сѣчиньскій, оо.: Барвѣньскій и Туркевичь, о. дек. Залуцкій зъ Теребовлѣ, о. Ганкевичь съ молоденькою дочкою, звѣстною зъ своєи гарнои промовы на послѣднôмъ испытѣ въ львôвскôмъ институтѣ сс. Василіянокъ, а зъ вандрôвниками приѣхали: проф. Ол. Барвѣньскій зъ Тернополя и нашъ артистъ маляръ и поетъ Корнило Н. Устіяновичь, котрый проводивъ вандрôвникôвъ ажь до Бѣльча, коло Залѣщикъ. Въ кôнци явились ще до обѣду и селяне-патріоты: старенькій але неутомимый Якимъ Киба, єго сынъ Тимко, згаданый вже Якôвъ Савицкій и другѝ поважнѝ говилôвскѝ господарѣ.

При обѣдѣ, оживленôмъ веселою розмовою розпочались тоасты; деякѝ були дуже удачнѝ и добре обдуманѝ, а всѣхъ тыхъ було доволѣ много, такъ що не дивниця, що годѣ всѣхъ ихъ точно навести, та що треба ограничитись на дечѣмъ важнѣйшôмъ, що передовсѣмъ приостало въ памяти; розумѣєсь, що не поминено здоровля вандрôвникôвъ и достойного господаря дому, та що по всѣхъ тоастахъ слѣдували грôмкѝ, зъ серця плывучѝ многолѣтствія.

Безперечно найгарнѣйшій тоастъ внѣсъ п. Евгеній Олесницкій; зазначивъ ôнъ, що съ гордостею витає мѣжь присутными двохъ членôвъ своєи родины: одинъ зъ нихъ — мужь невтомимои працѣ, загально признаныхъ, несчислимыхъ заслугъ, непохитнои волѣ, чистого якъ слеза характеру, мужь — котрого смѣло и справедливо можна назвати провôдникомъ подôльскои интелигенціи, се: Вп. проф. Олександеръ Барвѣньскій, голова славнозвѣстнои, взôрцево зъорганизованои и провадженои, тернопôльскои рускои „Бесѣды"; другій зъ нихъ — се правдивый репрезентантъ подôльского мужицтва, правдивый мужицкій посолъ, горячій заступникъ правъ простого нашого народа въ соймѣ: о. Никола Сѣчиньскій; патріотична дѣяльнôсть одного зъ нихъ доповняєсь дѣяльностею другого. Тоастъ сей приняли всѣ съ одушевленьемъ, а закôнчивсь ôнъ величною манифестацією въ честь нашого патріотичного, въ части вже высоко просвѣченого мужицтва, коли о. Н. Сѣчиньскій представивъ присутнымъ „свого дорогого пріятеля" Якима Кибу и єго сына, „котрымъ въ значнôй мѣрѣ мусятъ дякувати за свôй выбôръ на посла" и внѣсъ въ ихъ руки здоровлье нашого народа. На здоровлье народа ôтповѣли вандрôвники пѣснею: Ще невмерла Украина. На наведеный тоастъ п. Е. Олесницкого ôтповѣвъ проф. Ол. Барвѣньскій добôрною, поважною промовою, въ котрôй пôднѣсъ заслуги подôльскои интелигенціи въ загалѣ, а передовсѣмъ-же господаря дому. Здоровлье господаря внѣсъ такожь и о. Сѣчиньскій, замѣчаючи при тôмъ, що за все, що въ нѣмъ кто небудь бачитъ и признає доброго, належится ôтъ него подяка передовсѣмъ єго довголѣтному сусѣдови и другови о. Олесницкому, тогожь живому примѣрови и сердечнôй порадѣ. Згадати еще належитъ тоастъ одного присутного болгарина за смѣливу працю для народа, за здоровлье нашого народа и єго репрезентанта о. Сѣчиньского (по болгарски); тоастъ сей брата-словянина зъ пôдъ Балкану принято такожь съ одушевленьемъ, а въ ôтповѣди на него внѣсъ о. Сѣчиньскій здоровлье народа болгарского, котрого недобра доля въ многôмъ подôбна до долѣ Руси-Украины.

Щира и сердечна гостина въ домѣ о. О-

ростѣ долиньскôмъ, о митрополитѣ и крыл. Сѣнгалевичу. Нащь многоповажаный Ветеранъ поводуеся однакожь тутки бôльше своєю вродженою добротою и чемностію. Русины смотрять на сѝ дѣла трохи ôдмѣнно.

Що до особистои чесности п. старосты, не перечу єи, однакожь зовсѣмъ инша рѣчь особистый характеръ, а инша рѣчь политичне становиско урядника, П. староста занявъ таке политичне становиско и дѣлавъ такъ, якъ єму було наказане.

О становиску нашого митрополита не буду говорити, бо не хочу справы еще бôльше розъярювати, а бажавъ-бы я, щобы той сумный розворъ, котрый межи Русинами и митрополитою (черезъ єго злыхъ духôвъ) наступивъ, мôгъ бути въ якійсь спосôбъ усуненый, бо въ нынѣшного стану не буде нѣкому добра.

Що до чести крыл. Сѣнгалевича, мы знали єго досѣ яко мужа правого, однакожь ôтъ послѣдныхъ выборôвъ змѣнили Русины свôй судъ. И зовсѣмъ справедливо! Крыл. Сѣнгалевичь не вагався для пустого честолюбія датися ужити за орудіе нашимъ противникамъ и выступити противъ власному рускому народу, мимо того, що и поодинокѝ поважанѝ выборцѣ и велике зôбранье ихъ (въ Калуши) *взывали* єго *до вложеня* кандидатуры, и мимо того, що знавъ добре, якими нечестными средствами єго выбôръ переводится...

Выборець вѣ имени многихѣ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Цѣсарь*) вернувъ дня 1-го с. м. зъ ческихъ маневрôвъ до Вѣдня. Заразъ за цѣсаремъ вернули тамже архикн. Альбрехтъ, Вильгельмъ и Райнеръ. Цѣсарь заявивъ свое вдоволенье по причинѣ вправности войскъ, яку оказали при маневрахъ, якъ неменше по причинѣ великои гостинности Чехôвъ, котрои давали єму пôдчасъ подорожи численнѝ объявы.

(*Комисія, выбрана послами опозиційными*). За-для уложеня спôльнои програмы и рѣшеня питаня, якъ маѣ называтись клюбъ опозиціи въ радѣ державнôй, маѣ зôбратись на нараду коло 17 с. м. Деякѝ дневники суть рѣшучо переконанѝ, що комисія тая не потрафитъ затерти рôжниць, якѝ середъ самои лѣвицѣ проявились. Другѝ дневники доносятъ зновъ, що мѣжь нововыбраными нѣмецкими послами ôтбувались вже устнѝ и письменнѝ нарады надъ организаціею ихъ сторонництва. Зъ нарадъ тыхъ выйшли слѣдуючѝ комбинаціи: Наколи цѣла опозиція не пристане на назву „нѣмецкого клюбу“, въ такôмъ случаю послы зъ Чехіи, Шлезка, Австріи долѣшнои, Стиріи и Каринтіи, выбранѝ на пôдставѣ нѣмецко-либеральнои програмы, мусѣли-бъ утворити окремый клюбъ, котрый однакъ не остававъ-бы безъ всякои стычности съ рештою опозиціи. До такого окремого клюбу не вступлятъ однакъ всѣ тѣ, котрѝ на конференціи лѣвицѣ голосували за нѣмецкимъ клюбомъ, и такъ пр. заявивъ Вайтлофъ, що вступивъ-бы до сего клюбу, антисеміты заявили зновъ, що вôйшли бы до нѣмецкого клюбу пôдъ условіемъ, наколи бы не принимано до него жидôвъ, чому зновъ спротивилась бôльшôсть нѣмецкихъ либералôвъ. За утвореньемъ окремого нѣмецкого клюбу заявивсь послѣдными днями прилюдно пос. Бендель въ отвертôмъ письмѣ, выданôмъ до нѣмецкого политичного товариства свого выборчого округа.

(*Про наради кромерискаго зъѣзду*) доноситъ „Fremdenblatt“: „При обговореню зъѣзду монархôвъ въ Кромерижи не можутъ деякѝ дневники повздержатись, щобы не втягати въ дискусію такожь и внутрѣшнои политики Австріи; другѝ идутъ ще дальше вказуючи на внутрѣшну политику, яко предметъ, котрымся зôбранѝ въ Кромерижи дипломаты занимали. Супротивъ сего належалобы вже разъ зрозумѣти, що такъ само, якъ Австрія въ внутрѣшнѝ ôтносины Россіи, такъ Россія въ внутрѣшнѝ ôтносины Австріи мѣшатись не маѣ потребы, для того можна рѣшучо сказати, що о внутрѣшно державнôй политицѣ Австріи въ Кромерижи бесѣды бути не могло и дѣйотно не було“. Подôбно ôтзываются и дневники берлиньскѝ. Супротивъ сего, що гадка, начебы въ Кромерижи трактовано внутрѣшнѝ австрійскѝ справы, пôдношена була такожь деякими органами галицкои прасы, замѣчаютъ берлиньскѝ газеты съ иронією, що дивно имъ, що про змѣотъ кромерискихъ нарадъ скорше знаютъ у Львовѣ, якъ въ Берлинѣ.

(*Зъ Стиріи*). Нѣмецкѝ газеты, выходячѝ въ Стиріи, повнѝ нарѣкань и крикôвъ зъ причины выданого министерствомъ проовѣты роспорядженя, щобы въ школахъ стирійскихъ а спеціяльно въ семинаріяхъ учительскихъ збôльшено число годинъ словеньского языка. Справедливе тое зарядженье, котре стремитъ лишь до того, щобы учителѣ народнѝ умѣли языкъ того народа, середъ котрого живутъ, называе централистична праця починомъ оловенизаціи Стиріи, противъ котрои застерѣгаесь она съ властивымъ собѣ завзятьемъ. — Ôтъ кôлькохъ днѣвъ тревае въ Грацу змова мулярôвъ, котрѝ рѣшили не працювати денно довше якъ 10 годинъ. Съ мулярами держатся солидарно теслѣ.

ЗАГРАНИЦЯ.

Испанія. Роздраженье въ Испаніи по поводу звѣотнои справы островôвъ каролиньскихъ прибирае чимъ разъ бôльшѝ и грôзнѣйшѝ розмѣры а правительство не може вже нѣякъ дати собѣ рады съ рôзними митингами, зборами, и зазывами напираючими єго до острого и рѣшучого выступленя противъ Нѣмеччины. Недавно выслала такожь испаньска колонія въ Лионѣ адресу до короля Альфонса, котра кôнчится тыми словами: Жадного суду мирового, жадныхъ концесій. Коли король розвине хоругвъ кастильску, то мы останемо всѣ доокола неи съ покликомъ: „Най жіе Испанія, прочь съ Прусаками! Якъ великимъ есть роздраженье можна вже въ того вносити, що богато купцѣвъ испаньскихъ, котрѝ стоячи въ ôтносинахъ съ купцями нѣмецкими а особливо берлиньскими, зôрвали съ ними воякѝ интересы и выповѣли воякѝ ôтносины. При всѣмъ тôмъ дивно однакожь выглядае, що доси ще не оголошено урядово на котрôмъ властиво зъ островôвъ Каролиньскихъ Нѣмцѣ вывѣсили свою хоругвъ; англійскѝ газеты лишь доносятъ, що сталося то на островѣ Паноне. Островъ сей маѣ бути однымъ зъ найбôльшихъ на Каролинахъ а коралевѝ рафи доокола него творятъ догôднѝ порти а навѣть и для бôльшихъ кораблѣвъ.

Сербія. Бѣлградскѝ газеты подаютъ теперь докладнѝ вѣсти о убійотвѣ депутованого Влика Яковлевича, зъ котрыхъ показуеся, що въ Сербіи неконче безпечно можна прожывати. Справозданье подаемо умысно для того, щобы показати якій порядокъ пануе теперь въ Сербіи, де нема дня, щобы не було якого нападу розбишацкого. Рѣчь була така: Дня 5 серпня бувъ депутованый Яковлевичь межи 9 а 10 год. въ гостинноѝ комнатѣ своеи гостинницѣ. Якъ разъ коли кôлькохъ селянъ, що були въ гостинници почались забирати въ село до дому, впало до хаты бôсмохъ розбишакôвъ съ добутыми гандчарами и револьверами. Побачивши Яковлевича кинулись заразъ на него съ словами: „Ступай Велико Яковлевичь, то ты той заяць, за котрымъ мы шукаемо.“ Ôттакъ кинулися на него звязали єго и завели єго до єго комнати. Тамъ перебули они майже пôвъ годины и якъ росказуютъ, щось писали, бо зажадали ще ôтъ Яковлевича пера и чорнила. Опôля зажадали ще ôтъ него 2000 дукатôвъ, котрыхъ ôнъ однакожь не мавъ. Одна часть розбишакôвъ вывела ôттакъ єго на двôръ и пустилася съ нымъ до єго дому, що стоявъ на кôлька сотъ крокôвъ ôгъ гостинницѣ. Въ половинѣ дороги задержалися розбишаки и тутъ забили єго въ страшный спосôбъ. На другій день найдено єго на дорозѣ лежачого лицемъ до землѣ съ розбитою головою и покалѣчеными руками; въ головѣ була ще зарубана сокира. На другій день розбишаки були у якогось Джурича и обѣдали у него приказавши єму упечи для себе барана. Убійство се, якъ вже звѣотно доконано зъ мотивôвъ политичныхъ а до спôлки убійцѣвъ належавъ такожь и священникъ зъ Урицѣ, именемъ Милянъ, котрого и увязнено. За прочими убійцями слѣдитъ пильно полиція; доси увязнено 9 особъ.

НОВИНКИ.

— **Василіянскій монастирь** у Львовѣ маѣ съ днемъ 1 жовтня, якъ доноситъ „Слово“, перейти въ безпосередну власть Єзуитôвъ. До монастыря маютъ бути такожь введенѝ добромильскѝ новики и буде заведена якась школа. Вѣсть сю доси ще не певну подаемо поки що безъ всякихъ увагъ и коментарôвъ.

— **Грек. кат. духовеньство епархіи станиславôвскои**, якъ такожь всѣ три нашѝ владики маютъ, якъ зачуваемо, выслати до цѣсаря адресъ съ подякою за основанье епископства станиславôвского и за щедрый датокъ на приоздобленье епископскои резиденціи.

— **Кругъ дѣланя гр. к. епископства въ Станиславовѣ** зôставъ, якъ довѣдуемось розширеный такожь на гр. кат. округи въ Буковинѣ.

— **Ставропигійскій Институтъ** рѣшивъ сими днями на своѣмъ выдѣловôмъ засѣданю выслати кôлька-найцять важнѣйшихъ старинныхъ предметôвъ на археологичну выставу, котра устроена буде у Львовѣ въ саляхъ львôвскои политехничои школы.

— **О концертѣ въ Кіевѣ въ честь царя Александра III.**, въ котрôмъ мавъ взяти участь такожь и нашъ славный композиторъ Лисенко 19 ст. ст. серпня, доносятъ телеграмы „Сѣв. Аг.“, що въ концертѣ тôмъ взяли участь артистки Дерсакова и Рядновa и п. Рядновъ; сольо на окрицѣ выконавъ п. Сикаръ. Ôттакъ ôтоспѣвавъ хоръ межи прочими одну украиньску пѣсню и ôтрывокъ зъ оперы композиціи Лисенка. Концертъ закôнчився пѣснею „Слався!“ Царь удостоивъ хоръ и артистовъ ового признаня и въ доказъ ового вдоволеня дававъ имъ оплески. — Яко характеристику до сеи вѣсти мусимо ще замѣтити, що навѣть кіівскѝ газети вѣсть сю подаютъ не впростъ а доперва черезъ „Сѣверну Агентію“.

— **„Руского Правотаря домового,“** Томъ I вже выйшовъ зъ друку. Посылка єго на коштъ П. Т. предплатникôвъ починаеся 10 с. м. Наколибъ хто зъ П. Т. пренумерантôвъ змѣнивъ адресу, просимо звѣстити объ тôмъ выдавництво черезъ друкарню товариства им. Шевченка, въ противнôмъ разѣ, высылка наступитъ по давнôй адресѣ. Тыхъ пп. предплатникôвъ, котрѝ надôслали лишь часть предплаты просимо о доповненье єи, бо инакше моглибъ мы выслати выйшовшій томъ лише за послѣплатою. — О повторенье сеи оповѣстки просимо всѣ нашѝ часописи. — *Василь Лукичъ и Юліянъ Семигинôвскій.*

— **Впов. Володиславъ Федоровичь**, властитель ôкна, Товотого и Черниховець маѣ бути небавомъ, якъ доносятъ „львôвскѝ газеты“, именованый членомъ палаты панôвъ.

— **Именованя.** Адъюнктами трибуналôвъ именованѝ адъюнкты судôвъ повѣтовыхъ: дръ. Юліянъ Сопотницкій зъ Солотвины до Тернополя, а гр. Францъ Дѣдушицкій (безъ означеного мѣоця служby) до Львова. Адъюнктами судôвъ повѣтовыхъ именованѝ авокультанты: Ілярій Весоловскій въ Солотвинѣ, Лукіліянъ Кмицикевичь въ Краковци (съ призначеньемъ до Мостискъ) и Людвикъ Герасимовичь въ Тысьменици. Адъюнктами зъ неозначеным мѣсцемъ служby для закладаня книгъ грунтовыхъ именованѝ въ окрузѣ львôвского высшого суду краевого авокультанты: Рудольфъ Яцковскій и Францъ Сльончка.

— Митрополича косисторія именувала викарія при архикатедральнôй церквѣ, о. Созонта Медвецкого, катихитомъ въ мужескôй и женьскôй школѣ у св. Маріи Магдалины и въ женьскôй школѣ выдѣловôй.

— **Рада школьна краєва** удѣлила похвалу о. Алекс. Билинкевичу зъ Корнича и о. Юліяну Левицкому зъ Камѣнокъ великихъ за ревну науку религіи въ школахъ.

— **До Надвôрняньскои рады** повѣтовои выбранѝ при доповняючôмъ выборѣ зъ курій громадъ сѣльскихъ: Николай Павлюкъ и Илько Иваночко а зъ громадъ мѣскихъ п. Щасный Левицкій, емер. ц. к. комисарь повѣтовый.

— **При выборахъ до рады громадскои** въ Бучачи выбрано о кôлько до теперь звѣстно 9 христіянъ и трехъ жидôвъ, мѣжь котрыми такожь и бурмистра Штерна.

— **Нещаслива пригода** Въ Четверъ дня 3 вересня лучилася на стаціи ц. к. желѣзницѣ державноѝ въ Щирци слѣдуюча нещаслива пригода: Иванъ Беднарскій, емеритованый ц. к. финансовый стражникъ, ѣдучій вечѣрнымъ поѣздомъ зъ Львова, выскочивъ на стаціи въ Щирци такъ нещасливо зъ вагону закимъ еще поѣздъ станувъ, що въ наслѣдокъ того колесо вагону поломило єму лѣву руку а кромѣ того дôзнавъ еще дуже сильного удареня въ голову. Дръ Березовскій ѣдучій тымъ самымъ поѣздомъ удѣливъ нещасливому першои помочи а хорого перевезено ôттакъ въ товариствѣ лѣкаря желѣзницѣ до шпиталю у Львовѣ, въ котрôмъ ôнъ мимо якъ найспѣшнѣйшого ратунку закôнчивъ жигье.

— **Мати** звѣотного писателя польского Михайла Балуцкого зôстала вчера въ Краковѣ въ всоѣй спальни замордована. Тѣло єи найдено пôдъ лôжкомъ.

— **Акційне товариство паровои плавбы на Днѣстрѣ** „Presse“ доноситъ, що товариство паровои плавбы на Днѣстрѣ въ Галичи постановило спôльно съ бр. Северином Бруницкимъ въ Залѣщикахъ и Спôлкою утворити акційне товариство въ цѣли веденя плавбы на Днѣстрѣ. Закладовый капиталъ маѣ выносити одинъ милiонъ. Мѣсцемъ пробуваня товариства буде Станиславôвъ. Капиталъ маѣ бути зôбраный черезъ выданье 10000 штукъ акцій вартости номинальноѝ по 100 зр. На разѣ маѣ бути выданыхъ 1250 штукъ акцій.

— **Пошукованье скарбôвъ.** Въ теперѣшну пору, якъ доноситъ „Dziennik Polski“, ведутся въ кіевскôй губерніи на велику скалю пошукованя за скарбами. Въ мѣсточку Короуни и въ околици, въ урочиску Камѣнки, въ Гуляй-городку, надъ рѣкою Тысминомъ, въ лѣсахъ коло Матусового Села и въ иншихъ околицяхъ канѣвского, черкаского и чигириньского повѣтôвъ селяне окопали значнѝ просторы, пошукуючи скарбôвъ. Найзавзятѣйшій пошукуваня ведутся въ Гуляй-городку, надъ рѣкою Тысминомъ и въ курганахъ Матусового села. Пошукуютъ останкôвъ якоись святынѣ, зъ котрои знаряды дуже цѣнній, якъ золотѣ урны и т. п. маютъ бути закопанѝ десь въ высше згаданыхъ околицяхъ. Крôмъ того въ курганахъ Матусовыхъ будьто бы маѣ находитися сѣмъ бочокъ золота. О всѣхъ тыхъ скарбахъ говорятъ мѣстцевѝ переказы. Розкопано вже кôлька курганôвъ, знайдено множество костей, знарядôвъ бронзовыхъ и зелѣзныхъ предметôвъ, але все то не золото, тожь яко рѣчи безъ вартости покидаеся на поли.

— **Фалшивѝ грошѣ.** Сими днями появилися у Львовѣ фалшивѝ срѣбнѝ гульдены въ великôмъ числѣ. Гульдены тѣ вылитѣ зъ цины суть на першій поглядъ дуже подôбнѝ до правдивыхъ. Полиція зарядила енергичне доходженье въ цѣли выслѣдженя фалшôвникôвъ.

— **Австрійскѝ лосы червоного хреста.** При тягненю дня 1 с. м. выпала головна выграна 15.000 зр. на серію 1374 ч. 40, а друга выграна 100 зр. на серію 10.461 ч. 23.

— **Холера.** Въ Іспаніи померло дня 2 с. м. 1053 особъ на холеру, а въ Тульонѣ 22 особы. Зъ Риму доносятъ, що въ провинціяхъ Козерта и Тривіо въ Италіи проявилася такожь холера и що тамъ занедужало тогожь дня три особы.

— **Дрôбнѝ вѣсти.** В. Цѣсаръ удѣливъ громадѣ Зубрикъ въ повѣтѣ новоандецкôмъ зъ своихъ приватныхъ фондôвъ 100 зр. запомоги на будову школы. — Землетрасенье далось почути оногды въ мѣстѣ Райхенавъ недалеко Вѣдня. — Сына сербского министра робôтъ Гудовича засудивъ судъ у Вѣдни за спроневѣренье на вязницю.

Вѣсти зъ Епархіи Львôвскои.

Презенту на Гряду, дек. львовского получивъ о. Володимиръ Брылиньскій зъ Чижикова.

Митрополича консисторія вставилася до намѣстництва о удѣленье Антону Одѣжиньскому, пар. Дмитрова, додатку особистого.

Додатокъ особистый зъ фонду религійного 100 зр. рôчно удѣлило намѣстництво о. Тимотею Ивасику, пар. въ Семигиновѣ.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Всч. Т. Б. въ Г. к. Льв. Вышлемо Вамъ оправленѝ лишь погодѣтъ часочокъ. — **Е. Д. зъ Р.** Удайтеся до дра Костя Левицкого въ Нижневѣ. — **Всч. М. Свѣт. въ Коб.** До кôнця року прійде намъ ще 1 зр. 50 кр.

Подяка.

Богу угодно було, позвати въ Царство Своѣ нашу Найдорожшу и незабуту матерь, взглядно бабку, Марію зъ Геровскихъ Кулачковоку, вдову по бл. п. о. Михаилѣ К., приходнику въ Романовѣ, деканата бобрецкого. Неожидана смерть перетяла по короткôй и тяжкôй болѣзни паомо днѣвъ дорогои Покôйницѣ, въ 72 роцѣ честнои и богобоязнои жизни, и дня 9 (21) серпня с. р. съ смуткомъ и горестію передали мы тлѣннѝ мощѣ святôй землици. Въ неутулимôмъ жалю и печали по тôмъ тяжкôмъ ударѣ судьбы одинокою ôтрадою нашою есть щире спôвчутье численныхъ пріятелѣвъ и знакомыхъ и заявлене ними правдиве почитанье великихъ свойствъ Покôйницѣ. Тожь святымъ своимъ обовязкомъ уважаемо, заявити прилюдно нашу щиру подяку П. Т. оо. декану Радикевичу, Григоровичу, Штогрыну, Дзеровичу, Честыньскому, Заневичу, Куницевичу, Нижанковскому, Каминьскому, Глиньскому, Борысевичу и Хоминьскому за щиру и доброохотну участь въ похоронномъ обрядѣ, — такожь гостямъ зô Львова о. Наумовичу, п. Площаньскому и другимъ, — всѣмъ добрымъ сусѣдамъ, наконець ч.ч. жителямъ Романова и окрестности, приспѣвшимъ дуже численно въ цѣли ôтданя послѣднои почести праведнôй Покôйници. Особливожь дякуемо ще Вп. о. декану Радикевичу за єго трогаюче похоронне слово сказане въ церквѣ, и п. Площаньскому за єго патріôтичну рѣчь, сказану надъ ôткрытою могилою Покôйнои. Всѣ нехай пріймутъ ôтъ опечаленои родины щире Спасн-Бôгъ!

Въ Романовѣ 14 (26) серпня 1885.

Денисъ М. Кулачковскій, сынъ, *Анна Красицка, Марія Зарицка, Юлія Костьвъ*, доньки, съ дѣтьми своими, — *Иванъ, Ярославъ, Александеръ и Олена Кулачковскіи*, внуки, — *Юліянъ Красицкій, Амвросій Зарицкій* и *Михаилъ Костьвъ*, зятѣ покôйнои.

Подяка

День 17 серпня т. р. заосвитавъ намъ печально; найдорожшій мужь, а взглядно отецъ нашъ Димитрій Лучаковскій, приходникъ зъ Должанки, попращався съ нами на вѣки! Великою ôтрадою въ нашôмъ тяжкôмъ горю, була соучасть сусѣдôвъ и отцѣвъ духовныхъ, котрѝ мимо непогоды и лихои дороги, зôбралися численно, щобы ôтдати покôйному, послѣдну услугу. Тожь щиросердечну подяку складаемо прилюдно: Вп. оо. В. Фортунѣ, декану тернопôльскому; Ф. Бачиньскому, мѣстодекану зъ Козлова; Меруновичу за промову въ церквѣ а П. Левицкому за промову надъ гробомъ; дальше Вп. оо. Витошиньскому, Навроцкому, Любовичу, Крушельницкому, Чубатому, Лавровскому, Величковскому, Зарицкому, Климкевичу, Дудыньскому, Ясиницкому и Д. Бачиньскому, взявшимъ участь въ похоронѣ. Дякуемо зарôвно Вп. пп. д ру Козминьскому, президенту мѣста Тернополя, Пунчертови, Нементовскому, Закржескому и прокураторови д-ру Саганкови прибувшимъ зъ Тернополя; а особливо дякуемо Вп. пп. Величкамъ зъ Должанки, котрѝ день и нôчь прибували при недужнôмъ и удѣлили намъ, въ першôй хвили болѣзненого удару, потѣхи и розрады.

Щире Вамъ Спасибôгъ! Щобысте не зазнали такого якъ мы горя и печали.

Должанка дня 19 серпня 1885.

А. Лучаковска, вдова; *Ілярій и Людвика Левицкѝ зъ дѣтьми*; *Антоній и Емилія Бачиньскѝ зъ сыномъ*; *Володиміръ и Амалія Лучаковскѝ зъ сыномъ*; *Олена, Леонтына и Станиславъ Лучаковскѝ*; *Винкентій и Олена Юськевичь*.

лесницкого пригадала вандрôвникамъ недавну, неменше щиру и сердечну гостину въ Прошовôй, (въ дорозѣ зъ Тернополя до Микулинець). Алежь и не диво: тамъ, въ Прошовôй, приймала вандрôвникôвъ, ихъ молоденька, що такъ скажемъ, товаришка, жѣнка старшого ихъ товарища дра О. Олеськова (зъ дому Варапучиньска); ту, въ Говиловѣ, товарищь п. Е. Олесницкій, а оба тѣ домы отворили вандрôвникамъ съ однаковою щиростію и сердечностію свои гостинніи рамена.

По обѣдѣ удались вандрôвники до говилôвскои читальнѣ, однои зъ найкраще помѣщеныхъ и веденыхъ мѣжь всѣми, що имъ ихъ на вандрôвцѣ бачити лучилось. Въ читальни застали вандрôвники численныхъ селянъ, мужчинъ и жѣнокъ, а поетъ п. Яковъ Савицкій, выголосивъ своѝ вельми удачный сатиричный стихъ о тôмъ, якъ то гидкѝ вороги кождого роботящого хлѣборoба: мыши та щурѣ напосѣлись були доконче на єго рускій календарь, а передвсѣмъ же взялись були выгрызати зъ календаря... „свята урочистѝ“. За сей зручно уложеный и знаменито выголошеный стишокъ нагороджено поета грôмкими оплесками, а смѣхови не було кôнця. Сподѣятись, що сей стишокъ найде помѣщенье въ приготовуванôй книжечцѣ о сегорôчноѝ вандрôвцѣ. На жаль, не могли вандрôвники довго бути въ читальни; часъ нагливъ, бо того самого дня треба було въ пору ставитись на вечерокъ въ Хоростковѣ. Роспрощавшись сердечно зъ селянами, Вп. господаремъ и гостьми, пустились проте вандрôвники въ свою дальшу дорогу.

(Д. б.)

Курсъ львôвскій въ дня 4 л. вересня 1885.

	платятъ	жадаютъ
	австр. валютою	
	р. кр.	р. кр.
1. Акціи за штуку.		
Желѣзн. Кар. Людв. по 200 р.	240 —	243 50
„ львôв.-черн.-яс. по 200 р.	224 —	227 —
Банку гип. галиц. по 200 р.	273 —	275 —
2. Листы заст. за 100 р.		
Общ. кредит. галиц. по 5% ав.	99 20	100 20
„ „ „ по 4% ав.	90 50	91 50
„ „ „ по 5% ав. період.	99 20	100 20
Банку гип. галиц. 6% ав. .	101 35	102 35
Листы дов. гал. банку 3% въ ликв.	57 —	59 —
3. Листы довжнй за 100 р.		
Общ. роль. кред. Завед. для Гал. и Буков. 6% льосов. въ 15 лѣтъ	— —	— —
4. Облиги за 100 р.		
Индемнизаціи галиц. 5% м. к. .	101 50	102 50
Облиги комунальнй банку крайового 5%	97 —	98 —
Пожички кр. въ р. 1873 по 6%	102 75	104 —
5. Льосы мѣста Кракова . .	17 —	19 —
„ „ Станиславова .	23 50	25 50
6. Монеты.		
Дукатъ голендерскій	5 78	5 87
„ цѣсарскій	5 80	5 90
Наполеондоръ	9 84	9 94
Пôвимперіялъ	10 16	10 26
Рубель россійскій срѣбный . .	1 54	1 64
„ „ паперовый .	1 22 3/4	1 24 3/4
100 марокъ нѣмецкихъ . . .	60 70	61 40
Срѣбро	— —	— —

(без текучого куп. безъ купону)

Ц. к. генеральна дирекція

австрійскихъ желѣзницъ державныхъ.

Выписъ зъ пляну ѣзды важный ôтъ 1 червня 1885 р.

Ôтходятъ зô Львова:

Поѣздъ мѣшаный о 6 год. рано до Стрыя.
Поѣздъ особовый о 11 год. 25 мин. передъ полуднемъ до Стрыя, Станиславова. Хирова.
Поѣздъ особ. о 7 год. 10 мин. вечеромъ до Стрыя, Станиславова, Гусятына, Хирова.

Приходятъ до Львова:

Поѣздъ особов. о 8 год. 5 мин. рано зъ Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ особ. о 4 год. 15 мин. по полудни зъ Стрыя, Станиславова, Хирова
Поѣздъ мѣш. о 2 год. 10 мин. въ ночи зъ Гусятына, Станиславова, Стрыя, Хирова.

Ôтходятъ зъ Станиславова.

Поѣздъ особовый о 9 год. 40 мин. передъ пол. до Стрыя Львова, Звардоня.
Поѣздъ мѣшаный о 10 год. передъ полуд. до Гусятына.
Поѣздъ особовый о 6 год. 28 мин. до Стрыя, Львова, Звардоня и о 11 год. 13 мин. вечеромъ до Стрыя, Львова и Нового Санча.

Приходятъ до Станиславова.

Поѣздъ мѣшаный о 4 год. 48 мин. рано зъ Нового Санча Львова, Стрыя.
Поѣздъ особовый о 9 год. 2 мин. передъ полуд. зъ Звардоня, Стрыя.
Поѣздъ мѣшаный о 5 год. 37 мин. по полуд. зъ Гусятына.
Поѣздъ особовый о 5 год. 51 мин. по полуд. зъ Звардоня Львова и Стрыя.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручає 1315 69—?

Спеціяльности и универсальнй средства, французскй и иншй, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншй фирмы оповѣщуванй.

Огнетревалй и безпечний ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выробленй съ американьскими замками и паскилёвыми засувками продаю дуже дешево

СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,

1390 30—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**

(Просится о кореспонденцію въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. галиц.

акційного Банку Гипотечного

купує и продає

ВСѢ ЄФЄКТЫ И МОНЄТЫ

пôдъ найприступнѣйшими условіями.

5% Листы Гипотечнй и 5% Листы Гипотечнй преміованй

котрй пôсля закона зъ дня 2 Липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвысшои постановы зъ дня 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщуваня капиталôвъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія

можна въ сьй Конторѣ получити.

(до вылосованя съ 10% премією т. є. по **110** за **100**)

Всѣ припорученя зъ провинціи выконуются безъ проволоки по курсѣ днев-нôмъ, не числячи нѣякои провизіи. 1349 42—?

НОВООТКРЫТА

Торговля церковныхъ знарядôвъ, образôвъ, ризъ и книгъ

ТЕОДОРА СТАХЕВИЧА

ВЪ СТАНИСЛАВОВѢ,

поручає Всечестному Духовеньству, славетнымъ громадамъ, церковнымъ комитетамъ и Высокоповажанôй Публицѣ богатый выбôръ:

матерій церковныхъ и ризъ готовыхъ, стихарѣвъ, балдахинôвъ, хоругвь, фанъ, плащеницъ, образôвъ малёваныхъ на блясѣ и полотнѣ, до иконостасôвъ, престолôвъ и на стѣны церковнй; ôлтарики або образы процесіональнй; хрестôвъ напрестольныхъ, ручныхъ и процесіональныхъ; хрестôвъ желѣзныхъ на гробы и полёвыхъ, Евангелій, патрицій, чашъ, ампулокъ, дарохранительницъ, дароносницъ, хлѣбницъ до Всенощного, кадильницъ, поликандрôвъ (паукôвъ), пôдсвѣчникôвъ (лѣхтарѣвъ), канделябрôвъ, лямпницъ, свѣтла церковного, диванôвъ, цвѣтôвъ и проч.

Великій складъ товарвъ срѣбныхъ зъ хиньского срѣбла, а именно:

Лыжки, вилки, ножѣ столовй и десеровй, лыжочки до чаю и кавы, чайники, цукорнички, тацки, коробки на масло и сыръ, заставы столовй на овочѣ и тѣста, лѣхтарѣ, канделябры столовй и проч.

1219 **по найдешевшихъ цѣнахъ** 27—52

Всѣ замовленя въ вартости 100 зр. высылаєся франко.

Цѣнники въ рускôмъ языцѣ высылаются на жаданье ôтворотною почтою даромъ.

Опакованье даромъ.

Матеріи на дамску и мужеску одѣжь

лишь зъ тревалои овечои вовны для мужчины середного росту

3.10 метра на одно убранье: за зр. **4·96** кр. зъ доброи вовны овеч.; „ „ **8·—** „ зъ дѣшп. вовны овеч.; „ „ **10·—** „ зъ тонкои вовны овеч.; „ „ **12·40** „ зъ дуже тонк. вов. ов.

Перувѣсны зъ дуже тонкои вовны овечои въ наймодньйшихъ барвахъ на **дамскй сукнѣ суконнй за метеръ зр. 2·20 и зр. 2·40.**

Чорный кожушковый Палмерстонъ-Трико, **чиста** вовна овеча, на **дамскй пальтоты зимовй за метеръ зр. 4.** — Сѣрачки для дамъ на плащѣ ôтъ дощу и на одѣжь.

Пледы до дороги за штуку зр 4, 5, 8 и ажь до зр. 12. — Дуже краснй одѣня, споднѣ, обгортники, сурдуты, матеріи на плащѣ до дощу, тифль, сѣрачокъ (льоденъ), комисъ, камгарнъ, шевіотъ, трико, сукна для дамъ и на билярды, перувѣны, доскины поручає

Заложеный **Joh. Stikarofsky,** — 1866. —

Складъ фабричный въ Бернѣ.

Взоры франко. Карты взôрцевй для панôвъ кравцёвъ **нефранковано. Высылки за послѣплатою** надъ 10 зр. **франко.**

Я маю безъустанный складъ за бôльше якъ 150 тыс. зр. а. в. и розумѣєся, що въ моёй великôй на весь свѣтъ торговли остаєся богато решткъ довготы 1 до 5 метрôвъ и для того я змушеный такй решткы продавати **за знижену цѣну.** Кождый розумный чоловѣкъ мусить побачити, що зъ такъ малыхъ решткъ не можна высылати **жадныхъ взôрцёвъ,** бо по замовленю кôлька сотъ взôрцёвъ не осталосьбы нѣчого зъ тыхъ решткôвъ, що отже єсть простою **обманою,** коли фирмы суконнй инсеруютъ взôрцѣ решткôвъ; тй кусники походятъ въ такôмъ случаю ôтъ поставôвъ а не зъ решткъ, а намѣрôвъ такого поступованя можна легко догадатися.

Решткы не до вподобы вымѣнюются або грошѣ ôтсылаются.

Кореспонденціи прій маются въ языкахъ нѣмецкôмъ, угорскôмъ, ческôмъ, польскôмъ, италійскôмъ и французскôмъ. (1—24)

Академикъ

шукає лекціи до ученикôвъ шкôлъ народныхъ и середныхъ. Близша вѣдомѣсть въ Ред. „Дѣла“.

Складъ фабричный красокъ, лякерôвъ, покостôвъ, продуктôвъ хемичныхъ заразомъ и торговля матеріялôвъ

ГИБНЕРА и ГАНКЕ

во Львовѣ, Рынокъ

1340 27—? **въ власнôмъ домѣ ч. 38.**

поручає:

КРАСКИ ОЛѢЙНЙ

зовсѣмъ готовй до ужитку, до мальованя дверей, ôконъ, помостôвъ, дахôвъ, домôвъ, огородовыхъ знарядôвъ и господарскихъ, знарядôвъ рôльничихъ и т. д

КРАСКИ

ОЛѢЙНО-ЛЯКЕРОВЙ и БУРШТ.-ЛЯКЕРОВЙ

масу до запусканя помостôвъ власного выробу, найлѣпшого рода

ЛЯКЕРЪ ДО ПОМОСТÔВЪ,

лякерô до школьныхъ таблицъ

найдобрнѣйшй

ЛЯКЕРЫ ПОВОЗОВЙ ПРАВДИВЙ

англійскй зъ фабрикъ Wilkinson, Heywood и Clark въ Лондонѣ,

всякого рода лякеры до роботъ внутрѣшныхъ, внѣшныхъ, дерева, желѣза и шкôръ.

Краски сухй всякй роды:
анилиновй,
до крашеня яець
„ „ матерій
друкарскй, бронзы (золотый порошокъ), золото въ аркушахъ,
ростинй въ плынѣ,
для переплетникôвъ,
тушовй, акварелевй въ гузичкахъ и лѣсочкахъ,
акварелевй вохкй въ трубочкахъ и мушляхъ,
до мальованя порцелянъ,
олѣйнй въ трубочкахъ до роботъ артистичныхъ.

Средства до ретушованя, олѣйки и верниксы до роботъ артистичныхъ, пензлѣ, малярскй полотна, палеты, сталюги и всякй приборы до мальованя и рысованя.

АРТИКУЛЫ ДЛЯ ФÔЛЬВАРКÔВЪ:

Смаровило до желѣзныхъ осей,
олива до машинъ,
теръ газовый,
цементъ и гипсъ,
китъ, асфальтъ,
антимеруліонъ,
карболевый квасъ и другй средства десинфекцій.

ПРИРЯДЫ ПИВНИЧНЙ:

Шпунты и чопы до бочокъ,
корки до бутильокъ,
капслѣ до бутильокъ,
маса до лякованя бутильокъ,
машины до коркованя бутильокъ,
„ „ „ бочокъ
трибушоны,
машины до мытя фляшокъ,
пипы до бочокъ.

АРТИКУЛЫ ГУМОВЙ:

кишки гумовй до газу и до стяганя воды, вина, пива, квасу; плыты гумовй и пр

ПРОСТИРАЛА ГУМОВЙ:

Пасы до машинъ и молотѣлень зъ найлѣпшихъ шкôръ бельгійскихъ всякои ширины.
Гурты до машинъ, вужѣ конопляній.
Руры цинковй и одовяній.
Шрôтъ, льотки и кулѣ.
Порошокъ на комахи и молѣ, тинктура на комахи, камфора и перецъ бѣл.
Артикулы тоалетовй, мыла тоалетовй, Extraits d'odeur, Eau de Cologne, олѣйки и помады.
Лякъ до печатаня.
Чорнило до писаня, до гектографіи, червоне, сине, чорне, до значеня бѣля и автографичне.
Краски до печатокъ, гума и карукъ розпущеный.
Китъ до скла и порцеляны.
Смаровило непромакаюче на шкôру.
Смаровила на копыта съ способомъ ужитку.
Товщь до оружія.
Лякеръ до чобôтъ чорный, золотый и мѣнячійся.
Чорнило до шкôръ.
Апретура до консервованя шкôръ и пр.

Все по найдешевшихъ цѣнахъ.

Цѣнники спеціяльнй на жаданье gratis и franco.

При замовленяхъ за послѣплатою просится о присыланье певнои сумы, котра выстарчила-бъ хочь на оплаченье тамъ и назадъ коштôвъ почтовыхъ на случай неôтобраня посылки.

Въ Самборъ

Нръ 18 въ рынку (напротивъ костела Бернардиньского) найдутъ **ученики низшои гимназіи** за умѣрену цѣну примѣщенье и родительску опѣку. Надзôръ веде о. катихитъ гимназіяльный.

Юлія Гмитрикъ

вдова по священику.

Найдешевше руске литературне выдавництво „Руско-украиньска Библіотека Евгенія Олесницкого“, выходитъ у Львовѣ почавши ôтъ 1-го грудня р. 1884

Доси вышло 10 выпускôвъ, обнимаючихъ слѣдуючій литературный матеріялъ:

1. **Запорожцѣ,** оповѣданье Ивана Неч,я-Левицкого . . . 10 кр.
2. **Сонй мары молодого пытомца,** оповѣданье В. Барвѣньского 10 кр.
3—4. **Оповѣданя Олекси Стороженка** (Серія перша) первѣство 20 кр. по выпущеню сконфискованыхъ частей . . . . . 10 кр.
5. **Prima Vera,** поезіи Юліи Шнайдеръ . . . . . 10 кр.
6. **Оповѣданя Д. Мордовцева** 10 кр.
7—10. **Юрій Горовенко,** повѣсть Красюченка . . . 40 кр.

Предплачувати можна на бôльше число выпускôвъ наразъ, пересылаючи ôтповѣдну квоту (1 або 2 зр.) на руки выдавця (ул. Словацкого ч. 6). Замовляти можна такожь поодинокй выпуски, додаючи за поодинокій выпускъ 2 кр., а за подвôйный 5 кр. на сплату порта.

„ДЫМЪ“,

повѣсть Ив. Тургенева. Цѣна 1 зр. 50 кр., съ пересылкою 1 зр. 70 кр.

Дôстати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

„ПОРВАЛАСЬ НИТКА!“

Комедія на 4 справы.

Написавъ **Олександеръ Я. Кониській.**

Цѣна 30 кр. а. в.

Въ м. VIII-цѣ, сторôнъ 73. — Набути можна черезъ Редакцію „Дѣла“. Съ высылкою по-за Львôвъ 32 кр. за примѣрникъ.

Важне для Родичѣвъ.

Родичѣ, бажаючй примѣстити своихъ сынôвъ, учащаючихъ до шкôлъ у Львовѣ знайдутъ для нихъ добре помѣщенье, здоровый и поживный харчь и родительску опѣку за умѣрену цѣну въ домѣ урядника магистрату. Зголошуватися можна або вже теперь або при кôнци вакацій и съ початкомъ шкôльного року до въ низу пôдписаного

К. Скибиньскій.

Львôвъ, улиця Галицка ч. 54.

Смолова тектура дахова

(Stein-Dachpappe)

въ плытахъ и звояхъ якъ такожь и цвяхи до нихъ, готову масу терову до помазуваня дахôвъ, теръ зъ вугля камѣнного и деревяный, смолу асфальтову, щѣтки до помазуваня поручає въ найлѣпшихъ родахъ и по цѣнахъ найприступнѣйшихъ

ГИБНЕРЪ и ГАНКЕ

у Львовѣ.

ГОТОВА ОДѢЖЬ МУЖЕСКА И ДИТИНА

на теперѣшню пору есть до нагляденя въ магазинѣ першои сполки

НАЙДЕШЕВШЕ

КРАВЦЁВЪ ЛЬВôВСКИХЪ

3—12 улиця Гетманьска ч. 10.

При надходячôмъ торжествѣ святометодіевскôмъ

воручає

Товариство „Просвѣта“ книжочку:

ЖИТЬЕ ПРОСВѢТИТЕЛѢВЪ СЛАВЯНЪ

святыхъ рôвноапостольныхъ

Кирила и Методія

написавъ

Дръ Ю. Целевичъ.

Цѣна 12 кр., съ пересылкою 14 кр.

„Скошеный цвѣтъ“

образокъ зъ галицкого житя

Василя Барвѣнка.

Цѣна 1 зр., съ пересылкою 1 зр. 20 кр.

Дôстати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

ТОРГОВЛЯ ВЕЩЕЙ ЦЕРКОВНЫХЪ

В. СТАХЕВИЧА

въ Тернополи

поручає Всечестному Духовеньству и Почетнымъ Братствамъ церковнымъ богато заосмотреный складъ знарядôвъ, образôвъ и рызъ церковныхъ по найдешевшихъ цѣнахъ.

Осмѣляюся такожь заявити, що будучи въ Франціи закупивъ я богато матерій церковныхъ и принимаю всѣлякй рызи церковнй до направы а то: Фелоны, далматики, стыхарѣ и прч. по найдешевшихъ цѣнахъ и въ найкоротшôмъ часѣ роботы поручень ôтсылаю.

Чашѣ, Хресты и прч. срѣбнй и металевй принимаю до позолоченя и цѣлковитого ôтновленя.

Срѣбнй знаряды церковнй якъ: Чашѣ, хресты, монстранціѣ и прч. Antique, купую по найвысшихъ цѣнахъ.

О ласкавй замовленя упрашаю.

(1—20)

Выдавець **Иванъ Белей**; за редакцію отвѣчає **Кирило Кахникевичь.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарôвича

Ч. 93 и 94. Львôвъ, Вторникъ 27 серпня (8 вересня) 1885. **Рôчникъ VI.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.
Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье.
Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.
Реклямаціи неопечатаній вôльній ôтъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Walfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовій ôряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи:* *для Россіи:*
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

Просимо нашихъ Вп. Предплатникôвъ о скоре надсыланье предплаты и вырôвнанье залеглостей.

Православне епископство
на Буковинѣ.

До „Gazet-ы Polsk-ои“ въ Чернôвцяхъ пише пôдъ днемъ 6 с. м. вѣденьскій кореспондентъ:

„Довѣдуюся зъ вѣродостойного жерела, що греко-орієнтальне архіепископство буковиньске буде подѣлене на два єпископства, именно: одно греко-орієнтальне румуньске съ престоломъ въ Сучавѣ и православно-руске съ престоломъ въ Чернôвцяхъ. Архіепископство буде перенесене до Дальматіи. Оба буковиньскій епископы будутъ побирати однакову плату зъ дôбръ фондаційныхъ, зъ котрыхъ певну часть доходôвъ одержитъ такожъ архіепископъ дальматиньскій“.

„Рôвно-жь ведутся тутъ переговоры въ справѣ подѣлу р. кат. архіепископства у Львовѣ на двѣ епархіи, т. є. львôвску и черновецку. До послѣдноі мае належати Буковина вразъ съ давнѣйшими округами: залѣщицкимъ, коломыйскимъ и частиною станиславôвского, именно повѣту надвôрняньского, яко въ давный округъ найбôльше вкроєного“.

„Змѣну сю мала выкликати „Апольогія“, котра въ мѣродательныхъ сферахъ зробила дуже немиле враженье, а зъ котроі по примѣрнику переслало министерство вѣроисповѣдань и просвѣты архіепископамъ львôвскимъ всѣхъ трехъ обрядôвъ до оцѣненя и предложеня своихъ замѣтôвъ“.

Вѣсть тую мусимо приняти съ повною ôтрадою и щирою подякою для незвѣстныхъ доси ей иниціяторôвъ. Намѣренй бо змѣны суть певною порукою, що національній интересы нашихъ буковиньскихъ братôвъ будутъ бôльше яко доси увзгляднені и що нарôдъ рускій на Буковинѣ, ставши на чисто-народныхъ основахъ, успѣе при змѣненыхъ ôтношеняхъ правильно и дальше розвиватись на добро держави. Змѣны тѣ выходятъ впрочемъ зъ доброго зрозумѣня краєвыхъ интересôвъ Буковины и оправдуются вповнѣ етнографичными и религійными ôтношенями сусѣдного намъ краю. Послѣдный списъ людности зъ 1880 р. показуе бо дуже наглядно, що въ Буковинѣ на 570.000 жителѣвъ жие 42% Русинôвъ побôчь 37% Румунôвъ и що першимъ повинній прислуговати такій самій права до національного розвою, якими доси выключно тѣшились лишь самі Румуны. Рôвножь и не ôтповѣдно були доси заступленй интересы католикôвъ буковиньскихъ, котрі въ силѣ 10% належатъ до обряду р.-католицкого а 3½% до обряду греко-католицкого.

До недавныхъ часôвъ справа руска на Буковинѣ стояла досыть добре, якъ довго пок. митрополитъ Гакманъ засѣдавъ на архивладичôмъ престолѣ и такъ для Румунôвъ якъ и Русинôвъ на поли церковно-національнôмъ правився лишь справедливостію. И шляхта буковиньска объявляла себе тогды приклоннѣйшою пародови нашому, говорила его языкомъ и старалася о двигненье его на поли духовôмъ посредствомъ шкôлъ. Съ смертею митрополита Гакмана змѣнилися тѣ ôтношеня радикально въ пекористь Русинôвъ, а провôдною идеєю митрополита и шляхты сталось насильне румунизованье всѣхъ нерумуньскихъ елементôвъ. Румунôвъ буковиньскихъ обвѣявъ зъ сусѣдного Семигороду и зъ Волощины духъ крайнои нетолеранціи, котрый мавъ въ Буковинѣ пôдготовити поле до заснованя въ будущности великои романьскои держави надъ Чорнымъ моремъ. Теперѣшный митрополитъ Сильвестеръ Мораръ, пôшовъ тымъ идеямъ дуже пôдъ руку, а якій мѣры предпринято въ цѣляхъ румунизаторскихъ, о тôмъ всѣмъ доперва въ части успѣли розказати свѣтови часопись „Буковина“ и „Gazeta Polska“. Остре свое оружье звернули шовинисты румуньскій головно противъ руского духовеньства, котрому на студіяхъ богословскихъ ôтобрано всяку можнôсть познакомитися основно зъ старословеньскимъ богослуженьемъ и съ рускимъ языкомъ. Народовцѣвъ, котрыхъ и такъ осталось не богато при тероризмѣ зъ горы, переслѣдовано и понижано. Про рускій школы не подбано зовсѣмъ, въ рускій села посылано коренныхъ Румунôвъ на учителѣвъ и душстаровникôвъ и доведено остаточно до того, що примѣромъ сказавши, въ селахъ Кучуровѣ и Чагрѣ священики не тôлько що Русинамъ не правлятъ руского богослуженя, але проповѣдаютъ лишь по румуньски, не годній слухати людей св. сповѣди, а въ добавокъ порозумѣваются съ своими прихожанами посредствомъ чичеронôвъ.

Здаеся, що тѣ аномаліи и крайне паденье моральности межи селяньствомъ спонукали имовѣрно рѣшаючій сферы приступити до основныхъ реформъ прикрыхъ сихъ ôтношень на Буковинѣ, и мы вѣримо, що якъ-разъ славна „Апольогія“ дала похôпъ почати дѣло. По нашôй думцѣ подѣлъ такій вплынувъ-бы дуже користно не тôлько на пôднесенье моральности середъ буковиньского населеня, але положивъ-бы такожъ и таму ворожôй и небезпечнôй для австрійскои держави „Rumania irridenta“, котра чимъ разъ сильнѣйше зачинае выступати. Дай Боже, щобы лишь якъ *найскорше намѣрена справа осущилась* и выйшла на добро нашимъ буковиньскимъ братямъ!

Потреба рускихъ шкôлъ жѣночихъ.

На сей тематъ писалося у насъ вже богато, а ще бôльше дискутувалося и дискутуеся, а коли нынѣ зновъ до того предмету вертаемо, то для того, щобы черезъ частѣйше порушуванье такъ важнои справы довести еи разъ до кôнца, а ôгтакъ и для того, що маемо пôдъ рукою фактъ, доказуючій дѣйстну потребу рускихъ шкôлъ жѣночихъ.

При рускôй школѣ вправъ у Львовѣ були давнѣйшими роками окремй ôтдѣлы для дѣвчатъ, але министерство знесло ихъ на проповицію краєвои рады шкôльноі и утворило школу мѣшану, а лишь для IV клясы лишило окремый ôтдѣлъ. Съ початкомъ отже сего року дѣеся такъ, що родичѣ приводятъ дѣвчата до школы вправъ до впису, а управитель школы не пріймае ихъ, бо якъ каже, нема вже для нихъ мѣсця и ôтсылае ихъ до рускои школы при школѣ им. Пирамовича. Тутъ ихъ знову не пріймаютъ, бо въ сѣй школѣ рускôй не ма ôтдѣлôвъ для дѣвчатъ и директоръ тои школы каже, що то школа выключно лишь мужеска. Такъ отже водятся родичѣ съ дѣвчатами ôтъ одноі школы до другои, а не могучи ихъ нѣгде примѣстити змушенй ихъ або ôтдавати до школы польскои або полишати таки дома. На фактъ сей звертаемо увагу нашихъ людей передовыхъ, головно-же нашого Товариства педагогичного и тыхъ мужѣвъ, що маютъ яку небудь случайнôсть и можнôсть боронити интересôвъ Русинôвъ мѣста Львова. Намъ видится, що найлѣпше було-бы або ôткрыти окрему руску школу жѣночу при женьскôй семинаріи учительскôй або поробити ôгдѣлы при ôткрытôй торôкъ рускôй школѣ при школѣ им. Пирамовича.

Коли отже вже у Львовѣ показуеся такъ велика потреба рускои школы женьскои, то на провинціи чуеся потреба такихъ шкôлъ ще тымъ бôльше. Тамъ широко и далеко не находятъ родичѣ нѣ публичноі нѣ приватноі школы женьскои того рода, котра бы не то вже, щобы зовсѣмъ ôтповѣдала вымогамъ и потребамъ ихъ дѣтей, але дуже часто навѣть и такои, котра-бы хочь въ малôй частинѣ тѣ потребы заспокоювала, и де бы родичѣ могли спокôйно своихъ дѣтей примѣстити. Се стаеся отже причиною, що родичѣ на провинціи змушенй лишь съ дуже великими коштами старатися подавати дѣвчатамъ хочь яке-таке образованье, ôтповѣдаюче вымогамъ теперѣшныхъ потребъ. Якій то суть кошты такого образованя дѣвчать можна собѣ легко представити, коли розважимо, що родичѣ змушенй майже завсѣгды спроваджувати до своихъ дѣвчатъ учительокъ, котрымъ не тôлько що треба добре платити и дбати о всяку ихъ выгоду, але ще и дуже часто зносити ихъ рôжного рода забаганки и каприсы, котрымъ ледве коли суть въ силѣ догодити. Кобы ще при тôмъ всѣмъ можна мати певнôсть, що дитина що небудь скористае, — то можна-бы вже и не одно знести. Але якъ дуже часто мусятъ родичѣ розчаруватися спровадивши учительку, котру часомъ лишь яка газета або яке бюро равнь поручае. Съ стратою науки, грошей и часу мусять они ôтпускати одну учительку и спроваджувати другу, о котрôй такъ само певности не маютъ. Ôгтакъ вымагаеся ще ôтъ учительки, щобы она не тôлько учила читати, писати и рахувати, але ще и язычкôвъ нѣмецкого и французского, музики и робôтъ жѣночихъ а при тôмъ ще доповняла выхованье и учила доброго тону. Якій то не разъ выходитъ той добрый тонъ,

---

ВЪ КАРПАТАХЪ.

Написавъ Иванъ Нечуй.

V.

Пьеніны. Лѣсный-Потокъ. Маєтнôсть епископа Пряшевського. Видъ на Пьеніны и Соколіцу, Дунаецъ и ёго береги.

Зъ Щавницѣ ѣздять гуляти въ околицѣ, звѣснй красою карпатскихъ видôвъ... До такихъ мѣсцанъ належить Лѣсный-Потокъ та Пьеніны. Дôждавшись теплого погожого дня, я поѣхавъ до того Лѣсного-Потока въ Пьеніны за верстовъ пять одъ Щавницѣ. Въ низу, де кôнчаеться Нижня-Щавница, коло самого Дунайця, вливаеться Рускій Потокъ. Моя фурманка переѣхала черезъ усте потока, закиданого дрôбнымъ камѣнемъ и выѣхала на шоссе. Шоссе появилося понадъ берегомъ Дунайця попôдъ самыми горами. Одъ рѣчки шоссе було обмуроване каменою стѣною заввышки на два аршины або й бôльше.

По обыдва боки Дунайця пôшли рядами гостроверхй горы. Зъ бокôвъ гôръ высовувались скелѣ. Чимъ далѣ, горы пôднимались все выще та выще. Отъ одна скеля дуже звѣсилась надъ шоссе. Каменй масы понавѣшувались трохи понадъ моею головою; пôдъ ними доволѣ глибока печера. Далѣ Дунаецъ круто повертае за высоку скелю, що выступила надъ шоссе зъ гострою высокою, вкрытою лѣсомъ гривою. Мы повернули за скелю и стрѣли невеличкій мôстокъ... Пôдъ нимъ шумить и вливаеться въ Дунаецъ Лѣсный Потокъ... Черезъ мôстокъ далѣ не можна ѣхати: за мôсткомъ шоссе дуже узке, такъ що не можна двомъ вôзкамъ розминутись. Далѣ вже йдуть пѣшки понадъ рѣчкою.

На мôстку ждуть проводирѣ по горахъ, мазуры-нарубчаки. Я взявъ одного проводиря. Вôнъ повѣвъ мене понадъ Лѣснымъ-Потокомъ въ узку щѣлину. Потокъ невеличкій, на два аршины завширшки; вôнъ шумить въ узкôй щѣлинѣ, похожôй на велитеньскій коридоръ выдовбаный въ скели.

На правому березѣ потока стоить рôвна, гладенька стѣна зъ сѣрого граниту на слижнѣвъ 40 або 50. Стѣна угинаеться, йде дугою. Поверхъ стѣны скрôзь вытыкаються зубцѣ, неначе пирамидки зъ гранита, похожій на зубцѣ. Здаеться, нѣбы стоитъ величезна твердиня зъ зубчастою стѣною. Стежка йде по камѣню. Камѣне муляе въ ноги.. Потокъ закручуеться, и зновъ мѣняеться декорація: зъ стѣны выступаютъ здоровенній пирамиды зъ гострыми верхами, а надъ ними другій етажь пирамидъ, котрый кôнчаеться гострою скелею, похожою на голову сахару. Сй гострй скелѣ тутъ звуть цукровыми головами. Оглядаемся назадъ, и по другій бôкъ потока стоить така сама гостра скеля, тôлько низча. Се мѣсце похоже на ворота Дунаю.

Далѣ скелѣ счезаютъ. Долина стае ширша. На долинѣ видно якусь темну будôвлю зъ колодокъ. Пытаю въ мазура: що то таке? Се, каже вôнъ, млынъ якогось Венгра.

Мы и справдѣ були вже въ Венгріи, сей полуденный берегъ Дунайця, ся долина вже були за венгерскою границею.

Перескочили мы по камѣню и пôшли до того млына. Повыче млына черезъ потокъ загачена сяка-така гребля. Видно рядъ стовпчикôвъ, а за ними купка тарасу та камѣня. Черезъ греблю потôкъ дзюрчить таки добре, але бôльша половина воды тече прокопаною фосою, чи ровомъ попôдъ самою горою въ зеленôй травѣ. Зъ рову вона йде въ корыто зъ товстыхъ выдовбаныхъ ялинъ, вложеныхъ одна въ другу, а зъ сёго корыта быстра вода падае на млынове колесо зъ верху. Проти млына вода въ потоцѣ бѣжить далеко низче млына и не може розлитись до млына и захопити ёго въ весняну пору: бо гôрскій потоки бѣжать скрôзь трохи зъ горы. Такихъ млынôвъ въ Карпатахъ багато. Прихожу до млына — стоить хата зъ ôкнами. Вхожу въ сѣни — въ сѣняхъ млынъ: телѣпаеться кôшь, крутиться въ низу колесо и шестѣрня, але мука сыплеться зъ пôдъ камѣня въ якусь довгу полотняну торбу и тутъ просѣваеться. Выходить щось похоже на пытльоване борошно.

Одчиняю дверѣ; въ хатѣ коло печѣ пораеться молодиця, закутана червоною хусткою, и стоить чоловѣкъ зъ довгимъ волосемъ.

— Слава Богу Ісусу Христу! — кажу я.

— На вєки вєкувъ. Амінь! — одказуе менѣ чоловѣкъ по мазурски.

— Чи вы Венгры, чи Мазуры, чи Русины?

— Нѣ, мы Славяне, каже чоловѣкъ и начинае говорити по мазуроки, але погано, мѣшаючи словацкій слова.

— Може Словаки? — пытаю я.

— Гей, Словаки. Я й по мадярски вмѣю, бо служивъ въ мадярскому войску.

Входить ще одинъ чоловѣкъ вже инчого словацкого типа: се бувъ мѣрошникъ.

— Чій се млынъ? пытаюсь я въ чоловѣка по украиньски, — чоловѣкъ розумѣе зовсѣмъ мою мову, — чи вашъ, чи якого дѣдича?

— Нѣ, не мôй. Се млынъ епископа Пряшевского, а я ёго держу въ посесіи и плачу жидôвцѣ Польнеръ 100 риньскихъ на рôкъ, а се мôй мѣрошникъ.

— На що-жь вы платите жидôвцѣ, а не епископови? пытаю я въ Стромовокого — такъ ёго прôзвище.

— Бо тутъ чотыри села, що належать до пряшевського бискупа, держать въ посесіи богата жидôвка Польнеръ и вже одъ себе оддае въ посесію землю газдамъ (хазяинамъ) и млыны. Одинъ млынъ взявъ я, а корчмы всѣ и другій млыны пооддавала таки жидамъ. Она живе въ селѣ въ Стири — всѣ, въ паньскому домѣ.

Ну, думаю, се зовсѣмъ такъ, якъ и въ насъ.

(Дальше буде).

Третя вандрôвка рускои молодежи.

(Дальше. Гл. ч. 86.)

V.

Черезъ Плебанôвку, Хатки и Лозôвку заѣхали вандрôвники дня 5 серпня с. р. въ середу въ дорозѣ зъ Теребовлѣ до Хоросткова около 3-ои годины зъ полудня до Впр. о. декана Олесницкого, пароха въ Говиловѣ. Околиця скрôзь ту дуже гарна, а народъ якъ видко интелигентный и досыть заможный: повсюду видно огрядній хаты, хорошй сады, — всюды чути о науцѣ, просвѣтѣ — читальняхъ.

Проѣздъ вандрôвникôвъ зъ Теребовлѣ до Го-

не хочемо вже говорити. Чи можна впрочôмъ всего того знання ôтъ однои особы вымагати? Такъ то маєсь рѣчь съ наукою дѣвчатъ тыхъ родичѣвъ, що ще яко-тако суть въ силѣ удержати учительку для дѣвчатъ. Щожь доперва сказати о бѣднѣйшихъ родичахъ о нашихъ мѣщанахъ, купцяхъ и ремѣсникахъ для доньокъ, котрыхъ образованье може статися нынѣ лишь единымъ способомъ удержаня? Якъ великою есть потреба рускихъ женьскихъ шкôлъ якъ разъ для сихъ клясъ нашои суспôльности, не треба чейже и доказувати. Черезъ що стратило руске мѣщаньство свою первѣстну признаку руску якъ не черезъ то, що власне у насъ для рускаго жѣноцтва майже зовсѣмъ нѣчого не робилося и доси ще не робится?

Въ послѣдныхъ часахъ стали у насъ вправдѣ трохи бôльше думати о выхованю и образованю жѣноцтва рускаго, але робота на тôмъ поли есть ще такъ дуже малою, такъ незначною, що трудно майже слѣду ей добачити. Мы не беремо того на взглядъ, що на галицкôй Руси суть прецѣ школы женьскй такъ само жь якъ и мужескй. Но кôлько-жь въ нихъ хôсна для Русинôвъ? Майже въ всѣхъ нашихъ такъ публичныхъ якъ и приватныхъ школахъ женьскихъ навѣть и зовсѣмъ не учатъ хочь-бы лишь самого рускаго язьыка, а хочь де въ котрôй школѣ и учатъ, то хиба лишь тôлько, щобъ лишь слыхъ не загинувъ. Розумѣєся, що така школа и така ей наука не помагае Русинамъ а майже завсѣгды ще на стôлько шкодитъ, що ôтчужуе нашому народови найважнѣйшу его пôставу, наше жѣноцтво. Думали у насъ вправдѣ надъ заводженьемъ такихъ шкôлъ жѣночихъ и думаютъ и дальше, чого доказомъ, що повстали деякй фундациі на такй школы якъ примѣромъ въ Бучачи и Львовѣ, що въ Яворовѣ повстало при монастыри инокинь Ч. св. Василія дѣвоче воспиталище, що въ Перемышли повстане съ часомъ заведенье, котре зможе для рускаго народа принести колись богато хôсна. Але все то ще за мало; фундациі тй дякувати нашôй вашкарупѣлости або зовсѣмъ не функціонуютъ або, коли введенй въ житье, то не сповняютъ своеи задачѣ такъ, якъ того бы потреба. Для примѣру наведемо хочь-бы наше львôвске воспиталище дѣвоче, котре въ початку мало до 50 воспитанниць а нынѣ по уплывѣ цѣлого тыждня ôтъ початку сего шкôль. року вписалося всего ледве лишь три. Не хочемо запускатися въ критику такого стану воспиталища — въ загалѣ нашихъ фундацій на рускй школы жѣночй, бо вашкарупѣлôсть наша добачуе заразъ въ кождôй хочь бы и въ найщирѣйшого серця походячôй критицѣ нашихъ справъ що найменше недоброжичливôсть, коли вже не зраду власного народу. Лишаємо отже на боцѣ сей фактъ и другй ему подôбнй а констатуємо лишь, що потреба рускихъ шкôлъ жѣночихъ и воспиталищь есть дуже великою, важною и наглячою.

Якъ же ѣй зарадити? Намъ видится, що въ тôй мѣрѣ треба намъ брати примѣръ въ Чехôвъ и поступати такъ, якъ они поступаютъ. Ческа „Matice školska“ закладае що року певне число шкôлъ и удержуе ихъ навѣть власнымъ коштомъ такъ довго, доки они ажь не выроблятъ собѣ въ данôй мѣсцевости певного значеня; тогды доперва стараеся товариство передати школу на власнôсть и фондъ краю. Такъ само могли-бы и повиннй и мы поступати. У насъ суть два товариства, котрй могли-бы занятися справою нашихъ шкôлъ жѣночихъ, а именно „Руске Товариство Педагогичне“ у Львовѣ и „Товариство рускихъ женщинъ“ въ Станиславовѣ. Оба сй товариства могли-бы при помочи народнôй заложити на равѣ хочь двѣ школы жѣночй, котрй певно удержались-бы, бо знайшли-бы значне число дѣвчатъ, котрй-бы до нихъ вступали. Велику помôчь для залагодженя такъ великои потребы принесли-бы такожь певно и приватнй предпріємства. Видимо прецѣ, що у нашихъ сусѣдôвъ Полякôвъ есть значне число приватныхъ шкôлъ жѣночихъ; они не тôлько удержуются, але навѣть и красно розвиваются. Для чогожь не мали-бъ заводитись и рускй приватнй школы жѣночй? Теперь маємо вже такъ богато Русинокъ учительокъ, що моглась-бы вже знайти котра, що завела-бы приватный институтъ дѣвочій, чимъ не тôлько прислужилась-бы загальнôй справѣ рускôй, але моглабы такожь забезпечити и свôй бытъ матеріяльный.

Народна институція, що вынародовлюе.

Съ болемъ серця беремо завсѣгды за перо, коли приходится намъ зазначувати сумнй факты деморализаціи середъ насъ самыхъ, коли мусимо выводити передъ лице свѣта грѣхи и провины самыхъ же Русинôвъ противъ своеи народности и ей святощѣвъ. Такъ дарма, обовязокъ нашъ наказуе намъ бути безвзглядными особливо тамъ, де пôдъ взглядомъ народнымъ выходитъ деморализація ôтъ рускои публичнои институціи, покликанои до плеканя рускаго духа, до розвою рускаго слова . . . . На нещастье лучаются у насъ такй примѣры и то досить часто. Мы вже неразъ пôдносили съ обуреньемъ, що руско-народна институція „Народный Дôмъ“ у Львовѣ посылае воспитанникôвъ своеи буросы не до рускои а до нѣмецкои гимназіи; мы знаемо, що въ цѣлôмъ краю пануе съ тои причины противъ зарядови сеи буросы велике негодованье, котре проявилось навѣть межи самыми членами „Народного Дому“ на послѣднôмъ загальнôмъ зборѣ сеи институціи въ ôтповѣдныхъ интерпеляціяхъ. Зарядови „Народного Дому“ и буросы не досыть однакъ на тôмъ, що „его воспитанники не ходятъ до рускои гимназіи, ôнъ дивится завистнымъ окомъ на то, що руска гимназія въ загалѣ мае ученикôвъ, що до неи горнеся руска молодѣжь; ôнъ радъ-бы, здаеся, однымъ замахомъ знищити тую одиноку въ цѣлôмъ краю руску гимназію. Щобы зменшити отже фреквенцію сего заведеня — берутся панове зъ „Народного Дому“ на штучки достôйнй справдѣ репрезентантôвъ найбôльшои русконароднои институціи, а именно: удѣляютъ найлучшимъ ученикамъ рускои гимназіи мѣоця въ буросѣ пôдъ тымъ лишь условіемъ, наколи они выпишутося зъ рускои гимназіи, и перейдутъ въ другу неруску. Такои „патріотичнои“ тактики маємо овѣжій примѣръ. Минувшого року скôнчивъ въ рускôй гимназіи II. кляcу бѣдный ученикъ, Онуфрей Гудзъ, заслуживши собѣ великою пильностію и взорцевымъ поведеньемъ загальну симпатію учителѣвъ и мѣсце першого въ клясѣ. При тôмъ всѣмъ однакъ недостача удержаня приневолила бѣдного хлопчину податись до буросы. Щожь робитъ зарядъ буросы „Народного Дому“? Ото пріймае хлопця, але пôдъ тымъ тôлько условіемъ, щобы опустивъ руску гимназію а записався до другои нерускои. Для кавалка хлѣба мусѣвъ бѣдняка покинути руску святиню науки и розпрощавшись съ слезою въ оцѣ съ учителями и товаришами записатись до иншои гимназіи. Подôбныхъ фактôвъ можна бы навести богато. Такимъ самымъ способомъ приневоливъ зарядъ буросы „Народного Дому“ передъ кôлькома роками ученика Кульчицкого, такожь першого въ клясѣ, котрого майже цѣлый рôкъ удержували самй-жь учителѣ рускои гимназіи своими лептами, до выписанаяся зъ рускои гимназіи а до вступленя до чужои. Сей ученикъ однакъ получивши по двохъ рокахъ стипендію покинувъ и буросу и чужу гимназію и повернувъ знова до рускои. Такихъ примѣрôвъ могли-бы мы далеко бôльше навести, однакъ и наведеныхъ стане, щобы показати, яка страшна, нечувана у насъ выходитъ деморализація изъ стѣнъ тои институціи, котра повинна бути розсадникомъ рускаго духа, осередкомъ рускаго житя. Коли другй народы гордятся своими школами и всѣхъ уживаютъ средствъ, щобы придбати имъ якъ найбôльше ученикôвъ, у насъ найбôльша народна институція стремитъ очевидно до якъ найбôльшого ослабленя одинокои нашои гимназіи до нищеня талантôвъ, що колись могли-бы статись славою и пôдпорою рôдного народу. Слава Богу однакъ руска гимназія росте въ чиоло ученикôвъ помимо сихъ макіявельскихъ заходôвъ, але зъ другои стороны поясняютъ они фактъ, для чого буросы нашй не сповняютъ своеи задачи такъ, якъ-бы его по нихъ надѣятись можна, для чого не выдаютъ они намъ твердыхъ характерôвъ и сильныхъ борцѣвъ за народнй права. Певно, що се есть неможливымъ тамъ, де самъ зарядъ буросы вщѣпляе воспитанникамъ ненависть до свого, учитъ ихъ высше чуже цѣнити ôтъ рôдного и не дозволяе имъ хôснувати зъ права науки въ рôднôмъ язьыцѣ. Тожь супротивъ сего насуваєсь питанье: Чи довго ще тревати буде така аномалія, чи довго ще „патентованй“ патріоты допатати будутъ для своихъ побôчныхъ цѣлей найбôльшй святощѣ народнй?!

Державна школа промыслова у Львовѣ.

Справа безмѣрно важна для нашого економичного розвою, справа, о котрои полагодженье ôтдавна вже край добиваеся, вступила нарештѣ въ таку фазу, котра каже надѣятись скорого сповненя нашихъ бажань. Справа та, се заснованье першои державнои школы промысловои у Львовѣ. Иншй краѣ, якъ Чехи, Морава, Стирія и др. маютъ ôтъ давна вже такй школы, а плоды ихъ дѣяльности ажь надто выразно зазначилися на нивѣ економичного стану тыхъ краѣвъ. Одна тôлько Галичина доси не мала такои школы, котра остаточно могла бъ покласти тверду и тревалу основу для розвою нашого промыслу. Натомѣсть ера абсолютного правлѣня полишила у насъ численнй руины, забороны и ограниченя на тôмъ поли, бо якъ вѣдомо, ера та змагала черезъ економичне обезсиленье Галичины зробити ей на завсѣгды невольницею нѣмецкихъ провинцій, ринкомъ ôтбуту для самыхъ найлихѣйшихъ нѣмецкихъ товарôвъ. Що бы тамъ хто не говоривъ о хибахъ нашои автономіи, то все таки годѣ заперечити, що автономична ера поклала у насъ першй и найважнѣйшй пôдвалины не тôлько до національного, але и економичного ôтродженя, а розширивши обсягъ дѣланя кождои единицѣ дала кождому бôльшу нѣж доси можнôсть „бути ковалемъ власного щастя“, ôтворила поле попису для индивидуальнои чи й збôрнои иніціативы, до организаціи суспôльныхъ и економичныхъ силъ. И коли мы доси недостаточно выкористали нашу автономію, коли въ такъ многихъ взглядахъ остались позаду нашихъ сусѣдôвъ и дали собѣ не одну добру рѣчь зъ передъ рота вырвати, то тутъ годѣ складати все на лихй обставины, на „гнеты“ и „удары“, тутъ велика, може й найбôльша часть нашои власнои вины. „Nur dieser verdient die Freiheit, wer täglich neu sie zu erobern weiss“. Огсй золотй слова великого поета, котрй ôтъ самого 1848 року повиннй були бути нашою провôдною звѣздою, нынѣ по довгихъ и тяжкихъ доовѣдахъ, все ще звучатъ для насъ тяжкимъ докоромъ. Мы и доси не привыкли здобувати для себе поле анѣ въ политицѣ, анѣ въ щоденныхъ економичныхъ та суспôльныхъ обставинахъ. Мы и доси, замѣсть хапати кусичокъ за кусичкомъ терену, замѣсть пôднимати и выкôсновувати кожду хочь и найменшу користну конъюнктуру, волимо стояти лѣниво на мѣсци, науôвъ опозиціонисты а напôвъ жебраки и съ якимсь фатализмомъ повтаряти: „насъ 20 міліонôвъ, для того намъ се тай те належится!“ А мѣжь тымъ тысячнй яркй факты навчаютъ насъ, що не той сытѣйшій, у кого ротъ бôльшій, але той, у кого мôцнѣйшй руки.

Мысли тй мимоволѣ насунулись намъ; ихъ не завадило-бъ повторяти й що дня; особливо-жь на мѣсци они при случаю предстоя чого заснованя новои промысловои школы. Чи и якй користи принесе та школа спеціяльно для нашого народа, се въ першôй линіи залежати буде ôтъ насъ самыхъ, и для того, подаючи нынѣ о нѣй вѣдомôсть, пригадуємо нашимъ землякамъ поки що тôлько тй слова пѣснѣ церковнои: Блаженъ рабъ, егоже обрящутъ бдяща, недостоинъ же паки, егоже обрящутъ лѣнящася.

А ось, пôсля урядовои газеты, теперѣшный станъ сеи многоважнои справы. Заснованье державнои школы промысловои вже кôлька лѣтъ дисъ-

---

вилова опôзнивсь по трохи, зъ причинъ ôтъ нихъ незалежныхъ. Комитетъ вандрôвничій непередвидѣвъ такого принятя, яке вандрôвники всюды, дословно: на кождôмъ кроцѣ находили, а вже-жь танцѣ мали мати мѣсце лише въ Тернополи, Теребовли и Чортковѣ; тымчасомъ выйшло трохи инакше. Окрôмъ декляматорско-музикальныхъ вечеркôвъ, були всюды такожь й танцѣ по вечеркахъ, не згадуючи вже, що звычайно й тамъ, де вечеркôвъ не було, по трохи танцьовано. Черезъ се показалась подорожь вандрôвникôвъ за поспѣшна и за надто утомлююча: що дня подорожь, що вечера спѣвъ и пр., опôля танцѣ, — такъ що на спочинокъ часу властиво майже не оставалось; а при тôмъ треба було заглянути до читальнѣ, поговорити съ селянами, оглянути околицю та бодай дещо придбати до а л ь б у м у вандрôвникôвъ, а впрочѣмъ и подивитись бодай на важнѣйшй достопамятности богатои въ историчнй спомины и зъ многихъ иншихъ взглядôвъ цѣкавои и важнои подôльскои краины. Тожь и не дивно, що приѣздъ вандрôвникôвъ подекуды опôзнявсь.

Вже ôтъ полудня дожидали Говилôвскй селяне своихъ (якъ ихъ назвали въ вступнôй промовѣ до нихъ) „соколôвъ“. Коли-жь вандрôвники появились коло приходства въ Говиловѣ, повитавъ ихъ хоръ селянъ, мужчинъ и женщинъ, величавою пѣснею: „Ще не вмерла Украина“. По ôтспѣваню сего нашого военародного имну слѣдувала вельми сердечна промова славнозвѣстного говилôвского патріота-поета Якова С а в и ц к о г о, уложена стахомъ, а закôнчена сердечнымъ, селяньскимъ хоромъ ôтспѣваным многолѣтствіемъ — „рускимъ соколамъ“. Сей несподѣваный привѣтъ селянъ зробивъ на вандрôвникôвъ незвычайне враженье: зрушенымъ голосомъ ôтповѣвъ одинъ зъ товарищевъ-вандрôвникôвъ „батькамъ-селянамъ“, дякуючи, що такъ щиро витаютъ руску молодѣжь академичну, своихъ же, такихъ якъ и они рускихъ дѣтей, кровь ôтъ ихъ крови, кôсть ôтъ ихъ кости; и запевняючи, що покôнчивши студія, будутъ и они, студенты, стикатись близше съ своимъ рôднымъ народомъ и тогды зложатъ ему въ дарѣ свою працю, свою науку.

Поговоривши ще кôлька слôвъ съ селянами, удались вандрôвники до гостинного дому о. декана Олесницкого, витанй сердечно на вступѣ симъ славнозвѣстнымъ подôльскимъ патріотомъ, а за молодшихъ лѣтъ товаришемъ воскресителя русконароднаго житя на галицкôй Руси, Маркіяна Шашкевича, — витанй такожь и своимъ старшимъ товаришемъ, сыномъ о. декана, Евгеніемъ, б. головою львôвского „Академичного Братства“, выдавцемъ „Руско-украиньскои библіотеки“, умысно прибувшимъ на сей день до рôдного села. Крôмъ того найшлось у о. декана невеличке але добôрне товариство кôлькохъ старшихъ и молодшихъ патріотôвъ и патріотокъ, мѣжь иншими: о. посолъ Никола Сѣчиньскій, оо.: Барвѣньскій и Туркевичь, о. дек. Залуцкій зъ Теребовлѣ, о. Ганкевичь съ молоденькою дочкою, звѣстною зъ своеи гарнои промовы на послѣднôмъ испытѣ въ львôвскôмъ институтѣ сс. Василіянокъ, а зъ вандрôвниками приѣхали: проф. Ол. Барвѣньскій зъ Тернополя и нашъ артистъ малярь и поетъ Корнило Н. Устіяновичь, котрый проводивъ вандрôвникôвъ ажь до Бѣльча, коло Залѣщикъ. Въ кôнци явились ще до обѣду и селяне-патріоты: старенькій але неутомимый Якимъ Киба, его сынъ Тимко, згаданый вже Якôвъ Савицкій и другй поважнй говилôвскй господарѣ.

При обѣдѣ, оживленôмъ веселою розмовою розпочались тоасты; деякй були дуже удачнй и добре обдуманй, а всѣхъ тыхъ було доволѣ много, такъ що не дивниця, що годѣ всѣхъ ихъ точно навести, та що треба ограничитись на дечѣмъ важнѣйшôмъ, що передовсѣмъ приостало въ памяти; розумѣєсь, що не поминено здоровля вандрôвникôвъ и достойного господаря дому, та що по всѣхъ тоастахъ слѣдували грôмкй, зъ серця плывучй многолѣтствія.

Безперечно найгарнѣйшій тоастъ внѣсъ п. Евгеній Олесницкій; зазначивъ ôнъ, що съ гордостею витае мѣжь присутными двохъ членôвъ своеи родины: одинъ зъ нихъ — мужь невтомимои працѣ, загально признаныхъ, несчислимыхъ заслугъ, непохитнои волѣ, чистого якъ слеза характеру, мужь — котрого смѣло и справедливо можна назвати провôдникомъ подôльскои интелигенціи, се: Вп. проф. Олександеръ Барвѣньскій, голова славнозвѣстнои, взôрцево зъорганизованои и провадженои, тернопôльскои рускои „Бесѣды“; другій зъ нихъ — се правдивый репрезентантъ подôльского с е л я н ь с т в а, правдивый селяньскій посолъ, горячій заступникъ правъ простого нашого народа въ сеймѣ: о. Никола Сѣчиньскій; патріотична дѣяльнôсть одного зъ нихъ доповняєсь дѣяльностею другого. Тоастъ сей приняли всѣ съ одушевленьемъ, а закôнчивсь ôнъ величною манифестацією въ честь нашого патріотичного, въ части вже высоко просвѣченого с е л я н ь с т в а, коли о. Н. Сѣчиньскій представивъ присутнымъ своего пріятеля Якима Кибу и его сына, и внѣсъ въ ихъ руки здоровлье нашого народа. На здоровлье народа ôтповѣли вандрôвники пѣснею: „Ще невмерла Украина“. На наведеный тоастъ п. Е. Олесницкого ôтповѣвъ проф. Ол. Барвѣньскій добôрною, поважною промовою, въ котрôй пôднѣсъ заслуги подôльскои интелигенціи въ загалѣ, а передовсѣмъ-же господаря дому. Здоровлье господаря внѣсъ такожь и о. Сѣчиньскій, замѣчаючи при тôмъ, що за все, що въ нѣмъ кто небудь бачитъ и признае доброго, належится ôтъ него подяка передовсѣмъ его довголѣтному сусѣдови и другови о. Олесницкому, тогожь живому примѣрови и сердечнôй порадѣ. Згадати еще належитъ тоастъ одного присутного Болгарина за смѣливу працю для народа, за здоровлье нашого народа и его репрезентанта о. Сѣчиньского (по болгарски); тоастъ сей брата славянина зъ пôдъ Балкану принято такожь съ одушевленьемъ, а въ ôтповѣди на него внѣсъ о. Сѣчиньскій здоровлье народа болгарского, котрого недобра доля въ многôмъ подôбна до долѣ Руси-Украины.

Щира и сердечна гостина въ домѣ о. Олесницкого пригадала вандрôвникамъ недавну, неменше щиру и сердечну гостину въ Прошовôй,

кутуеся въ сферахъ правительственныхъ. Два мѣста убѣгалися у Вѣдни о те, щобъ въ ихъ мурахъ школа та була основана: Львôвъ и Тернопôль. Тернопôль просивъ о перемѣну тамошнои школы реальнои на промыслову, освѣдчаючи при тôмъ свою готовôсть принятн зглядомъ нового закладу такй самй зъобовязаня, якй тяжатъ на нѣмъ зглядомъ школы реальнои. Министерство просвѣты ôтповѣло, що зъ уваги на значнй кошты, якъ такожь зъ уваги на истнуючй ôтносины и потребы промыслу (?!) не може згодитися на рôвночасне утворенье двохъ школъ промысловыхъ въ Галичинѣ, а то тымъ менше, що и въ иншихъ краяхъ коронныхъ съ малыми выемками (до тыхъ выемкôвъ дивнымъ способомъ належатъ найбогатшй и найосвѣченѣйшй краѣ, якъ Чехи и Долѣшна Австрія! *Ред.*) тôлько въ головныхъ мѣстахъ истнуютъ такй школы. Дальше зазначило министерство, що въ тôмъ разѣ, якъ и въ загалѣ, треба попередъ всего звернути увагу на институціи, котрй показавши вже свою хосенноôсть для промыслу, найбôльше надаются до перемѣны на такй заклады науковй, якъ школа промыслова. Такою институціею по думцѣ министерства есть школа артистичного промыслу у Львовѣ, котра може бути доповнена и перетворена на школу промыслову пôсля взôрця того рода школъ истнуючихъ въ Грацу, Инсбруку и Зальцбурзѣ.

Школа промыслова львôвска пôсля того взôрця повинна бъ обнимати двѣ цѣлковитй школы фаховй: одну для рôжныхъ галузей промысловыхъ стоячихъ въ звязку съ промысломъ будôвничимъ, а другу для головныхъ галузей промыслу артистичного. Такъ устроена школа львôвска була бъ доповненьемъ высшои школы промысловои въ Краковѣ, обнимаючои фаховй школы высшихъ категорій промыслу будôвничого, механики и хеміи. Въ такôмъ разѣ галузь будôвництва, яко найбôльше розширена, посѣдала бы двѣ школы фаховй: высшу въ Краковѣ, а низшу у Львовѣ, а прочй галузи промыслу посѣдали-бы по однôй школѣ фаховôй, а именно ôтдѣлъ механики и ôтдѣлъ хеміи высшу школу въ Краковѣ, а промыслъ артистичный низшу школу у Львовѣ.

Министеръ просвѣты высказався заразомъ, що готовъ выеднати найвысшу постанову цѣсарску въ цѣли введеня въ житье того проекту на коштъ скарбу державного, коли мѣсто Львôвъ зъобовяжеся чи то власнымъ стараньемъ, чи при спôвудѣлѣ фонду краевого достарчити ôтповѣдного льокалю на умѣщенье новои школы, выставити въ тôй цѣли новый будынокъ и причинитися до коштôвъ удержаня школы достарченьемъ опалу и свѣтла якъ такожь удержаньемъ будынку въ ôтповѣднôмъ станѣ. Поки тй условины не будутъ выповненй, поти навѣть часткове розширенье дотеперѣшнои школы промыслу артистичного не може наступити, такъ що всякй дальшй кроки правительства въ тôмъ дѣлѣ залежати будутъ ôтъ постановъ громады мѣста Львова и сойму краевого.

Въ наслѣдокъ такого заявленя п. министра завôзвало намѣстництво громаду м. Львова, щобъ порозумѣвшися зъ выдѣломъ краевымъ, освѣдчилася, чи думае причинитися въ высше вказаный способъ до основаня проектованои промысловои школы. Громада м. Львова и выдѣлъ краевый давнѣйше вже заявили свою готовôсть — причинитися до коштôвъ будовы локалю для школы промысловои въ разѣ, коли-бъ та школа мала бути основана у Львовѣ. Дальше сягаючй вымаганя правительства очевидно потягнутъ за собою ще делкй дискусіи и въ радѣ мѣскій и въ выдѣлѣ краевôмъ. Застерѣгаючи собѣ удѣленье въ своѣмъ часѣ докладнои програмы задачь и потребъ новои школы, намѣстництво заявило вже теперь громадѣ м. Львова, що програма наукъ новои школы обôйме такожь науку загальнои просвѣты для молодѣжи ремѣсничои, такъ що фонды мѣскй въ разѣ основаня державнои школы промысловои у Львовѣ не тôлько що не будутъ надмѣрно обтяженй, але противно, дôзнаютъ значнои полегкости черезъ заощадженье сумъ, выдаваныхъ що року на удержуванье школы ремѣсничои.

Пôѣздка Полякôвъ на Угорщину.

Надъ 300 Полякôвъ, именно зô Львова и Кракова, выбралось 6-го с. м. до Пешту, щобы навѣстити выставу тамошну, и якъ польска праса удержуе, ôтдати честь народови, котрый съ зброею въ рукахъ выборовъ собѣ свободу, а нынѣ тѣшится плодами мирного труду. Пôѣздка була заповѣджена ôтъ кôлькохъ недѣль и застала прото жителѣвъ Угорщины вповнѣ приготовленыхъ до достойного а навѣть свѣтлого принятя гостей. Телеграмы зъ поодинокихъ стацій пôвнôчно всходнои зелѣзницѣ угорскои, котрою выбрались учасники пôѣздки до Пешту, свѣдчатъ, що Мадяре радо а навѣть досыть остентаційно витаютъ своихъ „братанкôвъ“ закарпатскихъ. Рано о 3 годинѣ переѣхали путники тунель Лупкôвскій, въ Уйгели станули о годинѣ семôй на свѣтло прибранôмъ двôрци. Въ Сарошъ-Патаку стрѣнули ихъ молодѣжь шкôльна и мѣсцевй жителѣ окликами: ельенъ! Въ Тольчвѣ выступила рада громадска съ рôжнородными корпораціями, съ праporомъ польскимъ и мадярскимъ и музикою. Мѣсцевый парохъ повитавъ ихъ рѣчею, на котру провôдникъ путникôвъ, Мохнацкій, совѣтникъ Выдѣлу краевого и заступникъ бурмистра Львова, ôтповѣвъ: „Спôльнй боѣ и терпѣня лучатъ оба народы.“ Слова тй выкликали ентузіязмъ, музика заграла польскій гимнъ, почѣмъ множество фляшокъ съ виномъ посыпалось до вагонôвъ. Въ Серенчу, на дальшôй дорозѣ, явились на перонѣ репрезентаціи трехъ сусѣдныхъ мѣстъ гедьяльскихъ въ числѣ надъ 1000 осôбъ и тутъ витано себе дуже щиро въ польскôй и мадярскôй мовѣ посередъ ельенôвъ и при винѣ. Въ Мискольчъ цѣле мѣсто згорнулось на дворець, гостямъ сыпано цвѣты пôдъ ноги, коли шли на приготовлене снѣданье а хоръ заинтонувавъ мадярску пѣснь свободы „szabaeszag dal“. Въ Гатванъ обѣдано. Тутъ зъѣхалися путники львôвскй съ краковскими, котрй выбрали собѣ трохи иншу дорогу. Товариства выступили съ хоругвами при маршу Ракочого. Всѣ одушевилися до крайности привѣтными бесѣдами и тутъ сказавъ Мохнацкій слѣдуюче: „Витаю васъ бодрй оборонцѣ ôтчины, товаришъ польскои зброѣ! Съ окликомъ dulce pro patria mori несли вы вашу кровь на жертвенникъ ôтчины. А коли покôнчився бôй, ôткинувши зброю на бôкъ, взялися вы до працѣ и отъ народъ угорскій довершивъ дѣло, котре подавляе весь свѣтъ. Ваша выставка то свѣтлый народный празникъ краѣвъ короны св. Стефана. Посередъ путниками идучими до Пешту бачите и представителѣвъ Полякôвъ. Выпередили насъ вправдѣ другй вчаснѣйшою гостиною, але чуствами прихильности до васъ не дамося выпередити. Витаю васъ рицарѣ богатырѣ! Вы дали примѣръ не лишь сего якъ жити и умирати для ôтчины, але и якъ для неи трудитися. Най жіютъ гонведы-ветераны.“ Рѣчь Мохнацкого принято грôмкими окликами ельенъ! Тутъ въ Гатванѣ явилась на стрѣчу вже и пештеньска университетска молодѣжь, спѣвала польскй и мадярскй пѣснѣ народнй въ часѣ обѣду на перемѣну съ циганьскою музикою и услугувала гостямъ польскимъ. О 7 годинѣ вечеромъ слѣдувавъ приѣздъ на головный дворець въ Пештѣ. Число присутныхъ, що выйшли на зъустрѣчь подаютъ на 40.000. Молодѣжь академична подала гостямъ вѣнець и заинтонувала „Boże coś Polskę“. Тутъ зновъ на привѣтну рѣчь Мадярôвъ ôтповѣвъ п. Мохнацкій слѣдуюче: „Прибули мы на сю гостинну землю, щобъ подати вамъ братню руку, ôтдати честь вашôй працѣ и подивляти генія Угорщины. Годѣ намъ було наспѣти до васъ вчаснѣйше передъ другими, (Чехами и Французами) хочь серце того хотѣло. А чейже вôйшло уже въ пословицю братерство Угрôвъ съ Поляками а на картинахъ исторіи суть записанй подѣ, що збратали тй два народы. Перенятй сею историчною дружбою беремо мы Поляки заедно живу участь въ судьбѣ Угорщины. Тожь зъ радостею дивимось на розвôй сего народу, съ радостею витаемо всякій поступъ и кожду добычь на поли промыслу, штуки и науки и приклоннымъ окомъ споглядаемо на дѣло ôтродженя Угорщины на поляхъ народнôмъ и економичнôмъ. Любй сусѣды нашй, съ котрыми маемо стôлько спôльныхъ терпѣнь въ минувшости. Приходимо до Васъ зъ-за Карпатъ, щобы покористати зъ добычей культурныхъ и економичныхъ братного народу и пожелати ôтъ серця добра краямъ короны св. Стефана.“ Ôттакъ говорили до гостей польскихъ Ратъ и Стеценъ, а ôтповѣдавъ Шляхтовскій зъ Кракова. Праса угорска повитала прибувшихъ вступными сердечными статіями.

„Dziennik Poznański“, пишучи про пôѣздку галицкихъ Полякôвъ, тѣшится, що въ Австріи есть бодай одно мѣсце, де витаютъ Полякôвъ съ одушевленьемъ, де анѣ правительство анѣ суспôльнôсть не боятся, щобы могло ихъ скомпромитовати чуство кривдъ, довершеныхъ на народѣ польскôмъ. Пріязнь Полякôвъ до Мадярôвъ и ôтновленье той-жь скрѣпитъ значно кабинетъ гр. Таффого и становище Полякôвъ въ парляментѣ вѣденьскôмъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Рада державна.*) Урядова „Wiener Ztg.“ оголосила цѣсарскій патентъ зъ дня 5 вересня о скликаню рады державнои на день 22 вересня.

(*Цьсарь*) вернувъ дня 1-го с. м. зъ ческихъ маневрôвъ до Вѣдня. Заразъ за цѣсаремъ вернули тамже архики. Альбрехтъ, Вильгельмъ и Райнеръ. Цѣсарь заявивъ свое вдоволенье по причинѣ вправности войскъ, яку оказали при маневрахъ, якъ неменше по причинѣ великои гостинности Чехôвъ, котрои давали ему пôдчасъ подорожи численнй объявы.

(*Комисія, выбрана послами опозиційными*). За-для уложеня спôльнои програмы и рѣшеня питаня, якъ маe называтись клюбъ опозиціи въ радѣ державнôй, мае зôбратись на нараду коло 17 с. м. Деякй дневники суть рѣшучо переконанй, що комисія тая не потрафитъ затерти рôжниць, якй середъ самои лѣвицѣ проявились. Другй дневники доносятъ зновъ, що мѣжь нововыбраными нѣмецкими послами ôтбувались вже устнй и письменнй нарады надъ организаціею ихъ сторонництва. Зъ нарадъ тыхъ выйшли слѣдуючй комбинаціи: Наколи цѣла опозиція не пристане на назву „нѣмецкого клюбу“, въ такôмъ случаю послы зъ Чехіи, Шлезка, Австріи долѣшнои, Стиріи и Каринтіи, выбранй на пôдставѣ нѣмецко-либеральнои програмы, мусѣли-бъ утворити окремый клюбъ, котрый однакъ не остававъ-бы безъ всякои стычности съ рештою опозиціи. До такого окремого клюбу не вступлятъ однакъ всѣ тй, котрй на конференціи лѣвицѣ голосували за нѣмецкимъ клюбомъ, и такъ пр. заявивъ Вайтлофъ, що вступивъ-бы до сего клюбу, антисемиты заявили зновъ, що вôйшли бы до нѣмецкого клюбу пôдъ условіемъ, наколи бы не принимано до него жидôвъ, чому зновъ спротивилась бôльшôсть нѣмецкихъ либералôвъ. За утвореньемъ окремого нѣмецкого клюбу заявивсь послѣдными днями прилюдно пос. Бендель въ отвертôмъ письмѣ, выславôмъ до нѣмецкого политичного товариства свого выборчого округа.

(*Про наради кромериского зъзду*) доноситъ „Fremdenblatt“: „При обговореню зъзду монархôвъ въ Кромерижи не можутъ деякй дневники повздержатись, щобы не втягати въ дискусію такожь и внутрѣшнои политики Австріи; другй идутъ ще дальше вказуючи на внутрѣшну политику, яко предметъ, котрымся зôбранй въ Кромерижи дипломаты занимали. Супротивъ сего належалобы вже разъ зрозумѣти, що такъ само, якъ Австрія въ внутрѣшнй ôтносины Россіи, такъ Россія въ внутрѣшнй ôтносины Австріи мѣшатись не маe потребы, для того можна рѣшучо сказати, що о внутрѣшно державнôй политицѣ Австріи въ Кромерижи бесѣды бути не могло и дѣйстно не було“. Подôбно ôтзываются и дневники берлиньскй. Супротивъ сего, що гадка, начебы въ Кромерижи трактовано внутрѣшнй австрійскй справы, пôдношена була такожь деякими органами галицкои праси, замѣчаютъ берлиньскй газеты съ иронією, що дивно имъ, що про змѣстъ кромерискихъ нарадъ скорше знаютъ у Львовѣ, якъ въ Берлинѣ.

(*Зъ Стиріи*). Нѣмецкй газеты, выходячй въ Стиріи, повнй нарѣкань и крикôвъ зъ причины выданого министерствомъ просвѣты роспорядженя, щобы въ школахъ стирійскихъ а спеціяльно въ семинаріяхъ учительскихъ збôльшено число годинъ словеньского языка. Справедливе тое зарядженье, котре стрематъ лишь до того, щобы учителѣ народнй умѣли языкъ того народа, середъ котрого живутъ, называе централистична праця починомъ оловенизаціи Стиріи, противъ котрои застерѣгаесь она съ властивымъ собѣ завзятьемъ. — Ôтъ кôлькохъ днѣвъ тревае въ Грацу змова мулярôвъ, котрй рѣшили не працювати денно довше якъ 10 годинъ. Съ мулярами держатся солидарно теслѣ.

(*Зъ Тиролю.*) Послѣдными часами навѣстили Тироль тяжкй нещастя елементарнй. Въ цѣлôй долинѣ Адиги вытовкъ градъ винницѣ, въ долинѣ рѣки Сарнъ выляли гôрокй потоки и знищили зовсѣмъ майже цѣлу чегвертину засѣвôвъ. Цѣла просторонь ôтъ Астфельдъ до Вайсенбахъ спустошена въ наслѣдокъ хмаролому — шкода выносять тутъ до 80.000 зр. — Окрестнôсть мѣста Ровередо стратила зъ причины буръ и градôвъ близко 70.000 зр. на сегорôчныхъ жнивахъ. Межи Бракоенъ а Клявзенъ знищили выливы дорогй будôвлѣ водянй. Въ загалѣ знищенье есть хто знае чи не бôльше якъ въ р. 1862. Супротивъ сего пожаданою булябы въ Тиролю примусова асекурація ôтъ повѣни.

ЗАГРАНИЦЯ.

Передъ революцією въ Испаніи. Дуже цѣкавй часы приходится намъ нынѣ проживати; не минае майже жаденъ мѣсяць котрый бы не принѣсъ щось незвычайно нового щось незвычайно цѣкавого и такого, що ажь до глубины роздражнюе нашй нервы: то вôйна на всходѣ, то вôйна на полудни—нервы ажь дрожатъ ôтъ що разъ то нового роздражненя; ажь наразъ нѣ зъ ôтои нѣ зъ ôтти сыплютъ на насъ зъѣзды студеною водою и голосятъ миръ цѣлôй Европѣ ледве мы опамяталися, якъ знову на заходѣ появляеся мара войны и революціи и знову выкликуе въ насъ давну горячку. Мимо волѣ здаеся намъ, що цѣла Европа пôдминована, що жіемо на вулканѣ, котрый кождои хвилѣ грозитъ страшнымъ выбухомъ а вся робота т. зв. удержаня мира выглядае намъ на ту гать, яку роблять дѣти на гôрскôмъ потоцѣ: ледве що усыпали греблю, якъ вже вода еи пôдмулила; они затикаютъ прѣрву въ однôмъ мѣсци, а дивись, вода выломила собѣ вже въ иншôмъ мѣсци ôтпливъ; не ма иншои рады якъ лишь пустити воду своею власною ходою. Отъ таке то дѣеся и съ политикою въ Европѣ. Ледве що утихли споры на балканьскôмъ пôвъостровѣ, ледве що полагодились ôтносины мѣжь Австріею, Россіею и Нѣмеччиною якъ вже афганьске питанье нанесло на Европу новый перелякъ. Афганьске питанье притыхло а зъѣздъ въ Кромерижи розкинувъ по Европѣ вѣтви оливнй, коли наразъ высунулась справа каролиньскихъ островôвъ и въ однôй хвили зъ-за тысячь миль зъ далека переоунулась мара вôйны до Европы и грôзною поставою зъупинилась въ Испаніи. Мы вже впередъ доносили ôтъ часу до часу о тôмъ роздраженю, яке справа та выкликала въ Испаніи, но все то нѣчимъ було супротивъ того, що сталося на дняхъ 4 и 5 с. м. На вѣсть, що нѣмецкій корабель забравъ дня 24 серпня островъ Йапъ и вывѣсивъ тамъ нѣмецку хоруговь, вернувъ король Альфонсъ до Мадриду и скликавъ дня 4 с. м. раду министрôвъ. Якъ здаесь, було постановлено, щобы для порѣшеня сего конфликту выбрати короля бельгійского мировымъ судією. До сего однакожь не прійшло, бо якъ пише „Epoca“, Испанія ôткинула такій судъ. Роздраженье росло до того степеня, що коли нѣмецкій посолъ вертавъ зъ Лягранi до Мадриду, мусѣла его ôтироваджувати до посольскои палаты сильна ескорта. Розрухôвъ ще не було жадныхъ. Доперва вечеромъ зôбралася велика товпа народа до 6.000 передъ палатою нѣмецкого посольства, напала на палату, повыбивала всѣ ôкна, здерла нѣмецку хоруговъ и вырушила передъ палату президента министрôвъ жадаючи, щобы правительство выповѣло Нѣмеччинѣ вôйну. Товпа росла чимъ разъ бôльше и скоро розлилась по всѣхъ улицяхъ. Бôльше якъ 6.000 людей переходило съ испаньскими хоругвами улицями, а коли станули передъ домомъ товариства войскового и передъ Атенеумъ пôдняли страшный крикъ: „Смерть Нѣмцямъ! Най жіе Испанія!“ роздалось всюды. На другій день панувало въ мѣстѣ ще бôльше розъяренье. Около 10 год. рано вырушила величезна товпа поза мѣсто и спалила публично передъ Puerta del sol здертй день передъ тымъ хоругвъ и гербъ нѣмецкои державы зъ палаты посольскои середъ оклику: „Смерть Нѣмцямъ!“ Манифесганты хотѣли ôттакъ поздоровити ген. Саламанку, але не застали его дома. Коли вже роздраженье дôйшло до найвысшого степеня, доперва опамяталося правительство и приказало войску выступити та розганяти демонструючу товпу. За революційнй поклики арештовано 60 осôбъ. Скоро лишь войско заняло Puerta del sol и сусѣднй улицѣ, товпа розôйшлася спокôйно домôвъ середъ оклику: „Най жіе армія!“ Тымъ закôнчилися демонстраціи. Додати ще потреба, що телеграмы принесли вѣсть, що маe бути заведене министерство народнои обороны, але хто ей маe завести чи правительство чи якій комитетъ революційный о тôмъ несказано. Будь що будь конфликтъ каролиньскій вырôсъ черезъ нôчь до такои величаны, що не можна навѣть допускати, щобы ôнъ такъ скоро мôгъ залагодитися. Трудно припускати щобы зъ сего конфликту выросла вôйна европейска; до сего певно не прійде, бо то значило-бы запалити цѣлу Европу, але конфликтъ сей може потягнути за собою сумнй наслѣдки для самои Испанiи а особливо для теперѣшного правительства. До безпосереднои войны мѣжь Испанією а Нѣмеччиною неможе по нашôй думцѣ вже длятого прійти, що Испанія не тôлько що пôдъ взглядомъ милитарнымъ далеко слабша ôтъ Нѣмеччины, але и зовсѣмъ теперь до вôйны не приготована. Пôдчасъ коли Нѣмеччина може выставити 1,300.000 войска, то Испанія може выставити лишь 152.000 а о флотѣ нема вже и бесѣды; испаньска флота, якъ кажутъ знатоки, могла-бы що найбôльше 8 днѣвъ удержатися на отвертôмъ морю. При такôй нерôвности силъ нема и бесѣды о якôйсь войнѣ; але що може наступити, то тое, що конфликтъ каролиньскій може зовсѣмъ змѣнити теперѣшный станъ въ Испаніи; на мѣсце монархіи може станути республика, котра въ звязи съ Франціею могла-бы притягнути ще на свою сторону и Италію а може бути и Англію а такимъ способомъ вытворилась-бы коалиція романьскихъ народôвъ, котра для Нѣмеччины и трицѣсарского союза сталась бы дуже небозпечною. Конъюнктура та однакожь була бы далеко-сягаюча и не такъ скоро далась бы перевести, для того треба дожидати ще дальшого ходу рѣчей въ Испаніи.

Россія. О побытѣ царя въ Кіевѣ годѣ що цѣкавого донести. Всѣ майже газеты россійскй подаютъ лишь дуже короткій описъ торжества въ Кіевѣ, а за то переповненй суть голословными славословями, середъ котрыхъ годѣ побачити правдивого значеня приѣзду царя до Кіева. Для Русинôвъ-Украинцѣвъ проминувъ сей приѣздъ царя до Кіева безъ всякого дальшого значеня и здаесь, позôстане такъ и на будуще. Царь выслухавъ лишь украиньскй пѣснѣ и побачивъ украиньскй костюмы и на тôмъ скôнчилася вся его ласка. Кіевска рада громадска ухвалила, щобы справозданье о побытѣ царя выписати золотыми буквами, оправити въ рамцѣ и переховувати его

(въ дорозѣ зъ Тернополя до Микулинець). Алежь и не диво: тамъ, въ Прошовôй, приймала вандрôвникôвъ, ихъ молоденька, жѣнка старшого ихъ товариша дра О. Олеськова; ту, въ Говиловѣ, товаришъ п. Е. Олесницкій, а оба тй домы отворили вандрôвникамъ съ однаковою щиростію и сердечностію свои гостинні рамена.

По обѣдѣ удались вандрôвники до говилôвскои читальнѣ, однои зъ найкраще помѣщеныхъ и веденыхъ мѣжь всѣми, що имъ ихъ на вандрôвцѣ бачити лучилось. Въ читальни застали вандрôвники численныхъ селянъ, мужчинъ и жѣнокъ, а поетъ п. Яковъ Савицкій, выголосивъ свôй дельми удачный сатиричный стихъ о тôмъ, якъ то гидкй вороги кождого роботящого хлѣбороба: мыши та щурѣ напосѣлись були доконче на его рускій календарь, а передвсѣмъ же взялись були выгрызати зъ календаря... „свята урочистй“. За сей зручно уложеный и знаменито выголошеный стишокъ нагороджено поета грôмкими оплесками, а смѣхови не було кôнця. Сподѣятись, що сей стишокъ найде помѣщенье въ приготовуванôй книжечцѣ о сегорôчнôй вандрôвцѣ. На жаль, не могли вандрôвники довго бути въ читальни; часъ нагливъ, бо того самого дня треба було въ пору ставитись на вечерокъ въ Хоростковѣ. Роспрощавшись сердечно зъ селянами, Вп. господаремъ и гостьми, пустились проте вандрôвники въ свою дальшу дорогу.

(Д. б.)

въ сали радной. — „Сѣв. Агент.“ доноситъ, що царь съ родиною и невеликою дружиною отъѣхавъ на яхтѣ „Держава“ до Данiи. — Выдалюванье россiйскихъ подданыхъ зъ Нѣмеччины выкликало и въ Россiи велике негодованье, а многi россiйскi газеты накликуютъ правительство до репресалiй. — Министерство просвѣты, якъ доноситъ „Гражданинъ“, приготовуе коренну змiну въ дотеперѣшныхъ семинарiяхъ учительскихъ; они маютъ бути зовсiмъ на тотъ подставѣ переобразованi, якъ заводячiся теперь церковно-приходскi школы и будутъ отданi подъ власть церковну.

Сербiя. Бѣлградскi газеты подаютъ теперь докладнi вѣсти о убiйствѣ депутованого Влика Яковлевича, зъ котрыхъ показуеся, що въ Сербiи неконче безпечно можна проживати. Справозданье подаемо умысно для того, щобы показати якiй порядокъ пануе теперь въ Сербiи, де нема дня, щобы не було якого нападу розбишацкого. Рѣчь була така: Дня 5 серпня був депутованый Яковлевичь межи 9 а 10 год. въ гостинностi своеи гостинницѣ. Якъ разъ коли кольконь селянъ, що були въ гостинници почались забирати въ село до дому, впало до хаты осьмохъ розбишакiвъ съ добутыми гандчарами и револьверами. Побачивши Яковлевича кинулись заразъ на него съ словами: „Ступай Велико Яковлевичь, то ты той заяць, за котрымъ мы шукаемо.“ Оттакъ кинулися на него звязали его и завели его до его комнати. Тамъ перебули они майже повъ годины и якъ росказуютъ, щось писали, бо зажадали ще отъ Яковлевича пера и чорнила. Ополя зажадали ще отъ него 2000 дукатовъ, котрыхъ онъ однакожь не мавъ. Одна часть розбишакiвъ вывела оттакъ его на двiръ и пустилася съ нымъ до его дому, що стоявъ на колька сотъ крокiвъ отъ гостинницѣ. Въ половинѣ дороги задержалися розбишаки и тутъ забили его въ страшный способъ. На другiй день найдено его на дорозѣ лежачого лицемъ до землѣ съ розбитою головою и покалѣчеными руками; въ головѣ була ще зарубана сокира. На другiй день розбишаки були у якогось Джурича и обѣдали у него приказавши ему упечи для себе барана. Убiйство се, якъ вже звѣстно доконано зъ мотивовъ политичныхъ а до сполки убiйцѣвъ належавъ такожь и священникъ зъ Урицѣ, именемъ Милянъ, котрого и увязнено. За прочими убiйцями слѣдитъ пильно полицiя; досi увязнено 9 особъ.

НОВИНКИ.

— **Послѣдне число „Дѣло“ зъ суботы сконфискувала ц. к. прокураторiя за вступну статю про отзывъ россiйскихъ газетъ о зъѣздѣ цѣсарiвъ въ Кромержижи и за допись зъ Долины про потребу внесеня протеста до рады державнои, се число выдаемо длятого въ $1\frac{1}{2}$ листа.**

— **Фасiи конгруальнi.** Митрополича консисторiя повѣдомляе, що инструкцiя що до фасiй конгруальныхъ выйде зъ консисторiи вже за три днѣ и буде розослана до всѣхъ священикiвъ. Рiвножь выйдутъ и блянкеты на фасiи и будутъ розосланi до всѣхъ урядовъ деканальныхъ.

— **Въ справѣ василiянського монастыря у Львовѣ** довѣдуемося зъ достовѣрного жерела, що монастырь сей перейде дѣйстно съ днемъ 1 жовтня въ зарядъ Єзуитовъ и реформованыхъ ними Василiянъ. Игуменомъ монастыря именованый реформованый Василiянинъ, о. Iоанъ Юлiянъ Зьемба. Съ днемъ 1 жовтня переноситоя отже часть новикiвъ зъ Добромиля до львовского монастыря а съ ними приходятъ такожь и Єзуиты, яко учителѣ ихъ и реформаторы и осѣдаютъ въ томже монастыри. Потреба перенесеня новикiвъ до Львова показалась для того, що въ Добромили есть ихъ вже только, що они тамъ не можутъ помѣститися. Якъ розказуютъ, Єзуиты не конче перебираютъ въ доборѣ людей до сего чина монашеского и зъ отти таке переповненье. Добромильскi новики, котрi прiйдутъ до Львова, маютъ тутъ кончити свои студiи богословскi. Очевидно, що теперѣшнi монахи львовского монастыря не будутъ могли остатися тутъ и дальше, лишь будутъ перенесенi. Що протоигуменъ о. Загайскiй буде зъ Львова перенесеный, есть вже певною рѣчею; не знати лишь, що зробятъ Єзуиты съ недужимъ о. Чарноруцкимъ. Старенькiй сей бо 87 лѣтный монахъ лежитъ вже отъ кольконь лѣтъ хорый и не встае зъ постелѣ; здаесь, що и ему на старi лѣта прiйдеся скитатися зъ мѣсця на мѣсце.

— **Грек. кат. духовенъство епархiи станиславовскои**, якъ такожь всѣ три нашi владики маютъ, якъ зачуваемо, выслати до цѣсаря адресъ съ подякою за основанье епископства станиславовского и за щедрый датокъ на приукрашенье епископскои резиденцiи.

— **Кругъ дѣланя гр. к. епископства въ Станиславовѣ** зостався, якъ довѣдуемось розширеный такожь на гр. кат. округи въ Буковинѣ.

— **Такса за станиславовске епископство.** Цѣсарь поручивъ, щобы курiи римскiй выплачено зъ фонда религiйного таксу за новоутворене гр. кат. епископство въ Станиславовѣ. Такса та выноситъ около 3000 зр.

— **Ставропигiйскiй Институтъ** рѣшивъ сими днями на своемъ выдѣловомъ засѣданю выслати кольканайцять важнѣйшихъ старинныхъ предметовъ на археологичну выставу, котра устроена буде у Львовѣ въ саляхъ львовскои политехничои школы.

— **Зъѣздъ археологовъ до Львова** заповѣдаесь якось недуже свѣтло. Зъ нашихъ археологовъ украiньскихъ задля позднои поры нѣхто не буде. Зъ польскихъ археологовъ краковскихъ прiедутъ лишь пп. Зьеменцкiй, Уминьскiй и Киркоръ, а зъ Познаньщины и зъ Царства польского, здаесь, тажь нѣхто не прiѣде, бо тамошнi археологи гнѣваются, що ихъ не запрошено.

— **„Руского Правотаря домового,“** Томъ I вже выйшовъ зъ друку. Посылка его на коштъ П. Т. предплатниковъ починаеся 10 с. м. Наколибъ хто зъ П. Т. пренумерантовъ змѣнивъ адресу, просимо звѣстити объ томъ выдавництво черезъ дружаря товариства им. Шевченка, въ противномъ разѣ, высылка наступитъ по давнѣй адресѣ. Тыхъ пп. предплатникiвъ, котрi надослали лишь часть предплаты просимо о доповненье ея, бо инакше моглибъ мы выслати выйшовшiй томъ лишь за послѣплатою. — О повторенье сеи оповѣстки просимо всѣ нашi часописи. — *Василь Лукичъ и Юлiянъ Семигиновскiй.*

— **Звѣзда артистична на рускомъ небосклонѣ.** Нашi читателѣ пригадуютъ собѣ, що подаючи звѣстку о сегорочнѣй вандровцѣ нашихъ академикiвъ на Подолье и про альбумъ, котре зъ тои вандровки приготовуеся, доносили мы такожь, що выконаньемъ альбума занялись три нашi артисты: нашъ славно звѣстный артистъ-маляръ п. Корнило Устiяновичь и два молодi адепты штуки малярскои пп. Николай Ивасюкъ, студентъ вѣденьскои академiи штукъ красныхъ, и Юлiянъ Панькевичь, студентъ школы штукъ красныхъ въ Краковѣ. Недовго чекали мы, якъ ось зъ тои тройцѣ нашихъ артистовъ, заяснѣвъ вже талантъ, котрый станесь славою и окрасою нашого народу. Симъ талантомъ, що вже такъ скоро звернувъ на себе увагу ширшого свѣта, есть п. Николай Ивасюкъ. Ось що пише про нашого молоденького артисту черновецка „Gazeta Polska“ въ статейцѣ подъ заголовкомъ „Незвычайный талантъ“: „Правдиво поднимаючого чувства муситъ дознати кождый на видъ дѣла штуки, що выйшло зъ глубокого вдохновеня и дѣйстного таланту. Такого чувства дознали мы лише що недавно, оглядаючи студiи п. Николая Ивасюка, маляря, а властиво молодого адепта тои штуки, котрый побувши ледве одинъ рокъ въ академiи штукъ красныхъ у Вѣдни, перебуваe теперь въ Черновцяхъ на вакацiяхъ. П. Ивасюкъ, родомъ зъ Буковины, учащавъ въ нашомъ мѣстѣ до школы реальнои и вже тогды отзначався незвычайною здобностею до рисункiвъ, котрi отличалися докладностею и правдивымъ артистичнымъ смакомъ. Талановитому молодцеви вже тогды ворожили красну будучность на томъ поли и заохочували до дальшои науки, що его и спонукало вписатися до академiи штукъ красныхъ у Вѣдни. Вернувши по роцѣ до нашого мѣста, выставивъ онъ въ книгарни п. Шаллього образъ олѣйный, знаменито выконченый, а котрый тымъ больше выкликуе признанье, що творець его ще рокъ тому назадъ не мавъ нѣ найменшого понятя о уживаню пензля и олѣйнои фарбы. Благородне трактованье предмету, ужитье краски и перспектива не позставляютъ нѣчого до бажаня и дозволяютъ смѣло допускати, що п. Ивасюкъ есть безъ сумнѣву на дорозѣ до свѣтлои артистичнои будучности. Незвычайному талантови треба бы однакожь подати можность до дальшого розвою особливо-жь, коли матерiяльнi относины убогого молодця утрудняютъ ему дуже свободне образованьеся въ краснѣмъ званю. Буковина такъ мало зробила для штуки, що було-бы дуже пожаданымъ, щобы соймъ краевый занявся долею здобного чоловѣка, коли не знайдеся межи нами мужъ, котрый-бы хотѣвъ для штуки зробити невелику жертву“. До сего бажаня додаемо и мы свой голосъ и посмѣемо звернути увагу на молодого рускаго артисту всѣхъ Русинiвъ. Коли хто, то мы Русины повиннi першi дбати про нашихъ людей и нашимъ талантамъ якъ можемо ити въ помочь, а тогды и они насъ не забудутъ и своими трудами звеличаютъ той народъ, що знавъ и старався ихъ оцѣнити та поддержати. Дай Боже, щобы отсей нашъ голосъ, найшовъ отголосъ на цѣлой Руси Украинѣ и выйшовъ въ хосенъ для нашого молодого артиста.

— **Нова читальня** основуеся въ селѣ Лопушна коло Бобрки, стараньемъ мѣсцевого священика о. Ярымовича и заходами учителя п. М. Кочоровского и ч. Гнатка Климкова. Статуты вже выготовленi и незадовго вышлются до намѣстництва. Щасть Боже до доброго дѣла!

— **Зъ Стрыя** доносятъ намъ про смѣлу крадѣжь яку поповнено тамъ въ ночи зъ 27 на 28 лат. серпня. Невыслѣджена досi злодѣѣ выжичивши собѣ драбину магистратску (!) добрались черезъ окно до тутешнои церкви мѣйск и и розбивши братоку скарбону забрали зъ нея всю готовку, звыжь 60 зр. Колька днѣвъ передъ тымъ мали злодѣѣ обкрасти костелъ въ Сколѣмъ забравши такожь готовку и деякi апараты вартости 500 до 600 зр. Крадежи одъ якогось часу суть на порядку дневномъ въ нашомъ мѣстѣ.

— **П. намѣстникови Залескому** удѣливъ царь россiйскiй ордеръ св. Анны I. класы.

— **Впов. Володиславъ Федоровичь**, властитель Окна, Товстого и Черниховець маe бути небавомъ, якъ доносятъ львовскi газеты, именованый членомъ палаты панiвъ.

— **Станиславовъ** поднесеся теперъ безперечно дуже высоко, коли въ нѣмъ запануе могуча вѣденьска „Alliance israelite“. Министерство дозволило именно, щобы ое товариство жидовске заложило свою филiю въ Станиславовѣ. Що ще дальше прiйде за симъ товариствомъ, побачимо.

— **Именованя.** Адъюнктами трибуналовъ именованi адъюнкты судовъ повѣтовыхъ: дръ. Юлiянъ Сопотницкiй зъ Солотвины до Тернополя, а гр. Францъ Дѣдушицкiй (безъ означеного мѣсця служby) до Львова. Адъюнктами судовъ повѣтовыхъ именованi авскультанты: Илярiй Весоловскiй въ Солотвинѣ, Лукiлiянъ Кмицикевичь въ Краковци (съ призначеньемъ до Мостискъ) и Людвикъ Герасимовичь въ Тысьменици. Адъюнктами съ неозначенымъ мѣсцемъ службы для закладаня книгъ грунтовыхъ именованi въ окрузѣ львовского высшого суду краевого авскультанты: Рудольфъ Яцковскiй и Францъ Сльончка.

— Митрополича консисторiя именувала викарiя при архикатедральнѣй церквѣ, о. Созонта Медвецкого, катихитомъ въ мужескѣй и женьскѣй школѣ у св. Марiи Магдалины и въ женьскѣй школѣ выдѣловѣй. Министерство просвѣты именувало пп. Теофиля Красносѣльского учителемъ въ гимназiи вадовицкѣй; Франца Зайдлера зъ Бродовъ, учителемъ въ гимназiи самборскѣй; Матѣя Свiтальского зъ Львова, учителемъ въ Ярославѣ; Антона Лясcона, учителемъ въ Стрыю и Франца Солтисика зъ Ряшева, учителемъ при тамошнѣй гимназiи.

— **Рада школьна краeва** удѣлила похвалу о. Алекс. Билинкевичу зъ Корнича и о. Юлiяну Левицкому зъ Камѣнокъ великихъ за ревну науку религiи въ школахъ.

— **До Надвiрняньскои рады повѣтовои** выбранi при доповняючомъ выборѣ зъ курiй громадъ сѣльскихъ: Николай Павлюкъ и Илько Иваночко а зъ громадъ мѣскихъ п. Щасный Левицкiй, емер. ц. к. комисарь повѣтовый.

— **Доповняючiй выборъ** до рады повѣтовои въ Бродахъ зъ самого-жь мѣста отбудеся дня 22 с. м.

— **Отчиты публичнi о рыбацтвѣ** отбудутся стараньемъ краковского товариства рольничого въ протягу сего мѣсяця въ слѣдуючихъ мѣсцевостяхъ всходнои Гакичины: въ Сокали, Белзѣ, Перемышли, Городку, Мостискахъ, Стрыю, Долинѣ, Калуши, Добромили, Дрогобычи, Самборѣ, Лиску, Сяноку и Новомъ Санчу. На отчиты сi получило краковске товариство рольниче отъ министерства 400 зр. запомоги.

— **О концертѣ въ Кiевѣ въ честь царя Александра III.**, въ котромъ мавъ взяти участь такожь и нашъ славный композиторъ Лисенко 19 ст. ст. серпня, доносятъ телеграмы „Сѣв. Аг.“, що въ концертѣ томъ взяли участь артистки Дерсакова и Рядновa и п. Рядновъ; сольо на скрипцѣ выконавъ п. Сикаръ. Оттакъ отспѣвавъ хоръ межи прочими одну украiньску пѣсню и отрывокъ зъ оперы композицiи Лисенка. Концертъ закончився пѣснею „Слався!“ Царь удостоивъ хоръ и артистовъ свого признаня и въ доказъ свого вдоволеня дававъ имъ оплески. — Яко характеристику до сеи вѣсти мусимо ще замѣтити, що навѣть кiевскi газети вѣсть сю подаютъ не впростъ а доперва черезъ „Сѣверну Агентiю“.

— **Велику сензацiю** выкликало въ Краковѣ убiйство Марiи Балуцкои, матери звѣстного писателя польского Михайла Балуцкого въ Краковѣ въ своeй спальни. Тѣло ея найдено подъ ложкомъ. Убiйцѣвъ досi ще не выкрыто.

— **Нещаслива пригода** Въ Четверъ дня 3 вересня лучилася на стацiи ц. к. зелѣзницѣ державнои въ Щирци слѣдуюча нещаслива пригода: Иванъ Беднарскiй, емеритованый ц. к. финансовый стражникъ, ѣдучи вечѣрнымъ поѣздомъ зъ Львова, выскочивъ на стацiи въ Щирци такъ нещасливо зъ вагону закимъ еще поѣздъ станувъ, що въ наслѣдокъ того колесо вагону поломило ему лѣву руку а кромѣ того дознавъ еще дуже сильного удареня въ голову. Дръ Березовскiй ѣдучiй тымъ самымъ поѣздомъ удѣливъ нещасливому першои помочи а хорого перевезено оттакъ въ товариствѣ лѣкаря зелѣзницѣ до шпиталю у Львовѣ, въ котромъ онъ мимо якъ найспѣшнѣйшого ратунку закончивъ житье.

— **Пошукуванье скарбовъ.** Въ теперѣшну пору, якъ доноситъ „Dziennik Polski“, ведутся въ кiевскiй губернiи на велику скалю пошукуваня за скарбами. Въ мѣсточку Корсуни и въ околиця, въ урочиску Камѣнки, въ Гуляй-городку, надъ рѣкою Тясминомъ, въ лѣсахъ коло Матусового Села и въ иншихъ околицяхъ канѣвского, черкаского и чигириньского повѣтовъ селяне скопали значнi просторы, пошукуючи скарбовъ. Найзавзятѣйшi пошукуваня ведутся въ Гуляй-городку, надъ рѣкою Тясминомъ и въ курганахъ Матусоового села. Пошукуютъ останковъ якоись святынѣ, зъ котрои знаряды дуже цѣннi, якъ золотi урны и т. п. маютъ бути закопанi десь въ высше згаданыхъ околицяхъ. Крiмъ того въ курганахъ Матусовыхъ будьто-бы мае находитися сѣмъ бочокъ золота. О всѣхъ тыхъ скарбахъ говорятъ мѣстцевi переказы. Розкопано вже колька кургановъ, знайдено множество костей, знарядовъ бронзовыхъ и зелѣзныхъ предметовъ, але все то не золото, тожь яко рѣчи безъ вартости покидаеся на поли.

— **Роскольники** множатся въ Россiи съ кождымъ днемъ и ся обставина спонукала поодинокихъ епископовъ слѣдити докладнѣйше за причинами, для якихъ православнi люде такъ часто отступаютъ отъ своеи вѣры. Въ „Астраханьскихъ епарх. Вѣдомостяхъ“ читаемо справозданье еп. Евгенiя. Онъ каже: „Дѣйстными причинами сектарства и зросту его есть головно духъ рацiонализма и реализма. Обрядова сторона православнои вѣры, мало понятна, нестаранно сповняна, подае богато матерiялу умовы, охотному до резонерства. Духовенъство упривилегiоване, обезпечене доходами, не отповѣдаюче вповни своему высокому званiю а неразъ выступаючи рѣзько съ своими пороками, подае немало похопу до роздумки о томъ, чи оно потрѣбне або нѣ. Сектанты увольняются отъ всякихъ данинъ церковныхъ и уплатъ за сповненье церквою установленыхъ тайнъ и обрядовъ и съ тымъ имъ выгодно. Кромѣ того моральна сторона народа не конче похвальна. Именно въ Астраханѣ нищатъ ту моральность многолюднi зборища рожного рода и полу на промыслахъ. Тутъ 15 лѣтнi дѣвчата тратятъ весь вотыдъ и приличность, все пяничитъ и гуляе. Ловцѣ, рыбарѣ и купцѣ не говѣютъ по десяти и больше лѣтъ. На великiй постъ припадае якъ-разъ часъ богатои ловли рыбнои. Множество рожновѣрцевъ дае зновъ похопъ до индиферентизму. Священики, поставленi надъ хрещеными Калмыками, не розумѣютъ ихъ языка и др.“ Спостереженя свои кончитъ еп. Евгенiй радою до правительства, щобы въ астраханьскѣй губернiи при богослуженю завести языкъ калмыцкiй. Въ своемъ часѣ, згадуючи про „штунду“ на Украинѣ, мы рiвно-жь указували на потребу проповѣдуваня по церквахъ въ рiднѣмъ рускомъ а не московскомъ языцѣ.

— **Фалшивi грошѣ.** Сими днями появилися у Львовѣ фалшивi срѣбнi гульдены въ великомъ числѣ. Гульдены тi вылитѣ зъ цины суть на першiй поглядъ дуже подобнi до правдивыхъ. Полиция зарядила енергичне доходженье въ цѣли выслѣдженя фалшовникiвъ.

— **Холера.** Въ Iспанiи померло дня 2 с. м. 1053 особъ на холеру, а въ Тульонѣ 22 особы. Зъ Риму доносятъ, що въ провинцiяхъ Козерта и Тривiо въ Италiи появилася такожь холера и що тамъ занедужало тогожь дня три особы.

— **Для папы римского** зложено т. зв. Петровои лепты отъ року 1879 зъ Францiи 1,100.000 франковъ, зъ Америки 900.000 фр., зъ Англiи 750.000 фр., зъ Австрiи 700.000, зъ Игалiи 600.000, въ концi зъ Швайцарiи 30.000, — разомъ отже 3,590.000 франковъ.

— **Дробнi вѣсти.** В. Цѣсаръ удѣливъ громадѣ Зубрикъ въ повѣтѣ новосандецкомъ зъ своихъ приватныхъ фондовъ 100 зр. запомоги на будову школы. — Землетрасенье далось почути онагды въ мѣстѣ Райхенавъ недалеко Вѣдня. — Сына сербского министра роботъ Гудовича засудивъ судъ у Вѣдни за спроневѣренье на вязницю. — Ген. кавалерiи гр. М. Пеяцевичь приѣхавъ до Львова. — У Львовѣ померъ звѣстный польскiй композиторъ танцѣвъ и ц. к. урядникъ скарбовый Фабiянъ Тымольскiй. — Въ коршмѣ „Глубока“ при гостинци зъ Тлустого до Бучача вымордовано майже цѣлу родину коршмаря жида Мехля Доллера въ числѣ 6 особъ; осталось при живыхъ лишь двое дѣвчатъ. Подозрѣныхъ о убiйство 4 селянъ зъ Кошиловець, Дрогичовки и Поповець арештовано.

Вѣсти зъ Аепархiи Львовскои.

Презенту на Гряду, дек. львовского получивъ о. Володимиръ Брылиньскiй зъ Чижикова.

Митрополича консисторiя вставилася до намѣстництва о удѣленье Антону Одѣжиньскому, пар. Дмитрова, додатку особистого.

Додатокъ особистый зъ фонду религiйного 100 зр. рочно удѣлило намѣстництво о. Тимотею Ивасику, пар. въ Семигиновѣ.

Митрополича консисторiя вставилася до президiи намѣстництва о згоду на каноничну институцiю для запрезентованого на Гряду о. Вол. Брылиньского а о. Густава Дроздовского на Пацикiвъ; о выеднанье запомоги зъ фонда религiйного для Марiи Левицкои, вдовицѣ по священику Iосифѣ Л. и для Марiи Левиньскои вдовицѣ по пар. Мужилова, о. Павлѣ Лев. и ея трое дѣтей.

Завѣдательство въ Олеши, дек. устецкого получивъ о. Емилiй Соневицкiй.

Декреты получили оо.: Iосифъ Чубатый на сотрудника въ Тлустомъ, дек. залѣщицкого; Винкентiй Кузыкъ зъ Бѣлои, на сотруд. въ Ивановѣ, дек. скальского; Александеръ Тымницкiй, викарiй при архикатедральнѣй церквѣ св. Юра получивъ декретъ на префекта наукъ въ гр. кат. семинарiи духовнѣй у Львовѣ.

Введенi и увольненi оо.: Теофиль Любинецкiй введеный яко сотрудникъ въ Курянахъ, дек. наравского а Юл. Ганкевичь увольненый.

До каноничноги инсшитуцiи завозванi оо.: Алексiй Слюсарчукъ на Радовцѣ; Теодоръ Леонтовичь на Малеховъ; I. Юркевичь на Подбереже.

Декреты похвальнi получили оо.: Мих. Добровольскiй и Волод. Ступницкiй, сотрудники въ Колоыи, за ревне удѣлюванье науки религiи въ школахъ.

Митрополича консисторiя поручила чортковскому урядови деканальному повѣрити пароху Свидовы, о. Илiи Матковскому сповняти обовязокъ капеляна въ низшѣй школѣ рольничѣй въ Ягольници въ томъ обемѣ, въ якомъ сповняютъ катехити въ школахъ публичныхъ. — Митроп. консист. доноситъ до ц. к. намѣстництва о смерти о. Терентiя Янкевича, пар. въ Олешовѣ и що завѣдательство тамже обнявъ прив. сотрудникъ о. Ем. Соневицкiй.

Кандидатъ дяковскiй, Григорiй Якимовецъ, принятый на архикат. фондъ дяковскiй при церквѣ архикат. св. Юра на мѣсце Петра Ковальчука.

Вѣсти зъ Епархiи Перемыскои.

Мѣстодеканомъ потелицкого деканата именованый о. Лысякъ Лука, парохъ въ Камѣнцѣ-Липникъ.

Презенты получили оо.: Тустановскiй Евгенiй на капеляню Домна, дек. Добромильского; Черевко Iоанъ на парохiю Корчминъ, дек. белского; Сапрунъ Теодоръ зъ Горуцка, получившiй презенту на парохiю Скоповъ дек. порохницкого, зрезигнувавъ зъ тои-же.

Катехитою при ц. к. гимназiи въ Саноцѣ именованый о. Москалякъ Iосифъ зъ Самбора; той-же получивъ самостойне сотрудництво въ Межибродѣ, дек. сяноцкого.

Господарство, торговля и промыслъ.

— **Австрійскій лосы червоного хреста.** При тягненю дня 1 с. м. выпала головна выграна 15.000 зр. на серію 1374 ч. 40, а друга выграна 100 зр. на серію 10.461 ч. 23.

— **Акційне товариство паровои плавбы на Днѣстрѣ.** „Presse“ доноситъ, що товариство паровои плавбы на Днѣстрѣ въ Галичи постановило спôльно съ бр. Северіномъ Бруницкимъ въ Залѣщикахъ и Спôлкою утворити акційне товариство въ цѣли веденя плавбы на Днѣстрѣ. Закладовый капиталъ мае выносити одинъ милiонъ. Мѣсцемъ пробуваня товариства буде Станиславôвъ. Капиталъ мае бути зôбраный черезъ выданье 10000 штукъ акцій вартости номинальнои по 100 зр. На разѣ мае бути выданыхъ 1250 штукъ акцій.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Всч. Т. Б. въ Г. к. Львъ. Вышлемо Вамъ оправленій лишь погодѣтъ часочокъ. — **Е. Д. зъ Р.** Удайтеся до дра Костя Левицкого въ Нижневѣ. — **Всч. М. Свѣт. въ Коб.** До кôнця року прійде намъ ще 1 зр. 50 кр.

Подяка.

Богу угодно було, позвати въ Царство Своє нашу Найдорожшу и незабуту матерь, взглядно бабку, Марію зъ Геровскихъ Кулачковску, вдову по бл. п. о. Михаилѣ К., приходнику въ Романовѣ, деканата бобрецкого. Неожадана смерть перетяла по короткôй и тяжкôй болѣзни пасмо днѣвъ дорогои Покôйницѣ, въ 72 роцѣ честнои и богобоязнои жизни, и дня 9 (21) серпня с. р. съ смуткомъ и горестію передали мы тлѣнній мощѣ святôй земли. Въ неутулимôмъ жалю и печали по тôмъ тяжкôмъ ударѣ судьбы одиноко ю ôтрадою нашою єсть щире спôвчутье численыхъ пріятелѣвъ и знакомыхъ и заявлене ними правдиве почитанье великихъ свойствъ Покôйницѣ. Тожь святымъ своимъ обовязкомъ уважаємо, заявити прилюдно нашу щиру подяку П. Т. оо. декану Радикевичу, Григоровичу, Штогрыну, Дзеровичу, Честыньскому, Заневичу, Кунцевичу, Нижанковскому, Каминьскому, Глиньскому, Борысевичу и Хоминьскому за щиру и доброохотну участь въ похороннôмъ обрядѣ, — такожь гостямъ зô Львова о. Наумовичу, п. Площаньскому и другимъ, — всѣмъ добрымъ сусѣдамъ, наконець ч.ч. жителямъ Романова и окрестности, приспѣвшимъ дуже чиленно въ цѣли ôтданя послѣднои почести праведнôй Покôйници. Особливожь дякуємо ще Вп. о. декану Радикевичу за єго трогаюче похоронне слово сказане въ церквѣ, и п. Площаньскому за єго патріотичну рѣчь, сказану надъ ôткрытою могилою Покôйнои. Всѣ нехай прійматъ ôтъ опечаленои родины щире Спаси-Бôгъ!

Въ Романовѣ 14 (26) серпня 1885.

Денисъ М. Кулачковскій, сынъ, *Анна Красицка, Марія Зарицка, Юлія Костьвъ*, доньки, съ дѣтьми своими, — *Иванъ, Ярославъ, Александеръ и Олена Кулачковскіи*, внуки, — *Юліянъ Красицкій, Амвросій Зарицкій* и *Михаилъ Костьвъ*, зятѣ покôйнои.

Подяка.

День 17 серпня т. р. засвитавъ намъ печально; найдорожшій мужь, а взглядно отецъ нашь Дмитрій Лучаковскій, приходникъ зъ Должанки, попращався съ нами на вѣки! Великою ôтрадою въ нашôмъ тяжкôмъ горю, була соучасть сусѣдôвъ и отцѣвъ духовныхъ, котрй мимо непогоды и лихои дороги, зôбралися чиленно, щобы ôтдати покôйному, послѣдну услугу. Тожь щиросердечну подяку складаємо прилюдно: Вп. оо. В. Фортунѣ, декану тернопôльскому; Ф. Бачиньскому, мѣстодекану зъ Козлова; Меруновичу за промову въ церквѣ а П. Левицкому за промову надъ гробомъ; дальше Вп. оо. Витошиньскому, Навроцкому, Любовичу, Крушельницкому, Чубатому, Лавровскому, Величковскому, Зарицкому, Климкевичу, Дудыньскому, Ясиницкому и Д. Бачиньскому, взявшимъ участь въ похоронѣ. Дякуємо зарôвно Вп. пп. д-ру Козминьскому, президенту мѣста Тернополя, Пунчертови, Нементовскому, Закржескому и прокураторови д-ру Саганкови прибувшимъ зъ Тернополя; а особливо дякуємо Вп. пп. Величкамъ зъ Должанки, котрй день и нôчь прибували при недужнôмъ и удѣлили намъ, въ першôй хвили болѣзненого удару, потѣхи и розрады.

Щире Вамъ Спасибôгъ! Щобыте не зазнали такого якъ мы горя и печали.

Должанка дня 19 серпня 1885.

А. Лучаковска, вдова; *Иларій и Людвика Левицкй зъ дѣтьми*; *Антоній и Емилія Бачиньскй* зъ *сыномъ*; *Володимиръ и Амалія Лучаковскй* зъ *сыномъ*; *Олена, Леонтына и Станиславъ Лучаковскй*; *Винкентій и Олена Юськевичъ*.

Подяка.

Дня 27 серпня упокоилася Марія Горникевичь, вдова по священику бл. п. Стефану Горникевичу, бувшôмъ пареху въ Дроговыжи, по довгôй та дуже тяжкôй, бо дволѣтнôй недузѣ въ Стрыю у доньки своєи Людвики Перошь. Похоронъ ôтбувся дня 28 серпня с. р. Не могучи лично подякувати всѣмъ тымъ Добродѣямъ, котрй прибули на той сумный обрядъ, то складаю симъ прилюдно щиро-сердечну подяку насампередъ Вп. Отцямъ духовнымъ: крылош. и декан. Л. Шанковскому зъ Дулибъ, мѣстодек. М. Авдыковскому въ Добрянъ и мѣсцевому пар. Г. Поповичу; ôттакъ Вп. о. Гоминьскому, мѣсцевому пароху латиньскому, оо. М. Артымовичу зъ Фалиша, Т. Кобыляньскому и П. Яцишину, що благоволили ласкаво ôтправити парастасъ въ хатѣ надъ тѣломъ покôйнои. Напослѣдокъ дякую всѣмъ Панямъ и Панамъ, сусѣдамъ знакомымъ и незнакомымъ, що остатну прислугу здѣлали покôйнôй и передаю всѣмъ ще разъ щиросердечне „Спаси-Бôгъ!“

— Въ имени дѣтей покôйнои

Іосифъ Шуховскій, зять покôйнои.

Курсъ львôвскій зъ дня 6 л. вересня 1885.

	платятъ (австр. валютою)		жадаютъ (австр. валютою)	
1. Акціи за штуку.	р.	кр.	р.	кр.
Желѣзн. Кар. Людв. по 200 р.	240	—	243	50
„ львôв.-чорн.-пс. по 200 р.	224	—	227	—
Банку гип. галиц. по 200 р.	273	—	275	—
2. Листы заст. за 100 р.				
Общ. кредит. галиц. по 5% ав.	99	20	100	20
„ „ „ по 4% ав.	90	50	91	50
„ „ „ по 5% ав. період.	99	20	100	20
Банку гип. галиц. 6% ав.	101	35	102	35
Листы дов. гал. банку 3% въ ликв.	57	—	59	—
3. Листы довжній за 100 р.				
Общ. роль. кред. Завед. для Гал. и Буков. 6% льосов. въ 15 лѣтъ	—	—	—	—
4. Облиги за 100 р.				
Индемнизаціи галиц. 5% м. к.	101	50	102	50
Облиги комунальній банку краєвого 5%	97	—	98	—
Пожички кр. въ р. 1873 по 6%	102	75	104	—
5. Льосы мѣста Кракова	17	—	19	—
„ „ Станиславова	23	50	25	50
6. Монеты.				
Дукатъ голендерскій	5	78	5	87
„ цѣсарскій	5	80	5	90
Наполеондоръ	9	84	9	94
Півімперіалъ	10	16	10	26
Рубель россійскій срѣбный	1	54	1	64
„ „ паперовый	1	22¾	1	24¾
100 марокъ нѣмецкихъ	60	70	61	40
Срѣбро	—	—	—	—

(безъ текучого куп. безъ купоны)

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручае 1315 69—?

Спеціяльности и универсальній средства, французскй и иншй, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншй фирмы оповѣщуваній.

Перша

Спôлка львôвскихъ шевцѣвъ

при ул. Векслярскôй ч 7

(дôмъ капитульный)

поручае

МАГАЗИНЪ ОБУВЯ

для мужчинъ, дамъ и дѣтей

Пріймае всякй замовленя и направки такъ зъ провинціи якъ и мѣсцевй, выконуючи тіиже

по цѣнахъ умѣреныхъ

въ найкоротшôмъ часѣ.

Остае съ поважаньемъ

3—6 **Зарядъ.**

Въ друкарни товариства им. Шевченка

(*ул. Академична Ч. 8*)

можна дôстати по зниженôй цѣнѣ:

Рочники часописи „Правда“:

Рочникъ V зъ р. 1872 . . . „ 2 зр.
„ VI зъ р. 1873 . . . „ 2 зр.
„ IX зъ р. 1876 . . . „ 2 зр.
„ X зъ р. 1877 . . . „ 2 зр.
„ XI зъ р. 1878 часть лит. 2 томы „ 1 зр.
„ XII зъ р. 1879 . . . „ 2 зр.
„ XIII зъ р. 1880 часть I . „ 50 кр.
зъ р. 1884 часть II . „ 1 зр.

Дальше можна набути слѣдуючй выданя б. редакціи „Правды“.

Крôмъ того можна набути:

1. „Исторія руска Костомарова“, перекладъ Ол. Барвѣньского томъ I за 60 кр., т. II за 50 кр., т. III за 60 кр.; всѣ 3 томы разомъ за 1 зр. 50 кр.
2. „Свѣтоглядъ украиньского народа“, Нечуя за 50 кр.
3. „Повѣстки и оповѣдана“, Нечуя, за 30 кр.
4. „Кайдашева семя“, повѣсть Нечуя за 80 кр.
5. Федьковича „Довбушь“, Заревича „Боднарѣвна“ и Федьковича „Якъ козамъ роги выправляютъ“ — по 10 кр.
6. „Галицко руске письменство“ Драгоманова за 15 кр.

„Studien auf dem Gebiete der ruthenischen Sprache“ von Dr. Emil Ogonowski za 2 зр. 25 кр.

„Руска хата“, буковиньскій альманахъ Данила Млаки за 1 зр. 20 кр.

Друки шкôльній: метрика шкôльна, либра 40 кр. выказъ посѣщаня школы и списъ ученикôвъ либра по 60 кр.; завôзванье до посыланя дѣтей въ школу, либра 40 кр.

Книжки тй можна замовити такожь черезъ тов. „Просвѣту“.

Якъ заводити Правды на ладъ закомарскои Правды?

Розказавъ Данило Танячкевичь, духовный Закомаря. Накладомъ „Батькôвщины“. Цѣна 10 кр., а почгою 12 кр. Дôстати можна черезъ редакцію „Батькôвщины“.

Курсъ збжôа

зъ дня 2 вересня 1885.

Цѣна за 100 кильограмôвъ.

	зр.	кр.	зр.	кр.
Пшениця червона	6	75	7	50
Жито	5	—	5	75
Ячмѣнь	5	25	7	—
Овесъ	5	50	6	—
Гречка	—	—	—	—
Кукурудза стара	—	—	—	—
„ нова	—	—	—	—
Просо	—	—	—	—
Горохъ до варки	—	—	—	—
„ нас.	—	—	—	—
Сочевица	—	—	—	—
Фасоля	—	—	—	—
Бôбъ	—	—	—	—
Вика	—	—	—	—
Конюшина (передна)	—	—	—	—
Анижъ	—	—	—	—
„ плоскій	—	—	—	—
Кминъ	—	—	—	—
Рѣпакъ зимовый	9	25	9	75
„ лѣтный	—	—	—	—
Ржѣй (Льняпка)	—	—	—	—
Насѣнье льняне	—	—	—	—
Насѣнье конопляне	—	—	—	—
Хмѣль новый	—	—	—	—

„НАРОДНА ТОРГОВЛЯ“

у Львовѣ, Станиславовѣ, Перемышли, Тернополи и Дрогобычи

поручае изъ своихъ богато заосмотреныхъ складôвъ

по дешевыхъ цѣнахъ

К а в у, Чекольяду, **Ч а й**, Цукоръ, Оливу, **Оцетъ**, Сыры швайцар., брындзю, **Мѣдъ** прѣсный и питн., Овочѣ южній, Корѣнье, Сардинки, селедцѣ, Горѣвки,

Ликеры, Румъ, **Вина въ бутилькахъ и барылкахъ**, Мыло, мылка до рукъ, Крохмаль, фарбку, Корки, Смаровило на ножѣ, **Свѣчи** церк. и стол., **Вôскъ**, Цвѣты до свѣчокъ, Кадило, Карты,

Воды минеральній, Всякй роды щѣтокъ (тоалетній, до пôдлоги, до обуви и до коней), Масу до пôдлогъ, **Шварцъ безъ витріолю**, Папѣръ, Пера, ручки, Оловцѣ, **Лякъ**, Чорнило (атраментъ), Порошокъ на овады.

Цѣнникъ высылаеся на жаданье франко.

5 до 6 килограмовыхъ посылокъ почтова оплата выноситъ немного, такъ що оплатится и зъ найдальшихъ сторôнъ замовляти потрѣбній для дому артикулы.

Вступаючй въ члены товариства „Народна Торговля“, платятъ вписового 1 зр. и удѣлъ найменше одинъ, выносячій 10 зр. Той удѣлъ остаеся власностею члена и опропентовуеся дивидендою, котрон высота назначаеся по уможченю рôчныхъ рахунковъ. „Народна Торговля“ принимае такожь грошей ан щадничй книжочки и платитъ ôтъ нихъ 5%. (76) 12—?

Спеціяльна Торговля

ПРИРОДНЫХЪ ГЕДЯЛЯЙСКО-ТОКАЙСКИХЪ ВИНЪ

К. Ф. ПОПОВИЧА

ВЪ ТЕРНОПОЛИ.

Поручае крôмъ высылокъ 5 кильовыхъ барылокъ почтою и высылки вина зелѣзницею въ великихъ бочкахъ, котрй ôтъ почтовыхъ высылокъ задля дорогого порта почтового, коштôвъ бочôвокъ и акцизы ôтъ вина высыланй зелѣзницею въ бôльшôй скôлькости о 30% дешевше стоятъ, а именно якъ слѣдуе:

Цѣны loco зелѣзница Тернопôль franco бочка:

1 бочка, що мѣститъ менше бôльше стоитъ	32 литры зр.	32 литры кр.	66 литеръ зр.	66 литеръ кр.	135 литеръ зр.	135 литеръ кр.
1 бочка вина Гедяляй столове	12	50	22	50	40	—
1 „ „ „ лѣпше	15	—	27	—	50	—
1 „ „ „ вытравне	19	—	35	—	65	—
1 „ „ „ съ букетомъ	22	50	40	—	75	—
1 „ „ Самородне	28	—	52	50	100	—
1 „ „ „ солодкаве	34	—	62	50	120	—
вина червоній:						
1 бочка Visontai зъ р. 1882	17	—	30	—	55	—

Купуючи вина особисто у продуцентôвъ и за готôвку ручу за природнй, смачній и лѣпшій а дешевшій якъ навѣть зъ Угоръ спроваджуваній.

Именно же поручаю яко добрый христіянинъ Преподобному Духовенъству свои природнй вина до ужитку при службѣ Божôй и прошу о благосклоннй замовленя.

При замовленяхъ прошу о ¼ часть задатку.

Цѣс. кор. уприв.

ГАЛИЦКЙ АКЦІЙНЫЙ БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

выдае **во Львовѣ** и черезъ филіи

въ Краковѣ, Чернôвцяхъ и Тернополи

АСИГНАТЫ КАСОВЙ

4 процентовй платнй въ 30 днѣвъ по выповѣдженю.

4½ „ „ „ 60 „ „ „

Львôвъ, 7 сѣчня 1884.

ДИРЕКЦІЯ.

(Передрукъ не платится.) (1348 40—?)

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

подае до вѣдомости, що выдало и має на складѣ слѣдуючй

Формулярѣ для катъ пожичковыхъ

на ладъ

„Закомарскои Правды“:

1) Книга касова, одна либра . . 40 кр.
2) Книга маетку желѣзного, одна либра . . 40 кр.
3) Книга маетку подручного, одна либра . . 40 кр.
4) Скрипть, 100 примѣрниковъ . . 55 кр.

Два медалѣ и дипломъ гоноровый на выставахъ краевыхъ.

І. Н. СПОЖАРСКІЙ

рукавичникъ и бандажистъ

во Львовѣ, при улици Галицкôй пôдъ ч. 20.

Рукавички ручнои роботы власного выробу, зъ добрыхъ шкôрокъ glaces, дунскихъ, серневыхъ, козловыхъ, еленковыхъ, поединчо шитй и стебнованій.

Гарнитуры еленковй противъ ревматизма.

Панталоны еленковй до кôннои ѣзды.

Простирала лосевй и еленковй.

Подушки сафяновй и ѣрховй.

Торбы подорожній.

Бандажѣ руптуровй и пупковй.

Поясы на желудокъ и огрѣвачѣ.

Суспензоріи.

Пончохи елястичній на корчовй жилы.

Подушки гуми-елястичній рôжныхъ фасонôвъ.

Обойчики для священникôвъ.

Краватки и шалики мужескй, найновѣйшй.

Шапки покоевй и подорожній.

Шлійки гуми-елястичній и матеріяльній въ великôмъ выборѣ, найновѣйшй.

Корсеты парижскй въ великôмъ выборѣ.

Рамятка на выпуклй лопатки.

Рукавички выробляю на замовленье найпараднѣйшй пôсля новѣйшихъ парижскихъ взорцѣвъ, якъ также оправляю подушки гафтованй гладко або въ буфы, пôсля найновѣйшого густу.

Поручаю повысшй артикулы въ родахъ добровыхъ, по низкихъ цѣнахъ II. Т. Публицѣ.

Замовленя высылаются ôтворотною почтою.

2—3

Ц. к. генеральна дирекція

австрійскихъ желѣзницъ державныхъ.

Выписъ зъ пляну ѣзды важный отъ 1 червня 1885 р.

Отходятъ зо Львова:

Поѣздъ мѣшаный о 6 год. рано до Стрыя.
Поѣздъ особовый о 11 год. 25 мин. передъ полуднемъ до Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ особ. о 7 год. 10 мин. вечеромъ до Стрыя, Станиславова, Гусятына, Хирова.

Приходятъ до Львова:

Поѣздъ особов. о 8 год. 5 мин. рано зъ Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ особ. о 4 год. 15 мин. по полудни зъ Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ мѣш. о 2 год. 10 мин. въ ночи зъ Гусятына, Станиславова, Стрыя, Хирова.

Отходятъ зъ Станиславова.

Поѣздъ особовый о 9 год. 40 мин. передъ пол. до Стрыя Львова, Звардоня.
Поѣздъ мѣшаный о 10 год. передъ полуд. до Гусятына.
Поѣздъ особовый о 6 год. 28 мин. до Стрыя, Львова, Звардоня и о 11 год. 13 мин. вечеромъ до Стрыя, Львова и Нового Санча.

Приходятъ до Станиславова.

Поѣздъ мѣшаный о 4 год. 48 мин. рано зъ Нового Санча Львова, Стрыя.
Поѣздъ особовый о 9 год. 2 мин. передъ полуд. зъ Звардоня, Стрыя.
Поѣздъ мѣшаный о 5 год. 37 мин. по полуд. зъ Гусятына.
Поѣздъ особовый о 5 год. 51 мин. по полуд. зъ Звардоня Львова и Стрыя.

Матеріи на дамску и мужеску одѣжь

лишь зъ тревалои овечои вовны для мужчины середнього росту)

3.10 метра на одно убранье { за зр. 4·96 кр. зъ доброи вовны овеч.; „ „ 8·— „ зъ лѣпш. вовны овеч.; „ „ 10·— „ зъ тонкои вовны овеч.; „ „ 12·40 „ зъ дуже тонк. вов. ов.

Перувѣны зъ дуже тонкои вовны овечои въ наймоднѣйшихъ барвахъ на **дамскій сукнѣ суконній за метеръ зр. 2·20 и зр. 2·40.**

Чорный кожушковый Палмерстонъ-Трико, **чиста** вовна овеча, на **дамскій пальтоты зимовій за метеръ зр. 4.** — Сѣрачки для дамъ на плащѣ отъ дощу и на одѣжь.

Пледы до дороги за штуку зр 4, 5, 8 и ажъ до зр. 12. — Дуже красній одѣня, сподньо, обгортники, сурдуты, матеріи на плащѣ до дощу, тифль, сѣрачокъ (льоденъ), комисъ, камгарнъ, шевіотъ, трико, сукна для дамъ и на билярды, перувѣны, доскины поручае

Заложеный **Joh. Stikarofsky,** — 1866. —

Складъ фабричный въ Бернѣ.

Взоры франко. Карты взорцевій для панôвъ кравцѣвъ **нефранковано. Высылки за послѣплатою** надъ 10 зр. **франко.**

Я маю безъустанный складъ за бôльше якъ 150 тыс. зр. а. в. и розумѣєся, що въ моѣй великôй на весь свѣтъ торговли остаєся богато рештокъ довготы 1 до 5 метрôвъ и для того я змушеный такѣ рештки продавати **за знижену цѣну.** Кождый розумный чоловѣкъ мусить побачити, що зъ такъ малыхъ рештокъ не можна высылати **жадныхъ взôрцѣвъ,** бо по замовленю кôлька сотъ взôрцѣвъ не осталосьбы нѣчого зъ тыхъ решткôвъ, що отже єсть простою **обманою,** коли фирмы суконній инсеруютъ взôрцѣ рештковъ; тѣ кусники походятъ въ такôмъ случаю отъ поставôвъ а не зъ рештокъ, а намѣрôвъ такого поступованя можна легко догадатися.

Рештки не до вподобы вымѣнюются або грошѣ отсылаются.

Кореспонденціи пріймаются въ языкахъ нѣмецкôмъ, угорскôмъ, ческôмъ, польскôмъ, італійскôмъ и французскôмъ. (1—24)

Важне для Родичѣвъ.

Родичѣ, бажаючій примѣстити своихъ сынôвъ, учащаючихъ до шкôлъ у Львовѣ знайдутъ для нихъ добре помѣщенье, здоровый и поживный харчь и родительску опѣку за умѣрену цѣну въ домѣ урядника магистрату. Зголошуватися можна або вже теперь або при кôнци вакацій и съ початкомъ шкôльного року до въ низу пôдписаного

К. Скибиньскій.

Львôвъ, улиця Галицка ч. 54.

По зниженôй цѣнѣ!

Украинськѣ гетьманы

Иванъ Виговскій

та

Юрій Хмельницкій

Ивана Левицкого (Нечуя).

(Правопись фонетична.)

Можна дôстати по зниженôй цѣнѣ 20 кр. (съ пересылкою 25 кр.) за примѣрникъ, за посредствомъ „Дѣла“ и другихъ рускихъ часописей. 1214 (21—?)

К. Диккенса

Новорôчній Дзвоны

Цѣна 60 кр. съ пер. 65 кр.

Дôстати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

Оливу машинову

до

ЛЬОКОМОБИЛЬ,

молотѣлєнь ручныхъ,

ТАРТАКÔВЪ,

млынôвъ паровыхъ и водныхъ

и въ загалѣ до всякого иншого ужитку въ господарствѣ,

Смаровило

до осей желѣзныхъ,

Сѣрчаный мѣдикъ

(синій камѣнь)

такъ гуртомъ якъ и частями поручае по найдешевшихъ цѣнахъ

Складъ фабричный **ФАРБЪ, ЛЯКЕРÔВЪ, ПОКОСТÔВЪ, ХЕМИКАЛІЙ, КИШОКЪ ГУМОВЫХЪ и АРТИКУЛÔВЪ БРОВАРСКИХЪ,** заразомъ и **торговля матеріялôвъ.**

ГИБНЕРЪ И ГАНКЕ

1407 **у Львовѣ,** 10—?

Ринокъ ч. 38.

Огнетревалій и безпечній отъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблені съ американьскими замками и паскилёзыми засувками продаю дуже дешево

СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,

1390 30—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**

(Просится о кореспонденцію въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

ГОТОВА ОДѢЖЬ

МУЖСКА И ДИТИНА

на теперѣшню пору єсть до найдешевше

въ магазинѣ перщон сподки

КРАВЦѢВЪ ЛЬВÔВСКИХЪ

улиця Гетманьска ч. 10.

3—12

Смолова тектура дахова

(Stein-Dachpappe)

въ плытахъ и звояхъ якъ такожь и цвяхи до нихъ, готову масу терову до помазуваня дахôвъ, теръ зъ вугля камѣнного и деревяный, смолу асфальтову, щѣтки до помазуваня поручае въ найлѣпшихъ родахъ и по цѣнахъ найприступнѣйшихъ

ГИБНЕРЪ и ГАНКЕ

у Львовѣ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. галиц.

акційного Банку Гипотечного

купуе и продае

всѣ ефекты и монеты

пôдъ найприступнѣйшими условіями.

5% Листы Гипотечній и

5% Листы Гипотечній преміованій

котрій пôсля закона зъ дня 2 Липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвысшои постановы зъ дня 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщуваня капиталôвъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія

можна въ сѣй Конторѣ получити.

(до вылосованя съ 10% премією т. є. по **110** за **100**)

Всѣ припорученя зъ провинціи выконуются безъ проволоки по курсѣ днєвнôмъ, не числячи нѣякои провизіи. 1349 42—?

НОВООТКРЫТА

Торговля церковныхъ знарядôвъ, образôвъ, ризъ и книгъ

ТЕОДОРА СТАХЕВИЧА

ВЪ СТАНИСЛАВОВѢ,

поручає Всечестному Духовеньству, славетнымъ громадамъ, церковнымъ комитетамъ и Высокоповажанôй Публицѣ богатый выбôръ:

матерій церковныхъ и ризъ готовыхъ, стихарѣвъ, балдахинôвъ, хоругвь, фанъ, плащеницъ, образôвъ малёваныхъ на блясѣ и полотнѣ, до иконостасôвъ, престолôвъ и на стѣны церковній; ôлтарики або образы процесіональній; хрестôвъ напрестольныхъ, ручныхъ и процесіональныхъ; хрестôвъ желѣвныхъ на гробы и полёзыхъ, Евангелій, патрицій, чашъ, ампулокъ, дарохранительницъ, дароносницъ, хлѣбницъ до Всенощного, кадильницъ, поликандрôвъ (паукôвъ), пôдсвѣчникôвъ (лѣхтарѣвъ), канделябрôвъ, лямпницъ, свѣтла церковного, диванôвъ, цвѣтôвъ и проч.

Великій складъ товарвъ срѣбныхъ зъ хиньского срѣбла, а именно:

Лыжки, вилки, ножѣ столовій и десеровій, лыжочки до чаю и кавы, чайники, цукорнички, тацки, коробки на масло и сыръ, заставы столовій на овочѣ и тѣста, лѣхтарѣ, канделябры столовій и проч.

1219 **по найдешевшихъ цѣнахъ** 27—52

Всѣ замовленя въ вартости 100 зр. высылаєся франко.

Цѣнники въ рускôмъ языцѣ высылаются на жаданье ôтворотною почтою даромъ.

Опакованье даромъ.

Академикъ

шукае лекціи до ученикôвъ шкôлъ народныхъ и середныхъ. Близша вѣдомѣсть въ Ред. „Дѣла“.

Въ Самборъ

Нръ 18 въ рынку (напротивъ костела Бернардиньского) найдутъ **ученики нижшои гимназіи** за умѣрену цѣну примѣщенье и родительску опѣку. Надзôръ веде о. катихитъ гимназіяльный.

Юлія Гмитрикъ

вдова по священику.

Найдешевше руске литературне выдавництво „Руско-украиньска Библіотека Евгенія Олесницкого“, выходитъ у Львовѣ почавши отъ 1-го грудня р. 1884.

Доси выйшло 10 выпускôвъ, обнимаючихъ слѣдуючій литературный матеріялъ:

1. **Запорожцѣ,** оповѣданье Ивана Нечуя-Левицкого . . . 10 кр.
2. **Сонні мары молодого пытомца,** оповѣданье В. Барвѣньского 10 кр.
3—4. **Оповѣданя Олекси Стороженка** (Серія перша) первѣстно 20 кр. по выпущеню сконфискованыхъ частей . . . . . 10 кр.
5. **Prima Vera,** поезіи Юліи Шнайдеръ . . . . . 10 кр.
6. **Оповѣданя Д. Мордовцева** 10 кр.
7—10. **Юрій Горовенко,** повѣсть Красюченка . . . 40 кр.

Предплачувати можна на бôльше число выпускôвъ наразъ, пересылаючи отповѣдну квоту (1 або 2 зр.) на руки выдавця (ул. Словацкого ч. 6). Замовляти можна также поодинокій выпуски, додаючи за поодинокій выпускъ 2 кр., а за подвôйный 5 кр. на оплату порта.

„ДЫМЪ“,

повѣсть Ив. Тургенева. Цѣна 1 зр. 50 кр., съ пересылкою 1 зр. 70 кр.

Дôстати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

Складъ фабричный красокъ, лякерôвъ, покостôвъ, продуктôвъ хемичныхъ заразомъ и торговля матеріялôвъ

ГИБНЕРА и ГАНКЕ

во Львовѣ, Рынокъ

1340 27—? **въ власнôмъ домѣ ч. 38.**

поручае:

КРАСКИ ОЛѢЙНІЙ

зовсѣмъ готовій до ужитку, до малюваня дверей, бконъ, помостôвъ, дахôвъ, домôвъ, огородовыхъ знарядôвъ и господарскихъ, знарядôвъ рôльничихъ и т. д

КРАСКИ

ОЛѢЙНО-ЛЯКЕРОВІЙ и БУРШТ.-ЛЯКЕРОВІЙ

масу до запусканя помостôвъ

власного выробу, найлѣпшого рода

ЛЯКЕРЪ ДО ПОМОСТÔВЪ,

лякерь до шкôльныхъ таблиць

найдобрѣйшій

лякеры повозовій правдивій

англійскій зъ фабрикъ Wilkinson, Heywood и Clark въ Лондонѣ,

всякого рода лякеры до робôтъ внутрѣшныхъ, внѣшныхъ, дерева, желѣза и шкôръ.

Краски сухій всякій роды:
анилиновій,
до крашеня яець
„ „ матерій
друкарскій, бронзы (золотый порошокъ), золото въ аркушахъ,
ростинній въ плынѣ,
для переплетникôвъ,
тушовій, акварелевій въ гузичкахъ и лѣсочкахъ,
акварелевій вохкій въ трубочкахъ и мушляхъ,
до мальованя порцелянъ,
олѣйній въ трубочкахъ до робôтъ артистичныхъ.

Средства до ретушованя, олѣйки и верниксы до робôтъ артистичныхъ, пензлѣ, малярскій полотна, палеты, сталюги и всякій приборы до мальованя и рысованя.

АРТИКУЛЫ ДЛЯ ФÔЛЬВАРКÔВЪ:

Смаровило до желѣзныхъ осей,
олива до машинъ,
теръ газовый,
цементъ и гипсъ,
китъ, асфальтъ,
антимеруліонъ,
карболевый квасъ и другій средства десинфекцій.

ПРИРЯДЫ ПИВНИЧНІЙ:

Шпунты и чопы до бочокъ,
корки до бутильокъ,
капслѣ до бутильокъ,
маса до лякованя бутильокъ,
машины до коркованя бутильокъ,
„ „ „ бочокъ
трибушоны,
машины до мытя фляшокъ,
пипы до бочокъ.

АРТИКУЛЫ ГУМОВІЙ:

кишки гумовій до газу и до стяганя воды, вина, пива, квасу; плыты гумовій и пр

ПРОСТИРАЛА ГУМОВІЙ:

Пасы до машинъ и молотѣлень зъ найлѣпшихъ шкôръ бельгійскихъ всякои ширины.
Гурты до машинъ, вужѣ конопляній.
Руры циновій и оловяній.
Шрôтъ, льотки и кулѣ.
Порошокъ на комахи и молѣ, тинктура на комахи, камфора и перецъ бѣл.
Артикулы тоалетовій, мыла тоалетовій, Extraits d'odeur, Eau de Cologne, олѣйки и помады.
Лякъ до печатаня.
Чорило до писаня, до гектографіи, червоне, сине, чорне, до значеня бѣля и автографичне.
Краски до печатокъ, гума и карукъ розпущеный.
Китъ до скла и порцеляны.
Смаровило непромакаюче на шкôру.
Смаровила на копыта съ способомъ ужитку.
Товщь до оружія.
Лякеръ до чобôтъ чорный, золотый и мѣнячійся.
Чорило до шкôръ.
Апретура до консервованя шкôръ и пр.

Все по найдешевшихъ цѣнахъ.

Цѣнники спеціяльній на жаданье gratis u franco.

При замовленяхъ за послѣплатою просится о присыланье певной сумы, котра выстарчила-бъ хочь на оплаченье тамъ и назадъ коштôвъ почтовыхъ на случай недôтбраня посылки.

„ПОРВАЛАСЬ НИТКА!“

Комедія на 4 справы.

Написавъ **Олександеръ Я. Конiськiй.**

Цѣна 30 кр. а. в.

Въ м. VIII-цѣ, сторôнъ 73. — Набути можна черезъ Редакцію „Дѣла“. Съ высылкою по-за Львôвъ 32 кр. за примѣрникъ.

ТОРГОВЛЯ РѢЧЕЙ ЦЕРКОВНЫХЪ

В. СТАХЕВИЧА

въ Тернополи

поручае Всечестному Духовеньству и Почетнымъ Братствамъ церковнымъ богато заосмотреный складъ знарядôвъ, образôвъ и рызъ церковныхъ по найдешевшихъ цѣнахъ.

Осмѣляюся такожь заявити, що будучи въ Франціи закупивъ я богато матерій церковныхъ и принимаю всѣлякій рызи церковній до направы а то: Фелоны, дальматики, стыхарѣ и прч. по найдешевшихъ цѣнахъ и въ найкоротшôмъ часѣ роботы поручені отсылаю.

Чашѣ, Хресты и прч. срѣбній и металевій принимаю до позолоченя и цѣлковитого ôтновленя.

Срѣбній знаряды церковній якъ; Чашѣ, хресты, монстранціе и прч. Antique, купую по найвысшихъ цѣнахъ.

О ласкавій замовленя упрашаю.

(1—20)

Выдавець **Иванъ Белей**; за редакцію отвѣчае **Кирило Кахникевичь.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарок го

Ч. 95. Львôвъ, Четверъ 29 серпня (10 вересня) 1885. **Рôчникъ VI.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат аркушѣ кожного 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця
Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье
Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.
Реклямаціи неопечатанй вôльнй ôтъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a: Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовй Хряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи:* *для Россіи:*
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

☛ **Просимо нашихъ Вп. Предплатникôвъ о скоре надсыланье предплаты и вырôвнанье залеглостей.**

Львôвскій „Przegląd“ и его „twórca“.

Праса польска галицка, не выймаючи и консервативного „Czas-у“, звернулась послѣдными днями съ всею рѣшимостею противъ „Przegląd-у“, органу звѣстного „Privatmann-а“, за артикулъ, оправдуючій епурацію Познаньщины съ елементу польского кн. Бисмаркомъ. „Przegląd“, идучи за донесеньемъ „Руси“ Аксакова, подавъ именно вѣсть, що зелѣзному канцлерови не ходитъ такъ дуже о выдаленье Полякôвъ зъ всхôдныхъ кôнцевъ нѣмецкой имперіи, а въ бôльшôй части о усуненье елементôвъ анархичныхъ, безпашпортовыхъ и переважно некатоликôвъ. Ôнъ ударяе прото на польску прасу въ Галичинѣ и докоряе ѣй, що она зъ сего факту хоче робити питанье политичне, пôднести его въ парляментѣ вѣденьскôмъ въ формѣ интерпеляціи до правительства и тымъ дѣломъ объявити себе на ново елементомъ, котрый стараеся порôжнити дружнй съ собою двѣ сусѣднй держави. За сей то ультраконсерватизмъ дôсталась „Przegląd ови“ добра научка, именно изъ стороны „Reform-ы“ и „Gazet-ы Narodow ои“. Першій зъ сихъ органôвъ ôтсуджуе въ наслѣдокъ того редакцію „Przegląd-у“ ôтъ польскости и накликуе, щобы загалъ польскій вырѣкся сего апостата; „Gazeta Nar.“ знову ударяе съ великимъ жаромъ не тôлько на самого редактора, п. Масловского, яко колишного безпашпортовця, але и на фактичного властителя „Przegląd-у“, гр. Альфреда Потоцкого. Въ статіи „Gazet-ы Narodow-ои“ пôдъ заголовкомъ: „Гей, пане Потоцкій!“ читаемо, що „Przegląd“ доси бувъ wszetecznicą moskalofilstwa, а теперь принявся wszetecznictwa prusofilskiego, а вина за все спочивае на самôмъ „воеводскôмъ сынѣ“, котрый есть „twórcą“ и „konserwatorem“ сего органу. „Gaz. Nar.“ докоряе ôттакъ графови, що его гордй антенаты стремѣли до пурпурôвъ королевскихъ, а ônъ самъ служитъ „najemnikom matactw, dążących do wytępienia narodu polskiego“.

О цѣлôй тôй аферѣ дневникарокôй не згадували-бы мы, если-бы ультраконсервативный „Przegląd“ не выявивъ бувъ въ своемъ часѣ и на насъ Русинôвъ такій-же „wszeteczniczy“ поглядъ, якимъ нынѣ пописався що до Полякôвъ. Пригадуемо прото, що въ лютôмъ с. р. сей самый „Przegląd“, выступаючи противъ царского указу зъ 27 грудня 1884 р., зборонюючого Полякамъ куповати землѣ въ бѣло- и мало-рускихъ губерніяхъ, на справу руску въ Россіи подивився рôвножъ окомъ ультраконсерватиста россійского, назвавши ей крайно небезпечною для добра россійскои держави. „Чейже нынѣ не есть вже тайною“ — писавъ „Przegląd“ — що Украина зриває послѣдній признаки народнои съ Великороссіею спôльности, що хоче бути и буде сама собою. Струя та есть такъ рвуча, що навѣть средствами державнои администраціи не дастьса опинити“. Поглядъ свôй кôнчитъ „Przegląd“ радою до правительства россійского, щобы оно старалось окрѣпити елементъ польскій на Украинѣ, а кинувши межи Полякôвъ и Русинôвъ пôдналъ до незгоды, правило Украиною пôдъ девизою: „divide et impera!“

Якъ бачимо прото, то „Przegląd“ и его „twórca“ уважали насъ ôтъ давна однымъ народомъ съ россійскимъ и стояли заедно на становиску „объединителѣвъ фасону Каткова и Аксакова. Шкода тôлько, що польска праса доперва теперь догадалась всего того, що намъ було ôтъ давна звѣстне. Шкода такожь, що та праса не ремонструвала вразъ съ нами въ хвили, коли полагодженье справы рускои въ Галичинѣ певній сферы поручили якъ-разъ тымъ самымъ рукамъ, котрй нынѣ правлятъ „Przegląd-омъ“. Шкода рôвножь, що праса польска не приняла до вѣдомости слова „twórcy“, котрый рускôй депутаціи зъ Бурштыньского по послѣднихъ выборахъ до сойму краевого, коли тая упоминалась о выбôръ „народовця“, сказавъ отверто, що ônъ съ „народовцями“ галицкими такъ само не симпатизуе, якъ „Przegląd“ съ украиньскими сепаратистами. Шкода остаточно, що при послѣднихъ выборахъ до рады державнои праса польска не запротестувала вразъ съ нами противъ ставленю кандидатуръ рускихъ рукою тогожь самого „twórc-ы“. Всего того шкода, але мы тѣшимось, що бодай при случайности теперѣшнои епураціи Познаньщины загалъ польскій буде мати добру нагоду пересвѣдчитися, що и по нашôй сторонѣ нерѣдко бувае правда, котру належало-бы въ интересѣ обохъ народôвъ и державы сильнѣйше попирати, якъ то звычайно бувае. Сей самый „Przegląd“ поставивъ собѣ заразъ при своемъ заснованю програму: „o sprawie ruskiej w Galicyi zachować zupełne milczenie“, имовѣрно яко о дѣлѣ дуже несмачнôмъ и може навѣть небезпечнôмъ для ультраконсервативныхъ пересвѣдчень „chlebodawców“. Тымъ дастся и вытолковати загадка, для чого полагодженье справы рускои въ Галичинѣ, пôднесене певными сферами ще съ кôнцемъ 1883 р., нôшло до коша яко рѣчь, о котрôй należy milczeć, имовѣрно вже для того самого, що она не лежитъ въ интересѣ закордонныхъ „объединителѣвъ“. Зъ того всего дастьса остаточно и вывести наука, що на будуче справу руску не можна поручати рукамъ сеи категоріи, що въ меншôй мѣрѣ працюютъ для краю и державы, бôльше оглядаются на кастовй и Богъ знае якй ще интересы. Чи тй самй рученьки не велѣли въ послѣднихъ часахъ певному органови рускои прасы бодай въ языковôмъ взглядѣ зближитись до языка „объединителѣвъ“, се питанье лишаемо отвертимъ... Намъ лишь звѣстно, що зъ того поведеня молодои редакціи высшй сферы правительственнй не конче суть задоволенй и се незадоволенье объявили уже „twore-ѣ“ згаданого органу.

Ôткрытье выставы археологичнои.

Вчера около 12 год. въ полудне наступило ôткрытье такъ давно заповѣданои выставы археологичнои и сполученого съ нею зъѣзду рускихъ и польскихъ археологôвъ. Выстава сама, дотыкаюча майже лишь выключно галицкои Руси, мае дѣйстно лишь рускій характеръ, бо выставленй на нѣй майже лишь выключно предметы будь-то дотыкаючи безпосередно исторіи и давнои бувальщины галицкои Руси и цѣлои Руси-Украины, будь-то походячй зъ рускога краю и стоячй съ нимъ и его рускимъ народомъ въ звязи посереднôй. Инакше маеся рѣчь съ зъѣздомъ. Не наша рѣчь доходити, для чого змѣнено первѣстный плянъ ôткрытя выставы въ другôй половинѣ мѣсяця липня: чи вымагала сего яка предстояча констелляція политична, чи ляканося, щобы рускоукраинськй ученй не занадто заимпонували рускою наукою и рускимъ трудомъ и не надали такъ выставѣ якъ и зъѣздови бôльше характеру рускога. Менша о те, выставу и зъѣздъ ôткрыто; чи дуже торжественно, се зависитъ ôтъ того, якъ хто рѣчь понимае; намъ видится, що саля выкладова съ катедрою для отвираючого выставу и лавки шкôльнй для гостей зъѣзду не дуже причиняются до тымъ бôльшого торжества. Але держѣмося нашои пословицѣ: „Якъ звавъ, такъ звавъ, кобы що давъ“, — а выстава археологична таки богато, дуже богато подае намъ цѣкавого, о чѣмъ ще пôзнѣйше поговоримо. Число прибувшихъ на зъѣздъ и выставу археологôвъ та гостей було не конче велике, бо ледви лишь около 50 осôбъ. Може бути, що причина и въ тôмъ, що мы высказали въ повышихъ увагахъ. Мѣжь присутными були зъ Русинôвъ лишь Преосв. еп. дръ Юліянъ Пелешь, дръ И. Шараневичь, о. Л. Лаврецкій и о. П. Бѣлиньскій. Зъ Полякôвъ були пп. дръ Маєръ, Маріянъ Соколовскій, Киркоръ, Цьешковскій, гр. Кароль Лянцкороньскій; ôттакъ маршалокъ краевый дръ Зыбликевичь, дръ Смолька, Л. Вербицкій, дръ Верещиньскій и др.

Выставу ôткрывъ гр. Войтѣхъ Дѣдушицкій насамперед промовою въ польскôмъ языцѣ, зазначуючи, що цѣлею выставы есть выказати старинній памятники штуки галицкои Руси ôтъ часôвъ передъисторичныхъ ажь до минувшого столѣтя, вилывъ цивилизаціи всхôднои и захôднои, польскои и рускои, на штуку въ галицкôй Руси.

Ôттакъ сказавъ гр. Дѣдушицкій по руски: „Панове! Маемо передъ собою выставу предметôвъ зъ нашихъ старинныхъ часôвъ. Предметы тй походятъ всѣ зъ границь того краю, котрого столицею бувъ ôтъ тысяча лѣтъ Львôвъ. Перша то выстава, де стремлено до згромадженя предметôвъ, дотычачихъ цѣлого житя сеи краины. Бували уже выставы археологичнй, але одностороннй, на котрыхъ предотавлялоса тôлько шляхотске житье давнои „Рѣчи-посполитои“ або сама лишь церковь. Щобы пôзнати цѣлу правду о цивилизаціи историчнôй сего краю, треба подивитися на одну и другу сторону нашои минувшости. Намѣрено въ сѣй выставѣ такій образъ сотворити. Комитетъ добре знае, що не мôгъ ôтповѣсти свому намѣреню; зробивъ початокъ; кождый початокъ трудный а той труднѣйшій длятого, бо нещасливе упередженье утрудняе ще нынѣ въ краю нашôмъ спôльну працю, хочь-бы на найспокôйнѣйшôмъ поли науковôмъ. Дасть Богъ, буде колись лѣпше! Исторія бувала все и буває теперь повною несподѣваныхъ зворотôвъ; де бувала борба, настае найтѣснѣйша згода; де бувала нуж-

ВЪ КАРПАТАХЪ.

Написавъ Иванъ Нечуй.

(*Дальше.*)

Газда Стромовскій, якъ видно по ёму, простый мужикъ, дае своему мѣрошникови третю частку всего заробôтку въ млына. Въ млынѣ беруть шѣснайцяту мѣру зъ млыва! Не великій заробôтокъ и газдѣ и мѣрошникови. Се вже я бувъ на маетности епископа Пряшевского въ Венгріи: тутъ до Пряшевскои катедры приписано четверо сёлъ... Тутъ недалеко стоитъ перше словацке село Льесникъ, зъ котрого бувъ Стромовскій. Се мѣсце есть узолъ, де сходяться три народы: на пôвнôчь за Щавницею живуть Мазуры, на пôвдень и на схôдъ Русины, а на захôдъ до Татрôвъ въ Венгріи Словаки. Коло сёго Льесника йдутъ на пôвдень безъ перервы рускй села: Липнякъ, Фôльварокъ, Камѣнка.

Въ типѣ Стромовского, ёго жѣнки и мѣрошника вже було видно щось одмѣнне одъ типа рускога та мазурскога. Въ ихъ на першій поглядъ бье въ очи примѣтна часть нѣмецкого. Въ молодицѣ бровы тонесенькй, якъ оловцемъ наведенй, зовсѣмъ якъ у нѣмкинь; ногы у всѣхъ доволѣ довгй та тонкй. Всѣ були въ гôрокôмъ костюмѣ, загальнôмъ для всѣхъ трехъ народностей. Въ газды довгй косы спадали на плечѣ и були пôдрѣзанй, рôвнй на лобѣ, зовсѣмъ по малоруски. На ёму були такй самй холоснѣ (штаны) зъ бѣлого товстого сукна съ червоными лямпасами; на ногахъ, тй самй кербцѣ (постоли) й онучѣ.

Ся словацка хижа чи гижа (хата) була збудована зъ товстыхъ яловыхъ колодокъ навѣть необтесаныхъ въ серединѣ хаты. Щелины мѣжь колодками були позатыканй мохомъ. Черезъ мохъ свѣтялысь двѣ дѣрки, я тыкнувъ парасолемъ въ мохъ, конець парасоля пробывъ дѣрку наскрôзь.

— Чи нехолодно вамъ тутъ зимою? що въ стѣнахъ свѣтяться дѣрки?

— Нѣ, каже газда, мы на зиму затыкаемо дѣрки мохомъ и въ хатѣ дуже тепло.

Хижа въ серединѣ темна, непобѣляна, невесела. Тôльки веселять хижу бѣла пѣчь съ коминомъ та груба, зовсѣмъ поставляній такъ, якъ у нашихъ селянъ.

Обстава сеи хижи зовсѣмъ украиньска: коло порога пѣчь та мысникъ; далѣ одна лава, стôлъ, полиця, два католицкй, нѣмецкй образы на папери. На мискнику поливанй миски, деревянй ложки. Дôлъ земляный, нечистый и нерôвный. Въ хижи нечисто, темно й непривѣтно. Дымъ выходить черезъ коминъ въ сѣни, чи въ млынъ на горище.

Газда начавъ розказувати про Венгрію, про свои вандрôвки по Венгріи, почавъ называти усѣ рѣчи въ хижи по мадярски. Зазвенѣла туга, выразна, груба, але гучна мадярска мова. Одначе на газдѣ не зôсталося й слѣду салдатского. Передо мною стоявъ старый мужикъ въ гарнôй сорочцѣ до пояса та въ суконныхъ мужицкихъ холосняхъ. Я розказавъ, що въ нашихъ млынахъ беруть въ двое бôльшу мѣру за млыво и се пôдбило молодого мѣрошника вандрувати на Украину до Кіева. Добрй люде розпытували мене про Кіевъ. Я квапився и попрощавшись съ ними повернувъ до Дунайця, але не хотѣлось менѣ бити ноги по камѣню въ узкому корытѣ Лѣсного-Потока. Я напростець простувавъ черезъ гору, або лучше черезъ передню терасу высокои горы Голицѣ, що стояли зъ боку. Она вся вкрыта яловымъ лѣсомъ густымъ, густымъ та старымъ лѣсомъ. Гора крута, якъ стѣна. Ся гора такъ само належиться до маетности епископа Пряшевского.

Выдерлись мы на ту терасу по-за камяною пирамидою. Я ставъ и не мôгъ одвести очей одъ дивнои гôрокои картины на Пьенiны. Щобъ поглянути на сю одну картину, варто було приѣхати въ Карпаты.

Горы стоять кругомъ амфитеатромъ и дуже похожй на Альпы. На схôдъ сонця стоить гладонька камяна стѣна, за нею пôднимается въ двое выща камяна стѣна за Лѣснымъ-Потокомъ. Всѣ зубцѣ, всѣ гострй верхи пирамидальныхъ скель ясно вырѣзуються на небѣ, неначе якась велытеньска твердыня арабского стиля. Сей бôкъ картины дикій, сумный. Проти сихъ скель за Дунайцемъ надъ самый берегъ выступае однымъ бокомъ пышна Соколиця. Сей бôкъ Соколицѣ дуже оригинальный: въ низу надъ самою водою зъ крутого боку горы выступають двѣ скелѣ, зовсѣмъ неначе нѣмецкй готицкй домы съ покрôвлею. Покрôвля высовуеться не бôльше якъ на аршинъ зъ бока горы, а по сёму выступѣ густо, густо поросли яланы до самого верху, неначе оборочки зъ зеленого дерева. Надъ сими крышами высоко, высоко по скелистôй стѣнѣ повилися двѣ широкй гирлянды зъ ялинъ до самого верху. На самому вершечку горы стоитъ неначе баня: се камяный верхъ Соколицѣ, круглый, зъ верху узкій, въ низу ширшій. Коло неи надъ густыми зелеными верхами та гребѣнями стремить пышна гора — Три-короны. Се неначе стоять надъ масою лѣса три сахарнй головы, трохи прихилянй одна до другои; таки они крутй та круглй та гострй; а одъ ихъ йде ще выще довга грива, вкрыта лѣсомъ. Ся гора далесенько одъ Соколицѣ, але здаєтьса, нѣбы она стоить рядомъ съ нею. Амфитеатръ кôнчаеться зъ другого боку высокою горою Голицею. Ёи верхъ похожій на довгу кôньску гриву. Она вся вкрыта лѣсомъ зъ верху до самого Дунайця. Середъ сёго амфитеатра гôръ въ серединѣ круга стоить невысока гора, кругла, вся вкрыта ялинами, неначе хто кинувъ въ сей пышный кружокъ якусь мохнату шапку, а кругомъ него обвиваеться пôдковою зеленый Дунаець. Ся гора стоить неначе въ ямѣ, а на неи кругомъ заглядаютъ высокй, скелистй верхи Соколицѣ та Трехъ-коронъ. А надъ тымъ амфитеатромъ стоитъ весело сонце, заглядае въ ёго середину, въ пышну глибиню, заглядае въ Самый Дунаець. Лѣсы оовѣченй зъ верху, свѣтяться наскрôзь до самого долу... Увесь амфитеатръ гôрь, всѣ скелѣ, облитй ранѣшнимъ сонцемъ, веселымъ, яснымъ. Скелистй верхи вырѣзуються ясно въ блѣдому, але блискучому небѣ и нѣбы высять надъ масою темнои зелени ялынъ та букôвъ.

Здається, бачишь пышну декорацію якоись мировои дивнои сцены, поставляну геніяльнымъ майстромъ, видуману геніяльною фантазією, — декорацію, врôвнѣ съ котрою людьска театральна сцена буде тôлько дитячою мизерною играшкою.

(Конець буде).

да, настане народне щастье. И такъ, монархія, котра давнѣйше була передною сторожею германизаціи, змѣнила свою натуру и сталася домомъ, въ котрôмъ найрôзнѣйшій народы повинній свобôдно розвиватися и повинній учитися, якъ можна въ любвѣ при собѣ жити.“ Промовы свои закôнчивъ гр. Дѣдушицкій по руски и по польски окликомъ въ честь Є. Вел. цѣсаря.

Такъ отже выстава археологична дала першій разъ случайнôсть, що польскій магнатъ ôтважився прилюдно промовити на рускôй мовѣ, уважанôй все ще черезъ загалъ Полякôвъ за мову „хлопску“. Се выступленье гр. Дѣдушицкого можемо лишь похвалити и ставимо его за примѣръ и другимъ Полякамъ. Наколи-бъ такъ лишь всюды и завсѣгды поважано найбôльшу святощь кождого Русина — его рôдну мову, тогды певно, коли-бъ вже не зовсѣмъ, то бодай въ дуже великôй части настало то порозумѣнье мѣжь обома побôчь себе жіючими народами, котрого для загального добра краю такъ дуже потреба. Але вертаймо до рѣчи.

По промовахъ предложивъ гр. Дѣдушицкій зборови выбрати на часъ зъѣзду предсѣдателѣвъ, заступника и секретарôвъ. Выбрано отже предсѣдателями Пр. еп. Юліяна и дра Маєра, а заступникомъ п. Соколовокого; на секретаря выбрано п. Оссовского. Коли выбраный выдѣлъ занявъ свое мѣсце, промовивъ насамперед дръ Маєръ, а ôттакъ и Преосв. еп. Юліянъ. Его Преосвященьство сказавъ въ своѣй бесѣдѣ, що ônъ не есть вправдѣ археологомъ, але ôтъ давна займяеся церковною исторіею рускаго народа, а исторія и археологія стыкаются и взаимно себе доповняютъ. Преосв. еп. станиславôвокій пôднѣсъ ôттакъ потребу спôльнои працѣ для добра обохъ народôвъ и зазначивъ, що не тôлько ônъ самъ буде ôтъ теперь усердно займатися археологіею, але буде такожь старатися вплывъ свôй въ тôмъ дусѣ ширити и мѣжь пôдвластнымъ собѣ духовеньствомъ. Бесѣду Преосв. еп. Юліяна принявъ збôръ грôмкими оплесками.

По скôнченôмъ торжествѣ ôткрытя выставы и зъѣзду удалися гостѣ до саль, де мѣстится выстава. Выстава розмѣщена въ трехъ саляхъ: въ першôй суть параменты церковнѣ, въ другôй зброя и портреты историчнѣ а въ третôй памятники доисторичнѣ. Гостей опроваджували гр. Дѣдушицкій, Людвикъ Вербицкій и дръ И. Шараневичь и поясняли розложенѣ предметы. Закимъ будемо въ силѣ подати докладнѣйшій описъ выставленыхъ предметôвъ, згадаємо тутъ лишь про деякѣ важнѣйшѣ. Зъ церковныхъ рѣчей найкрасшій есть на выставѣ иконостасъ церкви рогатыньскои походячій зъ 1620 р. Иконостасъ сей обновлено пôзнѣйше, черезъ що его значно ушкоджено, однакожь задержалось на нѣмъ ще богато первобытного. Одинъ образъ н. пр. представляе Авраама вытаючого передъ хатою гостей, — звѣстна сцена зъ библійнои исторіи; Авраамъ стоитъ отже одѣтый въ строю польскôмъ зъ часôвъ Жигмонта а побôчь него его жена Сара, одѣта знову въ строю нѣмецкôмъ. Якъ-бы для доповненя ефекту намалювавъ коло нихъ перъвѣстный маляръ хату, щось въ родѣ вежѣ въ стилю готицкôмъ. Въ окремôй шафѣ присланôй зъ Перемышля находится великій збôръ чашь, зъ котрыхъ найстарша есть дарункомъ короля Собѣского. Зъ церковныхъ рѣчей суть дальше дуже цѣкавѣ рôжного рода хресты одно- и трираменнѣ. Найстаршій хрестъ на выставѣ, бо ще зъ XII. столѣтя, есть власностею „Народного Дому“. Предметы зъ розкопокъ зъ Галича, Кіева и другихъ княжихъ городѣвъ суть тутъ такожь дуже численно заступленѣ. Въ загалѣ выстава есть дуже поучаючою и занимаючою навѣть для чоловѣка менше обзнакомленого съ археологіею и отвирае передъ нашими очима докладный — розумѣесь о скôлько се можна — образъ нашои давнои бувальщины, и стоитъ того, щобъ еи кождый Русинъ оглянувъ и хочь крихту перенѣося гадками въ часы нашои свободы и независимости народнои. Якъ зачуваемо, маe зъ выставы сеи выготовитися опôсля альбумъ; не зле булобы, щобы до сего альбума були доданѣ хочь короткѣ описы и замѣтки историчнѣ. Сподѣваємося однакожь, що такъ якъ выстава есть спôльна, и руска и польска, то и альбумъ буде въ тôмъ дусѣ выдане.

По огляненю выставы удались члены зъѣзду до церкви св. Параскевы, де Вп. о. Шведицкій поясняв прибувшимъ всѣ образы и другѣ старынѣ рѣчи, якѣ маe въ церквѣ. Зъ ôтои удалися ще ôттакъ гостѣ оглянути перковъ волоску и Ставропигію. О 4 год. по полудни ôтбувся ôттакъ въ техницѣ выкладъ гр. Въ Дѣдушицкого о рускôй штуцѣ, а вечеромъ о 8 год. ôтбулася спôльна вечера въ „Kol-ѣ literack ômъ“. Нынѣ выѣхали члены зъѣзду до Богородчанъ а завтра рано ôтбудеся друге а пополудни трете и послѣдне засѣданье зъѣзду.

ДОПИСИ.

Зъ пôдъ Львова.

(*Рускій языкъ на окружнôй конференціи учительскôй у Львовѣ.*) Загально звѣстна польонизаційна тактика противъ Русинôвъ на кождôмъ поли проявляесь при леда случайности въ цѣлôй своѣй наготѣ. Схибленье просвѣты народнои взяли собѣ Поляки мабуть за основу своеи вынародовляючои политики супротивъ Русинôвъ и поступаютъ тымъ яскравѣйше въ той способъ, чимъ бôльше опору находятъ въ стороны рускои.

Въ цѣли вынародовленя взялися отже они передовсѣмъ до шкôлъ и въ мѣсцевостяхъ съ чисторускимъ населеньемъ усувано языкъ тогожь населеня, а вводжено польскій; де же то не вдалося, тамъ бодай вводжено по при языкъ рускій такожь польскій.

Щобы тая система ополячування продовжалась въ школахъ народныхъ съ тымъ певнѣйшимъ успѣхомъ, запоранося около выведеня учительства въ дусѣ отвѣтнôмъ тôй-же системѣ. И дѣйстно „утраквистичнѣ“ семинаріи выдали мѣсто рускихъ учителѣвъ людей въ родѣ тыхъ, про якихъ доводилось намъ читати въ „Дѣлѣ“ ч. 90 въ дописи зъ Рогатына, де учителѣ-Русины на конференціи соромились и то середъ самыхъ-же Русинôвъ по руски промовляти.

Невелику горстку учителѣвъ, вѣрно стоячихъ при народнôмъ прапорѣ, тероризуютъ деякѣ панове, просто сказавши, квестією „насущного“ и симъ способомъ стараются въ карности удержати учительство зависиме та не допускати его до найменшого руху правдиво просвѣтного.

Въ якъ игноруючій способъ тѣ панове переходятъ до порядку дневного надъ рускимъ языкомъ, оскорбляючи всяке чувство русонародне, а съ другои стороны, якъ маловажатъ они голосъ учительства, показуесь въ слѣдуючого факту: Въ днихъ 24, 25 и 26 серпня ôтбувалась у Львовѣ пôдъ проводомъ инспектора окружного п. К. конференція учителѣвъ народныхъ замѣсцевого округа львôвского при участи около 200 членôвъ, въ межи котрыхъ около пôвтора ста становили учителѣ рускои народности. Зборы подѣлено на кôлька секцій и придѣлено кождôй въ нихъ до оброблення тематы, котрѣ опôсля мали передискутоватись. Якъ въ инавгураціи засѣданя и звычайного ходу такихъ конференцій заключати можна було, языкомъ тематôвъ и дискусіи уважано якъ завсѣгды, языкъ польскій. Тожь одинъ въ смѣлѣйшихъ Русинôвъ, п. Воробецъ въ Грыбовичь, опираючись на рускôй бôльшости, поставивъ заразъ другого дня рано внесенье, скрѣплене пôдписами тои жь бôльшости, щобы половину рефератôвъ выготовлено на будуще въ языцѣ рускôмъ и въ тôмъ-же языцѣ надъ ними дискутовано. Но внесенье до кôнця конференціи мимо богато интерпеляцій полежало въ кошi, по просту усунено его потайкомъ въ порядку дневного и доперва безпосередно передъ закрытьемъ послѣдного засѣданя зволено заявити устами секретаря збору, п. Яницкого, що внесенье не отвѣтно сформуловане; для чого однакожь и чому того скорше не зроблено, того нѣхто не довѣдався.

Така доля стрѣтила внесенье що до рускаго языка, оперте вже не лишь на жаданю бôльшости збору, але и на основахъ конституціи, о котру чей за гôрку нашу дачу гроша и крови упôмнутись намъ можна!

Не остаe намъ отже нѣчого иншого, якъ просити нашихъ соймовыхъ послôвъ, щобы они при данôй случайности предложили правлячимъ сферамъ нашѣ кривды и зажадали ôтъ нихъ усуненя злого и нагляду надъ точнымъ выконуваньемъ правъ, запорученыхъ намъ конституцією.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Хорватска депутація регниколярна*) приняла яко пôдставу нарадъ, маючихъ полагодити правно державный спôръ межи Уграми а Хорватією и Славонією працю Живковича, котрый домагаесь: окремого хорватского горожаньства державного, хорватскихъ гонведôвъ, перетворення сойму угорского въ соймъ спôльный реформы университету, академіи вôйсковои и окремого буджету. Другій *еляборатъ*, котрый предложивъ комисіи Мискатовичь не сягаe такъ далеко. Обмежаесь до жаданя: уживаня языка хорватского яко языка державного въ Хорватіи и Славоніи, утворення хорватскихъ сесій при спôльнôмъ министерствѣ въ Буда-Пештѣ и обсадженя урядôвъ тôлько Хорватами. Въ спеціяльнôй дебатѣ ôткинено зъ працѣ Живковича, значне число постулятôвъ. Дальше нараджувалась депутація надъ квестією, до кого належитъ зарядъ лѣсôвъ державныхъ и порѣшила, що зарядъ лѣсôвъ и доменъ маe пôдлягати загребскôй краевôй дирекціи скарбу взглядно спôльному министерству скарбу. Въ кôнци дебатовано надъ квестією заряду податкового.

(*Проклямація румуньскои ирриденты.*) Пôдъ такимъ заголовкомъ розкинено передъ кôлькома днями въ Угорщинѣ и въ Семигородѣ проклямація оъ датою Букарештъ, взываючѣ семигородскихъ Румунôвъ до вынищеня Угрôвъ въ Семигородѣ. Проклямація дораджуe Румунамъ, замешкалымъ въ Угорщинѣ, уживати противъ Мадярôвъ въ загалѣ такихъ средотвъ, якихъ уживаe ирландска опозиція. Румуньске правительство оконфискувало всѣ примѣрники сеи проклямаціи, якѣ лишь появились въ Румунiи, за що высказуe ему офіцiльна австрійска праса вояке признанье. „Kölnische Zeitung“ замѣстила кореспонденцію зъ Семиграду, въ котрôй пôдсуваe инціятиву сеи проклямаціи самому президентови Тиса, котрый хотѣвъ зъужиткувати ôттакъ появленьеся брошуры яко претекотъ до переслѣдуваня Румунôвъ въ Угорщинѣ. Комбинація тая становитъ однакъ зовсѣмъ изольованый голосъ середъ нѣмецкои прасы, котра одноголосно уважаe еи простымъ вымысломъ, приписуючи авторство проклямаціи самôйже румуньскôй ирриденте. Проклямація тая вызвала середъ Мадярôвъ велике негодованье. Въ Клявзенбургу рѣшили угорскѣ академики спалати прилюдно проклямацію, однакъ президентъ мѣста зборонивъ имъ таку манифестацію, боячися дразнити непотрѣбно Румунôвъ. Тогды академики выйшли поза територію мѣста до мѣсцевости Монасторъ, де ôтбули демонстраційно антирумуньскій митингъ и порѣшили выслати адресу до сенату академичного, щобы тойже выкинувъ румуньскѣ газеты зъ читальнѣ университетскои. Въ кôнци уряджено овацію передъ памятникомъ Кошута.

(*Зъ Чехіи*). При нагодѣ посвященя хоругви ческого „Сокола“ въ Хотиборжу, державъ Ригеръ бесѣду, въ котрôй згадувавъ про найновѣйшѣ ческо нѣмецкѣ аферы. Ригеръ остерѣгавъ Соколôвъ, тое новочасне „ческе лицарство“, щобы стереглись незаконнымъ способомъ доходити своихъ правъ. Въ добре зорганизованôй суспôльности, якою суть Чехи не може панувати самопомôчь, тамъ пануe законъ и его волѣ повинні всѣ пôддатись, помимо того, що друга народность (Нѣмцѣ) провокуe Чехôвъ до спору. Чехи маютъ однаке право съ Нѣмцями, однакъ Чехи не умѣютъ такъ упôмнутись за особою, якъ Нѣмцѣ; Чехôвъ есть менше и они починаютъ доперва пôдноситись, коли тымчасомъ Нѣмцѣ всюды переважаютъ числомъ и кривдячи самѣ другѣ націи умѣютъ дôзнану маленьку кривду розголосити по пѣлôмъ свѣтѣ и до найширшихъ розвести розмѣрôвъ. Для того завзывавъ Ригеръ ческихъ Соколôвъ до тревалои працѣ на поли національнôмъ, але при тôмъ остерѣгавъ ихъ передъ провокаціями. — Въ справѣ краледворскôй оголосила рада громадска Краледвору въ ческихъ дневникахъ заявленье въ тôмъ дусѣ, що по нынѣшный день не вѣдомо ѣй, щобы коли небудь наславъ кто нѣмецкихъ гимнастикôвъ на теригорiи Краледвору“. Заявленье тое выкликало великій гнѣвъ въ нѣмецкôмъ таборѣ, котрый то гнѣвъ проявився въ огнистыхъ артикулахъ нѣмецко-либеральнои прасы.

(*„Fremdenblatt“ о внутрьшнôй политицъ*). Пôвъурядовый „Fremdenblatt“ пише по причинѣ недалекого отворення рады державнои: „Парляментъ збираеся, скрѣпленый неумѣркованою, але окрайною фракцією. а група, котра въ его лонѣ свѣжо зъорганазувалася, есть не партія державна, але клюбъ національный (нѣмецкій). Се явище

Третя вандрôвка рускои молодежи.

VI.

Вечеромъ около 7 год. прибули мы до Хоросткова въ дôмъ гостинного и щирого нашого патріота, Вп. о. Богоноса. Зъ причины пôзнои поры мусѣли вандрôвники спѣшитися немало, щобъ на часъ розпочати вечерокъ. О 8 год. була вже саля магистратска заповнена до краю гôстьми. Передовсѣмъ явилося тутъ множество мѣщанъ зъ Хоросткова и селянъ зъ Говилова, Увислы и другихъ поблизкихъ селъ, щобъ побачити своихъ проосвѣченыхъ братôвъ, почути, що они говорятъ, чимъ занимаются, полюбуватись рускимъ словомъ, рускою пѣснею. Въ загалѣ, де не загостили вандрôвники на нашôмъ розкôшнôмъ Подôлю, окрôзь витавъ ихъ народъ не то съ особливымъ интересомъ, а просто съ нетаенными найщиршими симпатіями. Справдѣ радѣло наше серце вельми, коли уста старыхъ сѣдоглавыхъ старцѣвъ-господарôвъ звали насъ своими, рôдными, рôднесенькими дѣтьми, ôтъ котрыхъ они надѣются лучшои, красшои долѣ.

Розпочались вечерницѣ. Съ глубокою увагою слухала публика ôтчиту нашого молодого критика и историка литературы, п. Волод. Коцовского, о дѣяльности и значеню незабутого Маркіяна Шашкевича. Опираючись на засадѣ, що вартôсть и значенье якогось чоловѣка можутъ бути належито оцѣненѣ лишь зô становища того часу, въ котрôмъ ônъ живъ, а нѣякъ лишь зъ позôсталыхъ окрушинъ его творôвъ — и то тôлько по найдокладнѣйшôмъ перестудіованю обставинъ его житя, вплывôвъ, пôдъ якими находився, супротивностей, съ якими боровся, — выявивъ прелегентъ вповнѣ значенье и стôйнôсть нашого знаменитого труженника и поета. На пôдставѣ старанно зôбраныхъ и критично розсмотреныхъ жерелъ, котрыми користувався ще при выдаваню III тому „Рускои Библіотеки“, розкрывъ ônъ обширно и всесторонно образъ нашого народного ôтродженя, въ котрôмъ покôйный Маркіянъ бувъ завсѣгды головнымъ дѣятелемъ а заразомъ и вытревалымъ робôтникомъ въ разъ вытыченôмъ напрямѣ. Метода прелегента проста и вельми поучаюча для тыхъ, що хотѣли-бъ працювати на поли исторіи литературы. Не въ тôмъ его рѣчь, щобъ розводити оригинальнѣ погляды и запускатись въ теоріи, а просто въ тôмъ, щобы на пôдставѣ жерелъ а именно на пôдставѣ сучасныхъ судôвъ добути на верхъ те, що становитъ властиву вартôсть чоловѣка, то есть его щирôсть до народу, благородный запалъ для гуманныхъ идей и вытревалôсть въ праци. Такъ выйшовъ пôсля ôтчиту прелегента Маркіянъ Шашкевичь характеромъ, котрого достойно поняла и оцѣнила вся публика; выйшовъ мужемъ быстрого розуму, великого серця, всесторонного погляду и дѣяльности идеальнои вытревалости и самопожертвованя, — гôдный взôръ для наслѣдованя труженикамъ на поли словесности для добра народу.

По ôтчитѣ выступивъ хоръ, повитаный грôмкими оплесками. Вже то треба сказати, що на всѣхъ вечеркахъ сегорôчнои вандрôвки належали спѣвы до тыхъ точокъ програмы, котрѣ безперечно найвдячнѣйше принимала вся зôбрана публика. Причинялись до того разъ выбôръ що найкрасшихъ рускихъ композицій, подруге и знамените ихъ выконанье пôдъ управою звѣстного дирігенса питомця львôвскои семинаріи духовнои, Автонома Левицкого и при участи такихъ силъ якъ Евг. Гушалевичь и богословы пп. Качмарскій и Діяковскій. Якъ тутъ, такъ такожь и на другихъ вечеркахъ запримѣтили мы, що зъ співôвъ подобались особливо двѣ композиціи проф. Вахнянина а то: „Наша жизнь“ и „По морю“, ôттакъ Лаврôвского „Ой по горѣ“ и Нѣжанковского „Гуляли, гуляли“. По першôмъ выступленю хору ôтделямувала Вп. п. Евелина Богоносôвна, донька нашого господаря, о. Богоноса, его власный патріотичный стишокъ на привѣтъ рускимъ вандрôвникамъ. Стихъ сей, въ котрôмъ по при згадцѣ на давнѣйшѣ, славнѣ часы нашои исторіи загрѣвавъ авторъ передовсѣмъ до любови рôдного краю и народу, — якъ самъ прегарный, такъ само прегарно бувъ выголошеный декляматоркою. Тожь не диво, що п-а Богоносôвна, призбрана до того въ хорошій народный строй, збирала довгѣ неумовкаючѣ оплески.

По вечерку розпочались сейчасъ танцѣ и весела забава ажь до пôзнои ночи.

На другій день рано — а було се въ четверъ 6 серпня — схопились деякѣ менше втомленѣ, щобъ пройтись на свѣжôмъ воздусѣ и оглянути мѣсто. Погода стояла на дворѣ тиха, супокôйна, хотяй ранокъ переймавъ вже осѣннымъ холодомъ. Хоростковъ на первый поглядъ мѣсточко гарне, чисте, здраджуюче добробытъ. На полудне ôтъ мѣста ставокъ, переливаючійся черезъ греблю опустомъ, пôдъ котрымъ вандрôвники зажили здоровои купелѣ. Прочій часъ до полудня минувъ то на поблизькихъ екскурзіяхъ та на розмовѣ съ повертаючими зъ поля селянами, то на милôй забавѣ въ домѣ нашого сердечного господаря; сердечнôсть ту бачили вандрôвники на кождôмъ кроцѣ, Вп. о. Богоносъ, принимаючи ихъ въ своѣй хатѣ, приладивъ имъ выгôдный нôчлѣгъ и всяку выгоду. А вже то найлучше выявилась сердечнôсть и щирôсть нашого господаря, коли ônъ при обѣдѣ въ теплыхъ словахъ заявивъ свою радôсть, що видитъ такъ численно зôбрану руску молодѣжь въ своѣмъ домѣ а похваляючи цѣль, въ якôй она выбралась вандрувати по Подôлю, внѣсъ первый тоастъ на здоровье рускои молодѣжи. Взрушеным голосомъ ôтповѣвъ одинъ зъ вандрôвникôвъ на тѣ сердечнѣ слова порушаючѣ кождого до глубины серця и пôднѣсъ взаимно здоровье господаря и его патріотичнои доньки — вчерашнои декляматорки. Изъ пôзнѣйшихъ тоастôвъ мусимо именно пôднести тоастъ въ честь славного патріотичного нашого духовеньства рускаго. „Справдѣ — говоривъ одинъ зъ вандрôвникôвъ забравшій голосъ — трудно подыбати другій край, де бы духовеньство було такъ ôтдане народнôй справѣ и тôлько для неи вчинило, якъ наше въ Галичинѣ. Такимъ духовеньствомъ мôгъ-бы смѣло повеличатися кождый народъ; такого духовеньства завидуютъ намъ сусѣды и руска молодѣжь бе чоломъ передъ нимъ и хоче гôдно вступати въ его слѣды. Честь ему! Многая лѣта!“ Тоастъ сей выкликавъ загальне одушевленье а присутнѣ панъ-отцѣ, зô взрушеньемъ приняли тѣ слабѣ выразы великои заслуги и узнаня. (Д. б.)

вкладае ôтповѣдній обовязки на всѣхъ политикôвъ, а попередъ всего на правительство, обовязокъ — змагати сильно до пôднесеня идеи державнои, щобъ супротивъ змагаючоися національнои заливы зовсѣмъ безвзглядно заступати австрійску идею державну та хоронити ея ôтъ ущербу середъ сутолоки рôжнородныхъ фракцій. Польскій и ческій клюбъ повинній бы теперь пôзнати, якій плоды приноситъ національна политика. Могучій ôтпôръ Нѣмеччины зробитъ ихъ податливѣйшими для вымогôвъ мысли державнои, въ котрôй лежитъ одинока охорона ôтъ небезпеченьства руйнуючихъ межиусобицъ". До тыхъ слôвъ министеріяльного органу додае ческа „Politik" слѣдуючій коментаръ: „Проповѣдь, выголошену пôдъ адресою Чехôвъ и Полякôвъ прочитали мы — и остовпѣли. Значится, Чехи и Поляки були доси неподатливѣ для вымогôвъ идеи державнои? Одно зъ двохъ: або они пôдлягали тôй идеѣ, а въ такôмъ разѣ повысшій непрямый закидъ есть неморальный (frivol); або они сего не робили, а тодѣ въ якôмъ же свѣтлѣ являеся гр. Таффе, котрый на тыхъ двохъ клюбахъ опирався?

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Зъ Петербурга доносятъ, що царска родина позôстане въ Копенгазѣ ажь до половины жовтня. До Копенгаги привозитъ цареви спеціяльный пôсланець два разы на тыждень важнѣйшй письма и ôтбирае ôтъ него приказы; важнѣйшй справы державнй залагоджуе або Вел. кн. Володимиръ, або они позôстаютъ непорѣшенй ажь до приѣзду царя. По побытѣ въ Копенгазѣ переѣде царска родина до Гатчины и позôстане тамъ ажь до нового року. — Министеръ дѣлъ внутрѣшныхъ гр. Толстой хоче мимо супротивлень лѣкарѣвъ вертати до Петербурга. Лѣкарѣ однакожь побоюются, що побытъ єго въ Петербурзѣ може дуже некористно вплынути на станъ его здоровія и що ôттакъ сталасьбы сумна катастрофа неминучою. — О реформѣ россійскихъ урядникôвъ доносятъ, що комисія, котра займалася справою знесеня рангъ урядникôвъ, укôнчила вже свою роботу и предложила ея государственному совѣтови. Пôсля новогo проекту маютъ зъ дотеперъ истнуючихъ чотырнайцятъ клясъ бути знесеными одинайцять низшихъ а позôстали бы отже лишь три высшй ранги, т. є. ранга канцлера державного, дѣйстного тайного совѣтника и совѣтника тайного. Такъ отже не було-бы вже въ Россіи нѣякихъ штатскихъ, колежскихъ, придворныхъ и титулярныхъ совѣтникôвъ, такъ само жадныхъ асесорôвъ, секретарѣвъ и регистраторôвъ. Наколи госуд. совѣтъ прійме проектъ комисіи ранговои — о чѣмъ впрочѣмъ нема сумнѣву — и получитъ царске затвердженье, то всѣ урядники будутъ въ будучности мати лишь титулы ихъ дѣйстныхъ урядôвъ. Тѣ уряды будутъ подѣленѣ на 11 клясъ, зъ котрыхъ кожда група буде обнимала рôвнорядні посады.

Чорногора. До „Pol. Corr." доносятъ зъ Цетинье, що князь чорногорскій постановивъ по воли змѣнити догенерѣшну милицію чорногорску на стояче войско. Тымчасомъ выйшовъ розказъ творити кадры для кождого бôльшого ôтдѣлу войскового въ той спосôбъ, що маютъ выбратися 520 молодыхъ Чорногорцѣвъ зъ клясы вѣку ôтъ 1860 до 1865 и тѣ будутъ вже вправлятися и организувати на ладъ другихъ державъ европейскихъ. Єсть такожь намѣренье выбирати зъ сеи добôрнои дружины поодинокихъ инструкторôвъ и придѣлювати ихъ до кождои нагіи. Такъ буде Чорногора мати до двохъ або трехъ лѣтъ добôрну и добре зъорганизовану хочь и маленьку армію.

НОВИНКИ.

— **Забава въ Руднѣ коло Львова.** Въ недѣлю дня 13 с. м. ôтбудеся въ Руднѣ въ користь тамошнои читальнѣ народнои забава съ слѣдуючою програмою: 1. Танцѣ сельскихъ дѣвчатъ и молодцѣвъ при селяньскôй музицѣ. — 2. Продукціи хору зô Львова. — 3. Бѣгъ до меты въ мѣшкахъ впростъ и заднымъ ходомъ. — 4. Слѣпый хôдъ до стовпа. — 5. Обжинки селяньскихъ женцѣвъ. — 6. Театральне представленье комедіи „Сатана въ бочцѣ", котру ôтограютъ выключно лишь мѣсцевй селяньскй силы. Вступъ ôтъ особы 10 кр.; селяне платятъ лишь 3 кр. за вступъ. Поѣздъ прохôдный зелѣзн. Кароля Людвика ôтходитъ зô Львова зъ головного двôрця до Рудна точно о 3 год. по полудни, а другій звычайный поѣздъ о 4 год. 47 мин. пôсля годинника львôвского. Выдѣлъ читальнѣ въ Руднѣ запрошуе симъ всѣхъ сусѣдныхъ П. Т. Родимцѣвъ нашихъ до якъ найчисленнѣйшои участи.

— **Зборъ „Общества им. Качковского"** ôтбувся въ Сяноцѣ дуже красно; въ зборѣ взяло участь около 500 людей. Особливо красно выпавъ вечерокъ. До нового центрального выдѣлу „Общества" выбрано: Б. Дѣдицкого, головою, а членами: крылошанъ Петрушевича, Павликова и дра Делькевича, оо. Ярымовича и Кл. Литиньского, адвоката дра Литиньского, Ал. Герасимовича, Юл. Кмицикевича, Пелеха, Лаголу, Мончаловокого и Дуду.

— **Зъ Королѣвки** пишутъ намъ: И въ нашихъ сторонахъ органы правительства взялися до практичного уживаня инструкцій даныхъ имъ „Czas-омъ" дотычно сѣльскихъ читалень. Въ Бѣльчу Доброкутѣ маe бути дня 18 сего мѣсяця ôткрыта читальня. Статутъ подано до намѣстництва ще 24 липня. Передъ двома недѣлями дôстали основателѣ тои читальнѣ завôзванье до староства. Не знати, чому не дôстало лишь двохъ зъ помѣжь основателѣвъ пôдписаныхъ на пôсланыхъ до намѣстництва статутахъ,: о. Глѣбовицкій, священикъ и громадскій писарь, Иванъ Вовчукъ. Комисарь староства сказавъ завôзванымъ, що староство хотѣло тôлько ôтъ нихъ самыхъ чути, чи они справдѣ бажаютъ у себе мати читальню? Опôсля п. комисарь ще и похваливъ людей, що волятъ читати що небудь, користного, якъ сидѣти въ корчмѣ. Въ загалѣ п. комисарь розмовлявъ съ основателями Доброкутскои читальнѣ дуже чемно, за що честь ему, якъ и за то, що утвердивъ людей въ благôмъ намѣрѣ. — Зовсѣмъ инакше поступивъ собѣ п. староста Ляховецкій зъ Залѣщикъ. Въ Дзвинячу, повѣта залѣщицкого, за вплывомъ трудолюбивого и щирого патріота, о. Темницкого, закладаесь тамъ такожь читальна. П. староста Л. довѣдався объ тôмъ, здаесь ôтъ намѣстництва, впавъ на людей дзвиняцкихъ несподѣваною гостиною. Кликавъ вôйта та другихъ основателѣвъ до себе осôбно, та опершу намовлявъ, щобъ не закладали читальнѣ, а опôсля коли не помогли намовы, ганьбивъ та грозивъ. Въ кôнци п. староста, показавъ себе передъ дзвиняцкими людьми, не правительственнымъ урядникомъ конституційнои державы, бо сказавъ: „Niech wam prawo sto raz pozwala, póki ja starostą, w moim powiecie nie będzie żadnej czytalni". — Люде покачали головами та глядѣли смѣло за п. старостою, ôтъѣзджаючимъ въ лютôй злости домôвъ. Мудро сказавъ одинъ просвѣщеный дзвиняцкій селянинъ, до зажуреныхъ своихъ братôвъ: „Не журѣтся, цѣсарь давъ право не тôлько для насъ, але и для панôвъ старостôвъ и всѣ мы пôдъ правомъ."

— **Громада Комарники** коло Турки купуе разомъ съ тамошнымъ приходникомъ, звѣстнымъ нашимъ патріотомъ о. Щаснымъ Саламономъ ôтъ п. А. Стшелецкого тое жь село за суму 75.000 зр. Умову вже заключено, а громада и купуючй зложили вже п. Стшелецкому задатокъ. Купуючимъ перебиваютъ дуже жиды Розенбергъ зъ Высоцка и Іойна Тайхманъ зъ Борынѣ и даютъ вже властителеви далеко бôльшу суму. Здаесь однакожь, що они нѣчого не вдѣютъ и маетокъ п. Стшелецкого лишится таки при громадѣ.

— **О. Михаилъ Шараневичь**, парохъ въ Камени, дек. калуского получивъ по поводу 50-лѣтного душпастырства грамоту съ архіерейскимъ благословеньемъ и титуль совѣтника консисторского съ правомъ ношеня сутанны крылошаньскои.

— **Въ справѣ паломникôвъ ѣздившихъ** до Петербурга на святометодіевоке торжество доноситъ „N. fr. Presse", що о. И. Наумовичь, п. Площаньскій, дръ И. Добряньскій и другій, получили завôзванье зъ дирекціи полиціи львôвскои, щобы явилися тамъ дня 12 с. м., де имъ оголосятъ имовѣрно результатъ полиційного слѣдства веденого на пôдставѣ §. 11 министеріяльного розпоряженя зъ дня 20 цвѣтня 1850 р. Карно судове слѣдство противъ галицкихъ паломникôвъ вправдѣ застановлено, але полиційне доходженье тревае дальше.

— **Прибранье назвиска.** П. Петро Лѣниньскій, адъювктъ судовый и посолъ на соймъ, внесъ просьбу до намѣстництва о дозволенье прибраня до теперѣшного свого родинного назвиска ще и назвиско „Товарницкій" а то длятого, що ôнъ есть своякомъ бл. п. Ивана Товарницкого, котрый умираючи записавъ цѣлый свôй маетокъ на стипендіи для учащоися молодежи а зарядъ фундаціи и роздаванье стипендій поручивъ своякови, котрый бы такъ само назывався. Позаякъ родина пок. Товарницкого зъ мужескои стороны вымерла, а п. Лѣниньскій есть своякомъ зъ женьскои стороны, то ôнъ подавъ просьбу до намѣстництва, щобы ему вôльно то имя принятн. Намѣстництво однакожь не позволило, а п. Лѣниньскій внесъ рекурсъ до министерства.

— **Чи въ делиріюмъ, чи проломилась клепка?** Вчерашный „Проломъ" подавъ о нашôй редакціи слѣдуючу звѣстку: „Въ составѣ редакціи „Дѣла" имѣетъ произойти радикальная реорганизація. Редакторъ г. Белей имѣетъ уступити, на его же мѣстце искаютъ чоловѣка зъ провинціи. Между иными ведутся переговоры съ г. А. Сѣчиньскимъ о принятіе на себе редакціи украинофильской газеты. Также и за сотрудниками газеты оглядаются на провинціи. Комитетъ редакційный „Дѣла", состоящій изъ 12 лицъ, большою частію професоровъ академической гимназіи остаетъ пока що и на будуще совѣтующимъ и наблюдающимъ органомъ редакціи и только составъ комитета подверженъ будетъ основной реформѣ". Прочитавши таке, подумали мы: Господи, що за всевѣдущй тй панове редакторы „Пролома"! Невже-жь они чуютъ навѣть, якъ трава росте! Але скоро и погадали мы: нѣ, се зовсѣмъ що иншого; то певно у котрогось зъ редакторôвъ проломилась клепка або котрыйсь зъ нихъ попавъ въ делиріюмъ, коли понисавъ рѣчи, о котрыхъ въ нашôй редакціи нѣкому и не снилося, бо все, що „Проломъ" подавъ, есть ôтъ початку ажь до кôнця чистою ложею. Коли вже редакторы „Пролома" не такъ всевѣдущй, за якихъ хотѣли-бы уходити, то позволимо собѣ пояснити справу. Головный нашъ редакторъ п. Белей выѣхавъ бувъ — якъ мы то впрочѣмъ доносили — на короткій часъ зô Львова въ своихъ справахъ особистыхъ, а вернувши ôттакъ, перебувавъ у Львовѣ яко войсковый ажь до нынѣ; теперь же выѣхавъ знову зô Львова, а коли поверне, обôйме назадъ редакцію. Що редакція „Дѣла" стараеся о сотрудникôвъ, се рѣчь зовсѣмъ проста; редакціи залежитъ на тôмъ, щобы въ складъ ея входили якъ найлѣпшй силы; зô взгляду на те редакція завсѣгды старалася, стараеся и буде старатися, то лежитъ въ интересѣ самои газеты якъ и ея читателѣвъ. Впрочѣмъ коли вже „Проломъ" такъ дуже нами интересуеся, то позволимо собѣ заявити ему, що у насъ суть опорожненй двѣ посады именно наклеювача марокъ и кольпортера и мы готовй кождои хвилѣ пріймити хочь-бы и редакторôвъ „Пролома". Просимо зголоситись, добре заплатимо.

— **Зъ Золочева** пишутъ намъ: Дня 20 серпня с. р. укусила муха въ селѣ Колтовѣ, пов. золочѣвского, въ бороду двôрского фѣрмана, котрый заразъ другого дня мимо лѣкарскои помочи умеръ. Такожь и въ сусѣднôмъ селѣ Верхобужу укусила муха селянина въ руку, але купелевый лѣкарь въ Сасовѣ заразъ перетинавъ ему ея въ кôлькохъ мѣсцяхъ и якось щасливо его уратувавъ. Додати належитъ, що такъ въ однôмъ якъ и другôмъ селѣ въ мѣсяцю липню выгинуло звышь 60 штукъ худобы, при чѣмъ такожь не обôйшлося безъ выпадку. Ото одинъ селянинъ хотѣвъ здôймати шкôру зъ коровы, затявся въ руку и до другого дня умеръ. — На весну умиравъ нарôдъ на голодовый тифусъ, въ наслѣдокъ чого Є. Вел. цѣсарь зволивъ найласкавѣйше надôслати запомогу для убогихъ родинъ звышь 200 зр., котру п. Єловицкій, комисарь пов. разомъ съ п. Рупрехтомъ, инспекторомъ податковымъ, роздѣлили въ школѣ. Характеристичнымъ есть, що п. Єловицкій потрафивъ скоро выкористати дану хвилю, доказуючи селянамъ, що то п. графъ Тома Стадницкій, котрого недавно выбрали до рады державнои, вже выеднавъ у Є. В. цѣсаря для нихъ запомогу.

— **Школа ветеринаріи.** Виписы слухачѣвъ школы ветеринаріи во Львовѣ розпôчнутся дня 1 жовтня и ôтбуватися будутъ въ дирекціи школы пôдъ ч. 466¼ при улицѣ „На рурахъ" до дня 9 того-жь мѣсяця що дня въ годинахъ ôтъ 10 до 12 передъ полуднемъ.

— **Перенесенье.** Министерство просвѣты перенесло гимн. проф. дра Нѣментовского зъ Станиславова до гимназіи Францъ Іосифа у Львовѣ.

— **Спроневѣренье.** Почтмайстеръ въ Солотвинѣ, пов. богородчаньского, Янъ Пеньожкевичь, спроневѣривши зъ касы почтовои суму, котрои высокôсть поки що не зôстала справджена, втѣкъ дня 30 серпня не знати куды и есть пошукуваный судово.

— **На примусову лицитацію** выставивъ судъ окружный въ Золочевѣ добра Тростянець малый и часть Тростянця, належачй до п. Аполлинарія Яворского зъ Скварявы, вицепрезеса Кола польского въ Вѣдни, а то въ цѣли уплаты претенсій австроугорского банку въ сумахъ 44.275 зр. 92 кр. и 4.919 зр. 54 кр. Речинцѣ лицитаціи назначенй въ судѣ окружнôмъ въ Золочевѣ на д. 28 вересня, 20 жовтня и 30 падолиста с. р. Добра тй оцѣненй на 100.000 зр., а на третôмъ речинци проданй будутъ не низше сумы 70.000 зр. Вадіюмъ выноситъ 10.000 зр. Куратором вѣрителѣвъ, незвѣстныхъ зъ мѣсця пробуваня, есть дръ Гейне, адвокатъ въ Золочевѣ.

— **Убійця панѣ Балуцкои** въ Краковѣ вже выслѣдженый; есть нимъ — жѣнка Яна Лабендзьовокого, бувшого интролигатора въ Крешовицяхъ, Северина Лабендзьовока. Передъ кôлькома роками служила она у пок. Балуцкои, черезъ що була ѣй добре знакома. Панѣ Балуцка, котра жила сама и була боязливою, звыкла була замыкатися въ своихъ покояхъ и не впускала нѣкого, кого не пôзнала по голосѣ. Впущена яко знакома до покою Лабендзьовска убила паню Балуцку душею ôтъ зелѣзка, затягла ея пôдъ лôжко, а ôттакъ зрабувала всѣ цѣннѣйшй рѣчи, якй тôлько могла въ руки дôстати. Ôткрытя убійчинѣ по трехдневнôмъ безплоднôмъ шуканю доконавъ комисарь Свольконь, той самый, що передъ кôлькома роками ôтшукавъ убійцѣвъ возьного Словика. Въ помешканю Лабендзьовскои, якъ такожь у сторожихи, у котрои она пôдчасъ побуту свого въ Краковѣ ночувала, познаходжено майже всѣ рѣчи зрабованй у Балуцкои; Лабендзьовску и ея мужа, котрый ôтираеся ôтъ всякого удѣлу въ тôмъ убійствѣ, арештовано.

— **Окраденье костела.** Въ ночи на д. 5 с. м. добувоя невыслѣдженый доси злодѣй до костела парохіяльного лат. обр. въ Долинѣ, пôдважившн двернѣ зелѣзною штабою, и розбивши чотыри скарбонки, забравъ зъ нихъ суму около 230 зр. Три скарбонки забравъ съ собою, а четверту, якъ такожь штабу ужиту до пôдважуваня дверей, покинувъ на мѣсци. Якъ видно зъ дотеперѣшного доходженя, крадѣжь зôстала сповнена около годины 1 по пôвночи, а индивидуумъ, сильно пôдозрѣне о те злочаньство и ôтъ довшого часу остаюче пôдъ дозоромъ полиційнымъ, зôстало арештоване.

— **Убійство жидôвскои родины въ Глубокôй.** При гостинци мѣжь Тлустымъ а Язлôвцями, на фôльварку Глубока въ тамошнôй коршмѣ вымордували якiсь два пройдисвѣты въ ночи зъ д. 28 на 29 серпня цѣлу родину жидôвъ Роллерôвъ, а именно Мехля Роллера, арендаря, его жѣнку Говду, его кузинку Галлерову, двохъ его сынôвъ, зъ котрыхъ старшому було 5 лѣтъ, и бельфера. Въ живыхъ осталисъ тôлько двѣ дочки Роллера, Лея и Гудя, котрй скрывшися пôдъ подушками, уйшли бачности убійцѣвъ, а такожь наймолодша дитина Мехля, котра ссала груди матери. Убійство доконане було въ цѣли рабунку; забравши въ готôвцѣ кôлькасотъ гульденôвъ и дещо зъ рѣчей, убійцѣ выйшли, немовь бы оплакуючи смерть своихъ жертвъ, приказуючи: ай вай! ай вай! Въ кôлька днѣвъ опôсля зôстали оба арештованй.

— **Нищенье лѣсôвъ въ кіевскôй губерніи.** Кіевска губернія посѣдаэ нынѣ ще значнй обшары лѣсôвъ, але ненастанне ихъ нищенье черезъ вырубуванье въ пень цѣлыхъ просторôвъ, швидко зробитъ кіевску губернію зовсѣмъ безлѣсною. Ще передъ пятьма роками губернія посѣдала 919.818 десятинъ (кожда десятына = 2 морги) лѣса, що становило пяту часть обшару цѣлои губернін. Найбôльше лѣсôвъ находилося на пôвночныхъ окраинахъ губерніи и въ повѣтахъ дотыкаючихъ Днѣпра. Зъ цѣлого простору лѣсового около 200.000 десятинъ належало до казны (скарбу держ.), а решта 719.000 до обывателѣвъ и селянъ, а именно до панôвъ 677.000, а до селянъ 42.000 десятинъ. Здавалось бы, що такй значнй просторы на довгій часъ выстарчатъ для заспокоеня потребъ людности, а мѣжь тымъ нынѣ вже бôльша часть усѣхъ паньскихъ лѣсôвъ вырубана, а й казенній лѣсы швидко щезаютъ зъ поверхности землѣ.

— **Двайцять рѣчей, котрй Англичанинъ уважае неприличными.** 1) Голосно реготатись, 2) читати пôдчасъ коли хтось другій говоритъ, 3) читати щось комусь безъ его жаданя, 4) говорити пôдчасъ коли хто другій читае або пише, 5) въ товариствѣ обтинати або обгрызати собѣ нôхтѣ, 6) въ чужôмъ домѣ курити або плювати, 7) выходити зъ церкви передъ кôнцемъ богослуженя, 8) въ церквѣ смѣятись або шептати, 9) незнакомымъ цѣкаво придивлятися, 10) принимати гостя а не подати ему крѣсла, 11) не оказати отаршому поважаня, 12) хотѣти старшихъ навчати, 13) принимати дарунокъ безъ подяки, 14) робити себе самого осередкомъ кождого свого оповѣданя, 15) смѣятись надъ якою небудь помылкою другого, 16) въ товариствѣ кого небудь высмѣвати, 17) перерывати розмову якоюсь иншою, 18) робити свои уваги надъ тоалетами, 10) сѣвши до стола заразъ до ѣды хапатися, 20) нѣколи другого спокôйно не выслухати.

— **Золотй зерна зъ политики „Карпата":** Сошествіе царей въ Кремзирѣ, — по извѣстіямъ — опредѣлило: обезпеченіе всеобщаго мира, Австрія, Нѣметчина и Россія, со всѣмъ согласны, даже одинъ безъ другаго не впускаются въ — военныя подвиги. — Гонведы средогочены по всѣмъ областямъ къ упражненію, съ всѣхъ сторонъ угорщины. — Тутъ видѣти совершерную равноправность народностей, провозглашенную иногдъ, и теперь усовершившуюся.

— **Дрібнй вѣсти.** Намѣстникъ Залескій пробуваe теперь въ Остендѣ. Президентъ высшого суду краевего, баронъ Шенкъ повернувъ зъ ôтпустки до Львова скорше, нѣжь надѣялося и обнявъ урядованье.

Вѣсти зъ Аепархіи Львôвскои.

Позволенье приступити до испыту конкурсового получивъ о. Емилій Соневицкій.

Речинець до испыту конкурсового. Ухвалою зъ дня 3 вересня до ч. 5817 вызначила митроп. консисторія речинець до испыту конкурсового. Получившй позволенье маютъ явитися въ днякъ 1 и 2 жовтня 1885 и то першого дня до испыту письменого а другого дня до испыту устного въ сали засѣдань консисторіи и выказатися позволеньемъ передъ екзаминаторами.

Митрополича консисторія вставилася до намѣстництва о выеднанье запомоги зъ фонду религійного для вдовицѣ по пок. о. Софронѣ Витвицкôмъ, пар. въ Жабю, и сиротѣ по пок. о. Лозиньскôмъ пар. въ Малеховѣ. — Митроп. консисторія удѣлила признанье за ревне и успѣшне выконуванье обовязкôвъ взглядомъ школы оо.: Кирилу Пачовскому, дек. и пар. въ Богородчанахъ; Льву Витошиньскому, пар. въ Глубокôмъ, Григорію Яремѣ, сотруд. въ Бродахъ; Іоану Роздôльскому, пар. въ Берлинѣ; Езгенію Лотоцкому, пар. въ Лешневѣ и Льву Цегельскому, пар. въ Голосковичахъ.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— **Позважный французкій мѣсячникъ** „Revue des deux mondes" подавъ въ однôмъ зъ новѣйшихъ зошитôвъ основну огудію про покôйного нашого историка и писателя Н. Костомарова.

— **Варшавскій мѣсячникъ** „Атенеумъ" въ зошитахъ за червень, липень и серпень печатае статю одного зъ виднѣйшихъ писателѣвъ украиньскихъ п. з. Ruch literacki Rusinów", де пишеся рôвнорядно про розвôй украиньскои якъ и галицкои литературы рускои ажь до найновѣйшихъ часôвъ. Съ деякими уступами тои статіи мы при способности познакомимо нашихъ читателѣвъ.

— **Петербурскій** „Kraj" подавъ въ послѣднôмъ (34) н-рѣ рецензію на выйшовшій недавно першій томъ историчныхъ монографій В. Б. Антоновича. „Цѣлôсть — говоритъ авторъ рецензіи, п. Имовскій — основана на довголѣтныхъ студіяхъ въ мѣстцевыхъ архивахъ, дае намъ хочь не завсѣгды безсторонный (?) и ще менше пôдхлѣбный для нашои (польскои) дѣяльности суспôльнои на Руси, але все таки й не зовсѣмъ позбавленый правды образъ минувшости. Дивна скромнôсть въ устахъ автора, котрый самъ признае, що „не его се рѣчь — ôтдѣлювати куколь ôтъ здорового зерна"! Пôсля сего дивогляднаго суду авторъ подае коротко змѣстъ важнѣйшихъ монографій.

Господарство, торговля и промыслъ.

— **Вартôсть сонѣшника.** Великій, жовтый сонѣшникъ (Helianthus annuus), котрого властивою ôтчиною есть Мексико, а котрый и у насъ по городахъ и поляхъ часто садятъ яко прикрасу, хочь и безъ особливого пожитку, есть однакожь одною зъ найбогатшихъ и найвыдатнѣйшихъ ростинъ для цѣлей промысловыхъ. Не згадуючи вже о тôмъ, що зъ его великого, тарѣлковатого цвѣту пчолы берутъ богато меду и пылку, пригадаемо тôлько, що насѣнье сонѣшника выдае богато дуже доброго олѣю, придатного не тôлько до домашного ужитку, але и на продажь, до фарбъ и для фабрикаціи деликатного мыла. Те саме насѣнье, высушене и облущене, дае гарну

муку, котра домѣшана до житнои або пшеничнои, надае хлѣбови бо́льшу поживно́сть и стравно́сть. Въ ко́нци бадилье сонѣшнико́въ, оброблене на спосо́бъ конопель, дае гарне, шовковисте прядиво. Ти взгляды повинни бы звернути увагу нашихъ господинь на сонѣшникъ, котрого годо́вля не вымагае нѣякого заходу, такъ якъ о́нъ удаеся дуже добре, коли зернята его повтыкати чи то мѣжь капустою, бураками, бараболею, чи й такъ таки по межахъ, по при дороги и т. д. и навѣть робитъ ще прислугу огорожѣ або тыкъ.

— **Сплѣснѣлый хлѣбъ.** Дуже часто уживаесь у насъ сплѣснѣлый хлѣбъ на кормъ для домашного скоту, курей и т. п. безъ уваги на те, що плѣснь, се грибки, котри для здоровя не то що не користни, але въ значнѣйшо́й мѣрѣ зажитни, можутъ статися отрую́ю. Не то́лько у чоловѣка, але и у звѣрятъ сплѣснѣлый хлѣбъ выкликае колькы, спо́ръ, здутье, а навѣть запаленье кишокъ и смерть. Подо́бни наслѣдки буваютъ и зъ сплѣснѣлыхъ макухо́въ. Щобъ таки сплѣсне́лы знадобы зробити придатными до корму, треба завсѣгды попереду попарити ихъ окропомъ, котрый плѣсневи грибки знищитъ а бодай зробитъ не такъ шко́дливыми.

Подяка.

Творцеви вселенного уподобалось покликати до вѣчности дня 16 (28) серпня с. р. 78-лѣтну нашу матерь, взглядно тещу, бабку и прабабку Теклю зъ Авдиковскихъ Моравецку. Дня 18 (30) серпня о́твезено тѣло поко́йнои до жовко́вскои рогачки, а зъ о́тти опо́сля до Камѣнки струмиловои. Въ сумно́мъ то́мъ обрядѣ кро́мъ Вп. оо.: крылош. Теоф. Павликова, Иларр. Райтаровского и Конст. Ярымовича, взяли вповнѣ безъинтересовну участь Вп. о. дръ Кл. Сарницкій, лат. кс. Вп. о. Рольный, Вп. о. Мих. Цегельскій при соучасти численно зо́бравшихся друго́въ, подругъ и знакомыхъ поко́йнои. Воч. о. Мих. Цегельскій, парохъ зъ Камѣнки струмиловои, приспѣвъ нарочно на сей сумный обрядъ ажь до Львова, щобы о́ттакъ поспѣшити ночею до Камѣнки струмиловои и занятись тамъ похороннымъ обрядомъ. Вже рано, дня 19 (31) серпня въ товариствѣ Вп. оо.: Льва Цегельского зъ Голосковичь, Дан. Бойковского зъ Руды, Іоана Кобриновича зъ Ланово́въ, Іоана Дороша зъ Ракобовтъ и Андрея Орышкевича зъ Деревлянъ выйшовъ процесіяльно съ честнымъ церковнымъ братствомъ, съ парохіянами и парохіянками тѣлу на вотрѣчу ажь за мѣсто, зъ-о́тки по о́тправлено́мъ богослуженю въ мѣсцевой церквѣ о́тведено тожь на кладовище до родинного гробу. Всѣмъ повысше наведенымъ духовнымъ отцямъ и добродѣямъ, другамъ, знакомымъ и церковному братству въ загалѣ, а Вп. о. Михаилу Цегельскому въ особенности дякуємо сердечно за ласкаве и вповнѣ безъинтересовне о́тданье поолѣдноя услуги поко́йно́й матери нашо́й. Сердечна подяка и щироруске Спаси-Бо́гъ пересылаемо Вамъ въ заплату и просимо Всевышного, щобы охоронявъ Васъ о́тъ всякого смутку и горя.

У Львовѣ дня 20 серпня (1 вересня) 1885.

Титъ Моравецкій, — сынъ; *Теофиля зъ Моравецкихъ Крохмалюкъ, и Ольга зъ Моравецкихъ Дорошь, Юстина и Анна Моравецкій*, довьки; *Данилъ Крохмалюкъ и Тимотей Дорошь*, зятѣ; *Антоній Володимиръ и Ольга Кассарабы*, внуки; *Аполлонъ, Аншонія, Александеръ, Іосифа, Евстахій, Василь, Теодозій и Анизія Крохмалюки*, внуки; *Елена, Андрей, Дорошь* — внуки; *Евгеній Кассараба*, правнукъ.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручае 1315 69—?

Спеціяльности и универсальни средства, французки и инши, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншы фирмы оповѣщуваны.

Масу до гашеня огнѣвъ

зъ ц. к. выключно привил.

фабрики масы до гашеня огнѣвъ

Іосифа Бауера у Вѣдни

поручаютъ

Гибнеръ и Ганке у Львовѣ.

Огнетревали и безпечни о́тъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблени съ американьскими замками и паскилёвыми засувками продаю дуже дешево

СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,

1390 31—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**

(Просится о кореспонденцію въ нѣмецко́мъ языцѣ.)

ФАРБЫ

до мальованя дахо́въ

найлѣпшои якости, тертѣ въ подво́йно варено́мъ покостѣ, доставляю до кождои стации желѣзничои франко — дешевше якъ кожда конкуренція!

Гибнеръ и Ганке

1381 (12—?) **у Львовѣ, Рынокъ ч. 38.**

Въ друкарни товариства им. Шевченка

(*ул. Академична Ч. 8*)

можна до́стати по знижено́й цѣнѣ:

Рочники часописи „Правда“:

Рочникъ	V	зъ р. 1872 . . .	„ 2	зр.
„	VI	зъ р. 1873 . . .	„ 2	зр.
„	IX	зъ р. 1876 . . .	„ 2	зр.
„	X	зъ р. 1877 . . .	„ 2	зр.
„	XI	зъ р. 1878 часть лит. 2 томы	„ 1	зр.
„	XII	зъ р. 1879 . . .	„ 2	зр.
„	XIII	зъ р. 1880 часть I .	„ 50	кр.
		зъ р. 1884 часть II .	„ 1	зр.

Дальше можна набути слѣдуючи выданя б. редакціи „Правды“.

1. „Исторія руска Костомарова“, перекладъ Ол. Барвѣньского томъ I за 60 кр., т. II за 50 кр., т. III за 60 кр.; всѣ 3 томы разомъ за 1 зр. 50 кр.
2. „Свѣтоглядъ украиньского народа“, Нечуя за 50 кр.
3. „Повѣстки и оповѣданя“, Нечуя, за 30 кр.
4. „Кайдашева семя“, повѣсть Нечуя за 80 кр.
5. Федьковича „Довбушь“, Заревича „Боднарѣвна“ и Федьковича „Якъ козамъ роги выправляютъ“ — по 10 кр.
6. „Галицко-руске письменство“ Драгоманова за 15 кр.

Кро́мъ того можна набути:

„Studien auf dem Gebiete der ruthenischen Sprache“ von Dr. Emil Ogonowski za 2 зр. 25 кр.

„Руска хата“, буковиньскій альманахъ Данила Млаки за 1 зр. 20 кр.

Друки шко́льни: метрика шко́льна, либра 40 кр. выказъ посѣщаня школы и списъ ученико́въ либра по 60 кр.; завѣзванье до посыланя дѣтей въ школу, либра 40 кр.

Книжки ти можна замовити такожь черезъ тов. „Просвѣту“.

Найбо́льшій складъ дешевои а тревалои

ОДЕЖИ МУЖЕСКОИ и ДИТИНЯЧОИ

У ЛЬВОВѢ,

находится при улици Гетманьско́й ч. 10. по́дъ фирмою

ПЕРША СПО́ЛКА КРАВЦѢВЪ ЛЬВО́ВСКИХЪ

котра заосмотрилася богато на сезонъ осѣнный и зимовый въ густовну, наймоднѣйшу готову одѣжь мужеску и дитячну, въ першихъ родахъ, такъ, що смѣло може ручити за доброту матеріялу и за тревале выконанье, а при то́мъ спродае

по дуже низкихъ цѣнахъ.

Ро́вножь пріймае всяки замовленя и выконуе тіи же въ якъ найкоротшо́мъ часѣ по мѣрныхъ цѣнахъ. 1—6

„НАРОДНА ТОРГО́ВЛЯ“

у Львовѣ, Станиславовѣ, Перемышли, Тернополи и Дрогобычи

поручае изъ своихъ богато заосмотреныхъ складо́въ

по дешевыхъ цѣнахъ

Кау Чеколяду, **Чай,** Цукоръ, Оливу, **Оцетъ,** Сыры швайцар., брындзю, **Мѣдъ** прѣсный и пити., Овочѣ южный, Корѣнье, Сардинки, селедцѣ, Горѣвки,

Ликеры, Румъ, **Вина въ бутилькахъ и барылкахъ,** Мыло, мылка до рукъ, Крохмаль, фарбку, Корки, Смаровило на ножѣ, **Свѣчи** церк. и стол., **Во́скъ,** Цвѣты до свѣчокъ, Кадило, Карты,

Воды минеральни, Всяки роды щѣтокъ (тоалетни, до по́длоги, до обуви и до коней), Масу до по́длогъ, **Шварцъ безъ витріолю,** Папѣръ, Пера, ручки, Оловцѣ, **Лякъ,** Чорнило (атраментъ), Порошокъ на овады.

Цѣнникъ высылаеся на жаданье франко.

5 до 6 килограмовыхъ посылокъ почтова оплата выноситъ немного, такъ що оплатится и зъ найдальшихъ сторо́нъ замовляти потрѣбни для дому артикулы.

Вступаючи въ члены товариства „Народна Торговля“, платятъ вписового 1 зр. и удѣлъ найменше одинъ, выносячи 10 зр. Той удѣлъ остаеся власностею члена и опроцентовуеся дивидендою, котрои высота назначаеся по умо́вленю ро́чныхъ рахуно́въ. „Народна Торговля“ принимае такожь грошѣ ан щадничи книжочки и платитъ о́тъ нихъ 5%. (76) 13—?

NEUE (13.) UMGEARBEITETE ILLUSTRIRTE AUFLAGE.

240 HEFTE ODER 16 BÄNDE.

Brockhaus' Conversations-Lexikon.

Mit Abbildungen und Karten.

Preis à Heft 30 kr.

VIER HUNDERT TAFELN.

JEDER BAND FL. 4.50., LEINWAND FL. 5.40., HALBFRANZ FL. 5.70. Ö.W.

Въ Самборъ

Нръ 18 въ рынку (напротивъ костела Бернардиньского) найдутъ **ученики низшои гимназіи** за умѣрену цѣну примѣщенье и родительску опѣку. Надзо́ръ веде о. катехитъ гимназіяльный.

Юлія Гмитрикъ

вдова по священику.

Завѣдомленье.

дуже користне для Родичѣвъ, посылаючихъ дѣти до шко́лъ въ Тернополи.

Поручаеся умѣщенье для ученико́въ зъ всякихъ шко́лъ, мужескихъ и жѣночихъ, съ корепетиторами або безъ нихъ, съ харчемъ и съ науками чужихъ языко́въ, гры на фортепянѣ, съ всякою опѣкою родительскою, старанностею, дбалостею и т. д. Совѣстне занятье дѣтьми есть певне въ чисто руско́мъ домѣ. За совѣствость и моральность ручится.

Упрашаю о численни зголошеня завчасу письменно и лично по́дъ адресою, якъ низше. 5—5

Съ высокимъ поважаньемъ

В. А. Зелиньскій.

Бюро вывѣдуюче въ Тернополи, улиця Паньска, будынокъ ц. к. Дирекціи финансовои.

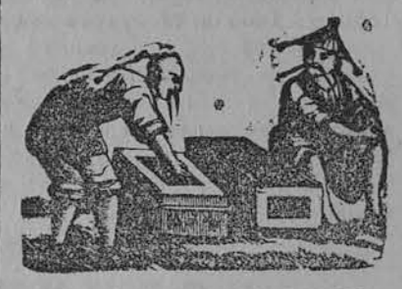

НОВООТКРЫТА ТОРГОВЛЯ

хиньско-россійскои

ГЕРБАТЫ

Е. Ф. РИДЛЯ

У ЛЬВОВѢ

поручае маевого збору:

½кильо Congo	1 зр.	60 кр.
„ Souchong чор. сборъ м.	3 „	— „
„ Souchong чорна .	2 „	— „
„ Kaysow	4 „	— „
„ Melange de Londres	4 „	— „
„ Pecco	3 „	— „
„ Караванна	4 „	— „
„ Караванна найпереди.	6 „	— „
„ Гумповъ перлова .	3 „	— „
„ Гумповъ о́тлична .	4 „	— „

Чорна гербата Souchong маевый збо́ръ въ оригинальныхъ хиньскихъ скринкахъ и оловомъ опакована 3 зр. 70 кр. Гербатяни высѣвки ½ кильо 1 зр. 20 кр. зъ найлуч. гербаты ½ кильо 1 зр. 50 кр.

Замовленя зъ провинціи высылаются оборотною почтою.

Опакованье не числится.

Тягненье на другій мѣсяць по 1 зр.

ЛОСЫ краевои выставы угорскои въ Будапештѣ

Головна выграна вартости зр. **100.000**

якъ також 20.000 зр. 10.000 зр. 5.000 зр. и т. д. 4.000 выграныхъ

Администрація краевои лотеріи выставовои въ Будапештѣ у Андрасого ч. 4.

11 10 зр. лосовъ

5 килеви

БОЧО́ВКИ ВИНА

поручае

ТОРГОВЛЯ ГЕГЕЛЯЙСКО-ТОКАЙСКИХЪ ВИНЪ

К. Ф. ПОПОВИЧА

1257 (42—52) ВЪ ТЕРНОПОЛИ

1 бочо́вка	Гегеляйского столового .	2 зр.	10 кр
1 „	Гегеляйского столового лучшои якости 2 зр. 30 кр. и	2 „	50 „
1 „	Гегел. стол. ароматичного	2·70 и 3	зр.
1 „	Самородного вытравного .	4 зр.	30 кр.
1 „	Ермелеки-Бакаторъ стол.	2 „	— „
Червони вина:	1 бочо́вка Viszontai	2 „	50 „
1 бочо́вка	Viszontai старе . .	3 „	— „

Повысше наведени цѣны розумѣются вразъ съ бочо́вкою окованою желѣзными обручами и оплаченымъ портомъ почтовымъ, такъ що благо склонный о́тбиратель жадныхъ бо́льше коштово́въ не поноситъ. Купуючи вина особисто то́лько у продуцентово́въ ручитъ за здоровй добрй, натуральни и лучши вина якъ зъ Вершецъ, и проситъ о ласкавй замовленя.

Найдешевше руске литературне выдавництво „Руско-украиньска Библіотека Евгенія Олесницкого“, выходитъ у Львовѣ почавши о́тъ 1-го грудня р. 1884

Доси выйшло 10 выпусково́въ, обнимаючихъ слѣдуючи литературный матеріялъ:

1. **Запорожцѣ,** оповѣданье Ивана Нечуя-Левицкого . . . 10 кр.
2. **Сонни мары молодого пытомця,** оповѣданье В. Барвѣньского 10 кр.
3—4. **Оповѣданя Олекси Стороженка** (Серія перша) первѣстно 20 кр. по выпущеню сконфискованыхъ частей . . . . 10 кр.
5. **Prima Vera,** посзіи Юліи Шнайдеръ . . . . 10 кр.
6. **Оповѣданя Д. Мордовцева** 10 кр.
7—10. **Юрій Горовенко,** повѣсть Красюченка . . . 40 кр.

Предплачувати можна на бо́льше число выпусково́въ наразъ, пересылаючи о́тповѣдну квоту (1 або 2 зр.) на руки выдавця (ул. Словацкого ч 6). Замовляти можна такожь поодинокй выпуски, додаючи за поодинокій выпускъ 2 кр., а за подво́йный 5 кр. на оплату порта.

К. Диккенса

Новоро́чни Дзвоны

Цѣна 60 кр. съ пер. 65 кр.

До́стати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійско́й.

Выдавець **Иванъ Белей**; за редакцію отвѣчае **Кирило Кахникевичь.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка по́дъ зар. К. Беднарского.

Ч. 96. Львôвъ, Субота 31 серпня (12 вересня) 1885. Рôчникъ VI.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ой год. поп. Литер додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кожд. 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.
Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье
Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ однок строчки печатнои, въ рубр. „Надбслане“ по 20 кр. а. в.
Рекламаціи неопечатанй вôльнй ôтъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a: Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевскои Старины“ въ Кіевѣ, почтовй Ряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ для Австріи: для Россіи:
на цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

☞ **Просимо нашихъ Вп. Предплатникôвъ о скоре надсыланье предплаты и вырôвнанье залеглостей.**

Передъ ôткрытьемъ парляменту.

Патентомъ, данымъ въ Шенбрунѣ на дни 5 вересня а контрасигнованымъ всѣми членами кабинету, зволивъ Его Величество цѣсарь скликати раду державну на день 22 вересня. Рôвночасно выйшло до всѣхъ членôвъ нового парляменту изъ стороны президіи рады державнои запрошенье, пôдписане дромъ Фр. Смолькою, означуюче часъ першого зôбрання на 11 годину рано згаданого дня. На разѣ уконституеся парляментъ пôдъ предсѣдательствомъ найстаршого вѣкомъ члена, почемъ делегаты зложатъ приреченье и выберутъ провизоричну президію. Торжественне ôткрытье рады державнои послѣдуе доперва 26 вересня троновою рѣчею.

Якй и якого рода задачѣ прійдеся сповнити повому парляментови въ слѣдуючій сесіи, трудно нынѣ догадуватися. Рôвножь трудно сказати, чи тй справы будутъ чисто екомичнои чи бôльше полигичнои природы. До теперь, то одно есть фактомъ, що поодинокй сторонництва національнй и становй, старались въ часѣ уплынувшôмъ ôтъ выборôвъ сконсолидоватися въ таборы, именно о характерѣ національнôмъ и що тй фалянги будь-що-будь антагонизмъ національный внесутъ на арену нового парляменту може и ще съ бôльшимъ завзятьемъ чимъ до теперь. Рѣчь се зовсѣмъ природна въ Австріи, о котрôй и найбôльшій объективистъ нынѣ сказати не може, що въ нѣй національне питанье уже порѣшене къ всѣхъ задоволенью.

Именно чисельно менша и до того досыть роздроблена лѣвиця, выперта въ минувшôмъ шестилѣтю зъ раю расовои гегемоніи, доложитъ имовѣрно всѣхъ силъ, щобы бодай въ части ôтзыскати бôльшій вплывъ на хôдъ справъ державныхъ. Зъ сеи стороны доведутся кабинетови гр. Таффого найбôльшй и найсильнѣйшй атаки. Чи однакожь упавша лѣвиця въ теперѣшнôй каденціи парляментарнôй успѣе прійти до власти, рѣшенье сего питаня буде зависѣти въ цѣлости ôтъ акціи сконсолидованои правицѣ. Если правиця, стояча нынѣ при кермѣ, зъумѣе модероватись въ своихъ аспираціяхъ а при тôмъ щиро подбае о то, щобы задоволити меншости краевй національнй, натогды побѣда лишится по еи сторонѣ. Не буде сего, або если правиця, т. е. головно Чехи и Поляки выступлятъ съ аспираціями крайного федерализму, завѣщеного пок. Палацкимъ а укрытого нынѣ пôдъ фразесомъ: „розширенье автономіи краевъ“, натогды легко може статися, що меншости краевй, до котрыхъ и мы Русины маемо щастье належати, не находячи для себе повнои запоруки національного розвою, опустятъ правицю зъ конечности и симъ рѣшатъ судьбу нынѣшныхъ керманичевъ. Умѣренôсть въ власныхъ аспираціяхъ и полагодженье національного питаня въ всѣхъ закуткахъ державы, отсе двѣ чесноты, котрй можемо смѣло припоручити бодай нашимъ сусѣдамъ.

Подôбну раду дае полученôй правици и пôвъофиціяльный „FremdenBlatt“, помѣстивши статію, въ котрôй безъ довгихъ короводôвъ накликуе правительство, щобы оно бôльше дбало о идею державну, а въ меншôй мѣрѣ плекало повѣнь національныхъ, необмеженыхъ аспираційй. Поглядъ „FremdenBlatt-у“ есть дуже совѣстный и ôтповѣдае въ цѣлости потребамъ нашои державы. Надъ нимъ стояло-бъ добре призадуматись и перепятись гадкою, що внутренный миръ въ нашôй державѣ дастся скорше убезпечити розширенъемъ рôвноуправенея на всѣ народы австрійскй, якъ розширенъемъ автономіи краевъ съ шкодою и кривдою національныхъ краевыхъ меншостей.

Яке становище нашй нечисленй делегаты повинній занятй въ новôмъ парляментѣ, питанье се рѣшити не трудно. Дикими не хечемо ихъ мати, а мусятъ они прилучитись або до автономистôвъ, с. е. правицѣ, або до централôвъ нѣмецкихъ. Дружба съ послѣдными не на мѣсци, хотяй она есть въ части традиційна зъ послѣдного шестилѣтя. Централы не дали нашому народови нѣчого навѣть и пôдъ той часъ, коли власть дати спочивала выключно въ ихъ рукахъ. Противно, за ихъ верховодства насъ ôтдано на звѣстну ласку-неласку. Лучитись съ побитыми и кинеными въ кôшь яко опозиціею факційною, т. е. опозиціею для опозиціи, нашимъ делегатамъ не вôльно. Нашй плечи не до того, щобы ихъ наставляти за нещирыхъ давнѣйшихъ другôвъ, а руками нашими годѣ выгортати каштанцѣ для тыхъ, котрымъ въ засадѣ не пахне нѣяка автономія и котрыхъ одинокою цѣлею була и буде расова гегемонія надъ всѣмъ, що есть не нѣмецке. Та обстанова якъ неменше и друга, що мы Славяне, котрй самоуправы не выреклися, суть вже достаточною причиною станути по сторонѣ табору такъ званыхъ, але ще не дѣйстныхъ, автономистôвъ австрійскихъ. Перше вѣче народне высказало навѣть ту програму зовсѣмъ явно и ясно и шкода, що двохъ послôвъ зъ давнѣйшои трôйцѣ такъ мало взяли собѣ еи до серця, що ще въ послѣднôй хвили передъ закрытьемъ старого парляменту жебрали опѣки для руского народу у твердои руки хитрыхъ централôвъ. Намъ рôвножь годѣ солидаризуватись на будуче съ псевдолибералами, котрй маевыми законами нанесли велику шкоду автономіи нашои церкви и нетыкальности нашого духовенъства. Сей псевдолиберализмъ вырвавъ народнй школы зъ рукъ нашои церкви, а послѣдну упокоривъ въ очахъ властей свѣтскихъ. Доказы на то доставивъ намъ факгъ съ Добромильскимъ монастыремъ та и друга немила пригода на галицкôй улици.

Тымъ однакожь не думаемо, щобы нашй рускй делегаты зôлялися съ котрымъ-небудь табором автономистôвъ въ одну цѣлôсть. И сего имъ не вôльно, такъ якъ они въ радѣ державнôй представляютъ не Галичанъ, а самостôйну національнôсть руску. Достоинъство наше вымагае, щобы делегаты вытворили окремый клюбъ съ вôльною рукою. Въ справахъ краевыхъ, дотыкаючихъ Галичины, мусятъ они ити солидарно съ делегаціею польскою, розумѣеся не противъ интересôвъ власного народу. Въ справахъ же національныхъ дорога для нихъ окрема, такъ якъ делегаты польскй доси не доставили нѣ одного найменшого доказу, щобы рускôсть и еи розвôй лежали имъ на серцю. На тôмъ поли можутъ и повинній впрочѣмъ нашй делегаты надѣятись якъ найбôльшихъ успѣхôвъ. Ихъ выбôръ довершився съ одною выемкою пôдъ авспиціями нынѣшнього кабинету и „кола польского“. Гр. Таффе повиненъ прото спирати своихъ любимцевъ, а „коло“ не повинно ихъ жаданямъ по сей самôй причинѣ противитись. Если дружба була щира, то найже буде намъ вôльно надѣятись плодôвъ зъ сеи дружбы. Съ потребами нашими делегаты рускй вѣдай добре познакомленй, та и не буде безъ того, щобы руска праса и товариства рускй тыхъ потребъ имъ въ своемъ часѣ не представили.

Съ сими по щирости высказаными словами проводимо нынѣ нашихъ послôвъ въ тяжку дорогу парляментарнои працѣ и запоручаемо имъ всяку помôчь зъ краю, если постоятъ крѣпко за справу руску.

Буковина.

Стороны, де теперь лежитъ Буковина, були покрытй въ давныхъ часахъ великими просторонными буковыми лѣсами и ôтъ того получивъ нашь край назву: „Буковина“. Просторонь воеводства Буковины выноситъ 10·451□ километрôвъ або 189·91 географичн. □ миль. Поверхнôсть землѣ, именно полуднева часть Буковины, есть досыть гориста. Горы краю суть продовженьемъ Карпатъ, котрй ôтдѣляютъ край ôтъ Угорщины и Семигороду а долины, лежачй межи рѣками Прутомъ и Днѣстромъ и въ околици мѣста Радовець суть частею великои Подôльскои долины. Земля Буковины загально дуже плодоносна и тôлько 4½□ миль цѣлои просторони не приносятъ нѣякихъ плодôвъ. Лѣсы покриваютъ майже половину краю. До великои плодоносности краю причиняются рѣки, рѣчки, потоки и ставы краю. Цѣла просторонь покрыта водою выноситъ 4□ милѣ.

Найвысшою политичною властею краю есть ц. к. буковиньске правительство краевe, котрому пôдвладнй: 1) бурмистръ мѣста Черновець и 8 старостъ: въ Чернôвцяхъ, Кôцмани, Выжници, Сторожинци, Серетѣ, Радôвцяхъ, Кимполюнгу (Довгополи).

Судови краевому въ Чернôвцяхъ пôдлягав 14 судôвъ повѣтовыхъ: Заставна, Кôцмань, Садагора, Станôвцѣ, Сторожинцѣ, Выжница, Серетъ, Радôвцѣ, Сучава, Гурагумора, Кимполюнгъ, Солка, Дорна и Путилôвъ.

Шкôльными справами управляе краевa рада шкôльна въ Чернôвцяхъ, котрои головою есть кождочасовый президентъ краевый и котрôй пôдлягав 9 повѣтовыхъ радъ шкôльныхъ съ предсѣдателями ц. к. старостами повѣтовыми, съ выемкою Черновець, де пред-

ВЪ КАРПАТАХЪ.

Написавъ Иванъ Нечуй.

(Конецъ)

На шоссе надъ Дунайцемъ треба було сходити по узесенькôй стежечцѣ. Стежечка вередливо вється по крутому боцѣ Голицѣ черезъ ялиновый та буковый лѣсъ. По такихъ стежкахъ добре окакати тôльки козамъ, а не ходити людямъ. Глянешь въ гору, бачишь мѣжь гильсмъ крутй скелѣ, поросли зеленымъ мохомъ. Высокй ялины нѣбы поприлипали до гранитовыхъ стѣнъ. Де тôльки на скеляхъ есть карнизинъ на пôвъ аршина, де трапляется ямка въ скелѣ, тамъ причеплюються ялинки, пускаютъ корѣнье въ щелины, въ розколины и стоятъ по стѣнѣ, неначе повѣшанй зеленй канделябры. Одъ великои вохкости, здается, самй скелѣ пускаютъ зъ себе жизнь. Глянувъ я въ низъ: черезъ голй стовбуры ялинъ та смерекъ блыщитъ вода въ Дунайци; козогоръ крутый, якъ бôкъ пирамиды. Глянешь въ низъ и голова морочиться. Огъ стежка повилася ще глыбше. Лѣсъ старый. Скрôзь стоятъ густо старй товстй стовбуры ялинъ, страшно высокй та рôвнй якъ ставники. Гилье посохло, тôльки ще гострй верхи зеленѣютъ. Лѣсъ похожій на масу колонъ, вбитыхъ въ землю по крутôй горѣ... Въ низу надъ самымъ шоссе зеленѣютъ товстй, столѣтнй грабы та буки. Межи ялинами сторчатъ кущѣ ялôвця, обтыканй колючками. Деликатне гилье ялинъ спускаетьося въ низъ, якъ на березахъ и гойдается неначе ниточки, на котрыхъ нанизанй шишечки та зеленй колючечки. Въ лѣсѣ тягне сирôстью. Скрôзь попôдъ камѣнье слизить вода и выступае жерелцями. Мѣсцями горы слизять неначе губка намачана въ водѣ. Здается, якъ-бы яка сила здавила гору, зъ нея полилась-бы вода, якъ зъ мокрои губки.

Огъ мы й на шоссе. Дунаець закручуеться якъ пôдкова кругомъ Соколицѣ. Тутъ неначе одкрывается ще инча декорація: се другій бôкъ Соколицѣ. Надъ самою водою неначе стоить величезный храмъ класичнои архитектуры, зовсѣмъ якъ Исакійскій въ Петербурзѣ. Стоить маса съ чотырма углами, котрои краѣ зъ гранита выступили трохи въ гору, неначе рамена, а надъ нею стоить величезный круглый куполъ зъ чистого гладкого камѣня; кругомъ купола гирлянда зъ темно зеленыхъ смерекъ. Зъ верху замѣсть хреста, стремить нѣбы чубъ зъ ялинъ: тамъ далѣ йде цѣла грива довгои горы, поросла ялинами.

Шоссе ще крутѣйше закручуеться: Дунаець обхоплюе третій бôкъ Соколицѣ, самый ефектный. Одъ самого берега Дунайця пôднимаються неначе три сахарнй головы зъ камѣня, чи якъ тутъ ихъ звуть, цукровй скалечки. Одна зъ нихъ зовсѣмъ одхиляеться одъ масы скелѣ и стремить, якъ голова сахару. На тому стерчаку ще десь взялись ялины, они вросли въ зазубрины и сторчатъ голй, безъ гилля, неначе рештованье кругомъ банѣ. Надъ сими трема спичастыми верхами высоко-высоко выноситься въ небо найвыще круглый верхъ Соколицѣ. Зъ сего боку ôнъ незакрытый деревомъ и неначе вставленый мѣжь трема гострыми верхами. Маса скель похожа на стару церковь на Украинѣ съ пятьма банями, съ гострыми верхами. Глянешь въ гору, шапка спадае зъ головы.

Дунаець вьется далѣ неначе въ узкôй розколинѣ. По обыдва береги стоять крутй высокй горы, всѣ оброслй мхами. Картины мѣняються за кожнымъ закрутомъ быстрои рѣки; идешь неначе мѣжь двома темнозелеными стѣнами, що вырѣзуються на небѣ зелеными зубцями. Якось тѣсно въ сей долинѣ. Вода шумить. Въ далечи по Дунайцю стоить сизый туманъ. Тамъ далеко безъ кôнця видно двѣ зеленй стѣны. По сему шоссе скрôзь поставлянй лавочки. Тутъ одпочиваютъ туристы. Ноги болять и щемлять, а краса гôръ тягне тебе все далѣ й далѣ. Ого и шоссе скôнчилось: одкрылась узенька зелена прогалина. Тутъ пристань для човнôвъ. Словаки везуть туристôвъ на човнахъ назадъ въ Щавницю.

Сй човны допотопнои конструкціи звуть мадярскими, але такими човнами плавають Тунгусы коло Иркутска на Ангарѣ. Сей човень чисте корито, тôльки зъ одного боку загострене и трохи закопырчилось въ гору. Човенъ довгій на аршинôвъ сѣмь, сѣмь. Одинъ човенъ перекидается, и для того звязують до купы два або й три човны, перекладають дощечки вшоперекъ для сидѣня и безъ веселъ пускають ихъ по водѣ, тôльки правують ними, обпираючись объ мѣлке дно довгими дрючками. Сй два човны близнята дуже похожй на пару калошъ, звязаныхъ докупы.

Три Словаки сѣли на човны. Два обпирались въ дно палицямы, третій трубивъ въ мѣдну трубу, закликаючи по дорозѣ пасажирôвъ. Я сѣвъ на дощечку. Быстра вода вхопила човны и понесла ихъ стрѣлою. Човны летѣли якъ птицѣ. Дунаець тече наче зъ горы. Чудно було дивитись якъ човны, неначе возы зъ горы, все летять въ низъ. Дно скрôзь видно; оно закидане кругловатымъ камѣньемъ. Подекуды тôльки дрючки порынали и не доставали до дна. Горы й скелѣ быстро летять назадъ. Огъ на рѣчцѣ пороги. Вода пôдхопила човны и неначе кинула ихъ въ низъ.

— Чи здалека панъ? пытаютъ въ мене довговолосй Словаки.

— Зъ Кіева, кажу я.

— Чи то далеко ще за Варшавою?

— О далеко; буде пôвтораста миль.

— Ой, ой, ой! ойкаютъ мои Хароны, пôднявши въ гору дрючки, а потôмъ прицмокуютъ языками.

Одинъ зъ нихъ почавъ пѣсню про Кошута. Мотивъ бувъ звѣстный навѣть въ Шляхтовôй, мотивъ „Полюбила Петруся“ тôльки зъ особливою интонаціею. Човны летѣли а не плыли по зеленôй быстрôй водѣ. Огъ невеличкй пороги. Вода довгимъ и зеленымъ пасмомъ постлалася въ низъ. Човны стрѣлою кинула вода. Я заплющивъ очи.

Въ одну мить прилетѣли човны до Лѣсного-Потока.

И пôсля того цѣлый день и цѣлый вечеръ не сходили въ мене зъ думки пышнй зеленй Пьенины; все вставали передъ мною въ всѣй своѣй красѣ, заглядали менѣ въ очи якъ я засыпляв, ще и снилысь у ночи, якъ пышне марево зъ зеленѣ, промѣня золотого сонця та срѣбла.

сѣдателемъ есть бурмистръ мѣста. Для надвору шкôлъ середныхъ, народныхъ и учительскихъ семинарій есть призначеный одинъ краєвый инспекторъ шкôльный, а на поодинокѝ округи шкôльнѝ есть всего 5 инспекторôвъ окружныхъ. Кромѣ тыхъ радъ шкôльныхъ суть въ кождôмъ селѣ, де есть школа, мѣсцевѝ рады шкôльнѝ.

Управою финансôвъ занимаєся въ Чернôвцяхъ краєва финансова дирекція, котрôй пôдлягає 14 податковыхъ урядôвъ, дотычнѝ инспекторы податковѝ и сторожа финансова.

Буковина маѳ пять мѣстъ: головне мѣсто Чернôвцѣ, Сучава, Радôвцѣ, Серетъ и Кимполюнгъ), 7 меншихъ мѣсточокъ (Садагура, Выжниця, Сторожинцѣ, Кôцманъ, Вашкôвцѣ, Заставна и Путилôвъ) и 456 селъ.

Тяжко найти де на свѣтѣ на такôй маленькôй просторони обнимаючôй лише 189□ миль, таку мѣшанину народôвъ и вѣръ якъ въ Буковинѣ. Не на дармо прозвано Буковину „малою Австрією“, бо майже всѣ народы, котрѝ мешкаютъ въ цѣлôй Австріи суть и въ Буковинѣ. И такъ пôсля новои конскрипціи въ 31 грудня 1880 року загальне число мешканцѣвъ Буковины выноситъ 558.453 душь (безъ вôйска).

По народности роздѣляются жителѣ Буковины якъ слѣдуе: 1) Русины 239.690, 2) Румуны 190.005, 3) Жиды 67.418, 4) Поляки 18.250, 5) Нѣмцѣ 46.402, 6) Пилипоны (старовѣрцѣ, роскольники) 3.200, 7) Мадяры 9.880, 8) Ôрмены 1.620; решта припадаѳ на Чехôвъ, Словакôвъ, Італіянцѣвъ, Циганъ и другѝ народы, котрѝ жіютъ въ краю.

Пôсля вѣроисповѣданя есть 62.200 римокатоликôвъ, 17.589 греко-католикôвъ, 404.450 греко-православныхъ, 856 ôрмено-католикôвъ, 786 ôрмено-православныхъ, 14 260 лютеранôвъ, 67.418 мойсеєвого вѣроисповѣданя, 3.209 старовѣрцѣвъ (роскольникôвъ), 12 магомеданъ, и проч.

Найбôльше число буковиньскихъ Русинôвъ, бо 222.101 душь, належитъ до грековосточного, а лишь 17.589 до греко-католицкого обряду. Не ôтъ рѣчи буде для братôвъ Галичанъ довѣдатися, въ котрыхъ повѣтахъ Буковины мешкаѳ постôйно тыхъ 239 690 душь Русинôвъ. И такъ: въ Чернôвцяхъ 8.232 а въ повѣтѣ черновецкôмъ 51.839 душь; въ повѣтѣ Кимполюнгъ (Долгополе) 6.070; въ повѣтѣ Кôцманъ 72.626; въ повѣтѣ Радôвцѣ 7.003; въ повѣтѣ Серетъ 18.827; въ повѣтѣ Сучава 8.101; въ повѣтѣ Сторожинцѣ 22.919; въ повѣтѣ Выжниця 44.073. Наведенѝ числа ясно выказуютъ, що Русины въ пяти повѣтовыхъ староствахъ, именно: въ Чернôвцяхъ, Кôцмани, Выжници, Сторожинцяхъ и Серетѣ, мешкаютъ постôйно въ найбôльшихъ масахъ. Румуны-же въ числѣ 190.005 душь мешкаютъ якъ слѣдуе: въ самыхъ Чернôвцяхъ всего лишь 6.431 а въ староствѣ черновецкôмъ 16.101 душь; въ повѣтѣ Кимполюнгъ 21.944; въ повѣтѣ Кôцманъ 525; въ повѣтѣ Радôвцѣ 52.288; въ повѣтѣ Серетъ 14.804; въ повѣтѣ Сторожинцѣ 29.388; въ повѣтѣ Сучава 48 356; въ повѣтѣ Выжниця 168. Зъ того выходитъ, що всходно-полуднева часть Буковины заселена Румунами а захôдна и пôвнôчна майже выключно Русинами.

На сѣмъ мѣсци не можемо оминути, якій великій жаль стискаѳ серце кождого просвѣту любячого чоловѣка, що въ румуньскôй части Буковины суть ажь три середнѝ школы, именно: 1) высша гимназія съ румуньскимъ и нѣмецкимъ выкладовыми языками въ Сучавѣ, 2) высша гимназія въ Радôвцяхъ и 3) низша реальна школа и промыслова въ Серетѣ, — а въ чисто-рускихъ повѣгахъ якъ въ Выжници, Кôцманю и Сторожинци, якъ такожь въ окрузѣ черновецкôмъ годѣ дôждатися бодай одного низшои гимназіи! Зъ румуиьскихъ шкôлъ середныхъ выходятъ священики, урядники, учителѣ въ загалѣ волоскимъ духомъ перенятѝ и осѣдаютъ межи рускимъ народомъ и ведутъ свое дѣло румунизаціи Русинôвъ. Вже теперь православна консисторія въ Чернôвцяхъ голоситъ въ своѣй „Апологіи“, що Русины буковиньскѝ не суть того самого роду, що Русины въ Галичинѣ! — буковиньскѝ Русины лишь уживаютъ *рускаго нарѣчія*, а суть волоскими Русинами и волоскои вѣры и ще до того всѣ зайшли — не знати тôлько зъ ôтки? — запевне зъ Буковины въ Буковину! Жаль сказати, межи буковиньскими Русинами суть справдѣ ще люде, незнаючѝ, що Русины въ Галичинѣ по крови и по роду ихъ братя... Годѣ нарѣкати и дивуватися, що православна консисторія обходится съ Русинами мовь мачоха; она вповае на то, що мы, буковиньскѝ Русины, не маючи анѣ въ соймѣ, анѣ въ радѣ державнôй свого бодай одного заступника, не зможемо выповѣсти нашихъ жалобъ и кривдъ тамъ, де треба и зъ-ôтки можна помочи дочекатися...

(*Дальше буде.*)

ДОПИСИ.

Зъ Покутя.

(*Школы въ Коломыйщинѣ*) дуже лихѝ. Маса селъ лишена цѣлкомъ безъ шкôлъ, а де они суть, то съ дуже малыми выимками и не варта назвати ихъ школами. Головна причина лихихъ шкôлъ лежитъ въ тôмъ, що бувшій окружный инспекторъ шкôльный п. Титъ Слоневскій зовсѣмъ не займався просвѣтою, а лише высокою политикою полонизаціи, выдававъ „Switło“ и т п., а учителѣ мало що робили. Не диво-жь, що сего року краєвый инспекторъ п. Болеславъ Барановскій, звиджуючи округъ коломыйскій, бувъ дуже невдоволеный въ стану шкôлъ. Въ наслѣдокъ тои визитаціи кôлькохъ учителѣвъ спенсіоновано, многихъ попересаджувано на другѝ посады, а кôлькомъ выточено слѣдство. Попереношувано не тôлько тымчасовыхъ учителѣвъ, але и постôйныхъ. Тутъ можна приложити приповѣдку „коваль завинивъ а слюсаря повѣсили“! Якъ Русины звертали увагу высшои власти шкôльнои, що бувшій инспекторъ Слоневскій нѣчого не робивъ, тôлько полонизувавъ школы и учителѣвъ, то власть була глуха на всѣ голосы рускѝ, а теперь она сама переконалася, що такѝ инспекторы просвѣты межи нашимъ народомъ не пôднесутъ.

Хто не бувъ въ горахъ, той не маѳ понятя, яке прикре становище маѳ тамъ учитель. Кожде село розтягаеся по верхахъ и часомъ дитинѣ (при погодѣ) и цѣлый день треба на хôдъ до школы и зô школы. А при слотѣ або заверюсѣ, то дѣтей годѣ побачити въ школѣ, а учитель на дармо выглядаѳ за ними крôзьôкно. Хотѣли-бъ мы знати, чи котрый въ совѣтникôвъ шкôльныхъ пôславъ-бы за десятый верхъ дитину до школы. Ще треба додати, що въ коломыйскôмъ по двѣ, три и чотыри громады удержуютъ одну школу. А взявши на увагу, що бувшій инспекторъ п. Слоневскій нѣчого не робивъ, дальше низьке понятье Гуцула о школѣ а до того велику деморализацію, котру тутъ на великѝ розмѣры ширятъ всякѝ пявки людскѝ, — то видимо, що тутъ не въ однôмъ случаю учитель найменше завинивъ. Треба бачити и будынки шкôльнѝ въ горахъ! Хаты малѝ, ôкна повыбиванѝ та шнурами постяганѝ; въ однôй школѣ учителеви спячому дощь капаѳ на нôсъ, въ другôй школѣ — не жартъ а дѣйстна правда! — учитель въ хатѣ отвореный парасоль держитъ надъ собою, бо дощь цюркомъ львся на голову; въ трегôй школѣ учителеви громада не дала дровъ, тожь ôнъ купивъ ихъ за свои грошѣ. а при вивизитаціи дôставъ ще доброго носа. А що бы було, якъ-бы учитель не купивъ бувъ дровъ?

Намъ розказувано, що въ школахъ въ Жабю и въ Ясеневѣ инспекторъ п. Барановскій заставъ лишь по кôлькоро дѣтей. Учителѣ почали пытати по польски, але п. инспекторъ зганивъ ихъ за то, бо въ школахъ тыхъ громадъ языкъ выкладовый рускій, а не польскій. Учителѣ поступили такъ длятого, бо бувшій окружный инспекторъ Слоневскій такихъ учителѣвъ хваливъ, хочь-бы они й нѣчого не робили.

Гуцулъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Порядокъ пертого засѣданя рады державнои*), котра, якъ вже звѣстно, зôстане ôткрыта дня 22 с. м. есть слѣдуючій: Насамперед буде введеный въ урядованье президентъ палаты, найстаршій вѣкомъ членъ ей, а потому наступитъ именованье провизоричныхъ секретарôвъ. Опôсля будутъ члены палаты складати присягу а ôттакъ повѣдомитъ правительство палату, що торжественне ôткрытье рады державнои престольною бесѣдою наступитъ доперва дня 26 с. м. Пôсля того отже порядку зберется палата на засѣданье о год. 11. передъ полуднемъ. Церемонія выбору предсѣдателя палаты ôтбуваеся въ той спосôбъ, що цѣсарь вызначаѳ окремого министра, котрый ôттакъ завзываѳ палату, щобы она выбрала зъ помѣжь себе вѣкомъ найстаршого. Сей складаѳ ôттакъ присягу въ руки министра и именуѳ провизорочными секретарями наймолодшихъ членôвъ палаты. Коли вже такъ предсѣдательство конституовалося, ôтчитуютъ секретарѣ формулку присяги на всѣхъ мовахъ а члены палаты выкликуванѝ въ порядку альфабетичнôмъ складаютъ приреченье вѣрности и послушности, цѣсареви непоколибимого пошанованя основныхъ законôвъ державныхъ и всѣхъ другихъ законôвъ якъ такожь и совѣстного выконуваня своихъ обовязкôвъ. По зложеню приреченя слѣдуе ôттакъ повѣдомленье о торжественнôмъ ôткрытю рады державнои. Ажь до верификацій берутъ участь въ нарадахъ всѣ члены палаты, котрѝ предложатъ въ канцеляріи цертификати свого выбору. Верификація наступитъ доперва по ôткрытю рады державнои престольною бесѣдою. Въ тôй цѣли палата дѣлитоя на девять секцій, котрыхъ верификація актôвъ выборчихъ вадѣляеся черезъ лосованье.

(*Romania irridenta*) веде въ Семигородѣ сильну агитацію и розкидуѳ масами пôдбурюючѝ брошуры. Зъ Кольошвару доносятъ до „Presse“, що въ Фельши-Варадя, комитату Альшо-Фегаръ арештовано гр. кат. священика, бо при ревизіи найдено у него кôлька пôдбурюючихъ брошуръ тогожь товариства. Греко-католицкій священикъ въ Валько получивъ бувъ такожь кôлька подôбныхъ брошуръ ôтъ якогось незнакомого чоловѣка, але ôтославъ ихъ заразъ судови.

(*Утвореньe окремого клюбу нѣмецкого*) есть вже майже певнымъ. Дръ Гербстъ скликавъ на день 19 с. м. комисію выбрану на зборѣ послôвъ зъ нѣмецкои опозиціи, котра маѳ „погодити програмы“ и ухвалити, яке имя новый клюбъ маѳ прибрати. Комисія та маѳ предложити свои внесеня загальному зборови послôвъ опозиційныхъ, котрый ôтбудеся день або два днѣ передъ ôткрытьемъ рады державнои. Лѣвиця тратитъ вже надѣю, щобы ще могло наступити яке сполученье.

(*Мѣры противъ чужинцѣвъ.*) Епураційна политика въ Нѣмеччинѣ мусѣла выкликати и у насъ въ Австріи певнѝ мѣры зô стороны правительства. Передъ кôлькома днями рознеслась була вѣсть, що намѣстництво галицке получило приказъ, щобы оно пильно слѣдило за людьми чужими не належачими до звязи австрійскои державы а особливо за тыми, що приходятъ або прійшли зъ Нѣмеччины. Подôбный приказъ получили всѣ намѣстництва. Намѣстництво долѣшнои Австріи выдало въ тôй справѣ окреме розпорядженье до громадъ въ тôмъ дѣлѣ а „Fremdenblatt“ ось якъ пише о тôй справѣ: „Розпорядженье намѣстництва о обходженюся съ чужинцями, котре розôслано громадамъ краю коронного, звертаѳ увагу начальникôвъ громадъ, що они повинни якъ найбôльше на те уважати, щобы заходячѝ до ихъ громадъ чужинцѣ особливожь зъ нѣмецкои державы, були завсѣгды заоомотренѝ въ правосильнѝ документы, доказуючѝ ихъ приналежность державну и громадску и щобы безъустанно предпринимати всѣ тѝ мѣры, якѝ суть потрѣбнѝ для удержаня ихъ первѣстного чужесторонного права обывательства державного. Супротивъ чужанцѣвъ, котрѝ находятся въ краю а не маютъ достаточныхъ доказôвъ своеи приналежности державнои и громадскои, треба поступати съ всею строгостею. Громады повинни передовсѣмъ бачити на те, що невыконуванье поданого припису завсѣгды въ першôмъ рядѣ принесло бы громадѣ дôймаючу шкоду, бо на случай потребы поданя помочи особамъ чужимъ и въ неможности узысканя для нихъ опѣки другои державы, мусѣли-бы нести помôчь передовсѣмъ громады, въ котрыхъ тѣ особы проживаютъ. Причиною такого розпорядженя есть, що министерству дѣлъ внутрѣшныхъ не удалося наклонити пруске вагляднo нѣмецке правительство до ревизіи угоды зъ 1875 р., дотыкаючои опѣки надъ бувшими пôддаными державъ заключаючихъ угоду. До жаданя ревизіи подали знову причину частѝ случаѣ, що бувшѝ рускѝ або нѣмецкѝ пôдданѝ утратили свою давнѣйшу приналежность по найбôльшôй части черезъ довшу неприсутность въ мѣсци родиннôмъ а не узыскали приналежности державнои австрійскои и умираючи полишили въ нуждѣ свою родину, котрôй правительство пруске завсѣгды ôтказуе опѣки, наколи супружество зôстало заключене въ часѣ, коли дотычнѝ особы не посѣдали вже тамошного обывательства державного. Сграня австрійского министерства справъ внутрѣшныхъ для переведеня ревизіи угоды зъ 1875 р. правительство пруске не увзгляднило, бо пôсля его погляду того рода случаѣ дуже рѣдко трафляются и не надаютъ для того причины до окремои угоды.

(*Соймы краєвѝ.*) Не давно донесли була газеты, що соймы краєвѝ не будутъ сего року зовсѣмъ скликанѝ. Причиною сего мало бути, що засѣданя рады державнои потреваютъ сего року досыть довго, бо ажь до половины падолиста; ôттакъ наступили-бы засѣданя спôльныхъ делегацій а скоро по тôмъ надходятъ вже и рôздвяннѝ феріи. Въ виду такого отже розложеня роботы парляментарнои не було-бы вже часу на засѣдання соймôвъ и они мали-бы бути скликанѝ доперва по новôмъ роцѣ. Зô взгляду однакожь на такъ далеке ôтложенье соймôвъ булибъ они тог-

Третя вандрôвка рускои молодежи.

VI.

(*Дальше.*)

Зъ Хоросткова роздѣлились вандрôвники на двѣ части; одна удалась до Увислы, до звѣстного нашого патріота-ветерана п. Борисикевича, бувшого посла зъ 1848 р. въ Кромержижи, а друга часть поѣхала до Копычинець. Прибувши до Увислы, зайшли мы до дому п. Борысикевича. Господаря самого не було дома. Мы зайшли въ его хату. На порозѣ стрѣтила насъ господиня дому, сестрѣнка нашого патріота вразъ зô своею кузинкою панною Билиньскою. Вже на вступѣ вдарили насъ чистôсть и порядокъ на обôйстю, якъ и красниѝ будынки господарскѝ. Въ хатѣ комнаты невеличкѝ, но выгôднѝ,чистѝ и видниѝ.

На наше запытанье, чи здоровъ и чимъ занимаеся старушокъ, ôтповѣла намъ господиня, що ôнъ ôтъ довшого часу вже занемагаѳ на здоровю, але мимо того все таки занимаѳсь вѣчно якимсь дѣломъ. Недавно власнымъ заходомъ заложивъ читальню; при послѣдныхъ выборахъ ôнъ — 70-лѣтный старець — бравъ живу участь та объяснявъ селянамъ цѣль тыхъ же, якъ такожь, кого маютъ выбирати до рады державнои. Зъ тои ревности ажь стягнувъ собѣ хоробу и теперь мôцно не домагаѳ. Середъ тои розмовы прибувъ и самъ п. Борысикевичь. Старець бувъ одягненый въ тяжкій кожухъ и пôдвязаный хусткою. Роздягаючись, звинявся ôнъ зъ своеи неприсутности, а голосъ его перерываный зраджуваѳ немалу утому. Видъ старенького нашого патріота взрушивъ всѣхъ черезмѣрно и мимоволѣ чувство найглубшого поважаня будилось въ серци кождого зъ вандрôвникôвъ. Дрожачимъ ôтъ взрушеня голосомъ промовивъ ôтъ вандрôвникôвъ Волод. Коцовскій и пôднѣсъ его заслуги, якѝ свѣдчивъ рускому дѣлу своимъ выступленьемъ на зъѣздѣ ученыхъ 1848 р. а ôттакъ и въ радѣ державнôй въ Кромержи, — дальше его постôйнôсть, съ якою придержувався завсѣгды народно-демократичнои програмы, его жертволюбивôсть та живе интересованьеся до послѣднои хвилѣ рôдною справою. Промову свою закôнчивъ бесѣдникъ баженьемъ, щобы нашъ старенькій патріотъ ще довгѝ довгѝ лѣта остававъ мѣжь нами и бувъ свѣдкомъ, якъ молоде поколѣнье вести буде рôдну справу. Пôсля того слова ôтспѣвавъ хоръ „Многая лѣта“ и „Ще не вмерла Украина“ — зачимъ старець ôтозвавсь короткимъ словомъ, простымъ и яснымъ якъ его цѣле житье: „Дякую за тую честь, она менѣ не заслужена; но вы знаете, що цѣле моѳ житье я охотно жертвувавъ для народа — и поки духа и силы ще стане, я не ôткажуся ôтъ роботы!“ — Отъ такѝ нашѝ патріоты! До гробовои дошки пильнѝ, трудящѝ, неутомимѝ! Дасть Богъ, добьемось лучшои долѣ!

Пôсля привитаня принимавъ насъ старець „Чимъ хата богата“, зъ великою щиростею и нетаеною радостею. Незадовго розговорився ôнъ на добре; чергою пôшли споминки изъ давныхъ лѣтъ. Всѣмъ впадала въ очи незвычайна память фактôвъ и та ясноôсть мысли и слова, якою передовсѣмъ ôтзначаеся п. Борысикевичь. Мѣжь иншимъ розказувавъ ôнъ вандрôвникамъ про своѳ выступленье на зъѣздѣ ученыхъ въ 1848 р., коли то такими словами ôтозвався ôнъ до Полякôвъ: „Panowie! W odpowiedź memu poprzednikowi powiadam: Polska, to trup! Polski niemasz, lecz na obszarach, jakie zajmywała historyczna Polska, mieszkają dotąd dwa bratnie plemiona słowiańskie — Polacy i Rusini. Polacy naród szlachetny, bitny, drożący swą wolnością, — Rusini, naród cichy, pracowity, gościnny, — lecz uciemiężony i nieszczęśliwy, którego niedolę z jego rzewnych piosnek wie cała Europa. Panowie! Ten naród ukochał też swobodę, on wie, iż on żyje, a więc i nadal chce żyć i żyć będzie i nieda się zetrzeć z karty Europy!“ — Зъ подôбною докладностею розказувавъ 70-лѣтный старець и иншій подрôбности зъ своеи многодѣяльнои жизни, и заявлявъ быстроту духа, котра мимо такъ глубокои старости все ще его не опустила. Довго, довго мы ще прислухувались цѣкавому оповѣданю старця, доки пôзна пора не наказала намъ подумати о дальшôй дорозѣ. Съ слезами въ очахъ розпрощалися вандрôвники съ старенькимъ патріотомъ, обѣцюючи поступити ще другого дня, коли будутъ ѣхати зъ Хоросткова, де були нанятѝ фѣры до Гусятына. На тôй пôдставѣ лишилося кôлькохъ вандрôвникôвъ на просьбы старця въ Увислѣ; другѝ забрались на нôчлѣгъ въ Хоросткôвъ. Вертаючѝ зъ Увислы до Хоросткова вандрôвники ще и не прибули на мѣсце, якъ зъ Копычинець надъѣхавъ Вл. о. Сѣчиньскій, щобъ и решту вандрôвникôвъ туды забрати. Та годѣ вже було всѣхъ разомъ зôбрати; вандрôвники за надто вже були розбилися. Въ Копычинцяхъ запрошено вандрôвникôвъ до дому п. Александ. Сафіянчука, де були вже зôбранѝ гостѣ, чекаючи на ихъ приѣздъ. По пôвъ-годиннôмъ ôтпочинку роспочався музикально-декляматорскій вечерокъ, котрый удався прехорошо. На кождôмъ лици малювалось повне вдоволенье; кождый чувся членомъ великои родины; кождый чувъ, що ôнъ не самотою на свѣтѣ, що коло него рôдне слово, рôдна пѣсня, що наклике всѣхъ до спôльнои роботы; уста кождого голосили смѣло: „Ще не вмерла Русъ-Украина!“ Одно и то само руске слово, одна и та сама руска пѣсня були у всѣхъ на устахъ. Всѣ одушевлялись нею, всѣ кликали себе неначе до працѣ, до згоды, до любови, до однихъ и тыхъ самыхъ змагань, до борбы за рускую долю. Жаль лише, що зъ рускои мѣсцевои интелигенціи нѣхто на вечерокъ не явився. По вечерку удалися всѣ селяне (до 70) на спôльну вечерю съ вандрôвниками. Тутъ зновъ пôшли розговоры щирѝ та сердечнѝ. Всѣ посполу загрѣвали себе до працѣ, до любови батькôвщины.

По вечери пôшла весела забава съ танцями. Невдачностею було бъ зъ нашои стороны, коли бъ мы не подали именъ бодай що найвиднѣйшихъ мѣщанъ, що занялись нашимъ принятьемъ, — се чч. Андрѣй Чичка, Микола Войткôвъ, Александеръ Сафіянчукъ, Иванъ Отава (ôнъ ôтступае хату на читальню), Стефанъ Стадникъ и Петрицкій. Честь вамъ мѣщане и селяне! Спаси-Бôгъ за вашу гостинноôсть! Мы идемо разомъ съ вами, бо въ насъ одно и то само руске слово и серце, бо въ насъ заповѣдь:

На бôй до працѣ, до загину
Нема намъ выкруту, нема!
А хто изъ насъ на крокъ ôтлине, —
Проклятый будь на вѣкъ всѣма!

(Дальше буде.)

ты скорше ôткрытй а именно около половины мая або съ початкомъ червня. Въ такôмъ лишь случаю, що въ якôмъ краю короннôмъ показалась-бы конечна потреба скликаня сойму, бувъ бы зробленый въ тôмъ розкладѣ вынятокъ. Розумѣеся, що такій розкладъ законодавчихъ робôтъ бувъ бы дуже некористный, позаякъ єсть богато справъ хочь-бы н. пр. и у насъ въ Галичинѣ, котрй потребуютъ скорого порѣшеня сойму. Декотрй газеты, однакожь якъ н. пр. „Presse“ заперечуютъ просто тôй вѣсти и зачисляютъ єи до звычайныхъ качокъ газетярскихъ.

(*Парляментарна комисія правицъ*) зберется дня 15 с. м. вже рѣшучо на нарады. Деякй польскй газеты а за ными и ческй доказуютъ, що комисія буде радити надъ строгійшою организацією правицѣ и выбере предсѣдателя, котрый-бы бувъ заразомъ и выдимою головою парляментарнои бôльшости на взôръ англійского парляменту. Вѣсть ту потверджуе такожь и ческа „Politik“.

(*Доповняючй выборы до сойму въ Галичинѣ*) ôтбудутся вже слѣдуючого мѣсяця. Опорожненыхъ мандатôвъ єсть сѣмъ: два по помершихъ послахъ гр. Генрику Водзицкôмъ зъ бôльшихъ посѣлостей въ Краковѣ и по старостѣ Лукасевичу зъ громадъ сѣльскихъ Богородчаны-Солотвина; три по зрезигнувавшихъ пп. Козловскôмъ зъ бôльшихъ посѣлостей въ Станиславовѣ, О. Гавзнерѣ, зъ палаты торг. въ Бродахъ и І. Симонѣ въ мѣста Бродôвъ а на послѣдокъ на мѣсце уневажненого мандату п. Каминьского зъ Станиславова.

ЗАГРАНИЦЯ.

До ситуаціи въ Испаніи. Въ однôй зъ попередныхъ статей выказали мы, що демонстраціи въ Мадридѣ не можутъ мати ширшого значеня и певно не вплынутъ некористно на хôдъ мирнои политики въ другихъ державахъ европейскихъ, а одно лишь що они можутъ зробити, то єсть, що можутъ революційному рухови въ Испаніи надати нового житя и вывести его знову на порядокъ дневный. Нашъ поглядъ на цѣлу справу справджуеся о стôлько, що и вся праса европейска потверджуе нынѣ той поглядъ а навѣть наводитъ деякй факти, котрй поглядъ сей справджуютъ. Зъ Мадриду доносятъ вправдѣ, що мѣсто цѣле держится спокôйно, але мимо того войско все сконоигновано и оно стоитъ готове чекаючи на дальшй приказы; въ мѣстѣ заведено такожь всякй полицийнй мѣри осторожности. Ситуація теперѣшна въ Испаніи найлѣпше ôтбиваеся въ прасѣ нѣмецкôй, котра, якъ понятно, найбôльше нею заинтересована. „Nordd. Allg. Ztg“. и „Kreuz. Ztg.“ суть того погляду, що въ Испаніи пôйде все давнымъ ходомъ и що нема обавы якого дальшого заколоту а то тымъ бôльше що, якъ послѣдна зъ згаданыхъ газетъ каже, самъ цѣсарь Вильгельмъ вдаеся въ цѣлу справу. Мимо того приватнй вѣсти надôйшовшй зъ Мадриду до Берлина суть дуже занепокоюючй и представляютъ положенье короля Альфонса яко дуже небезпечне. Подôбнй вѣсти кружатъ такожь и въ Парижи. Якъ стоятъ переговоры въ справѣ каролиньскихъ островôвъ межи Берлиномъ а Мадридомъ, доси нѣчого не чувати, то лишь єсть певнымъ, що Нѣмеччина мимо обиды, яку дôзнала въ Мадридѣ, держится дуже спокôйно и стоитъ въ спокôйнôй резервѣ. Се становище Нѣмеччины приписуютъ письму короля Альфонса, яке ôнъ особисто написавъ до цѣсаря нѣмецкого. Въ письмѣ тôмъ проситъ ôнъ нѣмецкого цѣсаря, що бы ôнъ розважывъ єго дуже прикре положенье. О скôлько се письмо причинилося до спокôйного и выжидаючого становища Нѣмеччины, трудно ôтгадати; кажутъ що цѣсарь нѣмецкій мавъ особисто ôтписати королеви Альфонсови и запевнивъ его о своѣй прихильности, вѣсть ту однакожь заперечуютъ пôвъофиціяльнй газеты берлиньскй. Якъ бы оно и не було, то рѣчь певна, що революційный рухъ въ Испаніи зыскавъ черезъ конфликтъ каролиньскій новои силы и буде теперь далеко сильнѣйше выступати. Коли ще доси, то не сталося то лишь для того, що республиканы испаньскй не суть певнй становища Франціи въ сѣй справѣ. Зъ французкои стороны заявляютъ лишь деякй газеты симпатію для найновѣйшихъ демонстрацій въ Мадридѣ, бôльша часть прасы однакожь и правительство заховуются зовсѣмъ неутрально. Найважнѣйшимъ однакожь єсть яке становище займе въ сѣй справѣ испаньске войско котре якъ звѣстно маe великій нахилъ до пронунціяментôвъ. Маркй Пидаль, батько министра испаньского, мавъ вправдѣ сказати до кореспондента газеты „Gaulois“, що теперь вже нема чого боятися и що испаньско нѣмецкій конфликтъ треба уважати за полагоженый; зъ разу, правда, небезпеченьство було валике и якъ-бы не енергичне выступленье правительства, ген. Салямanка бувъ-бы выкликавъ пронунціяментъ арміи. Въ виду великого розъяреня въ Испаніи поглядъ сей Маркиза Пидаля не значитъ нѣчого. Войско испаньске, хочь въ нѣмъ король Альфонсъ завѣвъ велику дисциплину, все ще не перестало займатися политикою а въ послѣдныхъ демонстраціяхъ брали участь навѣть офицеры въ мундурахъ. Пôсля вѣстей зъ Мадриду грозитъ найбôльше небезпеченьство для династіи ôтъ генерала Лопеца Домингвеца проводиря династичныхъ либералôвъ и свояка Серрана. Генералъ сей єсть дуже популярный такъ въ войску якъ и у другихъ жителѣвъ а въ послѣдныхъ часахъ объѣздживъ ôнъ цѣлу Испанію. Наколи Лопецъ позôстане спокôйно, то и нема чого боятися. Въ послѣдныхъ дняхъ проявилися вже навѣть малй непокоѣ середъ войска а именно доносятъ, що въ Мадридѣ въ однôй касарни збунтовалося войско противъ своихъ официрôвъ. Сему бунтови однакожь не приписуютъ великого значеня. Якъ повернеся цѣла справа каролиньского конфликту и еи наслѣдки въ Испаніи, трудно ще нынѣ сказати; межи Мадридомъ а Берлиномъ ведутся теперь неустаючй переговоры а въ Испаніи росте тымъ часомъ невдоволенье пôдсычуване ще правительствомъ, котре може для него сумно закôнчитись.

НОВИНКИ.

— **Ôтозва.** „Товариство Рускихъ Женщинъ въ Станиславовѣ“, котре за цѣль поставило собѣ розбудити житье духове помежи жѣноцтвомъ, постановило выдавати „Альманахъ“, котрый складався-бы зъ самыхъ праць жѣночихъ. Выбраный до того комитетъ упрашае всѣхъ Высокоповажаныхъ пань писательокъ, щобы зволили ласкаво присылати статіи якъ: повѣсти, розправы науковй, поезіи, казки и пѣсни людовй и т. д. найпôзнѣйше до кôнця падолиста 1885 р. на руки Выдѣлу товариства въ Станиславовѣ. — Ôтъ Выдѣлу товариства, — *Кобриньска, Желехôвска, Остермана, Бучиньска, Левицка, Ничаѣвна.*

— **Выдѣлъ товариства „Шкôльна Помôчь“** у Львовѣ маe честь запросити симъ всѣхъ своихъ П. Т. членôвъ такъ мѣсцевыхъ якъ и замѣсцевыхъ на загальный збôръ, котрый ôтбудеся дня 16 вересня с. р, въ канцеляріи рускои школы вправъ у Львовѣ (Народный Дôмъ). Початокъ точно о годинѣ 6. вечеромъ. — Програма: 1. голова товариства ôткрые зборне засѣданье промовою; 2. выбôръ головы збору; 3. справозданье секретаря зъ чинностей выдѣлу за рôкъ школьный 1885; 4. справозданье касіера зъ стану майна товариства въ р. шк. 1885; 5. выбôръ комисіи контрольнои и еи справозданье; 6. дебаты, интерпеляціи и внесенія членôвъ; 7. выбôръ нового выдѣлу; 8. закрытье засѣданя. — Зъ взгляду на важну цѣль товариства сподѣеся выдѣлъ, що П. Т. члены зволятъ ласкаво численно явитися. — Ôтъ выдѣлу товариства „Школьна Помôчь“ у Львовѣ дня 11 вересня 1885. — *Амвр. Поляньскій*, голова; *Танчаковскій*, секретарь.

— **На памятникъ бл. п. Володимира Барвѣньского** зложивъ Вп. п. инжинеръ Ал. Ф. Якубенко 30 зр. 75 кр. а. в. Комитетъ памятниковый складае за сей щедрый датокъ прилюдну подяку и примѣчае, що грошй умѣщенй на книжочку щадничу „Народнои Торговлѣ“ въ Тернополи.

— **Рускій народный театръ** пôдъ дирекцією Ив. Биберовича и Ив. Гриневецкого перебуваe теперъ въ Станиславовѣ, а въ першôй половинѣ жовтня розпôчне представленя у Львовѣ. Сегорôчный сезонъ нашого театру въ столици буде тымъ замѣтный, що, якъ зачуваемо, маютъ навѣстити его пожаданй гостѣ зъ Украины, найславнѣйшй и найзнаменитшй силы трупы М. Кропивницкого, а именно п. М. Кропивницкій самъ, п. Садовскій и п-нѣ Заньковецка. Въ цѣли позисканя сихъ силъ на гостинній выступы въ сегорôчнôмъ сезонѣ ѣздивъ директоръ п. Гриневецкій минувшого мѣсяця на Украину и одержавъ, якъ зачуваемо, приреченье ôтъ высше згаданыхъ особъ, що прибудутъ до Львова на кôлька выступôвъ. Украиньскй артисты выступлятъ выключно въ народныхъ штукахъ; кромѣ сихъ штукъ выставитъ нашъ театръ, скрѣпленый теперь кôлькома добôрными спѣвочими силами оперети, гранй доси лишь на бôльшихъ сценахъ, якъ пр. „Дзвоны зъ Корневиль“, „Зеленый Островъ“ и др. зъ оригинальныхъ новостей побачимо на нашôй сценѣ „Олега“ К. Устіяновича и „Глытая“ М. Кропивницкого; зъ переводôвъ М. Балуцкого „Ôгчиненй сальоны“, „Свояки“ и др. — Коли зважимо ще, що дирекція замовала на Львовѣ зовсѣмъ новый декораціи и постаралась о збôльшене и ôтновленье гардеробы, то можемо безпечно запевнити нашихъ Львовянъ, що сегорôчный сезонъ театральный достарчитъ имъ немало пріятныхъ хвиль.

— **Въ цѣли рукоположаня архіерейского** пресвитерôвъ призначаеся речинець на день 5. Жовтня с. р. до явленія кандидатôвъ священачого званя въ домѣ пресвитеріяльнôмъ. Бажаючй бути принятыми до дому пресвитеріяльного, маютъ съ собою принести: 1. Свѣдоцтво убожества ствержене черезъ дотычне ц. к. староство повѣтове. 2. Свѣдоцтво поведеня въ часѣ ôтъ укôнченя богословскихъ студій, выставлене черезъ дотычный урядъ деканальный, и щобы тайна тогожь сохранилася, печатею деканальною запечатане. Въ свѣдоцтвѣ тôмъ маe також бути наведено чи и до котрого полку, батайлона и компаніи ц. к. войска кандидатъ належитъ або чи и на якôй пôдставѣ ôтъ звязи войсковои есть свободный. 3. Оженившйся, свѣдоцтво одруженя.

— **Руска школа народна** при школѣ Пирамовича розвинулася на сей рôкъ о стôлько, що число учениковôвъ збôльшилось до сумы 128. І кляса числитъ 31, II — 32; III — 35, а IV — 30 ученикôвъ-хлопцѣвъ. Дѣвчатъ, якй досыть численно до сеи школы зголошувалися, дирекція не могла принимати, понеже школа не єсть мѣшана. Зачуваемо, що дѣвчата приходили зъ рускои школы вправъ въ „Народнôмъ Домѣ“ по причинѣ, що тамошна дирекція не могла (?) ихъ тамже задля переповненыхъ клясъ вписувати. Дѣвчата, котрыхъ родичѣ проводили съ плачемъ, мусѣли прото по неволи вписуватися до школъ польскихъ.

— **Въ рускôй академичнôй гимназіи** выноситъ число до теперь вписаныхъ учениковôвъ 486. Минули, слава Богу часы, коли рускихъ гимназистôвъ числено лишь до 300. Въ чотырохъ низшихъ клясахъ ôткрыто паралельки.

— **Стрый** даe новый объявъ житя. 29 л. вересня устроюютъ нашй стрыйскй патріоты вечерокъ музикально-вокальный при участи артистôвъ львôвскихъ и мѣсцевого мѣшаного хору, почѣмъ наступлятъ танцѣ. Вечерокъ буде даный въ користь бѣдныхъ бурсакôвъ-ученикôвъ, котрымъ на сей рôкъ вже построено бурсу. Рано сего самого дня ôтбудеся також торжественне посвященье будынку бурсового. Такъ якъ комитетъ зъумѣвъ сполучити cum utile dulce и певно приложитъ всякихъ силъ, щобы вечерокъ ôтповѣвъ всѣмъ вымогамъ штуки и забави, то єсть надѣя, що и нашй патріоты зъ Стрыйщины не пожалуютъ труду пôдперти благородне дѣло пôдъ взглядомъ матеріяльнымъ. Єсли Тернопôль, Бережаны, Станиславôвъ, Сянокъ и др. мѣсточка подôльскои стороны забавлялися сихъ ферій, то найже и Стрыйщинѣ буде вôльно по крѣпкôй борбѣ выборовôй зôйтись дружно повеселитись и скрѣпитись до дальшого дѣла! Програму вечерка обѣцявъ намъ комитетъ мѣсцевый надôслати небавомъ.

— **Забава въ Руднѣ коло Львова.** Въ недѣлю дня 13 с. м. ôтбудеся въ Руднѣ въ користь тамошнои читальнѣ народнои забава съ слѣдуючою програмою: 1. Танцѣ сельскихъ дѣвчатъ и молодцѣвъ при селяньскôй музицѣ. — 2. Продукціи хору зô Львова. — 3. Бѣгъ до меты въ мѣшкахъ впростъ и заднымъ ходомъ. — 4. Слѣпый хôдъ до стовпа. — 5. Обжинки селяньскихъ женцѣвъ. — 6. Театральне представленье комедіи „Сатана въ бочцѣ“, котру ôтограютъ выключно лишь мѣсцевй селяньскй силы. Вступъ ôтъ особы 10 кр.; селяне платятъ лишь 3 кр. за вступъ. Поѣздъ прохôдный зелѣзн. Кароля-Людвика ôтходитъ зô Львова зъ головного двôрца до Рудна точно о 3 год. по полудни, а другій звычайный поѣздъ о 4 год. 47 мин. пôсля годинника львôвского. Выдѣлъ читальнѣ въ Руднѣ запрошуе симъ всѣхъ сусѣдныхъ П. Т. Родимцѣвъ нашихъ до якъ найчисленнѣйшои участи.

— **П. Корнило Устіяновичь**, славно звѣстный нашъ малярь, выѣхавъ дня 8 с. м. зъ Острова пôдъ Тернополемъ, скôнчивши роботу въ тамошнôй церкви яко незрôвнану окрасу Подôля. Переѣхавъ ôнъ до Угриня пôдъ Чортковомъ, оставляючи по собѣ въ Островѣ и околици сердечну и вдячну згадку у всѣхъ, що его пôзнали.

— **Въ селѣ Медуха коло Галича** ôтбулося дня 25 м. м. аматорске представленье штуки „Школярь на вандрôвцѣ“ при дуже численно зôбраныхъ селянахъ и шляхтѣ селяньскôй. Представленьемъ занявся п. Кость Пôдвысоцкій, бувшій знаменитый артистъ рускои сцены, котрый теперь проживае въ Медусѣ, заложивши тамъ склепъ и съ трудомъ, выдержуючи конкуренцію жидôвску.

— **Дѣло „Народнои Торговлѣ“** въ Коломыи и робота около склепу поступаютъ — якъ намъ доносятъ — скоро на передъ. Съ початкомъ жовтня сподѣваются тамъ вже ôткрыти склепъ. При тôй случайности буде въ Коломыи устроеный музикально-декламаторскій вечерокъ съ танцами.

— **Цѣкавй старинній памятникъ.** На Балкахъ, мѣсцевости положенôй межи Синовôдскомъ выжнымъ и нижнымъ, выкопано на шляху зелѣзницѣ, що теперь будуеся зъ Стрыя до Мукачева, цѣкавй старинній памятникъ. Мѣсце, на котрôмъ найдено тй памятникъ було, здаeсь, або побоевищемъ або може могилою, бо найдено тамъ також и людскй кости, зъ котрыхъ два черепы досить ще добре переховалися. Выкопанй предметы суть: одинъ мечь цѣлый, простый, подôбный до мечѣвъ римскихъ и кусень зъ другого меча; ôттакъ стремено и вудило зовсѣмъ подôбнй до тыхъ, якй ще нынѣ у нашихъ селянъ уживаются и два горшки зъ синявои глины; одинъ цѣлый добре захованый а другій збитый. Горшки тй пôсля того, якъ намъ ихъ описувано, були-бы зовсѣмъ похожй на урны. Горщокъ єсть досыть высокій, розширяеся постепенно чимъ разъ бôльше въ гору а дôйшовши до найбôльшои широты звужаeся наразъ дуже значно и переходитъ ôттакъ постепенно въ вузку довгу шийку. На найширшôмъ мѣсци находится на горшку зигзакувата полоска. Всѣ тй предметы находятся въ ц. к. зарядѣ будовы згаданои зелѣзницѣ въ Стрыю, де ихъ и можна побачити. Звертаемо симъ увагу нашихъ археологôвъ, передовсѣмъ же Вп. дра Шараневича, щобы зволили займитися розслѣдомъ тыхъ предметôвъ, и зберегчи ихъ для краю.

— **Наслѣдки „Апологіи“.** Черновецка „Gazeta polska“ въ послѣднôмъ нрѣ доноситъ, що звѣстна „Апологія“ черновецкого православного митрополита Морарію починае выкликати религійный фанатизмъ и мѣжь простымъ народомъ. И такъ въ селѣ Раранчи, де крôмъ православныхъ жіютъ також уніяты Русины и католики Поляки, мало ôтбутися уніятске миссійне торжество дня 5 вересня. Позаякъ въ Раранчи нема уніятскои церкви, то богослуженье мало ôтбутися въ хатѣ уніята-селянина Пресекара. Православна людность, довѣдавшись о тôмъ, попала въ роздраженье тымъ дивнѣйше, що минувшого року въ тôмъ самôмъ селѣ збудовано латиньску каплицю не тôлько безъ перешкодъ, але навѣть за матеріяльною пôдмогою громады. Дôйшло до того, що православнй пôдъ проволомъ присяжного Пухальского прилюдно напали на Пресекара, зачали безчестити его и грозити, щобъ не важився „запроваджувати уніи“, а въ кôнци оббили его такъ, що зъ обавы передъ дальшими авантурами треба було миссію ôтложити на д. 12 с. м., причѣмъ, розумѣeсь, о ôтправѣ богослуженя въ хатѣ котрого небудь изъ селянъ и мовы бути не може.

— **Именованя.** Министеръ просвѣты надавъ професорови гимназіяльному Ньементовскому посаду учителя при державнôй гимназіи Франца Іосифа у Львовѣ, а катехита-суплента въ ц. к. державнôй школѣ реальнôй въ Краковѣ, Евстахія Скроховского именувавъ дѣйстнымъ катехитомъ при тôйже школѣ.

— **Самоубійство.** Въ середу дня 9 вересня застрѣлився у Львовѣ Кароль Авкенталеръ, секретарь тутешнои филіи австро французкого товариства убезпечень въ своѣмъ бюрѣ при пляцу Маріяцкôмъ, выстрѣломъ зъ револьверу въ правый високъ. Причиною самоубійства було, здаeсь, психичне помѣшанье. Рахунки бюровй и касу найдено въ повнôмъ порядку.

— **Пожаръ.** На фôльварку въ Гонятичахъ, пов. рудецкого, належачôмъ до дôбръ латиньскои капитулы львôвскои, выбухъ дня 1 вересня рано пожаръ, котрый знищивъ двѣ шопы, стодолу, шпихлѣрь и всѣ зборы полевй вразъ съ 28 сягами сѣна и всякими приборами та знарядами господарскими. Причиною пожару була, здаeсь, неосторожность робôтникôвъ. Неубезпечена шкода выноситъ около 15.662 зр.

— **Наслѣдокъ поета** французского, Виктора Гиго, вже зликвидованый и выноситъ около 5 милiонôвъ франкôвъ. Викторъ Гиго записавъ мѣжь иншими для убогихъ мѣста Парижа 50.000 франкôвъ.

— **Дрôбнй вѣсти.** Є. В. цѣсарь удѣливъ зъ свого приватного скарбу громадѣ Габонь съ присѣлкомъ Плачка на будову школы въ Габонѣ 100 зр. запомоги. — Министерство рôльництва выасигнувало 800 зр. для Товариства рôльничого во Львовѣ на кошта устроеня курсôвъ ветеринаріи и кованя коней въ Бôбрцѣ, Бучачи и Сяноку. — Выдѣлъ краевый удѣливъ выдѣлови повѣтовому въ Бялôй 4.000 зр. беззворотнои запомоги на реконструкцію дороги повѣтовои до Межиброда, попсованои торôчными повѣнями.

Вѣсти зъ Аепархіи Львôвскои.

Въ пропозицію принятй: А) на Кійданцѣ, дек. збараского оо.: І) Пôдсоньскій Викторъ зô Звыжина, II) Бачиньскій Дамянъ зъ Драганôвки, III) Алескевичь Антонъ зъ Хмелискъ; въ списѣ: 4) Ивасечко Михаилъ зъ Рожискъ, 5) Сероичковскій Юл. зъ Бышокъ, 6) Солôвка Мих. зъ Качанôвки, 7) Оноферко Ант. зъ Золотникъ и 8) Дроздовскій Густавъ зъ Пацыкова. — Б) на Човганы, дек. болехôвского оо.: І) Бирчакъ Іоанъ въ Чолганахъ, II) Величковскій Іоанъ въ Темерôвцяхъ, III) Строцкій Конст. въ Наваріи; въ списѣ: 4) Левицкій Володимиръ въ Суходолѣ; 5) Грыневичь Левъ въ Гозѣевѣ. — В) на Братковцѣ, дек. станиславôвского, оо.: І) Гарасевичь Александеръ зъ Камѣннои, II) Заклиньскій Ал. зъ Соколова, III) Козоровскій Волод. зъ Марковець. — Г) на Высоцко, дек. бродского оо.: І) Пôдсоньскій Викторъ зô Звыжина, II) Дорожиньскій Юліянъ зъ Гряды, III) Козюкъ Павло зъ Высоцка; въ списѣ: 4) Войтовичь Лука, зъ Рожнева; 5) Гутковскій Теоф. зъ Лютовискъ, 6) Даниловичь Ал. зъ Олеська.

Презенту на Задвôрье получивъ о. Тимотей Кульчицкій.

Канонічну институцію на Серники середнй, дек. рогатыньского, получивъ о. Корнило Воебôдка.

Завѣдательство въ Рыковѣ получивъ о. Теофиль Петровскій.

Господарство, торговля и промыслъ.

— **Желѣзниця Ярославъ-Сокаль** въ минувшôмъ роцѣ, котрый бувъ першимъ рокомъ еи руху, мала недобору 29.216 зр. Сего року ôтносины поправились; въ першихъ 7 мѣсяцяхъ б. р. було доходу о 12.200 зр. бôльше, нѣжь въ першихъ 7 мѣсяцяхъ минувшого року. Будова тои зелѣзницѣ коштувала $4^1/_2$ милiона зр.

— **Концесія** на будову локальныхъ зелѣзниць на Буковинѣ удѣлена зôстала консорціи зложенôй зъ буковиньскихъ властителѣвъ земскихъ, а именно: баронамъ Петрови и Олексаидрови Петрино, Шимоновичеви, панамъ Табора и Григорица, Умляфови, Генр. Поппперови и Кар. Гецъ. Концесія ôтносится до линій Глибока-Бергометъ (53 километры) съ ôгногою Карапейнъ-Кродинъ (19 километр.); Гатна-Довгополе (67 килом.), а також Гадикфальва-Радôвцѣ (8 килом.). Капиталу закладового крôмъ концесіонарôвъ маe достарчити предпріемство зелѣзницѣ львôвско-черновецкои, православный фондъ религійный, фондъ краевый буковиньскій, а також скарбъ державный, а то черезъ принятье акцій першеньства и закладовыхъ.

Подяка.

Дня 2 вересня упокоився въ 28 роцѣ житя по пять и пôврôчнôй тяжкôй недузѣ въ Билинѣ великôй Іосифъ Литыньскій, слухачь III. року богословія, молодець любленый дуже такъ въ родинѣ якъ и въ школахъ ôтъ товаришѣвъ. Въ имени опечаленои родины складаю симъ сердечну подяку Вп. оо. Грыневецкому зъ Быкова, Кмѣтю зъ Луки, Рудавскому зъ Прусъ, Скобельскому зъ Дорожова, Плятеку зъ Татаръ и мѣсцевому Д. Балиньскому за высвѣдченье остатнои прислуги покойному, двомъ же послѣднымъ крôмъ того за выголошене трогаюче, нагробне слово. Надто дякую г. Евгенію Витошиньскому, що своею присутностею почтивъ покойного яко свого товариша шкôльного. На послѣдокъ сердечну подяку складаю Вп. о. Іосифу Яворскому зъ Добровлянъ, котрый прибувъ въ третій день по похоронѣ, щобы пôйти на кладовище торжественно и помолитися надъ свѣжою могилою свого друга шкôльного и сказати кôлька слôвъ въ честь покôйного. Тымъ всѣмъ Высокоповажанымъ Лицямъ Богъ най заплатитъ за ихъ труды и ласку. До Васъ же Всечестнѣ Отци товаришѣ покôйного вôдзываюся: не забудьте помянути свого друга теплымъ тихимъ словомъ.

Іоанъ Литыньскій
священикъ въ Камяной, братъ покôйного.

Ц. к. генеральна дирекція

австрійскихъ желѣзницъ державныхъ.

Выписъ зъ пляну ѣзды важный отъ 1 червня 1885 р.

Отходятъ зъ Львова:

Поѣздъ мѣшаный о 6 год. рано до Стрыя.
Поѣздъ особовый о 11 год. 25 мин. передъ полуднемъ до Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ особ. о 7 год. 10 мин. вечеромъ до Стрыя, Станиславова, Гусятына, Хирова.

Приходятъ до Львова:

Поѣздъ особов. о 8 год. 5 мин. рано зъ Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ особ. о 4 год. 15 мин. по полудни зъ Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ мѣш. о 2 год. 10 мин. въ ночи зъ Гусятына, Станиславова, Стрыя, Хирова.

Отходятъ зъ Станиславова.

Поѣздъ особовый о 9 год. 40 мин. передъ пол. до Стрыя Львова, Звардоня.
Поѣздъ мѣшаный о 10 год. передъ полуд. до Гусятына.
Поѣздъ особовый о 6 год. 28 мин. до Стрыя, Львова, Звардоня и о 11 год. 13 мин. вечеромъ до Стрыя, Львова и Нового Санча.

Приходятъ до Станиславова.

Поѣздъ мѣшаный о 4 год. 48 мин. рано зъ Нового Санча Львова, Стрыя.
Поѣздъ особовый о 9 год. 2 мин. передъ полуд. зъ Звардоня, Стрыя.
Поѣздъ мѣшаный о 5 год. 37 мин. по полуд. зъ Гусятына.
Поѣздъ особовый о 5 год. 51 мин. по полуд. зъ Звардоня Львова и Стрыя.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручае 1315 70—?

росу красоты и всякій косметики такъ черезъ мене якъ и иншій фирмы поручанй.

Огнетревалй и безпечній отъ влому

КАСЫ солидно и прекрасно выроблений съ американьскими замками и паскилёвыми засувками продаю дуже дешево

СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,

1390 32—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**

(Просится о кореспонденцію въ нѣмецкомъ языцѣ.)

Косы и Рѣзаки

7	ручковй волоскій	по 34 кр.
7½	„ „	по 36 кр.
7	„ рускій довгій . . .	по 36 кр.
7	„ волоскій бракованй .	по 20 кр.

Рѣзаки стирѣйскій правдивй по 56 кр.
высылае на замовленье Магазинъ

НАРОДНОИ ТОРГОВЛѢ
ВО ЛЬВОВѢ.

Опакованье зачисляеся якъ найдешевше.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. галиц.

акційного Банку Гипотечного

купуе и продае

ВСѢ ЄФЕКТЫ И МОНЄТЫ

пôдъ найприступнѣйшими условіями.

5% Листы Гипотечній и
5% Листы Гипотечній преміованй

котрй пôсля закона зъ дня 2 Липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвысшои постановы зъ дня 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщуваня капиталôвъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія

можна въ сѣй Конторѣ получити.

(до вылосованя съ 10% премію т. є. по **110** за **100**)

Всѣ припорученя зъ провинціи выконуются безъ проволоки по курсѣ днêвнôмъ, не числячи нѣякои провизіи. 1349 43—?

НОВООТКРЫТА ТОРГОВЛЯ
хиньско-россійскон

ГЕРБАТЫ

Е. Ф. РИДЛЯ

У ЛЬВОВѢ

поручае маєвого збору:

½кильо	Congo	1 зр.	60 кр.
„	Souchong чор. сборъ м.	3 „	— „
„	Souchong чорна .	2 „	— „
„	Kaysow	4 „	— „
„	Melange de Londres	4 „	— „
„	Pecco	3 „	— „
„	Караванна	4 „	— „
„	Караванна найпередн.	6 „	— „
„	Гумповъ перлова .	3 „	— „
„	Гумповъôтлична .	4 „	— „

Чорна гербата Souchong маєвый сборъ въ оригинальныхъ хиньскихъ скринкахъ и оловомъ опакована 3 зр. 70 кр.
Гербатянй высѣвки ½ кильо 1 зр. 20 кр.
въ найлуч. гербаты ½ кильо 1 зр. 50 кр.
Замовленя зъ провинціи высылаются оборотною почтою.
Опакованье не числится.

ТОРГОВЛЯ РѢЧЕЙ ЦЕРКОВНЫХЪ

В. СТАХЕВИЧА

въ Тернополи

поручає Всечестному Духовеньству и Почетнымъ Братствамъ церковнымъ богато заосмотреный складъ знарядôвъ, образôвъ и рызъ церковныхъ по найдешевшихъ цѣнахъ.

Осмѣляюся такожь заявити, що будучи въ Франціи закупивъ я богато матерій церковныхъ и принимаю всѣлякй рызи церковнй до направы а то: Фелоны, дальматики, стыхарѣ и прч. по найдешевшихъ цѣнахъ и въ найкоротшôмъ часѣ роботы поручень ôт ылаю.

Чашѣ, Хресты и прч. срѣбнй и металевй принимаю до позолоченя и цѣлковитого ôтновленя.

Срѣбнй знаряды церковнй якъ: Чашѣ, хресты, монстранціе и прч. Antique, купую по найвысшихъ цѣнахъ.

О ласкавй замовленя упрашаю.

(2—20)

ЂДАЛЬНЯ „ПÔДЪ ПОЛЯКОМЪ"

улиця Валова ч. 9

свѣжо ôтреставрована, значно побôльшена

и съ комфортомъ уряджена

подае

ГОРЯЧЙ СТРАВЫ

ôтъ годины 8 рано до годины 1 въ ночи.

АНТОНІЯ ДРЕГЕРА

ЦИВЯРНЯ ШВЕХАТА

ГОТЕЛЬ ФРАНЦУСКИЙ

1—? **Львôвъ, плацъ Маріяцкій ч. 5, ôтъ 15 вересня**

поручае

1 фляшка ½ литр. пива вытоялого	. . .	14 кр.
1 „ ½ „ Вокъ	. . .	20 „

Съ глубокимъ поважаньемъ **Зарядъ.**

НОВООТКРЫТА

Торговля церковныхъ знарядôвъ, образôвъ, ризъ и книгъ

ТЕОДОРА СТАХЕВИЧА

ВЪ СТАНИСЛАВОВѢ,

поручає Всечестному Духовеньству, славетнымъ громадамъ, церковнымъ комитетамъ и Высокоповажанôй Публицѣ богатый выборъ:

матерій церковныхъ и ризъ готовыхъ, стихарѣвъ, балдахинôвъ, хоругвь, фанъ, плащеницъ, образôвъ малёваныхъ на блясѣ и полотнѣ, до иконостасôвъ, престолôвъ и на стѣны церковнй; ôлтарики або образы процесіональнй; хрестôвъ напрестольныхъ, ручныхъ и процесіональныхъ; хрестôвъ желѣзныхъ на гробы и полёвыхъ, Евангелій, патрицій, чашъ, ампулокъ, дарохранительницъ, дароносницъ, хлѣбницъ до Всенощного, кадильницъ, поликандрôвъ (паукôвъ), пôдсвѣчникôвъ (лѣхтарѣвъ), канделябрôвъ, лямпницъ, свѣтла церковного, диванôвъ, цвѣтôвъ и проч.

Великій складъ товарвъ срѣбныхъ зъ хиньского срѣбла, а именно:

Лыжки, вилки, ножѣ столовй и десеровй, лыжочки до чаю и кавы, чайники, цукорнички, тацки, коробки на масло и сыръ, заставы столовй на овочѣ и тѣста, лѣхтарѣ, канделябры столовй и проч.

1219 **по найдешевшихъ цѣнахъ** 28—52

Всѣ замовленя въ вартости 100 зр. высылаеся франко.
Цѣнники въ рускôмъ языцѣ высылаются на жаданье ôтворотною почтою даромъ.
Опакованье даромъ.

„ПОРВАЛАСЬ НИТКА!"

Комедія на 4 справы.

Написавъ **Олександеръ Я. Конiський.**

Цѣна 30 кр. а. в.

Въ м. VIII-цѣ, сторôнъ 73. — Набути можна черезъ Редакцію „Дѣла". Съ высылкою по-за Львôвъ 32 кр. за примѣрникъ.

Складъ фабричный красокъ, лякерôвъ, покостôвъ, продуктôвъ хемичныхъ заразомъ и торговля матеріялôвъ

ГИБНЕРА и ГАНКЕ

во Львовѣ, Рынокъ

1340 28—? **въ власнôмъ домѣ ч. 38.**

поручае:

КРАСКИ ОЛѢЙНЙ

зовсѣмъ готовй до ужитку, до малованя дверей, ôконъ, помостôвъ, дахôвъ, домôвъ, огородовыхъ знарядôвъ и господарскихъ, знарядôвъ рôльничихъ и т. д.

КРАСКИ

ОЛѢЙНО-ЛЯКЕРОВЙ и БУРШТ.-ЛЯКЕРОВЙ

масу до запусканя помостôвъ

власного выробу, найлѣпшого рода

ЛЯКЕРЪ ДО ПОМОСТÔВЪ,

лякерô до шкôльныхъ таблиць

найдоббрнѣйшй

ЛЯКЕРЫ ПОВОЗОВЙ ПРАВДИВЙ

англійскй зъ фабрикъ Wilkinson, Heywood и Clark въ Лондонѣ,

всякого рода лякеры до робôтъ внутрѣшныхъ, внѣшныхъ, дерева, желѣза и шкôръ.

Краски сухй всякй роды:
анилиновй,
до крашеня яець
„ „ матерій
друкарскй, бронзы (золотый порошокъ), золото въ аркушахъ,
ростинй въ плынѣ,
для переплетникôвъ,
тушовй, акварелевй въ гузичкахъ и лѣсочкахъ,
акварелевй вохкй въ трубочкахъ и мушляхъ,
до мальованя порцелянъ,
олѣйнй въ трубочкахъ до робôтъ артистичныхъ.

Средства до ретушованя, олѣйки и верниксы до робôтъ артистичныхъ, пензлѣ, малярскй полотна, палеты, сталюги и всякй приборы до мальованя и рысованя.

АРТИКУЛЫ ДЛЯ ФÔЛЬВАРКÔВЪ:

Смаровило до желѣзныхъ осей,
олива до машинъ,
теръ газовый,
цементъ и гипсъ,
китъ, асфальтъ,
антимеруліонъ,
карболевый квасъ и другй средства десинфекцій.

ПРИРЯДЫ ПИВНИЧНЙ:

Шпунты и чопы до бочокъ,
корки до бутильокъ,
капслѣ до бутильокъ,
маса до лякованя бутильокъ,
машины до коркованя бутильокъ,
„ „ „ бочокъ
трибушоны,
машины до мытя фляшокъ,
пипы до бочокъ.

АРТИКУЛЫ ГУМОВЙ:

кишки гумовй до газу и до стяганя воды, вина, пива, квасу; плыты гумовй и пр

ПРОСТИРАЛА ГУМОВЙ:

Пасы до машинъ и молотѣлень зъ найлѣпшихъ шкôръ бельгійскихъ всякои ширины.
Гурты до машинъ, вужѣ конопляній.
Руры циновй и оловяній.
Шрôтъ, льотки и кулѣ.
Порошокъ на комахи и молѣ, тинктура на комахи, камфора и перецъ бѣл.
Артикулы тоалетовй, мыла тоалетовй, Extraits d'odeur, Eau de Cologne, олѣйки и помады.
Лякъ до печатаня.
Чорнило до писаня, до гектографіи, червоне, сине, чорне, до значеня бѣля и автографичне.
Краски до печатокъ, гума и карукъ розпущеный.
Китъ до скла и порцеляны.
Смаровило непромакаюче на шкôру.
Смаровила на копыта съ способомъ ужитку.
Товщь до оружія.
Лякеръ до чобôтъ чорный, золотый и мѣнячійся.
Чорнило до шкôръ.
Апретура до консервованя шкôръ и пр.

Все по найдешевшихъ цѣнахъ.

Цѣнники спеціяльнй на жаданье gratis и franco.

При замовленяхъ за послѣплатою просится о присыланье певнои сумы, котра выстарчила-бъ хочь на оплаченье тамъ и назадъ коштôвъ почтовыхъ на случай неôтобраня посылки.

Тягненье на другій мѣсяць

ЛОСЫ краєвои выставы угорскои въ Будапештѣ по **1** зр.

11 лосôвъ **10** зр.

Головна выграна **вартости**

зр. **100.000** зр.

якъ такожь 20.000 зр. | 10.000 зр. | 5.000 зр. и т. д. | **4.000** выграныхъ

Администрація краєвои лотеріи выставовои въ Будапештѣ у Андрасого ч. 4.

Выдавець **Иванъ Белей**; за редакцію отвѣчае **Кирило Кахникевичь.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарок го

Ч. 97. Львôвъ, Вторникъ 3 (15) вересня 1885. Рôчникъ VI.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат аркушѣ кожного 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.
Редакція і Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи звертаются лишь на попереднє застереженье
Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.
Реклямаціи неопечатанй вôльнй ôтъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Kiemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовй кряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи:* *для Россіи:*
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодинокє число коштує 12 кр. а. в.

☞ **Просимо нашихъ Вп. Предплатникôвъ о скоре надсыланье предплаты и вырôвнанье залеглостей.**

Засудъ „паломникôвъ“.

На другôмъ мѣсци прочитаютъ нашй Вп. читателѣ о результатѣ полиційного слѣдства въ справѣ паломництва нашихъ „объединителѣвъ“ на торжество Методіевске до Петербурга. Въ полиційнôй дорозѣ засуджено всѣхъ львôвскихъ участникôвъ ювилею петербурского, а на о. Наумовича и п. Площанського, яко провôдникôвъ паломництва, наложено найвысшій вымѣръ кары. Богато уплынуло часу ôтъ переведеня слѣдства до хвилѣ оголошеня засуду, а се наводитъ на здогадъ, що ц. к. дирекція полиціи львôвскои за той часъ мусѣла порозумѣватись съ высшими инстанціями, закимъ выдала и оголосила свôй засудъ, такъ незвычайный въ подôбныхъ выпадкахъ.

Засудъ сей єсть попередъ всего очевиднымъ знакомъ, що правительство австрійске готово съ цѣлою строгостею выступати противъ всякимъ демонстраціямъ вымѣренымъ навѣть посередно противъ Австріи — и де нема доволѣ матеріялу, щобы передати справу порѣшеню судови, тамъ рѣшаєи навѣть полиційно, ôтгребуючи давнй, порохомъ вже припалй розпорядженя. На такй мѣры полиційнй въ загалѣ нѣкотрый свободолюбный, середъ конституціи зрôстій чоловѣкъ, не може глядѣти спокôйнымъ зоромъ, але зъ другои стороны кождый щирый Русинъ певно съ великимъ сожалѣньемъ буде глядѣти на то, що тіи мѣры въ данôмъ выпадку выкликанй безъ потребы громадкою людей и що засудъ дôткнувъ паломникôвъ не за якесь таке дѣло, котре мало-бы за собою симпатію загалу Русинôвъ, котре приносило-бъ чи честь чи користь народови нашому або бодай було наказане политикою данои хвилѣ. Всего того о паломництвѣ до Петербурга мы сказати не можемо.

Паломництво то припало якъ-разъ пôдъ часъ найбôльшого розгару роботы до выборôвъ въ раду державну. Противники нашй вызискали сей фактъ противъ Русинôвъ въ загалѣ, тымъ бôльше, що навѣть три члены спôльного комитету выборчого, замѣсть працювати въ комитетѣ, поѣхали на демонстрацію до Петербурга. Що се не могло причинитись до нашого успѣху при выборахъ, — о тôмъ нема що и говорити, впрочѣмъ мы се опôсля й побачили. Правительство австрійске безперечно не було-бъ привязувало такои ваги до тои демонстраціи, коли-бъ на паломництво були выбрались самй пп. Площаньскій, Наумовичь та Марковъ. Тымчасомъ амбасада австрійска заалярмувала Вѣдень, що въ Петербурзѣ разомъ съ тыми панами гостятъ и молодй академики, и кôлькадесять селянъ та маломѣщанъ зъ Галичины. Все то представилось очамъ правитетьства трохи инакше, якъ давнѣйшй поѣздки Галичанъ поодиноко або по парѣ въ гостину до славяньского благотворительного общества, — и зъ того природнымъ порядкомъ пôшли и рôзнй непріятности личнй: протоколы, слѣдства, засуды... Проводирамъ паломництва здавалось на примѣръ, що въ Петербурзѣ не обôйдеся безъ представителѣвъ галицкои молодежи академичнои. Мѣжь молодежею буваютъ люде нерозважнй, не глядячй далеко въ будуще, въ першôй хвили послухаютъ голосу Сирены, а опôсля, побачивши лихй наслѣдки, певно жалуютъ свого порыву... Академикамъ, що ѣздили до Петербурга, сенатъ университетскій ôтмовивъ выдати абсолюторію... а теперь въ додатокъ оголошено имъ и засудъ полиційный... Не стôлько тутъ молодй люде виноватй, якъ сивоволосй старцѣ... они повиннй знати, що молодець маєобовязки не тôлько супротивъ себе, але и супротивъ своєи близшои чи дальшои родины, коли вже не супротивъ рôднои землѣ...

Паломництво, якъ показано, не принесло нѣякого хôсна для насъ въ краю, противно, принесло намъ незаслужено шкоду. Може тая шкода вынагородилася або вынагородится якимъ добромъ въ другôмъ напрямѣ? И того сказати не можемо. Нашй Вп. читателѣ знаютъ, съ якими кпинами ôтзывалися по ювилею деякй навѣть дуже поважнй органы россійскй о проводирахъ-паломникахъ галицкихъ. То „армія збита прозою житя зъ яснои пути народнои“ — сказали „Русскія Вѣдомости“. Тую геніяльну характеристику выголосивъ поважный органъ россійскій на пôдставѣ обсерваціи поведеня проводирôвъ-паломникôвъ, почавши ôтъ „сивоволового старца“ ажь до того „бѣдного заяца“ съ хороброю назвою на органѣ... Въ высокопарныхъ бесѣдахъ голошеныхъ паломниками було богато всякого кадила, а тôлько не було нѣ однои искорки любови до свого рôдного, питомого... Тожь и кождый щирый Русинъ не може почуватися до нѣякои вдячности паломникамъ за таке ихъ поведенье, а муситъ радше заложити свôй протестъ. Вдячнымъ може бути имъ хиба одно благотворительне общество панславистичне, бо они не зле послужили єму въ роли статистôвъ.

Але по зъѣздѣ въ Скерневицяхъ, а теперь по зъѣздѣ въ Кромерижи ярй панслависты въ Россіи можутъ мати характеръ радше ворохобничои, якъ правительственнои партіи. Отже якій ихъ вплывъ може бути на дѣла въ Австріи и въ Галичинѣ? Нѣякій! По сердечнôмъ зъѣздѣ монархôвъ и ихъ министрôвъ въ Кромерижи — нашимъ паломникамъ ôтчитуютъ полиційный засудъ за ѣзду до Петербурга... Чого-жь ще, якои науки бôльше треба?

Зъ археологичного зъѣзду.

Въ четверъ (10 серпня) потрудилися деякй участники археологичного зъѣзду до Богородчанъ. Зъ Русинôвъ нѣхто не прилучився до поѣздки, котрôй проводивъ гр. Войт. Дѣдушицкій. Цѣлею поѣздки бувъ славнозвѣстный иконостасъ церкви Богородчаньскои, послѣдный слѣдъ знесеного Іосифомъ II. православного Скита въ Манявѣ. Церковь Богородчаньска походитъ зъ кôнця минувшого столѣтя и ôтзначаєся досыть значною величиною и смѣлою будовою копулъ, именно середущои понадъ головнымъ ковчегомъ. Иконостасъ пôсля мнѣня прибувшихъ археологôвъ, пп. Соколовского, Цешковского и Земенцкого, носитъ на собѣ признаки архитектуры и штуки малярскои головно зъ XVII. вѣку (1604 р.) Деякй подрôбности въ мальовилахъ могли бы ввести въ удивленье и Лондонъ. Въ нихъ пробиваєся вліянье школы нѣмецкои и италійскои на штуку руску, котру докладнѣйше выслѣдити и розбрати пôднявся проф. Соколовскій въ окремôмъ дѣльци. Панове археологи придивилися иконостасови лишь въ головныхъ его чертахъ, и о скôлько се такъ въ коротскôмъ часѣ статись могло.

Въ пятницю рано ôтбулося друге засѣданье археологôвъ, на котрôмъ п. Каркоръ въ довшôмъ ôтчитѣ здавъ справу о своихъ розкопкахъ на Подôлю и Покут ю, ôттакъ о истуканѣ Свѣтовида, найденôмъ въ нашôмъ краю и валѣ Траяновôмъ на Подôлю. Надъ послѣднымъ предметомъ вывязалася дискусія, въ котрôй головно взявъ участь гр. В. Дѣдушицкій, повѣдомляючи при тôмъ слухателѣвъ, що и єму удалоось починити важнй археологичнй ôткрытя въ Рудѣ (въ Стрыйскôмъ повѣтѣ) и въ Єзуполи. Въ кôнци державъ ôтчитъ о розкопкахъ своихъ на Плѣсниску коло Пôдгорець, мѣсцевости згаданôй въ „Словѣ о полку Игоревомъ“, п. Земенцкій. Всѣ ôтчиты були дуже поучаючй и доказали, що наша Галицка Русь хоронитъ въ своихъ нѣдрахъ не одну щерѣчь, котра ôткрыта и пояснена кинѣ яснѣйше свѣтло на судьбу нашого краю въ часахъ историчныхъ а навѣть передисторичныхъ.

Трете засѣданье рускихъ и польскихъ археологôвъ ôтбулось въ суботу о 4 годинѣ зъ полудня. Єму проводивъ Преосвящ. епископъ дръ Юл. Пелешъ. Русины львôвскй зôбрались досыть численно, такъ, що въ зôбраню творили значну бôльшôсть. По ôтчитѣ п. Видмана „О оборонѣ и фортификаціяхъ мѣста Львова“, зъ котрого дôзналися мы, що нове мѣсто Казимира вже въ 1372 р. (32 лѣтъ по занятю и розрушеню княжого Львова) було цѣлковито укрѣплене зъ пôвнôчнои стороны и що имовѣрно въ 1469 р. всѣ фортификаціи були покôнченй, слѣдувавъ рускій ôтчитъ проф. д-ра Ио. Шараневича о розкопкахъ и дослѣдахъ въ Галичи, довершеныхъ вразъ съ о. Лаврецкимъ. Доси ôткопано фундаменты осьми церквей, будовы византійскои. Кромѣ того розкрывъ д-ръ Шараневичь самъ 5, а съ о. Лаврецкимъ одну могилу. Перейшовши до памятникôвъ археологичныхъ рускихъ въ подрôбности и означивши ихъ стôйнôсть я значенье, запросивъ Вп. професоръ и прелегентъ присутныхъ ученыхъ до оглядання знятыхъ рисункôвъ и державъ ôттакъ другій основный ôтчитъ о старинномъ княжôмъ Львовѣ. Подавши докладный описъ города и околицѣ, указавъ прелегентъ на мѣоця, де имовѣрно стояли теремы Даниловичѣвъ, Гербуртôвъ и др. Костелокъ св. Ивана Хрестителя, стоячій ще нынѣ, належавъ до ôрменьскихъ Василіянъ. Въ загалѣ выводы и гипотезы д-ра Шараневича ôтзначались великою быстроумностію и послужатъ на певно основою до дальшихъ дуже цѣкавыхъ розыскôвъ. Всѣ ôтчиты будутъ печатанй.

Зъѣздъ археологôвъ закрывъ Преосв. епископъ дръ Юл. Пелешъ щирою а теплою рѣчею, въ языкахъ рускôмъ и польскôмъ, котрою всѣ

Третя вандрôвка рускои молодежи.

(*Дальше.*)

Въ пятницю 7 серпня ранкомъ, забравши по дорозѣ своихъ товаришѣвъ зъ Увислы, де нашь артистъ К. Устіяновичь знявъ портретъ нашого старенького патріота, рушили мы въ Гусятынъ. Тригодинна подорожь, хочь ôтбувалась, можна сказати, въ самôмъ серци Подôля, не була зовсѣмъ монотонною або и томлячою. Дорога вела то крôзь гарвй, до купы збитй села, то ланами, то по-пôдъ зеленй дубровы. Пôдъ Гусятыномъ побачили мы вже ланы кукурудзы, якъ-бы зраджуючй близькôсть Буковины. Коло полудня узрѣли мы Гусятынъ. Зъ-далека кидалась въ очи положена на горѣ за Збручемъ церковь православна въ Гусятыньскôмъ. И въ загалѣ надъ границею православнй церкви скрôзь величнй и пышнй; дальше ôтъ границѣ они мизернѣйшй, якъ пересѣчнй нашй церковцѣ въ Галичинѣ. На въѣздѣ въ Гусятынъ по лѣвôмъ боцѣ гостинця, ведучого зъ Копычинець, взноситоя дворець Трановерзальнои зелѣзницѣ. На двôрци стоитъ великими буквами обôчь польскои руска напись стаціи: Гусятынъ. И на цѣлôй дальшôй линіи зелѣзницѣ Трановерзальнои попереводила Австрія рôвноправнôсть написей. Дивнымъ случаємъ передъ самымъ мѣстомъ здыбалися мы съ товаришами, котрй власне надъѣхали зъ Копычинець. Привитанй на вступѣ членами мѣсцевого комитету, п. Пелехомъ, кандидатомъ нотаріальнымъ, и п. Витошиньскимъ, урядникомъ цловымъ, поспѣшили мы въ мѣсто и розгостились въ комнатахъ мѣского каспна. Хорошу, теплу и глубоко обдуману промову до вандрôвникôвъ сказавъ о. Гудикъ, предсѣдатель мѣсцевого комитету. Небавомъ запрошено насъ на обѣдъ въ мѣскôй гостинници. Тутъ въ имени Полякôвъ (до комитету мѣсцевого належали такожь деякй виднѣйшй лица зъ интелигенціи польскои) привитавъ вандрôвникôвъ теплымъ словомъ одинъ членъ комитету, а зъ стороны Русинôвъ п. Пелехъ. Зъ-помѣжь тоастôвъ и выголошеныхъ бесѣдъ пôдносимо именно: тоастъ одного зъ вандрôвникôвъ за єднôсть цѣлого руско-украиньского народу, бо мы дôйшли до мѣсця, де насъ ôтъ братôвъ нашихъ дѣлили лишь стовпы граничнй; другій тоастъ п. Пелеха, щобъ кождый Русинъ, добившись становища, мавъ въ серци той жаръ любови рôдного краю, що за часôвъ академичного житя.

По ôтпочинку вандрôвники почали ладитись до вечерка. Салю на вечерокъ ôтступивъ лат. нарохъ кс. Шамоцкій, за що комитетъ вандрôвникôвъ складаєему тутъ сердечну подяку. Кс. Шамоцкій родомъ зъ Мазурôвъ, и, якъ опôсля показалося, щиро симпатизуєсъ Русинами; при вечери ôнъ навѣть говоривъ по руски. Пôдносимо сю обставину длятого, що рускій мѣсцевый нарохъ, емигрантъ зъ Холму, зовсѣмъ рôвнодушно ôтнѣся до вандрôвки. Справдѣ се прикро трохи буває, коли чужй люде знаходятъ бôльше интересу пріймати руску молодѣжь, якъ свои власнй... Вечерокъ, на котрый численно зôбралась вся доокольична публика, розпочався ôтчитомъ тов. Вол. Коцовского п. заг. „Новй украиньскй пѣснѣ про громадскй справы“. Зôбранй нагородили прелегента рясными оплесками. Зъ другихъ точокъ програмы пôднести мусимо удачно п. Петрицкимъ выголошене „Посланіs“ Шевченка. Зъ хорôвъ подобався „Хоръ Варягôвъ“ изъ звѣстнои трагедіи Корн. Устіяновича „Ярополкъ“, композиціи Н. Вахнянина. При слѣдувавшôй богатôй вечери, котру заставивъ въ мѣсци для вандрôвникôвъ симпатичный кс. нарохъ, пôднѣсъ ôнъ тостъ „въ здоровье лицарского народу рускаго“; на то хоръ ôтспѣвавъ грôмке „Ще не вмерла Украина“. Гостинный господарь не знавъ, якъ то кажутъ, де своихъ гостей садити. „Ta bo to panowie na całą Galicyą zrobiliście figla“ — промовивъ въ кôнци зъ нетерпячки... Въ цѣлôмъ товариствѣ панувала веселôсть и радôсть. По вечери пôшли своєю чергою танцѣ. До коломыйки стануло помимо невеликои салѣ 20 паръ. Панночки, якъ скрôзь, выступили въ народныхъ строяхъ; ажь бѣлый день звѣстивъ гостямъ, що часъ до дому.

Въ суботу дня 8 серпня всѣли мы о год. 8 на Трановерзальну и ôтправились въ Чорткôвъ. По дорозѣ очевидно гомонѣла пѣсня. О год. 10 були мы вже въ Чортковѣ. Тутъ ждали на насъ пôдводы зъ Угриня ôтъ о. дек. Брылиньского. Вандрôвники рушили до Угриня. Тутъ мали мы провести зличный часъ, якій оставивъ до вечерка назначеного на недѣлю дня 9 серпня въ Чорткôвѣ. Тутъ мы и надѣялись пôсля тыгдневыхъ трудôвъ подорожи ôтпочити. Угринь — правдиве Тургеневске затише, надъ быстрымъ Серетомъ у долѣ, замкнене живописными, надбережными горами. Довкола тихо и людяно. Та стократъ милѣйшимъ ставъ намъ сей кутокъ, коли мы зайшовши у дôмъ пп. Брылиньскихъ, найшли тамъ найпріязнѣйшй серця и правдиво ôтцѣвокй для насъ чуства. Доси споминъ на Угринь якимось тепломъ огортаєнашй серця, такъ тамъ було мило и весело! Вп. нашй господарь и господиня, самй взоры щирои гостинности и сердечности. Не диво, що всѣ вандрôвники почулись тамъ, якъ-бы у своихъ родичѣвъ. Для загальнои утѣхи всѣхъ зôбралось и товариство въ Угриню таке любе, що годѣ бôльше ще чого бажати. О. Ник. Галущиньскій, п. Корн. Устіяновичь, невтомимый товаришь вандрôвки ôтъ самого Тернополя, зъ молодого поколѣня жѣночого панны Сѣменовичѣвна и Ганкевичѣвна, зъ співакôвъ знаменитый теноръ п. Евг. Гушалевичь. Не диво прото, що вечеромъ зложився концертъ. Всѣ любувалися гарнымъ и чутливымъ співомъ панны Сѣменовичѣвнои и п. Гушалевича. Правдиву несподѣванку зготовивъ намъ п. Корнило Устіяновичь своими двома поезіями: „Гостина на Подôлю“ и „До молодости“. Обѣ они красою поетичною, рѣдкою силою слова и змѣстомъ належатъ до найкрасшихъ творôвъ музы Корнила, сына Николая зъ Николаева.

(*Дальше буде.*)

присутнѣ лишь одушевились. Желаючи щастя всѣмъ ученымъ въ дальшихъ ихъ прицяхъ, зазначивъ Преосв. бесѣдникъ, що при науцѣ належитъ лучитися обомъ народамъ и внѣсъ многолѣтствье Єго Величеству.

На зъѣздѣ принято и слѣдуючѣ резолюціи: 1) Внести до сойму петицію о вызначенье сталои рѣчнои сумы на дальшѣ поиски археологичнѣ въ нашѣмъ краю. 2) Постаратися о заснованье катедры археологіи на университетѣ львѣвскѣмъ. 3) Старатися стариннѣ деревлянѣ церкви на Руси удержати въ ихъ стилю давнѣмъ при евентуальныхъ поправахъ и перебудованяхъ, причѣмъ проф. Захарьевичь ударивъ дуже сильно на вандализмъ, якого допускаются въ даныхъ случаяхъ поправы нашѣ коляторы. При тѣмъ дѣзналися мы, що проф. Захарьевичь (котрого отець бувъ членомъ Ставроп. Института) при помочи своихъ ученикѣвъ зѣбравъ богато видѣвъ зъ нашихъ церквей и намѣряє выдати ту працю въ короткѣмъ часѣ. Пѣдъ конець засѣданя забравъ ще разъ голосъ гр. В. Дѣдушицкій и въ рускѣй рѣчи подякувавъ сердечно новому Станиславѣвскому владыцѣ за провѣдъ въ часѣ нарадъ. Симъ выступленьемъ зыскавъ собѣ гр. Дѣдушицкій загальну симпатію у всѣхъ присутныхъ ученыхъ далекихъ ѣтъ шовинизму и партійности.

Буковина.

(Конець.)

Що до исторіи Буковины и ея народѣвъ, то теперѣшна исторія краю зачинаєся доперва ѣтъ 1775 року, въ котрѣмъ, якъ звѣстно, Буковину цѣлковито прилучено до Австріи. Въ давнѣйшихъ часахъ належала Буковина до царства Скитѣвъ и була залюднена по бѣльшѣй части Скитами-Славянами. При кѣнци I-го столѣтя по Рожд. Христ. сталася Буковина римскою провинцією и складала разомъ съ другими провинціями, именно съ Молдавією, Волощиною, Банатомъ, Семигородомъ и всхѣдно-пѣвнѣчною частею Угорщины, древну Дакію. Въ XII столѣтю належала Буковина съ Молдавією до Галичины и стояла пѣдъ пановаьемъ галицко-рускихъ королѣвъ и князѣвъ. Потѣмъ належавъ сей край до Семигороду, ажь 1482 р. ѣтбивъ єго для себе Стефанъ IV, князь молдавскій. Въ часѣ россійскихъ вѣйнъ прійшла Буковина 1769 р. пѣдъ пановане Россіи а въ наслѣдокъ умовы, заключеной межи россійскимъ, турецкимъ и австрійскимъ правительствомъ, прилучено Буковину 1775 р. до Австріи. Дня 20 червня 1777 сталася Буковина дѣйстно провинцією Австріи, а 12 падолиста 1777 року присягали мешканцѣ Буковины вѣрнѣсть цѣсаревѣй Маріи Терезіи. До 1786 р. стояла Буковина пѣдъ управою военною, такъ якъ нынѣ Боснія и Герцеговина, пѣзнѣйше пѣдъ управою цивильною, а ѣтъ 1816 р. ажь до 1848 р. прилучено Буковину пѣдъ назвою „черновецкій округъ“ (Czernowitzer Kreis) до Галичины. Съ ступленьемъ на тронъ (1848 р.) цѣс. Франць-Іосифа I настала и для Буковины щасливѣйша ера, бо въ тѣмъ часѣ зробилася Буковина осѣбнымъ короннымъ краємъ пѣдъ назвою „Воєводство Буковина“ съ осѣбнымъ гербомъ (голова вола межи трема золотыми звѣздами на синѣмъ поли).

Самыми данными, первобытными жителями Буковины суть пѣсля историчныхъ слѣдѣвъ Русины. О тѣмъ свѣдчитъ руска назва самого краю, рускѣ назвы буковиньскихъ гѣръ, рѣкъ, ставѣвъ, мѣстъ, мѣсточокъ, селъ, такожь и назвы родинъ, обычаѣ и звычаѣ, казки и пѣснѣ народнѣ, цѣлкомъ подѣбнѣ тымъ, котрѣ суть и у всѣхъ славяньскихъ а найбѣльше у сусѣдного рускаго народу въ Галичанѣ. Румуны (Волохи) першій разъ явилися въ Буковинѣ 1352 р. въ Мараморошѣ пѣдъ проводомъ ихъ воєводы Богдана Драгоша. Нѣмцѣ поселилися въ Буковинѣ за часѣвъ цѣсаря Іосифа II, такъ само и Пилипоны (старовѣрцѣ въ Россіи) и Мадяры въ Угорщины. Мадяры, Нѣмцѣ и Пилипоны жіютъ въ осѣбныхъ селахъ (колоніяхъ), Поляки, Жиды и Ѣрмене по мѣсточкахъ и селахъ Буковины.

Православнѣ жителѣ краю маютъ въ Чернѣвцяхъ свого митрополита, котрому пѣдвладнѣ 12 протоєрѣевъ, 219 приходскихъ священикѣвъ и 62 сотрудники. Въ краю находятся три монастырѣ: въ Сочавици, въ Путнѣ и Драгомирнѣ. Католики належатъ до львѣвскои католицкои митрополіи. Уніяты або греко-католики пѣдвладнѣ уніятскому митрополитови у Львовѣ и маютъ въ краю свого декана, 4 приходникѣвъ, 12 капелянѣвъ и 2 сотрудникѣвъ. Ѣрмене-католики належатъ до львѣвскои ѣрменьскои митрополіи. Ѣрмене православнѣ пѣдвладнѣ царгородскому митрополитови и маютъ въ Сучавѣ 2 своихъ священикѣвъ. Протестанты належатъ до львѣвскои суперъ интендантуры. Роскольники маютъ свого епископа въ Бѣлѣй Керници. Безпоповцѣ маютъ своихъ церковныхъ начальникѣвъ въ селѣ Климѣвцяхъ. Жиды маютъ въ Чернѣвцяхъ, Садагурѣ и Выжници своихъ рабинѣвъ.

Торговля и промыслъ, котрыми займаются по бѣльшѣй части Жыды, Ѣрмене, Поляки и Пилипоны, розвиваются чимъ разъ лучше, а помагаютъ до того: 1) Зелѣзна дорога Львѣвско-Черновецко-Ясска, идуча въ Буковинѣ ѣтъ мѣста Снятына (Залуче) на галицкѣй граници до сучавского передмѣстя Ицканы на молдавскѣй граници, въ просторони $11\frac{3}{4}$ миль. 2) Головна карпатска дорога, ведуча въ Буковинѣ ѣтъ м. Снятына черезъ Чернѣвцѣ, Серетъ, Сочаву, Кимполюнгъ и Дорну до семигородскои границѣ. Кромѣ того суть въ краю краєвѣ, повѣтовѣ и громадскѣ дороги. Довгота всѣхъ дорѣгъ выносить до 234 миль. Такожь побѣчна зелѣзна дорога въ Новоселицѣ (россійскои границѣ) черезъ Бояны, Садагору до Черновець, якъ и другѣ съ весною 1886 р. будуватися маючѣ зелѣзнѣ дороги (т. зв. льокальнѣ зелѣзницѣ) въ Кимполюнга до Сучавы и въ Карпатскихъ гѣръ черезъ Радѣвцѣ до Гадикфальвы — не мало причинятся до лучшои комуникаціи краю. Однакожь треба сказати, що рускѣ повѣты пѣдъ взглядомъ средствъ комуникаційныхъ дуже упослѣджуются... противники Русинѣвъ радѣ-бы для нихъ свѣтъ дошками закрыти.

Въ Буковинѣ знаходятся слѣдуючѣ науковѣ заклады: 1) Университетъ имени Франца-Іосифа, основаный дня 4 жовтня 1875 р., т. є. въ день столѣтного ювилею прилученя Буковины до Австріи. Университетъ має три факультеты: юридичный, философичный и богословскій. 2) Двѣ 8-клясовѣ высшѣ гимназіи: нѣмецка въ Чернѣвцяхъ и мѣшана нѣмецко-румуньска въ Сучавѣ. 3) Высша реальна школа въ Чернѣвцяхъ. 4) 8-клясова высша гимназія (Staatsgymnasium) въ Радѣвцяхъ. 5) Низша реальна школа въ Серетѣ. 6) Промыслова школа въ Чернѣвцяхъ. 7) Краєвыми фондами основана низша рѣльнича школа въ Чернѣвцяхъ. 8) Школа для мошь (Hebammenschule) въ Чернѣвцяхъ. 9) Ц. к. семинарія для учителѣвъ и учительокъ въ Чернѣвцяхъ; перша основана въ 1873, друга въ 1876 р. 10) Высша школа 6-клясова для клопцѣвъ и дѣвчать въ Чернѣвцяхъ. Кромѣ сихъ высшихъ науковыхъ закладѣвъ есть въ краю поверхъ 200 публичныхъ и приватныхъ школъ народныхъ по мѣстахъ и бѣльшихъ селахъ Буковины. Посѣщати народнѣ школы обовязанѣ дѣти черезъ шѣсть лѣтъ с. є. ѣгъ 7-го до 13-го року житя. Єсть певна надѣя, що народне школьництво на Буковинѣ въ короткѣмъ часѣ пѣднесеся, коли ворожѣ силы не будутъ спиняти народнои просвѣты черезъ румунизацію.

Чашу горести въ тѣмъ дѣлѣ приготовляе для буковиньскихъ Русинѣвъ згадана „Апологія“. Она ще бѣльше пѣдбунтовуе священикѣвъ-Румунѣвъ, умѣщеныхъ по рускихъ селахъ на перекѣръ Русинамъ, противъ народныхъ учителѣвъ-Русинѣвъ при рускихъ школахъ. Румуньскимъ шовинистамъ за мало того, що, якъ свого часу мы доносили, народнѣ учителѣ греко-католики були примушенѣ ведля §. 41 новелѣ школьнои перейти на православіе и пѣддатись испытови въ православнои религіи, шовинизмъ и негерпимѣсть опанували умы румуньскихъ священикѣвъ такъ сильно, що они впростъ домагаются, абы Русинѣвъ и католикѣвъ зъ ихъ рѣднаго краю безъ найменшои провины выгнати — а розпочати ѣтъ учителѣвъ народныхъ?! До того розумѣеся не прійде, але забаганка румуньскихъ шовинистѣвъ вже сама собою характеристична...

Тая часть Буковины, въ котрѣй переважно жіютъ Русины, ѣтзначаєся прехорошою землею. Але правдивый народолюбецъ видячи нужду, убожество того народу, муситъ надъ нимъ ревными слезами заплакати. Переѣдете лишь Днѣстерь въ Залѣщикахъ, першѣ села що вамъ впадутъ въ очи, то нашѣ Звинячка и Крещатикъ. Въ Звинячцѣ побачите мурована церковь православну, але рускихъ домѣвъ коло неи вже не побачите, все забрали жиды, лишь на горѣ ще жіютъ христіяньско-рускѣ недобитки темноты и піяньства въ нужденныхъ хатахъ, де такожь уже бѣльше жиды, якъ Русины газдами. Не пожалуйте труду и скалистою стежкою по-надъ Днѣстеръ выйдѣтъ до села Крещатика, а ѣттамъ зайдѣтъ до т. зв. монастыря, славного богомѣльного мѣсця, куда въ цѣлои Буковины и въ сусѣднои Галичины, особливо на празникъ св. Іоана Крестителя сходится множество народу. Самый монастырь, т. є. церковця мурована, находится мимо великихъ доходѣвъ въ найнужденнѣйшѣмъ станѣ, якъ въ загалѣ найбольша часть буковиньскихъ церквей православныхъ. Такожь и ризы церковнѣ и внутрѣшне украшенье церквей можна лишь рѣдко де подыбати въ добрѣмъ станѣ. И зверхный видъ церквей буковиньскихъ рѣзнится ѣтъ галицкихъ. Коли въ Галичинѣ мало де церковь находится безъ трехъ бань, то на Буковинѣ мало церквей съ банями; они подѣбнѣ до звычайныхъ домѣвъ, а рѣзниця хиба лишь въ копулцѣ и хрестѣ верхъ даху. Правда, въ новѣйшихъ часахъ почалися строити декуды краснѣ церкви, при запомозѣ богатого буковиньского фонду религійного, але всего того за мало.

Православнѣ священики не маютъ тутъ такого поважаня, яке-бъ имъ належалося. Въ селѣ верховодитъ звычайно жидъ-посесоръ та арендарь пропинаціи съ своими помѣчниками, шинкарями, котрѣ народъ, якъ румуньскій такъ и рускій, до крайности розпоили, демолизуютъ и зъ майна обдираютъ. Суть тутъ села, де тіи жиды загорнули за що-небудь ѣтъ людей половину и бѣльше грунтѣвъ — и смѣло можна сказати, що жидова нѣгде такъ не вкоренилася сильно, якъ на Буковинѣ. Православие духовеньство мало й мыслитъ о тѣмъ, абы поборотн страшного ворога — горѣвку, ворога, що розложився тутъ съ своимъ царствомъ и грозитъ цѣлковитою загубою нашого народу. Рѣчь ясна, що лишь зъединеными силами всѣхъ маючихъ моральный обовазокъ дбати о дочасне и вѣчне спасенье христіяньского мира, далось-бы се темне царство повалити. Треба лишь заводити всюды товариства тверезости; треба безнастаннои науки по церквахъ и школахъ; треба закладати читальнѣ и всякѣ другѣ товариства для пѣднесеня просвѣты, самопѣзнаня и матеріяльнои самопомочи народнои. О тѣмъ всѣмъ звѣстна „Апологія“ твердо мовчитъ, а за то въ огонь нафту лье! Чи той спосѣбъ має пѣдвигнути край и жіючѣ въ нѣмъ народы?! Нѣ, той спосѣбъ годенъ хиба зъ Буковины зробити за недовгій часъ правдиву Юдею! Чи того бажаютъ авторы и прихильники „Апологіи“?...

Правдолюбъ.

ДОПИСИ.

Зъ Украины.

(*Штунда и вѣйна съ нею. Политехничный институтъ въ Харковѣ и недостача школъ на Украинѣ. Альманахъ „Нива“ въ Одессѣ.*) День за днемъ штунда бѣльше и бѣльше ширится на Украинѣ. Майже чи не половина Херсонщины и Кіевщины оштундилася. Штунда пустила свое корѣнье и въ Полтавщинѣ и въ Черниговщинѣ. Одно слово: за 15 лѣтъ штунда ступила такъ широко, що коли она и дальше пѣйде такимъ поступомъ, то за 15—20 лѣтъ на Украинѣ лишится само православне духовеньство на парохіяхъ безъ парохіянъ. Не диво отже, що штунда тревожитъ православне духовеньство. Зъ початку супротивъ штунды по иниціятивѣ звѣстного о. Володимира Терлецкого правительство выступило було съ поліційными способами „возсоединенія“: штундистѣвъ замыкали въ тюрмы, судили, засылали на Кавказъ, до всхѣдноі Сибѣри. Потому на короткій часъ залишили штундистѣвъ въ спокою, бо они росли, якъ грибы по дощеви. Ажь нарештѣ нагадались взятися за те, зъ чого мали зачинати, за освѣту и проповѣдь. Але-жь за яку освѣту, за яку проповѣдь? Щобъ ѣтповѣсти на се, треба добре спѣзнати штунду, ея науку, ея основы. Отожь для сего и скликаный бувъ недавно до Кіева соборъ епископѣвъ пѣдъ проводомъ митрополита Платона. И ось на тѣмъ соборѣ показалося, що соборяне не знали навѣть добре: що таке штунда? Сидѣли соборяне бѣльше мѣсяця и нарадили — выпустити „посланіе“ та наказати сельскимъ священикамъ, щобъ заводили школы. Здавалось, отъ вже наступивъ штундѣ смертный часъ! А тымчасомъ, якъ выйшло те „посланіе“, то наробило тѣлько смѣху на весь свѣтъ, бо, поминаючи вже єго змѣстъ, написане оно такою мовою, що й Россіяне не добре розумѣли ея. Результатомъ першого собору выйшло лишень те, що сими днями збирается у Кіевѣ новый соборъ, бо штунда не зменшается, а росте. Очевидно, що и зъ сего собору нѣчого не выйде, доки пастырѣ и учителѣ не покинутъ на вѣки замѣрѣвъ воювати т. зв. „обрусеніемъ“, а не дадутъ народови школы и проповѣди на рѣднѣй єго мовѣ. Та де-жь тамъ, коли ѣтъ священика, при самѣмъ поставленю єго въ чинъ священичій, домагаются зъобовязаня, що доки буде священикомъ, доти не буде промовляти до своихъ парохіянъ въ церкви и школѣ по украиньски! Штунда— есть найпершимъ результатомъ „обрусенія“...

Трохи не двадцять лѣтъ иде рѣчь про заведенье въ Харковѣ политехничного института, для котрого харкѣвска дума дала и землю и грошѣ и будѣвлю, — сама будѣвля трохи не десять лѣтъ стоитъ готовою. Яка у насъ велика потреба политехники, можна пересвѣдчитися зъ того, що на всю Россію доси бувъ одинъ лишень технологичный институтъ въ Петербурзѣ, а на всю Украину не було нѣ одного высшого реально-наукового закладу. Черезъ те хлопцѣ, кѣнчаючи реальнѣ гимназіи, не маютъ куды притулитися для дальшои своеи освѣты. На превелику силу згодилось правительство ѣтчинити ѣтъ 1 (13) серпня политехнику въ Харковѣ. Очевидно, не всѣхъ охочихъ вступити на политехнику принято; число студентѣвъ обмежено. Куды дѣнутся останні? де имъ шукати освѣты? Школъ у насъ за мало! Въ Кіевѣ примѣромъ, що року бѣльше якъ 300 дѣтей за-для недостачи мѣсця не пріймаютъ въ елементарнѣ школы, а бѣльше якъ 250 въ середнѣ школы. На увесь Кіевъ, въ котрѣмъ 200.000 мешканцѣвъ, всего 24 елементарнѣ школы и 4 гимназіи. Се и для самого Кіева було-бъ вельми мало, але треба тямити, що въ сумежныхъ губерніяхъ лише по однѣй гимназіи и черезъ те по неволи дѣти зъ сумежныхъ губерній прутся до Кіева, хочь тутъ удержанье гимназиста коштуе 500—600 рублѣвъ рѣчно, а за само „право учитися“ треба заплатити 50 рублѣвъ рѣчно.

Въ Одессѣ появився украиньскій альманахъ „*Нива*“. Обѣймае ѣнъ 12 аркушѣвъ, на котрыхъ мѣстится сама чиста белетристика. Що въ „Нивѣ“ нема жадного наукового слова — се вже вина не выдавництва, а закону зъ 18 мая 1876 р., котрымъ заборонено въ Россіи друкувати по украиньски все, кромѣ белетристики. Помѣжь поезіею у „Нивѣ“ есть добрый перекладъ Нѣщиньского шестои пѣсни Гомеровои „*Одиссеи*“. Окрасою альманаха есть невеличке та гарне оповѣданье Ивана Левицкого (Нечуя) пѣдъ заг. „*Чортяча спокуса*“. Половину книжки займае оперета „*Утоплена*“ съ пѣдписомъ Михайла Старицкого (немовь оригинальна), а на дѣлѣ перероблена въ Гоголевого оповѣданя „Майская ночь“; мѣсцями навѣть розмовы лиць взятѣ живцемъ зъ Гоголя. П. Старицкій повиненъ бувъ про те згадати, тымъ радше, що вже Петровъ въ своихъ „Очеркахъ исторіи украинской литературы XIX в.“ докорявъ его за неуважнѣ ѣтносины до чужихъ творѣвъ. Такожь немило въ „Утопленѣй“ вражае читателя непотрѣбный „дуализмъ“ языковый: текстъ опереты украиньскій, а поясненя для режисера мѣшано: по украиньски и по россійски, якъ коли-бъ въ украиньскѣмъ языцѣ не було выразѣвъ на „явленіе“ (явa, выхѣдъ), „дѣйствіе“ (дѣя), „растеніе“ (рослина, ростина) и т. д. Я кинувъ лишь кѣлька замѣтокъ про „Ниву“, лишаючи кому другому ширшу оцѣнку ея.

Рухъ въ нашихъ читальняхъ.

Вечерницѣ въ читальни въ Лежаховѣ (въ повѣтѣ ярославскѣмъ) ѣтбулися заходомъ трудолюбивого о. Кипріяна Добряньского 23 серпня с. р. О нихъ пишутъ намъ ѣтъ Сѣнявы: „И нашѣ пѣдмазурскѣ стороны починаютъ рухатися. Въ недѣлю 23 серпня були мы свѣдками невиданого доси въ нашихъ околицяхъ рускаго вечерка декляматорско-вокальнаго. Комната школьна, досыть простора, наповнилась биткомъ старшими и молодшими громадянами, доокрестными священиками и свѣтскою интелигенцією, межи котрою бачили мы съ пріятностею и кѣлькохъ Полякѣвъ. Голова читальнѣ, о. К. Добряньскій, ѣткрывъ вечерокъ поважною рѣчею, въ котрѣй указавъ на користи, якѣ ныплываютъ зъ читалень, именно зъ просвѣты самои, за котрою иде моральне и матеріяльне добро. Вказавши на Чехѣвъ та Нѣмцѣвъ, що лишь черезъ просвѣту и поправу свого господарства нынѣ стали сильными и маючими народами, заохочувавъ о. Д. присутныхъ до ѣтступленя ѣтъ давнѣйшихъ порокѣвъ, до моральности, вытревалости въ праци и ощадности. Звернувши ѣттакъ увагу на то, що мы Русины галицкѣ пѣдъ покровомъ династіи Габсбургѣвъ маемо свободу національного розвою и що при Австріи удасться намъ ще бѣльше скрѣпити нашѣ силы духовѣ и поправити економичный бытъ, завѣзвавъ предлегентъ присутныхъ до ѣтспѣваня грѣмкого многолѣтства нашому монархови. Теперь стала молодѣжь поописуватись зѣ свого. Деклямовано стишки: „О просвѣтѣ“, „Третый май“, „Проклѣнъ матери“ и др.; спѣвано хоромъ: „Миръ вамъ братя“, „Щасть намъ Боже“, „Рѣдна мова“, „Дайже Боже добрый часъ!“ Радувалось серце на видъ родичѣвъ, котрѣ съ слезами въ очахъ пересвѣдчались о духовѣмъ поступѣ своихъ дѣточокъ. Ихъ милѣ голосочки переймали душу кождого. А якъ то складно ишло все, а якъ смѣло и мовь-бы зъ маленькою свѣдомостею того, що ото есть имъ вже чимось похвалитись передъ своими батьками та що не дармо ходили они до школы!... Вечерокъ закѣнчився щирою подякою присутныхъ гостей для головы товариства и учителя мѣсцевои школы. Мы зъ нашои стороны додамо, що честь такѣй громадѣ и такому провѣднікови. Пѣзнымъ вечеромъ розѣйшлись доперва всѣ съ бажаньемъ въ души, щобы и другѣ села Ярославщины вступили небавомъ въ слѣдъ Лежахова. На окраинахъ Руси треба ще бѣльше будити руске житье, якъ деинде. Зачуваємо, що подѣбнѣ читальнѣ завязуются въ Дыбковѣ и Добрѣй.“

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Єго *Вел. цѣсарь*), ѣтбувши маневры въ Целовацу, выѣхавъ до Пожеги. Тутъ пріймавъ цѣсарь дня 12 с. м. боснійско-герцеговиньску депутацію, котра складалася зъ 467 членѣвъ. Въ сѣй величезнѣй депутаціи взяли участь 245 магометанъ, 136 православныхъ, 75 католикѣвъ и 11 жидѣвъ. Депутацією проводивъ ген. бар. Аппель, котрый такожь державъ промову до цѣсаря въ имени депутаціи. По беоѣдѣ ген. Аппеля промовивъ ѣттакъ цѣсарь до депутаціи и обѣцявъ ѣй пріѣхати до Боснія. Промовляли ще такожь и поодинокѣ члены депутаціи. Авдіенція тревала цѣлои пѣвтора годины.

(*Организація клюбѣвъ и сторонництвъ*) поступае въ виду недалекого вже ѣткрытя ралы державнои съ дуже прискоренымъ поспѣхомъ. Такъ лѣвиця якъ и правиця стараются чимъ скорше сконцентрувати свои силы, щобы готовыми вже выступити до завзятои борбы въ новѣмъ парляментѣ. Въ лѣвици ведеся однакожь безъустанна борба, котра, здаеся, закѣнчится тымъ, що повстане окремый клюбъ нѣмецкій, котрый, о скѣлько теперь вже предвидѣти можна, буде числити до 40 членѣвъ, самыхъ мужѣвъ „острѣйшого тону“. Въ якѣй звязи буде стоятя сей клюбъ съ другою частею, ще не знати. Деякѣ холоднѣйше дивлячѣ на справу члены лѣвицѣ уважаютъ окремый клюбъ нѣмецкій за рѣчь шкѣдливу для опозиціи и накликуютъ длятого до згоды. Характеристичнымъ есть въ тѣмъ дѣлѣ письмо проводиря опозиціи въ палатѣ панѣвъ, риц. Шмерлинга, до дра Штурма. Въ письмѣ тѣмъ каже п. Шмерлингъ, що треба доложити всякихъ силъ, щобы довести нѣмецкихъ либералѣвъ до однолитого сполученя. „Лишь повна и нездомима згода національнои и централистичнои опозиціи може пѣоля всякихъ дотеперѣшныхъ до-

свѣдовъ принести получшенье и лишь подпесенье австрійскои идеи державнои може Нѣмцямъ привернути ихъ давне значенье". — За посредствомъ канцелярии палаты панов розослано онодгы запрошенье до всѣхъ нѣмецко-либеральныхъ послов въ числѣ 134, подписане пп. Хлюмецкимъ, Гербстомъ, Коппомъ, Пленеромъ, Шаршмидомъ, Штурмомъ, Томащукомъ и Вайтльофомъ, въ котромъ завзываеся всѣхъ членов лѣвицѣ на збор на день 21 с. м. о 11 год. передъ полуднемъ. Комитетъ двайцяти пяти мае предложити зборови справозданье а оттакъ наступитъ ухвала що до будучои организации товариства. Подобне запрошенье выславъ такожь гр. Гогенвартъ до послов правицѣ а то на той подставѣ, що на послѣднѣмъ засѣданю комитету правицѣ, т. зв. комитету пятьнайцяти, ухвалено було скликати передъ откритьемъ новои рады державнои всѣхъ предсѣдателѣвъ комитетов. Такъ такожь и сталося. Гр. Гогенвартъ выславъ запрошенье на день 15 с. м. до предсѣдателѣвъ клюбов Ригера, кн. Лихтенштайна и Грохольского. Два перши приняли запрошенье, а лишь Грохольскій откказався а то длятого, що по его думцѣ, то послы польскій не мають права порозумѣватися, закимъ ще „Коło" польске уконститууеся. За се поступованье газеты польскій величають дуже п. Грохольского, о скольке оно однакожь причинится до скрѣпленя правицѣ въ загалѣ, трудно дѣйстно отгадати; може бути, що для Поляков оно користнѣйше держатися поки-що зъ далека, въ интересѣ большости парляментарнои однакожь було бы скорше порозумѣнье далеко користнѣйшимъ. — Пословя донесень „Pokrok-y" мали послы Цалингеръ и Линбахеръ вступити до клюбу Лихтенштайна. — Цѣкавѣ вѣсти подае „Czas" що до организации правицѣ. Пословя сеи газеты дося не роблено ще жадныхъ заходов, щобы правицю больше сконсолидувати; се наступитъ имовѣрно доперва тогды, коли буде вже звѣстно, якъ зъорганизувалася опозиція. Коли однакожь буде переводитися организація правицѣ, то наступитъ то въ той способъ, що парляментарна комисія чотырохъ клюбов правицѣ буде мала лишь одного голову, а чотыри предсѣдателѣ клюбов були-бы по черзѣ що двѣ недѣлѣ предсѣдателями комисіи. На случай потребы отбувалось-бы конференція правицѣ подъ предсѣдательствомъ голови комисіи. Веденье комисіи черезъ одного голову було бы тымъ лѣпше для переговоровъ съ правицею, лишь мусѣла-бы тогды бути больша дисциплина въ поодинокихъ клюбахъ. — Берлиньскій газеты доносятъ, що головою клюбу нѣмецкого мае бути Пленеръ.

(*Спольный буджетъ*), котрый мае бути предложеный спольнымъ делегациямъ, выготовленый вже въ своихъ головныхъ основахъ. Министерство войны вставило до него певну суму на побольшенье стипендій для лѣкарѣвъ войсковыхъ. Остаточне порѣшенье спольного буджету наступитъ доперва на спольной радѣ министров подъ предсѣдательствомъ самого цѣсаря на коротко передъ скликаньемъ спольныхъ делегацій. „Fremdenblatt" заперечуе вправдѣ вѣсти, будто бы буджетъ на 1886 рокъ бувъ вже выготовленый; судячи однакожь зъ того, що министеръ Дунаевскій хоче ще на осѣнной сесіи предложити радѣ державной прелиминарь буджету, можна припускати, що выготовленье его коли вже не зовсѣмъ, то бодай майже зовсѣмъ мусѣло вже наступити Буджетъ державный повиненъ-бы на рокъ 1886 значно зменшитися, позаякъ скарбъ мае зъ двохъ жерелъ получати значнѣ сумы а именно больше якъ 12 милионов отъ Повночнои велѣзницѣ, а оттакъ ще и отъ велѣзницѣ Повночно-заходнои, такъ що доходъ скарбу державного выносивъ бы около 16 милионов. Выдатки надзвычайнѣ на слѣдующій рокъ мали бы значно бути зменшенѣ.

(*Платня для католицкихъ катехитовъ*). Министерство просвѣты постановило въ новой радѣ державной предложити знову законъ о платнѣ для католицкихъ катехитозъ, надъ котрымъ рада державна вже разъ дебатувала, але его не порѣшила.

(*Сербскій конгресъ церковный*) отрочено на познѣше а то длятого, щобы, якъ доносятъ „Pol. Corr.", умы трохи успокоилися и могли опосля занятися спокойною роботою. Правительство и сербскій патріархъ будутъ стремити до сего о скольке можна; наколи-бы однакожь сербскій радикалы все ще не хотѣли успокоитися, то правительство рѣшилось-бы безпроволочно конгресъ розвязати.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Мисія Дримонда Вольфа звертае теперь найбольшу увагу Россіи на себе и хоць мѣродайнѣ круги въ Петербурзѣ не дуже богато собѣ зъ неи роблятъ, то однакожь не спускаютъ еи зъ ока, позаякъ певне, хоць мале порозумѣнье Туреччины съ Англіею могло бы дуже некористно вилынути на цляны Россіи въ середнѣй Азіи. Прямого союза Англіи съ Туреччиною не боятся въ Россіи, бо тамъ знаютъ дуже добре, що таке зближеньеся Туреччины до Англіи булобы для першои въ своихъ наслѣдкахъ якъ найнебезпечнѣйше. Але певнѣ уступки Англіи для Туреччины, хоць и малѣ могли-бы сю послѣдну наклонити до того, що она не отказалась бы хоць моральнои помочи для Англіи. Що до певнои уголы съ Кореею, то кружили до недавна вѣсти, що будь-то-бы всякій вѣсти о якойсь удогѣ съ симъ королевствомъ були лишь просто выдуманѣ. Такъ оно не есть; угода заключена, лишь правительство россійске хотѣло бы удержати еи въ якъ найбольшой тайни и для того дементуе еи на кождомъ кроцѣ. Що такожь немало занепокоюе Россію, то есть знову та обставина, що Англія войшла въ певну звязь съ Хинами и при помочи сеи державы буде могла робити Россіи великѣ трудности, хоць безперечно не буде въ силѣ дати ѣй смертельный ударъ. Що выступленье Хинъ въ Азіи противъ Россіи могло-бы сѣй послѣдній робити не мало трудностей, выходитъ зъ сего, що Хины на колька сотъ миль довгомъ просторѣ стыкаются съ Россіею и що хиньске войско не такъ зле есть, якъ се звычайно допускаютъ. — Що до внутрѣшныхъ справъ въ Россіи, то найбольшу увагу звертае на себе русификація краѣвъ надбалтійскихъ. Петербурскій газеты доносятъ, що шляхта инфляндска мае зобратися на надзвычайный зборъ, щобы нарадитися, яке становище мае занятиѣ супротивъ теперѣшного положеня и якъ берегчи давнѣ права краю. — Супротивъ епураційной политики въ Познаньщинѣ держится Россія дуже неутрально и не думае зовсѣмъ о якихъ репресаліяхъ; противно, россійске правительство въ певной мѣрѣ зъ того задоволене, бо каже, що не буде потребувало обавлятись вѣчно якихось агитацій заграничныхъ.

Нѣмеччина. Дѣ дуже важнѣ справы стоятъ нынѣ головно лишь на порядку дневномъ въ Нѣмеччинѣ, а то: експульзивна политика кн. Бисмарка въ Познаньщинѣ и походныхъ Прусахъ и справа каролиньскихъ островов та конфликтъ испаньскій стоячій съ нею въ звязи. Безвзглядне гоненье Поляков зъ Нѣмеччины есть не бувалымъ доси объявомъ новѣйшихъ державъ европейскихъ и доказуе ясно якимъ крокомъ буде поступати и дальше нѣмецка политика супротивъ Славянъ. Справа каролиньскихъ островов стоитъ нынѣ на томъ майже мѣсци, на котромъ стояла передъ тыжднемъ; говорятъ що оба правительства прислали собѣ взаимно ноты, змѣстъ ихъ однакожь незвѣстный. Здаесь, що правительство испаньске постановило вже рѣшучо дати Нѣмеччинѣ сатисфацію за обыду амбасадора; бо и повъофиціяльнѣ газеты накликуютъ свое правительство до того. Зъ другои стороны Нѣмеччина готова уступити, коли Испанія дасть доказы давнѣйшого посѣданя островов. Цѣкава рѣчь що спонукало кн. Бисмарка до занятя тыхъ нужденныхъ островов, на котрыхъ навѣть грошей не знаютъ а замѣсть франков або австрійскихъ гульденов уживаютъ лишь камѣня величины нашихъ каменѣвъ млиньскихъ? Рожно говорятъ; одни говорятъ, що острови тѣ мали бути етапою до дальшихъ заборов, другѣ знову кажутъ, що кн. Бисмаркъ хотѣвъ просто лишь выкликати конфликтъ, щобы могъ побачати, якій вилывъ зробитъ онъ на Францію и якъ буде Франція заховуватись въ теперѣшну пору; ще иншій кажутъ, що кн. Бисмаркъ хотѣвъ лишь приготовити Нѣмеччину до потребы выдатковъ на збольшенье и полѣпшенье флоты.

Туреччина. Мисія Дримонда Вольфа зачинае набирати трохи выразнѣйшого виду и якъ здаеся, довго ще потягне. О сколько доси звѣстно, то Порта домагаеся отъ Англіи скорого усуненя войска англійского зъ Судану и знесеня фермановъ зъ лѣтъ 1867 и 1873 черезъ що Єгипетъ ставсь бы знову лишь зависимою провинцією Туреччины. По поводу такихъ жаданъ настало знову певне невдоволенье межи Францією а Англією и дало знову причину до дипломатичныхъ переговоров межи сими двома державами. — Зъ Константинополя доносятъ, що въ тамошныхъ кругахъ греческихъ предвиджуютъ скору резигнацію екуменьского патріярха Іоахима IV, котрого станъ здоровя погоршаеся съ кождымъ днемъ. Зъ помежи достойниковъ, котрѣ найбольше мали-бы выгляду на обнятье того высокого уряду на походѣ вычисляютъ Діонизія, митрополита никейского и Филотеоса, митрополита никомедійского.

НОВИНКИ.

— **Епилогъ паломничества** на торжество Методіевске въ Петербурзѣ отогрався сими днями въ ц. к. дирекціи полиціи у Львовѣ. По переведенѣмъ розолѣдѣ въ направленю §. 11 цѣсарского розпоряженя зъ 20 цвѣтня 1854 ч. 96, котре дотыкае справы антидержавныхъ демонстрацій по за границями австрійскои державы, завозвавъ директоръ полиціи всѣхъ „паломниковъ", щобы выслухали засудъ. Въ имени и съ повномочіями ихъ ставився дръ Король, въ дирекціи полиціи. Засуджено пп. Вен. Площаньского и Ивана Наумовича на 14 днѣвъ арешту. Дра Ив. Добрянского, дра Мих. Короля, О. Маркова, академиковъ Т. Коцовского и Курбаса на 8 днѣвъ арешту. Противъ п. Бѣлецкого въ Долинѣ, котрый въ Петербурзѣ выступавъ перебраный за „крестянина", ведеся слѣдство въ Долинѣ. Засудъ мотивованый тымъ, що подсудимѣ предприняли громадно демонстраційну подорожь на торжество методіевске, уряджене панславистичнымъ товариствомъ, котрого ворожій настроѣ супротивъ Австріи загально звѣстный и численными конфискатами выдавництвъ его въ Австріи наглядно удокументованый. Дръ Король зажадавъ дорученя засуду на письмѣ за-для внесеня рекурсу до намѣстництва а взглядно до дальшихъ администраційныхъ инстанцій. Замѣтити треба, що кара, на яку засуджено пп. Наумовича и Площаньского, есть найвысшимъ вымѣромъ кары, постановленои за провину зъ §. 11-ого розпоряджения зъ 20 цвѣтня 1854 р. Причиною сего есть фактъ, що пп. Наумовичъ и Площаньскій держали въ Петербурзѣ бесѣды неприхильнѣ для австрійского правительства.

— **До вѣденьскои семинаріи духовнои** принятѣ зъ львовскои епархіи на першій рокъ слѣдующѣ кандидаты: Гурнякъ Григорій, Василь Кондратскій, Дорожиньскій и Ем. Весоловскій; зъ перемыскои епархіи: Яворскій Волод., Менциньскій Ем., Кульчицкій Евгеній, Хтей Алекс. и Борысъ Семенъ. Митрополича консисторія вставилася до намѣстництва о удѣленье для кандидатов зъ львовскои епархіи грошевои помочи на дорогу.

— **Въ Стрыю** отбудеся дня 29 лат. вересня торжественне посвященье дому Руской Бурсы, а опосля заходомъ Выцѣлу бурсового и Руского касина музикально декляматорскій вечеръ при участи найлучшихъ львовскихъ силъ, артистичныхъ и забава съ танцями.

— **Маетокъ руского воспиталища дѣвочого въ Перемышли** выноситъ теперь 19.009 зр. 66 кр.

— **Вокально-музикальный вечеръ** полученый съ представленьемъ аматорскимъ и съ танцями отбудеся въ Рогатынѣ на доходъ руской бурсы въ Бережанахъ дня 8 (20) вересня с. р. На запросинахъ подписанѣ въ имени комитету пп. И. Дзеровичъ, В. Чировскій, Д. Поляньскій, дръ В. Кравичъ и П. Савчиньскій. Цѣна билетов: билетъ фамилійный до 5 особъ 3 зр., крѣсло 1 зр, вступъ на салю 50 кр. Початокъ о год. 6½ вечеромъ. Гарна цѣль и розманитость программы притягнутъ надѣемось, много нашои публики на вечеръ, и патріотичнѣ змаганя пп. комитетовыхъ принесутъ для бережаньскои бурсы пожадану помочь.

— **300-лѣтнѣ роковины заснованя Ставропигійского Института** припадаютъ, якъ мы вже о томъ доносили, въ слѣдующомъ роцѣ, 1886. Роковины тѣ будутъ обходитися торжественно. Щобы звершити тое торжество, намѣряе теперѣшный сеніоръ Ставропигіи проф. дръ Шараневичъ устроити въ часѣ ювилею въ сали „Народного Дому" археологичну выставу всѣхъ старинностей находячихся въ церквѣ Успенія Пр. Д. и въ музею Ставропигіи, мѣжь иншими такожь старинныхъ друковъ, выконаныхъ 302 лѣтъ истнуючою друкарнею института. До сеи выставы приготовляе вже теперь проф. дръ Шараневичъ отповѣднѣ пляны.

— **Загальнѣ зборы членов „Народного Дому"** маютъ отбутися, подля донесеня „Слова", сеи осени. Такожь маютъ отбутись сеи осени загальнѣ збори тов. „Русская Рада."

— **Противъ австрійскихъ Поляковъ** въ Россіи мало розпочати тамошне правительство такѣ самѣ мѣры, якъ и нѣмецке въ Познаньщинѣ. Нынѣ надойшла вѣсть зъ Варшавы, що всѣ австрійскѣ подданѣ Поляки проживаючѣ въ Царствѣ Польскомъ, получили приказъ выѣхати зъ краю.

— **„Апологія" черновецка а министерство.** Черновецка „Gazeta Polska" доноситъ, що вѣденьске министерство получивши „Апологію" православного консистора, завозвало заразъ буковиньске краѣве правительство, щобы предложило свое мнѣнье и замѣтки о змѣстѣ брошуры. Президентъ краѣвый отнѣсся въ той цѣли до всѣхъ староствъ на Буковинѣ, котрѣ въ послѣднихъ дняхъ серпня надослали отповѣднѣ справозданя, а выготовлене на той подставѣ мнѣнье отослано лише що недавно до министерства. Въ кругахъ буковиньского консистора православного мало по той причинѣ запанувати певне пригнобленье.

— **О. Наумовичъ** перебувавъ минувшого тыжня колька днѣвъ въ Черновцяхъ. Въ листѣ гостей молдавского готелю, де мешкавъ черезъ сей часъ, записався онъ яко журналистъ. Посля донесеня черновецкои „Gaz. Polsk-oи" цѣлею приѣзду о. Наумовича було: просити митроп. Андріевича, щобы принявъ его до числа вѣрныхъ православнои церкви. Митроп. Андріевичъ мавъ принята о. Наумовича досыть щаро. Съ черновецкими Русинами о. Наумовичъ мало зносився, бо и небогато теперь межь нами такихъ, котрѣ могли-бъ подѣляти его политичнѣ погляды. Самъ актъ переходу о. Наумовича на православіе мае отбутись у Львовѣ.

— **Бракъ жѣночои школы съ рускимъ языкомъ** выкладовымъ дае чимъ разъ больше отчуватися у Львовѣ. Давнѣйшими лѣтами були при рускій школѣ вправъ окремѣ отдѣлы для дѣвчатъ, але министерство посля утвореня мѣшанои школы закрыло тѣ отдѣлы и только для четвертои класы лишило отдѣлъ окремый. Съ початкомъ сего року школьного лучалось часто, що родичѣвъ приводячихъ свои доньки до рускои школы вправъ отсылавъ директоръ сеи школы до рускои школы им. Пирамовича, заявляючи, що въ школѣ вправъ нема для нихъ мѣсця. Однакъ школа им. Пирамовича выключно мужеска. Отже тамъ розумѣесь не принято рускихъ дѣвчагъ, котрѣ оттакъ приневолени були записуватись до чужихъ школъ съ польскимъ языкомъ выкладовымъ. Належало-бы занятись зобраньемъ даныхъ, относячихся до числа дѣвчатъ зголошуючихся до рускихъ школъ, котрѣ то данѣ могли-бы въ данѣмъ случаю послужити до умотивованя конечнои потребы окремои школы жѣночои съ рускимъ языкомъ выкладовымъ у Львовѣ.

— **Зъ Самбора** доносятъ намъ, що тамъ отбулася дня 9 с. м. передъ судомъ присяжныхъ тайна розправа противъ Ив. Максимяка, бувшого ученика дрогобыцкои гимназіи, за образу маестату и цѣсарскои родины. Судъ присяжныхъ оправдавъ обжалованого 9 голосами противъ 3; обжалованого боронивъ защитникъ въ справахъ карныхъ, п. К. Бричекъ.

— **Новѣ выборы до розвязанои недавно рады повѣтовои въ Городку** отбудутся: зъ сельскихъ громадъ дня 12 л. жовтня; зъ мѣстъ 8 жовтня; зъ большихъ посѣлостей 13 жовтня с. р. — Доповняючій выборъ одного члена до рады повѣтовои въ Снятынѣ отбудеся дня 15 жовтня с. р.

— **Мала интерпеляція до краѣвого консерватора, гр. Войтѣха Дѣдушицкого.** Якъ звѣстно, передъ чотырма мабуть роками вставивъ в. Соймъ краѣвый въ буджетъ свой 500 зр. на реконструкцію артистичнои и старинnои рѣзьбы въ иконостасѣ церкви Сѣнявскои въ повѣтѣ ярославскомъ. Мѣсцевый парохъ, о Кл. Вахнянинъ, звернувся оттакъ до п. консерватора письменно съ просьбою о выконанье реконструкціи и одержавъ отповѣдь, що дѣло почнеся небавомъ. Письмо гр. Дѣдушицкого датоване ще зъ 22 вересня 1882 р. Въ слѣдъ за тымъ зъѣхавъ до Сѣнявы въ томъ самомъ роцѣ знатокъ зъ рамени п. консерватора, оглянувъ все, обѣцявъ, що небавомъ прибуде на мѣсце ще и малярь артистъ зъ Кракова, але отъ сего часу дѣло не поступило нѣ на крокъ впередъ. Комитетъ мѣсцевый покрывъ симъ часомъ всю церковь даховкою, реставруе теперь внутрье церкви, але на артистичну реконструкцію иконостаса не може дождатися. А вже-жь въ интересѣ самои-жь штуки стояло бъ не дати розлетѣтися той памятцѣ старинного рѣзьбярства въ нашомъ краю. Покупнѣ старинностей, ѣздившій по Галичинѣ зъ рамени вѣденьского Ротшильда, жертвували за сей иконостасъ передъ кольком роками 4.000 зр. Та обстанова свѣдчитъ якъ-разъ о вартости иконостасу церкви Сѣнявскои, купленого при кінци минувшого вѣку зъ старои церкви въ Ярославли, въ котрой онъ могъ перестояти бодай 200 лѣтъ. Походивъ-бы проте ще зъ XVI. вѣку. Мѣсцевый парохъ жалуеся передъ нами на повольный ходъ дѣла, а мы не находимо другои дороги до его приспѣшеня, якъ обозватися прилюдно и просити свѣт. консерватирію о скорый починъ реконструкціи.

— **Противъ выборовъ въ Бучачи** до рады громадскои внесли тамошнѣ выборцѣ протестъ, на котромъ подписалося 287 особъ а зъ тыхъ 173 жидовъ и 114 христіянъ. До Бучача зъѣхала оногды комисія зо Станиславова въ цѣли переведеня слѣдства въ декотрыхъ справахъ тамошного бурмистра п. Штерна.

— **Грунтовѣ книги.** Доходженя мѣсцевѣ за для заложеня книгъ грунтовыхъ розпочнутся въ слѣдующихъ громадахъ тернопольского судового округа: въ Давидковцяхъ съ Слободкою дня 24 вересня, въ Колендянахъ 26 вересня, въ Шманьковчикахъ съ Сгрусовкою 4 жовтня, въ Гадинковцяхъ, Пробожной, Товстенькомъ и Гусятынѣ дня 26 вересня. Въ Котузовѣ, пов. подгаецкого, розпочнутся згаданѣ доходженя дня 25 вересня с. р.

Вѣсти зъ Епархіи Львовскои.

На конкурсъ розписанѣ ухвалою зъ дня 10 вересня до ч. 5844 парохія Збоиска, дек. львовского а до ч. 5845 кап. Выровъ, дек. буского. Речинець для обохъ назначеный до дня 5 падолиста 1885 р.

Декреты и грамоты получили оо.: Іоанъ Стеблецкій, на сотруд. прив. въ Борышковцяхъ, дек. кудрынецкого; Стефанъ Крижановскій на сотрудника въ Щирци; Созонтъ Медведскій, на катехита при львовскій женьскій школѣ выдѣловій.

Декретъ увольненя отъ испыту конкурсового получивъ о. Іоанъ Терешкевичъ.

Декреты увольненя отъ уплаты до фонду вдовъ и сиротъ получили по поводу 40-лѣтного душпастырства оо.: Иларій Алексевичъ, пар. въ Ниврѣ и Іоанъ Лушпиньскій, пар. въ Кривчу, оба дек. кудрынецкого.

Введеный яко завѣдатель въ Олешовѣ, дек. устецкого, о. Ем. Соневицкій.

Президія намѣстництва годится на каноничну институцію для запрезентованого о. Юліяна Дуткевича на Покровцѣ, дек. стрыйского.

До каноничног институціи завозваный на Покровцѣ, дек. стрыйского о. Юліянъ Дуткевичъ.

Митрополича консисторія вставилася до президіи намѣстництва о згоду на каноничну институцію для запрезентованого о. Тимотея Кульчицкого на Задворье, дек. унѣвского. По поводу слабого здоровля о. дек. Ник. Устіяновича, пар. въ Сучавѣ, поручила митроп. консисторія о. Келестину Костецкому, пар. въ Черновцяхъ, щобы помагавъ въ урядованю и веденю дѣлъ деканальныхъ.

Завѣдательство ex currendo парохіи Довжанка по смерти пар. о. Дамитрія Лучаковского, поручила митроп. консисторія о. Юліяну Величковскому, кап. зъ Покропивнои и донесла о смерти о. Лучаковского до намѣстництва.

Отпустку получивъ о. Александеръ Сабатъ, пар. Рѣчки дек. пѣстыньского, на одинъ мѣсяць.

Вѣсти зъ Епархіи Перемыскои.

Еп. консисторія вставилася до намѣстництва о згоду на каноничну институцію для запрезентованыхъ оо.: Іоана Черевка на парохію Корчминъ, дек. белского и Евгенія Тустановского на капеляню Ломна, дек. добромильского.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— **Рускій правотарь домовый** або кождому приступне поясненье, въ якій способъ кождый при всякого рода грамотахъ правныхъ самъ заступатись и потрѣбнѣ письма безъ помочи адвоката съ повною силою правною споряджати може. Томъ першій. Законъ цивильный. — Подъ такимъ заголовкомъ лежитъ передъ нами объемиста, бо 432 сторонъ въ велику 8-ку обнимаюча книга, уложена Василемъ Лукичемъ и Юліяномъ Семигиновскимъ, а выдана коштомъ Василя Лукича. Важность сеи праць есть причиною, що посвятимо ѣй обширнѣйше мѣсце въ нашой часописи. — Важность и потреба практичного порадника правного, особливо въ справахъ цивильныхъ яко найчастѣйшихъ и найважнѣйшихъ въ щоденномъ житю оказуеся всюды, въ кождомъ краю и въ кождой суспольности, тожь подобнѣ правотарѣ подыбуемо у всѣхъ образованыхъ народовъ, сповняючій важну ролю порадника въ щоденныхъ майже питанихъ правныхъ, неотлучныхъ майже отъ звычайныхъ обставинъ житя.

У насъ пôдношено сю справуôтъ довшого вже часу, а оказувалась она тымъ бôльше наглячою, що правотарь мавъ у насъ зарадити кромѣ повысшôй потребѣ ще и другôй не менше важнôй, а именно мавъ ôнъ подати найширшимъ кругамъ нашои публики змогу, уживати въ всѣхъ справахъ правныхъ, въ всѣхъ актахъ правныхъ и въ всѣхъ ôтносинахъ съ властями урядовыми свого рôдного языка, такъ якъ доси уживанье чужихъ языкôвъ походило часто не зъ неохоты до свого або трусливости, а просто зъ браку вѣдомости, въ якôй формѣ по руски дотычный актъ спорядживати и якого выслову ужити належитъ. Всѣ тѣ перепоны нынѣ дотычно справъ опираючихся на законѣ цивильнôмъ вже усунены. Праця пп. Василя Лукича и Юліяна Семигинôвского выповнила зъ одного стороны въ нашôй литературѣ порожный доси ôтдѣлъ практичного порадника правного, зъ другои же стороны подала всѣмъ можнôсть у всѣхъ справахъ правныхъ и въ всѣхъ ôтносинахъ съ властями уживати рускаго языка. Рускій правотарь обимае, якъ сказано вже, законъ цивильный; матерія уложена тутъ въ такôмъ порядку, въ якôмъ подибуемо єи въ цивильнôмъ кодексѣ. Поодинокѣ постановы не стоятъ однакъ тутъ побôчь себе въ формѣ ôторваныхъ §§-ôвъ а сполученѣ при кождôй поодинокôй квестіи систематично въ одну цѣлôсть, що розумѣесь, робитъ кожду рѣчь яснѣйшою и приступнѣйшою понятю загалу. — Тая метода трактованя рѣчи надае Правотареви найбôльше практичнои вартости, а збôльшаютъ тую вартôсть дуже старанно и съ рутиною досвѣдченого правника уложенѣ взôрцѣ, долученѣ при всѣхъ важнѣйшихъ постановахъ такъ, що читатель, пôзнаючи змѣстъ постановы права учится заразъ, якъ постанова тая въ практицѣ переводится и якъ єму поступати належитъ, наколи на пôдставѣ дотычного припису закона схоче свого доходити права. Такъ отже авторы правотаря сполучили умѣетне представленье самого закона съ практичнымъ его примѣненьемъ въ одну цѣлôсть въ спосôбъ, уможливляючій кождому хôсновати порадою и помочею „Правотаря“ въ кождôй справѣ, опертôй на правѣ цивильнôмъ. Всѣхъ взôрцѣвъ есть 203, зъ тыхъ дотычитъ права супружеского 10, правъ мѣжь родичами а дѣтьми 16, опѣки и курателѣ 16, справы узнаня за помершого 4, права рѣчевого (разомъ съ закономъ табулярнымъ) 36, права наслѣдя 24, права облигаційного 97. Мы умысно навели тѣ числа, щобы выказати, що авторы обняли сими примѣрами майже всѣ головнѣйшій случаѣ практики житя и на всѣ тѣ случаѣ подали готовѣ вже формуляры, котрѣ выповнити може вже кождый письменный чоловѣкъ. Дуже важнымъ єсть для кождого Русина вступъ до правотаря. Тутъ зôбрали авторы всѣ законы и розпорядженя ôтносячйся до рускои бесѣды и рускаго письма въ судахъ и урядахъ, а осôбливо розпорядженя выданѣ въ хосенъ нашои мовы и письма, дозволяючѣ уживати ихъ въ судахъ и урядахъ. Зôбранье всѣхъ тыхъ приписôвъ правныхъ въ одну цѣлôсть подае можнôсть кождому покликуватись передъ властями на згаданѣ постановы, наколи тѣ власти уживаню руского слова або письма ставлятъ перешкоды, якъ не менше опирати на тыхъ постановахъ рекурсы, зажаленя, и т. п. — Зъ представленого повысше видно, що се нове, у насъ доси ще небувале выдавництво мае пôдъ взглядомъ науковымъ и практичнымъ неоцѣнену вартôсть и що яко таке повинно загаломъ Русинôвъ бути якъ найщирше принятымъ и знайти пріютъ въ кождôй рускôй хатѣ. Скоре розширенье сего выдавництва єсть тымъ бôльше пожадане, що, якъ звѣщаютъ авторы въ передньôмъ словѣ, ôтъ его скорого розкупленя залежитъ, чи и якъ скоро появитося часть друга Правотаря, маюча обнимати: поступованье въ справахъ цивильныхъ. Тожь надѣемось, що наша публика узнасть знамениту заслугу авторôвъ и попре ихъ безъинтересовнѣ а для нашои справы такъ дуже хосенны змаганя. До сего взываемо нашу Вп. Публику тымъ горячѣйше, що творы и публикаціи сего рода якъ „Правотарь пп. Лукича и Семигинôвского“ суть новыми и неодолимыми доказами силы нашого рôдного языка и нашои науки, доказами способности нашого языка и до найвысшихъ науковыхъ праць, оспорюванои иногдѣ ще и теперь такъ зъ стороны „naszych serdecznych“ якъ и горотки звѣстныхъ „объединителѣвъ“. Цѣна першого тому Правотаря выноситъ 4 зр. а. в.

— **Малоруско-нѣмецкого Словаря Е. Желехôвского** выйде въ сихъ дняхъ и розсылатися буде Вп. предплатникамъ новый выпускъ (18-тый, арк. 48 в.— 506 стор. 761—800: *Притирати — Ретельність*). Вп. предплатники, котрѣ въ послѣдныхъ часахъ змѣнили мѣсце пробуваня, зволятъ о тôмъ донести редакціи; заразомъ просится о надсыланье дальшои предплаты и выровнанье залеглостей, котрѣ при послѣдньôй розсылцѣ при адресахъ були поданѣ. С. Н.

— **Учебникъ христіяньско-католицкои етики**, пôсля Ваплера, перекладу о. Богдана Пюрка, духовника рускои семинаріи у Вѣдни, выровадила краєва рада шкôльна розпорядженьемъ зъ д. 4 вересня с. р. ч. 10.084, до ужитку въ тыхъ середныхъ школахъ и семинаріяхъ учительскихъ, въ котрыхъ при науцѣ гр. кат. религіи рускій языкъ єсть выкладовымъ. Рôвночасно поручила краєва рада шкôльна дирекціямъ згаданыхъ шкôлъ, давнѣйшій учебникъ о. Луки Цыбыка усунути зъ уживаня шкôльного. При сѣмъ мусимо замѣтити, що съ етикою одержали ученики середныхъ шкôлъ послѣдный недостаючій учебникъ до науки религіи, а вразъ позбулися томлячихъ памятъ архаизмôвъ языковыхъ, якими ôтзначався пôдручникъ о. Л. Цыбыка. Комісія шкôльна до укладаня учебникôвъ рускихъ печатае теперь пôдручникъ до науки физики въ высшихъ клясахъ, укладу дра Е. Савицкого, пôдготовляє нову читанку руску до III и IV кл. гимназіяльнои и перечитуе руску граматику дра Ом. Огоновского.

☞ **Съ симъ числомъ розсылаєся 19 аркушъ повѣсти „Князь Серебряный“, окладину топ-жь повѣсти, и 1-шій аркушъ збôрника коротшихъ новель и повѣстей.**

Косы и Рѣзаки

7	ручковѣ волоскѣ	по 34 кр.
7½	„ „	по 36 кр.
7	„ рускѣ довгѣ . . .	по 36 кр.
7	„ волоскѣ бракованѣ .	по 20 кр

Рѣзаки стирѣйскѣ правдивѣ по 56 кр.

высылае на замовленье Магазинъ

НАРОДНОИ ТОРГОВЛѢ

ВО ЛЬВОВѢ.

Опакованье зачисляєся якъ найдешевше.

Перша

Спôлка львôвскихъ шевцѣвъ

при ул. Векслярскôй ч. 7

(дôмъ капитульный)

поручае

МАГАЗИНЪ ОБУВЯ

для мужчинъ, дамъ и дѣтей

Пріймае всякѣ замовленя и направки такъ зъ провинціи якъ и мѣсцевѣ, выконуючи тіиже

по цѣнахъ умѣреныхъ

въ найкоротшôмъ часѣ.

Остае съ поважаньемъ

4—6 Зарядъ

Масу до гашеня огнѣвъ

зъ ц. к. выключно привил.

фабрики масы до гашеня огнѣвъ

Іосифа Бауера у Вѣдни

поручаютъ

Гибнеръ и Ганке у Львовѣ.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручае 1315 71—?

Порошокъ дамскій парискій по 50 кр., **Lohse'a** по 80 кр, **Ravissante'a** по 60 кр. и **власного выробу** по 40 кр.

Матеріи на и дамску мужеску одѣжь

лишь зъ тревалои овечои вовны для мужчины середного росту

3.10 метра на одно убранье	за зр.	4·96 кр.	зъ доброи вовны овеч.;
	„ „	8·— „	зъ лѣпш. вовны овеч.;
	„ „	10·— „	зъ товкои вовны овеч;
	„ „	12·40 „	зъ дуже тонк. вов. ов.

Перувісны зъ дуже тонкои вовны овечои въ наймодньйшихъ барвахъ на **дамскій сукнѣ** суконній за метеръ зр. 2·20 и зр. 2·40.

Чорный кожушковый Палмерстонъ-Трико, чиста вовна овеча, на **дамскій пальтоты зимовій** за метеръ зр. 4. — Сѣрачки для дамъ на плащѣ ôтъ дощу и на одѣжь

Пледы до дороги за штуку зр 4, 5, 8 и ажъ до зр. 12. — Дуже красній одѣня, споднѣ, обгортники, сурдуты, матеріи на плащѣ до дощу, тиѳль, сѣрачокъ (льоденъ), комисъ, камгарнъ, шевіотъ, трико, сукна для дамъ и на билярды, перувіены, доскины поручае

Заложеный **Joh. Stikarofsky,** — 1866. —

Складъ фабричный въ Бернѣ.

Взоры франко. Карты взôрцевѣ для панôвъ кравцѣвъ **нефранковано. Высылки за послѣплатою** надъ 10 зр. **франко.**

Я маю безъустанный складъ за бôльше якъ 150 тыс. зр. а. в. и розумѣеся, що въ моѣй великôй на весь свѣтъ торговли остаеся богато рештокъ довготы 1 до 5 метрôвъ и для того я змушеный такѣ рештки продавати **за знижену цѣну.** Кождый розумный чоловѣкъ муситъ побачити, що зъ такъ малыхъ рештокъ не можна высылати **жадныхъ взôрцѣвъ,** бо по замовленю кôлька сотъ взôрцѣвъ не осталосьбы нѣчого зъ тыхъ рештокъ, що отже єсть простою **обманою,** коли фирмы суконнѣ инсеруютъ взôрцѣ рештокъ; тѣ кусники походятъ въ такôмъ случаю ôтъ поставôвъ а не зъ рештокъ, а намѣрôвъ такого поступованя можна легко догадатися.

Рештки не до вподобы вымѣнюются або грошѣ ôтсылаются.

Кореспонденціи пріймаются въ языкахъ нѣмецкôмъ, угорскôмъ, ческôмъ, польскôмъ, італійскôмъ и французскôмъ. (2—24)

Оливу машинову

до

ЛЬОКОМОБИЛЬ,

молотѣлєнь ручныхъ,

ТАРТАКÔВЪ,

млынôвъ паровыхъ и водныхъ

и въ загалѣ до всякого иншого ужитку въ господарствѣ,

Смаровило

до осей желѣзныхъ,

Сѣрчаный мѣдикъ

(синій камѣнь)

такъ гуртомъ якъ и частями поручае по найдешевшихъ цѣнахъ

Складъ фабричный **ФАРБЪ, ЛЯКЕРÔВЪ, ПОКОСТÔВЪ, ХЕМИКАЛІЙ, КИШОКЪ ГУМОВЫХЪ и АРТИКУЛÔВЪ БРОВАРСКИХЪ,** заразомъ и **торговля матеріялôвъ.**

ГИБНЕРЪ И ГАНКЕ

1407 **у Львовѣ,** 11—?

Ринокъ ч. 38.

Огнетревалѣ и безпечнѣ ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выроблены съ американьскими замками и паскилёвыми засувками продаю дуже дешево

СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,

1390 33—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**

(Просится о кореспонденцію въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

„ДЫМЪ“,

повѣсть Ив. Тургенева. Цѣна 1 зр. 50 кр., съ пересылкою 1 зр. 70 кр.

Дôстати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

АНТОНІЯ ДРЕГЕРА

ПИВЯРНЯ ШВЕХАТСКА

2—3 ГОТЕЛЬ ФРАНЦУСКІЙ

Львôвъ, пляцъ Маріяцкій ч. 5, ôтъ 15 вересня

поручае

1	фляшка ½	литр.	пива выстоялого	14 кр.
1	„ ½	„	„ Бокъ	20 „

Съ глубокимъ поважаньемъ **Зарядъ.**

Цѣс. кор. уприв.

ГАЛИЦКІЙ АКЦІЙНЫЙ БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

выдае **во Львовѣ** и черезъ филіи

въ Краковѣ, Черновцяхъ и Тернополи

АСИГНАТЫ КАСОВѢ

4 процентовѣ платнѣ въ 30 днѣвъ по выповѣдженю.

4½ „ „ „ 60 „ „ „

Львôвъ, 7 сѣчня 1884.

ДИРЕКЦІЯ.

(Передрукъ не платится.) (1348 41—?)

Два медалѣ и дипломъ гоноровый на выставахъ краевыхъ.

І. Н. СПОЖАРСКІЙ

рукавичникъ и бандажистъ

во Львовѣ, при улици Галицкôй пôдъ ч. 20.

Рукавички ручнои роботы власного выробу, зъ добрыхъ шкôрокъ glaces, дунскихъ, серневыхъ, козловыхъ, еленковыхъ, поединчо шитѣ и стебнованѣ.

Гарнитуры еленковѣ противъ ревматизма.

Панталоны еленковѣ до кôннои ѣзды.

Простирала лосевѣ и еленковѣ.

Подушки сафяновѣ и ѣрховѣ.

Торбы подорожнѣ.

Бандажѣ руптуровѣ и пупковѣ.

Поясы на желудокъ и огрѣвачѣ.

Суспензоріи.

Пончохи елястичнѣ на корчовѣ жилы.

Подушки гуми-елястичнѣ рôжныхъ фасонôвъ.

Обойчики для священникôвъ.

Краватки и шалики мужескѣ, найновѣйшѣ.

Шапки покоевѣ и подорожнѣ.

Шлійки гуми-елястичнѣ и матеріяльнѣ въ великôмъ выборѣ, найновѣйшѣ.

Корсеты парижскѣ въ великôмъ выборѣ.

Рамятка на выпуклѣ лопатки.

Рукавички выробляю на замовленье найпараднѣйшѣ пôсля новѣйшихъ парижскихъ взорцѣвъ, якъ также оправляю подушки гафтованѣ гладко або въ буфы, пôсля найновѣйшого густу.

Поручаю повышѣ артикулы въ родахъ добровыхъ, по низкихъ цѣнахъ П. Т. Публицѣ.

Замовленя высылаются ôтворотною почтою.

3—3

Тягненье на другій мѣсяць

ЛОСЫ

краєвои выставы угорскои въ Будапештѣ по **1** зр.

11 лосôвъ **10** зр.

Головна выграна **вартости**

зр. **100.000** зр.

якъ такожъ 20.000 зр. | 10.000 зр. | 5.000 зр. и т. д. | **4.000** выграныхъ

Администрація краєвои лотеріи выставовои въ Будапештѣ у Андрасого ч. 43.

Выдавець **Иванъ Белей**; за редакцію отвѣчае **Кирило Кахникевичь.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарок го.

Ч. 98. Львôвъ, Четверъ 5 (17) вересня 1885. Рôчникъ VI.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмѣ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.
Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье
Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.
Реклямац и неопечатай вôльнй ôтъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовй Ряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ для Австріи: для Россіи:
на цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницѣ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

☛ **Просимо нашихъ Вп. Предплатникôвъ о скоре надсыланье предплаты и вырôвнанье залеглостей.**

Справа фасій доходôвъ духовеньства.

О великôй важности для нашого духовеньства справы фасій въ мысль нового закона конгруального и дотычного розпорядженя министеріяльного — нѣхто не буде сумнѣватися, — але натомѣсть кождый признае, що на такъ важну справу у насъ тіи, до кого се належало, не звернули ôтповѣднои уваги и дбалости. Съ остатнымъ днемъ сего мѣсяця кôнчится речинець для предкладаня фасій, а галицко-руске духовеньство не то що не було ôтъ своихъ властей поинформоване, якъ мае поступати въ сѣмъ дѣлѣ (а прецѣнь, коли вже на цѣлу Галичину нема церковного органу, де можна-бъ було пояснити такъ важне дѣло, то годилось зробити се бодай брошурою), але що бôльше, до нынѣ оно не маѣ въ рукахъ формулярѣвъ на фасіи! О тôмъ и лично и письменно звѣщаютъ насъ священики зъ обохъ теперѣшныхъ епархій. Розумѣеся, що самй формулярѣ фасій, хочь они може и будутъ розсланй духовеньству, не запобѣгнутъ всему можливому хаосови а за тымъ и можливôй шкодѣ для духовеньства, коли всѣ не будутъ въ тôмъ дѣлѣ руководитись якоюсь одною нормою. Хочь оно нынѣ трохи припôзно, а все таки по думцѣ интересованыхъ не выключена ще можнôсть запобѣгчи лиху. Въ тôмъ дѣлѣ надôславъ намъ о. Д. Танячкевичь свôй голосъ и мы подаємо его пôдъ розвагу интересованыхъ Вп. читателѣвъ.

„Голосъ въ справѣ фасій конгруальныхъ“.

Фасіи конгруальнй, — се та велика справа дня для нашого духовеньства, коло котрои головна наша увага въ тыхъ часахъ групуеся. Та й не диво, бо якъ та справа буде полагоджена, ôтъ того залежитъ высокôсть маючои побиратись нами конгруы, — а се-жь пытанье для насъ жизненне.

Але-жь бо не такъ то й легко, — користно для насъ сю справу полагодити. Переведенье ей не спочивае въ нашихъ выключно рукахъ, анѣ хочь-бы спôльно съ нашою церковною властею. Законъ конгруальный и нормуюче его розпорядженье министеріяльне вельми сильну ингеренцію, — ба не досыть того, и остаточне рѣшенье ôтдаютъ администраціи, властямъ политичнымъ. Але то, що ôтъ насъ самыхъ залежитъ, подае великй трудности и способне насъ наравити на покривдженье себе самыхъ, и такъ ненадмѣрно поблагословленыхъ самымъ закономъ.

Тыхъ трудностей, взглядно небезпечностей, есть доволѣ.

Неяснôсть самого закона, котрый зôставляе широке поле до интерпретаціи; цѣлковите непознакомленье не одныхъ священикôвъ якъ съ закономъ такъ и съ розпорядженьемъ министеріяльнымъ, котрй имъ въ офиціяльнôй дорозѣ — черезъ куренды — не були закомунікованй; недостача инструкціи изъ стороны нашои духовнои власти, — бо просте поданье розпорядженя Выс. намѣстництва, взглядомъ сотрудникôвъ головно, нѣчого не обясняюче, съ завôзваньемъ до скликаня соборчикôвъ для тои справы — не можна назвати инструкцією; дальше недостача информаціи въ якôмъ спеціяльнôмъ письмѣ церковнôмъ, котрого не маємо; недостача порозумѣня цѣлого клира въ сѣй справѣ; въ конець короткôсть часу, бо заледви кôльканайцять днѣвъ до преклюзивного речинця для предложеня тыхъ фасій, назначеного розпорядженьемъ министеріяльнымъ (с. в. по конець вересня сего року), а мы по нынѣшный день не маємо ще навѣть формулярѣвъ на тіи фасіи въ рукахъ, — се суть певно трудности великй, котрй годѣ буде поконати всѣмъ священикамъ. А коли ихъ не поконаеся, то належитъ предвидѣти, що выйде въ того всего фасійный хаосъ, котрый зафасіонувати намъ може пôдъ певнымъ взглядомъ не конгруальну конгруу, — а для осягненя такого добра, чи не лѣпше було-бъ не фасіонуватися (що розпорядженье министеріяльне здаесь допускати). То суть трудности тôлько въ нашои стороны. А теперь представмо собѣ тй небезпечности грозячй въ другого боку: ôтъ фискализму, ôтъ свого рода и по свому понятои опѣки тою справою въ стороны неодного старостwа (якъ при jura stolae, приносахъ и т. п.), — то будемо мати доволѣ ясный образъ, якъ и де мы съ тою справою стоимо. Той образъ давъбы розширитись нерôвно дальше... але мы се оставляемо, — на то не пора.

Бодай яку-таку надѣю на користнѣйше полагодженье справы фасій давало-бъ одноóбразне поступованье цѣлого клира. До того однакожь треба порозумѣня, и то безвзглядно. Зъ тои причины предкладаю: нехай всѣ деканаты (оо. деканы можутъ на смѣло въ имени деканального клира тутъ самй выступити) ôтнесутся безъ проволоки до своихъ Ординаріятôвъ, щобъ они выеднали въ министерствѣ продовженье речинця до предложеня фасій, бодай до кôнця мѣсяця жовтня с. р.

Мавъ я способнôсть ôтъ Впреосв. митрополита довѣдатиея, що епископы заремонстрували противъ назначеного речинця. Отже рѣчь уже порушена, а треба буде тôлько пофорсувати.

А коли продовженье буде увыскане, то предкладаю дальше: Нехай клиръ (его ôтпоручники) зô всѣхъ трехъ нашихъ дієцезій зберется до Львова, и, тую справу зрѣло розôбравши, прійме одну, всѣхъ обовязуючу норму поступованя. Таке зôбранье мало-бы для насъ и тую донеслôсть въ сѣй справѣ, що мы могли-бы вплынути на конечну, активну ингеренцію нашихъ церковныхъ властей въ тôмъ дѣлѣ, котра намъ запевнила-бы певне обезпеченье. А се природный обовязокъ для нашихъ духовныхъ властей, бо справа тыхъ фасій — се справа конгруы, а справа конгруы — се справа не тôлько особистого обезпеченя матеріяльного, се таки справа церкви.

Що таке зôбранье и таке порозумѣнье цѣлого духовеньства есть конечнымъ, то не моя тôлько думка, — то думка и иншихъ священикôвъ. Не тôлько то. Ôтъ прихильныхъ намъ, съ тою справою стыкаючихъ-ся высокихъ урядникôвъ почувъ я ту саму гадку, що они уважаютъ, для ухиленя великои шкоды ôтъ духовеньства, таке зôбранье безвзглядно конечнымъ.

Але доки продовженье речинця не буде узыскане, маємо бути приготованй, предложити фасіи въ означеный часъ. Тôлько-жь я предкладавъ бы стримуватися съ тымъ до послѣдныхъ днѣвъ вересня.

Въ интересѣ такъ великои и важнои справы всего нашого духовеньства, прошу всѣ рускй газеты о повторенье сего мого голосу.

Данило Танячкевичь, душпастырь Закомаря.

Въ послѣднôй хвили одержуемо литографованй „Формулярѣ фасій доходôвъ парохôвъ и сотрудникôвъ“, выданй для архіепархіи Львôвскои, вразъ съ прилогами: 1) „Выказъ фундацій побожныхъ и ихъ капиталôвъ“, 2) „Выказъ фондôвъ епитрахильныхъ“ (jura stolae) за шесть лѣтъ, ôтъ 1879 до 1884 р. включно; 3) „Выказъ капиталôвъ въ винкульованыхъ цѣнныхъ ефектахъ и приватныхъ гипотекахъ“. Формулярѣ тіи деканы львôвскои архіепархіи скоро будутъ мати въ рукахъ (по 3 екземплярѣ). Чи для духовеньства Перемыскои епархіи рôвно-жь выготовляются подôбнй формулярѣ, — намъ не звѣстно, а знаемо лишь то, що до сего часу священьство тои епархіи ще ихъ не одержало.

Зъ львôвского университету.

Въ университетѣ львôвскôмъ було въ минувшôмъ пôвроцѣ лѣтнôмъ загаломъ 976 слухателѣвъ, о 53 менше, якъ въ пôвроцѣ зимовôмъ. *По народности* выказано: Русинôвъ: на выдѣлѣ богословскôмъ 261, на правничôмъ 85, на философичнôмъ 28, разомъ 274. Греко-католикôвъ було: на выдѣлѣ богословскôмъ 261, на правничôмъ 103 (отже 18 греко-католикôвъ пôшло въ перекинчики), на философичнôмъ 30 (2 отже перекинчики). Иншй народности заступленй такъ, що Полякôвъ було на богословію 68, на правахъ 447, на философіи 85, 1 Мадяръ на богословію и 1 Болгаринъ на правахъ. Контингентъ Полякôвъ складили: на богословію 67 римо-католикôвъ и одинъ якогось иншого вѣроисповѣданя; на правахъ 322 римо католикôвъ, 18 греко-католикôвъ, 102 жидôвъ и 5 иншихъ вѣроисповѣдань; на философіи 65 римо-католикôвъ и 18 жидôвъ.

Мило намъ сконстатувати, що педагогика на выдѣлѣ богословскôмъ вже съ початкомъ сего пôвроку выкладатися буде въ языцѣ рускôмъ побôчь польского, а выкладати ей буде дръ Дельквичь.

Рôвно-жь и исторія наша за стараньемъ Впов. дра Ио. Шараневича, котрый въ двохъ попередныхъ куроахъ згромадивъ около себе Русинôвъ-охотникôвъ и загрѣвавъ до працѣ, не буде лежати облогомъ. Въ попереднôмъ роцѣ нашй академики численными ôтчитами зъ исторіи рускои пôдъ проводомъ дра Шараневича дали сему Вп. професорови поруку, що и дальше такй вправы поведутся. Тожь и на сей пôврôкъ заповѣвъ дръ Шараневичь: „Вправы зъ рускои исторіи,— періодъ домашныхъ борбъ въ XVII и XVIII столѣтю“ — а мы надѣемося, що нашй академик и

Третя вандрôвка рускои молодежи.

(*Дальше.*)

Слѣдуючій ранокъ недѣльный показався хмарнымъ и не богато обѣцюючимъ. Вандрôвники удались до церкви и на хорахъ ôтспѣвали богослуженье. Пôсля службы Божои зайшло кôлька гарныхъ дѣвчатъ та уродливыхъ паробкôвъ на приходство и тутъ нашй артисты-малярѣ зняли зъ нихъ дуже удачнй портреты. При обѣдѣ пôднесено рôзнй тоасты. Съ одушевленьемъ выпито чашу за здоровье Вп. господаря и господинѣ, опôсля о. Галущиньского, ревного дѣятеля народного въ Чорткôвщинѣ. О. Галущиньскій звернувся съ дуже гарною, сердечною промовою до молодежи, загрѣваючи ей до працѣ надъ собою и для народу. А коли потôмъ одинъ товаришь пôднесъ чашу въ честь патріотичного нашого жѣноцтва, котре, якъ жѣнки на Украинѣ, освѣчуесь и стае поручь мужчинъ до народнои працѣ, ôтповѣла въ имени женщинъ п а Сѣменовичѣвна: „Дякую за прихильнй слова, якй высказано тутъ о нашôмъ жѣноцтвѣ. Они для насъ надто схлѣбляючй и надто похвальнй. Мы жь самй знаемо, що намъ далеко ще съ нашимъ образованьемъ до сестеръ Украинокъ, котрй насъ въ многôмъ а многôмъ выпередили. Але мы прирѣкаемо, що пильною працею и щирыми змаганями зрôвнаємося съ нашими сестрами-Украинками, щобъ спôльно съ ними працювати въ користь нашого народу.“ Коротка ся, але смѣливо выголошена промова выкликала ентузіястичне „Ще не вмерла Украина“.

Наближалась хвиля розлуки съ щирыми серцями, съ любымъ, тихимъ куткомъ. При прощаню стали слѣзы въ очахъ и гостей и сердечного господаря. Вандрôвники вхопили ёго на руки и ôтспѣвали грôмке „многая лѣта“. Опôсля всѣ вандрôвники вписались въ памяткову книгу, обовязуючись, що по пяти лѣтахъ являтся всѣ, якъ одинъ, на 50-лѣтный ювилей священичои служби и на золоте весѣлье Вп. господарѣвъ.

Розпрощавшися рушили мы до Чорткова. Вечерокъ въ Чортковѣ, зъ ряду шестый, удався вповнѣ. Ôткрывъ его гарною промовою о. Галущиньскій. Зъ другихъ продукцій передовсѣмъ заслугуе на споминъ деклямація п ы Сѣменовичѣвнои Шевченковои „Причинна“. Пôсля вечерка слѣдували танцѣ. Всѣ забавлялися весело ажь до рана. Здвигъ народу бувъ дуже великій; въ зовсѣмъ просторôй сали трудно було протовпитися.

Рано въ понедѣлокъ 10 серпня ѣхали мы зелѣзницею Трансверзальною до Нижнева, де мавъ ôтбутися вечерокъ въ читальни, а зъ ôтки пароходъ мавъ насъ Днѣстромъ завезти до Залѣщикъ. Тымъ часомъ ще въ Чортковѣ дôйшла насъ немила вѣсть, що пароходъ зъ причины великого транспорту товарôвъ въ послѣднôй хвили ôтмовивъ нашому прошеню. Зъ непріемного положеня выратували насъ Вп. отцѣ зъ Чорткôвщины. Они предложили намъ вернутися зъ Нижнева въ Чорткôвъ, зъ ôтки черезъ Ягольницю, Улашкôвцѣ, Бѣльче та Бедрыкôвцѣ легко дôстатись до Залѣщикъ. Предложенье се приняли всѣ однодушно а живописна сторона надсеретска и сердечна гостина, яку мы стрѣчали на кождôмъ кроцѣ, нагородили намъ плавбу по Днѣстрѣ.

Ѣдучи зелѣзницею до Нижнева многй прямо одушевлялись пышными картинами, якй по обохъ бокахъ линіи розкрывались передъ очима. Пôдъ Бучачемъ робитъ зелѣзна дорога карколомный окрутъ при въѣздѣ на мôстъ на Стрыпѣ а ôттамъ просто въ тунель. Въ тôмъ мѣсци прямо ôтдавай душу Богу, бо анѣ разъ не можна ручити, чи за моментъ не опинишся въ Стрыпѣ. Мôстъ на нѣй выглядае здалека мовь-бы пôднертый двома тонесенькими стеблами. Тунель не довгій; его минае зелѣзниця черезъ минуту. Але й се було для насъ цѣкаво. Вечеромъ прибули мы въ Нижнѣвъ. Положеный ôнъ мѣжь двома зеленею вкрытыми хребтами въ яру, що своимъ отворомъ широко розмыкаесь къ Днѣстрови. Самъ Днѣстеръ тутъ вже величный и широкій. Долѣ водою ôнъ гине въ закрутахъ середъ высокихъ надбережныхъ гôръ, котрй мовь въ придолѣ займили его своими великаньскими обôймами. Яръ цѣлый залягъ синявый туманъ; здавалося, що се дымлятся прибережнй, зеленй дубровы. Черезъ Днѣстеръ перекиненый зелѣзный мôстъ Трансверзальнои линіи; мôстъ спочивае на грубыхъ каменныхъ стовпахъ. Днѣстеръ своею повагою вплынувъ на солидну будову мосту, коли мѣжь тымъ Стрыпу поминено дурницею.

Переѣхавши Днѣстеръ мы опинились на двôрци. Тутъ дожидавъ насъ уже съ пôдводами молодый нашъ патріотъ а сердечный товаришь дръ Кость Левицкій, а небавомъ привѣзъ насъ въ гостинный дôмъ свого достойного батька. Тутъ мы застали вже запрошеныхъ на вечерокъ съ ôтчитами пп. Леонида и Романа Заклиньскихъ, проф. Петра Огоновского и урядника судового п. Винницкого зъ Черновець. Присутнôсть тыхъ дорогихъ гостей утѣшила насъ немало. Очевидно на вступѣ пôшли розпыты про те, якъ выпала вандрôвка по Подôлю. Вандрôвники задокументували удачу поважнымъ числомъ участникôвъ, якй прибули въ Нижнѣвъ. А впрочёмъ якъ могла вандрôвка не удатись на нашôмъ славнôмъ, богатôмъ Подôлю, изъ славнѣйшими ще его людьми?!

Небавомъ опôсля удались мы на вечерокъ устроеный тамошною читальнею. Читальня въ Нижневѣ належитъ безперечно до найкрасшихъ читалень въ Галичинѣ. До неи належитъ звышь 100 письменныхъ членôвъ, мѣжь тыми кôлька жѣнокъ. За хорошій розвôй сеи читальнѣ треба дякувати о. дек. Левицкому и его патріотичнôй родинѣ, котра вся съ великимъ пожертвованьемъ трудится для добра народу. Вечерокъ розпочавъ Вп. о. Левицкій промовою, зверненою до вандрôвникôвъ. Ôтъ читальнѣ повитавъ сердечно руску молодѣжь, загостившу до читальнѣ, а ôттакъ зазначивши, що читальнѣ можутъ розвиватися зъ ласки Є. Вел. цѣсаря, внѣсъ Его многолѣтство. Всѣ ôтспѣвали „многая лѣта“. Потôмъ забравъ голосъ широко народови звѣстный п. Леонидъ Заклиньскій до ôтчиту про житье и дѣяльнôсть Петра Могилы, мужа такъ заслуженого въ исторіи нашои культуры и просвѣты. П. Леонидъ Заклиньскій маe великій даръ популяризувати даный

якъ найчисленнѣйше запишутся на сей предметъ. Про ôтчиты въ зимовôмъ пôвроцѣ 1884/85 року мы свого часу доносили, а тутъ скажемо, що въ лѣтнôмъ пôвроцѣ читали: 1) студентъ философіи, Евгеній Козакевичъ: „Княженье Данила въ Галичи“; 2) студентъ правъ, Єронимъ Калитовскій: „Битва пôдъ Збаражемъ“ (2 годины); 3) студ. философіи, Олекса Ярема: „О лѣтописи Ипатіевскôй“ (2 годины).

Проф. д-ръ Омелянъ Огоновскій заповѣвъ на надходячій курсъ выклады: „Новѣйшій періодъ исторіи литературы рускои (1772—1860 р.)“ и „Граматики языка старословеньского и рускаго“.

Проф. д-ръ Олександеръ Огоновскій заповѣвъ лекціи: „Австрійске обще право приватне“ и „Австрійске право родинне“.

Доцентъ д ръ Иванъ Добряньскій заповѣвъ лекцію: „Австрійское право карное“.

При нагодѣ примѣтимо, що въ Львôвскôмъ университетѣ катедры 1) австрійского права цивильного, 2) австрійского права и поступованя карного, 3) процедуры цивильнои, 4) философіи права и права народôвъ, 5) загального та австрійского права державного и 6) австрійского права скарбового не обсадженй.

Драконизмъ чи глупота?

На сихъ дняхъ выберается дванайцять членôвъ славно-звѣстного спѣвацкого товариства „Лютня“ зô Львова на концертъ вокальный до Варшавы. Въ поѣздцѣ бере участь такожь чотырохъ Русинôвъ. Та обставина вилынула, що аранжеръ концерту, п. Макаревичь, предсѣдатель „Лютнѣ“, въ програму концерту въ Варшавѣ вложивъ побôчь квартетôвъ и сольовыхъ спѣвôвъ польскихъ майже въ рôвнôй части и хоры (мало)-рускй. Въ „Лютни“ бо пôдъ взглядомъ національнымъ панувала завсѣгды строга рôвноправнôсть. И що-жь дѣеся? Цензура варшавска зажадала ôтъ мѣсцевыхъ аранжерôвъ концерту, до котрыхъ належитъ и славный польскій музикъ Влад. Желеньскій, щобы предложили тексты пѣсень, якй мають выконатись въ концертѣ. Се рѣчь зовсѣмъ природна и ôтповѣдна практицѣ всѣхъ державъ европейскихъ. Але що сказати о дальшôмъ поведеню варшавскои цензуры чи тамъ власти административнои? На чудо, на смѣхъ людскій власть тая вычеркнула зъ предложеноі програмы всѣ (мало)-рускй пѣсни и заявила безъ всякихъ кôроводôвъ, що „Лютни“ вôльно буде спѣвати на всѣхъ языкахъ цѣлого свѣта (хочь-бы и по китайски або камчадальски), лишь не по — (мало)-руски. Се фактъ! Въ Россіи, въ тôмъ — по словамъ нашихъ „объединителѣвъ“ — ельдорадѣ славяньскôмъ, де слава Богу жіе лишь 17 милiонôвъ Русинôвъ, въ тôй Россіи а взглядно въ Варшавѣ, куды нашй Галичане въ 1860-тыхъ рокахъ поплелись на службу и де нынѣ займаютъ якй-такй становища при администраціи, не вôльно обôзватися рускому слову, не вôльно звенѣти нашôй пѣсни! — бо се crimen laesae majestatis!

И що-жь скажете на то, панове зъ „твердои парафіи“? Якъ оправдаете сей драконьскій и крайно глупый заказъ? Отъ дивѣтся! Въ Кіевѣ, въ очахъ царя, опѣвано на галевôмъ концертѣ ажь двѣ пѣони малорускй и царь самъ оплескувавъ продукціи украиньского хору, — а въ Варшавѣ? Въ Варшавѣ — „не льзя“, щобы случайно Варшава не дôзналась, що есть на свѣтѣ живе руске слово и хороша пѣснь Русина Украинца! Отъ объявъ культуры, прогресу и спасенности великои идеи „панславизму“ ôтъ Адріи по Амуръ! Отвѣчайте, паломники!

Голосъ „Зарѣ“ о вандрôвцѣ рускои молодежи.

Изъ справоздань, якй подавало „Дѣло“ про вандрôвку рускои молодежи, могли пересвѣдчитись нашй читателѣ, якъ симпатично витала нашихъ молодыхъ туристôвъ вся руска суспôльнôсть, съ якимъ жаромъ горнулась на устроюванй деклямаційно-музикальнй вечерницѣ и ôтчиты, якъ сердечно ôттакъ гостила ихъ, бажаючи тымъ дати выразъ признаня за ихъ щирый трудъ. Съ тымъ самымъ признаньемъ ôтносилась до нашои молодежи и часть здоровомыслячои и шовинизмомъ незаморочеои польскои прасы и суспôльности.

Въ однôмъ зъ остатныхъ чиселъ кіевскои „Зарѣ“ довелось намъ мѣжь тымъ стрѣтити зовсѣмъ ôтмѣнный судъ про вандрôвку, ей успѣхи а навѣть цѣль. Прочитавши сю статю, нагадали мы собѣ мимохôть слова нѣмецкого генія: „Grau, theurer Freund, ist alle Theorie!“ Та щобъ нашй читателѣ могли познакомитись съ поглядами автора сеи статіи и выробити собѣ свôй судъ, позволимо собѣ навести важнѣйшй мѣсця въ неи.

Авторъ статіи замѣчае, що Галичина ще мало выслѣджѣна зъ етнографичнои стороны и думае, що вандрôвки правильно организованй могли-бъ принести хосенъ не тôлько теоретичный, але й практичный. Длятого вандрôвники, по думцѣ автора, повиннй скôлько можна выхôсновувати и часъ и скромнй на ту цѣль призначенй средства. Они повиннй пôдготовитись потрѣбными вѣдомостями и мати ôтповѣдній програмы до збираня матеріялôвъ етнографичныхъ (языкъ, звычаѣ, повѣря, исторія и т. п.), а своими теоретичными вѣдомостями найбôльше пригôдными для селянъ и мѣщанъ дѣлитись съ мѣсцевою людностею. Авторъ доходитъ однакъ до пересвѣдченя, що такй проѣздки рускои молодежи далеко не сповняютъ тыхъ вымогъ, а причину добачае въ тôмъ, що пôсля его думки въ вандрôвцѣ переважае або й зовсѣмъ заповняе ей „эстетическая (sic!) или *прогулочная* (!) сторона.“ Ôтчиты пôдчасъ послѣднои вандрôвки мали, пôсля думки автора, цѣху случайности и сентиментализму, а не строго реальныхъ, обдуманыхъ, систематичныхъ ôтносинъ до реальныхъ потрéбъ народу; ôттакъ угощеня, пѣснѣ и танцѣ займали дуже доминуюче мѣсце въ занятю туристôвъ. Авторъ жалкуе, що молодѣжь вандрôвнича за мало посвящала часу на збиранье етнографичного матеріялу, отже на раціональне пôдготовленье до слѣдуючои поѣздки, въ котрôй могла-бъ подѣлитися съ мѣсцевою людностею хосенными и поучаючими дослѣдами своихъ попередныхъ помѣчень на мѣсци. Ôнъ радитъ, щобъ вандрôвники поклали своимъ девизомъ: „поменше сентиментализма а побольше заправскаго (?) наблюденія и изученія“. Наконець дорѣкае авторъ вандрôвникамъ, що они, стрѣчаючи лише декуды спорадичнй перепоны зô стороны властей, не выкористали якъ слѣдъ сердечного принятя въ Теребовли.

Переказавши основу статіи, замѣщеноі въ „Зарѣ“, хочемо навязати до того кôлька слôвъ ôтъ себе. Звѣстна всѣмъ рѣчь, що молодѣжь наша ôтбувала вандрôвку ôтъ 2-го до 16 го серпня н. ст., значить въ часѣ найгорячѣйшои працѣ нашихъ селянъ. Що вандрôвка не розпочалась раньше, се буде кождому розумно, хто знае, що питомцѣ семинаріи духовнои, котрй доставили въ тôй цѣли значного контингенсу, саме тогдѣ що ино выйшли зъ мурôвъ своихъ. А вже-жь и середъ самыхъ ферій университетскихъ годѣ було починати вандрôвку, бо-жь се найлекша рѣчь съ починомъ ферій зôбрати бôльшу громадку людей, въ котрыхъ значна часть шляхомъ вандрôвки вертае домôвъ. Коли-жь пріймемо, що выбраный часъ на вандрôвку бувъ взглядно найкористнѣйшій въ того поводу, щобъ зôбрати якъ найбôльше участникôвъ и тымъ способомъ покрыти конечный накладъ грошевый такои проѣздки, то мусимо для безстороннего осуду успѣхôвъ вандрôвки бачити на всѣ обставины, середъ якихъ она ôтбувалась. Инакше бо осудъ буде абстрактнымъ резонованьемъ теоретика въ-за зеленого столика.

Вандрôвнича молодѣжь мала въ 14 дняхъ (ôтъ 2—16 серпня) ôтбути дорогу, котра въ простôй линіи въ Тернополя до Черновець мае 32 милѣ, а додавши всѣ збоченя въ простои линіи, выйде безпечно вся ôтбута дорога найменше на 60 миль, такъ що пересѣчно на одинъ день выпадало по 3—4 милѣ дороги. Легко понятна рѣчь, що коли дочислимо до того конечно потрѣбный часъ на ôтпочинокъ та пожывленье, такъ зовсѣмъ небогато остае часу свобôдного. Розберѣмъ же, чи нашй вандрôвники сумлѣнно покористувались тымъ часомъ. Они уложили въ своѣй програмѣ съ пôдмогою мѣсцевыхъ комитетôвъ устроити деклямаційно-музикальнй вечерницѣ съ ôтчитами въ Тернополи, Микулинцяхъ (Конопкôвцѣ), Теребовли, Гусятинѣ, Чортковѣ и Чернôвцяхъ, а крôмъ того вечерницѣ съ танцями въ Тернополи, Чортковѣ и Чернôвцяхъ. Вечерницѣ деклямаційно-музикальнй въ Конопкôвцѣ и ôтчитъ въ Теребовли не могли ôтбутись про заборону намѣстництва. На вечерницяхъ деклямаційно-музикальныхъ въ Тернополи, Теребовли, Хоростковѣ, Гусятинѣ було доволѣ селянъ, а крôмъ того выправлялись вандрôвники до Копычинець на запросины тамошныхъ мѣщанъ. Розумно отже буде всѣмъ, що зъ вечерниць, устроеныхъ въ часѣ вандрôвки, користали крôмъ интелигенціи такожь селяне и мѣщане, на скôлько се имъ позволяла горяча робота жнивна. Намъ розказували щирй патріоты, що въ Говиловѣ ледво можна було зôбрати хоръ мѣсцевый та кôльканайцять знатнѣйшихъ селянъ, а въ Теребовли пôдчасъ приѣзду вандрôвникôвъ було въ читальни лишь двохъ членôвъ и доперва вечеромъ бôльше ихъ зôбралось за-для пильнои роботы жнивнои. Хтожь знае, скôлько шкоды въ поли наробила двотыжднева слота, попередивша вандрôвку, той не подивуе, що нашй селяне и мѣщане не ставились такъ громадно на сй вечерницѣ, якъ се звычайно бувае; напротивъ, кождый муситъ признати, що тй присутнй, забувши на свою гôрку долю, пôшли тамъ за покликомъ свого серця, щобъ вложити молодежи щире признанье за ея трудъ.

Зъ осуду, высказаного въ статіи кіевскои „Зарѣ“ мôгъ-бы хто выробити собѣ такій поглядъ, мовь-бы то нашй вандрôвники поробились справдѣ сибаритами, що попавши на Подôлье, де якъ каже приповѣдка, „хлѣбъ на кôлю, а ковбасами плôть загороженый“ — не робили нѣчого бôльше, тôлько ѣли та гуляли! Правда, що въ такихъ гостинныхъ домахъ, якъ у Вп. оо. Варапучиньского, Залуцкого, Олесницкого, Богоноса, Брылиньского и кс. Шамоцкого посидѣли вандрôвники може годину або пôвтора довше, якъ при звычайнôмъ обѣдѣ або вечери. Але треба було лишь поглянути на тй лиця утомленыхъ безсонностею и дорогою, а певно нѣхто не посмѣвъ-бы позавидувати имъ тои хвилѣ супочинку! Та чи й та хвиля супочинку зôйшла марно на ѣдженю та питю?! Хто бувъ свѣдкомъ тыхъ рѣчей, тыхъ деклямацій, тыхъ спѣвôвъ, голошеныхъ за столомъ, хто чувъ неразъ розмовы про нашу суспôльну роботу, про нашй потребы, про способы подвигненя народу, — сей певно не скаже, що проѣздка нашои молодежи була марна, безхосенна, безслѣдна. Були случаѣ, що люде въ нашои интелигенціи, котрй доси або оддалеки народнои справы стояли або держались въ своѣмъ замкненôмъ тѣснôмъ кружку, теперь загрѣтй національною пѣснею, выступили до ряду поручь съ горячими борцями за права народу. Наша молодѣжь умѣла такожь здобути симпатіи для рускои народнои справы и у многихъ людей польскои народности. Чи сй успѣхи перейшли незамѣтно передъ очима строгого судіи кіевского? Чи може ôнъ уважае ихъ зовсѣмъ маловажными для Русинôвъ? Чи ему такъ малозвѣстна сила рускои пѣснѣ, чи може ôнъ зовсѣмъ для неи не мае уха? Тожь на се наведемо зъ недавнои минувшости лишь одинъ фактъ, що вôйтъ одного великого подôльского села, давный Хрунь-запроданець, почувши пѣсню „Ще не вмерла Украина“, ставъ иншимъ чоловѣкомъ и самъ нынѣ признае, що его справила въ бездорожа ся пѣсня!

Строгій нашъ судія ремствуе на танцѣ. Се правда, що они забрали чи мало часу, бо крôмъ вызначеныхъ въ програмѣ вандрôвничимъ комитетомъ вечерниць съ танцями, устроили мѣсцевй комитеты надпрограмовй вечерницѣ съ танцями въ Конопкôвцѣ, Теребовли, Хоростковѣ и Гусятинѣ. Але чи-жь мала наша молодѣжь ôтмовити тои приемности тымъ родинамъ рускимъ, що ишли ей въ пôдмогу и трудились для неи въ тыхъ мѣсцяхъ пôдчасъ вандрôвки? Се було справдешне пожертвованье зъ стороны нашихъ утомленыхъ туристôвъ и тому стрѣчали они всюды щире признанье и привѣтъ. Однакъ чи сй забавы съ танцями, що стягнули такій строгій докôръ кіевского реалиста на нашихъ туристôвъ, були такъ зовсѣмъ безхосенными, се мôгъ-бы доказувати тôлько чоловѣкъ, що не знае нашихъ мѣсцевыхъ обставинъ, що выробивъ собѣ програму реальнои роботи для народу въ теоріи, яка не дасться приложити до фактичныхъ обставинъ. Хто слѣдивъ за розвиткомъ національнымъ нашои спольщеноі суспôльности, що до недавна соромилась прилюдно промовити своею рôдною мовою, хто пильну ввертавъ бачнôсть, якій переломъ въ тôмъ взглядѣ зробили товарискй забавы и вечерницѣ устроюванй Рускими Бесѣдами або иншими товариствами та комитетами рускими, той певно не поважится сказати, що часъ сей оберненый на „прогулочную“ часть бувъ змарнованый, не давъ нѣякого хôсна рускôй суспôльности. А вже-жь цѣль вандрôвки не тôлько та, щобъ зблизитись съ народомъ, приглянутись ему, обмѣнитись съ нимъ щирымъ словомъ, доброю радою, але й та, щобъ зблизитись съ интелигенціею рускою, покрѣпити ей духа жаромъ молодечимъ, будити и пôддержувати у неи свѣдомôсть національну. Кіевскій судія вандрôвки, котрый мавъ такй докладнй информаціи о „прогулочной“ сторонѣ, о угощеню и танцяхъ, мовь-бы очевидець, повиненъ бы бувъ засягнути такожь точнѣйшихъ информацій про дѣяльнôсть нашои молодежи въ иншôмъ напрямѣ. Тогдѣ-бъ мôгъ бувъ дôзнатися, що крôмъ оглядинъ и рисованя старинностей (церкви въ Тернополи, замку и монастыря въ Теребовли и т. п.), вандрôвники стыкалися съ народомъ, на скôлько се було физично для нихъ можливо, були мѣжь иншими въ читальняхъ въ Теребовли и Говиловѣ, а при нагодѣ вечерниць, де стрѣчалися съ мѣщанами та селянами, розговорювали съ ними. Такъ н. пр. въ Конопкôвцѣ, громадка вандрôвниковъ розмавляви съ Купчинецкими селянами дôзнала милои несподѣванки, коли тй селяне въ своѣй розмовѣ показали, що они знають Шевченка, знають про Украину, та що языкъ украиньскій ôтъ тутешного мало рôзнится, хочь тамъ пишутъ иншою правописею, звѣстною имъ зъ „Правды“. Одинъ зъ вандрôвникôвъ бувъ тымъ такъ зачудованый, що бувъ-бы думавъ, що тутъ подôбна мистификація склалась якъ съ переодѣтыми „крестьянами“ на Методіевскôмъ торжествѣ нашихъ паломникôвъ въ Петербурзѣ, коли-бъ иншій зновъ вандрôвникъ, що лично знавъ тыхъ селянъ, не представивъ бувъ ихъ поименно своимъ товаришамъ. Тогдѣ то вручивъ имъ одинъ зъ селянъ, П. Думка, стихъ написаный нимъ въ честь вандрôвничои молодежи. Подôбно-жь витавъ нашу молодѣжь звѣстный господарь-поетъ Савицкій въ читальни въ Говиловѣ умысне на приѣздъ вандрôвникôвъ уложенымъ стихомъ. Въ Конопкôвцѣ и Теребовли дôзнались вандрôвники ôтъ Микулинецкихъ и Теребовельскихъ мѣщанъ про перепоны, якй стрѣчаютъ ихъ читальнѣ, и давали имъ рады, якъ мають поступати, щобъ читальнѣ ихъ могли розвиватись и успѣвати, а въ Тернополи зносилися съ мѣсцевыми ремѣсниками рускими, щобъ оснувати тамъ филію ремѣсничого товариства „Зоря“. Въ Теребовли оглядаючи звалища Василіньского монастыря, розвытували про его исторію, а въ альбомѣ, до котрого будутъ долученй виды сего историчного памятника, певно найдемо и историчнй о нѣмъ вѣдомости зôбранй вандрôвниками.

Кіевскій реалистъ дорѣкае въ „Зарѣ“ вандрôвникамъ сентиментализмомъ; — не знати однакъ, въ чѣмъ его добачае и якій реализмъ пôсля его погляду мавъ-бы проявитись въ часѣ вандрôвки. Зъ его выводôвъ добачаемо тôлько, що вандрôвка пôсля его домаганя мала бъ не тôлько на цѣли поучати народъ ôтчитами и розмовами о хосенныхъ для него потрѣбныхъ вѣдомостяхъ, але крôмъ того бути етнографичною експедиціею, а позаякъ сего-и тамтогорôчна вандрôвка не выказались зôбраными матеріялами етнографичными, зъ ôттôль и докôръ про безплоднôсть вандрôвки. На се тôлько замѣтимо, що реальный чоловѣкъ въ осудѣ своѣмъ повиненъ все числитись съ усѣми фактичными обставинами; а коли-бъ бувъ ôнъ тй обставины розваживъ, певно не выгычивъ-бы такои задачи вандрôвцѣ. Така етнографична експедиція, якъ то може буде звѣстно ему въ трудôвъ Чубиньского, стоитъ чи мало труду, часу и накладу грошевого. На такй громадній експедиціи етнографичнй у насъ нема фондôвъ; тому Галичина етнографично такъ мало выслѣджена, бо матеріяли етнографичнй збираютъ у насъ дилетанты безъ организаціи, яку може дати хиба така академія наукъ, або такій ôтдѣлъ географичного або иншого наукового и грошовитого товариства. Тому то и всяка робота у насъ въ тôмъ напрямѣ мае цѣху дилетантивму, безсистемности, дорывочности. Пôсля силъ матеріяльныхъ и интелектуальныхъ муситъ оцѣнятися и роботу. Отже вандрôвка може хиба случайно дещо придбати

предметъ. Складъ его бесѣды, фразеологія и синтаксисъ чисто народнй. Тожь и не дивниця, що его бесѣды ôтъ початку до кôнця слухали мѣщане зъ найбôльшою увагою, а коли скôнчивъ, оплескамъ не було кôнця. Спѣвали ôттакъ на перемѣну хоръ вандрôвникôвъ и хоръ мѣщаньскій, пôдъ управою молодшого сына о. Левицкого, ученика VIII клясы рускои гимназіи. Вже то безперечно хоръ згортае людей до читальнѣ, длятого и велику заслугу покладаютъ тй, що при читальняхъ заводятъ хоры. Такій хоръ бачили мы въ Говиловѣ та въ парѣ съ тымъ и читальня говилôвска славна на цѣлу околицю. Зъ пѣсень, якй ôтспѣвавъ хоръ нижнѣвскій, найудачнѣйше выпали „Щасть намъ Боже“, „Козакъ пана не знавъ зъ вѣка“ и „Де есть руска ôтчина“. Деклямацій було двѣ, обѣ по змѣсту вельми пригожй для читальняного вечерка. Дуже подобався и розвеселивъ всѣхъ мѣщанъ, особливо жѣнокъ, характеристичный стихъ А. Метлиньского „Глекъ“. Пôдъ конець державъ ще п. Романъ Заклиньскій, братъ Леонида, другій выкладъ на тематъ „Дещо про свѣтъ Божій“. Коротко а зрозумѣло пояснивъ ôнъ при помочи глоба и рисункôвъ на таблици устрôй нашого планетарного систему, всякй зъявища и перемѣны въ природѣ, безконечну ôтдаль тѣлъ небесныхъ ôтъ себе. Пôсля выкладу, выслуханого всѣми съ увагою, одинъ зъ вандрôвникôвъ подякувавъ сердечными словами мѣщанамъ за ихъ заходы около читальнѣ, заявляючи ôтъ рускои молодежи, що она на кождый зазывъ готова прилинути съ помочею такôй славнôй читальни. „Всюда разомъ съ народомъ и все для добра народу — то заповѣтъ рускои молодежи!“ — кôнчавъ ôнъ свою горячу рѣчь. На останокъ выступивъ одинъ зъ членôвъ читальнѣ и короткимъ словомъ подякувавъ вандрôвникамъ за ихъ щирй бажаня для читальнѣ, а желаючи щасливои дальшои дороги, внесъ молодежи рускôй „многая лѣта“. Небавомъ розпрощались мы съ мѣщанами. Зôбрана громада жѣнокъ вразъ съ дѣтьми, котрыхъ они привели съ собою, дякувала вандрôвникамъ окремо и запрошувала на разъ другій. Не було лиця, на котрôмъ не малювалась бы щира радôсть и утѣха. Тутъ мы спôзнали, що порядна читальня — се правдива институція просвѣты, котра ублагородняе народъ и будитъ въ нѣмъ гуманнй инстинкты и змаганя.

Прочій часъ вечера зôйшовъ намъ дуже весело и пріемно, дякувати особливôй ласкавости и щирости цѣлои семіи Вп. дек. о. Левицкого. Другого дня, т. е. вô второкъ 11 серпня рано зробили мы маленьку екскурзію на поблизькій хребетъ, зъ ôтки розкрывався пречудный видъ на положеный въ кôтлинѣ Нижнѣвъ, на Днѣстеръ и мôстъ на нѣмъ и на супротивнй дубровою вкрытй взгôря. О 11 год. ôтходивъ поѣздъ до Чорткова, тожь мы по поворотѣ зъ прогулки подякували за „хлѣбъ-сôль“ и поспѣшили на дворець. Небавомъ обôзвалась трубка кондуктора и мы рушили въ дорогу — назадъ на Подôлье!

(*Дальше буде.*)

въ матеріялôвъ етнографичныхъ, але годѣ ôтъ неи вымагати того, що накладае авторъ статіи въ „Зарѣ“. Вандрôвка сповняе важну задачу, а исторія розвитку руского народу въ Галичинѣ оцѣнитъ колись совѣстный трудъ нашои молодежи съ признаньемъ, бо муситъ оцѣняти въ тои точки погляду, щó можна вробити середъ даныхъ фактичныхъ обставинъ, чи и якъ оно вроблено. Мы тôлько можемо бажати, що-бъ нашѝ закордоньскѝ молодѝ братя середъ обставинъ своихъ реальною роботою двигали свою народнôсть, але щобъ ишли дорогою справдешного реализму, що числится съ усѣма фактичными потребами и обставинами, а не дорогою псевдореализму и теорій вытвореныхъ за веленымъ столикомъ, бо grau ist alle Theorie, doch ewig grün des Lebens Baum!

О. Б.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*На засѣданяхъ сегорôчного соймy краевого*) будутъ межи иншими розбиратися такожь рôжнѝ змѣны осѣлостей и округôвъ властей повѣтовыхъ. Такъ мае бути перенесене староство зъ Цѣшанова до Любачева. За тою змѣною промовляе лишь самъ староста цѣшанôвскій а представителѣ повѣту высказалися за задержаньемъ староства въ дотеперѣшнôмъ мѣсци. Меншôсть рады повѣтовои внесла однако-жь окреме прошенье, щобы староство перенести до Любачева, такъ якъ мѣсто то лежитъ майже въ самôмъ осередку повѣта и есть дальше ôтдалене ôтъ границѣ россійскои. Дотычнѝ акты находятся вже въ намѣстництвѣ, а скоро правительство краеве выскаже въ тôй справѣ свою гадку, то выдѣлъ краевый сформулуе ôтповѣдне внесенье. О скôлько намъ звѣстно, то була въ сѣй справѣ депутація въ намѣстництвѣ съ прошеньемъ о перенесенье староства до Любачева. Дальше мае прійти передъ соймъ справа перенесеня суду повѣтового зъ Нового села до Пôдволочискъ, справа, котру соймъ справедливо повиненъ увзгляднити. Здаеся такожь, що соймъ увзгляднитъ такожь прошенье жителѣвъ дотеперѣшного повѣта крынницкого и перенесе судъ повѣтовый до Мушины. Позôстаютъ ще петиціи мѣсточокъ Огынія, Букачôвцѣ, Альверна и Прухникъ о утворенье въ тыхъ мѣстцевостяхъ новыхъ судôвъ повѣтовыхъ; здаесь однакъ, що соймъ увзгляднитъ лишь петицію Прухника. Петиція мѣста Тысьменицѣ, щобы перенести туды староство зъ Товмача, соймъ имовѣрно не увзгляднитъ.

(*Въ справѣ организаціи клюбôвъ парляментарныхъ*) пише „Sonn- und Feiertags Cour.“: „Въ таборѣ бôльшости не наступитъ жадна змѣна. Нѣмецко-либеральна меньшôсть дôйшла вже до того, що розпадаеся на два таборы: на нѣмецко-народну и нѣмецко-австрійску фракцію. Панове Кноць и Пикертъ хотятъ не тôлько окремого клюбу нѣмецкого, але они хотятъ бути въ нѣмъ панами. Они вже не потребуютъ консервативнои групы лѣвицѣ и для того всяка лесть на нѣщо не придастся, бо де ходитъ о пановане, тамъ устае всяка засада розуму. Коли они хотятъ обнизити становище нѣмецкого народу въ Австріи до уровени народно-фанатичнои ненависти расъ, то мусятъ натрафити на опôръ зô стороны тыхъ Нѣмцѣвъ австрійскихъ, котрѝ хотятъ удержати перевагу нѣмецкого населеня въ Австріи. Жалѣти треба надъ тымъ, що будуща борба національна тôсуне парляментъ ôтъ властивои задачѣ. Станъ економичный потребуе енергичного заряджения. Нѣмецкѝ народовцѣ суть однакожь глухѝ и слѣпѝ на потребы и нужду народу. Можна сподѣватися, що заразъ на самôмъ початку будутъ они старалися вызыскати въ парляментѣ кралевôдворскѝ непокои“. — „Sonn- und Montagsztg“ знову такъ каже: „Организація правицѣ позôстане та сама, що и давнѣйшими роками; порушено однакожь гадку заведеня тѣснѣйшои контролѣ и именованя сталого предсѣдательства для комитету выконуючого. Клюбъ центрумъ на разѣ не буде утвореный; Линбахеръ и Цалингеръ заповѣли вступленье до клюбу Лихтенштайна“. Що спонукало сихъ послôвъ до вступленя до клюбу Лихтенштайна, не знати, то однакожь рѣчь певна, що клюбъ сей, и такъ вже доси для правицѣ непевный, по вступленю згаданыхъ послôвъ станесь навѣть небезпечный. — Говорено такожь о утворенню окремого клюбу полуднево-славяньского; клюбъ сей однакожь по всѣй имовѣрности не буде утвореный мимо того, що посолъ Раичь въ бесѣдѣ своѣй въ Марбургу предкладавъ, щобы Словенцѣ вступили яко субъ-клюбъ до клюбу Гогенварта. — „Dz. Polski“ выступае остро противъ такому сконсолидованю правицѣ, якъ предкладае „Czas“, щобы именно цѣла правиця мала одного проводиря. Пôсля сеи газеты значила бы така консолидація правицѣ, утрату народного характеру „Kola“ польского. — Онодгы ôтбулася у Вѣдни конференція трехъ клюбôвъ правицѣ. Парляментарна комисія ческого клюбу, котра складаеся зъ послôвъ Ригера, Цайтгамера, Генриха Кляма, Трояна и Шрома зôбралася насамперед на конференцію у Ригера, а ôттакъ удалася на спôльнѝ нарады до гр. Гогенварта,

(*„Romania irridenta“ и еи наслѣдки*). Клявзенбурска газета „Ellenzek“ доноситъ, що дня 14 с. м. выслано зъ Тивишь до суду карного въ Марошвашаргели окремымъ поѣздомъ чотырнайцять румуньскихъ священикôвъ пôдозрѣныхъ о авторотво проклямаціи румуньскои ирриденты. Говорятъ такожь, що старшій прокураторъ, Михаилъ Шебештіенъ пошукуе дуже енергично дальшихъ виноватыхъ. Жандармерія и всѣ власти въ загалѣ розвинули въ тôй справѣ дуже велику дѣяльнôсть. Въ Клявзенбургу ходитъ поголоска, що въ однôмъ селѣ, комитату клявзенбургского, мавъ якійсь священикъ румуньскій ôтчитати прилюдно селянамъ звѣстну проклямацію.

(*Анексія Босніи и Герцеговины.*) Боснійско-герцеговиньска депутація, котру цѣсарь пріймавъ въ Пожезѣ и котрôй обѣцявъ, що приѣде до окупованыхъ краѣвъ, дала причину, що такъ краевѝ якъ и заграничнѝ газеты розписалися о анексіи тыхъ краѣвъ черезъ австрійску монархію. Розпущено такожь поголоску, що депутація боснійско-герцеговиньска вручила въ тôй цѣли цѣсареви ôтповѣдну петицію. „Pester Lloyd“ доноситъ теперь, що вѣсть о подôбнôй петиціи есть зовсѣмъ выдуманою и що о анексіи не може бути и бесѣды, позаякъ есть то справа межинародна и доси навѣть не знати, передъ яке форумъ она належитъ. Однѝ кажутъ, що справу ту могли-бъ рѣшати лишь власти пôдписавшѝ угоду берлиньску, а другѝ — съ ними такожь и „P. Lloyd“, доказуютъ, що выстае до сего просто лишь умова Австро-Угорщины съ Туреччиною. Доси однакожь нема анѣ слѣду, щобы австро-угорске правительство робило якѝ кроки въ сѣй справѣ, котра пôдъ взглядомъ политичнымъ и финансовымъ есть того рода, що вымагалабы насамперед умовы съ Угорщиною, а потому ще могла-бы выкликати рôжнѝ непредвиджены трудности. До анексіи нѣщо не принаглюе и для того поки-що, лѣпше користати зъ права „beati possidentes“.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Конфликтъ афганьскій закôнчився вже остаточно. Дня 10 с. м. пôдписали угоду представителѣ обохъ державъ. Пôсля тои угоды буде сильна спорна часть гранична такъ роздѣлена, що половина зъ неи припаде для Россія, а друга половина для Афганистану. Въ надолистѣ мае зôбратися погранична комисія и вытычити остаточно границю. Россійскій инжинеръ Лешаръ, котрый перебувавъ доси въ посольствѣ въ Лондонѣ, вертае до Петербурга, позаякъ мисія его скôнчилася. Такъ отже була-бы вже залагоджена справа, котра тôлько наробила шуму въ цѣлôй Европѣ и мало що не сталася причиною грôзной вôйны. Чи справа афганьска однакожь на завсѣгды притихла, то инша рѣчь; еи залагоджено зъ потребы а при догôднôй случайности може она на ново выбухнути, а тогды певно ще зъ далеко бôльшою силою, якъ першій разъ. До якого небудь залагодженя конфликту були змушенѝ обѣ стороны, але до зôрваня угоды, якъ зовсѣмъ природно, потребуе мати лишь одна сторона догôдну причину, котра дуже легко може знайтися. Англія мусѣла шукати якогось выходу зъ сего конфликту и ôнъ ѣй досыть добре удався. Консервативне правительство лондоньске може теперь бодай одною побѣдою повеличатися передъ надходячими выборами до парляменту, а коли оно скрѣпится, то певно не спуститъ зъ ока афганьскои справы, котра для Англіи есть, що такъ скажемо, квестіею жития; ходитъ лишь о то, щобы кабинетови Сальсберого удалося полагодити ôтповѣдно ôтносины въ Єгиптѣ и вôйти въ яку небудь звязь съ Туреччиною. Впрочѣмъ въ самôй угодѣ лежитъ вже жерело незгоды а може и нового якого конфликту. Англія обставала конче при тôмъ, щобы вытыченье границѣ, якъ сказано, наступило ще въ падолистѣ сего року; Россія, хочь и пристала на послѣдокъ на то, то однакожь довго тому противилась, доказуючи, що въ тôй порѣ пануе тамъ велика метѣль снѣгова. Ôттакъ хотѣла Англія, щобы членамъ англійскои комисіи пограничнои дати бôльше войска якъ россійскôй, а то для того, що коли Россія безпосередно переводитъ управильненье границѣ въ своѣмъ краю, то англійска комисія мае ще поза собою Афганистанъ. Такихъ и тымъ подôбныхъ непорозумѣнь може на случай потребы найтися ще бôльше и для того справу афганьску треба уважати лишь за ôгрочену а не залагоджену на вѣчнѝ часы. — „Новое Время“ не перестае звертати увагу правительства на велике число Нѣмцѣвъ зъ Прусъ въ россійскôй державѣ и наклику е все до выдалюваня тыхъ, що тамошнымъ пôдданымъ хлѣбъ ôтбираютъ. — Правительство выдало указъ, щобы жидамъ не надавано жадныхъ стипендій науковыхъ.

Англія. Залагодивши щасливо афганьскій конфликтъ, приступае теперь Англія съ тымъ бôльшою певностею и ôтвагою до новыхъ выборôвъ. Выборы тѝ суть для торисôвъ такъ великои ваги, що не дивниця, що они докладаютъ всякихъ силъ и вяжутся навѣть съ Парнелитами, щобы выборы по своѣй думцѣ перевести. Такъ само и зъ стороны либеральнои робятся вже всякѝ приготованя. Гладстонъ вернувъ вже зъ Норвегіи, куды ѣздивъ для поратованя здоровя и робитъ всякѝ можливѝ кроки, щобы погодити либералôвъ съ радикалами въ некористь Ирляндцѣвъ, котрѝ сполучилися съ консерватистами. „Daily News“ робитъ либералôвъ уважными, що сѝ выборы не суть жадною забавкою и що они повинни зôбрати всѣ свои силы, коли хотятъ знову запанувати. Для вигôвъ — каже згадана газета — недосыть, щобы они дôстали бôльшôсть; консерватисты були-бы зъ того навѣть дуже вдоволенѝ, якъ бы либералы одержали дѣйстно лишь незначну бôльшôсть, бо тогды рѣшали-бы Парнелиты, котрѝ, якъ звѣстно, лучатся лишь съ тыми, що жаднѝ панованя, готовѝ имъ якъ найбôльше дати.—Конфликтъ Нѣмеччины съ Испаніею по поводу каролиньскихъ островôвъ не зробивъ въ Англіи жадного великого враженя и ему не приписуютъ жадного великого значеня. „Daily News“ каже: „Европа знову ôдотхне, коли спôръ по причинѣ каролиньскихъ островôвъ вôйде на дорогу мирного полагодженя. Майже для всѣхъ державъ есть то рôвнодушнымъ, чи островъ Йапъ находится въ рукахъ Нѣмеччины чи Испаніи, чи въ нѣчіихъ“. — Рухъ ирляндскій и соціяльный начинаютъ знову чимъ разъ сильнѣйше выступати въ Англіи. Случаѣ нападôвъ на англійскихъ управителѣвъ дôбръ въ Ирляндіи и неплаченье чиншу множатся. Въ Лондонѣ и другихъ мѣстахъ фабричныхъ проявився въ послѣдныхъ часахъ великій рухъ межи робôтниками; устроюются величезнѝ митинги и высылаютося депутаціи до правительства съ прошеньемъ, „щобы робôтникамъ дозволило жити“.

Испанія. Офиціяльна праса нѣмецка голоситъ день по дни о чимъ разъ лѣпшихъ ôтношинахъ Испаніи до Нѣмеччины, и що послѣдна афера въ Мадридѣ закôнчится тымъ, що Испанія дасть остаточно повну сатисфакцію Нѣмеччинѣ за обиду еи посла. Въ дипломатичнôй дорозѣ доносятъ такожь, що король и весь свѣтъ урядовый въ Мадрудѣ стараются всякими силами и дуже остентативно заявити свою дружбу для Нѣмеччины и еи посла. Инакше доносятъ своѣднѣйшѝ газеты французскѝ, пôсля тыхъ въ Испаніи розъярене противъ Нѣмеччины зовсѣмъ не втихомирилось, а все ще росте такъ на провинціи по мѣстахъ, якъ такожь и въ войску. Антинѣмецкѝ манифестаціи проявилися доси въ 80 мѣстахъ. Що до самого конфликту, то рѣчь такъ стоитъ, що Испанія все стараеся доказати, що первѣстне право до каролиньскихъ островôвъ мае лишь она. „El Imperial“ доказуе, що въ Испаніи зъ давенъ давна було таке право, що на островахъ або въ колоніяхъ, де не ма испаньскихъ властей, уважаются мисіи яко такѝ, а церкви, монастырѣ и будынкѝ церковнѝ уважаются за будынки правительственнѝ. Крôмъ сего були такожь случаѣ, въ котрыхъ Испанія выступала дѣйстно яко властителька сихъ островôвъ и боронила ихъ або ôтъ напасти ворога або наказувала тамошныхъ жителѣвъ и т. д. Коли Испанія не ôтповѣла на нѣмецку и англійску ноту зъ р. 1885, то не доказуе то ще, що Испанія зреклася власности тыхъ островôвъ.

НОВИНКИ.

— **По причинѣ отвореня складу „Народнои Торговлѣ“ въ Коломыи** устроюе литературно-драматичне товариство при участи хору денисôвскихъ селянъ въ четверъ дня 20. вересня (1. лат. жовтня) с. р. въ сали касина-ресурсы музикально-декляматорскій вечеръ а заразомъ вечерокъ съ танцями. Билетôвъ за оказаньемъ запрошеня, пôдписаного п. Гр. Кульчицкого и о. Н. Лешкимъ, можна дôстати вже теперь въ „Народнôй Торговли“ (готель краковскій) ôтъ год. 12. до 1. въ полудне, а въ день вечерка ôтъ год. 5. при касѣ. Вступъ на салю 1 зр. Билетъ фамилійный на 4 особы 3 зр. Добровôльнѝ датки принимаются съ подякою. Чистый дохôдъ призначеный на бурсу въ Коломыи. Стрôй народный або строго визитовый. Початокъ о год. 7. вечеромъ. Грати буде музика войскова полку 58.

— **Вечеръ съ танцями** ôтбудеся дня 17 (29) вересня с. р. въ Тернополи, въ комнатахъ „Рускои Бесѣды“. Початокъ о год. 8. вечеръ. Вступъ для членôвъ ôтъ особы 70 кр.; для нечленôвъ ôтъ особы 1 зр.

— **О. Юліянъ Ганкевичъ**, парохъ Красного въ скалатскôмъ деканатѣ, обходитъ буде дня 4 л. жовтня с. р. 50-лѣтный ювилей свого священьства. Вп. ювилатъ належитъ до найревнѣйшихъ труженикôвъ въ виноградѣ Христовôмъ, звѣстный ôнъ яко знаменитый проповѣдникъ, а при тôмъ ôтзначаесь незвычайною честнотою яко чоловѣкъ и яко Русинъ. Нашу церковну литературу збогативъ о. Ганкевичъ выданьемъ своихъ „Церковныхъ проповѣдей на недѣлѣ и свята“.

— **Загальнѝ зборы членôвъ** „Рускои Рады“ ôтбудутся дня 16 (28 л.) жовтня, а „Народного Дому“ дня 26 падолиста (8 л. грудня).

— **До Вп. о. Корнилія Мандичевского** звертаются выборцѣ (15 священикôвъ и 10 селянъ) съ ôткрытымъ письмомъ, взываючи его, щобы зложивъ мандатъ посла до рады державнои.

— **Рекурсъ посла Лѣниньского**, внесеный противъ рѣшеню ц. к. намѣстництва, котрымъ прошеню его о позволенье долучити до свого прôзвища назву родины Товарницкихъ ôтмовлено, ôткинуло министерство справъ внутрѣшныхъ.

— **Латиньскими епископами въ Галичинѣ** маютъ бути именованѝ: крылош. Заблоцкій епископомъ-суфраганомъ у Львовѣ, перемыскій епископъ Лобосъ епископомъ въ Тарновѣ, а крылош. Пузина епископомъ-суфраганомъ въ Перемышли.

— **Про засудъ нашихъ паломникôвъ** выславъ бувъ дня 12 с. м. п. Мончаловскій, отвѣчальный редакторъ „Слова“, телеграфичну вѣсть до Петербурга въ редакцію „Нового Времени“. Але телеграма тая не дôйшла до адресата, бо въ Петербурзѣ сконфискували еи на пôдставѣ арт. 7 конвенціи дотычно телеграфôвъ, пôсля котрого то артикулу австрійска амбасада мала тутъ право зажадати сконфискованя телеграмы, вымѣренои противъ державѣ австрійскôй. Слѣдуючого дня одержавъ п. Мончаловскій зъ Петербурга ляконичне завѣдомленье: „Вашу телеграму сконфисковано на основѣ 7 артикулу конвенціи“. Фактъ сей доволѣ характеристичный; выказуе ôнъ наглядно то, що мы пôднесли у вступнôй статіи попереднього числа, а именно що безцѣльнѝ демонстраціи не можутъ бути поширанѝ анѣ австрійскимъ, анѣ россійскимъ правительствомъ.

— **Фундація кн. Любомирского.** Кн. Александеръ Любомирскій зложивъ у вѣденьскôмъ банку для краѣвъ коронныхъ 2,000.000 франкôвъ въ золотѣ (982.418 зр.), котрѝ актомъ фундаційнымъ зъ дня 31 серпня с. р. ôтдавъ правительству для заснованя закладу для хлопцѣвъ, котрѝ не маютъ родинъ або зле ведутоя. Закладъ той мае бути заснованый въ Краковѣ або его окрестности въ окремôмъ умысно на то поставленымъ будынку. Право до принятя въ закладъ маютъ хлопцѣ католицкого вѣроисповѣданя, родомъ зъ Галичины и Вел. Кн. Кракôвского. Задачею закладу буде выховувати ихъ религійно та морально и ôтповѣдными науками приготовляти ихъ до практичныхъ занять въ суспôльности.

— **Авторомъ „Апологіи“** якъ довѣдуеся на певно черновецкà „Gazeta Polska“ — есть самъ митр. Моралю-Андрієвичъ; працювавъ надъ нею цѣлый мѣсяцъ. Готову працю предложивъ на засѣданю консисторіи, а члены дали свои пôдписы зовсѣмъ безъ дискусіи. Одинъ тôлько членъ консисторіи, о. Поповичь, дôзнавшись, яка буде рѣчь, не прійшовъ на сесію и „Апологіи“ не пôдписавъ.

— **Зъ Рогатыньского** пишутъ намъ: Въ нашôй окрестности, особливо коло мѣсточка Стратына, ширятся дуже численно крадежи. Въ ночи зъ 12 на 13 лат. с. м. обкрадено въ селѣ Добриновѣ церковь и кôлькохъ господарѣвъ. Въ Стратынѣ украдено въ послѣдныхъ часахъ кôльканайцять коней. Въ загальнôмъ интересѣ пожадано було-бъ, щобы въ Стратынѣ умѣщено стацію ц. к. жандамеріи.

— **Дирекція почтъ и телеграфôвъ** оголошуе, що почавши ôтъ 1. жовтня с. р. можна буде у всѣхъ урядахъ почтовыхъ въ оборотѣ почтовôмъ австрійско-угорскôмъ надавати переказы, послѣплаты, мандаты и переказы телеграфичнѝ до высоты 300 зр. а. в. на однôмъ переказѣ, взглядно мандатѣ. (Доси можна було на меншихъ почтахъ надавати на однôмъ переказѣ тôлько до 200 зр.) Ôтъ того самого дня можна буде высылати зъ краѣвъ окупованыхъ до Австріи и Угорщины звычайнѝ и телефрафичнѝ переказы на суму до 300 зр. а. в., и такъ само зъ Австріи и Угорщины до окупованыхъ краѣвъ до тоижь самои высоты. Належитôсть за звычайный переказъ ôтъ 200—300 зр. выноситъ въ оборотѣ межи Австріею и Угорщиною а краями окуповаными 50 кр.

— **Кс. Стояловскій**, звѣстный пралатъ куликôвскій, аранжуе подорожь до Палестины. Подорожь мае наступити на весне 1886 р., а органъ сего славного календароборця „Пщулка“ взывае горячо Полякôвъ до численнои участи въ тôй подорожи.

— **Декорація.** Ан. Куровскій, совѣтникъ намѣстництва и референтъ справъ администраційныхъ и економичныхъ въ краевôй радѣ шкôльнôй, одержавъ ордеръ зелѣзнои короны III класы съ увôльненьемъ ôтъ таксы.

— **Въ кіевскôй губерніи** выставлено за довги въ банку земскôмъ на лицитяцію 11 бôльшихъ маетковъ, въ губерніи волиньскôй 30, въ подôльскôй 16. Дотеперѣшными властителями сихъ маетковъ суть переважно польскѝ паны.

— **Въ Ряшевѣ** утекло 4 вязнѣвъ при нагодѣ, коли ихъ выведено до огороду на прохôдъ. Межи ними було двохъ такихъ, котрыхъ засуджено доперва въ послѣдноѝ каденціи, а именно одного за крадѣжь на 8 лѣтъ, а другого (жида) за фалшованье монетъ на 8 мѣсяцѣвъ вязницѣ.

— **Доповняючій выборъ** одного члена рады повѣтовои въ Збаражи зъ громадъ сельскихъ ôтбудеся дня 15 л. жовтня с. р. — При доповняючôмъ выборѣ члена зъ бôльшихъ посѣлостей до рады повѣговои въ Теребовли выбрано о. І. Калиневича, лат. пароха зъ Теребовлѣ.

— **Рада шкôльна краева** зноситъ школы выдѣловѝ, бо якъ она доказуе, школы тѝ показались у насъ непрактичными и для того фреквенція въ нихъ зменшилася. Початокъ зробила рада шкôльна сего року съ тымъ школами выдѣловыми, въ котрыхъ фреквенція показалась найменшою.

— **Пригоды на зелѣзницяхъ.** Дня 8 с. м. выскочивъ зъ шинъ одинъ вагонъ особового поѣзду на стаціи въ Боднаровѣ, але нещастя не було нѣякого. — Дня 10 с. м. выѣхавъ поѣздъ на стаціи Устрики на стоячого на шинахъ магазинера и поваливъ его пôдъ колеса локомотивы, де нещасный знайшовъ страшну смерть.

— **Огонь.** Въ Камѣнцѣ струмиловôй згорѣло сими днями 6 жидôвскихъ домôвъ и одинъ господарскій будынокъ. Шкода, въ малôй тôлько части убезпечена, выноситъ 11.360 зр. Огонь занявся зъ комина.

— **Именованя.** И. Орловскій, старшій совѣтникъ рахунковый при найвышôй палатѣ обрахунковôй, именованый директоромъ рахунковымъ при львôвскôмъ намѣстництвѣ. — Дръ Евсевій Черкавскій, професоръ университету львôвского и посолъ рады держ., дôставъ титулъ и характеръ совѣтника двору. — Ром. Видеруль именованый урядникомъ при урядѣ продажи соли въ Калуши.

— **Холера** появилася въ Палермо. Дня 10 с. м. було въ самôмъ Палермо 20 выпадкôвъ холеры. Въ Марсиліи умерло дня 11 с. м. 8 особъ. Для тыхъ, котрѝ ѣдутъ зъ Палерма заряджено 7 дневну карантану. Дня 14 с. м. умерли въ Палермо 4 особы; въ окресности Палерма заслабло 17, а умерло 5 особъ. Въ цѣлôй Италіи заслабло на холеру ôтъ 6—12 с. м. 149 особъ, а зъ тыхъ умерло 86.

— **Дрôбнѝ вѣсти.** Цѣсарь жертвувавъ громадѣ Боберка, турчаньского пов., 100 зр. на будову церкви.—Впр. митр. Сильвестеръ повернувъ вчера зъ Унева до Львова. — На Угорщинѣ умеръ Феликсъ гр. Зичи, одинъ зъ найвидныйшихъ членôвъ клнсервативнои партіи въ угорскôмъ парляментѣ. — У Вѣдни умеръ 12 с. м. Канонъ (властиве имя Страширипка) малярь и славный портретистъ. Портреты нашого цѣсаря, роблены его рукою, належатъ до найкрасшихъ, якѝ коли-не-

будь выйшли зъ пôдъ руки маляра. — Процесъ звѣстныхъ Риттерôвъ розпôчнеся третій разъ дня 21 с. м. въ Краковѣ передъ присяжными судіями. — Почмайстеръ зъ Солотвины Існьонжкевичь, спроневѣривши грошѣ урядовѣ, зголосився самъ до прокуратора въ Станиславовѣ и ôтдався въ руки справедливости. Высота шкоды досѣ невѣдома. — Въ Заваню, повѣта снятыньского, убивъ селянинъ Тимотей Пилипюкъ свого 4-лѣтного сынка Кирила. — Першій снѣгъ сего року упавъ въ Москвѣ дня 4 вересня. — Свѣтова выстава маѣ ôтбутися въ 1887 р. въ Санъ-Франциско. Кошты ей обчислено на 2 мільоны долярôвъ, а тревати буде 6 мѣсяцѣвъ. — Въ шпитали божевôльныхъ въ Казани лежитъ одинъ хорый вже пятый мѣсяць въ глубокôмъ снѣ и тôлько ôтдыхъ и пульсы доказуютъ знаки его житя. — Катерина Нôсъ въ Таданю, пов. каменецкого, утопила новонароджене своѣ дитя въ ставѣ; виновницю арештовано. — Въ Берлинѣ маѣ бути въ р. 1888 устроена всесвѣтна выстава.

Вѣсти зъ Аепархіи Львôвскои.

Каноничну институцію на Малехôвъ получивъ о. Теодоръ Леонтовичь.

Позволенье приступити до испыту конкурсового получили оо.: Анд. Грыбъ и Іоанъ Козакъ.

Президія ц. к. намѣстництва годится на каноничну институцію запрезентованого на Пацыкôвъ о. Густава Дроздовского а на Губинь о. Стефана Гавацкого.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— **Альманахъ „Союза“** печатаѣся вже въ друкарни Чопна въ Чернôвцяхъ. „Союзане“ хотѣли печатати его въ друкарни архіепископскôй, але зарядъ той друкарнѣ ôтмовивъ, мимо того, що вже була зроблена угода съ техничнымъ управителемъ ея. „Думали отчики, — пише „Буковина“ — що за рускій грôшь не найдеся робôтникъ!“ А треба знати, що архіепископска друкарня куплена такожь и за рускій грошѣ... Зъ „Альманаха“ досѣ напечатана часть поетична (4 аркушѣ). Дальша робота йде скоро, такъ що за мѣсяць готове буде цѣле 15 аркушѣвъ обнимаюче дѣло. До часу выходу „Альманаха“ редакція „Дѣла“ пріймае предплату на него, 1 зр. 20 кр. за примѣрникъ.

— **„Зорѣ“ ч. 17.** зъ 1 (13) вересня о. р. мѣститъ въ собѣ: „Въ гостяхъ добре а дома лѣпше“ (продовженье оповѣданя Дрозда); стихъ Юліи Шнайдеръ „Гнобителямъ“; докôнченье оповѣдання Н. Гоголя „Згублена грамота“ въ гарнôмъ перекладѣ Украинца С. Н. Исаѣвича; продовженье знаменитои студіи Левка Маяченца „Про шлюбъ на Руси-Украинѣ въ VI—VII столѣтю“; дальшій интересній записки Мих. Подолиньского „Зъ подорожей по Италіи“ и продовженье критично-естетичнои студіи Иліи Кокорудза: „Посланіе“ Шевченка.

— **„Соколики“** комедія въ IV. дѣяхъ Григорія Григоріевича, почала выходити аркушами въ „Библіотецѣ Зорѣ“. Съ остатнымъ числомъ (17) „Зорѣ“ розослано перший два аркушѣ тои такъ симпатично на сценѣ нашого театру принятои комедіи.

— **„Буковины ч. 17.** зъ 1 л. вересня мѣститъ: вступну статью „Апологія православія“, Переглядъ часописей; Допися; Буковиньскій общества рускій; Дрôбній вѣсти. Для науки и забавы (стихъ Ом. Олексова присвяченый о. Ник. Устіяновичеви и докôнченье повѣстки „Дѣвиця съ збанкомъ“ въ перекладѣ зъ нѣмецкого P. O. Вальбурга recte Ал. Поповича и „Новій книжки.“ — „Буковина“ заступае якъ найкраще интересы рускаго народа на Буковинѣ и сповняе высоку мисію на тôй окраинѣ нашои широкои землѣ.

— **„Библіотеки для молодежи“**, выдаванои Ом. Поповичемъ въ Чернôвцяхъ, выйшла вже 8 ма книжочка и мѣститъ въ собѣ статейки: „Добра рецепта“ (стихъ Д. Млаки), „Червачокъ“ (образокъ зъ природы А. Н. Щ.), „До Школы“ (стишокъ Ю. Федьковича), „Казочка про воробчика, що колысатися хотѣвъ“ и „Паукъ та муха“. Цѣна книжочки 10 кр. Предплата на 12 книжочокъ 1 зр. (на цѣлый рôкъ). Выдавництво се для молодежи веде п. Ом. Поповичь знаменито!

— **Въ Гамбургу** выйшовъ давно ожиданый другій томъ знаменитого твору К. Маркса „das Kapital“, котрого першій томъ, выданый передъ 20 лѣтами, вробивъ важный поворотъ въ цѣлôй науцѣ суспôльнои економіи. Самъ авторъ, якъ звѣстно, не дожывъ появленя другого тому своеи працѣ, котрôй посвятивъ найбôльшу часть свого житя.

Ц. к. генеральна дирекція

австрійскихъ желѣзниць державныхъ.

Выписъ зъ пляну ѣзды важный ôтъ 1 червня 1885 р.

Ôтходятъ зô Львова:

Поѣздъ мѣшаный о 6 год. рано до Стрыя.
Поѣздъ особовый о 11 год. 25 мин. передъ полуднемъ до Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ особ. о 7 год. 10 мин. вечеромъ до Стрыя, Станиславова, Гусятына, Хирова.

Приходятъ до Львова:

Поѣздъ особов. о 8 год. 5 мин. рано зъ Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ особ. о 4 год. 15 мин. по полудни зъ Стрыя, Станиславова, Хирова
Поѣздъ мѣш. о 2 год. 10 мин. въ ночи зъ Гусятына, Станиславова, Стрыя, Хирова.

Ôтходятъ зъ Станиславова.

Поѣздъ особовый о 9 год. 40 мин. передъ пол. до Стрыя Львова, Звардоня.
Поѣздъ мѣшаный о 10 год. передъ полуд. до Гусятына.
Поѣздъ особовый о 6 год. 28 мин. до Стрыя, Львова, Звардоня и о 11 год. 13 мин. вечеромъ до Стрыя, Львова и Нового Санча.

Приходятъ до Станиславова.

Поѣздъ мѣшаный о 4 год. 48 мин. рано зъ Нового Санча Львова, Стрыя.
Поѣздъ особовый о 9 год. 2 мин. передъ полуд. зъ Звардоня, Стрыя.
Поѣздъ мѣшаный о 5 год. 37 мин. по полуд. зъ Гусятына.
Поѣздъ особовый о 5 год. 51 мин. по полуд. зъ Звардоня Львова и Стрыя.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручаѣ 1315 72—?

росу красоты и всякій косметики такъ черезъ мене якъ и инщій фирмы поручаній.

Огнетревалій и безпечній ôтъ влому

КАСЫ

солидно и прекрасно выробленій съ американьскими замками и паскилёвыми засувками продаю дуже дешево

СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,

1390 34—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**

(Просится о кореспонденцію въ нѣмецкôмъ языцѣ.)

Найбôльшій складъ дешевои а тревалои

ОДЕЖИ МУЖЕСКОИ и ДИТИНЯЧОИ

У ЛЬВОВѢ,

находится при улици Гетманьскôй ч. 10. пôдъ фирмою

ПЕРША СПôЛКА КРАВЦѢВЪ ЛЬВôВСКИХЪ

котра заосмотрилася бôгато на сезонъ осѣнный и зимовый въ густовну, наймоднѣйшу готову одѣжь мужеску и дитячну, въ першихъ родахъ, такъ, що смѣло може ручити за добрôту матеріялу и за тревале выконанье, а при тôмъ спродае

по дуже низкихъ цѣнахъ.

Рôвножь пріймае всякій замовленя и выконуе тіи же въ якъ найкоротшôмъ часѣ по мѣрныхъ цѣнахъ. 2—6

Спеціяльна Торговля

ПРИРОДНЫХЪ ГЕДЯЛЯЙСКО-ТОКАЙСКИХЪ ВИНЪ

К. Ф. ПОПОВИЧА

ВЪ ТЕРНОПОЛИ.

Поручае крôмъ высылокъ 5 кильовыхъ барылокъ почтою и высылки вина зелѣзницею въ великихъ бочкахъ, котрій ôтъ почтовыхъ высылокъ задля дорогого порта почтового, коштôвъ бочôвокъ и акцизы ôтъ вина высыланій зелѣзницею въ бôльшôй скôлькости о 30% дешевше стоятъ, а именно якъ слѣдуе:

Цѣны loco зелѣзниця Тернôполь franco бочка:

1 бочка, що мѣститъ менше-бôльше стоитъ	32 литры		66 литеръ		135 литеръ	
	зр.	кр.	зр.	кр.	зр.	кр.
1 бочка вина Гедляй столове	12	50	22	50	40	—
1 „ „ „ лѣпше	15	—	27	—	50	—
1 „ „ „ вытравне	19	—	35	—	65	—
1 „ „ „ съ букетомъ	22	50	40	—	75	—
1 „ „ Самородне	28	—	52	50	100	—
1 „ „ „ солодкаве	34	—	62	50	120	—
вина червоній:						
1 бочка Visontai зъ р. 1882	17	—	30	—	55	—

Купуючи вина особисто у продуцентôвъ и за готôвку ручу за природній, смачній и лѣпшій а дешевшій якъ навѣть зъ Угоръ спроваджуваній.

Именно же поручаю яко добрый христіянинъ Преподобному Духовеньству свои природній вина до ужитку при службѣ Божôй и прошу о благосклонній замовленя.

При замовленяхъ прошу о 1/4 часть задатку.

Ц. к. придворна ліярня дзвонôвъ

П. ГИЛЬЦЕРА въ Винеръ-Найштадъ

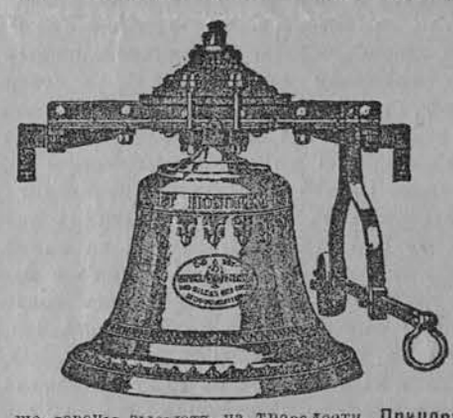

поручаѣся до **замовлень дзвонôвъ и гармоничныхъ складъ всякои величины и голосу.** За наперед означеный голосъ або акордъ якого дзвôнка, якъ такожь за найлѣпшій металь гарантуеся. Монтованье до дзвонôвъ приспособлюе ся **на способъ уприв. съ головами зъ кованого желѣза.** Черезъ се монтованье можна великими дзвонами дуже легко дзвонити и можна ихъ кôлько небудь разôвъ обернути такъ, що серце бе за кождымъ разомъ въ иншe мѣсце, черезъ що дзвоны зыскютъ на тревалости. **Приторучаня** выковуются якъ найскорше, точно и дуже дешево при **найвыгôднѣйшихъ условіяхъ заплаты.** **Гармоничній дзвонки** до престолôвъ съ сильными и голосными дзвôночками.

Зъ альпаки: 1 складъ съ 4 дзвôн. по 14 зр., 1 складъ съ 3 дзв. по 11 зр.
Зъ мосьондзу: 1 „ „ 4 „ „ 10 „ 1 „ „ 3 „ „ 8 „

Ôтзначеня: Выстава вѣденьска 1873, два медалѣ за поступъ за складъ дзвонôвъ для вѣденьскои Votivkirche 260 сотнарôвъ ваги. Выстава промысл. у Вѣдни 1880 зол. медаль.

Заложена 1838. Доставила 3946 дзвонôвъ, 1,080.370 кильограмôвъ ваги. Зъ сего до Вѣдня для 31 церквей 83 штукъ дзвонôвъ 86.069 кильогр. ваги разомъ и 2 дзвоны до г одинникôвъ для нового ратуша 3345 клр ваги.

1288 **Надвыжка коштôвъ даромъ.** 17—24

НОВООТКРЫТА ТОРГОВЛЯ

хиньско-россійскои

ГЕРБАТЫ

Е. Ф. РИДЛЯ

У ЛЬВОВѢ

поручае маевого збору:

1/2кило Congo	1 зр.	60 кр.
„ Souchong чор. сбôръ м.	3 „	— „
„ Souchong чорна	2 „	— „
„ Kaysow	4 „	— „
„ Melange de Londres	4 „	— „
„ Pecco	3 „	— „
„ Караванна	4 „	— „
„ Караванна найпередн.	6 „	— „
„ Гумповъ перлова	3 „	— „
„ Гумповъ ôтлична	4 „	— „

Чорна гербата Souchong маевый збôръ въ оригинальныхъ хиньскихъ скринкахъ и оловомъ опакована 3 зр. 70 кр. Гербатяній высѣвки 1/2 кило 1 зр. 20 кр. зъ найлуч. гербаты 1/2 кило 1 зр. 50 кр.

Замовленя зъ провинціи высылаются оборотною почтою.

Опакованье не числится.

На продажъ

реальнôсть обôймаюча около 33 моргôвъ поля орного и сѣножатей вразъ съ будынками, въ Луцѣ пôлъ Устьемъ Зеленымъ, повѣта бучацкого положена, о двѣ милѣ ôтъ стациі зелѣзниць ôтдалена. Близша вѣдомôсть у п. І. Танчаковского, уліця Скарбкôвска ч. 26 у Львовѣ. 1—3

„НАРОДНА ТОРГОВЛЯ“

у Львовѣ, Станиславовѣ, Перемышли, Тернополи и Дрогобычи

поручае изъ своихъ бôгато заосмотреныхъ складôвъ

по дешевыхъ цѣнахъ

К а в у
Чеколяду,
Ч а й,
Цукоръ,
Оливу,
Оцетъ,
Сыры швайцар., брындзю,
Мѣдь прѣсный и питн.,
Овочѣ южній,
Корѣнье,
Сардинки, селедцѣ,
Горѣвки,
Ликеры, Румъ,
Вина въ бутилькахъ и барылкахъ,
Мыло, мылка до рукъ,
Крохмаль, фарбку,
Корки,
Смаровило на ножѣ,
Свѣчи церк. и стол.,
Вôскъ,
Цвѣты до свѣчокъ,
Кадило,
Карты,
Воды минеральній,
Всякій роды щѣтокъ (тоалетній, до пôдлоги, до обуви и до коней),
Масу до пôдлогъ,
Шварцъ безъ витріолю
Папѣръ,
Пера, ручки,
Оловцѣ,
Лякъ,
Чорнило (атраментъ),
Порошокъ на свады.

Цѣнникъ высылаеся на жаданье франко.

5 до 6 килограмовыхъ посылокъ почтова оплата выноситъ немного, такъ що оплатится и зъ найдальшихъ сторôнъ замовляти потрѣбній для дому артикулы.

Вступаючій въ члены товарыства „Народна Торговля“, платятъ вписового 1 зр. и удѣлъ найменше одинъ, выносячій 10 зр. Той удѣлъ остаеся власностею члена и опроцентовуеся дивидендою, котрои высота назначаеся по уплôченю рôчныхъ рахунковъ. „Народна Торговля“ принимае такожь грошѣ на щадничій книжочки и платитъ ôтъ нихъ 5%.

Тягненье на другій мѣсяць

ЛОСЫ краєвои выставы угорскои въ Будапештѣ по 1 зр.

11 лосôвъ **10** зр.

Головна выграна **вартости**

зр. **100.000** зр.

якъ такожь 20.000 зр. | 10.000 зр. | 5.000 зр. и т. д. | **4.000** выграныхъ

Администрація краєвои лотеріи выставовои въ Будапештѣ у Андрасого ч. 4.

Выдавець **Иванъ Белей**; за редакцію отвѣчае **Кирило Кахникевичь.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарок го.

Ч. 99. Львôвъ, Субота 7 (19) вересня 1885. **Рôчникъ VI.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер. додатокъ „Бібліотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.
Редакція і Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье
Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.
Реклямаціи неопечатанй вôльнй ôтъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовй ôряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ для Австріи:
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр.
на пôвъ року . . 6 зр.
на чверть року . . 3 зр.
съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр.
на пôвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр.
на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·—
на пôвъ року . зр. 2·50

для Россіи:
на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . . 2·50 р.

Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

Просимо нашихъ Вп. Предплатниковъ о скоре надсыланье предплаты и выровнанье залеглостей.

До ситуаціи хвилѣ.

Ôтъ одного нашого земляка одержали мы письмо, котре характеризуе теперѣшну хвилю политичну въ загалѣ и для насъ Русинôвъ въ особенности. Згаданый землякъ нашь заразъ по зъѣздѣ въ Кромерижи мавъ розмову съ одною высоко поставленою и вплывовою особою въ Россіи. Зъ цѣкавого письма его выймаемо той уступъ, де говорится про насъ, галицкихъ Русинôвъ.

„...Опôсля мы зôйшли на справу руску въ Галичинѣ. Я здивувався, що мôй собесѣдникъ дуже добре бувъ поинформованый про всѣ галицко-рускй дѣла.

Я запытавъ его, чи справа руска въ Галичинѣ була порушена на зъѣздѣ монархôвъ въ Кромерижи. На то ôнъ ôтповѣвъ рѣшучо:

— „Не тôлько справа галицко-руска, але и загаломъ нѣяка справа, дотыкаюча внутрѣшнои политики Австріи, не була предметомъ бесѣдъ на зъѣздѣ“.

— Яка-жь ваша думка о Русинахъ въ Галичинѣ, о ихъ нынѣшнôмъ станѣ, о ихъ будущôмъ? — спытавъ я.

— „На мôй поглядъ, Русины галицкй, коли хотятъ добитися правъ политичныхъ, коли бажаютъ удержати свою національнôсть и не потонути въ чужôмъ мори, мусятъ опиратися лишь на своихъ власныхъ силахъ, стояти на основѣ своеи національности и — въ тѣснôй звязи съ австрійскою державою“.

Така ôтповѣдь мене зацѣкавила. Се було далеко не то, що такъ часто можна читати въ россійскихъ славянофильскихъ газетахъ. Мôй собесѣдникъ помѣтивъ моє зацѣкавленье и самъ такъ дальше почавъ говорити:

— „На яку-небудь помôчь изъ стороны Россіи галицкй Русины сегодня не можутъ надѣятися. Не тй часы теперь. Интересы трехъ сусѣдныхъ державъ уклалися сегодня такъ, що всѣ они потребуютъ мира, такъ и бажаютъ жити въ мирѣ съ собою та й оминати все, що могло-бъ вызвати яку-небудь суперечку, якій-небудь конфликтъ. Идея заокругленя россійскои державы на заходѣ сегодня належитъ до тыхъ рѣчей, о якихъ навѣть не хочесь думати.

— За-для чого-жь, позвольте спытати васъ, зъ Россіи пôддержуеся рухъ руссофильскій середъ Русинôвъ въ Галичинѣ? — запытавъ я.

— „Будьте певнй, — ôтповѣвъ мôй собесѣдникъ, що россійске правительство, яко таке, анѣ того руху сегодня не пôддержуе, анѣ агитацій нѣякихъ не выкликае. Се чинитъ горстка загорѣлыхъ панславистôвъ, у котрыхъ на першôмъ мѣсци програмы—православіе. Се нашй „єзуиты“. Радй-бы они загарбати въ свои руки все вліянье на дѣла державы, — тôлько-жь се имъ не удаеся. Запевняю васъ, що россійске правительство, на скôлько може, спиняе и буде спиняти всякй анти-австрійскй агитаціи, якъ въ межахъ Россіи, такъ и въ Галичинѣ. Се лежитъ въ интересѣ нашои державы. Сподѣваюсь, що бôльше вамъ казати не потребую...“

Розмова ся вповнѣ потверджуе нашь, въ остатныхъ часахъ кôлька разôвъ высказаный поглядъ, що правительство россійске, бажаючи мира съ Австрією, ôтъ часу зъѣзду въ Скерневицяхъ косымъ окомъ глядитъ на всѣ агитаціи своихъ т. зв. „панславистôвъ“ (lucus a non lucendo) противъ Австріи via Галичина. О тôмъ свѣдчатъ факты. Фактъ єсть, що правительство россійске було невдоволене зъ демонстраційного пріѣзду Галичанъ на ювилей Методіевскій до Петербурга, устроюваный панславистичнымъ обществомъ. Самй аранжеры ювилею знали о тôмъ дуже добре и длятого тыхъ кôлькадесять (правдивыхъ) селянъ, що привезено ихъ зъ Галичины до Петербурга, передержали въ однôмъ монастыри, на скôлько можна було, не выпускаючи ихъ въ мѣсто. Зъ еще новѣйшихъ фактôвъ многозначучій той, що заповѣданый панславистами остентаційный актъ переходу о. Ивана Наумовича на православіе въ однôмъ зъ соборôвъ кіевскихъ — мусѣвъ бути не то ôтложеный, але зовсѣмъ занеханый. Наконець богато говоритъ и тая конфиската львôвскои телеграмы п. Мончаловского въ Петербурзѣ, котра не мѣстила въ собѣ нѣчого бôльше, якъ тôлько просте справозданье зъ засуду галицкихъ паломникôвъ на торжество Методіевске.

Факты тіи ствержуютъ слова тои высоко-поставленои особы, съ котрою нашь землякъ мавъ розмову, що правительство россійске спиняе и буде спиняти всѣ порывы до якихъ-небудь анти-австрійскихъ агитацій.

Практичну науку зъ того стану рѣчи чей зъумѣе вытягнути для себе тая горстка нашихъ людей, що йде на перекôръ змаганямъ и бажанямъ цѣлои галицко-рускои суспôльности. На глумъ здоровому розумови, котрый все и всюды числится съ фактичными обставинами, тіи люде гонятъ за блудными огниками, самй залазятъ въ мочары и другихъ за собою потягаютъ. А прецѣнь — правда такъ недалеко, таки передъ самыми очима! Єи бачитъ кождый Русинъ, котрого проза житя не збила зъ яснои пути, єи бачитъ и на ню вказуе и чужій чоловѣкъ: Русины, коли хотятъ добитися правъ своихъ, коли не хотятъ потонути въ чужôмъ мори, мусятъ — попередъ всего станути на грунтѣ своѣмъ національнôмъ и такъ працювати надъ своимъ розвоѣмъ и зростомъ. А спускатися на чуже? — Надѣявся дѣдъ на мѣдъ, тай безъ вечерѣ лѣгъ...

ДОПИСИ.

Зъ епархіи Перемыскои.

(Нынѣшный сумный станъ гôрскихъ капеляній а ще сумнѣйшй выгляды на будуще зъ фасій доходôвъ тыхъ капеляній.) Консисторскимъ обѣжникомъ въ 22 л. серпня с. р. наказано нашимъ священикамъ до кôнця сего мѣсяця спорядити фасіи парохіяльнй та предложити ихъ дотычнымъ властямъ политичнымъ. Многй зъ священикôвъ нашихъ взялися за сю роботу а кождый майже въ тôй надѣи, що матеріяльный станъ его приходу бодай въ далекôй будучности, а все таки колись полѣпшится. Не входимо въ то, котра парохія наша а взглядно єи душпастырь щось дôстане бôльше въ касы, а котрый буде мусѣвъ ще доплачувати яко надвышку зъ доходу еректіонального грунту, зъ рентъ и т. д., — але хочемо нынѣ застановитися надъ тымъ, що скористаютъ въ новои постановы тіи маленькй гôрскй капеляніики та експонованй сотрудництва, котрыхъ парохіяне по кôлька лѣтъ не бачутъ у себе свого власного душпастыря, за-для того тôлько, що зъ доходôвъ такои капеляніики, священикъ нѣякимъ чиномъ удержатися не може. А наколи якій смѣлѣйшій зъ молодыхъ священикôвъ заѣде до того села, то сейчасъ зновъ збираe до купочки свои манатки, та чимъ скорше опускае засумовану парохію, идучи въ блаженнѣйшй стороны шукати собѣ кусника насущного та лѣпшои долѣ. Такй духовнй посады упадали матеріяльно зъ року на рôкъ чимъ разъ бôльше; селяне-сусѣды парохіяльного поля — а єсть ихъ по найбôльшôй части въ селѣ двохъ — вынаймаючи еректіональну землю ôтъ администратора ex currendo, богатѣли, обробляли добре свою власну рôлю, а натомѣсть поле парохіяльне въ року на рôкъ ледащѣло а въ кôнци доходило до того, що господарь, котрый колись за 30 моргôвъ парохіяльнои землѣ плативъ 120 зр. або и бôльше, теперь не тôлько ôнъ, але й нѣхто другій не дасть и 30 зр. Я мавъ нагоду добре приглянутися такôй роботѣ та и неразъ жалѣвъ надъ тымъ, чому дотычнй власти такъ мало вглядаютъ въ таку господарку.

Передовсѣмъ жалко менѣ ставало того темного селянина, котрый радъ-бы бувъ просвѣтитися, довѣдатись ôтъ священика дечого доброго, але що-жь? — не було священика, не було кому того упавшого морально и матеріяльно Бойка або Лемка просвѣтити, а потому пôддвигнути въ погубы. Такй села безъ священика ледащѣли и ледащѣютъ въ дня на день. Сусѣдный священикъ, котрый такй капеляніи администруе, за-для великого занятя въ своѣй власнôй парохіи, та за-для утяжливои прикрои гôрскои дороги загляне може разъ на мѣсяць до осиротѣлои капеляніики, ôтправитъ службу Божу та и назадъ скоренько втѣкае до дому, щобъ его на прикрôй шибеничнôй дорозѣ не зустрѣнула темна нôчь. Не диво прото, що люде такого села день и нôчь пересиджуютъ въ коршмѣ, що ôтдаются всякимъ переступленямъ, а въ кôнци стаются орудіями хитрыхъ, ехидныхъ жидôвъ. Менѣ зустрѣнулось бачити и говорити съ такими людьми. Ватагами они въ „зеленого Бескида“ выходили на крадѣжь въ Угорщину, другй перекрадали бакунъ и ночею транспортували его далеко на Мазурщину, а инчй ще слухали голосу хитрыхъ жидикôвъ, опускали свои рôднй стрѣхи та пускалися въ далеку дорогу до Америки. Не два, не три люде въ такôмъ селѣ занималися подôбною поганою роботою, але неразъ три части чоловѣкôвъ у ночи на цѣлй тыждень выходили на Угры за добычею. У нихъ своя мораль, своe право. Годѣ тутъ кому-будь переконати, що красти за горами та перекрадати бакунь єсть дѣломъ негарнымъ. Про школу у такôмъ селѣ и не згадуй; де коли въ цѣлôмъ селѣ (а єсть ихъ дуже много, я самъ мôгъ-бы вычислити до 8) не знайдешь й одного письменного чоловѣка. Тамъ писарюе по найбôльшôй части жидъ въ коршмы, коли трошки письменный, або якій обдранець въ десятого села, у котрого лежитъ печатка громадска, та котрый на всѣ стороны здираe громаду, якъ може и вмѣe. Жидъ въ коршмы въ такôмъ селѣ могучій панъ: ôнъ торгуе крадеными рѣчами, цыганитъ и неразъ доходитъ до такого майна, що стався дѣдичемъ. Всему тому найскорше мôгъ-бы ще зарадити молодый ревный та енергичный священикъ; ôнъ мôгъ-бы нарôдъ пôддвигнути и морально и матеріяльно. Але що-жь? — нѣхто зновъ не схоче въ такôмъ маленькôмъ гôрскôмъ селѣ гинути въ голоду.

Намъ здавалося, що такй духовнй посады при регуляціи конгруы теперь полѣпшатся, але вглянувши добре въ суть тыхъ §§-фôвъ и застановившися надъ ними, дôйшли мы до того пересвѣдченя, що и въ теперѣшныхъ зако-

Третя вандрôвка рускои молодежи.

(Дальше.)

За днѣвъ три т. є. до пятницѣ 14 серпня пробралисъ мы зъ Чорткова черезъ Ягольницю, Улашкôвцѣ, Бѣльче, Бедрыкôвцѣ до Залѣщикъ. На осѣмъ мѣсци згадаемо про сю дорогу лише коротенько, бо жь она була надпрограмовою а бôльше интересу мала для вандрôвникôвъ самыхъ, нѣжь єго було-бъ для читаючои публики; тожь властиве для неи мѣсце знайдесь доперва въ приготовлюванôй брошурѣ. Тутъ однакожь на вступѣ мусимо замѣтити, що и на сихъ стаціяхъ витано насъ съ такою сердечностею и щиростею, на якй тôлько пріязнôсть людска здобутись може. Въ Ягольници, мимоходомъ сказавши, мѣстечку дуже гарнôмъ, принявъ насъ на першій нôчлѣгъ той импровизованои дороги о. Колодницкій. Тутъ мали мы нагоду оглядати величезну фабрику цигаръ. Въ Улашкôвцяхъ ночувала друга часть вандрôвникôвъ у вельми симпатичного о. Чмолы. Съ другимъ днемъ поступила сюды и головна часть въ Ягольницѣ и погостилась кôлька годинъ по князѣвски. Въ середу вечеромъ прибули мы въ Бѣльче, куды насъ ще зъ Чорткова запрошувавъ о. Тишиньскій. Бѣльче мѣсце дуже интересне и варто на нѣмъ довше затриматись. Оно положене въ глубокôй ярузѣ, куда черезъ середину быстро плыве Серетъ. Зô всѣхъ оторôнъ замкнене оно высокими горами такъ, що и не снится тобѣ, що ты на Подôлю. Такй глубокй яруги можна побачити скрôзь на долѣшнôмъ бѣгу подôльскихъ рѣкъ. Зъ початку они плывутъ русломъ широкимъ та мѣлкимъ, ôттакъ врываются въ землю и затулюются высокими берегами. Не диво, що село, котре звычайно розмѣщуеся надъ рѣкою, выглядае якъ-бы положене въ гôрскôй долинѣ. На вступѣ въ Бѣльче помѣщеный пречудный паркъ и двôръ кн. Юрія Чарторыйского; середъ парку блыщитъ яснымъ плесомъ басенъ, зъ котрого трыскае вода. Справдѣ цѣле село выказуе щось такого, що литераты люблятъ называти „романтичнымъ“. Приѣхавши, розгостилисъ мы въ домѣ Вп. Тишиньскихъ, котрй приняли насъ съ отвертыми раменами, а то тымъ бôльше, що п. Корнило Устіяновичъ, неôтступный нашь товаришь, тѣшится личною пріязнею сего на-скрôзь рускаго дому. На слухъ, що вандрôвники заѣхали въ Бѣльче, поспѣшили туды всѣ сусѣднй Вп. отцѣ духовнй, щобы зъ своеи стороны привитати руску молодѣжь. Вечеромъ мали мы одну правдиву несподѣванку. Ото селяне, почувши о нашôмъ пріѣздѣ, зôбрались громадно передъ приходствомъ. Сердечно и щиро повитали ихъ вандрôвники, дякуючи за сей объявъ прихильности. За тымъ залунала середъ тишины погôднои ночи славна руска пѣсня, а гомôнъ еи, розходячись далеко, вываблявъ зъ хатъ заинтересованыхъ мешканцѣвъ. Довго, довго простояли мы ще въ любôмъ товариствѣ нашихъ братôвъ въ свитахъ, поки пôзна пора не нагадала всѣмъ, що часъ розôйтися. Вечеръ провели мы любо и весело.

На другій день пôсля службы Божои (въ четверъ дня 1 (13) серпня обходила св. церковь память „Хрещеня Руси“), удались вандрôвники оглядати славнй бѣльчаньскй печеры, про котрй каже переказъ, що они сягаютъ ажь до Кіева. Зъ села до нихъ зо чверть годины ходу и то впередъ треба выбратися на хребетъ, що своимъ пасмомъ заступае Бѣльче зъ пôвночи. Тутъ то на чистôмъ поли находится дôлъ а скорше яма, що повстала мабуть черезъ западенье землѣ. На самôмъ споднѣ сего дому чорнѣе невеликій отвôръ, куды влазится до печеры. Зъ початку якихъ десять крокôвъ треба сунутись цѣлкомъ на животѣ, ôттакъ стаeсь печера просторнѣйшою, такъ що можна вже досыть выгôдно стати на рôвнй ноги. На вступѣ заразъ розходится печера численными рукавами, такъ що безъ шнурка можна зблукатися въ однôй хвили. Вандрôвники числомъ 25, кождый съ свѣчкою, при помочи довжезного шнурка, пустилисъ ити въ тй пôдземнй ходы. Каменнй коридоры съ негладкими, вохкими ропавыми стѣнами ôтзывались глухо и таемничо пôдъ ногами проходячихъ. Що крокъ чорнѣютъ по сторонахъ новй челюсти, новй норы, темнй, слѣпй, грôзнй, мовь очи въ головѣ костовища; що крокъ то дивовижна скеля вырне зъ темрявы коридора, немовь розпятый на стѣнѣ опиръ чоловѣка. А тамъ напôтыкнешся ногами на якусь купину: се осадъ зъ окапинъ зашкурнои воды, котра туды щелинами дôстаeся и творитъ наче-бъ рôдъ сталяктитôвъ. Часомъ попадесь тобѣ въ руки черепъ старои глинянои посуды або кôстка людска чи звѣряча. Знакъ, що въ тыхъ пôдземныхъ ходахъ побували колись люде, чи то ведучи розбишацке ремесло, чи то хоронячись передъ лютымъ ворогомъ. И справдѣ, живе ще доси переказъ въ тамтыхъ сторонахъ, що „въ тыхъ печерахъ ховався колись нарôдъ передъ лютымъ, страшнымъ ворогомъ, що звався Татарами“. Холодно тутъ и непривѣтно, въ тôмъ темнôмъ лабиринтѣ пôдземныхъ ходôвъ! Запрешь въ собѣ духа, такъ докола гробова залягне тишина, нѣма, грôзна, таемна. Нѣякого шелесту, нѣякого звука, хиба ледви-ледви замѣтно бренитъ потôчокъ воды, втекаючи въ непрослѣднй норы, хиба де ôтôрвеся и стукне о звôнку скалу невеличкій каменець... Тожь справедливо чулись мы вельми вдоволеными, коли добулися зъ пôдземеля и побачили денне свѣтло. Такъ оно и все радуе чоловѣка воля, широкій простôръ и ясный, веселый свѣтъ Божій!... Пôсля того гостили мы у нашого звѣстного молодого народолюбця а недавного ще товариша о. Глѣбовицкого. О. Глѣбовицкій зъединавъ собѣ ту за короткій часъ свого побыту широку симпатію и популярнôсть.

Вечеромъ того дня опустили мы Бѣльче, удаючись стрôмкою и утяжливою дорогою понадъ

нôвъ (въ 19 цвѣтня 1885, ч. 47) невелике „обрадованіе“. Треба-бы сильно боротися съ политичными властями, щобы для маленькихъ капеляній нашихъ выбороти назву самостôйнои посады, с. е. парохіи, а тымъ самымъ и 500 вр. рôчнои платы. Всѣ они, якъ вдався, будутъ узнанй за самостôйнй сотрудництва, призначенй до якоись парохіи, а що имъ мало що дôстанеся въ трапезы благодати, объ тôмъ нема и сумнѣву. Они зôстанутъ, вдавсь, все бѣдными та необсадженими, а народъ въ такихъ селахъ буде ще бôльше бѣднѣти, ще бôльше мізернѣти матеріяльно та морально. Згадаймо, що таке Криве, Рабе, Опарôвка, Милькôвъ, Чорнорѣки, Крамарôвка та богато инчихъ уже довгій часъ не маютъ свого душпастыря, що въ теперѣшнôй хвили администраторови ex currendo не схочеся вести завзятои борбы съ намѣстництвомъ, щобы для такои капелянійки щось выбороти! А прецѣнь такихъ особливо мѣсць, такихъ селъ не можна въ тôй хвили лишати безъ опѣки! Ôтъ нынѣшнои хвилѣ залежитъ, чи такй посады и на дальше лишатся безъ священика, чи нѣ. Я вже не кажу, що въ интересѣ самого правительства повинно лежати выпосажити лѣпше такй капелянійки и подати можнôсть удержатися въ нихъ священикови, але що-жь? — тутъ могучій и многозначучій голосъ п. министра скарбу рѣшае, — длятого передовсѣмъ нашй духовнй власти повиннй взятися зô всею силою до дѣла, не уступити анѣ на крокъ ôтъ домаганя. Самй дотычнй уряды деканальнй нехай займутся спорядженьемъ докладныхъ фасій въ тыхъ маленькихъ селъ, а опôсля рекурсомъ до министерства. Намъ повинно ходити тутъ о церковь и о нарôдъ та его просвѣту! Дуже богато нашого люду ôтцурується свого обряду (особливо тамъ, де стыкаеся съ латинниками) длятого, що въ селѣ нема священика. Най Впр. консисторія згадае тôлько на то, кôлько то рôкъ-рôчно просьбъ та письмъ приходитъ до неи ôтъ такихъ капеляній съ сотками пôдписôвъ, домагаючись священика. Консисторія въ клопотѣ, бо нѣхто въ священикôвъ не хоче йти на таку голодôвку. При нынѣшныхъ обставинахъ або можна ихъ поправити и злу зарадити, або зло зôстане застарѣлымъ безвыхôднымъ зломъ. Вже й теперь розлѣтаются слухи по краю, що богато рускихъ капеляній буде перемѣнено въ експонованй сотрудництва, и здався, станесь оно „по ихъ глаголу“, наколи нынѣшну роботу лишимо безъ умѣлого робôтника та не допômнемось о то, що намъ належится. Згадаймо, що теперь священикови кажутъ сповѣдатися зô всѣхъ его найменшихъ доходôвъ; що дохôдъ въ поля послѣднои катастры почислили высоко — и хто знае, чи взявши все то до купы, оно не дорôвняе 300 вр. и чи така гôрска капелянійка не зôстане ще гôршою, якъ була?...

—V—

Зъ Сянока.

(*Загальный зборъ членôвъ общества Качковского, концертъ и забава съ танцями въ Сяноцъ.*) Въ день 8 л. вересня с. р. Сянôкъ бувъ незвычайно оживленый, бо въ тôмъ мѣстѣ на граници мѣжь населеньемъ рускимъ и польскимъ назначено на сей день 13-тый загальный зборъ членôвъ общества Качковского. И згромадилось кôлька сотъ людей, много родинъ околичныхъ, пань и панночокъ, однй за-для участи въ зборѣ членôвъ общества, другй задля концерту та забавы съ танцями. Мѣжь участниками збору бачили мы и Лемкôвъ зъ пôдъ Санча та Горлиць, и Бойкôвъ, явилося и кôлькохъ Русинôвъ въ Угорщины.

Сянôкъ лежитъ въ гарнôмъ положеню надъ рѣкою Сяномъ, а передмѣстя его и деякй улицѣ спиняются на стрômкихъ ви берегахъ. Чудный видъ представився намъ зъ старинного замку на Сянъ и окрестнôсть ку Межибродю и Ольхôвцямъ. Зъ будынкôвъ публичных мѣста треба пôднести: замокъ, де мѣстится теперь староство; старинну церковь мурована, въ гарнôмъ станѣ, положену побôчь замку надъ Сяномъ; въ самôмъ ринку костелъ патрôвъ Францисканôвъ, фундованый 1374 р.; двоповерховый будынокъ гимназіяльный, въ котрôмъ мѣстится теперь 6 класъ; на укôнченю есть ново-будованый парохіяльный костелъ и великій будынокъ, въ котрôмъ на другій рôкъ помѣститися маютъ судъ окружный и вязницѣ. Въ загалѣ въ мѣстѣ видко значный рухъ будôвляный. Мешканцѣ Сянока переважно Жиды, потôмъ Поляки и Русины. Торговля въ рукахъ жидôвъ; мѣсто само не продукуе нѣчого.

Ôтъ самого ранку 8 л. вересня мова руска загомонѣла по цѣлôмъ Сяноцѣ. Зô всѣхъ сторôнъ зъѣздилися та сходилися рускй гостѣ. Погода була гарна. О год. 9 рано розпочавъ о. крыл. В. Чемарникъ, парохъ Сянока, службу Божу. Церковь була повна интелигенціи и селянъ. Въ хорѣ спѣвали академики и старшй люде.

По богослуженю розпочався збôръ въ сали радноô мѣста, котру ôтступивъ охотно бурмистръ, честный Русинъ, п. Ладижиньскій. Першй ряды крѣселъ заняли женщины. По короткôй промовѣ п. Б. Дѣдицкого выбрано предсѣдателемъ збору адв. д-ра Искрицкого, его заступникомъ о. декана Витошиньского, а секретарями о. Калужняцкого зъ Загôря и п. Маркова. Д-ръ Искрицкій ôтчитавъ телеграмы и письма (всѣхъ 35 а зъ тыхъ 15 зô Львова). Потôмъ секретарь общества п. Мончаловскій ôтчитавъ справозданье зъ рôчнои дѣяльности общества а п. Луцыкъ справозданье касове. Доходôвъ мало общество въ тôмъ роцѣ 3 778 а розходôвъ 3.451 вр., лишилось отже въ касѣ 327 вр. Довгу маe общество 911 вр., а маетокъ въ книжкахъ подано на 8.000 вр. Оба згаданй панове ôтчитували свои справозданя языкомъ певно дуже мало зрозумѣлымъ членамъ-селянамъ. Потому выбрано новый выдѣлъ: п. Б. Дѣдицкого предсѣдателемъ, а крыл. Петрушевича, Павликова, д-ра Делькевича, оо. Лѣтыньского, Яримовича, пп. д-ра Литыньского, Лаголу, Мончаловского и Герасимовича выдѣловыми. На кандидата до выдѣлу бувъ такожь поставленый крыл. о. Малиновскій, але черезъ интригу п. Маркова перепавъ. П. Маркову, яко секретареви збору, поручено ôтчитати листу кандидатôвъ до выдѣлу, листу, на котру попередъ всѣ поважнѣйшй члены збору довѣрочно згодилися, а въ котрôй одно зъ першихъ мѣсць займавъ ветеранъ рускій, о. Малиновскій. Тымчасомъ п. Марковъ ôтчитавъ листу до кôнця и — о диво! — на свою руку выкинувъ о. Малиновского, а замѣсть него всунувъ о. Ив. Костецкого. Сей поступокъ обуривъ всѣхъ тыхъ, що знали о цѣлôй справѣ...

По выборѣ выдѣлу слѣдували внесеня членôвъ. О. Щавиньскій вносивъ, абы пок. М. Качковскому поставити въ Самборѣ памятникъ, а дрндъ Щавиньскій, абы мощѣ покôйника перевезти въ Кронштадта до Галичины, але оба тіи внесеня упали (задля недостачи фондôвъ). Рôвно-жь упало внесенье, щобы загальный збôръ общества ôтбувався що три роки. Селянинъ Василь Бубнякъ промовлявъ въ справѣ нищеня дикого звѣра и ровширеня права носити оружье, а дальше домагався, щобы до ткацкои школы въ Яслѣ, утримуванои кравымъ грошемъ, пріймали такожь ткачѣвъ-Русинôвъ, бо доси того нема. Сел. Стеф. Заяць зъ Ролева промовлявъ за тымъ, щобы на случай елементарныхъ нещасть уряды ôтписували податки або бодай не стягали за строго и щобы въ сельскихъ школахъ рускихъ дѣтей не мучили польщиною. Сел. Коциловскій и Бубнякъ домагалися, щобъ общество выдало книжечку о лѣченю худобы. О. Лавровскій поставивъ внесенье, щобы общество им. Качковского влилося съ товариствомъ „Просвѣта“. На то замѣтивъ дрндъ Щавиньскій, що „Просвѣта“ стоитъ за высоко, абы съ нею зливатися (ipsissima verba). По живôй дискусіи внескодавець ôткликавъ свое внесенье. Сел. Сидоръ Черпалюкъ зъ Семушови промовлявъ за закладаньемъ крамниць по селахъ. Сел. Заяць домагався ще, щобы общество выдавало бôльшй книжочки. Були ще домаганя, абы вменшено цѣну сыровицѣ, абы розширити кругъ дѣланя филій общества, було навѣть одно внесенье, абы книжочокъ общества не доручувати членамъ интелигентнымъ, а замѣсть нихъ селянамъ. Всѣ практичнй и розумнй внесеня селянъ стрѣтили загальне одобренье. Пôдъ конець збôръ ôтспѣвавъ „многая лѣта“ Є. Вел. цѣсареви.

По зборѣ ôтбувся спôльный обѣдъ въ мѣскôмъ садѣ. Тоасты пôдносили: крыл. о Чемарникъ въ честь Є. В. цѣсаря; дек. о. Витошиньскій въ честь кôлькохъ гостей зъ Угоръ; п. Айт. Витошиньскій въ честь членôвъ общества; п. Площаньскій въ честь мѣста Сянока и его управы и т. д. При обѣдѣ приграваля жидôвска музика зъ Сянока, а по обѣдѣ фотографъ знявъ групу зъ членôвъ общества.

Передъ 8 год. вечеромъ розпочався вечеръ музикальный. Деклямацію стиха „До Руси“ В. Стебельского и ôтспѣванье пѣсни „Замовкли торбаны“ ц. к. староство заказало. Спѣвы хоральнй выпали добре; ôтзначилися п. Мод. Витошиньскій (баритонъ) и п. Процыкъ (теноръ). Хоромъ диригувавъ богословъ п. Вахнянинъ. По концертѣ слѣдували танцѣ. Богато панночокъ було въ народныхъ стронхъ. Були и Поляки та Польки и бавилися въ найлѣпшôй гармоніи. Грали жиды сянôцкй не конче добре. Салю прибравъ хорошо инжинеръ п. Хлопецкій. Забава протягнулася ажь до 6 г. рано.

Сяночанинъ.

Серетомъ до Бедрыковець. Повитанй съ всею сердечностею тамошнымъ парохомъ о. Рудницкимъ остали мы тутъ на нôчлѣгъ. На другій день о год. 2 зъ полудня прибули мы до Залѣщикъ, де и кôнчилась наша дорога въ Галичинѣ. За широкимъ Днѣстромъ простягалась уже пышна, зелена Буковина.

Залѣщики — мѣсце пречудне, засыпане роскôшными садами, тепле и затишне. Въ захистнôй, до полудня оберненôй долинѣ Днѣстра выбуяло оно пышною зеленою рослинностею. По городахъ окрôзь впадаютъ въ очи акаціи, морелѣ, волоскй горѣхи, морвы... И Днѣстеръ тутъ, заступленый высоченнымъ берегомъ зъ полудня, широкій, величавый. По нѣмъ, долѣ водою бѣжатъ безнастанно роѣ тратовъ, сплавôвъ, плотôвъ зъ дерева, снуются човны и бôльшй судна. Великій рухъ пôшовъ именно за-для будовы моста, котрый зôрвала вода того року пôдъ лѣто. Тутъ ôтсвѣжились вандрôвники здоровою купелею въ Днѣстрѣ. Та довго чекати не було коли. Вечеромъ мали ôтбутися вечерницѣ въ Кôцмани, на котрй треба було ставитись пунктуально. Небавомъ мы перeѣхали мôстъ и опинились на хорошôй та вбогôй Буковиньскôй земли.

(Дальше буде.)

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Є. *Вел. цѣсарь*) выѣхавъ по скôнченыхъ маневрахъ въ Пожезѣ до Броду и приѣде ôттакъ на кôлька днѣвъ до Гедели.

(*Приготованя до рады державнои и организація клюбôвъ.*) Лишь кôлька днѣвъ дѣлятъ насъ ôтъ ôткрытя рады державнои, а чимъ близше до нея, тымъ интереснѣйшй стаются для насъ приготованя и организація сторонництвъ и рôжныхъ клюбôвъ, бо цѣлый той рухъ вказуе, що въ новôй радѣ державнôй не то що розпôчнеся давна борба партійна и національна, але що борба та станесь нынѣ далеко сильнѣйшою и завзятѣйшою. Лѣвиця вже зовсѣмъ розбита и недостае лишь якъ каже „Politik“ урядового сконотатованя ей смерти. Фактомъ есть, що на мѣсце давнои лѣвицѣ повставъ національно-либеральный клюбъ нѣмецкій „острѣйшого тону“ съ Пленеромъ на передѣ. Клюбъ сей буде числити 30 до 40 членôвъ. Яке становище займе друга часть лѣвицѣ, доси ще не знати; позôсталй члены лѣвицѣ не знаютъ, куды дѣтися и то робитъ найбôльшу конфузію въ правици. Не лѣпше однакожь маесь рѣчь и съ правицею. Якъ мы вже доносили, ôтбулася вô второкъ дня 15 с. м. у гр. Гогенварта конференція выконуючого комитету правицѣ, котра выказала такожь неконче велику згоду въ бôльшости парляментарнôй. О конференціи тôй подаютъ газеты вѣденьскй слѣдуючй подрôбности: „Вѣсть, що польскй послы не возьмутъ участи въ тôй конференціи, здивувала Чехôвъ немало и длятого постановили они нарадитися насамперед мѣжь собою и порѣшити, чи маютъ явитися на конференціи, чи нѣ. Въ тôй цѣли явився Цайтгамеръ въ помешканю д-ра Трояна и съ нимъ разомъ пôйшовъ до д-ра Ригера, де вже застали Шрома; гр. Генриха Клямъ-Мартиница не було. Ческй послы нараджувалися довго; напослѣдокъ по двогодинноô нарадѣ постановили пôйти на конференцію до гр. Гогенварта. Коли Чехи прибули до гр. Гогенварта, заявивъ имъ той заразъ по привитаню, що середъ заходячихъ обставинъ збôръ сей не можна уважати за формальну конференцію. Мимо того ôтбулася довга нарада, о котрôй однакожь нѣчого незвѣстно, бо всѣ члены конференціи зъобовязалися словомъ держати все въ тайни. „Tagblatt“ и „Presse“ доносятъ однакожь, що на тôмъ зборѣ була порушена такожь справа президентуры и вицепрезидентуры рады державнои, але предкладанй Чехами кандидатуры не зôстали порѣшенй. По тôй конференціи настала ôттакъ сильна кореспонденція межи Вѣднемъ, Краковомъ, Львовомъ, Зальцбургомъ и Ефердингомъ и ôтъ сеи кореспонденціи буде зависôло, чи конференція комитету правицѣ знову збереся. Що польскй послы не взяли участи въ сêй конференціи, поясняе „Tagblatt“ тымъ, що „Коло“ польске стратило у Полякôвъ дуже богато на значеню, а то для того, що его члены на минувшôй сесіи парляментарнôй пôддалися були зовсѣмъ вплывови Ригера и лучилися съ клерикалами, особливожь съ клюбомъ Лихтенштайна въ справѣ школьнои новелѣ, и черезъ то польскій либерализмъ стративъ кредитъ въ очахъ Европы. Въ справахъ народныхъ знову поступало „Коло“ польске такожь неôтповѣдно, бо лучилось съ „панславистичными Чехами и длятого стратило симпатію въ краю. „Коло“ польске стало отже теперь осторожнѣйшимъ и не хоче ангажуватися безъ потребы. Найважнѣйшою однакожь причиною, що польскй послы не брали участи въ конференціи есть то, що они боятся, щобы клюбъ польскій не стративъ значеня свого, наколи-бъ на конференціи ухвалено, що цѣла правиця повинна мати одного проводиря, котрый порозумѣвавсь-бы съ правительствомъ. Польскй газеты доносятъ однакожь, що въ конференціи у гр. Гогенварта бравъ участь пос. Смажевскій, однакожь въ характерѣ приватнôмъ безъ всякихъ припоручень.— Кн. Альфредъ Лихтенштайнъ розболавъ запрошенье до всѣхъ членôвъ свого клюбу въ цѣли уконституованя клюбу центрумъ на день 22 с. м. по ôткрытю рады державнои. Въ письмѣ своѣмъ зазначивъ кн. Лихтенштайнъ, що цѣлею дѣяльности парляментарнои клюбу есть управильненье публичного права на засадахъ христіянъства, удержанье єдности и нероздѣльности монархіи, якъ такожь самостôйнôсть королевствъ и краѣвъ. На засѣданю маe ôтбутися выбôръ бюра и мужѣвъ довѣря.

(*Въ палатѣ панôвъ*) именованый президентомъ гр. Фердинандъ Траутманодорфъ, а вицепрезидентами кн. Александеръ Шенбургъ и кн. Константинъ Чарторыйскій.

(*Конференція министеріяльна*) розпôчнеся имовѣрно дня 21 с. м. и потревае черезъ два дни, по чôмъ буде закрыта радою министеріяльною пôдъ предсѣдательствомъ самого цѣсаря. На конференцію ту, котра буде займатися уложеньемъ предложень для спôльныхъ делегацій, приѣдутъ до Вѣдня такожь и угорскй министры Тиса и Сапари.

(*Въ полудневôй Угорщинѣ*) постановили були Нѣмцѣ завязати „селяньскій союзъ“ на взôръ такого-жь союза въ Австріи, въ цѣли обороны селяньскихъ интересôвъ. Позаякъ однакожь инициятива завязаня такого союза выйшла ôтъ угорскои опозиціи, министерство не дозволило на его завязанье, мотивуючи свое розпорядженье тымъ, що статуты союза розтягаются ажь на три комитаты, черезъ що контроля надъ товариствомъ буде-бы дуже утруднена. По сêмъ рѣшеню ôтбувая минувшои недѣлѣ въ Гацфельдъ въ полудневôй Угорщинѣ великій збôръ нѣмецкихъ селянъ, въ котрôмъ они зазначили свою вѣрнôсть для державы, але заразомъ и заявили, що станутъ крѣпко по сторонѣ опозиціи.

(*Торжество въ честь еп. Штросмаера*) въ Дяковарѣ ôтбулося величаво. У епископа явилися не тôлько депутаціи всѣхъ мѣстъ Хорватіи и Славоніи, а ôттакъ и ôтъ всего клиру обохъ королевствъ, але такожь и депутаціи зъ Дальматіи, Истріи, Каринтіи и Краины. Замѣтнымъ есть, що до епископа зблизилася такожь и высока аристократія. Въ торжествѣ взяло особисто участь богато хорватскихъ и славоньскихъ магнатôвъ, а родины князѣвъ Одескалькôвъ и графôвъ Норманôвъ прислали еп. Штросмаерови привѣтнй телеграмы.

ЗАГРАНИЦЯ.

Епильогъ до зъѣзду въ Кромерижи. Россійскій пôвъофиціяльный „Nord“, выходячій въ Брукселли подае въ одноô дописи зъ Петербурга цѣкавй доповненя до зъѣзду въ Кромерижи, на котрй крôмъ россійскои прасы жадна инша праса доси не звертала уваги. Доповненями сими есть цѣлый рядъ ôтвѣдинъ, якй стрѣтили россійского министра дѣлъ заграничныхъ, п. Гирса, въ Франценсбадѣ заразъ по приѣздѣ его зъ зъѣзду въ Кромерижи. Тутъ ôтвѣдали п. Гироа по черзѣ румуньскій президентъ министрôвъ Браціяну, ген.-адъютантъ сербского короля Миляна, п. Катарджи и кн. Александеръ болгарскій въ власноô особѣ. Тй ôтвѣдины — каже „Nord“ — доказуютъ, що зъѣздъ въ Кромерижи розъяснивъ балканьскимъ правительствамъ правдиву ситуацію и що они въ виду такъ торжественно заманифестованои згоды межи австрійскимъ и россійскимъ суверенами спôзнали свою похибку, котра въ тôмъ лежала, що тй правительства (сербске и болгарске) думали, що россійскій вплывъ зъ тыхъ сторонъ вже зовсѣмъ выгисненый. То нове скрѣпленье угоды въ Кромерижи, котру заключено ще въ Скерневицяхъ, дало доказъ згаданымъ правительствамъ, що обѣ монархіи (австрійска и россійска) признаютъ зовсѣмъ можливôсть подѣлу свого вплыву на полуднево славяньскй краѣ и сполученя своихъ интересôвъ тамже — въ тыхъ краяхъ славяньскихъ, де ще до недавна здавалося, що обѣ державы мусятъ дôйти до антагонизму а може навѣть и до явного конфликту съ собою. Зъ ôтвѣдинъ у п. Гирса въ Франценсбадѣ можна заключати, що згаданй повыше правительства поученй разъ о одинокôмъ практичнôмъ напрямѣ свого поступованя порѣшились теперь змодифікувати свою политику по мысли зближенися до Россіи, черезъ що можна буде съ успѣхомъ спаралижувати особливо всѣ тй неспокôйнй елементы, котрй въ послѣдныхъ часахъ проявилися на балканьскôмъ пôвъостровѣ“. Стôлько пише „Nord“.

Франція. Цѣла Франція занята теперь майже лишь выключно справою новыхъ выборôвъ. Найцѣкавѣйшою зъ цѣлого руху выборчого есть безперечно бесѣда предсѣдателя французского кабинету, Бриссона, выголошена на банкетѣ, данôмъ въ его честь сими днями. Бриссонъ зазначивъ наоампередъ, що трета республика прійшла на свѣтъ безъ войска, безъ грошей и безъ границь; щобы отже теперь удержалася, треба единости республиканôвъ, треба сконсолидованя и сполученя силъ республиканьскихъ. Що до республиканьскои програмы акціи, то Бриссонъ есть за роздѣломъ церкви ôтъ державы. Зô взгляду на справы заграничнй оказавъ ôнъ, що Франція потребуе теперь якъ найбôльшого мира, але мира честного, котрый дався бы погодити съ почутьемъ и обовязками великого народу. Въ справѣ соціяльнôй, казавъ Бриссонъ, не може правительство выконувати жадного безпосередного вплыву, а може лишь старатися о пôднесенье просвѣты кляоъ робочихъ. Бесѣду ту можна уважати за програму кабинету и можна легко добачити въ нѣй велику згôднôсть съ програмою Феррого. — Пôсля вѣстей зъ Парижа починаютъ обавлятися въ тамошныхъ кругахъ правительственныхъ досыть явнй антинѣмецкй тенденціи.

Испанія. Конфликтъ испаньскій набравъ въ послѣдныхъ дняхъ бôльше характеру мирного, що однакожь не выключае, щобы заразъ слѣдуючій день не принесъ намъ якои немилои несподѣванки зъ Испаніи. Розъяренье въ народѣ, все ще тамъ невтихомирилося, а такъ само либералы якъ и демократы испаньскй лишь съ болемъ серця глядятъ на то, що не Нѣмеччина уступае передъ ôтвѣчнымъ правомъ Испаніи, але ще и Испанія змушена дати сатисфакцію Нѣмеччинѣ. Цѣлый край противится тому, щобы справу Каролиньскихъ островôвъ пôддавати пôдъ судъ мировый, а всѣ сподѣваются, що Нѣмеччина признаеть несправедливôсть, яку зробила Испаніи и сама уступитъ. Мимо того англійскій агентъ дипломатичный при дворѣ испаньскôмъ, якъ такожь и представителѣ другихъ державъ заявили испаньскому правительству, що справу ту треба конче пôддати мировому судови третои державы. Испанія противится тому однакожь рѣшучо. Зъ Берлина надходятъ вѣсти, що конфликтъ буде мирно и скоро залагоджений. Ходитъ поголоска, що Нѣмеччина признаеть Испаніи право власности надъ Каролиньскими островами, скоро лишь получитъ ôтъ неи признанье свобôднои торговлѣ и право осѣлости на тыхъ островахъ.

Туреччина. Дромонда Вольфа стрѣтила въ Константинополи немила пригода. Коли ôнъ въ четверъ удався до палаты Порты на четверте засѣданье конференціи съ повномочниками султана, заявлено ему, що Ассимъ и Крамиль-паша конферуютъ съ великимъ везиромъ и не можутъ въ тôй хвили прійти. Дипломатъ англійскій че-

кавъ пôвтора годины, но надармо; на послѣдокъ зъявилися дожиданѝ достойники, а Дримондъ Вольфъ выйшовъ тогды зъ палаты. Ходятъ вѣсти, що ту неуважнôсть султаньскихъ повномочникôвъ для англійского дипломата выкликавъ россійскій посолъ п. Нелидовъ. — Въ Єрусалимѣ померъ ôрменьскій патріярхъ Исаія. По тôй причинѣ ôтрочила народна рада ôрменьска свои засѣданя и выслала сочуственне письмо до патріярхату въ Єрусалимѣ.

НОВИНКИ.

— **Въ справѣ конфискати 93 числа „Дѣла“** зъ 24 серпня (5 л. вересня) с. р. одержали мы слѣдуюче письмо: Ч. 14662. Въ Имени Єго Вел. Цѣсаря! Ц. к. Судъ краєвый для справъ карныхъ рѣшивъ, що змѣстъ артикулôвъ умѣщеныхъ въ ч. 93 „Дѣла“ зъ с. р. пôдъ написомъ: „Memento“ и „Допись зъ Долиньского“ мѣститъ въ собѣ знамена злочиньства зъ §. 65. зак. карн. и провины зъ §, 300 з. к., для того оправдана есть заряджена черезъ ц. к. прокуратора держ. конфіската. Въ наслѣдокъ сего рѣшеня зборонене дальше розширенье сего артикулу, а забраный накладъ мае бути знищеный. Поводы: Авторъ представляе въ першôмъ артикулѣ положенье Русинôвъ въ Галичинѣ яко повне розпуки и сумне, черезъ що усилуе взбудити погорду и ненависть противъ нероздѣльнои звязи державы, въ чѣмъ мѣстятся знамена злочиньства зъ §. 65 з. к.; въ другôмъ артикулѣ выступае авторъ противъ органамъ урядовымъ, яко-бы надъуживали власти своеи на некориcть Русинôвъ и стараесь побудити до ненависти противъ тымъ же, що становитъ провину зъ §. 300 з. к. Львôвъ, 10 вересня 1885. Струминьскій в. р.

— **Редакторъ „Дѣла“** вернувъ уже до Львова и зновъ обнявъ веденье часописи.

— **Ôтложенье заповѣдженого концерту и забавы въ Стрыю.** Ôгъ Выдѣлу Руского Касина въ Стрыю одержуемо слѣдуючу звѣстку: Зъ причины, що декотрѝ зъ запрошеныхъ до спôвъудѣлу въ концертѣ Вп. спѣвакôвъ львôвскихъ, не можутъ явитися дня 29 л. с. м. въ Стрыю, заповѣдженый концертъ мусѣвъ бути ôтложеный на пôзнѣйше. О тôмъ маемо честь повѣдомити Вп. Публику.

— **Выдѣлъ товариства „Народный Дôмъ“ въ Черновцяхъ** проситъ умильно всѣхъ Вп. Земляковъ не занедбати послѣдныхъ днѣвъ до збираня складокъ и прислати ему всѣ въ чіихъ-будь рукахъ знаходячіеся списы жертвъ разомъ съ грôшми. До сего прошеня Выдѣлу черновецкого „Народного Дому“ додаемо и мы сердечнѝ слова заохоты до якъ найщедрѣйшои жертвенности въ хосенъ народнои святынѣ буковиньскои Руси и надѣемося, що слова тѝ не перегомонятъ безслѣдно въ нашôй жертволюбивôй суспôльности.

— **Выдѣлъ читальнѣ въ Микулинцяхъ** при участи Денисôвского хору, доокреотныхъ академикôвъ и мѣсцевыхъ людей устроюе въ Конопкôвцѣ дня 27 л. вересня вечерокъ вокально-деклямаційный въ память нашого галицкого первопѣвця Маркіяна Шашкевича. Половина чистого доходу призначена на стипендію имени Володимира Барвѣньокого. Програма буде пôзнѣйше оголошена. — *Ôтъ Выдѣлу читальнѣ.*

— **Черновецкѝ Русины** прощали дня 15 с. м. многозаслуженыхъ для розвою руского духа въ Черновцяхъ Вп. Михайла Коралевича, авскультанта судового, перенесеного до Сучавы, его жену, Вп. Теофилю Коралевичь (Романовичь), бувшу директорку руского театру, и сестру ей славно-звѣстну артистку нашу п-ну Марію Романовичь. П. Коралевичь бувъ въ Черновцяхъ основателемъ и артиотичнымъ директоромъ руского драматичного товариства а п-нѣ Коралевичь и п-на Романовичь его першими и найкрасшими артиотичными силами. Тожь не диво, що переселенье ихъ зъ Черновець до Сучавы глубоко засмутило черновецкихъ Русинôвъ, а драматичне товариство устроило въ ихъ честь прощальный вечеръ. Вечеръ сей згромадивъ въ комнатахъ товариства „Народного Дому“ майже всѣхъ черновецкихъ Русинôвъ. Въ честь прощанои патріотичнои трôйцѣ взнѣсъ тоастъ п. Поповичь, а закôнчивъ его словами: „Не роздѣлятъ насъ нѣ горы нѣ мосты, бо-жь мы кровь зъ однои крови, кôсть зъ однои кости“. Середъ патріотичныхъ беоѣдъ и веселыхъ пѣсень протягнувся сей вечеръ по-за пôвнôчь.

— **Зъ Стрыя** пишутъ намъ: якъ глыбоко закоренився шовинизмъ нетолеранціи въ головахъ деякихъ Полякôвъ, якъ имъ солею въ оцѣ найменшій обявъ жизненности руского народу, нехай поолужитъ фактъ, котрый на память грядущихъ поколѣнь варто записатя. Выдѣлъ Руской Бурсы, сподѣваючись численнѣйшого спôвъудѣлу провинціи въ забавѣ, що була назначена на день 29 л. с. м., а Руске Касино не мае надто просторного локалю, ôтнѣсся бувъ до заряду мѣсцевои Ресурсы съ просьбою о ôтступленье Русинамъ своихъ комнатъ на той день. До сего року спонукала Выдѣлъ и та обставина, що до Ресурсы належитъ такожь досыть значне число Русинôвъ и що давнѣйшій ей зарядъ завсѣгды охотно ôтступавъ локаль свôй на концерты всякого рода артистôвъ, на забавы для ремѣсникôвъ „Gwiazda“, а навѣть на приватнѝ весѣля. Тымчасомъ просьба Выдѣлу стрѣтила сильну опозицію. Помимо теплои промовы предсѣдателя, знайшлися люде, що були за ôтмовнымъ рѣшеньемъ, декотрѝ „велики политики“ здержалися ôтъ голосованя, члены опустили засѣданье и справа упала! Коментаря до сего мабуть не потрѣбно.

— **Зъ Сколього** пишутъ намъ: Доношу Вамъ кôлька новинъ зъ нашого мѣсточка. Недавно скôльскѝ мѣщане побили такъ тяжко вартôвника гродмадского, родомъ Мазура, що той до двохъ недѣль зъ побитя умеръ. Противъ виновникôвъ ведеся судове слѣдство. — Сеи недѣлѣ ѣхавъ черезъ Сколье господарь зъ Тухольки и переѣхавъ одну жѣнку, тяжко ей поранивъ. Жѣнку обступили люде у фосѣ, а чоловѣкъ ей хотѣвъ конче пôмститися на Тухольчику и почавъ спиняти его конѣ. Але на дармо. Тухольчикъ освободився якось ôгъ него и почавъ гнати кôньми. Чоловѣкъ раненои таки дôгнавъ его и учепився воза. Тогды Тухольчикъ пôрвавъ его за шію и такъ нимъ кинувъ до землѣ, що голова роздвоилася до мозку. Такъ на однôмъ боцѣ дороги ратували люде жѣнку, а на другôмъ чоловѣка, раненого небезпечно. — Недавно вѣзъ фѣрманъ двѣ бочки съ цементомъ на дворець зелѣзницѣ въ Сколôмъ. На вôзъ присѣла жѣнка съ дитинкою. Пôдъ мѣстомъ вôзъ вывернувся и бочки убили на смерть жѣнку, а дитины не ушкодили.

— **Зъ Борщѣвского** пишутъ намъ: Въ нашихъ сторонахъ правительственнѝ органы взялись практично примѣняти инструкцію, яку подае „Czas“ въ дѣлѣ рускихъ читалень по селахъ.

— **Зъ Радовець** пишутъ намъ: Въ нащôмъ мѣстѣ ôтъ довшого вже часу пробуваe п. Авлихъ, слѣдчій судія зъ краевого суду карного у Львовѣ, и веде тутъ слѣдство въ справѣ арештованого вже давнѣйше жида Киндлера, котрый, якъ звѣстно, провадивъ суконный ôтдѣлъ „Общого рôльничо-кредитного Заведеня“ и маючи въ тôмъ банку отвореный кредитъ, наразивъ его на великѝ страты финансовѝ. — Тôлько пише намъ нашъ дописуватель зъ Радовець. Мы додамо ôтъ себе, що слѣдство въ справѣ Киндлера есть причиною, длячого ôтложено розправу п. Михалка, бувшого директора „Общого рôльничо-кредитового Заведеня“, що була вызначена на теперѣшну каденцію судôвъ присяжныхъ. П. Михалко остае все ще въ вязници, а послѣдна розправа въ его справѣ зможе ôтбутись певно доперва ажь въ слѣдую чôй каденціи судôвъ присяжныхъ.

— **Телеграму** выслану зô Львова до редакціи „Нового Времена“ въ Петербузѣ въ дѣлѣ звѣстного засудженя галицкихъ „паломникôвъ“ сконфискувало, якъ показуеся таки самo правительство россійоке на пôдставѣ §. 7 и §. 40 конвенціи телеграфичнои- Въ §. 7. тои конвенціи вычислений роды депешъ, якѝ допускаются въ межинародномъ руху телеграфичномъ, а §. 40. каже, що кожда держава мае право конфискувати депешѣ, котрыхъ змѣстъ грозитъ спокоеви публичному.

— **Про засудъ дра Ив. Добряньского и дра Мих. Короля** повѣдомила львôвска дирекція полиціи урядово выдѣлъ львôвскои палаты адвокатôвъ, яко власти дисциплинарнои для адвокатôвъ и кандатôвъ адвокатскихъ.

— **О. Мих. Тындюка**, бувшого гр. к. душпастыря въ Кимполюнгу на Буковинѣ, а теперь агента „Общого рôльничо-кредитового Заведеня Галичины и Буковины“ въ Бережанахъ засуспендувавъ Впр. митроп. Сильвестеръ за агитаціи въ користь православія перомъ (дописями до „Слова“ та „Нов. Пролома“) и словомъ.

— **Кандидаты на послôвъ до сойму.** Зô Львова доносятъ до праского „Покрок-а“, що въ бôльшôй посѣлости округа Станиславôвъ на мѣсце зложившого мандатъ п. Матковского убѣгаеся о мандатъ п. Брыкчиньскій, зъ мѣста Станиславова, на мѣсце дра Каминьокого, дръ Згурскій, директоръ банку краевого, а зъ бродскои палаты торговельнои д-ръ Мархвицкій зô Львова.

— **Жидачôвска рада повѣтова** уконституовавшися передъ рокомъ, не ôтбула якъ пише „Kur.Lwow.“, до сего часу анѣ одного засѣданя. Такъ само такожь не ôтбуваются и засѣданя выдѣлу повѣтового, а всякѝ справы залагоджуе самъ маршалокъ дръ Верницкій съ секретаремъ.

— **Членами палаты панôвъ** именувавъ цѣсарь: професора гр. Станислава Тарновского, президента сенату Вербицкого и гр. І. Красицкого.

— **Именованя.** Рада шкôльна краева именувала: И. Голембьовского дѣйстнымъ учителемъ школы етатовои въ Глубôчку великôмъ коло Тернополя, А. Федорского дѣйстн. учителемъ такои-жь школы въ Розвожу, а М. Мекелиту въ Шоломыи. — Намѣстництво именувало Т. Сломского, инжиньера въ Перемышли, комисаремъ для пробъ и нагляду кôтлôвъ паровыхъ въ повѣтахъ: перемыскôмъ, добромильскôмъ и мостискôмъ.

— **Конкурсы** розписанѝ на слѣдуючѝ посады; 1) Адъюнкта судового при ц. к. окружномъ судѣ въ Ряшевѣ съ речинцемъ до 22 л. с. м.; 2) урядника касы ощадности въ Тернополи съ платнею 900 зр. и активальнымъ додаткомъ 200 зр.; 3) урядового слуги при ц. к. намѣстництвѣ у Львовѣ съ речинцемъ до 14 жовтня с. р. При тôй послѣдньôй посадѣ маютъ першеньство войсковѝ апиранты.

— **Окладины на шкôльныхъ книжкахъ.** Министеръ просвѣты розпорядивъ, щобы на окладинахъ книжокъ призначеныхъ для шкôльнои молодежи, кромѣ оповѣстокъ о книжкахъ апробованыхъ шкôльными властями, не знаходились оголошеня всякихъ иншихъ выдавництвъ, що не маютъ такои апробаты. Книжцѣ, на котрôй бы такѝ оповѣстки подыбано, буде ôтнята апробата, квалификуюча ей до ужитку шкôльнои молодежи. Галицка рада шкôльна краева интерпретуе то розпорядженье въ той спосôбъ, що хоче приноровити его не тôлько до книжокъ шкôльныхъ т. е. служачихъ до науки подаванои въ школахъ, але такожь до книжокъ зовсѣмъ ненаукового змѣсту, котрѝ однакъ можутъ приниматись до библіотекъ шкôльныхъ. Интерпретація та по нашôй гадцѣ за широка и може потягнути за собою навѣть шкôдни наслѣдки для самои шкôльнои молодежи. У насъ примѣромъ мало есть выдавцѣвъ, котрѝ выдаютъ книжки спеціяльно для библіотекъ шкôльныхъ, за то користаютъ библіотеки найбôльше зъ загальныхъ выдавництвъ популярныхъ, котрѝ, хочь спеціяльно не призначенѝ для молодежи шкôльнои, все таки ôтъ часу до часу подаютъ рѣчи и для молодежи пригôднѝ. Тяжко однакъ жадати ôтъ выдавця, щобы на окладинкахъ своихъ выдань не помѣщувавъ оголошеня о всѣхъ выданыхъ нимъ книжкахъ, хочь-бы деякѝ зъ нихъ для шкôлъ не були апробованѝ. А коли школы зачнутся держати интерпретаціи краєвои рады шкôльнои, то число книжокъ ôтповѣдаючихъ тôй интерпретаціи, окажеся дѣйстно дуже малымъ, а на тôмъ терпѣти будутъ очевидно библіотеки шкôльнѝ а съ ними и шкôльна молодѣжь.

— **Зъ Коломыйского:** Артистъ-малярь, Русинъ, п. Теофиль Копыстиньскій приукрасивъ иконами въ чисто гречеокôмъ стилю иконостасъ церкви въ Корничи за малою лишь нагородою и то правдиво артистично, якъ се малярѣ и инчѝ знатоки осудили. Прото пôдписанѝ уважаютъ милымъ своимъ обовязкомъ прилюдно артистови подякувати и его совѣстно комитетамъ церковнымъ припоручити. — Комитетъ церковный въ Корничи, дня 2 вересня 1885 р. — *А. Бѣлинкевичъ*; *Кость Оленюкъ*; *Иванъ Павлюкъ*.

— **Курсъ науки телеграфу** розпôчнеся у Львовѣ дня 1 лат. падолиста с. р. Въ науцѣ тôй можутъ брати участь тôлько мужчины.

— **Выставленѝ на лицитацію села:** Рожнôвъ и Белелуя въ снятыньокôмъ и Демидôвъ въ заболотôвскôмъ. Для нашихъ громадъ добра нагода спôльными силами приступити до купна и не дати, щобы земля переходила въ чужѝ руки. Де силы одного села не выстаютъ, тамъ повинно лучитись кôлька сусѣдныхъ селъ въ одну спôлку.

— **Огнѣ.** Въ корчмѣ коло Сколього 6 с. м. выбухъ черезъ неосторогу огонь и скоро спаливъ два великѝ домы заѣзднѝ, асекурованѝ. Бѣльшому нещастю запобѣгла огнева сторожа гр. Киньского, прибувши сейчасъ зъ Демнѣ. — Въ Пôдгайчикахъ, рудецкого повѣта погорѣло пять господарѣвъ. Огонь повставъ зъ неосторожности. При гашеню огню попарився сильно селянинъ Францъ Возничка. Страта, до половины убезпечена, выноситъ 2000 зр. — Въ Раковôй, самбôрского повѣта, згорѣло 8 селяньскихъ загородъ съ всѣми плодами сегорôчныхъ жнивъ. Страта погорѣлцѣвъ, зъ котрыхъ одинъ тôлько бувъ асекурованый, выноситъ 2.400 зр. Въ огни згорѣло однорôчне дитя селянина Илька Фигуры. Огонь запалили полишенѝ безъ нагляду дѣты сегожь Илька Фигуры.

— **Жидôвска зухвалôсть.** Пишутъ намъ: Въ Лубѣнцяхъ коло Стрыя прійшовъ якійсь робôтникъ ôтъ зелѣзницѣ до коршмы Іоси Діямanта въ Лубѣнцяхъ и казавъ собѣ дати пива. Коли выпивъ пиво, жиды пристали до него, абы борзо плативъ. Але робôтникъ не поспѣшився, кажучи: „Або вы мене не знаете?“ Тогды жиды зачали склянками цѣлити робôтникови въ голову, поки ей не розбили!

— **Зараза худобы.** Въ деякихъ селахъ повѣтôвъ: бережаньского, перемыского и скалатского появилась короста у коней.

— **Новѝ звѣзды.** Дня 3 с. м. ôткрыто нову звѣзду, котра показалась недалеко знаку Андромеды. Звѣзда тая мала зъ початку досыть велику силу свѣтла, она рôвналась т. зв. звѣздамъ шестого ряду; ôттакъ почало свѣтло ей слабнути и вже 10 с. м. склясификовано ей яко звѣзду девятого ряду. Спеціяльнѝ обсерваторія займаются теперь выслѣдженьемъ природы и якости сеи звѣзды. — Американьскѝ астрономы ôткрыли нову комету, котра посувалась найперше въ напрямѣ до сонця, а ôттакъ почавши ôтъ 9 серпня с. р. почалась чимъ разъ бôльше ôтсуватись ôтъ сонця и теперь не можна ей голыми очима зъ землѣ добачити.

— **Для войсковыхъ.** Зôбранье контрольне войсковыхъ, належачихъ до краевои обороны а пробуваючихъ у Львовѣ ôтбудеся въ дняхъ 14 и 15 л. жовтня с. р. въ касарни обороны краевои при ул. Яблоновскихъ ч. 9 о год. 9 рано. Явитись маютъ до сихъ зôбрань всѣ въ лѣтахъ ôтъ 1874 до 1884 р. до обороны краевои асентерованѝ, а такожь и резервисты придѣленѝ до вôйска въ 1874 р., а остаючѝ теперь на етатѣ краевои обороны, наколи ихъ сего року не покликувано до вправъ або зъ иншои причины не увôльнено ôтъ обовязку контролѣ.

— **Почтовѝ касы щадничѝ.** Въ мѣсяцю серпню с. р. вложено въ цѣлôй Австріи до почтовыхъ касъ щадничихъ загальну суму 23,622.763 зр. въ 198.737 вкладкахъ, а вынято 75.654 вкладокъ, репрезентуючихъ загальну суму 22,254.740 зр. Въ Галичинѣ и Буковинѣ выносило число вкладокъ за сей мѣсяць 18.063 въ загальнôй сумѣ 802.280 зр.; вынято въ тôмъ мѣсяци 2.862 вкладокъ, репрезентуючихъ суму 252.515 зр. а. в.

— **Грунтовѝ книги.** Мѣсцевѝ доходженя за-для заснованя новыхъ книгъ грунтовыхъ розпôчнутся въ громадахъ: Сурмачôвка, пов. сѣнявского, дня 28 вересня. Ортыня, пов. станиславôвского, 27 вересня с. р.

— **Въ Бучачи** въ латиньскôмъ костелѣ выхрестився сими днями д-ръ Вильгельмъ Гольдштайнъ адъюнктъ тамошного суду повѣтового.

— **Въ Празѣ** выбраный президентомъ мѣста при другôмъ голосованю п. Валишъ на мѣсце зрезигнувавшого д-ра Черного.

— **Дрôбнѝ вѣсти.** Д-ръ Стефанъ Смаль-Стоцкій, проф. черновецкого университету, повѣнчався дня 3 (15) с. м. съ панною Емиліею Заревичѣвною въ Рожновѣ. — Цѣсарь дарувавъ громадамъ: Сѣвка, пов. калуского, и Оравчикъ, пов. стрыйского на будову шкôлъ по 100 зр. — Митр. Сильвестеръ повертае ажь нынѣ зъ Унева до Львова, а небавомъ выѣде до Вѣдня на ôткрытье рады державнои 22 л. с. м. — Проф. Дръ Ис. Шараневичь выѣздитъ въ понедѣлокъ до Галича, щобы занятися тамъ дальшими археологичными розкопами. — Въ Вадовицяхъ засуджено двохъ селянъ, обохъ называючихъ Янами Мигдалями, за убійство жандарма Ф. Тухановича на кару смерти черезъ повѣшенье. — Сими днями мае купець львôвскій п. Кляйнъ завести въ своѣмъ склепѣ въ ринку електричне освѣтленье перше у Львовѣ. — Минувшого тыждня ôтбувся въ Лигници на Шлеску зъѣздъ пчолярѣвъ полученый съ торжествомъ 50-лѣтного ювилею звѣстного пчоляря Дзьержона. — На Моравіи въ мѣсточку Лишнѣ лучився одинъ случай холеры. — Въ Чернôвцяхъ розпочався карный процесъ противъ адвоката Вайса, обжалованого о злочиньство обманьства. — У Вѣдни ôтбулось дня 13 с. м. торжественне ôткрытье памятника Кульчицкого, першого вѣденьского кавяря съ часôвъ по освобожденю Вѣдня черезъ Собьеского; памятникъ сей здвигнувъ своимъ коштомъ 4.000 зр. вѣденьскій кавярь Звѣрина. — Якусь утоплену дитину знайдено въ Олешицяхъ пов. цѣшанôвского. — Въ Цуцыловѣ, пов. надвôрняньского, побивъ господарь Василь Семенишинъ свого пастуха Дмитра Дутчака такъ сильно, що той на другій день умеръ; виновника потягнено до отвѣчальности судовои.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— **„Альманахъ“ товариства жѣночого въ Станиславовѣ.** Потѣшаючимъ объявомъ духовыхъ змагань молодого жѣночого товариства въ Станиславовѣ есть запавше д. 2 вересня б. р. на засѣданю выдѣлу рѣшенье — выдати альманахъ, зложеный выключно зъ праць жѣночихъ и освѣчуючій по можности докладно та всесторонно справу жѣночои працѣ и освѣты у другихъ цивилизованыхъ народôвъ и у насъ. Змѣстъ альманаха мае розпадатися на три части: беллетристику, часть наукову и вѣсти. Въ беллетристицѣ повинни бути заступленѝ нашѝ живучѝ писательки оригинальными творами: повѣстками и поезіями. Часть наукова мае подати статіи про розвôй и теперѣшный станъ жѣночого питаня и жѣночои освѣты у иншихъ народôвъ, біографіи деякихъ знатныхъ жѣнокъ на чужинѣ и у насъ, критичнѝ оцѣнки деякихъ литературныхъ творôвъ и т. п. Въ ôтдѣлѣ вѣстей поданый буде оглядъ организаціи и дѣяльности товариствъ жѣночихъ заграничныхъ и нашихъ, короткѝ замѣтки про жѣноче господарство, промыслъ, орнаментику, а въ кôнци библіографія найважнѣйшихъ книжокъ и газетъ про жѣночу справу на всѣхъ европейскихъ языкахъ. Вже въ того опису можна бачити, що „Альманахъ“ буде для галицкихъ жѣнокъ мати бôльше значенье, нѣжь его въ загалѣ маютъ подôбнѝ выдавництва, котрѝ звыкли тôлько якъ небудь заявляти истнованье ихъ выдавцѣвъ, безъ змаганя до певнои означеноi цѣли. „Альманахъ“ жѣночого товариства въ Станиславовѣ не тôлько що буде складатися зъ праць самыхъ жѣнокъ, отже дасть товчокъ бôльшому ихъ числу до духовои, литературнои працѣ, але надто буде першою у насъ книжкою, поясняючою дотепереѣшне положенье жѣнки въ суспôльности. Якъ зачуваемо, поручивъ выдѣлъ товариства зôбранье и упорядкованье матеріялу Вп. панѣ Кобрыньскôй въ Болеховѣ, котра мае ôттакъ готову рукопись „Альманаха“ предложити выдѣлови товариства для остаточнои рецензіи.

— **„Бѣдный вовкъ“.** Народна казка, зредагована В. Чайченкомъ. Книжечка выйшла недавно въ Харковѣ и коштуе лишь 3 копѣйки. Дôстати ей можна въ Книжнôмъ Магазинѣ бувш. Л. В. Ильницкого въ Кіевѣ.

Господарство, торговля и промыслъ.

— **Станъ урожаѣвъ.** Частѝ зливы пôдчасъ жнивъ сего року наробили дуже богато шкоды и коли вже давнѣйше були шкôдливѝ для жнива жита и пшеницѣ, то ще бôльше шкôдливѝ стали для збожа ярого. Ôвсы и гречка поросли на покосахъ або въ полукôпкахъ, богато ôвса стоитъ ще доси на пни, черезъ дощѣ. Конюшина зъ другого покосу гние въ копицяхъ. Въ Рудецкôмъ и коло Войнилова робятъ мыши дуже велику шкоду въ ôвсахъ, гречкахъ и просѣ. Зъ стручковыхъ ростинъ зôбрано: Выки зôбрано коло Перемишля по 8, коло Хирова по 10, коло Самбора по 7 кôпъ (= 400 кгр.) зерна зъ морга, коло Войнилова 4 до 5 кôрцѣвъ; въ Золочѣвскôмъ 16 кôпъ, коло Козовы 7 до 8 кôпъ, въ Чорткôвскôмъ 5 до 6 кôпъ, на Покутю 10 кôпъ. — Бобу и бобику по 4 копы зъ морга въ Жовкôвскôмъ; коло Романова, Бурштына и Козовы бобику 6 до 7 кôпъ, въ Збаразкôмъ и Коломыйскôмъ по 10 копъ; коло Язловця зборъ низше середного. Гречка пôзнѣйша лѣпша, якъ ранна; выдае коло Камѣнки струмиловои 6 кôпъ зъ морга, коло Куликова 5 кôпъ, коло Бурштына по 6, въ Чорткôвскôмъ 5—7 кôпъ. Въ Перемыскôмъ збôрка ще не скôнчена и зерна мало; въ Бережаньскôмъ богато зерна; въ Збараскôмъ гречки красно. Въ богато сторонахъ гречка ще незобрана и гние на покосахъ. — Конюшина на насѣнье въ повѣтѣ цѣшанôвскôмъ досыть добра, коло Камѣнки струмиловои мѣрна: такъ само въ Жовкôвскôмх, Самбôрскôмъ и Ярославскôмъ. Коло Перемышля и Войнилова красна, коло Хирова, Бурштына, Галича, Язловця, въ Збараскôмъ и коло Скалату середна. Въ Коломыйскôмъ добра. Въ загалѣ слота ѣй богато пошкодила. — Кукуруза буйна але ще зелена, якъ дощѣ ще довше пôдутъ, то богато недоспѣе. Коло Глинянъ появилась снѣть, черезъ котру шульки малѣютъ а зерно чорнѣе и порохнавѣе. — Рѣпакъ выглядае красно, посходивъ рôвно и росте скоро. — Сѣйба по поводу зливы трохи спôвнилась; пшеницѣ и жита почали сѣяти въ богато околицяхъ.

НАДО̂СЛАНЕ.

Въ горячо̂й порѣ року настаютъ дуже часто черезъ дієтетичнй похибки перешкоды въ органахъ травличихъ (запора и напо̂ръ крови, битье серця, бо̂ль голови и т. д.) а въ такихъ случаяхъ треба скоро черезъ ужитье якого доброго средства домового якимъ суть якъ звѣстно швайцарскй пигулки аптикаряР.Брандта,запобѣгати другимъ хоробамъ. Кожда правдива коробка (можна получити въ аптикахъ по 70 кр.) маѣ яко етикету бѣлый хрестъ въ червоно̂мъ поли и по̂дписъ Р. Брандта.

НАЙЛѢПШИЙ
ПАПЕ̂РЪ ЦИГАРЕТОВЫЙ
есть правдивый
LE HOUBLON
французкій фабрикатъ 1—?
CAWLEY-a & HENRY-ого въ Парижи.

Передъ по̂дробкою остерѣгайся!

Сей папе̂ръ поручаютъ якъ найлѣпше панове дръ І. І. Поль, дръ Е. Людвигъ, дръ Е, Липманъ, професоры хеміи при вѣденьско̂мъ университетѣ а то задля его знаменитои якости, его абсолютнои чистоты и для того, що до него не домѣшанй жадний шко̂длившй здоровю матеріи.

FAC-SIMILE DE L'ÉTIQUETTE

17, rue Béranger, à PARIS

Огнетревалй и безпечнй о̂тъ влому
КАСЫ
солидно и прекрасно выробленй съ американьскими замками и паскилёвыми засувками продаю дуже дешево
СИМОНЪ ДЕГЕНЪ,
1390 35—? **у Львовѣ, ч. 19 ул. Валова.**
(Просится о кореспонденцію въ нѣмецко̂мъ языцѣ.)

Аптика РУКЕРА во Львовѣ
поручае 1315 73—?
Спеціяльности и универсальнй средства,
французкй и инший, якъ черезъ ню такъ и черезъ инший фирмы оповѣщуванй.

Матеріи на дамеску и мужеску одѣжь
лишь въ тревалои овечои вовны для мужчины середного росту!

3.10 метра на одно убранье:
- за зр. **4·96** кр. зъ доброи вовны овеч.;
- „ „ **8·—** „ зъ лѣпш. вовны овеч.;
- „ „ **10·—** „ зъ товкои вовны овеч.;
- „ „ **12·40** „ зъ дуже тонк. вов. ов.

Перувѣны зъ дуже тонкои вовны овечои въ наймодньйшихъ барвахъ на **дамскй сукнѣ суконий за метеръ зр. 2·20 и зр. 2·40.**

Чорный кожушковый Палмерстонъ-Трико, **чиста** вовна овеча, на **дамскй пальтоты зимовй за метеръ зр. 4.** — Сѣрачки для **дамъ на плащѣ о̂тъ дощу** и на одѣжь.

Пледы до дороги за штуку зр. 4, 5, 8 и ажь до зр. 12. — Дуже красно̂ одѣня, сподне̂, обгортники, сурдуты, матеріи на плащѣ до дощу, тифль, сѣрачокъ (льоденъ), комисъ, камгарнъ, шевіо̂тъ, трико, сукна для дамъ и на билярды, перувѣны, доскины

поручае

Заложеный **Joh. Stikarofsky,** — 1866. —

Складъ фабричный въ Бернѣ.

Взоры франко. Карты взо̂рцевй для пано̂въ кравцѣвъ **нефранковано. Высылки за послѣплатою** надъ 10 зр. **франко.**

Я маю безъустанный складъ за бо̂льше якъ 150 тыс. зр. а. в. и розумѣеся, що въ моѣй велико̂й на весь свѣтъ торговли остаеся богато решто̂къ довготы 1 до 5 метро̂въ и для того я змушеный таки решто̂ки продавати **за знижену цѣну.** Кождый розумный чоловѣкъ мусито̂ побачити, що зъ такъ малыхъ решто̂къ не можна высылати **жадныхъ взо̂рцѣвъ,** бо по замовленю ко̂лька сото̂ взо̂рцѣвъ не осталосьбы нѣчого зъ тыхъ решто̂кво̂, що отже е̂сть простою **обманою,** коли фирмы суконий инсеруютъ взо̂рцѣ решто̂кво̂; та̂ кусеники походятъ въ тако̂мъ случаю о̂тъ поставо̂въ а не зъ решто̂къ, а намѣро̂въ такого поступованя можна легко догадатися.

Решто̂ки не до вподобы вымѣнюются або грошѣ о̂тсылаются.

Кореспонденціи пріймаются въ языкахъ нѣмецко̂мъ, угорско̂мъ, ческо̂мъ, польско̂мъ, италійско̂мъ и французско̂мъ. (3—24)

ТОРГОВЛЯ РѢЧЕЙ ЦЕРКОВНЫХЪ
В. СТАХЕВИЧА
въ Тернополи

поручаѣ Всечестному Духовеньству и Почетнымъ Братствамъ церковнымъ богато заосмотреный складъ знарядо̂въ, образо̂въ и рызъ церковныхъ по найдешевшихъ цѣнахъ.

Осмѣлююся такожъ заявити, що будучи въ Франціи закупивъ я богато матерій церковныхъ и принимаю всѣлякй рызи церковнй до направы а то: Фелоны, дальматики, стыхарѣ и прч. по найдешевшихъ цѣнахъ и въ найкоротшо̂мъ часѣ роботы поручений о̂тсылаю.

Чашѣ, Хресты и прч. срѣбнй и металевй принимаю до позолоченя и цѣлковитого о̂тновленя.

Срѣбнй знаряды церковнй якъ: Чашѣ, хресты, монстранціе и прч. Antique, купую по найвысшихъ цѣнахъ.

О ласкавй замовленя упрашаю.

(3—20)

На продажъ

реально̂сть обо̂ймаюча около 33 морго̂въ поля орного и сѣножатей вразъ съ будынками, въ Луцѣ по̂лъ Устьемъ Зеленымъ, повѣта бучацкого положена, о двѣ милѣ о̂тъ отаціи зелѣзниць о̂тдалена. Близша вѣдомо̂сть у п. І. Танчаковского, улиця Скарбко̂вска ч. 26 у Львовѣ. 2—3

По зниженой цѣнѣ!

Украиньскй гетьманы
Иванъ Виговскій
та
Юрій Хмельницкій
Ивана Левицкого (*Нечуя*).
(Правопись фонетична.)

Можна до̂стати по зниженой цѣнѣ 20 кр. (съ пересылкою 25 кр.) за примѣрникъ, за посредствомъ „Дѣла“ и другихъ рускихъ часописей. 1214 (21—?)

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. уприв. галиц.
акційного Банку Гипотечного
купуе и продае
ВСѢ ЄФЄКТЫ И МОНЄТЫ
по̂дъ найприступнѣйшими условіями.

5% Листы Гипотечнй и
5% Листы Гипотечнй преміованй

котрй по̂сля закона зъ дня 2 Липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвысшои постановы зъ дня 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщуваня капитало̂въ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія

можна въ сѣй Конторѣ получити.

(до вылосованя съ 10% премію т. є. по **110** за **100**)

Всѣ припорученя зъ провинціи выконуются безъ проволоки по курсѣ днево̂мъ, не числячи нѣякои провизіи. 1349 44—?

Найбо̂льшій складъ дешевои а тревалои
ОДЕЖИ МУЖЕСКОИ и ДИТИНЯЧОИ
У ЛЬВОВѢ,
находится при улици Гетманьско̂й ч. 10. по̂дъ фирмою
ПЕРША СПО̂ЛКА КРАВЦѢВЪ ЛЬВО̂ВСКИХЪ
котра заосмотрилася богато на сезонъ осѣнный и зимовый въ густовну, наймодньйшу готову одѣжь мужеску и дитячну, въ першихъ родахъ, такъ, що смѣло може ручити за доброту матеріялу и за тревале выконанье, а при то̂мъ спродае
по дуже низкихъ цѣнахъ.

Ро̂вножь пріймае всякй замовленя и выконуе тіи же въ якъ найкоротшо̂мъ часѣ по мѣрныхъ цѣнахъ. 3—6

НОВООТКРЫТА
Торговля церковныхъ знарядо̂въ, образо̂въ, ризъ и книгъ
ТЕОДОРА СТАХЕВИЧА
ВЪ СТАНИСЛАВОВѢ,

поручае Всечестному Духовеньству, славетнымъ громадамъ, церковнымъ комитетамъ и Высокоповажано̂й Публицѣ богатый выбо̂ръ:

матерій церковныхъ и ризъ готовыхъ, стихарѣвъ, балдахино̂въ, хоругвь, фанъ, плащеницъ, образо̂въ малёваныхъ на блясѣ и полотнѣ, до иконостасо̂въ, престоло̂въ и на стѣны церковнй; о̂лтарики або образы процесіональнй; хресто̂въ напрестольныхъ, ручныхъ и процесіональныхъ; хресто̂въ желѣзныхъ на гробы и полёвыхъ, Евангелій, патрицій, чашъ, ампулокъ, дарохранительницъ, дароносницъ, хлѣбницъ до Всенощного, кадильницъ, поликандро̂въ (пауко̂въ), по̂дсвѣчнико̂въ (лѣхтарѣвъ), канделябро̂въ, лямпницъ, свѣтла церковного, дивано̂въ, цвѣто̂въ и проч.

Великій складъ товарвъ срѣбныхъ зъ хиньского срѣбла, а именно:

Лыжки, вилки, ножѣ столовй и десеровй, лыжочки до чаю и кавы, чайники, цукорнички, тацки, коробки на масло и сыръ, заставы столовй на овочѣ и тѣста, лѣхтарѣ, канделябры столовй и проч.

1219 **по найдешевшихъ цѣнахъ** 29—52

Всѣ замовленя въ вартости 100 зр. высылаеся франко.

Цѣники въ руско̂мъ языцѣ высылаются на жаданье о̂творотною почтою даромъ.

Опакованье даромъ.

ФОРМУЛЯРЪ
на фасіи зъ приходскихъ доходо̂въ

появили ся зъ друку въ руско̂мъ языцѣ по̂сля взорцѣвъ львовскои греко-катол. митрополитальнои консисторіи.

Комплетный примѣрникъ, складаючій ся зъ головного аркуша въ трёхъ екземпляряхъ и всѣхъ дотычныхъ прилогъ зъ поясненьемъ, коштуе

40 кр. съ пер. почт. **45 кр.**

Замовляти належитъ по̂дъ адресою: К. Беднарскій у Львовѣ улиця Академична нръ 8.

Велика партія останко̂въ сукна
(3 до 4 метры)

у всѣхъ краскахъ, на одяги мужескй, на загортки, жѣночй мантлѣ о̂тъ дощу, на жѣночй плащѣ — розсылае за послѣплатою **за останокъ по 5 гульд.**

L. Storch, Brünn.

Останки не до вподобы принимаеся назадъ. Взо̂рцѣ высылаются по присланю 10-крейцаревои марки.
1292-15-26

АНТОНІЯ ДРЕГЕРА
ПИВЯРНЯ ШВЕХАТСКА
3—3 ГОТЕЛЬ ФРАНЦУСКІЙ
Льво̂въ, пляцъ Маріяцкій ч. 5, о̂тъ 15 вересня
поручае

1 фляшка	1/2	литр. пива выстоялого	14 кр.
1 „	1/2	„ „ Бокъ	20 „

Съ глубокимъ поважаньемъ **Зарядъ.**

ЗМѢНА ЛОКАЛЮ!

Честь маю повѣдомити Всечестне Духовеньство и П. Т. Публику, що о̂тъ дня 1 вересня с. р. перенѣсъ я сво̂й

Складъ и рукодѣльню мужескои одежи
по̂дъ фирмою
3—3 **АНТОНІЙ ЩЕРБА**

зъ дотеперѣшного локалю н-ръ 16 при улици Коперника до нового локалю улиця ***Сикстуска ч. 16*** (напротивъ гол. ц. к. почты.)

Заосмотривши сво̂й складъ въ великій добо̂ръ найновѣйшихъ матерій на осѣнній и зимовй одежи, выконую всякй ласкавй замовленя солидно и точно на означеный часъ по̂сля найновѣйшои моды по найприступнѣйшихъ цѣнахъ. Поручаючи свою о̂тъ 13 лѣтъ существуючу фирму ласкавымъ взглядамъ и протекціи Всеч. Духовеньства и П. Т. Публики, прошу о численній замовленя, остаю зъ глубокимъ почтеньемъ

АНТОНІЙ ЩЕРБА, кравець мужескій, ул. Сикстуска ч. 16.

Тягненье на другій мѣсяць
ЛОСЫ
краєвои выставы угорскои въ Будапештѣ по **1** зр.

11 лосо̂въ **10** зр.

Головна выграна **вартости**

зр. **100.000** зр.

якъ такожъ 20.000 зр. | 10.000 зр. | 5.000 зр. и т. д. | **4.000** выграныхъ

Администрація краєвои лотеріи выставовои въ Будапештѣ у Андрасого ч. 4.

Выдавець и редакторъ Иванъ Белей.

Зъ друкарнѣ Тов. ми. Шевченка по̂дъ зар. К. Беднарок го.

Ч. 100. Львôвъ, Вторникъ 10 (22) вересня 1885. Рôчникъ VI.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.
Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи звертаются лишь на попереднє застереженье
Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.
Реклямаціи неопечатанй вôльнй ôтъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевскои Старины“ въ Кіевѣ, почтовй Хряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ для Австріи:
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр.
на пôвъ року . . 6 зр.
на чверть року . . 3 зр.
съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр.
на пôвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр.
на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·—
на пôвъ року . зр. 2·50
для Россіи:
на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 рубл
на пôвъ року . . 8 рубл
на чверть року . . 4 рубл.
на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 5 рубл
на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . 19 зр.
на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

Администрація „Дѣла“ подае симъ до вѣдомости всѣхъ тыхъ П. Т. Предплатникôвъ „Библіотеки найзнам. повѣстей“, котрй желали собѣ, щобъ имъ задержати аркушѣ повѣсти „Князь Серебряный“ ажь до укôнченя єи и предплатили оздобну окладину, оправу и порто, що тôлько въ такôмъ разѣ були-бъ мы могли за оголошену предплатну цѣну дати окладину, наколи-бъ що найменше 100 предплатникôвъ було надôслало предплату. Тымчасомъ таке число предплатникôвъ не зголосилося — и мы не можемо безъ бôльшои страты замовляти окладины. Длятого пересланй предплаты на окладины мусѣли мы переписати на рахунокъ дальшои предплаты на „Библіотеку“, а повѣсть „Князь Серебряный“ перешлемо сими днями зброшурованою книжкою. При сѣй нагодѣ просимо тыхъ П. Т. Предплатникôвъ, що побравши окладину до повѣсти „Батько Горіо“ до теперь ще належитости намъ не надôслали, щобъ зволили ласкаво якъ найскорше то вчинити. При тôй нагодѣ просимо такожь въ загалѣ поспѣшати съ присылкою предплаты и довгу за „Дѣло“ и „Библіотеку“, бо Администрація вѣс мусить оплачувати готôвкою, а съ наступаючимъ початкомъ кварталу ждутъ єи великй выдатки.

Новый огонь на Балканѣ.

Велику несподѣванку принѣсъ Европѣ день 19 л. вересня. Зъ Софіи наспѣла телеграма: „У Всхôдньой Румеліи выбухла революція. Генералъ губернаторъ Гаврилъ баша Хрестовичь зверженый разомъ съ своимъ правительствомъ. Провизоричне правительство румелійскихъ Болгаръ въ Филипополи (Пловдивѣ) обняло зарядъ краю и вôзвало въ помôчь князя болгарского Александра и народъ княжества болгарского.“ Се була перша вѣсть, що цѣлый свѣтъ здивувала.

Небавомъ наспѣли дальшй телеграмы: „Въ полудне того самого дня наспѣла зъ Софіи до Филипополя ôтповѣдь князя Александра и правительства болгарского. Князь пріймае покликъ румелійскихъ Болгаръ и вырушае съ президентомъ министрôвъ Каравеловомъ до Филипополя. Рано 20 л. вересня выйшовъ зъ Тирновы, а 21 л. вересня мавъ станути въ Филипополи. Рôвночасно князь скликае „собраніе“ (соймъ) и наказуе мобилизацію цѣлои болгарскои арміи. Тымъ часомъ въ Филипополи пануе якъ найбôльше одушевленье. Проводиря революціи, якогось д-ра Страньского, окликано головою провизоричного правительства. Тоѣ зарядило бранку всѣхъ мужчинъ ôтъ 18 до 40 року житя. Болгарскй офицыры, що служатъ въ арміи румелійскôй, знищили всяку комуникацію съ Турцією, почавши ôтъ телеграфичныхъ дротôвъ ажь до мостôвъ. Всѣ входы на граници зъ стороны Турціи обсадили повстанцѣ. Гаврила башу вывезено до Комприхтизы 12 миль ôтъ Филипополя; тутъ стережутъ єго. Войско братаеся съ народомъ, здирае зъ мундурôвъ всхôдно-румелійскй ôтзнаки (звѣзду), а прининая болгарскй (льва). Духовеньство такожь держитъ съ народомъ; по всѣхъ церквахъ ôтправляются богослуженя на щасливôсть розпочатого великого дѣла. Зô всѣхъ мѣстъ, зъ цѣлого краю Всхôдньои Румеліи доносятъ о великôмъ одушевленю народу. Стовпы граничнй мѣжь Всх. Румелією а Болгарією народъ збуривъ. Черезъ Балканы тягнутъ всѣми просмыками дружины Болгаръ; ихъ одушевлено витаютъ румелійскй братя.“

Дня 20 л. вересня князь Александеръ выдавъ проклямацію: „Мы Александеръ I, князь Пôвнôчнои и Полуденнои Болгаріи, зъ волѣ Всемогущого и зъ волѣ народу звѣщаемо Нашь народъ, що людъ Всхôдньои Румеліи, поваливши дня 18 с. м. правительство румелійске, утворивъ правительство провизоричне, и Насъ однодушно окликавъ княземъ тои провинціи. Хотячи сповнити бажанье народу, що змагаеся сполучити оба краѣ болгарскй и тымъ чиномъ осущити свôй идеалъ, узнаемо сполученье фактомъ довершенымъ, принимаемо титулъ князя обохъ Болгарій, т. є. Пôвнôчнои и Полуденнои, обнимаемо правительство провинціи и заявляемо, що житя, волѣ и майна всѣхъ спокôйныхъ горожанъ безъ рôзницѣ вѣры и народности будемо боронити... Маю надѣю, що Мôй любимый нарôдъ обохъ краѣвъ балканьскихъ, котрый сей великій выпадокъ историчный повитавъ съ одушевленьемъ, покажеся готовымъ удѣлити своеи помочи для сконсолидованя святого акту — сполученя обохъ Болгарій, що зложитъ всѣ жертвы и всѣ усилія для обороны упіи и независимости дорогои землѣ рôдноі. Нехай Господь спомагае Насъ въ тяжкôмъ предпринятю! Дано въ старôй столици, въ Великôй Тирновѣ дня 20 вересня 1885.—*Александеръ.*“ Проклямаціи тіи появились дуже скоренько скрôзь по Болгаріи и Румеліи. На вѣсть, що турецке войско хоче вдертися до Румеліи, спѣшатъ до князя численно охотники, навѣть старцѣ. Софія въ день выданя проклямаціи була удекорована и илюминована. Одушевленье таке, якого доси не бувало. Въ Филипополи приготовано для князя дуже торжественне принятье. На стрѣчу ему выѣхавъ префектъ Филипополя.

Цѣла революція ôтбулася спокôйно. Всюды панувавъ взôрцевый ладъ. Не потекла анѣ капля крови.

Мы сказали, що революція въ Всх. Румеліи явилася всѣмъ несподѣванкою. Сей высказъ мусимо близше пояснити: несподѣванкою — въ теперѣшнôмъ хвили, по зъѣздахъ монархôвъ и по безнастаннôмъ завѣрюваню, що мы живемо и ще якійсь часъ жити-мемо середъ благодатей европейского мира. Бо що на Балканѣ мусѣвъ колись выбухнути огонь, де нагромаджено такъ богато пального матеріялу, — о тôмъ нѣхто не мôгъ сумнѣватися. Тôлько-жь въ теперѣшнôй хвили нѣкому не впадавъ въ очи якій-небудь „пôдпалъ“, а противно, пріязный зъѣздъ въ Кромержи тыхъ монархôвъ, котрыхъ можутъ рôзнити дѣла на Балканѣ, и гостина князя Александра Болгарского въ Пильзнѣ та у министра Гирса въ Франценсбадѣ, — усували всякй пôдозрѣня и здогады такъ скорого выбуху якогось нового огню на Балканѣ. Тымчасомъ сталося инакше. Одинъ день — и обѣ Болгаріи фактично сполучилися, нарушаючи берлиньскій трактакъ зъ 1878 р., въ котрôмъ выдѣленье Всх. Румеліи зъ-пôдъ безпосереднои власти Турціи а неприлученье єи до княжества болгарского було великою нѣсенѣтницею. Княжество болгарске мусѣло бути притягаючою силою для Румеліи. Рухъ всеболгарскій панувавъ тамъ зъ самого першу, змагався и проявлявся все бôльше, и якъ-разъ теперь, коли губернаторъ Гаврилъ-баша вернувъ зъ Царгорода съ инструкціями, якъ маѣ повздержати рухъ всеболгарскій, революція ôторвала Румелію ôтъ Турціи а спотучила съ Болгарією.

Насуваются важкй пытаня: Чи кн. Александеръ занявъ Румелію и оголосився княземъ єи на свою руку. чи въ порозумѣню съ якими державами? Що скаже и що учинитъ покривджена Турція? Якъ на се дѣло глядятъ и якъ собѣ поступятъ державы европейскй?

На всѣ тіи пытаня нѣхто не може сегодня дати рѣшучои ôтповѣди. Можна лишь догадуватись и комбинувати. Що князь болгарскій мусѣвъ уже давнѣйше порозумѣтися съ Румелійцями, се видко зъ того, що сейчасъ безъ надумуваня принявъ покликъ ôтъ провизоричного румелійского правительства и сейчасъ мавъ на поготовѣ всѣ потрѣбнй розпорядки. Пôдчасъ побыту на манерахъ въ Пильзнѣ и въ Франценсбадѣ у Гирса князь мусѣвъ о тôмъ дѣлѣ конферувати. Коли-жь такъ скоренько потôмъ оголосився княземъ Румеліи, то можна догадуватись, що ôнъ спускаеся на помôчь, коли не обохъ державъ интересованыхъ на Балканѣ, то бодай однои котроись, Россіи чи Австріи. Зъѣздъ же въ Кромержи каже зновъ догадуватись, що въ тôмъ дѣлѣ мѣжь обома державами мусить панувати згода. Побытъ цѣсаря Францъ-Іосифа въ боснійскôмъ Бродѣ наводитъ на дальшй здогады, що за цѣну сполученя обохъ Болгарій Австрія дефинитивно займе окупованй краѣ... И чи на тôмъ мавъ-бы бути конецъ?... Се, очевидно, залежитъ ôтъ дальшого ходу дѣлъ на Балканѣ и ôтъ становища, яке займе Турція, а дальше европейскй державы, котрй берлиньскимъ трактатомъ зъобовязанй постояти за дотеперѣшнй границѣ Турціи. Не выключена можливôсть, що въ слѣдъ за Румелією пôйдутъ революціи въ Македоніи та Альбаніи, а при огни схотятъ упечи щось и собѣ Сербія, Румунія, Чорногора... Ба, щось скаже и Греція... Революція въ Румеліи може статися товчкомъ до великихъ выпадкôвъ на балканьскôмъ пôвъостровѣ. Зъ Турціи доси нема вѣстей, що она гадае чинити. За то суть уже вѣсти зъ Сербіи, що тамъ мѣжь народомъ запанувавъ великій рухъ и князь Миланъ чимъ швидче мусѣвъ вергати зъ-за границѣ до Бѣлграду; єсть вѣсть зъ Букарешту, що войска румуньскй пôдчасъ неприсутности залоги болгарскои заняли болгарску твердиню Арабъ-Тапія пôдъ Силистрією; суть вѣсти зъ Россія, що зъ-ôттамъ выѣздитъ много добровольцѣвъ, мѣжь тыми и богато официрôвъ, въ помôчь Болгарамъ...

День 18 л. вересня — то день памятный, день одушевленои радости для Болгаръ. Мы, Русины, нарôдъ своею исторіею такъ близькій народови болгарскому, щирымъ сердцемъ подѣляемо ихъ радôсть и горячо бажаючи имъ тревалого утвержденя ихъ сполученя, просимо Бога, щобъ — скажемо словами Шевченка — сто рѣками не лилася кровь, дорога кровь славяньска...

Всхôдна Румелія.

Край, котрый такъ скоро задокументувавъ, якъ непевнымъ есть всяке голошенье мира тамъ, де ще такъ богато справъ есть напорѣшеныхъ а особливо де маѣ порѣшитись найважнѣйше, бо національне питанье, — край той есть Всхôдна Румелія, до недавна ще автономична провинція турецкои державы.

Румелія лежитъ на полудне ôтъ гôръ балканьскихъ, а всхôдна часть єи становитъ побереже Чорного Моря ôтъ пригôрка Еминехъ ажь до пригôрка Сейтинъ. На заходѣ граничитъ она съ дотеперѣшнымъ князѣвствомъ болгарскимъ, а на полудневый захôдъ и на полудне съ горами

Третя вандрôвка рускои молодежи.

(*Дальше.*)

Переправившись черезъ мôстъ на Днѣстрѣ, опинились мы на Буковинѣ. Сторона тутъ филювата, поперетягана пасмами горбкôвъ, що тягнутся рôвнобѣжно до валу, на котрôмъ взносятся Чернôвцѣ. Огсе пôвнôчный кутъ Буковины. Не вздришъ тутъ нѣ зеленыхъ дубровъ, тыхъ чудовыхъ оазъ роскôшного Подôля, нѣ филюючихъ ланôвъ густои дороднои пшеницѣ, нѣ живописныхъ ярôвъ, подôльскихъ рѣкъ та потокôвъ, а скрôзь, якъ далеко глянешь окомъ, сѣрѣютъ поля вкрытй одностайною полосою кукурузы, обведенои по краяхъ, немовь сторожею, здоровыми, рослыми сонѣчниками. И цѣла сторона черезъ те монотонна. Тôлько здалека, до полуднего всходу зарысовуются смѣлымъ начеркомъ першй хребты карпатского Пôдгôря, що залягаютъ цѣлу середину и полудневу часть Буковины и на своихъ баркахъ носятъ отсй славетнй, историчнй буковй боры. Нарôдъ тутъ на першій поглядъ менше опрятный и достатный, якъ на Подôлю. Жѣнки дрôбнй, смаглого лица, въ мережаныхъ но чорныхъ сорочкахъ и въ грубыхъ, суконныхъ огорткахъ. Чоловѣки, хочь рослй и хорошои, крѣпкои будовы, не ôтзначаются тымъ яснымъ, супокôйнымъ поглядомъ и тою вродженою интелигенціею, яка бье зъ лица Подолянина. Жаль серце стискае подумавши, що то піяньство и темнота а зъ ними нерозлучна нужда матеріяльна пôдкопуютъ и нищатъ таланъ сего безневинного народу. Якъ розпаношилося піяньство на Буковинѣ, можна собѣ представити изъ слѣдуючого случаю. Ѣдучи гостинцемъ зъ Залѣщикъ до Кôцманя, мы побачили край дороги осмаленый коминъ и величезне румовиско, зъ пôдъ котрого ще курився дымъ. Були се згарища огромнои корчмы, якй густо-часто подыбуются по буковиньскихъ гостинцяхъ. — „Но, думаемо, спалилася коршма, не буде піятики! „Ба де тамъ! Душогубъ-нехристъ розложивъ шинквасъ пôдъ грушою по противнôй сторонѣ дороги, выточивъ пôвбочокъ „юшки зъ бульбы“, а „бадики“ порозлягавшись горѣ животомъ въ холодку, тягнутъ, якъ-бы воду и пяній чоломкоются... Та богато дечого якравѣйшого довѣдались мы доперва въ Кôцмани, куды одна часть вандрôвникôвъ прибула въ пятницю на полудень.

Кôцмань, мѣсточко невеличке, всего 4.000 душь, но чисте и досыть гарне. Въ нѣмъ мешкаютъ переважно Русины числомъ надъ 3.600, бôльшою частею православнй, а деякй и уніяты. Єсть тутъ такожь латиньскій костелъ и лат. парохъ. Кôцмань, — якъ справедливо выразився одинъ сегорôчный допысуватель въ „Дѣлѣ“, — серце буковиньскои Руси. Кôцманьскій повѣтъ на 81.000 всѣхъ мешканцѣвъ числитъ звышь 72.600 Русинôвъ, есть отже повѣтъ чисто рускій. Змаганьемъ кôлькохъ тамошныхъ патріотôвъ, особливо директора 4-клясовои школы, п. Ив. Микитовича, мала заложитися тамъ низша руска гимназія, бо Русины въ порôвнаню до Румунôвъ на Буковинѣ дуже покривдженй: Румунôвъ есть 190.000 и они маютъ 3 середнй школы, а 230.000 Русинôвъ не маютъ анѣ однои! Та ôтъ коли пануюча верства Румунôвъ поставила собѣ паролю: зрумунщити Русинôвъ, дѣются на Буковинѣ такй насильства, на якй тôлько може здобутися крайный фанатизмъ національный. При митрополитѣ Морарію-Андрѣевичу священики по рускихъ церквахъ ôтправляютъ по румуньски; нарôдъ зъ проповѣдницѣ вже такъ пôдученый, що по многихъ чисто-рускихъ селахъ назви мужика Русиномъ, то ôнъ обрушится: „Я не Русинъ, я Румунъ! Русины то зайды, заволоки зъ Галичины!“ Такъ сталося, що въ цѣлôмъ повѣтѣ кôцманецкôмъ на 53 громады а на 69 православныхъ священикôвъ ледво 4 знайдутся такй, що ще признаются до Русинôвъ; прочй всѣ „родовитй“ (sic) Румуны. Розказувано намъ мѣжь иншими случай, що два рускй селяне таки въ Кôцмани посперечались були на тôмъ, що одинъ казавъ: „Я, Гриць Носило, є Румунъ!“ — а другій твердивъ: „Нѣ, ты Грицю Носило, таки Русинъ!“ Зъ суперечки пôшли до священика, а той ôтославъ ихъ до церковного пѣвця, щобъ ôнъ ихъ розсудивъ.

Не диво отже, що при такихъ обставинахъ, коли пôсля гостины Є. Вел. цѣсаря въ р. 1881 и пôсля вручена Єму просьбы пôдписанои всѣми громадами повѣта о заснованье низшои рускои гимназіи въ Кôцмани надôйшла зъ министерства прихильна ôтповѣдь, знайшовся чоловѣкъ въ особѣ кôцманецкого протоерея о. Гомѣвки, котрый зôбравши що найгôршихъ мешканцѣвъ зъ Кôцманя и зъ поблизкихъ селъ, выславъ ихъ до ц. к. старосты съ заявленьемъ, що нѣхто въ повѣтѣ анѣ въ Кôцмани самôмъ гимназія мати не бажае, що се собѣ такъ выдумка кôлькохъ людей, а Кôцманцѣ заявили ôтъ себе, що они пôдъ гимназію толоки не ôтступлятъ, анѣ „новои школы“ будувати не дадутъ...

Та ще цѣкавѣйше прійшлось намъ послухати про се, якои то методы уживае о. Г. яко голова комитету тверезости для отверезеня люду. Ого тримаючись мабуть засады, що чоловѣкъ тогдѣ ôтвыкне ôтъ горѣвки, якъ еи собѣ обмерзитъ, выробивъ ôнъ собѣ концесію и отворивъ напротивъ самѣськихъ дверей церкви свôй шинокъ, такъ, що ôтправляючи богослуженье прямо може видѣти и контролювати свого шинкаря въ

Родопе и обôймає въ загалѣ той простôръ, котрый переплываютъ рѣки горѣшна Марица и ей притока Тунджа. Край єсть переважно гористый оъ острымъ климатомъ, поперерѣзуваный лишь вздовжь рѣкъ довгими и урожайными долинами. Менше гористою єсть такожь часть положена надъ Чорнымъ Моремъ. Цѣлый край має 35.901□ кильометрôвъ, єсть отже майже що не половину такъ великій, якъ Галичина, и має 816.000 мешканцѣвъ. Найбôльше єсть Болгарôвъ бо 573.560 душь, Туркôвъ 174.700 душь, Грекôвъ 42.654, Циганъ 19.549, Ôрменъ 1.306, Жидôвъ 4.177.

До 1879 р. була Всходна Румелія нездѣльною частею турецкои державы и доперва трактатъ берлиньскій надавъ ѣй автономію. На основѣ 13 арт. берлиньского трактату дôстала Всходна Румелія повну административну автономію и лишь пôдъ взглядомъ политичнымъ та войсковымъ стояла пôдъ верховною властею султана. Найвысшою властею въ краю бувъ генералъ-губернаторъ именованый за кождымъ разомъ черезъ султана на 5 лѣтъ. Першимъ ген.-губернаторомъ бувъ тамъ кн. Богоридесъ, званый у Туркôвъ Алеко паша, родомъ Грекъ, а другимъ, дотеперѣшный ген.-губернаторъ Гаврилъ-баша Хрестовичь, родомъ Болгаринъ, великій прихильникъ Россіи. Пôсля артикулôвъ 15 и 17 берлиньскои угоды, мавъ султанъ право старатися о добру оборону границь краю, ставити на граници крѣпости и удержувати въ нихъ залоги. Зъ сего права однакожь Порта не користала, тôлько установила въ краю для удержаня порядку жандармерію и мѣсцеву полицію. На случай потребы обороны краю мавъ ген.-губернаторъ право завôзвати до помочи отоманьске войско, лишь въ такôмъ случаю повинна була Порта повѣдомити всѣхъ представителѣвъ державъ европейскихъ въ Константинополи и подати причину такого поступованя. Въ 1879 ухвалено такожь для Всходнои Румелиі конституцію, пôсля котрои найвысша власть законодавча спочиває въ рукахъ однои найвысшои палаты т. зв. „провинціонального збору“. Збôръ сей складаєся зъ 9 офиціяльвыхъ представителѣвъ (найвысшій достойники церкви и властей урядовыхъ), 36 выбираныхъ и 10 именованыхъ послôвъ. Провинціональный збôръ мавъ сходитися що року, въ другій понедѣлокъ мѣсяця жовтня. Милиція всхôдно-румелійска выноситъ всего 12 баталіонôвъ. Военна сила княжества болгарского выноситъ теперь 24 баталіонôвъ пѣхоты, 9 шкадронъ кавалеріи и 12 батерій съ 96 пушками. Тымъ часомъ має Туреччина до безпосереднои диспозиціи два корпусы: одинъ въ Кинстантинополи а другій въ Адріянополи. Кождый зъ тыхъ корпусôвъ числитъ по 28 баталіонôвъ, 24 шкадроны и 12 батерій. Такъ могла бы отже Туреччина заразъ въ першôй хвили выставити противъ Болгаръ 56 баталіонôвъ пѣхоты, 48 шкадронъ кавалеріи и 24 батерій; ба, она могла-бы покликати войско зъ Македоніи и Анатолія.

Коли бы удалося кн. Александрови удержати сполученье Румелиі съ Болгаріею, то нове князѣвство а може и королевство болгарске, обнималобы тогды 99.873□ километрôвъ землѣ съ населеньемъ доходячимъ майже до 3 милiонôвъ.

продажи горѣвки...

Въ Кôцмани привитавъ и принявъ насъ дуже сердечно директоръ школы п. И. Микитовичь вразъ съ другимъ ревнымъ и дѣяльнымъ патріотомъ, антикаремъ п. Окуневскимъ. Та на головну часть нашихъ вандрôвникôвъ мусѣли мы чекати до пôзна въ вечеръ, бо клопоты зъ фурами и велика злива запинили ихъ въ дорозѣ и не позволили имъ прибути скорше. Наконець прибули они о год. 9 перемокли до нитки и трясучйсяôтъ стужѣ. Бувъ се одинъ, однѣсенькій случай, де вандрôвники потерпѣли такъ ôтъ небесноі стихіи. На щастье знайшли они теплу хату и якъ найлучше помѣщенье въ домахъ Вп. п-ства Вѣржбиньскихъ, п. Окуневского, гр. к. о. Герасимовича и директора п. И. Микитовича, за що на сѣмъ мѣсци сердечну складаютъ имъ подяку.

Мимо того вечерокъ въ мѣсцевôмъ касинѣ удався якъ найлѣпше, вандрôвники ôтспѣвали кôлька пѣсень принятыхъ особливо зъ стороны жѣноцтва рясными оплесками. Ôгтакъ слѣдували танцѣ и протяглись близько до 4. годины въ ночи. Урадуваній и вповнѣ задоволенй розôйшлися гостѣ домôвъ, а мы, ужывши позôстаючихъ хвиль для ôтпочинку, ранкомъ въ суботу дня 15. серпня рушили въ Чернôвцѣ.

(*Дальше буде.*)

Загальный збôръ членôвъ черновецкои „Рускои Рады“

ôтбувся въ недѣлю дня 13 с. м. Въ зборѣ взяло участь бôльше якъ 100 членôвъ товариства. Побôчь буковиньскои рускои интелигенціи, репрезентоване було тамъ и руске селяньство зô всѣхъ сторôнъ Буковины, переважно черезъ „двôрникôвъ“ (начальникôвъ громадъ). Найчисленнѣйшій селяньскій ôгпоручники явились зъ-надъ Днѣстра, Черемоша и Прута.

Збôръ ôткрывъ заступникъ головы товариства, дръ Невечериль. Потому ôтчитано справозданье зъ дѣяльности товариства. Справозданье то було дуже широке, а дотыкало оно переважно выборôвъ до рады державноі, до сойму краевого, якъ такожь и справы основаня рускои гимназіи въ Кôцмани. Отчитанье справозданя тревало довше, якъ годину, а принято єго дуже симпатично и съ великимъ признаньемъ для трудôвъ уступаючого Выдѣлу. При тôй нагодѣ высказали всѣ зôбраній горяче бажанье, щобъ и новый Выдѣлъ щиро занявся справою рускои гимназіи въ Кôцмани и довѣвъ тую справу до бажаного результату.

Опôсля забравъ голосъ о. Андрѣйчукъ и пôднѣсъ потребу згоды и солидарности мѣжь буковиньскими Русинами. По нѣмъ промовлявъ славный поетъ нашъ, п. Осипъ Федьковичь, о потребѣ розвою національного почутя мѣжь Русинами на Буковинѣ и єго обороны передъ атентатами противныхъ Русинамъ елементôвъ. Дальше забирали голосъ и селяне, а именно пп. Руснакъ зъ Дубовець и Кицулъ зъ Валявы, высказаючи бажанье, щобы товариство „Руска Рада“ устроювало кôлька разôвъ до року „народній вѣча“ въ Чернôвцяхъ, на котрыхъ обговорювано-бы пекучй потребы буковиньско-руского народу.

Наступили выборы до нового Выдѣлу. Выбрано: о. Андрѣйчука головою, дра Невечериля заступникомъ головы, а п. Осипа Федьковича секретаремъ товариства. Надѣятись належитъ, що новый Выдѣлъ вповнѣ ôтповѣсть задачи, яку вложили на него буковиньскій Русины, и що до розбудженя почутя національного та горожаньского мѣжь народомъ буде устроювати „народній вѣча“, за котрыми промовляли самі представителѣ селянъ.

ДОПИСИ.

Зъ епархіи Перемыскои.

(*Покликъ сельского перемыско-епархіяльного клира до Братей галицкои Руси по случаю предстоячого посвященя катедральноі церкви въ Перемышли.*) Якъ въ вѣродостойныхъ жерелъ довѣдались мы, то въ недѣлю 25 л. жовтня с. р. сповнитъ перемыскій Преосвящ. еп. Іоанъ посвященье тамошноі ново перестроеноі катедральноі церкви. На се торжество маютъ бути запрошенй: намѣстникъ и маршалокъ краю, всѣ епископы галицкй нашого и латиньского обряду, репрезентаціи клира епархіяльныхъ деканатôвъ, репрезентаціи епархіяльныхъ институцій и богато другихъ гостей, котрй своею присутностею схотѣли-бы пріязнь для рускои церкви и народу оказати; являтся и запрошенй вѣрнй нашого обряду, котрй навѣть въ найдальшихъ сторôнъ епархіи готовятся прибути на той часъ до Перемышля. Тымъ чиномъ торжество посвященя катедральноі церкви може прибрати видъ торжества епархіяльного и народного. Кромѣ того въ згаданôмъ дни маютъ оставшй дома священики по всѣхъ церквахъ епархіи ôтправити богослуженье въ подяку Всевышнёму, що дозволивъ нашому высокодостойному святителеви и духовному начальникови епархіи киръ Іоану Ступницкому при помочи свѣтлого собору своихъ крылошанъ, такъ знамените, не тôлько перемыскôй епархіи але и галицкôй, а навѣть цѣлôй австрійскôй Руси честь и славу приносяче дѣло ôтновленя храму престольного довершити.

И справдѣ! Храмъ сей по своѣмъ теперѣшнôмъ обновленю належитъ до найкрасшихъ краевыхъ, а зô взгляду на урядженье и приоздобленье — пôсля мнѣня знатокôвъ — має занимати перворядне мѣсце навѣть межи храмами австрійскои державы, такъ що смѣло дасться сказати: храмъ сей для перемыскои епархіи стався храмомъ єрусалимскимъ, для австрійскои же Руси храмомъ Соломона.

При тôмъ же нѣкому не буде незвѣстно, що якъ до всякого для епархіи и Руси користного дѣла, такъ и до здвигненя тои славы Руси давъ початокъ и немовь основу неутомимый въ праци еп. Іоанъ, то заохотою и взываньемъ діецезанъ до жертволюбности, то власными значнѣйшими жертвами. Не диво прото, що клиръ епархіяльный и народъ, оцѣнюючи пожертвованье свого архіерея для добра епархіи, такъ горячо полюбивъ свого батька владыку, прилягъ душею до него, дорожитъ найдостойнѣйшою его личностею, радуєся, коли другй его славѣ честь ôтдаютъ, и стараєся за его блескучй подвиги около добра св. церкви и народу при кождôй нагодѣ заявити ему чувства сынôвскои любови, преданности и вдячности. До того такожь и теперь чинятся приготованя, бо въ хвили торжественного посвященя церкви припадаютъ такожь 13-тй роковины вступленя Преосвященного Іоана на перемыскій престолъ владычій.

Перемыска епархіяльна Русь рада-бы при згаданôмъ торжествѣ радôстнй хвилѣ не лишь сама провести. Длятого мы радуємося вѣстею, що и за-епархіяльнй ей Братя съ репрезентаціями своихъ институцій лагодятся приспѣти на той часъ до Перемышля. Поспѣшайте-жь пожаданй гостѣ до насъ на наше велике торжество! И мы сердечно привитаємо Васъ и нашь батько владыка обôйме Васъ тою самою любовію, якою насъ обôймає!

Зъ Поморянъ.

(*Тяжкій ударъ для товариства „Рускои Бурсы въ Бережанахъ.*“) Якъ довѣдуємось, въ лонѣ Выдѣлу товариства „Руска Бурса въ Бережанахъ“ проявилися, — щобъ чемно сказати. — непорозумѣня, въ наслѣдокъ котрыхъ п. Юліянъ Насальскій, одинъ зъ найбôльше дѣятельныхъ членôвъ, вложивъ обовязки касіера, выступивъ зъ Выдѣлу и выписався зъ товариства. Знаючи, скôлько сей чоловѣкъ натрудився, закимъ бережаньска институція Бурсы могла свѣтъ Божій узрѣти — мы осмѣляємось пригадати, кому належитъ, що „concordia parvae res crescunt, discordia maximae dilabuntur“, и маємо достаточно причинъ обавлятися, чи згадана институція уже въ першôй хвили свого житя на круту не вступила дорогу. Єсли п. Насальскій єсть виновникомъ, то справедливôсть суду опиніи прилюднои не омине єго; єсли-жь сей чоловѣкъ стався лишень жертвою позакулисовыхъ махинацій, то — ѣй Богу! — приходится намъ плакати надъ недолею нашою, котра ôтъ поконвѣку зависла надъ нами и брата на брата пускає, щобъ сконсолідованя силъ нашихъ не допустити.

P.

Ôтозва

Выдѣлу товариства „Сѣчь“.

Товариство „Сѣчь“ у Вѣдни розпочинає съ 1885/6 школьнымъ рокомъ девятьнайцятый рôкъ истнованя. Ôгъ заснованя до сегодня громадитъ товариство „Сѣчь“ академичну руску молодѣжь, проживаючу у Вѣдни, щобы зôбравши ей любовію до рôдного народу въ одну братію, въ имя серіознои науки и поступу, заспокоити всѣ вымоги товариского житя и подати средства до збôльшеня круга загального знаня. Средства до осягненя того суть: читальня, вечерницѣ литературнй и забавнй, ôтчиты, библіотека добôрна и богата въ дѣла литературы и науки, а заразомъ богата въ матеріялы, дотычачй рускои литературы и исторіи.

Товариство „Сѣчь“ стоитъ власными силами своихъ патріотичныхъ товаришѣвъ и вже 18 рокôвъ честно и гôдно сповняє свою народну задачу.

Съ новымъ шкôльнымъ рокомъ ôтзываємося щиро до всѣхъ Русинôвъ-академикôвъ вѣденьского университету, а передовсѣмъ до тыхъ нашихъ товаришѣвъ, що съ симъ рокомъ въ-перше вступаютъ въ академичне житье, щобы вступали до нашого товариства. Выдѣлъ уважає своимъ обовязкомъ подавати новымъ товаришамъ раду у всѣхъ академичныхъ и товарискихъ дѣлахъ.

Хата товариства отворена цѣлый день. Адреса: VIII (Josephstadt) Laudongasse Nr. 49 A. Th. 17.

Ôтъ Выдѣлу товариства „Сѣчь“.

Ôтозва

комитету, редагуючого Буковиньско-рускій Альманахъ.

Въ осени 1884 року намѣрило товариство рускихъ академикôвъ „Союзъ“ въ Чернôвцяхъ выдати литературно-науковый Альманахъ въ память 10 тыхъ роковинъ свого истнованя, котрй припадаютъ въ жовтни сего року. Въ тôй цѣли выбрано въ межи членôвъ комитетъ зъ пяти академикôвъ, а надто запрошено до комитету д ра Клима Ганкевича, секретаря чернôвецкого университету. Комитетъ занявся заразъ ревно тымъ дѣломъ и выготовивъ 70 ôтозвъ до всѣхъ нашихъ знаменитшихъ писателѣвъ съ запросинами до ласкавои спôвъучасти, и розôславъ 450 ôтозвъ до нашихъ патріотôвъ съ просьбою, щобы зволили занятися збираньемъ предплатъ, бо не маючи нѣякихъ капиталôвъ, бувъ се тôлько одинъ можливый спôсôбъ нашь замѣръ осуществити.

Комитетъ провадивъ черезъ цѣлый рôкъ дуже оживлену переписку съ нашими писателями, якъ такожь и съ печатнями; ôтбуваючи, на скôлько було треба, засѣданя; засягавъ рады старшихъ и компетентнѣйшихъ рускихъ патріотôвъ, — а й мусѣвъ поборювати дуже богато непредвидимыхъ перепонъ и несподѣваныхъ интригъ. Не обôйшлося и безъ трудности съ печатнями: двѣ печатнѣ ôтступили вже по згодѣ! Однакъ енергіи комитету удалось устоpонити перешкоды и Альманахъ вже печатаєся въ печатни Чоппа въ Чернôвцяхъ. Вже шѣсть аркушѣвъ друку готовыхъ, а семый зачато, и комитетъ надѣєся при 10 лѣтнôмъ ювилею товариства предложити вже зовсѣмъ готовый. Змѣстъ Альманаха слѣдуючій: Коротка исторія „Союза“ ôтъ 1875—1885 р., потому 1) поезіи, 2) повѣсти, 3) часть поучаюча, а при кôнци списъ предплатникôвъ.

Доси вплынуло дуже мале число предплатъ и длятого комитетъ удаєся съ умильною пр сьбою до Вп. Землякôвъ, щобы зволили ласкаво присылати предплату на „Буковиньско-рускій Альманахъ“ а тымъ допоможутъ комитетови выйти въ критичного положеня и дѣла довершити. Предплату, котра до часу выпечатаня Альманаха выноситъ тôлько 1 зр. 20 кр., просимо присылати на руки п. Омеляна Поповича, старшого учителя въ Чернôвцяхъ, улиця Спльеніого ч. 7. Альманахъ буде обнимати ôгъ 15 до 20 аркушѣвъ, тожь и цѣна его по выпечатаню буде высша.

Ôтъ комитету „Союза“, редагуючого Буковиньско-рускій Альманахъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Въ справѣ фасій конгруальныхъ*) приготовуютъ епископы — якъ доноситъ „Oester. Korr.“ — пропамятне письмо до правительства, въ котрôмъ просятъ о змѣну деякихъ постановъ, дотыкаючихъ закона о управильненю конгруы. Головно ходитъ епископамъ о продовженье речинця, въ котрôмъ священики маютъ предложити выготовленй фасіи властямъ политичнымъ.

(*Цѣсарь въ Бродѣ а т. зв. либералы.*) Ôгъ часу якъ Боснія и Герцеговина зôстали придученй до австрійско угорскои державы, лучилося першій разъ, що цѣсарь заѣхавъ до сихъ новонабутыхъ краевъ и перебувъ тамъ майже годину. Случайнôсть до побыту на земли боснійскôй подала цѣсареви подорожь зъ Пожеги. Коло Броду въ Босніи переѣхавъ цѣсарь черезъ Саву и задержався на земли боснійскôй, щобы оглянути тамъ одинъ ôтдѣлъ новоутвореного войска боснійского. По оглядѣ войска, поѣхавъ ще цѣсарь вздовжь берега Савы и оглянувъ руины крѣпости якъ такожь и мôстъ желѣзный на рѣцѣ. На повитанье цѣсаря выйшла зъ Броду мѣжь иншими такожь и репрезентація мѣста Броду съ своимъ бурмистромъ Баджи Гафисъ Баджижь и сей мавъ промову до цѣсаря въ сербскôмъ языцѣ и оказавъ, що чуєся щасливымъ высказати именемъ жителѣвъ Босніи свою пôдданчу преданнôсть Є. Вел. цѣсарю и королеви. Цѣсарь подякувавъ въ нѣмецкôй мовѣ и оказавъ, що сподѣваєся въ короткôмъ часѣ оглянути цѣлый край. Промова бродского бурмистра дала нѣмецкимъ либераламъ дуже догôдну случайнôсть вдарити въ своѣй тевтонскôй заѣлости на бурмистра, якъ смѣвъ ôнъ говорити о пôдданчôй преданности боснійскихъ жителѣвъ и нарушувати суверенноѣсть султана турецкого, черезъ що пригадавъ немилу угоду зъ 1879 р. Жидôвско-тевтоньскій органъ „N. freie Presse“, що хоче выдаватись за найлиберальнѣйшій въ свѣтѣ, забуває зовсѣмъ на те, що власне на либеральнôй пôдставѣ въ першôмъ рядѣ має народъ право высказати, чого ôнъ хоче и куды належитъ, и нападає на бурмистра, що ôнъ своимъ повитаньемъ цѣсаря мôгъ выкликати негодованье Туреччины и статись причиною якого конфликту. Органъ сей посунувся такъ далеко въ своѣй либеральности, що подає раду другимъ бурмистрамъ, щобы они на случай пріѣзду цѣсаря до Босніи не важились по примѣру бродского бурмистра витати его яко свого монарху. Дивный то либерализмъ, котрый выглядає вже бôльше на бунтованье противъ власного монарха и власноі держави.

(*Можливй змѣны въ министерствѣ.*) Ôтъ довшого вже часу говорится о певныхъ змѣнахъ въ теперѣшнôмъ министерствѣ, а въ першôмъ рядѣ стоитъ змѣна министра просвѣты. Бар. Конрадъ вже кôлька разôвъ ставався предметомъ публичноі дискусіи, а его выступленье въ послѣднихъ засѣданяхъ рады державноі минувшои каденціи казало майже на певно догадуватися, що ôнъ уступитъ. Вже то бар. Конрадъ не може повеличатися щастьемъ до людей и не може найти собѣ прихильникôвъ навѣть межи самыми министрами. Сторонництво клерикальне, котре на кождôмъ кроцѣ атакує министра просвѣты, найшло теперь доброго союзника въ особѣ министра финансôвъ п. Дунаевского. Причину, що п. Дунаевскій выступивъ противъ бар. Конрада, дала переставка школы промысловои въ Зальцбургу, на котру бар. Конрадъ обѣцявъ помôчь правительства, коли тымъ часомъ министеръ финансôвъ не хоче грошей выплатити. Бар. Конрадъ попавъ ще крôмъ того въ незгоду и съ другими товаришами въ министерствѣ, а причиною сего знову мало бути именованье проф. Маасена членомъ палаты панôвъ. Говорятъ, що змѣна министра просвѣты має наступити заразъ по ôткрытю рады державноі. — Ходитъ такожь поголоска, що и министеръ торговлѣ, бар. Пино, має уступити, а на его мѣсце буде именованый бар. Чедикъ, ген. директоръ зелѣзниць державныхъ.

(*Спôльна рада министрôвъ*) ôтбулася въ суботу дня 19 с. м. Въ нарадѣ взяли участь министры: гр. Кальноки, гр. Биляндъ-Райтъ и Каляй; ôттакъ шефы секцій Шеденій и Штернекъ. Нарада дотыкала спôльного буджету на р. 1886. Вчера мали пріѣхати такожь и министры угорскій, щобы нарадитися надъ буджетомъ держави и выготовити предложенье его для спôльныхъ делегацій.

(*Организація партій.*) Комитетъ лѣвицѣ складаючійся зъ 25 членôвъ ôтбувъ дня 19 с. м. свое засѣданье пôдъ проводомъ Гербста. На засѣданю тôмъ мало рѣшитися, якъ має называтися ново повстаючій клюбъ зъ давноі лѣвицѣ. Пленеръ предложивъ, щобы клюбъ сей назывався „нѣмецко-австрійскимъ“, бо черезъ то бувъ-бы за-

значеный такъ національный якъ и державный характеръ нового клюбу и мôгъ-бы обôймати цêлу лêвицю; Вайтльофъ знову хотêвъ, щобы клюбъ назывався просто лишь „нêмецкимъ“, бо признакою его эсть головно лишь національнôсть. Прійшло до голосованя; за внесеньемъ Пленера було 14 голосôвъ а за внесеньемъ Вайтльофа 11. Результатъ нарадъ мавъ бути предложеный вчера повному зборови лêвицê. Якій роздоръ запануваръ въ лêвици, видко вже зъ засêданя комитету двайцять пяти. Роздоръ сей пробиваеся ще лêпше въ централистичнôй прасê, котра сожалêе надъ тымъ, що лêвица розôрвалася на двê части, а „N. fr. Presse“ доказуе, що лишь якійсь вотыдъ спиняе обê части, щобъ они знову сполучилися. Згадана газета доказуе, якô користи выйшли-бы зъ такого сполученя и вказуе на Славянъ, що они осягнули сполучившися разомъ. — Вчора малаôтбутися нарада клюбу центрумъ пôдъ проводомъ Гогенварта, на котрôй клюбъ сей мавъ уконститууватися и порêшити о принятю новыхъ членôвъ. — Словеньскô послы, до котрыхъ прилучився такожь и Витьезичь, постановили таки прилучитися до клюбу Гогенварта, але тôлько въ тôй цêли, щобы порозумêватися съ нимъ въ справахъ дотыкаючихъ Словенцêвъ.

(*Именованье членôвъ палаты панôвъ*). Передъ кôлькома днями именовано 14 членôвъ палаты панôвъ. Черезъ цêлый отже часъ правительства гр. Таффого ажь до теперь именовано 75 членôвъ палаты панôвъ и она числитъ теперъ 273 членôвъ. Новоименованй, дожизненй члены палаты панôвъ суть: бр. Бекъ, властитель 24 полку пêхоты, найздôбнêйша голова въ справахъ войсковыхъ; гр. Белльегардъ, почетный рицарь мальтаньокого ордена; Николай Думба, старшій куратôръ першои австрійскои щадницê, бувшій посолъ до рады державнои, централистъ; бр. Гильдпрантъ, властитель Блятны въ Чехахъ и членъ пильзненьскои палаты торговельнои (прилучится имовêрно до групы Шварценберга); гр. Гуйнъ, властитель 13 полку пêхоты, бувшій головно командуючій въ Будапештê (католикъ, прилучится до групы Меттерниха); гр. Іоанъ Красицкій, властитель Боратына и т. д. (сталичикъ, стане по сторонê Шварценберга); Кубинъ, бувшій шефъ секціи (бюрократъ, до групы Меттерниха); Маасенъ, професоръ университету, звêстный зъ выступленя за ческою школою у Вêдни (прилучится до групы Шварценберга); гр. Ревертера (консерватистъ); бар. Родичь (до партіи середнои); Іоанъ Вербицкій, президентъ найвыс. трибуналу; Томекъ, проф. ческого университету въ Празê и проф. Тарновскій зъ Кракова.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Царска родина постановила задержатися въ Копенгазê ажь до першихъ днêвъ жовтня старого стиля. Коли царь поверне до Петербурга, маe великій кн. Володимиръ выêхати съ женою до Франціи. — Министеръ финансôвъ Бунге выêхавъ на объêздъ полудневыхъ мêстъ портовыхъ и поверне около 27 с. м. — Станъ здоровя гр. Толстого мавъ вже на стôлько полêпшитися, що ôнъ може 6 годинъ денно працювати. Гр. Толстой звертае головну свою увагу на рôзнородній институціи губерніяльній и повêтовй. Недавно запросивъ ôнъ бувъ знатокôвъ для оцêненя т. зв. проекту Коханова, котрый буде незадовго предложеный государственному совêту. Министерство правосудія получило приказъ прискорити вступній приготованя що до заведеня россійского поступованя судового въ надбалтійскихъ провинціяхъ. Такожь и краева полиція маe бути вже рêшучо переобразована въ тыхъ сторонахъ на ладъ россійскій. Черезъ таку реформу скрêпится значно вплывъ и значенье губернатора, а натомêсть ослабится значно таможна шляхта нêмецка. Пôсля найновêйшого розпоряженя не вôльно до балтійскихъ шкôлъ нêмецкихъ принимати ученикôвъ, котрй не знаютъ добре россійского языка въ письмê и мовê. Въ мêродайныхъ кругахъ розбираеся такожь справа заведеня россійского выкладового языка — поки що лишь для декотрыхъ предметôвъ — на университетê дорпатскôмъ. Выдалюванье нêмецкихъ пôддaныхъ зъ Россіи збôльшаеся съ кождымъ днемъ. Недавно тому выдалено зъ Царства польского 200 осôбъ, котрыхъ скованыхъ по два и два ôтвезено зъ Варшавы ажь до Мыловиць и тамъ ихъ пущено за границю до Прусъ. Выдаленыхъ лишено безъ всякихъ средствъ до удержаня, а пôдчасъ транспорту давано имъ лишь по 12 копiекъ на день. Выдалюваня тй однакожь не стоятъ въ жаднôй звязи съ выдалюваними прускими и не можна ихъ уважати за якійсь репресалiи. — Госуд. совêтъ буде незадовго займатися предложенымъ ему проектомъ загального обчисленя народонаселеня.

Нêмеччина. Выдалюваня Полякôвъ зъ Познаньщины продовжаются; правительство заказало збиранье складокъ для выдаленыхъ. — Въ виду надходячихъ выборôвъ выдало вольнодумне сторонництво проклямацію, въ котрôй такъ каже: „И при выборахъ до сойму зверне реакція цêлу свою силу лишь противъ вольнодумного сторонництва. Мы будемо и симъ разомъ вести борбу о свободу народу и противъ односторонного законодавства интересôвъ и числимо на чинну участь и пôдмогу всêхъ членôвъ сторонництва“. — Нêмецка рада звязкова згодилася на внесенье Прусъ що до продовженя малого стану облоги въ Берлинê на одинъ рôкъ и ôтрочила ôттакъ нараду надъ подôбнымъ внесеньемъ що до Гамбурга. — Въ справê испаньско-нêмецкого конфликту доносятъ берлиньскй газеты, що наколи-бы конфликтъ сей мавъ рêшати судъ мировый, то Іспанія згодилась бы лишь на посередництво Англіи. Говорятъ такожь о конференціи державъ въ сêй справê. Іспанія згодилась-бы на таку конференцію лишь тогды, коли-бы мала певнôсть, що державы европейскй признали-бы ей давнй права до островôвъ Сулю, Маріяньскихъ, Филипиньскихъ и Каролиньскихъ.

Англія. Глядстонъ оголосивъ свôй манифестъ выборчій и боронитъ въ нêмъ своеи политики що до Чорногоры, Греціи, Афганистану, Индій, Полудневои Африки и Єгипту, а вказуючи на управильненье финансôвъ египетскихъ и евакуацію Судану, высказуе надêю, що Англія зовсêмъ уступитъ зъ Єгипту скоро се дастьоя лишь погодити съ честею В. Британіи. Ôнъ противится анексіи Єгипту, протекторатови англійскому або продовженю окупаціи до певного речинця, а навêть и якôй небудь гадцê ôтшкодованя. Ôнъ не годится съ дотеперêшною политикою и каже, що найлêпше булобы, наколи-бъ Англіи зовсêмъ уступилась зъ Єгипту и осягнула повну независимôсть; тогды могла-бы она ширити хоженный вплывъ на менший державы на всходê и могла-бы тамъ помагати розцвêтови свободы. Розширенье правъ Ирляндіи не уважае Глядстонъ за небезпечне, противно, навêть за дуже користне, бо таке розширенье усунуло-бы не одно зъ небезпеченьствъ, якими Англія доокола окружена.

Франція. Ген. Куроп именувавъ въ Анамê нового короля на мêсце давнêйшого, котрый утêкъ и скрывся въ горы. Новымъ королемъ есть пасербъ Тудука Шанхъ-Монгъ, чоловêкъ молодый, бо лишь 23 лêтъ маючій и великій прихильникъ Французôвъ. Коронація ôтбулася въ Гуе съ великимъ торжествомъ дня 19 с. м. На выбôръ его згодилась такъ родина якъ такожь и анамска рада державна. То поступленье Франціи въ Анамê выкликало, здаесь, заздрôсть въ Хинахъ и Англіи, бо въ Лондонê розôйшлась заразъ поголоска, що Хины запротестуютъ противъ усуненю старого, а именованю нового короля, такъ якъ пôсля угоды въ Тіенъ-Тоинъ Анамъ все ще есть зависимый ôтъ Хинъ. Тымъ часомъ Хины зъобовязалися згаданою угодою признати зъ горы всякй угоды и умовы межи Франціею и Анамомъ, а о Хинахъ сказано въ угодê тіенъ-тоиньскôй лишь тôлько, що ôтносины межи Анамомъ а Хинами маютъ бути того рода, щобы не шкодили частя Хинъ и не нарушували згаданои угоды. Доси не внесли однакожь Хины жадного протесту. — Министеръ маринарки дôставъ зъ Мадагаскару ôтъ ген. Міота вêсть, що тамъ прійшло дня 10 с. м. до стычки французского войска съ Говасами. Французы стратили въ тôй стычцê 33 людей, зъ котрыхъ два убитй, а чотыры офицыры тяжко ранений.

Румунія. Межи Румунією а Болгарією прійшло було недавно до немилого конфликту, котрый остаточно ще не порêшеный и въ виду выбухнувшои ворохобнê въ Румеліи не такъ скоро ще залагодится. Берлиньска угода, якъ звêстно, признала Румунiи Добруджу, але не означила докладно границê, лишь подала головнй ей точки. Румуны почали вызначувати границю и посували ей крокъ за крокомъ такъ, що ажь опинились коло болгарского села Кади-Кіои и заняли 21.000 гектарôвъ землê. Коли въ Болгаріи Каравеловъ обнявъ правительство, заставъ вже таке положенье рêчи и хотêвъ всêлякими способами справу залагодити, але все було на дармо. Не давно тому почали Румуны ставити на спорнôй области якійсь будынокъ, а то само зачали робити и Болгаре посунувшись на румуньску сторону. Коли однакожь Румунія запротестувала тому, ôтступили Болгаре. Румуны однакожь жадали ще, щобы Болгаре забрали собê дотычный матеріялъ. Коли такъ въ сêй справê велися ще переговоры, переступили Румуны границю, ôтогнали болгарску полицію ôтъ бараковъ и заняли цêлый пасъ пограничный, котрый якъ они кажутъ, належитъ до Румунiи пôсля берлиньскои угоды.

НОВИНКИ.

— **Выбôръ посла до сойму краевого** зъ меншои посêлости округа Богородчаны — Солотвина розписаный на день 27-го жовтня с. р.

— **Многй выборцê и правыборцê повêта калуского** внесли — якъ намъ пишутъ зъ Калуша — противъ выбору крыл. Сêнгалевича протестъ въ раду державну. Протестъ наводитъ подрôбно дуже численнй и дуже разячй безправности и домагаеся ôтъ рады державнои, щобъ уневажнила выбôръ, зарядила въ интересê конституціи строгій розслêдъ наведеныхъ фактôвъ (не ôтдаючи однакожь сеи справы анê ц. к. староству калускому анê власти политичнôй въ загалê), и постаралася о усуненье на будуще подôбныхъ безправностей при выборахъ въ Галичинê.

— **Въ Копычинцяхъ** дня 28 л. вересня с. р. устроюютъ академики вразъ съ старшими патріотами при спôвъудêлê Денисôвскихъ спêвакôвъ вечерокъ въ память 50-лêтного выступу Маркіяна Шашкевича на поли рускои словесности, въ домê п. Гальперна (першій дôмъ низше почты) вразъ съ танцями, котрй ôтбудутся въ сали п. Сафіяна. Пôдписаный комитетъ проситъ П. Т. Земляковъ о численну участь и мае надêю, що кожде руске серце дорожаче памятею першого робôтника на галицко-рускôй литературнôй нивê не ôткажеся ôтъ вплетеня своеи цвêтки-незабудьки до того вêнка, якій складаемо въ день 28 вересня памяти незабутого Маркіяна. Програмъ вечерка слêдуючій: 1. Вступне слово о М. Шашкевичу — ***. 2. Вахнянинъ: „По морю“, ôтспêвае хоръ Денисôвскій. 3. Деклямація „Чигиринъ“, п. М. 4. Лаврôвскій „До соловья“, хоръ Денисôвскій. 5. VI. Varie Beriot сольо скрипки при акомпаниментê фортепияну, п. Г. съ п-ю Гр. 6. Вахнянинъ „Туга“ и 7. Воробкевичь „Якъ-бы була я зазуля“ ôтспêвае хоръ Денисôвскій. 8. Сольо на фортепиянê ôтограе п-ê Б. 9. Лисенко „Коли-бъ менê Господи“ и 10. Вербицкій „Квêты“ ôтспêвае хоръ Денисôвскій. 11. Деклямація „До Руси“, п-а М. 12. Квартетъ ôтспêваютъ ***. 13. Вербицкій „Жаль“ и 14. Лаврôвскій „До зорê“ хоръ Денисôвскій. Вступъ на вечерокъ 1 зр.; билетъ фамилійный до 4 осôбъ 2 зр. 50 кр.; до 5 осôбъ 3 зр.; для селянъ и мêщанъ 25 кр. Вступъ на салю танцêвъ 50 кр., билетъ фамилійный 1 зр. 50 кр. до 2 зр. Початокъ точно о 7 годинê. Чистый дохôдъ призначеный на бурсу въ Тернополи. Комитетъ запрошеня вже розôславъ. Хто-бы зъ П. Т. Земляковъ запрошеня не одержавъ, зволитъ заголоситися до п. Петрицкого, богослова III р. Ôтъ комитету: И. Борисикевичь зъ Увислы; Б. Богоносъ, П. Мицьковскій, Я. Гудыкъ, П. Б. Пелехъ; академики П. Петрицкій, Д. Бахталовскій, Д. Вакулиньокій, Ст. Петрицкій и П. Песцьоровскій.

— **Рускій народный театръ** пôдъ дирекцiею **Ив. Биберовича и Ив. Гриневецкого** заповêвъ оповêстками, умêщеными на мурахъ нашого мêста, свôй приêздъ до Львова въ першихъ дняхъ жовтня с. р. Сего рôчный репертуаръ складатись буде зъ самыхъ добôрныхъ, по бôльшôй части новыхъ оригинальныхъ и переводныхъ штукъ; такожь постаралась дирекція о нову гардеробу и зовсêмъ новй декораціи пензля декоратора львôвского Скарбкôвского театру, п. Диля. Силы артистичнй нашого театру, скрêпленй ново-заангажоваными артистами и артистками. Абонаментъ на билеты выноситъ: для первôрядныхъ мêсць на 12 представлень 10 зр., для дальшихъ мêсць 8 зр. Набувати можна абонаментовй карты въ товариствê „Руска Бесêда“ (ул. Скарбкôвска ч. 2) або въ торговли п. Дымета.

— **Рускй стипендiи.** Управляючій совêтъ „Народного Дому“ рêшивъ на послêдньомъ засêданю розписати конкурсъ на слêдуючй стипендiи: 1) зъ фундаціи Павла Черлюнчакевича о рôчныхъ 100 зр., призначену для родины фундатора; 2) зъ фундаціи Ал. Парыловича о рôчныхъ 100 зр., призначеныхъ такожь для родины фундатора и 3) зъ фундаціи Наркиза Панковича о рôчныхъ 60 зр. для ученикôвъ, походячихъ зъ Милошевичь. Для всêхъ тыхъ стипендій поставленый послêдный речинець подаватися до послêдного падолиста с. р.

— **П. Михайла Павлика** арештовано сего мêсяця въ Коссовê, куды выêхавъ бувъ ôтвêдати свою родину. Арештовано его — якъ доноситъ „Kur. Lwow.“ — на пôдставê розбираного нами недавно нового закона о волоцюгахъ, котрый, якъ мы се въ дотычнôй статіи пôдносили, дае полицiйнымъ властямъ можнôсть уважати „карыдостойнымъ волоцюгою“ кождого, хто хочь-бы хвилево не може выказатися, зъ чого ôнъ удержуеся.

— **Въ Раранчи на Буковинê** ôтбулася дня 12 с. м. гр. кат. духовна мисія, котра згромадила велике число вêрныхъ. Проповêдали оо. Баласевичь зъ Садагоры, Озаркевичь зъ Боянъ и Сêменовичь зъ Черновець. Зôбранй вêрнй зложили значнêйшу суму на будову гр.-кат. каплицê въ Раранчи, де доси руска парохія мêститоя въ комôрнôмъ въ латиньскôмъ костелê.

— **Прогулька въ Руднê пôдъ Львовомъ** на доходъ тамошнои читальнê ôтбулася дня 13 л. с. м. Устроеньемъ прогульки займалися выключно селяне, члены читальнê, а найбôльше заслужилися учитель п. М. Банахъ и знаный зъ патріотизму при послêдныхъ выборахъ ч. Дм. Максимовичь, пôдъ проводомъ о. Евг. Дудкевича. Мêсцевй силы выконали якъ найточнêйше оголошену програму. Найбôльшу увагу гостей звернуло на себе аматороке представленье „Сатаны въ бочцê“, котре ôтограли самй селяне знаменито. Зô Львова надоспêвъ студентскій хоръ пôдъ проводомъ п. Н., котрый своими пречудными звуками пêсень зъелектризувавъ всêхъ присутныхъ. Пôсля продукцій спêву и представленя кинулась молодêжь до охочои коломыйки. Всê забавлялись охочо. Жаль тôлько, що зъ львôвскои рускои интелегенціи майже нêкого не було; видêли мы тôлько о. сов. В. Ильницкого, крыл. Готеровского и ще 4—5 лиць. За то молодêжь высыпалась немовь зъ улія и она то своею присутностею якъ и спêвомъ (бо приобêцяный пп. М. и Ч. хоръ не зволивъ явитися) причинилась до возвеличеня прогульки. О 9 год. вечеромъ попращавши братôвъ-селянъ удались гостê на дворець въ супроводê сельскои музики и всего зобраного народу и тутъ всêли до вагонôвъ съ надêею, що Хв. Выдêлъ читальнê зволитъ устроити ще бодай одну таку прогульку, на котрôй навêть львôвска интелегенція може такъ хорошо забавитись. — *Гôсть*.

— **Роботы коло будовы зелêзницê ôтъ Стрыя до Бескида** — якъ намъ доносятъ — идутъ доси дуже тупо зъ причины частои слоты. Здаесь, що сего року роботы тiи не будутъ покôнчень.

— **Сельскй крамницê** засновуются въ Ключевê великôмъ, Березовê середньôмъ и Слободê рунгурскôй коломыйского повêта.

— **Въ краевôй школê лêсовôй у Львовê** буде ôткрытый шкôльный рôкъ 1885/6 въ половинê слêдующого мêсяця. Условія принятя суть: 1) скôнченый 17-тый рôкъ житя, 2) найменше однорôчне занятье въ лêсництвê, 3) зложенье вступного испиту зъ приготовляючихъ вêдомостей або выказанье свêдоцтвомъ скôнченои третои клясы реальнои. Вписы починаются съ днемъ 1-го л. жовтня с. р.

— **Черновецкій университетъ** обходити буде въ жовтни с. р. 10-лêтнй роковины свого заснованя. Первêстно намêреный бувъ торжественный обходъ сихъ роковинъ, але опôсля, коли завязаный академиками всêхъ народностей комитетъ розбився а лишився тôлько чисто-румуньокій комитетъ, порêшено обмежити цêлый обходъ тôлько на бенкетъ, котрый маe комитетъ устроити въ сали товариства музичного.

— **Выстава образôвъ** въ сали львôвскои политехники мêститъ въ собê богато дêлъ штуки, особливо молодыхъ артистôвъ-малярêвъ польскихъ. Єоть кôлька образôвъ и зъ нашого быту; о нихъ мы ширше згадаемо колись пôзнêйше. Выстава отворена що дня, а за вступъ въ звычайнй днê платится 20 кр., въ недêлê 10 кр. ôтъ особы.

— **Въ справê концерту „Лютнê“ въ Варшавê.** Въ „Дêлê“ подали мы на пôдставê информаціи зъ поважнои стороны вêсть, що цензура варшавока зборонила „Лютни“ львôвскôй спêвати рускй пêснê въ концертахъ, якй маютъ ôтбутися въ Варшавê въ чотырохъ дняхъ, почавши ôтъ 23 л. с. м. Заборона така не есть нêчимъ несподêваным та неимовêрнымъ, бо-жь звêстна загально рêчь, що цензура россійока пêснê украиньскй звычайно забороняе спêвати на концертахъ. Деякй дневники польскй повторили сю вêсть, однакожь п. Макаревичь, предоêдатель „Лютнê“ зволивъ имъ надôслати спроотованье, въ котрôмъ заявляе, будь-то вêсть нами подана розминаеся съ правдою. П. Макаревичь явився бувъ и въ нашôй редакціи, а коли мы показали ему готовй литографованй програмы чотырохъ концертôвъ варшавскихъ, въ котрыхъ не находилась нê одна пêснь руска, а зъ другои стороны спытали, чи товариство „Лютня“ мало въ планê спêвати на сихъ концертахъ рускй пêснê и на се пытанье одержали афирмативну ôтповêдь, то показалось остаточно, що справа неспêваня рускихъ пêсень на концертахъ въ Варшавê була уже рêшенымъ дêломъ, уложенымъ двома факторами: „Лютнею“ и мêсцевымъ комитетомъ варшавскимъ, котрый безперечно мусêвъ о потвержденье програмы старатись въ варшавскôй цензурê. Такъ именно намъ представлено дêло и оно являеся зовсêмъ природнымъ. (Твержденье „Gazet-ы Narodow-oи“, будьто-бы тiи литографованй програмы були якимись „провизоричными“, есть неимовêрнымъ. Хто литографуе якй „провизоричнй“ програмы?) Треба зважити и то, що члены „Лютнê“ не могли-бъ важитись êхати въ Варшаву съ неготовыми програмами тымъ менше, що тй члены прiêздятъ тамъ 22 о 4 годинê зъ полудня и не мали-бъ навêть часу предложити програмы цензурê, бо концертъ ôтбудеся заразъ на другій день, т. е. 23 с. м. П. Макаревичь прирêкъ намъ старатися на мêсци, щобы бодай въ другôмъ або третôмъ концертê въ Варшавê можна було ôтспêвати рускй пêснê и обêцявъ о результатê повêдомити насъ телеграфично.

— **Хорватскій епископъ Іосифъ Юрій Штросмаеръ**, добродêтель народу и любимець народу, обходивъ дн. 8 с. м. 70 тй уродины дуже свêтло и торжественно. Въ день сей устроили ему Хорваты сердечну манифестацію. Въ торжествê взяли участь депутаціи мêсть Загребу и Діяковару, депутаціи духовеньства зъ цêлои Хорватіи, Далматіи и Славоніи, дуже численнй депутаціи товариствъ и корпорацій, поважне число свêтскихъ и войсковыхъ достойникôвъ, якъ и повагъ свêта наукового и артистичного.

— **Именованя.** Канцелистъ суду пов. въ Сокали Ал. Донихъ именованый адъюнктомъ канцелирiйнымъ при ц. к. судê окружнôмъ въ Самборê, а канцелистъ ц. к. суду окружного въ Золочевê п. Л. Пирожекъ придêленый до ведення книгъ грунтовыхъ при тôмъ-же судê. — Дêйстными учителями при школахъ народныхъ именованй: В Чередарчукъ въ Гаяхъ старобродскихъ, П. Тоттъ въ Острôвчику, Іос. Витвицкій въ Рогатынê и Ольга Горницка въ Турю.

— **Дрôбнй вêсти.** Цêсарь даруваръ громадê Труханôвъ, пов. Сгрыйского, на будову школы 100 зр., а жидамъ громады Журовичи, пов. бродокого, на будову божницê 150 зр. — Въ Грацу умеръ сими днями бувшій намêстникъ Чехъ а ôттакъ Стирiи, бар. Кароль Мечери въ 81 роцê житя. — У Львовê умеръ минувшои суботы въ 37 роцê житя Германъ Альтенбергъ, властитель книгарнê (давнêйше Ф. Г. Рихтера). — При молоченю збôжа на фôльварку въ Рожнитахъ пôрвала парова машина неосторожно наближившогося паробка Томка Новицкого и роздавила его на смерть. — Въ Россіи було сего лêта 87 пожарôвъ лêсôвъ, котрй знищили близько 100.000 десятинъ лêса и зробили кôлька миліонôвъ рублêвъ шкоды. — Петербурске товариство геологичне намêрае въ слêдующôмъ роцê устроити наукову експедицію въ край надъамурскій. — Корабель „Ville de Malague“ плывучи зъ Генуи до Марсилiи перевернувся; зъ 94 людей тôлько 49 выратувалось. — Знаменитый спêвакъ-тенористъ Мержвиньскій приêде до Львова и дасть тутъ дня 8 жовтня въ сали театру гр. Скарбка одинъ концертъ.

Вêсти зъ Аепархіи Львôвскои.

Презенту получили оо.: Юл. Дорожиньскій зъ Гряды на кап. Высоцко, дек. бродокого; Алексей Заячковскій на кап. Зарубинцê, дек. збаражского; Волод. Козоровскій на пар. Братковцê, дек. тысьменицкого.

До каноничног институціи завôзванй оо.: Густавъ Дроздовскій на кап. Пацыковъ и Терапонтъ Котовичь на пар. Пôдберêзцê.

Введеный яко парохъ Ямельницê дек. скольского о. Стефанъ Гавацкій.

ПОСМЕРТНЙ ВÊСТИ.

✝ **О. Григорій Боднаръ**, парохъ въ Потоцê Золотôмъ, дек. бучацкого, упокоився дня 3 (15) вересня с. р. въ 71 роцê житя, а 44 священьства. Вêчна ему память!

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— „Князь Серебряный“, повѣсть зъ часовъ Ивана Грозного, графа Олеко. Конст. Толстого. Повѣсть ся въ вѣрномъ и гарномъ перекладѣ зъ великорускаго выйшла яко 18-тый томъ „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“. Обймає она 303 сторонъ друку большои осемки и коштує 2 зр. а. в. — Въ слѣдуючой книжцѣ „Библіотеки“ редакція „Дѣла“ на высказане колька разовъ бажанье деякихъ читателѣвъ „Библіотека“ постановила для отмѣны подати збирникъ дрибнѣйшихъ добирныхъ повѣстокъ и оповѣдань кількохъ знатнѣйшихъ авторовъ. Остатнымъ разомъ розсланно читателямъ першій аркушь того збирника съ початкомъ повѣстки „*Слѣпенька*“ Вагнера (великорускаго писателя); дальшій аркушѣ будутъ высланій съ однымъ зъ найблизшихъ чиселъ „Дѣла“. — По окончею того невеличкого збирника розпочнеся въ „Библіотецѣ найзнаменитшихъ повѣстей“ друкъ повѣсти „*Набобъ*“ славного французкого романиста Альфонса Доде (Daudet), котрого повѣсть „Фромонтъ молодшій и Рислеръ отаршій“ (въ 14-томъ томѣ „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“) такъ симпатично приняла наша читаюча публика.

— „Дрібна птиця господарска а великий грошѣ. Написавъ І. Барвѣньскій.“ Книжочка ся, выдана товариствомъ „Просвѣта“, поосячена господарству домашному и трактує о розныхъ родахъ курей та о способѣ, якъ зъ курей можна добувати бильшу користь. Въ текстѣ знаходятся гарній илюстраціи. Книжочка обнимає 44 сторонъ друку и коштує 10 кр. а. в. На окладинѣ книжочки бачимо, що се доперва 3-та книжочка „Просвѣты“ зъ сего року. Хвала Богу, вже друга половина вересня! На воякій способъ, бильшій поспѣхъ въ выдаваню книжочокъ „Просвѣты“ бувъ-бы дуже пожаданый...

— „Въ Карпатахъ“, образки зъ подорожи, Ивана Нечуя, печатанй въ фейлетонѣ „Дѣла“, вышли окремою книжочкою въ II-гомъ томику „Руско-украиньскои Библіотеки“, выдаванои Евг. Олесницкимъ. Книжочка обнимає 64 стороны друку и коштує 10 кр. а. в.

— Ческій илюстрованый тыжденникъ „Светозоръ“ помѣстивъ въ послѣднѣмъ (40-вомъ) числѣ прекрасну илюстрацію „Slepi improvisátoři malorušti dle fotografie ryl Baranovský). Илюстрація представляє групу зъ чотырохъ лиць: Кобзаря та бандуриста, обохъ слѣпыхъ, и двохъ хлопчикивъ-поводаторѣвъ. Всѣ чотыри лиця дуже гарній типы мало-рускій, а угрупованье дуже вкусне и очамъ миле,

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручає 1315 74—?

препараты зъ гумы и выробы кавчукови

для потребъ хирургичныхъ и иншихъ подобныхъ.

Ц. к. генеральна дирекція

австрійскихъ желѣзниць державныхъ.

Выписъ зъ пляну ѣзды важный отъ 1 червня 1885 р.

Отходятъ зо Львова:

Поѣздъ мѣшаный о 6 год. рано до Стрыя.
Поѣздъ особовый о 11 год. 25 мин. передъ полуднемъ до Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ особ. о 7 год. 10 мин. вечеромъ до Стрыя, Станиславова, Гусятына, Хирова.

Приходятъ до Львова:

Поѣздъ особов. о 8 год. 5 мин. рано зъ Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ особ. о 4 год. 15 мин. по полудни зъ Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ мѣш. о 2 год. 10 мин. въ ночи зъ Гусятына, Станиславова, Стрыя, Хирова.

Отходятъ зъ Станиславова.

Поѣздъ особовый о 9 год. 40 мин. передъ пол. до Стрыя Львова, Звардоня.
Поѣздъ мѣшаный о 10 год. передъ полуд. до Гусятына.
Поѣздъ особовый о 6 год. 28 мин. до Стрыя, Львова, Звардоня и о 11 год. 13 мин. вечеромъ до Стрыя, Львова и Нового Санча.

Приходятъ до Станиславова.

Поѣздъ мѣшаный о 4 год. 48 мин. рано зъ Нового Санча Львова, Стрыя.
Поѣздъ особовый о 9 год. 2 мин. передъ полуд. зъ Звардоня, Стрыя.
Поѣздъ мѣшаный о 5 год. 37 мин. по полуд. зъ Гусятына.
Поѣздъ особовый о 5 год. 51 мин. по полуд. зъ Звардоня Львова и Стрыя.

Надослане.

Вп. Григоровича, професора гимназіи въ Кіевѣ упрашаєся, щобы зволивъ переданій ему 60 зр. на выданье Буковиньско-руского Альманаха якъ найкорше переслати на руки п. Омеляна Поповича, старшого учителя въ Черновцяхъ, улиця Сиеніого ч. 7., бо комитетъ потребує ихъ на оплату печатнѣ. — *Отъ редакційного комитету Буковиньско-руского Альманаха.*

Перша
Сполка львовскихъ шевцѣвъ
при ул. Векслярскій ч. 7
(домъ капитульный)
поручає
МАГАЗИНЪ ОБУВЯ
для мужчинъ, дамъ и дѣтей

Пріймає всякій замовленя и направки такъ зъ провинціи якъ и мѣсцевій, выконуючи тіже
по цѣнахъ умѣреныхъ
въ найкоротшомъ часѣ.

Остає съ поважаньемъ
1442 5—6 **Зарядъ.**

Подписаный завѣдомляє П. Т. Публику, що отбувши довшу практику на дентистичній клиницѣ при университетѣ въ **Галье** подъ проводомъ проф. дра Гольлендера, поселився въ **Черновцяхъ** и выконує всѣ въ объемъ дентистики входячій дѣланя поосля найновѣйшихъ засадъ науки.

Ординує отъ год. 8—12 передъ и 2—6 по полудни.

1369 22—? **ПЕТРО КАДАЙСКІЙ**
въ Черновцяхъ ул. Руска ч. 9.

Матеріи на и damsku мужеску одѣжь

лишь зъ тревалои овечои вовны для мужчины середного росту

3.10 метра на одно убранье
- за зр. **4·96** кр. зъ доброи вовны овеч.;
- „ „ **8·—** „ зъ лѣпш. вовны овеч.;
- „ „ **10·—** „ зъ тонкои вовны овеч.;
- „ „ **12·40** „ зъ дуже тонк. вов. ов.

Перувісны зъ дуже тонкои вовны овечои въ наймоднѣйшихъ барвахъ на **дамскій сукнѣ** суконній за метеръ зр. **2·20** и зр. **2·40**.

Чорный кожушковый Палмерстонъ-Трико, чиста вовна овеча, на **дамскій пальтоты зимовій** за метеръ зр. **4.** — Сѣрачки для дамъ на плащѣ отъ дощу и на одѣжь.

Пледы до дороги за штуку зр 4, 5, 8 и ажь до зр. 12. — Дуже красній одѣня, сподньо, обгортники, сурдуты, матеріи на плащѣ до дощу, тифль, сѣрачокъ (льоденъ), компесъ, камгарнъ, шевіотъ, трико, сукна для дамъ и на билярды, перувіены, дескины

поручає

Заложеный **Joh. Stikarofsky,** — 1866. —

Складъ фабричный въ Бернѣ.

Взоры франко. Карты взорцевій для панновъ кравцѣвъ **нефранковано. Высылки за послѣплатою** надъ 10 зр. **франко.**

Я маю безъустанный складъ за больше якъ 150 тыс. зр. а. в. и розумѣеся, що въ моѣй великой на весь свѣтъ торговли остаєся богато решткокъ довготы 1 до 5 метровъ и для того я змушеный такій решткы продавати **за знижену цѣну.** Кождый розумный человѣкъ муситъ побачити, що зъ такъ малыхъ решткокъ не можна высылати **жадныхъ взорцѣвъ,** бо по замовленю кольска сотъ взорцѣвъ не осталосьбы нѣчого зъ тыхъ решткивъ, що отже есть простою **обманою,** коли фирмы суконній инсеруютъ взорцѣ решткивъ; тій кусники походятъ въ такомъ случаю отъ поставовъ а не зъ решткокъ, а намѣровъ такого поступованя можна легко догадатися.

Решткы не до вподобы вымѣнюются або грошѣ отсылаются.

Кореспонденціи пріймаются въ языкахъ нѣмецкомъ, угорскомъ, ческомъ, польскомъ, италійскомъ и французкомъ. 1458 (4—24)

На продажъ

реальность обіймаюча около 33 моргивъ поля орного и сѣножатей вразъ съ будынками, въ Луцѣ подъ Устьемъ Зеленымъ, повѣта бучацкого положена, о двѣ милѣ отъ стаціи зелѣзниць отдалена. Близша вѣдомость у п. І. Танчаковского, улиця Скарбкивска ч. 26 у Львовѣ. 1457 3—3

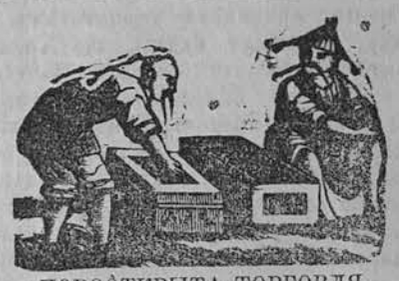

НОВООТКРЫТА ТОРГОВЛЯ
хиньско-россійскои
ГЕРБАТЫ
Е. Ф. РИДЛЯ
у ЛЬВОВѢ
поручає маєвого збору:

½кило Congo	1	зр.	60 кр.
„ Souchong чор. сборъ м.	3	„	— „
„ Souchong чорна .	2	„	— „
„ Kaysow	4	„	— „
„ Melange de Londres	4	„	— „
„ Pecco	3	„	— „
„ Караванна	4	„	— „
„ Караванна найпередн.	6	„	— „
„ Гумповъ перлова .	3	„	— „
„ Гумповъ отлична .	4	„	— „

Чорна гербата Souchong маєвый збиръ въ оригинальныхъ хиньскихъ скринкахъ и оловомъ опакована 3 зр. 70 кр. Гербатяній высѣвки ½ кило 1 зр. 20 кр. зъ найлуч. гербаты ½ кило 1 зр. 50 кр.

Замовленя зъ провинціи высылаются оборотною почтою.

Опакованье не числится. 1444

ФОРМУЛЯРЪ
на фасіи зъ приходскихъ доходовъ

появили ся зъ друку въ рускомъ языцѣ посля взорцевъ львовскои греко катол. митрополитальнои консисторіи.

Комплетный примѣрникъ, складаючій ся зъ головного аркуша въ трёхъ екземпляряхъ и всѣхъ дотычныхъ прилогъ зъ поясненьемъ, коштує

40 кр. съ пер. почт. **45 кр.**

Замовляти належить подъ адресою: К. Беднарскій у Львовѣ улиця Академична ч. 8.

ЛІЯРНЯ ДЗВОНОВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА
въ КАЛУШИ, почта и стація желѣзницѣ тамже.

Получивши на власность по старій фирмѣ „Ивана и сына Серафина“ „Ліярню дзвоновъ“ въ Калуши, отзначену срѣбнымъ медалемъ заслуги, листомъ похвальнымъ и признаньемъ на выставѣ тов. им. Качковского въ Коломыи (якъ о томъ свого часу газеты доносили, — маю и теперь на складѣ готовій дзвоны, выконую скоро замовленя и пріймаю старій або ушкоджений дзвоны до переливаня за дуже умѣрковану цѣну.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотепершній замовленя въ давнѣйшій спольній а теперь моѣй власній ліярни дзвоновъ прошу о ласкавій замовленя такъ на поодинокій новій дзвоны якъ и на цѣлій групы. За тревалость матеріялу и гармоничный звукъ моихъ дзвоновъ ручу и для того осмѣляюся припоручати ихъ Вп. П. Т. публицѣ.

1260 9—12 Съ глубокимъ поважаньемъ
Антоній Серафинъ.

Найбольшій складъ дешевои а тревалои
ОДЕЖИ МУЖЕСКОИ и ДИТИНЯЧОИ
У ЛЬВОВѢ,
находится при улици Гетманьскій ч. 10. подъ фирмою
ПЕРША СПОЛКА КРАВЦѢВЪ ЛЬВОВСКИХЪ
котра заосмотрилася богато на сезонъ осѣнный и зимовый въ густовну, наймоднѣйшу готову одѣжь мужеску и дитячну, въ першихъ родахъ, такъ, що смѣло може ручити за доброту матеріялу и за тревале выконанье, а при томъ спродае
по дуже низкихъ цѣнахъ.

Рівножь пріймає всякій замовленя и выконує тіи же въ якъ найкоротшомъ часѣ по мѣрныхъ цѣнахъ. 1440 4—6

Цѣс. кор. уприв.
ГАЛИЦКІЙ АКЦІЙНЫЙ БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ
выдає **во Львовѣ** и черезъ филіи
въ Краковѣ, Черновцяхъ и Тернополи
АСИГНАТЫ КАСОВІ
4 процентовій платній въ 30 днѣвъ по выповѣдженю.
4½ „ „ „ 60 „ „ „

Львовъ, 7 сѣчня 1884.

ДИРЕКЦІЯ.

(Передрукъ не платится.) (1348 42—?)

Тягненье на другій мѣсяць

ЛОСЫ краєвои выставы угорскои въ Будапештѣ по **1** зр.

11 лосовъ **10** зр.

Головна выграна **вартости**

зр. **100.000** зр.

1431

якъ такожъ 20.000зр. | 10.000зр. | 5.000зр. и т. д. | **4.000** выграныхъ

Администрація краєвои лотеріи выставовои въ Будапештѣ у Андрасого ч. 4[illegible].

„НАРОДНА ТОРГОВЛЯ“
у Львовѣ, Станиславовѣ, Перемышли, Тернополи и Дрогобычи

поручае изъ своихъ богато заосмотреныхъ складовъ

по дешевыхъ цѣнахъ

Каву
Чеколяду,
Чай,
Цукоръ,
Оливу,
Оцетъ,
Сыры швайцар., брындзю,
Мѣдъ пряный и питн.,
Овочѣ южній,
Корѣнье,
Сардинки, селедцѣ,
Горѣвки,
Ликеры, Румъ,
Вина въ бутилькахъ и барылкахъ,
Мыло, мылка до рукъ,
Крохмаль, фарбку,
Корки,
Смаровило на ножѣ,
Свѣчи церк. и стол.,
Воскъ,
Цвѣты до свѣчокъ,
Кадило,
Карты,
Воды минеральній,
Всякій роды щѣтокъ (тоалетній, до подлогы, до обуви и до коней),
Масу до подлогъ,
Шварцъ безъ витріолю
Папѣръ,
Пера, ручки,
Оловцѣ,
Лякъ,
Чорнило (атраментъ),
Порошокъ на овады.

Цѣникъ высилаеся на жаданье франко.

5 до 6 килограмовыхъ посылокъ почтова оплата выноситъ немного, такъ що оплатится и зъ найдальшихъ сторонъ замовляти потрѣбній для дому артикулы.

Вступаючій въ члены товарыства „Народна Торговля“, платятъ вписового 1 зр. и удѣлъ найменше одинъ, выносячій 10 зр. Той удѣлъ остаєся власностею члена и опроцентовуеся дивидендою, котрои высота назначаеся по уложеню рочныхъ рахунковъ. „Народна Торговля“ принимае такожъ грошѣ на щадничій книжочки и платитъ отъ нихъ 5%. 1399

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка подъ зар. К. Беднарского.

Ч. 101. Львôвъ, Четверъ 12 (24) вересня 1885. Рôчникъ VI.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.
Редакція и Администрація нôдъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье.
Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.
Реклямацій неопечатанй вôльнй ôтъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовй ôряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи:* ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

Доповняючй выборы до сойму

ôтбудутся въ дняхъ 27, 28 и 29 л. жовтня с. р. Насъ, Русинôвъ, обходятъ безпосередно выборы тôлько въ двохъ мѣсцяхъ: въ сельскôмъ округѣ Богородчаны-Солотвина дня 27, и зъ мѣста Станиславова дня 28 л. жовтня. Въ тыхъ двохъ округахъ мы мусимо при выборахъ взяти живу участь, мусимо ставити своихъ кандидатôвъ.

Головна жь наша увага муситъ бути звернена на сельскій округъ Богородчаны-Солотвина, округъ заселеный самыми Русинами, округъ, що числится до лучшихъ для насъ округôвъ выборчихъ на Пôдгôрю.

При остатныхъ загальныхъ выборахъ до сойму перейшовъ бувъ вправдѣ староста, пок. Алекс. Лукасевичъ, одержавши навѣть значну бôльшôсть голосôвъ (72 голосы противъ 33 голосôвъ, що упали на кандидата рускаго комитету), але побѣда пок. Лукасевича мала свои, навѣть зовсѣмъ оправданй причины. Разъ, що ôнъ, яко староста, найпершій ц. к. политичный урядникъ въ повѣтѣ, мавъ очевидно великій вплывъ на селянъ-выборцѣвъ, особливо вôйтôвъ; по друге, що контръ-кандидатомъ бувъ селянинъ, п. Олекса Барабашъ, господарь зъ Старыхъ Богородчанъ; по третье, що, о скôлько намъ звѣстно, мѣжь самыми Русинами въ выборчôмъ округѣ не було одностайной згоды на поставленого кандидата, а де нема такой згоды и одностайности, тамъ и цѣла агитація передвыборча иде млаво и при самôмъ актѣ выборчôмъ выступаютъ на яву рôзного рода конфузіи.

Що до предстоячихъ выборôвъ въ округѣ Богородчаны-Солотвина, то вже нынѣ можемо робити собѣ надѣю бодай на лекшу боротьбу съ кандидатомъ противной намъ стороны. О скôлько сягаютъ нашй информаціи, въ тôмъ округѣ симъ разомъ о кандидатурѣ ц. к. старосты нема мовы. Але очевидно се ще не порука нашой удачи. При нынѣшнôмъ станѣ дѣлъ въ краю боротьбы Русинôвъ противъ кождого, якого-небудь кандидата польского центрального комитету, есть дѣломъ вельми тяжкимъ, дѣломъ, що потребуе великой розваги въ выборѣ кандидата, ревныхъ заходôвъ самого кандидата, добре зъорганизованой акціи выборчой въ цѣлôмъ округѣ и солидарности та однодушности всѣхъ Русинôвъ, охочихъ зложити и незнати якй важкй трулы для пôдготовленя побѣды выбраному кандидатови.

Досвѣдъ зъ выборôвъ до сойму въ р. 1883 поучивъ насъ, що кандидатуры селянъ нынѣ зовсѣмъ не удаются. Не будемо тутъ говорити о причинахъ того явища, а констатуемо тôлько фактъ. Народъ хоче маги своими заступниками Русинôвъ интелигентныхъ. Ôтрадный то проявъ: ôнъ свѣдчитъ, що простолюдинъ нашъ по перше, знае дати цѣну интелигенціи чоловѣчôй, а по друге, що ôнъ съ повнымъ довѣрiемъ ôтдае свою долю въ руки своихъ, рускихъ интелигентныхъ людей. Не сумнѣваемося отже, що въ округѣ Богородчаны-Солотвина буде поставленый кандидатомъ чоловѣкъ съ нашой интелигентной верствы.

Велика то рѣчь — выбôръ кандидата. Велика, кажемо, не тôлько зъ уваги на дотычный округъ выборчій, але и зъ уваги на цѣлу нашу репрезентацію въ соймѣ. Патріоты нашй мусятъ, выбираючи собѣ кандидата, конечно ставитися на то подвôйне становище и старатися оба погодити съ собою. Часомъ буваe се досыть трудно, — але нынѣ, по стôлько сумныхъ досвѣдахъ и наукахъ, середъ такихъ серiозныхъ ôтносинъ нашихъ, чей-же кождый патріотъ рускій буде старатись приложити своеи руки до переведеня такого — кандидата, котрый маe и поважне имя та славу доброго патріота рускаго въ краю и посѣдае вымоги до того, щобъ въ важныхъ справахъ трактованыхъ на соймѣ бувъ годенъ высказати волю свого народу, взглядно своихъ выборцѣвъ. Поставленьемъ такого кандидата и переведеньемъ его выбору заслужитъ собѣ округъ Богородчаны-Солотвина на признанье и вдячнôсть цѣлой Руси галицкой и теперѣшнёй нашой делегаціи соймовой.

А поки-що мы звертаемось до нашихъ патріотôвъ того округа, щобъ заранѣ починали организуватись та консолидуватись и въ всѣхъ моментахъ акціи выборчой, почавши ôтъ правыборôвъ а скôнчивши на актѣ выбору посла, одушевлено, неустрашимо и въ згодѣ задокументували правдивый патріотизмъ и зрѣлôсть политичну! Тожь въ имя Боже до працѣ!

Гимназія въ Чернôвцяхъ,

Пôсля справозданя дирекціи представляeся гимназія въ Чернôвцяхъ за шкôльный р. 1884/5 въ слѣдующôмъ видѣ. Языкъ выкладовый бувъ нѣмецкій. Ученикôвъ було 697. Зъ тыхъ записалося яко Нѣмцѣвъ 369 ученикôвъ, Русины 115, Румуны 106, Поляки 99, Чехи 3, Мадяре 2, Великороссы 2, Грекъ 1. Грекоорiентальôвъ було 176, римскихъ католикôвъ 148, гр. кат. 50, ôрм. кат. 7, августбурской конфесiи 6, гельветской 1, а жидôвъ 309. На годины религіи гр. орiентальной съ ромуньскимъ выкладовымъ языкомъ ходило 123 ученикôвъ, съ рускимъ выкладовымъ языкомъ 53 ученикôвъ.

Зъ справозданя сего выходитъ: 1) що пôдъ взглядомъ народности Русины обохъ вѣроисповѣдань (т. е. гр. католицкого и орiентального) займаютъ друге мѣсце и числомъ перевышаютъ Румунôвъ. 2) Що въ Русинôвъ училось религіи въ рôднôмъ языцѣ 103 ученикôвъ на 115 т. е., що 12 ученикôвъ врумунщилося. 3) Що жиды въ поважнôмъ числѣ 309 ученикôвъ доставляли имовѣрно найбôльшій контингентъ Нѣмцямъ, котрыхъ начислоно аж 369. Якъ бы не та послѣдна обставина, то Русины въ пропорціи становили-бъ ще значнѣйшій процентъ въ числѣ ученикôвъ черновецкой гимназіи, тымъ бôльше, що имовѣрно не всѣ Русины по роду записалися Русинами, а при системѣ ромунизаторскôй одна часть зъ нихъ переписалася на Румунôвъ.

Мимо всего того рускій языкъ яко предметъ есть въ гимназіи дуже упослѣдженый и выкладаeся въ кождôй клясѣ лишь въ двохъ годинахъ тыждневo. Дуже цѣкавымъ есть кромѣ того фактъ, що сего языка учитъ п. Северинъ Билинкевичъ für Mathematik und Naturwissenschaften an Bürgerschulen approbirter Lehrer. На сю обставину могла-бъ народна рада черновецка звернути свою увагу и подбати, щобъ наука рускаго языка дôсталася въ руки лѣпше квалификованого учителя, а то тымъ бôльше, що теперѣшный учитель по-надъ свою квалификацію въ низшôй гимназіи муситъ учити и языка старословеньского. Наука польского языка (для 99 ученикôвъ) есть лишь предметомъ надъобовязковымъ.

Значенье львôвской выставы археологичной.

Хотяй невеличкою есть выстава археологична у Львовѣ и хотяй въ меншôй части мѣститъ въ собѣ предметы археологіи а въ бôльшôй етнографіи, то мимо всего яко перша выстава сего рода, приспособлена на скорѣ и безъ великихъ заходôвъ та участи археологôвъ рускихъ закордонныхъ, заслугуе она не на немалу увагу. Подрôбнѣйшій описъ важнѣйшихъ предметôвъ спеціяльно рускои штуки подамо небавомъ нашимъ читателямъ. Нынѣ можемо нашихъ Землякôвъ лишь заохотити, щобъ выставу звиджували; жаль тôлько, що комитетъ не постарався ще доси о каталогъ такожь въ рускôмъ языцѣ, якъ то було первѣстно условлено.

Краковскій „Czas“ и навѣть одна руска часопись, згадуючи про зъѣздъ археологôвъ, намагалися, розумѣeся кожда на свôй способъ, съ дѣломъ науки насильно повязати политику. „Czas-ови“ именно не подобалося то, що гр. Войтѣхъ Дѣдушицкій кôлькома наворотами на зъѣздѣ промовлявъ по руски. Въ своѣй головѣ не може ôнъ помѣстити того зъявища, що графъ, проживаючій на Руси, проговоривъ по руски въ городѣ князя Льва, въ присутности значного числа львôвскихъ Русинôвъ и при ôткрытю выставки переважно рускои штуки и старины. Ёму дуже не люба така уступчивôсть гр. В. Дѣдушицкого, nigdy przed tem niebywała. Руске письмо зновъ инсинууе зъѣздови археологôвъ якусь „згоду“ и то мабуть на пôдставѣ, що тамъ-же третого дня зъ дуже поважныхъ рускихъ устъ упали слова о мирнôй праци на поли науки.

Такъ „Czas“ якъ и дотычна руска часопись не маютъ причины гнѣватися и полохатись. На словахъ безъ фактôвъ не вступали народы нѣколи въ политичнй союзы и не мирилися съ собою. Тожь и зъѣздъ археологôвъ не показавъ бôльше нѣчого надъ то, що въ наукѣ и для двигненя ей науковй силы можутъ хвилево зôйтися разомъ для бôльшого успѣху. Надто показавъ зъѣздъ, що шовинизмъ „Czas“-у и „станьчикôвъ“

НА УКРАИНѢ.

Споминки и враженя зъ подорожи

написавъ Ол. Барвѣньскій.

„Украино, Украино!
Ненько моя, ненько!
Якъ згадаю тебе, краю,
Завьяне серденько“.
Т. Шевченко.

I. Дорога до Кіева.

„Горы нашй, горы! безвѣчнй Карпаты! Коли-бъ хочь разъ на вѣку довелось васъ побачити, ôтотхнути вашимъ живущимъ воздухомъ, надивитись на вашй чудовй картины!“ Ось таке бажанье вырывалось зъ моеи груди въ молодечихъ, школярскихъ рокахъ, таке бажанье проявлялось и у тыхъ моихъ товаришѣвъ, котрымъ не розходилось тôлько о те, щобъ добути собѣ выгôдный прожитокъ.

Минули лѣта молодiи, утихомирились давнй бажаня, вдоволити тôлько своѣй фантазіи, налюбуватись, напоитись чудовыми картинами величавои природы карпатскихъ гôръ. Дослѣды нашои славнои бувальщины и старовины зродили намѣсть давного — нове бажанье, побачити своими очима край, де збереглись численнй памятники тысячелѣтнои минувшости, де розкинулись нѣмй свѣдки колишнёй славы рускаго народу... Се нове бажанье було, поѣхати на Украину, оглянути золотоверхій Кіевъ, сю преславну матѣрь рускихъ городôвъ, поплысти Днѣпромъ-Словутицею, звѣдати могилу безсмертного пророка Руси Украины.

Се горяче бажанье довелось менѣ наконець сповнити сего року. Менѣ выпала конечна потреба до историчнои роботы переглянути деякй акты въ центральнôмъ архивѣ кіевскôмъ, и при сей нагодѣ легко можна було вдоволити и попереду згаданому бажаню.

Вечѣрнымъ поѣздомъ выправивсь я 8 го р. серпня с. р. въ дорогу. Зробився вже зовсѣмъ старый вечеръ, покы мы вспѣли доѣхати до Волочискъ. Тутъ уже треба було высѣсти зъ австрійскихъ вагонôвъ, а покликъ дверника: „Вашъ паспортъ!“ при входѣ въ дворець зелѣзнои дороги нагадавъ менѣ, що тутъ починаeсь инша держава, вншій свѣтъ. А все-жь таки сказати треба, що пограничнй власти ôтносились до мене за для мого австрійского паспорту вельми ввѣчливо.

Заразъ при входѣ въ россійскй вагоны замѣтивъ я бôльшій комфортъ въ курьерскихъ поѣздахъ въ прикладѣ до нашихъ. Они о много просторнѣйшй и высшй ôгъ нашихъ а однымъ бокомъ вздовжь цѣлого вагону веде вузонькій коритарикъ, зъ котрого есть заходъ до кождого купé зъ осôбна. Тымъ то подорожный и спокôйнѣйше може собѣ сидѣти въ своему купé, якъ въ нашихъ вагонахъ при поспѣшныхъ и курьерскихъ поѣздахъ, въ котрыхъ разъ-вразъ вештаются попередъ тебе то воѣдаючй то высѣдаючй пасажеры.

Менѣ выпало ѣхати съ молодымъ панкомъ. Якъ зразу зъ физіономіи мôгъ я догадуватись, бувъ се помѣщикъ Полякъ, а зъ его розмовы дôзнавсь я, що ôнъ зъ Украины. Спершу заговоривъ ôнъ до мене по россійски, та й я ему такъ само ôтповѣвъ. Коли-жь побачивъ ôнъ мôй австрійскій паспортомъ, ставъ говорити по польски. Дôзнавшись, що я ѣду до Кіева, почавъ менѣ розказувати зъ своеи точки погляду про Кіевъ, его достопамятности, а якъ вже попавъ на тему контрактôвъ, такъ розвернувъ цѣлу картину шляхотскои бути. Ôнъ очевидячки уважавъ мене яко Поляка и передо мною чванився споминками давными, якъ то колись шляхта зъѣхавшись на контракты до Кіева шумѣла и гуляла, якъ черезъ нôчь програвала въ карты свое майно, якъ червôнцями сыпала голярамъ за пôдстриженье волося або выголенье бороды. Ôгъ тои бучнои минувшости перейшовъ мôй товаришъ мимохôть до сумнои теперѣшности, а его оповѣданье про економичный упадокъ польскои шляхты, про широкій розрôстъ жидôвского полипа въ россійскôмъ царствѣ мимо кацапскихъ погромôвъ и правительственныхъ мѣръ, обвѣяне важкимъ жалемъ скоро перервалось. Та здается ôнъ уже такъ освоився съ тымъ сумнымъ станомъ безвыхôдности зъ економичнои руины, що выкуривши на борзѣ кôлька цигаретъ уснувъ спокôйно сномъ блаженныхъ.

Мене однакъ сонъ якось не брався а по коротенькôй дрѣмотѣ я зовсѣмъ розбудився, коли ледви що тôлько сѣрѣло. Мы тогдѣ якъ-разъ минули розхôдну стацію Жмеринку, зъ-ôткôль одно рамя зелѣзнои дороги иде на полудне въ Одесу, а друге въ пôвночно-схôдну сторону до Кіева. Нашъ поѣздъ звернувъ симъ другимъ шляхомъ а пробераючись верхôвями Богу, минавъ схôднй погранича Подôльскои губерніи и переѣхавъ на широкополй нивы Украины. Филисте Подôлье вже на схôднôмъ своѣмъ пограничу выpôвнювалось и переходило въ безкраю площу украиньску. Тôлько декуда невеличкй дубровы або крылатй вѣтраки перерывали одностайнôсть подорожи. Украиньскй села наче-бъ соромились выступити и показатись передъ лице новочасной культуры розповсюдненою силою пары. Зъ рѣдка тôлько наближався поѣздъ до невеличкихъ мѣсточокъ, що здалека вже зарисовувались на виднокрузѣ великими банястыми церквами та на зелено розмальоваными крôвлями домôвъ.

Минувши послѣдну стацію Боярку съ ей гарными лѣтными палатами для россійскихъ вельможь и засôбныхъ людей, доѣздили мы передъ полуднемъ до Кіева. Вже здалека выступила мати рускихъ гôродôвъ въ цѣлôй своѣй принаднôй красѣ, хочь зъ захôдного боку выступае передъ нами лишь частина гôрода, розкинена на збочахъ и верхахъ кіевскихъ гôръ. Зъ помѣжь пышной зéлени садôвъ выринаютъ наче въ калейдоскопѣ передъ наближаючимъ-ся поѣздомъ щоразъ новй будôвлѣ, а мѣжь ними на самôмъ верху горы, прорѣзанои бульварною улицею, выступае величава церква св. рôвноапостольного кн. Володимира съ семи синими банями, що зверху золоченй, а ôтакъ засѣянй золотыми зорями. Побôчь неи тожь на горѣ вызначаeсь прегарна будôвля университету св. Володимира, а у его пôднôжа вздовжь правои стороны бульвару розкинувся зеленымъ ковердемъ живописный ботаничный садъ. Жива картина Кіева така живописна, положенье его въ природы таке чудове, що на першій поглядъ причаровуе очевидця и лишае въ его тямцѣ незатертый слѣдъ, бо ледви, чи въ цѣлôй Европѣ середнôй можна найти мѣсто такъ щедро вывѣноване природою.

перевѣося по трохи шляхтѣ поселенôй на Руси, але о якôйсь згодѣ межи Русинами а Поляками на зъѣздѣ нѣкому и не снилоося. Впрочѣмъ безперечно такъ само нашй руськй институціи „Ставропигія“ и „Народный Дôмъ“, якъ и деякй монастырѣ та братотва церковнй и поодинокй люде не зрозумѣлы выставы археологичнои въ дусѣ якогось политичного акту, а просто покористувалисъ нагодою, щобъ ширшôй публицѣ подати можнôсть подивляти хочь частину забутои овѣтлои отарины, и прислали на выставу то, що було пôдъ рукою.

До поѣздки Полякôвъ въ Буда-Пештъ.

Рады мѣскй Львова и Кракова высылаютъ на дняхъ грамоты подяки Мадярамъ за гостинный пріемъ въ Буда-Ештѣ польскихъ паломникôвъ. Се бувъ-бы послѣдный актъ маленькои и дуже нефортуннои демонстраціи, на котру нашй сусѣды по недостатку другихъ способôвъ здобулися. Кромѣ того высилае Львôвъ зъ скуднои касы громадскои ще 300 зр. на бѣдныхъ мешканцѣвъ Буда-Пешту. Якъ мало бы насъ обходила поѣздка поодинокихъ цѣкавыхъ людей на выставу мадярску и мы противъ неи не мали-бъ нѣ найменшого замѣту, то поѣздка громадна, аранжована съ шумомъ и репрезентаціями двохъ престольныхъ городôвъ Галичины посѣдае ажь надто богато кольориту политичного, коли вже не просту тенденцію, задемострувати въ користь тыхъ межинародныхъ порядкôвъ, якй водятся нынѣ въ краяхъ короны св. Стефана. А такъ якъ сй порядки опертй на расовôй гегемоніи елементу мадярского надъ народами славяньскими въ Угорщинѣ, то годѣ не сказати, що манифестація Полякôвъ мусѣла дуже немило вразити не тôлько тамошныхъ Славянъ, але и всѣхъ, хто по славяньски думае и близшимъ своимъ братямъ бодай такого якъ Мадярамъ добрз бажае.

Не диво прото, що и одна часть польскои прасы, а именно праса закордонна, репрезентована „Kraj емъ“ петербурскимъ, пôднесла Полякамъ галицкимъ докôръ за потоптанье славяньского чувства. На той тематъ высказавъ паломникамъ до Будапешту гôрку правду въ очи и львôвскій „Szczutek“. А коли зважимо, що словацкй часописи рôвно-жь дорѣкаютъ Полякамъ за братанье съ ихъ гегемонами, та що подôбнй голоосы далися чуты и въ прасѣ хорватскôй, то остаточно прійдемо до пересвѣдченя, що поѣздка нашихъ сусѣдôвъ до закарпатскихъ „братанкôвъ“ не найшла собѣ нѣгде нѣ найменшои симпатіи. Противно, она вôйшла въ грубу колизію съ нѣжнымъ чувствомъ братнои любови, яку повинноôтчувати кожде серце Славянина до близшого собѣ народу. Любовь та прокинулась нынѣ вже всюды, де хочь крыхта славяньскои крови правитъ дѣлами славяньскихъ народôвъ, а недостатокъ ей въ серцяхъ нашихъ сусѣдôвъ есть вже великимъ анахронизмомъ. Нашй сусѣды не повиннй конче пôдъ симъ взглядомъ наслѣдувати Чехôвъ, котрй зъ своеи поѣздки до Пешту бажали вытягнути простый матеріяльный хосенъ, а вѣруючи бôльше въ свои силы не глядѣти проблематичного спасеня въ проблематичнôмъ и неприроднôмъ союзѣ. Вже та обставина, що щедрôсть польска на залитый Сегединъ не дôзнала реванжу нѣ на торôчну повѣнь въ Галичинѣ, нѣ на погорѣлу Городенку, нѣ на Гродно, повинна була нашихъ сусѣдôвъ напутити на пересвѣдченье, що потомки Гуннôвъ суть зручными егоистами. На щастье, чувство славяньскости починае будитисъ нынѣ бодай у закордонныхъ Полякôвъ и оно певно выйде на хосенъ народови польскому.

На двôрци зелѣзницѣ (або якъ тамъ звутъ *вокзалъ* ледво вспѣвъ я обôгнатись ôтъ напастливои прислуги зъ гостинниць, що мене обскочила и вырываючи мôй куферокъ на-вперейми захвалювала свои гостинницѣ. Я нагадавъ собѣ нашъ Тернопôль, въ котрôмъ приѣзжй мусятъ обганятись ôтъ влѣзливои жидовы. Передъ двôрцемъ стояло зъ 50 повозокъ парокôнныхъ и однокôнокъ съ голоблями и дугою, що заразъ нагадали менѣ нашихъ буковиньскихъ кацапôвъ съ ихъ вôзками. Вôзники, переважно кацапы съ рыжими бородами, одягненй всѣ одностайно въ циратовй капелюхи съ вузонькими крысами а широкими днами та въ синй суконнй кафтаны съ широкими, ажь по кôстки довгими полами. Конѣ у нихъ по бôльшôй части дуже гарнй и быстрй, але повозки такй вузонькй, що на однокôнцѣ заживнѣйшій чоловѣкъ ледво примѣститося, а сидженя такй плыткй, що при кождôй ѣздѣ на поворотахъ не трудно вылетѣти на землю.

Я сѣвъ у повозку и казавъ себе завести въ Одеску гостинницю. Спершу поѣхали мы Безаковскою улицею, а ôттакъ повернули на Бибиковскій бульваръ (або бульварну улицю). При выѣздѣ зъ Безаковскои на бульварну улицю взносится на горбѣ гарна статуа зъ бронзу гр. Бобриньского на гранитовôмъ педестали, поставлена 1872 р. за услуги, якй ôнъ ôтдавъ цукроварному промыслови. Замѣсть напису, що бувъ зробленый зъ золотыхъ буквъ, остався вже лише пустый слѣдъ!

(*Дальше буде.*)

Справы Болгарскй.

Въ першôй хвили, коли лишь выбухла ворохобня въ Всхôднôй Румеліи, могло здаватися, що такъ надзвычайно смѣле выступленье князя болгарского стоитъ конче въ певнôй звязи съ въѣздами монархôвъ въ Скерневицяхъ и Кромержи и що рухъ болгарскій есть лишь першимъ знакомъ до дальшого розбору Туреччины. Справа та представлялась-бы такъ ще и нынѣ, якъ-бы не то, що зô всѣхъ сторôнъ надходятъ вѣсти, що кабинеты державъ зôстали несподѣвано заскоченй ворохобнею въ Всхôднôй Румеліи. Найважнѣйшими въ сѣй справѣ суть голосы державъ пôдписавшихъ угоду берлиньску; всѣ они годятся въ тôмъ, що кн. Александеръ поступивъ собѣ незаконно, коли выступивъ съ воинною помочею на зазывъ румелійского провизоричного комитету управляючого. Найважнѣйшимъ есть въ сѣй справѣ голосъ Россіи, котра ôтъ самого початку самостôйности князѣвства болгарского нимъ опѣкувалась и мала тутъ найбôльшій вплывъ. Надôйшовшй въ послѣдныхъ дняхъ вѣсти зъ Петербурга здаются доказувати, що и тамъ несподѣвалися такои скорои змѣны ситуаціи на балканьскôмъ пôвъостровѣ. Россія, якъ кажутъ, не годится съ самовôльнымъ поступленьемъ кн. Александра и готова навѣть жадати его детронизаціи. Подôбно-жь доноситъ „Corresp. Hawas“. Найновѣйшй вѣсти, каже она, потверджаютъ, що кн. болгарскій Александеръ дѣлае на власну руку и противъ волѣ Россіи, улягаючи лишь напорови публичного мнѣня въ Болгаріи. Въ дивнôмъ контрастѣ съ повышими вѣстями стоитъ однакожь вѣсть, що Россія думае скликати межинародну конференцію и предложити ѣй признанье фактичного стану рѣчей. Ще дивнѣйше выдасться цѣла справа, коли розважимо, яке становище заняла пôвъофиціяльна и неофиціяльна Россія. Россійска праса майже безъ выемки повитала съ великою радостею новый станъ рѣчей въ Румеліи и лишь деякй пôвъофиціяльнй газеты позволили собѣ высказати певну обаву о наслѣдки ворохобнѣ. „Нов. Время“ каже навѣть: „Критикувати, чи можна допустити доконаного вже дѣла або нѣ, вже запôзно и вмѣшаньесь державъ не може вже на справѣ нѣчого змѣнити“. Загальне мнѣнье въ Россіи есть, що подѣлъ Туреччины умовлено на въѣздахъ въ Скерневицяхъ и Кромержи и россійска суспôльнôсть спѣшитъ съ помочею для Болгаръ. Зъ Румуніи доносятъ вже о переѣздѣ численныхъ официрôвъ и добровольцѣвъ россійскихъ — хочь можна на равѣ припускати, що то суть Болгаре, котрй доси служили въ россійскôмъ войску — а зъ Петербурга доносятъ, що тамъ збираются складки на утворенье россійско-болгарского ôтдѣлу. Такъ отже проявились въ Россіи два напрями поглядôвъ: одинъ неофиціяльный, що стае рѣшучо по сторонѣ Болгаръ и готовъ имъ нести помôчь, а другій офиціяльный, котрый хотѣвъ-бы держатись угоды берл. и ити спôльно съ другими державами, але и зъ другои стороны пôдъ напоромъ публичного мнѣня хотѣвъ-бы погодитись съ фактичнымъ станомъ рѣчей. Цѣкавй въ сѣй мѣрѣ суть погляды въ россійскихъ кругахъ правительственныхъ. Тамъ не конче любятъ князя Батенберга и може радо видѣли-бы, щобы его усунено, але зъ другои стороны знову такъ розумуютъ: Удержати status quo ante вже недасться, бо коли-бъ Туреччина побѣдила и пригнетла ворохобню, то царь не мôгъ-бы выдержати пôдъ могучимъ напоромъ публичного мнѣня и мусѣвъ-бы прійти въ помôчь единовѣрнымъ племенникамъ. Наколи-бы же ворохобня выпала въ користь Болгаръ, то положенье Туреччины було-бы ще гôрше, бо всѣ другй державы на балканьскôмъ пôвъостровѣ выступили-бы рѣшучо съ своими претенсіями. Для доповненя погляду Россіи на теперѣшну справу болгарску мусимо подати ще вѣсть, подану черезъ „N. fr. Presse“ на пôставѣ розговору ей кореспондента въ Парижи съ однымъ высокимъ достойникомъ россійскимъ. Достойникъ сей сказавъ: „Вѣсть о тôмъ, що сталося въ Пловдивѣ (Филиппополи) такъ само вдивувала министра Гирса якъ и цѣлый свѣтъ. Для Россіи суть пôсля него непожаданй всякй компликаціи. Всему, що сталося, выноватый кн. Александеръ, котрый хотѣвъ-бы бути другимъ Наполеономъ I... Державы имовѣрно сполучатся, щобы въ дорозѣ дипломатичнôй попирати реклямаціи Туреччины“. Пôсля погляду сего достойника цѣла справа буде залагоджена въ дорозѣ дипломатичнôй. Не мало характеристичнымъ есть такожь, якъ „Нов. Время“ стараеся доказувати певну звязь ворохобнѣ въ Румеліи съ справою анексіи Босніи и Герцеговины. Газета ся каже: „Певно, що такъ сполученье Румеліи съ Болгарією якъ и анексія Босніи и Герцеговины черезъ Австрію не були въ Кромержи предметомъ формальнои угоды мѣжь Австрією и Россією. Коли однакожь цѣсарь Францъ Іосифъ передъ кôлькома днями станувъ въ Бродѣ на земли боснійскôй, нѣхто не сумнѣвався, що фактъ сей зôстае въ певнôй звязи съ анексією Босніи и Герцеговины. Що-жь було-бы дивного, наколи-бъ можнôсть зôрваня угоды берлиньскои пôдъ тымъ взглядомъ творила рôвно сильну пôдставу до нарушеня згаданои угоды и въ справѣ роздѣленого на три части народу болгарского“. Ще яснѣйше говорятъ „Петерб. Вѣдом.“, коли кажутъ, що схôдъ проклямованя сполученя Румеліи съ Болгарією съôтвѣдинами цѣсаря Францъ Іосифа въ Бродѣ боснійскôмъ не есть рѣчею случаю. Такъ отже понимаютъ поки що справу болгарску въ Россіи. Пригляньмо-жь ся теперь, якъ ôтносится до неи австрійска монархія.

Приключеня въ Румеліи захопили такъ само несподѣвано и австрійско-угорске правительство. Якъ оно глядитъ на болгарску справу, не можна ще нынѣ знати; то лишь можна на певно сказати, що ворохобня въ Румеліи для австрійско-угорского правительства есть дуже не на руку вже разъ для того, що и Австрія належитъ до тыхъ державъ, що пôдписали угоду берлиньску, а потому для того, що несподѣвана и нагла змѣна ситуаціи на балканьскôмъ пôвъостровѣ дотыкае безпосередно интересôвъ австрійско-угорскои державы. Що змѣна та дôткнула дуже немило Австрію, можна-бы вносити хочь-бы вже зъ того, що пише „Fremdenblatt“. Органъ сей министерства дѣлъ заграничныхъ высказуеся дуже неприхильно для нового руху болгарского а поступованье кн. Александра называе просто „тяжкою образою межинародного права“. котрои Европа „нѣякъ не може удобрити“. Ще острійше выступивъ „Pester Lloyd“, органъ, котрый въ справахъ заграничныхъ маe въ австрійско-угорскôй державѣ велике значенье. „Чи кн. Батенбергъ — такъ пытае згаданый органъ — думае подати руку ворохобникамъ и хоче зрадою добитись карiеры? Чи наслѣдникъ старого княжого роду нѣмецкого хоче свôй геройскъ напятнувати зрадою стану?“... Зъ вѣденьскихъ кругôвъ дипломатичныхъ доходятъ знову слѣдующй вѣсти: Догады, будьто-бы князь болгарскій за порозумнѣньемъ съ другими державами ôтважився на такъ рѣшучій крокъ обезсилитъ скоро выступленье въ сѣй справѣ самыхъ-же державъ. Державы пôдписавшй берлиньску угоду признаютъ безъ сумнѣву, що приключеня въ Всхôднôй Румеліи и Болгаріи нарушили берлиньску угоду и кабинеты на нихъ нѣколи не згодятся. Що князь болгарскій не найде вже зъ горы прощеня за свою акцію, есть бôльше якъ певнымъ, въ противнôмъ бо случаю були-бы державы взяли на себе обовязокъ повздержати пôсля силъ своихъ енергичнй кроки Порты; въ будучности однакожь покажеся, що жадна въ державъ не взяла на себе такого обовязку. Такъ само не будутъ державы зовсѣмъ на те зважати, колибы хто хотѣвъ берлиньску угоду въ той спôсôбъ пояснити, що турецкй войска пôсля угоды берлиньскои не маютъ права мѣшатися, а Порта скоро переконаеся, що ей право до насильного згнетеня революціи найде всюды безвзглядне оправданье и то навѣть безвзглядно на ту евентуальнôсть, яка могла-бъ выйти въ зôрoйного вмѣшанясь въ справу Всхôднои Румеліи. Такй то отже ôтносины стрѣтила справа болгарска въ австрійско угорскôй монархіи.

Подôбно якъ въ Австріи такъ такожь и въ Нѣмеччинѣ суть сего переконаня, що кн. Александеръ поступивъ собѣ безъ згоды и призволеня державъ европейскихъ, а „Nordd. Allg. Ztg.“ каже, що сполученье Румеліи съ Болгарією значило бы усуненье берлиньскои угоды, въ котрôй всѣ державы суть интересованй. Сей спôльный интересъ державъ каже якъ разъ надѣятися, що тй-жь державы залагодятъ кризу въ спосôбъ угодовый. „Kreuzztg.“ называе поступованье кн. Александра грубымъ зôрваньемъ берлиньскои угоды и каже, що всѣ три цѣсарства певно поступованя сего не похвалятъ.

Зъ Англіи нема ще докладныхъ вѣстей, бо цѣлый кабинетъ и майже вся дипломатія выѣхала въ Лондону. Англійска праса приняла досыть холодно вѣсть о ворохобни въ Болгаріи. Одна лишь „Daily News“ похваляе рухъ болгарскій. Другй газеты стараются доказувати, що приключеня въ Румеліи зôстали выкликанй за згодою державъ на зъѣздѣ кромерискôмъ — поглядъ очевидно хибный. „Daily Telegraph“ доказуе, що справа болгарска належитъ вже теперь до тыхъ, котрй не дадутся змѣнити.

Найважнѣйшимъ однакожь въ сѣй справѣ есть, якъ собѣ поступитъ Порта. Тутъ ходитъ очевидно о ей истнованье. Признасть прилученье Румеліи до Болгаріи, то тымъ и пôдпише декретъ смерти на себе саму, не признасть, — то заходитъ пытанье якихъ средствъ ужіе, щобы справу полагодити. Доси ще не звѣстно нѣчого, якъ постановила Туреччина поступити; „Turquie“ доноситъ лишь, що грôзнй подѣѣ въ Румеліи змусятъ Порту до интервенціи. Порта сповнитъ свôй обовязокъ рôвно енергично якъ и съ умѣркованьемъ. Мимо того, що Туреччина могла-бы до 8 днѣвъ пригнести цѣлу ворохобню, она доси не предприняла жадного кроку. Може бути, що Порта вычѣкуе кроку зô стороны державъ пôдписавшихъ угоду берлиньску. Зъ Константинополя доносятъ, що тамъ, ôгколи выбухла революція въ Румеліи, ôтбуваются майже безъ перервы нарады министрôвъ; що день есть по кôлька засѣданъ, однакожь доси не ухвалено ще нѣчого позитивного.

Коли такъ розважимо всѣ голосы, якй далися доси почути о ворохобни въ Всхôднôй Румеліи и о поступованю кн. Александра, то прійдемо до переконаня, що ворохобня дѣйстно выбухла безъ вѣдомости державъ, пôдписавшихъ угоду берлиньску а бодай Австрія и Нѣмеччина не знали зовсѣмъ нѣчого о тôмъ, що приготовуесь по обохъ сторонахъ Балкану. Кн. Александеръ выступивъ на власну руку и певно лишь пôдъ напоромъ публичнои опиніи, знаючи добре, що нѣчого не маe до страченя а богато до высканя. Що румелійскй Болгаре дѣлали такожь на власну руку, о тôмъ поучае „Voix de la Macédoine“, органъ македоньского комитету выконавчого. Газета ся коротко передъ выбухомъ ворохобнѣ, бо вже 15 с. м. такъ писала: „При теперѣшнôмъ политичнôмъ положеню въ Европѣ, середъ политичныхъ обставинъ, въ якихъ находится теперь Россія, ледве чи можна сподѣватися, щобы правительства великихъ державъ рѣшилися залагодити нашй справедливй жаданя що до Македоніи. (То само треба розумѣти и о Румеліи.) Россія, котрои помôчь въ сѣй цѣли була-бы такъ потрѣбна, не тôлько на ново зъобовязалася въ Кромержи поступати згôдно съ Нѣмеччиною и Австрією, але ще и готова вôйти съ Туреччиною въ яку угоду, щобы мати союзника противъ Англіи... Въ виду того не позôстае намъ нѣчого, якъ самымъ старатися о освободженье Македоніи. (Треба розумѣти и Румеліи, бо комитетъ акційный всюды той самъ дѣлавъ.) До сего суть двѣ дороги: дорога мирнои борбы и дорога ворохобнѣ. На кождый случай повинна-бы инициятива выйти ôтъ князѣвства болгарского. Идучи мирною дорогою, могло бы лишь князѣвство болгарске завдзвати Порту, щобы она выконала въ Македоніи постановы берлиньскои угоды. Коли же прійшлось-бы пôйти другою дорогою, ведучою певнѣйше до цѣли, то повиненъ кождый Болгаринъ, чи ôнъ зъ князѣвства, чи зъ Румеліи або Македоніи, взяти участь всякимъ для него можливымъ способомъ“. Якъ бачимо, Румелія и кн. Александеръ выбрали другу дорогу, а куды нею зайдутъ, покаже вже найблизша будучнôсть.

ДОПИСИ.

Зъ-пôдъ Стрыя.

(*Одна перлинка нашои автономіи.*) Громада Грабôвцѣ выбрала собѣ раду громадску. При выборѣ вôйта 8 голосôвъ упало на п. Тимчѣя, а 4 на давного вôйта п. Олѣйника. При выборахъ до рады державнои першій зъ нихъ ôтдавъ свôй голось на п. Ковальского, другій на контръ кандидата. Зъ той причины громадяне постановили не выбрати на будуще вôйтомъ п. Олѣйника.

Побитй мальконтенты идутъ на порядъ до Стрыя. До кого ходили, и яка була тая порада, се тайна всѣмъ вѣдома, — досыть, що коли повернули, въ якійсь часъ з г и н у л и а к т ы в ы б о р ч й, мовь бы пôдъ землю провалилися. Въ такихъ обставинахъ ц. к. старôство було змушене розписати новй выборы. Знищенье актôвъ выборчихъ есть рѣчею карыдостойною, — слѣдство однакожь доси якось не переведено.

Зъ Станиславова.

(*Руско-народный театръ.*) Отъ трехъ недѣль гоститъ у насъ руско-народный театръ пôдъ зарядомъ Биберовича и Гриневецкого. Гостеви нашому радй мы дуже, разъ, що и въ нашôмъ кутѣ зазвенѣли голоснѣйше руске слово и руска пѣсня, а по друге, що театръ пп. Биберовича и Гриневецкого регабилитуе руску драматичну музу, котру трупа п. Бачиньского, що гостила тутъ недавно, представила въ дуже некористнôмъ свѣтлѣ. Поминаемо фактъ, що п. Бачиньскій въ часѣ свого мѣсячного побыту у насъ давъ ледви три чи чотыри рускй представленя, але сего годѣ ему простити, що передъ интелигентну публику выводивъ штуки, въ котрыхъ пяниченье стоитъ на першôмъ планѣ. Слава Богу, мы вже ступили давно за порôгъ драматичныхъ абсурдôвъ, декорованыхъ горѣвкою и грубымъ дотепомъ. Коли театръ хоче стояти на рôвени нынѣшныхъ вымогъ и коли маeублагороднати амфитеатръ, то треба иншого понятя штуки и иншого понятя репертуару. До того лучивъ п. Бачиньскій лѣпшй штуки польскй съ гôршими рускими на одинъ вечеръ и черезъ то польска публика тôлько мистификувалась о вартости рускои драматичнои штуки, розумѣеся, на ей некористь. Доперва товариство пп. Биберовича и Гриневецкого выратувало нашу славу. Не довелося намъ вправдѣ бути на всѣхъ представленяхъ сего товариства, але и зъ того, що мы видѣли, можемо заключати, що нашй артисты и артистки сповняють свою трудну задачу совѣстно и славно. Доси бачили мы на сценѣ: „Чорного Матвѣя“, „Молоду зъ Босніи“, „Дзвоны корневильскй“, „Нового Двôрника“, „Шельменка-наймита“, „Ярополка“, „Тата на заручинахъ“, „Довбуша“ и др. Всѣ штуки подобалися выбачливôй публицѣ и збудили у неи симпатію для рускои сцены. Артисты все добре пôдготовленй, якъ пôдъ взглядомъ розумѣня такъ и меморованя своихъ роль. Они правлятся глубокимъ пересвѣдченьемъ о важности сценичного артизму и свѣдомостею, що на сценѣ пульсуе одна зъ головнѣйшихъ артерій національного нашого житя. Взôрцевою грою ôтзначаются якъ завсѣгды: пп. Гриневецкій, Лясковскій, Биберовичь, а нѣ

Биберовичева и п-нѣ Попелева. Ярополкъ бувъ для нашихъ артистôвъ пробнымъ каменемъ, але поминувши деякѝ хибы и млавости гры, представленье выпало въ загалѣ удачно. Хибъ тыхъ виновникомъ буде въ першôй линіи режисерія, котра повинна бôльше увзглядняти способôность акторôвъ до певныхъ, а не до всѣхъ роль. П-нѣ Осиповичева н. пр. есть дуже добра хазяйка, але роля Жермані въ „Дзвонахъ корневильскихъ“ не ôтповѣдае ви флегматичному темпераментови. И въ роли Грекинѣ (въ „Ярополку“) не могла п-нѣ Осип. одушевити публику. Въ паннѣ Гриневецкôй добачили мы ôтъ минувшого року значный успѣхъ. Скромнôсть, съ якою выступае въ своихъ роляхъ, вплывае користно на зрѣтелѣвъ и тую безпретенсіональнôсть могли-бъ мы поручити и деякимъ артистамъ нашои сцены. Позитивизмъ и реализмъ въ штуцѣ суть пôдставами удачнои гры. Паннѣ Гриневецкôй радили-бъ мы лишь бôльше мимичнои акціи въ тыхъ сценахъ, де она вправдѣ не говоритъ, але де есть рѣчь про лиця, котрѝ ви обходити мусятъ. Недостатокъ участи въ сихъ сценахъ псуе всяку илюзію. П. Стечиньскій видится намъ крыхту за повôльный въ своихъ роляхъ, а прибраный неприродный голосъ при деклямаціяхъ развитъ дуже немило. Въ роли Варяжка треба бути бôльше рѣшимымъ. Рôвно-жь и роля Добрынѣ не була въ добрыхъ рукахъ. Посивѣлый въ бояхъ воевода говоривъ дишкантомъ ученика IV клясы. Остаточно звертаемо увагу и на то, що артисты, беручѝ на себе ролѣ комичнѝ, повиннѝ передовсѣмъ выстерѣгатися пересады и тривіяльности. Якъ то все влагодится, въ чѣмъ головну заслугу положитъ панъ режисеръ, то сцена наша може выскати ще бôльше славы, а публика вынагородитъ труды нашихъ артистôвъ численнѣйшимъ навѣщаньемъ театру. Доси бо, межи нами сказавши, околиця наша въ пильности заслужила собѣ на malam notam! Чехи ѣдутъ до свого театру въ за моря въ Америки, а намъ якось годѣ ôтважитись на мильку або двѣ...

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Єго Вел. Цьсарь*) приѣхавъ дня 22 с. м. зъ Тата (въ Угорщинѣ) и перебуває теперь въ Шенбрунѣ.

(*Ôткрытье рады державнои*) наступило майже рôвночасно дня 22 с. м. Въ палатѣ послôвъ зложивъ найстаршій вѣкомъ посолъ (о. Поссельтъ) приреченье а ôтгакъ повитавъ палату и завôзвавъ чотырохъ наймолодшихъ членôвъ на секретарѣвъ. Коли ôттакъ послы выкликуванѝ поименно зложили приреченье, ôтчитавъ президентъ письмо предсѣдателя министрôвъ, пôсля котрого торжественне ôткрытье рады державнои черезъ цѣсаря наступитъ дня 26 с. м. о 11 год. въ палатѣ цѣсарскôй. На тôмъ и закôнчилося перше засѣданье. — Въ палатѣ панôвъ знову ôтчитавъ гр. Таффе найперше найвысше порѣшенье що до именованя президіи палаты. Новоименованый президентъ гр. Травтмандорфъ просивъ ôттакъ палату о таке саме довѣрье и попиранье якъ доси и додавъ, що буде старатися удержати и пôднести повагу палаты и працювати съ нею въ правдиво патріотичнôмъ дусѣ для добра державы. Палата взнесла ôттакъ трикратный окликъ въ честь цѣсаря. По означеню часу торжественного ôткрытя рады державнои складали новѣ члены приреченье, по чѣмъ президентъ посвятивъ кôлька слôвъ згадки о помершихъ членахъ палаты. На послѣдокъ ôтбувся ще выбôръ комисіи верификаційнои. Найблизше засѣданье назначено на день 28 с. м. Въ засѣданяхъ рады держ. настала отже теперь кôлькоднева перерва, котру члены палатъ ужіютъ на уконституованье клюбôвъ. — Зъ рускихъ послôвъ т. зв. митрополитальныхъ кандидатôвъ о. Сѣнгалевичь, о. Мандычевскій и п. Охримовичь заняли мѣсця на першôмъ засѣданю межи Поляками, до „Коła“ польского однакожь не вступили; пос. Ковальскій якъ давнѣйше такъ и теперь сидѣвъ на лѣвици и очевидно не приступитъ до клюбу нѣмецкого лишь останесь при клюбѣ нѣмецко-австрійскôмъ.

(*Организація клюбôвъ.*) Пôсля вѣденьскихъ газетъ мае правиця бути якъ найлѣпше зъорганизована и она вступае до новои палаты сконсолидована, скрѣплена и численно далеко сильнѣйша, якъ минувшои каденціи. — Въ лѣвици якъ вже звѣстно прійшло таки до роздѣлу на два клюбы: на клюбъ „нѣмецко-австрійскій“ и клюбъ нѣмецкій. До нѣмецко-австрійского клюбу приступило доси 81 членôвъ. Въ складъ комитету выбраного для уложеня статугôвъ вôйшли послы: Хлюмецкій, Гербстъ, Копъ, Магъ, Пленеръ, Шаршмитъ, Штурмъ и Томащукъ. — „Нѣмецкій клюбъ“ мавъ зôбратися дня 23 с. м., щобы выбрати президію. До сего клюбу вступило доси 40 членôвъ, цѣкавымъ есть то, що въ клюбѣ нѣмецкôмъ не ма нѣ одного жида и що клюбъ сей досыть часто зносится съ Шенереромъ, котрого вступленье до сего клюбу есть дуже имовѣрне. — Клюбъ ческій выбравъ президентомъ дра Ригера а вицепрезидентами дра Шрома и гр. Ришарда Кляма, на мѣсце гр. Генриха Кляма. — „Коło“ польске выбрало знову п. Грогольского своимъ президентомъ. — Число членôвъ въ поодинокихъ клюбахъ есть доси слѣдуюче: Ческій клюбъ мае 66, „Коło„ польске 54, клюбъ Гогенварта 40, клюбъ Лихтенштайна 19 а клюбъ Коронинього 15 членôвъ.

(*Мобилизація.*) Зъ Хорватіи и Славоніи доносятъ, що тамошный 13 корпусъ мавъ получити приказъ, щобы бувъ готовъ до вымаршу. Предстоячу мобилизацію заповѣдаютъ такожь и зъ Будапешту. Въ мѣродайныхъ кружкахъ вѣденьскихъ не знаютъ о тôмъ доси нѣчого.

ЗАГРАНИЦЯ.

Ворохобня въ Всхôднôй Румеліи. Дня 22 с. м. о 10 год. рано въѣхавъ кн. Александеръ торжественно до Пловдиву (Филипополя). Въѣздъ его заповѣли вже о 9 год. выстрѣлы зъ пушокъ. На сей знакъ выйшли майже всѣ жителѣ мѣста на встрѣчу князеви. На привѣтну промову передъ мѣстомъ ôтповѣвъ князь по болгарски и увѣрявъ, що добро и воля народу суть безконечно дорогѝ и неоцѣненѝ и що ôнъ числитъ на жертволюбивôсть та мужественнôсть народу, хочь ôнъ буде старатися порозумѣтися съ султаномъ въ мирнôй дорозѣ противъ котрого верховнои власти ôнъ нѣчого не предпринимае. Вôйшовши до мѣста вступивъ ôнъ до соборнои церкви на богослуженье и тутъ повитавъ его митрополитъ Гервазій яко володѣтеля и избранника господного. На повитанье князя на двôрци желѣзницѣ явився такожь и консуль россійскій, однакожь не въ мундурѣ лишь въ одѣню цивильнôмъ. — Увязненого Гаврила-пашу ôтвезено до Софіи, де его ôтповѣдно его достоиньству и его особѣ на кошты болгарского правительства удержуютъ. — Першою жертвою новои ворохобнѣ сталось новый комендантъ Пловдива, Николаевъ и директоръ полиціи Тодоровъ. Николаевъ пôдозрѣвавъ Тодорова, що ôнъ спроневѣривъ грошѣ державнѝ и хотѣвъ его арештувати. Тодоровъ однакожь выймивъ револьверъ и ранивъ тяжко Николаева. Народъ подраженый кинувся на Тодорова и убивъ его на мѣсци. Николаевъ лежитъ умираючій.

Сербія. Король Милянъ на вѣсть о ворохобни вернувъ заразъ зъ Гляйхенбергу до Бѣлграду и розпорядивъ мобилизацію. Розказъ сей зробивъ въ Сербіи добре враженье. Въ кругахъ бѣлградскихъ бажаютъ забезпеченя Старои Сербіи и Македоніи ôтъ можливого нападу болгарского.

Греція. Правительство атеньске заняло въ виду ворохобнѣ въ Румеліи становище выжидуюче. Въ Атенахъ ôтбувся митингъ, на котрôмъ ухвалено адресу до правительства съ жаданьемъ, щобы оно боронило интересôвъ Єлленôвъ въ Румеліи. Ôтписы сего адресу будутъ предложенѝ державамъ.

НОВИНКИ.

— **Зъ причины припадаючого въ суботу свята „Воздвиженія Ч. Креста“ слѣдуюче число „Дѣла“ выйде вô второкъ на другій тыждень. Вп. Предплатникôвъ и Довжникôвъ нашихъ дуже просимо надсылати чимъ скорше предплату и довги, бо съ початкомъ кварталу Администрація наша мае великѝ выдатки.**

— **Руске товариство ремѣсникôвъ „Зоря“** устроюе въ своихъ комнатахъ при ул. Краковскôй ч. 14 для членôвъ дѣйстныхъ и почетныхъ вечерницѣ въ понедѣлокъ дня 28 л. с. м. о год. 7½ вечеромъ съ слѣдуючою програмою: Выкладъ зъ „Исторіи Руси“. Деклямаціи: „Довбушь“ Ю. Федьковича и „На добранôчь“ М. Костомарова. Хоры: „Сумно марно“, Лавровского, „Гей по горѣ“, Вербицкого. „Чи я въ лузѣ не калина була“, Вахнянина, „Цвѣты мои“, Вербицкого, „Красна Зоре“ Лавровского. Цитра: „Наддньстряньскій край“, Славанова.

— **Выдѣлъ товариства Бурсы св. Іоана Хрестителя въ Дрогобычи** мае честь запросити всѣхъ П. Т. Членôвъ на загальный збôръ, котрый ôтбудеся вô второкъ дня 17 (29) вересня с. р. о год. 3 по полудни въ сали рады повѣтовои. Предметъ збору: Справа отвореня бурсы, а именно: чи мае бути отворена, и обдуманье средствъ на удержанье єи, коли мае бути отвореною. Понеже предметъ есть дуже важный, про то сподѣемося численнои участи. — *А. Торонський*, предсѣдатель.

— **Выдѣлъ товариства Читальнѣ въ Микулинцяхъ** устроюе при удѣлѣ знаныхъ Денисôвскихъ соловѣвъ на дня 27 вересня 1885 вечерокъ вокально-деклямаційный въ Конопкôвцѣ Програма. Часть I. 1) „Споминки по о. Маркіянѣ Шашкевичу“, ôтчитае проф. Петро Левицкій, 2) „До Соловья“, Лавровского, хоръ. 3) „По морю“, Вахнянина, хоръ: 4) Деклямація „Побратимови“, М. Шашкевича, выголоситъ панна М. Р. 5) „Жаль“, Вербицкого, хоръ: Часть II. 6) „Зазуля“, Воробкевича, хоръ: 7) „Квѣты“ Вербицкого, хоръ: 8) Деклямація „Галичь“, К. Устіяновича, выголоситъ п. И. Г. 9) Коли-бъ менѣ Господи“, Лисенка, хоръ. 10) „При Чигринѣ“, Вахнянина, хоръ. 11) „Покликъ до братей Славянъ“, Гетьманця, выголоситъ селянинъ п. П. Д. 12) „Туга“, Вахнянина, хоръ. Цѣна мѣсць: крѣсла въ першихъ рядахъ 1 зр.; ôтъ фамиліи зъ 4 особъ 3 зр.; въ дальшихъ рядахъ 70 кр., въ послѣдныхъ рядахъ 40 кр.; мѣсце стояче 20 кр. Початокъ о 6½ г. вечеромъ. По вечерку наступятъ танцѣ. Подаючи сю програму до загальнои вѣдомости, низше пôдписаный Выдѣлъ запрашае доокрестну Публичнôсть, щобъ якъ найчисленнѣйше прибула на сей вечерокъ, абы почтити память першого галицкого сѣвача на народнôй нивѣ. Стрôй народный вечерковый. *Ôтъ Выдѣлу Читальнѣ въ Микулинцяхъ.*

— **Ôтъ Коломыйского комитету** устроюючого музикально-декляматорскій вечеръ и забаву съ танцями дня 1 л. жовтня въ Коломыи одержуемо слѣдуючу допись: „Позаякъ по нашôмъ мѣстѣ ширится вѣсть, будто-бы на вечеръ дня 1 л. жовтня можна явитися тôлько въ балевыхъ строяхъ, то мы уважаемо потрѣбнымъ заявити, що комитетъ проситъ о стрôй, о скôлько можна поединчій, народный чи визитовый. Хто бы черезъ похибку або забутье не дôставъ доси запросинъ на вечеръ, зволитъ звернутися до секретаря комитету п. Клим. Кульчицкого въ Коломыи. — *Ôтъ Комитету.*“

— **Обрядъ посвященя** обновленои гр. к. катедры въ Перемышли ôтбудеся коло 13 (25) жовтня с. р.

— **Церковь св. Пятниць у Львовѣ** ôтновлена теперь дуже гарно. Особливо гарно представляесь иконостасъ.

— **Рада громадска мѣста Кôцманя** на Буковинѣ ухвалила на внесенье радного п. Микитовича на засѣданю зъ дня 22 серпня с. р. внести на ново пропамятне письмо до правительства о ôтворенье рускои гимназіи въ Кôцманю. Уложеньемъ пропамятного письма мае занятись одинъ зъ черновецкихъ адвокатôвъ. Маймо надѣю, що вытреваlôсть и безнастанне пôдношенье сего жаданя буковиньскими Русинами переломятъ наконець вплывы тыхъ, котрѝ любятъ звычайно въ рѣшаючихъ оферахъ каламутити воду Русинамъ.

— **О. Дольницкій зъ Милковичь коло Городка** спровадивъ до себе на тыдневый ôтпустъ самыхъ Єзуитôвъ, а анѣ одного рускаго священика! Єзуиты проповѣдаютъ цѣлый тыждень, и то по польски, бо о. Дольницкій заявивъ имъ, що Русины по польски розумѣютъ...

— **Єзуитскій мисіи** ôтбуваются теперь въ латиньскôмъ костелѣ въ Жидачевѣ.

— **До рады повѣтовои въ Теребовли** выбраный ц. к. судія пов. теребовельского Сильвестеръ Дзѣржиньскій.

— **Зъ Олеського** доносятъ намъ, що духовеньство тамошного деканату рѣшило просити консисторію, щобъ она вставилася до правительства о продовженье речинця до предложеня конгруальнои фасіи.

— **Выстава археологична** продовжена до дня 1 л. жовтня с. р. Такожь появився вже по польски и каталогъ выставы, безъ котрои огляданье выставленыхъ предметôвъ було зъ-разу просто неможливымъ.

— **Чимъ „Нов. Проломъ“ воюе?** Въ послѣднôмъ (269) его числѣ знаходимо таку звѣстку: „Соціялиста Мих. Павлика арестовано... Г-нъ Павликъ за пропаганду соціялистичныхъ идей сидѣлъ нѣсколькими наворотами въ тюрьмѣ, затѣмъ чрезъ два года проживалъ въ Женевѣ, а съ началомъ с. г. короткое время состоялъ сотрудникомъ „Дѣла“. — Мы заявляемо рѣшучо, що п. М. Павликъ анѣ сего року анѣ нѣколи не бувъ сотрудникомъ „Дѣла“ и що донесенье „Нов. Пролома“ есть лишь звычайнымъ „доносомъ“ его, безъ котрого нѣ въ однôмъ числѣ того органу „Русской Рады“ обôйтися не може.

— **Именованя.** Авскультантами судовыми именованѝ: Т. Васіяновичь, В. Н. Вольтеръ, Е. Шалай, Г. М. Квятковскій, М. Неовятовскій, и Т. Курись. — Т. Глиньскій зъ Тарнова именованый дѣйстнымъ учителемъ гимназіи въ Бережанахъ. — Дѣйстными учителями шкôлъ народныхъ именованѝ: Ив. Ульваньскій въ Пôдзамочку, А. Ференцъ въ Чорнокôнцяхъ малыхъ. — Рада мѣста Львова именувала на засѣданю зъ дня 21 с. м. 10 учителѣвъ и 19 учительокъ для етатовыхъ мѣскихъ шкôлъ у Львовѣ. Учителями именованѝ: М. Янушь, Г. Галецкій, М. Яворскій, Ф. Парасевичь, А. Должицкій, И. Ганушевскій, И. Худецкій, С. Пешко, И. Лигенза, Б. Хмуровичь; учительками: Л. Кравсъ, А. Лемницка, А. Вольтеръ, А. Беноні, Л. Воляньска, С. Яворска, А Цвингеръ, Б. Блягутъ, К. Финкельштайнъ, А. Фрицъ, И. Семеновичь, Р. Стрицоверъ, М. Павульска, Ю. Винницка, А. Здобницка, М. Пфайферъ, С. Билѣна, М. Пышловска и К. Надводска. Учителѣ тіи будутъ побирати 800 зр., учительки 700 зр. рôчнои платнѣ. На повысшѝ посады подалось було 60 кандидатôвъ и 77 кандидатокъ.— Выдѣлъ краевый именувавъ Л. Бѣньковского архивистомъ, К. Крачилу експедиторомъ, а С. Худзикевича канцелистомъ выдѣлу краевого.

— **Опорожненѝ посады**: 1) Двохъ дозорцѣвъ вязниць въ Станиславовѣ, 2) возьного въ судѣ въ Оломуцу, 3) возьного при ц. к. администраціи податкôвъ у Вѣдни. На всѣ тѝ три посады маютъ першеньство выслужені пôдъофициры, а близшихъ вѣдомостей удѣляе VI департаментъ львôвского магистрату. Опорожнена 4) посада секретаря рады повѣтовои въ Дрогобычи. Треба подаватися до 31 л. жовтня с. р.

— **Служба санитарна.** Испыты для лѣкарѣвъ, котрѝ хочутъ убѣгатись о публичнѝ посады санитарнѝ при властяхъ политичныхъ, ôтбудутся сеи осени въ Краковѣ, испыты-же для ветеринарѣвъ у Львовѣ. Поданя о припущенье до сихъ испытôвъ належитъ вносити до кôнця вересня с. р. до намѣстництва.

— **Министерство справъ внутрѣшныхъ** пригадуе всѣмъ властямъ краевымъ, щобы пильно сповняли розпорядженье декрету канцеляріи надворнои зъ дня 20 липня 1840 р., котре наказуе на выпадокъ якъ появитсяôспа, зарядити загальне щепленье доси не щепленыхъ и ревакцинацію (поновне щепленье) вже передъ тымъ щепленыхъ особъ.

— **Ц. к. краева рада шкôльна** рѣшила книжку п. заг. „Учебникъ христіяньско-католицкои етики, пôсля дра Антонія Вальѣра переложивъ на рускій языкъ Богданъ Пюрко, духовникъ рускои семинаріи у Вѣдни“, зачислити до книжокъ, призначеныхъ до шкôльного ужитку въ школахъ середныхъ и учительскихъ семинаріяхъ.

— **Въ Львôвскôй политехницѣ** выбранѝ на рôкъ 1885/6: ректоромъ проф. В. Зайончковскій, проректоромъ Юл. Медведскій, деканами: І. Єгерманъ, Л. Марконі Д. Зброжекъ и А. Фрайндъ.

— **Грунтовѝ книги.** Мѣсцевѝ доходженя за-для заложеня грунтовыхъ книгъ розпôчнутся въ Тысьменици, пов. станиславôвского, дня 14 жовтня.

— **Зъѣздъ христіяньскихъ купцѣвъ у Львовѣ** ôтбудеся 27, 28 и 29 л. вересня. „Народна Торговля“ высылае двохъ ôтпоручникôвъ, пп. Ничая и Нагôрного.

— **Для бѣдныхъ ученикôбъ рускои гимназіи** на рôкъ шкôльный 1885/6 зложили свои щирѝ датки слѣдуючѝ Добродѣѣ, котрымъ розвôй и зрôстъ рускои интелегенціи лежитъ на серци: П. Софія Окуневска, що зложила испытъ зрѣлости передъ вакаціями, 20 зр.; Гарухъ зъ Грабова 1 зр.; о. Ив. Костецкій 1 зл.; о. Ковальскій зъ Спасова ôтъ прихожанъ 8 зр. 70 кр.; о. Чарковскій въ Глиньску зъ акафисту пôдчасъ празника 2 зр.; п. Ганинчакъ урядникъ при зелѣзници 2 зр.; о. Пачовскій зъ Жуличь 1 зр.; проф. Цеглиньскій 1 зр.: додатокъ ôтъ п. Гобгарского, секретаря магистратуального, 3 зр. п. Спожарскій, переплетчикъ, 1 зр. — Всѣмъ тымъ Добродѣямъ складаю прилюдно сердечну подяку — *Василь Ильницкій* директоръ рускои гимназіи.

— **Огнѣ.** Дня 19 с. м. навѣстивъ сильный огонь село Дулибы, пов. бобрецкого и знищивъ 9 бôльшихъ селяньскихъ господарствъ! — Дня 18 с. м. знищивъ огонь въ Грядѣ коло Львова 4 селяньскѝ господарства, тôлько въ части убезпеченѝ. — Въ Замостю, пов. перемышляньского, згорѣло 4 сельскѝ господарства и шпихлѣрь громадскій. Шкода выноситъ до 3000 зр. Єсть пôдозрѣнье, що огонь пôдложено и для того ведеся вже слѣдство судове.

— **Комитетъ „Союза“ редагуючій „Буковиньско-рускій Альманахъ“** складае прилюдну подяку Вп. П. Т.: Исидору Пасѣчиньскому зъ Красного, Володимиру Кушикови зъ Ôльховець, Германѣ Гиль зъ Шершеновець, Дмитрови Чеховскому гимн. проф. зъ Радовець, Илярію Огоновскому гимн. проф. зô Львова, Товариству „Просвѣта“ у Львовѣ, Михалинѣ Гоцкôй зъ Шулгандовки, Оленѣ Свѣтенькôй зъ Кобыловолокъ, товариству „Сѣчь“ у Вѣдни, о. Соневицкому катех. гимн. зъ Бережанъ, Александру Петрову проф. зъ Петербурга, Никоровичу зъ Мамаевець (на Буковинѣ), Илярію Гнѣдому зъ Цыбрыкова (въ Россіи), Володимиру Струтиньскому, начальникови суду въ Босніи, Оленѣ Кадайскôй зъ Черновець, Евгеніи Танчаковскôй зъ Вербовець и Евелинѣ Богоносъ зъ Хоросткова — за то, що зволили ласкаво занятися збираньемъ предплаты на Альманахъ — *Ôтъ Комитету.*

— **Хорватскій епископъ-патріотъ Штросмаеръ** обходивъ въ своѣй столици Діяковарѣ дня 8 с. м. 70 лѣтнѝ уродины, а разомъ 25-лѣтный ювилей епископства.

— **Нову копальню срѣбла** ôткрыто въ мексиканьскôй мѣсцевости Корралитасъ. Ôткрыла ею колонія Мормонôвъ-рôльникôвъ, котрѝ закупили тамъ полишенѝ ôтъ сто лѣтъ копальнѣ, въ котрыхъ, здаеся, попереднѝ властителѣ вже нѣчого дошукатись не могли. Копальнѣ тѝ хотѣли Мормоны перемѣнити въ рôлю, однакъ при очищеню землѣ подыбали новѝ клады срѣбла, котрыхъ вартôсть подаютъ теперь на пять милiонôвъ долярôвъ.

— **Екотрактъ до кавы** вынайшовъ одинъ зъ цукорникôвъ варшавскихъ. Одна маленька ложка такого екотракту, вкинена до шклянки горячои воды, дае готову чорну каву до питя.

— **Магнетична ростина.** Нѣмецкѝ ботаники ôткрыли недавно ростину, котра мае въ высокôмъ степени магнетичнѝ свойства. Названо єи Phylolacea electrica. Коли возьмеся тую ростину въ руки и переломится єи, то дается чути таке саме потрясенье, яке выкликуе батерія електрична, ôтдалена на шѣсть метрôвъ; намагнесована игла, наколи приткнеся єи до сеи ростины, повертаесь въ другу сторону. Сила електричности въ тôй ростинѣ не все однака: найбôльша коло 2 годины по полудни, найменша въ ночи; передъ бурею сила тая взмагаесь, пôдчасъ дощу зовсѣмъ слабне. Замѣтно и тое, що коло сеи ростины не лучаесь нѣколи побачити якои-будь птицѣ або мушки, и що грунтъ, на котрôмъ она росте, не мае въ собѣ нѣякихъ частей магнетичныхъ. Видно отже, що цѣла сила електрична почивае въ самôй ростинѣ.

— **Львôвскій купецъ п. Едмундъ Фр. Ридль**, котрого фирма есть ôтъ давна реномована яко одна въ первостепенныхъ, отримавъ на выставѣ огородничôй въ Медлингу за свои оказы насѣня, яринъ и букетôвъ, державну бронзову медаль.

— **Холера.** Дня 19 с. м. умерло на холеру: въ Испаніи 337, въ Палермо 186, въ Пармѣ 5 особъ. Въ загалѣ слабне холера въ Испаніи, тымъ бôльше ширится за то въ Италіи.

— **Выстава товару выпасового**, знарядôвъ и машинъ господарскихъ уряджена буде въ Вѣдни 15 цвѣтня 1886 р. Выставцѣ, хотячи взяти участь въ тôй выставѣ, маютъ до 15 марта 1886 зголоситись до комитету выставы пôдъ адресою: „Comitè für die VI Marktvieh-Ausstellung in Wien I, Herrengasse 13“.

— **Дрôбнѝ вѣсти.** Цѣсарь дарувавъ громадѣ Раденичѣ, пов. мостиского, 100 зр. пôдмоги на будову школы. — На степахъ коло Кіева знайдено жѣнку, котра черезъ 7 недѣль нѣчого неѣла. Єи ôтвезено на Кіевску клинику, де лѣкарѣ слѣдятъ дуже цѣкаво способъ ôтживленя замлѣлого организму. — Въ Станиславовѣ пôчне ôтъ 1 л. жовтня с. р. выходити письмо п. з. „Kronika Stanisławowska“, посвячене переважно справамъ мѣсцевымъ.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— **„Рускій Правотярь домовый“** Василя Лукича и Юліяна Семигинôвского (Законъ цивильный) находится на складѣ въ книгарняхъ Сгавропигійского Института и Миликовского по цѣнѣ 4 зр. за примѣрникъ. Львôвскѝ предплатники можутъ свои примѣрники ôтобрати въ друкарни товариства имени Шевченка (ул. Академична ч. 8.)

— **„Календарь товариства „Просвѣты“ на рôкъ 1886“**

вже друкуеся въ печатни товариства имени Шевченка. Якъ насъ информовано, новый той „Календарь“ цѣнностею ового змѣсту и илюстраціями перевысшитъ всѣ дотеперѣшнѣ календарѣ „Просвѣты“.

— **„Письма Антонія Любичь Могильницкого“** лежатъ вже передъ нами въ выдѣ опорои книжки (214 сторôнъ), выданои въ Библіотецѣ Зорѣ“. Въ книжцѣ тôй зôбрано, здаесь, все, що написавъ пок. Ант. Могильницкій стихомъ и прозою въ рускôмъ языцѣ, а кромѣ того помѣщено ще въ переводѣ зъ нѣмецкого его одну политичну Бесѣду выголошену въ вѣденьскôй радѣ державнôй та одинъ листъ, въ котрôмъ поетъ гумористично розказуе про пригоду о. Жегаловича съ конгруою. Въ нѣмецкôмъ оригиналѣ помѣщена промова пок. (А. Могильницкого до Є. Вел. цѣсаря въ Майданѣ (коло Станиславова) 1851 року. До книжки долучена маленька а важненька статя п. Ом. Партицкого: „Литературна дѣяльнôсть Антона Любичь Могильницкого“. Богато тамъ здоровыхъ, розумныхъ гадокъ!

— **„Байда, князь Вышневецкій“**, украиньска драма въ 5 дѣяхъ П. Кулѣша, выйшла сего року въ Петербурзѣ. „Кіевская Старина“ за вересень сего року помѣстила рецензію тои драмы, написану А. Степовичемъ. Змѣстъ драмы взятый зъ житя и дѣяльности Димитрія Вишневецкого, звѣстного въ нашôй народнôй поезіи пôдъ именемъ „Байда“, и зъ житя и дѣяльности Ганжи Андыбера, представника сѣрои козацкои масы въ XVI столѣтю, звѣстного майже лише зъ народныхъ пѣсень. Рецензентъ що до самои рѣчи бачитъ въ драмѣ доволѣ невѣрности въ пониманю добы историчнои, якъ такожъ невѣрныхъ фактôвъ и анахронизмôвъ, а що до языка, богато чудацкихъ и кованыхъ слôвъ. Тенденція сеи историчнои драмы Кулѣша та сама, що въ его „Исторіи возсоединенія Руси“. Рецензентъ дѣлится съ читателями вѣстею, що Кулѣшъ написавъ бôльше подôбныхъ драмъ историчныхъ.

— **„Слово о повку Игоровôмъ.** Перетлумачивъ на сегочасну наську мову К. В. Шейковскій. Єлабуга 1885. На памятку 50-лѣтного ювилею всесвѣтницѣ (университету) святого Володимира бôдъ кандидата тои-жь всесвѣтницѣ, Каленика Шейковского“. — Авторъ, п. К. Шейковскій, великій знатокъ мало-рускои мовы (выдавъ частину словарского матеріялу нашого языка) и длятого власне, що займався збираньемъ слôвъ, богато ихъ знае и кождому слову, жіючому въ устахъ людей нашои народности признае право горожаньства и до письменнои литературы, — длятого, кажемо, въ самъ заголовокъ своеи працѣ всадивъ такій слова, якъ: „перетлумачивъ“, „наську“ (замѣсть „переклавъ“, „нашу“). Загалъ украиньскихъ писателѣвъ нынѣ вже далеко бôльше уважае на чистôсть и одностайнôсть нашого литературного языка, але ще суть одиницѣ, що любуются въ рѣдко уживаныхъ словахъ провинціяльныхъ або кованыхъ и волятъ ихъ, якъ слова загально уживани. Мы есьмо противъ того. Чому не сказати: „перекласти“, „нашь“ а замѣсть того якъ умысне ихати полонизмъ „перетлумачити“, або лишь декуды и рѣдко уживане слово „наській“? Такъ само на що вводити якесь коване, дивовижне слово „всесвѣтница“ замѣсть утертого и принятого загально: „университетъ“?

— **„Straźnica Polska“**, звѣстный органъ Яна Гнѣвоша, стане на ново выходити съ початкомъ жовтня два разы въ мѣсяць въ бôльшôмъ, якъ попередъ, объемѣ.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. О. Б. въ Т. Адреса В. А. намъ незвѣстна. — **Вп. М. К. въ Г.** Вже написано. — **Вп. В. Л. въ Б.** Станесь пôсля бажаня. Примѣрники (25) вже одержано. — **Вп. Є. К.** Зновъ непростима перерва!

Съ симъ числомъ розсылаеся Предплатникамъ „Библіотеки найзн. повѣстей“ 2 и 3 аркушь „Збôрника повѣстокъ и оповѣдань“.

Матеріи на дамеску и мужеску одѣжь

лишь зъ тревалои овечои вовны для мужчины середнього росту

3.10 метра на одно убранье
- за зр. 4·96 кр. въ доброи вовны овеч.;
- „ „ 8·— „ зъ лѣпш. вовны овеч.;
- „ „ 10·— „ зъ тонкои вовны овеч.;
- „ „ 12·40 „ зъ дуже тонк. вов. ов.

Перувѣны зъ дуже тонкои вовны овечои въ наймодньйшихъ барвахъ на **дамскій сукнѣ** суконній **за метеръ зр. 2·20 и зр. 2·40.**

Чорный кожушковый Палмерстонъ-Трико, чиста вовна овеча, на **дамскій пальтоты зимовій за метеръ зр. 4.** — Сѣрачки для дамъ на плащѣ ôтъ дощу и на одѣжь.

Пледы до дороги за штуку зр 4, 5, 8 и ажь до зр. 12. — Дуже красній одѣня, споднѣ, обгортники, сурдуты, матеріи на плащѣ до дощу, тифль, сѣрачокъ (льоденъ), комисъ, камгарнъ, шевіотъ, трико, сукна для дамъ и на билярды, перувѣны, доскины поручае

Заложеный **Joh. Stikarofsky,** — 1866. —

Складъ фабричный въ Бернѣ.

Взоры франко. Карты взôрцевій для панôвъ кравцѣвъ **нефранковано. Высылки за послѣплатою** надъ 10 зр. **франко.**

Я маю безъустанный складъ за бôльше якъ 150 тыс. зр. а. в. и розумѣеся, що въ моѣй великôй на весь свѣтъ торговли остаеся богато рештокъ довготы 1 до 5 метрôвъ и для того я змушеный такій рештки продавати **за знижену цѣну.** Кождый розумный чоловѣкъ муситъ побачити, що зъ такъ малыхъ рештокъ не можна высылати **жадныхъ взôрцѣвъ,** бо по замовленю кôлька сотъ взôрцѣвъ не осталосьбы нѣчого зъ тыхъ рештковъ, що отже есть простою **обманою,** коли фирмы суконнѣ инсеруютъ взôрцѣ рештковъ; тѣ кусники походятъ въ такôмъ случаю ôтъ поставôвъ а не зъ рештокъ, а намѣрôвъ такого поступованя можна легко догадатися.

Рештки не до вподобы вымѣнюются або грошѣ ôтсылаются.

Кореспонденціи пріймаются въ языкахъ нѣмецкôмъ, угорскôмъ, ческôмъ, польскôмъ, италійскôмъ и французскôмъ. 1458 (5—24)

НОВООТКРЫТА

Торговля церковныхъ знарядôвъ, образôвъ, ризъ и книгъ

ТЕОДОРА СТАХЕВИЧА

ВЪ СТАНИСЛАВОВѢ,

поручае Всечестному Духовеньству, славетнымъ громадамъ, церковнымъ комитетамъ и Высокоповажанôй Публицѣ богатый выбôръ:

матерій церковныхъ и ризъ готовыхъ, стихарѣвъ, балдахинôвъ, хоругвь, фанъ, плащеницъ, образôвъ малёваныхъ на блясѣ и полотнѣ, до иконостасôвъ, престолôвъ и на стѣны церковнѣ; ôлтарики або образы процесіональнѣ; хрестôвъ напрестольныхъ, ручныхъ и процесіональныхъ; хрестôвъ желѣзныхъ на гробы и полёвыхъ, Евангелій, патрицій, чашь, ампулокъ, дарохранительницъ, дароносницъ, хлѣбницъ до Всенощного, кадильницъ, поликандрôвъ (паукôвъ), пôдсвѣчникôвъ (лѣхтарѣвъ), канделябрôвъ, лямпницъ, свѣтла церковного, диванôвъ, цвѣтôвъ и проч.

Великій складъ товарвъ срѣбныхъ зъ хиньского срѣбла, а именно:

Лыжки, вилки, ножѣ столовѣ и десеровѣ, лыжочки до чаю и кавы, чайники, цукорнички, тацки, коробки на масло и сыръ, заставы столовѣ на овочѣ и тѣста, лѣхтарѣ, канделябры столовѣ и проч.

1219 по найдешевшихъ цѣнахъ 30—52

Всѣ замовленя въ вартости 100 зр. высылаеся франко.

Цѣнники въ рускôмъ языцѣ высылаются на жаданье ôтворотною почтою даромъ.

Опакованье даромъ.

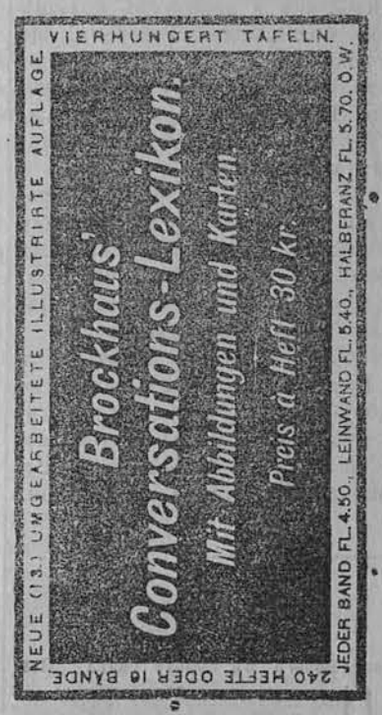

ФОРМУЛЯРЪ

на фасіи зъ приходскихъ доходôвъ

появили ся зъ друку въ рускôмъ языцѣ пôсля взорцѣвъ львôвскои греко-катол. митрополитальнои консисторіи.

Комплетный примѣрникъ, складаючій ся зъ головного аркуша въ трёхъ екземпляряхъ и всѣхъ дотычныхъ прилогъ зъ поясненьемъ, коштуе

40 кр. съ пер. почт. **45 кр.**

Замовляти належить пôдъ адресою: К. Беднарскій у Львовѣ улиця Академична нръ 8.

Ц. к. придворна ліярня дзвонôвъ

П. ГИЛЬЦЕРА въ Винеръ-Найштадъ

поручаеся до **замовленъ дзвонôвъ и гармоничныхъ складъ всякои величины и голосу.** За напередъ означеный голосъ або акордъ якого дзвôнка, якъ такожь за найлѣпшій металь гварантуеся. Монтованье до дзвонôвъ приспособлюе ся **на способъ уприв. съ головами зъ кованого желѣза.** Черезъ се монтованье можна великими дзвонами дуже легко дзвонити и можна ихъ кôлько небудь разôвъ обернути такъ, що серце бє за кождымъ разомъ въ иншe мѣсце, черезъ що дзвоны зыскуютъ на тревалости. **Припоручаня** выконуются якъ найскорше, точно и **дуже дешево** при **найвыгôднѣйшихъ условіяхъ заплаты. Гармоничній дзвôнки** до престолôвъ съ сильными и голосными дзвôночками.

Зъ альпаки: 1 складъ съ 4 двв̂н. по 14 зр., 1 складъ съ 3 дзв. по 11 зр.
Зъ мосьондзу: 1 „ „ 4 „ „ 10 „ 1 „ „ 3 „ „ 8 „

Отзначеня: Выстава вѣденьска 1873, два медалѣ за поступъ за складъ дзвонôвъ для вѣденьскои Votivkirche 260 сотнарôвъ ваги. Выстава промысл. у Вѣдни 1880 зол. медаль.

Заложена 1838. Доставила 3946 дзвонôвъ, 1,080.370 кильограмôвъ ваги. Зъ сего до Вѣдня для 31 церквей 83 штукъ дзвонôвъ 86.069 кильогр. ваги разомъ и 2 дзвоны до годинникôвъ для нового ратуша 3345 клр ваги.

1288 **Надвыжка коштôвъ даромъ.** 18—24

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. галиц.

акційного Банку Гипотечного

купуе и продае

всѣ ефекты и монеты

пôдъ найприступнѣйшими условіями.

5% Листы Гипотечнѣ и

5% Листы Гипотечнѣ преміованѣ

котрѣ пôсля закона зъ дня 2 Липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвысшои постановы зъ дня 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщуваня капиталôвъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія

можна въ сѣй Конторѣ получити.

(до вылосованя съ 10% премією т. є. по **110 за 100**)

Всѣ припорученя зъ провинціи выконуются безъ проволоки по курсѣ днезнôмъ, не числячи нѣякои провизіи. 1349 42—?

Найдешевше руске литературне выдавництво **„Руско-украиньска Библіотека Евгенія Олесницкого“**, выходитъ у Львовѣ почавши ôтъ 1-го грудня р. 1884.

Доси выйшло 10 выпускôвъ, обнимаючихъ слѣдуючій литературный матеріялъ:

1. **Запорожцѣ,** оповѣданье Ивана Неч я-Левицкого . . 10 кр.
2. **Сонні мары молодого пытомця,** оповѣданье В. Барвѣньского 10 кр.
3—4. **Оповѣданя Олекси Стороженка** (Серія перша) первѣство 20 кр. по выпущеню сконфискованыхъ частей . . . . 10 кр.
5. **Prima Vera,** поезіи Юліи Шнайдеръ . . . . 10 кр.
6. **Оповѣданя Д. Мордовцева** 10 кр.
7—10. **Юрій Горовенко,** повѣсть Красюченка . . . 40 кр.

Предплачувати можна на бôльше число выпускôвъ наразъ, пересылаючи ôтповѣдну квоту (1 або 2 зр.) на руки выдавця (ул. Словацкого ч. 6). Замовляти можна такожь поодинокій выпуски, додаючи за поодинокій выпускъ 2 кр., а за подвôйный 5 кр. на оплату порта.

Тягненье на другій мѣсяць

ЛОСЫ краєвои выставы угорскои въ Будапештѣ по **1** зр.

11 лосôвъ **10** зр.

Головна выграна **вартости**

зр. **100.000** зр.

якъ такожь 20.000 зр. | 10.000 зр. | 5.000 зр. и т. д. | **4.000** выграныхъ

Администрація краєвои лотеріи выставовои въ Будапештѣ у Андрасого ч. 4.

1431

5 килевѣ

БОЧÔВКИ ВИНА

поручае

ТОРГОВЛЯ ГЕГЕЛЯЙСКО-ТОКАЙСКИХЪ ВИНЪ

К. Ф. ПОПОВИЧА

1257 (43—52) ВЪ ТЕРНОПОЛИ

1	бочôвка	Гегеляйского столового .	2 зр. 10 кр
1	„	Гегеляйского столового лучшои якости 2 зр. 30 кр. и	2 „ 50 „
1	„	Гегел. стол. ароматичного	2·70 и 3 зр.
1	„	Самородного вытравного .	4 зр. 30 кр.
1	„	Ермелеки-Бакаторъ стол.	2 „ — „
Червоній вина: 1	бочôвка	Viszontai	2 „ 50 „
1	бочôвка	Viszontai старе . .	3 „ — „

Повысше наведенѣ цѣны розумѣются вразъ съ бочôвкою окованою желѣзными обручами и оплаченымъ портомъ почтовымъ, такъ що благосклонный ôтбиратель жадныхъ бôльше коштôвъ не поноситъ. Купуючи вина особисто тôлько у продуцентôвъ ручатъ за здоровѣ добрѣ, натуральній и лучшій вина якъ зъ Вершецъ, и проситъ о ласкавій замовленя.

Выдавець и редакторъ Иванъ Белей.

Зъ друкарнѣ Тов. ми. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарскаго

Ч. 102. Львôвъ, Вторникъ 17 (29) вересня 1885. **Рôчникъ VI.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмѣ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер. додатокъ **„Библіотека найзнам. повѣстей“** выходитъ по 2 печат аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.

Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка. Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье

Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Реклямаціи неопечатаній вôльній ôтъ порта.

Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a: Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовій Ряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул, д Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи:* *для Россіи:*
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

Тронова рѣчь.

Въ великôй церемонійнôй сали бургу, въ присутности членôвъ обохъ палатъ, численной публики, членôвъ министерства долгавского и дружины двôрской зволивъ Его Вел. цѣсарь Францъ Іосифъ дня 26 с. м., точно о 12 годинѣ въ полудне, ôткрыти десяту сесію рады державной троновою рѣчею. Въ сали уставлено на почестнôмъ мѣсци грубо-волочены престолъ пôдъ червонымъ аксамитнымъ балдахиномъ, прибранымъ струсиными перами. По бокахъ престола уставилося по трехъ гардистôвъ. Передъ 12 годиною явився въ сали старшій майстеръ церемоніи, гр. Гуніндій, а съ нимъ прибули оба президенты палатъ, гр. Травтмансдорфъ и пріоръ Поссельтъ (найстаршій вѣкомъ членъ палаты послôвъ) въ товариствѣ членôвъ обохъ палатъ. Члены палаты панôвъ явилися майже безъ выимкы въ золотистыхъ униформахъ, послы нижшои палаты переважно въ фракахъ. Лишь Поляки кинулись въ контушѣ, а словацкій посолъ Копаликъ въ свою галину. Точно о 12 годинѣ давъ гр. Гуніндій знакъ булавою, що цѣсарь вôближався. Гардисты выймили шаблѣ, въ сали запанувала тишина. Передомъ ишли министры парами, по нихъ архикнязѣ, ôттакъ престолонаслѣдникъ а въ кôнци цѣсарь попереджены маршалкомъ двору Сеченомъ, который нѣсъ мечь державный. Въ тôй самôй хвили явилась на головнôй галеріи архикняжна Стефанія, другѣ галеріи и льожи були занятѣ дамами въ посередъ высшои аристократіи и аташе посольствъ заграничныхъ. Самѣ послы заграничнѣ не прибули крôмъ нунція Вануцеліого. Гр. Травтманедорфъ выголосивъ тричи многолѣтство цѣсареви, котре вôбранѣ съ одушевленьемъ повторили. Цѣсарь перейшовъ салю, станувъ на естрадѣ, накрывъ голову и усѣвъ на престолѣ. Президентъ министрôвъ гр. Таффе вручивъ цѣсареви манускриптъ и Его Величество ставъ читати слѣдующу тронову рѣчь:

„Высокоповажанѣ Панове обохъ палатъ! Послушнѣ Мому завôзваню, вôбралися вы въ початку нового періоду вашого законодавчого труду коло Мого престола.

Здоровлячи васъ цѣсарскимъ Моимъ повдоровленьемъ и витаючи васъ въ серця, надѣюся въ упованю на Всемогущого, що Ваша праця черезъ весь часъ ôткрытои нынѣ сесіи розвиватись буде правильно и успѣшно. Въ надѣи тôй скрѣпляютъ Мене численнѣ объявы преданности, вложенѣ Менѣ ôтъ всѣхъ Моихъ народôвъ въ послѣдныхъ лѣтахъ въ часѣ Моихъ подорожей съ однодушною ревностею. Съ вдячнымъ серцемъ тямлю Я всѣ тѣ объявы, що свѣдчили о сильнôй свѣдомости австрійскои державнои идеи.

Вамъ предстоитъ розвязка важныхъ задачь въ новôй сесіи.

Кôнчится именно часъ умовы съ соймомъ краѣвъ короны угорскои въ справѣ участи тыхъ-же въ покрытю спôльныхъ выдаткôвъ монархіи. Вы займетесь укладомъ новои умовы якъ и пытаньемъ нового цлового и торговельного укладу, вложеного съ Моимъ правительствомъ краѣвъ угорскои короны въ 1878 роцѣ. Тѣ для економичныхъ ôтношень обохъ частей монархіи такъ важнѣ справы розслѣдите основно, и полагодите въ дусѣ справедливости и правды.

Щобы доповнити систему обороны державы, буде вамъ предложеный до ухвалы проектъ закона о загальнôмъ ополченю. Тою институціею уладится ôтповѣдно системизованымъ збройнымъ силамъ другихъ державъ збройна сила монархіи потрѣбна на случай грôзныхъ пригодъ, и скрѣпится тревало оборонна сила и становище державы безъ накладу новыхъ жертвъ на мешканцѣвъ въ часѣ супокою. Обезпеченье сирôтъ и вдôвъ войсковыхъ буде рôвножь законом управильнене.

Вы поможете такожь Мому правительству въ его стараню о загальне и фахове образованье и попрете его на доконечныхъ потребахъ оперте намѣренье, скловити численну молодѣжь середныхъ шкôлъ, щобы посѣщала промысловѣ научнѣ институціи призначенѣ до двигненя промыслу.

Мое правительство предложитъ вамъ проектъ змѣны тарифы цловои, черезъ що поможеся индустріи и хлѣборобнôй господарцѣ на власныхъ торгахъ. (*Славно!*) Рôвножь буде старатися мое правительство при заключаню договорôвъ торговельныхъ знайти и розширити заграничне поле продажи для галузей выробôвъ вывозовыхъ.

Правительство зверне такожь згôдно съ торговельно-политичными мѣрами свою увагу на средства комуникаційнѣ та продуктивну працю и постарается ей обезпечити. Правительство, розпоряджаючи широкою сѣтею зелѣзныхъ дорôгъ, зверне свою увагу такожь и на тѣ средства комуникаційнѣ яко пôдставу добробыту національного. Щобы облегчити будову льокальныхъ зелѣзниць, предложатся въ своемъ часѣ окремѣ до того проекты.

Такожь поновлятся давнѣйшѣ старанія, щобы покôнчити бôльшѣ кодификаціи карного законодавства. Тымъ однакожь не спинится потрѣбна поправа существующихъ законôвъ.

Минувшого року предпринято выимковѣ мѣры въ деякихъ судейскихъ округахъ противъ злочиньствъ, походячихъ въ анархичныхъ мотивôвъ. Щобы намѣренѣ перевороты успѣшно спинити а тымъ самымъ внести згаданѣ выимковѣ мѣры, предложится вамъ ôтповѣдный проектъ закона.

Въ наслѣдокъ ухваленыхъ на послѣдныхъ засѣданяхъ змѣнъ законôвъ цлового и промыслового и початою роботою надъ поправою положеня робучихъ клясъ поставлено першѣ кроки до осущеня дуже важныхъ економичныхъ и соціяльныхъ задачь. Вы займетеся прото дальшими, всестороннымъ интересамъ ôтповѣдаючими реформами на тôмъ поли. Надѣюся, що реформы, выплываючѣ въ дѣйстныхъ потребъ мешканцѣвъ и важнѣйшѣ ôтъ всякои партійнои борбы, вы розберете основно и узнаете ихъ значенье. За щасливе порѣшенье сеи задачѣ можете бути певнѣ Моеи и людности подяки. Надѣюся, що передовсѣмъ одобрите предложеня Мого правительства, дотыкаючѣ забезпеченя численныхъ робучихъ клясъ на случай калѣцтва и недугôвъ, а ôттакъ справы товарискихъ касъ.

Проектъ закона о спадщинахъ поменшихъ земельныхъ власностей, якій вамъ предложится, мае на цѣли удержати и скрѣпити станъ хлѣборобôвъ, такъ дуже важного фактора въ устрою соціяльнôмъ и господарскôмъ. Положенье сихъ сѣльскихъ господарствъ въ поодинокихъ краяхъ розслѣджено всесторонно, а скорою ухвалою дотычного закона подасте соймамъ краевымъ можность сю галузь краевои культуры достойно увзгляднити.

Въ наслѣдокъ повеней въ послѣдныхъ лѣтахъ показалася потреба наглыхъ регуляцій рѣкъ въ кôлькохъ краяхъ, именно въ Моемъ кôлька разôвъ тяжко знищенôмъ королевствѣ Галичины. Правительство розслѣджуе, що потрѣбно, и представитъ вамъ въ мѣру покôнченыхъ вступныхъ робôтъ ôтповѣднѣ проекты.

Мое правительство буде безперестанно старатися, при починаню всѣхъ своихъ праць, увзгляднятн финансове положенье державы. Надѣюся, що и вы, розбираючи рôднородныѣ интересы и жаданя, будете конечно руководитись взглядами на доходы державнѣ, якѣ будутъ въ розпорядимости, и що узнаете своимъ патріотичнымъ обовязкомъ, усильно помагати правительству управильнити державну господарку.

Нашѣ взаемины до сусѣдныхъ державъ суть зовсѣмъ задоволяючѣ и всѣ стремлятъ цѣлкомъ однодушно удержати миръ, котрого потребу всѣ ôтчуваютъ.

Честнѣ Панове обохъ палатъ рады державной! Незмѣнною задачею Мого правительства буде, заховатя єдность и могучность державы и всѣ Мои краѣ и народы зробити въ рôвнôй мѣрѣ участниками духового и господарского ихъ розвою. (*Славно!*)

Надѣюся до всего того помочи въ вашои стороны тымъ певнѣйше, такъ якъ участь заступникôвъ всѣхъ Моихъ народôвъ при законодавчôй роботѣ выключае односторонне порѣшенье справъ порученыхъ вашôй розвазѣ.

Най вами руководитъ той духъ умѣренности, котрый есть найбôльшою порукою успѣшного труду; духъ точного и строгого але объективного слѣдженя, котрый подае можность посредствомъ спокôйного и незъупиненого розвою законодавства достигати цѣль и конституційному устроеви надавати тревалу стôйность! (*Славно!*)

Най благословеніе Всемогущого проводитъ васъ въ вашихъ працяхъ!“

По скôнченôй рѣчи взнѣсъ гр. Травтмансдорфъ многолѣтство цѣсареви, почѣмъ Его Величество съ дружиною опустили салю. Зôбранѣ выголосили грôмко: hoch, слава и живіо!

Справы Болгарскѣ.

О выбуху революціи въ Румеліи маемо теперь трохи докладнѣйшѣ вѣсти. Головнымъ ви иниціяторомъ мае бути дръ Страньскій, Болгаринъ, родомъ зъ Всходнои Румеліи. Дръ Страньскій кôнчивъ студіи университетскѣ на выдѣлѣ медичнôмъ въ Букарештѣ и бувъ за ген.-губ. Алеко-паши черезъ два роки директоромъ финансôвъ. На сѣмъ становищи не мôгъ Страньскій богато вдѣяти задля сильнои опозиціи, яку стрѣтивъ въ „народнôмъ зборѣ“ и мусѣвъ скоро свое становище опустити. Опôсля вôставъ ôнъ выбраный яко членъ постôйного комитету для контролѣ ген.-губернатора и яко такій мусѣвъ очевидно бути добре обзнакомленый зô всѣми справами краю и мати великій вплывъ и значенье. До сего треба ще додати, що Страньскій вже давнѣйше, коли ще бувъ директоромъ финансôвъ, не мôгъ погодитися съ Хрестовичемъ, котрый тогды бувъ директоромъ для справъ внутрѣшныхъ; а коли опôсля Хрестовичъ вôставъ ген.-губернаторомъ, роздѣлъ межи ними ставъ ще бôльшій. Въ послѣдныхъ часахъ Страньскій ѣздивъ часто до Софіи и старався тамъ вôближитись до кн. Александра. Зъ сего отже показуеся, що приключеня въ Всходнôй Румеліи не такъ то вовсѣмъ несподѣвано захопили князя болгарского; о стôлько хиба лишь несподѣвано, що ôнъ не мôгъ знати дня и годины выбуху революціи. О тôмъ не мôгъ знати и Страньскій, бо-жь мусѣвъ дожидати ôтповѣднои хвилѣ. Съ якою вручностею однакожь була приготована революція, доказуе найлѣпше увязненье Хрестовича. Здаеся, що вже въ ночи въ дня 17 на 18 с. м. були по цѣлôмъ краю выданѣ ôтповѣднѣ приказы, а дня 18 с. м. мала столиця краю, Пловдивъ, дати лишь знакъ до загальнои революціи. Рано того дня сидѣвъ Хрестовичъ якъ-разъ за снѣданьемъ и подзвонивъ на свого служащого. Дверѣ ôтворилися, але замѣсть служащого вôйшовъ полковникъ Седловичъ съ 6 жовнѣрами и заявивъ ген.-губернаторови, що приходитъ его увязнити. Хрестовичъ глянувъ черезъ ôкно и побачивъ въ городѣ повно войска. Побачивши, що нѣкуды що робити, обернувся тогды до Седловича и сказавъ: „Се приходитъ на мене дуже нагло; я мушу насамперед выготовити письменный протестъ.“ Седловичъ ôтповѣвъ на то, що ôнъ неуповажненый ôтбирати протестъ а маe лишь наказъ ген.-губернатора арештувати. Скоро за тымъ вывезено Хрестовича въ Пловдива по болгарскому звычаю пôдъ ескортою молодôнькои дѣвчины съ добутымъ мечемъ до сусѣдного села и держано его тамъ пôдъ сильною сторожжу доки аж не приѣхавъ кн. Александеръ въ Болгаріи; тогды доперва вывезено его до Софіи. Хрестовичъ маe теперь 70 лѣтъ. Въ дуже ще молодôмъ вѣку вступивъ ôнъ бувъ въ службу турецку и постарѣвся въ нѣй. Мимо того маe ôнъ бути добрымъ болгарскимъ патріотомъ и самъ мавъ неразъ высказуватися, що сполученье Румеліи съ Болгарією мусить скорше чи пôзнѣйше наступити. Рôвночасно съ Хрестовичемъ увязнено такожь и головного коменданта румелійскои милиціи, Дригальского-пашу, знѣмченого Поляка, котрый опôсля стався Туркомъ. Войско отже осталось безъ проводиря и такимъ способомъ сталося лишь, що цѣла ворохобня обôйшлась безъ проливу крови.

Въ кôлька хвиль по сценѣ въ палатѣ ген.-губернатора наступило оголошенье провизоричного правительства. Передъ палатою вôбрався весь гарнизонъ пловдивскій, а дръ Страньскій ôтчитавъ проклямацію провизоричного правительства и завôзвавъ войско до присяги для кн. Александра болгарского. Войско презентувало оружье и середъ окрику и великого одушевленя вложило князеви присягу вѣрности.

О ôтоввѣ кн. Александра до болгарского народу и его приѣздѣ до Пловдиву мы вже доносили. Обнявши правительство Всходнои

Третя вандрôвка рускои молодежи.

(Конецъ)

Около полудня прибули мы до Черновець. День бувъ слотный, тожь и дорога выпала прикра и утяжлива. Съ отвертыми раменами принявъ тутъ насъ мѣсцевый комитетъ, въ котрый входили самѣ виднѣйшѣ члены „Рускои Бесѣды“: о. Костецкій, пп. Ясеницкій, Тыминьскій, Окуневскій, Поповичь, Коралевичь и др. Мы розгостилися въ готели „Zum gold. Lamm“. Того-жь дня вечеромъ ôтбулася въ готельнôй реставраціи спôльна вечера, приспособлена мѣсцевымъ комитетомъ для вандрôвникôвъ. Пôдчасъ вечерѣ пôднесено кôлька горячихъ тоастôвъ. На другій день о. е. въ недѣлю 14 серпня ходили мы оглядати мѣсто. Черновцѣ, городъ хочь недавный, та дуже хорошій и своими широкими улицями, и пышными, можна оказати величными будôвлями та й самымъ своимъ положеньемъ. Найбôльшою окрасою мѣста безперечно есть въ ренесансѣ збудована резиденція митрополича, потому велична церковь катедральна оъ трома огромными чисто романьскими копулами, дальше палата намѣстнича и новый ратушь. Обôчь церкви до заходу простягаесь площина Маріи Терезіи, сама дуже великихъ розмѣрôвъ, съ хорошою статуою цѣсаревои по серединѣ. Само мѣсто положене на значнôмъ хребтѣ по правôмъ березѣ Прута ôтзначаеся особливо чистымъ, здоровымъ воздухомъ и хорошими видами на Прутъ и поблизькѣ лѣсомъ вкритѣ взгôря. Положене надъ свѣтовою зелѣзницею и бôльшою гôрскою рѣкою оно безперечно маe велику будучность.

Того жь дня ôтвѣдали мы соловѣя Буковины, нашого знаменитого поета Ос. Федьковича. Старшѣ лѣта богато змѣнили его живу, енергичну вдачу; мы застали его мовчаливымъ, задуманымъ. На нашь привѣтъ ôтповѣвъ ôнъ кôлькома словами подяки, и ôтъ великого зворушеня замовкъ. Розпытавши про его здоровлье и литературнѣ занятя, мы розпращалися. За тымъ пôшли мы зложити свôй поклôнъ другому буковиньскому писателеви и композиторови о. Исидорови Воробкевичу. Не заставши его дома (выѣхавъ на купелѣ), мы лишили листъ съ пôдписами всѣхъ вандрôвникôвъ.

Вечерокъ ôтбувся въ просторôй сали готелю „Z. g. Lamm“ надъ сподѣванье хорошо. Помимо розсѣваныхъ хибныхъ вѣстей, будьто вандрôвники десь тамъ по дорозѣ розбилися — черезъ то и комитетъ мѣсцевый завчасу не розбославъ запросинъ — зôбралось гостей повна саля. Вечерокъ ôткрывъ п. Ом. О. Поповичь прегарнымъ стихомъ, написанымъ въ привѣтъ вандрôвникамъ. Опôсля тов. В. Коцовскій державъ ôтчитъ (выголошеный вже разъ въ Хоростковѣ) про житье и дѣяльность Маркіяна Шашкевича. Зъ дальшихъ точокъ програмы особливо подобалась деклямація учителькы п ны З. Страноцкои и хоръ „Гуляли, гуляли“, композиціи тов. Нижанковского. По вечерку наступила забава съ танцями и тревала майже до самого рана.

На другій день ôтбувся прощальный обѣдъ, даный о. Костецкимъ въ гостинници „Z. g. Lamm“. Зôбраныхъ було до 40 лиць (30 вандрôвникôвъ и члены мѣсцевого комитету). Настрôй бувъ вельми поважный и сердечный. Горячими словами ôтозвався особливо о. Костецкій. Захочуючи руску молодѣжь до неусыпнои працѣ на нивѣ народнôй внѣсъ тоастъ въ честь руского народу и на долю нашои матери Руси-Украины. Ободренѣ патріотичною рѣчею прирекли вандрôвники торжественно, що завсѣгды смѣло и непохитно будутъ стояти при народнôмъ прапорѣ и боронити-мутъ рôднои справы; щирою працею и невтомимымъ трудомъ думаютъ добути собѣ правдиво-гуманне образованье, котре одно гôдно побороти темноту и вывести народъ на путь правды и волѣ. Съ тымъ паролемъ на устахъ розстались мы съ нашими буковиньскими братами, дякуючи имъ за ихъ щирôсть, гостинность и любовь, съ якою приняли у себе руску молодѣжь.

Вô второкъ дня 16 червня выбиралися ще вандрôвники до Выжницѣ, та рôжнѣ перешкоды спинили ихъ намѣръ. Розъѣхались отже всѣ домôвъ, давши собѣ слово, що на другій рôкъ всѣ якъ одинъ возьмутъ участь въ IV. вандрôвцѣ рускои молодежи въ якôсь стороны нашои дорогои Руси.

Румелiи въ волѣ народу выдавъ князь ѳтозву до державъ, въ котрѳй насамперед констатуе, що полуднева Болгарiя получилася съ пѳвнѳчною и що народъ выбравъ єго своимъ княземъ и ѳнъ для того выбѳръ сей охотно прiймивъ. Дальше каже кн. Александеръ, що ѳнъ принявши выбѳръ не думае черезъ то ворожо выступати противъ Туреччины; ѳнъ признае суверенностъ Порты, ручитъ за удержанье порядку и проситъ державъ, щобы они сполученье обохъ Болгарiй признали фактомъ доконаным. Въ противнѳмъ случаю болгарскiй народъ готовъ все посвятити, щобы то сполученье удержати. Въ подѳбный способѳъ ѳтнѣся кн. Александеръ телеграфично такожь и до султана и увѣряючи єго о своѣй преданности для него, проситъ єго, щобы и ѳнъ признавъ сполученье обохъ Болгарiй фактомъ доконанымъ. Ѳнъ принявъ выбѳръ для того лишь такъ скоро, щобы черезъ свое выступленье не допустити до анархiи и розливу крови. Кн. Александеръ мавъ такожь заявити, що полишитъ въ Румелiи провизоричне правительство, котре заставъ тамъ при своѣмъ приѣздѣ, такъ довго, доки справа не буде зовсѣмъ полагоджена. Рѳвночасно оголосивъ князь въ цѣлѳмъ краю станъ облоги и установивъ воѣннѣ суды, щобы тымъ способомъ удержати всюды спокѳй и порядокъ. Д-ра Странского именувавъ князь комисаремъ а Славейкова и Рувa пѳдкомисарями. Всѣхъ урядникѳвъ, котрѳ згодилися съ новымъ станомъ рѣчей, полишено на своѣмъ давнѳмъ становищи.

Въ Болгарiи, якъ вже звѣстно, скликавъ князь „народный зѳбръ“ (соймъ) и зарядивъ мобилизацiю болгарского войска. „Народный зѳбръ“ зѳйшовшися дня 23 с. м. признавъ князеви безъусловну власть и ухваливъ на цѣли воѣннѣ 5 милiонѳвъ франкѳвъ до безъусловнои розпорядимости князя а 10 милiонѳвъ яко фондъ диспозицiйный. Дальше залагодивъ зѳбръ буджетъ на сей и слѣдуючiй рѳкъ и признавъ правительству право ужити сумы, призначенѣ для поодинокихъ министерiй, на цѣли воѣннѣ. Рѳвночасно ухваливъ зѳбръ оголосити въ краю станъ облоги и засуспендувати законъ прасовый. Мобилизацiя войска поступае скоро мимо того, що россiйскѣ офицiры, котрыхъ въ болгарскѳмъ войску есть дуже богато, получили приказъ вертати до Россiи. На розказъ россiйского правительства подався до димисiи такожь и болгарскiй министеръ вѳйны кн. Кантакузенъ. Князь принявъ єго димисiю и на єго мѣсце именувавъ министромъ Никифорова, капитана артилеriи. Поступованье се россiйского правительства въ такъ критичнѳй хвили зробило въ Болгарiи дуже прикре враженье а румелiйске правительство провизоричне постановило выслати депутацiю до цара Александра III. до Копенгаги, щобы [illegible] не покидався опѣки надъ сполученою Болгарiею. До сеи депутацiи мали такожь прилучитися митрополитъ въ Тернова и директоръ банку Гемовъ. Мимо того войска болгарскѣ въ великѳй силѣ переходятъ до Румелiи, де вже на турецкѳй граници мае стоятi 50.000 людей; князь болгарскiй выѣхавъ дня 24 с. м. туды на инспекцiю. Дуже скоро поступаютъ такожь и укрѣпленя границѣ особливожь межи Германли и Небилькiей на пародовѳй линiи въ Адрiянополя до Пловдива; выжина коло Гаскiей мае бути вже засѣяна траншеями.

Въ послѣдныхъ днахъ зайшла важна справа на Балканѣ, котра безперечно значно змѣнитъ дотеперѣшный станъ рѣчей и буде мусѣла конче довести до проливу крови. Всхѳдно-румелiйскѣ магометане въ горахъ Родопе пѳднялися и хотятъ въ ѳтъ стороны сихъ гѳръ улекшити Туркамъ приступъ до Румелiи. Положенье въ Румелiи сталося черезъ то такъ прикрымъ, що князь болгарскiй видѣвся змушенымъ ѳтозватись вторично до державъ и просити ихъ, щобы они вплынули на султана, щобы ѳнъ признавъ фактичный станъ рѣчей, бо инакше князь буде мусѣвъ приступити до розброенiя магометанъ, що не ѳбѳйдеся безъ завзятои борбы и не позѳстане безъ вплыву на Македонiю. Положенье мусить бути вже досыть грѳзне, коли кн. Александеръ лишае султанови лишь два дни до рѣшеня. Та не диво, що князеви болгарскому такъ спѣшно; ѳнъ хотѣвъ-бы залагодити свою справу, якимъ ще цѣлый балканьскѳй пѳвъостровъ станувъ-бы въ яснѳй поломени. А що до того иде, то рѣчь бѳльше якъ певна. Не лишь однымъ Болгарамъ въ князѣвствѣ и въ Румелiи мае статись справедливѳсть; сего домагаются и македоньскѣ Болгаре, сего хотятъ Альбанцѣ и Греки, котрѣ такъ въ Румелiи якъ и въ Македонiи а особливо въ сторонахъ приморскихъ становлятъ поважне число жителѣвъ и идутъ въ заводы съ Болгарами. Не безъ того, щобы не хотѣли по смерти „хорого чоловѣка“ дѳстати щось въ спадщинѣ Сербiя и Чорногора а навѣть и Румунiя, а певно ще и яка друга або и кѳлька державъ европейскихъ. Положенье дѣйстно дуже грѳзне и не диво, що болгарскому князеви такъ дуже спѣшно. Въ Альбанiи выбухла революцiя вже на добре, а въ Бѣлграду доносятъ, що въ послѣдныхъ дняхъ повстала цѣла Альбанiя. Неспокоѣ въ Альбанiи тягнулися вже ѳтъ довшого часу, а ще съ початкомъ сего мѣсяця прiйшло було коло Дяковы межи Альбанцями а турецкимъ войскомъ до борбы, въ котрѳй ѳттакъ Турки мусѣли таки уступити. Коли ѳттакъ войско турецке пѳдъ проводомъ Вейсилляпаши вертало до Призрену, окружили єго докола Альбанцѣ и Порта мусѣла въ Солуня выслати помѳчь, котра теперь прiйшла до Искиба и тутъ застрягла. Положенье въ Македонiи есть такожь дуже непевне и кождого дня можна тамъ сподѣватися революцiи; теренъ до того тамъ добре приготованый, а тайнѣ агенты болгарскѣ робятъ свою рѣчь дальше Зважмо ще теперь, що Сербiя, Грецiя и Румунiя або зовсѣмъ або по части вже змобилизованѣ, вважмо дальше, що чорногорскѣ добровольцѣ идутъ Болгарамъ на помѳчь съ окликомъ „за свободу и конфедерацiю балканьскихъ народѳвъ“ а цѣла вага народного руху на балканьскѳмъ пѳвъостровѣ стане хочь крыхту ясно передъ нашими очима.

Що-жь робитъ Туреччина въ виду такъ грѳзного и небезпечного положенiя? Першiй голосъ въ сѣй справѣ дала почути „Turquie“, заявляючи, що Порта поступитъ собѣ енергично, але съ умѣреньемъ. О енергiи Порты доси однакожь нѣчого не чути. Вправдѣ министры турецкѣ не перестали радити ѳтъ часу якъ лишь выбухла ворохобня, але и на радахъ здаесь скѳнчится. Въ такъ важнѳй хвили для Туреччины якъ теперѣшна, надѳйшла навразъ вѣсть, що въ Константинополи настала цѣлковита змѣна кабинету. Думавъ-бы хто, що змѣну ту выкликало небезпечне положенье и що власне та змѣна кабинету мае заинавгурувати енергичне поступленье Порты. Де тамъ; змѣна кабинету наступила лишь черезъ слабе здоровье великого везира Саида-паши любимця султаньского. Такъ бодай поясняе справу султаньскѣй приказъ. Съ старымъ кабинетомъ уступивъ такожь и министеръ вѳйны Османъ-паша, котрый на першу вѣсть о ворохоѳни приказавъ бувъ войску готовитись до походу. Министромъ справъ заграничныхъ именованый Саидъ-паша (Малый), дотеперѣшный посолъ на нѣмецкѳмъ дворѣ въ Берлинѣ, а цѣлый складъ кабинету есть того рода, що ѳнъ, якъ справедливо запримѣчаютъ вѣсти зъ Парижа, значитъ помиреньесь Порты съ станомъ теперѣшнымъ и своею судьбою. Порта розслала вправдѣ окружникъ до всѣхъ державъ, въ котрѳмъ она доказуе свое право до Румелiи, выплываюче въ 16 артикулу угоды берлиньскои, але и на тѳмъ закѳнчилося. Порта здаесь вычѣкуе порѣшеня державъ, а сѣ прихиляются знову бѳльше до мирного залагодженя конфликту въ дорозѣ конференцiи, котра маладбы бути скликана або до Петербурга або що имовѣрнѣйше до Константинополя. Що Порта дѣйстно хотѣла-бы скорше залагодити цѣлу справу въ мирнѳй дорозѣ, доказуе вже то само, що она не важилась доси выступити енергично и не вступила до Румелiи съ воѣнною силою. Ще бѳльше характеризуе дотеперѣшне поступованье Порты розговоръ сотрудника газеты „Berl. Tageblatt“ съ однымъ турецкимъ дипломатомъ, здаесь съ дотеперѣшнымъ турецкимъ посломъ въ Берлинѣ. Дипломатъ сей сказавъ: „Розваживши положенье Туреччины, мусить кождый признати, що Порта могла свого права и своѣи чести боронити лишь тымъ, що була бы заразъ пѳслала войско до Румелiи. Революцiя однакожь выпала такъ несподѣвано и була такъ зручно аранжована, що вже двайцять чотыри годинъ пѳзнѣйше не можна-бы було ѳи пригнести, не выкликуючи страшнои вѳйны. Навѣть въ такѳмъ случаю, що Порта була-бы побѣдила, то и та побѣда значила-бы для неи то само, що колись поборенье Сербiи. Россiя приготовлювала лѣтами ворохоѳню въ Всхѳднѳй Румелiи, але то треба признати, що теперѣшна ворохоѳня выпала мимо вѣдомости и волѣ Россiи; она вовсѣмъ того собѣ не бажала, щобы и такъ ненавистный ѣй князь Батенбергъ стався паномъ цѣлои Болгарiи, до сего бувъ хто иншiй призначеный. Черезъ такъ енергичне выступленье выскавъ собѣ кн. Александеръ симпатiю у всѣхъ Славянъ и се робитъ становище Порты ще тымъ труднѣйшимъ. До того треба ще додати, що князь ѳтносится до Порты дуже дружно и съ всею преданностею, и увѣряе, що ѳнъ пѳддався лишь „высшѳй силѣ“. Що значитъ та высша сила, въ Константинополи розумѣютъ добре, але мусятъ числитися съ ѳбставинами, бо дуже легко може бути, що интрига россiйска могла-бы звернутись такъ противъ Порты, якъ противъ самого кн. Александра. Зважившi то все, не позѳстае Портѣ нѣчого, якъ лишь при помочи державъ пѳдписавшихъ въ Берлинѣ угоду помиритися спокѳйно съ Болгарiею, хочьбы черезъ то стратила навѣть одну автономичну провинцiю т. е. Всхѳдну Румелiю.“ Сей поглядъ турецкого дипломата здаеся дѣйстно справджуватися, бо послѣднѣ вѣсти доносятъ вже зѳ всѣхъ сторѳнъ, що мае бути скликана конференцiя до Константинополя, хочь запрошень на нiю ще неровзслано и не означено часу для неи. Такъ отже дуже легко може статися, що сполучена Болгарiя стане и задовго безъ розливу крови окремою державою на равѣ пѳдъ протекторатомъ Порты.

Нынѣ вѣсть тая вже притихла, але деякѣ газеты называютъ ѳи навѣть просто выдумкою, що не мае нѣякои реальнои пѳдставы. Однакожь будь-що-будь порушеный дневниками пѳдѣлъ греко-православнои епархiи Буковиньскои не есть рѣчею неможливою або нерозумною. Формованье епархiй якогось вѣроисповѣдання пѳсля народности не було безъ прецеденсу въ австро-угорскѳй монархiи, а на доказъ того наводимо деякѣ фактичнѣ даты.

Въ складъ епархiи греко-католицкои въ Мукачевѣ входило 548 приходѳвъ и то 382 съ рускимъ а 166 съ румуньскимъ населеньемъ. Року 1824 дня 20 вересня, за епископа мукачѣвского Алексiя Почiя выдѣлено зъ мукачѣвскои епархiи 72 приходы съ румуньскимъ населеньемъ и придѣлено ихъ до греко-кат. епархiи въ Великѳмъ Варадинѣ, заселенои выключно Румунами. Въ рощѣ же 1856 дня 7 вересня за мукачѣвского епископа Василiя Поповича выдѣлено прочѣ 94 приходы съ румуньскимъ населеньемъ зъ епархiи мункачѣвскои до ново-утворенои греко кат. епархiи Самошъ Уйварскои. И такъ ѳтъ 1856 р. лише приходы съ рускимъ населеньемъ творятъ епархiю въ Мукачевѣ.

Румуньско-православна епархiя Германштадтска (Сибиньска) пѳдлягала ѳтъ 30 вересня 1783 р. сербскѳй митрополiи и архiепископiи въ Карлѳвцяхъ, якъ и румуньско-руска гр.-православна епархiя буковиньска, а ѳтъ 1829 р. и задарско-сербска дiецезiя. Той станъ тревавъ ажь до 24 грудня 1864 р. Въ тѳмъ роцѣ основано самостѳйну митрополiю румуньско-православну въ Германштадтѣ и ѣй пѳдiали двѣ румуньско-православнѣ ново-основанѣ дiецезiи: въ Арадѣ и Каранзебишъ. При отворенiю тыхъ двохъ остатныхъ румуньско-православныхъ епархiй выдѣлено зъ двохъ епархiй сербско-православныхъ, въ Темешварѣ и Вершецу, звышь 40.000 греко-православныхъ Румунѳвъ и придѣлено ихъ до ново-основаныхъ дiецезiй румуньскихъ, такъ що епархiи румуньско-православнѣ и сербско православнѣ въ своѣмъ вѣдомствѣ мали вѣрныхъ тѳлько одного народности.

Повысшѣ даты свѣдчатъ, що церковный устрѳй Румунѳвъ, якъ греко-католикѳвъ такъ и греко православныхъ, все годится територiяльно съ ихъ народностею — и Румуны въ Угорщинѣ анѣ не пѳдлягаютъ епархiямъ другои народности анѣ въ своихъ епархiяхъ не маютъ другои народности. То само дасться сказати и о сербско-православныхъ епархiяхъ въ Угорщинѣ, Кроатiи и Дальматiи.

Въ 1873 роцѣ утворено буковиньску митрополiю православну съ пѳдчиненымi ѣй двома епископствами сербскими въ Задарѣ и Которѣ въ Дальматiи. Архiепископiя Буковиньска мае въ своѣмъ складѣ двѣ народности: руску въ числѣ 220.000 и румуньску въ числѣ 190.000 душь. Есть се едина епархiя греко-восточнои церкви, въ котру входятъ двѣ народности.

Въ остатныхъ часахъ запанувало въ зарядѣ Буковиньскои епархiи сильне стремленье до румунизацiи рускаго народу, на котре Русины мусятъ обурюватись и мусятъ выступати противъ заряду епархiи и противъ всѣхъ тыхъ духовныхъ православныхъ, котрѳ поводуючись политикою, не сповняютъ свого обовязку супротивъ рускаго народу.

Выдѣленье рускои людности въ особну епархiю руску було бы, якъ пѳдъ взглядомъ руско-народнымъ такъ и религiйнымъ та державнымъ, дуже пожадане и користне.

Въ справѣ подѣлу греко-православнои епархiи Буковиньскои.

Недавно появилася въ дневникарствѣ вѣсть, що бутьто-бы греко-православна епархiя Буковиньска мае бути подѣлена не двѣ епархiи: руску и румуньску. Вѣсть ся наспѣла зъ Вѣдня до Черновець — и ей всѣ Русины приняли дуже симпатично, хотяй не яко фактъ, але яко бажанье. ше до протоколу зборѳвъ вглядати, а не предпринимати яку-небудь равизiю.

Легка то рѣчь въ нынѣшныхъ часахъ попасти въ карне слѣдство. Напише хто-небудь доносъ, хочь зовсѣмъ безъосновный, а може навѣть и безъименный, и вже есть и причина до карного слѣдства. Такъ сталося съ читальнею въ Винникахъ жовкѳвскихъ. Несподѣвано рознеслася по Жовквѣ дня 18 с. м. вѣсть, що приѣхавъ въ карного суду зѳ Львова п. судiя Миклашевскiй и завѳзвавъ всѣхъ майже членѳвъ винницкои читальнѣ. Одинъ пытавъ другого, що такого сталося, але нѣхто не мѳгъ дати ѳтповѣди. Наразъ довѣдуются въ судѣ, що въ читальни мала выбухнути формальна ворохоѳня: що Русины будь-то идутъ съ топорами и бляшками на Полякѳвъ, держатъ пѳдбурюючѣ бесѣды и пропагуютъ православiе. То була квинтъесенцiя пѳдлои денунцiянции, яка выйшла на спокѳйну и примѣрну читальню ѳтъ жовкѳвскихъ мальконгентѳвъ. Розумѣеся, що переведенѣ протоколы не выказали нѣчого, — бо и що-жь можна найти тамъ, де нѣчого нема? Цѣлѣ бо „страхи на Ляхи“ пѳшли ѳтъ невинноi пѣснѣ „Верховино“, котрои першiй рефренъ згадувъ за топѳръ и бляшку, а котру члены читальнѣ часами спѣвали помежи иншими пѣснями.

Але що то шкодитъ мальконгентамъ зробити доносъ, може таки що уторгуеся. Теперь и такъ буде новъ новый ярмарокъ: надходятъ выборы до рады повѣтовои. Оно бы не зле було, коли-бъ такъ удалося якого вплывового Русина „сховати“ на часъ выборѳвъ...

Зъ Рогатына.

(*Злодѣи въ церкви Рогатыньскѳй.*) До рогатыньскои „мурованои“ церкви закрались въ ночи въ 25 на 26 л. вересня злодѣѣ. Ѳтлупили кусень твердого каменя, въ котрый бувъ впущеный мѳцный замокъ дверей церковныхъ, зелѣзнымъ дручкомъ, що собѣ тои самои ночи „позичили“ въ кузни мѣсцевого коваля, и въ той способѳъ дѳсталися до середины. Побурили и пѳткрывали всѣ престолы, пѳтчиняли шафы, поперекладали рѣчи на иншѣ мѣсця, розбили сильну чисто-зелѣзну скриню, въ котрѳй були лишь цѣннѣ паперы, дѳсталися до пушки, въ котрѳй було 2 зр. зѳбраныхъ въ крейцаровыхъ лептъ на бѣдну молодѣжь, — но диво! — нѣчого съ собою не забрали. Навѣть найденѣ грошѣ оставили а 29 кр., що лежали на престолѣ, перенесли лише на иншe мѣсце. Головнои скарбоны не могли, здаесь, найти, бо стоитъ неушкоджена и ненарушена. Зъ тои мабуть люти перерѣзали черезъ середину фотель на „горнѳмъ сѣдалищи“ и повытягали клочье. Запалену свѣчку заслонювали тапою, що можна пѳзнати по ѳи закуренѳмъ днѣ. Зъ церкви пѳшли до костела и почали вже выважувати дверѣ, при чѣмъ ихъ сильно ушкодили. Але наробили такого стукоту, що близько мешкаючiй сторожъ мужескои школы зачувъ и выбѣгъ на подвѳрье. Злодѣѣ швидко утѣкли, лишаючи зелѣзный дручокъ. За ними пильно слѣдитъ жандармерiя.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрiйско-Угорска Монархiя.

(*Его Вел. цѣсарь*) не выѣде на заповѣдженѣ ловы до Стирiи, а остане въ Вѣдни зъ причины важныхъ дѣлъ на Балканѣ. Дня 25 с. м. цѣсарь прiймавъ на довшѳй довѣрочнѳй авдiенцiи генерала, бар. Iовановича а 28 с. м. въ полудне министра румуньского Братiяна.

(*Рада державна.*) Правительство внесло законъ о контингенсѣ рекрутѳвъ на рѳкъ 1886. Палату завѣдомлено о наспѣвшихъ протестахъ противъ выборѳвъ. Палата выбосувала 9 групъ верификацiйныхъ, котрѣ опѳсля уконституувалися и выбрали предсѣдателями: Зиса, Ригера, Чарторыйского, Кляма, Видулича, Смольку, Грохольского, Гавзнера и Гогенварта. Акты выборчѣ роздано жеребомъ поодинокимъ выдѣламъ.

(*Клюбъ Коронiного*) уконституувався.

(*Гр. Кальноки*), якъ доносятъ зъ Пешту, мае уступити, а его мѣсце мае занятi гр. Андраси. Вѣсть ся однакожь есть непевна.

(*Соймъ угорскiй*) ѳткрыто въ суботу мин. тыждня. Въ палатѣ низшѳй интерпелювали послы зъ крайнои лѣвицѣ Гельфи и Ираній презеса кабинету гр. Тиссу о зѣздѣ въ Кромержи и революцiи въ Румелiи. Пос. Гельфи интерпелювавъ: Чи презесъ кабинету мае урядовѣ вѣсти о дуже важныхъ выпадкахъ на пѳвъостровѣ Балканьскѳмъ, зъ-ѳтки они пѳшли, якъ розвиваются и якiй тамъ теперь станъ дѣла? Если такъ есть, то яке становище намѣряе занятi правительство супротивъ тыхъ выпадкѳвъ? Чи въ тѳмъ напрямѣ починило уже якiй кроки министерство справъ заграничныхъ? Чи презесъ кабинету мае информацiю о порозумѣню, заключенѳмъ въ Кромержи, а коли такъ, то чи наступило оно за вѣдомостею и дозволомъ правительства угорского? Чи то правда, що Его Величество на територiи боснiйскѳй одержавъ ѳтъ тамошнои людности декларацiю вѣрноподданчости? — Пос. Ираній интерпелювавъ передовсѣмъ о выпадки на Балканьскѳмъ пѳвъостровѣ и чи австро-угорске правительство не намѣряе окористати зъ нынѣшнои путанины, щобъ заанектувати Боснiю та Герцеговину и посунутися зъ окупованыхъ краѣвъ до иншои части державы турецкои?

ДОПИСИ.

Зъ Жовкѳвщины.

(*Хмары надъ читальнями въ Жовкѳвщинѣ.*) Ѳтъ послѣдныхъ выборѳвъ до рады державнои а вслѣдъ за тымъ ѳтъ памятнои денунцiяции „Czasy“ на рускѣ читальнѣ, сталися тiи-жь и въ нашихъ сторонахъ „каменемъ претковенiя“ для нашихъ „bracі“, а вже два слѣдуючѣ факты доказуютъ, що на нашѣ читальнѣ заставлено сѣти.

Першу пробу выдержала читальня въ Жовтанцяхъ. П комисарь староства гр. Дѣдушицкiй (той самъ, що то при послѣдныхъ выборахъ бувъ непевенъ, чи „Василь а Bazyli“ одно и то само), той самъ п. комисарь, будучи случайно въ Жовтанцяхъ въ иншѳй справѣ, зайшовъ разомъ съ жандармомъ до мѣсцевои читальнѣ и, не завѣдомивши навѣть ѳи голову о. декана Брылиньского, розказавъ собѣ ѳтворити комнату, показати всѣ книжки и газеты и дуже точно выпытувався мешкаючого тамъ господаря, що въ читальни говорятъ, чи Боже борони, не о выборахъ и т. д. Мы дуже дивуемось о. дек. Брылиньскому, що яко голова товариства не выступитъ съ жалобою противъ такого незаконного акту. Пѳсля §. 18 обовязуючого закона о товариствахъ зъ дня 15 листопада 1867 р. власти прислугуе право ли-

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Дневники европейскі гублятся въ догадкахъ, яке становиско займе Россія супротивъ всходнои Румеліи, чи нагле повстанье Болгаровъ доконалось за вѣдомостію Россіи и о скольке она на будуче заинтересуеся сею справою. Зъ важнѣйшихъ вѣстей заслугуе на увагу та, що зъ иниціативы кабинету петербурского мае въ Царгородѣ отбутися конференція амбасадоровъ поодинокихъ державъ европейскихъ, котрои задачею буде дѣло болгароке полагодити въ мирнои дорозѣ. При томъ однакожь въ кружкахъ дипломатичныхъ кружатъ слухи, будьто Россія возьме на себе обовязокъ хвилевои окупаціи Болгарія. Съ тымъ мала-бы лучитись доконечна детронизація князя Александра. „Русскія Вѣдомости“ пишутъ въ подобномъ дусѣ: Намъ годѣ дивитися байдужно на движенье Болгаръ. Се движенье въ всходнѣй Румеліи есть простымъ наслѣдкомъ освобожденя Болгарія при помочи оружія россійского. За се дѣло мы отдали свою кровь и насъ обходитъ пытанье, якъ новѣ пригоды покончатся. „Новое Время“ боится знову, щобы въ часѣ нарѣзи конференціи амбасадоровъ въ Царгородѣ на балканьскомъ повъостровѣ не лучилися такѣ факта, котрѣ полагодити конференція не була бы вже въ силѣ. Годѣ бо ручити за то, що станеся по першой хотяй бы найдробнѣйшой побѣдѣ войскъ турецкихъ въ Румеліи. Тогды жадни протесты не здержатъ Туреччины, щобъ войска ей не заняли границѣ балканьскои мимо даного Россіи приреченя. А коли вже разъ турецкі гарнизоны являтся въ Балканѣ, то выпертье ихъ зъ оттамъ може стояти богато жертвъ. Найлучше було-бъ, если-бы Туреччина порѣшенье всеи нынѣшнои путаницѣ лишила кабинетамъ европейскимъ, хотяйбы вавѣть съ застереженьемъ, що Туреччина лишь на то призволити не може, щобы виновниковъ нынѣшнои ворохобинѣ не покарано. „Н. Вр.“ думае однакожь, що коли нарады кабинетовъ дуже проволѣчутся, то непредвиденѣ пригоды можутъ ихъ зробити злишными.

Туреччина. Султанъ змѣнивъ на дняхъ складъ свого министерства зовсѣмъ радикально. Министромъ войны именованый Алисай паша, финансовъ — Аго паша (Ормень), маринарки— Гассанъ паша и т. д. Новый кабинетъ мае посѣдати характеръ мирный и буде пти рука въ руку съ кабинетами европейскими (?)

Грецію готовитъ полки на граници Епиру и Тесалія. Пробуваючѣ за границями офицыры одержали наказъ до скорого повороту. Король скличе на дняхъ парляментъ. При поворотѣ зъза границѣ витано короля съ великимъ одушевленьемъ, устроено походъ съ скипами и хоругвами македоньскими, епирскими, кретеньскими и трацкими. Король явився на балконѣ палаты и заявивъ, що нынѣшне положенье вымагае отваги и розуму. Належится принести не малѣ жертвы. Народъ муситъ мати повне завѣрье до патріотизму короля и розуму правительства.

Сербія змобилизовала частину войскъ и именовала новыхъ комендантовъ пяти дивизій. Межи народомъ и войскомъ кружитъ брошура выступаюча противъ прилученя Босніи и Герцоговины до Австріи. Въ четверъ буде откryта скупщина, а въ рѣчи троновой мае бути поднесене небезпеченьство революціи въ Старой Сербіи и Македоніи. Скупщина завотуе лишь кредитъ военный и отдасть королеви повну диктатуру.

Нѣмеччина. Парискій „Monde“ подае вѣсть, що папа принявъ официяльно ролю посередника межи Испаніею а Нѣмеччиною въ справѣ острововъ каролиньскихъ. — Въ дипломатичныхъ кружкахъ берлиньскихъ кружатъ поголоски про агитаціи россійскі въ Сербіи противъ короля и що правлячій сферы панславистичнѣ суть неохотнѣ такъ Милянови якъ и кн. Александрови, понеже оба самостойною своею акціею псуютъ пляны россійскі: на болгарскомъ повъостровѣ вытворити полудневу россійску провинцію (?) Агитаціи въ Сербіи маютъ на цѣли попирати претенсіи Караджорджевича до престола (?).

Румунія. Правительство окрѣпило военнѣ свои силы въ Добручи.

Болгарія. Зъ Софіи доноситъ, що правительство предприняло строгі мѣры до повздержанія ворохобинѣ въ Македоніи. Войско болгарске на граници турецкой одержало наказъ не стрѣляти до войскъ турецкихъ. Головнѣ силы станули таборомъ межи Пловдивомъ (Филипополемъ) и Гаскіой.

НОВИНКИ.

— **Коломыйска филія „Народнои Торговлѣ“** откryта буде, якъ мы вже попередно доносили, дня 1 лат. жовтня с. р. Откryтье розпочнеся богослуженьемъ, а оттакъ удадутся всѣ участники до помѣщеня филіи, де наступитъ водосвятіе и торжественне откryтье. На се торжество запрошуе Дирекція „Народнои Торговлѣ“ всѣхъ коломыйскихъ и доокрестныхъ патріотовъ.

— **П. Кароля Подлящецкого,** адъюнкта судового въ Золочевѣ, засудило заразъ по выборахъ ц. к. староство золочѣвске на 100 зр. кары на подставѣ полиційного розпорядженя зъ 20 цвѣтня 1854 р. (демонстраційне дѣланье выкликуюче невдоволенье зъ правительства) за то, що на зборѣ выборцѣвъ рускихъ запротестувавъ противъ неуправненои интервенціи п. комисаря староства. П. Подлящецкій откликався отъ того засуду до высшихъ инстанцій и тіи знесли засудъ ц. к. староства въ Золочевѣ.

— **Въ справѣ судового слѣдства** противъ ц. к. урядниковъ староства въ Золочевѣ стрѣчаемо въ повъурядовой „Presse“ вѣденьскій цѣкаву допись зо Львова. Дописуватель съ великою утѣхою доноситъ, що тая справа вже залагоджена. Ся, якъ звѣстно, перенесено зъ ц. к. суду въ Золочевѣ до краевого суду у Львовѣ. Тутъ мала запасти ухвала, що цѣла справа не подае причинъ до якого небудь карного слѣдства противъ урядниковъ ц. к. староства въ Золочевѣ.

— **Выборцѣ зъ округовъ мѣскихъ Станиславовъ и Коломыя** внесли протесты до рады державнои противъ выбору проф. Л. Белиньского и рабина Бльоха.

— **Въ монастыри Чч. оо. Василіянъ въ Кристинополи** отбудеся дня 4 *л.* жовтня о 6 годинѣ по полудни зборъ членовъ мѣщаньскои читальнѣ для выбору Выдѣлу. На той зборъ запрашаю всѣхъ на статутахъ подписаныхъ членовъ, якъ и окрестну интелигенцію до дальшихъ виписовъ. — *В. Черницкій.*

— **Въ Краковѣ арештовано вчера Александра Пилярского,** бувшого директора и касіера галицкои касы задатковои, котрый, здефравдувавши 46.000 зр., зникъ бувъ торбкъ безъ слѣду и только чутка ходила, що отпилынувъ, звычаемъ всѣхъ дефравдантовъ большихъ сумъ, до Америки. Тымчасомъ показуеся, що п. Пилярскій не трудився ажь такъ далеко; цѣлый сей часъ, перебраный за женщину, пробувавъ онъ въ Крыници, де его жѣнка мае власный домъ. Коли минувшои суботы приѣхавъ до Кракова, познавъ его и арештувавъ конципистъ полиціи Мазуркевичь. Пилярскій буде приставленый до Львова, де буде вестись противъ нему слѣдство.

— **Христіяньскій купцѣ и промысловцѣ** зъ краю зъѣхалися не дуже численно дня 27 с. м. и отбуваютъ вже третій день нарады въ поодинокихъ секціяхъ. По окончено нарадъ, котрѣ дотыкаютъ безперечно дуже важныхъ для торговельно промысловыхъ относинъ нашого краю справъ, подамо результаты ихъ нашимъ читателямъ.

— **Австрійскій епископы** подали до правительства просьбу, щобы продовжено уплываючій съ кінцемъ сего мѣсяця речинець до предложеня фасій. Прошенье свое мотивували епископы тымъ, що самъ конгруальный законъ и всѣ дотычнѣ розпорядженя суть дуже неясны и вымагаютъ не только довшихъ студій, але навѣть новыхъ полоненъ урядовыхъ.

— **Министерство просвѣты и вѣроисповѣдань** вызначило зъ призволеного на рокъ 1885 надзвычайного кредату рѣшеньемъ зъ дня 4 с. м. надзвычайну запомогу для клира гр. к. львовскои архіепархія. Душпастырѣ, наділенѣ тою запомогою, будутъ повѣдомленѣ черезъ дотычнѣ староства.

— **Доповняючій выборы** трехъ пословъ соймовыхъ зъ курій большихъ посѣлостей округовъ краковского, сяноцкого и станиславовского отбудутся дня 24 жовтня с. р.

— **Львовскій жидовскій купцѣ и промысловцѣ** рѣшили внести до рады державнои и министерства торговлѣ петицію о знесенье примусового отпочинку въ недѣлю.

— **Гарный примѣръ жертволюбности** дали мѣщане зъ Турки Стефанъ и Марія Семенюковѣ. Они рѣшили зо взгляду, що Турка мае на повтора тысяча вѣрныхъ руского обряду только одну невелику церковь, власнымъ коштомъ выбудувати на кладовищи каплицю, въ котрой могла бы отправлятись и Служба Божа. На ту цѣль призначили жертволюбивѣ фундаторы суму 4000 зр. и вже тыми днями по посвященю фундаментовъ розпочнеся будовля каплицѣ.

— **Въ Слободѣ рунгурскій** выверчено сими днями новый шибъ нафговый, котрый дае до 100 бочокъ нафты на добу. Властителемъ сего шибу есть п. І. Торосевичь. Въ короткомъ часѣ мае певно вже линія зелѣзнича сполучити Коломыю съ Слободою рунгурскою. Роботы коло будовы сеи зелѣзницѣ маютъ розпочатися съ початкомъ жовтня с. р., 1 сѣчня 1886 р. мае бути готовою одна часть (Коломыя-Печенѣжинъ) а на весну 1886 р. цѣла линія ажь до Слободы.

— **На вѣчи антисемитовъ,** котре отбулось минувшого тыжня у Вѣдни, порѣшено подати до министерства справъ внутрѣшныхъ петицію: 1) щобы выдалено зъ Австріи всѣхъ жидовъ, котрѣ не суть австрійскими поддаными, 2) щобы не приймати до Австріи жидовъ выгнаныхъ зъ Россіи и Нѣмеччины.

— **Валерій Подлевскій,** посолъ соймовый и членъ Выдѣлу краевого, властитель Хомяковки на Подолю, упокоився 23 с. м. у Львовѣ въ 76 роцѣ житя. Покойный мавъ межи Поляками велике поважанье. Въ революціяхъ польскихъ въ рр. 1830, 1848 и 1863 бравъ участь яко воякъ и яко организаторъ. Опосля бувъ душею товариства „Opieki narodowej“, поки правительство его не розвязало. Мощѣ его при великомъ здвизѣ народу выпроваджено на дворець зелѣзницѣ для перевозу въ Хомяковку. Межь бесѣдниками при выносѣ мощей зъ дому бувъ и звѣстный о. Лука Бобровичь, славословячи Польщу и ей шляхту при дивовижныхъ рухахъ, гестахъ и калѣченымъ рускимъ языкомъ...

— **Въ Качицѣ на Буковинѣ** откryто нову стацію телеграфичну.

— **Зойшовъ зъ ума Казимиръ Оказъ,** бувшій редакторъ звѣстного „Wydawnictwa dziełek ludowych“. Придержаного въ повномъ розстроеню силъ душевныхъ отдала львовска полиція на Кульпаркахъ.

— **Отроенье грыбами** лучалося въ сѣмъ роцѣ дуже часто. Въ послѣдныхъ двохъ мѣсяцяхъ заслабло: въ повѣтѣ бродскомъ 16 особъ, наѣвшись грыбовъ, а зъ тыхъ умерло 4; въ пов. бучацкомъ заболабло 9, вмерло 6; въ гусятынькомъ умерла 1 особа; въ пов. скалатскомъ заслабло 8 умерло 7; въ пов. станиславовскомъ заслабло 9 умерло 7; въ повѣтѣ тернопольскомъ умерло 5, а въ товмацкомъ 3 особы.

— **Зараза худобы.** Въ всходнѣй Галичинѣ сконстатовано послѣдными часами: коросту у коней въ Бирчи пов. добромильского и въ Довгомъ, пов. калуского; носатизну у коней въ Старомѣщинѣ пов. скалатского.

— **Огнѣ.** Дня 15 с. м. знищивъ огонь на одномъ зъ передмѣсть Самбора 20 господаротвъ разомъ съ зобранымъ сего року збожемъ и всѣми движимостями. Шкода погорѣльцѣвъ, зъ котрыхъ только 8 було асекурованыхъ, выноситъ надъ 20.000 зр. — Дня 20 с. м. знищивъ огонь дестилярню нафты въ Микитинцяхъ коло Станиславова разомъ съ великими запасами нафты. Въ огни згинувъ Госель Бляйманъ, отець семеро дѣтей, а роботники Нусимъ Адлеръ и Яковъ Ляйферъ дознали смертельного ушкодженя. Причиною огню була неосторожность Ляйфера, котрый въ дестилярни, повнѣй екоплодуючихъ газовъ, закуривъ цигаро.

— **Именованя.** И. Ягляржь именованый учителемъ гимназіяльнымъ въ Яслѣ. — Дѣйстными учителями школъ народныхъ именованѣ: А. Левицкій въ Чернявѣ, М. Чедаковскій въ Стоянцяхъ.

— **Въ румелійскій революціи** берутъ живу участь такожь жѣнки Болгарки. Посля донесеня „Wien. Allg. Ztg.“ утворився въ Румеліи легіонъ зложеный зъ молодыхъ дѣвчатъ, и до него затягаются громадно молодѣ Болгарки. Загребска „Слобода“ доноситъ, що увязненого генералъ-губернатора Румеліи Гаврила Хрестовича отвезла до вязницѣ 17 лѣтна дѣвчина Болгарка съ шаблею въ руцѣ, и сповнила въ найлучшомъ гуморѣ и якъ найточнѣйше свою мисію ажь до дверей вязницѣ.

— **Дробнѣ вѣсти.** Цѣсарь дарувавъ: громадѣ Грабовець, пов. богородчаньского 100 зр. на будову церкви, громадѣ Морозовичѣ, пов. самборского и колоніи нѣмецкой Малениска, пов. бродского, по 100 зр. на будову школы. — Дня 5 с. м. подчасъ бойки межь роботниками въ дестиляри горѣвки, Я. Бретлера въ Коломыи вбито роботника Павла Никоровича зъ Мышина. — Жѣнка одного столяря въ Неаполи породила сими днями дитину съ трема ногами, зъ котрыхъ двѣ суть на звычайномъ мѣсци, а трета выростае зъ грудей; уха мае дитина почворнѣ а шкору на жолудку такъ тонку, що кровь ню видно кишки. Дивоглядна дитина жіе. — Въ селѣ Войгова, пов. мѣлецкого, выкопано монеты, котрѣ маютъ походити зъ першого столѣтя по Христѣ. Монетъ тыхъ выкопано тысячь штукъ; на однѣй сторонѣ кождои монеты знаходится зъображенье цѣсарѣвъ римскихъ Траяна и Веспазіяна, на другой богинѣ Діяны и написъ. — Въ Краковѣ умеръ І. Бодыньскій, професоръ технично-промысловои академіи, впередъ професоръ гимназіи въ Станиславовѣ, въ 46 роцѣ житя. — У Львовѣ умеръ Ф. Баліна, суплентъ нѣмецкои гимназіи. — Въ Волигнійщкой, пов. яворовского, убивъ селянинъ Ст. Михаловъ селянина Гринька Жука, котрый подозрѣвавъ его о любовнѣ звязи съ своею жѣнкою. — Въ Букарештѣ згинувъ сими днями зъ скрытоубійчои руки І. Карминъ, лѣкарь зъ Коломыи. Деякѣ газеты подаютъ, що убили его „антисематы“. — Въ Боянахъ на Буковинѣ убивъ селянинъ Гудыма свого сусѣда Козукара, зайшовши его на любовнѣй стрѣчи съ своею жѣнкою. Жѣнцѣ не вдѣявъ мужь нѣчого злого; противно она помагала ему въ убійствѣ свого любовника. Обоихъ Гудымъ арештовано.

— **Выказъ жертвъ и членьскихъ вкладокъ на дѣвоче воспиталище въ Перемышли** отъ 1 (13) цвѣтня до 1 (13) вересня 1885 р. І. *Жертвы:* Управл. Совѣтъ „Народного Дому“ 50 зр. О. дръ Теофиль Сембратовичь зъ Вѣдня 12 зр. 10 кр. О. Корн. Менцинскій 3 зр. О. Сим. Дуткевичь зъ Поддубець 8 зр. 20 кр. О. Волод. Мосевичь зъ Куликова 5 зр. О. Лаврентій Дрималикъ 8 зр. 23 кр. О. Юл. Шихъ зъ Рыбника 2 зр. Журавецкій. Варт. и Химка Анна, женихи зъ Поддубець, 2 зр. Редакція „Нов. Пролома“ зобраній жертвы 17 зр. 60 кр. Прихожане Завадки и Камянки 3 зр. О. Левъ Ковшевичь зъ Тудорковичь 10 зр. О. Мих. Кокуревичь зобраній жертвы на весѣлю п. Григ. Федюка съ п. Єленою Косоноцкою 15 зр. 60 кр О. Мих. Кишакевичь съ прихожанами въ Пиокоровичахъ 8 зр. — ІІ *Членьскій* вкладки за р. 1885. ОО. Д-ръ Ант. Юзычиньскій, Юст. Желеховскій, Мар. Мигуловичь. Емил. Паславскій (за р. 1884 и 1885), Дим. Куцерыбъ, Левъ Волиньскій, п-ѣ Марія Алексевичь, пп. Ив. Лужницкій, Д-ръ Юл. Лужецкій, Д-ръ Ник. Антоневичь Юл. Несторовичь по 3 зр. разомъ 36 зр. О. Ник. Котысъ за 1884 рокъ 3 зр., за 1885 рокъ 2 зр., Д-ръ Лукіянъ Литыньскій и п. Юл. Добряньскій за р. 1885. по 1 зр. — ІІІ. *Наросты* отъ членныхъ паперовъ и готовки въ щадницяхъ 384 зр. 27 кр. Всего отъ 1. цвѣтня прійшло 572 зр. — Прим. Необчислено ще наростовъ за р. 1884 и не вписано въ приходъ отъ квоты 8.866 зр., а за першу половину р. 1885 не обчислено наростовъ отъ квоты 12.800 зр. Всего майна воспиталища есть теперь 19.009 зр. 66. кр. — Выдѣлъ воспиталища упрашае всѣхъ П. Т. Членовъ, що неуплатили членьскихъ вкладокъ за р. 1885 и за минувшій лѣта, о вплату тыхъ-же; такожь упрашае всѣхъ Патріотовъ вступати численно въ члены воспиталища. — Отъ Выдѣлу воспиталища. Перемышль 1 (13) вересня 1885. *Д-ръ Юзычиньскій,* предсѣдатель; *Дим. Куцерыбъ,* касіеръ.

Вѣсти зъ Епархіи Львовскои.

Въ пропозицію: на капел. Молодниче, дек. ходоровского, принятѣ оо. І Мих. Величко зъ Молоднича и ІІ. Петро Петрицкій зъ Роздолу.

До испиту конкурсового допущенѣ оо. І. Кузьмовичь зъ Бачева, І. Гошованюкъ зъ Ферескулѣ, Иги. Юхновичь зъ Помонятъ, Орестъ Коновалець зъ Збоискъ, Пет. Яцишинъ зъ Стрыя.

Увольненѣ отъ испыту конкурсового оо. Ник. Волошиньскій пар. зъ Космирина; І. Савюкъ, пар. зъ Заболотовець; Єрон. Алексевичь, пар. зъ Зарудя; Марк. Сѣрецкій, пар. зъ Делявы и Ник. Сѣчиньскій, пар. зъ Черниховець.

Введенѣ оо.: Юл. Галькевичь яко сотрудникъ въ Монастырищахъ и Теод. Меленевичь яко сотрудникъ въ Сорокахъ.

Дѣл службы Б. отправлятн въ недѣлѣ и свята дано власть о. Юл. Величковскому: одну въ Покропивнѣй а другу въ Должанцѣ, администрованѣй нимъ ex currendo.

Президія намѣстництва годится на канон. институцію о. Конст. Строцкого на Наварію.

Митроп. консисторія вставилася у намѣстництва: 1) о згоду на канон. институцію о. Вол. Козоровского на Братковцѣ, дек. тысьменицкого; 2) о личный додатокъ для о. Алеко. Глѣбовицкого пароха Слободки лѣснои; 3) о удѣленье рочной ценсіи для прив. сотр. о. Теодора Мурдзака поставленого при пароху о. Герасимовичу въ Швейковѣ, дек. подгаецкого; 4) о запомогу для о. Илар. Пачовского, сотруд, въ Добростанахъ.

Совѣтникомъ консисторскимъ съ правомъ носити отзнаки крылошаньскій именованый о. Іосифъ Лужницкій. пар. въ Жуковѣ.

При испытѣ конкурсовомъ испытователѣ: крыл. Петрушевичь зъ екзегетики, Величко зъ догматики и катехитики, Бѣлецкій зъ канон. права, Фаціевичь зъ моральнои, д-ръ Іос. Левицкій зъ богословія пастырского; крыл. Готеровскій яко канцлеръ.

Місія въ ормеьскомъ костелѣ въ Станиславовѣ отбудеся отъ 4 до 11 л. жовтня с. р. Руске духовеньство запрошено до участи, абы вѣрнымъ гр. к. обряду удѣляло св. Тайнъ.

Вѣсти зъ Епархіи Перемыскои.

Душпастырскі посады получили оо. 1) Іоанъ Рыбачевскій, сотрудникъ зъ Олешиць получивъ завѣдательство парохіи Колодно, дек. куликовского; 2) Димитрій Бордунъ завѣдатель Колодна, получивъ приватне сотрудництво въ Хлѣвчанахъ, дек. угновского.

Въ пропозицію принятѣ: А) На парохію Колодно, дек. куликовского, оо.: І. Сембратовичь Алекс., ІІ. Залитачь Мих., ІІІ. Кокотайло Вас., 4. Власевичь Ем., 5. Улянецкій Алекс., 6. Крайчикъ Илія, 7. Калимонъ Мих., 8. Журавецкій Григ., 9. Ваць Мих. Б) На парохію Дашовка, дек. устрицкого, оо.: І. Чайковскій Алекс., ІІ. Спрысъ Григ. В) На парохію Устрики горнѣй о. Генрикъ Воляньскій.

Jure devolutivo получивъ капелянію Борыславъ, дек. дрогобыцкого, о. Ромуальдъ Коростеньскій зъ Турньока.

Зобзваный до канонічнои институціи на парохію Корчминъ, дек. белзкого о. Іоанъ Черевко зъ Дубецка.

ПОСМЕРТНѢ ВѢСТИ.

✝ **О. Михаилъ Сабатъ,** парохъ въ Островѣ, дек. ходоровского, упокоився 12 р. вересня о. р. въ 77 роцѣ житя, а 49 роцѣ священьства. Вѣчна ему память!

✝ **Емилія зъ Нижанковскихъ Ясеницка,** жена о. Антонія Ясеницкого, приходника въ Урожи, мокряньокого деканата, упокоилася 10 (22) вересня въ 54 роцѣ житя. Вѣчна ѣй память!

✝ **Жигмонтъ Карповичь,** (зъ холмскои еп.), парохъ въ Лановцяхъ, дек. скальского, упокоився 12 *л.* вересня въ 51 роцѣ житя а 27 священьства. Вѣчная ему память!

✝ **Никифоръ Отливанюкъ,** народный учитель и пчолярь, ревный просвѣтитель народу, трудившійся черезъ 10 лѣтъ яко учитель въ Яблоници, Переросли, Каменнѣй и Фитьковѣ, упокоився сего мѣсяця. Вѣчная ему память!

✝ **Кирилъ Венгриновичь,** емеритованый начальникъ суду повѣтового и дѣтарь въ выдѣлѣ краевомъ, упокоився у Львовѣ въ 66 роцѣ житя. Вѣчна ему память!

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— **На засѣданю исторично-филологичного товариства** въ Харковѣ дня 7 с. с. вересня п. Петро Ефименко читавъ рефератъ „О копныхъ судахъ въ лѣвобережной Малороссіи“. Рефератъ п. Ефименка бувъ дуже цѣкавый. Въ архивѣ Малороссійскои Коллегіи, що находится при харковскомъ университетѣ, вынайшовъ онъ документы, що ще въ 1722 роцѣ въ черниговскій губерніи на подставѣ засуду селяньскои копы укарано смертею злодія уліевъ. На томъ-же засѣданю п. Дим. Багалѣй (доцентъ университету) выложивъ результаты своихъ розслѣдовъ за новыми матеріялами до исторіи бувшои Слободскои Украины.

Подяка.

Вп. п. Яковъ Галль, властитель добръ въ Куткивцяхъ, пов. тернопольского, почавши водъ 1877 р, ажь до нынѣшного дня являеся правдивымъ опѣкуномъ нашои школы и нашихъ школярикивъ. Що року щедро закуповуе книжочки та образки на нагороду пильности або самъ або черезъ свого касіера п. Генр. Френкля, такожь щирого прихильника школы, роздае межи ученикивъ. Що року удѣляе зъ доброи волѣ колька возовъ дровъ на опалъ школы. Сего 1885 року накупивъ для бѣдныхъ ученикивъ богато всякихъ реквизитовъ школьныхъ и дня 7 вересня самъ обдаровавъ ними дѣтей. Подчасъ того постерегъ п.

Галль, що ôкна въ школѣ не ôтповѣдаютъ вымогамъ гигіены, тожь заразъ наказавъ овому столяреви вробити въ школѣ новѝ, подвôйнѝ ôкна. За всѣ тіи щедрости и за особлившу прихильнôсть Вп. п. Галля для нашои школы и нашихъ школярикôвъ окладаємо ёму прилюдно сердечну подяку!

Куткôвцѣ 7 вересня 1885.

Григорій Рогозиньскій, учитель; *Максимъ Воловичъ*, предсѣдатель рады шкôльнои

Переписка Редакціи и Администраціи.

ВП. В. А. въ Б. Не выслано въ пору, бо лиця, на котрого имя прійшла картка, не було хвилево у Львовѣ.

Курсъ львôвскій въ дня 28 л. вересня 1885.

	платятъ	жадаютъ
	австр. валютою	
	р. кр.	р. кр.
1. Акція за штуку.		
Желѣзн. Кар. Людв. по 200 р.	226 50	230 —
„ львôв.-черн.-яс. по 200 р.	224 —	227 —
Банку гип. галиц. по 200 р.	273 —	277 —
2. Листы заст. за 100 р.		
Общ. кредит. галиц. по 5% ав.	98 60	99 60
„ „ „ по 4% ав.	90 25	91 25
„ „ „ по 5% ав. період.	98 60	99 60
Банку гип. галиц. 6% ав.	101 35	102 35
Листы дов. гал. банку 3% въ ликв.	57 —	59 —
3. Листы довжнѝ за 100 р.		
Общ. роль. кред. Завед. для Гал. и Буков. 6% лôсов. въ 15 лѣтъ	— —	— —
4. Облиги за 100 р.		
Индемнизаціи галиц. 5% м. к.	100 75	101 75
Облиги комунальнѝ банку краєвого 5%	97 —	98 —
Пожички кр. въ р. 1873 по 6%	102 75	104 —
5. Лôсы мѣста Кракова	17 —	19 —
„ „ Станиславова	23 50	25 50
6. Монеты.		
Дукатъ голендерскій	5 83	5 93
„ цѣсарскій	5 86	5 96
Наполеондоръ	9 90	10 —
Пôвимперіялъ	10 22	10 32
Рубель россійскій срѣбный	1 54	1 64
„ „ паперовый	1 22¼	1 24¼
100 марокъ нѣмецкихъ	61 45	62 15
Срѣбро	— —	— —

безъ текучого куп. безъ купону

Косы и Рѣзаки

7 ручковѝ волоскѝ	по 34 кр
7½ „ „	по 36 кр.
7 „ рускѝ довгѝ	по 36 кр.
7 „ волоскѝ бракованѝ	по 20 кр.

Рѣзаки отирѣйскѝ правдивѝ по 56 кр.

высылає на замовленье Магазинъ

НАРОДНОИ ТОРГОВЛѢ

ВО ЛЬВОВѢ. 1399

Опакованье зачисляєся якъ найдешевше.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручає 1315 74—?

Порошокъ дамскій парискій по 50 кр. **Lohse'a** по 80 кр., **Ravissante'a** по 60 кр. и **власного выробу** по 40 кр.

Перша

Спôлка львôвскихъ шевцѣвъ

при ул. Векслярскôй ч. 7

(дôмъ капитульный)

поручає

МАГАЗИНЪ ОБУВЯ

для мужчинъ, дамъ и дѣтей

Пріймає всякѝ замовленя и направки такъ зъ провинціи якъ и мѣсцевѝ, выконуючи тіиже

по цѣнахъ умѣреныхъ

въ найкоротшôмъ часѣ.

Остає съ поважаньемъ

1442 6—6 Зарядъ.

Въ друкарни товариства им. Шевченка

(*ул. Академична Ч. 8*)

можна дôстати по зниженôй цѣнѣ:

Рочники часописи „Правда“:

Рочникъ	V	зъ р. 1872	„ 2 зр.
„	VI	зъ р. 1873	„ 2 зр.
„	IX	зъ р. 1876	„ 2 зр.
„	X	зъ р. 1877	„ 2 зр.
„	XI	зъ р. 1878 часть лит. 2 томы	„ 1 зр.
„	XII	зъ р. 1879	„ 2 зд.
„	XIII	зъ р. 1880 часть I	„ 50 кр.
		зъ р. 1884 часть II	„ 1 зр.

Дальше можна набути слѣдуючѝ выданя б. редакціи „Правды“.

1. „Исторія руска Костомарова“, перекладъ Ол. Барвѣньского томъ I за 60 кр., т. II за 50 кр., т. III за 60 кр.; всѣ 3 томы разомъ за 1 зр. 50 кр.
2. „Свѣтоглядъ украиньского народа“, Нечуя за 50 кр.
3. „Повѣстки и оповѣдання“, Нечуя, за 30 кр
4. „Кайдашева семя“, повѣсть Нечуя за 80 кр.
5. Федьковича „Довбушь“, Заревича „Боднарѣвна“ и Федьковича „Якъ козамъ роги выправляютъ“ — по 10 кр.

Ц. к. генеральна дирекція

австрійскихъ желѣзницъ державныхъ.

Выписъ зъ пляну ѣзды важный ôтъ 1 червня 1885 р.

Ôтходятъ зô Львова:

Поѣздъ мѣшаный о 6 год. рано до Стрыя.
Поѣздъ особовый о 11 год. 25 мин. передъ полуднемъ до Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ особ. о 7 год. 10 мин. вечеромъ до Стрыя, Станиславова, Гусятына, Хирова.

Приходятъ до Львова:

Поѣздъ особов. о 8 год. 5 мин. рано зъ Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ особ. о 4 год. 15 мин. по полудни зъ Стрыя, Станиславова, Хирова.
Поѣздъ мѣш. о 2 год. 10 мин. въ ночи зъ Гусятына, Станиславова, Стрыя, Хирова.

Ôтходятъ зъ Станиславова.

Поѣздъ особовый о 9 год. 40 мин. передъ пол. до Стрыя Львова, Звардоня.
Поѣздъ мѣшаный о 10 год. передъ полуд. до Гусятына.
Поѣздъ особовый о 6 год. 28 мин. до Стрыя, Львова, Звардоня и о 11 год. 13 мин. вечеромъ до Стрыя, Львова и Нового Санча.

Приходятъ до Станиславова.

Поѣздъ мѣшаный о 4 год. 48 мин. рано зъ Нового Санча Львова, Стрыя.
Поѣздъ особовый о 9 год. 2 мин. передъ полуд. зъ Звардоня, Стрыя.
Поѣздъ мѣшаный о 5 год. 37 мин. по полуд. зъ Гусятына.
Поѣздъ особовый о 5 год. 51 мин. по полуд. зъ Звардоня Львова и Стрыя.

Товариство цѣс. кор. уприв. зелѣзницѣ Львôв.-Чернов.-Ясскои.

(Линіи австрійскѝ.)

Ч. 21572/III.

Комбинованѝ билеты на окружнѝ ѣзды.

заведеный съ днемъ 1 мая с. р. въ окрузѣ зарядôвъ зелѣзниць, належачихъ до звязку нѣмецкого, комбинованый рухъ на окружнѝ ѣзды по зниженыхъ цѣнахъ до а взглядно зъ нѣмецкихъ, австрійско-угорскихъ, белгійскихъ нидерляндскихъ, люксембурскихъ, голяндскихъ, альзатско-лотариньскихъ, гольштиньскихъ, румуньскихъ и т. п. стацій, котрый лишь обмеженый бувъ на часъ ôтъ 1 мая до 30 вересня, розтягаєсь въ наслѣдокъ рѣшеня всѣхъ до звязку нѣмецкихъ зелѣзниць належачихъ зарядôвъ, на цѣлый рôкъ и для того будутъ выдаватись комбинованѝ билеты на окружнѝ ѣзды черезъ цѣлый рôкъ.

Билеты будутъ выдаватись пôдъ условіемъ, що вся ôтлеглôсть всѣхъ купонами означеныхъ зелѣзныхъ шляхôвъ обнятыхъ просторôвъ выносити буде що найменше 600 км.

Часъ важности тыхъ билетôвъ установляєсь ôтъ теперь не, якъ доси, на 35 але на 45 днѣвъ, а при окружныхъ ѣздахъ, котрѝ выносятъ бôльше 2000 км. на 60 днѣвъ.

Головный выказъ купонôвъ для комбинованыхъ билетôвъ до окружнои ѣзды, въ котрôмъ высказано и всѣ другѝ при тôмъ русѣ обовязуючѝ постановы, якъ и цѣны ѣзды для поодинокихъ купоновыхъ просторôвъ, набути можна разомъ съ картою перегляду на всѣхъ стаціяхъ Товариства при касахъ особовыхъ по цѣнѣ 25 кр. а. в.

Вѣдень, въ Вересню 1885. 1466 1—1

Рада управляюча.

Оголошенье.

Дня 5 и 6 лат. жовтня ôтбудеся

Лицитація

меблѣвъ, диванôвъ, и фортепяну въ Буску

въ урядѣ громадскôмъ и на тую запрашаєся интересованыхъ. 1468 (1—1)

Въ администраціи „Дѣла“ можна дôстати слѣдуючѝ працѣ бл. п.

Володимира Барвѣньского:

2. БЕЗТАЛАННЕ СВАТАНЬЕ, образокъ зъ Галицкого житя, цѣна . . . . . 80 кр.
3. ÔТЧИТЪ ВЪ 100-ЛѢТНѝ РОКОВИНЫ ЦѢСАРЯ ИОСИФА II. 17 (29) падолиста 1880, цѣна . . . . 25 кр.
4. БЕСѢДА ВЫГОЛОШЕНА НА НАРОДНôМЪ ВѢЧУ РУСИНОВЪ 18 (30) падолиста 1880 о экономичныхъ справахъ, цѣна . . . . . 15 кр.

Дохôдъ зъ першого твору призначує Родина покôйника на памятникъ нагробный, зъ дальшихъ же трехъ праць на стипендію им. Володимира Барвѣньского. (23—?)

ТОРГОВЛЯ РѢЧЕЙ ЦЕРКОВНЫХЪ

В. СТАХЕВИЧА

въ Тернополи

поручає Всечестному Духовеньству и Почетнымъ Братствамъ церковнымъ богато заосмотреный складъ знарядôвъ, образôвъ и рызъ церковныхъ по найдешевшихъ цѣнахъ.

Осмѣляюся такожь заявити, що будучи въ Франціи закупивъ я богато матерій церковныхъ и принимаю всѣлякѝ рызи церковнѝ до направы а то: Фелоны, дальматики, стыхарѣ и прч. по найдешевшихъ цѣнахъ и въ найкоротшôмъ часѣ роботы поручень ôтсылаю.

Чашѣ, Хресты и прч. срѣбнѝ и металевѝ принимаю до позолоченя и цѣлковитого ôтновленя.

Срѣбнѝ знаряды церковнѝ якъ: Чашѣ, хресты, монстранціѣ и прч. Antique, купую по найвысшихъ цѣнахъ.

О ласкавѝ замовленя упрашаю.

1429 (4—20)

ОСТЕРЕЖЕНЬЕ.

Подаємо симъ до загальнои вѣдомости, що уневажняємо уповажненье, удѣлене пану

Мечиславу Бобжецкому

до приниманя внесень на убезпеченя для Товариства взаимныхъ убезпечень въ Краковѣ, а такожь и до ôтбираня черезъ нёго якихъ-небудь належитостей за убезпеченя.

Всяка проте дѣяльнôсть, яку-бы панъ Мечиславъ Бобжецкій въ тôмъ взглядѣ предприняти намѣрявъ, булабы надужитьемъ, передъ котрымъ остерегти Почтенну Публику уважаємо собѣ за обовязокъ.

Дирекція Товариства взаимныхъ убезпечень въ Краковѣ.

З. Слонецкій. К. Сципіо.

1467 1—3

Тягненье на другій мѣсяць

ЛОСЫ краєвои выставы угорскои въ Будапештѣ по 1 зр.

11 лосôвъ **10** зр.

Головна выграна **вартости**

зр. **100.000** зр.

1431

якъ такожь 20.000 зр. | 10.000 зр. | 5.000 зр. и т. д. | **4.000** выграныхъ

Администрація краєвои лотеріи выставовои въ Будапештѣ у Андрасого ч. 43.

Ôтъ 3 жовтня с. р. выходити буде у Львовѣ

„НАДѢЯ“

ДВОТЫЖДНЕВНИКЪ

съ выказомъ сучасныхъ тягнень лосôвъ, листôвъ заставныхъ, облиг. индемн. и другихъ вартостныхъ паперôвъ; вѣдомости банковѝ, биржевѝ, и т. п.

Выдавець:

АВГУСТЪ ШЕЛЛЕНБЕРГЪ,

Дôмъ банковый и контора вымѣны у Львовѣ.

Предплата выноситъ рôчно: у Львовѣ 1 зр., съ доставою до дому 1 зр. 20 кр.; на провинціи и въ цѣлôй Австріи 1 зр. 30 кр. Поодиноке число коштуе 6 кр.

Щобъ оминути можливѝ страты повиненъ кождый властитель лосôвъ и вартостныхъ паперôвъ предплачувати „Надѣю“.

Числа на показъ безплатно и franco.

Предплату и оголошеня пріймає у **Львовѣ**: Администрація „Надѣи“.

Августъ Шелленбергъ,

1465 1—2 *Дôмъ банковый и контора вымѣны.*

Выдавець и редакторъ Иванъ Белей.

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 103. Львôвъ, Четверъ 19 вересня (1 жовтня) 1885. **Рôчникъ VI.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца

Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.

Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье

Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Реклямаціи неопечатанй вôльній ôтъ порта.

Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a: Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовій ôряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи:* *для Россіи:*
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

По причинѣ троновои рѣчи.

Съ великою нетерпеливостею ожидано сегорôчной троновои рѣчи, що мала ôткрыти десяту сесію рады державной. Всѣ були цѣкавй на интенціи короны и ей правительства для найблизшои будучности, якъ пôдъ взглядомъ политики внутрѣшно-державной, такъ и заграничной. Бо жь ситуація нынѣшна въ Австріи пôдъ обома тыми взглядами єсть, загально сказавши, доволѣ непевна.

У внутрѣ державы богато неполагоджених справъ чисто національныхъ. Нѣмцѣ-вѣрноконституційній, котрымъ на устахъ все и всюды нѣбы-щира „державна идея Австріи“, въ глубинѣ душѣ крыютъ зовсѣмъ инше бажанье, — бажанье выключного панованя въ державѣ, верховодства надъ всѣми другими народностями, особливо-же славянськими въ тыхъ краяхъ коронныхъ, де нѣмецкій нарôдъ живе поручь другого якого народу. Нѣмецка зарозумѣлôсть въ такихъ краяхъ не знає границь и, привыкши черезъ довгй часы до гегемоніи, не може погодитися съ конечностею, щобъ и другй народы Австріи порôвно могли користуватися правами конституційными. Черезъ цѣлу остатню каденцію рады державной Нѣмцѣ-вѣрноконстигуційній цѣлымъ засобомъ своихъ силъ и свого спруту стремѣли лишь до того, щобы повалити ненавистне имъ правительство гр. Таффого. Се було ихъ ceterum censeo и выходячи зъ того становища, старалися въ кождôмъ дѣлѣ, не тôлько чисто политичной натуры, показати правительству вагу своєи опозиціи. Зъ устъ самого цѣсаря удостоились за те назвы „факційной“ опозиціи, але се ихъ зовсѣмъ не збило зъ вытыченои дороги, — вытревали на нѣй до кôнця. Ба, можна сказати, що навѣть въ мѣру наближуваня кôнця каденціи рады державной опозиція ихъ набирала що-разъ острѣйшого тону. Выступы такого Кнотца являлися заповѣдею поступованя нѣмецкои опозиціи въ будущôй каденціи. Правительство старалося по змозѣ ослабити числово опозицію, але то ему майже зовсѣмъ не удалося и нынѣшна рада державна має майже тую саму физіономію, що попередна, съ тою важною рôзницею, що опозиція, котра була сконсолидувалась въ сполучену лѣвицю, нынѣ розлучилась на два клюбы тôлько для того, що опозиційній послы der schärferen Tonart бажаютъ въ боротьбѣ съ правительствомъ гр. Таффе ще бôльше закотити свои рукавы. Зъ того всего выходитъ, що ôтносины партійній въ новôй радѣ державнôй коли не покажутся гôршими, то бодай останутъ in statu quo. Не ôтрадный то объявъ! Тожь и не диво, що цѣсарь въ своєй троновôй рѣчи съ притискомъ пôдноситъ та горячо припоручає посламъ „духа умѣренности“, „объективнôсть“ и пригадуе, що „реформы выплываючй зъ дѣйстныхъ потребъ мешканцѣвъ важнѣйшій ôтъ партійной борбы“.

И цѣла тронова рѣчь уложена такъ, що оминає все, що могло-бъ зъ одной стороны яку-небудь партію рады державной чимсь уразити або дати причину обавлятися о якусь страту, а зъ другои стороны котрôй-небудь партіи кинути бодай зъ-пехотя натякъ на сподѣванье якогось нового, спеціяльного здобутку для себе пôдъ взглядомъ политично-національнымъ. Въ тôмъ взглядѣ тронова рѣчь була дуже осторожна, высказала самй загальники. Такими загальниками политичной натуры були зъ одной стороны съ натискомъ пôднесенй слова „о сильнôй свѣдомости австрійскои державной идеи въ народахъ“ и о задачи правительства „заховати єднôсть и могучôсть державы“, а зъ другои стороны слова о задачи правительства „всѣ австрійскй крає и народы зробити въ рôвнôй мѣрѣ участниками духового и господарского ихъ розвою“. Высказъ „австрійска державна єднôсть и могучôсть“, близше не означеный, централисты вызыскуютъ на свою сторону, бачучи въ нѣмъ неохоту короны и правительства до змагань народôвъ ненѣмецкихъ — розширювати автономію краєвъ коронныхъ. Такъ розумѣютъ его и молодо-Чехи и въ своѣмъ органѣ „Narodní Listy“ высказуютъ въ тôмъ взглядѣ свое невдоволенье. Высказъ же монаршій о „рôвнôй участи всѣхъ краєвъ и народôвъ въ духовôмъ и господарскôмъ розвою“, такожь не означеный близше въ цѣлôмъ текстѣ бесѣды, лишає въ сумнѣвѣ всѣ народы, де граница тои „участи“: чи гр. Таффе за шесть лѣтъ надѣливъ уже упослѣджений народы тою „участею“ а теперь они маютъ лише здорово ей споживати та выдыхати, чи прійде ще щось бôльше. А всѣ народы не-нѣмецкй, якъ каня дощу, выжидаютъ дальшихъ „блюдъ“ — розумѣеся, съ выняткомъ одныхъ Русинôвъ, котрй ôтъ часу правительства гр. Таффе доси ще ждутъ першого „блюда“. Для насъ Русинôвъ, одинокого народу, що має честь мати въ радѣ держ. пару т. зв. „митрополичихъ“ послôвъ а въ палатѣ панôвъ анѣ одного именованого члена, — для насъ одинокихъ въ державѣ тая „рôвна участь“ або иншими словами сказавши „рôвноправнôсть“ єсть доконечна и нагляча въ интересѣ державы и краю. Коли гр. Таффе мавъ-бы въ мысль того высказу троновои бесѣды приступати до дѣла, то попередъ всего, першою его рѣчею повинна бути — поправа сумныхъ ôтносинъ межинародныхъ въ Галичинѣ. Поки того не учинитъ, то цѣла его славословлена програма о „рôвноправности“ народôвъ остане въ очахъ и въ пересвѣдченю тримиліонного народу руского чистою фразою. Мы, Русины, бажаємо, щобъ правительство дало намъ можнôсть користати зъ правъ конституційныхъ, дало намъ помôчь въ рамахъ австрійскои конституціи свобôдно порушатися и національно та економично розвиватися! Таке бажанье наше чей-же не пôдрывае „державнои идеи австрійскои“, а тôлько скрѣпити може „могучнôсть державы“!

Оминувши осторожно сторону политично-національну, тронова рѣчь головну вагу поклала на справы економичній та соціяльній. И насъ Русинôвъ детыкаютъ майже всѣ пôднесенй въ троновôй рѣчи справы: регуляція рѣкъ въ Галичинѣ, реформа спадкового права при дрôбныхъ земельныхъ посѣлостяхъ, справы зелѣзничй, зміна тарифы цловои, привертанье шкôльнои молодежи до промыслового образованя, а въ певнôй мѣрѣ и проекты соціяльній, хочь они головно дотыкаютъ краю, де розвита фабричнôсть та велика индустрія. Многй зъ тыхъ справъ, залагоджений розумно, принесли-бъ справдѣ велику користь народамъ, и до рѣшеня такихъ справъ кождый щирый чоловѣкъ може разомъ съ монархомъ бажати, щобъ опозиція въ той часъ забувала на „партійну борбу“. Але-жь зъ другои стороны мы не можемо повздержатись, щобъ именно до партій попираючихъ правительство не звернути монаршихъ слôвъ о „объективности“ та „дусѣ умѣрености“ въ такихъ зновъ справахъ, де иде о дотеперѣшній конституційній свободы. Въ послѣдныхъ рокахъ духъ реакційный новѣявъ по середнôй Европѣ. Скрôзь упадае збанкрутованый „либерализмъ“. Що въ нѣмъ було лихого, шкôдного, — се разомъ съ нимъ нехай гине, але добрый сокъ зъ него треба лишь переливати въ другу, нову посуду. Свобода личности, свобода слова, свобода товариствъ — се такй рѣчи, безъ котрыхъ нынѣ людскôсть не обôйдеся. „Съ купелею можна выляти и дитину“, а зновъ звѣстна рѣчь, що „гони природу въ дверѣ, она ôкномъ вертае“.

Тронова рѣчь заповѣдае на першôмъ мѣсци угоду съ Уграми, — мы ей згадуємо на послѣдньôмъ. Свого часу, коли „нашихъ“ въ радѣ державы було ажь 16, тогдѣ було инше дѣло! „Нашй“ були тогдѣ панами ситуаціи, — ихъ тогдѣ министры „просили“ (розказуютъ, що давали имъ навѣть бѣлый папѣрь, щобы писали, чого хотятъ). А нынѣ?!

Справы Болгарскй.

Порѣшенье справы румелійскои спочило поки-що въ рукахъ конференціи амбасадорôвъ въ Царгородѣ, а головною тенденцією державъ европейскихъ — именно трактатовыхъ — есть: пытанье болгарске полагодити въ мирнôй дорозѣ. При тôмъ постараются тй державы, щобы жадною мѣрою не допустити до ворохобнѣ въ Альбаніи и Македоніи, або — сказавши коротко — щобы огонь болгарскій злокализувати и чимъ скорше придушити. Конференчуючй амбасадоры маютъ проте ôтограти ролю простои сторожи огневои. Мимо того появляются въ прасѣ европейскôй найрôжноднѣйшій толки о справѣ болгарскôй, котрыхъ въ обовязку дневникарского годѣ намъ не занотувати. Проектъ конференціи амбасадорôвъ мавъ выйти въ иниціативы Россіи. Зъ разу Берлинъ не симпатизувавъ съ сею мыслею, пôзнѣйше одобрено ей и то лишь для того, бо въ Берлинѣ знано, що амбасадоры не зроблятъ бôльше надъ то, на що вже поодинокй державы на передъ згодились. Однакожь точки згоды суть ще для всѣхъ тайною. Деякй дневники кольпортуютъ лишь глуху вѣсть, будьто кн. Александеръ мае вôстати генеральнымъ губернаторомъ всходнои Румелии и що тая-жь лишится пôдъ верховною властею сул-

НА УКРАИНѢ.

Споминки и враженя зъ подорожи

написавъ Ол. Барвѣньскій.

(*Дальше.*)

Ледво вспѣвъ я переступити порôгъ ôтчиненои для мене комнаты въ Одескôй гостинници, а вже явився за мною швайцаръ и зажадавъ паспорту. Однакъ небавомъ повернувъ съ паспортомъ и ставъ розпытувати, якъ называюсь и зъ ôткôль приѣхавъ. Ôтôйшовши съ тымъ, повернувъ по хвили въ-третье и почавъ звинятися, що ôнъ такъ допытуесь, бо теперь у нихъ все вельми строго и поспытавъ про цѣль мого приѣзду. Я ôтповѣвъ ему лякônично, що приѣхавъ въ научныхъ дѣлахъ, бо мене брала досада за таку докучливôсть. Менѣ прійшла тогдѣ на думку подорожь, яку я мусѣвъ ôтбути въ державу „зелѣзного канцлера“, мôй кôльканедѣльный побытъ тамъ же, а хочь у мене за пазухою бувъ паспортъ, нѣхто мене анѣ при въѣздѣ, анѣ при выѣздѣ, анѣ за цѣлый часъ побыту мого не поспытавъ, хто я, зъ ôткôля и по що приѣхавъ.

Опинившись въ Кіевѣ, пôшовъ я розвѣдатись, якъ-бы менѣ доступити до невычерпаного жерела историчного, центрального архиву при университетѣ св. Володимира, що мѣститъ въ собѣ давнй акты Кіевскои, Подôльскои и Волыньскои губернiй, почавши зъ 1400 ыхъ рокôвъ. Менѣ довелось при сѣй нагодѣ познакомитись съ кôлькома родинами. Я найшовъ у нихъ таку щиро-руску гостиннôсть, таку свободу товариску, яку у насъ хиба ще декуда по селахъ стрѣтати можна, бо по мѣстахъ зробила она вже давно мѣсце польскôй церемонности та нѣмецкому выраховаю. Въ тамошныхъ родинахъ вѣе ще старосвѣтскимъ, патріархальнымъ духомъ такъ, що й зовсѣмъ чужій чоловѣкъ чуеся въ нихъ наче-бы членомъ однои великои родины.

Съ жалемъ однакъ я дôзнався, що по поводу царского приѣзду университетъ ще зачиненый (по-за звычайный речинець) и не буде скорше ôткрытый, якъ по выѣздѣ царскôмъ. Тому не тôлько не повелось менѣ довершити свого намѣру, але й не можна було оглянути прегарныхъ и богатыхъ зъ Кремянецкого лицея и Виленьского университету перенесеныхъ и значно збôльшеныхъ кабинетôвъ природописныхъ и многоцѣнного кабинету нумизматичного та великои библіотеки, що теперь має бôльшь 100.000 томôвъ. Я тôлько зайшовъ у ботаничный садъ, чудовый паркъ величезныхъ розмѣрôвъ, що съ своими богатыми оранжеріями стоитъ отворомъ для публики щоденно ôтъ 1 мая до кôнця вересня, и не мôгъ налюбуватись тою розманитостею ростинности тамъ выплеканоя. Та хочь день бувъ погôдный и гарный, садъ бувъ майже зовсѣмъ пустый, тôлько де-де можна було заглянути прохожихъ.

II. Старый Кіевъ. Золотй ворота. Памятникъ св. Ирины. Церкви Десятинна и св. Андрея Первозваннаго. Памятникъ св. Володимира.

Пополудни выбравсь я оглядати Кіевъ и его историчнй памятники съ моими новыми знакомыми, що съ незвычайною готовостею опроводили мене по всѣхъ знатнѣйшихъ мѣсцяхъ та объясняли все уваги гôдне. Улицѣ мѣста вельми широкй, тôлько не гладкй, бо вымощенй камѣнцями-сторчаками, а хôдники повыкладуванй дуже доброю жовтавою цеглою; тôлько де-де можна побачити плыты або асфальты. Найкрасшй улицѣ се безперечно Крещатикъ, Бабиковскій бульваръ и бôльша Володимирска улиця. Крещатикъ тягнеся на мѣсци старинои *Крещатои долины*, що творила частину давного густого бору „*Перевѣсище*“, призначеного для ловлѣ птицъ и звѣрины. Долина та лежитъ мѣжь старо-кіевскими горбами, де бувъ давный *градъ* першихъ князѣвъ и Печерскимъ, де находився улюбленый лѣтнй двôръ князѣвъ Володимира В. и Ярослава, званый Угорскимъ, коло села *Берестово*. Долина и збочи спадаючихъ до неи гôръ були вкрытй *дебрами*, а ще на початку сего столѣтя находились въ тôмъ мѣсци лѣснй зарости. Нынѣ Крещатикъ есть осередкомъ всего руху и житя кіевского; тамъ находятся найкрасшй каменицѣ, найбôльшй склепы и найпершй гостинницѣ. А все-жь таки сказати треба, що рухъ на Крещатику и въ Кіевѣ загаломъ анѣ въ половинѣ не дорôвнюе рухови нашого Львова.

Осередкомъ и найдавнѣйшою частею Кіева бувъ *верхній або старый Кіевъ*, що наче акрополисъ взносився на найзначнѣйшôй зъ гôръ надднѣпряньскихъ. На тôй горѣ стояли давнй церкви Десятинна и св. Василія и княжій камѣнный теремъ. Крутый вывôзъ пôдъ именемъ *Боричева* лучивъ верхнй або старый Кіевъ съ нижнымъ або *Подоломъ*. Ярославъ Мудрый розширивъ верхнй гôродъ, прилучивши до него задню площу, ôтдѣлену невеликимъ паровомъ. Тутъ построивъ ôнъ на мѣсци памятнои битвы съ Печенѣгами соборъ св. Софіи, ôтъ котрого и ся найпростôрнѣйша часть Кіева звалась *Софійскою*. Опôсля и полудневa часть Старокіевскои вышины, на котрôй повставъ Золотоверхій Михайлôвскій монастырь, вôйшовъ въ складъ верхнёго гôрода и ту часть можна назвати *Михайлôвскою*. Зъ трехъ сторôнъ положенье гôрода було доволѣ безпечне: зъ полудневои стороны обмежало его пôдгôрье Крещатицкои долины, зъ пôвночи тягнулись паровй и ôтдѣльнй холмы, мѣжь ними Щекавица съ Олеговою могилою и пôвнôчне передмѣстье Кожумяки, такъ назване ôтъ кожумякъ (гарбарѣвъ). Зъ схôдноi стороны ворхнй гôродъ стрômко спускався къ Подолу. Тôлько зъ четвертои, захôдноi стороны переходивъ въ сусѣдну рôвнину. Тутъ въ городскôмъ валу находились славнй *Золотй ворота*, зъ котрыхъ нынѣ остались тôлько звалища.

На невеликôй квадратнôй площади, середъ зелени заложеного тамъ сквера, виднѣются нынѣ останки двохъ рôвнобѣжно поставленыхъ стѣнъ, стягненыхъ зелѣзными штабами и обведеныхъ наоколо зелѣзною решѣткою. Старинный камѣнный муръ тыхъ стѣнъ скрѣпленый зъ ихъ середины цегляною верствою, очевидно пôзнѣйшои добы, а зверха, стѣны попôдпиранй цегляными пôдмуруванями. Ось и всё, що нынѣ осталося зъ Золотыхъ ворôтъ, котрй построивъ Ярославъ Мудрый 1037 р. Надъ воротами находилася церква *Благовѣщеня Пр. Б.* съ золотою банею (зъ ôтки мабуть и пôшла назва Золотыхъ ворôтъ) и образъ Богородицѣ. Ся старинна святыня збереглась до

тана. Берлиньскій договоръ мавъ-бы прото лишитися не нарушеный. Такого мнѣня мали-бы бути и новѣ султаньскѣ министры и султанъ въ своеи стороны радъ-бы не допустити до нѣякого конфликту военного. Другѣ органы говорятъ голосно о детронизаціи кн. Александра въ престола болгарского за вроблену несподѣванку. До того мнѣня прилучаются и деякѣ органы прасы россійскои. Тому то и князь въ своеи стороны докладае всѣхъ силъ, молится за султана, зборонюе Румелійцямъ выступати офензивно, бере въ оборону магометаньскихъ жителѣвъ Румеліи и выдае проклямаціи, щобы будь-що-будь спинити повстанье Болгарôвъ въ сусѣднôй Македоніи. Выйшовъ навѣть формальный указъ княжій, котрымъ грозится кождого Болгарина поставити передъ военный судъ, котрый посмѣвъбы агитацію ширити въ Македоніи, або нарушавъ публичне безпеченьство въ краю.

Але мимо всѣхъ мирныхъ интенцій кн. Александра и державъ европейскихъ видко на всѣхъ точкахъ балканьского пôвъострова, если вже не военне настроенье, то бодай значѣ пôдготовленя, щобы на случай военного конфликту мати готовѣ силы до акціи. Грецiя, Сербія и Чорногора скликуютъ и организуютъ свои полки и то пôдъ зручною покрывкою, будьто самѣ пôдданѣ прутъ до вôйны и остаточного знищеня власти султаньскои въ Европѣ. Мирныхъ накликовань въ Берлина, Англіи и Франціи нѣхто слухати не хоче. Въ Сербіи примѣромъ, не тôлько покликано контингенты сталѣ пôдъ хоругвы и назначено для нихъ новыхъ полководцѣвъ, але и школьна молодѣжь явилася въ депутаціи передъ королемъ съ просьбою о зъорганизованье охотничихъôтдѣлôвъ. Навѣть богословы и учителѣ сербскѣ перенялися военнымъ духомъ и король одушевленю сему не противится. Звѣстнѣ вожды инсургентôвъ въ 75 и 76 року. Любобратичь и пôпъ Зарко зъявилися въ Бѣлгородѣ и организуютъ легіоны чужинцѣвъ. Въ кождôй мѣсцевости повстали вербунковѣ агентуры, а всѣ готовѣ силы военнѣ идутъ на полудне до Нишу. Зелѣзниче товариство сербске одержало наказъ держати що-дня одинайцять поѣздôвъ готовыхъ до перевозу войска съ Бѣлгорода до Нишу. Въ цѣлôмъ краю объявилася лишь одна мысль, т. е. унію болгарску уважати довершенымъ фактомъ, а съ своеи стороны приложити всѣхъ силъ, щобы краѣ заселенѣ Сербами прилучити до королества. Въ скупщинѣ ôтбуваются тайнѣ наради, по котрыхъ окôнченю король Милянъ выдасть манифестъ до народу, въ котрôмъ оправдае потребу мобилизаціи. Король мае рôвножь удатися до Нишу, а нарôдъ готовитъ для него великѣ овації. До стрѣчи военнои на граници сербско-турецкôй не прійшло ще нѣгде, але дневники сербскѣ заповѣдаютъ си въ найблизшôмъ часѣ.

Рôвно и Грецiя не гайнуе часу и мобилизуе такожь свои военнѣ силы на границяхъ Тесаліи и Епиру. Король заповѣвъ, що нынѣшна хвиля може стояти богато жертвъ и народъ слухае радо сего голосу, хотяй организація полкôвъ не ôтбуваеся съ такимъ жаромъ якъ въ Сербіи. На Грецію вплынувъ имовѣрно голосъ Англіи и Франціи, котрѣ ôтраджуютъ королеви дуже поквапно братися за дѣло.

Дивне трохи становище намѣрила, пôсля донесень прасы европейскои, заняти Чоргора. Передъ кôлькома днями именно рознеслися слухи, будьто кн. Никола заключивъ съ султаномъ договоръ офензивно-дефензивный, а новѣйшѣ телеграмы зъ Видина доносятъ, що чорногорскій сенаторъ Пеко Павловичь збирае тамъ-же охотникôвъ до збройного выступленя противъ — Сербіи (?). Пеку Павловичу не достае однакожь до того средствъ матеріяльныхъ и доси зголосилося до него лишь 40 людей непевнои минувшости. Рôвно-жь и якійсь Пашичъ, проводирь сербскихъ емигрантôвъ, мавъ удатися до кн. Александра болгарского о субвенцію на охотничій полкъ противъ Сербіи(?) Послѣдни факты маютъ за собою на стôлько имовѣрности, що, якъ вѣдомо, межи Чорногорою и Болгарією зъ однои стороны а Сербією зъ другои стороны существуе великій антагонизмъ національный и прикрѣ реминисценціи династичнѣ. Такъ Сербія якъ и обѣ другѣ згаданѣ державы посѣдаютъ впрочѣмъ аспираціи на заснованье великихъ балканьскихъ державъ пôдъ власнымъ проводомъ. Зъ всего отже выходило-бы, що на балканьскôмъ пôвъостровѣ при евентуальнôмъ бôльшôмъ конфликтѣ, межи Сербією, Болгарією и Чорногорою не було-бы одинодушнои акціи. Замѣтною есть такожь и та обставина, що Австрія и Россія, державы найбôльше интересованѣ пытаньемъ балканьскимъ, дôси держатся въ значнôй резервѣ, немовь-бы дарочно выжидали, якъ безъ нихъ вложится ситуація политична на пôвъостровѣ, щобы ôтакъ выкористати си для себе въ найширшихъ розмѣрахъ. Поки-що накликуютъ они до мира, але годѣ припускати, щобы въ разѣ розгару военного не вступили въ акцію съ всею рѣшимостею.

Политичнѣ ворожбиты, якихъ въ нынѣшнôмъ часѣ маемо доволѣ, представляютъ евентуальну акцію на балканьскôмъ пôвъостровѣ въ слѣдуючій способ. Если унія болгарска осуществится — кажутъ они, — то Сербія съ конечности муситъ выступити до вôйны. Рôвночасно мусѣли-бы вступити въ акцію — Чорногора, Грецiя и имовѣрно такожь Румунія. Яко вынагороду за всходну Румелію жадала-бы Сербія для себе Стару Сербію, Грецiя — частины Тесаліи и Епиру, а Чорногора — Альбанію. На случай, если-бы Велика Болгарія ще дальше посягнула въ своихъ аспираціяхъ, то Сербія зажадае пôвнôчнои а Грецiя полуднevои Македоніи. Все то мало-бы статися задля политичнои рôвноваги на балканьскôмъ пôвъостровѣ.

Зъѣздъ христіяньскихъ промысловцѣвъ и купцѣвъ,

о котрôмъ згадували мы въ послѣднôмъ числѣ, подѣлився на пять секцій, помѣжь котрѣ роздѣлено рефераты о справахъ, поставленыхъ на порядокъ дневный зъѣзду. Секціи I-шôй придѣлено рефератъ въ справѣ образованя ученикôвъ торговельныхъ и промысловыхъ. Секціи II гôй придѣлено порѣшити питанье, що треба робити, щобы розвинути торговлю краеву? — а при тôмъ и порѣшити квестіи: що належитъ розумѣти пôдъ дрôбною а що пôдъ великою торговлею? чи товариства консумційни користнѣ суть для торговлѣ? чи святкованье недѣлѣ вплывае користно на торговлю? чи не булобы користно заснувати финансову институцію за-для улекшеня кредиту и посередництва въ справахъ торговельныхъ? якимъ способомъ можна-бъ усунути зовсѣмъ кружачу по домахъ торговлю? и що треба робити, щобы можна вести торговлю самостôйно? — Секціи III-тôй придѣлено порѣшенье питань: чи продажь выробôвъ шкôлъ промысловыхъ вплывае користно на розвôй промыслу въ краю? чи лежитъ въ интересѣ краевого промыслу продажь выробôвъ, продукованыхъ въ заведеняхъ карныхъ? якъ и де належитъ уряджувати выставы промысловѣ? и чого треба домагатись ôтъ правительства для розвою краевого промыслу? — Секція IV-та мала занятись выробленьемъ проекту статутôвъ для маючои заснуватись загальнои звязковои корпораціи купцѣвъ и промысловцѣвъ. — Секція V-та мала застановитись надъ засадами, на пôдставѣ котрыхъ мали-бы бути зъорганизованѣ корпораціи купецкѣ, якъ такожь и надъ тымъ, кôлько такихъ корпорацій и въ котрыхъ мѣотахъ краю завязати бы треба. Поодинокѣ секціи ôтбували свои наради дня 28 с. м. а дня 29 с. м. предложили результаты тыхъ нарадъ зъѣздови.

Рѣшеня секціи I-шои що до ученикôвъ торговельныхъ суть слѣдуючѣ: Ученика можна пріймати до торговлѣ тогды, коли укôнчитъ передъ тымъ низшу гимназію, або школу выдѣлову, або середну школу торговельну. Практика ученика, служачого на власный коштъ, выноситъ 3 роки, на коштъ принципала 4 роки. Въ тягу тои практики обовязаный ученикъ ходити до школы промыслово-торговельнои, въ котрôй мае выкладатись по-при другихъ предметахъ такожь и бухгальтерія, географія торговельна, товарознавство и наука кореспонденціи въ языкахъ французскôмъ, нѣмецкôмъ и польскôмъ, а въ восходнôй Галичинѣ такожь и въ р у с к ô м ъ языцѣ, а кромѣ того засадничѣ вѣдомости зъ права торговельного и векслевого. По скôнченю 3- взглядно 4 лѣтнои практики мае ученикъ пôддатись испытови на субъекта. Повысшѣ рѣшеня секціи I, референтъ черезъ купця Дреколера, принявъ зъѣздъ въ цѣлости, а кромѣ того рѣшивъ одноголосно внести до сойму петицію о заснованье середныхъ промыслово торговельныхъ шкôлъ у Львовѣ и Краковѣ и академіи торговельнои у Львовѣ а що найменше отвореня торговельного ôтдѣлу при львôвскôй политехницѣ.

Секція II-га перейшла до порядку дневного надъ справою святкованя недѣль; узнала товариства консумційнѣ дуже небезпечными для торговлѣ, а домокружну торговлю о стôлько лишь пожиточною, о скôлько она ширитъ выробы домашного промыслу, а въ кôнци узнала потребу заснованя центральнои торговельно финансовои институціи у Львовѣ, котра бы була посередницею при закупнахъ на велику скалю. Рѣшеня секціи II ои референтъ п. Стахевичь зъ Тернополя и ихъ по довшôй дискусіи принято. Зъ дискусіи сеи замѣтне то, що коли купець зъ Тернополя п. Поповичь выступивъ въ довшôй промовѣ противъ товариствъ консумційныхъ и въ загалѣ національно-економичныхъ товариствъ торговельныхъ яко конкурентôвъ купецтва и торговлѣ въ загалѣ, п. Ничай директоръ „Народнои Торговлѣ“, пôдозрѣваючи, що слова „національно-економичнѣ“ звернѣ въ першôмъ рядѣ до сеи институціи, зазначивъ, що „Народна Торговля“ зовсѣмъ не робитъ конкуренціи купецтву, а коли зъѣздъ купцѣвъ уважае и „Нар. Торговлю“ яко свого конкурента, то лучше було бы не запрошувати си репрезентангôвъ до участи въ нарадахъ. П. Ничай зажадавъ ôттакъ категорично ôтъ зъѣзду, щобы заявивъ, якій его поглядъ на „Народну Торговлю“ и си ôтносины до интересôвъ стану купецкого. На то забравъ голосъ найперше п. Міончиньскій а ôттакъ д-ръ Рутовскій заявляючи, що все купецтво и цѣлый станъ христіяньскихъ промысловцѣвъ симпатизуе съ „Нар. Торговлею“ и не може ѣй нѣчого закинути, яко институціи вельми солиднôй и пожиточнôй. Слова тѣ повитавъ цѣлый збôръ грôмкими оплесками. Ôттакъ слѣдувало справозданье секціи III-ои, котра вносила: щобы выробы шкôлъ промысловыхъ продавано тôлько по краевôй цѣнѣ; щобы выробôвъ карныхъ домôвъ якъ и выробôвъ заграничныхъ не допускати на выставы краевѣ та щобы въ загалѣ обмежено працю въ карныхъ домахъ лишь на выробы непродукованѣ въ краю. Всѣ тѣ внесеня принято и порѣшено выслати петиціи до сойму и правительства въ справѣ оподаткованя и кредиту промыслового. Дальше принято предложеный секцією IV-ою начеркъ статута для загального звязку христіяньскихъ купцѣвъ и промысловцѣвъ съ особливымъ натискомъ на слово „христіяньскихъ“, котре доперва збôръ вложивъ въ начеркъ статута. Въ кôнци поставлено на внесенье секціи V. таку рôзницю межь „торговлею“ а „крамарствомъ“, що при торговли треба протоколувати фирму, вести книги и держати субъектôвъ та ученикôвъ, а крамарь не потребуе протоколувати фирмы и вести книгъ, але и не може удержувати субъектôвъ та ученикôвъ. Купцѣ маютъ завязувати т. зв. „гремія“, а крамарѣ окремѣ корпораціи.

Передъ замкненьемъ зъѣзду порѣшено, щобы на другій рôкъ такій самый зъѣздъ ôтбувся въ Краковѣ.

Билянсъ „Народнои Торговлѣ“

тов. зарегистрованого съ ограниченою порукою

съ кôнцемъ серпня 1885.

Актива.

Готôвка въ касѣ центральнôй	6.544·28 зр.
„ на складахъ филіяльныхъ	2.636·51 „
Товары на складахъ въ вартости	128.630·57 „
Меблѣ въ вартости . . .	5.961·32 „
Перше урядженье складôвъ .	3.712·13 „
Ôтсотки конта корренте . .	33·39 „
„ щадниць . . .	931·97 „
Текучѣ розходы . . .	14.166·81 „
	162.616·98 зр.

Пасива.

Фондъ резервовый . . .	1.219·29 зр.
Удѣлы	24.444·05 „
Конто корренте . . .	36.990·99 „
„ щадниць . . .	56.891·48 „
Ôтсотки удѣлôвъ . . .	519·43 „
Запасъ на податокъ . . .	133·77 „
Процентъ есконту . . .	718.76 „
Приходы въ продажи товарôвъ	41.699·21 „
	162.616·98 зр.

ДОПИСИ.

Зъ епархіи Перемыскои.

(Будуче положенье духовныхъ завѣдателѣвъ.)

Въ 99 ч. „Дѣла“ подавъ я бодай коротеньку звѣстку про то, якій выглядъ на будуче представляеся для маленькихъ нашихъ капеланій въ нового закона конгруального. Нѣчого лѣпшого не вызырае зъ тыхъ §§-ôвъ и для нашихъ духовныхъ завѣдателѣвъ. §. 5 закона зъ 19 цвѣтня 1885 р. каже выразно, що платня завѣдателя опорожненои посады не буде на будуче такъ, якъ до теперь бувало, рôвнятися платни постôйного пароха, але буде выносити 30 зр. мѣсячно тамъ, де парохъ побиравъ 500 зр.; а 40 зр., де парохъ побиравъ 600 зр. и т. д. Однакъ законъ не каже, въ якого Фонду буде побирати свою пенсію завѣдатель; для того на передъ съ всякою певностею можемо сказати, що и завѣдателеви такъ якъ постôйному парохови скажутъ глядати своеи пенсіи въ доходахъ зъ землѣ, въ приходахъ церковныхъ, и т. д. Для постôйного пароха оно ще якось на пôвъ-бѣды выглядае; у насъ мало такихъ вельми добрыхъ приходôвъ, котрыхъ доходы перевышали-бъ 500 зр., тому парохіяльнѣ приходы для постôйного пароха може зостанутъ in statu quo. Однакъ инча рѣчь для завѣдателѣвъ! Тому законъ въ 19 цвѣтня въ §. 5 не признае тôлько 360 зр. рôчно тамъ, де парохъ побираe 500 зр., — мала отже благодать, — бо наколи зважимо, що при переведеню новыхъ фасій приходы въ церкви, въ поля та ренть досягнутъ о много высшои цифры якъ до теперь, а потому, що завѣдатель въ нихъ муситъ свою пенсію стягати, то хто знае, чи не прійдеся завѣдателеви доплатити на тôмъ приходѣ, де парохъ побиравъ може зо 120 зр. доповненя до своеи конгруы. Nemo ab omni parte beatus, каже латиньска пословиця и си можна-бы прилицювати и до нашихъ будучихъ завѣдателѣвъ, згадуючи на то, що имъ таки щось пôдвысшили та що они повиннѣ и въ того бути вдоволеными.

Само зло не було-бы може такъ великимъ, наколи-бы змѣнилися всѣ тѣ ôтносины, якѣ по найбôльшôй части кождого завѣдателя окружаютъ. У насъ головнымъ жереломъ доходу въ парохіи есть безъ сумнѣву роля, коло котрои муситъ священикъ добре нагорюватися, щобъ си доходомъ заспокоити всѣ потребы свои и своеи родины; на доходы въ церкви, на того зъубожѣлого селянина рахувати нема що и не можна при нынѣшныхъ обставинахъ. Однакъ земля поплачуе тôлько въ осени, коли въ неи дещо збереся. Припустѣмъ, що священикъ-парохъ умираe въ листопадѣ або грудни, отже по зборахъ. Консисторія дае завѣдателя въ сѣчни. И въ чого-жь прійдесь ему жити? Шукай твоихъ 30 зр. мѣсячнои пенсіи у тôй задубѣлôй, замороженôй, бѣлою ожеледою покрытôй земли! Бо прецѣнь рѣдко знайдеся мѣжь нашими жонатыми священиками такій человѣкъ, що хотѣвъ-бы входити въ стислый подѣлъ съ позвсталыми сиротами, знаючи добре, що таке саме нещастье може за рôкъ за два зустрѣнути его родину по его смерти. А хотяй-бы и схотѣвъ дѣлитися, такъ що-жь въ того? По ôтручню половины за засѣвъ и роботу, ему яко $^1/_6$, с. е. за сѣчень и лютый припаде тôлько, що велике зеро. Тай хто-жь зъ насъ не знае, кôлько то неразъ гнѣву, кôлько нарѣканя, а деколи и деморализаціи при такихъ подѣлахъ, бо человѣкъ все человѣкомъ, а борба о житье поихне его неразъ и на круту дорогу кривды або и несправедливости, хотяй ôнъ и образованый. Буваe и такъ, що споры при подѣлѣ въупиняются ажь передъ вайдыкою, домагаючись порѣшеня... Вкôнци вôстане самъ завѣдатель; церковный рôкъ економичный розпочинаеся ôгъ 25 марта, — належало-бъ нашому завѣдателеви засѣвати поле. Бути може, ôнъ потрудивсь-бы коло того, кобы знавъ, що ôнъ зберe зъ него верно та спожиткуе, але що жь? — консисторія поспѣшилася и выставила парохію на конкурсъ. Ôнъ отже не маe надѣѣ на мѣсци и перелѣтувати, тому чимъ скорше выпускае дешево поле селянамъ, ховае грошѣ до кишенѣ, збираe манатки до купки тай готовый до дальшои дороги. По якôмсь часѣ спроваджуеся новый парохъ, вновъ подѣлъ и вновъ споры, котрѣ дуже часто ôтбиваются о уха парохіянъ и не вовсѣмъ добре вплываютъ на ихъ моральну сторону.

Деколи консисторія не зважае вовсѣмъ на часъ, въ котрôмъ найлѣпше було-бъ обсадити парохію чи то завѣдателемъ чи парохомъ; дуже часто лучаeся, що парохъ умираe въ лютôмъ або сѣчни, а консисторія надае завѣдателя въ липни або червни, отже тогдѣ, коли часъ засѣвôвъ минувъ. Завѣдатель спроваджуесь, обнимае урядъ парохіяльный, а въ нимъ и землю незасѣяну, не оброблену, пусту; а прецѣнь она жерело его удержаня, нервомъ его житя!

При тôмъ прецѣнь и то признати треба, що не въ кождый часъ однакѣ суть доходы

нынѣ: въ р. 1699 перенесли си до церкви *Пр. Тройцѣ* въ бôльшôй Василькôвскôй улицѣ. Татарскій погромъ 1240 р. знищивъ мѣжь иншими дорогоцѣнными памятниками и Золотѣ ворота. Въ р. 1682 ôтбудовано ихъ и укрѣплено пôсля тодѣшныхъ вымогъ, а въ р. 1750 Правительств. Сенатъ *для збереженя передъ знищеньемъ* приказавъ ихъ засыпати землею, зъ пôдъ котрои выдобули ихъ зъ наказу царя Миколы 1832 р., и въ тôмъ видѣ они находятся до нынѣ. Для охороны ôтъ вплывôвъ елементарныхъ маютъ надъ звалищами Золотыхъ воротъ поставити вкрôвлю. Здалось бы однакъ крôмъ того, щобъ и городске начальство дбало о удержанье бôльшои чистоты коло такихъ памятникôвъ, бо мимохôть приходитъ на думку, наче бъ памятники на те строились, щобъ були прибѣжищемъ всѣхъ „нуждающихъ ся“.

Съ исторією Золотыхъ воротъ вяжеся повторювана звычайно польскими историками а навѣть школьными учебниками байка, будьто бы король польскій Болеславъ Хоробрый вступаючи въ Кіевъ съ зятемъ своимъ Вел. княземъ Святополкомъ на знакъ побѣды ударивъ въ Золотѣ ворота мечемъ, котрый выщербився и тому звався „Щербцемъ“. Байка ся не маe нѣякои пôдставы, бо Болеславъ вступивъ у Кіевъ 1018 р. а Ярославъ почавъ ставити Золотѣ ворота доперва 1037 р.

Подальше ôтъ Золотыхъ воротъ у Володимирскôй улици стоитъ чотыроугольный стовпъ вложеный зъ цеголъ старинныхъ съ осьмигранным призматичнымъ дашкомъ и хрестомъ на верху. Се *памятникъ св. Ирины.* Въ р. 1835 выкопано въ сѣмъ мѣсци розвалины давнои церкви, пôсля догадки деякихъ историкôвъ и археологôвъ церкви монастирскои св. Ирины, основанои 1037 р. Ярославомъ пôсля имени его жены Ирины.

Зъ ôттôль мы пôшли дальше къ *Двятинкôй церквѣ*, що стоитъ на мѣсци церкви тои назвы, построеной Володимиромъ В. и посвященои Пр. Богородици. Ся первѣства святыня Володимирова була величава и мала до 8 сяжнѣвъ довжины а 16 ширины. Володимиръ В. ôтдавъ си всѣ дорогоцѣнности привезенѣ зъ Херсону а зъ майна и городôвъ пожертвувавъ на ню десяту часть, и зъ ôтти й си назва. Въ нѣй похоронено мощѣ св. Ольги, св. Володимира, его жены грекинѣ Анны и и. На початку XI в. она згорѣла, опôля ограбивъ си Андрей Боголюбскій, ôттакъ Половцѣ а наконецъ съ нащадомъ зруйнували си Татаре 1240 р. Митрополитъ Петро Могила пристроивъ до оставшогося угла давнои церкви олтарну стѣну и посвятивъ Рождеству Пр. Б. Нынѣшна церква Десятинна поставлена митропол. Евгеніемъ 1828 р. въ видѣ квадрату 40 аршинôвъ довгого и широкого съ пятью куполами грушковатого виду. Стиль си не особлившій. Коли въ р. 1824 почали розкопувати фундаменты давнои церкви, найшли домовину зъ червоного лупця, що вельми нагадуе своею краскою теребовельскій камѣнь. Въ нѣй були кости безъ головы и правои руки съ останками княжои одежи, зъ чого догадуются, що се домовина Володимира В. Домовина ся находится въ церквѣ Десятинноѣ коло иконостаса и престола св. Володимира; голова св. Володимира есть въ *Успеньскôй церквѣ* Печерскои Лаври, а права рука въ Софійскôмъ соборѣ. *(Дальше буде.)*

въ церкви, ба лучаются въ роцѣ мѣсяцѣ такій, що нѣчого не несуть. Якъ-жежь на нихъ трафитъ завѣдатель, такъ пропавъ! — не ôтобье на завѣдательствѣ и коштôвъ своеи дороги. До нынѣ було прикре а неразъ гôдне милосердія положенье нашого духовного завѣдателя. Не одного консисторія переноситъ въ одного мѣсця на друге во три разы на рôкъ. Не пытаючи о то, чимъ той молодый чоловѣкъ покрыв тô великô кошты подорожи и чи ему въ Сокальского оплатится выпроваджуватись пôдъ Кракôвъ на яку голодôвку. Але чи ôтносины при нынѣшнôмъ законѣ въ 19 цвѣтня вмѣнятся, се вновъ велике пытавье — и намъ все здаеся, що для завѣдателѣвъ прійде прикрѣйша хвиля въ будучности якъ була доси. Тому конче потрeба, щобы Впр. консисторія въ своеи стороны здѣлала якусь пôльгу для тыхъ людей, котрі посвятилися волочитись въ одного мѣсця на друге съ своими родинами, наче той вѣчный жидъ, а котрі въ кождôй хвили на розказы своихъ духовныхъ властей стаютъ въ ряды на мѣсце померших.

Кождый хотяй-бы найменшій — не урядникъ, але урядничина, отъ и вовьный дôстае на перепровадженье якусь суму, наколи его перепроваджуютъ въ одного мѣсця на друге зъ уряду. А що-жь дôстае духовный завѣдатель? Грамоту! Коштôвъ спровадженя не можна, якъ то колись декуды бувало, вôпхнути на парохіянъ, котрі и такъ въ нынѣшныхъ часахъ ажь надто обтяжені всякими драчами, однакожь теперѣшна хвиля такъ нагôдна до реформъ въ тôмъ напрямѣ, що въ будуще може й тяжко, щобъ така нагодилася, Впр. консисторія дуже богато зарадила-бъ злому и дуже много помогла-бъ завѣдателямъ въ будучности, коли-бъ кожда парохія була администрована черезъ цѣлый рôкъ; за той часъ мôгъ-бы администраторъ поле парохіяльне засѣяти, обробити, и зъ него зôбрати а тымъ самымъ змôгъ бы бодай въ части покрыти кошта свого перепровадженя. Парохія черезъ то не стратитъ нѣчого, бо прецѣ за бл. п. Яхимовича администровано приходы и по 3 роки, а й теперь чи то не практикуеся съ малыми капеляніиками, на котрі нѣхто за конкурсомъ податися не хоче? Я знаю, що деколи интересовані напираютъ на дух. власть, щобы той або сей прихôдъ выставити на конкурсъ, — але тогды, якъ буде такій законъ, всякі домаганя въ тôмъ напрямѣ устанутъ.

Вкôнци кождый станъ въ нынѣшныхъ прикрыхъ часахъ стараеся узыскати для себе пôльгу въ кождôмъ напрямѣ, — чому-жь власне одно наше жонате священьство не мае старатися о тіи-жь? Высокі урядники, що рôчно побираютъ и 3000 зр. пенсіи, — не встыдаются хôснуватись выдѣлаными для нихъ ôтъ высшихъ властей улекшеньями на желѣзницяхъ и ѣздятъ желѣзницями за $^1/_2$ билетомъ. Великою пôльгою було-бы прото для завѣдателѣвъ, коли-бъ нашій духовній власти — що „Дѣло“ вже пôдносило — выѣднали для священикôвъ зниженье ѣзды желѣзницями. Се було-бы для нихъ благодатею, коли они переносятся зъ одного мѣсця на друге съ цѣлымъ своимъ газдôвствомъ и своею родиною. Будь-що-будь мы всьмо того пересвѣдченя, що въ будучности при законѣ въ 19 цвѣтня 1885 р. завѣдателямъ нашимъ буде ще тяжше выйти на свое и хто знае, чи нашій духовній власти будутъ могли кого переволѣкати зъ одного мѣсця на друге, коли для тыхъ завѣдателѣвъ не зробится якоись пôльги и коли полишится status quo, бо прецѣнь треба подумати, що хотяй завѣдатель духовна особа, то таки голубомъ ôтъ Санча до Жовкви не перелетитъ...

—V—

Зъ Рогатыньского.

(*Перший вечерокъ музикально-вокальный въ Рогатынѣ.*) Знатнѣйшій Русины Рогатына сповнили красне дѣло: дня 20 л. вересня устроили они вокально-музикальный вечерокъ, сполученый съ аматорскимъ представленьемъ и съ танцями. Въ Рогатынѣ есть значнѣйше число интелигентныхъ Русинôвъ и всякі верствы та званя маютъ бодай одного репрезентанта: маемо кромѣ пароха репрезентантôвъ своихъ въ старостве, судѣ, мѣжь лѣкарями и учителями. Декотрі въ нихъ суть люде щирои волѣ та пожертвованя, а може навѣть и ôтваги, коли вже и съ тымъ въ нынѣшныхъ часахъ числитися мусимо; а коли суть деякі хибы, то хиба лишь — пожалься Боже! значнôй ще части нашои интелигенціи властивій, якъ н. пр. недостача организаціи, нерускій дома розговôръ, и т. п. Та о тôмъ мы лишь мимоходомъ згадали, бо маемо говорити про вечерокъ.

Мы слухали, дивилися, та очамъ и ухамъ своимъ не вѣрили, мы ще доси не стямилися по гарнôмъ вечерку рогатыньскôмъ: чогось подôбного мы — кажемо щиро и ôтверто — нѣколи не надѣялись, тымъ бôльше, що, якъ мы зачували, комитетъ вечерковый мавъ прикметы „пôзного Ивана“. Програма вечерка була дуже богата и ôтповѣдна, а ще красше выкôнчена. Розпочавъ хоръ львôвскои молодежи та другихъ любителѣвъ спѣву ôтспѣваньемъ нового кусника „Гуляли-гуляли“, композиціи п. Нижанковского. Спѣваки пôдъ управою самого композитора такъ заимпонували своими голосами, що на жаданье публики мусѣли кусникъ той повторити. Потому аматоры ôтограли вельми удачно мѣщаньску пригоду Григорія Григорієвича „Тато на заручинахъ“. Якъ панѣ такъ и панове аматоры грали съ правдивымъ чутьемъ и вывязалися въ своеи нелегкои задачѣ якъ найлучше, а вже-жь особливо мусимо пôднести артистичне ôтданье добродушнои селянки Олены. Ôттакъ ишли на перемѣну соля, ôтспѣваній звѣстнымъ нашимъ тенористомъ п. Иванцевымъ, дуетъ, хоры, а потому ще одна комедійка въ 1 актѣ: „Ôнъ не заздрôстный“ въ нѣмецкого Ал. Ельтца въ переводѣ д-ра В. Лучаковского.

Комитетъ такъ уложеною програмою зробивъ гостямъ велику несподѣванку. Спѣвы хоральнô и соля порывали до руху-житя дрѣмаючій серця пôдрогатыньскихъ Русинôвъ а любителѣ штуки драматичнои впровадили всѣхъ въ задуму. Тому и не диво, що по вычерпаню програмы поважнымъ гостямъ жаль було такъ скоро уступати мѣсце охочôй молодежи для забавы. Та дарма! По першôй части вечерка слѣдувала друга — и та друга протяглась уже довше, бо ажь до бѣлого дня. Вечерокъ принѣсъ 200 зр. доходу brutto, чистый дохôдъ призначеный на Бурсу въ Бережанахъ.

Не можемо не ôтдати похвалы ввѣчливости пп. комитетовыхъ и признаня тôй Достойнôй женѣ одного въ пп. комитетовыхъ, що занялася продажею билетôвъ при касѣ.

Досыть простора саля касина мѣского була биткомъ заповнена, а то майже выключно Русинами; женщинъ було дуже богато. Були такожь заступники селянъ та мѣщанъ обого пола. Импонуючій бувъ видъ, коли хто глянувъ изъ сцены на салю.

Коли Рогатынъ описанымъ вечеркомъ зробивъ такъ величный початокъ, то есть надѣя, що теперь такі вечерки пôйдутъ частѣйше. И Русь въ нашихъ сторонахъ скрѣпится духомъ и нашимъ недругамъ съ годомъ перегодомъ скоротятся язычки при критикованю нашои якъ сонце яснои справы.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Рада державна.*) Палата послôвъ ôтбула друге засѣданье пôдъ проводомъ пріора Посельта на дни 28 с. м. Новій послы складали приреченье. Ôттакъ подѣлилась вся палата жребіемъ на 9 ôтдѣлôвъ (8 по 39 послôвъ, девятый зъ 40 послôвъ). Ôтдѣлы тій уконституовалися и выбрали предсѣдателѣвъ (имена ихъ були поданій въ попереднôмъ числѣ „Дѣла“). Всѣмъ ôтдѣламъ придѣлено выборчій акты незапротестованыхъ выборôвъ въ рôвныхъ частяхъ до перегляду. Запротестованій выборы будутъ переданій окремому выдѣлови легитимаційному. Протестъ противъ выбору гр. Т. Стадницкого въ Золочевѣ звертае вже нынѣ на себе увагу нѣмецкои опозиційнои прасы. „N. fr. Presse“ подае зъ него поодинокій точки и удержуе, що гр. Стадницкій есть нелегально выбраный. Сконстатовано 38 перекупствъ. Зъ першого выбору выйшовъ посломъ сов. Рожанковскій и лишь махинаціями доведено безъ потребы до другого выбору. — *Палата панôвъ*, котра вже посѣдае цѣсаремъ назначене президіюмъ, приступитъ небавомъ до зложеня адресы яко ôтповѣдь на тронову рѣчь. Централы нѣмецкій надѣются, що ихъ сторонники въ палатѣ панôвъ выйдутъ зъ резервы, въ якôй держались въ минувшôй сесіи, и въ дискусіи надъ адресою возьмутъ живѣйшу участь. Именно постараются они всесторонно пояснити политичне положенье державы.

(*Предсѣдательство въ палатѣ послôвъ*) ще не рѣшене, однакожь выбôръ д-ра Смольки есть имовѣрно запевненый. Коло польске, клюбъ Гогенварта и центрумъ палаты ставлятъ его кандидатуру. Вицепрезидентомъ маe бути Ришардъ Клямъ.

(*Коло польске*) займаеся на щоденныхъ засѣданяхъ редакцією програмы, въ котрôй мали-бы мѣститися всѣ желаня краю а властиво народу польского. Програма обôймае въ бôльшôй части справы чисто економичній. Пос. Левакôвскій (зô Львова) внѣсъ, щобы полученье съ правицею и попиранье правительства зробити зависимымъ ôтъ принятя програмы. Грохольскій державъ въ колѣ рѣчь о ôтношеняхъ поодинокихъ клюбôвъ правицѣ и ихъ устрою, застерѣгаючи собѣ найбôльшу тайну у всѣмъ. На нещастье однакожь цѣлу его секретну рѣчь подали напередъ дневники вѣденьскій. Положенье досыть комичне.

(*Митрополитальній послы*) не явилися въ колѣ польскôмъ. Таке доноситъ „Gazeta Lwowska“ ще 23 с. м. Бôльше вѣстей о нихъ доси не маемо. Чи и якъ зъорганизувалися, пôдъ чіемъ предсѣдательствомъ и чи радятъ надъ рускою програмою на ладъ польскихъ послôвъ, не знати.

(*Тронова рѣчь.*) Праса австрійска занята нынѣ коментованьемъ троновои рѣчи. Само собою розумѣеся, що офиціяльній органы нею вповнѣ задоволенй и що тѣшатся дальшимъ существованьемъ кабинету гр. Таффого. Органы феодалôвъ радуются головно уступомъ о соціяльныхъ реформахъ. Старо-Чехôвъ задоволяе тронова рѣчь тôлько-жь слова „о розвою духовыхъ интересôвъ“ толкуютъ они и въ користь интересôвъ національныхъ. Молодій Чехи не добачаютъ въ нѣй згадки о правнополитичныхъ правахъ ческои короны и негодуютъ въ своихъ „Narodn. List ахъ“. Рôвножь и польска праса, що доси фантазувала о ширшôй автономіи краёвъ, о полученю Галичины, Буковины и захôдного Шлеска въ одну цѣлôсть и частковôмъ зреализованю „идеи Ягайлоньскои“ не радо почула слова цѣсарскій о єдности державнôй.

НОВИНКИ.

— **Посвященье станиславôвского епископа Преосв. д-ра Юліяна Пелеша** маe вже въ короткôмъ часѣ послѣдувати. Дѣло се проволѣкалося ôтъ довшого часу по тôй причинѣ, що не появилася була ще папска буля призволяюча на основанье новои епархіи станиславôвскои. Якъ довѣдуемося, перешкода тая усунена. Вправдѣ выйде дотычна буля доперва при кôнци падолиста, однакожь оногды (въ понедѣлокъ въ ночи) звѣстила телеграма зъ Риму, що папа потвердивъ нову епархію для приспѣшеня дѣла выняткова особным своимъ „рескриптомъ“. Наслѣдкомъ того ôтбудеся посвященье Преосв. д-ра Юліяна уже въ другôй половинѣ жовтня, и то не въ Станиславовѣ, але у Львовѣ. День посвященя ще не означеный; на всякій спôсôбъ станеся то передъ 13 (25) жовтнемъ, отже передъ освященьемъ перемыскои престольнои церкви. Незадовго по своѣй консекраціи переѣде Преосв. Юліянъ въ Станиславôвъ; однакожь торжественна инсталяція ôтбудеся тамъ доперва за кôлька мѣсяцѣвъ. Ôтъ 13 (25) вересня обнявъ уже Преосв. епископъ Юліянъ зарядъ своеи діецезіи. Вскорѣ маe бути такожь оголошеный съ короткимъ речинцемъ конкуросъ на кришошанъ новои капитулы.

— **Торжественне посвяченье ôтновленои гр. кат. катедральнои церкви въ Перемышли** ôтбудеся, пôсля обвѣщеня, розосланого тамошною еписк. Консисторією по деканатахъ зъ дня 18 вересня с. р., въ 22 недѣлю по Сошествію св. Духа, т. е. 13 (25) жовтня с. р. Въ увѣреню, що епархіяльный клиръ не ôтнесеся рôвнодушно до сего акту, але що поспѣшитъ численно причинитися до пôднесеня сего торжества, еписк. Консисторія въ Перемышли припоручила одночасно настоятелямъ деканатôвъ донести ѣй найдальше до 3 (15) жовтня, скôлько именно священикôвъ зъ кождого деканату намѣряе прибути на згадане торжество.

— **Руські протесты выборчі.** До палаты послôвъ рады державнои вôйшли протесты руські противъ выборôвъ: о. Сѣнгалевича въ Калуши, о. Мандычевского въ Станиславовѣ, гр. Ром. Потоцкого въ Бережанахъ и гр. Стадницкого въ Золочевѣ. Рôвно-жь появився протестъ польскій противъ выбору сов. Ковальского въ Жовкви.

— **Засѣданье комисіи вдовично-сиротиньского фонду львôвскои архіепархіи** ôтбудеся дня 5 л. жовтня с. р. по полудни. Порядокъ засѣданя: 1) справозданье касове; 2) справозданье синдика о результатѣ предпринятыхъ мѣръ противъ неточно платячихъ довжникôвъ фонду: 3) удѣленье надзвычайныхъ запомогъ и задатковъ и 4) перенятье заставничого банку въ мысль розосланыхъ пояснень о. Меруновича.

— **О. Ив. Наумовичь** — якъ доноситъ „Слово“ — маe, здаеся, вже дефинитивно перейти на православіе у Львовѣ въ день Покрова Пресв. Дѣвы т. е. днь 13 л. жовтня с. р.

— **Руській народный театръ**, перебуваючій теперь въ Станиславовѣ, представитъ на дохôдъ многозаслуженои артистки панѣ Іоанны Биберовичевои въ суботу дня 3 л. жовтня драматъ „Глитай“, зъ житя украиньского народу, написаный М. Л. Кропивницкимъ. Такъ сама штука, що появляеся на нашôй сценѣ перший разъ, якъ и талангъ та заслуги бенефисантки, повинній-бы загрѣти руску публику Станиславова и окрестности, щобъ якъ найчисленнѣйше явилась на суботне представленье.

— **Музикально-декляматорскій вечерницѣ товариства рускихъ ремѣсникôвъ „Зоря“** ôтбулися въ понедѣлокъ дня 28 л. вересня въ комнатѣ того-жь товариства, при досыть численнôй участи членôвъ товариства, особливо молодшихъ, и гостей, репрезентованыхъ переважно такожь молодежею. Вечерницѣ розпочавъ популярнымъ историчнымъ выкладомъ проф. Вахнянинъ. Навязуючи рѣчь до выставленыхъ на археологичнôй выставѣ выкопалинъ зъ стародавного Галича пояснювавъ бесѣдникъ значенье тыхъ выкопалинъ, подаючи рôвночасно описъ часôвъ, зъ котрыхъ они походятъ, характеристику тогдѣшныхъ найвиднѣйшихъ дѣятелѣвъ и наводячи найцѣкавѣйшій епизоды зъ исторіи старинноі столицѣ галицкои Руси. Гарный сей выкладъ, закôнченый заохотою до членôвъ „Зорѣ“, щобы працями на поли ремесла и промыслу причинювались до ôтновленя будôвлѣ колишноі нашои славы, принято съ великимъ одушевленьемъ. Потому слѣдували дальшій точки програмы. Зложеный на борзѣ п. Нижанковскимъ хоръ ôтспѣвавъ Вербицкого „Цвѣты мои весняніи“, Лавровского „До Зорѣ“ и Вахнянина „Калина“ та „По морю“. Помѣжь продукціями хору ôтограв п. К. дуже поправно на цитрѣ „Наддністрянській край“ Славанова а ôттакъ на неустаюче домаганье присутныхъ ще другій твôръ. П. Д. ôтдеклямувавъ Федьковичевого „Добоша“ а п. Прокоповичь (столярь) Костомарова „На добранôчь“. Особливо тая послѣдня деклямація зробила на всѣхъ присутныхъ дуже добре враженье; мы бачили передъ собою молодого интелигентного ремѣсника-Русина, ôтдаючого съ повнымъ зрозумѣньемъ и чувствомъ одинъ зъ красшихъ поетичныхъ творôвъ нашои литературы и тая деклямація уневнила насъ, що вечерницѣ товариства „Зоря“ тымъ красше будутъ удаватись, чимъ бôльше самій члены-ремѣсники братимутъ въ нихъ участь, и надѣемось, що сей успѣшный выступъ п. Прокоповича стане для другихъ его товаришѣвъ пожаданою заохотою. По выведеню всѣхъ точокъ програмы ôтспѣвавъ хоръ на внесенье сов. В. Ильницкого „Многая лѣта“ товариству „Зоря“ а ôттакъ розôйшлися всѣ повній найкрасшихъ надѣй на дальшій успѣшный розвôй сего товариства.

— **Протестъ выборцѣвъ округа Золочѣвъ-Перемышляны** противъ выбору гр. Т. Стадницкого на посла до рады державнои, литографованый у Львовѣ, сконфискувала тутешна ц. к. прокураторія державна.

— **Асекурація церковныхъ будынкôвъ.** До обовязкôвъ уставовои конкуренціи до церковныхъ будовъ належитъ асекураційна оплата за церковній будынки; есть то выдатокъ на удержанье субстанціи маетку парохіи а не въ интересѣ бенефиціянта, тяжитъ отже, съ выняткомъ если существуютъ окремій обовязуючій титулы, на тыхъ, котрі въ першôмъ рядѣ суть интересованій въ удержаню обезпеченыхъ будынкôвъ.

— **Бурмистромъ въ Коломыи** выбраный п. Яковъ Асланъ, заступникомъ д-ръ Рашь, асесорами пп. Штенцель, Бѣлоусъ и Бишель.

— **О. Михаилъ Тындюкъ въ Бережанахъ** засуспендованый ôтъ повненя священичихъ дѣйствій и ношеня священичои одежи (по словамъ „Мира“) длятого, що займаеся приватными дѣлами не згôдными съ званьемъ священика.

— **Новопостроеній органы** въ церквѣ монастыря оо. Василіянъ у Львовѣ не мало занепокоили Русинôвъ такъ львôвскихъ якъ и на провинціи, видячихъ въ тôмъ свѣжій крокъ зробленый на некористь гр. к. обряду, котрый не знае органôвъ а тôлько спѣвъ. Тая новôсть не причинится до укрѣпленя уніи и пôднесеня довѣрія до чина св. Василія. Иниціяторъ тои новости далеко бôльше прислужився-бы бувъ справѣ, коли-бъ грошѣ выданій на органы, бувъ обернувъ на улучшенье хору спѣвучого. Тую новôсть введено безъ вѣдомости митроп. Ординаріяту.

— **Именованя.** Выдѣлъ краевый придѣливъ инжинерôвъ: В. Турокого до будовы дороги краевои зъ Борщева до Озерянъ; С. Іодловского до техничного нагляду надъ дорогою изъ Збоискъ до Радехова; инжинера В. Зѣньковского перенѣсъ Выдѣлъ краевый въ станъ супочинку, а инж. К. Янковского именувавъ инжинеромъ окружнымъ въ Бережанахъ. Повненье обовязкôвъ кондуктора на дорозѣ краевôй белско-ярославскôй поручивъ Выдѣлъ краевый А. Кордзикови, а на дорозѣ львôвско-стоянôвскôй В. Домбровскому.

— **Розправа судова противъ Риттерôвъ о убійство дѣвчины Францишки Мнихôвны,** поповнене въ Лютчи въ грудни 1881 року, вже скôнчилася; тревала она 10 днѣвъ. Вже по разъ третій судіи присяжній узнали одноголосно: обжалованого Мойсея Риттера виннымъ скрытоубійства, а жѣнку его Гитлю Риттеръ и М. Стохлиньского безпосередными спôввиновниками сего злочиньства. Трибуналъ засудивъ всѣхъ трое обжалованыхъ на кару смерти черезъ повѣшенье. Обжалованій зголосили зновъ зажаленье неважности.

— **Мѣщане зъ Тартакова,** оцѣняючи патріотизмъ и дѣяльнôсть свого душпастыря, о. Е. Левицкого, зробили ему въ день его именинъ зъ власноі иниціятивы серенаду и похôдъ съ смолоскипами. Красный се проявъ!

— **Учителька не умѣюча по руски** учитъ въ школѣ съ рускимъ языкомъ выкладовымъ въ Вороцовѣ, пов. городецкого. Громада Вороцѣвъ представляла неразъ вже тую аномалію окружному инспекторови, а коли той не подумавъ о направѣ зла, удалася передъ трема недѣлями до краевои рады шкôльноі. Рада шкôльна наказала перевести слѣдство въ тôй справѣ.

— **Холера.** Въ Сициліи выбухли по причинѣ холеры новій розрухи, теперь вже не въ бôльшихъ а малыхъ и ôтъ зелѣзницѣ ôтдаленыхъ мѣсточкахъ. Зрôтъ холеры выкликуе мѣжь народомъ страхъ и роспуку а съ ними и небезпечне зворушенье умôвъ. Темній и забобонній масы народу пересвѣченій, що холеру ширятъ штучными средствами правительство и высшій клясы суспôльности, и що для того дотыкае она майже выключно низшій верствы. Въ многихъ мѣсцяхъ прійшло до дуже драстичныхъ оценъ. Нарôдъ не хоче впускати до домôвъ лѣкарѣвъ и слугъ шпитальныхъ и не позволяе переносити хорыхъ до шпиталѣвъ. Тожь правительство италійске маe доволѣ роботы, бо муситъ кромѣ выдаткôвъ на повздержанье епидеміи, выдавати такожь значній сумы на удержанье порядку въ зворушенôмъ краю.

— **Въ идропатичнôмъ закладѣ** въ Кисельцѣ выскочила вчера зъ ôкна першого поверху жена звѣстного лѣкаря п. Шат. въ приступѣ шалу безъ тяжшого ушкодженя тѣла.

† **Кароль Громанъ,** одинъ зъ виднѣйшихъ патріôтôвъ польскихъ и членъ организаціи въ 1863 р., бувшій властитель и выдавець „Gaz. Narodow-oи“, а теперь спôввластитель „Kurjera Lwowsk-ого“, умеръ 29 с. м. нагло въ 54 роцѣ житя. Деякі дневники польскі подаютъ вѣсть, будто покôйникъ строився.

— **Дрôбній вѣсти.** Цѣсарь дарувавъ громадѣ Щуровичѣ, пов. бродского, 100 зр. на будову школы. — При пересуваню вагонôвъ на стаціи Пôдволочиска попався пересувачь В. Казоръ черезъ неосторожнôсть мѣжь два возы и зôставъ придушеный на смерть. — Въ Годовичахъ, пов. львôвского, ôторвала двôрока молотѣльня руку робôтникови Ив. Червиньскому. — Намѣстникъ п. Залескій повернувъ вчера до Львова.

Вѣсти зъ Аепархіи Львôвскои.

Душпастырскі посады получили: оо. 1) М. Боднаръ завѣдательство Потока, дек. бучацкого; 2) Мих. Липиньскій завѣдательство въ Ланôвцяхъ, дек. скальского.

Каноничну институцыю получивъ о. Теодосій Строцкій на кап. Качанôвку, дек. скалатского.

На конкурсѣ розписанй парохіи: 1) Ланôвцѣ, дек. скальского; 2) Пневье, дек. надвôрняньского; 3) Мышковицѣ, дек. тернопôльского; 4) Потôкъ, дек. бучацкого. Речинець подаватися на тіи парохіи до 19 л. падолиста с. р.

Заступство декана надвôрняньского о. К. Мандычевского, що выѣхавъ до Вѣдня яко посолъ рады державнои, поручено о. Конст. Икаловичу.

Президія намѣстництва годится на каноничну институцію о. Тимотея Кульчицкого, запрезентованого на Задвôрье, дек. унѣвского.

Митрополича консисторія вставилася: 1) до ц. к. намѣстництва о згоду на каноничну институцію о. Алексея Заячкôвского на Зарубинцѣ, дек. збарaского и 2) о дотацію зъ фонду религійного для прив. сотрудника въ Яблоници на просьбу пароха о. Іосифа Глѣбовицкого; 3) до ц. к. суду окружного въ Сучавѣ абы душпастырю при заведеню карнôмъ въ Сучавѣ (о. Ник. Устіяновичу чи его сотрудникови) признано ремунерацію,

Завѣдателеви въ Кимполюнзъ, о. Іоану Устіяновичу, поручено заступати въ душпастырствѣ о. Ник. Устіяновича, пароха въ Сучавѣ. Въ управѣ уряду деканального выручае о. Н. Устіяновича о. Кел. Костецкій, парохъ черновецкій.

Принятй зъ епархіи львôвскои до греко католицкои духовнои семинаріи у Львовѣ: На III рôкъ богословія: 1) Красицкій Романъ, 2) Мосора Михаилъ, 3) Проскурницкій Евгеній, 4) Сухаровскій Юстинъ. На II рôкъ: 5) Кречковскій Макарій, 6) Лагола Илія, 7) Романовскій Димитрій, 8) Яцковскій Романъ. На I рôкъ: 1) Балицкій Антоній 2) Бачиньский Михаилъ, 3) Гаваньскій Северинъ 4) Дейницкій Володим., 5) Жолкевичъ Георгій, 6) Зубрицкій Юл., 7) Кинасевичъ Теодозій, 8) Кисѣлевскій Орестъ, 9) Клубокъ Никифоръ, 10) Лукашевичъ Теофанъ, 11) Любовичъ Кароль, 12) Михалевичъ Антоній, 13) Молчковскій Леонидъ, 14) Мрыцъ Теофилъ, 15) Навроцкій Алексей, 16) Поповичъ Іоанъ, 17) Пытликъ Стефанъ, 18) Розлуцкій Алексей, 19) Савецкій Казимиръ, 20) Сабатъ Володим., 21) Сварычевскій Николай, 22) Смеречиньскій Іосифъ, 23) Стеткевичъ Іоанъ, 24) Сѣрко Іоанъ, 25) Терлецкій Іосифъ, 26) Филиповичъ Евгеній, 27) Филиповичъ Іоанъ, 28) Целевичъ Константинъ, 29) Щуровскій Михаилъ, 30) Ярема Теодоръ, 31) Яцковскій Волод., 32, Билиньскій Діонизій, 33) Боярскій Емиліянъ, 34) Гарматій Іоанъ, 35) Гнидка Стефанъ, 36) Иванцѣвъ Іоанъ, 37) Езерскій Петро, 38) Янкевичъ Ярославъ, 39) Яросевичъ Емиліянъ.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— „Листокъ“ — пôдъ такою назвою почала выходити въ Ужгородѣ нова руска часопись пôдъ редакцією о. Евгенія Фенцака. Зъ 1-шого числа „Листка“ бачимо, що „Листокъ“ точь въ-точь то само, що „Карпатъ“.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ
поручае 1315 75—?

Порошокъ дамскій парискій по 50 кр. **Lohse'a** по 80 кр., **Ravissante'a** по 60 кр. и **власного выробу** по 40 кр.

НАДÔСЛАНЕ.

Змѣма помешканя!

Дръ КЕБУЗИНЬСКІЙ

лѣкарь практикуючій въ Перемышли

мешкае

ôтъ 1 жовтня **въ Рынку** ч. 26, на 1 поверсѣ, надъ цукорнею Шольца. 1470 1—3

Матеріи на дамску и мужеску одѣжь

лишь зъ тревалон овечон вовны для мужчины середнього росту

3.10 метра на одно убранье: за зр. 4·96 кр. зъ доброн вовны овеч.; „ „ 8·— „ зъ лѣпш. вовны овеч.; „ „ 10·— „ зъ тонкон вовны овеч.; „ „ 12·40 „ зъ дуже тонк. вов. ов.

Перувісны зъ дуже тонкон вовны овечои въ наймоднѣйшихъ барвахъ на **дамскій сукнѣ суконній за метеръ зр. 2·20 и зр. 2·40.**

Чорный кожушковый Палмерстонъ-Трико, **чиста** вовна овеча, на **дамскій пальтоты зимовій за метеръ зр. 4.** — Сѣрачки для **дамъ на плащѣ** ôтъ дощу и на одѣжь

Пледы до дороги за штуку зр 4, 5, 8 и ажь до зр. 12. — Дуже красній одѣня, сподньо, обгортники, сурдуты, матеріи на плащѣ до дощу, тифль, сѣрачокъ (льоденъ), комисъ, камгарнъ, шевіотъ, трико, сукна для дамъ и на билярды, перувіены, дескины поручае

Заложеный **Joh. Stikarofsky,** — 1866. —

Складъ фабричный въ Бернѣ.

Взоры франко. Карты взôрцевй для панôвъ кравцѣвъ **нефранковано. Высылки за послѣпатою** надъ 10 зр. **франко.**

Я маю безъустанный складъ за бôльше якъ 150 тыс. зр. а. в. и розумѣется, що въ моѣй великôй на весь свѣтъ торговли остаеся богато решткъ довготы 1 до 5 метрôвъ и для того я змушеный такій решткы продавати **за знижену цѣну.** Кождый розумный чоловѣкъ муситъ побачити, що зъ такъ малыхъ решткъ не можна высылати **жадныхъ взôрцѣвъ,** бо по замовленю кôлька сотъ взôрцѣвъ не осталосьбы нѣчого зъ тыхъ решткôвъ, що отже есть простою **обманою,** коли фирмы суконній инсеруютъ взôрцѣ решткôвъ; тй кусники походятъ въ такôмъ случаю ôтъ поставôвъ а не зъ решткъ, а намѣрôвъ такого поступованя можна легко догадатися.

Решткы не до вподобы вымѣнюются або грошѣ ôтсылаются.

Кореспонденціи пріймаются въ языкахъ нѣмецкôмъ, угорскôмъ, ческôмъ, польскôмъ, италійскôмъ и французскôмъ. 1458 (6—24)

Цѣс. кор. уприв.

ГАЛИЦКІЙ АКЦІЙНЫЙ БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

выдае **во Львовѣ** и черезъ филіи

въ Краковѣ, Чернôвцяхъ и Тернополи

АСИГНАТЫ КАСОВÎ

4 процентовî платнî въ 30 днѣвъ по выповѣдженю.
4½ „ „ „ 60 „ „ „

Львôвъ, 7 сѣчня 1884.

ДИРЕКЦІЯ.

(Передрукъ не платится.) (1348 43—?)

Найбôльшій складъ дешевои а тревалои

ОДЕЖИ МУЖЕСКОИ и ДИТИНЯЧОИ

У ЛЬВОВѢ,

находится при улици Гетманьсôй ч. 10. пôдъ фирмою

ПЕРША СПÔЛКА КРАВЦѢВЪ ЛЬВÔВСКИХЪ

котра заосмотрилася богато на сезонъ осѣнный и зимовый въ густовну, наймоднѣйшу готову одѣжь мужеску и дитячну, въ першихъ родахъ, такъ, що смѣло може ручити за доброту матеріялу и за тревале выконанье, а при тôмъ спродае

по дуже низкихъ цѣнахъ.

Рôвножь пріймае всякî замовленя и выконуе тіи же въ якъ найкоротшôмъ часѣ по мѣрныхъ цѣнахъ. 5—6

ОБЩЕ РОЛЬНИЧО-КРЕДИТОВЕ ЗАВЕДЕНЬЕ

для Галичины и Буковины,

зарегистроване общество съ неограниченою порукою

выплачуе власнî выльосованî листы, а такожь текучî купоны ôтъ невыльосованыхъ ще своихъ листôвъ, принимае въ уплату купоны ôтъ державныхъ ефектôвъ и заставныхъ листôвъ, удѣляе довгосрочнî пожички на случай покупки землѣ и короткосрочнî за ипотекарнымъ обезпеченьемъ, тоже пожички за порукою и обезпеченьемъ для сельскихъ хозяѣвъ. 10—?

Принимае грошевî вкладки на проценты:

а) на **книжки щадничî** по 5%; б) на **текучій счетъ** (conto corrente) за 30-, 60-, 90- и бôльше-дневнымъ выповѣдженьемъ по 4%, 4½% и 5%.

Заставниче ôтдѣленье

того-же Заведеня **выдае пожички на заставы,** именно на процентнî цѣннî ефекты, дорогоцѣнности, выроôы фабричнî и ремѣсничî и на всякî предметы, маючî цѣнибсть.

Бюро Заведеня въ власнôмъ домѣ при улици Ôрменьскôй н-ръ 2.

РАМЫ (вразъ зô скломъ)

чорнî, золотî, золотî и чорнî, дубовî и пр., и пр.

до портрету Ихъ ВПреосвященьства

Дра Сильвестра Сембратовича,

Митрополита Галицкого и пр.

такожь Ихъ Преосвященьства

Дра Юліяна Пелеша

епископа Станиславьвского и пр.

(*выданя п. Володислава Чеховича*)

выконуе солидно по цѣнѣ 2 зр. 50 кр. и высше

Торговля „БОДЕКЪ“

у Львовѣ, ч. 3 улиця Орменьски.

При ôтбираню бôльшои скôлькости рамъ удѣляемо рабатъ и призволяемо на сплату въ ратахъ, а при ôтбираню поодинокихъ рамъ лише тогды можемо призволювати на ратальнî сплаты, єсли рамы стоятъ найменше 4 зр. а. в.

„НАРОДНА ТОРГОВЛЯ“

у Львовѣ, Станиславовѣ, Перемышли, Тернополи и Дрогобычи

поручае изъ своихъ богато заосмотреныхъ складôвъ

по дешевыхъ цѣнахъ

Каву, Чеколяду, **Чай**, Цукоръ, Оливу, **Оцетъ**, Сыры швайцар., брындзю, **Мѣдъ** прѣсный и питн., Овочѣ южнî, Корѣнье, Сардинки, селедцѣ, Горѣвки, Ликеры, Румъ, **Вина въ бутилькахъ и барылкахъ**, Мыло, мылка до рукъ, Крохмаль, фарбку, Корки, Смаровило на ножѣ, **Свѣчи** церк. и стол., **Вôскъ**, Цвѣты до свѣчокъ, Кадило, Карты, **Воды минеральнî**, Всякî роды щѣтокъ (тоалетнî, до пôдлоги, до обуви и до коней), Масу до пôдлогъ, **Шварцъ безъ витріолю**, Папѣръ, Пера, ручки, Оловцѣ, **Лякъ**, Чорнило (атраментъ), Порошокъ на овады.

Цѣнникъ высылаеся на жаданье франко.

5 до 6 килограмовыхъ посылокъ почтова оплата выноситъ немного такъ що оплатится и зъ найдальшихъ сторôнъ замовляти потрѣбнî для дому артикулы.

Вступаючî въ члены товариства „Народна Торговля“, платятъ вписового 1 зр. и удѣлъ найменше одинъ, выносячій 10 зр. Той удѣлъ остаеся власностею члена и опроцентовуеся дивидендою, котрои высота назначаеся по узбченю рôчныхъ рахунибвъ. „Народна Торговля“ принимае также грошѣ на щадничî книжочки и платитъ ôтъ нихъ 5%.

Спеціяльна Торговля

ПРИРОДНЫХЪ ГЕДЕЛЯЙСКО-ТОКАЙСКИХЪ ВИНЪ

К. Ф. ПОПОВИЧА

ВЪ ТЕРНОПОЛИ. 1257

Поручае крôмъ высылокъ 5 кильовыхъ барылокъ почтою и высылки вина зелѣзницею въ великихъ бочкахъ, котрî ôтъ почтовыхъ высылокъ задля дорогого порта почтового, коштôвъ бочôвокъ и акцизы ôтъ вина высыланî зелѣзницею въ бôльшôй скôлькости о 30% дешевше стоятъ, а именно якъ слѣдуе:

Цѣны loco зелѣзница Тернополь franco бочка:

1 бочка, що мѣститъ менше бôльше стоитъ	32 литры зр.	32 литры кр.	66 литеръ зр.	66 литеръ кр.	135 литеръ зр.	135 литеръ кр.
1 бочка вина Геделяй столове	12	50	22	50	40	—
1 „ „ „ лѣпше	15	—	27	—	50	—
1 „ „ „ вытравне	19	—	35	—	65	—
1 „ „ „ съ букетомъ	22	50	40	—	75	—
1 „ „ Самородне	28	—	52	50	100	—
1 „ „ „ солодкаве	34	—	62	50	120	—
вина червонî:						
1 бочка Visontai зъ р. 1882	17	—	30	—	55	—

Купуючи вина особисто у продуцентôвъ и за готôвку ручу за природнî, смачнî и лѣпшî а дешевшî якъ навѣть зъ Угоръ спроваджуваній.

Именно же поручаю яко добрый христіянинъ Преподобному Духовеньству свои природнî вина до ужитку при службѣ Божôй и прошу о благосклоннî замовленя.

При замовленяхъ прошу о ¼ часть задатку.

ЛІЯРНЯ ДЗВОНÔВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

въ КАЛУШИ, почта и стація желѣзницѣ тамже.

Получивши на власнôсть по старôй фирмѣ „Ивана и сына Серафина“ „Ліярню дзвонôвъ“ въ Калуши, ôтзначену срѣбнымъ медалемъ заслуги, листомъ похвальнымъ и признаньемъ на выставѣ тов. им Качковского въ Коломыи (якъ о тôмъ свого часу газеты доносили, — маю и теперь на складѣ готовî дзвоны, выконую скоро замовленя и пріймаю старî або ушкодженî дзвоны до переливаня за дуже умѣрковану цѣну.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшній замовленя въ давнѣйшôй спôльнôй а теперь моѣй власнôй ліярни дзвонôвъ прошу о ласкавî замовленя такъ на поодинокî новî дзвоны якъ и на цѣлî групы. За тревалôсть матеріялу и гармоничный звукъ моихъ дзвонôвъ ручу и для того осмѣляюся припоручати ихъ Вп. П. Т. публицѣ.

1260 10—12 Съ глубокимъ поважаньемъ

Антоній Серафинъ.

НОВООТКРЫТА ТОРГОВЛЯ

хиньско-россійскои

ГЕРБАТЫ

Е. Ф. РИДЛЯ

У ЛЬВОВѢ

поручае маевого збору:

½кильо Congo	1 зр.	60 кр.
„ Souchong чор. збôръ м.	3 „	— „
„ Souchong чорна	2 „	— „
„ Kaysow	4 „	— „
„ Melange de Londres	4 „	— „
„ Pecco	3 „	— „
„ Караванна	4 „	— „
„ Караванна найпередн.	6 „	— „
„ Гумповъ перлова	3 „	— „
„ Гумповъ ôтлична	4 „	— „

Чорна гербата Souchong маѣвый збôръ въ оригинальныхъ хиньскихъ скринкахъ и оловомъ опакована 3 зр. 70 кр. Гербатянî высѣвки ½ кильо 1 зр. 20 кр. зъ найлуч. гербаты ½ кильо 1 зр. 50 кр.

Замовленя зъ провинціи высылаются оборотною почтою.

Опакованье не числится. 1444

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.**

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. нароБедк го

Ч. 104. Львôвъ, Субота 21 вересня (3 жовтня) 1885. Рôчникъ VI.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.
Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье
Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.
Реклямаціи неопечатаній вôльній ôтъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовй уряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул, д Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ для Австріи: для Россіи:
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

Справа пекуча.

Въ нашôй часописи пôдносили мы вже неразъ анормальный устрôй нашихъ утраквистичныхъ семинарій учительскихъ, оскорблюючій права языка руского въ сихъ заведеняхъ. Наука руского языка обмежена тамъ лишь на двѣ годины тыжднево, а зъ пятнадцать предметôвъ шкôльныхъ ледви кôлька выкладаеся по руски. При прочихъ предметахъ жадаютъ учителѣ спорадично лишь слабого знаня рускихъ терминôвъ. Мы указали при тôмъ на потребу, щобы найвысша власть шкôльна выдала вже разъ давно обѣцяне розпорядженье, нормуюче точно и ôтповѣдно утраквизмови, котрй именно предметы маютъ выкладатися въ языцѣ рускôмъ такъ въ трехъ мужескихъ утраквистичныхъ семинаріяхъ, якъ и въ женьскôй семинаріи у Львовѣ, котра въ сѣмъ взглядѣ есть найбôльше односторонною.

За тыми нашими замѣтами руске Педагогичне товариство представило министерству просвѣты всѣ згаданй недостатки въ окремôмъ меморіялѣ. Сталося се безъ розголосу, такъ якъ мотивомъ до порушеня сеи пекучои справы въ министерствѣ були для товариства Педагогичного лишь чисто дидактичнй взгляды, а именно тая обставина, що кандидатамъ учительскимъ при нынѣшнôмъ устрою семинарій утраквистичныхъ не подаеся можности, набути собѣ точного знаня руского языка для свого званя. Безперечно мусятъ въ наслѣдокъ того богато терпѣти нашй школы съ рускимъ выкладовымъ языкомъ, а образованье его тымъ самымъ спиняеся на радôсть противникôвъ рускаго слова.

Меморіялъ сей находится вже нынѣ въ бюрѣ министерства просвѣты и здаеся не пôйде такъ скоро до коша, коли „Czas“ а за нимъ и другй дневники польскй зъ сего мѣсяца, подаючи згадку о петиціи руского товариства педагогичного, заразомъ ударили на маленькій алярмъ.

Се однакожъ не може насъ спинити, щобъ мы до давнѣйшихъ замѣтôвъ не докинули новыхъ. И такъ выдаеся намъ дѣломъ неôтповѣднымъ, що по нынѣшный часъ посады старшихъ учителѣвъ при семинаріяхъ въ загалѣ ôтдаются съ малыми выимками въ руки людей, не посѣдаючихъ высшого университетского образованя. Мы пригадуемо, що министерство просвѣты, основуючи тіи розсадники науки въ нашôмъ краю, въ окремôмъ розпорядженю выразно зазначило, що высшй посады учительскй маютъ дôставатися лишь лицямъ, що покôнчили университетскй студіи. Розпорядженье змѣнено вправдѣ въ першихъ лѣтахъ и при першихъ обсадахъ на домаганье краевои рады шкôльнои и по причинѣ, мовь-бы то Галичина не посѣдае на стôлько квалифікованыхъ компетентôвъ, — але се друге розпорядженье министерства було дане выимково и лишь на часъ, поки суспôльнôсть не выховае собѣ ôтповѣдныхъ науковыхъ сйлъ. Нынѣ часы змѣнилися на лучше. Нынѣ годѣ вже сказати, що не достае намъ квалифікованыхъ кандидатôвъ до середныхъ шкôлъ, а тымъ менше до семинарій учительскихъ. Богато суплентôвъ съ испытами переходитъ нынѣ за-для недостатку посадъ при гимназіяхъ и реальныхъ школахъ до иншихъ занятій, а мимо того посады старшихъ учителѣвъ при учительскихъ семинаріяхъ ôтдаются въ руки людей, що маютъ испыты лишь до шкôлъ выдѣловыхъ и то испыты, роблены часомъ дуже на борзѣ.

Зваживши тй обставины и будучи пересвѣдчеными, що люде съ университетскимъ образованьемъ могли-бъ науку въ учительскихъ семинаріяхъ лишь двигнути на высшій рôвень, мы мусимо домагатися, щобъ министерство просвѣты вернуло до первѣстного свого розпорядженя.

Впрочѣмъ за симъ говоритъ и та обставина, що старшй учителѣ при семинаріяхъ якъ до ранги, такъ и до платы и прочихъ емолюментôвъ стоятъ на рôвнѣ съ професорами середныхъ шкôлъ и що нынѣшною практикою тымъ послѣднымъ дѣеся кривда. Остаточно належитъ и на то не забувати, що старшимъ професоромъ семинаріи стаеся неразъ давнѣйшій ученикъ тои-жь семинаріи, квалифікованый испытовою комисіею семинаріи учительскои до шкôлъ выдѣловыхъ. Есть се аналогично до факту, що испытованый матуристъ посягнувъ-бы безъ дальшихъ студій за становискомъ гимназіяльного професора.

Наше товариство педагогичне повинно-бы прото звернути свою увагу и на ту аномалію и въ интересѣ розвою науки стремѣти до усуненя другого выимкового и лишь паліятивного розпорядженя найвысшои власти шкôльнои. Потреба усуненя сего розпорядженя выдастся остаточно ще наглѣйшою, коли зважимо, що неразъ кандидатъ-Русинъ, посѣдаючій квалификацію университетску и точне знанье руского языка, муситъ уступити кандидатови-Полякови съ испытомъ выдѣловымъ длятого лише, що по нынѣшный часъ водится у насъ практика выимкова. Съ змѣною ей зыскали-бы безперечно семинаріи учительскй утраквистичнй, и наука нашого языка найшлась-бы въ достойнѣйшихъ рукахъ.

Переглядъ часописей.

(*Допись А. Киркора въ петербурскôмъ „Kraj-у“ о реформѣ Добромиля и становище редакціи тои-жь часописи.*)

П. А. Киркоръ, якъ показуеся, не есть лише археологомъ, але и адвокатомъ — и то здвокатомъ Єзуатôвъ. Въ послѣднôмъ (37 ч.) „Kraj у“ помѣщена его допись зъ Кракова пôдъ оригинальнымъ заголовкомъ: „Sprawa klasztoru dobromilskiego, zbadana faktycznie, na podstawie dokumentów, a na prośbę osób interesowanych“. П. Киркоръ, на просьбу лиць интересованыхъ, поставивъ собѣ звдачу доказати, що голосы Русинôвъ, будто-бы черезъ интернатъ Змартвыхвстанцѣвъ у Львовѣ и черезъ ôтданье Добромиля та реформы Василіянъ Єзуитамъ учинено замахъ на руску народнôсть и обрядъ рускій, суть зовсѣмъ безъосновнй, бо Єзуиты о нѣчо такъ уже не дбаютъ, якъ о рускôсть. И починае п. Киркоръ розказувати свою розмову съ якимсь „дуже добрымъ знакомымъ своимъ, навѣть горячимъ патріотомъ рускимъ“, котрый ѣздивъ зъ Кракова до Добромиля и не мôгъ нахвалитися Єзуитôвъ. Що то за розумнй люде, що за роботящй, якй вытревалй, яку карнôсть заховуютъ! Одно лише, що надто мучатъ молодѣжь. Руского языка учитъ тамъ Єзуитъ Василевскій родомъ зъ Подôля, а що обрядъ рускій тамъ заховуеся въ повнôй чистотѣ, се заявивъ прилюдно „taki skrupulant o. Iwan Naumowicz.“ По тôй розмовѣ п. Киркоръ забрався читати стосъ документôвъ, якй ему Єзуиты нанесли, а передовсѣмъ папску булю „Singulare praesidium“ и брошуру ко. Яцковского „Bazylianie i reforma Dobromilska“, и прійшовъ до пересвѣдченя, що Єзуиты пôдъ кождымъ взглядомъ чистй, якъ бѣла лебедь, и стоятъ безъ доганы и докору. Въ цѣлôй реформѣ Василіянъ черезъ Єзуитôвъ не йшло и не йде о нѣчо иншого, якъ о усуненье анархіи та неморальности зъ чина. „Чого-жь отже властиво хотятъ (Русины) ôтъ Єзуитôвъ въ справѣ Добромильскôй?“ — кôнчитъ п. Киркоръ. — Редакція же „Kraj-у“ поясняе, длячого она мѣститъ допись п. Киркора. „Kraj“ въ справѣ Добромильскôй занявъ ôтъ самого разу становище противне Єзуитамъ. Почалися отже сыпати реплики и полемики зъ Галичины, але авторы ихъ не хотѣли дати пôдъ статями свого пôдпису. Тогды авторы (роз. Єзуиты та стаьчики) взяли собѣ за адвоката и парляментера п. Киркора (кореспондента „Kraj-у“ зъ Кракова) и ôнъ, якъ самъ каже, „na prośbę osób interesowanych“ всмаливъ отою допись. Такъ то Єзуиты умѣютъ ходити коло своихъ интересôвъ! Дальше редакція „Kraj у“ зазначуе свое становище въ справѣ Добромильскôй тыми словами: „Выпадае намъ зробити застереженье до дописи А. Киркора. Майже рôвночасно съ сею дописею п. Киркора въ рускихъ часописяхъ появилася вѣсть про ôтданье въ руки Єзуитôвъ другого монастыря уніятского (львôвского). Галицко-польскй газеты поспѣшились вправдѣ съ коментаремъ, що се сталося зовсѣмъ припадково та що лишь на короткій часъ, бо треба було перенести зъ Добромиля кôлька лиць духовныхъ, котрй не могли тамъ помѣститися пôдъ часъ реставрації будынкôвъ монастырскихъ. Мы хотѣлибы вѣрити тому, хочь знаемо, що отцямъ закону Исусового нѣколи не збувало на претекстахъ. Реставрація легко може протягнутися мѣсяць, другій и десятый, лиця переселенй на хвилю задля недостачи мѣсця до другого монастыря, можутъ уподобати собѣ нову оселю (маютъ тамъ вже й органы! — *Ред.*), освоитися съ нею, розгосподарюватися въ нѣй, — и тымъ чиномъ остра узурпація, прибрана въ барвы лагодячй и тымчасовй, тымъ лекше може статися фактомъ довершенымъ. На всякій способъ треба намъ що до справозданя п. Киркора сказати, що хочь зъ фактичнои стороны оно здаесь бути згôднымъ съ дѣйстностею..., то що́ доказуе оно зъ народнои точки погляду Русинôвъ, для котрыхъ „езуитизмъ“, чи то съ наказами папскими чи безъ нихъ, бувъ и есть марою огидною (wstrętną), ôтпыханою фанатично и инстинктово? Зъ тои причины мусимо тутъ зазначити якъ найкатегоричнѣйше, що допись п. Киркора, простуючи деякй хибнй (? *Ред.*) понятя о самôмъ фактѣ, о исторіи предпринятои реформы Василіянъ, въ нѣчôмъ не модефикуе и не нарушае поглядôвъ и пересвѣдчень „Kraj у“, стôлько разôвъ высказаныхъ

НА УКРАИНѢ.

Спомники и враженя зъ подорожи

написавъ Ол. Барвѣньскій.

(*Дальше.*)

Зъ Десятинной церкви перейшли мы черезъ такъ званый въ старовину *Андрѣевскій взвозъ* (нынѣ Андрѣевскій спускъ) до церкви св. *Андрея Первозваннаго*, що пôсля переказу, записаного Несторомъ, водруживъ *хрестъ на Кіевскôй горѣ*. На початку XII ст. стояла на пôвнôчнôй кôнчинѣ старокіевскихъ гôръ деревяна церква Ч. Хреста, поставлена Вел. кн. к. Мстиславомъ Романовичемъ, опôсля збурена Татарами. Царица Єлисавета Петровна пôдчасъ побыту свого въ Кіевѣ въ половинѣ XVIII ст. положила на мѣсци старои деревлянои церкви св. Андрея, що стояла ще съ початкомъ XVIII в., угольный камѣнь до нынѣшного храму, построеного пôсля пляну знаменитого италійского архитекта Растреллі. Нынѣшный храмъ св. Андрея стоитъ на отôжковатôмъ, вельми стрôмко къ Днѣпру и Подолу спадаючôмъ холмѣ, що взносится майже 42 сяжнѣ надъ поверхнею Днѣпра. Сама церква маe 21 сяжнѣвъ высоты (съ фундаментомъ 27), такъ що хрестъ на головнôмъ середнôмъ куполѣ стоитъ 63 сяжнѣ надъ поверхнею воды. Храмъ св. Андрея построеный въ стилю романьскôмъ, представляеся зъ якого-небудь боку дуже гарно а своею чудовою, легкою структурою на высокôмъ, стрômкôмъ холмѣ наче прямо внесь у воздухъ. До храму веде зъ улицѣ 54 зелѣзныхъ сходôвъ, а около него простираесь асфальтована естрада, обведена зелѣзною решѣткою. Хто разъ бувъ на сей естрадѣ, той нѣколи не забуде того чарôвного враженя, яке робитъ живописна картина, що зъ ôттамъ розкрываеся передъ нашими очима. Вôйшовши на церковну естраду, маемо зъ пôвночи гарный видъ на Подôлъ, гору Киселѣвку, де колись стоявъ княжо-литовскій замокъ, на Щекавицю съ Олеговою могилою и нынѣшне кладовище, на котрôмъ зъ переду виднѣесь величезный чорный хрестъ на могилѣ бувшого ректора кіевского университету и заслуженого историка Н. Д. Иванишева. На пôвнôчь розкрываесь безкрая, прегарна картина, ôтъ котрои годѣ ôторвати очи. Въ дали синѣе мракою повитый Вышгородъ а широкою низиною, що оперлась о пôдошву кіевскихъ гôръ, простягнувся синёю лентою старый Днѣпро-Словутиця съ своими притоками, рукавами и островами, ôтдѣляючи Кіевщину ôтъ Заднѣпрянщины повнои чудовои красы и поетичности. Вже вечерѣло, коли мы зôйшли зъ естрады, упоенй тымъ чародѣйнымъ видомъ поетичнои панорамы. Я не мôгъ здержатись, щобъ въ друге не пôйти на естраду церковну и не полюбуватись ще разъ тою чарôвною картиною. Въ недѣлю зайшовъ я въ церкву и замѣтивъ, що и внутрѣшне украшенье и устроенье храма св. Андрея ôтповѣдало его приманливôй внѣшности. Именно замѣтный величиною и гарнымъ выконаньемъ образъ, представляючій проповѣдь св. Андрея Первозваннаго дикимъ Скитамъ и водруженье хреста на кіевскихъ горахъ, роботы артиста Бориспольця, въ правôмъ крилосѣ, а въ лѣвôмъ, за амвономъ рôвножь гарна картина незвѣстного менѣ артиста, зъображаюча кн. Володимира Вел. на престолѣ, якъ ôнъ пріймае рôзныхъ послôвъ, що хотятъ его наклонити до своєи вѣры. Мѣжь иншими особливостями побачивъ я въ церквѣ мнимый оригинальный хрестъ св. Андрея высокости метра, уставленый коло правого крилоса. Се два круглявй дручки загрубшки мужескои руки, зложенй въ видѣ хреста и оправленй въ склянный футералъ, въ котрôмъ находитоя доволѣ копѣёкъ, накиданыхъ вѣрными скрôзь верхню дѣрку. Вже звычайнымъ окомъ можна осудити изъ зверхнёго виду сего хрестного дерева, що оно не похоже на такій старинный забытокъ, якъ его представляютъ. И справдѣ, якійсь Лохвицкій, що робивъ въ 1830 рокахъ роскопы въ околици Андрѣевского храму, выкопавъ сй хрестнй останки, крôмъ того трохи збôжа та дещо инше. Хрестъ сей однакъ мабуть находився на ямѣ, що служила яко ссыпъ збôжа, бо пôсля тамошного звычаю на такй ссыпы збôжа выкопанй въ земли, кладутъ зверха хрестъ.

Выйшовши зъ церкви св. Андрея, я станувъ собѣ ще разъ на естраду и довго-довго вдивлявся въ ту чудову панораму, яка зъ ôттамъ менѣ розкрывалася. На дворѣ була гарна погода, хочь вже потягало осѣннымъ вѣтромъ. Полудневе сонце розсыпало свои промѣня на всю околицю, що теперь выступила выразнѣйше, якъ попереднёго дня вечеромъ. Въ пôвнôчну сторону розкинувсь у пôднôжа Подôлъ съ своими оживлеными крамами и базаремъ, за нимъ пôднялось цѣле пасмо гôръ почавши зъ Киселѣвки и Щекавицѣ, а въ дали кôнчилися доволѣ выразно замѣтными верхами богатого въ старинй памятники *Кириловского монастыря* зъ першои половины XII ст. Дальше выступивъ на высокôмъ днѣпровôмъ березѣ Вышгородъ и Днѣпро, вкрытый чайками та пароходами въ пристани, и Заднѣпрянщина облита яснымъ свѣтломъ сонця. Я бы не покинувъ бувъ сеи чарôвнои картины, коли-бъ мôй любый товаришь не нагадавъ менѣ, що пора намъ ити дальше.

Перервавши росказъ своихъ ходôвъ по Кіевѣ споминкою про другй ôтвѣдины Андрѣевскои церкви, верну зновъ до попередного оповѣданя. Вже вечерѣло, якъ мы зъ пôдъ Андрѣевского храму пустились троха въ полудневу сторону, бажаючи ще ôтвѣдати *Трехсвятительску церкву*, невеличку и досыть бѣдну, але тымъ важну, що на тôмъ хѣеци стоявъ колись недалеко *теремного двора* кумиръ Перуна, а ôттакъ ôтъ 988 р. деревляна церква св. Василія, построена Володимиромъ Вел. Якъ многй кіевскй будôвлѣ такъ и она стала жертвою татарского погрому 1240 р. Въ XVII. в. ей ôтбудували и зъ того часу она носитъ имя Треховятительскои. Однакъ насъ не пустили оглянути сю церкву, бо зъ боку церковного подвôря ставлятъ якесь дѣвоче воспитателище.

Мѣжь тою церквою а Михайлôвскимъ монастиремъ бувъ въ давнину головный въѣздъ зъ

якъ о справѣ рускôй въ Галичинѣ въ загалѣ, такъ и о ей сторонѣ религійнôй. Не перечимо, що здезъорганизованый морально законъ Василіянъ въ Галичинѣ дѣйстно вымагае реформы, що реформу тую може перевести тôлько найвыша управнена власть гр.-кат. церкви, с. е. апостольска столиця; мы готовй навѣть вѣрити на слово адвокатамъ єзуитизму, що Римъ не мôгъ нѣякому иншому законови повѣрити мисіи реформаційнои, — все то однакожь може оправдати столицю апостольску, що поступила такъ а не инакше, може оправдати Єзуитôвъ, що свято волю папску сповняютъ, — але нѣякимъ чиномъ не въ силѣ ослабити того факту, що ôтданье монастырѣвъ василіяньскихъ Єзуитамъ, смертельно зненавидженымъ на цѣлôй Руси, всѣ Русины уважаютъ замахомъ на окремѣшность уніятскои церкви, а зроджена зъ того чувства горести и жалю справдѣ не причинятся до загоєня вѣчно отворенои и ятристои раны въ польско-рускихъ ôтносинахъ въ Галичинѣ...“

Очевидно „Krаj“ не може добре знати нашихъ ôтносинъ и не може впускатися въ полемику що до фактôвъ самыхъ, якй подае краковскій археологъ и адвокатъ Єзуитôвъ. Богато бы далось сказати о тыхъ фактахъ, але мы нынѣ зверпемося тôлько съ двома запытаніями до п. Киркора: 1) Чому вы, пане адвокате, хитро поминули квестію, чи о. Сарницкій мавъ право самъ на свою руку ѣздити на конференціи до Єзуитôвъ въ Краковѣ, умовлятися съ ними и робити проекты о реформѣ чина, а 2) коли вы вѣрите въ то, що въ справѣ реформы Василіянъ черезъ Єзуитôвъ ходило тôлько о направу дисциплины въ законѣ, то длячого о. Сарницкого полишено на становищи провинціяла?! Впадае въ очи, що п. Киркоръ въ дописи своѣй покликуесь на свѣдоцтво о. Наумовича. Мы можемо ôтъ себе тôлько то сказати, що на свѣдоцтво о. Наумовича въ тôй справѣ можемо безпечно такъ само полагати, якъ на его похвалы митрополита Морарію-Андрієвича, напечатанй онодгы въ „Словѣ“. Прецѣнь же всѣ Русины буковиньскй можутъ лучше знати, хто есть митр. Андрієвичь, якъ о. Наумовичь.

Справы Болгарскй.

Въ самôй Румеліи положенье доси не змѣнилося. Войска болгарскй обсадили границю турецку, окопалися въ оборонныхъ таборахъ и стоятъ готовй до бою насупротивъ войскъ султаньскихъ, котрй громадятся головно въ краѣвъ мало-азійскихъ. До перестрѣлки доси ще не прійшло. Въ Филипополи урядуе провизоричне правительство, котре покликало до службы военнои всѣхъ мужчинъ ôтъ 18 до 32 лѣтъ на охотникôвъ. Окремый полкъ, зложеный въ интелигенціи лишится залогами въ поодинокихъ мѣстахъ въ цѣли удержаня ладу. Навѣть женщины зголошуются до полкôвъ охотничихъ. Мимо всѣхъ сихъ пôдготовлень пануе однакожь всюды на равѣ супокôй, до котрого кн. Александра съ всею имовѣрностею спонукуютъ державы европейскй. Кн. Александеръ выславъ навѣть депутацію до султана съ запорученьемъ, що въ

Днѣпровои пристани, при устю рѣчки *Почайны*, званый *Борычевымъ увозомъ*. Въ пристани тôй, у того вывозу, прибило судно съ деревляньскими послами до кн. Ольги, тутъ хрестивъ Володиміръ Русь; тымъ вывозомъ тягнули охрещенй Кіевляне въ Днѣперъ бовванъ Перуна, бючи кіями такъ, що „бѣсъ въ томъ идолѣ восклицаше рыдая зѣло, а народъ назвавъ „Чортовымъ берелищемъ“ и вывôзъ и гору, на котрôй стоявъ Перунъ.

Вже змеркалось, якъ мы, минувши Михайлôвскій монастырь и гарный римско-католицкій костелъ св. Александра, положеный токожь на виднôмъ мѣсци, спустились добре вымощеною терасою, обсадженою пирамидальными тополями на сходну сторону Михайлôвскои горы. Тамъ взносится на педесталѣ зъ литого зелѣза въ стилю византійскôмъ кольосальный памятникъ св. Володимира, ôтлитый пôсля рисунку проф. рѣзьбы Клодта и поставленый 1853 р. Зъ переду на педесталѣ находится горорѣзьба зъображаюча, якъ Володиміръ В. пріймае послôвъ. На верху его стоитъ статуа зъ бронзу 2 сяжнѣ высока св. Володимира съ хрестомъ, а разомъ съ педесталемъ 9 сяжнѣвъ ôтъ землѣ. Ôтъ памятника зъ горы розкрылаося передъ нами зновъ поражаюча красою картина Днѣпра и цѣлои низины, на котру налягавъ уже сумракъ вечѣрный и додававъ ей ще бôльше чарôвного виду. Вечѣрна тишина, що заосѣла на цѣлу околицю докола насъ, навѣвала якусь важку думу, що довго-довго ще въ ночи ворушила мôй умъ.

(*Дальше буде*).

цѣлôй провинціи пануе якъ найбôльшій порядокъ. Намѣреньемъ державъ европейскихъ есть, не допустити до проливу крови передъ конференцією амбасадорôвъ, котрыхъ вже именовано и котрй начнутъ свои нарады пôдъ проводомъ бар. Корті. Якій мандатъ одержали поодинокй амбасадоры изъ стороны своихъ правительствъ, доси ще не звѣстно, хотяй можна вносити, що Европа схоче передъ всѣмъ берлиньскій договôръ удержати въ силѣ, але при тôмъ унію болгарску узнати фактомъ довершенымъ. Якъ мы вже доносили, стоятъ державы трактатовй при своѣмъ первѣстнôмъ плянѣ, по можности злокализувати повстанье, а въ прочихъ краяхъ балканьского пôвъострова спинити аспираціи до новыхъ заборôвъ и змѣны status quo. Здаеся, що сему мнѣню не противится и оскорбленый въ своихъ суверенныхъ правахъ султанъ вразъ съ новымъ мирно настроенымъ министерствомъ. Инакше може-бы зложилися були рѣчи, наколи-бъ Туреччина заразъ въ початку повстаня Румелійцѣвъ була выступила збройно. Се однакожь не могло статися, бо повстанье Болгаръ заскочило Туреччину вовсѣмъ нежданно. Заговôръ въ Румеліи пôдготовлявся революційнымъ комитетомъ въ найбôльшôй тайнѣ. Комитетъ въорганизувався вже въ цвѣтни, перетягнувъ на свою сторону все войско и хотяй повстанье мало доперва начатися 20 вересня приступивъ до акціи вже 18. Причиною прискореня були поменшй розрухи въ поодинокихъ мѣсцевостяхъ. Правительство Гаврила пашѣ дôзналося о нихъ, выслало милицію на загроженй пункта и хотѣло вязнити зачинщикôвъ, коли комитетъ революційный оголосивъ нагло повстанье и увязнивъ Гаврила.

Зъ новѣйшихъ вѣстей нотуемо, що радикала сербского Пасича придержало болгарске правительство въ дорозѣ до Видина, що малобы знаменувати полѣпшенье ôтношень серб-ско-болгарскихъ.

30 вересня прибувъ король Милянъ съ президентомъ министрôвъ и министромъ вôйны до Нишу и бувъ принятый съ великимъ одушевленьемъ. На дворець въ Бѣлгородѣ провели его всѣ жителѣ мѣста середъ френетичныхъ окликôвъ: живіо! Властитель однои гостинницѣ попращавъ короля рѣчею, въ котрôй пожелавъ ему щастя до ôгновленя царства Душана, розрушеного Турками побѣдою на Косовôмъ поли (1386 р.) Король не ôтповѣвъ на сю рѣчь и лишь усмѣхнувся, але народъ поперъ слова бесѣдника сильными окликами. Коло Нишу нагромаджено вже до 100.000 войска сербского и всѣ надѣются, що полки сербскй ударятъ на Стару Сербію и займутъ ей передъ тымъ, закимъ амбасадоры покôнчатъ конференцію въ Царгородѣ. На той случай будутъ мусѣли державы европейскй — такъ думаютъ Сербы — фактъ сей увнати довершенымъ, подôбно якъ нынѣ унію болгарску. На приготовленя военнй затягнула Сербія на равѣ въ австрійскôмъ банку краѣвъ позичку 12-міліонову.

На полудневôй граници Сербіи коло Куршумлѣ далися 30 вересня чути стрѣлы пушочнй, походячй ôтъ стороны Пристины, мѣста, положеного на територіи турецкôй о двѣ милѣ ôтъ полудневои границѣ сербскои, близько зелѣзнои дороги, ведучои въ Митровицѣ до Солуня. Ôттакъ рознеслася вѣсть, що тамъ-же Арнавты пробували прогнати турецку залогу зъ мѣста. Зъ Нишу выйшовъ въ наслѣдокъ того розказъ, безпроволочно скрѣпити сербскй залоги въ Преполямѣ, щобы спинити евентуальный нападъ Арнавтôвъ. Зъ Пристины и Ничицѣ схоронилося богато родинъ на територію сербску.

Въ Вѣдни говорятъ голосно, що Сербія вступае въ акцію не безъ порозумѣня съ Австрією и що наша держава зажадае навѣть для Сербіи яко рекомпензату за унію болгарску Стару Сербію. Вѣсть тая потребуе однакожь ще потвердженя.

Греція концентруе свою флоту коло Салямины, а сухопутнй войска высылае безъ перервы на границѣ Тесаліи и Епиру. Те саме робитъ и Порта, громадячи свои полки въ Македоніи.

Зъ Котару доносятъ пôдъ днемъ 30 вересня, що Миридиты зворушилися и забрали 200 коней, запасы живности и амуницію, призначенй для войскъ турецкихъ въ Гусиніе.

Зъ Софіи наспѣла вѣсть, що 30 вересня прійшло вже на граници турецко-румелійскôй до малои стрѣчи военнои межи Турками и Румелійцями.

Конференція амбасадорôвъ вчереся 3 с. м. въ Царгородѣ.

ДОПИСИ.

Зъ Сокальскихъ сторôнъ.

(*Огонь въ Островѣ. — П. Мойсакъ вôйтъ и славный агитаторъ зъ Горы; нападъ на церковь.*) Дня 22 л. вересня навѣстивъ о 11 годинѣ рано сильный огонь село Острôвъ въ окрузѣ сокальскôмъ и знищивъ въ короткôмъ часѣ 46 хатъ сельскихъ съ стайнями, шопами, стодолами и съ всѣми запасами збôжа и сѣна. За-для великого вѣтру не могло бути ратунку, хотяй богато людей, кôлька сикавокъ и пожарна сторожа зъ Кристинополя прибули на ратунокъ. Причина того великого нещастя була та, що лишенй безъ надзору дѣти дома, розложили на дворѣ огонь, щобы собѣ бульбу упечи, и упекли велике нещастье. Страты, якй погорѣльцѣ въ Островѣ въ тôмъ огни потерпѣли, суть тымъ бôльшй, що тôлько 7 господарѣвъ мали свои будынки ôтъ огню убезпеченй. Запасы збôжа и сѣна нѣхто не убезпечавъ, бо въ Островѣ не понимаютъ ще люде користи зъ убезпеченя ôтъ огню, а нема кому ихъ о тôмъ поучати. Мы маемо вправдѣ въ Сокальщинѣ богато инструкторôвъ, котрй ѣздятъ по селахъ, поучаютъ народъ о политицѣ, збераютъ на протесты пôдписы и т. д., але щобы народъ о користяхъ убезпеченя своихъ будынкôвъ, збôжа и сѣна ôгъ огню поучити, о тôмъ и не подумаютъ. А Острôвъ належитъ до п. Поляновского, котрый яко маршалокъ рады повѣтовои повиненъ о тôмъ знати, чимъ то инструкторы въ своихъ проѣздкахъ по селахъ занимаются, щобы зъ тыхъ проѣздокъ, за якй побираютъ въ касы повѣтовои платню, була яка реальна користь для селянъ. П. Поляновскій занимаючися высокою политикою, не мае часу въ такй марницѣ вглядати. Въ узысканю кôлька протестовыхъ пôдписôвъ, противъ не по его волѣ выбраного въ раду державну кандидата, видитъ п. Поляновскій въ своѣмъ телескопѣ бôльшй для селянъ користи, якъ у всякихъ поученяхъ о важности убезпеченя ôтъ огню. На высоку политику п. Поляновского нарѣкаютъ не тôлько на автономичнй справы здорово глядячй Русины въ Сокальщинѣ, але и многй въ польскои шляхты и всѣ радй-бы були тому, щобы п. Поляновскій якъ найскорше крѣсло повѣтового маршалка кому другому уступивъ.

До прихода Ванѣвъ належитъ село Гора, въ котрôмъ проживае славный вôйтъ и агитаторъ И. Мойсакъ. Ôтъ давна трудится громада Горы, щобы И. Мойсака въ вôйтôвства усунути, але ôнъ мае за собою широкй плечи, тожъ громадѣ съ нимъ справа не легка. Трудно зрозумѣти, якъ то дѣеся, що, чи громада хоче чи не хоче, то И. Мойсакъ муситъ при выборахъ бути або правыборцемъ або вôйтомъ! Мы не можемо собѣ того чуда инакше поясни, якъ въ той способôъ, що писарѣ маютъ при выборахъ якесь зачароване перо, котре хотяй-бы й нелегально, все таки своею чародѣйною силою имя И. Мойсака записуе. О господарствѣ вôйта И. М. маткомъ громадскимъ въ Горѣ, чи то съ облигаціями, чи то съ грôшми карными, чи то съ таксами войсковыми и пр. розповѣдаютъ люде въ Горы богато по свѣтѣ, а хотяй тй слухи и до Сокаля доходятъ, то рада повѣтова не спѣшится выслати до села якого совѣстного люстратора, щобъ пересвѣдчився, може тй слухи неправдивй. Правда, що таке особливе довѣрie знае И. М. оцѣнити, и яко чоловѣкъ обдареный ôтъ натуры сильнымъ горлянымъ органомъ, немалу услугу ôтдае ôнъ при кождыхъ выборахъ своимъ протекторамъ. Писано разъ въ „Зеркалѣ“, що у п. Поляновского есть корыто, въ котрого богато людей, чи то „postępowych z kleru“, чи то „poczciwych z ludku“ зачерпуютъ духовну и тѣлесну сграву. При тôмъ корытѣ являеся и И. Мойсакъ и недавно тому дôставъ ôнъ въ подарунку пару коней, о чѣмъ пôзнѣйше обширнѣйше напишемо. Коли господарка И. Мойсака громадѣ навкучилася, подала она на своего вôйта скаргу до высшои власти, але и тая справа угрязла якъ камѣнь въ болотѣ, и громадѣ годѣ съ своимъ вôйтомъ розстатися. Смѣлый вôйтъ чуючи за собою широкй плечѣ, що ему нѣхто нѣчого не вробитъ, допустився незвыклого зухвальства, котре чей ему безкарно не выйде. Въ день празника храма оскорбивъ ôнъ прилюдно мерзкими словами мѣсцевого душпастыря зъ Ванева, а щобы на попразенъ анѣ душпастыря анѣ людей до церкви не впустити, замкнувъ церковь своею колодкою. Душпастырь приѣхавши на попразень въ Гору, и заставши колодкою вôйта замкнену церковь, казавъ пронизорови колодку розбити и вôйшовъ съ людьми до церкви. За то оскаржився душпастырь И. Мойсака до ц. к. суду въ Белзѣ. Но диво! П. адъюнктъ Б. зложивъ тую справу ad acta, а то за-для тои причины, що душпастырь въ Ванева въ день термину перешкодженый похорономъ въ селѣ о годину до суду въ Белзѣ спознився. Душпастырь намѣряе тую справу предложити высшимъ властямъ.

й.

Зъ Бродщины.

(*О доносѣ на п. Димитрія Третяка учителя въ Заболотôвцяхъ*) була вже звѣстка въ ч. 72 „Дѣла“ въ сего року. П. Третякъ сего року на рускôмъ передвыборчôмъ зборѣ въ Европейскôмъ готели въ Бродахъ державъ бесѣду, въ котрôй згадавъ и о балю, якій дано по выборѣ гр. Станислава Баденіого на посла до сойму. Въ тôй бесѣдѣ не сказавъ ôнъ нѣчого противзаконного або оскорбляючого чи то якй урядовй особы, чи яку народность, чи моральность публичну; сконстатувавъ тôлько, що бувъ баль и що на тôмъ бали запивано упадокъ руского кандидата. Мимо того за для доносу деякихъ „przyjacieli“ тягаютъ ще й доси п. Третяка на протоколы и хто знае, чимъ тая тяганина скôнчится. Съ кôнцемъ вересня п. Третякъ дôставъ завѣзванье въ ц. к. староства въ Бродахъ, щобы дня 30 л. вересня явився тамъ о 9 годинѣ рано. Въ завôзваню сказано, що въ наслѣдокъ ôтозвы окружнои рады школьнои въ Золочевѣ до ц. к. староства въ Бродахъ, делегатъ п. Витославскій мае переслухати свѣдкôвъ Рафаила Квасневского та Іосля Полинера и самого п. Третяка.

П. Третякъ удався до Бродôвъ на означеный часъ и надѣявся, що въ канцеляріи п. Витославского стрѣтится съ свѣдками, що мали на него свѣдчити. Але, на диво, одинъ свѣдокъ, Квасневскій, бувъ на протоколѣ днемъ передъ терминомъ и наплѣвъ всячины, а Іосель Полинеръ зовсѣмъ не явився. По прочитаню зôзнаня Квасневского п. Третякъ запытавъ п. делегата, чи тую справу не можна бъ ôтдати въ судъ, а п. делегатъ на то (по польски): „Тая справа до суду не пôйде; то вже въ горы обдумано, якъ и де она мае скôнчитися.“ П. Третякъ рѣшучо заперечивъ зôзнання Квасневского и покликавъ на свѣдкôвъ поименно: оо.: І. Сѣрка въ Гаѣвъ, І. Глѣбовицкого въ Накваши, І. Монцѣбовича въ Суходолôвъ, пп. Ант. Михаловского, учителя въ Корсова, Ник. Котельницкого та І. Корчемного въ Гаѣвъ и Петра Сурмая вôйта въ Заболотець, и въ загалѣ цѣле зôбранье на посвѣдченье, що ôнъ въ своѣй бесѣдѣ нѣчого такого не сказавъ, за що можна-бъ его потягнути до отвѣчальности.

Зъ Жовквы.

(*І-шій загальный збôръ товариства „Правда Винницка“.*) Въ понедѣлокъ дня 21 л. вересня ôтбувся въ Винникахъ жовкôвскихъ першій загальный збôръ товариства „Правда“, завязаного на ладъ Правды Закомарскои. Найбôльшою утѣхою для насъ було то, що Всч. о. Данило Танячкевичь, славный основатель Правды, обѣцявъ до насъ на той празникъ прибути, и мимо далекои дороги додержавъ свого слова. Приѣхавши до Жовквы въ ночи зъ недѣлѣ на понедѣлокъ, помимо великого струженя ôтспѣвавъ въ церкви винницкôй торжественне богослуженье, сказавъ прекрасну проповѣдь, а потôмъ удався съ всѣми членами и гостями, межи котрыми бувъ такожь бурмистръ Жовквы п. Нѣментовскій, до комнаты нашои читальнѣ, де ôтбувся збôръ. Народъ не мôгъ налюбуватись солодкими словами того учителя, котрый тутъ ôткрывавъ намъ всѣ тайны и дороги для нашого уморальненя, просвѣты и добробыту. Одушевленю не було кôнца, а присутнй навѣть Поляки мусѣли признати великй заслуги того мужа для свого бѣдного народу. По зборахъ удались всѣ на сердечну гостину до ч. господаря Льва Бурака, а по полудни поучавъ ще о. Данило ново-выбрану Раду товариства о способѣ провадженя книжокъ касы пожичковои. За тй всѣ труды складае Рада товариства Всч. о. Танячкевичу якъ найщирѣйшу подяку.

Д.

Зъ Добромильского.

(*Якъ у насъ ухвалюеся языкъ выкладовый въ школахъ народныхъ?*) Въ селѣ Грозьова, въ повѣтѣ добромильскôмъ, закладали школу. Пôшла рѣчь про выкладовый языкъ. На засѣданю рады бувъ дѣдичь п. Новосѣлецкій, священники польскій и рускій (О. Е. Тустановскій) и пару громадянъ. Дѣдичь и польскій священикъ промовляли за польскимъ языкомъ выкладовымъ, о. Тустановскій за рускимъ а громадяне за рускимъ и за польскимъ. Учитель Корляковскій запротоколувавъ, що кромѣ рускаго священика всѣ прочй засѣдателѣ згодились на польскій языкъ выкладовый. О. Тустановскій запротестувавъ противъ тому, дѣдичь, яко предсѣдатель, ôтобравъ ему голосъ (бо агитуе пôдчасъ засѣданя), о. Тустановскій заявивъ се письменно въ протоколѣ. По вакаціяхъ переносятъ учителя въ друге село а въ Грозьовôй лишався польскій языкъ выкладовый, приходитъ другій учитель такожь Полякъ — и finita la comedia...

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Въ палатѣ панôвъ*) уконституовалася вже комисія адресова пôдъ проводомъ еп. Гангльбавера. Референтъ обнявъ бар. Гибнеръ.

(*Въ палатѣ послôвъ*) поставивъ въ пятницу гр. Гогенвартъ внесенье, щобы на рѣчь тронову рôвножь ôтповѣсти адресою. Референтъ поручено внескодателеви. Члены 9 ôтдѣлôвъ працюють безъ перервы надъ верификацією выборôвъ. — Ческа „Bohemia“ подае вѣсть, що рада державна съ кôнцемъ жовтня буде ôтрочена и що въ падолистѣ будутъ окликанй деякй соймы, межи ними галицкій.

(*Трибуналъ администраційный*) вызначивъ на день 26 с. м. прилюдну розправу по причинѣ жалобы внесеной рускими выборцями округа Золочѣвского на нарушенье права выборчого черезъ вставленье въ выборчу листу особъ, не управненыхъ до выборôвъ на пôдставѣ § 11 выборчои ординаціи. Розправа та стоитъ въ близькôмъ сполученю съ верификацією выбору гр. Стадницкого, противъ котрого, якъ мы вже доносили, лежитъ протестъ въ палатѣ послôвъ.

(*Министерство долитавске*) оголошуе въ вѣденьскôй урядовôй часописи нове розпорядженье, котрымъ призволяеся на роботы промысловй въ днѣ святочнй и недѣльнй въ деякихъ категоріяхъ промыслу.

(*Въ соймѣ загребскôмъ*) поставивъ пос. Барчичь нагле внесенье, щобы Румелійцямъ пожелати щастя по причинѣ сполученя съ Болгарією. По довшôй дебатѣ, въ котрôй взяла участь майже вся опозиція (партія Старчевича), ôткинено наглость внесеня. Старчевичь интерпелювавъ кромѣ того въ справѣ звѣстнои высылки депутаціи хорватскои и боснійскои до табору цѣсарского въ

Пожезѣ. Пос. Тусканъ має на днихъ поставити внесенье, щобы бана за выдачу актôвъ архивальныхъ Мадярамъ поставити въ станъ обжалования.

(*Въ справѣ епургаціи Познаньщины*) зъ елементу польского внѣсъ пос. Грохольскій интерпеляцію до правительства австрійского 2 с. м.

(*Комисія адресова*) въ палатѣ послôвъ буде зложена сими днями. Поодинокій клюбы представили своихъ членôвъ. Зъ посередъ „дикихъ“ має бути выбраный митрополичій посолъ, п. Охримовичь.

(*Клюбъ австрійскій*) покликавъ до своеи президія Хлюмецкого, Гербста, Томащука, Пленера, Конна, Магга, Штурма и Шаршмидта.

(*Клюбъ нѣмецкій*) поручивъ предсѣдательство Гайльобергови.

(*Президентомъ палаты послôвъ*) выбраный дръ Фр. Смолька дня 2 с. м. На 325 голосуючихъ одержавъ 292 голосôвъ.

(*Делегаціи*) скликаний ôтручнымъ письмомъ цѣсарскимъ на день 22 жовтня.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Варшавске „Слово“ доноситъ, що сими днями зложено комисію зъ 7 знаменитшихъ членôвъ пôдъ проводомъ бар. Менгдена для рѣшеня пытаня жидôвского. Комисія займеся головно жидами, проживаючими по селахъ, а именно розбере справу купна и продажи бôльшихъ земельныхъ посѣлостей жидами, право посесіи, набуваня громадяньства, купна лѣсôвъ на вырубъ, держаня шинкôвъ и др. — Министеръ справъ заграничныхъ, Гиросъ, навѣтивъ кн. Бисмарка въ Фридрихсруге, а 1 жовтня явився въ Копенгазѣ передъ царемъ. Сюды мала того самого дня прибути депутація болгарска зъ Румеліи съ просьбою, щобы царь взявъ Румелійцевъ въ свою опѣку. Чи депутація буде принята, годѣ надѣятися. — Вся праса либеральна бере въ оборонỹ кн. Александра противъ прасы панславистичнои. „Новости“ вмѣняютъ навѣть князеви въ заслугу узурпованье власти въ Румеліи. „Н. Время“ говоритъ за тѣснымъ союзомъ Россіи съ Австріею въ справѣ балканьскôй яко межи двома найбôльшими державами славяньскими. Славянамъ въ Австріи — пише „Н. Вр.“ — дѣеся добре, прото може межи обома державами существовати ôтношенье на ладъ ôтношеня Англіи до союзу американьского. Лишь межи Россіею а Нѣмцями заходятъ рôзницѣ расовѣ и длятого вôйна съ сею стороною не дасться на будуче оминути.

Нѣмеччина. Папа принявъ достоиньство розъемника въ справѣ Каролиньскихъ островôвъ и поручивъ кôлькомъ кардиналамъ предложити собѣ справозданье о цѣлôмъ предметѣ. — Берлиньскій дневники доносять, будьто Гиросъ старався кн. Бисмаркови доказати конечнôсть окупаціи Румелія войсками россійскими, на що однакожь зелѣзный канцлеръ не мôгъ пристати. — Амбасадоръ австрійскій въ Нѣмеччинѣ, гр. Сеченій выѣхавъ 2 с. м. зъ Берлина до Фридрихсруге, здаєся въ справѣ румелійскôй.

Сербія. Скупщина зôбралася въ Нишу и выбрала своимъ головою Куюнджича. На порядку дневнôмъ стоитъ на першôмъ мѣсци кредитъ воєнный въ сумѣ 12 миліонôвъ зр.

Румунія. Министеръ Торатіяно прибувъ до Берлина, зъ ôтки имовѣрно удасться до Фридрихсруге, до кн. Бисмарка. Огъ стрѣчи съ зелѣзнымъ канцлеромъ буде зависѣти дальша поѣздка румуньского министра до Копенгаги, въ цѣли представленя себе цареви. Съ сею поѣздкою лучатъ деякій дневники можнôсть союза межи Россіею и Румунією на случай, єсли бы войска россійскій мали вступити на балканьскій пôвъостровъ.

НОВИНКИ.

— **Русины-послы рады державнои** — якъ намъ доносятъ зъ Вѣдня, — не сидятъ разомъ въ палатѣ парляменту. ОО. Сѣнгалевичь, Мандычевскій и п. Охримовичь выбрали собѣ мѣсця коло польскихъ послôвъ, а о. Озаркевичь и п. Ковальскій мѣжь членами клюбу Гогенварта.

— **Довѣдуємося зъ рôзныхъ сторôнъ**, що при роздѣлѣ черезъ ц. к. староства запомогъ рускимъ священикамъ, не то якихъ надзвычайныхъ, але навѣть тыхъ, що суть неначе *доповненьемъ* конгруы, поминено такихъ нашихъ священикôвъ, котрій при послѣдныхъ выборахъ до рады державнои не йшли на руку польскому центральному комитетови выборчому. Звѣстній намъ имена душпастырѣвъ, що трудятся неутомимо и взôрцево на лихихъ парохіяхъ чи капеляніяхъ по кôлькадесять навѣть лѣтъ, обтяжений численными родинами, а мимо того запомогъ не дôстали; неодному зъ нихъ лучилося се першій разъ по остатныхъ выборахъ. Нашій власти духовній повинній постаратися зôбрати факты и взяти такихъ священикôвъ въ оборону. Бо дежь они мають глядати опѣки?!

— **О. Николай Устіяновичь**, парохъ Сучавы и звѣстный нашь поетъ-писатель, лежитъ ôтъ довшого часу тяжко недужій.

— **Цензура въ Варшавѣ**. Нынѣ одержали мы вѣсть, що п. Макаревичь, голова львôвского опѣвацкого товариства „Лютнѣ“, прибувши до Варшавы, старався въ програму концертôвъ варшавскихъ вставити двѣ пѣсни рускій: „Красна зоре“ Лавровского и „Гей по горѣ“ Вербицкого, — однакожь цензура варшавска нѣ однои зъ сихъ пѣсень не пропустила. Дѣлимося сею вѣстею головно съ тыми дневниками, котрій, опираючись на баламутствахъ польскихъ газетъ въ згаданôй справѣ, закидували „Дѣлу“ мистификацію.

— **„Батькôвщины“ ч. 40**, зъ дня 2 л. жовтня сконфискувала ц. к. прокураторія державна за вступну статю пôдъ заг. „По шѣстьохъ рокахъ“.

— **Зъ Станиславова** пишутъ намъ: Рускій народный театръ пôдъ заридомъ пп. И. Биберовича и И. Гриневецкого, котрый теперь перебуває въ Станиславовѣ, давъ представленье „Шельменко наймитъ“ на користь товариства рускихъ женщинъ. Артисты нашій ôтзначалися прегарною грою, а переповнена саля В і. гостями дає доказъ, якъ серіозно пôймає публика наша цѣль и задачу товариства. *Софія Бучиньска*; *Емилія Ничаєвна*.

— **Дефравдація**. Судъ окружный въ Самборѣ засудивъ діюрниста суду пов. въ Меденичахъ Круглевского на кару дволѣтнои вязницѣ за то, що той же спроневѣривъ бôльшу суму сиротиньскихъ грошей.

— **Розрухъ въ Єзуполи** выкликали дня 24 вересня с. р. тамошнi жиды. Причиною сего була суперечка мѣжь службою двôрскою а жидомъ-арендаторомъ двôрокого саду. Коли послѣдный пôднявъ крикъ, збѣглись громадно жиды и почали чинно зневажати такъ службу двôрску, якъ и выступившого въ оборонѣ єи начальника двôрского общару. Зворушена товпа жидôвъ почала ôт такъ кидати камѣнями на дворакôвъ, а коли тѣ схоронились до двôрскихъ официнъ, напали жиды на официны, вытовкли камѣнями шибы и хотѣли высадити дверѣ официнъ. Чотырохъ зъ службы двôрскои скалѣчено камѣнями. Приспѣвшій на мѣсце розруху жандармы розôгнали товпу и арештували трохъ провôдникôвъ єи.

— **Градъ завбôльшки бобу** упавъ при громахъ въ околици Язлôвця дня 29 л. вересня.

— **Ôтворенье року школьного 1885/6 на львôвскôмъ университетѣ** ôтбулось дня 1 л. с. м. въ авли университетскôй въ присутности представителѣвъ найвышихъ краевыхъ властей и всѣхъ трохъ епископôвъ. Торжество инавгураційне розпочавъ ректоръ магнификъ проф. д-ръ Жмурко промовою, въ котрôй пôднѣсъ особливо розвôй факультету философичного, котрый скрѣпився въ послѣдномъ роцѣ ажь семи новыми доцентами. Ректоръ пôднѣсъ такожь наглячу потребу выдѣлу медичного у Львовѣ, а закôнчивъ свою промову звычайною въ такихъ случаяхъ заохотою до ученикôвъ университету. Опôсля слѣдувавъ ôтчитъ проф. Дыбовского о нинѣшномъ станѣ науки зоологіи. Коли середъ ôтчиту згадавъ прелегентъ имя звѣстного на поли наукъ природныхъ Дарвина, почали епископы Моравскій и Исаковичь давати явнi ознаки неохоты и легковаженя. Особливо еп. Моравскій бувъ подраженый симъ ôтчитомъ, бо ще передъ окôнченьемъ его почавъ збиратись демонстраційно до ôтходу, а коли по ôтчитѣ всѣ присутнi окрыли проф. Дыбовского грôмкими оплесками, дававъ знакъ капелюхомъ, щобы перестали давати оплески а навѣть мавъ заявити, що нога єго бôльше вже не постане въ тутешнôмъ университетѣ. Преосв. митроп. Сильвестеръ выслухавъ ôтчиту зовсѣмъ спокôйно и ôтдалився ôттакъ по окôнченю торжества безъ нѣякихъ ознакъ негодования и съ повагою.

— **Нашій селяне и нафтярѣ въ Слободѣ рунгурскôй.** Якъ мало умѣютъ нашi люде користуватися дарами природы, показуе процесъ, якій ôтбувся 23 с. м. въ судѣ окружнôмъ въ Коломыи противъ п. Вольфарта яко експльоататора нафты въ Слободѣ и п. Русина, б. начальника судового въ Печенѣжинѣ. Прокураторія коломыйска обжаловуе именно п. Вольфарта, що ôнъ ôтступаючи въ 1881 р. п. Русину за дуже низьку, доси ще не уплачену цѣну (100 зр.) грунтъ на добуванье нафты въ Слободѣ рунгускôй, хотѣвъ тогожь судію уняти на свою сторону, маючи богато справ въ судѣ печенѣжиньскôмъ. По тôмъ фактѣ купуе п. Вольфартъ грунта ôтъ малолѣтныхъ Скрибюкôвъ, а судъ печенѣжиньскій потверджае сю угоду межи обома сторонами. Цѣна грунтôвъ Скрабюкôвъ була такъ низько положена, що судъ коломыйскій бувъ спонуканый тѣ умовы позносити и не допустити кривды вдовы и сирôтъ. Моргъ грунту плативъ п. В. ôтъ 100 до 200 зр., коли сим часомъ другi властителѣ брали по 4 тысячѣ. Зъ слѣдства показалося на пôдставѣ зôзнань свѣдкôвъ, що всѣ тѣ грунта, якi п. В. по такихъ низевькихъ цѣнахъ набувъ, стоятъ нынѣ кôлька тысячъ. Ц. к. прокураторія, дôставши тѣ умовы до рукъ, потверджений п. Русиномъ въ користь п. Вольфарга, достерегла въ цѣлôмъ дѣлѣ о д н о с т о р о н н ô с т ь, выплываючу изъ вдячности за подарованый п. Русину грунтъ на заложенье шахту нафгового. Справа ôтбулася передъ звичайнымъ трибуналомъ. Обжалований не признались до вины. Свѣдки зôзнали, що цѣла справа опиралась лишь на слухахъ, будьто-бы п. В. хотѣвъ п. Русина даровизною грунту переманити на свою сторону. Впрочѣмъ доказано, що не всѣ справы п. Вольфарта въ судѣ печенѣжиньскôмъ рѣшались въ его користь. Оборона мала легку прото задачу, а трибуналъ увôльнивъ обохъ обжалованыхъ.

— **Пôсля постановъ генерального звязку нѣмецкихъ зелѣзниць**, будутъ на будуще комбинованi окружнi билеты выдаванi черезъ цѣлый рôкъ безъ перервы. Дальше, продовжуеся важнôсть комбинованыхъ окружныхъ билетôвъ въ той способѣ, що тiи билеты при турахъ на 600—2000 кильометрôвъ ôтлеглости суть важнi на 45 днѣвъ а при турахъ надъ 2000 кильометрôвъ ôтлеглости 60 замѣсть 35 днѣвъ.

— **Книги грунтовi.** Доходженя мѣсцевi за для заснованя новыхъ книгъ грунтовыхъ, розпочинаются въ громадахъ: Гончарôвъ пов. коломыйского дня 24 вересня; Ляшки долѣшнi и горѣшнi пов. бережаньского дня 1 жовтня; Довге пов. теребовельского дня 30 вересня; Быстре, Габкôвцѣ, Гучвичѣ, Киграва, Колоничѣ, Любне (всѣ пов. балигородского) дня 28 вересня и въ Закревцяхъ пов. станиславôвского дня 27 жовтня с. р.

— **Забобонность нашого народа.** Въ лѣсѣ коло Пôдгаєць знайдено тѣло неживои жѣнки. Слѣдство выказало, що се сеть тѣло Антонины Скульскои, селянки зъ Лысои, котра въ мартѣ минувшого року сама зробила собѣ смерть и була похоронена на кладбищи въ Лысôй. Оказалось, що вôйтъ Лысои Матвѣй Пшеничникъ, вѣрячи сильно въ повѣрiс, що похоронене въ громадѣ тѣло самоубiйцѣ наводитъ на громаду елементарнi нещастя, казавъ выкопати зъ гробу похоронене тѣло, завезти въ лѣсъ и присыпати тамъ землею. Вôйта потягнено за тое до ôтвѣчальности судовои.

— **Третiй межинародный конгресъ геологôвъ** ôтворено дня 29 вересня въ Берлинѣ. Въ конгресѣ бере участь до 400 геологôвъ зъ цѣлого свѣта. Зъ Галичины приѣхало ихъ чотырохъ, а мѣжь ними нашь землякъ, проф. львôвскои политехники п. Ю л i я н ъ М е д в е ц к i й.

— **П. Иванъ Кузьмичь**, слухатель философiи, зôбравъ въ Камѣнцѣ струмиловôй зъ вечерка устроeного тамъ дня 21 вересня грошеву складку, зъ котрои половину въ квотѣ 3 зр. 36 кр. прислявъ для бѣдныхъ ученикôвъ рускои гимназiи. — Спаси Бôгъ! *В. И.*

— **Въ Корчинѣ**, селѣ стрыйского повѣта, заводятся що разъ красшi порядки. Послѣдными часами заложено тамъ христiяньску трафику и крамницю, заосмотрену всѣми товарами, потрѣбными нашимъ селянамъ. Трафику и крамницю веде членъ корчиньскои читальнѣ п. Шамота, чоловѣкъ честный и розумный, котрый причиняєсь такожь якъ найбôльше до удержаня корчиньскои читальнѣ въ цвитучôмъ станѣ. Товары у п. Шамоты самi добôрнi и дешевшi, якъ у жидôвъ; теперь задумуе п. Шамота спровадити бôльше товарôвъ гуртомъ зъ „Народнои Торговлѣ“ у Львовѣ. Въ Корчинѣ сутъ такожь жидôвскi склепы и трафики, для того повиннi тамошнi громадяне горнутись до крамницѣ п. Шамоты и помагати єму въ тяжкôй для нашого чоловѣка конкуренціи съ жидами.

— **Ôтъ о. Келестина Костецкого зъ Черновець** одержуемо слѣдуючу замѣтку: „Авторъ опису III. рускои вандрôвки робитъ менѣ въ фейлетонѣ „Дѣла“ ч. 102 незаслужену честь, доносячи, що въ Чернôвцяхъ въ гостинници „Z. g. Lamm“ я дававъ на честь вандрôвникôвъ прощальный обѣдъ. Тая честь менѣ не належится, позаякъ то була гостина складкова черновецкихъ Русинôвъ, а я до тои жь тôлько своимъ удѣломъ причинився. — *К. Костецкiй*, рускій парохъ Черновець.

— **П. Теодоръ Стахевичь рускій купець зъ Станиславова**, а не (якъ всѣ дневники подали) „зъ Терноля“ бувъ референтомъ II-гои секціи (торговельнои) на зъѣздѣ христiяньскихъ купцѣвъ и промысловцѣвъ у Львовѣ.

— **Краткованыхъ зошитôвъ и табличокъ** не вôльно буде уживати въ школахъ доперва ôтъ 1886/87 р. шкôльного (циркуляръ рады краєвои).

— **Огнь.** Въ Михалôвцѣ, пов. борщѣвского знищивъ огонь въ ночи зъ 19 на 20 вересня с. р. на фôльварку девять стиртъ збôжа и кôлька будынкôвъ. — Въ Звинячцѣ, пов. борщѣвского, згорѣла дня 20 вересня двôрока хата. — У Львовѣ згорѣвъ дня 29 вересня при ул. Адамовôй дôмъ муляра М. Хрипляка. Коли выбухъ огонь, кинувся властитель дому чимъ скорше до керницѣ за водою, набираючи воды перехилився надто, упавъ въ керницю и ажь на другiй день вытягли єго мертвого. — Въ Клоднѣ, пов. жовкôвского, знищивъ огонь дня 19 вересня 14 селяньскихъ господарствъ съ всѣмъ сегорôчнымъ збôжемъ. Погорѣльцѣ були по бôльшôй части неубезпечений. — Въ Жовтанцяхъ згорѣло 24 вересня въ бѣлый день 12 селяньскихъ господарствъ съ всѣмъ движимымъ майномъ и збôжемъ. — Сими днями погорѣли села Дубя коло Заболотовець и Розважь въ золочѣвскôмъ. — Въ седѣ Кутахъ погорѣвъ вôйтъ; въ чотырохъ бокахъ хтось пôдпаливъ єго обôйстье.

— **Именованя.** Офiцiалъ почтовый В. Гаєвскій именованый квитролоромъ головнои касы почтовои у Львовѣ. — Дѣйстнымi учителями и учительками при школахъ народныхъ именованi: В. Кишакевичь въ Курылôвцѣ, П. Свирадъ въ Виделцѣ, Л. Пикорскій въ Городенцѣ, Юлія Маслякъ въ Пôдвысокôмъ, К. Яворска въ Лубовѣ, В. Войцѣкевичь въ Хихлахъ, А. Бородичь въ Яслѣ, І. Магера въ Репѣнику, Ф. Калита въ Собовѣ, І. Миляничь въ Выкотахъ, І. Сковроньскій въ Майданѣ, П. Михаликъ въ Новôй веси.

— **П. Ипполитъ Кисюченко**, авторъ хроники „Юрій Горовенко, написавъ — якъ довѣдуємося — новый романъ зъ сучасного быту Чорноморскихъ козакôвъ.

— **Вытѣмъ** новый оголосивъ обѣжникомъ до репрезентацiй повѣтовыхъ, що евиденцiйнi урядники катастру грунтового маютъ по мысли устyпу 3 арт. III закона зъ 23 мая 1883 право брати пôдчасъ подорожи пôдводы, котрi маютъ доставляти дотычнi громады на кождочасне жаданье евиденцiйного урядника. Пôсля декрету камеры надворнои зъ 17 жовтня 1821 року має урядникъ, уживаючiй пôдводы, платити мыто, вертаючй-же порожнi возы пôдводовi суть вôльнi ôтъ оплаты за оказаньемъ цертификатôвъ пôдводовыхъ, выставленыхъ громадскими урядами и въ загалѣ покликаными до сего властями.

† **Марія Бартусь**, уталантована поетка польска, упокоилася позавчера у Львовѣ.

— **Полкъ болгарскихъ дѣвчатъ** организуеся, якъ доносятъ, пôдъ проводомъ самого князя Александра. Ôгъ приступаючихъ до полку ôтбираe князь приреченье безъусловного послуху. Найбôльшу трудноcть робитъ справа умундурованя. Деякi амазонки приняли вже зовсѣмъ одѣжь мужчинъ, деякi убираются ще на-пôвъ по жѣночому.

— **Въ Бенгаліи** знищила страшна буря цѣлу надморску пристань разомъ съ кораблями, при чѣмъ 300 людей утратило житье.

— **Першу кухню вегетаріяньску у Львовѣ**, въ котрôй выключено вояке мясиво, а будутъ тôлько потравы зъ ярины, муки та крупъ, ôткрывае панѣ Гонтковска, вдова по директорѣ, при улици Чарнецкого ч. 6.

— **Дрôбнi вѣсти.** Цѣсаръ жертвувавъ зъ своихъ приватныхъ фондôвъ громадѣ Русôвъ, пов. снятыньского, на ôтбудованье згорѣвшои церкви 100 зр. — Въ Австріи горѣшнôй упали 29 вересня першi снѣги.

Вѣсти зъ Епархіи Львôвскои.

Душпастырскi посады получили оо.: 1) Николай Пôджарко сотрудництво въ Боринчахъ, дек. ходорôвского; 2) Николай Голинатый сотрудництво въ Княждворѣ, дек. пѣотиньского; 3) Тадей Галайчукъ завѣдательство въ Пневю, дек. надвôрняньского: 4) Конст. Мудракъ сотрудництво въ Пасѣчнôй, дек. надвôрняньского; 5) Емануилъ Красицкій сотрудництво въ Конюхахъ дек. бережаньского.

Завдзванi до канон. институціи оо.: 1) Тимотей Кульчицкій на Задвôрье; 2) Теофанъ Бородайкевичь на Тростянець, дек. залозецкого; 3) Михаилъ Ганкевичь на Луку малу, дек. скалатского.

Митроп. консисторiи вставилася до президiи ц. к. намѣстництва о згоду на каноничну институцію о. Юлiяна Дорожиньского на Высочко, дек. бродского.

До испыту конкурсового приступити дозволено о. Николаю Селезѣнцѣ.

Дотацію зъ фонду религійного вызначило ц. к. намѣстництво для о. Юл. Бачиньского, прив. сотрудника въ Журавнѣ.

Резигнувавъ о. Александеръ Темницкій, викарій архикатедральный, зъ префектуры въ дух. семинаріи. Консисторія приняла его резигнацію.

ПОСМЕРТНЇ ВѢСТИ.

† **О. Ириней Бачиньскій** зъ Бачины, протоєрей и крылошанинъ крылоса мукачѣвского, епископскій викарій, предсѣдатель третого трибунального суду для архіепархіи львôвскои, б. продиректоръ унгварского лицея, упокоився 23 с. м. на 69 р. житя а 46 священьства по довгôмъ, тяжкôмъ недузѣ. Вѣчная єму память!

† **Юрій Игнатκôвъ**, професоръ гимназіи въ Лошонцѣ (на Угорщинѣ), б. редакторъ „Свѣта“ и дописователь „Слова“, упокоився въ 45 р. житя а 20 р. учительскои служby. Покôйникъ стоявъ въ опозиціи до бл. п. епископа Панковича, звѣстного мадярона на угорскôй Руси и за то перенесено єго вразъ съ Сабовомъ зъ Унгвара въ чисто мадярскѣ стороны, а редакцію „Свѣта“ передано проф. гимн. Викт. Кимакови. Небавомъ однакожь мусѣвъ и сей уступити зъ редакціи а „Свѣтъ“ заступлено „Н. Свѣтомъ“. Покôйный, жiючи въ Лошонцѣ межи цыганами, научився яко добрый филологъ и лингвистъ ихъ языка и написавъ до него граматику. Вѣчная єму память!

Ц. к. генеральна Дирекція

австрійскихъ зелѣзниць державныхъ.

Выписъ зъ пляну ѣзды важного ôтъ 1 жовтня 1885 р.

Ôтходятъ зô Львова до Стрыя поѣзды особовi: о 11 г. 25 м. въ день, о 7 г. 10 м. въ день и о 7 г. 10 м. въ ночи, а **приходятъ до Стрыя** о 1 г. 21 м. и о 9 г. 32 м. въ день и о 9 г. 34 м. въ ночи.

Ôтходятъ зъ Стрыя до Львова поѣзды особовi: о 2 г. 20 м. въ день и о 10 г. 45 м. та 5·45 м. въ ночи, а **приходятъ до Львова** о 4 г. 15 м. въ день, о 1 г. 5 м. въ ночи и о 8 г. 5 м. въ день.

Ôтходитъ зъ Стрыя до Хирова поѣздъ мѣшаный: о 5 г. 19 м. въ ночи, а **приходитъ до Хирова** о 9 г. 30 м. въ день.

Ôтходитъ зъ Хирова до Стрыя поѣздъ мѣшаный: о 5 г. 24 м. въ день, а **приходитъ до Стрыя** о 10 г. 22 м. въ ночи.

Ôтходятъ зъ Дрогобыча до Борыслава поѣзды мѣшанi: о 5 г. 20 м. въ ночи (крôмъ суботы), о 8 г. въ день, о 2 г. 44 м. въ день и о 6 г. 10 м. въ ночи (крôмъ пятницѣ); а **приходятъ до Борыслава** о 6 г. 4 м. въ день (крôмъ суботы), о 8 г. 44 м. въ день, о 3 г. 28 м. въ день и о 6 г. 51 м. въ ночи.

Ôтходятъ зъ Борыслава до Дрогобыча о 6 г. 40 м. въ день (кр. суботы), о 11 г. 49 м. въ день, о 5 г. въ день и о 7 год. 20 м. въ ночи (кр пятницѣ) а **приходятъ до Дрогобыча** о 7 г. 27 м. въ день (кр. суботы), о 12 г. 35 м. въ день, о 5 г. 43 мин. въ день и о 8 г. 3 м. въ ночи (кр. пятн.).

Ôтходятъ зъ Гусятына поѣзды особовi о 9 г. 35 м. въ день и о 12 г. 40 м. въ ночи а **приходятъ:** до Чорткова о 11 г. 33 м. въ день и о 2 г. 38 м. въ ночи; до Бучача о 1 г. 46 м. въ день и о 4 г. 37 м. въ ночи; до Станиславова о 5 г. 37 м. въ день и о 8 г. 35 м. въ день, а ôтх. до Стрыя о 6 г. 28 м. въ ночи и о 9 г. 40 м. въ день; до Стрыя прих. о 9 г. 58 м. въ ночи и о 1 г. 22 м. въ день, а ôтх. о 10 г. 23 м. въ ночи и о 1 г. 45 м. въ день; до Дрогобыча прих. о 11 г. 18 м. въ ночи и о 2 г. 31 м. въ день; до Хирова прих. о 1 г. 32 м. въ ночи и о 4 г. 32 м. въ день а ôтх. о 2 г. 2 м. въ ночи и о 4 г. 58 м. въ день до Нового Загôря, де приходятъ о 4 г. 4 м. въ ночи и о 6 г. 57 м. въ день.

Ôтходятъ зъ Нового Загôря поѣзды особовi: о 1 г. 46 м. въ ночи и о 8 г. 31 м. въ день и **приходятъ:** до Хирова о 1 г. 46 м. въ ночи и о 10 г. 32 м. въ день; до Дрогобыча о 4 г. 30 м. въ ночи и о 1 г. 2 м. въ день; до Стрыя о 5 г. 18 м. въ ночи и о 1 г. 44 м. въ день; до Станиславова о 9 г. 12 м. и о 5 г 51 м. въ день, а ôтх. о 10 г. въ день и о 6 г. 50 м въ ночи; до Бучача о 2 г. 10 м въ день и о 10 г. 45 м. въ ночи; до Чорткова о 3 г. 53 м. въ день и о 12 г 35 м въ ночи; до Гусятына о 5 г. 42 м. въ день и о 2 г. 35 м. въ ночи.

Надôслане.

Обманьства купуючои публики пробуютъ дуже часто при товарахъ, котрî черезъ свои добрî прикметы здобули собѣ велику улюбленôсть. Такъ само ôтъ якогось часу выплыли всякî пигулки, котрî цѣлкомъ подôбно, якъ єдино правдивî и при перешкодахъ въ стравленю такъ успѣшно дѣлаючî швайцарскî пигулки аптикаря Р. Брандта, суть опакованî, а черезъ низшу цѣну и другî пôдходы стараются публику отуманити. Треба отже при закупнѣ швайцарскихъ пигулокъ аптикаря Р. Брандта бути осторожнымъ и все контролювати, чи на етикетѣ есть бѣлый хрестъ на червонôмъ поли и пôдписъ имени Р. Брандта.
(1409—4)

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручае 1315 76—?

Спеціяльности и универсальнî средства,
французскî и иншî, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншî фирмы оповѣщуванî.

НАЙЛУЧШИЙ
ПАПЁРЪ ЦИГАРЕТОВЫЙ
есть правдивый

LE HOUBLON

1460 французскій фабрикатъ 2—36

CAWLEY-a & HENRY-ого въ Парижи.

Передъ пôдробкою остерегайся!

Сей папёръ поручаютъ якъ найлучше гг. д-ръ І. І. Поль, дръ Е. Людвигъ, дръ Е. Липманъ, професоры хеміи при вѣденьскôмъ университетѣ а то для єго знаменитои якости, єго абсолютнои чистоты и для того, що до него не домѣшанî жадний шкôдливî здоровю матеріи.

FAC-SIMILE DE L'ÉTIQUETTE

17, rue Béranger, à PARIS

НАДÔСЛАНЕ.

Змѣна помешканя!

Дръ КЕБУЗИНЬСКІЙ

лѣкарь практикуючій въ Перемышли
мешкае

ôтъ 1 жовтня **въ Рынку** ч. 26, на 1 поверсѣ,
147$_0$ **надъ цукорнею Шольца.** 1—3

Матеріи на дамску и мужеску одѣжь

лишь зъ тревалои овечои вовны для мужчины середного росту

3.10 метра на одно убранье	за зр.	4·96 кр.	зъ доброи вовны овеч.;
	„ „	8·— „	зъ лѣпш. вовны овеч.;
	„ „	10·— „	зъ тонкои вовны овеч.;
	„ „	12·40 „	зъ дуже тонк. вов. ов.

Перувісны зъ дуже тонкои вовны овечои въ наймоднѣйшихъ барвахъ на дамскî сукнѣ суконнî за метеръ зр. 2·20 и зр. 2·40.

Чорный кожушковый Палмерстонъ-Трико, чиста вовна овеча, на дамскî пальтоты зимовî за метеръ зр. 4. — Сѣрачки для дамъ на плащѣ ôтъ дощу и на одѣжь

Пледы до дороги за штуку зр. 4, 5, 8 и ажь до зр. 12. — Дуже красиî одѣня, споднѣ, обгортники, сурдуты, матеріи на плащѣ до дощу, тифль, сѣрачокъ (льоденъ), комисъ, камгарнъ, шевіотъ, трико, сукна для дамъ и на билярды, порувіены, доскины поручае

Заложеный **Joh. Stikarofsky,** — 1866. —

Складъ фабричный въ Берне.

Взоры франко. Карты взôрцевî для панôвъ кравцѣвъ нефранковано. **Высылки за послѣплатою** надъ 10 зр. **франко.**

Я маю безъустанный складъ за бôльше якъ 150 тыс. зр. а. в. и розумѣеся, що въ моєй великôй на весь свѣтъ торговли остаеся богато рештокъ довготы 1 до 5 метрôвъ и для того я змушеный такî рештки продавати **за знижену цѣну.** Кождый розумный чоловѣкъ муситъ побачити, що зъ такъ малыхъ рештокъ не можна высылати **жадныхъ взôрцѣвъ,** бо по замовленю кôлька сотъ взôрцѣвъ не осталосьбы нѣчого зъ тыхъ решткôвъ, що отже есть простою **обманою,** коли фирмы суконнî инсеруютъ взôрцѣ рештокъ; тî кусники походятъ въ такôмъ случаю ôтъ поставôвъ а не зъ рештокъ, а намѣрôвъ такого поступованя можна легко догадатися.

Решткы не до вподобы вымѣнюются або грошѣ ôтсылаются.

Кореспонденціи пріймаются въ языкахъ нѣмецкôмъ, угорскôмъ, ческôмъ, польскôмъ, італійскôмъ и французскôмъ. 1458 (6—24)

НОВООТКРЫТА

Торговля церковныхъ знарядôвъ, образôвъ, ризъ и книгъ

ТЕОДОРА СТАХЕВИЧА

ВЪ СТАНИСЛАВОВѢ,

поручае Всечестному Духовеньству, славетнымъ громадамъ, церковнымъ комитетамъ и Высокоповажанôй Публицѣ богатый выбôръ:

матерій церковныхъ и ризъ готовыхъ, стихарѣвъ, балдахинôвъ, хоругвь, фанъ, плащеницъ, образôвъ малёваныхъ на блясѣ и полотнѣ, до иконостасôвъ, престолôвъ и на стѣны церковнî; ôлтарики або образы процесіональнî; хрестôвъ напрестольныхъ, ручныхъ и процесіональныхъ; хрестôвъ желѣзныхъ на гробы и полёзыхъ, Евангелій, патрицій, чашь, ампулокъ, дарохранительницъ, даровосницъ, хлѣбницъ до Всенощного, кадильницъ, поликандрôвъ (паукôвъ), пôдсвѣчникôвъ (лѣхтарѣвъ), канделябрôвъ, лямпницъ, свѣтла церковного, диванôвъ, цвѣтôвъ и проч.

Великій складъ товарвъ срѣбныхъ зъ хиньского срѣбла, а именно:

Лыжки, вилки, ножѣ столовî и десеровî, лыжочки до чаю и кавы, чайники, цукорнички, тацки, коробки на масло и сыръ, заставы столовî на овочѣ и тѣста, лѣхтарѣ, канделябры столовî и проч.

1291 **по найдешевшихъ цѣнахъ** 30—52

Всѣ замовленя въ вартости 100 зр. высылаеся франко.

Цѣнники въ рускôмъ языцѣ высылаются на жаданье ôтворотною почтою даромъ.

Опакованье даромъ.

Въ администраціи „Дѣла“ можна дôстати слѣдуючî працѣ бл. п.

Володимира Барвѣньского:

2. БЕЗТАЛАННЕ СВАТАНЬЕ, образокъ зъ Галицкого житя, цѣна . . . . . 80 кр.
3. ÔТЧИТЪ ВЪ 100-ЛѢТНЇ РОКОВИНЫ ЦѢСАРЯ ИОСИФА II. 17 (29) падолиста 1880, цѣна . . . . 25 кр.
4. БЕСѢДА ВЫГОЛОШЕНА НА НАРОДНôМЪ ВѢЧУ РУСИНОВЪ 18 (30) падолиста 1880 о економичныхъ справахъ, цѣна . . . . . 15 кр.

ОПОВѢЩЕНЬЕ.

Понеже знаю, що Высокоповажанî отцѣ духовнî уряджуютъ при церквахъ хоры, прото **поручаю мою**

ФАБРИКУ ГАРМОНІЮМЪ (або ФИСГАРМОНІЮМЪ) ДО УЧЕНЯ СПѢВУ.

Высокоповажаный п. проф. Н. Вахнянинъ купивъ до рускои гимназіи у Львовѣ иструментъ мого выробу и може дати Высокоповажанымъ Отцямъ Духовнымъ о тôмъ дуже пожиточнôмъ инструментѣ найлѣпшу информацію.

Цѣна тыхъ инструментôвъ ôтъ **70 зр. а. в.** и высше. Дае такожь на раты.

1372 1—? Съ поважаньемъ

ІОАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ,

властитель первои въ Галичинѣ фабрики органôвъ и гармоніюмъ у Львовѣ, ул. Хорущина ч. 9.

ôтъ 3 жовтня с. р. выходити буде у Львовѣ

„НАДѢЯ“

ДВОТЫЖДНЕВНИКЪ

съ выказомъ сучасныхъ тягнень лосôвъ, листôвъ заставныхъ, облиг. индемн. и другихъ вартостныхъ паперôвъ; вѣдомости банковî, биржевî, и т. п.

Выдавець:

АВГУСТЪ ШЕЛЛЕНБЕРГЪ,

Дôмъ банковый и контора вымѣны у Львовѣ.

Предплата выноситъ рôчно: у Львовѣ 1 зр., съ доставою до дому 1 зр. 20 кр.; на провинціи и въ цѣлôй Австріи 1 зр. 30 кр. Поодиноке число коштуе 6 кр.

Щобъ оминути можливî страты повиненъ кождый властитель лосôвъ и вартостныхъ паперôвъ предплачувати „Надѣю“.

Числа на показъ безплатно и franco.

Предплату и оголошеня пріймае у **Львовѣ**: Администрація „**Надѣи**“.

Августъ Шелленбергъ,
1465 1—2 *Дôмъ банковый и контора вымѣны.*

Курсъ збжôа
зъ дня 25 вересня 1885.

Цѣна за 100 кильограмôвъ.	зр.	кр.	зр.	кр.
Пшениця червона	6	60	7	15
Жито	5	50	5	75
Ячмѣнь	5	25	7	25
Овесъ	5	25	5	65
Гречка	6	50	6	75
Кукурудза стара	5	—	6	—
„ нова	—	—	—	—
Просо	—	—	—	—
Горохъ до варки	6	50	9	50
„ нас.	5	—	6	75
Сочевица	—	—	—	—
Фасоля	7	—	13	—
Бôбъ	—	—	—	—
Выка	5	—	5	50
Конюшина (передна)	30	—	45	—
Анижъ	—	—	—	—
„ плоскій	—	—	—	—
Кминъ	—	—	—	—
Рѣпакъ зимовый	9	25	9	75
„ лѣтный	—	—	—	—
Ржѣй (Льняика)	—	—	—	—
Насѣнье льняне	—	—	—	—
Насѣнье конопляне	—	—	—	—
Хмѣль новый	—	—	—	—

Найдешевше руске литературне выдавництво „Руско-украиньска Библіотека Евгенія Олесницкого“, выходитъ у Львовѣ почавши ôтъ 1-го грудня р. 1884.

Доси выйшло 10 выпускôвъ, обнимаючихъ слѣдуючій литературный матеріялъ:

1. **Запорожцѣ,** оповѣданье Ивана Нечуя-Левицкого . . . 10 кр.
2. **Сонъ мары молодого пытомця,** оповѣданье В. Барвѣньского 10 кр.
3—4. **Оповѣданя Олекси Стороженка** (Серія перша) первѣстно 20 кр. по выпущеню сконфискованыхъ частей . . . . 10 кр.
5. **Prima Vera,** поезіи Юліи Шнайдеръ . . . . 10 сôвъ
6. **Оповѣданя Д. Мордовцева** 10 кр.
7—10. **Юрій Горовенко,** повѣсть Краюченка . . . 40 кр.

Предплачувати можна на бôльше число выпускôвъ наразъ, пересылаючи ôтповѣдну квоту (1 або 2 зр.) на руки выдавця (ул. Словацкого ч. 6). Замовляти можна такожь поодинокî выпуски, додаючи за поодинокій выпускъ 2 кр., а за подвôйный 5 кр. на оплату порта.

К. Диккенса

Новорôчнî Дзвоны

Цѣна 60 кр. съ пер. 65 кр.

Дôстати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

Домовый учитель

французского и англійского языка,

Рудольфъ Миллеръ,

при улици Зеленôй ч. 32, готовъ принятиˊ лекціи тыхъ языкôвъ за умѣрену цѣну.
(1472—1—?)

„ДЫМЪ“,

повѣсть Ив. Тургенева. Цѣна 1 зр. 50 кр., съ пересылкою 1 зр. 70 кр.

Дôстати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

КАРОЛЬ БАЄРЪ

поручае свою ново-ôткрыту

ТОРГОВЛЮ КОРѢННУ

у Львовѣ, улиця Краковска, ч. 11.

Товары добôрнî по низькихъ цѣнахъ.

1469 1—6

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. галиц.

Акційного Банку Гипотечного

купуе и продае

всѣ ефекты и монеты

пôдъ найприступнѣйшими условіями.

5% Листы Гипотечнî и
5% Листы Гипотечнî преміованî

котрî пôсля закона зъ дня 2 Липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвысшои постановы зъ дня 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщуваня капиталôвъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія

можна въ сѣй Конторѣ получити.

(до вылосованя съ 10% премією т. є. по **110** за **100**)

Всѣ припорученя зъ провинціи выконуются безъ проволоки по курсѣ дневнôмъ, не числячи нѣякои провизіи. 1349 42—?

ТОРГОВЛЯ РѢЧЕЙ ЦЕРКОВНЫХЪ

В. СТАХЕВИЧА

въ Тернополи

поручае Всечестному Духовеньству и Почтеннымъ Братствамъ церковнымъ богато заосмотреный складъ знарядôвъ, образôвъ и ризъ церковныхъ по найдешевшихъ цѣнахъ.

Осмѣляюся такожь заявити, що будучи въ Франціи закупивъ я богато матерій церковныхъ и принимаю всѣлякî рызы церковнî до направы а то: Фелоны, дальматики, стыхарѣ и прч. по найдешевшихъ цѣнахъ и въ найкоротшôмъ часѣ роботы поручень ôтсылаю.

Чашѣ, Хресты и прч. срѣбнî и металевî принимаю до позолоченя и цѣлковитого ôтновленя.

Срѣбнî знаряды церковнî якъ; Чашѣ, хресты, монстранціи и прч. Antique, купую по найвысшихъ цѣнахъ.

О ласкавî замовленя упрашаю.

1429 (4—20)

Выдавець и редакторъ Иванъ Белей.

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. нароБедк го

Ч 105. Львôвъ, Вторникъ 24 вересня (6 жовтня) 1885. **Рôчникъ VI.**

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмѣ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяца.

Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.

Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье.

Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Реклямаціи неопечатаній вôльній ôтъ порта.

Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовій уряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи:*
на цѣлый рôкъ . . 12 зр.
на пôвъ року . . 6 зр.
на чверть року . . 3 зр.
съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр.
на пôвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр.
на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·—
на пôвъ року . зр. 2·50

для Россіи:
на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 рубл.
на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . . 2·50 р.

Для Заграницъ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.

Пооднокое число коштуе 12 кр. а. в.

Лучаєся нагода...

Хто зъ насъ Русинôвъ не знає того факту и хто зъ насъ не обурюєся на него, що въ галицкôмъ Выдѣлѣ краєвôмъ нема анѣ одного-однѣсенького Русина! Взявши край нашь коронный яко цѣлôсть, бачимо въ нѣмъ бôльше-менше по половинѣ мешканцѣвъ Русинôвъ и Полякôвъ, а въ Выдѣлѣ краєвôмъ — засѣдаютъ самі Поляки!

И не сама рѣчь въ особахъ, але и въ ихъ дѣлахъ. Нема въ Выдѣлѣ краєвôмъ анѣ одного Русина, нема кому тамъ въ дѣлахъ краєвыхъ пригадувати панамъ-членамъ Выдѣлу, що цѣла велика всхôдна Галичина — то Русь, що населенье ей — руске. Нема кому пригадувати того панамъ Полякамъ зъ Выдѣлу краєвого — а они самі о тôмъ чомусь нѣколи не памятали — и зъ того выходили тіи величезні компромитаціи ихъ передъ лицемъ цѣлого краю, що они при рôзныхъ важныхъ, цѣлый край живо обходячихъ нагодахъ *„забували“* про истнованье миліонôвъ Русинôвъ въ краю. Панове Поляки зъ Выдѣлу краєвого „забували“ навѣть такій рѣчи, якъ списати свого часу памятну грамоту до угольного каменя въ будôвли сеймовôй такожь въ рускôмъ языцѣ, якъ пôзнѣйше въ фирмѣ банку краєвого побôчь польскои назвы поставити такожь руску (хочь „не забули“ на нѣмецку та француску)... „забували“ о Русинахъ все и всюды, де йшло о пригадку, що Русины — народъ. Чи тая компромитація довго пекла лиця панôвъ-членôвъ Выдѣлу краєвого, се вже ихъ рѣчь знати, а мы знов знаємо дуже добре то, що такій рѣчи всѣхъ Русинôвъ дуже болятъ и обурюютъ. Бо будь-що-будь въ нѣякôмъ другôмъ краю коронномъ въ Австріи жаденъ нарôдъ пôдъ взглядомъ прислугуючои ему автономіи не стоитъ пôдъ такою выключною гегемонією другого краєвого народу, якъ Русины. Доходитъ до того, що въ Выдѣлѣ краєвôмъ про Русинôвъ яко нарôдъ „забуваютъ“ — и не диво, бо тамъ, якъ сказано, навѣть не пахне одною рускою кôсточкою...

Були часы, коли нашi сусѣды казали „niema Rusi!“. Зъ того очевидно й выходило: не бути Русинамъ въ Выдѣлѣ краєвôмъ. Були часы, коли gente Rutheni, natione Poloni стояли въ высокôй цѣнѣ. Нынѣ акціи тои фирмы зовсѣмъ упали: не то на рускôмъ, але й на польскôмъ торзѣ нѣхто того товару не хоче купувати. Досвѣдъ розчарувавъ польскихъ оптимистôвъ, бо: Русь єсть! Бувъ другій зовсѣмъ нещирый окликъ: Русины — то поголовно „moskale“! Зъ того знов выходило: не бути Русинамъ въ Выдѣлѣ краєвôмъ. Нынѣ въ виду щоденныхъ бючихъ въ очи фактôвъ и той окликъ съ кождымъ днемъ тратитъ свою цѣну и надармо ще десь хтось стараєся пôддержувати єго. Пуста робота, на котру шкода часу и атласу! Загалъ Русинôвъ галицкихъ стоитъ нынѣ твердо на основѣ національнôй — и на тôй основѣ розвиваєся политично та духово, крѣпитъ свои силы до борбы о своє нынѣшне истнованье и для своеи великои мисіи, яку призначено ему сповнити въ будущинѣ середъ славяньскихъ народôвъ. И нынѣ, може бôльше, якъ коли-небудь, почуває Русь галицка свою кривду, ненавидитъ систему гегемоніи, а бажає рôвноправности съ другою краєвою народностею.

При кождôй нагодѣ покривджена Русь накликувала и накликуе сусѣдôвъ до справедливости, а той голосъ ей бувъ и єсть для нихъ важкимъ упôмненьемъ, щобъ опамятались и звернули зъ тои дороги, котра хвилево здаєсь имъ догôдною, а чимъ дальше, заводитъ въ нетры та глухій дебры невыхôдній. Коли-бъ сусѣды нашi були доси слухали тыхъ покликôвъ, упôмнень Руси, бувъ-бы нашъ край своими межинародно-политичными та соціяльно-економичными ôтносинами не представлявъ такого сумного виду, якій — пожалься Боже! — нынѣ представляе. Та ба! Традиційный духъ колишнои Польщѣ въ давныхъ границяхъ съ всѣми своими злощастными свойствами не завмеръ въ нынѣшныхъ ей потомкахъ и объявляєся въ повнôй силѣ именно тутъ, у насъ, де даный простôръ ему буяти. Коли-жь пôчнеся доба опамятання? Чи довго ще ждати на хвилю звороту нашихъ гегемонôвъ на путь терпимости та справедливости супротивъ рускои народности въ нашôмъ краю?

Остатными часами нашi сусѣды почали не тôлько въ дневникарствѣ польскôмъ але и въ нѣмецкôмъ выхвалюватися, що они черезъ зъѣздъ археологичный и зъѣздъ христіяньскихъ купцѣвъ та промысловцѣвъ, въ котрыхъ то зъѣздахъ взяли участь такожь одиницѣ-Русины, спровадили вже „гармонію“ въ межинародно-политичныхъ взаєминахъ въ Галичинѣ. Мы можемо на то полити трохи холоднои воды на горячій головы тыхъ, чи то хитрыхъ чи може й щирыхъ, ентузіястôвъ та оптимистôвъ и сказати имъ: „Схаменѣтся панове! не обманюйте себе мудрыхъ и чужинцѣвъ немудрыхъ! Далеко, далеко намъ до розголошуваной вами *згоды*! Не такъ и не при такихъ нагодахъ укладаютъ пароды политичный „миръ“ чи навѣть „згоду“ мѣжь собою! На то суть иншi нагоды. Були выборы до сойму, до радъ повѣтовыхъ, до рады державноі, — чому вы тогды не спроваджували межинароднои гармоніи въ краю?!“...

Але тихо, ша! — по куткахъ панове Поляки починаютъ собѣ на ухо шептати щось про „свою хибну политику съ т. зв. митрополичими послами“. — „То була, кажутъ, велика наша похибка: митрополичій послы не маютъ за собою не то Русинôвъ, але навѣть нѣякои партійки“... Не вже-жь се пôзнанье мало-бы бути починомъ ихъ бодай якого-такого омамятаня?... Мы, невѣрій Томы, будемо мати нагоду небавомъ се лучше змѣркувати. Дѣло ось въ чôмъ.

Черезъ смерть бувшого члена Выдѣлу краєвого Валеріяна Подлевского опорожнене одно мѣсце въ Выдѣлѣ краєвôмъ. Треба буде въ сѣй сесіи сойму (въ падолистѣ або грудни) выбрати когось другого на опорожнене мѣсце. Коли съ початкомъ сеи каденціи Русины домагалися, щобы при выборѣ членôвъ Выдѣлу краєвого дати ôтповѣдну репрезентацію и рускому народови, польска бôльшôсть задекретувала — не сповнити волѣ и права Русинôвъ: не допустити на члена Выдѣлу краєвого — анѣ одного Русина. Такъ и сталося. Панове Поляки толкувалися тымъ, що зъ дотогочасныхъ членôвъ Выдѣлу краєвого не можна нѣ одного поминути: одинъ много-заслуженый, другій роботящій, третій старенькій, треба ему дати въ Выдѣлѣ житье закôнчити, и т. д. Зъ тыхъ „старенькихъ“ а до того зъ давнѣйшихъ часôвъ „много-заслуженымъ“ бувъ и покôйный Подлевскій. Теперь но нѣмъ, якъ сказано, мѣсце опорожнене, — побачимо, якъ поступитъ собѣ польска бôльшôсть сеймова: чи ôтдасть свои голосы на Русина, чи зновъ повторитъ звѣстну пѣсеньку, яку приспѣвувано при выборахъ до сойму: „Ani jednego Rusina!“ — а тогдѣ й покажеся, чи справдѣ мы можемо вѣрити въ щирôсть тои скрухи за дотеперѣшній согрѣшенія супротивъ руского народу... а въ дальшôй линіи и супротивъ цѣлого краю.

Якъ собѣ поступитъ польска бôльшôсть сойму въ тôмъ дѣлѣ, — се остаточно ей рѣчь: якъ собѣ хто постелитъ такъ и выспится, — а мы, Русины, маємо право домагатися, и высказуємо нынѣ рѣшучо то наше домаганье, щобы на мѣсце пок. Подлевского бувъ выбраный на члена краєвого Русинъ, и то такій Русинъ, на котрого весь рускій царôдъ глядитъ съ довѣріемъ и котрого вже само мнѣнье публичне всказуе якъ на ôтповѣдного и гôдного того уряду...

Переглядъ часописей.

(*„Przegląd Rzeszowski“ въ справѣ емиграціи Мазурôвъ до всхôдноі Галичины.*)

Въ „Przegląd ѣ Rzeszowsk ôмъ“ (ч. 19) зъ 4 л. жовтня знаходимо цѣкаву статейку п. заг. „Емиграція Мазурôвъ до всхôднои Галичины“. Якійсь „Старый гречкосій“ зъ пôдъ Улянова пише тамъ такъ:

„Абы ôтвернути людъ ôтъ емиграціи до Америки, вабятъ єго и стягаютъ до всхôднои Галичины... Дорога то хибна и погубна. Хибна, бо заохочуе людъ до емиграціи, обѣцяючи ему золотій горы, а погубна, бо пôдкопуе тую традиційну любовь батькôвского гнѣзда, котра єсть основою и зародомъ любови рôдного краю. Я бажавъ-бы передовсѣмъ охоронити околичный людъ, с. е. зъ повѣтôвъ кольбушôвского, тарнобереского, ниского и мѣлецкого ôтъ емигрованя на Русь до всхôдныхъ повѣтовъ. Въ Томашôвцяхъ, въ повѣтѣ калускôмъ, оселилося изъ згаданыхъ повѣтôвъ щось надъ 350, а высыланій зъ-ôттамъ ôтзывы вабятъ дальшихъ емигрантôвъ. Чи дѣйстно тая мѣсцевôсть плыне молокомъ та медомъ? Коли такъ, то дивуємося, чому околичный людъ рускій не хоче користати зъ тыхъ дарôвъ Божихъ и позволяе, щобы чужій заволоки, Мазуры, забирали ему зъ передъ носа? Намъ цѣла рѣчь представляєся по простy спекуляцією. Не маємо нѣчо противъ того, що хтось радъ-бы черезъ парцеляцію дорожше продати свои добра, але то за богато, абы справу чисто приватноі натуры покривати плащемъ патріотизму и печаливости о добро люду. У насъ почва лихша, то й людноcть рѣдша, до обрôбку нашихъ ланôвъ неразъ за мало рукъ, —

НА УКРАИНѢ.

Споминки и враженя зъ подорожи

написавъ Ол. Барвѣньскій.

III. Кіево-Печерска Лавра.

Въ суботу рано выбравсь я ôтвѣдати старинный розсадникъ христіяньства на Руси, щобъ обôйти печеры святыхъ и угодникôвъ, поки ще буде бôльшій здвигъ народу, позаякъ черезъ тыждень мали бути прощѣ въ день Успенія Пр. Б. Перейхавши зъ Бульварноі на Крещатикъ, пустився я съ товаришемъ моимъ *Институтскою* улицею, що въ давнину удержувала едину комунікацію Старого Кіева съ *Печерскою* обытелею и *Берестовомъ*. Опôсля минули мы плоску высочину, засаджену липами, звану давно *Кловскимъ* урочищемъ а нынѣ *Липками*, и переѣздили попри царскій дворець, оберненый переднымъ фасадомъ до Лавры. Биля царского двôрця простираєся великій садъ на широкôмъ майданѣ мѣжь двôрцемъ и Печерскомъ, обведеный гарною решѣткою зъ литого зелѣза. Однакъ хочь лите зелѣзо на нѣщо не придатне, решѣтка въ многихъ мѣсцяхъ пообломувана и обезображена. Таке варварске нищенье або занечищуванье окрасъ и памятникôвъ можна доволѣ часто замѣтити въ Кіевѣ. Перейхавши ôттакъ Лапки, выбрались мы знов горѣ Аненкôвскою, Шовковничою и Александрôвскою улицею скрôзь *Миколаївскій ворота* на старый Печерскъ.

Пôдъ назвою *Печерска* звѣстна простора плоска высочина, ôтдѣлена ôтъ Липокъ широкимъ *Кловскимъ* паровомъ зъ пôвночи, обмежена Днѣпромъ изъ сходу, а зъ полудня и полудневого заходу живописными долинами *Невôдницкою* и *Звѣринецкою*. Въ давнину сій мѣсця якъ и иншій высочины *Старого Кіева* вкрывали дрѣмучій лѣсы. Тутъ повстала въ живописномъ положеню середъ тои лѣсовои пустынѣ перша оселя *Берестово* съ княжимъ теремомъ, де Володимиръ, *Красное Солнишко*, бенкетувавъ съ своими боярами пôсля лицарскихъ ловôвъ въ дебрахъ *Звѣринця*, а ôттакъ усувався ôтъ марности сего свѣта, глядаючи самоты для молитвы въ храмѣ Спаса на Берестовѣ. И Ярославъ Мудрый любивъ тутъ скрыватись передъ городскимъ гаморомъ и ôтпочивати пôсля трудôвъ державныхъ. Окремои назвы ся высочина, де находилось Берестово, мабуть не мала въ давнину. Около 1051 р. *Пр. Антоній*, прійшовши зъ Атоньскои горы, заманеный чарôвною красою кіевскихъ гôръ, поселився въ *печерѣ*, выкопанôй *Иларіономъ* (опôсля першимъ кіевскимъ митрополитомъ-Русиномъ) въ мѣсци, де нынѣ *Дальшій Печеры*. Зъ того часу высочина та прибрала назву *Печерска* ôтъ обытели печерскои, основаноі на полудни ôтъ Берестова. Опôсля ставъ Печерскъ заселятись, однакъ коли съ початкомъ XVIII ст. почали его укрѣплять, заказували поселятись на самомъ Печероку, середъ крѣпости. Такъ помалу гôродъ ставъ розширятись на Крещатику и Старокіевскихъ высочинахъ; Печерскъ що-разъ выюднявся и пôдъупадавъ, а его стародавній, постарѣлій домы нынѣ сумно ôтбиваютъ ôтъ новыхъ будôвель крѣпостныхъ и величавои та пребогатои Лавры.

Ôтъ стороны двôрцевого майдану въѣхали мы Миколаѣвскими воротами на Миколаѣвску улицю, що веде въ Лавру. Недалеко сихъ ворôтъ стоитъ церква *св. Миколы* (нынѣ звана Миколаевскимъ военнымъ соборомъ), основана въ останныхъ рокахъ XVII ст. и щедро вывѣнована селами и землями гетьманомъ Мазепою. Троха низше за тымъ соборомъ выступае зъ пышноі зелени невеличка кругла церковця. Се *Аскольдова могила* на *Угорскôмъ урочищи*, де похоронено убитого Аскольда. Тутъ находилась такожь перша на Руси христіяньска церква деревляна *св. Миколы*. И зъ тои стороны розкрываєсь прегарный видъ на Пôднѣпрянщину.

Перейхавши мôстъ, перекинутый черезъ крѣпостный рôвъ и вузкій *Кіевскій ворота* крѣпостнѣй, опинились мы въ самôй серединѣ цитадели. По лѣвôй сторонѣ видно невелику церкву пятибанасту *Преображенія Господня* або *Спаса на Берестовѣ*. Зъ лѣтописи Несторовои можна догадуватись, що церкву сю поставивъ ще Володимиръ Вел. и она була его придворнымъ, улюбленымъ храмомъ та звалась церквою Св. Петра и Павла. Але годѣ напевно сказати, чи се та церква, або чи она поставлена близько церкви св. Апостолôвъ. А все-жь она певно належитъ до найдавнѣйшихъ церковъ кіевскихъ. До неи перенесенй 1072 р. мощѣ св. Бориса и Глѣба. Пôсля Татарского погрому була она майже 400 лѣтъ въ розвалинахъ и доперва Петро Могила, митрополитъ кіевскій и обновитель многихъ кіевскихъ храмôвъ, ôтбудувавъ ей и щедро обдарувавъ.

Перейшовши по-при великій двоповерхный арсеналъ, обставленый доокола пушками и купами пушечныхъ куль, станули мы передъ *Святыми воротами* Лавры, надъ котрыми взносится однобаняста церква.

Годится тутъ хочь коротенько нагадати исторію Кіево-Печерскои Лавры. Преп. Антоній, родомъ зъ Любеча, поселившись, якъ вже высше згадано, въ печерѣ выкопанôй Иларіономъ, прославився небавомъ такъ, що до него почали горнутись не тôлько простій люде за благословеньемъ и порадою, але и самъ Вел. кн. Изъяславъ съ дружиною прійшовъ до него. Кôльканадцять побожныхъ людей, ôтказавшись марности сего свѣта, поселились биля Пр. Антонія. Они выкопали бôльшу печеру для себе, а вступивши пôдъ его привôдъ, устроили пôдземну церкву и келіи въ мѣсци нынѣшныхъ *дальшихъ печеръ* (св. Теодосія). Опôсля Пр. Антоній ôтдавъ начальство сего монастыря *Варлааму*, а самъ пôшовъ дальше на пôвнôчь и выкопавъ для себе въ иншôмъ холмѣ нову печеру, де нынѣ *близшій* (Антоніевій) печеры и тамъ прожывъ до свого скону (1073 р.). Число подвижникôвъ збôльшилось небавомъ такъ, що *велика* (дальша) печера стала тѣсна. Надъ нею поставлено зъ благословеня ов. Антонія невеликій деревляный монастырь съ церквою *Успенія*

по що-жь ôттягати кудысь нашь людъ? Ôнъ тутъ знайде доволѣ працѣ и зарôбку. Въ Томашôвцяхъ обѣцюютъ корчôвку зъ дубового лѣса. Менѣ здається, що для фаховыхъ людей не треба богато казати, яка то довга и важка праця съ такою землею, закимъ зъ неи що добудешь! И въ нашихъ повѣтахъ маємо досыть такого добра, досыть пôдмоклыхъ пôль, котрѣ можна и треба перемѣнити въ урожайнѣ нивы. Не ôттягаймо нашихъ рôльничихъ силъ въ далекѣ стороны! Чи може думаютъ черезъ наплывъ Мазурôвъ польщити Русинôвъ? То бувъ-бы страшно наивный намѣръ! Мазуръ межи Русинами станеся Русиномъ, а сила, уведена зъ Польщи куда-небудь, есть для неи пропащою. Въ имя отже доброи справы загальноп ôтзываюся до властителѣвъ бôльшихъ посѣлостей, щобы всѣми силами старалися людъ мазурскій ôтъ емиграціи стримувати, а тымъ паче поучали, що „на мѣстци камѣнь поростає“.

До того голосу „Старого гречкосѣя“ додае и редакція „Przegląd-y Rzesz.“ таку свою замѣтку: „Онодгы мали мы нагоду розмовляти съ трема жѣнками зъ Михоцина въ пов. тарноберескôмъ, що верталися зелѣзницею до дому ôтъ своихъ дѣтей поселеныхъ въ Пôдкамени, у всходнôй Галичинѣ. Ôтъ тыхъ жѣнокъ довѣдались мы о фактѣ, котрый кидае доволѣ яскраве свѣтло на долю мазурскихъ емигрантôвъ у всходнôй Галичинѣ. Три родины найчистѣйшои крови мазурскои, послухавши намовы якогось фактора (певно якогось ксёндза польского — *Ред.*) продали свою батькôвщину въ тарноберескôмъ повѣтѣ и выемигрували на Русь, щобъ тамъ за 5000 зр. набути землѣ плывучѣ молокомъ та медомъ. И на купили доволѣ тои землѣ, построили загороды, але замѣсть ожиданого раю точатъ вѣчну вôйну съ сусѣдками-Русинками, котрѣ окажено(?! — *Ред.*) переслѣдуютъ „польскихъ заволокъ“, до тои степени, що тіи въ роспуцѣ ажь спровадили свои матери, щобы ихъ вытягли зъ бѣды. И поспѣшили тіи невѣсты до нещасливыхъ своихъ дочокъ, а теперь вертаютъ до дому, щобы „десь“ глядати купця, котрый-бы набувъ землѣ ихъ дѣтей у всходнôй Галичинѣ.“

Якъ бачутъ нашѣ читателѣ, цѣле трактованье справы емиграціи Мазурôвъ на Русь въ „Przegląd-ѣ Rzeszowsk-ôмъ“ есть для насъ дуже цѣкавымъ. Характеристичне передовсѣмъ то, що вже й самъ Полякъ прійшовъ до переконѣдченя, що парцеляція паньскихъ дôбръ въ всходнôй Галичинѣ для звабленыхъ зъ захôднои Галичины Мазурôвъ есть зъ стороны панôвъ-дѣдичѣвъ „спекуляція“, и що „справа чисто приватнои натуры окрывается плащемъ патріотизму та печаливости о добро люду“. Мы то само ôтъ самого початку емиграціи говорили и показували на фактахъ и цифрахъ. Тѣшитъ насъ такожь, що самъ Полякъ признае намъ правду, що польскимъ шовинистамъ иде о „польщенье Русинôвъ“ черезъ наплывъ Мазурôвъ на галицку Русь. Мы се такожь ôтъ самого початку зрозумѣли. Въ цѣлôмъ тôмъ злощастнôмъ дѣлѣ подали собѣ руки — якъ звычайно — польскѣ паны и ксёндзы, а звязавъ ихъ спôльный интересъ: панôвъ „спекуляція“ — якъ признае самъ Полякъ — а ксёндзôвъ бажанье збôльшувати число своихъ „овечокъ“, латинникôвъ середъ Русинôвъ греческого обряду. Тожь и не диво, що пропагаторами емиграціи Мазурôвъ на Русь суть паны зъ „Галицкого товариства господарского“ и ко. Стояловскій та ему подôбнѣ шовинисты въ реверендахъ. Такожь селяне нашѣ розумѣютъ, о що ходитъ въ цѣлôй тôй справѣ, — тожь и не дивница, що нерадымъ окомъ глядятъ на цѣлый той швиндель емиграційный. И жертвамъ того швиндлю не ведеся добре. Спроваджены до насъ Мазуры проклинаютъ тыхъ, що ихъ сюды спровадили. Намъ розказували наочнѣ свѣдки, що Мазуры поселены въ Томашôвцяхъ бѣдуютъ страшенно, ба що бôльше, стаются тягаремъ селянъ рускихъ, бо мусятъ ходити за жебранымъ хлѣбомъ! Се фактъ! И въ виду того повинны-бы власти щось подумати, абы пересѣчи спекуляцію, зводячу людей до жебрачои торбы, и увôльнити другихъ мешканцѣвъ ôтъ непотрѣбного тягару...

Балканьскій пôвъостровъ.

Такъ якъ сполученье Румеліи съ княжествомъ болгарскимъ залунало голоснымъ ôтгомономъ по цѣлôмъ пôвъостровѣ балканьскôмъ и выкликало повсюды збройнѣ пôдготовленя, то вѣсти о движеню тамошнôмъ будемо и на будуче подавати пôдъ рубрикою: Балканьскій пôвъостровъ.

На равѣ однакожь въ сущности мало змѣнилось дотеперѣшне положенье, а и збровнье Сербіи и Греціи здаеся изъ взглядôвъ чисто финансовыхъ не поступае дуже рѣзко впередъ. Балканьскѣ державы въ своихъ операціяхъ финансовыхъ суть за надто зависимѣ ôтъ Берлина и Вѣдня и пытанье, чи прійде на балканьскôмъ пôвъостровѣ до акціи военнои, буде упередъ рѣшене банковымъ свѣтомъ.

Мнѣнье, будьто Сербія на случай узнаня уніи болгарскои трактатовыми державами, для рôвновѣсу политичного, буде територіяльно розширена, удержуеся еще въ прасѣ европейскôй. Претенсію Сербіи до Старои Сербіи мала бъ головно пôддержувати Австрія, щобы зрôвноважити вліяню Россіи на територіяльно de facto побôльшену Болгарію, остаючу переважно пôдъ вплывами Россіи. Англійскѣ дневники удержуютъ знову, будьто Сербія посягне за територію коло Видина и пôвночну частину Болгаріи прилучитъ до себе, такъ якъ тѣ околицѣ переважно заселенѣ суть Сербами, а въ берлиньскôмъ трактатѣ етнографичнѣ ôтношеня мало увзгляднено.

Скупщину сербску въ Нишу ôткрывъ король Милянъ 2 с. м. троновою рѣчею. Въ нѣй замѣчае король, що рôвновага политична, вытворена берлиньскимъ договоромъ, потерпѣла тяжкій и нечаяный ударъ повстаньемъ румелійскимъ; що унія болгарска грозитъ знищеньемъ всѣхъ запоручень, на котрыхъ основуеся существованье Сербіи; що ôнъ яко король Серôбовъ стояти буде вѣрно при державнôй идеи сербскôй; що нынѣшне положенье вымагае оглядного дѣлання якъ и рѣшимости въ часѣ потребы; що Сербія старалася для свого внутренного розвою удержати миръ на балканьскôмъ пôвъостровѣ; що однакожь найновѣшѣ пригоды загрозили ей интересамъ и що остаточно задачею правительства буде, удержати рôвновагу полигичну насупротивъ другихъ королевствъ и княжествъ балканьскихъ. Король вѣритъ въ жертволюбнôсть свого народу и его патріотизмъ и надѣеся при Божôй помочи щасливо покôнчити трудну задачу теперѣшнои хвилѣ.

Болгарску депутацію принявъ царь въ Копенгавѣ; не ствердились отже поголоски, що царь не принявъ ей невдоволеный по причинѣ, що кн. Александръ всолидаризувався съ повстаньемъ румелійскимъ. Въ таку саму струну непріязни ударютъ и псевдопанславистичнѣ органы россійскои прасы „Моск. Вѣдомости“ Каткова и „Новое Время“ Суворина. Въ тôй хвили, коли весь славяньскій свѣтъ не лишь симпатію але и рôдъ одушевленя объявивъ для болгарскои уніи, ударили згаданѣ дневники „обрусителѣвъ“ на кн. Батенберга и народъ болгарскій съ всею силою и то головно по причинѣ, що Болгаре не призволялися на свое дѣло у звѣстныхъ „объединителѣвъ“, а кн. Александеръ въ манифестѣ до Румелійцѣвъ нѣ слôвцемъ не згадавъ про Россію. „Н. Время“ навало князя простымъ авантурникомъ и порôвнало его съ Александромъ II македоньскимъ. Негодованье свое посунули згаданѣ дневники навѣть такъ далеко, що ажь одна нѣмецка газета закинула имъ справедливо великій недостатокъ славяньского патріотизму. Тымчасомъ, хто чувствуе по славяньски, муситъ стремленямъ болгарскимъ лишь успѣху желати. Впрочѣмъ есть дѣломъ звѣстнымъ, що Катковы и его товаришѣ негодуютъ на князя головно длятого, що ôнъ въ послѣдныхъ часахъ менше увзгляднявъ интенціи Россіи, а бôльше оглядався на волю народа свого. Стоячи пôдъ вплывами Россіи, князь окроивъ навѣть конституцію болгарску. Нынѣ народъ съ нимъ симпатизуе.

Зъ дрôбнѣйшихъ вѣстей нотуемо. Зъ Бѣлгорода: ходятъ слухи, що державы европейскѣ запоручаютъ Сербіи арондацію границь на случай, если народъ серôскій не выпередитъ збройнымъ выступленьемъ конференцію амбасадорôвъ, котра вже 3 с. м. мала зачати свои нарады. Зъ Букарешту: Мобилизація болгарскихъ полкôвъ мае поступати дуже пиняво по недостатку добрыхъ комуникаційныхъ средствъ и грошей. Армія, числяча доси 45.000 людей, потребуе на денне утриманье надъ 600.000 франкôвъ. Зъ Атинъ: На случай узнаня уніи болгарскои Европою, выступитъ Греція до збройнои интервенціи. Згромаджены на границяхъ войска числятъ 25.000 л. Правительство предложитъ парляментови мобилизацію двохъ новыхъ клясъ резервы. Парляментъ збереся 23 с. м. Канарисъ обôймае начальство надъ флотою. Зъ Стамбулу: На граници румелійскôй згромаджено 16.000 войска пôдъ проводомъ Мустафы-пашѣ съ 80 пушками. Д-ръ Комаковъ и б. директоръ Петровъ прибули сюды зъ Филипополя въ депутаціи до амбасадорôвъ европейскихъ, щобы вліяти на користне полагодженье болгарскои справы. Гаврилъ-паша, пущеный на волю, прибувъ до Царгороду. Сподѣются тутъ и Дрыгальского. Зъ Нишу: Скупщина выготовила адресъ на тронову рѣчь, въ котрôмъ выявляе свôй жаль надъ нечаянымъ нарушеньемъ берлиньского договору и знищеньемъ status quo на балк. пôвъостровѣ. Народъ готовъ понести всякѣ жертвы и призволяе ня 25 милiонову позычку. Сюды прибули гр. Кевенгилеръ и аташе войсковый Пинтеръ зъ Вѣдня. Македоняне и Сербы зъ Старои Сербіи выслали адресъ до короля Миляна съ просьбою, щобъ высвободивъ ихъ ôтчину зъ пôдъ ярма турецкого и заявляютъ готовôсть, понести всякѣ жертвы. Полки сербскѣ 6 и 8 вырушили вже въ Нишу на полудневу границю Сербіи.

ДОПИСИ.

Зъ пôдъ Копычинець.

(*Вечерокъ въ памятъ Маркіяна Шашкевича въ Копычинцяхъ*), що ôтбувся минувшого понедѣлка 28 л. вересня с. р., лишивъ по собѣ сердечну згадку не ино у нашихъ родимцѣвъ, але и у побратимцѣвъ. Любый голосъ Денисôвскихъ соловѣѣвъ чарувавъ присутныхъ и довго ще другъ другови розповѣдати буде въ околици, якъ птахи въ Подôля приспѣвуютъ. Мило то приходится сегодня въ хронику записати, що Копычинцѣ не чули щ- зь вѣку такои чародѣйнои нуты и не мали такихъ любыхъ гостей у себе, якъ тотѣ спѣваки-молодцѣ съ ихъ Высокоповажанымъ панъ-отцемъ. Гостеньки тіи звеличили память вѣкономного духомъ генія галицкои мувы и за то годится любимцямъ въ пôдъ стрѣхи выскавати прилюдно щире „Спасибôгъ!“

По пѣсняхъ пречудныхъ, переплѣтаныхъ рясными оплесками, по продукціяхъ на фортепянѣ и по деклямаціи нашого вельми одушевляючого артиста-маляря ôгозвались и уста дѣвочѣ, выголосивши стихъ „До Руси“ съ цѣлою любостею раненькои уроды дѣвочои.

На тôмъ и закôнчилось поважне свято народне, а Вп. семіи перейшли до салѣ, де на духъ розпочалась забава жвавою коломыйкою. Отакъ ишли танцѣ охочо; складнѣ звороты коломыйки, кадриля и мазура, переплѣтанѣ рондовыми турами, гуляло до пятьдесять паръ геть геть до пôзного ранку. Все оживлялося рускимъ духомъ, гомонѣло рускимъ словомъ, — всѣ гожѣ донѣ подôльскихъ панъ-отцѣвъ, звѣстныхъ въ щирости и гостинности для рускихъ соколôвъ, краснѣли строями рôдного краю, мовь цвѣты росою небесною. Нѣхто въ малôмъ гнѣздочку народного розсадника не присвятивъ вечерницямъ инакшого настрою, якъ сыновна любовь для тои пѣснѣ и мовы, якою въ доли и недоли спѣвавъ незабутный нашъ Маркіянъ!

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Палата послôвъ*) укопституовалась вже пôдъ проводомъ д-ра Ф. Смольки и радила въ пятницю и суботу минувшого тыжня. Д-ръ Смолька, обнявши президентуру, звернувся въ довшôй рѣчи до пословъ, що почтили его на ново своимъ довѣріемъ, обѣцявъ имъ зъ своеи стороны повну безсторонность, просивъ о толерацію для супротивныхъ гадокъ, якѣ будутъ неразъ голошенѣ въ палатѣ и якѣ певно причинятся лишь до выслѣдженя правды. Ôнъ запоручивъ бесѣдникамъ повну свободу слова держаного въ границяхъ чемности, на чѣмъ зыскаютъ лишь достоиньство и стôйность житя парляментарного. Рѣчь свою закôнчивъ д-ръ Смолька окликомъ въ честь цесаря. — Вицепрезидентами палаты послôвъ выбраны: першимъ Ришардъ гр. Клямъ Мартиницъ (181 голосами на 322 гол.), другимъ — Хлюмецкій зъ лѣвицѣ (на 283 голосуючихъ 228 голосôвъ). — Секретарями палаты послôвъ выбраны: Фусъ, Рихтеръ, Ничче, бар. Ромашканъ, Шимановскій, Охримовичь, Гевера, гр. Кавницъ, Фукъ, Бернрайтеръ, Доблеръ и Лупулъ. — Квесторами: Майслеръ и Шиндлеръ.

(*Въ день именинъ цьсарскихъ*) уповномôцнила палата послôвъ д-ра Ф. Смольку зложити монархови найщирши желаня.

(*Послы зъ лъвицъ*) глядятъ за популярностею и поставили на засѣданю въ пятницю кôлька важныхъ внесень, дотыкаючихъ поправы добробыту податкуючихъ веротвъ. Именно внесъ пос. Розеръ, щобы на будуче выбирано податки ôтъ хлѣборобôвъ въ часѣ, коли они по жнивахъ суть въ можности ихъ уплатити. Пос. Рихтеръ жадае змѣны ординаціи екзекуційнои. Пос. Гевера о продовженье уставы зъ д. 11 червня 1881 р. о улекшеняхъ въ оплатѣ належитостей при конверсіи гипотекъ. Пос. Жакъ вноситъ проектъ до закона о ограниченю екзекуцій на плату и доходы особъ, находячихся въ службѣ приватнôй, и интерпелюе въ справѣ закону, котрымъ часъ службы урядникôвъ почтъ, телеграфôвъ и урядовъ гôничихъ зменшаеся зъ 40 на 35 лѣтъ.

(*Д-ръ Грохольскій*) интерпелювавъ 2 с. м. правительство въ справѣ выгонюваня горожанъ австрійскихъ зъ королевства пруского, котре противится арт. 19 торговельного договору, заключеного межи обома державами 23 мая 1881 р. Згаданый артикулъ запоручае горожанамъ обохъ державъ право засновувати предпріемства промысловѣ и торговельнѣ и навѣщаня торгôвъ и ярмаркôвъ. Грохольскій запытуе правительство: 1) якихъ мѣръ думае оно ужити, щобы не допустити до нарушеня основъ правъ межинародныхъ и 2) яку помôчь думае дати симъ горожанамъ австрійскимъ, котрѣ черезъ выгнанье позбулися всякихъ средствъ до житя?

(*До комисіи адресовои*) выбраны: Ригеръ, Ришардъ Клямъ, Цайтгамеръ, Мечникъ, Троянъ, Альфр. Лихтенштайнъ, Грохольскій, Яворскій, Черкавскій, Мандычевскій, Смаржевскій, Гогенвартъ, Джіованеллі, Клячь, Гайльсбергъ, Кноцъ, Менгеръ, Пленеръ, Штурмъ, Зисъ, Томащукъ и Добльгофъ. Предсѣдателемъ комисіи выбраный гр. Гогенвартъ, заступникомъ дръ Штурмъ. Палата ôтрочилась до середы.

(*До комисіи легитимаційнои*) для провѣреня заквестіонованыхъ выборôвъ покликаны межи другими послами зъ Галичины: Мохнацкій, Онищкевичь, Завадскій и Старжиньскій.

Пр. Б. Мѣжь тымъ явився другій славный сподвижникъ Антонія, *Пр. Теодосій* (родомъ зъ Василькова). Его выбрали игуменомъ *печернои обители* намѣсть Варлаама. Та небавомъ и сей монастырь бувъ за тѣсный, а тогдѣ В. кн. Изяславъ на просьбу св. Антонія ôтдавъ цѣлу гору надъ печерами черцямъ и тамъ заложили они велику церкву, поставили просторый монастырь и обвели частоколомъ. Сей монастырь звався и дальше *Печернымъ* або *Печерскимъ* и тамъ проводили черцѣ свое житье въ молитвѣ, постѣ, мовчаливости и тяжкôй роботѣ тѣлесноп.

Святыми воротами вступили мы въ церковне обôйстье Лавры, по котрôмъ снувались черцѣ, послушники а потроха и прочане. Передъ нами сіяла ôтъ сонѣшного блеску церква Успенія Пр. Б. яркимъ свѣтломъ, ôтовѣчуваным зъ семи бôльшихъ и пяти меншихъ гарныхъ золоченыхъ бань. Правобôчь церкви здôймаесь высоченна дзвônниця и пнеться просто въ небо. Мы пôдôйшли къ церквѣ.

Первѣстну церкву соборну Успеньску въ Лаврѣ поставлено за В. кн. Святослава II. въ византійскôмъ стилю, а при ей будовѣ трудилось *Преп. 12 братей* (грецкѣ художники), котрыхъ мощѣ спочиваютъ теперь въ *близшихъ печерахъ* а малювавъ ей першій рускій живописець, чернець печерскій *Алипій*, котрого мощѣ такожь спочиваютъ въ печерахъ. Сей величавый храмъ украшеный живописею и мозаикою постигла неодна халепа. Тричи зруйнували его ханы: Половецкій *Бунякъ*, Татарскій *Батый* и Кримскій *Менгли-Гирей*. Однакъ наче феникъ повстававъ наново сей храмъ зъ пожарища и розвалинъ а ôтъ часу Богдана Хмельницкого и Петра Могилы починаесь доба матеріяльного розцвѣту и громадного духовного значеня Печерскои Лавры. Въ р. 1718 нове нещастье спало на Лавру, страшна пожежа. Соборна церква, печатня, монастырь, богата бібліотека и архивъ зъ дорогоцѣнными книгами и рукописями ще зъ часôвъ Ярослава, стали жертвою сеи пожежи, що причинила неôтжаловану втрату для науки.

Пôсля сеи пожежи повстала церква Успеньска въ нынѣшнôмъ видѣ. Она мае видъ майже квадратный, а стиль ей не мае нѣчого спôльного съ византійскимъ и нагадуе стиль саско-польскій часôвъ Августа II.

Мы вôйшли въ церкву. Саме тогдѣ ôтправляли канонъ до Пр. Б. Черцѣ съ молодыми послушниками вельми гарно и гармонійно спѣвали попеременно. Деякѣ зновъ ôтъ часу до часу вештались попередъ намѣстными образами и въ обохъ крилосахъ, спрятували тôлько троха понадпалюваны свѣчечки (якъ у насъ зве народъ „офѣрки“) наставленѣ богомольцями передъ образами. Одинъ зъ нихъ ще молоденькій, може въ двадцятыхъ рокахъ, съ гарнымъ русявымъ волосьемъ, що спадало ему ажь по самъ поясъ, бувъ зовсѣмъ похожій на дѣвчину. Людей було повно въ церквѣ такъ, що мы ледво протовпились на середину. Нъ передъ высунулись „кацапы“, що рѣзко вызначалися своимъ зверхнымъ типомъ, рыжими бородами та червоными кацапскими сорочками. Они и въ церквѣ хотятъ выпереджувати нашихъ мужикôвъ украиньскихъ, що вже съ жѣнками та дѣтьми збиралось на прощѣ. За кождымъ „Пр. Богородице спаси насъ“, хрестились и кланялись кацапы до самои землѣ, разъ-уразъ зôтхаючи та горѣ здôймаючи руки и завертаючи очима. Майже кождый зъ нихъ вôйшовши въ церкву купувавъ у сидѣвшого въ притворѣ черця по кôлька свѣчечокъ зъ бѣлого воску и обходивъ ôтъ престола до престола ставляючи тамъ по свѣчечцѣ, кланяючись и голосно зôтхаючи. Менѣ нагадались краковскій биготы и биготки, що зовсѣмъ такъ само вступивши до костела ходятъ ôтъ образа до образа та зôтхаючи и приклякаючи шепотятъ пôвголосомъ: Dzień dobry Ci, Matko Boska! Dobra noc Ci, Matko Boska! и т. п. Ôгъ сеи зверхнѣи богомôльности вельми выроôзнялись украиньскѣ селяне-прочане. Они поставали собѣ смирненько позаду кацапôвъ, а на ихъ лицяхъ малювавоя спокôй и повага, они не лепетали безнастанно губами, хочь серце и умъ ихъ настроенѣ милозвучнымъ спѣвомъ и цѣлою обстановою церковною здôймались у тѣ надземнѣ краины, де нема нѣ болѣзни, нѣ печали. Лѣпота церковна и торжественна ôтправа робили на нихъ таке вражѣнье, яке вынесли були Володимировѣ послы зъ Цареграду.

(*Дальше буде.*)

(*До комисіи петиційної*) вôйшли зъ Галичины: о. Озаркевичь, кс. Ручка, Оржеховскій и гр. Стадницкій.

(*Въ угорскôмъ соймѣ*) ôтповѣдавъ въ суботу президентъ кабинету Тисса на интерпеляціи послôвъ: Ираніого (о можливôй интервенціи державъ европейскихъ на балк. пôвъостровѣ), Гельфіого (о интенціяхъ стрѣчи монархôвъ въ Кромержи) и Силагіого (о евентуальнôй аннексіи Босніи и Герцеговины). Отповѣди Тиссы були дуже елястичнй и выминаючй. Президентъ угорскій не зрадивъ нѣякои тайны, хотяй о всѣхъ справахъ толкувавъ досыть широко. Ираніому сказавъ, що Австрія не знае о евентуальнôй збройнôй интервенціи якои-небудь зъ державъ трактатовыхъ и бажае лишь мира. При тôмъ застерѣгае собѣ всюды вôльну руку, але хоче догодити аспираціямъ народôвъ балканьскихъ по можности. Кромержскій зъѣздъ стоитъ пôсля ревеляцій Тиссы въ тѣснôй звязи съ стрѣчею монархôвъ въ Скерневицяхъ и есть мовь бы ей продовженьемъ. О анексіи Босніи и Герцеговины не може бути й бесѣды, а гостина цѣсаря въ Бродѣ на территорій оккупованыхъ краѣвъ и привѣтъ тамошныхъ жителѣвъ були лишь случайными. — Интерпеляты не вдоволилися ôтповѣдею Тиссы и розвели надъ нею ширшу дискусію, въ котрôй объявили великій недостатокъ довѣрія для шефа кабинету. Опозиція заховалась навѣть досыть неспокôйно въ часѣ бесѣды Тиссы и ректификувала его политичнй погляды.

ЗАГРАНИЦЯ.

Нѣмеччина. Министеръ румуньскій, пустившійся въ подорожь до кн. Бисмарка, царя и Гирса, заявивъ сферамъ берлиньскимъ, що Румунія супротивъ пригодъ на балканьскôмъ пôвъостровѣ займе становище выжидаюче. Рôвножь есть ôнъ тои гадки, що годѣ буде унію болгарску ôткликати, але за то одержитъ Сербія рекомпензату имовѣрно въ територіи болгарскои. — „Berl. Polit. Nachr.“ пишутъ, що межи трактатовыми державами поки що пануе одномышленнôсть въ справѣ болгарскôй и що ихъ отараньемъ буде Грецію и Сербію удержати въ границяхъ умѣренности. — Небавомъ вышле правительство ôтповѣдь на другу ногу испаньску до Мадриду (въ понедѣлокъ). Мимо того, що пану запрошено на розъемника въ справѣ каролиньскихъ островôвъ, удержуются заедно безпосередній переговоры межи Прусами и Испанією. Посолъ прускій Шлецеръ бувъ 1 с. м. на авдіенціи у папы и вручивъ ему власноручне письмо цѣсаря Вильгельма съ просьбою о медіяцію. Симъ вже вступило цѣле дѣло на дорогу официяльного трактованя. — Парлямент нѣмецкій буде окликаный на 17 л. с. м.

Данія. Царь принявъ въ Копенгазѣ депутацію болгарску 3 с. м. пополудни и заявивъ ѣй, що стараньемъ его буде въ порозумѣню съ другими державами трактатовыми справу болгарску полагодити въ мирнôй дорозѣ.

Туреччина. Конференція амбасадорôвъ не зôбралася ще въ суботу, бо амбасадора нѣмецкого, Радовица, покликавъ нагло султанъ до себе. Перше засѣданье мало ôтбутися въ недѣлю. Амбасадоры згодилися на головнй точки меморіялу, котрый буде предложеный даржавамъ до одобреня, а ôттакъ доперва буде врученый спорячимъ сторонамъ.

Англія. Глядстонъ заявивъ въ письмахъ своихъ до поодинокихъ значнѣйшихъ личностей въ Софіи, що Англія интересуеся живо справою болгарскою и головнымъ ей намѣреньемъ якъ доси такъ и на будуче буде пôдпирати аспираціи балканьскихъ народôвъ на утворенье дрôбнѣйшихъ независимыхъ державъ.

НОВИНКИ.

— **Посвященье Преосв. епископа Юліяна Пелеша** мае ôтбутись дня 18 л. жовтня с. р. у Львовѣ. Вчера удався Преосв. Юліянъ до Перемышля, щобы запросити Преосв. еп. Іоана Ступницкого на торжество посвященя. По посвященю переселится еп. Юліянъ до Станиславова, де буде дожидати именованя крылошанъ для новои капитулы. Пôсля именованя крылошанъ наступитъ инсталяція станиславôвского владыки въ его епископскôй резиденціи.

— **Рада мѣста Станиславова** выбрала комитетъ, котрый мае занятись приготовленьемъ торжественного принятя першого епископа станиславôвского именемъ мѣста. На чолѣ комитету стоитъ бурмистръ Станиславова дръ Игн. Каминьскій.

— **Въ будынку Ставропигійского Института** наступлятъ съ весною слѣдуючого року числений змѣны. Друкарня Института буде розширена, бурса и магазины книжокъ лучше якъ доси розмѣщенй. Такожь мае здвигнутись середъ стѣнъ Института велика сала, въ котрôй мѣститись буде библіотека, часть предметôвъ музикальныхъ, старинній гобелины и портреты сеніорôвъ Ставропигіи. Въ тôй сали ôтбуватись будутъ такожь загальнй зборы членôвъ Института.

— **Зъ Станиславова** доносятъ намъ: Чистый дохôдъ зъ представленя театрального, даного рускимъ народнымъ театромъ въ користь Товариства рускихъ женщинъ въ Станиславовѣ выноситъ 50 зр. а. в.

— **Дръ Стефанъ Федакъ**, конциpiентъ адвокатскій у Львовѣ вписаный въ листу оборонцѣвъ въ справахъ карныхъ.

— **На руску Бурсу въ Тернополи** вилынули въ мѣсяци вересни с. р. слѣдуючй жертвы. П. Т. оо. Кмицикевичь зъ Мышковець 4 зр. Стефанъ Качала зъ Шельпакъ 10 зр.; Андрей Качала зъ Мединя 3 зр.; п. Ант. Терещукъ зъ Городища 1 зр.; о. Александеръ Ганкевичь зъ Грымалова 4 зр.; о. крыл. Григорій Шашкевичь зъ Перемышля 5 зр.; п. д-ръ Гладышовскій зъ Тернополя 2 зр.; Вп. каса щаднича въ Тернополи 50 зр.; п. Едмундъ Корытиньскій зъ Луки великои 1 зр.: оо. Гарасимовичь зъ Туря (на библіотеку) 2 зр. 50 кр.; Вас. Фортуна зъ Тернополя 3 зр.; Александеръ Ганкевичь зъ Грымалова 2 зр. 50 кр.; Впреосв. митроп. Іосифъ Сембратовичь зъ Риму 20 зр.; п. Зубрицкій 1 зр.; о. Копытчакъ, катехитъ, 3 зр.; п. Тадей Федоровичь властитель Клебанôвки 20 зр.; д-ръ Володимиръ Лучаковскій, адвокатъ 3 зр.; о. Иси. Галька, приходникъ зъ Дубковець, 3 зр.; о. Іоанъ Васильковскій, приходникъ зъ Могильницѣ, 3 зр. — За питомцѣвъ уплачено 85 зр. 50 кр. Честна громада зъ Денисова прислала два гарцы меду. Тернопôль дня 1 л. жовтня 1885. *Д-ръ В. Лучаковскій*.

— **Протестъ выборцѣвъ округа Бережаны-Пôдгайцѣ-Рогатынъ** противъ выбору гр. Романа Потоцкого, внесеный до рады державнои, обнимае 58 сторôнъ письма. Протестъ складаеся зъ кôлькохъ частей, а именно: 1) вступъ, 2) нелегальнй поступки при правыборахъ, 3) такйжь поступки при самôмъ выборѣ посла. Тая послѣдна часть знову розпадаеся на кôлька ôтдѣлôвъ, именно: а) нелегальный выбôръ комисіи; б) пôдкупства и в) якъ оцѣнювано важнôсть, взглядно неважнôсть голосôвъ обохъ кандидатôвъ.

— **Кандидаты на послôвъ**. Въ округѣ Санôцкôмъ кандидуе зъ бôльшои посѣлости, на мѣсце звѣстного Козловского, І. Викторъ, властитель дôбръ земскихъ. — Въ Бродахъ мае найбôльшй шансы Оттонъ Гавзнеръ, хочь часть выборцѣвъ заявила, що голосувати буде на Генр. Затая, нотаря зъ Станиславова. — Въ Станиславовѣ форитуе одна партія д ра Червиньского, лѣкаря зъ Фирстенгофу и властителя „Gazet-ы Narodow-oи“ друга пôдпирае кандидатуру директора банку краевого д-ра Згурского, а третя бурмистра д-ра Каминьского. — Зъ сельскои куріи Богородчаны-Надвôрна, стараются Поляки всѣми силами перевести выбôръ п. Маляркевича, совѣтника судового въ Станиславовѣ.

— **Декотрй руский и польскй газеты наробили досыть великого крику, що п. Ярославъ Романчукъ**, „многонадѣйный членъ Академичного Братства и братанокъ професора и посла Юліана Романчука, вступивъ до Змартвихвстанцѣвъ“ и пôйшовъ до Адріянополя. О скôлько мы могли довѣдатись, рѣчь такъ маеся: П. Ярославъ Романчукъ бувъ давнѣйше яко слухатель философіи, членомъ „Академичного Братства“, потôмъ членомъ Ощества Качковского, котрый именно въ завязаню устрицкои филиямавъ дѣятельну участь. Сего року помѣстивъ одну свою статью (Религійнй мистеріи на заходѣ и на Руси) въ фейлетонѣ „Мира“, потôмъ одинъ переказъ зъ Кулѣша („Орися“) и одинъ зъ Марка Вовчка („Невольница“) въ фейлетонѣ „Gazet ы Narodow-oи“ пôдписавшись I. Romańczuk. При кôнци тамтого мѣсяця оженився у Львовѣ и повхавъ до Адріянополя на учителя въ конвиктѣ въ школѣ Змартвихвстанцѣвъ. Пôсля другои версіи повхавъ на учителя до Босніи, пôсля трегои до Россіи.

— **Въ Тернополи** ôтбуваются теперь выборы до рады громадскои. Въ послѣднихъ дняхъ минувшого мѣсяця скôнчились выборы зъ т. зв. „третого кола“, т. е. зъ класы платячихъ найнизшій податокъ. При сихъ выборахъ велася горяча и завзята борба, такъ якъ станули тутъ противъ себе двѣ партіи. Одна т. зв. партія магистратска змагала до полишеня дотеперѣшного стану и хотѣла выбрати тыхъ самыхъ радныхъ, котрй господарили доси въ радѣ мѣста. А гарна то була господарка! На мѣсто стягано що разъ новй тягарѣ, що разъ збôльшувано податки и додатки громадскй, мѣска каса щаднича стояла отвором для певныхъ тôлько особъ, котрй позичали въ нѣй на 7—10%, а выпозиченый капиталъ розпозичували бѣднѣйшимъ мѣщанамъ на 20—30%, и т. п. Тожь не диво, що супротивъ дотеперѣшного ладу а радше розладу, станула друга партія, зложена зъ ремѣсникôвъ та мѣщанъ и поставила свою листу кандидатôвъ. По довгôй борбѣ побѣдила послѣдна партія и то знаменитою бôльшостею голосôвъ. Трете коло выбрало до рады мѣскои переважно мѣщанъ и ремѣсникôвъ, мѣжь котрыми подыбуемо дуже рухливого и поступового майстра шевского п. А. Куляньского. Зъ Русинôвъ выбранй: мѣщане Сатурскій, Т. Кордуба, Комарницкій, Вацикъ и Бекесевичь.

— **Про господарку о. Сарницкого въ львôвскôмъ Василіяньскôмъ монастыри** доносятъ „Слову“: „Знаючи, що съ днемъ 1 жовтня с. р. управа монастыря переходитъ въ руки Єзуитôвъ, упорався о. Сарницкій съ монастырскими засобами такъ, що послѣдными днями не стало вже и одного полѣна дровъ для кухнѣ. О. Сарницкій просивъ крехôвскій монастырь о присланье дровъ. Крехôвскій монастырь прислявъ одинъ вôзъ дровъ, але той пôйшовъ просто на улицю Зелену... Управу львôвского монастыря перенявъ съ днемъ 1 л. с. м. о. Зьемба, реформованый Єзуитами Василіянинъ.“

— **На львôвскôмъ университетѣ** получило въ минувшôмъ роцѣ 17 кандидатôвъ степень докторôвъ правъ а 4 кандидаты степень докторôвъ философіи.

— **Зверхнôсть мѣсточка Миколаева** розписала конкурсъ на двѣ стипендіи по 60 зр. рôчно, призначенй для христіяньскихъ ученикôвъ школъ народныхъ, середныхъ и высшихъ, котрыхъ родичѣ суть або були мѣщанами Миколаева. Подаватись о тй стипендіи належитъ до 15 л. падолиста с. р. на руки выдѣлу краевого.

— **Выкрыта шайка злодѣѣвъ**. Судія слѣдчій самбôрского окружного суду п. Хилиньскій, выкрывъ цѣлу уорганизовану шайку злодѣѣвъ, котра доси розвинула була свою дѣяльнôсть въ повѣтахъ самбôрскôмъ, стрыйскôмъ и долиньскôмъ (окрадали и церква). До тои шайки львôвскй злодѣѣ найбôльше давали членôвъ. П. Хилиньскій въ порозумѣню съ львôвскою дирекціею полиціи выловивъ найвиднѣйшихъ дѣятелѣвъ сего „благонамѣренного“ товариства, якъ Владислава Завадовского, Фердинанда Моравского, Людвика Сѣкору, Августа Куглера, Найду и его товаришку Марію Ковальску; обое послѣднй вертали зъ ôтпусту зъ Почаева съ добычею надъ 100 рублѣвъ.

— **Зъ Ясенева** пишутъ намъ: Въ 96 числѣ „Дѣла“ въ дописи зъ „Покутя“ згадано, що будьтобы въ школахъ въ Жабю и въ Ясеневѣ краевый инспекторъ п. Барановскій заставъ лишь по кôлькоро дѣтей. Мушу се донесенье спростувати. Въ Ясеневѣ горôшнôмъ ходитъ дѣтей до школы стôлько, що маленька комнатка, ледви може ихъ помѣстити. Менѣ здаеся, що не можна сказати „кôлькоро дѣтей“, коли точно ходитъ 35 дѣтей, а пôдчасъ визиты пп. инспекторôвъ краевого и окружного було 30 дѣтей въ школѣ. Правда, що на 2.000 мешканцѣвъ, хотяй и розкеневыхъ по горахъ, таке число дуже мале, але годѣ зробити, щобы въ комнатцѣ $6^1/_2$ метра довгôй, $4^1/_2$ м. широкôй а 2 м. 15 см. высокôй змѣстилося бôльше дѣтей. При тôй нагодѣ пріятно менѣ донести, що нова школа вже пôдъ дахомъ, а на другій рôкъ розпôчнеся наука въ новôмъ будынку, котрый дѣйстно буде найкрасшимъ будынкомъ школьнымъ въ нашихъ горахъ, бо поставленый пôсля всѣхъ новѣйшихъ вымогъ, а простора саля зможе выгôдно сотку дѣтей помѣстити. — *Іосифъ Домбчевскій*, предсѣдатель мѣсцевои рады школьнои.

— **Дефравдація секвестраторъ**. Въ цѣлôй Самбôрщинѣ звѣстна була особа секвестратора Крупчака, котрый своимъ немилосернымъ поступованьемъ, своею нелюдскою и безпримѣрною строгостею при выконуваню екзекуцій довѣвъ до руины не одну селяньску родину, знищивъ не одно навѣть село. Послѣдными часами зôбравши до 2.000 зр. податкôвъ, лишивъ Крупчакъ жѣнку и дѣти, а самъ съ любовницею и съ грôшми утѣкъ кудысь, — кажутъ, що до Америки. Обкраденй громады будутъ мусѣли здефравдованый податокъ другій разъ складати...

— **Практичнй испыты для учителѣвъ и учителѣкъ** въ Черновцяхъ ôтбудутся 15 (27) жовтня с. р.

— **Польска депутація до Велеграду** выѣхала минувшои недѣлѣ зъ Кракова пôдъ проводомъ еп. Дунаевского, везучи съ собою образъ св. Кирила и Методія, намалёваный Матейкомъ. Въ складъ депутаціи входятъ кромѣ еп. Дунаевского: гр. Артуръ Потоцкій, Павло Попель, Матейко, Станиславъ Смолька, и др.

— **Додаткове розпорядженье министеріяльне о недѣльнôмъ ôтпочинку зъ дня 21 вересня с. р.** позволяе въ арг. I працювати въ недѣлю въ закладахъ електро-техничныхъ для освѣтленя и наглядяня надъ котлами, машинами и другими апаратами, въ сушарняхъ и другихъ подôбныхъ фабрикахъ черезъ чотыри мѣсяцѣ, т. е. ôтъ вересня до кôнца грудня. — Арт. II змѣняе давнѣйшій законъ въ слѣдуючій способъ: Праця въ недѣлю при продажи товарôвъ дозволяеся: а) въ Вѣдни, Празѣ, Трiестѣ, Львовѣ, Грацу, Бернѣ, Краковѣ и въ загалѣ въ мѣстахъ, числячихъ що найменше 20.000 жителѣвъ — найдальше до год. 12 въ полудне; б) въ другихъ мѣсцяхъ найдальше до 5 год. по полудни. — Пôсля арт. III. вôльно занятись въ кождôмъ часѣ въ недѣлю працею, наколи ходитъ о спорядженье або направу апаратôвъ и инструментôвъ хирургичныхъ, о направу случайно ушкодженыхъ возôвъ, безпроволочно потрѣбне пôдкутье коней, дуже пильнй направы склярскй и слюсарскй. — Пôсля арт. V вôльно працювати въ недѣлю тамъ, де взгляды публичнй не дозволяютъ ôткладати роботу, або де вымагае того публичне безпеченьство, якъ при поповаю рур газовыхъ або до вытяганя воды, при пôдпираню домôвъ, при наглячихъ направахъ дорôгъ, мостôвъ и зелѣзниць, при ôгворюваню и замуроваю гробôвъ и при урядженю декорацій по причинѣ торжествъ.

— **Министерство рôльництва** зажадало ôтъ краевыхъ правительствъ выказу теперѣшныхъ цѣнъ найважнѣйшихъ продуктôвъ рôльництва и цѣнъ роботы за для порôвнаня ихъ съ цѣнами, котрй служили яко пôдстава до операторôвъ грунтового податку.

— **Дрôбнй вѣсти**. Въ Ланчинѣ, пов. надвôрняньского, писарь громадскій Григ. Струминьскій, скалѣчився въ палець при пусканю крови хорому коневи, въ наслѣдокъ того кровь хорого коня дôсталась до раны, затроила кровь писаря и ôнъ до 24 годинъ умеръ. — Въ Монастирискахъ присыпала земля въ каменоломѣ Лейбы Дунаера роботника Мартина Ревуцкого и поломала му руку и ногу. Противъ виновникови сего нещастя, Лейбѣ Дунаерови, котрый яко властитель каменолому не предпринявъ нѣякихъ средствъ осторожности, не выточено ще до нынѣ зъ невѣдомыхъ причинъ, судового слѣдства. — Въ Швайцаріи упали въ послѣдныхъ дняхъ вересня с. р. великй снѣги.

Вѣсти зъ Епархіи Львôвскои.

Въ пропозицію принятй: А) На Шидлôвцѣ, дек. гусятиньского, оо. І Никол. Темницкій зъ Хлопôвки; П. Володим. Познаньскій зъ Давидковець, III. Мих. Соловка, зъ Качанôвки, 4) Вас. Каргутъ зъ Шидловець. — Б) На Оссôвцѣ, дек. чортковского оо. І. Винк. Кузикъ зъ Бѣлои, II. Лука Шустъ зъ Оссовець, III. Мих. Соловка зъ Качанôвки, 4) Іоанъ Жегаловичь зъ Завидча. 5) Іоанъ Зафіовскій зъ Петликовець, 6) Іоанъ Гегейчукъ зъ Турôвки и 7) Романъ Лядерь зъ Кутащь. — В) На Пôдкамѣнь, дек. ходорôвского оо. І. Яковъ Мандзѣй зъ Яйковець, П. Аполинар. Филиповскій зъ Млынивокъ, III. Дометій Бородайкевичь зъ Станковець, 4) Іоанъ Воевудка зъ Москалѣвки, 5) Іоанъ Венгриновичь зъ Пôдкаменя и 6) Юл. Дуткевичь зъ Покровець. — Г) На Петрикôвъ, дек. тернопôльского оо.: І. Мих. Соловка зъ Качанôвки, П. Ант. Оноферко Зъ Золотникъ, III. Іоанъ Жегаловичь зъ Завидча, 4) Александ. Мироновичь зъ Петрикова.

Президія ц. к. намѣстництва годится на канон. инотитуцію о. Володим. Козоровского на Браткôвцѣ.

Митропол. консисторія 1) вотавилася до ц. к. намѣстництва о згоду для о. Льва Гриневича запрезентованого на Чолганы, дек. болехôвского; 2) о. Стеф. Макогоньскому, сотрудникови въ Городенцѣ, поручила повнити обовязки капелана и катехита при краевôй школѣ рôльничôй въ Городенцѣ.

Отпустку на 5 недѣль получивъ о. Конст. Бѣлевичь; въ дѣлахъ деканальныхъ заступати его буде о. Словицкій зъ Козлова.

Завѣзваній до канон. институціи оо.: 1) Илія Пиндусъ на Перерôбль, 2) Іоанъ Стоцкій на Дашаву, 3) Конст. Строцкій на Наварію и 4) Андр. Сумикъ на Волосôвъ.

Декретъ увольненя ôтъ испыту конкурсового получивъ о. Конст. Манастирокій.

Науку религіи въ чотырохъ низшихъ клясахъ академичнои (рускои) гимназіи у Львовѣ поручено о. Тороньскому.

Вѣсти зъ Епархіи Перемыскои.

До львôвскои семинаріи на I рôкъ богословія принятй пп. Прислопскій Романъ, Струсевичь Мих., Вислоцкій Игн. Господаревскій Ив., Шумило Мих., Чернецкій Вас., Полошиновичь Вол., Борковскій Яковъ, Михайлôвъ Дан. Раставецкій Маркилъ, Двулѣтъ Иларій, Петровскій Мих., Комарницкій Ив., Кормошь Емиліянъ, Волошиньскій Вас. и Тресневскій Мих.

Дертификатомъ надъленй пп. Гомза Емилій, Лаврецкій Вас. Хотинецкій Констан. Мусѣй Теофилъ, Ляшеникъ Симеонъ, Лебедовичь Ив., Цепиньскій Евстахій, Пержило Григорій, Кмицикевичь Савинъ, Крайчикъ Николай и Козакъ Теодоръ.

Въ пропозицію на парохію Кальникôвъ, дек. Ярославского принятй о: Горницкій Емилій, II. Куцѣль Иларій, III. Туна Иларій, IV. Кмицикевичь Викторъ и V. Огто Іоанъ.

До каноничнои институціи завôзваный на капеляню Лôмна, дек. добромильского, о. Тустановскій Евгеній.

Розписанй на конкурсъ до ч. 4030 съ речинцемъ убѣгатися до 19 л. грудня 1885 р. слѣдуючй посады: I. *Парохіи*: 1) Тиханя, дек. дукольского; 2) Устье руске, дек. бѣцкого; 3) Дворцѣ, дек. угнôвского; 4) Яворець, дек. балигородского; 5) Улючъ, дек. бирчаньского; 6) Гочѣвъ, дек. балигородского 7) Монастырець, дек. горожаньского; 8) Береги гôрнй, дек. затварницкого; 9) Новица, дек. бѣцкого; 10) Дубрôвка, дек. канчуцкого; 11) Дыдьова, дек. затварницкого; 12) Лѣщины и 13) Смерековець дек. бѣцкого: 14) Миликъ дек. мушиньского; 15) Скопôвъ, дек. порохницкого; 16) Радоцина, дек. дукольского; 17) Горынька и 18) Волковыя, дек. балигородского; 19) Лôвча, дек. любачѣвского. Всѣ съ выняткомъ Милика пôдъ 14) суть наданя приватного. II. *Капеляніи*: 1) Синявка, дек. любачѣвского; 2) Мигова и 3) Грозьова, дек. добромильского; 4) Ростока вел., 5) Баниця, 6) Войкова, 7) Камянна, 8) Лелюхôвъ, и 9) Баниця, дек. мушиньского; 10) Гнила, 11) Беньова и 12) Прислокъ, дек. высочаньского; 13) Явôрникъ и 14) Ясель, дек. яслиского; 15) Горбачѣ и 16 Порѣя грунтъ, дек. горожаньского; 17) Лобозôвъ и 18) Нанова, дек. устрицкого; 19) Токарня, дек. сянôцкого; 20) Ветлина, 21) Крива и 22) Рабе, дек. балигородского 23) Вѣрко, дек. перемыского; 24) Корытники. дек. нижанковского; 25) Схôдниця, дек. дрогобыцкого; 26) Куличкôвъ, дек. белского; 27) Шумячь, дек. высочаньского; 28) Гирова и 29) Ростайне, дек. дукольского; 30) Липье, 31) Днѣстрикъ дуб. и 32) Гвоздець, дек. жукотыньского; 33) Смольникъ и 34) Хмѣль, дек. затварницкого; 35) Михалевичѣ и 36) Березець, дек. комарняньского; 37) Лещовате дек. лѣского; 38) Милькôвъ, дек. олешицкого; 39) Крамарôвка, дек. порохницкого; 40) Биличь гôр., 41) Волошинова, 42) Лопушанка хом. 43) Свидникъ и 44) Липинка мала, дек. старосамбôрского; 44) Долины и 45) Гладишôвъ и 46) Рихвальдъ дек. бѣцкого; 46) Чорнорѣки и 47) Близянка, дек. коросняньского.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— **Slovansky Sbornik**, ческій мѣсячникъ, що выходитъ въ Празѣ пôдъ редакцією Едварда Єлінека а подае белетристику и статіи науковй выключно славяньскй, подавъ сего року кôлька статей, дотыкаючихъ насъ Русинôвъ. И такъ: въ ч. 7 подыбуемо перекладъ Федьковичевого оповѣданя „Побратимъ“; въ ч. 8 Фр. Дворскій подавъ копію зъ рускои рукописи зъ рр. 1694—1695, що находится въ архивѣ кн. Чернина въ Празѣ, о бояхъ Козакôвъ съ Турками и Татарами; въ ч. 6 умѣщена житьепись пок. Ник. Костомарова; въ ч. 9 знаходимо листъ Срезневского до І. Пуркинье; въ ч. 10 розпочавъ п. Фр. Ржегоржь печатати етнографичный ескизъ „Kukačka v národním životě haličských Rusinů“; наконецъ въ чч. 4 и 5 находимо довшй згадки про выданя: „Рускои Библіотеки томъ III“ и „Творы Володимира Навроцкого“. — Въ рôчнику за рôкъ 1884 замѣчаемо умѣщену етнографичну студію Ф. Ржегоржа „U zemí Huculů“ и переклады Фр. Халюпы двохъ поезій Щоголева: „Vichr“ и „Orel“.

До замѣны

парохія Ясенôвъ горѣшный

деканата коссôвского, положена въ здоровôй гôрскôй околици надъ рѣкою Черемошемъ. Дуже догôдне мѣсце для безженныхъ, вдôвцѣвъ, слабовитыхъ и въ загалѣ для тыхъ, котрî за-для якои-небудь причины не можуть займати ся газдôвствомъ. Близшихъ вѣотей удѣлитъ Іосифъ Домбчевскій, приходникъ въ Ясеневѣ горѣшнôмъ, почта Устьерѣки надъ Черемошемъ. 1—3

1475

Домовый учитель

французского и англійского языка,

Рудольфъ Миллеръ,

при улици Зеленôй ч. 32, готовъ принятi лекціи тыхъ языкôвъ за умѣрену цѣну.

(1472—2—?)

НОВООТКРЫТА ТОРГОВЛЯ

хиньско-россійскои

ГЕРБАТЫ

Е. Ф. РИДЛЯ

У ЛЬВОВѢ

поручае маевого збору:

1/2 кило Congo	1	зр.	60 кр.
„ Souchong чор. сбôръ м. 3	„	—	„
„ Souchong чорна .	2	„	— „
„ Kaysow	4	„	— „
„ Melange de Londres	4	„	— „
„ Pecco	3	„	— „
„ Караванна	4	„	— „
„ Караванна найпереди.	6	„	— „
„ Гумповъ перлова .	3	„	— „
„ Гумповъ ôтлична .	4	„	— „

Чорна гербата Souchong маевый збôръ въ оригинальныхъ хиньскихъ скринкахъ и оловомъ опакована 3 зр. 70 кр. Гербатянй высѣвки 1/2 кило 1 зр. 20 кр. въ найлуч. гербаты 1/2 кило 1 зр. 50 кр.

Замовленя зъ провинціи высылаются оборотною почтою.

Опакованье не числится. 1444

Выключный гуртовый складъ паперу

выробу краєвого

Братей Колишерôвъ въ Черлянахъ

1474 1—3 також

комисовый складъ листовыхъ паперôвъ

Густава Редера (Roeder) & Спôлки

Marschendorf въ Чехахъ

поручае

ЮЛІЙ РАЙСЬ

въ новôмъ локали при ул. Театральнôй ч. 11 у Львовѣ.

ОПОВѢЩЕНЬЕ.

Понеже знаю, що Высокоповажанй отцѣ духовнй уряджуютъ при церквахъ хоры, прото **поручаю мою**

ФАБРИКУ ГАРМОНІЮМЪ (або ФИСГАРМОНІЮМЪ) ДО УЧЕНЯ СПѢВУ.

Высокоповажаный п. проф. Н. Вахнянинъ купивъ до рускои гимназіи у Львовѣ иструментъ мого выробу и може дати Высокоповажанымъ Отцямъ Духовнымъ о тôмъ дуже пожиточнôмъ инструментѣ найлѣпшу информацію.

Цѣна тыхъ инструментôвъ ôтъ **70 зр. а. в.** и высше. Дае такожь на раты.

1372 2—? Съ поважаньемъ

ІОАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ,

властитель первои въ Галичинѣ фабрики органôвъ и гармоніюмъ у Львовѣ, ул. Хорущина ч. 9.

„НАРОДНА ТОРГОВЛЯ“

у Львовѣ, Станиславовѣ, Перемышли, Тернополи и Дрогобычи

поручае изъ своихъ богато заосмотреныхъ складôвъ

по дешевыхъ цѣнахъ

Кавy Чеколяду, **Чай,** Цукоръ, Оливу, **Оцетъ,** Сыры швайцар., брындзю, **Мѣдъ** прѣсный и питн., Овочѣ южнй, Корѣнье, Сардинки, селедцѣ, Горѣвки, Ликеры, Румъ, **Вина въ бутилькахъ и барылкахъ,** Мыло, мылка до рукъ, Крохмаль, фарбку, Корки, Смаровило на ножѣ, **Свѣчи** церк. и стол., **Вôскъ,** Цвѣты до свѣчокъ, Кадило, Карты, **Воды минеральнй,** Всякй роды щѣтокъ (тоалетнй, до пôдлоги, до обуви и до коней), Масу до пôдлогъ, **Шварцъ безъ витріолю,** Папѣръ, Пера, ручки, Оловцѣ, **Лякъ,** Чорнило (атраментъ), Порошокъ на овады.

Цѣнникъ высылаеся на жеданье франко.

5 до 6 килограмовыхъ посылокъ почтова оплата выноситъ немного такъ що оплатится и въ найдальшихъ сторôнъ замовляти потрѣбнй для дому артикулы.

Вступаючй въ члены товариства „Народна Торговля“, платятъ вписового 1 зр. и удѣлъ найменше одинъ, выносячій 10 зр. Той удѣлъ остаеся власностею члена и опроцентовуеся дивидендою, котрои высота назначаеся по укôнченю рôчныхъ рахунковъ. „Народна Торговля“ принимае такожь грошѣ на щадничй книжочки и платитъ ôтъ нихъ 5%. 1386

ОСТЕРЕЖЕНЬЕ.

Подаемо симъ до загальнои вѣдомости, що уневажняемо уповажненіе, удѣлене пану

Мечиславу Бобжецкому

до приниманя внесень на убезпеченя для Товариства взаимныхъ убезпечень въ Краковѣ, а такожь и до ôтбираня черезъ нёго якихъ-небудь належитостей за обезпеченя.

Всяка проте дѣяльнôсть, яку бы панъ Мечиславъ Бобжецкій въ тôмъ взглядѣ предприняти намѣрявъ, була бы падужитьемъ, передъ котрымъ остерегти Почтенну Публику уважаемо собѣ за обовязокъ.

Дирекція Товариства взаимныхъ убезпечень въ Краковѣ.

З. Слонецкій. К. Сципіо.

1467 2—3

KRAJOWA WYSTAWA ROLNICZA I PRZEMYSŁOWA WE LWOWIE 1877

МАРІЯ МРОЗИНЬСКА

(Фридрихъ Мрозиньскій)

МАГАЗИНЪ ФУТЕРЪ

У Львовѣ

при улицѣ Собьеского н-ръ 7.

поручае свôй

СКЛАДЪ

1471 2—6

заосмотреный всегда въ доборовй футра, такъ мѣстовй якъ и до подорожи, гарнитуры дамскй найновѣйшои моды, найлучшй шкôры и т. п., а то все **якъ найстараннѣйше выкôнчене, по дуже приступныхъ цѣнахъ, якъ найскорше** — на часъ замовленый.

Ц. к. придворна ліярня дзвонôвъ

П. ГИЛЬЦЕРА въ Винеръ-Найштадъ

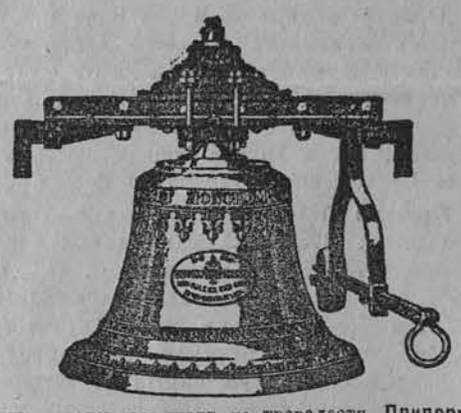

поручаеся до **замовленъ дзвонôвъ и гармоничныхъ складъ всякои величины и голосу.** За напередъ означеный голосъ або акордъ якого дзвôнка, якъ такожь за найлѣпшій металь гварантуеся. Монтованье до дзвонôвъ приспособлюе ся **на способъ уприв. съ головами зъ кованого желѣза.** Черезъ се монтованье можна великими дзвонами дуже легко дзвонити и можна ихъ кôлько небудь разôвъ обернути такъ, що серце бє за кождымъ разомъ въ иншe мѣсце, черезъ що дзвоны зыскуютъ на тревалости. **Припоручаня** выконуются якъ найскорше, точно и **дуже дешево** при **найвыгôднѣйшихъ условіяхъ заплаты.** **Гармоничнй дзвôнки** до престолôвъ съ сильными и голосными дзвôночками.

Зъ альпаки: 1 складъ съ 4 дзвôн. по 14 зр., 1 складъ съ 3 дзв. по 11 зр.
Зъ мосязу: 1 „ „ 4 „ „ 10 „ 1 „ „ 3 „ „ 8 „

Ôтзначеня: Выстава вѣденьска 1873, два медалѣ за поступъ за складъ дзвонôвъ для вѣденьскои Votivkirche 260 сотнарôвъ ваги. Выстава промысл. у Вѣдни 1880 зол. медаль. Заложена 1838. Доставила 3946 дзвонôвъ, 1,080.370 кильограмôвъ ваги. Зъ сего до Вѣдня для 31 церквей 83 штукъ дзвонôвъ 86.069 кильогр. ваги разомъ и 2 дзвоны до годинникôвъ для нового ратуша 3345 клр ваги.

1288 **Надвыжка коштôвъ даромъ.** 19—24

Въ Радчи коло Станиславова

есть на продажь дуже детево фортепянъ въ дуже добрôмъ станѣ и 100 уліевъ славяньскихъ. Питати въ домѣ парохіяльнôмъ. 1477 1—3

К. Диккенса

Новорôчнй Дзвоны

Цѣна 60 кр. съ пер. 65 кр.

Дôстати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

ПОХôДЪ СОБѢСКОГО

пôдъ Вѣдень р. 1683.

Написавъ Стефанъ Качала.

Цѣна 20 кр.

Дôстати можна въ администраціи Дѣла.

Ц. к. генеральна Дирекція

австрійскихъ зелѣзниць державныхъ.

Выписъ зъ пляну ѣзды важного ôтъ 1 жовтня 1885 р.

Ôтходятъ зô Львова до Стрыя поѣзды особовй: о 11 г. 25 м. въ день, о 7 г. 10 м. въ день и о 7 г. 10 м. въ ночи, а **приходятъ до Стрыя** о 1 г. 21 м. и о 9 г. 32 м. въ день и о 9 г. 34 м. въ ночи.

Ôтходятъ зъ Стрыя до Львова поѣзды особовй: о 2 г. 20 м. въ день и о 10 г. 45 м. та 5·45 м. въ ночи, а **приходятъ до Львова** о 4 г. 15 м. въ день, о 1 г. 5 м. въ ночи и о 8 г. 5 м. въ день.

Ôтходитъ зъ Стрыя до Хирова поѣздъ мѣшаный: о 5 г. 19 м. въ ночи, а **приходитъ до Хирова** о 9 г. 30 м. въ день.

Ôтходитъ зъ Хирова до Стрыя поѣздъ мѣшаный: о 5 г. 24 м. въ день, а **приходитъ до Стрыя** о 10 г. 22 м. въ ночи.

Ôтходятъ зъ Дрогобыча до Борыслава поѣзды мѣшанй: о 5 г. 20 м. въ ночи (крôмъ суботы), о 8 г. въ день, о 2 г. 44 м. въ день и о 6 г. 10 м. въ ночи (крôмъ пятницѣ); а **приходятъ до Борыслава** о 6 г. 4 м. въ день (крôмъ суботы), о 8 г. 44 м. въ день, о 3 г. 28 м. въ день и о 6 г. 51 м. въ ночи.

Ôтходятъ зъ Борыслава до Дрогобыча о 6 г. 40 м. въ день (кр. суботы), о 11 г. 49 м. въ день, о 5 г. въ день и о 7 год. 20 м. въ ночи (кр. пятницѣ) а **приходятъ до Дрогобыча** о 7 г. 27 м. въ день (кр. суботы), о 12 г. 35 м. въ день, о 5 г. 43 мин. въ день и о 8 г. 3 м. въ ночи (кр. пятн.).

Ôтходятъ зъ Гусятына поѣзды особовй о 9 г. 35 м. въ день и о 12 г. 40 м. въ ночи а **приходятъ:** до Чорткова о 11 г. 33 м. въ день и о 2 г. 38 м. въ ночи; до Бучача о 1 г. 46 м. въ день и о 4 г. 37 м. въ ночи; до Станиславова о 5 г. 37 м. въ день и о 8 г. 35 м. въ день, а ôтх. до Стрыя о 6 г. 28 м. въ ночи и о 9 г. 40 м. въ день; до Стрыя прих. о 9 г. 58 м. въ ночи и о 1 г. 22 м. въ день, а ôтх. о 10 г. 23 м. въ ночи и о 1 г. 45 м. въ день; до Дрогобыча прих. о 11 г. 18 м. въ ночи и о 2 г. 31 м. въ день; до Хирова прих. о 1 г. 32 м. въ ночи и о 4 г. 32 м. въ день а ôтх. о 2 г. 2 м. въ ночи и о 4 г. 58 м. въ день до Нового Загôря, де приходятъ о 4 г 4 м. въ ночи и о 6 г. 57 м. въ день.

Ôтходятъ зъ Нового Загôря поѣзды особовй: о 1 г. 46 м. въ ночи и о 8 г. 31 м. въ день и **приходятъ:** до Хирова о 1 г. 46 м. въ ночи и о 10 г. 32 м. въ день; до Дрогобыча о 4 г. 30 м. въ ночи и о 1 г. 2 м. въ день; до Стрыя о 5 г. 18 м. въ ночи и о 1 г. 44 м. въ день; до Станиславова о 9 г. 12 м. и 5 г. 51 м. въ день, а ôтх. о 10 г. въ день и о 6 г. 50 м въ ночи; до Бучача о 2 г. 10 м. въ день и о 10 г. 45 м. въ ночи; до Чорткова о 3 г. 53 м. въ день и о 12 г. 35 м. въ ночи; до Гусятына о 5 г 42 м. въ день и о 2 г. 35 м. въ ночи.

НАДôСЛАНЕ.

Змѣна помешканя!

Дръ КЕБУЗИНЬСКІЙ

лѣкарь практикуючій въ Перемышли

мешкае

ôтъ 1 жовтня **въ Ринку** ч. 26, на 1 поверсѣ, **надъ цукорнею Шольца.**

1470 3—3

Аптика РУКЕРА во Львовѣ поручае 1315 77—?

росу красоты и всякй косметики такъ черезъ мене якъ и иншй фирмы поручанй.

Лосы Будапештеньскои Выставы по 1 зр.

ЩЕ ЛИШЬ КÔЛЬКА ДНѢВЪ!

11 лосôвъ **10** зр.

1476 1—5

Головна выграна **въ готôвцѣ**

100000 ГУЛЬД.!

Дальше 20.000 зр. | 10.000 зр. | 5.000 зр. и т. д. и т. д. | **4.000** выграныхъ.

Администрація краєвои лотеріи выставовои въ Будапештѣ ул. Андрасого ч. 4[illegible].

Выдавець и редакторъ Иванъ Белей.

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. народа.

Ч. 106. Львôвъ, Четверъ 26 вересня (8 жовтня) 1885. Рôчникъ VI.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-бй год. поп. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат аркушѣ кожного 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.

Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.

Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье

Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Реклямаціи неопечатанй вôльнй ôтъ порта.

Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовй уряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ для Австріи: для Россіи:
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграниць, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

Зъ Вѣдня одержали мы вчора ôтъ одного въ послôвъ Русинôвъ слѣдуюче лякониче завѣдомленье:

„Послы Русины завязали власный клюбъ пôдъ именемъ „клюбъ рускій“. Клюбъ уконституувався въ той спôсôбъ, що на предсѣдателя выбрано пос. о. І. Озаркевича, а на секретаря пос. Ксеноф. Охримовича“.

Въ надôсланôмъ намъ завѣдомленю не сказано, кôлько членôвъ числитъ той „клюбъ рускій“, але можна догадуватись, що тôлько чотырохъ (о. Озаркевичъ, о. Мандычевскій, о. Сѣнгалевичъ и п. Охримовичъ), бо сов. В. Ковальскій вновъ вступивъ до клюбу Коронініого (либерального центра), де его выбрано навѣть заступникомъ предсѣдателя. Клюбъ Коронініого числитъ лишь 12 членôвъ, а зъ Галичины належатъ до него сов. Ковальскій и директоръ зелѣзницѣ Сохоръ.

Балканьскій пôвъостровъ.

Доперва теперь маємо трохи докладнѣйшй вѣсти о первѣстнôмъ выоуху революціи въ Всходнôй Румеліи. Революція була вже ôтъ давна приготовувана, а тайна о нѣй могла тымъ лекше бути удержана, позаякъ комитетъ революційный складався лишь зъ 5 людей. Комитетъ сей укрывавъ свою дѣяльнôсть дуже вручно не тôлько передъ правительствомъ, але такожь и передъ всѣми консулями, особлиноже передъ консулемъ россійскимъ и самымъ кн. Александромъ. Князь довѣдався о всѣмъ доперва тогды, коли пріѣхавъ до Варны. Революція выоухла була вже 16 вересня въ Панагуриште, мѣсцевости положенôй недалеко ôтъ Пловдива, але правительство не звертало на ню уваги. На другій день рухъ революційный перенѣсся вже бувъ до Чирпанъ а въ ôтси до Големо-Конаре. Россійскій представитель, Ивельштремъ, хотѣвъ спинити цѣлый рухъ своимъ особистымъ выступленьемъ, однакожь все вже було за пôзно. Арештованье Гаврилаши наступило вже о 4 год. рано, а доконавъ его редакторъ „Борбы“ Стоиновъ. Сторожу замкову повыскавъ бувъ собѣ комитетъ революційный вже передъ тымъ, черезъ що улекшивъ собѣ приступъ до конаку. Рôвночасно заняли були революціонеры урядъ телеграфичный, при котрôй то случайности настоятель сего уряду (а не директоръ полиціи, якъ то первѣстно доношено) стрѣливъ до майора жандармеріи, Раєва Николова, и тяжко его ранивъ. Тодоровъ по доконанôмъ атентатѣ ставъ утѣкати, але народъ его зловивъ и дословно въ куски розшарпавъ.

Найлѣпшимъ доказомъ, що приключеня въ Румеліи захопили кн. Александра несподѣвано, може послужити его письмо до цѣсаря австрійского и царя Александра III. Въ письмѣ сѣмъ, якъ доноситъ „Pol. Corr.“, зазначае князь болгарскій съ натискомъ, що все, що сталося въ Румеліи, заскочило его несподѣвано и що ôнъ будучи въ Пильзнѣ и Франценсбадѣ анѣ гадки не мавъ о тôмъ, що приготовуеся въ Пловдивѣ. Самъ першій початокъ революціи змусивъ его до того, що ôнъ пôшовъ за голосомъ народу и старався своимъ именемъ покрыти то, що другй вробили.

О ôткликаню россійскихъ официрôвъ зъ болгарского войска доносятъ до тои-жь самои газеты, що царь Александеръ III выдавъ приказъ до всѣхъ официрôвъ, щобы они пôдъ нѣякимъ условіемъ и пôдъ нѣякою формою не брали участи въ мобилизаціи войска болгарского. Въ наслѣдокъ сего приказу сталося, що россійскй официры тыхъ ôтдѣлôвъ, котрй змобилизовано, подалися до димисіи и князь ей пріймивъ. Официры въ другихъ ôтôтдѣлахъ позôстали дальше въ службѣ. Черезъ уступленье россійскихъ официрôвъ показався великій бракъ высшихъ официрôвъ въ войску болгарскôмъ такъ, що нема кимъ обсадити найважнѣйшихъ становищь; низшихъ официрôвъ есть подостаткомъ. Мимо того Болгарія не перестае зброитися и разъ въ разъ высылае войска на турецку границю, щобы бути на всякій случай приготованою. Въ Болгаріи якъ и въ Румеліи показуеся вже теперь велике невдоволенье въ дотеперѣшного ходу рѣчей и Болгаре боятся, що конференція въ Константинополи не ôтповѣсть ихъ бажанямъ; на такій случай хотятъ они бути готовй хочь-бы навѣть и до завзятои борбы. „Pester Lloyd“ доноситъ, що войско болгарске приготоване на всяку евентуальнôсть и що 5 с. м. вымашерувало въ Пловдива знову 900 людей на границю.

Не малого клопоту наробило Болгаріи выступленье Сербіи и ей безъустанній приготованя военнй. Зъ Софіи доносятъ, що тайнй агенты сербскй стараются при помочи пограничныхъ урядниковъ сербскихъ выкликати середъ пограничного населеня болгарского рухъ въ користь Сербіи. Поминувши вже то, що Болгарія нерадо видѣла-бы зобольшенье Сербіи коштомъ теперѣшнои Македоніи, она боится ще бôльше якого загального заворушеня на балканьскôмъ пôвъостровѣ, черезъ котре овочѣ ей дотеперѣшнои дѣяльности розвѣялись-бы зовсѣмъ. Болгарія кладе головну вагу на то, що ѣй удалося доси удержати спокôй на балканьскôмъ пôвъостровѣ и не допустити до анархизму, черезъ що она задокументувала свою силу, значенье и повагу и на тôй пôдставѣ домагаеся своихъ правъ, котрй ѣй природно належатся; князь болгарскій старався при кождôй случайности выказувати заслуги, якй Болгарія положила для удержаня мира. Розумѣеся, що интересы Болгаріи мало обходятъ Сербію, котра домагаеся компензаты для себе въ Старôй Сербіи и длятого приготовуеся на всяку случайнôсть, щобъ не выйти съ порожными руками. Мобилизація войска майже вже укôнчена и послѣдна дивизія въ-надъ Дрина прибула вже до Ниша а цѣла змобилизована армія мае теперь выносити 80.000 войска, а въ Франціи прибуває майже що дня значне число пушокъ. Незадовго мае розпочатися на всходнôй и полудневôй граници стратегичный вымаршъ. Характеристичною есть вѣсть, котру подае „N. fr. Presse“. Пôсля сеи газеты мала Австрія приобѣцяти Сербіи, що буде жадати для неи компензаты на случай, наколи-бъ держава признали союзъ Болгаріи съ Румелію. Зъ цѣлои дѣяльности надзвычайной скупщины и ухваленои до короля адресы показуеся такожь, що серôскій народъ приготовуеся на всяку евентуальнôсть и готовъ въ данôмъ случаю выступити збройно. Скупщина ухвалила законъ, дотыкаючій 25-милiоновои позички, и другій законъ въ справѣ кватирунку и запровіянтованя войска а пос. Молошевичъ зложивъ правительству подяку за ей патріотичне и скоре поступованье въ справѣ довершеня згаданои позички. Въ загалѣ въ Сербіи притихли всякй партійнй споры а всѣ, станувши однодушно около короля, дожидаютъ неспокôйно хвилѣ, въ котрôй може прійдеся вырушити на поле кровавои борбы.

Не диво отже, що въ виду такого становища Сербіи Болгарія налякалася може навѣть бôльше якъ самои конференціи въ Константинополи, котра все таки не зможе обмежити ей панболгарскихъ аспирацій. Допустѣмъ, що союзъ Болгаріи съ Румелію наступивъ-бы нормально, то сполучена и скрѣплена Болгарія мала-бы тогды далеко бôльшій вплывъ на Македонію и моглабъ скорше опертися забагамъ Сербіи; Болгарія малабъ тогды далеко бôльшй шансы до сполученя съ собою ще и Македоніи. Наколибъ однакожь роздѣлъ султаньскои державы мавъ вже теперь наступити, то Болгарія мусѣла бъ лишь дивитись зъ боку, якъ добрй сусѣды роздѣляютъ помѣжь себе то, що она уважала и уважае за свое. По-при Сербію бо выступае ще и Грецiя; и въ Греціи лагодятся такожь на всякій случай. Въ Тессаліи збираются грецкй войска а король и министеръ вôйны маютъ незадовго туды выѣхати. На Кретѣ приготовуеся революція, а грецка флота кождои хвилѣ готова поплысти въ помôчь Кандіотамъ. Додаймо до сего ще и то, що Чорногора, Альбанія и Румунія хотѣли-бы такожь що выскати при подѣлѣ султаньскои державы; зважмо ще, що и Австрія може не посидѣла-бъ тихо, бо вже навѣть теперь мае скрѣпляти свое войско надъ Лимомъ, а побачимо въ того всего, що обава Болгаріи, що ѣй не дôстанесь при подѣлѣ львина часть, есть таки велика. Зъ-ôтси то походитъ, що коли въ одноі стороны Болгарія громадитъ войско коло Адріе на граници серôскôй напротивъ Зайчара и высылае свои полки до Видина, то въ другои сгороны старався въ дипломатичнôй дорозѣ миритися съ Сербіею. Однакожь ледви чи ѣй то удасться. Сербія и Грецiя занадто великй маютъ аспираціи на балканьскôмъ пôвъостровѣ и не схотятъ Болгаріи зробити нѣякихъ уступокъ а то тымъ бôльше, позаякъ она яко любимець Россіи була доси найбôльше протегована. Болгарія мае однакожь велику надѣю на Австрію а Каравеловъ заявивъ навѣть отверто кореспондентови „Pester Lloyd-a“ свою надѣю, що Австрія стане въ помочи Болгаріи тымъ бôльше, що она всѣми силами старалася пригнести всяку панболгарску агитацію въ Македоніи и се ѣй зовсѣмъ удалося.

Будь-що-будь справы на балканьскôмъ пôвъостровѣ набрали теперь дуже поважного значеня и всѣ балканьскй державы чекаютъ лишь, яку ситуацію вытворитъ конференція въ Константинополи и якъ она справу румелійску полагодитъ. Результатъ конференціи буде знакомъ для тыхъ державъ, якъ они маютъ собѣ въ данôмъ случаю поступити. Конференція послôвъ европейскихъ державъ зôбралася першій разъ на нараду дня 5 с. м. Якъ зачувати, амбасадоры постановили выготовити меморандумъ и предложити его державамъ до одобреня а ôттакъ доперва предложатъ его офиціяльно правительствамъ болгарскому и турецкому. Меморандумъ то обмежаеся лишь на загальныхъ увагахъ и амбасадоры стараются выказати въ нѣмъ, якій тонъ треба приняти супротивъ Болгаріи и Туреччины. Говорятъ, що амбасадоры не предкладаютъ жадного способу розвязаня болгарского пытаня и що они зажадаютъ насамперед обширныхъ инструкцій ôтъ своихъ державъ, щобы доперва на пôдставѣ ихъ можна прійти до практичного порозумѣня. Съ Портою порозумѣваются они черезъ великого везира Кіямиля-пашу. Въ бѣлградскихъ кругахъ дипломатичныхъ ходятъ такожь слухи, що державы европейскй признаютъ союзъ Болгаріи съ Румелію а заразомъ признаютъ Сербіи и Греціи певне ôтшкодованье. Коли-бъ се дѣйстно мало такъ наступити, то значило-бъ се не

НА УКРАИНѢ.

Споминки и враженя зъ подорожи

написавъ Ол. Барвѣньскій.

(*Дальше.*)

Украшенье въ серединѣ церкви нагадуе своимъ видомъ характеръ штуки минувшого столѣтя. Иконостасъ величезный въ 5 подрôвъ въ стилю рококо, царскй врата кованй зъ срѣбла, надъ царскими вратами виситъ въ срѣбнôй оправѣ золочена и брилянтами украшена чудотворна икона Успенія Пр. Б., византійскои живописи, принесена зъ Атоньскои горы св. Антоніемъ Печерскимъ; 42 иконы низшихъ рядôвъ покрытй срѣбными рызами вызолочеными, а 22 горѣшнй украшенй срѣбными вѣнцями. Всѣ майже лямпады, паникадила, свѣчники зъ чистого срѣбла. Зъ святощѣвъ замѣтнй тутъ въ правôмъ углу церкви пôдъ вызолоченымъ балдахиномъ мощи св. Теосія, перенесенй сюды зъ дальшихъ печеръ а близько иконостаса въ срѣбнôй пущцѣ *голова св. Володимира*, перенесена зъ Десятиннои церкви Петромъ Могилою. Крôмъ того въ притворѣ зъ лѣвои стороны, при самôмъ входѣ до церкви бачимо нагробникъ *Константина Ивановича кн. Острогского* съ спячимъ героемъ на верху зъ мрамору, а на таблицѣ выписаный рôкъ его смерти ΑΦΛΓ, за лѣвымъ крилосомъ тлѣннй останки митрополита *Петра Могилы*. Рызница Лавры такожь вельми богата срѣбною и золотою утварю и иншими предметами, однакъ все зъ новѣйшихъ часôвъ. Одну митру высаджену жемчугомъ и дорогими камѣнями цѣнятъ на 20, а оправу одного евангелія на 17 тысячъ рублѣвъ.

Выйшовши зъ церкви пôшли мы въ праву сторону, де на 20 сяжнѣвъ ôтъ Успеньскои церкви здоймаеся знаменита дзвôнница Лавры въ гарнôмъ стилю ренесансовôмъ. Структура ей такъ легонька, що она прямо наче стремитъ пôдъ самъ звôдъ небесный. Ей поставивъ архитектъ Шайденъ за царицѣ Катерины. Вразъ съ хрестомъ мае она 46 сяжнѣвъ высоты, а позаякъ стоитъ на высокôмъ холмѣ, тожь зъ неи розкрываеся пречудовый видъ на цѣлый Кіевъ и его околицѣ. Коли мы такъ приглядались пышнôй структурѣ Печерскои дзвôницѣ, пôдôйшла до насъ хильцемъ якась зъ мѣщаньска одѣта кацапка. Она помѣркувала, що мы подорожнй, та стала непрошена розказувати намъ про дзвôницю, якій зъ неи гарный видъ, але щобъ выйти на верхъ, казала она, треба мати теперь билетъ ôтъ коменданта крѣпости и архимандрита Лавры. Мы спытали про причину, а непрошеный чичероне оповѣдавъ намъ, що якісь студенты (всѣ непевнй люде, значитъ, конечно студенты!) выйшли разъ якось на вежу та почали зъ ôттамъ рысувати крѣпость, и т. и.

Ôтъ дзвôнницѣ Печерскои пôшли мы по-при церкву Успенія крутымъ спускомъ въ долину, къ печерскимъ (полудневымъ) воротамъ. Напротивъ нихъ черезъ улицю веде вхôдъ у *близшй печеры*. Спершу ишли мы довгою галерією, спускаючись що разъ у низъ сходами, на котрыхъ сидѣли по обохъ сторонахъ старцѣ съ миссочками на грошѣ. Коло деякихъ лежало по кôлька купокъ копієкъ. Они безпереставанно повторяли свои стереотипнй проханя переважно россійскою мовою, однакъ деякй хочь и затинали зъ россійска, а всежь здраджували вымовою свое походженье украиньске. Галерією зôйшли мы до церкви *Воздвиженія Ч. Хреста*, зъ котрои зробленый вхôдъ въ *близшй печеры* (Антонія). Съ нами прійшло въ церкву кôлькоро прочанъ украиньскихъ та одна кацапка. Тутъ вперше довелось менѣ за мого побыту въ Кіевѣ почути прилюдно украиньске слово. Покупивши по свѣчцѣ у сидѣвшого въ притворѣ черця, попросили мы, щобъ насъ хто провѣвъ у печеры. Чернецъ ôтчинивъ дверѣ, що ведутъ у печеры и пôшовъ впередъ, за нимъ пустилось двоє прочанъ, ôттакъ пôшли мы и иншй. Спершу спускались мы вузкимъ крутымъ ходомъ въ долину. Хôдъ такій вузкій, що ледво одному чоловѣкови можна перейти, та низькій, що чоловѣкъ высшого росту мало головою не дôстане до склепу. Декуды сей вузкій хôдъ розвѣтвляеся або розширяеся. У высѣченыхъ по бокахъ нижахъ находятся циприсовй, иногдѣ срѣбными бляхами обложенй домовины съ мощами св. угодниковъ и затворниковъ, разомъ до сотнѣ. Мощѣ позакутуванй у плахты шовковй або парчевй, наче египетскй муміи. Надъ домовинами на стѣнахъ поприбиванй таблички съ именами кождого угодника. Тамъ спочиваютъ мощѣ Пр. *Нестора лѣтописця* — батька нашои исторіи, тамъ бачили мы и мощѣ *мученика Ивана*, що закопався по саму шію въ печерахъ. Народный переказъ голоситъ, що ще пора каятися, а якъ мученикъ Иванъ зовсѣмъ увôйде у землю, тогдѣ нѣколи буде каятись. Тутъ есть и келія и грôбъ *Пр. Антонія*, однакъ мощѣ его закрытй. Въ близшихъ печерахъ есть 4 церкви, мѣжь ними церква Преп. Антонія, всѣ, якъ звычайно въ печерахъ, вельми тѣснй.

Побытъ въ сихъ пôдземныхъ печерахъ робитъ на чоловѣка якесь неописане вражѣнье. Кромѣшна тьма, розбгнана потроха слабымъ свѣтломъ свѣчокъ, тяжкій пôдземный воздухъ, глуха тишина, перерывана тôлько боязкимъ ступаньемъ прочанъ, усе те навѣвае мимохôть думку про житье посмертне, усе те подае намъ змогу, оцѣнити духа тыхъ угодниковъ, що самохôть ôтреклись „міра сего“ и „заздалегоди живота“, якъ спѣваеся въ народнôй думѣ, перейшли въ иншій свѣтъ, лишеный и свѣтла сонѣчного и теплого воздуха.

Мы йшли спровола та поклонившись мощамъ прочитували написи именъ угодниковъ, коли мѣжь тымъ прочанка-кацапка, що йшла попереду насъ голосно взывала всѣхъ угодниковъ „помилуй меня грѣшную!“ Въ однôмъ мѣсци мы задержались хвильку та приглядались домовинѣ, коли знечевя гукнувъ на мого товарища чернець-проводаторъ: „прикладивайтесь!“ и сѣчнувъ его сердито за рукавъ. „Чія хата, того й правда“ — подумали мы та почали нахилюватись та цѣлувати покотомъ усѣ мощѣ. Деякй прочане клали биля домовинъ по кôлька копієкъ.

Выйшовши зъ близшихъ печеръ на свѣтъ Божій, пôшли мы ще оглянути *дальшй печеры* (Теодосіевй), де почавъ бувъ свои черневй подвиги Пр. Антоній и его послѣдователѣ, що поселились первѣстно въ малôй Иларіоновôй печерѣ. Въ основанôй въ тыхъ печерахъ обители, бувъ Пр. Теодосій першимъ игуменомъ, тамъ и житье свое закôнчивъ. До дальшихъ печеръ веде по косогорѣ построена довга галерія. Они зовсѣмъ похожй на

бо́льше и не менше, якъ повбльный роздѣлъ Туреччины.

Характеристичнымъ для цѣлои справы есть розъѣздка рбжныхъ дипломатбвъ найбо́льше интересованыхъ державъ европейскихъ на балканьскбмъ пбвъостровѣ. Министеръ Гирсъ, выѣхавши въ Франценсбаду, бувъ заразъ у кн. Бисмарка въ Фридрихсруге, зъ-бтки знов пбѣхавъ до царя въ Копенгагу; вертаючи зъбтси, мае знов вступити до кн Бисмарка. Турецкій министеръ Саидъ-паша бувъ оногды у Вѣдни и мавъ тамъ довшу нараду съ гр. Кальнокимъ. Такъ само бувъ у гр. Кальнокого на нарадѣ и румуньскій президентъ министрбвъ, Брациано, а зъ-бтси выѣхавъ до Будапешту. Австр. посолъ въ Серbіи гр. Кевенгиллеръ мае очевидно такожь дуже важну мисію, бо перебуває безнастанно съ войсковымъ аташе Пинтеромъ въ Нишу, де збираеся сербска армія. Австрійскій консуль въ Скодарѣ выѣхавъ въ важнбй мисіи до Цетинье а адъютантъ князя чорногорского, Маша Вербица, поѣхавъ знову до Вѣдня и Петербурга. Болгарска депутація до царя въ Копенгазѣ сповнила такожь свою мисію и вернула неконче вдоволена до дому; царь обѣцявъ ѣй лише, що буде старатися залагодити справу болгарску въ мирный способъ. Весь той рухъ дипломатіи показуе, що и державы европейскій набираютъ поволи того пересвѣдченя, що треба бути приготоваными на всяку евентуальнбсть.

Може бути, що въ звязи съ симъ рухомъ дипломатбвъ стоятъ и збройнѣ приготованя Туреччины и Австріи. Що Туреччина зброится съ горячковымъ поспѣхомъ, то не диво, але далеко бо́льшои ваги есть вѣсть подана „Pester Lloyd-омъ“, що Австрія зброится. До сеи газеты пишутъ именно зъ Вѣдня, що тамъ вже сими днями мае розбиратися на серіо справа частковои мобилизаціи австрійскои флотили до 20 с. м. мае часть ои бути готовою до ббйны. Въ загалѣ — каже „Pester Lloyd“ — шансы мирного порѣшеня справы болгарскои мимо конференціи амбасадорбвъ радше погбршились, якъ поправилися. Туреччина зброится на серіо и вже навѣть першѣ полки азійскѣ выбралися въ дорогу до Европы.

Зъ сего всего видко, що пожежа на Балканѣ не притихае, а коли не выбухла бтъ разу ясною поломенею, то лишь для того, що перша искра впала несподѣвано и застала всѣхъ неприготоваными. Пбзна пора однакожь и конференція въ Константинополи ледви допустятъ до ширшои дѣяльности военнои въ сѣмъ роцѣ и може ще бути, що цѣлый конфликтъ поки-що мирно закбнчится. Якъ справы дальше пбдутъ, годѣ теперь предвидѣти; Всхбдъ, якъ зассѣгды такъ и теперь, позбстае для загалу все ще загадочнымъ.

Выборы до радъ повѣтовыхъ.

Въ Жовквѣ бтбулися дня 6 с. м. выборы до рады повѣтовои зъ сельскои курiи и выпали вповнѣ користно для Русинбвъ. Громады сельскѣ выбрали всѣхъ 12 Русинбвъ. Видно зъ того, що въ Жовкбвщинѣ держатся Русины крѣпко и не даются звести нѣякими польскими агитаціями зъ дороги, котру имъ вказуе честь и добро народно-рускѣ, а згаданѣ агитаціи бушуютъ все съ рбвною запеклостею. — Мы маемо въ рукахъ бтозву и листу кандидатбвъ, розбсланѣ польскимъ комитетомъ въ Жовквѣ до всѣхъ громадъ жовкбвского повѣта передъ выборами до рады повѣтовои. Бтозва писана по польски и нѣбы-то по руски а властиво нечуванымъ и дивоглядным якимось языкомъ и ще дивогляднѣйшою правописею. На бтозвѣ пбдписанѣ адъюнкты судовѣ пп. Гинце и Жарскій, котрѣ, якъ видно въ того, можутъ вдаватися въ политику о много безпечнѣйше бтъ другихъ своихъ товаришевъ (прим. бтъ п. Пбдляшецкого въ Золочевѣ). На листѣ польскбй були помѣщенѣ вправдѣ для збаламученя три добрѣ Русины (о. Брылиньскій зъ Жовтанець, судія п. Герасимовичъ зъ Куликова и д-ръ Дриманикъ зъ Жовкви), але по нихъ вже Поляки та ихъ политичнѣ союзники. Бтозвы тѣ и листы були сильно кольпортованѣ по цѣлбй Жовкбвщинѣ, але патріотизмъ и розбуджене самопбзнанье рускихъ выборцевъ побѣдили. — Най имъ буде за то честь и слава!

Въ Городку бтбулися выборы зъ курiи сельскои того-жь дня, що въ Жовквѣ. Выбранѣ: оо. І. Черепашиньскій, Мих. Гелитовичъ, Вик. Дольницкій и Макс. Сгруминьскій, дальше селяне пп.: Ник. Гаврищишинъ и Лука Иванчишинъ, чотыри умѣренѣ Поляки и одинъ Нѣмець-колонистъ. Выборы тѣ выпали отже для Русинбвъ не конче некористно, особливо коли зважити, що въ попереднбй радѣ не було анѣ одного Русина. До выбраныхъ Русинбвъ мае прибути ще о. Кульматыцкій, деканъ и пароxъ зъ Повѣтна, котрого кладутъ бо́льшій посѣлости своимъ кандидатомъ и котрого намѣряе рада выбрати потому вице-маршалкомъ.

ДОПИСИ.

Зб Львова.

(*Товариство „Академичне Братство“ передъ тымъ „Дружный Лихварь“ у Львовѣ.*) Наколи всѣ объявы народного житя будятъ у насъ живый интересъ, то й дуже ваймати насъ мусить патріотична дѣяльнбсть и поступъ молодого поколѣня, нашихъ академикбвъ. Отже радо згадуемо съ початкомъ нового року шкбльного про тов. „Академичне Братство“, котре въ послѣдныхъ рокахъ стало правдивымъ осередкомъ товариского и наукового житя львбвскихъ академикбвъ и заслужено въднало собѣ повне довѣрье у нашои публики.

Завязане въ роцѣ 1871 пбдъ назвою „Дружный Лихварь“ съ цѣлею дбати про моральну и матеріяльну пбдмогу своихъ членбвъ, товариство се здвиглось едино власными силами нашои патріотичнои молодежи, котра усильною працею, вытревалостею и безнастанными заходами пбднесла его до нынѣшного розцвѣту. Въ тбмъ товариствѣ замѣчаемо очевидный поступъ и зрбстъ безъ перервы, якъ що до числа членбвъ, такъ и що до житя товариского внутрь и значѣня его на внѣ. Число дѣйстныхъ членбвъ пбднялось минувшого року до небувалои давнѣйше величины. Товариство посѣдае читальню и хорошу библіотеку; въ минувшбмъ роцѣ устроило поважне число товарискихъ вечерниць съ бтчитами и самѣ тблько члены „Академичного Братства“ читали свои працѣ зъ литературы та исторіи рускои на лекціяхъ Вп. проф. д-ра Ом. Огоновского и д-ра Ис. Шараневича. Рбвножь належитъ тутъ згадати про такъ величаве дѣло, якою була сегорбчна вандрбвка, устроена членами „Академичного Братства“, сердечне принятье нашихъ академикбвъ на Подбльскбй та Буковиньскбй земли и свѣтлѣ результаты, якѣ вандрбвка принесла для нашого народного розвою. Що найважнѣйше, товариство се займаеся выдавництвомъ литературныхъ дѣлъ рускихъ, черезъ що звѣстне оно и въ поважныхъ ученыхъ кружкахъ. Товариство выдало: „Антольогію руску“, „Библіотеку Онишкевича“ III. томъ, и „Творы Волод. Навроцкого“ I. томъ.

Смѣло можна сказати, що „Академичне Братство“ есть осередкомъ всеи рускои молодежи и вже 14 лѣтъ лучитъ львбвскихъ Русинбвъ академикбвъ въ одну товариску звязь. А нашѣ академики — въ далека бтъ родины и матеріяльно бѣднѣ потребуютъ сеи звязи якъ найбо́льше, бо-жь тблько взаимна порада и помбчь есть въ силѣ улекшити молодому чоловѣкови часту борбу съ нуждою и съ всякими супротивностями въ часѣ его студій.

Длятого завваываемо нашихъ академикбвъ, щобы громадно вступали въ члены „Академичного Братства“ и тамъ, еднаючи свои силы, образувалися на гбдныхъ репрезентантбвъ науки и на добрыхъ патріотбвъ та правдивыхъ заступникбвъ народу. Съ новымъ шкбльнымъ рокомъ „Щасть Боже“!

Зъ Рогатына.

(*Floreant unia, równość, braterstwo!*) Дня 29 л. вересня, идучи улицею въ Рогатынѣ, стрѣтивъ я поважный похбдъ похоронный. Мерця несли молодѣ мужчины, одинъ нѣсъ вѣнець; за домовиною ишло много мѣщанъ та интелигенціи. Все въ порядку, лишь священика нема. Пытаю и довѣдуюсь, що се хоронятъ молоду дѣвицю, сестрѣнницю инжинера п. Тиллиха, Нѣмця. Два лат. священики поѣхали вже на кладовище напередъ. Дальше оповѣдаютъ менѣ люде, що п. Тиллихъ хотѣвъ запросити на похоронъ такожь кблькохъ рускихъ священикбвъ, але кс. Борчовскій сильно противъ того запротестувавъ, рѣшучо сказавъ, що не хоче „ruskich popów“, и нѣякѣ врозумлюваня не помогли. И я подумавъ собѣ: Floreant unia, równość, braterstwo!

Селюкъ.

Зъ пбдъ Скалы.

(*За що кара-мука?*) Таке пытанье завдае собѣ тутъ у насъ кождый въ виду такого факту. Въ Иванковѣ, дек. скальского, бувъ сотрудникомъ при нембчнбмъ своѣмъ дѣдови о. Титъ Чубатый. Кбльканайцятлѣтна неутомима праця зъднали ему загальну любовь и довѣрiе у прихожанъ, а поважанье у всѣхъ собратей. Отверезенье народу, хоръ церковный, взбрцевый ладъ въ приходѣ и церквѣ — ось се его дѣло. Правда, при тбмъ щирый та смѣлый патріотъ; и при послѣдныхъ выборахъ не завагався выступити за рускимъ кандидатомъ... На приходствѣ въ Иванковѣ було якъ въ раю, ажь тутъ наразъ, мовь грбмъ зъ ясного неба, спадае письмо зб Львова: „Вев. Консисторія ухвалила Вашу Всечестнбсть перенести на сотрудника до Тлустого“. Страшна то рѣчь для молодыхъ священикбвъ, та засада: „сейчасъ можна тобѣ сказати: збирайся та йди дальше!“ — не пытаючи на родинѣ и господарскѣ звязи, на дрббнѣ дѣточки, и. т. д. Такій розказъ — то роспука! Сердечный нашъ борець лежитъ хорый, та не може навѣть поѣхати до Львова довѣдатись, за що ему судилася така кара-мука?... *Рбвный долею*

Зъ Рудокъ.

(*Обкража костела*). Въ ночи зъ 5 на 6 с. м. добулися невыслѣдженѣ доси злодѣѣ до лат. костела въ Рудкахъ. Бтбивши зелѣзомъ въ камянбмъ одвѣрку усадженый замокъ до закристіи, поотверали и порозбивали всѣ скарбонки, скарбоны и шуфляды съ ризами, бтсунули собѣ спружиновый замокъ въ дверахъ зъ закристіи до костела, оглянули въ великбмъ престолѣ чудотворну икону Пр. Богородицѣ, отворили цимборію, выняли дорогу пушку, выбрали и зъѣли въ неи посвященѣ оплатки, а пушку лишили на престолѣ. Перешукали цѣлый костелъ, бтбили зелѣзну грату до гроббвця гр. Фредрбвъ, дбсталися бтбивши замокъ въ пбдлозѣ лежачихъ дверей до пивницѣ, увбйшли тамъ, порозбивали и поотверали всѣ домовины а не знайшовши и не забравши нѣчого, выйшли на верхъ. Добувалися до другого входу въ пивницю коло хору, але пбдважуючи тяжкій камѣнь якимсь друкомъ, не могли его рушити и тамъ не дбсталися. Зъ скарбоны забрали лише 5 зр. 50 кр., бо бо́льше не було. Чи въ страху, чи може ихъ що наполошило, нѣчого больше съ собою не брали. Всѣ чашѣ, монстранціи, хрести, коралѣ, перлы, все мали въ рукахъ але лишили. Въ закристіи зъѣли органистѣ во 200 непосвященыхъ комуникантбвъ и лишили тамъ долого зелѣзне та ключь до робленя шрубокъ, котрыми замки бтбивали, а сокиру найдено въ корчахъ на цвинтари. Оружіе то „позичили“ собѣ въ кузни коваля Войнаровского, честного мѣщанина, до котрои вломилися вывалиwши дѣру въ стѣнѣ. Крадѣжь сповнено межи 2 а 3 по пбвночи. Говорятъ тутъ, що то мусять бути злочинцѣ зб Львова належачѣ до банды розбишакъ замешкалыхъ уже въ Самбрскбмъ судѣ. Слѣдство заряджене. Кблька крокбвъ бтъ костела мешкае пароxъ, викарій, органиста и костельный, и нѣхто нѣчого не чувъ. Собаки пароха такожь не чули нѣчого. Такъ коло костела якъ и коло церкви нема нѣякои варты. А де полиція, а де сторожа безпеченьства? Тамъ де треба, ихъ нема.

Рухъ въ нашихъ читальняхъ.

Загальный збборъ членбвъ читальнѣ въ Корчинѣ коло Виткова бтбувся д. 27 л. вересня разомъ съ вечеркомъ спѣвацко-декляматорскимъ. Хоръ, зложеный зъ членбвъ читальнѣ, хлопцѣвъ и дѣвчатъ, бтспѣвавъ гарно пбдъ проводомъ п. Мельника до 10 пѣсень (мѣжь иншими „Ще не вмерла Украина“, „Миръ вамъ братя“, „Тамъ де Днѣперъ“, „Щасть намъ Боже“ и др.). Деклямацій выголошено чотыри; деклямували два хлопцѣ (одинъ зъ нихъ „Посланіе“ Шевченка) и двѣ дѣвчата. Бтчитъ державъ п. Ох. Очабрукъ на тематъ нашои пословицѣ: „Жѣнка тримае три углы хаты а чоловѣкъ четвертый“. Прелегентъ вказавъ на велике значенье женщины въ суспбльности, особливо яко матери, и на выплываючу зъ того потребу просвѣты нашого сельского жѣноцтва, котре есть огнищемъ щастя родины а черезъ родину и народу. Зъ справозданя секретаря мы довѣдалися, що читальня корчинецка мае 103 членбвъ, хочь не всѣ точно платятъ вкладки, держитъ 6 часописей и вписалася до просвѣтныхъ товариствъ. По вычерпаню програмы красно промовивъ о. Фолисъ, заохочуючи „читальникбвъ“ до вытревалои працѣ и на будуще. Потбмъ наступила маленька гостина, при котрбй велися сердечнѣ розмовы и спѣвалися пѣснѣ до 10 годины вечера. На вечеръ сей, що бтбувся въ гарно пристроенбй хатѣ честного госп. Климочка, прибувъ о. Фолисъ съ цѣлою родиною, п. Лѣвиньскій, посолъ на сбймъ краевый съ женою, богословы Очабрукъ, Ганицкій и Мельникъ и сусѣды-селяне зъ Радованець, Розджалова та Торокъ. До теперь читальня мѣстится въ будынку шкбльнбмъ, але небавомъ перенесеся до власного дому, що вже ставитося ревными заходами членбвъ читальнѣ а именно ои головы и начальника громады ч. Антона Сѣрка. Въ тбмъ-же домѣ мае умѣститись и склепъ

близшѣ печеры, тблько розмѣры ихъ и розвѣтвленя троха бтмѣнѣ, а дальше збѣгаются они съ такъ зваными *Варяжскими* печерами, що выходятъ ажь до Днѣпра. Пбсля здогадбвъ деякихъ археологбвъ походятъ сй печеры зъ вельми давныхъ часбвъ, а черцѣ застали ихъ по бо́льшбй части вже готовыми. До сихъ далекихъ печеръ, що ведутъ ажь до Днѣпра, теперь вже не пускаютъ.

Въ дальшихъ печерахъ спочивае 46 угодникбвъ, частиця дитяти убитого за царюваня Ирода и 31 мироточивыхъ главъ. Дуже интересно було намъ побачити такожь маленьку пбдземну церковцю св. Теодосія, въ котрбй ледви 20 людей може помѣститись, и биля неи положену келію св. Теодосія, низеньку и тѣсну. Въ дальшихъ печерахъ найшли мы вже воздухъ душный и нечистый, позаякъ передъ нами вже чимало перейшло тамъ прочанъ.

Вже було полудне, якъ мы выйшли зъ печеръ. Вандрбвка въ пбдземнбмъ свѣтѣ утомила не тблько тѣло, але й духъ забажавъ ширшого простору. Тому мы пустились фбрточкою недалеко выходу зъ близшихъ печеръ въ монастирскій садъ. Крутыми сходами, на якихъ 3—4 поверхи спустились мы на пбдовшу горы, де находится *колодязь Антонія*, выкопаный пбсля переказу самымъ основателемъ тыхъ печеръ Пр. Антоніемъ. Покрѣпившись погожою водою зъ Антонового колодязя, пустились мы съ поворотомъ тыми самыми сходами. Однакъ дотеперѣшнымъ ходомъ такъ утомились, що не вспѣли выйти просто на гору, а мусѣли въ половинѣ сходбвъ сѣсти на лавцѣ бтпочивати. Навкруги насъ залягла тишина въ саду Печерскому, що розкинувся на косогорѣ ажь понадъ самъ Днѣпро. Тблько свистъ зъ пароходбвъ Днѣпровыхъ долѣтавъ сюды та перерывавъ гробову тишину. Справдѣ, може мало де можна-бъ найти пригбднѣйше мѣсце для спокбйного житя монастырского, якъ Печерскъ, а середъ гарнои природы, захищенои бтъ свѣтового гамору, мимохбть духъ людскій лине въ надземскѣ краины.

Зъ монастырского саду пбшли мы дальше оглядати Лавру, що творитъ съ своими церквами, монастырскими и военными будбвлями та звычайными хатами наче окреме мѣсто для себе. Тутъ есть и школа монастырска и славна *печатня Кіево-Печерскои Лавры*, умѣщена въ домѣ за соборною церквою. Печатня повстала ще мабуть съ початкомъ XVII ст. за митрополита Іова Борецкого трудомъ и заходомъ игумена печерскои обители *Елисея Плетенецкого*. Опбсля кблька разбвъ знищивъ ои огонь. Теперь уладили ои бтповѣдно до вымогъ нашого часу и завели крбмъ того добру литографію, що выдае доволѣ гарнѣ образы и тымъ способомъ выперае суздальскѣ богомазы. Печатня дае до 25 000 рублѣвъ щорбчного доходу, а ои книжки церковно-богослужебнѣ розходятся не тблько въ Россіи, але и въ иншихъ славяньскихъ земляхъ.

На Печероску можна побачити доволѣ крамбвъ съ церковными образами, хрестиками та дукачами, зъ чого черцѣ печерскѣ маютъ гарный прихбдъ. Есть тамъ и чимало книжокъ религійного змѣсту, однакъ я не бачивъ нѣ однѣсенькои написанои по нашому. Тому и не дивниця, що мѣжь народомъ украиньскимъ ширится такъ быстро *штунда*. Просвѣта въ рбднбй его мовѣ та проповѣдь — се единый лѣкъ на те, бо нѣякимъ иншимъ способомъ сеи недуги не вылѣчитъ.

Наконець довелось намъ переходити попри лаврску *гостинницю*. Починъ до основаня гостинницѣ для приюту и прохарчованя бѣдныхъ проханъ давъ ще Пр. Теодосій, а сей звычай гостеприемный зберѣгся до нынѣшного дня. Рбчно 60 до 80.000 богомольцѣвъ находитъ приютъ въ нынѣшнбй двоповерхнбй гостинници, а крбмъ того есть больница на 30 хорыхъ. Однакъ и тутъ зробило овбй вплывъ свѣтове вырахованье и то, що богомольцямъ въ видѣ „подаянія“ пбдноситъ права рука, то зновъ бтберае въ видѣ хочьбы лише „звенящои мѣди“ лѣва рука. Часы очевидячки змѣнились и люде середъ нихъ! Хто побачивъ-бы повнолицыхъ, пузатыхъ, сытенькихъ черцѣвъ, що проходжуются по церковнбмъ оббйстю Печерскои Лавры або сидятъ наче крамарѣ торгуючи овѣчечками та иншими рѣчами, котрѣ за добрый грбшь продаютъ прочанамъ, той певно не вгадавъ бы, що се епигоны тыхъ затворникбвъ, котрыхъ худорлявѣ, помарнѣлѣ постати збереглись въ старосвѣтскихъ образахъ та портретахъ. Великій кн. Изяславъ казавъ ще Пр. Теодосію, що нѣгде не смакуе ему ѣда такъ, якъ на печерскбй трапезѣ. Тогдѣшнѣ черцѣ варили звычайну, але смачну страву, а теперѣшнѣ мабуть и въ тбмъ взглядѣ вельми бтступили бтъ давнои простоты. Поступъ часу заявився тутъ хиба выгбднымъ, безжурныимъ dolce far niente, бо нема въ значнбй части навѣтъ зверхнѣи огрядности и харности, котру мы уважаемо конечною прикметою духовнои особы. Тутъ мимовбльно насунулось менѣ порбвнанье украиньскихъ попбвъ съ буковиньскими православными попами, що вызначаются инколи навѣть претенсіональною зверхностею. Одно мѣжь ними спбльне, що буковиньскѣ попы такъ само мало дбаютъ про свою паству, якъ и украиньскѣ, дарма що интелигенцією стоятъ, подбно якъ и нашѣ увіятскѣ, безъ мѣры высше православного духовеньства украиньского, засудженого на духовнѣ академіи а бтгородженого зовсѣмъ бтъ университетскои просвѣты. Приглядаючись тымъ замащенымъ, часто нерозчесанымъ постатямъ не мбгъ я здержатись бтъ замѣтки, котру я высказавъ прямо своему товаришеви: „Вашѣ церкви прегарнѣ, але о попахъ того не скажу!“

Вже звернуло зъ полудня, якъ мы обходивши весь Печерскъ вертали по при соборну церкву икъ Святымъ воротамъ лаврскимъ. Въ Лаврѣ настала полуденна тишина; прочане бтпочивали зъ далекои дороги, позасыпляви цѣлыми рядами покотомъ по пбдъ-боки обителѣ и церкви, декуды показався послушникъ съ менажками въ рукахъ, котрыми певно носивъ обѣдъ якомусь настоятелеви. И черцеви, що сидѣвъ въ Святыхъ воротахъ съ своимъ крамомъ овѣчечокъ, хрестикбвъ та образцѣвъ, загладжувала полуднева дрѣмота очи, що ледви выглядали зъ его круглого и повного, якъ здоровый кавунъ, лица. Пора було й намъ пбсля вандрбвки вертати у гбродъ. Минувши крѣпостнѣ ворота я ще разъ оглянувсь позадъ себе, щобъ ще однымъ поглядомъ обняти и розпрощатися съ преславною Лаврою Кіевокопечерскою.

(Дальше буде.)

громадскій... Зъ всего того видко, що славна громада Корчина (хочь мала, бо всего 100 нумерôвъ) може служити краснымъ примѣромъ другимъ сусѣднымъ громадамъ. Жаль сказати, що другѣ громады ще дуже остаютъ позаду Корчина. Особливо жаль намъ, що громада Розджалова, маючи такого трудолюбного и ревного провôдника, якъ о. Фолисъ, такъ дуже опустилася; есть тамъ мала громадка честныхъ людей, але бôльшôсть уперто нагинаеся на сторону противникôвъ просвѣты и щастя народного... Кобы то на опамятанье тыхъ нещасливыхъ жертвъ пôдхлѣбствъ та интригъ жидôвско-паньскихъ не довго треба було ждати!...

Гôсть.

Ôткрытье читальнѣ въ Межигôрцяхъ коло Галича. Для Межигорець дня 19 л. вересня с. р. бувъ красный празникъ: ôткрывано читальню. Празникъ розпочався соборною службою Б., котру ôтправили Воч. оо. Л. Шеферъ зъ Болшовець, Н. Янкевичь зъ Межигорець и Городецкій, капелянъ Вир. митрополита. Крôмъ тыхъ панъ-отцѣвъ звеличали сей празникъ своею присутностею оо. сов. конс. І. Янкевичь (80-лѣтный старець) зъ Ганусовець и дек. Т. Молчковскій зъ Тустаня. По хвалѣ Божôй удалися всѣ до комнаты читальнѣ. Тутъ першій о. Н. Янкевичь въ горячой промовѣ поясниvъ цѣль и значенье читальнѣ. Опôсля хоръ пôдъ проводомъ богослова Ю. Жовкевича ôтспѣвавъ дуже удачно кôлька пѣсень, а хлопчина Кернякевичь ôтдеклямувавъ дуже гарно стихъ Д. Мляки „Згадка старины“ Потому п. Кость Пôдвысоцкій горячими словами заохочувавъ громадянъ вписуватись якъ найчисленнѣйше до читальнѣ, першои въ околици. Бесѣда п. Пôдвысоцкого поетична, одушевляюча, а притôмъ популярна, зробила на всѣхъ присутныхъ велике впечатлѣнье. Ôттакъ выбрано Выдѣлъ (на голову читальнѣ о. Н. Янкевича), а господарь ч. Кернякевичь подякувавъ сердечно цѣлому зборови и запросивъ усѣхъ на спôльный обѣдъ въ огородѣ о. Янкевича. Жаль тôлько, що зъ сусѣдныхъ селъ нѣхто не явився на торжество въ Межигôрцяхъ кромѣ одного шляхтича зъ Медухи. На другій день медуска шляхта выпытувала его: „А що то тамъ въ Межигôрцяхъ читали? Може що на „шляхту“?...

Красно розвиваеся читальня имени Шевченка въ Добростанахъ. Читальня мѣститься въ домѣ громадскомъ; обширна свѣтлиця читальняна ôтповѣдно умеблѣвана. Зъ справоздання на недавнôмъ загальнôмъ зборѣ членôвъ товариства довѣдуемось, що читальня мала 36 членôвъ; була вписана въ члены нашихъ просвѣтныхъ товариствъ; удержувала 7 рускихъ часописей; для розрывки членôвъ мала шахи, домина и т. п. забавки; устроювала вечерницѣ съ ôтчитами (ôтчиты держали самѣ громадяне) въ роковины смерти Т. Шевченка, въ день смерти Ник. Костомарова и при другихъ случаяхъ; въ библіотецѣ мала читальня 312 книжокъ (многѣ добродѣѣ зъ Галичины и Украины присылали книжки даромъ; особлива вдячнôсть належится ôтъ читальнѣ п. Мих. Пачовскому, богослову зъ Вѣдня). На тôмъ же зборѣ именовано п. Ол. Коniського почетнымъ членомъ читальнѣ. До нового Выдѣлу выбрано: о. Ив. Пачовского (головою) и самыхъ честныхъ та ревныхъ господарѣвъ. По зборѣ слѣдувала часть забавна. Спѣвано и деклямовано дуже красно. — Въ мѣсяць по загальнôмъ зборѣ ôтбулися зновъ вечерницѣ читальнѣ. Гостей прибуло дуже богато, якъ селянъ такъ и зъ интелигенціи. Вступне слово выголосивъ голова читальнѣ, потôмъ слѣдувавъ спѣвъ селяньского хору (спѣвано пѣснѣ: „Ще не вмерла Украина“, „Чомъ красна Буковино“, „Хто за нами“ и т. д.). П. Василь Нагôрный, гôсть зô Львова, державъ ôтчитъ: „О вплывѣ товариствъ просвѣтныхъ на розвôй економичный“. По выведеню цѣлои програмы вечерниць наступили сердечнѣ розговоры и протягнулися ажь до пôзнои ночи.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Рада державна*) потреваe ще до кôнця сего мѣсяця, отже короткій ще часъ пôдчасъ засѣдания спôльныхъ делегацій. Дефинитивный выбôръ президіи палаты послôвъ, котрый пôсля порядку палаты послôвъ муситъ ôтбутися найпôзнѣйше до чотырохъ недѣлъ по провизоричнôмъ выборѣ, ôтбудеся по всѣй имовѣрности на послѣднôмъ засѣданю сеи сесіи.

(*3-е засѣданье палаты послôвъ*) ôтбулося дня 3 жовтня. На сѣмъ засѣданю предложено палатѣ два письма вѣденьского суду краевого, въ котрыхъ згаданый судъ проситъ, щобы ему дозволено розпочати судово-карне слѣдство противъ двохъ послôвъ: противъ пос. Пернерсторфера за образу чести вѣденьского литерата, Исидора Сингера, и противъ Бльоха за образу чести дра Ролинга (звѣстна зъ голосного процесу справа талмудова). Оба прошеня будутъ переданѣ для справоздания маючôй выбратися комисіи для ненарушимости послôвъ. — Пос. Кайль и товаришѣ предложили внесенье въ справѣ продовженя дѣяльности постановы зъ 3 марта 1868 р. о увôльненю ôтъ належностей и стемпля пертрактацій, дотыкаючихъ заокругленя посѣлостей грунтовыхъ ажь до кôнця 1891 р. — Послы Тиркъ, Праде и Фигль зажадали выбору комисіи зъ 24 членôвъ, котра мала-бы 1) означити процентове зменшенье вартости продуктôвъ рôльныхъ въ цѣли ôтповѣдного зменшеня податку грунтового и 2) розслѣдити жалобы громадъ и властителѣвъ бôльшихъ посѣлостей на покривдженье при послѣднôмъ оцѣненю податку грунтового; наколибъ дѣйстно показалися такѣ покривдженя, комисія та мала-бы право зажадати ихъ направленя. Зъ порядку дневного наступило перше читанье правительственного предложеня въ справѣ бранки новобранцѣвъ на рôкъ 1886. На внесенье Цайтгамера ôтослано сю справу до комисіи войсковои зъ 25 членôвъ. — Пос. гр. Коронини и тов. предложили внесенье въ справѣ змѣны деякихъ постановъ ординаціи выборчои до рады державнои, въ справѣ змѣны регулямину палаты и въ справѣ установленя окремого трибуналу для справджуваня выборôвъ до рады державнои. Ся послѣдна справа есть особливо важна и треба-бы лишь бажати, щобы она якъ найскорше и користно була порѣшена. — Пос. Цайтгамеръ вносивъ, щобы до комисіи для неварушимости послôвъ выбрати 18 членôвъ. Опôсля приступила палата до выбору комисій адресовои, легитимаційнои и петиційнои; членôвъ тыхъ комисій подали мы вже въ послѣднôмъ числѣ нашои часописи.

(*Въ палатѣ панôвъ*) ôтбулася дня 4 с. м. конференція либеральнои партіи. Панове Шмерлингъ, Унгеръ и Пленеръ пôднесли гадку, чи не було-бы користно, щобы либерали не явилися на засѣданяхъ палаты пôдчасъ дебатъ буджетовыхъ. Тому спротивилося однакожь богато членôвъ и неухвалено нѣчого рѣшучого.

(*Комисія адресова*) ухвалила на внесенье Цайтгамера запросити на свои засѣданя такожь и правительство; внесенье то попирали такожь послы Томащукъ и Менгеръ. Дня 6 с. м. отже ôтбулося засѣданье, на котрôмъ явилися министры гр. Таффе, Дунаевскій, Пражакъ, Пино, Фалькенгайнъ и бр. Конрадъ. Комисія ухвалила однакожь держати розправы въ тайни. Пôсля донесень вѣденьскихъ газетъ залагодитъ комисія адресова свою роботу ще въ протягу сего тыждня а такимъ способомъ будутъ могли дебаты надъ адресою въ повнôй палатѣ розпочатися вже около 15 с. м.

(*Динамитовый атентатъ на ческу „Besed-y“ въ Дукси.*) Незгода помѣжь обома народностями въ Чехахъ дôйшла вже до крайности. По рôжного рода ексцесахъ и нападахъ зъ обохъ сторôнъ та бôйкахъ дойшло до того, що ворожѣ противники взялися вже до динамиту. Въ Дукси (въ пôвночныхъ Чехахъ) хотѣли Нѣмцѣ дня 5 с. м. высадити въ воздухъ ческу „Besed-y и въ тôй цѣли пôдложили пôдъ ню динамитъ. Експльозія наробила богато шкоды, на щастье однакожь нѣхто зъ людей не зôставъ анѣ убитый анѣ ушкодженый. Жандармерія значно скрѣплена розпочала енергичне слѣдство, доси однакожь не удалося ѣй выслѣдити виновниковъ. Вѣсть о сѣмъ атентатѣ динамитовôмъ выкликала середъ ческихъ послôвъ у Вѣдни велику сензацію а пос. Троянъ мавъ внести въ тôй справѣ интерпеляцію до правительства. Подôбну интерпеляцію маютъ внести такожь оба нѣмецкѣ клюбы опозиційнѣ що до ексцесôвъ въ Кралеводворци и може бути, що обѣ интерпеляції зôйдутся разомъ; на такій случай можна вже зъ горы бути певнымъ новыхъ скандалôвъ въ радѣ державнôй. Зъ Кралеводворця доносятъ, що тамошна рада громадска маe бути розвязана и розписаный новый выбôръ а то для того, що тамошный бурмистръ якъ и кôлькохъ радныхъ запуталась въ процесъ за ексцесы. Бурмистръ зôставъ вже навѣть засуспендованый.

(*Вѣсть о уступленю бар. Конрада*) зъ министерства удержуеся упорно; „Vos. Ztg“ доноситъ, що министеръ просвѣты, бар. Конрадъ, на „наставанье клерикалôвъ“ подастся до димисіи ще передъ тымъ, закимъ розпôчнутся дебаты надъ буджетомъ. Зъ другои стороны доносятъ зъ Вѣдня, що вѣсть о уступленю бар. Конрада есть зовсѣмъ безъосновною.

(*Министерство рôльництва*) завôзвало власти всѣхъ краѣвъ коронныхъ, щобы они предложили министерству порôвнуючѣ табелѣ цѣнъ збôжа и платнѣ за роботы господарскѣ за послѣднѣ три роки, на котрыхъ опиралося урегульованье податку грунтового. Табелѣ тѣ маютъ послужити яко матеріялъ до новыхъ законодавчихъ предложень аграрійныхъ. Найдальше до 1 падолиста маютъ бути всѣ табелѣ предложенѣ.

НОВИНКИ.

— **Преосвященый Іоанъ**, епископъ перемыскій, обходитъ сегодня свои именины. Не тôлько зъ Єго епархіи але зô всѣхъ сторôнъ Руси галицкои почитателѣ Достойного владыки складаютъ Єму нынѣ щирѣ желаня. Нехай-же и ôтъ насъ перемыскій Архипастырь пріймe щиро-сердечнѣ желаня: многихъ-многихъ лѣтъ и крѣпкого здоровя до трудôвъ спасенныхъ для рускои церкви и рускаго народу!

— **Посвященье Преосв. еп. Юліяна** назначене первѣстно на день 18 л. жовтня не ôтбудеся въ тôмъ дни, але ажь 1 л. падолиста с. р. а то головно зъ тои причины, що Преосв. еп. Іоанъ и капитула перемыска занятѣ теперь приготовленями до посвященя катедры въ Перемышли не могли-бъ на 18 л. с. м. прибути до Львова.

— **Въ день посвященя перемыскои церкви** катедральнои, т. е. дня 25 л. жовтня с. р. ôтбудеся въ Перемышли музикально-декляматорскій вечерокъ съ танцами, въ котрôмъ возьме участь хоръ рускихъ львôвскихъ академикôвъ. Въ тôмъ дѣлѣ пишутъ намъ: Въ Перемышли ôтбудеся 13 (25) жовтня с. р. яко въ день освященя руско-катедрального храму музикально-декляматорскій вечеръ. По вечерку наступятъ танцѣ. Програма вечерка оголоситоя пôзнѣйше. Чистый дохôдъ призначаeся на рускѣ добродѣйнѣ цѣли. Комитетъ маe честь запросити П. Т. Публику на той вечеръ съ тою примѣткою, що запросинъ до поодинокихъ особъ и родинъ окремо розсылати не буде; запрашаеся отже черезъ часописи. — *Комитетъ.*

— **Позволенье** удѣлене комитетови, що занимаeся ôтновленьемъ рускои катедры въ Перемышли, до збиранья складокъ на тую цѣль, продовжило ц. к. намѣстництво до кôнця червня 1886 р.

— **О. Юліянъ Ганкевичь**, парохъ въ Краснôмъ, пов. скалатского одержавъ при нагодѣ 50-лѣтного ювилею священьства титулъ совѣтника консисторского съ правомъ носити ôтзнаки крылошаньскѣ.

— **Въ кадетскôй школѣ войсковôй въ Лобзовѣ** (коло Кракова) заведено съ початкомъ сего року шкôльного обовязкову науку рускаго языка.

— **Нове нарушенье правъ рускаго языка.** Газеты польскѣ оголосили недавно програму наукъ краевои школы господарства лѣсового у Львовѣ, якъ такожь и условія, пôдъ котрыми до сеи школы можна бути принятымъ. Мѣжь тыми условѣями одно зъ першихъ мѣсць занимаe знанье языка нѣмецкого и польского. Про рускій языкъ нема тамъ анѣ згадки. Коли зважимо, що школа тая маe продукувати лѣсникôвъ выключно для краю, що отже ученики еи будутъ мусѣли въ пôзнѣйшôй своѣй службѣ неразъ выключно тôлько съ Русинами стыкатись, якъ неменше и то, що школа тая носитъ назву краевои а не польскои школы, а край нашъ ачейже не зъ однои тôлько народности польскои и не выключно тôлько зъ „польскихъ податниковъ“ складаeся, побачимо, що таке явне игнорованье языка, уживаного бôльшостею жителѣвъ краю, есть новымъ нарушеньемъ правъ рускаго языка и правъ рускои народности въ краю, и що крайный вже часъ, щобы нарушенье то було усунене, а рускій языкъ бувъ и въ краевôй школѣ господарства лѣсового введеный въ приналежнѣ ему права. Звертаемо на сей фактъ увагу нашихъ послôвъ соймовыхъ.

— **Зъ Стрыйщины** доносятъ намъ, що послѣднѣ два тыднѣ погоды вплынули дуже благодатно на конець жнивъ въ стрыйскôмъ Пôдгôрю. Цѣлый початокъ жнивъ мусѣвъ тамъ ôтбуватись середъ безнастанного майже дощу, збôже на поли зросталось на покосахъ и въ копахъ, сѣно гнило въ копицяхъ. Господарѣ були въ правдивôй розпуцѣ и ажь друга половина вересня розхмарила прегарною погодою ихъ лица и уможливила зôбранье збôжа и сѣна, высохшого пôдъ лагôднымъ теплом осѣнного сонця.

— **Мѣсто Чернôвцѣ** мало выплатити 1 с. м. 27.000 зр. яко ôтсотки ôтъ затягненои милiоновои позички, однакъ не заплатило сеи сумы ще доси, анѣ навѣть нема надѣи, щобы въ загалѣ тѣ ôтсотки скоро могли бути выплаченѣ. Въ мѣскôй касѣ забракло зовсѣмъ грошей, такъ що коли прійде въ суботу заплатити робôтникамъ за замѣтанье мѣста, розсылае магистратъ на всѣ стороны екзекуторôвъ, щобы стягали поменшѣ квоты грошевѣ ôтъ податкôвъ и тымъ доперва оплачуe робôтникôвъ. Супротивъ сего заходитъ можливôсть, що вѣрителѣ мѣста засеквеструютъ доходы мѣскѣ и що зарядъ мѣского майна перейде въ руки секвестра.

— **Маршалкомъ рады повѣтовои теребовельскои** выбраный гр. Юрій Борковскій. Доси бувъ маршалкоиъ сеи рады повѣтовои черезъ довгѣ лѣта о. Ив. Билиньскій зъ Илавча.

— **Въ Полянѣ коло Львова** згорѣли дня 27 л. вересня с. р. всѣ будынки господарскѣ тамошного приходства разомъ зô всѣмъ сегорôчнымъ збôжемъ. Выратувано тôлько самъ дôмъ пароха. Огонь бувъ пôдложеный рукою злочинця, котрого доси ще не выкрыто.

— **Въ Чернôвцяхъ** выкрыто велику дефравдацію въ фрахтовôмъ магазинѣ зелѣзницѣ. Манипуляційный урядникъ магазину Гаевскій зникъ кудысь безъ вѣсти.

— **Въ Пôдгайчикахъ коло Рудокъ** задушила жѣнка съ коханкомъ свого чоловѣка Яцка Тимкового а потому его ще повѣсили. Винныхъ увязнено.

— **Убійство ôтця.** Страшного того злочиньства допустився 17-лѣтный паробокъ Михайло Солтисъ въ Иванковѣ, пов. борщѣвского. Розъяреный погрозою батька, що выжене его зъ дому, коли не буде пильнувати господарства, убивъ его, коли той спавъ въ стодолѣ.

— **Банкъ краѣвъ коронныхъ** заключивъ въ спôлцѣ съ французкою институцією Comptoir d' escompte съ правительствомъ сербскимъ договôръ о позичку 12—15 милiонôвъ франкôвъ. Позичка убезпечена буде на розличныхъ доходахъ державныхъ а передовсѣмъ на доходѣ зъ монополю тютюну, котрый рôвночасно маe бути заведеный въ Сербіи.

— **Въ Кохинхинѣ** кинулись Хинцѣ и Анамиты на христіянъ и убили до 12.000 людей. Знищено при тôмъ резиденцію епископску, двѣ духовнѣ семинаріи, 500 церквей и каплиць, кôлька монастирѣвъ и закладôвъ для сирôтъ. Причиною сего варварского выбуху розъяреня Хинцѣвъ и Анамитôвъ було занятье Гуе черезъ Францію. Жертвою сего варварства упали результаты працѣ довгихъ лѣтъ. На христіянъ уряджено справдѣшнѣ ловы, вправленѣ нарочно до того собаки ловили утѣкаючихъ въ горы и калѣчили ихъ або задержували доки не наспѣли убійцѣ.

— **Въ Волыньскôй губерніи** зъѣли вовки въ часѣ ôтъ 1878 до 1884 року 5.649 штукъ рогатои худобы, 3.800 телятъ, 6.160 коней, 8.478 лошатъ, 5.625 овець, 8.034 безрогъ и 10.701 штукъ дробу.

— **Холера въ Палермо** зменшилася значно. Дня 4 с. м. умерло тамъ тôлько 12 людей.

— **Будôвля новои цѣсарскои палаты у Вѣдни** поступае скоро на передъ. Вже положено фундаменты, котрѣ занимаютъ 14,300 квадр. метрôвъ.

— **Милiонова крадѣжь.** Въ Римѣ арештовано сими днями Генрика Балодині генерального инспектора угорского товариства асекураційного, за участь въ крадежи двохъ милiонôвъ, поповненои Лопезомъ и спôльниками.

— **Торговля невôльниками.** Трибуналъ въ Каиро засудивъ одного купця невôльникôвъ на досмертнѣ тяжкѣ роботы. При тôй случайности выпущено на волю 68 невôльникôвъ.

— **Розводы.** Въ Австріи було въ 1884 роцѣ 656 розводôвъ; зъ тыхъ 312 за згодою обохъ сторôнъ а 344 по переведеню процесу. Зъ розведеныхъ супружествъ було 312 рим.-кат. 5 гр.-кат., 5 еванг., 8 жидôвскихъ а 14 мѣшаныхъ. Уневажнено въ р. 1884 въ цѣлôй Австріи 23 супружествъ, зъ тыхъ 13 зъ причины двоженьства.

— **Важне вынайденье.** Варшавскій технологъ Риттеръ вынайшовъ приладъ для осушуваня вогкихъ стѣнъ. Приладъ сей зовесь „exsiccator“, а роблений въ Варшавѣ першій пробы довели въ дуже короткôмъ протягу часу до пожаданыхъ результатôвъ.

Вѣсти зъ Епархіи Львôвскои.

Испытъ конкурсовый выдержали оо: Станиславъ Алексевичь, Симеонъ Бурнадзъ, Андрѣй Грыбъ, Іоанъ Козакъ, Орестъ Котовичь, Іоанъ Кузьмовичь, Левъ Микитка, Николай Селезѣнка, Игнатій Юхновичь и Петро Яцишинъ.

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.

† **Марія Онишкевичь**, донька декана бережаньского и пароха зъ Конюхъ, горяча руска патріотка, умерла въ розцвитѣ житя. Вѣчна еи память!

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— **Руско-украинскои библіотеки Евг. Олесницкого** выйшла 12-та книжка и мѣститъ въ собѣ: *Галицкій образки* Ивана Франка (Серія перша). Въ книжочцѣ тôй помѣщено чотыри найкрасшѣ новелѣ сего талантливого писателя, до котрыхъ тематы взявъ авторъ зъ лавки сельскои школы и обробивъ съ властивымъ собѣ выкôнченьемъ и артизмомъ. Заголовки сихъ новель суть: Малый Миронь, Грицева шкôльна наука, Олозець и Schönschreiben. Цѣна книжочки 10 кр.

— **„Нового Зеркала“ ч. 18** мѣститъ въ собѣ: Наша доля (стихъ вступный), Мы, Зъ райхерату, Изъ збôрника Якова Головацкого, Шкаралупникъ, Колись (стихъ), Терминологія Вычосы, Редакція польского „Smigus a, Сотрудники „Нового Зеркала“ и Выгадки. На послѣднôй сторонѣ хороша иллюстрація, на тематъ заборoны спѣваня нашихъ пѣсень въ Варшавѣ.

Переписка Редакціи и Администрациі.

Вп. Дописуватель зъ Бережанъ: Въ слѣдуючôмъ числѣ. Листъ вышлемо небавомъ. — **ВП. Дописуватель зъ Станиславова.** На найблизшій разъ. За ласкавѣ Вашѣ заходы — велике спаси-Бôгъ! Близше листомъ. — **Вп. Селюхъ въ ?** Причину вы вгадали. — **Вп. Я. К. въ Кал.** Припорученье мы сповнили. Ширше листомъ. — **Вп. Вас. Л. въ Фир.** Нынѣ мы вже написали до выдавця. Надѣемось, що скоро дôстанете. — **Всч. Тр. въ Кон.** Можна и подадутся приступнѣ условія. — **Вп. Кир. Г.** Трохи пождѣтъ; буде умѣщене.

Цѣс. кор. уприв.

ГАЛИЦКІЙ АКЦІЙНЫЙ БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

выдаe **во Львовѣ** и черезъ филіи

въ Краковѣ, Чернôвцяхъ и Тернополи

АСИГНАТЫ КАСОВѢ

4 процентовѣ платнѣ въ 30 днѣвъ по выповѣдженю.

4½ „ „ „ 60 „ „ „

Львôвъ, 7 сѣчня 1884.

ДИРЕКЦІЯ.

(Передрукъ не платител.) (1348 44—?)

Найбôльшій складъ дешевон а тревалои

ОДЕЖИ МУЖЕСКОИ и ДИТИНЯЧОИ

У ЛЬВОВѢ,

находится при улици Гетманьсôй ч. 10. пôдъ фирмою

ПЕРША СПÔЛКА КРАВЦѢВЪ ЛЬВÔВСКИХЪ

котра заосмотрилася богато на сезонъ осѣнный и вимовый въ густовну, наймоднѣйшу готову одѣжь мужеску и дитиячну, въ першихъ родахъ, такъ, що смѣло може ручити за доброту матеріялу и за тревале выконанье, а при тôмъ спродае

по дуже низкихъ цѣнахъ.

Рôвножь пріймае всякí замовленя и выконуе тіи же въ якъ найкоротшôмъ часѣ по мѣрныхъ цѣнахъ. 6—6

KRAJOWA WYSTAWA ROLNICZA I PRZEMYSŁOWA WE LWOWIE 1877

МАРІЯ МРОЗИНЬСКА

(Фридрихъ Мрозиньскій)

МАГАЗИНЪ ФУТЕРЪ

у Львовѣ

при улицѣ Собьеского н-ръ 7.

поручае свôй

СКЛАДЪ

1471 3—6

заосмотреный всегда въ доборовí футра, такъ мѣстовí якъ и до подорожи, гарнитуры дамскí найновѣйшои моды, найлучшí шкôры и т. п., а то все якъ найстараннѣйше выкôнчене, по дуже приступныхъ цѣнахъ, якъ найскорше — на часъ замовленый.

ОПОВѢЩЕНЬЕ.

Понеже знаю, що Высокоповажанí отцѣ духовní уряджуютъ при церквахъ хоры, прото поручаю мою

ФАБРИКУ ГАРМОНІЮМЪ (або ФИСГАРМОНІЮМЪ) ДО УЧЕНЯ СПѢВУ.

Высокоповажаный п. проф. Н. Вахнянинъ купивъ до рускои гимназіи у Львовѣ инструментъ мого выробу и може дати Высокоповажанымъ Отцямъ Духовнымъ о тôмъ дуже пожиточнôмъ инструментѣ найлѣпшу информацію.

Цѣна тыхъ инструментôвъ ôтъ **70 зр. а. в.** и высше. Дае такожь на раты.

1372 3—? Съ поважаньемъ

ІОАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ,

властитель первои въ Галичинѣ фабрики органôвъ и гармоніюмъ у Львовѣ, ул. Хорущина ч. 9.

Выключный гуртовый складъ паперу

выробу краевого

Братей Колишерôвъ въ Черлянахъ

1474 2—3 такожь

комисовый складъ листовыхъ паперôвъ

Густава Редера (Roeder) & Спôлки

Marschendorf въ *Чехахъ*

поручае

ЮЛІЙ РАЙСЬ

въ новôмъ локали при ул. Театральнôй ч. 11 у Львовѣ.

Товмачь.

Емиліянъ Снѣгуровичь, управитель хору музикального спѣву зъ нотъ, принявъ-бы ученикôвъ на три мѣсяцѣ и удѣлявъ-бы науки того хорально-церковного спѣву. Ученикъ укôнчивши тримѣсячный куросъ науки, потрафитъ бути управителемъ хору спѣву хорального зъ нотъ. Куросъ науки розпочинается ôтъ 1 л. падолиста сего року а наука буле удѣлятися до полудня 2 годины, а пополудни 4 годины.

Кандидаты, що хотѣли-бъ вписатись на сей куросъ науки, зголосятся найдальше до 20 л. листопада. Близша вѣдомôсть на адресу Емиліянъ Снѣгуровичь въ Товмачи.

Велика партія останкôвъ сукна

(3 до 4 метры)

у всѣхъ краскахъ, на одяги мужескí, на загортки, жѣночí мантлѣ ôтъ дощу, на жѣночí плащѣ — розсылае за послѣплатою **за останокъ по 5 гульд.**

L. Storch, Brünn.

Останки не до вподобы принимаеся назадъ. Взôрцѣ высылаются по присланю 10-крейцаревои марки.

1292-16-26

Матеріи на и дамску мужеску одѣжь

лишь въ тревалои овечои вовны для мужчины середного росту)

3.10 метра на одно убранье { за зр. 4·96 кр. зъ доброи вовны овеч.; „ „ 8·— „ зъ лѣпш. вовны овеч.; „ „ 10·— „ зъ тонкои вовны овеч.; „ „ 12·40 „ зъ дуже тонк. вов. ов.

Перувіены зъ дуже тонкои вовны овечои въ наймоднѣйшихъ барвахъ на дамскí сукнѣ суконнí за метеръ зр. 2·20 и зр. 2·40.

Чорный кожушковый Палмерстонъ-Трико, чиста вовна овеча, на дамскí пальтоты зимовí за метеръ зр. 4. — Сѣрачки для дамъ на плащѣ ôтъ дощу и на одѣжь.

Пледы до дороги за штуку зр. 4, 5, 8 и ажь до зр. 12. — Дуже красní одѣня, споднѣ, обгортники, сурдуты, матеріи на плащѣ до дощу, тнôль, сѣрачокъ (льоденъ), комисъ, камгарнъ, шевіотъ, трико, сукна для дамъ и на билярды, перувіены, доскины поручае

Заложеный **Joh. Stikarofsky,** — 1866. —

Складъ фабричный въ Бернѣ.

Взоры франко. Карты взôрцевí для панôвъ кравцѣвъ **нефранковано. Высылки за послѣплатою** надъ 10 зр. **франко.**

Я маю безъустанный складъ за бôльше якъ 150 тыс. зр. а. в. и розумѣеся, що въ моѣй великôй на весь свѣтъ торговли остаеся богато рештокъ довготы 1 до 5 метрôвъ и для того я змушеный такí рештки продавати **за знижену цѣну.** Кождый розумный чоловѣкъ муситъ побачити, що зъ такъ малыхъ рештокъ не можна высылати **жадныхъ взôрцѣвъ,** бо по замовленю кôлька сотъ взôрцѣвъ не осталосьбы нѣчого зъ тыхъ рештковъ, що отже есть простою **обманою,** коли фирмы суконнí инсеруютъ взôрцѣ рештковъ; тí кусники походятъ въ такôмъ случаю ôтъ поставôвъ а не зъ рештокъ, а намѣрôвъ такого поступованя можна легко догадатися.

Рештки не до вподобы вымѣнюются або грошѣ ôтсылаются.

Кореспонденціи пріймаются въ языкахъ нѣмецкôмъ, угорскôмъ, ческôмъ, польскôмъ, италійскôмъ и французскôмъ. 1458 (7—24)

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручае 1315 78—?

препараты зъ гумы и выробы кавчуковí

для потребъ хирургичныхъ и иншихъ подôбныхъ.

Ц. к. прив. Львôвско-Черновецко-Ясска желѣзниця.

Нръ 22252/о.

Достава деревяныхъ матеріялôвъ.

На рôкъ 1886 розписуеся за офертами достава на:

100.000 кубичныхъ метрôвъ опалового дерева;
70.000 штукъ дубовыхъ порогôвъ;
1.700 кубичныхъ метрôвъ будôвляного и тертого дубового матеріялу;
3.000 кубичныхъ метрôвъ будôвляного и тертого мягкого матеріялу и
400 штукъ дубовыхъ телеграфичныхъ стовпôвъ.

Оферты остемплёванí, опечатанí и заосмотренí написомъ: **„Оферты на деревянí матеріялы“** слѣдуе внести найдальше

до 20 жовтня с. р. г. 12 передъ пол.

до головного заряду въ Вѣдни, управляючого комитету въ Букарештѣ, або до Дирекціи руху во Львовѣ або Яссахъ; одночасно же однакъ уплатити ôтдѣльно въ касѣ одного зъ высшенаведеныхъ мѣстць вадіюмъ въ высотѣ 5% стоимости оферованыхъ матеріялôвъ.

Лицитаційнí постановленя, подробнí выказы матеріялôвъ, якъ такожь загальнí и подробнí условія доставы могутъ бути пересмотренí и полученí въ бюрахъ зарядôвъ матеріялôвъ въ Вѣдни, Букарештѣ, Львовѣ и Яссахъ або, за оплатою почтовои належитости, пересланí на указане мѣстце.

Вѣдень, 21 вересня 1885.

1479 1—1 **Управляючій Совѣтъ.**

---

5 килевí

БОЧÔВКИ ВИНА

поручае

ТОРГОВЛЯ ГЕГЕЛЯЙСКО-ТОКАЙСКИХЪ ВИНЪ

К. Ф. ПОПОВИЧА

1257 (44—52) ВЪ ТЕРНОПОЛИ

1	бочôвка	Гегеляйского столового .	2 зр. 10 кр
1	„	Гегеляйского столового лучшои якости 2 зр. 30 кр. и	2 „ 50 „
1	„	Гегел. стол. ароматичного	2·70 и 3 зр.
1	„	Самородного вытравного .	4 зр. 30 кр.
1	„	Ермелеки-Бакаторъ стол.	2 „ — „
Червонí вина: 1 бочôвка Viszontai			2 „ 50 „
1 бочôвка Viszontai старе . .			3 „ — „

Повысше наведенí цѣны розумѣются вразъ съ бочôвкою окованою желѣзными обручами и оплаченымъ портомъ почтовымъ, такъ що благоклонный ôтбиратель жадныхъ бôльше коштôвъ не поносить. Купуючи вина особисто тôлько у продуцентôвъ ручитъ за здоровí добрí, натуральнí и лучшí вина якъ зъ Вершецъ, и просить о ласкавí замовленя.

ПОХÔДЪ СОБѢСКОГО

пôдъ Вѣдень р. 1683.

Написавъ Стефанъ Качала.

Цѣна 20 кр.

Дôстати можна въ администраціи Дѣла.

Лосы Будапештеньскои Выставы по 1 зр.

ЩЕ ЛИШЬ КÔЛЬКА ДНѢВЪ!

11 лосôвъ **10** зр.

1476 2—5 Головна выграна **въ готôвцѣ**

100000 ГУЛЬД.!

Дальше 20.000 зр. | 10.000 зр. | 5.000 зр. и т. д. и т. д. | **4.000** выграныхъ.

Администрація краєвои лотеріи выставовои въ Будапештѣ ул. Андрасого ч. 4[illegible].

Выдавець и редакторъ Иванъ Белей.

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. нарôБеда го[illegible]

Ч. 107. Львôвъ, Субота 28 вересня (10 жовтня) 1885. Рôчникъ VI.

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.
Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.
Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье
Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.
Рекламаціи неопечатанй вôльнй ôтъ порта.
Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовй уряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул, д. Ралли 9.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ для Австріи: для Россіи:
ва цѣлый рôкъ . . 12 зр. на цѣлый рôкъ . . 12 рубл.
на пôвъ року . . 6 зр. на пôвъ року . . 6 рубл.
на чверть року . . 3 зр. на чверть року . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: съ дод. „Библіотеки“:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на цѣлый рôкъ . 16 рубл.
на пôвъ року . . 8 зр. на пôвъ року . . 8 рубл.
на чверть року . . 4 зр. на чверть року . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на цѣлый рôкъ . 5 рубл.
на пôвъ року . зр. 2·50 на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницѣ, окрôмъ Россіи:
на цѣлый рôкъ . . . 15 зр.
на пôвъ року . . . . 7·50 зр.
на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

Съ розпочинаючимъ-ся IV-тымъ чвертьрокомъ просимо нашихъ Вп. предплатникôвъ поспѣшати съ присылкою предплаты а Довжникôвъ просимо о скору сплату залеглостей.

Послѣдній вѣсти.

Въ справѣ Балканьскôй найновѣйшй вѣсти маютъ характеръ успокоюючій: говорятъ о мирнôмъ полагодженю конфликту. Мимо того однакожь Турція зброится. Конференція въ Царгородѣ мала выслати вже до всѣхъ державъ ухвалене меморандумъ, котре домагаєсь status quo передъ революціею въ Румеліи. Вѣсть о мобилизаціи флоты австрійскои заперечено.

Нынѣшна хвиля.

Що жадна въ европейскихъ конституцій ныхъ державъ не посѣдає стôлько окремыхъ, рôднородныхъ, навѣть собѣ діяметрально противныхъ національныхъ, становыхъ и культурныхъ елементôвъ, кôлько австрійско-угорска держава, — се рѣчь певна и звѣстна. Въ наслѣдокъ того, якъ и въ наслѣдокъ рôднородности аспирацій, выплываючихъ въ згаданого конгломерату, трудно приходится поодинокимъ кабинетамъ поставити програму, котрои переведенье змогло-бы вдоволити интересованй стороны. Навѣть така высока девиза, якъ рôвноуправненье всѣхъ народôвъ австрійскихъ и заспокоенье интересôвъ становыхъ находила и находитъ ще безперестанно опозицію въ поодинокихъ таборахъ чи сторонництвахъ. Зъ того и выходило завдно, що внутрѣшна политика нашои державы а именно близшого намъ кабинету долитавского знаменувалася словами: von Fall zu Fall. Вправдѣ при кождыхъ новыхъ выборахъ до парляменту долитавского роблено у насъ великй пôдготовленя, щобъ одержати значну и тревалу одноцѣльну бôльшôсть, але мимо того знаємо въ досвѣду, що кабинеты для удержаня себе при кермѣ, остаточно ôтступали ôтъ своихъ красныхъ девизъ и въ конечности плыли струєю, котру назначила имъ хвилева штучна бôльшôсть.

Що нынѣ тй такъ для кабинетовыхъ керманичôвъ якъ и для меншостей парляментарныхъ прикрй ôтношенй не змѣнилися, се рѣчь рôвножь певна и звѣстна. Новый парляментъ долитавскій мѣститъ въ собѣ стôлько рôднородныхъ національныхъ, становыхъ, религійныхъ и культурныхъ таборôвъ, що вдоволити имъ всѣмъ, не пустивши въ рукъ прапору о всестороннôмъ рôвноуправненю, есть трудомъ Сизифа. Годѣ прото нынѣ вже мати надѣю, що въ виду хаосу пересвѣдчень, аспираций гегемонистичныхъ, культурныхъ стремлень и факційнои опозиціи упослѣженй меншости знайдутъ въ нашôмъ долитавскôмъ парляментѣ свое незадавнене право на существованье и розвôй. На нещастье, до сихъ меншостей належимо и мы съ нашою октрóёваною репревентацією, и тому трудно намъ бути на стôлько оптимистами, щобы вже нынѣ вѣрити въ основну поправу нашого національного положеня. Девиза рôвноуправнена всѣхъ народôвъ не выдержитъ напору бôльшости парляментарнои, придержуючоися аксіому: beati possidentes, а наслѣдокъ того простый и ясный, именно, що робота нынѣшного кабинету буде въ конечности непевна, хитлива, коли вже не односторонна.

Такій поглядъ на дѣло парляментарне и конституціонализмъ въ Долитавіи высказавъ на днях, въ розговорѣ съ мужемъ довѣрія варшавского „Kraj-у“, провôдникъ партіи молодо-Чехôвъ дръ Грегръ. Пôсля его мнѣня на грунтѣ такъ суперечнôмъ, якимъ представляється парляментъ долитавскій, гр. Таффе не въ силѣ перевести нѣчого рѣшучого, а прото стараньемъ его буде — якъ самъ часто выражається — „sich vortzuwursteln“. Кабинетъ сей має надѣю удержатись при кермѣ найменше ще черезъ три роки, т. е. ажь до того часу, коли на порядокъ дневный въ думѣ державнôй прійде ухвала нового контингенсу армій на дальшихъ десять лѣтъ. До такои ухвалы буде потрѣбна бôльшôсть двохъ третинъ голосôвъ, котрои то бôльшости нынѣшне правительство въ нынѣшнôмъ парляментѣ не подыбає.

При такôмъ складѣ рѣчей лишаєся Чехамъ лишь дорога опортунистичнои политики, до котрои послужатъ имъ такъ Поляки якъ и Нѣмцѣ-клерикалы, а може и клюбъ Линбахера, котрый ôтступивъ ôтъ програмы централистичнои. Чехи будутъ для себе домагатися именованя министра-земляка, котрый-бы, подôбно якъ Земялковскій, орудувавъ персоналіями при обсадахъ урядôвъ въ Чехахъ. Ôгтакъ упôмнутся они и о реформу выборчои ординаціи на Моравіи та о розвязанье моравского сойму, въ котрôмъ Нѣмцѣ, становлячй четвертину народонаселеня, посѣдаютъ завдно ще бôльшôсть, и о дрôбнѣйшй ще концесіи. При тôмъ не можутъ Чехи допустити до ревизіи уставъ для шкôлъ народныхъ въ дусѣ вѣроисповѣднôмъ, чого домагаются клерикалы, хиба, що устава та не буде дотыкати Чехôвъ, а лишь краѣ чисто нѣмецкй. На случай такои ухвалы стараньемъ Чехôвъ буде, выняти въ-пôдъ неи свôй край, якъ се зробили Поляки при новели шкôльнôй.

Дръ Грегръ перейшовъ по тыхъ выводахъ на заграничну политику Австріи и подавъ деякй дуже цѣкавй ревеляці[illegible] поля. Пôсля его мнѣня, австрійскй Славяне стараются удержати дружнй вносины межи австро-угорскою державою а Нѣмеччиною. Се нѣчого злого, бо дружба така гарантуе миръ, потрѣбный славяньскому елементови. Але по-за тую дружбу не вôльно Славянамъ австрійскимъ ити дальше. Ихъ задачею останеся — удержати Австрію на становищи вповнѣ независимои державы. До медіятизаціи Австро-Угорщины въ користь Нѣмеччины Славяне допустити не можутъ пôдъ нѣякимъ условіемъ. Садова по дружбѣ на гольштиньско-шлезвицкихъ поляхъ есть для Австріи наукою, на котору трудно ѣй забути. Длятого годѣ вязатися тѣснѣйше съ Нѣмеччиною, хотяй-бы лишь въ видѣ союза торговельно-цлового. Вправдѣ на разѣ не видко, щобы кн. Бисмаркъ стрімвъ до знищеня Австріи, але се есть можливе, що интенцією его есть посунути точку тяжести монархіи габсбургскои въ Вѣдня до Пешту. Надъ сею евентуальностею призадумуються вже нынѣ вплывовй и знаменитшй мужѣ австрійскй и пôдносятъ идею близшого сполученя Чехіи, Галичины и Угорщины въ одну цѣлôсть. Мадяризаціи Чехи и Поляки не боятся, а що така комбинація политична можлива, доказомъ того есть исторія, котра учитъ, що пôдъ скиптромъ Ягайлонôвъ три королевства були съ собою сполучей. Исповѣдники сеи идеи множатся, а ихъ гадка находитъ для себе чимъ-разъ ширшй круги.

По тыхъ поясненяхъ генезы „идеи Ягайлоньскои“, котру у насъ культивуе гр. Вайт. Дѣдушицкій, розбравъ ще дръ Грегръ справу *австрійского католицизму* Славянъ. По его думцѣ се понятье вродилося для рôвнованя религійному фанатизмови Россіи, котрого двигачами, якъ знаємо, есть Побѣдоносцевъ и гр. Толстой. Средствомъ до пропаганды католицкого славяньства або славяньского католицизму, що на одно выходитъ, послужили патрителямъ сеи идеи апостолы славяньскй Кирилъ и Методій. Гадка звеличати память ихъ въ Велеградѣ выгрѣлася въ головахъ Єзуитôвъ, хотяй головнымъ ей заступникомъ заявивъ себе еп. Стросмаєръ. Чувство народне старанося вызыскати въ становища религійного, а для сеи гадки позыскано и папу. Розходилося о введенье славяньского языка въ церковь католицку. Папа вже пристававъ на то и въ письмѣ до Стросмаєра заявивъ, що славяньскій обрядъ усунено въ церкви католицкои не de jure а лишь de facto, а теперь ôнъ не противный ôтновленю сего обряду. На тôй пôдставѣ вызначено вже день, въ котрôмъ еп. Стросмаєръ мавъ першій разъ читати литургію въ славяньскôмъ языцѣ. Тымчасомъ правительство австрійске пôдъ вплывомъ дипломатіи заграничнои и пôдъ натискомъ Мадярôвъ, порушило въ Ватиканѣ всѣ пружины, щобы плянъ Стросмаєра знищити. Се й удалося. Для насъ Славянъ, каже Грегръ, обрядъ славяньскій мавъ бы велику вагу и значенье заборола національного противъ Нѣмцевъ, хочь въ другои стороны мѣжь поодинокими Славянами вытворились-бы ще бôльшй рôзницѣ. Впрочѣмъ, иниціяторы торжества Велеградского зрозумѣли дѣло першихъ апостолôвъ славяньскихъ трохи хибно. Въ вѣкихъ тыхъ апостолôвъ ишло о борбу византинизму противъ католицтву Каролингôвъ и св. Кирилъ и Методій не були нѣколи защитниками обряду латиньско-римского.

Сими поясненями закôнчивъ дръ Грегръ сôй и для насъ цѣкавый розговоръ съ мужемъ довѣрія „Kraj-у“ и мы за тй ревеляціи, именно въ поля религійно-національного, можемо дру Грегрови лишь бути вдячнй, бо намъ Русинамъ приходится якъ-разъ пережити трудній хвилѣ експериментôвъ походячихъ ъ того самого жерела, въ котрого мало полысти недоспѣле торжество Велеградске. И намъ Русинамъ, якъ въ сего видко, назначено ôтграти въ пропаганднй [illegible] важну и немалу, хотяй трудну ролю. Именно поставлено вже нынѣ до насъ пытанье, по котрôй сторонѣ двохъ религійно-національныхъ змагань мы въ будущинѣ станути намѣрили, а передовсѣмъ хочеся декому знати, чи мы новôй идеи австрійского католицкого славяньства приклоннй або неохотнй? Въ тôй бо идеи добачаютъ нынѣ якъ Поляки такъ и Мадяры безпечну твердиню для свого національного спасеня супротивъ діяметрально противнои струи въ пôвночи. А Чехамъ и прочимъ полуденнымъ Славянамъ подав тая идея не лишь можнôсть вберегати лекше свôй національный елементъ, але похлѣбляе немало и ихъ народнôй амбиціи. Рôвножь цѣкавымъ дѣломъ було для насъ дôзнатися про генезу „Ягайлоньскои идеи“, для котрои найновѣйшими часами старанося насъ позыскати, не подаючи при тôмъ нѣ найменшои гарантіи для нашого національного розвою.

Выслухавши однакожь всѣ тй комбинаціи и пляны на будуще, мусимо мимо всего въ нашои стороны заявити, що така политика, голошена въ высокои катедры, може выдатись дуже глубоко обдуманою и для декого выгôдною, але для насъ, котрй що-дня переживаємо сумнй докавы крайнои національнои нетолеранціи якъ-разъ въ того табору, котрому снится сполученье Польщи съ Русею на такихъ идеальныхъ пôдставахъ, — для насъ идея та зовсѣмъ не пригожа. Facta loquuntur! Пергамины, давнй договоры, рôднорôднй уніи, — се для насъ нынѣ не аргументы. Будучнôсть треба будувати теперѣшностею и въ тôй методѣ спочивае бôльша гарантія силы, нѣжь въ политицѣ ex cathedra, не пôдпертôй фактами. Рôвножь и неотрадне наше положенье въ вѣденьскôмъ парляментѣ наказуе намъ не уводитися мрѣями, а позитивною працею добиватися своихъ правъ. Инакше мусѣли-бъ мы лягти спати безъ вечерѣ...

Въ справѣ Добромильскôй.

Статя п. Киркора, помѣщена въ петербурскôмъ „Kraj-у“, вневолюе мене забрати въ знакомôй єзуитскôй справѣ голосъ, хочь я спершу поклавъ бувъ собѣ не обзыватися про то, що я бачивъ та чувъ, не хотячи мѣшатися въ политику, проваджену патрами взязку Исусового.

Якійсь тамъ „горячій“ та „ровумный“ патріотъ рускій, съ котрымъ п. А. Киркоръ зустрѣнувся въ Краковѣ, мавъ хвалити зарядъ єзуитскій въ Добромильскôмъ монастыри, та мавъ оправдувати ихъ поступки передъ здорово-мыслячими людьми. Я однакожь въ того, що видѣвъ въ Добромили, не можу уважати чорныхъ патрôвъ за чистыхъ реформаторôвъ чина св. Василія В. Добромильска справа була вже трохи притихла, ровчаръ уступивъ мѣсце зимнôй рефлексіи, и въ моѣй душѣ вже уложилися були тіи первѣстнй страсти, що пôднялись були спершу супротивъ патрôвъ на вѣсть о ôтданю имъ Василіянського монастыря, оо. патры постягали були вже до свого новиціяту щось до 14 новикôвъ а мѣжь ними двохъ чи трохъ моихъ добре знакомыхъ а навѣть ученикôвъ, — якъ я, переѣзжаючи случайно черезъ Добромиль, высѣвъ на тамошнôмъ двôрци та й потрудився оглянути славетный монастырь, про котрый тогдѣ уже трохи були затихли часописи говорити.

На першій поглядъ, що правда то правда, вдарила мене въ очи тая чистôсть та опрятнôсть цѣлого забудованя, спалень, музеѣвъ та въ загалѣ всѣхъ монастырскихъ комнатъ; пересвѣдчився я, що чорнй патры дбаютъ о тѣло дуже добре, обѣдъ въ ихъ рефектари бувъ того дня не абы-якій. Однакожь коли схочемо говорити про духа а ще про духа рускаго, такъ даруйте, п. Киркоре, але вы въ злу годину выбралися на єзуитского адвоката та й правду сказавши, самй вы не знаете, чого бороните.

Тогдѣ, якъ я бувъ въ Добромили, патры настоятелѣ не позволяли новикамъ листôвъ анѣ нѣчого писати по руски, толкуючися тымъ, що они не вмѣютъ по руски, — а въ монастыри була така строга клявзура, що навѣть читано листы, що приходили до новикôвъ або що новики писали. Въ цѣлôмъ веденю тыхъ молодыхъ людей повѣвало польскимъ аристократичнымъ духомъ; наставники и учителѣ всѣми силами старалися защепити въ новикôвъ гордôсть разомъ съ гипокризією властивою Єзуитамъ; передъ ихъ очима не разъ та не два малёвано будуче житье рожевыми красками, сбѣцювано высокй достоиньства въ нашôй церквѣ, тожь и не диво, що головы всѣхъ новикôвъ були нагрѣтй такъ сильно тымъ чадомъ, що я розмовляючи съ ними мимоволѣ пригадавъ собѣ на евангельскй слова: „блаженни нищыи духомъ...“

Обзнакомленый я добре съ нашимъ обрядомъ, але щобы я его заставъ въ монастыри чистымъ, ненарушенымъ, — того по своѣй совѣсти сказати не можу. При св. литургіи запроваджено деякй новаторства въ латиньского обряду, а вже що найбôльше мене вразило, то тіи недавнй, красками ще за мого побутя незамазанй слѣды єзуитскои руки, котра въ кôлькохъ мѣсцяхъ въ церквѣ врѣзала трете рамя въ нашôмъ хрестѣ. Хочь-бы хто й не належавъ до тыхъ запаленыхъ людей, котрй за трираменный хрестъ бились-бы до загину, то все таки се єзуитске дѣло мусѣло-бъ его вразити; оно вразило глубоко и мою душу та потрясло моими нервами. Бо я пытаюся: чи той трираменный хрестъ бувъ причиною упадку чина св. Василія Вел.? — чи ôнъ може грозивъ уніи? Хрестъ все хрестомъ, але то дѣло зрадило ôтъ разу намѣры патрôвъ.

Тогдѣ кс. Василевского въ Подôля, здавсь, въ Добромили не було, але я вамъ, п. Киркоре, скажу правду, що два сыны священичй, съ котрыми я за мого школярского житя, мешкаючи въ однôй хатѣ, инакше не говоривъ якъ тôлько по руски, яко новики въ Добромили за одинъ чи пôвтора року призабули по руски на стôлько, що дуже часто захапувалися та й ставали въ рускôй бесѣдѣ.

При тôмъ говорѣтъ собѣ, пановку, що хочете, а я вамъ таки скажу правду просто въ очи, що ôтдача Добромильского монастыря Єзуитамъ була о. Климомъ въ Жовквôвскои улицѣ давно уложена. Скажѣтъ менѣ, въ чѣмъ пôдъупавъ той чинъ та чому? По перше, не мавъ способôныхъ людей. А чому? — бо може нѣхто не хотѣвъ до него вступати? А я вамъ скажу, що то чиста неправда. Я сегодня годенъ вамъ покавати людей на становищахъ, людей здôбныхъ та съ добрыми намѣрами, котрй навѣть съ ôтбутымъ испытомъ врѣлости хотѣли вступити до того чина, але о. Климъ не хотѣвъ ихъ приняти. Ба, або чому-жь то такъ легко увôльнювано новикôвъ перше въ монастыря? Чому кормлено монастырскимъ хлѣбомъ людей молодыхъ по 3, 4 а навѣть по 6 лѣтъ и нѣколи не зажадано ôтъ нихъ обѣтницъ, хотяй-бы меншихъ, але тôлько на згадку въ ихъ стороны о увôльненю, зарав увôльнювано ихъ, тогды власне, коли они покôнчили

студіи гимназіяльнѣ? А сегодня хочеся реформувати чинъ св. Василія Вел. людьми, що анѣ не покôнчили студій (ба и не могли покôнчити, бо деякихъ за ихъ поведенье въ середныхъ школахъ выключено въ гимназій и то въ цѣлои Галичины; такихъ знаю я кôлькохъ). То може упала та знѣвечилася моральнôсть въ монастыряхъ Василіяньскихъ? Може бути, въ то я не входжу. Але вновъ ôтъ головы рыба воняе; я знаю тôлько, що до львôвского монастыря св. Василія Вел. можна було вайти и въ опôвночи отвореною брамою, длятого, що она ждала свого наставника...

Будь-що-будь нема що анѣ хвалити анѣ боронити Єзуитôвъ и ихъ поступкôвъ въ Добромили. Може патеръ Васильевскій и учитъ теперь по руски, але наука науцѣ не рôвна. Коли наука рускаго языка трактуеся въ той спосôбъ якъ наука о обрядѣ, де латинщина выносится пôдъ небеса яко ключь до вѣчного спасенія та conditio sine qua non, а про обрядъ восточный згадуеся тôлько въ конечности, — такъ даруйте, най вамъ каже якійсь тамъ „Русинъ розумный“ що хоче, а я вамъ скажу, що не маете Єзуитôвъ що боронити, бо я, що говорю, не чувъ ôтъ третои особы, але видѣвъ на власнѣ очи. Я готовъ вамъ навѣть показати листы новикôвъ писанѣ по польски и въ нихъ по части есть згадка про то, що я сказавъ.

Реформувати дисциплину чина св. Василія, пôднести его морально, — то одно дѣло, а друге дѣло обрѣзувати рамена хрестôвъ, щобъ новики на то дивилися, впроваджувати до нашого обряду новаторства, заказувати писати листы по руски, и т. д.. Кождый здорово-мыслячій чоловѣкъ все то покладе въ грѣхъ, зъ котрого не тôлько п. А. Киркоръ, але навѣть всѣ станьчики передъ Богомъ и людьми не оправдаютъ. П. Киркоръ, може бути, не роздумавъ впередъ та не розвѣдався про дѣло докладно и взявся нещасливо за адвокатуру того клієнта, що то его въ будучности нѣхто не оправдае, а нынѣ кождый здорово-мыслячій чоловѣкъ глядитъ на него, якъ на причину неодного зла та неодного нещастя, ба навѣть якъ на причину невгоды мѣжь народами...

—V—

Передвыборчѝ штучки.

Передвчера ôтбулися выборы до рады пов. жовкôвскои въ групы мѣстъ Жовкôвь, Куликôвъ и Мосты великѝ. Результатъ сихъ выборôвъ доси намъ ще невѣстный, але звѣстнѝ намъ деякѝ передвыборчѝ штучки, вымѣренѝ противъ того, щобы, борони Боже, Русины не выйшли въ бôльшости въ урны выборчои. Зъ групы мѣстъ: Жовкôвь, Куликôвъ и Мосты входитъ въ складъ жовкôвскои рады повѣтовои 8 членôвъ, выбираныхъ громадскими радными згаданыхъ мѣстъ въ той спосôбъ, що жовкôвска рада громадска дае 28, куликôвска 14, а мостеньска 16 голосôвъ. Позаякъ въ радахъ мостеньскôй и куликôвскôй есть бôльшôсть Русинôвъ, то они выбрали своихъ 30 выборцѣвъ, котрѝ очевидно були-бы переголосували 28 выборцѣвъ жовкôвскои рады громадскои. Противникамъ нашимъ ходило отже головно о то, щобы въ Мостахъ не допустити до выбору 16 рускихъ делегатôвъ. Они вынаходили рôзнородныѝ неформальности, такъ що Мосты выбирали три разы делегатôвъ и три разы выбрали 16 Русинôвъ. Такъ отже Русины були певнѝ побѣды, — ажь тутъ на два днѣ передъ выборамы пріѣздитъ до Мостôвъ комисарь ц. к. староства въ Жовквѣ, гр. Дѣдушицкій, и предпринявши ревизію касы церковнои арештуе трохъ членôвъ церковного братства, якъ-разъ тыхъ, котрѝ належали до 16 выбраныхъ делегатôвъ. За що наступило арештованье, нѣкому не звѣстно, бо всѣ суть пересвѣдченѝ, що дотычно церковного маетку нѣяке не зайшло надужитье. То тôлько есть фактомъ, що въ рускои бôльшости при выборахъ до рады повѣтовои вробилася въ наслѣдокъ того меншôсть, котру можутъ легко переголосувати нашѝ противники.

ДОПИСИ.

Зъ Бережанъ.

(*Руска Бурса въ Бережанахъ.*) Якъ читателямъ „Дѣла“ звѣстно, Выдѣлъ товариства „Руска Бурса“ въ Бережанахъ, вывязуючись въ припорученя загального збору въ д. 24 червня с. р. закупивъ реальнôсть на умѣщенье Бурсы за 4.336 25 зр. Квоту 3000 зр. выплативъ а 1336·25 зр. остало при гипотецѣ; въ тои сумы треба 300 зр. заразъ въ першôмъ роцѣ сплатити, а кромѣ того прійшлось выдати ще до 200 зр. на таксу переносну и на реставрацію будынкôвъ. Зъ тои причины Выдѣлъ важився, чи вже сего року ôткрывати Бурсу, тымъ бôльше, що и неврожай був въ нашихъ сторонахъ, але наконець рѣшився ôткрыти ѳи. На засѣданю Выдѣлу въ дня 10 липня с. р. рѣшено було ôгдати зарядъ Бурсы проф. Юл. Насальскому, але пôзнѣйше ôтступлено ôтъ того пляну зъ конечныхъ взглядôвъ економичныхъ. П. Насальскій взявъ се за личну образу и выступивъ спершу въ заряду, а опôсля въ выдѣлу и въ товариства. (Се нехай буде поясненьемъ на допись въ Поморянъ въ ч. 100 „Дѣла“). До Бурсы принято 16 учениковъ, по части безплатно, по части съ доплатою. Прокормленье бурсакôвъ и пранье обняла п-ѣ Филиповска (вдова по священику, особа поважна и звѣстна въ доброго ведення дѣтей своихъ и чужихъ) по 10 зр. мѣсячно ôтъ одного. Зарядъ Бурсы нѣчого не коштуе, стоитъ пôдъ доглядомъ цѣлого Выдѣлу, въ котрого складъ входятъ 2 професоры гимн., 2 мѣсцевѝ и 2 замѣсцевѝ священики та 2 урядники, а безпосередный доглядъ надъ бурсаками маютъ 2 ученики въ высшихъ клясъ. Институція розвивався хорошо, нѣхто нѣякихъ „приватныхъ пляновъ“ при такôмъ святôмъ народнôмъ дѣлѣ не може мати, и дасть Богъ, що Бурса наша буде процвитати на добро и славу Руси!

Ôтъ Выдѣлу рускои Бурсы въ Бережанахъ.

Зъ Жовкôвщины.

(*Отъ п. М. Квасника, учителя въ Сулимовѣ*) одержали мы слѣдуюче письмо съ просьбою умѣстити его:

„Що акція выборча польского комитету въ Жовквѣ при выборахъ въ селъ до рады повѣтовои упала, то приписуютъ декотрѝ въ панôвъ комитетовыхъ менѣ. Отожь абы рѣчь представити въ якъ найправдивѣйшôмъ свѣтлѣ и абы запобѣгчи нѣсенѣтницямъ, якѝ може вже головный дописуватель въ Жовкви (учитель народный п. Легенза) до польскихъ часописей послався, — прошу и моими вѣрными словами не погордити. Я не буду розписуватися широко о самыхъ выборахъ, бо чей-же у насъ въ Галичинѣ ажь занадто знаный спосôбъ ихъ переводженя. Я обмежуся ино на своѣй особѣ. Отъ послухайте.

Стоявъ я спокôйно въ сали выборчôй, поглядаючись иногдѣ, якъ то не одинъ Микита Хрунь закрадався съ карткою, якъ стисне ѳи въ кулакъ, щобы нѣхто не доглянувъ, що ôнъ стиснувъ, и наконець якъ ôнъ цѣлу руку всадитъ въ збанокъ и ажь тогды позволитъ бѣдноѝ помятôй картцѣ увôльнитися зъ рукъ, коли стане невидимою въ збанку. Стою собѣ, ажь тутъ кличуть якогось вôйта. Той, заклопотаный, бо загубивъ карту, приступивъ до стола, а тутъ ему кажутъ 12 именъ назвати. Розумѣеся, вôйтъ пошкробався въ голову. На розказъ п. комисаря ôтдалився ôнъ ôть стола, а тутъ за плечима стоитъ панъ писарь громадскій, Іосифъ Байсаровичь, однымъ окомъ дивится на панôвъ комитетовыхъ, а другимъ на вôйта-выборця и вже пхае ему до рукъ свою картку. Вôйтъ зô страху, чи що, опустивъ тую карточку. Тогды, гей-же, зôрвався крикъ, що ось то я выдеръ ему тую карточку. Дякувати п. комисареви гр. Дѣдушицкому удостоився я той чести, що два жандармы мене въ салѣ выборчои выпровадили, хотяй я мавъ легитимацію, а то тôлько длятого, що и я выборцеви подававъ картку, — але менѣ ѳи противники въ р[illegible] а свою таки всунули. Той выборець ихъ карткою а голосувавъ, але очевидно я вже бувъ панамъ комитетовымъ солею въ очахъ, тожь радѝ були мене въ той спосôбъ позбутися зъ салѣ.

Але на тôмъ не конець, бо — що мене найбôльше здивувало, — и п. инспекторъ Ф. Сяркевичь выбѣгъ за мною на коридоръ и сказавь менѣ, що я встыдъ роблю учителямъ! И хто знае, до якого еще було-бы прійшло острого упôмненя, коли-бъ за мною не обôзвався Вelч. о. Породко зъ Глиньска, — спаси-Бôгъ ему! Той Вelч. отець и богато иншихъ честныхъ людей можутъ посвѣдчити, чи я згаданому выборцеви выдеръ картку? Та й чому-жь п. комисарь не выдаливъ изъ салѣ выборчои п. писаря Байсаровича, котрый таки въ очахъ п. комисаря агитувавъ, намовлявъ и картки пхавъ? Менѣ тôлько дивно стало, якъ мôгъ п. инспекторъ твердити, що я выборцеви картку выборчу выдеръ, коли то було въ великôй юрбѣ и цѣлкомъ противно сталося. Хиба п. инспекторъ говоривъ на вѣтеръ, — бо я приставлю и 50 свѣдкôвъ, котрѝ готовѝ присягнути, що я нѣякои карты нѣкому нѣ деръ, нѣ вырывавъ, якъ се робили мои колеги-учителѣ, (котрыхъ имень на-разѣ не хочу называти) и за-для получшеня своеи долѣ за таку погану взялись роботу.

Коли наконець всякѝ намаганя не могли спинити того, що сталося, взялись еще на одинъ спосôбъ. Ого приперли мене въ дуже неделикатнôмъ мѣсци и гей-же напирати на мене, щобъ я врѣкся въ поставленои выборцями своеи кандидатуры, и врезигнувавъ въ користь п. инспектора, вмовляючи въ мене, що я дуже „шляхетнье“ поступлю, бо по моѣй сторонѣ остане „моральна“ побѣда, а „користь“(?) буде по сторонѣ п. Сяркевича. Але п. Легенза вычерпавъ всю красномову, а не дочекався, щобъ я спôдлився въ очахъ люду, що мене выбравъ. Въ кôнци заявили мои панове-колеги, що они сейчасъ списуютъ петицію до п. старосты, абы мене въ Равскій округъ якъ найдальше перенесли. О таку петицію не трудно, — однакъ я противъ того протестую на тôй пôдставѣ, що коли иншимъ учителямъ вôльно було опускати по 2 днѣ школу тôлько для агитації и бути присутными при выборахъ, переписувати картки, выдирати ихъ въ рукъ выборцѣвъ, дерти и т. д., хочь не були выборцями и не мали картъ легитимаційныхъ, а тôлько для того, абы волю народу переломати та пôдхлѣбитись свому начальникови, — то и менѣ яко выборцеви вôльно було бути присутнымъ при выборахъ и голосъ ôтдати на того, на кого честь наказувала. За то певно грѣху нема и кары не може бути, — отже переносити мене на иншу посаду — було-бъ великою несправедливостею. Коли-жь то мало-бъ наступити, я наведу имена учителѣвъ и причины, для

рыхъ многѝ учителѣ повинныѝ бути перенеными. Стôлько на теперь.

Матей Квасникъ,
учитель въ Сулимовѣ, выборець и членъ рады повѣтовои.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Въ справѣ конгруальнôй*) мае зôбратися у днѝ знову конференція епископôвъ. Предмемъ нарадъ конференціи буде не тôлько законъ нгруальный, але такожь и розпорядженье мистерства, котре ôтносится до переведеня сего кона. Якъ зачувати, постановили такожь епископи австрійскѝ внести въ сѣй справѣ меморанумъ пôдчасъ нарадъ въ палатѣ пановъ.

(*Клюбы въ палатѣ послôвъ*) вже уорганизувалися и теперь можна вже мати докладный обазъ угрупованя рôжныхъ сторонницгвъ въ радѣ ержавнôй. Всѣхъ клюбôвъ вразъ съ найновѣйимъ клюбомъ рускимъ есть 9 а именно: 1) Клюбъ нѣмецко-австрійскій числитъ 86 пословъ; мѣжь сими послы: Поссельтъ, Русъ, Банганесъ, Пленеръ, Гербстъ, Коцъ, Едв. и Фридр. Зисъ, Сомаруга, Мачеко, Адамецъ, Екенеръ, Гроссъ, Карнери, Вагнеръ, Томащукъ, Попперъ, Хлюмецки, Штурмь, Гомперцъ, Найвиртъ, Скене, Беръ и Вильдаверъ. 2) Клюбъ нѣмецкій, числитъ 44 членôвъ; мѣжь сими: Кноцъ, Вайтлофъ, Барайтеръ, Рихтеръ, Гарнгафгъ, Пернерсторферъ, Клинкошь, Фореггеръ и Менгеръ. 3) Клюбъ ческій, числитъ 65 пословъ; мѣжь сими: Генрихъ и Ришардъ Клямъ, Киньскій. Чернинъ, Надгерный, Гляка, Матушь Цайтгамеръ, Крофта, Скопаликъ, Гоннеръ, Троянъ, Грегръ, Вурмъ, Шромъ, Мечникъ, Микишка, Белькреди и Ригеръ. 4) Польскій клюбъ (Коło polskie“) числитъ 55 пословъ. 5) Клюбъ Гогенварта мае 38 членôвъ; мѣжь сими: Борелли, Булятъ Войновичь, Восняк, Поклюкаръ, Обреза, Виндишгрецъ, Чуперковичь, Григорцеа, Стирцеа, Джованелли, Грайтеръ, Витезичь, Тонкли, Валюси, Набергой, Гедель и Ранчь. 6) Клюбъ Лихтенштайна мае 20 членôвъ, мѣжь котрыми послы: Оберндорферъ, Брандисъ, Цегетмаеръ, Алойзій и Альвредъ Лихтенштайнъ, Линбахеръ и Цалиньгеръ. 7) Клюбъ Коронинього мае 10 членôвъ; гутъ належатъ послы Ковальскій, Сохоръ и Коронини. 8) Клюбъ трієстиньскій складався зъ 7 пословъ, а 9) Клюбъ рускій складаючійся зъ 4 пословъ. Крôмъ сего есть ще 24 пословъ т. зв. „Дикихъ“, котрѝ неналежатъ до жадного клюбу а именно: 6 министрôвъ, одинокій представитель сторонництва економичного, пос. [illegible] ôтакъ демократы: Лигеръ, Крайсъ и Кронаветтеръ; дальше антисемиты: Шереръ, Патай и Фигль и кôлькохъ ще другихъ, котрѝ давнѣйше належали до рôжныхъ клюбôвъ, теперь же зъ нихъ выступили.

(*На 4 засѣданю палаты послôвъ*) дня 7 с. м. предложивъ министеръ Пражакъ внесенье до закона о продовженю засуспендованя судôвъ присяжныхъ въ округахъ судовыхъ: Вѣдень, Корнйбургъ и Винеръ-Найштадтъ ажь до 30 червня 1886 р., а министеръ Дунаевскій предложивъ проектъ до закона о продовженю постановы зъ 1868 що до увôльненя ôтъ штемплѣвъ и належностей при угодахъ судовыхъ въ справѣ заокругленя грунтôвъ, проектъ закона о продовженю постановы и пôльгахъ податковыхъ при конверзіи довгôвъ гипотечныхъ и о пôльгахъ при конвезіи зелѣзничихъ облигацій першеньства. — Пенеръ и Гайльсбергъ интерпелювали правительство въ справѣ екоцесôвъ въ пôвночныхъ Чехахъ и запытували правительство, якъ оно дуае поступаты супротивъ межинароднои борбы таке. Менгеръ мотивувавъ свое внесенье о ôтпочинку недѣльнôмъ и зажадавъ, щобы его внесеве ôтослано до комисіи зъ 24 членôвъ. Палата приняла то внесенье. — Пос. Розеръ поставивъ внесенье жадаюче пôльги при стяганю податковъ; внесенье се ôтослано до комисіи податковъ. Пос. Ригеръ и тов. интерпелювали правительство въ справѣ екоцесôвъ и найновѣйшого атентату динамитового въ Чехахъ. — До комисіи войсковои выбрано зъ галицкихъ пословъ пп.: Хшановского, Дзвонковского, Гомпеш, Клюцкого и Поповского; до комисіи для ненарушимости посольскои выбрано пп. Потоцкого, Тышковского и Завадского.

(*Въ хорватскôмъ соймѣ*) проявилися знову скандалы, лишь оимъ разомъ съ далеко бôльшою силою, якъ давнѣйше. Коли дня 5 с. м. розпочалися дебаты надъ выданьемъ хорватскихъ актôвъ угорскому правительству, пôдняла опозиція страшный крикъ, лаючи бана послѣдними словами. Старчевичь мало не кинувся на самого бана, переходили тому лишь деякѝ послы зъ народноѝ партіи. мимо того Старчевичь трутивъ одного зъ пословъ на бана такъ, що сей мало не повалився на землю. Въ палатѣ панувало таке замѣшанье, що заклвано ажь жандармôвъ, щобы порядокъ зробили. Коли тѝ появилися, крикнувъ Старчевичь: „Замкнѣть бана, котрый образивъ народъ и корону!“ На тѝ слова жандармы выйшли зъ салѣ. А хвилю роздався голосъ: „За дверѣ съ нимъ!“ Банъ выйшовъ потôмъ зъ салѣ середъ великого крику радости зъ стороны опозиціи а Кумичичь звернувся тогды до галеріи и крикнувъ: „Народе, мы выкинули злодѣя!“ Коли въ сали трохи втихомирилося, вернувъ президентъ Гроватъ на своє мѣсце и поставивъ внесенье, щобы пословъ Старчевича, Гранича, Кумичича. Павловича, Валюсника выключити зъ палати на 60 засѣдань, а Каменара на 40. Рôвночасно заявивъ, що противъ декотрыхъ послôвъ внесено судовокарне донесенье и потôмъ закрывъ засѣданье. На другій день соймъ постановивъ выключати Старчевича, Гранича и Каменара на 30 засѣдань а Кумичича и Валюсника на 60. Жаданье суду, що до выданя послôвъ ôтослано до комисіи для ненарушимости послôвъ. Опозиція поставила знову внесенье, щобы въ адресѣ зажадати усуненя бана, бо черезъ него прійшло до такихъ скандалôвъ.

Заграничнѝ Державы.

Россія. Гр. Толстой повѣдомивъ царя, що ôнъ вже зовсѣмъ здоровъ. Съ днемъ 1 падолиста обôйме гр. Толстой знову управу министерства дѣлъ внутрѣшныхъ. — „Нов. Врем.“ доносятъ, що Англичане запанували зовсѣмъ мѣстомъ Гератомъ въ Афганистанѣ и починаютъ его укрѣпляти. Многимъ жителямъ мѣста мали Англичане приказати выпродати свои товары и вынестися зъ мѣста, що середъ тамошного населеня мало выкликати велике огôрченье. Передъ цитаделею пороблено земнѝ укрѣпленя и направлено муръ, що окружае мѣсто, якъ такожь розширено и выконано глубше фосу доокола мѣста. Скрѣплено такожь значно и залогу мѣста; до давныхъ 4000 пѣхоты и 3 полкôвъ кавалеріи прибуло теперь ще 12 баталіонôвъ сипаговъ и 4 пушки облоговѝ великого калибру. Зъ Тифлису доносятъ, що сими днями выбираютоя члены россійскои комисіи пограничнои для вызначеня границѣ Афганистану и съ кôнцемъ сего мѣсяца маютъ зъѣхатися съ членами комисіи англійскои. — Поступованье Англіи въ Афганистанѣ и загальный розстрôй на балканьскôмъ пôвъостровѣ не даютъ Россіи спокою и приневолюютъ ѳи до посиѣшныхъ приготовлень военныхъ. Пôсля донесень россійскихъ газетъ замовило министерство маринарки у Леснера въ Петербурзѣ 300 пôдводныхъ минъ системы Азарова, котрѝ тымъ ôтзначаются, що можутъ перебѣгчи пôдъ водою 300 сажнѣвъ и нетратятъ своеи первôстноѝ силы, такъ що кождая мина може ще розôрвати хочь-бы и найсильнѣйшій корабель. Правительство россійске заключило такожь угоду съ даньскимъ товариствомъ для будовы кораблѣвъ въ цѣли доставы скорыхъ пароходôвъ; товариство зъобовязалося доставати пароходôвъ въ якъ найкоротшôмъ часѣ. — Зъ внутрѣшныхъ справъ найбôльшу увагу звертаютъ на себе прибалтійскій краѣ, заселенѝ Нѣмцами, котрыхъ Россія стараеся всякими силами русификувати и впроваджуе тамъ въ урядѣ, школѣ и церквѣ языкъ россійскій на мѣсце давного нѣмецкого. Въ краяхъ прибалтійскихъ затвердало правительство право церкви православноѝ. Доси могли протестанты побиратися съ православными не зъобовязуючися выховувати своихъ дѣтей въ православнôй вѣрѣ; теперь вже того не вôльно; протестантизмъ не уважаеся тамъ теперь панучимъ, лишь вѣроисповѣданьемъ терпимымъ. Въ Лівляндіи ôткрыто при кôнци тамтого мѣсяца соймъ, котрый заразъ займився справами великоя ваги а именно питаньемъ, въ якій способъ маекрай сей дѣлати супротивъ русификаторокôй дѣяльности правительства и якъ заводити знову нѣмецкѝ школы на мѣсце давныхъ знесеныхъ а теперь россійскихъ. Въ Курляндіи рѣчи трохи змѣнилися; прокуратôръ Мясоедовъ, котрый вездѣ выдавъ лишь образу маестату и на пôдставѣ тôй арештувавъ богато людей, не дôзнавъ у своего правительства благоволеня и богато процесôвъ нымъ выкликаныхъ знесено. Губернаторъ Лілієнфельдъ, зъ роду Нѣмець, котрый мавъ бути усуненый, позôстае и дальше и вернувъ вже до Митавы. Найновѣйшимъ указомъ царскимъ заведено въ всѣхъ трехъ губерніяхъ прибалтійскихъ языкъ россійскій яко урядовый. — Праса россійска займаеся живо справою болгарскою, однакожь зô всѣхъ ôтголосôвъ трудно пôзнати, чого властиво россійска суспôльнôсть домагаеся въ сѣй справѣ и якого залагодженя ѳи она бажали бы. „Моск. Вѣдом.“ кажутъ, що Россія зробила-бъ найлѣпше, наколи-бъ старалася задержати на Балканѣ status quo на пôдставѣ берлиньскои угоды, забезпечаючи при тôмъ права болгарскои Македонія и права султана. Македонія повинна дôстати такій самій права якъ Румелія. Тымъ принесла бъ Россія далеко бôльше користи болгарскому народови, якъ выконуючи интригу, котра образована на то, щобы вытиснути зъ Болгаріи всякій вплывъ Россіи и привести сей край до такого самого положеня, въ якôмъ находитоя теперь Сербія.

Франція. Выборы въ Франціи выпали надзподѣвано некористно для республиканôвъ. Елементъ консервативно монархичный окрѣпився дуже значно. До 7 с. м. представлялися выборы въ Франціи крôмъ Парижа и Альгиру такъ: консервативныхъ выбрано 180, республиканôвъ 137 а помôжь тыми 38 радикалôвъ. Тѣснѣйшихъ выборôвъ мае ще ôтбутися 230. Въ Парижи маютъ великій шянсы перейти: Льокроай Фльоке, Деляфоржь, Бриссонъ, Бароде, Альень-Тарже, Мере, Ревильнъ, Лякроа и Клеманоо. Головну неудачу республиканôвъ при выборахъ треба приписати роздорамъ мѣжь самыми республиканами и великій оспалости и рôвнодушности опортуністôвъ. Доперва теперь опамятанися республикане и накликуютъ до згôды сподѣваючись, що сполучеными силами будутъ ще могли при тѣснѣйшихъ выборахъ зло направити. Говорятъ, що правительство постановило на результатъ выборôвъ ôтповѣсти тымъ, що заразъ по зôбранюсь парляменту поставитъ внесенье на выгнанье монархичныхъ претендентôвъ. Въ министерствѣ мало запануватн велике замѣшанье; Мангонъ и Леграндъ подалися до димисіи. Розказуютъ такожь, що и Греви не думае теперь вже бôльше кандидувати на президента республики и хоче зо-

вѣмъ усунутися. Передъ редакцією газеты „Gaulois“ ôтбулася въ ночи зъ 6 на 7 о. м. велика демонстрація противъ монархистôвъ и полиція мусѣла ладъ робити; при тôмъ ранено одного урядника и арештовано кôлька особъ.

Италія. Гр. Робилянтъ, италійскій посолъ при вѣденьскôмъ дворѣ, зôставъ именованый италійскимъ министромъ дѣлъ заграничныхъ. Вся Италія повитала Робилянта съ великою радостею и предоказуе теперь италійскôй политицѣ нову еру. „Moniteur de Rome“ каже, що вступленье гр. Робилянта до министерства доказуе не лишь нову змѣну въ политицѣ италійскôй, але оно єсть такожь може найважнѣйшою подѣею, яка зайшла въ Римѣ ôтъ 1870 р.; небезпеченьства якй окружаютъ Италію довели до неи и прискорили еи. Програма Робилянта єсть: скрѣпленье дотеперѣшного стану черезъ сильне розвиненье могучости.

Суданъ. Несподѣванй приключеня въ Европѣ ôтвернули були майже зовсѣмъ увагу на то, що дѣеся въ Суданѣ; доперва оими днями надôйшла вѣсть зъ Свакима, зъ котрои показуеся, що Абесинія пôднялася завести ладъ въ Суданѣ, чи радше пригнести тамошну ворохобню. Абесинськй войска выступили противъ ворохобникôвъ пôдъ проводомъ Османа Дигмы и побѣдили ихъ. Ворохобники стратили 3000 людей въ убитыхъ и раненыхъ; такожь и Абесинцѣ понесли тяжкй страты. Побѣду сю потверджуе телеграма Мартополи-бея зъ Асмари до полковника Хермандe въ Свакимѣ, датована д. 29 вересня с. р.

НОВИНКИ.

— **Центральный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ** на своѣмъ засѣданю зъ дня 3 л. жовтня с. р. Порѣшивъ слѣдуючй справы: 1) Принявъ до вѣдомости, що четверта сегорôчна книжочка товариства пôдъ заг. „Дрôбна птиця господарска а великй грошѣ“ вже членамъ розôслана и вызначивъ авторови книжочки ремунерацію. 2) На прошенье п. Мих. Бандуровича подаровано 25 малыхъ Молитвословôвъ для ученикôвъ рускои мѣскои школы им. Пирамовича. 3) Надôсланй працѣ: П. Теодора Радваніого зъ Керештура на Угорщинѣ „Про народъ рускій“, І. Б. „Порадникъ лѣкарскій“, Мартина Г. „Що робити, абы не бѣднѣти“ и Н. Н. „Про годôвлю коней“ ôтдано до оцѣнки. 4) Удѣлено даромъ книжки товариства: читальнямъ въ Ковалѣвцѣ, Цебловѣ, Тыличи, Рѣчцѣ, Куровичахъ, Половôмъ, Коровникахъ и товариству „Zgoda“ у Вѣдни. 5) Принято съ пріятностею до вѣдомости подяки за подарованй книжки ôтъ читалень въ Кадлубискахъ и въ Пôзнанцѣ гнилôй. 6) По залагодженю справъ администраційныхъ прянято новыхъ членôвъ до товариства: 1) читальню въ Опришôвцяхъ 2) читальню въ Пôзнанцѣ гнилôй; 3) о. Льва Воляньского зъ Перемышля; 4) Павла Дрончека, пѣвця церк. въ Росоховатци; 5) Романа Дмоховского, правника у Львовѣ; 6 читальню въ Чернелевѣ рускôмъ; 7) Данила Лесюка, господаря въ Камѣнноѣ; 8) Федя Бойчука, господаря въ Камѣнноѣ; 9) Д-ра Теофиля Окуневского, кандидата адвокатского въ Станиславовѣ; 10) Ник. Басайчука, учителя въ Гвоздѣ; 11) Василя Томина, пѣвця церк. въ Опрышôвцяхъ; 12) Дм. Салигу, господаря въ Викторовѣ; 13) Григ. Гробельского, господаря въ Дрогомирчанахъ; 14 читальню въ Тыличи; 15) читальню въ Рѣчцѣ; 16) Омеляна Билинкевича, учителя въ Белелуи; 17) М. Форыся; 18) читальню въ Половôмъ; 19) Антона Чуру, пѣвця церк. въ Отыніи; 20) читальню въ Коровникахъ; 21) читальню въ Тетевчицяхъ 22) п. М. Левицку въ Майданѣ; 23) п. Ольгу Левицку въ Майданѣ; 24) Омеляна Бѣлиньского въ Товстенькôмъ; 25) Петра Малиновского, столяря въ Галичи; 26) Іоахима Довгого, рѣзьбяря въ Добровлянахъ; 27) Василя Якубова, отражника скарбового въ Королѣвцѣ; 28) читальню въ Куровичахъ; 29) Теодора Маселка, господаря въ Селискахъ, 30) Яцка Малаховского, господаря въ Якоманичахъ; 31) Никол. Кревнюка господаря въ Йоневѣ гор. 32) Антона Малюцу, господаря въ Осердовѣ; 33) товариство ремѣсникôвъ „Зоря“ у Львовѣ; 34) Никол. Бѣлецкого, учителя въ Богородчанахъ.

— **Митрополича консисторія львôвска** взывае Всч. Духовеньство до участи въ торжествѣ посвященя Преосв. Юліана д-ра Пелеша у Львовѣ дня 1 л. падолисла с. р.

— **Патры Єзуиты** выносятся вже зъ Ланьцута, де управляли парохіею ôтъ пôвъ сотки лѣтъ, а презенту на парохію по нихъ дôставъ кс. Леонардъ Солецкій. Ôтхôдъ Єзуитôвъ зъ Ланьцута выкликавъ въ мірѣ девотокъ велику роспуку, крайне отчаянье. Зъ Ланьцута пишутъ до „Kurjer-a Rzeszowsk ого“, що панѣ и панны девотки посылали депутаціи до нунція апостольского до Вѣдня и до епископа перемыского Лукаша просити, щобъ Єзуатôвъ силомôцью задержати въ Ланьцутѣ. Коли жь тіи депутаціи вернули съ нѣчимъ, девотки — чи якъ дописуватель „Kurjer a Rzesz.“ навыває ихъ „nieroby“ — выслали депутацію до Риму. Въ депутаціи выслали такожь селянина Дубеля. „Чи нашй *панъ* и *паньенки* — пытае дописуватель — не маютъ инчои роботы, якъ тôлько мыслити о Єзуитахъ та ворохобити народъ?“ И справедливо: Єзуиты прецѣ знаютъ, що робятъ. Обробивши своє поле на Мазурахъ, они забираются теперь туды, де чуютъ бôльшу наживу. Куды жь то? О тôмъ довѣдуемось зъ петербурского „Кгај·у“. Єму доносятъ зъ Кракова: „Пп. Єзуиты, котрыхъ галицкій провинціялъ резидуе въ Краковѣ, покинули свою резиденцію въ Ланьцутѣ, а натомѣсть заложили вже кôлька стацій на австрійскôмъ Шлеску, въ Тѣшинѣ и др. Въ недалекôй-же будучности маютъ заложити кôлька новыхъ резиденцій на Буковинѣ. Найшли тамъ широке поле для своеи дѣяльности.“ Певно, що найшли! Въ Чернôвцяхъ сидитъ уже кс. бискупъ Фелиньокій, сидятъ уже Фелиціянки и спроваджуютъ собѣ на капеляна кс. Сѣменьского зъ Парижа, спрытного єзуита... але все то доси — доперва „Форпосты“, а gros чорноі арміи небавомъ надôйде спасати — греко-вооточну и греко-католицку Буковину..

— **Въ кієвскôмъ университетѣ** — якъ доноситъ тамошна „Заря“ — вывѣшено оповѣщенье, пôдписане инспекторомъ, котрымъ заказуеся отудентамъ носити вышиванй украиньскй сорочки!

— **П. Теодора Бѣлецкого** засудило долиньске ц. к. староство на 8 днѣвъ арешту за подорожь на ювилей до Петербурга. Ôнъ подôбно, якъ всѣ попередъ у Львовѣ засужденй, внѣсъ рекуроъ до ц. к. намѣстництва.

— **Надзвычайну запомогу зъ фонда вдовично-сиротнього у Львовѣ** одержали вдовицѣ: Діонисія Руднicка и Шашкевичева по 20 зр.; Анастасія Яримовичь, Домицеля Левицка, Теодора Левицка и Анна Балтаровичь по 15 зр.; Юлія Струминьска, Ликерія Розлуцка, Розалія Барановска и Анна Зафіовска по 10 зр.

— **Рукоположенье священикôвъ** львôвскои аепархіи розпочалоося оими днями. До рукоположеня явилоося 21 кандидатôвъ. Нынѣ пріймутъ они субдіяконатъ, въ недѣлю діяконатъ а 18 л. жовтня пресвитератъ.

— **Руску читальню въ Америцѣ** закладае о. Ив. Воляньскій въ своѣй парохіи въ Шенендо. До сеи читальнѣ записавъ о. Воляньскій зô Львова книжокъ духовного и овѣтского змѣсту за кôлькасотъ зр. О. Воляньскій кôнчитъ вже будову рускои церкви въ Шенендо и закладае рôвночасно недѣльну школу для своихъ прихожанъ.

— **Противъ п. Мих. Бѣлоуса**, редактора „Русскои Рады“ и асесора мѣскои рады въ Коломыи, выступаютъ справедливо „Батькôвщина“ и „Нов. Проломъ“ за то, що на засѣданю рады мѣскои говоривъ по польски, мимо того, що членъ рады проф. Грушкевичь передъ нимъ уже промовлявъ по руски.

— **Интерпеляцію Грохольского** въ справѣ выгонюваня зъ Прусъ Полякôвъ пôдписали всѣ послы Русины.

— **Въ Сокальскôй радѣ мѣскôй** выкрывъ делегатъ Выдѣлу кр. всякй мальверзаціи. Такй-жь самй мальверзаціи дѣютоя, якъ доносятъ „Kurjer-ови Lw.“, такожь въ Сокальскôй радѣ повѣтовôй. Ведутоя слѣдотва противъ радныхъ пп. Грота и д-ра Филиповского.

— **Спѣвакъ Мѣржвиньскій** прибувъ оногды зъ Варшавы и позавчера выступивъ на концертѣ въ сали театру Скарбка. Дорогй мѣоця въ театрѣ були давно вже розкупленѣ; шпильцѣ, якъ то кажутъ, не було де упасти. Голосъ Мѣржвиньского незвычайный въ найвысшихъ и найнизшихъ тонахъ. Такого спѣвака Львôвъ не гостивъ ще въ своихъ мурахъ. Публика була очарована его спѣвомъ; ентузіязмъ бувъ надзвычайный. Спѣвакъ выступитъ у Львовѣ ще въ двохъ операхъ.

— **Дрôбнй вѣсти.** Цѣсарь дарувавъ громадѣ Шешерôвцѣ, пов. мостиского, 100 зр. на буову школы; для погорѣлцѣвъ въ громадахъ Острôвъ и Надѣтичѣ по 500 зр.; гром. Лѣсковате, пов. добромильского, 200 зр. для потерпѣвшихъ ôтъ граду.

Вѣсти зъ Аепархіи Львôвскои.

Душпастырскй посады одержали оо. 1) І. Залескій сотрудництво въ Товщовѣ, д. щирецкого; 2) Мих. Валницкій завѣдательство Марковець, д. тысьменицкого; 3) Мих. Попель завѣдательство Ростокъ, д. косôвского; 4) Илярій Сѣчиньскій завѣдательство Олексичь, д. стрыйского.

Канокичну институцію получили оо. 1) Володим. Козоровскій на Браткôвцѣ, д. тысьменицкого; 2) Алекс. Слюсарчукъ на Радôвцѣ, д. буковиньского; 1) І. Строцкій на Дашаву, д. стрыйского.

Дотацію зъ религ. фонду 210 зр. удѣлило ц. к. намѣстництво для сотрудника въ Солонцѣ, а столове (Tischtitel) Теофилю Горникевичу.

Презенту получили оо. 1) І. Попель на Хомякôвку, д. тысьменицкого; 2) Волод. Голинатый на Витвицю.

Митроп. консисторія вставилася до намѣстництва о удѣленье дару ласки для вдовицѣ Павлины Билинкевичевои.

До пресвитеріи принятй: Яросл. Билиньскій, Петро Крицякевичь, Мих. Єднакій, Григ. Федюкъ, Григ. Молчко, Яросл. Стеткевичь, Ант. Целевичь, Мих. Гуглевичь, Ксеноф. Гуглевичь, Петро Гаранюкъ, Іос, Киселевскій, Теоф. Горникевичь, І. Кульчицкій, Ант. Яновичь, Мих. Левицкій, Север. Стрѣльбицкій, Никол. Курбасъ, Як. Красноперa и Юл. Ставничій.

ПОСМЕРТНЙ ВѢСТИ.

✝ **Єлена зъ Закревскихъ Дольницка**, жена о. Омеляна Дольницкого, приходника въ Рѣпневѣ, упокоилася дня 29 л. вересня с. р. въ 28 роцѣ житя. Вѣчна ѣй память!

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— „Боянъ“, збôрникъ малоруокихъ квартетôвъ, выдаваный нашимъ талантливымъ и вельми трудящимъ композиторомъ о. Викторомъ Матюкомъ, вже сими днями появится въ цѣлости. „Боянъ“, о скôлько мы змѣркували зъ тои части, що бачили, буде много-цѣннымъ здобуткомъ для нашои музычнои литературы. Обôймае ôнъ 50 пѣсень. — О. Викторъ Матюкъ выготовивъ ще другу важну працю, именно „Спѣванникъ для молодежи школьнои“. Спѣванникъ той складаеся зъ части теоретичнои и зъ чотырохъ частей заведеныхъ въ ноты спѣванокъ та стишкôвъ, въ найбôльшôй части умѣщеныхъ въ рускихъ читанкахъ до школъ народныхъ. О. В. Матюкъ предложивъ ще торôкъ першу часть тои своеи працѣ ц. к. краевôй радѣ школьнôй, а тая розпорядженьемъ зъ 29 вересня 1884 затвердила еи до ужитку въ школахъ народныхъ. Авторъ намѣряе, упоравшись уже съ „Бояномъ“, розпочати выдавництво „Спѣванника для молодежи“. И сей твôръ маѣ друкуватися въ Лиеку.

— **„Гуляли“**, слова Федьковича, музика Нижанковского. Сими днями выйшовъ пôдъ повышшимъ заголовкомъ зъ литографіи Косткевича у Львовѣ (внѣшный видъ дуже гарный) квартетъ на мужескй голосы. Молодый композиторъ присвятивъ сей квартетъ, другу свою печатану композицію, проф. Ан. Вахнянинови, яко учителеви спѣву хорального въ рускôй гимназіи. Першимъ творомъ п. Нижанковского бувъ дуетъ „До ластôвки“, слова Вол. Навроцкого. Оба творы зраджуютъ талантъ и нѣжне чувство. Рускимъ хорамъ припоручаемо оба творы п. Нижанковского („Гуляли“ коштуе 22 кр., „До ластôвки“ 32 кр. съ пересылкою), а гостинне принятье ихъ лишь заохотитъ молодого композитора до дальшого труду.

— **„Хмѣльницкій пôдъ Львовомъ“** — се образъ великихъ розмѣрôвъ, надъ котрымъ працюе теперь славный кракôвскій малярь Янъ Матейко. Передъ „Хмѣльницкимъ“ появится ще образъ Матейка: „Въѣздъ дѣвы зъ Орлеану до Раймсъ“. О образѣ Матейка „Св. Кирилъ и Методій“, що то его сими днями самъ артистъ завѣзъ въ дарунку до Велеграду, довѣдуемося, що образъ той вымалювавъ артистъ въ стилю византійскôмъ.

Черезъ редакцію „Дѣла“ прислали:

— **На „Правотарь домовый“** П. Т. В. Левицкій зъ Фирлеева коло Рогатына 1 зр. (решту); Іос. Кучка зô Львова 1 зр.; Вас. Яремкевичь зъ Лобôзвы 1·25 зр.; Л. Шеховичь, ц. к. судія въ Олеську, 4 зр.

— **На „Буковиньскій Альманахъ“ Союза** П. Т. Ольга Левицка въ Майданѣ (п. Боднарôвъ) 1·20 зр.; Журковскій, учитель въ Лисиничахъ (п. Винники) 1·20 зр; Корн. Чайковскій въ Банялюцѣ 1·20 зр.

— **На памятникъ бл. п. І. Стефураковои** П. Т. артисты руско-народного театру 10 зр.

— **Для общества им. Качковского** П. Т. Евг. Омеляньскій зъ Пристани 1 зр.

— **На „Кобзаря“**, квартеты питомцѣвъ, П. Т. М. Глиджукъ, ц. к. авскультантъ въ Скалатѣ, 1·25 зр.; о. Ив. Мащакъ зъ Бурштына 1·20 зр.; Ом. Винтонякъ, проф. гимн. у Львовѣ, 1 зр.

— **Для товариства „Просвѣта“**: П. Т. Читальня въ Стопчатовѣ 1 зр.; Вас. Яремкевичь зъ Лобôзвы 0·95 зр.; Атан. Заячкôвкій зъ Бялои 0·55 зр.; Б. Микитинъ въ Чемеринцяхъ 1 зр.; проф. Олеко. Борковскій 2 зр.; читальня въ Ковалѣвцѣ 1 зр.

— **На „Народный Дôмъ въ Чернôвцяхъ“** П. Т. Вас. Яворскій, Гр. Грозикъ и І. Бачиньскій зъ Нов. Санча по 1 зр. разомъ 3 зр.

— **На „Историчнй монографіи Костомарова“** П. Т. В. Яворскій, комисарь скарб. въ Нов. Санчи 1·50 зр.; С. Медвѣдь, урядникъ почтовый въ Бурштынѣ 1·50 зр.

— **На дуетъ „До ластôвки“ Нижанковского** П. Т. В. Яворскій, комисарь скарбовый въ Нов. Санчи 0·32 зр.

— **Для бѣдныхъ ученикôвъ рускои гимназіи** П. Т. зъ церкви въ Утѣшковѣ зъ тацы 2 зр.; о. Икаловичь зъ Краснои 1 зр.; Корн. Чайковскій въ Банялюцѣ 1 зр.

— **На Словарь Желехôвского** П. Т. проф. Ол. Борковскій зô Львова 3 зр.

— **На часопись „Буковину“ въ Чернôвцяхъ** П. Т. Д. И. Богдановъ въ Маріуполи (Россія) 2 руб.; читальня въ Стопчатовѣ (п. Яблонôвъ) 2 зр.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. С. О. въ П. Годимося во всѣмъ. Книжки небавомъ вышлемо Вамъ фрахтомъ. — **Вп. Д. въ К.** На другій тыждень умѣстимо. — **Вп. О. въ С.** Даруйте, але не було можна нѣякимъ чиномъ знайти мѣсце. То не пропало.

Съ симъ числомъ розсылаеся Предплатникамъ „Библіотеки найзн. повѣстей“ 4 и 5 аркушь „Збôрника повѣстокъ и оповѣдань“.

Косы и Рѣзаки

7	ручковй волоскй	по 34 кр.
7½	„ „	по 36 кр.
7	„ рускй довгй . . .	по 36 кр.
7	„ волоскй бракованй .	по 20 кр.

Рѣзаки отирѣйскй правдивй по 56 кр.

высилае на замовленье Магазинъ

НАРОДНОИ ТОРГОВЛѢ

ВО ЛЬВОВѢ. 1399

Опакованье зачисляеся якъ найдешевше.

Курсъ збжôа

зъ дня 31 вересня 1885.

Цѣна за 100 кильограмôвъ.

	зр	кр.	зр	кр
Пшениця червона	6	50	7	10
Жито	5	40	5	65
Ячмѣнь	5	25	7	15
Овесъ	5	35	5	65
Гречка	6	50	6	75
Кукурудза стара	5	25	6	—
„ нова	—	—	—	—
Просо	—	—	—	—
Горохъ до варки	6	50	9	50
„ нас.	5	—	6	75
Сочевица	—	—	—	—
Фасоля	7	—	13	—
Бôбъ	—	—	—	—
Выка	5	—	5	50
Конюшина (передна)	30	—	45	—
Анижъ	—	—	—	—
„ плоскій	—	—	—	—
Кминъ	—	—	—	—
Рѣпакъ зимовый	9	—	10	25
„ лѣтный	—	—	—	—
Ржѣй (Льняика)	—	—	—	—
Насѣнье льняне	—	—	—	—
Насѣнье конопляне	—	—	—	—
Хмѣль новый	—	—	—	—

Найдешевше руске литературне выдавництво „Руско-украиньска Библіотека Евгенія Олесницкого“, выходитъ у Львовѣ почавши ôтъ 1-го грудня р. 1884.

Доси выйшло 10 выпускôвъ, обнимаючихъ слѣдуючій литературный матеріялъ:

1. **Запорожцѣ**, оповѣданье Ивана Нечуя-Левицкого . . 10 кр.
2. **Сонній мары молодого пытомця**, оповѣданье В. Барвѣньского 10 кр.
3—4. **Оповѣданя Олекси Стороженка** (Серія перша) первѣстно 20 кр. по выпущеню сконфискованыхъ частей . . . . 10 кр.
5. **Prima Vera**, поезіи Юліи Шнайдеръ 10эйя
6. **Оповѣданя Д. Мордовцева** 10 кр.
7—10. **Юрій Горовенко**, повѣсть Красюченка . . . 40 кр.

Предплачувати можна на бôльшй число выпускôвъ наразъ, пересылаючи ôтповѣдну квоту (1 або 2 зр.) на руки выдавця (ул. Словацкого ч 6). Замовляти можна такожь поодинокй выпуски, додаючи за поодинокій выпускъ 2 кр., а за подвôйный 5 кр. на оплату порта.

К. Диккенса

Новорôчнй Дзвоны

Цѣна 60 кр. съ пер. 65 кр.

Дôстати можна въ администраціи „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

Якъ скоро можна усунути ослабленье нервôвъ и бракъ апетиту

черезъ вынаходъ солодового екстракту п. Іоана Гоффа въ Берлинѣ и Вѣдни (Bräunerstrasse 8) доказуе письмо панѣ Баксай у Вѣдни въ котрôмъ она каже:

„Вже по зъужитку 8 фляшокъ Вашого пива здоровя зъ екстракту солодового зменшилась моя недуга, сонъ и апетитъ повернули.“

Не можна змѣркувати радôсть чоловѣка, що по довшôй недузѣ тѣшится знову здоровемъ, то щастье посѣдаю я знову. По довшôмъ ослабленю нервôвъ, браку апетиту и замуленю якъ такожь непокоячôй безсонности почала я уживати Вашихъ славнозвѣстныхъ Іоана Гоффа препаратôвъ солодовыхъ и вже по зъужитку 8 фляшокъ Вашого неоцѣненого Іоана Гоффа пива здоровя зъ екстракту солодового съ солодовою шоколядою здоровя Іоана Гоффа почала моя недуга зменшатися, и теперь слава Богу, мôй сонъ здоровый, апетитъ добрый, и замуленье уступило. Высказуючи Вамъ мою глубоку подяку уповажняю Васъ въ хосенъ всѣхъ страдаючихъ оголосити моє признанье.

Вѣдень, дня 24 мая 1884.

Марія зъ Баксай. Johannesgasse 19.

Єго Вел. цѣсарь и король Вильгельмъ І. ôтзначивъ фабриканта екстракту солодового, Іоана Гоффа, вселаскавѣйшимъ письмомъ признательности, удѣленьемъ титулу совѣтника и достоиньствомъ рицаря.

Ще передъ тымъ говоривъ Єго Вл. бл. п. король Вильгельмъ IV.: „Ваше хороше пиво жолудкове добре на мене ôтдѣлало“.

Єго Вел. цѣсарь Аветрія Францъ Іосифъ І декорувавъ всевысочайшою власною рукою фабриканта екстракту солодового, Іоана Гоффа, говорячи: „Тѣшитъ мене, що можу такого чоловѣка, якъ Вы, ôтзначити“.

Прошу заразъ выслати пиво здоровя зъ екстракту солодового Іоана Гоффа для Єго Вел. царя Россіи, Александра“. (Телеграфична депеша Єго Вел. черезъ гр. Шувалова.

Єго Вел. король саксоньскій заявивъ: „Вашъ екстрактъ солодовый зробивъ добре королевôй-матери“. (Мотивъ до надѣленя титулу придворного доставника)

До пана **Іоана Гоффа**, черезъ своѣй вынаходъ пôсля его имени названыхъ Іоана Гоффа препаратôвъ уздоровляючихъ зъ екстракту солодового, ц. к. совѣтника, властителя золотого хреста заслуги, съ короною, рицаря высокихъ прускихъ и нѣмецкихъ орденôвъ, фабрикъ въ Берлинѣ и Вѣдни, Graben, Bräunerstrasse 8.

Замѣтка. Всѣ оголошеня екстрактôвъ солодовыхъ суть пôдробки, на що недужій и лѣкарь повиннй звертати увагу. — Яко знакъ правдивости мусятъ бути на солодовыхъ препаратахъ Іоана Гоффа значокъ забезпеченя (зъображенье вынаходця, Іоана Гоффа и пôдписъ Іоана Гоффа).

Цѣны зъ Вѣдня: Пиво здоровя зъ екстракту солодового (съ скринкою и фляшками): 13 фляшокъ 7.26 зр., 28 фляшокъ, 14.60 зр., 58 фляшокъ 29.10 зр. — Згущеный екстрактъ: солодовый 1 фляконъ 1.12 зр., ½ фляконъ 70 кр. — Шоколяда солодова ½ кильо I зр. 2.40, II зр. 1.60, III зр. 1. — Бонбоны солодовй въ торбинкахъ по 60 кр., 30 кр., и 15 кр. — **Низше 2 зр. нѣчо не высилаеся.**

Всѣ мѣсця продажѣ суть уповажненй литографованымъ закрашенымъ плякатомъ до дальшои розпродажи.

Склады у Львовѣ: у С. Рукера, П. Миколяша, Кароля Баллабана и въ Народнôй Торговли. — **Въ Краковѣ:** К. Вишневскій, аптика І. Травчиньского, Іоана Яница. — **Въ Дрогобычи:** Т. Яблоньскій, Айхмиллеръ, аптика Рачка, А. Райсъ и Народна Торговля. — **Въ Коломыѣ:** аптика Іоана Сидоровича. — **Въ Перемышли:** М. Кругъ, Народна Торговля, аптика А. Маньковского. — **Въ Станиславовѣ:** А. Амировичь, І Мацурачь, К. Іонасъ и Народна Торговля. — **Въ Тернополи:** Ф. Ямругевичь, Н. Кагане, аптикарь и Народна Торговля. — **Въ Чернôвцяхъ:** Иги Шнирхъ, А. Баеръ и дрь Барберъ. 1479 1—6

Лосы Будапештеньскои Выставы по 1 зр.

ЩЕ ЛИШЬ КÔЛЬКА ДНѢВЪ!

11 лосôвъ **10** зр.

1476 3—5

Головна выграна **въ готôвцѣ**

100000 ГУЛЬД.!

Дальше 20.000 зр. | 10.000 зр. | 5.000 зр. и т. д. и т. д. | **4.000** выграныхъ.

Администрація краєвои лотеріи выставовои въ Будапештѣ ул. Андрасого ч. 4.

НОВОÔТКРЫТА

Торговля церковныхъ знарядôвъ, образôвъ, ризъ и книгъ

ТЕОДОРА СТАХЕВИЧА

ВЪ СТАНИСЛАВОВѢ,

поручає Всечестному Духовеньству, славетнымъ громадамъ, церковнымъ комитетамъ и Высокоповажанôй Публицѣ богатый выбôръ:

матерій церковныхъ и ризъ готовыхъ, стихарѣвъ, балдахинôвъ, хоругвь, фанъ, плащеницъ, образôвъ малёваныхъ на блясѣ и полотнѣ, до иконостасôвъ, престолôвъ и на стѣны церковнѣ; ôлтарики або образы процесіональнѣ; хрестôвъ напрестольныхъ, ручныхъ и процесіональныхъ; хрестôвъ желѣзныхъ на гробы и полёвыхъ, Евангелій, патриційй, чашь, ампулокъ, дарохранительницъ, дароносницъ, хлѣбницъ до Всенощного, кадильницъ, поликандрôвъ (паукôвъ), пôдсвѣчникôвъ (лѣхтарѣвъ), канделябрôвъ, лямпницъ, свѣтла церковного, диванôвъ, цвѣтôвъ и проч.

Великій складъ товарвъ срѣбныхъ зъ хиньского срѣбла, а именно:

Лыжки, вилки, ножѣ столовѣ и десеровѣ, лыжочки до чаю и кавы, чайники, цукорнички, тацки, коробки на масло и сыръ, заставы столовѣ на овочѣ и тѣста, лѣхтарѣ, канделябры столовѣ и проч.

1291 **по найдешевшихъ цѣнахъ** 31—52

Всѣ замовленя въ вартости 100 зр. высылаєся франко.

Цѣнники въ рускôмъ языцѣ высылаются на жаданье ôтворотною почтою даромъ.

Опакованье даромъ.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручає 1315 79—?

росу красоты и всякѣ косметики такъ черезъ мене якъ и иншѣ фирмы поручанй.

Матеріи на дамску и мужеску одѣжь

лишь зъ тревалои овечои вовны для мужчины середнего росту

3.10 метра на одно убранье

за зр.	4·96 кр.	зъ доброи вовны овеч.;
„ „	8·— „	зъ лѣпш. вовны овеч.;
„ „	10·— „	зъ тонкои вовны овеч.;
„ „	12·40 „	зъ дуже тонк. вов. ов.

Перувѣсны зъ дуже тонкои вовны овечои въ наймодернѣшихъ барвахъ на **дамскѣ сукнѣ** суконнй за метеръ зр. 2·20 и зр. 2·40.

Чорный кожушковый Палмерстонъ-Трико, чиста вовна овеча, на **дамскѣ пальтоты зимовѣ** за метеръ зр. 4. — Сѣрачки для **дамъ на плащѣ** ôтъ дощу и на одѣжь

Пледы до дороги за штуку зр 4, 5, 8 и ажь до зр. 12. — Дуже красни одѣня, споднѣ, обгортники, сурдуты, матеріи на плащѣ до дощу, тифль, сѣрачокъ (льодень), комисъ, камгарнъ, шевіôтъ, трико, сукна для дамъ и на билярды, перувѣны, дескины

поручає

Заложеный **Joh. Stikarofsky,** — 1866. —

Складъ фабричный въ Бернѣ.

Взоры франко. Карты взôрцевй для панôвъ кравцѣвъ **пефранковано. Высылки за послѣплатою** надъ 10 зр. **франко.**

Я маю безъустанный складъ за бôльше якъ 150 тыс. зр. а. в. и розумѣєся, що въ моѣй великôй на весь свѣтъ торговли остаєся богато решткокъ довготы 1 до 5 метрôвъ и для того я змушеный такѣ решткы продавати **за знижену цѣну.** Кождый розумный чоловѣкъ мусить побачити, що зъ такъ малыхъ решткокъ не можна высылати **жадныхъ взôрцѣвъ,** бо по замовленю кôлька сотъ взôрцѣвъ не осталосьбы нѣчого зъ тыхъ решткôвъ, що отже есть простою обманою, коли фирмы суконнй инсеруютъ взôрцѣ решткôвъ; тй кусники походятъ въ такôмъ случаю ôтъ поставôвъ а не зъ решткокъ, а намѣрôвъ такого поступованя можна легко догадатися.

Решткы не до вподобы вымѣнюются або грошѣ ôтсылаются.

Кореспонденцiи прiймаются въ языкахъ нѣмецкôмъ, угорскôмъ, ческôмъ, польскôмъ, италiйскôмъ и французскôмъ. 1458 (8—24)

KRAJOWA WYSTAWA ROLNICZA I PRZEMYSŁOWA WE LWOWIE 1877

МАРІЯ МРОЗИНЬСКА

(Фридрихъ Мрозиньскій)

МАГАЗИНЪ ФУТЕРЪ

у Львовѣ

при улицѣ Собьеского н-ръ 7.

поручае свôй

СКЛАДЪ

1471 4—6

заосмотреный всегда въ доборовй футра, такъ мѣстовй якъ и до подорожи, гарнитуры дамскй найновѣйшои моды, найлучшй шкôры и т. п., а то все **якъ найстаранніѣйше** выкôнчене, по дуже приступныхъ цѣнахъ, якъ найскорше — на часъ замовленый.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. галиц.

акційного Банку Гипотечного

купуе и продае

ВСѢ ЄФЄКТЫ И МОНЄТЫ

пôдъ найприступнѣйшими условіями.

5% Листы Гипотечнй и

5% Листы Гипотечнй преміованй

котрѣ пôсля закона зъ дня 2 Липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвысшои постановы зъ дня 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщуваня капиталôвъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія

можна въ сѣй Конторѣ получити.

(до вылосованя съ 10% премією т. є. по **110** за **100**)

Всѣ припорученя зъ провинціи выконуются безъ проволоки по курсѣ дневнôмъ, не числячи нѣякои провизіи. 1349 42—?

Елястичнй валки

до затыканя шпаръ въ ôкнахъ и дверехъ, найлѣпше и найдешевше средотво запезпеченя ôтъ протягу,

Гипсъ, Китъ до ôконъ

поручаютъ

Гибнеръ и Ганке

у Львовѣ, Рынокъ ч. 38.

ОПОВѢЩЕНЬЕ.

Понеже знаю, що Высокоповажанй отцѣ духовнй уряджуютъ при церквахъ хоры, прото **поручаю мою**

ФАБРИКУ ГАРМОНІЮМЪ (або ФИСГАРМОНІЮМЪ) ДО УЧЕНЯ СПѢВУ.

Высокоповажаный п. проф. Н. Вахнянинъ купивъ до рускои гимназіи у Львовѣ инструментъ мого выробу и може дати Высокоповажанымъ Отцямъ Духовнымъ о тôмъ дуже пожиточнôмъ инструментѣ найлѣпшу информацію.

Цѣна тыхъ инструментôвъ ôтъ **70 зр. а. в.** и высше. Дае такожь на раты.

1372 4—? Съ поважаньемъ

ІОАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ,

властитель первои въ Галичинѣ фабрики органôвъ и гармоніюмъ у Львовѣ, ул. Хоруцина ч. 9.

Въ Радчи коло Станиславова

есть на продажь дуже детево фортепіянъ въ дуже добрôмъ станѣ и 100 уліѣвъ славяньскихъ. Пытативъ домѣ парохіяльнôмъ. 1477 2—3

ТОРГОВЛЯ РѢЧЕЙ ЦЕРКОВНЫХЪ

В. СТАХЕВИЧА

въ Тернополи

поручає Всечестному Духовеньству и Почтеннымъ Братствамъ церковнымъ богато заосмотреный складъ знарядôвъ, образôвъ и рызъ церковныхъ по найдешевшихъ цѣнахъ.

Осмѣляюся такожь заявити, що будучи въ Франціи закупивъ я богато матерій церковныхъ и принимаю всѣлякѣ рызы церковнѣ до направы а то: Фелоны, дальматики, стихарѣ и прч. по найдешевшихъ цѣнахъ и въ найкоротшôмъ часѣ роботы поручень ôтсылаю.

Чашѣ, Хресты и прч. срѣбнй и металевй принимаю до позолоченя и цѣлковитого ôтновленя.

Срѣбнй знаряды церковнй якъ: Чашѣ, хресты, монстранціи и прч. Antique, купую по найвысшихъ цѣнахъ.

О ласкавй замовленя упрашаю.

1429 (5—20)

КАРОЛЬ БАЄРЪ

поручає свою ново-ôткрыту

ТОРГОВЛЮ КОРѢННУ

у Львовѣ, улиця Краковска, ч. 11.

Товары добôрнй по низькихъ цѣнахъ.

1469 2—6

Выключный гуртовый складъ паперу

выробу краєвого

Братей Колишерôвъ въ Черлянахъ

1474 3—3 такожь

комисовый складъ листовыхъ паперôвъ

Густава Редера (Roeder) & Спôлки

Marschendorf въ *Чехахъ*

поручае

ЮЛІЙ РАЙСЪ

въ новôмъ локали при ул. Театральнôй ч. 11 у Львовѣ.

Выдавець и редакторъ Иванъ Болей.

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарок го